Ι. Α. ΒΡΕΤΟΣ

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ 1901

ΒΡΕΤΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ 1901

2311

Ι. Α. ΒΡΕΤΟΥ

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ
ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ
ΤΟΥ
1901

معارف نظارت جليله‌سنك ٢٩٨ نومرولى و ١٠ تسرين اول ٣١٦ تاريخلى رخصتيله طبع اولنمشدر

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ
Εκ τοῦ Τυπογραφείου ΑΔΕΛΦΩΝ ΓΕΡΑΡΔΩΝ, Κιουτσουκ Χενδεκ, 29, 31

1900

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑΙ ΔΙΑ ΤΟ 1901

7409	ἀπὸ κτίσεως κόσμ.	κατὰ τὰς Ο'.
5905	» »	» Λατίνας.
5661	» »	» καθ' Ἑβραίους.
5167	» τοῦ Κατακλυσμοῦ.	
2770	» τῆς κατασκευῆς τῶν ἀργυρῶν νομισμάτων.	
2655	» κτίσεως Ῥώμης.	
2107	» τῆς κατασκευῆς τῶν χρυσῶν νομισμάτων.	
1945	» τῆς διορθώσεως τοῦ Ἡμερολογ. ὑπὸ Ἰουλ. Καίσαρος.	
1868	» τοῦ θανάτ. τοῦ Ἰ. Χριστοῦ.	
1578	» κτίσεως τῆς Κων/πόλεως.	
1462	» τοῦ σχίσματος τῶν Ἀρμεν.	
1359	» τῆς οἰκοδ. τῆς Ἁγ. Σοφίας.	
1323	» τῆς γεννήσεως τ. Μωάμεθ.	
1279	» τῆς εἰς Μεδῖναν ἀναχωρήσεως αὐτοῦ (Ἐγείρας).	
1318	» τῆς αὐτῆς ἐποχῆς εἰς σεληνιακὰ ἔτη.	
1039	» τῆς θεμελιώσεως τῆς ὀθωμανικῆς μοναρχίας.	
844	» τοῦ χωρισμοῦ τῆς Ὀρθοδοξ. Ἐκκλησ. ἀπὸ τῆς Δυτικῆς.	
843	ἀπὸ τῆς ἐφευρέσεως τοῦ χάρτου.	
599	» » » τῆς ναυτ. πυξίδος.	
481	» » » τῆς τυπογραφίας.	
446	» τῆς ἁλώσεως τῆς Κων/πόλ.	
429	» τῆς ἐκτυπώσεως τοῦ πρώτου ἡμερολογίου.	
409	» τῆς ἀνακαλύψ. τῆς Ἀμερικῆς.	
365	» τῆς ἐκδόσεως τῆς πρώτης ἐφημερίδος ἐν Βενετίᾳ.	
301	» τῆς ἐφευρ. τῶν ὡρολογίων.	
263	» τῆς ἐφευρ. τῶ θερμομέτρου.	
258	» » » βαρομέτρου.	
105	» » » τῆς δαμαλίδος (βαπτίσεως).	
86	» » » τῶν ἀτμοπλοίων.	
63	» » » τοῦ τηλεγράφ.	
61	» τῆς χρήσεως τῶν γραμματοσήμων.	
38	» τῆς ἀναρρήσεως Γεωργίου Α'.	
24	» τῆς ἐφευρέσ. τοῦ τηλεφώνου.	

25 ἀπὸ τῆς ἐνθρονίσεως τῆς Α. Α. Μ. τοῦ Σουλτάνου ΑΒΔΟΥΛ ΧΑΜΗΤ ΧΑΝ τοῦ Β'.

ΚΙΝΗΤΑΙ ΕΟΡΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΥ 1901-1905

	ΤΡΙΩΔΙΟΝ	ΑΠΟΚΡΕΩ	ΕΥΑΓΓΕΛ.	ΠΑΣΧΑ	ΑΝΑΛΗΨΙΣ	ΠΕΝΤΗΚ.	ΑΓ. ΠΝΕΥΜ.
1901	21 Ἰαν.	4 Φεβ.	Βαΐων	1 Ἀπρ.	10 Μαΐου	20 Μαΐου	27 Μαΐου
1902	3 Φεβρ.	17 »	Δευτέρα	14 »	23 »	2 Ἰουν.	9 Ἰουν.
1903	26 Ἰαν.	9 »	Τρίτη	6 »	15 »	25 Μαΐου	1 »
1904	18 Ἰαν.	1 »	Μ. Τετ.	28 Μαρ.	6 »	16 »	23 Μαΐου
1905	6 Φεβρ.	20 »	Παρασ.	17 Ἀπρ.	26 »	5 Ἰουν.	12 Ἰουν.

ΕΚΛΕΙΨΕΙΣ ΤΟΥ 1901

Κατὰ τὸ ἔτος 1901 θὰ συμβῶσιν αἱ ἑξῆς τέσσαρες ἐκλείψεις:

Α' 20/3 Μαΐου. Ἔκλειψις σελήνης διὰ τοῦ ὑποσκιάσματος ὁρατὴ ἐν μέρει ἐκ Κωνσταντινουπόλεως.

Β' 5/18 Μαΐου. Ὁλικὴ ἔκλειψις ἡλίου ὁρατὸς ἐκ Κωνσταντινουπόλεως.

Γ' 14/27 Ὀκτωβρίου. Μερικὴ ἔκλειψις σελήνης ἐν μέρει ὁρατὴ ἐκ Κωνσταντινουπόλεως.

Δ' 29/11 Νοεμβρίου. Δακτυλιοειδὴς ἔκλειψις ἡλίου ὁρατὴ ὡς μερικὴ ἐκ Κωνσταντινουπόλεως.

ΕΟΡΤΑΙ ΜΩΑΜΕΘΑΝΙΚΑΙ

ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΑΙ

Ἡ ἐνθρόνισις τῆς Α. Α. Μ. τοῦ Σουλτάνου ΑΒΔΟΥΛ ΧΑΜΗΤ ΧΑΝ τοῦ Β' 19 Αὐγούστου.

Τὰ Γενέθλια τῆς Α. Α. ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΤΟΣ 15 Νοεμβρίου.

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑΙ

Ῥαμαζάν	28 Νοεμ.—27 Δεκεμ.
Χιρκαὶ-Σερίφ	12 Δεκεμβρίου.
Καδὶρ Γκετζεσί	24 »
Βαϊράμ	8-10 Ἰανναρ.
»	28-30 Δεκεμβρ.
Κουρμπὰν Βαϊράμ ..	17-20 Μαρτίου.
Μουχαρὲμ (νέον ἔτος)	5 Ἀπριλίου.
Μεβλοὺτ	15 Ἰουνίου.
Οὔτς Ἀϊλάρ	30 Σεπτεμβρ.
Λεϊλὲτ-μιρὰτς-Σερίφ.	26 Ὀκτωβρίου.
Λεϊλὲτ Μπεράτ.....	13 Νοεμβρίου.

ΓΕΝΕΘΛΙΑ ΗΓΕΜΟΝΩΝ

Βασιλέως τῆς Σουηδίας	8 Ἰανναρ.
Αὐτοκράτ. τῆς Γερμανίας	14 »
Ἡγεμόν. τῆς Βουλγαρίας	13 Φεβρουαρ.
Σάχου τῆς Περσίας	15 Μαρτίου.
Βασιλέως τῆς Δανίας	26 »
Βασιλέως τοῦ Βελγίου	27 »
Βασιλέως τῆς Ῥουμανίας	7 Ἀπριλίου.
Βασιλέως τῆς Βαυαρίας	14 »
Βασιλέως τῆς Ἱσπανίας	4 Μαΐου.
Αὐτοκράτ. τῆς Ῥωσσίας	6 »
Βασιλίσσης τῆς Ἀγγλίας	11 Μαΐου.
Βασιλέως τῆς Σερβίας	2 Αὐγούστ.
Αὐτοκράτ. τῆς Αὐστρίας	5 »
Βασιλισσ. τῆς Ὁλλανδίας	18 »
Βασιλ. τῆς Πορτογαλίας	15 Σεπτεμ.
Ἡγεμ. τοῦ Μαυροβουνίου	25 »
Βασιλέως τῆς Ἰταλίας	29 Ὀκτωβρ.
Σουλτ. Ἀβδοὺλ Χαμὴτ Β'	15 Νοεμβρ.
Αὐτοκράτ. τῆς Ἰαπωνίας	22 »
Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος	12 Δεκεμβρ.

ΑΝΑΡΡΗΣΕΙΣ ΗΓΕΜΟΝΩΝ

Αὐτοκράτορ. τῆς Σινικῆς	20 Φεβρουαρ.
Βασιλέως τῆς Σερβίας	22 »
Βασιλέως τῆς Ῥουμανίας	13 Μαρτίου.
Σάχου τῆς Περσίας	19 Ἀπριλίου.
Βασιλέως τῆς Βαυαρίας	30 Μαΐου.
Αὐτοκράτ. τῆς Γερμανίας	2 Ἰουνίου.
Βασιλίσσης τῆς Ἀγγλίας	7 »
Σουλτ. Ἀβδοὺλ Χαμὴτ Β'	19 Αὐγούστ.
Βασιλέως τῆς Σουηδίας	5 Σεπτεμ.
Βασιλ. τῆς Πορτογαλίας	6 Ὀκτωβρ.
Αὐτοκράτ. τῆς Ῥωσσίας	20 »
Βασιλέως τῆς Δανίας	2 Νοεμβρ.
Βασιλίσσ. τῆς Ὁλλανδίας	10 »
Αὐτοκράτ. τῆς Αὐστρίας	19 »
Βασιλέως τοῦ Βελγίου	27 Δεκεμβρ.
Αὐτοκράτ. τῆς Ἰαπωνίας	30 »

ΕΝΑΡΞΙΣ ΤΩΝ ΤΕΣΣΑΡΩΝ ΩΡΩΝ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ

ΧΕΙΜΩΝ 9/22 Δεκεμβ. ὥρ. 8 λ. 38 π. μ.—8/21 Μαρτίου ὥρ. 9 λ. 20 π. μ.

ΑΝΟΙΞΙΣ 8/21 Μαρτίου ὥρ. 9 λ. 20 π. μ.—9/22 Ἰουνίου ὥρ. 5 λ. 24 π. μ.

ΘΕΡΟΣ 9/22 Ἰουνίου ὥρ. 5 λ. 24 π. μ.—10/23 Σεπτεμ. ὥρ. 8 λ. 5 μ. μ.

ΦΘΙΝΟΠΩΡΟΝ 10/23 Σεπτ. ὥρ. 8 λ. 5 μ. μ.—9/22 Δεκεμ. ὥρ. 2 λ. 32 μ. μ.

ΗΜΕΡΑΙ ΚΑΘ' ΑΣ ΑΡΧΕΤΑΙ ΕΚΑΣΤΟΣ ΜΗΝ ΤΟΥ 1901

Ἰανουάριος	Δευτέραν.	Ἰούλιος	Κυριακήν.
Φεβρουάριος	Πέμπτην.	Αὔγουστος	Τετάρτην.
Μάρτιος	Πέμπτην.	Σεπτέμβριος	Σάββατον.
Ἀπρίλιος	Κυριακήν.	Ὀκτώβριος	Δευτέραν.
Μάϊος	Τρίτην.	Νοέμβριος	Πέμπτην.
Ἰούνιος	Παρασκευήν.	Δεκέμβριος	Σάββατον.

ΜΗΝΕΣ ΕΧΟΝΤΕΣ 31 ΗΜΕΡΑΣ

Ἰανουάριος—Μάρτιος—Μάϊος—Ἰούλιος—Αὔγουστος—Ὀκτώβριος—Δεκεμβριος.

ΜΗΝΕΣ ΕΧΟΝΤΕΣ 30 ΗΜΕΡΑΣ

Ἀπρίλιος—Ἰούνιος—Σεπτέμβριος—Νοέμβριος.

Ὁ Φεβρουάριος ἔχει 28 ἡμέρας.

ΜΕΓΑΛΕΙΤΕΡΑΙ ΗΜΕΡΑΙ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ

Ἰουνίου 9 καὶ 10:
Ἡμέραι ὥραι 15. — Νύκτες ὥραι 9.

ΜΙΚΡΟΤΕΡΑΙ ΗΜΕΡΑΙ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ

Δεκεμβρίου 10:
Ἡμέρα ὥραι 9. — Νὺξ ὥραι 15.

ΙΣΗΜΕΡΙΑ

9 Μαρτίου (ἐαρινή). — 9 Σεπτεμβρίου (φθινοπωρινή).

Τὸ ἔτος ἄρχεται τὴν 1ην Ἰανουαρίου, Δευτέραν, καὶ λήγει τὴν 31ην Δεκεμβρίου, Δευτέραν.

ΟΙ ΔΩΔΕΚΑ ΣΕΛΗΝΙΑΚΟΙ ΟΘΩΜΑΝΙΚΟΙ ΜΗΝΕΣ

ΟΝΟΜΑΤΑ	ΑΡ. ΗΜ.	ΕΝΑΡΞ. ΤΟ 1901	ΟΝΟΜΑΤΑ	ΑΡ. ΗΜ.	ΕΝΑΡΞ. ΤΟ 1901
Σεβάλ	29	8 Ἰανουαρίου.	Δζεμαζί-ὲλ-ἐββέλ	30	2 Αὐγούστου.
Ζιλκαδέ	30	6 Φεβρουαρίου.	Δζεμαζί-ὲλ-ἀχήρ	29	1 Σεπτεμβρ.
Ζιλχιδζέ	29	8 Μαρτίου.	Ρεδζέπ	30	30 Σεπτεμβρ.
Μοχαρέμ	30	6 Ἀπριλίου.	Σαμπάν	29	30 Ὀκτωβρίου.
Σεφέρ	29	6 Μαΐου.	Ραμαζάν	30	28 Νοεμβρίου.
Ῥεβί-ὲλ-ἐββέλ	30	4 Ἰουνίου.	Σεβάλ	29	28 Δεκεμβρίου.
Ῥεβί-ὲλ-ἀχήρ	29	4 Ἰουλίου.			

ΜΗΝΕΣ ΟΘΩΜΑΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟΙ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΗΜΕΤΕΡΟΥΣ

Κιαουὶν-σανί	Ἰανουάριος.	Τεμοὺζ	Ἰούλιος.
Σουμπάτ	Φεβρουάριος.	Ἀγουστὸς	Αὔγουστος.
Μάρτ	Μάρτιος.	Ἐϊλοὺλ	Σεπτέμβριος.
Νισάν	Ἀπρίλιος.	Τεσρὶν-ἐββέλ	Ὀκτώβριος.
Μαΐς	Μάϊος.	Τεσρὶν-σανί	Νοέμβριος.
Χαζηραν	Ἰούνιος.	Κιαουὶν-ἐββέλ	Δεκέμβριος.

ΚΑΘ' ΟΠΟΙΑΝ ΗΜΕΡΑΝ ΣΥΜΠΙΠΤΟΥΝ ΑΙ ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑΙ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1901

ΜΗΝΕΣ	ΚΥΡΙΑΚΗ	ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	ΣΑΒΒΑΤΟΝ
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ		1	2	3	4	5	6
	7	8	9	10	11	12	13
	14	15	16	17	18	19	20
	21	22	23	24	25	26	27
	28	29	30	31			
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ					1	2	3
	4	5	6	7	8	9	10
	11	12	13	14	15	16	17
	18	19	20	21	22	23	24
	25	26	27	28			
ΜΑΡΤΙΟΣ					1	2	3
	4	5	6	7	8	9	10
	11	12	13	14	15	16	17
	18	19	20	21	22	23	24
	25	26	27	28	29	30	31
ΑΠΡΙΛΙΟΣ	1	2	3	4	5	6	7
	8	9	10	11	12	13	14
	15	16	17	18	19	20	21
	22	23	24	25	26	27	28
	29	30					
ΜΑΪΟΣ			1	2	3	4	5
	6	7	8	9	10	11	12
	13	14	15	16	17	18	19
	20	21	22	23	24	25	26
	27	28	29	30	31		
ΙΟΥΝΙΟΣ						1	2
	3	4	5	6	7	8	9
	10	11	12	13	14	15	16
	17	18	19	20	21	22	23
	24	25	26	27	28	29	30

ΜΗΝΕΣ	ΚΥΡΙΑΚΗ	ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	ΣΑΒΒΑΤΟΝ
ΙΟΥΛΙΟΣ	1	2	3	4	5	6	7
	8	9	10	11	12	13	14
	15	16	17	18	19	20	21
	22	23	24	25	26	27	28
	29	30	31				
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ				1	2	3	4
	5	6	7	8	9	10	11
	12	13	14	15	16	17	18
	19	20	21	22	23	24	25
	26	27	28	29	30	31	
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ							1
	2	3	4	5	6	7	8
	9	10	11	12	13	14	15
	16	17	18	19	20	21	22
	23	24	25	26	27	28	29
	30						
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ		1	2	3	4	5	6
	7	8	9	10	11	12	13
	14	15	16	17	18	19	20
	21	22	23	24	25	26	27
	28	29	30	31			
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ					1	2	3
	4	5	6	7	8	9	10
	11	12	13	14	15	16	17
	18	19	20	21	22	23	24
	25	26	27	28	29	30	
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ							1
	2	3	4	5	6	7	8
	9	10	11	12	13	14	15
	16	17	18	19	20	21	22
	23	24	25	26	27	28	29
	30	31					

ΑΙ ΚΥΡΙΩΤΕΡΑΙ ΕΟΡΤΑΙ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ

Ἰανουάριος.

1. Ἅγ. Βασιλείου.
6. Ἅγ. Θεοφάνεια.
7. Προδρόμου.
17. Ἅγ. Ἀντωνίου.
18. » Ἀθανασίου.
20. » Εὐθυμίου.
25. Γρηγορ. Θεολόγ.
27. Ἰωάνν. Χρυσοστόμ.
30. Τρεῖς Ἱεράρχαι.

Φεβρουάριος.

2. Ὑπαπαντή.
3. Ψυχῶν.
4. Ἀπόκρεω.
13. Τυρινή.
18. Ὀρθοδοξία.

Μάρτιος.

4. Σταυροπροσκύνησ.
25. Βαΐων.- Εὐαγγελ.

Ἀπρίλιος.

1. Ἅγιον Πάσχα.
6. Ζωοδόχου Πηγῆς.
8. Θωμᾶ.
23. Ἅγ. Γεωργίου.
25. Μεσοπεντηκοστή.

Μάϊος.

2. Ἅγ. Ἀθανασίου.
5. Ἅγ. Εἰρήνης.
10. Ἀναλήψις.
19. Τῶν ψυχῶν.
20. Πεντηκοστή.
21. Ἁγία Τριάς.
27. Ἅγιοι Πάντες.

Ἰούνιος.

24. Γενέθλ. Προδρόμ
29. Πέτρου καὶ Παύλ.
30. Σύναξ. 12 Ἀποστ.

Ἰούλιος.

1. Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ Ἀναργύρων.
2. Κατάθ. τιμ. ἐσθῆτ. Θεοτ. ἐν Βλαχέρν.
20. Ἡλιοῦ τοῦ Προφ.
25. Κοίμ. ἁγ. Ἄννης.
27. Ἅγ. Παντελεήμον.

Αὔγουστος.

6. Μεταμόρφωσις.
15. Κοίμησ Θεοτόκου.
29. Ἀποτ. τ. κεφ Πρ.
30. Ἀλεξάνδ. ἀρχιεπ.

Σεπτέμβριος.

8. Γενέθλ. Θεοτόκου.
9. Ἰωακείμ καὶ Ἄνν.
14. Ὑψ. Τιμ. Σταυρ.
23. Σύλληψις Προδρ.
30. Γρηγορίου ἱερομ.

Ὀκτώβριος.

14. Ἅγ. 350 Θεοφ. Π.
26. Ἅγ. Δημητρίου.

Νοέμβριος.

8. Ἀρχιστρ. Μιχαήλ.
12. Ἰωάνν. Ἐλεήμον.
13. Ἰωάνν. Χρυσοστόμ.
21. Εἰσόδια Θεοτόκου.
25. Ἅγ. Αἰκατερίνης.
30. Ἅγ. Ἀνδρέου.

Δεκέμβριος.

6. Ἅγ. Νικολάου.
9. Σύλλ. Ἅγ. Ἄννης.
10. Ἅγ. Μηνᾶ.
12. Ἅγ. Σπυρίδωνος.
16. Ἅγ. Προπατόρων.
25. Γέννησις Ἰησοῦ Χριστ.
26. Ἰωσὴφ μνήσ. Θεοτ.
27. Ἅγ. Στεφάνου.

ΟΝΟΜΑΤΑ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΤΕΡΩΝ ΑΓΙΩΝ ΚΑΤ' ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΗΝ ΤΑΞΙΝ

Α

Ἀθανασίου τοῦ Μεγ. 18 Ἰαν.
» » » 2 Μαΐου.
Αἰκατερίνης μάρτ. 25 Νοεμβρ.
Ἀλεξάνδρου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως 30 Αὐγούστ.
Ἀναστασίας ὁσιομ. 29 Ὀκτωβρ.
Ἀναστασίας Φαρμακολ. 22 Δεκ.
Ἀναστασίου ὁσιομ. 22 Ἰανουαρ.
Ἀνδρέου ἀρχ. Κρήτης 4 Ἰουλ.
Ἀνδρέου τοῦ Πρωτοκλ. 30 Νοεμ.
Ἀνθίμου ἱερομάρτ. 3 Σεπτεμβρ.
Ἄννης Θεομήτορος 25 Ἰουλίου.
» » 9 Σεπτεμ.
Ἀντωνίου τοῦ μεγ. 17 Ἰανουαρ.
Ἀρσενίου ἐπ. Κερκύρας 19 Ἰαν.
» τοῦ μεγάλ. 8 Μαΐου.
Ἀγιλίου ἐπ. Ἀξίσσης 15 Μαΐου.

Β

Βαρβάρας μάρτυρος 4 Δεκεμβρίου.
Βασιλείου τοῦ μεγ. 1 Ἰανουαρ.
Βλασίου ἱερομάρτ. 14 Φεβρουαρ.

Γ

Γαβριὴλ τοῦ ἀρχιστρ. 26 Μαρτ.
» » 13 Ἰουλ.
» » 8 Νοεμ.
Γερασίμου τοῦ ἐν Κεφαλ. 20 Ὀκ.
Γερμανοῦ ἀρχ. Κωνσ. 12 Μαΐου.
Γεωργίου τοῦ τροπαιοφ. 23 Ἀπρ.
Γλυκερίας μάρτυρος 13 Μαΐου.
Γρηγορίου τοῦ Θεολ. 25 Ἰαν.

Δ

Δαμιανοῦ (Ἁγ. Ἀναρ.) 1 Ἰουλ.
» » 1 Νοεμ.
Δανιὴλ τοῦ Προφήτου 17 Δεκεμ.
Δημητρίου τοῦ Μυροβλ. 26 Ὀκτ.
Διονυσίου τοῦ Ἀρεοπαγ. 3 »
» τοῦ ἐν Ζακύνθ. 17 Δεκ.
Δομνίκης τῆς ὁσίας 8 Ἰανουαρ.

Ε

Εἰρήνης μάρτυρος 5 Μαΐου.
Ἑλένης καὶ Κωνσταν. 21 Μαΐου.
Ἐλευθερίου ἱερομ. 15 Δεκεμβρίου
Ἐλισάβετ, τοῦ Προδρ. 24 Ἰουν.
» » 5 Σεπτ.
Ἑρμολάου (Ἁγ. Ἀναρ.) 26 Ἰουλ.
Εὐγενίας ὁσιομάρ. 24 Δεκεμβρίου
Εὐδοκίας ὁσιομάρ. 1 Μαρτίου.
Εὐθυμίου τοῦ μεγάλου 20 Ἰαν.
Εὐσταθίου μάρτυρος 20 Σεπτεμ.
Εὐστρατίου μάρτυρος 13 Δεκεμ.
Εὐφημίας παρθενομάρτ. 11 Ἰουλ.
» » 16 Σεπ.
Εὐφροσύνης τῆς ὁσίας 25 »

Ζ

Ζαχαρίου τοῦ Προδρ. 24 Ἰουν.
» » 5 Σεπτ.
» » 23 »
Ζωῆς μάρτυρος 18 Δεκεμβρίου.

Η

Ἠλία τοῦ Προφήτου 20 Ἰουλίου.
Ἡρακλείου μάρτυρος 18 Μαΐου.
Ἡσαΐου Προφήτου 9 Μαΐου.

Θ

Θέκλης τῆς πρωτομάρτ. 24 Σεπ.
Θεοδοσίας μάρτυρος 29 Μαΐου.
Θεοδοσίου Κοινοβιάρχου 11 Ἰαν.
Θεοδώρας τῆς Αὐγούστης 11 Φεβ.
Θεοδώρου τοῦ Τήρωνος 17 Φεβ.
Θεοφάνους ὁμολογητοῦ 12 Μαρτ.
Θωμᾶ τοῦ Ἀποστόλου 6 Ὀκτ.

Ι

Ἰακώβου τοῦ Ζεβεδαίου 20 Ἀπρ.
» » Ἀλφαίου 9 Ὀκτ.
Ἰγνατίου τοῦ Θεοφόρου 20 Δεκ.
Ἱεροθέου ἀρχιεπ. Ἀθηνῶν 4 Ὀκ.
Ἰσιδώρου μ. τοῦ ἐν Χίῳ 14 Μαΐου.
Ἰωακείμ τοῦ Θεοπάτορ. 9 Σεπτ.
Ἰωάννου Βαπ. Σύναξις 7 Ἰαν.
» » Γέννησις 24 Ἰουν.
» » Ἀποτομὴ 29 Αὐγ.
» » Σύλληψις 23 Σεπ.
Ἰωάννου (Ἁγ. Ἀναρ.) 31 Ἰαν.
Ἰωάννου τοῦ Εὐαγγ. 8 Μαΐου.
» » » 26 Σεπτ.
» » Ἐλεήμ. 12 Νοεμ.
» » Χρυσ. 13 »
» » Δαμασ. 4 Δεκεμ.
Ἰωσὴφ τοῦ Μνήστορος. Τῇ Κυριακῇ μετὰ τὴν τοῦ Χρ. Γέννησιν.

Κ

Καλλινίκου μάρτυρος 14 Δεκεμ.
Κοσμᾶ (Ἁγ. Ἀναρ.) 1 Ἰουλίου.
» » 1 Νοεμβρ.
Κυριακῆς μάρτυρος 7 Ἰουλίου.
Κυριακοῦ τοῦ Ἀναχωρ. 29 Σεπ.
Κυρίλλου Πατρ. Ἀλεξ. 18 Ἰαν.
» » » 9 Ἰουν.
Κύρου (Ἁγ. Ἀναρ.) 31 Ἰαν.
Κωνσταντίνου τοῦ μεγ. 21 Μαΐου.

Α

Λαζάρου. Τὴν παραμ. τῶν Βαΐων.
Λέοντος Πάπα Ῥώμης 18 Φεβ.
Λουκίας μάρτυρος 13 Δεκεμβρ.
Λουκιανοῦ μάρτυρος 15 Ὀκτωβρ.

Μ

Μακαρίου τοῦ ὁσίου 19 Ἰανουαρ.
Μανουὴλ μάρτυρος 17 Ἰουνίου.
Μαρίας Θεοτ. Εὐαγγ. 25 Μαρτ.
» » Κοίμ. 15 Αὐγ.
» » Γέννησ. 8 Σεπτ.
» » Εἰσόδ. 21 Νοεμ.
» τῆς Μαγδαλ. 22 Ἰουλ.
Μάρκου τοῦ Εὐαγγελ. 25 Ἀπρ.
Ματθαίου » 16 Νοεμ.
Ματρώνης ὁσίας Χιοπολ. 9 Νοεμ.
Μηνᾶ μάρτυρος 11 Νοεμβρίου.
Μητροφάνους Κωνσταντ. 4 Ἰουν.
Μιχαὴλ τοῦ ἀρχιστρατ. 6 Σεπτ.
» » » 8 Νοεμ.

Ν

Ναταλίας μάρτυρος 26 Αὐγούστ.
Νεοφύτου μάρτυρος 21 Ἰανουαρ.
Νέστορος μάρτυρος 27 Ὀκτωβρ.
Νικάνδρου ἱερομάρτυρος 4 Νοεμ.
Νικήτα μάρτυρος 15 Σεπτεμβρ.
Νικηφόρου ἀρχ. Κωνσ. 13 Μαρ.
» » » 2 Ἰουν.
Νικοδήμου. Τῇ Κυριακ. Μυροφόρ.
Νικολάου ἀρχιεπ. Μύρων 6 Δεκ.

Ξ

Ξένης τῆς ὁσίας 24 Ἰανουαρίου.
Ξενοφῶντος τοῦ ὁσίου 26 Ἰαν.

Ο

Ὀνουφρίου τοῦ ὁσίου 12 Ἰουνίου.
Ὀρέστου μάρτυρος 10 Νοεμβρίου.

Π

Παντελεήμονος 27 Ἰουλίου.
Παρασκευῆς ὁσιομάρτ. 26 Ἰουλ.
Παύλου τοῦ Ἀποστόλ. 29 Ἰουν.
Πέτρου τοῦ Ἀποστόλ. 28 Ἰουν.
Πλάτωνος μάρτυρος 13 Νοεμβρ.
Πολυκάρπου Σμύρνης 23 Φεβρ.
Πορφυρίου μάρτυρος 9 Νοεμβρ.
Προκοπίου μεγαλομάρ. 20 Ἰουλ.

Ρ

Ρωμανοῦ τοῦ μελῳδοῦ 1 Ὀκτωβ.
» » μάρτυρος 18 Νοεμ.

Σ

Σάββα τοῦ Ἡγιασμένου 5 Δεκεμ.
Σαμουὴλ τοῦ Προφήτου 20 Αὐγ.
Σαμψὼν τοῦ Ξενοδόχου 27 Ἰουν.
Σεβαστιανοῦ μάρτυρος 18 Δεκεμ.
Σεργίου μάρτυρος 7 Ὀκτωβρίου.
Σίμωνος τοῦ Ἀποστ. 10 Μαΐου.
Σοφίας μάρτυρος 17 Σεπτεμβρίου.
Σπυρίδωνος τοῦ θαυματ. 12 Δεκ.
Στεφάνου τοῦ πρωτομάρ. 27 Δεκ.
Συμεῶνος τοῦ Κυρίου 27 Ἀπρ.
» » Στυλίτου 1 Σεπτ.
Σωφρονίου Ἱεροσολύμ. 11 Μαρτ.

Τ

Τιμοθέου (ἐκ τῶν 70) 22 Ἰαν.
Τίτου » 25 Αὐγούσ.
Τρύφωνος μάρτυρος 1 Φεβρουαρ.

Φ

Φεβρωνίας ὁσιομάρτ. 25 Ἰουνίου.
Φιλήμονος (ἐκ τῶν 70) 22 Νοεμ.
Φιλίππου (ἐκ τῶν 12) 14 Νοεμ.
Φωκᾶ ἱερομάρτυρος 22 Σεπτεμβ.
Φωτίου μάρτυρος 12 Αὐγούστου.
» » 28 Ὀκτωβρ.

Χ

Χαραλάμπους ἱερομάρτ. 10 Φεβ.
Χαριτίνης μάρτυρος 5 Ὀκτωβρ.
Χαρίτωνος τοῦ ὁμολογ. 28 Σεπτ.
Χριστίνης μάρτυρος 18 Μαΐου.
Χριστοδούλου τοῦ ὁσίου 16 Μαρ.
Χριστοφόρου μάρτυρος 9 Μαΐου.
Χρυσάνθου μάρτυρος 19 Μαρτίου.

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

ΜΕΣΗΜΒΡΙΑ ΤΟΥΡΚΙΣΤΙ

1— 5	ὥρ. 7.—
6—10	» 6.54
11—15	» 6.49
16—20	» 6.44
21—25	» 6.36
26—31	» 6.27

☉ Ὁ ἥλιος εἰς τὸν ΥΔΡΟΧΟΟΝ

ΦΑΣΕΙΣ ΣΕΛΗΝΗΣ

● Νέα σελήνη	7
☽ Πρ. τέταρτον	14
○ Πανσέληνος	21
☾ Τελ. τέταρτον	29

Μὴν ἀθροιστικὸς **ΣΕΒΑΛ** ἔχων ἡμέρας 29.

Η			Ν	
1	Δ.	**ΠΕΡΙΤΟΜΗ.** *Βασιλείου τοῦ Μεγάλου.*	14	*s. Hilaire.*
2	Τ.	*Σιλβέστρου Ῥώμης. Θεογένους.*	15	*s. Paul, 1er ermite.*
3	Τ.	*Μαλαχίου προφ. Γορδία μ.*	16	*s. Marcel.*
4	Π.	*Σύναξις τῶν Ὁ΄ Ἀποστόλων.*	17	*s. Antoine, ab.*
5	Π.	*Παραμονὴ τῶν Φώτων (νηστεία).*	18	*s. Ch. Pierre à R.*
6	Σ.	**ΤΑ ΑΓΙΑ ΘΕΟΦΑΝΕΙΑ.**	19	*s. Sulpice.*
7	Κ.	*Σύναξις Ἰωάννου τῦ Προδρόμου.* ●	20	*ss. Favien et Sébastien.*
8	Δ.	*Κύρου, Ἀτταικῦ, Δομνίνης ὁσίων.*	21	*ste Agnès.*
9	Τ.	*Πολυεύκτου καὶ Εὐστρατίου.*	22	*ss. Vincent et Anastase.*
10	Τ.	*Γρηγορίου ἐπ. Νύσσης. Δομετιανῦ.*	23	*s. Raymond.*
11	Π.	*Θεοδοσίου Κοινοβιάρχου. Ἀγαπίου.*	24	*s. Timothée.*
12	Π.	*Τατιανῆς μαρτυρος.*	25	*Conversion de s. Paul.*
13	Σ.	*Ἐρμύλου καὶ Στρατονίκης μαρτύρ.*	26	*s. Polycarpe.*
14	Κ.	*Τῶν ἐν Σινᾷ καὶ Ῥαϊθῷ Πατέρ.* ☽	27	*s. Jean Chrysostome.*
15	Δ.	*Ἰωάννου Καλυβίτου. Παύλου Θηβαίου.*	28	*s. Cyrille.*
16	Τ.	*Προσκυνήσεως ἁλύσεως ἁπ. Πέτρου.*	29	*s. François de Sales.*
17	Τ.	*Ἀντωνίου τῦ Μεγάλου.*	30	*ste Martine.*
18	Π.	*Ἀθανασίου καὶ Κυρίλλη.*	31	*ste Marcelle, v.*
19	Π.	*Μακαρίου Αἰγυπτ. Εὐφραισίας μ.*	1	*s. Ignace.*
20	Σ.	*Εὐθυμίου τοῦ Μεγάλου.*	2	**Purification de la Ste Vierge.**
21	Κ.	*Τελῶνου καὶ Φαρισαίου.* ☾	3	*Septuagésime.*
22	Δ.	*Τιμοθέου ἀπ. Ἀναστασίου Πέρσ.*	4	*s. André Corsini.*
23	Τ.	*Κλήμεντος ἱερομ. Ἀγαθαγγέλου μ.*	5	*ste Agathe, v. m.*
24	Τ.	*Ξένης, Ἐρμογένους, Μάμαντος.*	6	*ste Dorothée.*
25	Π.	*Γρηγορίου Θεολόγου.*	7	*s. Romuald.*
26	Π.	*Ξενοφῶντος ὁσ. καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.*	8	*s. Jean de Matha.*
27	Σ.	*Ἀνακομ. λειψ. Ἰω. Χρυσοστόμ.*	9	*ste Apolline.*
28	Κ.	*Τῶ Ἁσὼτ υ. Ἐφραὶμ ὁσίω.*	10	*Sexagésime.*
29	Δ.	*Ἰγνατίου ἱερομάρτυρος.* ☾	11	*s. Désiré.*
30	Τ.	*Τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν.*	12	*ste Eulalie.*
31	Τ.	*Κύρου καὶ Ἰωάννου τῶν Ἀναργύρων.*	13	*ste Catherine.*

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ, *ἡμέραι 31. — Ὁ μὴν οὗτος ὠνομάσθη ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων Januarius πρὸς τιμὴν τοῦ θεοῦ αὐτῶν Ἰανοῦ. Ὁ θεὸς οὗτος ἦτο ἐπώνυμος τῆς θύρας (janua), ὡς ἐκ τούτου δὲ ἦτο σύμβολον πάσης ἐναρξεως καὶ ἐπομένως καὶ τῆς τοῦ ἔτους. Παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις ἐτύγχανε μεγίστης λατρείας.*

Εἰς μίαν τῶν ἀγορῶν τῆς Ῥώμης, τετράθυρον, παρίστατο ὁ θεὸς τετραπρόσωπος, ἀλλ' εἰς τὰς δημοσίους οἰκοδομάς, τὰς ἐχούσας εἴσοδον καὶ ἔξοδον, παρίστατο συνήθως διπρόσωπος.

Ὑπῆρχεν ἐν Ῥώμῃ μία στοά, καλουμένη «Ναὸς τοῦ Ἰανοῦ», ἡ ὁποία ἔμενε κεκλεισμένη ἐν καιρῷ εἰρήνης, ἠνοίγετο δὲ ὅτε ἤρχιζε πόλεμος. Ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ Ῥωμαῖοι σπανιώτατα ἔμενον ἄνευ πολέμου, ἐνοεῖται ὅτι καὶ ὁ «Ναὸς τοῦ Ἰανοῦ» ἔμενε σχεδὸν πάντοτε ἀνοικτός.

ΟΙ ΤΕΣΣΑΡΕΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΑΙ

Τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον συνέγραψαν τέσσαρες ἱεροὶ ἄνδρες, ὁ **Ματθαῖος**, ὁ **Μάρκος**, ὁ **Λουκᾶς** καὶ ὁ **Ἰωάννης**. Τούτου ἕνεκεν καλοῦνται **Εὐαγγελισταί**.

Ματθαιος.—Κατήγετο ἐκ Γαλιλαίας, ἐκαλεῖτο Λευΐς πρότερον, καὶ ἦτο τελώνης. Ἐγένετο εἷς τῶν 12 Ἀποστόλων τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ὅτε ἤκουσε τὴν διδασκαλίαν αὐτοῦ καὶ εἶδε τὰ θαύματά του.

Συνέγραψε τὸ Εὐαγγέλιον αὐτοῦ περὶ τὸ ἔτος 55 μ. Χ. εἰς γλῶσσαν ἑβραϊκὴν καὶ ἐκήρυξεν αὐτὸ εἰς τοὺς Ἰουδαίους ἐν Παλαιστίνῃ. Λέγεται ὅτι ὁ ἴδιος τὸ μετέφρασεν εἰς τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν ὡς τοῦτο σώζεται μέχρι σήμερον παρ' ἡμῖν.

Κατὰ τὴν ἱερὰν παράδοσιν ὁ Ματθαῖος μετέβη εἰς τὴν Αἰθιοπίαν, τὰς Ἰνδίας καὶ τὴν Παρθίαν, ὅπου καὶ ὑπέστη μαρτυρικὸν θάνατον περὶ τὸ 80 μ. Χ.

Μαρκος.—Ἦτο υἱὸς χριστιανῆς γυναικὸς ἐπισήμου, καλουμένης Μαρίας καὶ κατοικούσης εἰς Ἱερουσαλήμ. Εἰς τὴν οἰκίαν αὐτῆς ἐφοίτα ὁ Ἀπόστολος Πέτρος καὶ οἱ λοιποὶ Ἀπόστολοι μετὰ τὴν Πεντηκοστήν.

Ὁ Μάρκος ἐδιδάχθη τὰ τοῦ χριστιανισμοῦ ὑπὸ τοῦ ἀποστόλου Πέτρου καὶ ἐγένετο πιστὸς αὐτοῦ μαθητής. Ἔγραψε τὸ Εὐαγγέλιον αὐτοῦ περὶ τὸ ἔτος 75 μ. Χ. ἐν Ῥώμῃ εἰς γλῶσσαν ἑλληνικὴν κατὰ τὰς ἀκριβεῖς πληροφορίας, τὰς ὁποίας εἶχε λάβῃ παρὰ τοῦ αὐτόπτου καὶ αὐτηκόου μαθητοῦ τοῦ Σωτῆρος, τοῦ ἀποστόλου Πέτρου.

Λουκας.—Οὗτος ἦτο ἐθνικὸς καὶ ἐπηγγέλλετο τὸν ἰατρόν. Λέγεται ὅτι ἦτο καὶ ζωγράφος. Κατήγετο ἐξ Ἀντιοχείας, ἐνταῦθα δ' ἀκούσας πρῶτον περὶ χριστιανισμοῦ, προσηλυτίσθη εἰς αὐτὸν ὑπὸ τοῦ ἀποστόλου Παύλου, τὸν ὁποῖον συνώδευσε κατὰ τὰς ἀποστολικὰς αὐτοῦ ἐκδρομὰς καὶ μεθ' οὗ συνεφυλακίσθη ἐν Ῥώμῃ.

Ὁ Λουκᾶς, ἀνὴρ λόγιος, συνέγραψε τὸ Εὐαγγέλιον αὐτοῦ περὶ τὸ 70 ἔτος μ. Χ. εἰς καθαρεύουσαν ἑλληνικὴν γλῶσσαν. Κατὰ τὴν ἱερὰν παράδοσιν ὁ εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς ἀφοῦ περιῆλθε πολλὰ μέρη, ἔφθασεν εἰς Θήβας ὅπου καὶ ἀπέθανεν. Ἐν Θήβαις ὑπάρχει ναὸς τοῦ ἀποστόλου Λουκᾶ καὶ δείκνυται ὁ τάφος αὐτοῦ.

Ὁ Λουκᾶς συνέγραψε καὶ τὰς **Πράξεις τῶν Ἀποστόλων**, βιβλίον ἱστορικόν, θεωρούμενον ὡς ἡ πρώτη ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία. Ὅτε τὸ Εὐαγγέλιον καὶ τὰς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων συνέγραψεν ὁ Λουκᾶς χάριν ἐπισήμου ῥωμαίου καλουμένου Θεοφίλου, πρὸς ὃν ἤθελε νὰ περιγράψῃ τὰ τῆς χριστιανικῆς πίστεως.

Ιωαννης.—Οὗτος ἦτο υἱὸς τοῦ Ζεβεδαίου καὶ τῆς Σαλώμης, τῆς πιστῆς μέχρι τοῦ σταυροῦ καὶ τοῦ τάφου εἰς τὸν Σωτῆρα, καὶ ἀδελφὸς τοῦ ἐκ τῶν μαθητῶν τοῦ Χριστοῦ Ἰακώβου. Ἐγένετο κατὰ πρῶτον μαθητὴς τοῦ βαπτιστοῦ Ἰωάννου, ὅστις ὡδήγησεν αὐτὸν εἰς τὸν Ἰησοῦν, τοῦ ὁποίου ἐγένετο **ἠγαπημένος** καὶ **ἐπιστήθιος** μαθητής. Εἰς αὐτὸν ὁ Σωτὴρ ἀπὸ τοῦ σταυροῦ ἀνέθετο τὴν τῆς μητρὸς αὐτοῦ φροντίδα.

Ὁ Ἰωάννης, διαμείνας ἐφ' ἱκανὸν χρόνον εἰς Ἱερουσαλήμ, ἀπεσύρθη εἶτα εἰς Ἔφεσον, ἔνθα συνέγραψεν Ἑλληνιστὶ τὸ εὐαγγέλιόν του περὶ τὸ 90—95 μ. Χ. Ἐξορισθεὶς ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Δομετιανοῦ εἰς τὴν νῆσον Πάτμον, ἐπανῆλθε καὶ πάλιν εἰς Ἔφεσον, ἔνθα ἀπέθανε σχεδὸν ἐνενηκοντούτης περὶ τὸ 101 μ. Χ.

ΚΥΡΙΑΚΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Α' Κυριακή (7). Ματθαίος.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς, ὅτι Ἰωάννης παρεδόθη, ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. Καὶ καταλιπὼν τὴν Ναζαρέτ, ἦλθων κατῴκησεν εἰς Καπερναούμ τὴν παραθαλασσίαν ἐν ὁρίοις Ζαβουλὼν καὶ Νεφθαλείμ· ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἡσαΐου τοῦ Προφήτου λέγοντος· Γῆ Ζαβουλὼν, καὶ γῆ Νεφθαλείμ, ὁδὸν θαλάσσης, πέραν τοῦ Ἰορδάνου Γαλιλαία τῶν ἐθνῶν. Ὁ λαός, ὁ καθήμενος ἐν σκότει, εἶδε φῶς μέγα, καὶ τοῖς καθημένοις ἐν χώρᾳ καὶ σκιᾷ θανάτου φῶς ἀνέτειλεν αὐτοῖς. Ἀπὸ τότε ἤρξατο κηρύσσειν καὶ λέγειν· Μετανοεῖτε, ἤγγικε γὰρ ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν.

Β' Κυριακή (14). Λουκᾶς.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ διήρχετο ὁ Ἰησοῦς τὴν Ἰεριχώ. Καὶ ἰδοὺ ἀνήρ, ὀνόματι καλούμενος Ζακχαῖος, καὶ αὐτὸς ἦν ἀρχιτελώνης καὶ οὗτος ἦν πλούσιος. Καὶ ἐζήτει ἰδεῖν τὸν Ἰησοῦν τίς ἐστι, καὶ οὐκ ἠδύνατο ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ὅτι τῇ ἡλικίᾳ μικρὸς ἦν. Καὶ προδραμὼν ἔμπροσθεν, ἀνέβη ἐπὶ συκομορέαν, ἵνα ἴδῃ αὐτόν, ὅτι δι' ἐκείνης ἤμελλε διέρχεσθαι. Καὶ ὡς ἦλθεν ἐπὶ τὸν τόπον, ἀναβλέψας ὁ Ἰησοῦς εἶδεν αὐτόν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· Ζακχαῖε, σπεύσας κατάβηθι· σήμερον γὰρ ἐν τῷ οἴκῳ σου δεῖ με μεῖναι. Καὶ σπεύσας κατέβη, καὶ ὑπεδέξατο αὐτὸν χαίρων. Καὶ ἰδόντες ἅπαντες διεγόγγυζον, λέγοντες· Ὅτι παρὰ ἁμαρτωλῷ ἀνδρὶ εἰσῆλθε καταλῦσαι. Σταθεὶς δὲ ὁ Ζακχαῖος, εἶπε πρὸς τὸν Ἰησοῦν· Ἰδοὺ τὰ ἡμίσιά μου τῶν ὑπαρχόντων μου, Κύριε, δίδωμι τοῖς πτωχοῖς· καὶ εἴ τινός τι ἐσυκοφάντησα, ἀποδίδωμι τετραπλοῦν. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς· Ὅτι σήμερον σωτηρία τῷ οἴκῳ τούτῳ ἐγένετο, καθότι καὶ αὐτὸς υἱὸς Ἀβραάμ ἐστιν. Ἦλθε γὰρ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ζητῆσαι καὶ σῶσαι τὸ ἀπολωλός.

Γ' Κυριακή (21). Λουκᾶς.

Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην· Ἄνθρωπός τις δύο ἐπορεύθη εἰς τὸ Ἱερὸν προσεύξασθαι, ὁ εἷς Φαρισαῖος καὶ ὁ ἕτερος Τελώνης. Ὁ Φαρισαῖος σταθεὶς πρὸς ἑαυτόν, ταῦτα προσηύχετο· Ὁ Θεός, εὐχαριστῶ σοι, ὅτι οὐκ εἰμὶ ὥσπερ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, ἅρπαγες, ἄδικοι, μοιχοί, ἢ καὶ ὡς οὗτος ὁ Τελώνης· Νηστεύω δὶς τοῦ Σαββάτου, ἀποδεκατῶ πάντα, ὅσα κτῶμαι. Καὶ ὁ τελώνης, μακρόθεν ἑστώς, οὐκ ἤθελεν οὐδὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸν οὐρανὸν ἐπᾶραι, ἀλλ' ἔτυπτε τὸ στῆθος αὐτοῦ λέγων· Ὁ Θεός, ἱλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ. Λέγω ὑμῖν· Κατέβη οὗτος δε-

δικαιωμένος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, ἢ ἐκεῖνος· ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται.

Δ' Κυριακή (28). Λουκᾶς.

Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην· Ἀνθρώπός τις εἶχε δύο υἱούς. Καὶ εἶπεν ὁ νεώτερος αὐτῶν τῷ πατρί· Πάτερ, δός μοι τὸ ἐπιβάλλον μέρος τῆς οὐσίας. Καὶ διεῖλεν αὐτοῖς τὸν βίον. Καὶ μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας συναγαγὼν ἅπαντα ὁ νεώτερος υἱός, ἀπεδήμησεν εἰς χώραν μακράν, καὶ ἐκεῖ διεσκόρπισε τὴν οὐσίαν αὐτοῦ ζῶν ἀσώτως. Δαπανήσαντος δὲ αὐτοῦ πάντα, ἐγένετο λιμὸς ἰσχυρὸς κατὰ τὴν χώραν ἐκείνην, καὶ αὐτὸς ἤρξατο ὑστερεῖσθαι. Καὶ πορευθεὶς ἐκολλήθη ἑνὶ τῶν πολιτῶν τῆς χώρας ἐκείνης· καὶ ἔπεμψεν αὐτὸν εἰς τοὺς ἀγροὺς αὐτοῦ βόσκειν χοίρους. Καὶ ἐπεθύμει γεμίσαι τὴν κοιλίαν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν κερατίων, ὧν ἤσθιον οἱ χοῖροι· καὶ οὐδείς ἐδίδου αὐτῷ. Εἰς ἑαυτὸν δὲ ἐλθών, εἶπε· Πόσοι μίσθιοι τοῦ πατρός μου περισσεύουσιν ἄρτων, ἐγὼ δὲ λιμῷ ἀπόλλυμαι; Ἀναστὰς πορεύσομαι πρὸς τὸν πατέρα μου, καὶ ἐρῶ αὐτῷ· Πάτερ, ἥμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, καὶ οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱός σου· ποίησόν με ὡς ἕνα τῶν μισθίων σου. Καὶ ἀναστὰς ἦλθε πρὸς τὸν πατέρα ἑαυτοῦ. Ἔτι δὲ αὐτοῦ μακρὰν ἀπέχοντος, εἶδεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἐσπλαγχνίσθη. Καὶ δραμὼν ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ υἱός· Πάτερ, ἥμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, καὶ οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱός σου. Εἶπε δὲ ὁ πατὴρ πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ· Ἐξενέγκατε τὴν στολὴν τὴν πρώτην καὶ ἐνδύσατε αὐτόν, καὶ δότε δακτύλιον εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ ὑποδήματα εἰς τοὺς πόδας. Καὶ ἐνέγκαντες τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν, θύσατε, καὶ φαγόντες εὐφρανθῶμεν· ὅτι οὗτος ὁ υἱός μου νεκρὸς ἦν καὶ ἀνέζησε, καὶ ἀπολωλὸς ἦν καὶ εὑρέθη. Καὶ ἤρξαντο εὐφραίνεσθαι. Ἦν δὲ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ πρεσβύτερος ἐν ἀγρῷ, καὶ ὡς ἐρχόμενος ἤγγισε τῇ οἰκίᾳ, ἤκουσε συμφωνίας καὶ χορῶν. Καὶ προσκαλεσάμενος ἕνα τῶν παίδων, ἐπυνθάνετο τί εἴη ταῦτα. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἦκει, καὶ ἔθυσεν ὁ πατὴρ σου τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν, ὅτι ὑγιαίνοντα αὐτὸν ἀπέλαβεν. Ὠργίσθη δὲ καὶ οὐκ ἤθελεν εἰσελθεῖν. Ὁ οὖν πατὴρ αὐτοῦ ἐξελθὼν, παρεκάλει αὐτόν. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπε τῷ πατρί· Ἰδοὺ τοσαῦτα ἔτη δουλεύω σοι, καὶ οὐδέποτε ἐντολήν σου παρῆλθον, καὶ ἐμοὶ οὐδέποτε ἔδωκας ἔριφον, ἵνα μετὰ τῶν φίλων μου εὐφρανθῶ. Ὅτε δὲ ὁ υἱός σου οὗτος, ὁ καταφαγών σου τὸν βίον μετὰ πορνῶν, ἦλθεν, ἔθυσας τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Τέκνον, σὺ πάντοτε μετ' ἐμοῦ εἶ καὶ πάντα τὰ ἐμὰ σά ἐστιν. Εὐφρανθῆναι δὲ καὶ χαρῆναι ἔδει, ὅτι ὁ ἀδελφός σου οὗτος νεκρὸς ἦν καὶ ἀνέζησε, καὶ ἀπολωλὸς ἦν καὶ εὑρέθη.

---

1. **Βασιλείου τοῦ Μεγάλου.** Οὗτος ἐγεννήθη περὶ τὰ τέλη τοῦ 329 ἔτους ἐν Καισαρείᾳ τῆς Καππαδοκίας. Ἐμαθήτευσεν ἐν Κωνσταντινουπόλει, εἶτα καὶ ἐν Ἀθήναις, ἐν αἷς καὶ τὴν πρὸς Γρηγόριον τὸν Ναζιανζηνὸν ἐποιήσατο φιλίαν. Περὶ τὸ 370 διεδέξαμενος τὸν ἀποθανόντα ἀρχιεπίσκοπον τῆς πατρίδος αὐτοῦ, καὶ ποιμάνας αὐτὴν ἐπὶ 8 ἔτη, ἐξεδήμησε πρὸς Κύριον τῇ 1 Ἰανουαρίου τοῦ 379.

17. **Τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου.** Ἐγεννήθη ἐν Αἰγύπτῳ τῷ 251, ἀκούσας δὲ ποτε τὴν εὐαγγελικὴν φωνήν· *Εἰ θέλεις τέλειος εἶναι, πώλησόν σου τὰ ὑπάρχοντα καὶ δὸς τοῖς πτωχοῖς, ἕξαλεν ἀμέσως αὐτὴν εἰς πρᾶξιν καὶ ἀνεχώρησεν εἰς τὴν ἔρημον.* Τῷ 336 ταρασσομένης τῆς Ἐκκλησίας ὑπὸ τῶν ἀρειανῶν, κατέβη εἰς Ἀλεξάνδρειαν καὶ ἠγωνίσατο κατ' αὐτῶν. Ἐτελεύτησε τῇ 17 Ἰανουαρ. 356,

ΥΓΙΕΙΝΗ

1. ***Θέρμανσις διὰ πυραύνων.*** Προσοχὴ ἀπὸ τὴν τοιαύτην θέρμανσιν. Εἶναι πολὺ ἐπικίνδυνα τὰ πύραυνα, εἰς τὰ ὁποῖα καίομεν ξυλάνθρακας διὰ νὰ θερμανθῶμεν. Αὐτὰ ἔχουν μὲν τὸ πλεονέκτημα ὅτι μεταφέρονται ἀπὸ δωματίου εἰς δωμάτιον, ἂν ὅμως οἱ ἄνθρακες δὲν ἀναφθῶσι τόσον καλὰ ὥστε νὰ μὴ προέρχηται ἀπ' αὐτῶν μία λάμψις ὑποκύανος, τὸ δὲ δωμάτιον εἶναι καλῶς κεκλεισμένον, τότε ἀφεύκτως θὰ πάθωμεν ἀπὸ ἀσφυξίαν. Τὴν ἀσφυξίαν ταύτην προκαλεῖ ἓν δηλητηριῶδες ἀέριον, καλούμενον ἀνθρακικὸν ὀξύ, τὸ ὁποῖον οἱ ξυλάνθρακες περιέχουν.

2. ***Βοήθεια κατὰ τῆς ἀσφυξίας.*** Νὰ ἐκτεθῇ ὁ παθὼν εἰς καθαρὸν ἀέρα. Ν' ἀνοιγθῶσι τὰ ἐνδύματά του καὶ νὰ τοποθετηθῇ ἐπὶ καθέδρας μὲ τὴν κεφαλὴν ὑψηλά. Νὰ ῥαντίσωμεν ὁρμητικῶς τὸ πρόσωπον καὶ τὸ σῶμά του μὲ πολλὰ ποτήρια ψυχροῦ ὕδατος. Νὰ τρίψωμεν ἰσχυρῶς τὰ ἄκρα του. Νὰ δώσωμεν εἰς αὐτὸν τεχνητὴν ἀναπνοήν. Νὰ δώσωμεν εἰς αὐτὸν ὅπως εἰσπνεύσῃ ἀμμωνιακόν. Νὰ μεταχειρισθῶμεν κλύσματα μὲ ἅλμην. Τὸ δὲ πάντων καλλίτερον εἶναι νὰ προσκαλέσωμεν ἀμέσως τὸν ἰατρόν.

3. ***Θέρμανσις δι' ἑστίας.*** Ἡ δι' ἑστίας θέρμανσις ἔχει τὰ ἑξῆς ἐλαττώματα· 1) Θερμαίνονται μόνον οἱ καθήμενοι πλησίον τῆς ἑστίας. 2) Τὰ $^{9}/_{10}$ τῆς θερμότητος χάνονται φεύγοντα διὰ τῆς καπνοδόχης. 3) Προσελκύονται ῥεύματα ἀέρος πρὸς τοὺς πόδας. 4) Τότε μόνον διαδίδουν διαρκῆ θερμότητα τὰ ξύλα καὶ οἱ γαιάνθρακες, ὅταν ἀναδίδουν φλόγας. 5) Καπνίζουν μὲ τὸν ἐλάχιστον ἄνεμον.

Ἀφ' ἑτέρου ὅμως αἱ ἑστίαι ἔχουν τὰ ἑξῆς προτερήματα.

Δὲν μολύνουν τὸν ἀέρα τοῦ δωματίου μὲ βλαβερὰ ἀέρια. Δὲν παράγουν πολλὴν ξηρασίαν. Εἶναι καταλληλότεραι δι' ἀνθρώπους πληθωρικοὺς καὶ ῥέποντας εἰς ἐγκεφαλικὰς ὑπεραιμίας, εἰς τοὺς ὁποίους ἡ πολλὴ θερμότης εἶναι ἐπικίνδυνος. Τέλος παράγουν τὸ εὐάρεστον καὶ παρήγορον θέαμα σπινθηρίζοντος πυρός.

Εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν ἑστιῶν ἐπηνέχθησαν ἐσχάτως βελτιώσεις τινές, ἰδίως ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦ καπνίσματος καὶ τῆς ἀπωλείας τῆς θερμότητος.

4. ***Θέρμανσις διὰ θερμάστρας.*** Αἱ καταλληλότεραι θερμάστραι εἶναι αἱ ἐκ πορσελάνης. Ἡ θέρμανσις εἶναι οἰκονομικωτάτη, καὶ μὲ τὴν ἰδίαν καύσιμον ὕλην παράγει θερμότητα πενταπλασίαν τῆς ἑστίας.

Αἱ ἐκ χυτοῦ σιδήρου θερμάστραι θερμαίνονται μὲν ταχέως καὶ πολύ, ἀλλὰ καὶ ψυχραίνονται ἀμέσως, ἐν ᾧ αἱ ἐκ πορσελάνης θερμαίνονται μὲν βραδέως, ἀλλὰ διατηροῦσιν ἐπὶ πολὺ τὴν ἀποθηκευθεῖσαν θερμότητα. Ἕτερον μέγα ἐλάττωμα τῶν σιδηρῶν θερμαστρῶν εἶναι ὅτι ἀποξηραίνουν καθ' ὑπερβολὴν

τὸν ἀέρα τοῦ δωματίου. Τὸ κακὸν μετριάζει ἀγγεῖον πλῆρες ὕδατος τιθέμενον ἐπὶ τῆς θερμάστρας.

Προσέχετε πολὺ νὰ μὴ ἀφήσητε ποτὲ κλειστὸ τὸ *κλείδιον* τῶν καπνοδόχων σωλήνων, διότι τότε ὅλα τὰ ἐκ τῆς καύσεως προκύπτοντα δηλητηριώδη ἀέρια δυνατὸν νὰ ἐκχυθῶν εἰς τὸν ἀέρα τοῦ δωματίου.

Χείμετλα (ξεπαγιάσματα χιονίστρας). Τὸν χειμῶνα πολλοὶ ὑποφέρουσιν ἐξ αὐτῶν, ἰδίως οἱ λυμφατικῆς κράσεως, τὰ χοιραδικὰ παιδία, καὶ οἱ κληρονομήσαντες ἀρθριτικὴν δυσκρασίαν.

Διὰ νὰ προλάβωμεν τὰ χείμετλα ὀφείλομεν ἅμα προσεγγίσῃ ὁ χειμὼν νὰ τρίβωμεν ἐλαφρῶς τὰ ἄκρα μὲ καφουροῦχον οἰνόπνευμα, ὥστε νὰ ζωογονῶνται οἱ ἱστοὶ καὶ ἡ κυκλοφορία καὶ νὰ πλύνωμεν αὐτὰ εἰς στυπτικὰ λουτρά, (οἶνος μὲ κίναν, διφίνη ἐντὸς ὕδατος, στυπτηρία, φλοιοὶ δρυὸς κτλ.) Ἐπίσης ἐξαίρετον προφυλακτικὸν μέτρον εἶναι καὶ ἡ σχεδὸν ἀδιάκοπος χρῆσις χειροκτίων, καὶ τὰ μάλλινα περιπόδια, φορούμενα εἰ δυνατὸν καὶ καθ' ὕπνον ἀκόμη.

Θεραπεία. Πλὴν τῶν ἀνωτέρω προφυλακτικῶν μέτρων ἡ θεραπεία συνίσταται εἰς πολὺ θερμὰ ποδόλουτρα ἢ χειρόλουτρα, ἁπλᾶ ἢ στυπτικά, μετὰ τὰ ὁποῖα οἱ δάκτυλοι ἐπαλείφονται ἡμέραν παρ' ἡμέραν διὰ βάμματος ἰωδίου ἀναμεμιγμένου μὲ ὀλίγην γλυκερίνην, εἰς ἐπιγρίσεις ἀλοιφῆς μὲ ὀξείδιον ψευδαργύρου καὶ καφουρὰν καὶ εἰς πλύσεις μὲ καφουροῦχον οἰνόπνευμα.

Τὰ ἐξηλκωμένα χείμετλα ἀλείφονται πρωὶ καὶ ἑσπέρας μὲ τὸ ἑξῆς μίγμα. Γλυκερίνης καὶ βοδοστάγματος ἀνὰ 25 γραμ. καὶ 10 ἑκατοστόγραμμα ταννίνης καὶ ἐπιπάσσονται μὲ κόνιν ἰτεελικοῦ βησμουθίου.

Οἱ φλεγματικοὶ καὶ χοιραδικοὶ πρέπει νὰ ὑποβληθῶσι εἰς γενικὴν θεραπείαν δι' ἐλαίου τοῦ ὀνίσκου (μουρουνόλαδο) ἰωδιούχου σιδήρου, ἁλμυρῶν λουτρῶν κτλ.

5. ***Κατὰ τοῦ ψύχους προφυλακτικὰ μέτρα.*** Μὴ ἐκτίθεσθε ἀποτόμως εἰς τὸ ψῦχος τοῦ ὑπαίθρου χωρὶς νὰ προσθέσητε ἐπανωφόριον. Μὴ μένετε ἀπροφύλακτοι ἐντὸς δωματίου μὴ καταλλήλως θερμαινομένου, διότι ἐν τῇ ἀκινησίᾳ ἡ ζωϊκὴ θερμότης ἐλαττοῦται καὶ κρυώνει τις εὐκολώτερον κατ' οἶκον ἢ βαδίζων ἔξω.

Τὰ εὐρύχωρα ἐνδύματα θερμαίνουν περισσότερον διότι τοιουτοτρόπως ἀκινητεῖ μεταξὺ τοῦ σώματος καὶ τῶν ἐνδυμάτων στρῶμα ἀέρος, τὸ ὁποῖον διατηρεῖται θερμὸν ὡς ἐκ τῆς ἀκτινοβολουμένης ζωϊκῆς θερμότητος. Τὸ ζήτημα τῆς *φλανέλλας* ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν συνήθειαν. Αὕτη εἶναι ὑγιεινὸν ἔνδυμα κατάσαρκα, διότι ἐμποδίζει τὴν ψύξιν τῆς ἐπιφανείας τοῦ σώματος. Ἀλλ' ὅστις δὲν τὴν συνείθισεν, ἔχει τὸ πλεονέκτημα ὅτι δύναται ἐν ἀνάγκῃ νὰ καταφύγῃ εἰς αὐτὴν καὶ νὰ ὠφεληθῇ, ὁπόταν θεραπευτικοὶ λόγοι τὸ ἀπαιτήσωσι.

ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΔΑΠΑΝΑΙ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΗΜ.	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ	ΓΡΟΣΙΑ	ΔΑΠΑΝΑΙ	ΓΡΟΣΙΑ
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
	Εἰς μεταφοράν		*Εἰς μεταφοράν*	

ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΔΑΠΑΝΑΙ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΗΜ.	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ	ΓΡΟΣΙΑ	ΔΑΠΑΝΑΙ	ΓΡΟΣΙΑ
	Ἐκ μεταφορᾶς		Ἐκ μεταφορᾶς	
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				
25				
26				
27				
28				
29				
30				
31				
	Ἄθροισμα		Ἄθροισμα	

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

ΜΕΣΗΜΒΡΙΑ ΤΟΥΡΚΙΣΤΙ

1— 5	ὥρ. 6.21
6—10	» 6.14
11—15	» 6.10
16—20	» 6.03
21—25	» 5.56
26—28	» 5.53

☉ Ὁ ἥλιος εἰς τοὺς ΙΧΘΥΣ

ΦΑΣΕΙΣ ΣΕΛΗΝΗΣ

● *Νέα σελήνη*	6
☽ *Πρ. τέταρτον*	12
○ *Πανσέληνος*	20
☾ *Τελ. τέταρτον*	28

Μὴν ἀθωμανικὸς
ΣΙΛΚΑΔΔΕ
ἔχων ἡμέρας 30.

Η		Ν		Ο
1	*Π.*	*Τρύφωνος μάρτυρος.*	14	*s. Valentin.*	25
2	*Π.*	**Η ΥΠΑΠΑΝΤΗ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ.**	15	*s. Faustin.*	26
3	*Σ.*	*Τῶν ψυχῶν. Συμεὼν Θεοδόχου.*	16	*ste Julienne.*	27
4	*Κ.*	*Τῆς Ἀπόκρεω. Ἰσιδώρου Πηλ.*	17	*Quinquagésime.*	28
5	*Δ.*	*Ἀγάθης μάρτυρος.*	18	*s. Flavien.*	29
6	*Τ.*	*Βακχὸν ἐπισκ. Σμύρνης. Φωτίου πατρ. Κ/πόλεως. Ἰωάννου.* ●	19	*s. Conrad.*	1
7	*Τ.*	*Παρθενίου ἐπισκ. Κοσμᾶ ὁσίου.*	20	*s. Eleuthère.*	2
8	*Π.*	*Θεοδώρου Στρατηλάτου. Ζαχαρίου.*	21	*ste Eléonore.*	3
9	*Π.*	*Νικηφόρου μάρτ. Ῥωμανοῦ ὁσίου.*	22	*s. Pierre Damien.*	4
10	*Σ.*	*Τῶν ἁγιοπατέρων. Χαραλάμπους.*	23	*ste Romane.*	5
11	*Κ.*	*Τῆς Τυρινῆς. Βλασίου ἱερομάρτ. Θεοδώρας Αὐγούστης.*	24	*Quadragésime.*	6
12	*Δ.*	*Μελετίου (Ἀρχ. ἡ Μ. Τεσσαρακ.).* ☽	25	*ste Walburge.*	7
13	*Τ.*	*Μαρτινιανοῦ ὁσίου.*	26	*s. Porphyre.*	8
14	*Τ.*	*Ἀθηνοδώρου ὁσίου.*	27	*s. Léandre.*	9
15	*Π.*	*Ὀνησίμου Ἀποστόλου.*	28	*s. Romain.*	10
16	*Π.*	*Παμφίλου καὶ Σιλουανοῦ μαρτ.*	1	*ste Eudoxie.*	11
17	*Σ.*	*Τὰ δια κολλύβων. Θανάτου Θεοδώρου τοῦ Τήρωνος.*	2	*s. Simplice.*	12
18	*Κ.*	*Τῆς Ὀρθοδοξίας. Λέοντος.*	3	*Reminiscere.*	13
19	*Δ.*	*Ἀρχίππου. Λέοντος, Ἀγαθωνος.*	4	*s. Casimir.*	14
20	*Τ.*	*Λέοντος ἐπισκ. Κατάγης.* ○	5	*s. Eusèbe.*	15
21	*Τ.*	*Τιμοθέου. Εὐσταθίου ἐπ. Ἀντιοχείας.*	6	*s. Frédéric.*	16
22	*Π.*	*Ἀνθούσης μάρτυρος.*	7	*s. Thomas d'Aq.*	17
23	*Π.*	*Πολυκάρπου. Πολυχρονίου ὁσίου.*	8	*s. Jean de Dieu.*	18
24	*Σ.*	*Α' καὶ Β' εὐρ. περ. Προδρόμου.*	9	*ste Francoise.*	19
25	*Κ.*	*Γρηγορίου Παλαμᾶ. Ταρασίου.*	10	*Oculi. 40 Martyrs.*	20
26	*Δ.*	*Πορφυρίου ἐπισκ. Γάζης.*	11	*ste Reine.*	21
27	*Τ.*	*Προκοπίου τοῦ Δεκαπολίτου.*	12	*s. Grégoire.*	22
28	*Τ.*	*Βασιλείου τοῦ ὁμολογητοῦ.* ☾	13	*ste Euphrasie.*	23

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ, *ἡμέραι 28. — Ὁ μὴν οὗτος ἔχει κατὰ πᾶν τέταρτον ἔτος ἡμέρας 29, καὶ τότε τὸ ἔτος λέγεται Βίσεκτον. Ἐπειδὴ ἦτο τοιοῦτον τὸ 1900, θέλει εἰσθαι πάλιν Βίσεκτον τὸ 1904, μετ' αὐτὸ τὸ 1908 καὶ οὕτω καθεξῆς. Τοὺς λόγους δι' οὓς ὁ Φεβρουάριος ἔχει κατὰ πᾶν τέταρτον ἔτος μίαν ἡμέραν περισσότερον θὰ ἀπαντήσῃ ὁ ἀναγνώστης πορρωτέρω, εἰς τὸ κεφάλαιον Περὶ διαφορᾶς μεταξὺ τοῦ Γρηγοριανοῦ καὶ Ἰουλιανοῦ ἡμερολογίου.*

Οἱ πρῶτοι δόντες τὰ ὀνόματα εἰς τοὺς 12 μῆνας Ῥωμαῖοι εἶχον ὡς πρῶτον μῆνα τοῦ ἔτους τὸν Μάρτιον, ὁ δὲ Φεβρουάριος ἦτο τελευταῖος. Τοῦτου ἕνεκεν ἀφιέρωσαν αὐτὸν εἰς τὸν Θεὸν τῶν νεκρῶν Februo (Φέβρουο), ἐξ οὗ παρήχθη τὸ ὄνομα Φεβρουάριος.

ΚΥΡΙΑΚΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Α' Κυριακή (4). Ματθαίος.

Εἶπεν ὁ Κύριος· "Οταν ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ ἅγιοι ἄγγελοι μετ' αὐτοῦ, τότε καθίσει ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ. Καὶ συναχθήσεται ἔμπροσθεν αὐτοῦ πάντα τὰ ἔθνη· καὶ ἀφορίσει αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων, ὥσπερ ὁ ποιμὴν ἀφορίζει τὰ πρόβατα ἀπὸ τῶν ἐρίφων· καὶ στήσει τὰ μὲν πρόβατα ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, τὰ δὲ ἐρίφια ἐξ εὐωνύμων. Τότε ἐρεῖ ὁ Βασιλεὺς τοῖς ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ· Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ Πατρός μου, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου· ἐπείνασα γάρ, καὶ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν· ἐδίψησα, καὶ ἐποτίσατέ με· ξένος ἤμην, καὶ συνηγάγετέ με· γυμνός, καὶ περιεβάλετέ με· ἠσθένησα, καὶ ἐπεσκέψασθέ με· ἐν φυλακῇ ἤμην, καὶ ἤλθετε πρός με. Τότε ἀποκριθήσονται αὐτῷ οἱ δίκαιοι, λέγοντες· Κύριε, πότε σε εἴδομεν πεινῶντα, καὶ ἐθρέψαμεν; ἢ διψῶντα, καὶ ἐποτίσαμεν; Πότε δέ σε εἴδομεν ξένον, καὶ συνηγάγομεν; ἢ γυμνόν, καὶ περιεβάλομεν; Πότε δέ σε εἴδομεν ἀσθενῆ, ἢ ἐν φυλακῇ, καὶ ἤλθομεν πρός σε; Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Βασιλεύς, ἐρεῖ αὐτοῖς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε ἑνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε. Τότε ἐρεῖ καὶ τοῖς ἐξ εὐωνύμων· Πορεύεσθε ἀπ' ἐμοῦ οἱ κατηραμένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον, τὸ ἡτοιμασμένον τῷ διαβόλῳ καὶ τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ· ἐπείνασα γάρ, καὶ οὐκ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν· ἐδίψησα, καὶ οὐκ ἐποτίσατέ με· ξένος ἤμην, καὶ οὐ συνηγάγετέ με· γυμνός, καὶ οὐ περιεβάλετέ με· ἀσθενὴς καὶ ἐν φυλακῇ, καὶ οὐκ ἐπεσκέψασθέ με. Τότε ἀποκριθήσονται αὐτῷ καὶ αὐτοί, λέγοντες· Κύριε, πότε σε εἴδομεν πεινῶντα, ἢ διψῶντα, ἢ ξένον, ἢ γυμνόν, ἢ ἀσθενῆ, ἢ ἐν φυλακῇ, καὶ οὐ διηκονήσαμέν σοι; Τότε ἀποκριθήσεται αὐτοῖς, λέγων· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐφ' ὅσον οὐκ ἐποιήσατε ἑνὶ τούτων τῶν ἐλαχίστων, οὐδὲ ἐμοὶ ἐποιήσατε. Καὶ ἀπελεύσονται οὗτοι εἰς κόλασιν αἰώνιον· οἱ δὲ δίκαιοι εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Β' Κυριακή (11). Ματθαίος.

Εἶπεν ὁ Κύριος· "Εἀν ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ Πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος. Ἐὰν δὲ μὴ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, οὐδὲ ὁ Πατὴρ ὑμῶν ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν. "Οταν δὲ νηστεύητε, μὴ γίνεσθε ὥσπερ οἱ ὑποκριταὶ σκυθρωποί, ἀφανίζουσι γὰρ τὰ πρόσωπα αὐτῶν, ὅπως φανῶσι τοῖς ἀνθρώποις νηστεύοντες· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἀπέχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν. Σὺ δὲ νηστεύων, ἄλειψαι σου τὴν κεφαλήν, καὶ τὸ πρόσωπόν σου νίψαι· ὅπως μὴ φανῇς τοῖς ἀνθρώποις νηστεύων, ἀλλὰ τῷ Πατρί σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ. Καὶ ὁ Πατήρ σου, ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ, ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ. Μὴ θησαυρίζετε ὑμῖν θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπου σὴς καὶ βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται διορύσσουσι καὶ κλέπτουσι. Θησαυρίζετε δὲ ὑμῖν θησαυροὺς ἐν οὐρανῷ, ὅπου οὔτε σὴς οὔτε βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται οὐ διορύσσουσιν, οὐδὲ κλέπτουσιν. "Οπου γάρ ἐστιν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ ἔσται καὶ ἡ καρδία ὑμῶν.

Γ' Κυριακή (18). Ἰωάννης.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἠθέλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐξελθεῖν εἰς τὴν Γαλιλαίαν· καὶ εὑρίσκει Φίλιππον, καὶ λέγει αὐτῷ· Ἀκολούθει μοι. Ἦν δὲ ὁ Φίλιππος ἀπὸ Βηθσαϊδά, ἐκ τῆς πόλεως Ἀνδρέου καὶ Πέτρου. Εὑρίσκει Φίλιππος τὸν Ναθαναήλ, καὶ λέγει αὐτῷ· "Ον ἔγραψε Μωσῆς ἐν τῷ Νόμῳ, καὶ οἱ Προφῆται, εὑρήκαμεν, Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ Ἰωσήφ, τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ναθαναήλ· Ἐκ Ναζαρὲτ δύναταί τι ἀγαθὸν εἶναι; Λέγει αὐτῷ Φίλιππος· Ἔρχου καὶ ἴδε. Εἶδεν ὁ Ἰησοῦς τὸν Ναθαναὴλ ἐρχόμενον πρὸς αὐτόν, καὶ λέγει περὶ αὐτοῦ· Ἴδε ἀληθῶς Ἰσραηλίτης, ἐν ᾧ

δόλος οὐκ ἔστι. Λέγει αὐτῷ Ναθαναήλ· Πόθεν με γινώσκεις; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· Πρὸ τοῦ σε Φίλιππον φωνῆσαι, ὄντα ὑπὸ τὴν συκῆν, εἶδόν σε. Ἀπεκρίθη Ναθαναὴλ καὶ λέγει αὐτῷ· Ῥαββί, σὺ εἶ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, σὺ εἶ ὁ Βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ. Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· "Οτι εἶπόν σοι, εἶδόν σε ὑποκάτω τῆς συκῆς, πιστεύεις; μείζω τούτων ὄψει. Καὶ λέγει αὐτῷ· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, Ἀπ' ἄρτι ὄψεσθε τὸν οὐρανὸν ἀνεῳγότα, καὶ τοὺς Ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ ἀναβαίνοντας καὶ καταβαίνοντας ἐπὶ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου.

Δ' Κυριακή (25). Μάρκος.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Καπερναούμ· καὶ ἠκούσθη ὅτι εἰς οἶκόν ἐστι. Καὶ εὐθέως συνῆχθησαν πολλοί, ὥστε μηκέτι χωρεῖν μηδὲ τὰ πρὸς τὴν θύραν· καὶ ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον. Καὶ ἔρχονται πρὸς αὐτόν, παραλυτικὸν φέροντες, αἰρόμενον ὑπὸ τεσσάρων. Καὶ μὴ δυνάμενοι προσεγγίσαι αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον, ἀπεστέγασαν τὴν στέγην ὅπου ἦν· καὶ ἐξορύξαντες χαλῶσι τὸν κράββατον, ἐφ' ᾧ ὁ παραλυτικὸς κατέκειτο. Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν, λέγει τῷ παραλυτικῷ· Τέκνον, ἀφίωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου. Ἦσαν δέ τινες τῶν Γραμματέων ἐκεῖ καθήμενοι, καὶ διαλογιζόμενοι ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν· Τί οὗτος οὕτω λαλεῖ βλασφημίας; Τίς δύναται ἀφιέναι ἁμαρτίας, εἰμὴ εἷς, ὁ Θεός; Καὶ εὐθέως ἐπιγνοὺς ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι αὐτοῦ, ὅτι οὕτω διαλογίζονται ἐν ἑαυτοῖς, εἶπεν αὐτοῖς· Τί ταῦτα διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; Τί ἐστιν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν τῷ παραλυτικῷ· Ἀφίενταί σοι αἱ ἁμαρτίαι· ἢ εἰπεῖν, Ἔγειρε, καὶ ἆρόν σου τὸν κράββατον, καὶ περιπάτει; Ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀφιέναι ἐπὶ τῆς γῆς ἁμαρτίας (λέγει τῷ παραλυτικῷ)· Σοὶ λέγω· Ἔγειραι καὶ ἆρον τὸν κράββατόν σου, καὶ ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου. Καὶ ἠγέρθη εὐθέως, καὶ ἆρας τὸν κράββατον, ἐξῆλθεν ἐναντίον πάντων· ὥστε ἐξίστασθαι πάντας, καὶ δοξάζειν τὸν Θεόν, λέγοντας· "Οτι οὐδέποτε οὕτως εἴδομεν.

---

2. **Ἡ Ὑπαπαντὴ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.** Ἀφ' οὗ ἐπληρώθησαν αἱ 40 ἡμέραι τοῦ καθαρισμοῦ τῆς καθαρωτάτης μητρὸς τοῦ Ἰησοῦ, ἀνήγαγεν εἰς Ἱερουσαλὴμ τὸν υἱὸν αὐτῆς ἵνα παραστήσῃ αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ, κατὰ τὸν νόμον Μωσέως, ὅτι πᾶν ἄρσεν πρωτότοκον ἔσται ἀφιερωμένον τῷ Θεῷ, καὶ τὴν εἰς τοῦτο νενομισμένην θυσίαν προσενέγκῃ, ζεῦγος τρυγόνων ἢ δύο νεοσσοὺς περιστερῶν.

Κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν καὶ ὥραν, ὁδηγηθεὶς ὑπὸ Πνεύματος ἁγίου εὑρέθη ἐκεῖ παρὼν καὶ ὁ ὑπέργηρως Συμεών, ὅστις, πεπληροφορημένος ἐκ θείας ἀποκαλύψεως ὅτι μὴ ἀποθανῇ πρὶν ἴδῃ τὸν Χριστὸν Κυρίου, καὶ δεξάμενος εἰς τὰς γηραιὰς αὐτοῦ ἀγκάλας, ἀπέδωκε δόξαν τῷ Θεῷ, ἅσας τὴν τρίτην καὶ τελευταίαν ᾠδὴν τῆς νέας Διαθήκης· *Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, Δέσποτα…*

6. **Φωτίου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.** Ἐγεννήθη ἐν Κωνσταντινουπόλει, ὅπου διέπρεψεν εἰς τὰ πρώτιστα τῶν βασιλικῶν ἀξιωμάτων, καὶ ἐγένετο Πατριάρχης. Ἠγωνίσατο κατὰ τῶν μανιχαίων καὶ τῶν εἰκονομάχων, ὑπέμεινεν ἐπιδουλὰς καὶ καταδρομὰς ἐκ μέρους τῶν λατινοφρόνων, ἀλλὰ προϊμάνας εὐαγγελικὰς τὴν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν, καὶ ἐκριζώσας πᾶσης ἑτεροδιδασκαλίας τὰ ζιζάνια, ἐξεδήμησε πρὸς Κύριον τῇ 6 Φεβρουαρίου 891.

ΥΓΙΕΙΝΗ

Ἡ τροφή. Τὸ σῶμα τὸν χειμῶνα ἔχει ἀνάγκην περισσοτέρας τροφῆς, ἰδίως θερμογόνου. Τὸ πρωὶ μὴ ἀρχίζετε ποτὲ ἐργασίαν μὲ κενὸν στόμαχον. Καλὸν χειμερινὸν πρόγευμα συνίσταται ἀπὸ ἓν ποτήριον γάλακτος μὲ κακάον καὶ φρυγανιὰν μὲ νωπὸν βούτυρον. Ἡ συνήθης λαϊκὴ χρῆσις ἑνὸς θερμοῦ προϊνοῦ ζωμοῦ μὲ ἀλευρώδεις οὐσίας καὶ βούτυρον εἶναι ἄριστη καὶ διὰ μεγάλους καὶ διὰ παιδία. Αὐτὸς ὁ ζωμός, ἐννοεῖται ὄχι διὰ λεπτοὺς στομάχους, εἶναι προτιμότερος τοῦ καφὲ καὶ τοῦ τσαγιοῦ. Εἶναι ὅμως κακίστη καὶ βλαβερὰ ἡ συνήθεια νὰ πίνῃ τις τὸ πρωὶ οἶνον ἢ οἰνόπνευμα ἐπὶ τῇ προφάσει ὅπως θερμάνῃ τὸν στόμαχόν του.

Ὁ ζωμὸς δὲν εἶναι κυρίως τροφὴ ἀλλ' εἶναι τοιαύτη ἡ μὲ ζωμὸν καὶ ἀλευρώδεῖς τι, ὡς ὄρυζαν, σοῦπα μὲ αὐγολέμονον. Ὁ ζωμὸς τῶν πουλερικῶν εἶναι θρεπτικώτερος, ἀλλ' ὁ τοῦ βοείου κρέατος εἶναι τονικώτερος. Τὸ κρέας εἶναι ἀναγκαῖον, διότι ἐντὸς αὐτοῦ εὑρίσκονται ὅλαι αἱ οὐσίαι, τῶν ὁποίων ἔχει ἀνάγκην ὁ ὀργανισμὸς διὰ νὰ τρέφῃ καὶ ν' ἀναπληρώνῃ τὰς ἀπωλείας του. Καταλληλότερον πρὸς τοῦτο κρέας εἶναι τὸ βόειον. Τοῦτο καθιστᾷ τὸν ἄνθρωπον δραστηριώτερον καὶ εὐρωστότερον. Περὶ τούτου δὲ δύναταί τις νὰ κρίνῃ ἐκ τῶν βορείων λαῶν καὶ ἰδίως τῶν Ἄγγλων. Τὸ χοίρινον εἶναι δύσπεπτον ἀλλὰ θρεπτικώτατον, διότι περιέχει πολὺ λίπος καὶ ἁρμόζει εἰς ἀνθρώπους ἀσχολουμένους εἰς κοπιώδεις ἐργασίας καὶ ἔχοντας στερεὸν στόμαχον. Τὸ προβάτειον εἶναι ἐξαίρετον ὑπὸ θρεπτικὴν καὶ θερμαντικὴν ἔποψιν διὰ τὸν χειμῶνα, ἐνῷ λέγεται ὅτι τὸ βόειον εἶναι καταλληλότερον διὰ τὸ θέρος.

Εὔπεπτον κρέας εἶναι τὸ ἐπὶ τῆς ἰσχάρας μόλις ἐψημένον, διότι μένουν οἱ χυμοὶ αὐτοῦ ἀναλλοίωτοι. Ἀλλὰ τὰ αἱμοστατῆ κρέατα, ἰδίως τὸ βόειον καὶ τὸ χοίρινον, εἶναι πολλάκις ἐπικίνδυνα, διότι δυνατὸν νὰ μεταδώσουν εἰς τὸν ἄνθρωπον ἀσθένειαν, ἐξ ἧς ἔπασχε τὸ ζῷον, (ταινίαν, τριχινίασιν ὡς ὁ χοῖρος κτλ.). Διὰ τοῦτο καλὸν νὰ καταστραφῶσι διὰ τῆς θερμότητος αὐτὰ τὰ σπέρματα. Ἐξόχως εὔπεπτα εἶναι τὸ ψητὸν τοῦ φούρνου καὶ τῆς σούβλας. Τὸ βραστὸν κρέας τότε μόνον διατηρεῖ τὰς θρεπτικάς του ἰδιότητας, ὅταν ῥιφθῇ τὸ ὠμὸν κρέας εἰς βράζον ὕδωρ.

Τελεία τροφὴ διὰ τὸν ἄνθρωπον εἶναι ἡ μικτή, ἤτοι ἡ συγκειμένη ἀπὸ ζωϊκὰς καὶ φυτικὰς οὐσίας. Διὰ τοῦτο τὰ κρεατίνα φαγητὰ εἶναι πάντοτε προτιμώτερα ὅταν ψήνωνται καὶ μὲ κάποιον λαχανικόν.

Ἡ κατὰ κόρον κρεωφαγία προκαλεῖ ἐγκεφαλικὰς συμφορήσεις, ἀποπληξίας δυσκοιλιότητα, ψαμμίασιν καὶ ἀρθρῖτιδα.

ΟΙΚΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Ἐξάλειψις τῶν κηλίδων. Ὅταν εἰς τὸ φόρεμά σας γείνῃ κηλίς, ἐν τῇ δυσαρεσκείᾳ καὶ στενοχωρίᾳ σας κατὰ τὴν πρώτην στιγμὴν μεταχειρίζεσθε συνεχῶς οἱονδήποτε πρόχειρον μέσον, ἀλλὰ τοῦτο πολλάκις ἀντὶ νὰ ἐξαλείψῃ τὴν κηλίδα, τὴν καθιστᾷ χειροτέραν.

Ἡ ἐξάλειψις μιᾶς κηλίδος δὲν εἶναι πάντοτε δυνατή, ἀλλὰ διὰ τῶν κατωτέρω ὁδηγιῶν ἂν δὲν ἐξαλειφθῇ καθ' ὁλοκληρίαν, τοὐλάχιστον δὲν ὑπάρχει φόβος νὰ χειροτερεύσῃ.

1. ***Κηλὶς διὰ ποτοῦ ζαχαρούχου.*** Αὕτη ἐπὶ παντὸς ὑφάσματος ἐξαλείφεται ἂν πλύνωμεν αὐτὴν μὲ χλιαρὸν ὕδωρ.

2. ***Κηλὶς διὰ λίπους, ἤτοι προελθοῦσα ἀπὸ ζωμὸν κρέατος κτλ.*** Ἂν τὸ ὕφασμα εἶναι λευκόν, πλύνετε τὴν κηλίδα μὲ σαπωνάδαν ἢ πότασαν. Ἂν εἶναι βαμβακερὸν χρωματιστόν, τὸ πλύνετε μὲ χλιαρὰν σαπωνάδαν. Ἂν εἶναι μαλλινον, μὲ σαπωνάδαν ἢ ἀμμωνιακόν. Ἂν εἶναι μεταξωτόν, τὸ πλύνετε μὲ βενζίναν, αἰθέρα, ἀμμωνιακόν, ἄργιλον, ἢ κιμωλίαν.

3. ***Κηλὶς δι' ἐλαιοβαφῆς, βερνικίου, ῥητίνης, κηρίου.*** Διὰ τὰ λευκὰ καὶ χρωματιστὰ ὑφάσματα, βαμβακερὰ καὶ μάλλινα, μεταχειρισθῆτε ἐχυλισμα τερεβινθίνης (τρεμεντίνας), οἰνόπνευμα, ὕδωρ Κολωνίας, καὶ ἔπειτα πλύσιμον καὶ σαπώνισμα.

Διὰ τὰ μεταξωτὰ μεταχειρισθῆτε μετὰ προσοχῆς μικρὰν ποσότητα βενζίνας ἢ αἰθέρος.

4. ***Κηλὶς ἀπὸ φυτικὰ χρώματα, ὀπωρικά, ἐρυθρὸν οἶνον, ἐρυθρὰν μελάνην.*** Διὰ τὰ λευκὰ ὑφάσματα μεταχειρισθῆτε ἀτμὸν θεῖου καὶ θερμὸν ὕδωρ χλωρίου.

Διὰ τὰ βαμβακερὰ καὶ μάλλινα πλύσιμον μὲ χλιαρὰν σαπωνάδαν ἢ ἀμμωνιακόν. Αὐτὸ τοῦτο πράττετε καὶ διὰ τὰ μεταξωτὰ ἀλλὰ μετὰ προσοχῆς.

5. ***Μελάνη.*** Διὰ τὰ λευκὰ ταρταρικὸν ὀξύ, τοσοῦτῳ μᾶλλον πυκνότερον, ὅσῳ ἡ κηλὶς εἶναι ἀρχαιοτέρα.

Διὰ τὰ χρωματιστὰ μάλλινα ἢ βαμβακερὰ ταρταρικὸν ὀξὺ διαλελυμένον ἂν τὸ ἐπιτρέπῃ τὸ χρῶμα. Τὸ ἴδιον πράττετε καὶ διὰ τὰ μεταξωτὰ ἀλλὰ μετὰ προσοχῆς.

6. ***Αἷμα.*** Δι' ὅλα τὰ ὑφάσματα ἁπλοῦν πλύσιμον μὲ χλιαρὸν ὕδωρ.

7. ***Ἄσβεστος.*** Διὰ τὰ λευκὰ ἁπλοῦν πλύσιμον.

Διὰ τὰ χρωματιστὰ καὶ μεταξωτὰ ταρταρικὸν ὀξὺ πολὺ ἀραιόν, τὸ ὁποῖον χύνετε σταγόνα πρὸς σταγόνα ἐπὶ τῆς κηλίδος.

8. ***Ὄξος, ὀξεῖς καρποί.*** Διὰ τὰ λευκὰ πλύσιμον μὲ ὕδωρ θερμὸν χλωρίου.

Διὰ τὰ χρωματιστὰ καὶ μεταξωτά, ἀναλόγως τῆς λεπτότητος τοῦ ὑφάσματος, θέτετε σταγόνα πρὸς σταγόνα διαλελυμένον ἀμμωνιακὸν διὰ τῆς ἄκρας τοῦ μι-

κροῦ δακτύλου σας ἐπὶ τῆς κηλίδος.

9. ***Κατράνι.*** Διὰ τὰ λευκὰ μεταχειρίζεσθε ἐναλλὰξ σάπωνα, ἐκχύλισμα τερεβινθίνης καὶ ὕδωρ.

Διὰ τὰ χρωματιστά, ἐπιτρίβετε τὴν κηλίδα μὲ λίπος καὶ εἶτα τὴν σαπωνίζετε.

Περιμένετε ἐπί τινα χρόνον καὶ ἀκολούθως τὴν πλύνετε ἐναλλὰξ μὲ ὕδωρ καὶ ἐκχύλισμα τερεβινθίνης. Τὸ ἴδιον κάμνετε καὶ διὰ τὰ μεταξωτά, ἀλλ' ἀντὶ τερεβινθίνης μεταχειρίζεσθε βενζίναν, ἀφ' οὗ βρέξετε καλῶς μὲ ὕδωρ τὸ ὀπίσθιον μέρος τοῦ ὑφάσματος.

ΣΥΝΤΑΓΗ ΔΙΑΣΗΜΟΥ ΙΑΤΡΟΥ ΠΕΡΙ ΜΑΚΡΟΒΙΟΤΗΤΟΣ

1. ***Ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος*** λούεσθε ἀλλ' εἰς λουτρὸν τουρκικόν, καὶ μετὰ ταῦτα ὑποβάλλεσθε εἰς μαλάξεις τοῦ σώματος (massage) ὅπως συνήθως γίνεται εἰς τουρκικοὺς λουτρούς. Κατόπιν σπογγίζεσθε μὲ σπόγγον διὰ ψυχροῦ καὶ θερμοῦ ὕδατος, ἀναλόγως τῆς ἰδιοσυγκρασίας τοῦ σώματός σας.

2. ***Καθ' ἑκάστην*** λαμβάνετε ἓν γενικὸν λουτρόν, εἰς τὸ ὁποῖον θέτετε ἓν χιλιόγραμμον χλωριούχου νατρίου (θαλασσίου ἢ μαγειρικοῦ ἅλατος) καὶ $1\frac{1}{2}$ — 2 οὐγγίας αἰθερίου ἐλαίου γλυκανίσου.

3. ***Ἑκάστην πρωΐαν*** λαμβάνετε ἐσωτερικῶς ἓν δράμιον χλωριούχου νατρίου, ἤτοι μαγειρικοῦ ἅλατος κεκαθαρισμένου, ἀφοῦ πρῶτον ἀναλύσητε αὐτὸ εἰς ἡμίπληρον κύπελλον καθαροῦ ὕδατος.

4. Ἀποφεύγετε τὰ ἐσωτερικὰ καθαρτικὰ καὶ ἀντὶ τούτων περιορίζεσθε εἰς τὰ συχνὰ *μαλακτικά*.

5. ***Μετὰ τὸ γεῦμα*** λαμβάνετε μέλι, γλυκύσματα ὀλίγον ἐσακχαρωμένα ἐκ φραγγοσταφύλου, δαμασκήνων, ἐπίσης σῦκα, δαμάσκηνα ξηρά, χυμὸν δαμασκήνων, βούτυρον νωπόν, μῆλα ἐψημένα, ὁλόκληρα ἢ κατὰ τεμάχια, φραγγοστάφυλα, σταφύλια, χαμαικέρασα καὶ σμέουρα κατὰ τὴν ἐποχήν των.

Τελευταία συμβουλή. Ἀποφεύγετε πάντοτε τὴν δυσκοιλιότητα, τὴν ὁποίαν δύνασθε νὰ καταβάλητε διὰ τῆς *ἀπωροφαγίας*, διότι ἡ δυσκοιλιότης εἶναι πηγὴ ἀπείρων ἀσθενειῶν καὶ ἰδίως παρὰ τῷ γυναικείῳ φύλῳ. Ἡ δυσκοιλιότης προξενεῖ τοὺς *καρδιακοὺς παλμούς*, τὰς *νευραλγίας*, τὰς *περιτονίτιδας*, τὰς *νευρώσεις*, τοὺς *σπασμοὺς* καὶ τόσας ἄλλας παθήσεις.

Ἰδίως αἱ κυρίαι πρέπει ν' ἀποφεύγωσι τὴν δυσκοιλιότητα, διότι αὕτη τὰς καθιστᾷ μελαγχολικάς, ὑποχονδριακὰς καὶ ὑστερικάς. Ἀφεύκτως δὲ ἀπαλλάσσονται τῆς δυσκοιλιότητος διὰ τῆς ἀνωτέρω διαίτης.

Ὁ ἀκολουθῶν τὴν δίαιταν ταύτην οὐδέποτε θὰ λάβῃ ἀνάγκην ἰατροῦ καὶ θὰ ἐξασφαλίσῃ ἑαυτῷ μακροβιότητα.

ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΔΑΠΑΝΑΙ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΗΜ.	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ	ΓΡΟΣΙΑ	ΔΑΠΑΝΑΙ	ΓΡΟΣΙΑ
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
	Εἰς μεταφοράν		*Εἰς μεταφοράν*	

ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΔΑΠΑΝΑΙ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΗΜ.	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ	ΓΡΟΣΙΑ	ΔΑΠΑΝΑΙ	ΓΡΟΣΙΑ
	Ἐκ μεταφορᾶς		*Ἐκ μεταφορᾶς*	
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				
25				
26				
27				
28				
	Ἄθροισμα		*Ἄθροισμα*	

ΜΑΡΤΙΟΣ

ΜΕΣΗΜΒΡΙΑ ΤΟΥΡΚΙΣΤΙ

1– 5	ὥρ. 5.47
6–10	» 5.43
11–15	» 5.36
16–20	» 5.31
21–25	» 5.26
26–31	» 5.20

☉ *Ὁ ἥλιος εἰς τὸν* ΚΡΙΟΝ

ΦΑΣΕΙΣ ΣΕΛΗΝΗΣ

● *Νέα σελήνη*	7
☽ *Πρ. τέταρτον*	14
○ *Πανσέληνος*	22
☾ *Τελ. τέταρτον*	30

Μὴν ὀθωμανικὸς
ΖΙΛΧΙΤΖΕ
ἔχων ἡμέρας 30.

11			N		O
4	Π.	*Εὐδοκίας ὁσιομάρτυρος.*	14	*ste Mathilde.*	24
2	Π.	*Εὐθαλίας μ. καὶ τῶν σὺν αὐτῇ.*	15	*ste Longin.*	25
3	Σ.	*Εὐτροπίου, Κλεονίκης, Βασιλίσκου.*	16	*s. Heribert.*	26
4	Κ.	*Τῆς Σταυροπροσκυνήσεως.*	17	*Lætare. ste Gertrude.*	27
5	Δ.	*Κάνωνος. Ἀρχέλαου. Βενεδίκτου.*	18	*s. Edouard.*	28
6	Τ.	*Τῶν ἐν Ἀμορίῳ 42 μαρτύρων.*	19	*s. Joseph.*	29
7	Τ.	*Βασιλείου ἐπισκ. Χερσῶνος.* ●	20	*s. Joachim.*	30
8	Π.	*Θεοφυλάκτου ἐπισκ. Νικομηδείας.*	21	*s. Benoit.*	1
9	Π.	*Τῶν ἐν Σεβαστείᾳ 40 μαρτύρων.*	22	*s. Octave.*	2
10	Σ.	*Κοδράτου μάρτυρος.*	23	*s. Victor.*	3
11	Κ.	*Ἰωάννου τῆς Κλίμακος.*	24	*Passion. s. Gabriel.*	4
12	Δ.	*Θεοφάνους τοῦ ὁμολογητοῦ.*	25	**Annonciation.**	5
13	Τ.	*Νικηφόρου μάρτυρος.*	26	*s. Emmanuel.*	6
14	Τ.	*Βενεδίκτου ὁσίου.* ☽	27	*s. Rupert.*	7
15	Π.	*Ἀγαπίου μάρ. Ψάλλ. ὁ Μ. Κανών.*	28	*s. Gontran.*	8
16	Π.	*Σαβίνου μ. Ψάλλ. ὁ Ἀκάθ. Ὕμνος.*	29	*s. Cyrille.*	9
17	Σ.	*Ἀλεξίου τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ.*	30	*s. Ricul.*	10
18	Κ.	*Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας.*	31	*Rameaux. s. Amos pr.*	11
19	Δ.	*Χρυσάνθου καὶ Δαρείας μαρτ.*	1	*s. Hugue, év.*	12
20	Τ.	*Τῶν ἐν τῇ μονῇ ἁγ. Σάββα μαρτ.*	2	*s. François de Paul.*	13
21	Τ.	*Ἰακώβου τοῦ ὁμολογητοῦ.*	3	*s. Richard.*	14
22	Π.	*Βασιλείου ἱερομ.* ☾	4	*Jeudi-Saint. s. Isidore.*	15
23	Π.	*Νίκωνος ὁσιομ. καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.*	5	*Vendredi-St. s. Vincent.*	16
24	Σ.	*Τῶ Λαζάρῳ. Ζαχαρίου ὁσίου.*	6	*Samedi-St. s. Sixte.*	17
25	Κ.	*Τῶν Βαΐων.* **ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜ.**	7	**PAQUES**	18
26	Δ.	*Σύναξις ἀρχαγγέλου Γαβριήλ.*	8	*Lundi de Pâq. s. Denis.*	19
27	Τ.	*Ματρώνης ὁσίας.*	9	*ste Marie.*	20
28	Τ.	*Ἡσυχίου μ. Ἰλαρίωνος τοῦ Νέου.*	10	*s. Fulbert.*	21
29	Π.	*Μάρκου ἐπισκόπου Ἀρεθουσίων.*	11	*s. Léon Pape.*	22
30	Π.	*Ἰωάννου συγγραφ. τῆς Κλίμακος.* ☾	12	*s. Jules.*	23
31	Σ.	*Ὑπατίου ἱερομ. ἐπισκ. Γαγγρῶν.*	13	*s. Hermènègilde.*	24

ΜΑΡΤΙΟΣ, *ἡμέραι 31.— Οὗτος ἦτο παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις ὁ πρῶτος μὴν τοῦ ἔτους, καθιέρωσαν δὲ αὐτὸν εἰς τὸν θεὸν τοῦ πολέμου, τὸν Ἄρην, ἰατινισστὶ* Mars *(Μάρς), τὸν ὁποῖον ὡς ἐκ τοῦ φιλοπολέμου αὐτῶν ἐλάτρευον καθ' ὑπερβολήν.*

Ὁ Ἄρης, ὁ θεὸς τοῦ πολέμου, υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἥρας, παρίστατο ἄγριος, αἱμοχαρής, καὶ ἐλέγετο ὑπό τινων ὅτι εἶχεν ἀδελφὴν τὴν Ἔριν καὶ υἱοὺς τὸν Δεῖμον καὶ τὸν Φόβον. Παριστάται ἐν τῇ ἀκμῇ τῆς ἡλικίας καὶ συνήθως πάνοπλος. Ὑπάρχει ἐν Ῥώμῃ ὡραῖον αὐτοῦ ἄγαλμα, εἰς ὃ παρίσταται ὁ θεὸς οὗτος καθήμενος καὶ ἀφοπλίζομενος ὑπὸ τοῦ Ἔρωτος, ὅστις ἐλέγετο υἱὸς αὐτοῦ καὶ τῆς Ἀφροδίτης.

ΚΥΡΙΑΚΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Α' Κυριακή (4). Μάρκος.

Εἶπεν ὁ Κύριος· Ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτόν, καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθείτω μοι. Ὃς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ Εὐαγγελίου, οὗτος σώσει αὐτήν. Τί γὰρ ὠφελήσει ἄνθρωπον, ἐὰν κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον, καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ; Ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; Ὃς γὰρ ἂν ἐπαισχυνθῇ με καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ μοιχαλίδι καὶ ἁμαρτωλῷ, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυνθήσεται αὐτόν, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν Ἀγγέλων τῶν ἁγίων. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι εἰσί τινες τῶν ὧδε ἑστηκότων, οἵτινες οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου, ἕως ἂν ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει.

Β' Κυριακή (11). Μάρκος.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἀνθρωπός τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ, γονυπετῶν αὐτῷ καὶ λέγων· Διδάσκαλε, ἤγειρα τὸν υἱόν μου πρός σε, ἔχοντα πνεῦμα ἄλαλον· καὶ ὅπου ἂν αὐτὸν καταλάβῃ, ῥήσσει αὐτόν· καὶ ἀφρίζει, καὶ τρίζει τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ, καὶ ξηραίνεται· καὶ εἶπον τοῖς Μαθηταῖς σου, ἵνα αὐτὸ ἐκβάλωσι, καὶ οὐκ ἰσχύσαν. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ, λέγει· Ὦ γενεὰ ἄπιστος, ἕως πότε πρὸς ὑμᾶς ἔσομαι; ἕως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν; φέρετε αὐτὸν πρός με. Καὶ ἤγεγκαν αὐτὸν πρὸς αὐτόν· καὶ ἰδὼν αὐτόν, εὐθέως τὸ πνεῦμα ἐσπάραξεν αὐτόν· καὶ πεσὼν ἐπὶ τῆς γῆς, ἐκυλίετο ἀφρίζων. Καὶ ἐπηρώτησε τὸν πατέρα αὐτοῦ· Πόσος χρόνος ἐστίν, ὡς τοῦτο γέγονεν αὐτῷ; Ὁ δὲ εἶπε· Παιδιόθεν· καὶ πολλάκις αὐτὸν καὶ εἰς πῦρ ἔβαλε καὶ εἰς ὕδατα, ἵνα ἀπολέσῃ αὐτόν· ἀλλ' εἴ τι δύνασαι, βοήθησον ἡμῖν, σπλαγχνισθεὶς ἐφ' ἡμᾶς. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Τὸ Εἰ δύνασαι πιστεῦσαι, πάντα δυνατὰ τῷ πιστεύοντι. Καὶ εὐθέως κράξας ὁ πατὴρ τοῦ παιδίου μετὰ δακρύων ἔλεγε· Πιστεύω, Κύριε· βοήθει μου τῇ ἀπιστίᾳ. Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐπισυντρέχει ὄχλος, ἐπετίμησε τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ, λέγων αὐτῷ· Τὸ πνεῦμα τὸ ἄλαλον καὶ κωφόν, ἐγὼ σοι ἐπιτάσσω· Ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ, καὶ μηκέτι εἰσέλθῃς εἰς αὐτόν. Καὶ κράξαν καὶ πολλὰ σπαράξαν αὐτόν, ἐξῆλθε· καὶ ἐγένετο ὡσεὶ νεκρός, ὥστε πολλοὺς λέγειν ὅτι ἀπέθανεν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς, κρατήσας αὐτὸν τῆς χειρός, ἤγειρεν αὐτόν, καὶ ἀνέστη. Καὶ εἰσελθόντα αὐτὸν εἰς οἶκον, οἱ Μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπηρώτων αὐτὸν κατ' ἰδίαν· Ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό; Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τοῦτο τὸ γένος ἐν οὐδενὶ δύναται ἐξελθεῖν, εἰμὴ ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ. Καὶ ἐκεῖθεν ἐξελθόντες, παρεπορεύοντο διὰ τῆς Γαλιλαίας· καὶ οὐκ ἤθελεν ἵνα τις γνῷ. Ἐδίδασκε γὰρ τοὺς Μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ὅτι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς χεῖρας ἀνθρώπων, καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν· καὶ ἀποκτανθείς, τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται.

Γ' Κυριακή (18). Μάρκος.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τοὺς δώδεκα Μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ ἤρξατο αὐτοῖς λέγειν τὰ μέλλοντα αὐτῷ συμβαίνειν· Ὅτι, ἰδού, ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς Ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς Γραμματεῦσι, καὶ κατακρινοῦσιν αὐτὸν θανάτῳ, καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσι, καὶ ἐμπαίξουσιν αὐτῷ, καὶ μαστιγώσουσιν αὐτόν, καὶ ἐμπτύσουσιν αὐτῷ, καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν· καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται. Καὶ προσπορεύονται αὐτῷ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης οἱ υἱοὶ τοῦ Ζεβεδαίου, λέγοντες· Διδάσκαλε, θέλομεν ἵνα, ὃ ἐὰν αἰτήσωμεν, ποιήσῃς ἡμῖν. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Τί θέλετε ποιῆσαί με ὑμῖν; Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· Δὸς ἡμῖν, ἵνα εἷς ἐκ δεξιῶν σου, καὶ εἷς ἐξ εὐωνύμων σου καθίσωμεν ἐν τῇ δόξῃ σου. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Οὐκ οἴδατε τί αἰτεῖσθε. Λύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον, ὃ ἐγὼ πίνω, καὶ τὸ βάπτισμα, ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι, βαπτισθῆναι; Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· Δυνάμεθα. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Τὸ μὲν ποτήριον, ὃ ἐγὼ πίνω, πίεσθε· καὶ τὸ βάπτισμα, ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι, βαπτισθήσεσθε· τὸ δὲ καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ εὐωνύμων μου, οὐκ ἔστιν ἐμὸν δοῦναι, ἀλλ' οἷς ἡτοίμασται. Καὶ ἀκούσαντες οἱ Δέκα, ἤρξαντο ἀγανακτεῖν περὶ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου. Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος αὐτούς, λέγει αὐτοῖς· Οἴδατε, ὅτι οἱ δοκοῦντες ἄρχειν τῶν ἐθνῶν, κατακυριεύουσιν αὐτῶν· καὶ οἱ μεγάλοι αὐτῶν κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν. Οὐχ οὕτω δὲ ἔσται ἐν ὑμῖν, ἀλλ' ὃς ἐὰν θέλῃ γενέσθαι μέγας ἐν ὑμῖν, ἔσται ὑμῶν διάκονος· καὶ ὃς ἐὰν θέλῃ ὑμῶν γενέσθαι πρῶτος, ἔσται πάντων δοῦλος. Καὶ γὰρ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι, καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν.

Δ' Κυριακή (25). Ἰωάννης.

Πρὸ ἓξ ἡμερῶν τοῦ Πάσχα ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Βηθανίαν, ὅπου ἦν Λάζαρος ὁ τεθνηκώς, ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν. Ἐποίησαν οὖν αὐτῷ δεῖπνον ἐκεῖ, καὶ ἡ Μάρθα διηκόνει· ὁ δὲ Λάζαρος εἷς ἦν τῶν συνανακειμένων αὐτῷ. Ἡ οὖν Μαρία, λαβοῦσα λίτραν μύρου νάρδου πιστικῆς πολυτίμου, ἤλειψε τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἐξέμαξε ταῖς θριξὶν αὐτῆς τοὺς πόδας αὐτοῦ· ἡ δὲ οἰκία ἐπληρώθη ἐκ τῆς ὀσμῆς τοῦ μύρου. Λέγει οὖν εἷς ἐκ τῶν Μαθητῶν αὐτοῦ, Ἰούδας Σίμωνος Ἰσκαριώτης, ὁ μέλλων αὐτὸν παραδιδόναι· Διατί τοῦτο τὸ μύρον οὐκ ἐπράθη τριακοσίων δηναρίων, καὶ ἐδόθη πτωχοῖς; Εἶπε δὲ τοῦτο, οὐχ ὅτι περὶ τῶν πτωχῶν ἔμελεν αὐτῷ, ἀλλ' ὅτι κλέπτης ἦν, καὶ τὸ γλωσσόκομον εἶχε, καὶ τὰ βαλλόμενα ἐβάσταζεν. Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς· Ἄφες αὐτήν· εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ ἐνταφιασμοῦ μου τετήρηκεν αὐτό. Τοὺς πτωχοὺς γὰρ πάντοτε ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε. Ἔγνω οὖν ὄχλος πολὺς ἐκ τῶν Ἰουδαίων, ὅτι ἐκεῖ ἐστι, καὶ ἦλθον οὐ διὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον, ἀλλ' ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ἴδωσιν, ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν. Ἐβουλεύσαντο δὲ οἱ Ἀρχιερεῖς, ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ἀποκτείνωσιν· ὅτι πολλοὶ δι' αὐτὸν ὑπῆγον τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἐπίστευον εἰς τὸν Ἰησοῦν. Τῇ ἐπαύριον ὄχλος πολὺς ὁ ἐλθὼν εἰς τὴν ἑορτήν, ἀκούσαντες ὅτι ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα, ἔλαβον τὰ βαΐα τῶν φοινίκων, καὶ ἐξῆλθον εἰς ὑπάντησιν αὐτῷ, καὶ ἔκραζον· Ὡσαννά, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, ὁ Βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ. Εὑρὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὀνάριον, ἐκάθισεν ἐπ' αὐτό, καθώς ἐστι γεγραμμένον· Μὴ φοβοῦ, θύγατερ Σιών· ἰδοὺ ὁ Βασιλεύς σου ἔρχεται, καθήμενος ἐπὶ πῶλον ὄνου. Ταῦτα δὲ οὐκ ἔγνωσαν οἱ Μαθηταὶ αὐτοῦ τὸ πρῶτον· ἀλλ' ὅτε ἐδοξάσθη ὁ Ἰησοῦς, τότε ἐμνήσθησαν, ὅτι ταῦτα ἦν ἐπ' αὐτῷ γεγραμμένα, καὶ ταῦτα ἐποίησαν αὐτῷ. Ἐμαρτύρει οὖν ὁ ὄχλος ὁ ὢν μετ' αὐτοῦ, ὅτι τὸν Λάζαρον ἐφώνησεν ἐκ τοῦ μνημείου, καὶ ἤγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν· διὰ τοῦτο καὶ ὑπήντησεν αὐτῷ ὁ ὄχλος, ὅτι ἤκουσε τοῦτο αὐτὸν πεποιηκεναι τὸ σημεῖον.

25. **Ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου.** Μετὰ ἓξ μῆνας ἀπὸ τῆς συλλήψεως τοῦ Προδρόμου ἀπεστάλη ὁ Ἄγγελος Γαβριὴλ εἰς τὴν πόλιν Ναζαρὲτ πρὸς τὴν Παρθένον Μαριάμ, ἥτις πρὸ τεσσάρων μηνῶν ἦτο μεμνηστευμένη τῷ Ἰωσήφ. Καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, προσηγόρευσεν αὐτήν, λέγων· *Χαῖρε, Κεχαριτωμένη· ὁ Κύριος μετὰ σοῦ· Εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξίν.* Ἡ δὲ Παρθένος, μετά τινα ταραχὴν τῆς ψυχῆς καὶ φόβον, πληροφορηθεῖσα τέλος τὴν δι' αὐτῆς ἀνερμήνευτον τοῦ Θεοῦ συγκατάβασιν, καὶ πιστεύσασα ὅτι πάντα δυνατὰ εἰς τὸ θεῖον αὐτοῦ βούλημα, ἀποκρίνεται ἐν ταπεινώσει· *Ἰδοὺ ἡ δούλη Κυρίου· γένοιτό μοι κατὰ τὸ ῥῆμά σου.*

ΥΓΙΕΙΝΗ

Ὄσπρια. Ἐποχὴ ὀσπριοφαγίας ἐνεκα τῆς τεσσαρακοστῆς. Φυτοφαγία καταναγκαστική. Τὰ ὄσπρια ἐπωνομάσθησαν δικαίως τὸ *κρέας τῶν πτωχῶν*, διότι καὶ αὐτὰ εἶναι θρεπτικώτατα. Περισσότερον ἄμυλον ἔχουν τὰ πίσα (πιζέλια), πλουσιώτερα ὅμως εἰς λιπαρὰς οὐσίας εἶναι τὰ φασόλια, ὁ βασιλεὺς τῶν ὀσπρίων. Ὅλα τὰ ὄσπρια δὲν ἔχουν ἀνθρακοῦχα συστατικά, καὶ δι' αὐτὸ πρέπει πάντοτε νὰ μαγειρεύωνται μὲ ἀρκετὸν ἔλαιον, βούτυρον ἢ λίπος. Διὰ τὸ βράσιμον τῶν ὀσπρίων πρέπει νὰ μεταχειριζώμεθα, εἰ δυνατόν, ὕδωρ βρόχινον, νὰ ῥίπτωμεν δὲ αὐτὰ κατὰ πρῶτον εἰς κρύον ὕδωρ καὶ κατόπιν νὰ τὰ θέτωμεν ἐπὶ τοῦ πυρός.

Τὰ ὄσπρια ὅταν ἀπαλλαγῶσι τοῦ φλοιοῦ των εἶναι ἀρκετὰ εὔπεπτα, ἄλλως εἶναι δυσκολοχώνευτα καὶ γεννοῦν πολλὰ ἀέρια εἰς τὰ ἔντερα. Πουρὲ ἀπὸ ὄσπρια καλοβρασμένα ἀναμεμιγμένα μὲ ἀρκετὴν δόσιν ἐλαίου ἢ βουτύρου εἶναι θρεπτικώτατον.

Γεώμηλα. Ταῦτα δὲν ἔχουν τὴν θρεπτικὴν ἀξίαν τῶν ὀσπρίων, τὸ δὲ πτωχότερον ὄσπριον καὶ σιτηρὸν εἶναι πολὺ θρεπτικώτερον τῶν γεωμήλων.

Τὰ γεώμηλα εἶναι εὐάρεστα εἰς τὴν γεῦσιν καὶ εὔπεπτος τροφή. Ταῦτα εἶναι καλλίστη τροφὴ μαγειρευομένη μὲ κρέας.

Λάχανα. Ταῦτα ἔχουσι θρεπτικὰς οὐσίας, διὰ δὲ τοὺς στερεοὺς στομάχους εἶναι ἐξαίρετος ὁ συνδυασμὸς λαχάνου μετὰ χοιρίνου κρέατος. Εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ὑπάγεται καὶ τὸ κωνωπίδιον (ἀνθοκράμβη). Τὰ δύο αὐτὰ λαχανικὰ ἐπειδὴ ἀφίνουσι πολλὰς περιττὰς ὕλας εἰς τὸ ἔντερον καὶ ἔχουν ἀρκετὸν θεῖον, εἶναι καταλληλότατοι τροφαὶ διὰ τοὺς καθ' ἕξιν δυσκοιλίους, διότι ὑποκινοῦν τὸν πεπτικὸν σωλῆνα.

Ἀρτύματα. Μερικὰ τῶν *ἀρτυμάτων*, τὰ ὁποῖα χρησιμοποιοῦμεν πρὸς παρασκευὴν τῶν φαγητῶν, εἶναι ἀπαραίτητα εἰς τὸν ὀργανισμὸν τοῦ ἀνθρώπου. Τὰ ἀρτύματα ταῦτα εἶναι λιπαρὰ (λίπος, βούτυρον, ἔλαιον), σακχαρώδη (σάκχαρον, καρποί), ἁλατοῦχα (μαγειρικὸν ἅλας), ὀξέα (ὄξος, λεμόνιον κτλ.) ἀρωματώδη (πέπερι, κανέλλα, σίναπι (μουστάρδα), κρόμμυα, σκόροδα, ἄνηθον, σέλινον κτλ.).

Βασιλεὺς τῶν ἀρτυμάτων, ὡς θὰ ἴδωμεν κατωτέρω, εἶναι τὸ ἅλας ὡς ἀπαραίτητον διὰ τὸν ὀργανισμὸν τοῦ ἀνθρώπου. Τὰ ἀρτύματα ἐν γένει διεγείρουν τὴν ὄρεξιν, καθιστοῦν εὐγευστότερα πολλὰ ἀνούσια φαγητά, ἐρεθίζουσιν ἐλαφρῶς τὸν στόμαχον, ὑποκινοῦν τὴν ἔκκρισιν τῶν πεπτικῶν ὑγρῶν καὶ κανονίζουν τὰς πεπτικὰς ζυμώσεις.

Τῶν ἀρτυμάτων περισσοτέρα χρῆσις πρέπει νὰ γίνηται τὸ θέρος καὶ εἰς θερμοὺς τόπους, διὰ νὰ ἐξεγείρωνται ἐκ τῆς νωθρότητός

των τὰ πεπτικὰ ὄργανα καὶ νὰ καταστρέφωνται αἱ σηπτικαὶ ζυμωτικαὶ οὐσίαι, αἱ ὁποῖαι εἰσάγονται ὁμοῦ μὲ τὸ ὕδωρ καὶ τὰς τροφὰς εἰς τὰ πεπτικὰ ὄργανα. Τὰ παιδία καὶ αἱ γυναῖκες πρέπει νὰ κάμνωσι μετρίαν χρῆσιν ἀρτυμάτων. Λέγεται ὅτι αὐτὰ ὠφελοῦν τοὺς λεμφατικοὺς καὶ βλάπτουν τοὺς νευρικούς.

Ἡ κατάχρησις τῶν ἀρτυμάτων φέρει διαφόρους χρονίους ἐρεθισμοὺς καὶ φλεγμονὰς τοῦ πεπτικοῦ σωλῆνος ἢ τοῦ δέρματος καὶ συντελεῖ εἰς δυσκοιλιότητα. Ἀλλ' ἡ στέρησις πάλιν αὐτῶν ἀτονίζει τὴν ὄρεξιν καὶ ἀφίνει ἐλευθέραν τὴν ἀνάπτυξιν νοσηρῶν ζυμώσεων εἰς τὸν στόμαχον καὶ τὸ ἔντερον.

Τὸ ἅλας. Τοῦτο εἶναι τὸ σπουδαιότερον καὶ μᾶλλον ἀπαραίτητον μεταξὺ ὅλων τῶν ἀρτυμάτων. Ἡ στέρησις τοῦ ἅλατος ἐμβάλλει εἰς κίνδυνον τὴν ζωήν. Εἶναι μία ἀπὸ τὰς σκληροτέρας στερήσεις τῶν πολιορκουμένων ἢ τῶν ναυαγῶν. Τὸ ἅλας εἶναι πρωτεῦον συστατικὸν τοῦ σώματος καὶ ἰδίως τῶν χυμῶν αὐτοῦ. Τὸ αἷμα ἄνευ ἅλατος ἀδύνατον νὰ ἐκτελέσῃ τὴν θρεπτικὴν αὐτοῦ λειτουργίαν. Οὔτε πέψις οὔτε ἀπορρόφησις κατορθοῦται ἂν δὲν ὑπάρχῃ εἰς τὰς τροφὰς ἅλας. Τοῦτο, ὁν στομαχικὸν καὶ πεπτικόν, ὑποβοηθεῖ τὴν πέψιν καὶ τὴν ἀφομοίωσιν τῶν τροφῶν καὶ εἶναι σπουδαιότατος παράγων τῆς θρέψεως.

Ὁ ἄνθρωπος ἔχει ἀνάγκην νὰ καταναλίσκῃ καθ' ἑκάστην 4 — 7 δράμια ἅλατος. Ἀρκετὸν ἅλας, διδόμενον μετὰ τῆς τροφῆς αὐτῶν εἰς τὰ ζῷα, καθιστᾷ αὐτὰ εὐρωστότερα καὶ ζωηρότερα. Τροφαὶ ἀφθόνως ἁλατισμέναι αὐξάνουν τὴν ἔκκρισιν τοῦ γάλακτος εἰς τὰς θηλαζούσας. Ἓν ἢ τρία μικρὰ κοχλιάρια ἅλατος ἐντὸς ὕδατος πινόμενα, καταπαύουν ἐνίοτε τὴν ῥαγδαίαν αἱμοπτυσίαν. Εἰς τοὺς ἀναιμικοὺς τὸ ἅλας ὠφελεῖ διότι ὑποβοηθεῖ τὴν ἀνάπλασιν τοῦ αἵματος.

Ὄξος. Τοῦτο εἶναι ἓν τῶν καλλιτέρων ἀρωμάτων. Εἶναι εὐάρεστον εἰς τὴν γεῦσιν, ὑποκινεῖ τὴν ἔκκρισιν τῶν πεπτικῶν ὑγρῶν, καὶ συντελεῖ εἰς τὴν πέψιν ἀρκετῶν τροφίμων. Διαλύει τὰ λευκωματοειδῆ, πλὴν τῆς ὀσπριλίνης· δι' αὐτὸ καὶ συντελεῖ μὲν εἰς τὴν χώνευσιν τῶν λευκωματοειδῶν τροφῶν, ἀλλὰ τὰ ὄσπρια τὰ καθιστᾷ δύσπεπτα. Καθιστᾷ τρυφερωτέρας τὰς μυϊκὰς ἴνας τοῦ κρέατος καὶ εἶναι χρησιμώτατον εἰς ἄρτυσιν τῶν ἐγδῶν. Μεταβάλλει δὲ εἰς σάκχαρον τὴν κυτταρίνην καὶ τὸ ἄμυλον τῶν φυτικῶν οὐσιῶν, καὶ δι' αὐτὸ προστίθεται εἰς τὴν σαλάταν, τῆς ὁποίας διευκολύνει τὴν πέψιν.

Κατὰ τοὺς ἰατροὺς τὸ ὄξος εἶναι εὐάρεστον ἀναψυκτικὸν καὶ καταπραΰνει τὴν δίψαν ὅταν ποθῇ ἡραιωμένον μὲ πολὺ ὕδωρ ἢ καὶ μέλι (ὀξύμελι). Ἡ κατάχρησις ὅμως αὐτοῦ ἀπισχναίνει σὺν τῷ χρόνῳ τὸν ἄνθρωπον, καταστρέφει τὰ πεπτικὰ ὄργανα καὶ φέρει ἀναιμίαν καὶ καχεξίαν. Εἶναι κακίστη ἡ μανία μερικῶν ῥωμαντικῶν νεα-

νίδων νὰ πίνωσιν ἄφθονον ὕδωρ διὰ ν' ἀποκτήσωσι τὸ χρῶμα τῆς εὐαισθησίας. Αἱ θηλάζουσαι πρέπει νὰ μεταχειρίζωνται μετρίως τὸ ὕδωρ διότι κινδυνεύει νὰ πτωχύνῃ τὸ γάλα των.

Ὕπνος. Οὗτος εἶναι γλυκὺς τὴν ἄνοιξιν, καὶ τὸ σῶμα αἰσθάνεται κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην περισσοτέραν αὐτοῦ ἀνάγκην, διότι ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ γενικοῦ ὀργασμοῦ τῆς φύσεως ζωηρότεραι διεξάγονται αἱ ζωϊκαὶ λειτουργίαι καὶ χρῄζει πλείονος ἀναπαύσεως.

Ἡ διάρκεια τοῦ ὕπνου βαίνει ἀντιστρόφως ἀνάλογος πρὸς τὴν πρόοδον τῆς ἡλικίας. Ὅσῳ μικρότερος εἶναι ὁ ἄνθρωπος, τόσῳ περισσότερον ὕπνον χρειάζεται. Τὰ παιδία πρέπει νὰ κοιμῶνται πολὺ τῶν βρεφῶν μάλιστα ἡ περισσοτέρα ζωὴ εἶναι ὁ ὕπνος. Εἰς ὥριμον ἡλικίαν 6—8 ὥρῶν ὕπνος καθ' ἡμερονύκτιον ἀρκεῖ. Οἱ γέροντες φύσει κοιμῶνται ὀλίγον.

Ἡ ἀϋπνία. Δὲν ὑπάρχει μαρτύριον μεγαλείτερον τῆς ἀϋπνίας. Αὕτη εἶναι συνήθως παρακολούθημα τῶν μεγάλων νευρικῶν καὶ ἠθικῶν διεγέρσεων, τῆς καταχρήσεως τῶν διεγερτικῶν ποτῶν καὶ τῆς ὑπερβολικῆς πνευματικῆς ἐργασίας. Ἐξ ἀϋπνίας ὑποφέρουν καὶ οἱ ἀναιμικοί, οἱ νευρασθενικοὶ καὶ οἱ πάσχοντες ἐκ διαφόρων χρονίων ὀδυνηρῶν παθήσεων.

Κατὰ τῆς ἀϋπνίας ὠφελεῖ πολὺ μία μεγάλη κύμβη (φλιτζάνι) γάλακτος ὅσον τὸ δυνατὸν θερμοτέρου, πινομένη ἀφ' ἑσπέρας πρὶν ἢ κατακλιθῇ τις. Ἐν γένει ἡ θερμοποσία (πλὴν τσαγιοῦ, καφὲ καὶ σοκολάτας) προσελκύει ὑπεραιμίαν τινὰ πρὸς τὸν στόμαχον, καὶ φέρει ἐπομένως ἀναιμίαν τοῦ ἐγκεφάλου, ἐξ ἧς ὁ ὕπνος. Ὑπνωτικῶς φαίνονται ἐνεργοῦσαι καὶ αἱ πτητικαὶ οὐσίαι τοῦ χρομμύου καὶ τοῦ σκορόδου, προσέτι δὲ καὶ τοῦ μαρουλίου.

Τὸ ὡραιότερον ὅμως καὶ ἀσφαλέστερον ὑπνωτικὸν εἶναι ὁ *τακτικὸς καὶ ἥσυχος βίος* καὶ ἡ ἐν μέτρῳ γινομένη ἐργασία καὶ ἄσκησις. Περίπατος ἀφ' ἑσπέρας πρὸ τοῦ φαγητοῦ καὶ ἡ ἐκ τῆς ἐργασίας κόπωσις τοῦ σώματος προκαλοῦν τὴν νύκτα τὸν ὕπνον, ὅταν ὁ ὀργανισμὸς λειτουργεῖ κανονικῶς καὶ οὐδεμίαν ἔχει ἀφορμὴν διαταραχῆς ἢ διεγέρσεως.

★ Ὁμίλει μόνον περὶ πραγμάτων χρησίμων. Ἀπόφευγε τὰς ἀργολογίας.

★ Εἰς πᾶν πρᾶγμα δριζε τὴν οἰκείαν θέσιν καὶ εἰς πᾶσαν ἐργασίαν τὸν ἁρμόδιον χρόνον.

★ Ἀποφάσισον νὰ πράξῃς ὅ,τι ὀφείλεις καὶ πρᾶξον ἄνευ ἀναβολῆς ὅ,τι ἀπεφάσισας.

★ Δαπάνα μόνον ἐπ' ἀγαθῷ τῶν ἄλλων ἢ σεαυτοῦ. Τοὐτέστιν οὐδὲν σπατάλα.

★ Μὴ χάνε' τὸν καιρόν. Ἐξόδευε αὐτὸν πάντοτε εἰς χρήσιμόν τι ἔργον.

★ Μὴ ὀργίζου πρὸς τὰς ὕβρεις μεθ' ὅσης σφοδρότητος φρονεῖς ὅτι πρέπει νὰ ὀργισθῇς.

ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΔΑΠΑΝΑΙ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΗΜ.	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ	ΓΡΟΣΙΑ	ΔΑΠΑΝΑΙ	ΓΡΟΣΙΑ
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
	Εἰς μεταφοράν		*Εἰς μεταφοράν*	

ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΔΑΠΑΝΑΙ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΗΜ.	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ	ΓΡΟΣΙΑ	ΔΑΠΑΝΑΙ	ΓΡΟΣΙΑ
	Ἐκ μεταφορᾶς		*Ἐκ μεταφορᾶς*	
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				
25				
26				
27				
28				
29				
30				
31				
	Ἄθροισμα		*Ἄθροισμα*	

ΑΠΡΙΛΙΟΣ

ΜΕΣΗΜΒΡΙΑ ΤΟΥΡΚΙΣΤΙ

1— 5	ὥρ.	5.13
6—10	»	5.08
11—15	»	5.03
16—20	»	4.58
21—25	»	4.54
26—30	»	4.48

☉ *Ὁ ἥλιος εἰς τὸν* ΤΑΥΡΟΝ

ΦΑΣΕΙΣ ΣΕΛΗΝΗΣ

● *Νέα σελήνη*	5
☽ *Πρ. τέταρτον*	12
○ *Πανσέληνος*	20
☾ *Τελ. τέταρτον*	28

Μὴν ὀθωμανικὸς **ΜΟΥΧΑΡΕΜ** *ἔχων ἡμέρας 30.*

			N		O
1	*K.*	**ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΠΑΣΧΑ**. *Μαρίας τῆς Αἰ-*	14	*s. Quasimodo.*	25
2	*Δ.*	*γυπτίας.*	15	*s. Maxime.*	26
3	*T.*	*Τίτου ὁσίου.*	16	*s. Paterne.*	27
4	*T.*	*Νικήτα. Ἰωσὴφ Ὑμνογράφ.*	17	*s. Rudolphe.*	28
5	*Π.*	*Γεωργίου ὁσίου. Ζωσιμᾶ ὁσίου.*	18	*s. Apollonie.*	29
6	*Π.*	*Κλαυδίου μ. καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.* ●	19	*s. Gaspard.*	30
		Τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς. Εὐτυ-			
		χία ἀρχιεπ. Κων/πόλεως.			
7	*Σ.*	*Γεωργίου Μυτιλήνης. Καλλιοπίου μ.*	20	*ste Emma.*	1
8	*K.*	*Τοῦ Θωμᾶ. Ἡρῳδίωνος ἀποστ.*	21	*s. Anselme.*	2
9	*Δ.*	*Εὐφυσίου μάρτυρος.*	22	*s. Léonide.*	3
10	*T.*	*Τερεντίου μ. καὶ τῶν συν αὐτῷ.*	23	*s. Georges.*	4
11	*T.*	*Ἀντίπα ἱερομ. ἐπισκ. Περγάμου.*	24	*s. Fidèle.*	5
12	*Π.*	*Βασιλείου ἐπισκόπου Παρίου.* ☽	25	*s. Marc, évan.*	6
13	*Π.*	*Μαρτίνου Πάπα Ῥώμης.*	26	*s. Clet.*	7
14	*Σ.*	*Ἀριστάρχου, Πούδη, Τροφίμου ἀπ.*	27	*s. Jean, abbé.*	8
15	*K.*	*Τῶν Μυροφόρων. Κοησκεντος.*	28	*s. Vitalis.*	9
16	*Δ.*	*Ἀγάπης, Εἰρήνης καὶ Χιονίας μ.*	29	*s. Robert.*	10
17	*T.*	*Συμεὼν ἱερομ. τοῦ ἐν Περσίδι.*	30	*ste Cathérine.*	11
18	*T.*	*Ἰακώβου ὁσ. καὶ Ἰωάννου νεομάρτ.*	1	*ss. Philippe et Jacq.*	12
19	*Π.*	*Παφνουτίου ἱερομάρτυρος.*	2	*s. Athanase.*	13
20	*Π.*	*Θεοδώρου Τριχινᾶ.* ○	3	*Inv. de la Croix.*	14
21	*Σ.*	*Ἰανουαρίου ἱερομάρτυρος.*	4	*s. Florian.*	15
22	*K.*	*Τῆ Παραλύτω. Θεοδώρ. Συκεώτ.*	5	*s. Pie pape.*	16
23	*Δ.*	*Γεωργίου Τροπαιοφόρ. Ἀλεξάνδρας.*	6	*s. Jean.*	17
24	*T.*	*Ἐλισάβετ ὁσίας.*	7	*s. Stanislas.*	18
25	*T.*	*Μεσοπεντηκοστή. Μάρκα Εὐαγγ.*	8	*App. de s. Michel.*	19
26	*Π.*	*Βασιλέως ἐπισκόπου Ἀμασείας.*	9	*s. Grégoire.*	20
27	*Π.*	*Συμεὼν ἱερομάρτυρος.*	10	*ste Antoinette.*	21
28	*Σ.*	*Τῶν ἐν Κυζίκῳ 9 μαρτύρων.* ☾	11	*s. Illuminé.*	22
29	*K.*	*Τῆς Σαμαρειτίδος. Ἰάσονος.*	12	*ss. Nerée, Achille.*	23
30	*Δ.*	*Ἰακώβου τοῦ ἀποστόλου.*	13	*s. Rogations.*	24

ΑΠΡΙΛΙΟΣ, *ἡμέραι 30.* — *Ὠνομάσθη Ἀπρίλιος ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων κατὰ τοὺς μὲν ἐκ τῆς λατινικῆς λέξεως aperire (ἀπερίρα), ἤτοι ἀνοιγειν, ἀνθεῖν, διότι κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον ἡ φύσις ἀνθεῖ. Κατ' ἄλλους ὠνομάσθη τοιουτοτρόπως ἐκ τῆς Ἀφροδίτης, τῆς θεᾶς τοῦ κάλλους καὶ τοῦ ἔρωτος.*

Ἡ Ἀφροδίτη, κατὰ τὴν μυθολογίαν, ἦτο θυγάτηρ τοῦ Διὸς καὶ τῆς Διώνης. Κατὰ τὸν Ὅμηρον εἶχε συζυγον τὸν χωλὸν Ἥφαιστον, ἀλλ' ἠγάπα τὸν Ἄρην, ἐξ οὗ ἐγέννησε τὸν Ἔρωτα. Ἡ τέχνη παριστᾷ τὴν Ἀφροδίτην ὡς νεαν ὡραιοτάτην. Ταύτης διασώζονται δύο ἀγάλματα, ἡ Ἀφροδίτη τῆς Μήλου, ὠνομασθεῖσα οὕτω διότι εὑρέθη εἰς τὴν νῆσον Μῆλον, ἐκεῖθεν δὲ μετηνέχθη εἰς Παρισίους, καὶ ἡ Ἀφροδίτη τῶν Μεδίκων, ἐν Φλωρεντίᾳ.

ΚΥΡΙΑΚΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Α' Κυριακή (1). Ἰωάννης.

Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος, καὶ ὁ Λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος. Οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν Θεόν. Πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἕν, ὃ γέγονεν. Ἐν αὐτῷ ζωὴ ἦν, καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων, καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει, καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ οὐ κατέλαβεν. Ἐγένετο ἄνθρωπος ἀπεσταλμένος παρὰ Θεοῦ, ὄνομα αὐτῷ Ἰωάννης. Οὗτος ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν, ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός, ἵνα πάντες πιστεύσωσι δι' αὐτοῦ. Οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλ' ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός. Ἦν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον. Ἐν τῷ κόσμῳ ἦν, καὶ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ ὁ κοσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω. Εἰς τὰ ἴδια ἦλθε, καὶ οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον. Ὅσοι δὲ ἔλαβον αὐτόν, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα Θεοῦ γενέσθαι, τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ· οἳ οὐκ ἐξ αἱμάτων, οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκος, οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρός, ἀλλ' ἐκ Θεοῦ ἐγεννήθησαν. Καὶ ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο, καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν· καὶ ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ Πατρὸς πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας. Ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ, καὶ κέκραγε λέγων· Οὗτος ἦν ὃν εἶπον· Ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἔμπροσθέν μου γέγονεν, ὅτι πρῶτός μου ἦν. Καὶ ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ ἡμεῖς πάντες ἐλάβομεν καὶ χάριν ἀντὶ χάριτος· ὅτι ὁ νόμος διὰ Μωσέως ἐδόθη· ἡ χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο.

Β' Κυριακή (8). Ἰωάννης.

Οὔσης ὀψίας, τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τῇ μιᾷ τῶν Σαββάτων, καὶ τῶν θυρῶν κεκλεισμένων, ὅπου ἦσαν οἱ μαθηταὶ συνηγμένοι διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον, καὶ λέγει αὐτοῖς· Εἰρήνη ὑμῖν. Καὶ τοῦτο εἰπών, ἔδειξεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ τὴν πλευρὰν αὐτοῦ. Ἐχάρησαν οὖν οἱ Μαθηταὶ ἰδόντες τὸν Κύριον. Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς πάλιν· Εἰρήνη ὑμῖν· καθὼς ἀπέσταλκέ με ὁ Πατήρ, κἀγὼ πέμπω ὑμᾶς. Καὶ τοῦτο εἰπὼν, ἐνεφύσησε, καὶ λέγει αὐτοῖς· Λάβετε Πνεῦμα ἅγιον. Ἂν τινων ἀφῆτε τὰς ἁμαρτίας, ἀφίενται αὐτοῖς· ἂν τινων κρατῆτε, κεκράτηνται. Θωμᾶς δέ, εἷς ἐκ τῶν Δώδεκα, ὁ λεγόμενος Δίδυμος, οὐκ ἦν μετ' αὐτῶν ὅτε ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς. Ἔλεγον οὖν αὐτῷ οἱ ἄλλοι Μαθηταί· Ἑωράκαμεν τὸν Κύριον. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ἐὰν μὴ ἴδω ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ τὸν τύπον τῶν ἥλων, καὶ βάλω τὸν δάκτυλόν μου εἰς τὸν τύπον τῶν ἥλων, καὶ βάλω τὴν χεῖρά μου εἰς τὴν πλευρὰν αὐτοῦ, οὐ μὴ πιστεύσω. Καὶ μεθ' ἡμέρας ὀκτὼ, πάλιν ἦσαν ἔσω οἱ Μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ Θωμᾶς μετ' αὐτῶν. Ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς, τῶν θυρῶν κεκλεισμένων, καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον, καὶ εἶπεν· Εἰρήνη ὑμῖν. Εἶτα λέγει τῷ Θωμᾷ· Φέρε τὸν δάκτυλόν σου ὧδε, καὶ ἴδε τὰς χεῖράς μου· καὶ φέρε τὴν χεῖρά σου, καὶ βάλε εἰς τὴν πλευράν μου· καὶ μὴ γίνου ἄπιστος, ἀλλὰ πιστός. Καὶ ἀπεκρίθη ὁ Θωμᾶς, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου. Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὅτι ἑώρακάς με, Θωμᾶ, πεπίστευκας· μακάριοι οἱ μὴ ἰδοντες καὶ πιστεύσαντες. Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἄλλα σημεῖα ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τῶν Μαθητῶν αὐτοῦ, ἃ οὐκ ἔστι γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ. Ταῦτα δὲ γέγραπται, ἵνα πιστεύσητε, ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἐστιν ὁ Χριστὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ ἵνα πιστεύοντες ζωὴν ἔχητε ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ.

Γ' Κυριακή (15). Μάρκος.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἐλθὼν Ἰωσὴφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, εὐσχήμων βουλευτής, ὃς καὶ αὐτὸς ἦν προσδεχόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, τολμήσας εἰσῆλθε πρὸς Πιλάτον, καὶ ᾐτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. Ὁ δὲ Πιλάτος ἐθαύμασεν, εἰ ἤδη τέθνηκε· καὶ προσκαλεσάμενος τὸν κεντυρίωνα, ἐπηρώτησεν αὐτόν, εἰ πάλαι ἀπέθανε. Καὶ γνοὺς ἀπὸ τοῦ κεντυρίωνος, ἐδωρήσατο τὸ σῶμα τῷ Ἰωσήφ. Καὶ ἀγοράσας σινδόνα, καὶ καθελὼν αὐτόν, ἐνετύλιξε τῇ σινδόνι, καὶ κατέθηκεν αὐτὸν ἐν μνημείῳ, ὃ ἦν λελατομημένον ἐκ πέτρας· καὶ προσεκύλισε λίθον ἐπὶ τὴν θύραν τοῦ μνημείου. Ἦ δὲ Μαρία ἡ Μαγδαληνή, καὶ Μαρία Ἰωσῆ ἐθεώρουν ποῦ τίθεται (Εὐαγ. ιε', 1). Καὶ διαγενομένου τοῦ Σαββάτου, Μαρία ἡ Μαγδαληνή, καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου καὶ Σαλώμη, ἠγόρασαν ἀρώματα ἵνα ἐλθοῦσαι ἀλείψωσιν αὐτόν. Καὶ λίαν πρωὶ τῆς μιᾶς Σαββάτων ἔρχονται ἐπὶ τὸ μνημεῖον, ἀνατείλαντος τοῦ ἡλίου· καὶ ἔλεγον πρὸς ἑαυτάς· Τίς ἀποκυλίσει ἡμῖν τὸν λίθον ἐκ τῆς θύρας τοῦ μνημείου; Καὶ ἀναβλέψασαι θεωροῦσιν ὅτι ἀποκεκύλισται ὁ λίθος· ἦν γὰρ μέγας σφόδρα. Καὶ εἰσελθοῦσαι εἰς τὸ μνημεῖον, εἶδον νεανίσκον καθήμενον ἐν τοῖς δεξιοῖς, περιβεβλημένον στολὴν λευκὴν· καὶ ἐξεθαμβήθησαν. Ὁ δὲ λεγει αὐταῖς· Μὴ ἐκθαμβεῖσθε· Ἰησοῦν ζητεῖτε τὸν Ναζαρηνὸν τὸν ἐσταυρωμένον· ἠγέρθη, οὐκ ἔστιν ὧδε· ἴδε ὁ τόπος ὅπου ἔθηκαν αὐτόν. Ἀλλ' ὑπάγετε, εἴπατε τοῖς Μαθηταῖς αὐτοῦ, καὶ τῷ Πέτρῳ, ὅτι προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε, καθὼς εἶπεν ὑμῖν. Καὶ ἐξελθοῦσαι ταχύ, ἔφυγον ἀπὸ τοῦ μνημείου· εἶχε δὲ αὐτὰς τρόμος καὶ ἔκστασις· καὶ οὐδενὶ οὐδὲν εἶπον, ἐφοβοῦντο γάρ.

Δ' Κυριακή (22). Ἰωάννης.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα. Ἔστι δὲ ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐπὶ τῇ Προβατικῇ, κολυμβήθρα, ἡ ἐπιλεγομένη ἑβραϊστὶ Βηθεσδά, πέντε στοὰς ἔχουσα. Ἐν ταύταις κατέκειτο πλῆθος πολὺ τῶν ἀσθενούντων, τυφλῶν, χωλῶν, ξηρῶν, ἐκδεχομένων τὴν τοῦ ὕδατος κίνησιν. Ἄγγελος γὰρ κατὰ καιρὸν κατέβαινεν ἐν τῇ κολυμβήθρᾳ, καὶ ἐτάρασσε τὸ ὕδωρ· ὁ οὖν πρῶτος ἐμβὰς μετὰ τὴν ταραχὴν τοῦ ὕδατος, ὑγιὴς ἐγίνετο, ᾧ δήποτε κατειχετο νοσήματι. Ἦν δέ τις ἄνθρωπος ἐκεῖ, τριάκοντα ὀκτὼ ἔτη ἔχων ἐν τῇ ἀσθενείᾳ. Τοῦτον ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς κατακείμενον, καὶ γνοὺς ὅτι πολὺν ἤδη χρόνον ἔχει, λέγει αὐτῷ· Θέλεις ὑγιὴς γενέσθαι; Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ἀσθενῶν· Κύριε, ἄνθρωπον οὐκ ἔχω, ἵνα, ὅταν ταραχθῇ τὸ ὕδωρ, βάλῃ με εἰς τὴν κολυμβήθραν· ἐν ᾧ δὲ ἔρχομαι ἐγώ, ἄλλος πρὸ ἐμοῦ καταβαίνει. Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἔγειραι, ἆρον τὸν κράββατόν σου καὶ περιπάτει. Καὶ εὐθέως ἐγένετο ὑγιὴς ὁ ἄνθρωπος, καὶ ἦρε τὸν κράββατον αὐτοῦ, καὶ περιπάτει· ἦν δὲ Σάββατον ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. Ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι τῷ τεθεραπευμένῳ· Σάββατόν ἐστιν, οὐκ ἔξεστί σοι ἆραι τὸν κράββατον. Ἀπεκρίθη αὐτοῖς· Ὁ ποιήσας με ὑγιῆ, ἐκεῖνός μοι εἶπεν· Ἆρον τὸν κράββατόν σου, καὶ περιπάτει. Ἠρώτησαν οὖν αὐτον· Τίς ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ὁ εἰπών σοι· Ἆρον τὸν κράββατόν σου, καὶ περιπάτει; Ὁ δὲ ἰαθεὶς οὐκ ἤδει τίς ἐστιν· ὁ γὰρ Ἰησοῦς ἐξένευσεν, ὄχλου ὄντος ἐν τῷ τόπῳ. Μετὰ ταῦτα εὑρίσκει αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἴδε, ὑγιὴς γέγονας· μηκέτι ἁμάρτανε, ἵνα μή χεῖρόν τί σοι γένηται. Ἀπῆλθεν ὁ ἄνθρωπος, καὶ ἀνήγγειλε τοῖς Ἰουδαίοις, ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ ποιήσας αὐτὸν ὑγιῆ.

Κυριακή Ε' (29). Ἰωάννης.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας, λεγομένην Συχάρ, πλησίον τοῦ χωρίου, ὃ ἔδωκεν Ἰακὼβ Ἰωσὴφ τῷ υἱῷ αὐτοῦ. Ἦν δὲ ἐκεῖ πηγὴ τοῦ Ἰακώβ. Ὁ οὖν Ἰησοῦς, κεκοπιακὼς ἐκ τῆς ὁδοιπορίας, ἐκαθέζετο οὕτως ἐπὶ τῇ πηγῇ· ὥρα ἦν ὡσεὶ ἕκτη. Ἔρχεται γυνὴ ἐκ τῆς Σαμαρίας ἀντλῆσαι ὕδωρ. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Δός μοι πιεῖν. Οἱ γὰρ Μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπεληλύθεισαν εἰς τὴν πόλιν, ἵνα τροφὰς ἀγοράσωσι. Λέγει οὖν αὐτῷ ἡ γυνὴ ἡ Σαμαρῖτις· Πῶς σύ, Ἰουδαῖος ὤν, παρ' ἐμοῦ πιεῖν αἰτεῖς, οὔσης γυναικὸς Σαμαρίτιδος; Οὐ γὰρ συγχρῶνται Ἰουδαῖοι Σαμαρίταις. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ· Εἰ ἤδεις τὴν δωρεὰν τοῦ Θεοῦ καὶ τίς ἐστιν ὁ λέγων σοι· Δός μοι πιεῖν· σὺ ἂν ᾔτησας αὐτόν, καὶ ἔδωκεν ἄν σοι ὕδωρ ζῶν. Λέγει αὐτῷ

ἡ γυνή· Κύριε, οὔτε ἄντλημα ἔχεις, καὶ τὸ φρέαρ ἐστὶ βαθύ· πόθεν οὖν ἔχεις τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν; Μὴ σὺ μείζων εἶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἰακώβ, ὃς ἔδωκεν ἡμῖν τὸ φρέαρ, καὶ αὐτὸς ἐξ αὐτοῦ ἔπιε, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ τὰ θρέμματα αὐτοῦ; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ· Πᾶς ὁ πίνων ἐκ τοῦ ὕδατος τούτου, διψήσει πάλιν· ὃς δ' ἂν πίῃ ἐκ τοῦ ὕδατος, οὗ ἐγὼ δώσω αὐτῷ, οὐ μὴ διψήσει εἰς τὸν αἰῶνα· ἀλλὰ τὸ ὕδωρ, ὃ δώσω αὐτῷ, γενήσεται ἐν αὐτῷ πηγὴ ὕδατος ἁλλομένου εἰς ζωὴν αἰώνιον. Λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ γυνή· Κύριε, δός μοι τοῦτο τὸ ὕδωρ, ἵνα μὴ διψῶ, μηδὲ ἔρχωμαι ἐνθάδε ἀντλεῖν. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Ὕπαγε, φώνησον τὸν ἄνδρα σου, καὶ ἐλθὲ ἐνθάδε. Ἀπεκρίθη ἡ γυνὴ καὶ εἶπεν· Οὐκ ἔχω ἄνδρα. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Καλῶς εἶπας, ὅτι ἄνδρα οὐκ ἔχω· πέντε γὰρ ἄνδρας ἔσχες· καὶ νῦν ὃν ἔχεις οὐκ ἔστι σου ἀνήρ· τοῦτο ἀληθὲς εἴρηκας. Λέγει αὐτῷ ἡ γυνή· Κύριε, θεωρῶ ὅτι προφήτης εἶ σύ. Οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν τῷ ὄρει τούτῳ προσεκύνησαν· καὶ ὑμεῖς λέγετε, ὅτι ἐν Ἱεροσολύμοις ἐστὶν ὁ τόπος, ὅπου δεῖ προσκυνεῖν. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Γύναι, πίστευσόν μοι, ὅτι ἔρχεται ὥρα, ὅτε οὔτε ἐν τῷ ὄρει τούτῳ, οὔτε ἐν Ἱεροσολύμοις προσκυνήσετε τῷ Πατρί· Ὑμεῖς προσκυνεῖτε, ὃ οὐκ οἴδατε· ἡμεῖς προσκυνοῦμεν ὃ οἴδαμεν· ὅτι ἡ σωτηρία ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐστίν. Ἀλλ' ἔρχεται ὥρα, καὶ νῦν ἐστιν, ὅτε οἱ ἀληθινοὶ προσκυνηταὶ προσκυνήσουσι τῷ Πατρὶ ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ· καὶ γὰρ ὁ Πατὴρ τοιούτους ζητεῖ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτόν. Πνεῦμα ὁ Θεός· καὶ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτόν, ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν. Λέγει αὐτῷ ἡ γυνή· Οἶδα ὅτι Μεσσίας ἔρχεται, ὁ λεγόμενος Χριστός· ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος, ἀναγγελεῖ ἡμῖν ἅπαντα. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Ἐγώ εἰμι ὁ λαλῶν σοι. Καὶ ἐπὶ τούτῳ ἦλθον οἱ Μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἐθαύμασαν, ὅτι μετὰ γυναικὸς ἐλάλει· οὐδεὶς μέντοι εἶπε· Τί ζητεῖς; ἢ, Τί λαλεῖς μετ' αὐτῆς; Ἀφῆκεν οὖν τὴν ὑδρίαν αὐτῆς ἡ γυνή, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ λέγει τοῖς ἀνθρώποις· Δεῦτε, ἴδετε ἄνθρωπον, ὃς εἶπέ μοι πάντα, ὅσα ἐποίησα· μήτοι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός; Ἐξῆλθον οὖν ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτόν. Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ ἠρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες, Ῥαββί, φάγε. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ἐγὼ βρῶσιν ἔχω φαγεῖν, ἣν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε. Ἔλεγον οὖν οἱ Μαθηταὶ πρὸς ἀλλήλους· Μή τις ἤνεγκεν αὐτῷ φαγεῖν; Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἐμὸν βρῶμά ἐστιν, ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με, καὶ τελειώσω αὐτοῦ τὸ ἔργον. Οὐχ ὑμεῖς λέγετε, ὅτι ἔτι τετράμηνόν ἐστι καὶ ὁ θερισμὸς ἔρχεται; Ἰδοὺ, λέγω ὑμῖν, ἐπάρατε τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν, καὶ θεάσασθε τὰς χώρας, ὅτι λευκαί εἰσι πρὸς θερισμὸν ἤδη. Καὶ ὁ θερίζων, μισθὸν λαμβάνει, καὶ συνάγει καρπὸν εἰς ζωὴν αἰώνιον· ἵνα καὶ ὁ σπείρων ὁμοῦ χαίρῃ, καὶ ὁ θερίζων. Ἐν γὰρ τούτῳ ὁ λόγος ἐστὶν ὁ ἀληθινός, ὅτι ἄλλος ἐστὶν ὁ σπείρων, καὶ ἄλλος ὁ θερίζων. Ἐγὼ ἀπέστειλα ὑμᾶς θερίζειν, ὃ οὐχ ὑμεῖς κεκοπιάκατε· ἄλλοι κεκοπιάκασι, καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν κόπον αὐτῶν εἰσεληλύθατε. Ἐκ δὲ τῆς πόλεως ἐκείνης πολλοὶ τῶν Σαμαριτῶν ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν διὰ τὸν λόγον τῆς γυναικὸς, μαρτυρούσης, Ὅτι εἶπε μοι πάντα ὅσα ἐποίησα. Ὡς οὖν ἦλθον πρὸς αὐτὸν οἱ Σαμαρεῖται, ἠρώτων αὐτὸν μεῖναι παρ' αὐτοῖς· καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ δύο ἡμέρας. Καὶ πολλῷ πλείους ἐπίστευσαν διὰ τὸν λόγον αὐτοῦ· τῇ τε γυναικὶ ἔλεγον· Ὅτι οὐκέτι διὰ τὴν σὴν λαλιὰν πιστεύομεν· αὐτοὶ γὰρ ἀκηκόαμεν, καὶ οἴδαμεν, ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου, ὁ Χριστός.

23. **Τοῦ ἁγίου Γεωργίου.** Οὗτος ἦτο ἐκ πατρὸς Καππαδόκης καὶ χιλίαρχος τὸ ἀξίωμα. Ἐπὶ Διοκλητιανοῦ κηρύξας ὅτι ἦτο Χριστιανός, ὑπέμεινε πολυειδεῖς βασάνους, καὶ διὰ τῶν ἐν τοῖς ἄθλοις αὐτοῦ γενομένων θαυματουργιῶν πολλοὺς ὁδήγησας εἰς τὴν τῆς ἀληθείας ἐπίγνωσιν, τελευταίως ἀποτέμνεται τὴν κεφαλήν, τῷ 296.

ΥΓΙΕΙΝΗ

Τὰ Αὐγά. Τὸ Πάσχα ἑορτάζεται σχεδὸν πάντοτε ἐντὸς τοῦ Ἀπριλίου καὶ γίνεται ἑπομένως μεγίστη κατανάλωσις αὐγῶν, ἰδίως κοκκίνων. Τὰ αὐγὰ εἶναι ἐξαιρετος τροφὴ καὶ ἀρκετὰ τελεία, ἀφοῦ περιέχει πάσας τὰς πρὸς ἀνάπτυξιν τοῦ ὀρνιθίου ἀναγκαιούσας οὐσίας· δὲν περιέχει ὅμως τὸ γάλα καὶ ἀρκετὴν ἀνθρακοῦχον ὕλην (λίπος) ἱκανὴν νὰ χορηγήσῃ ἀμέσως θερμότητα. Ἑπομένως τὰ αὐγὰ εἶναι θρεπτικωτάτη τροφή, ὡς περιέχουσα σχεδὸν μόνον λεύκωμα, ἀλλὰ πρέπει νὰ συνοδεύωνται, ὅπως γίνεται συνήθως, καὶ μὲ ἄλλας ἀνθρακούχους οὐσίας, λίπος καὶ ἄμυλον (βούτυρον, ἄρτον).

Τὰ αὐγὰ περιέχουσι καὶ ἀρκετὸν φωσφόρον καὶ ἑπομένως εἶναι τροφὴ κατάλληλος διὰ τοὺς ἐργαζομένους διανοητικῶς. Χωνεύονται εὐκολώτατα καὶ ἰδίως τὰ ὠμὰ ἢ τὰ μόλις βεβρασμένα (τὰ νεροψλά). Ὅταν ὅμως βράσουν πολὺ καὶ σκληρυνθοῦν, τότε γίνονται δύσπεπτα καὶ καθίστανται πλέον δύσπεπτα ὅταν τηγανηθοῦν. Τὰ αὐγὰ συντελοῦν μᾶλλον εἰς τὴν ἀνάπτυξιν ἢ τὴν δύναμιν. Ὁ χρόνος αὐτῶν εἶναι ὠφέλιμος, ἰδίως εἰς μικρὰ παιδία, εἰς ἀρρώστους, εἰς ἀναρρωνύοντας καὶ εἰς πάσχοντας ἀπὸ ἀσθενείας κακοήθεις καὶ μαρασμώδεις. Οἱ χωρικοί, οἱ ὁποῖοι τρώγουν ὀλίγον κρέας, πράττουν κάλλιστα τρώγοντες καθ' ἑκάστην αὐγὰ καὶ τυρόν. Τὰ αὐγὰ εἶναι ἐπίσης καλλίστη τροφὴ διὰ τοὺς γέροντας, διὰ τοὺς ἀναιμικοὺς καὶ διὰ τοὺς διάγοντας καθεστηκῶτα βίον. Τὸ αὐγὸν γάνει καθ' ἑκάστην 3—5 ἑκατοστόγραμμα ὕδατος, τὸ ὁποῖον ἐξατμίζεται ἀπὸ τοὺς πόρους τοῦ κελύφους του, ἀντὶ δὲ τοῦ ὕδατος εἰσέρχεται εἰς αὐτὸ ἀήρ. Αὐτὸς φέρει ἐνίοτε σηπτικὰ σπέρματα, καὶ ταῦτα προξενοῦν βαθμηδὸν τὴν ἀποσύνθεσιν τοῦ αὐγοῦ.

Τότε γάνει τὸ βάρος του, καὶ δι' αὐτὸ ὅταν βύθωμεν αὐγὰ εἰς διάλυσιν κοινοῦ ἅλατος (ἁλμὴν) περιέχουσαν 10 μέρη ἅλατος καὶ 100 ὕδατος, τὰ νωπὰ βυθίζονται εἰς τὸν πυθμένα τοῦ δοχείου, τὰ παλαιότερα ἵστανται ὑψηλότερον τοῦ πυθμένος, τὰ δὲ πολὺ παλαιὰ ὡς ἐλαφρότατα ἐπιπλέουσιν. Διὰ νὰ διατηρήσωμεν τὰ αὐγά, ἀρκεῖ νὰ φράξωμεν τοὺς πόρους των, δηλ. νὰ ἐμποδίσωμεν τὴν ἐξάτμισιν τοῦ νεροῦ καὶ τὴν εἴσοδον τοῦ ἀέρος. Τοῦτο κατορθοῦται ἂν τὰ ἐπιχρίσωμεν μὲ διάλυσιν κόμμεως, μὲ βερνίκι ἢ ἀσβεστοκονίαν, ἢ ἂν τὰ φυλάττωμεν κεχωσμένα ἐντὸς στάκτης ἢ πιτύρων.

Τεσσάρων αὐγῶν λευκώματα ἐὰν ταραχθοῦν καλῶς μὲ 300 δράμια ὕδατος, ἀποτελοῦν ποτὸν χρησιμώτατον κατὰ τῆς διαρροίας καὶ διαφόρων δηλητηριάσεων.

Ῥαδίκια. Ταῦτα εἶναι ἄριστον φαγητὸν ὑπὸ ὑγιεινὴν ἔποψιν, διότι εἶναι καὶ εὐστόμαχον καὶ ὑποκινητικὸν τῆς κοιλίας. Ἡ ῥαδικοσαλάτα σχεδὸν δὲν πρέπει νὰ λείπῃ ἀπὸ τὸ τραπέζι. Κάλλιστον φα-

γητόν εἶναι κρέας ἀρνίου μὲ βαδίκια καὶ αὐγολέμονον.

Τὰ χορταρικὰ καὶ ***τὰ λαχανικὰ*** περιέχουν πολλὰ στοιχεῖα τελείας τροφῆς· τούτου δὲ ἀπόδειξις εἶναι ὅτι ζῶα, ἔχοντα τόσον διάφορον ὀργανισμόν, ὡς ὁ βοῦς καὶ ὁ μεταξοσκώληξ, δύνανται ἀποκλειστικῶς νὰ τρέφωνται μὲ χόρτα. Δὲν ἀρκοῦν ὅμως πρὸς τροφὴν τοῦ ἀνθρώπου, διότι τὸ πεπτικόν του σύστημα δὲν εἶναι κατάλληλον διὰ τοιαύτην τροφήν. Τὰ λαχανικὰ περιέχουν 70 — 90 ἐπὶ τοῖς 100 νερὸν καὶ πολλὰ ἄλατα, ἀλλὰ στεροῦνται πως λιπαρῶν οὐσιῶν. Περιέχουν, εἶναι ἀληθές, σάκχαριν καὶ ἄμυλον, καὶ ἄλλας οὐσίας ἀρκούσας πρὸς τροφὴν τῶν ζώων, ἀλλὰ διὰ νὰ τραφῇ ὁ ἄνθρωπος τελείως μόνον μὲ χορτῶδη λαχανικά, ὑπολογίζεται ὅτι πρέπει νὰ τρώγῃ τοὐλάχιστον 3 — 3 ½ ὀκάδας τοιούτων, τὰ ὁποῖα ἀδύνατον νὰ χωνεύσῃ. Ὅταν τρώγῃ τις πολλὰ χόρτα, γίνεται ἀτελὴς ἡ χώνευσις των καὶ ἄφθονα τὰ περιττώματα. Τὰ χορτοφάγα ζῶα ὑποβάλλουν τὴν τροφήν των καὶ εἰς ἰδιαιτέρας κατεργασίας (μυρηκασμούς), ἐνῷ ὁ πεπτικὸς σωλὴν τοῦ ἀνθρώπου ἔχει διάφορον κατασκευὴν καὶ ἀνέχεται μόνον τὴν μικτὴν φυτοφαγίαν. Τὰ τρόφιμα δὲ χόρτα πρέπει νὰ ἦναι ὅσω τὸ δυνατὸν λεπτότερον διῃρημένα καὶ καλῶς ἡρτυμένα μὲ λιπαρὰς οὐσίας (βούτυρον, ἔλαιον).

Ἡ ἀποκλειστικὴ φυτοφαγία ἀδύνατον νὰ συντηρήσῃ ἐπὶ πολὺ τὴν ζωήν. Τὰ χόρτα μὴ δυνάμενα νὰ πέπτωνται ἐντὸς τοῦ πεπτικοῦ σωλῆνος, ἀποβάλλονται σχεδὸν ἄπεπτα καὶ ἐπέρχεται ἡ λεγομένη *λειεντερία*, μετὰ τὴν ὁποίαν ἐρεθίζεται τὸ ἔντερον καὶ ἐπέρχεται ἀληθὴς ἐντερῖτις, ἐξαντλοῦσα ταχέως τὸν ἄνθρωπον.

Μετρία ὅμως καὶ λογικὴ χρῆσις τροφῆς ἐκ χόρτων ὅσον νὰ μὴ κουράζωνται τὰ πεπτικὰ ὄργανα εἶναι ὠφελιμωτάτη πρὸς συμπλήρωσιν ἢ διαρρύθμισιν ἐπὶ τινων νοσημάτων ἢ νοσηρῶν προδιαθέσεων. Τὰ χόρτα καὶ τὰ λάχανα περιέχουν ἀσβεστοῦχα ἅλατα, τὰ ὁποῖα ἐνδέχεται νὰ ἦναι ὀλιγώτερα τοῦ δέοντος εἰς ἄλλας τροφάς. Τὸ κάλι, τὸ ὁποῖον περιέχουν εἶναι ἡνωμένον μὲ ὀργανικὰ ὀξέα, τὰ ὁποῖα καταστρέφονται ἐντὸς τοῦ αἵματος, τὸ οὕτω δὲ παραγόμενον δισανθρακικὸν νάτριον καθιστᾷ ἀλκαλικώτερον μὲν τὸ αἷμα καὶ τὴν χολήν, ἐλαττόνει δὲ τὴν ὀξυνότητα τῶν οὔρων. Ὡς ἐκ τούτου τὰ ὠμὰ χόρτα, τὸ κάρδαμον καὶ αἱ σαλάται ἐν γένει εἶναι ὠφελιμώτατα εἰς τοὺς πάσχοντας ἀπὸ χολολίθους, πολυουρίαν, διαβήτην κτλ. Διὰ τοὺς διαβητικοὺς ἰδίως εἶναι κατάλληλα τὰ βαδίκια, τὰ μαρούλια, αἱ ἀγκινάραι.

Τέλος τὰ χόρτα, ἐπειδὴ δὲν χωνεύονται ἐντελῶς καὶ ἀφίνουν πολλὰ ξυλώδη ὑπολείμματα, ἔχουν τὸ μέγα προτέρημα ὅτι ἐξασφαλίζουν τὰς τακτικὰς κινήσεις τοῦ ἐντέρου, πρᾶγμα ἀναγκαῖον μὲν πάντοτε, ἀλλ' ἰδίως ἀπαραίτητον εἰς τοὺς θερμοὺς τόπους διὰ νὰ ἐξοχετεύηται ἡ περιττὴ χολή.

ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΔΑΠΑΝΑΙ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΗΜ.	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ	ΓΡΟΣΙΑ	ΔΑΠΑΝΑΙ	ΓΡΟΣΙΑ
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
	Εἰς μεταφοράν		*Εἰς μεταφοράν*	

ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΔΑΠΑΝΑΙ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΗΜ.	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ	ΓΡΟΣΙΑ	ΔΑΠΑΝΑΙ	ΓΡΟΣΙΑ
	Ἐκ μεταφορᾶς		Ἐκ μεταφορᾶς	
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				
25				
26				
27				
28				
29				
30				
	Ἄθροισμα		Ἄθροισμα	

ΜΑΪΟΣ

ΜΕΣΗΜΒΡΙΑ ΤΟΥΡΚΙΣΤΙ

1— 5	ὥρ.	4.43
6—10	»	4.40
11—15	»	4.34
16—20	»	4.30
21—25	»	4.27
26—31	»	4.24

☉ Ὁ ἥλιος εἰς τοὺς ΔΙΔΥΜΟΥΣ

ΦΑΣΕΙΣ ΣΕΛΗΝΗΣ

● Νέα σελήνη	5
☽ Πρ. τέταρτον	12
○ Πανσέληνος	20
☾ Τελ. τέταρτον	27

Μὴν ὀθωμανικὸς **ΣΕΦΕΡ** ἔχων ἡμέρας 29.

Η			Ν	Ο
1	Τ.	Ἱερεμίου προφήτ.	14	25
2	Τ.	Ἀνακομιδὴ λειψ. Ἀθανασίου τοῦ Μ.	15	26
3	Π.	Τιμοθέου καὶ Μαύρας τῶν μαρτύρ.	16	27
4	Π.	Πελαγίας μάρτυρος.	17	28
5	Σ.	Εἰρήνης μεγαλομάρτυρος. ●	18	29
6	Κ.	Τοῦ Ὑψηλοῦ. Ἰὼβ πολυάθλ.	19	30
7	Δ.	Ἀκακίου καὶ Κυδράτου μαρτ.	20	1
8	Τ.	Ἰωάννου Θεολόγου. Ἀρσενίου.	21	2
9	Τ.	Ἡσαΐου προφ. Χριστοφόρου μ.	22	3
10	Π.	Τῆς Ἀναλήψεως. Σίμωνος.	23	4
11	Π.	Μωκίου ἱερομάρτυρος.	24	5
12	Σ.	Ἐπιφανίου ἐπισκόπου Κύπρου. ☽	25	6
13	Κ.	Τῶν Θεοφόρων Πατέρων.	26	7
14	Δ.	Ἰσιδώρου μάρτυρος.	27	8
15	Τ.	Παχωμίου τοῦ Μεγ. Ἀγλαΐδος.	28	9
16	Τ.	Θεοδώρου τοῦ Ἡγιασμένου.	29	10
17	Π.	Ἀνδρονίκου καὶ Ἰουνίας ἀποστ.	30	11
18	Π.	Πέτρου καὶ Διονυσίου μαρτ.	31	12
19	Σ.	Τῶν ψυχῶν. Παιησίου ἱερομ.	1	13
20	Κ.	Τῆς Πεντηκοστῆς. ☾	2	14
21	Δ.	Τῆς Ἁγ. Τριάδος. Κων. καὶ	3	15
22	Τ.	Βασιλίσσης μαρτυρος. [Ἑλένης.	4	16
23	Τ.	Μιχαὴλ ἐπισκ. Συνάδων ὁμολ.	5	17
24	Π.	Συμεὼν τοῦ ἐν τῷ Θαυμαστῷ ὄρει.	6	18
25	Π.	Ἡ γ' ὑφ. τῆς τιμ. κεφ. τῶ Πρόδρ	7	19
26	Σ.	Κάρπου ἀποστόλ.	8	20
27	Κ.	Τῶν Ἁγίων Πάντων. ☾	9	21
28	Δ.	Εὐτυχοῦς ἱερομάρτυρος	10	22
29	Τ.	Θεοδοσίας μάρτυρος.	11	23
30	Τ.	Ἰσαακίου ὁσίου.	12	24
31	Π.	Ἑρμείου μάρτυρος.	13	25

ΜΑΪΟΣ, ἡμέραι 31.—Ὁ μὴν οὗτος ὠνομάσθη ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων Μαΐα, ἐκ τῆς θεᾶς Μαΐας, καὶ μετετράπη εἰς Μάϊον.

Ἡ θεὰ Μαΐα, κατὰ τὴν μυθολογίαν, ἦτο θυγάτηρ τοῦ Ἄτλαντος καὶ τῆς Πλειόνης καὶ μήτηρ τοῦ Ἑρμοῦ ἐκ τοῦ Διός. Οἱ ἀρχαῖοι ὠνόμαζον Μαΐας τὰς τροφοὺς καὶ ἐν γένει τὰς γραίας.

★ Ἡ φυγοπονία καθιστᾷ τὰ πάντα δύσκολα, ἡ δὲ φιλοπονία ὅλα εὐκολα.

★ Ἂν κοιμᾶσαι ἐνωρὶς καὶ σηκόνεσαι ἐνωρίς, ἔχεις ὑγιείαν, μάθησιν καὶ πλοῦτον.

ΚΥΡΙΑΚΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Α' Κυριακή (6). Ἰωάννης.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, παράγων ὁ Ἰησοῦς, εἶδεν ἄνθρωπον τυφλὸν ἐκ γενετῆς. Καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες· Ῥαββί, τίς ἥμαρτεν, οὗτος, ἢ οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἵνα τυφλὸς γεννηθῇ; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς· Οὔτε οὗτος ἥμαρτεν, οὔτε οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἀλλ' ἵνα φανερωθῇ τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ ἐν αὐτῷ. Ἐμὲ δεῖ ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τοῦ πέμψαντός με, ἕως ἡμέρα ἐστίν· ἔρχεται νύξ, ὅτε οὐδεὶς δύναται ἐργάζεσθαι. Ὅταν ἐν τῷ κόσμῳ ᾖ, φῶς εἰμι τοῦ κόσμου. Ταῦτα εἰπὼν, ἔπτυσε χαμαί, καὶ ἐποίησε πηλὸν ἐκ τοῦ πτύσματος, καὶ ἐπέχρισε τὸν πηλὸν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ. Καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ὕπαγε, νίψαι εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωὰμ (ὃ ἑρμηνεύεται, Ἀπεσταλμένος). Ἀπῆλθεν οὖν καὶ ἐνίψατο, καὶ ἦλθε βλέπων. Οἱ οὖν γείτονες, καὶ οἱ θεωροῦντες αὐτὸν τὸ πρότερον ὅτι τυφλὸς ἦν, ἔλεγον· Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ καθήμενος καὶ προσαιτῶν; Ἄλλοι ἔλεγον· Ὅτι οὗτός ἐστιν. Ἄλλοι δέ· Ὅτι ὅμοιος αὐτῷ ἐστιν. Ἐκεῖνος ἔλεγεν· Ὅτι ἐγώ εἰμι. Ἔλεγον οὖν αὐτῷ· Πῶς ἀνεῳχθησάν σοι οἱ ὀφθαλμοί; Ἀπεκρίθη ἐκεῖνος καὶ εἶπεν· Ἄνθρωπος, λεγόμενος Ἰησοῦς, πηλὸν ἐποίησε καὶ ἐπέχρισέ μου τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ εἶπέ μοι· Ὕπαγε εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωὰμ, καὶ νίψαι. Ἀπελθὼν δὲ καὶ νιψάμενος, ἀνέβλεψα. Εἶπον οὖν αὐτῷ· Ποῦ ἐστιν ἐκεῖνος; Λέγει· Οὐκ οἶδα. Ἄγουσιν αὐτὸν πρὸς τοὺς Φαρισαίους, τόν ποτε τυφλόν. Ἦν δὲ Σάββατον, ὅτε τὸν πηλὸν ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀνέῳξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς. Πάλιν οὖν ἠρώτων αὐτὸν καὶ οἱ Φαρισαῖοι, πῶς ἀνέβλεψεν. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Πηλὸν ἐπέθηκέ μοι ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ ἐνιψάμην, καὶ βλέπω. Ἔλεγον οὖν ἐκ τῶν Φαρισαίων τινές· Οὗτος ὁ ἄνθρωπος οὐκ ἔστι παρὰ τοῦ Θεοῦ, ὅτι τὸ Σάββατον οὐ τηρεῖ. Ἄλλοι ἔλεγον· Πῶς δύναται ἄνθρωπος ἁμαρτωλὸς τοιαῦτα σημεῖα ποιεῖν; Καὶ σχίσμα ἦν ἐν αὐτοῖς. Λέγουσι τῷ τυφλῷ πάλιν· Σὺ τί λέγεις περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἤνοιξέ σου τοὺς ὀφθαλμούς; Ὁ δὲ εἶπεν· Ὅτι προφήτης ἐστίν. Οὐκ ἐπίστευσαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ, ὅτι τυφλὸς ἦν καὶ ἀνέβλεψεν, ἕως ὅτου ἐφώνησαν τοὺς γονεῖς αὐτοῦ τοῦ ἀναβλέψαντος. Καὶ ἠρώτησαν αὐτοὺς, λέγοντες· Οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ὑμῶν, ὃν ὑμεῖς λέγετε ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη; πῶς οὖν ἄρτι βλέπει; Ἀπεκρίθησαν δὲ αὐτοῖς οἱ γονεῖς αὐτοῦ καὶ εἶπον· Οἴδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ἡμῶν, καὶ ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη· πῶς δὲ νῦν βλέπει, οὐκ οἴδαμεν· ἢ τίς ἤνοιξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς, ἡμεῖς οὐκ οἴδαμεν· αὐτὸς ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐρωτήσατε· αὐτὸς περὶ αὐτοῦ λαλήσει. Ταῦτα εἶπον οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ὅτι ἐφοβοῦντο τοὺς Ἰουδαίους· ἤδη γὰρ συνετέθειντο οἱ Ἰουδαῖοι, ἵνα, ἐάν τις αὐτὸν ὁμολογήσῃ Χριστόν, ἀποσυνάγωγος γένηται· διὰ τοῦτο οἱ γονεῖς αὐτοῦ εἶπον, Ὅτι ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐρωτήσατε. Ἐφώνησαν οὖν ἐκ δευτέρου τὸν ἄνθρωπον, ὃς ἦν τυφλὸς, καὶ εἶπον αὐτῷ· Δὸς δόξαν τῷ Θεῷ· ἡμεῖς οἴδαμεν ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἁμαρτωλός ἐστιν. Ἀπεκρίθη οὖν ἐκεῖνος καὶ εἶπεν· Εἰ ἁμαρτωλός ἐστιν, οὐκ οἶδα· ἓν οἶδα, ὅτι τυφλὸς ὤν, ἄρτι βλέπω. Εἶπον δὲ αὐτῷ πάλιν· Τί ἐποίησέ σοι; πῶς ἤνοιξέ σου τοὺς ὀφθαλμούς; Ἀπεκρίθη αὐτοῖς· Εἶπον ὑμῖν ἤδη, καὶ οὐκ ἠκούσατε· τί πάλιν θέλετε ἀκούειν; μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε αὐτοῦ μαθηταὶ γενέσθαι; Ἐλοιδόρησαν οὖν αὐτὸν, καὶ εἶπον· Σὺ εἶ μαθητὴς ἐκείνου· ἡμεῖς δὲ τοῦ Μωσέως ἐσμὲν μαθηταί. Ἡμεῖς οἴδαμεν, ὅτι Μωσεῖ ἐλάλησεν ὁ Θεός· τοῦτον δὲ οὐκ οἴδαμεν πόθεν ἐστίν. Ἀπεκρίθη ὁ ἄνθρωπος καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ἐν γὰρ τούτῳ θαυμαστόν ἐστιν, ὅτι ὑμεῖς οὐκ οἴδατε πόθεν ἐστί, καὶ ἀνέῳξέ μου τοὺς ὀφθαλμούς. Οἴδαμεν δέ, ὅτι ἁμαρτωλῶν ὁ Θεὸς οὐκ ἀκούει· ἀλλ' ἐάν τις θεοσεβὴς ᾖ, καὶ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιῇ, τούτου ἀκούει. Ἐκ τοῦ αἰῶνος οὐκ ἠκούσθη, ὅτι ἤνοιξέ τις ὀφθαλμοὺς τυφλοῦ γεγεννημένου. Εἰ μὴ ἦν οὗτος παρὰ Θεοῦ, οὐκ ἠδύνατο ποιεῖν οὐδέν. Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ· Ἐν ἁμαρτίαις σὺ ἐγεννήθης ὅλος, καὶ σὺ διδάσκεις ἡμᾶς; Καὶ ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω. Ἤκουσεν ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω, καὶ εὑρὼν αὐτὸν, εἶπεν αὐτῷ· Σὺ πιστεύεις εἰς τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ; Ἀπεκρίθη ἐκεῖνος καὶ εἶπε· Τίς ἐστι, Κύριε, ἵνα πιστεύσω εἰς αὐτόν; Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Καὶ ἑώρακας αὐτόν, καὶ ὁ λαλῶν μετὰ σοῦ, ἐκεῖνός ἐστιν. Ὁ δὲ ἔφη· Πιστεύω, Κύριε· καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ.

Β' Κυριακή (13). Ἰωάννης.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἐπάρας ὁ Ἰησοῦς τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν εἶπε· Πάτερ, ἐλήλυθεν ἡ ὥρα, δόξασόν σου τὸν Υἱόν, ἵνα καὶ ὁ Υἱός σου δοξάσῃ σε· καθὼς ἔδωκας αὐτῷ ἐξουσίαν πάσης σαρκός, ἵνα πᾶν ὃ δέδωκας αὐτῷ, δώσῃ αὐτοῖς ζωὴν αἰώνιον. Αὕτη δέ ἐστιν ἡ αἰώνιος ζωὴ, ἵνα γινώσκωσί σε τὸν μόνον ἀληθινὸν Θεόν, καὶ ὃν ἀπέστειλας Ἰησοῦν Χριστόν. Ἐγὼ σὲ ἐδόξασα ἐπὶ τῆς γῆς· τὸ ἔργον ἐτελείωσα, ὃ δέδωκάς μοι ἵνα ποιήσω. Καὶ νῦν δόξασόν με, σὺ Πάτερ, παρὰ σεαυτῷ, τῇ δόξῃ, ᾗ εἶχον, πρὸ τοῦ τὸν κόσμον εἶναι, παρὰ σοί. Ἐφανέρωσά σου τὸ ὄνομα τοῖς ἀνθρώποις, οὓς δέδωκάς μοι ἐκ τοῦ κόσμου· σοὶ ἦσαν, καὶ ἐμοὶ αὐτοὺς δέδωκας· καὶ τὸν λόγον σου τετηρήκασι. Νῦν ἔγνωκαν, ὅτι πάντα, ὅσα δέδωκάς μοι, παρὰ σοῦ ἐστίν· ὅτι τὰ ῥήματα, ἃ δέδωκάς μοι, δέδωκα αὐτοῖς· καὶ αὐτοὶ ἔλαβον, καὶ ἔγνωσαν ἀληθῶς ὅτι παρὰ σοῦ ἐξῆλθον, καὶ ἐπίστευσαν ὅτι σύ με ἀπέστειλας. Ἐγὼ περὶ αὐτῶν ἐρωτῶ· οὐ περὶ τοῦ κόσμου ἐρωτῶ, ἀλλὰ περὶ ὧν δέδωκάς μοι, ὅτι σοί εἰσι. Καὶ τὰ ἐμὰ πάντα σά ἐστι, καὶ τὰ σὰ ἐμά· καὶ δεδόξασμαι ἐν αὐτοῖς. Καὶ οὐκ ἔτι εἰμὶ ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ οὗτοι ἐν τῷ κόσμῳ εἰσί, καὶ ἐγὼ πρὸς σὲ ἔρχομαι. Πάτερ, ἅγιε, τήρησον αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου, οὓς δέδωκάς μοι, ἵνα ὦσιν ἓν, καθὼς ἡμεῖς. Ὅτε ἦμην μετ' αὐτῶν ἐν τῷ κόσμῳ, ἐγὼ ἐτήρουν αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου· οὓς δέδωκάς μοι ἐφύλαξα, καὶ οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἀπώλετο, εἰ μὴ ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας, ἵνα ἡ Γραφὴ πληρωθῇ. Νῦν δὲ πρὸς σὲ ἔρχομαι, καὶ ταῦτα λαλῶ ἐν τῷ κόσμῳ, ἵνα ἔχωσι τὴν χαρὰν τὴν ἐμὴν πεπληρωμένην ἐν αὐτοῖς.

Γ' Κυριακή (20). Ἰωάννης.

Τῇ ἑσπέρᾳ ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς Ἑορτῆς, εἱστήκει ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔκραξε λέγων· Ἐάν τις διψᾷ, ἐρχέσθω πρός με καὶ πινέτω. Ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, καθὼς εἶπεν ἡ Γραφή, ποταμοὶ ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ῥεύσουσιν ὕδατος ζῶντος. (Τοῦτο δὲ εἶπε περὶ τοῦ Πνεύματος, οὗ ἔμελλον λαμβάνειν οἱ πιστεύοντες εἰς αὐτόν· οὔπω γὰρ ἦν Πνεῦμα ἅγιον, ὅτι ὁ Ἰησοῦς οὐδέπω ἐδοξάσθη). Πολλοὶ οὖν ἐκ τοῦ ὄχλου, ἀκούσαντες τὸν λόγον, ἔλεγον· Οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ Προφήτης. Ἄλλοι ἔλεγον· Οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός. Ἄλλοι δὲ ἔλεγον· Μὴ γὰρ ἐκ τῆς Γαλιλαίας ὁ Χριστὸς ἔρχεται; Οὐχὶ ἡ Γραφὴ εἶπεν, ὅτι ἐκ τοῦ σπέρματος Δαυὶδ καὶ ἀπὸ Βηθλεὲμ τῆς κώμης, ὅπου ἦν Δαυὶδ, ὁ Χριστὸς ἔρχεται; Σχίσμα οὖν ἐν τῷ ὄχλῳ ἐγένετο δι' αὐτόν. Τινὲς δὲ ἤθελον ἐξ αὐτῶν πιάσαι αὐτόν· ἀλλ' οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας. Ἦλθον οὖν οἱ ὑπηρέται πρὸς τοὺς Ἀρχιερεῖς καὶ Φαρισαίους· καὶ εἶπον αὐτοῖς ἐκεῖνοι· Διατί οὐκ ἠγάγετε αὐτόν; Ἀπεκρίθησαν οἱ ὑπηρέται· Οὐδέποτε οὕτως ἐλάλησεν ἄνθρωπος, ὡς οὗτος ὁ ἄνθρωπος. Ἀπεκρίθησαν οὖν αὐτοῖς οἱ Φαρισαῖοι· Μὴ καὶ ὑμεῖς πεπλάνησθε; Μή τις ἐκ τῶν ἀρχόντων ἐπίστευσεν εἰς αὐτόν, ἢ ἐκ τῶν Φαρισαίων; Ἀλλ' ὁ ὄχλος οὗτος, ὁ μὴ γινώσκων τὸν νόμον, ἐπικατάρατοί εἰσι. Λέγει Νικόδημος πρὸς αὐτούς, ὁ ἐλθὼν νυκτὸς πρὸς αὐτόν, εἷς ὢν ἐξ αὐτῶν· Μὴ ὁ νόμος ἡμῶν κρίνει τὸν ἄνθρωπον, ἐὰν μὴ ἀκούσῃ παρ' αὐτοῦ πρότερον, καὶ γνῷ τί ποιεῖ; Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ· Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῆς Γαλιλαίας εἶ; Ἐρεύνησον καὶ ἴδε, ὅτι προφήτης ἐκ τῆς Γαλιλαίας οὐκ ἐγήγερται. (Κεφ. 8. 12) Πάλιν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησε λέγων· Ἐγώ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου· ὁ ἀκολουθῶν ἐμοὶ, οὐ μὴ περιπατήσει ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ' ἕξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς.

Κυριακή Δ' *(27). Ματθαῖος.*

Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ Μαθηταῖς· Πᾶς ὅς τις ὁμολογήσει ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὁμολογήσω κἀγὼ ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τοῦ Πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. Ὅστις δ' ἂν ἀρνήσηταί με ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ἀρνήσομαι αὐτὸν κἀγὼ ἔμπροσθεν τοῦ Πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. Ὁ φιλῶν πατέρα ἢ μητέρα ὑπὲρ ἐμέ, οὐκ ἔστι μου ἄξιος· καὶ ὁ φιλῶν υἱὸν ἢ θυγατέρα ὑπὲρ ἐμέ, οὐκ ἔστι μου ἄξιος. Καὶ ὃς οὐ λαμβάνει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθεῖ ὀπίσω μου, οὐκ ἔστι μου ἄξιος (Κεφ. ιϛ', 27). Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ· Ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα, καὶ ἠκολουθήσαμέν σοι· τί ἄρα ἔσται ἡμῖν; Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ὑμεῖς οἱ ἀκολουθήσαντές μοι, ἐν τῇ παλιγγενεσίᾳ, ὅταν καθίσῃ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ, καθίσεσθε καὶ ὑμεῖς ἐπὶ δώδεκα θρόνους, κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραήλ. Καὶ πᾶς, ὃς ἀφῆκεν οἰκίας, ἢ ἀδελφούς, ἢ ἀδελφάς, ἢ πατέρα, ἢ μητέρα, ἢ γυναῖκα, ἢ τέκνα, ἢ ἀγροὺς, ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός μου, ἑκατονταπλασίονα λήψεται, καὶ ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσει. Πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι, ἔσχατοι· καὶ ἔσχατοι, πρῶτοι.

12. **Ἐπιφανίου ἐπισκόπου Κύπρου.** Ἐγεννήθη τῷ 310 ἐν Παλαιστίνῃ, ἐκ γονέων πτωχῶν, Ἰουδαίων τὸ γένος. Μετῆλθε τὸν μοναχικὸν βίον ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας, ἐδιδάχθη δὲ τὴν ἑβραϊκήν, αἰγυπτιακήν, συριακήν, ἑλληνικὴν καὶ λατινικὴν γλῶσσαν, καὶ ἐκ τούτου ἐκαλεῖτο *πεντάγλωσσος*. Περὶ τὸ 367 ἐξελέγη ἐπίσκοπος Κωνσταντίας τῆς Κύπρου καὶ ἐτελεύτησε περὶ τὸ 403, ζήσας 93 ἔτη.

Μεταξὺ τῶν ἱερῶν αὐτοῦ συγγραμμάτων τιμᾶται μᾶλλον τῶν λοιπῶν τὸ *Πανάριον* (ἐκ τοῦ λατινικοῦ Panarium) ὅ ἐστι *ἀρτοφόριον ἢ ἀρτοθήκη*, περιέχον ἀπόδειξιν τῶν τῆς πίστεως ἀληθειῶν, καὶ ἀνασκευὴν τῆς πλάνης 80 αἱρέσεων.

15. **Παχωμίου τοῦ μεγάλου.** Ἐγεννήθη ἐν τῇ ἄνω Θηβαΐδι τῆς Αἰγύπτου ἐκ γονέων εἰδωλολατρῶν. Ἐν τῷ στρατῷ πρότερον τεταγμένος ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας, εἶτα τὰς ἀρετὰς τῶν χριστιανῶν βλέπων, προσῆλθεν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, ἐγένετο περιδόητος εἰς τὴν ἀρετήν, δι' ἧς ἐνέπλησε τὴν κατὰ τὸν Νεῖλον Ταβεννησίαν μοναστηρίων καὶ σκήτεων, καὶ κατέστη κοινοδιάρχης μοναχῶν ὑπὲρ τὰς 11,000. Ἐτελεύτησε περὶ τὰ 348.

21. **Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης.** Ὁ πρῶτος οὗτος βασιλεὺς τῶν Χριστιανῶν ἦν υἱὸς Κωνσταντίνου τοῦ Χλωροῦ (βασιλέως τῶν δυτικωτάτων μερῶν τοῦ ῥωμαϊκοῦ κράτους) καὶ τῆς μακαρίας Ἑλένης. Ἐγεννήθη τῷ 272 ἐν Ναΐσσῳ τῆς Δαρδανίας, πόλει ποτὲ τοῦ Ἑλλησπόντου, κατά τινας. Τῷ 306, ἀποθανόντος τοῦ πατρὸς ἀνηγορεύθη τοῦ θρόνου αὐτοῦ διάδοχος.

Τῷ 328, τῇ 20 Νοεμβρίου κατέβαλε τὰ θεμέλια τῆς Κωνσταντινουπόλεως, εἰς ἣν μετέφερε τὸν θρόνον αὐτοῦ, καὶ ἡ ὁποία ἐπωνομάσθη *Νέα Ῥώμη*. Τελευταῖον ἀσθενήσας κατὰ τὴν Νικομήδειαν, ἐκεῖ δὲ αἰτήσας καὶ λαβὼν τὸ Θεῖον Βάπτισμα, ἐτελεύτησε τὴν 21 ἢ 22 Μαΐου, ζήσας 65 ἔτη καὶ βασιλεύσας 31.

ΥΓΙΕΙΝΗ

Τὰ ἄνθη. Μάϊος! ὁ μὴν τῶν ἀνθέων! ὁ μὴν τοῦ γάλακτος. ὁ μὴν τῶν ἐαρινῶν ταξειδίων!

Τὰ ἄνθη ἐκτεθειμένα εἰς τὸν ἥλιον ἀναδίδουσιν ὀξυγόνον, προερχόμενον ἐκ τῆς ἀποσυνθέσεως τοῦ ἀνθρακικοῦ ὀξέος τοῦ ἀέρος, ἐκ τοῦ ὁποίου κρατοῦσι μόνον τὸν ἄνθρακα πρὸς ἀνάπτυξιν αὐτῶν καὶ ἀποβάλλουσι τὸ ὀξυγόνον! Εἰς τὸ σκότος πάλιν ἀναδίδουσιν ἀνθρακικὸν ὀξύ, ἂν δὲ εὑρεθῶσι κατὰ μεγάλας ποσότητας, δύνανται νὰ μολύνουν τὸν ἀέρα περιωρισμένου χώρου καὶ νὰ τὸν καταστήσωσιν ἀκατάλληλον πρὸς ἀναπνοήν.

Ὅσον τὰ ἄνθη εἶναι φαιδρὸς καὶ χαρίεις στολισμός, ὅσον καὶ ἂν ἦναι ὑγιεινὰ ἐν καιρῷ ἡμέρας, τοσοῦτον ἐπιβλαβῆ καὶ ἐπικίνδυνα δυνατὸν ν' ἀποδῶσι τὴν νύκτα, ἰδίως ἂν ἔχῃ τις τὴν ἀπερισκεψίαν νὰ τὰ ἀφήσῃ ἐντὸς κοιτῶνος ἢ δωματίου, εἰς τὸ ὁποῖον ἐργάζεται ἐπὶ πολλὰς νυκτερινὰς ὥρας. Τότε δὲν εἶναι μόνον ὁ ἐκ τοῦ ἀνθρακικοῦ ὀξέος κίνδυνος, ἀλλὰ καὶ ὁ ἐκ τῆς ὀσμῆς διαρκὴς ἐρεθισμὸς τοῦ νευρικοῦ συστήματος, ὁ ὁποῖος προξενεῖ πολλάκις σφοδρὰς κεφαλαλγίας, ἐμέτους κτλ.

Τὸ γάλα. Τοῦτο ὑπῆρξεν ἡ πρώτη τροφὴ ὅλων ἡμῶν. Τὰ συστατικὰ τοῦ γάλακτος εἶναι ὕδωρ, λευκωματώδεις οὐσίαι (τυρίνη, λεύκωμα), λίπος (βούτυρον), σάκχαρον, γαλακτικόν, καὶ διάφορα ἅλατα (ἰδίως φωσφορικὴ ἀσβεστος). Ἡ σύνθεσις τοῦ γάλακτος διαφέρει κατὰ τὸ εἶδος τοῦ ζώου, τὴν τροφήν του, τὴν ἐργασίαν, τὴν ὥραν τοῦ ἀμέλγματος κτλ.

Ἐπὶ 100 μερῶν διαφόρων εἰδῶν γάλακτος ἐμπεριέχονται τὰ ἑξῆς συστατικά

	ΓΑΛΑ	ΥΔΩΡ	ΛΕΥΚΩΜΑΤΑ	ΣΑΚΧΑΡΟΝ	ΛΙΠΟΣ	ΣΑΚΧΑΡΟΝ	ΑΛΑΤΑ
Γυναικεῖον	87.09	2.48	3.41	6.95	3.90	6.04	0.49
Ἀγελαδινὸν	87.41	3.41	3.66	6.95	3.66	4.82	0.70
Προβάτειον	81.63	6.95	5.83	4.86	5.83	4.86	0.73
Ὄνειον	90.04	2.01	1.29	6.25	1.29	6.25	0.31
Αἴγειον	86.91	3.69	4.09	4.45	4.09	4.45	0.00

Ἐκτὸς αὐτῶν τὸ γάλα περιέχει καὶ ἀέρια, ἰδίως ἀνθρακικὸν ὀξύ, τὰ ὁποῖα ἐκφεύγουν διὰ τῆς βράσεως. Ὥστε κατὰ τὸν ἀνωτέρω πίνακα ὑδαρέστερα καὶ γλυκύτερα γάλακτα εἶναι τὸ ὄνειον καὶ τὸ γυναικεῖον, παχύτερα δὲ καὶ μᾶλλον τυροῦχα τὸ προβάτειον καὶ τὸ αἴγειον. Τὸ δὲ ἀγελαδινὸν ἀποτελεῖ μέσον ὅρον μεταξὺ τῶν πολὺ ἐλαφρῶν καὶ τῶν βαρέων γαλάκτων, καὶ δι' αὐτὸ εἶναι καταλληλότερον διὰ τὰ βρέφη ὅταν ἀποκόπτωνται.

Ἀπό τήν σύνθεσιν τοῦ γάλακτος φαίνεται ὅτι τοῦτο εἶναι τελεία τροφή, δηλαδή περιέχει ὅλα τά θρεπτικά τοῦ ὀργανισμοῦ στοιχεῖα, (λευκωματώδη, λίπη, σάκχαρον καί ἅλατα). Ἀλλά τά λευκωματώδη εἶναι μέν εἰς ἐπαρκῆ ποσότητα δι' ἄνθρωπον μή ἐργαζόμενον, τό λίπος ὅμως εἶναι περισσότερον τοῦ δέοντος, ἀνεπαρκεῖς δέ οἱ ὑδατάνθρακες (σάκχαρον, ἄμυλον).

Γνωστόν ὅτι δι' ἄνθρωπον ἡσυχάζοντα, δηλ. μή καταναλίσκοντα πολλήν ζωϊκήν θράσιν καί θερμότητα, ἡ φυσιολογικῶς ἐπαρκοῦσα μερίς τροφῆς πρέπει νά περιλαμβάνῃ 100 γράμια ἀζωτούχων στοιχείων, 50 λίπους, 400 ὑδατανθράκων. Ἀλλά διά νά συμπληρωθοῦν τά ποσά ταῦτα, ὡς πρός μέν τό λίπος ἀρκεῖ μία καί ἡμίσεια λίτρα (480 δράμια) γάλακτος τήν ἡμέραν, ὡς πρός τά λευκωματώδη ὅμως θά ἐχρειάζοντο 3 λίτραι καί ὡς πρός τούς ὑδατάνθρακας 9 λίτραι γάλακτος, τήν ἡμέραν, δηλ. ὑπέρμετρος περίσσεια λευκωματωδῶν καί λίπους, τά ὁποῖα δέν θά ἦτο δυνατόν νά χωνευθῶσιν. Ἀλλά συνήθως δέν εἶναι δυνατόν νά πίνῃ ὁ ἄνθρωπος περισσότερον ἀπό 3—3½ λίτρας γάλακτος τήν ἡμέραν (3 ὀκάδας τό πολύ). Αἱ 3 αὗται λίτραι ἐπί τῇ ὑποθέσει ὅτι χωνεύονται ἐντελῶς, δύνανται νά ἐπαρκέσουν ἐπί τινα χρόνον δι' ἀρρώστους, εἰς οὐδεμίαν ἐπιδιδομένους συστηματικήν ἄσκησιν, ἀλλά θά ἦσαν ἀνεπαρκεῖς δι' ἄνθρωπον ὑγιῆ καί ἐργαζόμενον. Τούτου ἕνεκεν ἡ ἀποκλειστική γαλακτοτροφία ἀδύνατον νά συντηρήσῃ ἐπί πολύ τήν ζωήν τοῦ ὑγιοῦς ἐνήλικος ἀνθρώπου, μετά μίαν δέ ἑβδομάδα τοιαύτης διαίτης τοῦ γαλακτοφάγου ἀπειλεῖται ἡ καθόλου ὑγιεία του.

Ἂν ὅμως τό γάλα δέν ἐπαρκῇ μόνον πρός θρέψιν τοῦ σώματος, ὁμοῦ ὅμως μέ ἄλλας τροφάς εἶναι τροφή ἐξαίρετος, θρεπτική, παχυντική, εὔπεπτος, καταπραΰνει τούς νευρικούς ἐρεθισμούς, ὑποκινεῖ ζωηρότερον τά οὖρα καί διατηρεῖ ἐν γένει τόν ὀργανισμόν εἰς εὐάρεστον σημεῖον εὐεξίας καί εὐρωστίας. Ὥστε εἶναι ἐξαίρετος συνήθεια καί ὑγιεινοτάτη τά ἐκ τοῦ γάλακτος καί γαλακτερῶν προγεύματα. Ἀξιόλογος θά ἦτο ἐπίσης καί ἀφ' ἑσπέρας κάποτε ἡ γαλακτοτροφία, ἰδίως διά τούς ὑποφέροντας ἀπό στομαχικάς παθήσεις καί ἀϋπνίαν.

Τό κακόν μόνον εἶναι ὅτι ὅλοι οἱ στόμαχοι δέν ἀνέχονται τό γάλα. Πολλοί χωνεύουν κάλλιστα τό βεβρασμένον, ἐνῷ τό ὠμόν τούς κινεῖ εἰς διάρροιαν. Σημειωτέον ὅτι τό γάλα οὐδέν καθαρτικόν στοιχεῖον περιέχει, ἡ δέ διάρροια εἶναι συνέπεια δυσπεψίας. Ἐν γένει οἱ παραμελήσαντες ἀπό μικράς ἡλικίας τήν χρῆσιν τοῦ γάλακτος δυσκόλως ἐξοικειοῦνται πάλιν μέ τήν γαλακτεράν δίαιταν, ἐνῷ οἱ ταχτικῶς προγευματίζοντες μέ τό γάλα, τό ἀνέχονται ἀξιόλογα. Εἶναι πολύ σπουδαία ἡ ἐξοικείωσις πρός τό γάλα, διότι εἰς ὅλας σχεδόν τάς ἀσθενείας μόνη τροφή ἐπιτρεπομένη εἶναι αὐτό καί ὁ ζωμός.

Εἰς μερικάς μάλιστα τό μόνον θρεπτικόν μέσον εἶναι τό γάλα ὡς λ. χ. εἰς τάς νεφρίτιδας. Τό γάλα ὅταν πίνηται κατά μικράς ποσότητας καί συνεχῶς, τότε τό χωνεύουν καί οἱ ἄλλως μή ἀνεχόμενοι αὐτό. Ἐν γένει ἀνέχονται τοῦτο εὐκολώτερον τά παιδία, οἱ γέροντες, οἱ νευροπαθεῖς καί οἱ χωρικοί, παρ' ὅσον οἱ ἐνήλικες, οἱ λεμφατικοί καί οἱ κάτοικοι τῶν πόλεων.

Κατάλληλον εἶναι τό γάλα τοῦ πρό μηνός γεννήσαντος ζῴου, διότι τότε κυρίως εἶναι εἰς τήν φυσικήν του σύνθεσιν. Εἰς τό ἄμελγμα τό πρῶτον ἀμελγόμενον γάλα εἶναι τό πτυχότερον εἰς βούτυρον, ἐνῷ τό τελευταῖον εἶναι παχύτερον.

Διατρέχει τις κίνδυνον πίνων γάλα ἀγνώστου προελεύσεως. Τῶν ἀγελάδων ἡ φθίσις δυνατόν νά μεταδοθῇ καί εἰς τόν ἄνθρωπον διά τοῦ γάλακτος. Ἐπίσης τά γάλακτα, τά νοθευόμενα μέ ὕδωρ ἀκάθαρτον καί περιέχον βακτηρίδια τυφοειδοῦς, δυνατόν νά γεννήσωσι τό νόσημα τοῦτο. Ὥστε στοιχειώδους προφυλάξεως μέτρον εἶναι νά βράζητε καλῶς (ἐπί ἡμίσειαν ὥραν) πᾶν γάλα τοῦ ὁποίου ἀγνοεῖται ἡ προέλευσις. Τό γάλα ὡς τροφή ἁρμόζει ἰδίως εἰς τάς γυναῖκας, τούς διάγοντας καθεστηκῶτα βίον, τούς ἀναρρωνύοντας, τούς στηθικούς, τούς καχεκτικούς κτλ. Ὅταν ἄρρωστοι ὑποβάλλωνται εἰς γαλακτεράν δίαιταν, καλόν ἐν ἀρχῇ νά δίδηται τό γάλα κατά μικράς δόσεις καί εἰς τακτικάς ὥρας. Τοιουτοτρόπως παραγγέλλεται εἰς τάς νευρίτιδας, τά καρδιακά νοσήματα, τά ἕλκη τοῦ στομάχου, τούς ὕδρωπας, τάς ἀρθρίτιδας, τάς ψαμμιάσεις κτλ. Οἱ φθισικοί ὑποβάλλονται ἐνίοτε εἰς συστηματικήν γαλακτοθεραπείαν εἰς τά βουνά, καί τότε τό γάλα μετά τῆς ἀεροθεραπείας κάμνει πολλάκις θαύματα.

Τυρός. Οὗτος τρωγόμενος μετ' ἄρτου, εἶναι θρεπτικώτατη καί τελεία τροφή. Ἀρκεῖ νά ἦναι καλῆς ποιότητος καί ὄχι πολύ παλαιός. Εἰς τά ἐπιδόρπια ὑποδοσθεῖ τήν πέψιν, διότι ἐρεθίζει διά τῶν ὀξέων του ἐλαφρῶς τόν στόμαχον, τοσοῦτον δέ συνειθίσθη ὥστε διάσημος γαστρονόμος εἶπεν ὅτι *πλούσιον γεῦμα χωρίς τυρόν εἰς τό τέλος ὁμοιάζει πρός ὡραίαν γυναῖκα μονόφθαλμον.*

Κολοκυθάκια. Αὐτά εἶναι ὑγιεινόν λαχανικόν, ὠφελιμώτατον ἰδίως διά τούς ἀγωνας καθεστηκῶτα βίον, καί τάς γυναῖκας, μάλιστα τάς ἐγκύους, διότι κρατεῖ ἐλεύθερον τόν πεπτικόν σωλῆνα.

Ἀγγούρια. Αὐτά, καθώς εἶπεν εἷς ὑγιεινολόγος, τότε μόνον τρώγονται ὅταν τά καθαρίσωμεν, τά κόψωμεν, τά ἁλατίσωμεν.... καί ἔπειτα ἀνοίξωμεν τό παράθυρον καί τά ῥίψωμεν εἰς τόν δρόμον.

★ Μή ὑποκρίνεσαι. Ἔστωσαν τά διανοήματά σου ἁγνά καί δίκαια. Ὁμιλῶν δέ ὁμίλει ὡς σκέπτεσαι.

★ Μηδένα ἀδίκει, εἴτε περιφρονῶν αὐτόν εἴτε ἀμελῶν νά πράξῃς ὑπέρ αὐτοῦ ἀγαθόν, ὅπερ σοί ἐπιβάλλει τό καθῆκον.

ΟΙΚΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Πόσας ἡμέρας πρέπει ν' ἀφίνωμεν τὰ διάφορα κρέατα καὶ πουλερικὰ ὥστε νὰ εἶναι τρυφερὰ καὶ νὰ μὴ χαλάσουν.

1.	Κρέας βόειον	τὸ θέρος	ἡμέρας	3	τὸν χειμῶνα	ἡμέρας	9
2.	» προβάτειον ..	»	»	3	»	»	7
3.	» μόσχου	»	»	3	»	»	5
4.	» ἀρνίου	»	»	3	»	»	5
5.	» ἀγριοχοίρου..	»	»	3	»	»	10
6.	» ἐλάφου	»	»	3	»	»	9
7.	» λαγωοῦ	»	»	2	»	»	5
8.	» φασιανοῦ	»	»	2	»	»	8
9.	» πέρδικος	»	»	2	»	»	7
10.	» ἰνδιάνου.....	»	»	2	»	»	6
11.	» πάπιας.....	»	»	2	»	»	5
12.	» χηνός	»	»	3	»	»	7
13.	» ὄρνιθος	»	»	2	»	»	5
14.	» ὀρνιθοπουλίων	»	»	2	»	»	4
15.	» ὄρτυγος	»	»	2	»	»	5

Πρέπει ὅμως ὅταν ὁ κρεωπώλης σᾶς φέρῃ τὸ κρέας, νὰ τὸ σκουπίζετε μὲ ἕνα πανὶ παστρικό, ὥστε νὰ μὴ μένῃ ἐπάνω οὔτε αἷμα, οὔτε σπλῆνες, διότι ὅταν μένουν αὐτὰ τὰ ὑγρὰ ἐπὶ τοῦ κρέατος ἀνοσταίνει καὶ δὲν διατηρεῖται.

Προσέχετε τὸ μέρος εἰς τὸ ὁποῖον διατηρεῖτε τὰ κρέατά σας νὰ ἦνε ἀερικὸν καὶ νὰ ἀφαιρῆτε τὴν ὑγρασίαν του μὲ ἕν πανίον.

★ Παραπονούμεθα πολλάκις ὅτι οἱ φόροι εἶναι βαρεῖς, καὶ ὅμως διὰ πολλοὺς ἐξ ἡμῶν ὑπάρχουσι φόροι πολλοὶ βαρύτεροι. Φορολογούμεθα διπλασίως διὰ τὴν ὀκνηρίαν μας, τριπλασίως διὰ τὴν ἀλαζονείαν μας καὶ τετραπλασίως διὰ τὴν ἀπερίσκεψίαν μας. Διὰ τοὺς φόρους δὲ αὐτοὺς ὁ εἰσπράκτωρ οὐδεμίαν παραχωρεῖ ἐλάττωσιν ἢ προθεσμίαν.

★ Ὁ χαμένος καιρὸς δὲν εὑρίσκεται πλέον.

★ Πόσον καιρὸν δὲν χάνομεν κοιμώμενοι πέραν τοῦ δέοντος! Λησμονοῦμεν ὅτι ἡ ἀλώπηξ κοιμωμένη δὲν συλλαμβάνει δρυθας, καὶ ὅτι ἔχομεν καιρὸν νὰ κοιμηθῶμεν εἰς τὸ μνῆμα. Ὁ χρόνος εἶναι τὸ πολυτιμότερον τῶν ἀγαθῶν, ἡ δὲ ἀπώλειά του ἡ μεγαλειτέρα τῶν ἀσωτιῶν.

★ Μὴ ἀνέχου ποτὲ ἀκαθαρσίαν οὔτε ἐπὶ τοῦ ἐνδύματός σου οὔτε ἐν τῇ κατοικίᾳ σου.

★ Μὴ τρῶγε μέχρι χορτασμοῦ. Μὴ πῖνε μέχρις ἐξάψεως.

ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΔΑΠΑΝΑΙ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΗΜ.	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ	ΓΡΟΣΙΑ	ΔΑΠΑΝΑΙ	ΓΡΟΣΙΑ
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
	Εἰς μεταφοράν		*Εἰς μεταφοράν*	

ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΔΑΠΑΝΑΙ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΗΜ.	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ	ΓΡΟΣΙΑ	ΔΑΠΑΝΑΙ	ΓΡΟΣΙΑ
	Ἐκ μεταφορᾶς		Ἐκ μεταφορᾶς	
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				
25				
26				
27				
28				
29				
30				
31				
	Ἄθροισμα		Ἄθροισμα	

ΙΟΥΝΙΟΣ

ΜΕΣΗΜΒΡΙΑ ΤΟΥΡΚΙΣΤΙ

1— 5	ὑρ. 4.21
6—10	» 4.19
11—15	» 4.19
16—20	» 4.21
21—25	» 4.24
26—30	» 4.25

☉ Ὁ ἥλιος εἰς τὸν ΚΑΡΚΙΝΟΝ

ΦΑΣΕΙΣ ΣΕΛΗΝΗΣ

● Νέα σελήνη	3
☽ Πρ. τέταρτον	11
○ Πανσέληνος	19
☾ Τελ. τέταρτον	26

Μὴν ὀθωμανικὸς **ΡΕΒΒΙ-ΟΥΛ-ΕΒΒΕΛ** ἔχων ἡμέρας 30.

1			N		O
1	Π.	Ἰουστίνη μάρτ. φιλοσόφ.	14	*Fête de S. Cœur.*	26
2	Σ.	Νεκηφόρου Κ/πόλεως ὁμολογητοῦ.	15	*s. Modeste.*	27
3	Κ.	Λουκιλιανοῦ μάρτυρος. ●	16	*s. Jean François.*	28
4	Δ.	Μηνροφάνους ἀρχιεπ. Κ/πόλεως.	17	*s. Adolphe.*	29
5	Τ.	Λαοδόκη ἐπισκ. Γόρτ.	18	*ss. Marc, Marcel.*	1
6	Τ.	Παρίσιος ὁσία τοῦ Νέου.	19	*ste Julienne.*	2
7	Π.	Θεοδώρη ἐπισκ. Ἀγκύρας.	20	*s. Sylvère.*	3
8	Π.	Ἡ ἀνακομ. τῶ λειψ. Θεοδ. Στρατ.	21	*s. Louis de Conzague.*	4
9	Σ.	Κυριλλὰ ἀρχιεπ. Ἀλεξανδρείας.	22	*s. Paulin.*	5
10	Κ.	Ἀλεξάνδρου καὶ Ἀντωνίνης μαρτ.	23	*s. Didier, év.*	6
11	Δ.	Βαρθολομαίου καὶ Βαρνάβα ἀπ. ☽	24	*s. Jean Baptiste.*	7
12	Τ.	Ὀνουφρίου καὶ Πέτρου ὁσίων.	25	*s. Prosper.*	8
13	Τ.	Ἀκυλίνης μάρτυρος.	26	*s. David, erm.*	9
14	Π.	Ἐλισσαίου προφήτου.	27	*s. Ladislas, roi.*	10
15	Π.	Ἀμὼς προφ., Ἱερωνύμ. Ναρσῆ.	28	*s. Léon II, p.*	11
16	Σ.	Τύχωνος ἐπισκόπου Ἀμαθοῦντος.	29	*ss. Pierre et Paul.*	12
17	Κ.	Μανσήλ, Σαβέλ, Ἰσμαήλ, Ἰσαύρ.	30	*Commémoration de s. Paul.*	13
18	Δ.	Λεοντίου μ. Θεοδούλου.	1	*s. Théobald.*	14
19	Τ.	Ἰούδα ἀπόστ. Παϊσίου τοῦ Μεγ. ☾	2	*Visitation de N.-D.*	15
20	Τ.	Μεθοδίου ἱερομ. ἐπισκ. Πατάρων	3	*s. Héliodore.*	16
21	Π.	Ἰουλιανοῦ μ. τοῦ Ταρσέως.	4	*ste Berthe.*	17
22	Π.	Εὐσεβίου ἐπισκ. Σαμοσάτων.	5	*ss. Cyrille, Méthode.*	18
23	Σ.	Ἀγριππίνης καὶ Ἀριστοκλέους μ.	6	*s. Isaïe.*	19
24	Κ.	Τὸ γενέθλιον τοῦ Προδρόμ.	7	*ste Pulchérie, imp.*	20
25	Δ.	Φεβρωνίας ὁσιομάρτυρος.	8	*ste Elisabeth, reine.*	21
26	Τ.	Δαβὶδ τοῦ ἐν Θεσσαλονίκ. ☾	9	*s. Brice, év.*	22
27	Τ.	Σαμψὼν τοῦ Ξενοδόχ.	10	*ste Amélie.*	23
28	Π.	Ἀνακομιδὴ τῶν λειψάν. Κύρ. καὶ Ἰωάννη τῶν Ἀναργύρων.	11	*s. Pie I, p.*	24
29	Π.	ΠΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΠΑΥΛΟΥ ΤΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ.	12	*s. Prix.*	25
30	Σ.	Η ΣΥΝΑΞΙΣ ΤΩΝ ΔΩΔΕΚΑ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ.	13	*ste Marguerite.*	26

ΙΟΥΝΙΟΣ, ἡμέραι 30. — Ὁ μὴν οὗτος ὠνομάσθη ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων *Junius* (Ζουνιους) διότι ἦτο ἀφιερωμένος εἰς τὴν θεὰν Ἥραν, καλουμένην λατινιστὶ *Junon* (Ζουνόν).

Ἡ Ἥρα, κατὰ τὴν μυθολογίαν, ἦτο ἡ πρεσβυτέρα θυγάτηρ τοῦ Κρόνου καὶ τῆς Ῥέας, ἀδελφὴ δὲ καὶ σύζυγος τοῦ Διός. Ἦτο ἡ ὑψίστη τῶν θεαινῶν καὶ ἡ σεβαστοτάτη, ταύτην δὲ συνεχῶς συνεβουλεύετο ὁ Ζεύς. Ἦτο ἡ μονη νόμιμος σύζυγος μεταξὺ τῶν θεῶν, τοῦτον δ' ἔνεκεν ἐθεωρεῖτο προστάτις τοῦ γάμου.

Ὁ γλυπτὴς Πολύκλειτος εἶχε κατασκευάσει κολοσσιαῖον χρυσελεφάντινον ἄγαλμα τῆς Ἥρας, τὸ ὁποῖον κατετέθη εἰς τὸ Ἡραῖον, ναὸν τῆς θεᾶς, εὑρισκόμενον μεταξὺ Ἄργους καὶ Μυκηνῶν.

ΚΥΡΙΑΚΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Α' Κυριακή (3). Ματθαῖος.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, περιπατῶν ὁ Ἰησοῦς παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, εἶδε δύο ἀδελφούς, Σίμωνα, τὸν λεγόμενον Πέτρον, καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, βάλλοντας ἀμφίβληστρον εἰς τὴν θάλασσαν· ἦσαν γὰρ ἁλιεῖς· καὶ λέγει αὐτοῖς· Δεῦτε ὀπίσω μου, καὶ ποιήσω ὑμᾶς ἁλιεῖς ἀνθρώπων. Οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὰ δίκτυα, ἠκολούθησαν αὐτῷ. Καὶ προβὰς ἐκεῖθεν, εἶδεν ἄλλους δύο ἀδελφούς, Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ Ζεβεδαίου τοῦ πατρὸς αὐτῶν, καταρτίζοντας τὰ δίκτυα αὐτῶν· καὶ ἐκάλεσεν αὐτούς. Οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὸ πλοῖον καὶ τὸν πατέρα αὐτῶν, ἠκολούθησαν αὐτῷ. Καὶ περιῆγεν ὅλην τὴν Γαλιλαίαν ὁ Ἰησοῦς, διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, καὶ κηρύσσων τὸ Εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας, καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ.

Β' Κυριακή (10). Ματθαῖος.

Εἶπεν ὁ Κύριος· Ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν ὁ ὀφθαλμός· ἐὰν οὖν ὁ ὀφθαλμός σου ἁπλοῦς ᾖ, ὅλον τὸ σῶμά σου φωτεινὸν ἔσται. Ἐὰν δὲ ὁ ὀφθαλμός σου πονηρὸς ᾖ, ὅλον τὸ σῶμά σου σκοτεινὸν ἔσται. Εἰ οὖν τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος ἐστί, τὸ σκότος πόσον; Οὐδεὶς δύναται δυσὶ κυρίοις δουλεύειν· ἢ γὰρ τὸν ἕνα μισήσει, καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει· ἢ ἑνὸς ἀνθέξεται, καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει. Οὐ δύνασθε Θεῷ δουλεύειν καὶ Μαμμωνᾷ. Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν· Μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ ὑμῶν, τί φάγητε καὶ τι πίητε· μηδὲ τῷ σώματι ὑμῶν, τί ἐνδύσησθε. Οὐχὶ ἡ ψυχὴ πλεῖόν ἐστι τῆς τροφῆς, καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος; Ἐμβλέψατε εἰς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι οὐ σπείρουσιν, οὐδὲ θερίζουσιν, οὐδὲ συνάγουσιν εἰς ἀποθήκας, καὶ ὁ Πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος τρέφει αὐτά· οὐχ ὑμεῖς μᾶλλον διαφέρετε αὐτῶν; Τίς δὲ ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πῆχυν ἕνα; Καὶ περὶ ἐνδύματος τί μεριμνᾶτε; Καταμάθετε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ πῶς αὐξάνει· οὐ κοπιᾷ, οὐδὲ νήθει· λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι οὐδὲ Σολομὼν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο ὡς ἓν τούτων. Εἰ δὲ τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ, σήμερον ὄντα, καὶ αὔριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον, ὁ Θεὸς οὕτως ἀμφιέννυσιν, οὐ πολλῷ μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι; Μὴ οὖν μεριμνήσητε, λέγοντες· Τί φάγωμεν, ἢ, Τί πίωμεν, ἢ, Τί περιβαλώμεθα; Πάντα γὰρ ταῦτα τὰ ἔθνη ἐπιζητεῖ· οἶδε γὰρ ὁ Πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος, ὅτι χρῄζετε τούτων ἁπάντων. Ζητεῖτε δὲ πρῶτον τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν.

Γ' Κυριακή (17). Ματθαῖος.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἐλθόντι τῷ Ἰησοῦ εἰς Καπερναούμ, προσῆλθεν αὐτῷ ἑκατόνταρχος, παρακαλῶν αὐτόν, καὶ λέγων· Κύριε, ὁ παῖς μου βέβληται ἐν τῇ οἰκίᾳ παραλυτικός, δεινῶς βασανιζόμενος. Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἐγὼ ἐλθὼν θεραπεύσω αὐτόν. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἑκατόνταρχος ἔφη· Κύριε, οὐκ εἰμὶ ἱκανός, ἵνα μου ὑπὸ τὴν στέγην εἰσέλθῃς· ἀλλὰ μόνον εἰπὲ λόγον, καὶ ἰαθήσεται ὁ παῖς μου. Καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἐξουσίαν, ἔχων ὑπ' ἐμαυτὸν στρατιώτας· καὶ λέγω τούτῳ, Πορεύθητι, καὶ πορεύεται· καὶ ἄλλῳ, Ἔρχου, καὶ ἔρχεται· καὶ τῷ δούλῳ μου, Ποίησον τοῦτο, καὶ ποιεῖ. Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς, ἐθαύμασε, καὶ εἶπε τοῖς ἀκολουθοῦσιν· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ τοσαύτην πίστιν εὗρον. Λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι πολλοὶ ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν ἥξουσι, καὶ ἀνακλιθήσονται μετὰ Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· οἱ δὲ υἱοὶ τῆς βασιλείας ἐκβληθήσονται εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τῷ Ἑκατοντάρχῳ· Ὕπαγε, καὶ ὡς ἐπίστευσας γενηθήτω σοι. Καὶ ἰάθη ὁ παῖς αὐτοῦ ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ.

Δ' Κυριακή (24). Ματθαῖος.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἐλθόντι τῷ Ἰησοῦ εἰς τὴν χώραν τῶν Γεργεσηνῶν, ὑπήντησαν αὐτῷ δύο δαιμονιζόμενοι, ἐκ τῶν μνημείων ἐξερχόμενοι, χαλεποὶ λίαν, ὥστε μὴ ἰσχύειν τινὰ παρελθεῖν διὰ τῆς ὁδοῦ ἐκείνης. Καὶ ἰδοὺ ἔκραξαν, λέγοντες· Τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ, υἱὲ τοῦ Θεοῦ; ἦλθες ὧδε πρὸ καιροῦ βασανίσαι ἡμᾶς; Ἦν δὲ μακρὰν ἀπ' αὐτῶν ἀγέλη χοίρων πολλῶν βοσκομένη. Οἱ δὲ δαίμονες παρεκάλουν αὐτόν, λέγοντες· Εἰ ἐκβάλλεις ἡμᾶς, ἐπίτρεψον ἡμῖν ἀπελθεῖν εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ὑπάγετε. Οἱ δὲ ἐξελθόντες ἀπῆλθον εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων. Καὶ ἰδοὺ, ὥρμησε πᾶσα ἡ ἀγέλη τῶν χοίρων κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἀπέθανον ἐν τοῖς ὕδασιν. Οἱ δὲ βόσκοντες ἔφυγον, καὶ ἀπελθόντες εἰς τὴν πόλιν, ἀπήγγειλαν πάντα, καὶ τὰ τῶν δαιμονιζομένων. Καὶ ἰδοὺ, πᾶσα ἡ πόλις ἐξῆλθε εἰς συνάντησιν τῷ Ἰησοῦ· καὶ ἰδόντες αὐτὸν, παρεκάλεσαν ὅπως, μεταβῇ ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν (Κεφ. Θ', 1). Καὶ ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον διεπέρασε, καὶ ἦλθεν εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν.

29. **Πέτρου καὶ Παύλου.** Ὁ Πέτρος κατήγετο ἐν Βηθσαϊδὰ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἦτο ἁλιεὺς τὴν τέχνην, ἰδιώτης καὶ πτωχός. Ἐκαλεῖτο τὸ πρῶτον Σίμων, εἶτα μετωνομάσθη Πέτρος ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Ἰησοῦ. Ἐγένετο ἀχώριστος τοῦ Χριστοῦ μαθητής, κηρύξας δ' αὐτὸν εἰς τὴν Ἰουδαίαν, τὴν Ἀντιόχειαν καὶ τινα τῆς Ἀσίας μέρη, κατήντησε εἰς Ῥώμην· ἔνθα ἐσταυρώθη ὑπὸ τοῦ Νέρωνος.

Παῦλος. Οὗτος, τὸ σκεῦος τῆς ἐκλογῆς τοῦ Χριστοῦ, ἦτο Ἰουδαῖος τὸ γένος, εἰδήμων τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης, νομικὸς, Φαρισαῖος τὸ τάγμα, ἐκ Φαρισαίου πατρὸς γεννηθείς· καὶ ὑπὸ ἐπίσημον φαρισαῖον νομοδιδάσκαλον μαθητεύσας. Διὰ τοῦτο ἦτο θερμότατος ζηλωτὴς κατ' ἀρχὰς τῶν πατρικῶν αὐτοῦ παραδόσεων καὶ σφοδρὸς τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας διώκτης.

Ἐκαλεῖτο Σαῦλος ἢ Σαοὺλ, περὶ δὲ τὸ 36 ἔτος, ἐν τῇ σφοδροτέρᾳ ὁρμῇ τῆς κατὰ τῶν μαθητῶν τοῦ Κυρίου μανίας αὐτοῦ καὶ λύσσης ἀπήγετο εἰς Δαμασκόν, ὅπως ἀγάγῃ ἐκεῖθεν εἰς Ἱερουσαλὴμ δεσμίους ὅσους ἂν εὕρῃ πιστεύοντας εἰς Χριστόν. Πλησιάσας εἰς τὴν πόλιν ἐκείνην, περιλάμπεται κατὰ μεσημβρίαν ἀΐρνης ὑπὸ οὐρανίου φωτὸς, καὶ πεσὼν ἐπὶ τὴν γῆν ἀκούει φωνῆς λεγούσης αὐτῷ· Σαούλ, Σαούλ, τί με διώκεις; Καὶ ἐρωτήσας· Τίς εἶ Κύριε; ἀκούει πάλιν· Ἐγώ εἰμι Ἰησοῦς, ὃν σὺ διώκεις. Σκληρόν σοι πρὸς κέντρα λακτίζειν.

Ἔντρομος καὶ τυφλωθεὶς πρὸς καιρόν, εἰσέρχεται εἰς τὴν πόλιν χειραγωγούμενος, καὶ βαπτισθεὶς ὑπὸ τοῦ ἀποστόλου Ἀνανίου, παρρησιάζεται ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῶν Ἰουδαίων κηρύττων τὸν Χριστόν, ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

Ὑπέστη κατὰ τὸ κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου ἀμετρήτους κόπους καὶ θλίψεις, πληγάς, φυλακισμούς, δεσμά, ῥαβδισμούς, λιθοβολήσεις, ναυάγια, πείναν, δίψαν, γυμνότητα, περιελθὼν δὲ τὴν Ἀσίαν καὶ Εὐρώπην, ἐτελεύτησε μαρτυρικῶς ἐν Ῥώμῃ ἀποκεφαλισθείς.

ΥΓΙΕΙΝΗ

Τὰ θαλάσσια λουτρά. Περὶ τὰ μέσα ἢ τὰ τέλη τοῦ Ἰουνίου ἄρχονται συνήθως τὰ θαλάσσια λουτρά. Αὐτὰ ὠφελοῦσιν ἐν γένει ἀπὸ τῆς παιδικῆς ἡλικίας μέχρι τοῦ 40ου ἢ 50ου ἔτους, ἀλλὰ μετὰ τὴν ἡλικίαν ταύτην ἐξασθενεῖ πλέον τὸ νευρικὸν σύστημα καὶ ἡ κυκλοφορία, καὶ δὲν ἀντιδρῶσι πλέον ὅπως πρέπει εἰς τὰ ἀποτελέσματα τοῦ λουτροῦ. Ἐπίσης καὶ εἰς τὴν βρεφικὴν ἡλικίαν μέχρι τοῦ 4ου ἢ 5ου ἔτους φρόνιμον εἶναι νὰ μὴ ἐκθέτῃ τις τὰ παιδία ἄνευ ἀνάγκης εἰς τὴν διατάραξιν τοῦ λουτροῦ.

Εἰς τὰ λεμφατικά, χοιραδικὰ καὶ ῥαχιτικὰ παιδία ὠφελοῦν πρὸ πάντων τὰ θαλάσσια λουτρά, ὑπὸ μεγάλας ὅμως προφυλάξεις (διαμονὴ ὀλίγων λεπτῶν ἐν τῷ ὕδατι, περιτύλιγμα θερμὸν ἔπειτα κτλ.). Ἀπὸ τοῦ πέμπτου ἔτους μέχρι τῆς νεανικῆς ἡλικίας τὰ θαλάσσια λουτρὰ δύνανται νὰ ὠφελήσωσι τὰ μέγιστα. Ὠφελοῦνται ἰδίως οἱ νέοι ὅταν συνάμα κολυμβῶσι καὶ γυμνάζωνται οὕτως ἐντὸς τῆς θαλάσσης. Οἱ ἀδύνατοι μόνον καὶ οἱ λεμφατικονευρικοὶ πρέπει νὰ ἀρχίζουν τὰ θαλάσσια λουτρὰ μετὰ προφυλάξεως ἕνεκα τῆς μεγάλης των εὐπαθείας.

Ἰδίως αἱ νεάνιδες ἔχουν ἀνάγκην μεγαλειτέρας προφυλάξεως, διότι ὅσον ὠφελοῦν αὐτὰς συνήθως τὰ λουτρά, ἄλλο τόσον δύνανται καὶ νὰ τὰς βλάψουν εἰς τινας περιστάσεις. Ὠφελοῦν ἰδίως τὰ λουτρὰ ὡς ἐνδυναμωτικὰ κατὰ τῆς χλωρώσεως, τῆς ἀνωδύνου λευκορροίας, εἰς τὰς λεμφατικὰς καὶ χοιραδικὰς γυναῖκας, τὰς ἐξησθενημένας ἐκ μακρᾶς λοχείας ἢ ἐξ ἀφθόνου ἐμμηνορροίας κτλ.

Ἐν γένει αἱ γυναῖκες ὅσῳ μᾶλλον ἀδύνατοι καὶ ἐξηντλημέναι καὶ νευροπαθεῖς εἶναι, τόσῳ μᾶλλον πρέπει νὰ ἀποφεύγουν τὸ ψυχρὸν ὕδωρ καὶ νὰ προτιμοῦν τὴν χλιαρὰν θάλασσαν καὶ ὀλιγώτερον νὰ διαμένωσιν εἰς τὸ ὕδωρ.

Ἐν γένει ὠφελοῦνται ἐκ τῶν θαλασσίων λουτρῶν ὅσοι δὲν αἰσθάνονται δυσαρέστως τὴν θερμοκρασίαν τῆς θαλάσσης, ὅσοι ἐνοχλοῦνται ἀπὸ τὸν καύσωνα καὶ ἱδρώνουσι πολύ, ὅσοι πάσχουν ἀδυναμίαν καὶ ἀτονίαν ἐκ διαφόρων καταχρήσεων, ὅσοι ἔχουν εὐαίσθητον τὸ νευρικὸν σύστημα καὶ ὑπόκεινται εἰς ἀϋπνίας, ψευδεῖς σκοτοδινίας, οἱ ἀναιμικοὶ οἱ χοιραδικοὶ κτλ.

Ὡς πρὸς τὰς ὥρας τῶν λουτρῶν οἱ εὔρωστοι δύνανται νὰ λούωνται μεταξὺ τῆς 6ης καὶ τῆς 9ης πρωϊνῆς ὥρας, οἱ δὲ κάπως ἐξησθενημένοι καὶ δυνάμενοι ν' ἀναπαυθῶσι μετὰ τὸ λουτρὸν μεταξὺ τῆς 9ης καὶ 11ης, ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ μὴ μένωσι πολὺ ἐν τῇ θαλάσσῃ. Διὰ τὴν ἐργατικὴν τάξιν, τοὺς ἐξησθενημένους, τὰ παιδία καὶ τοὺς ἀδυνάτους καὶ νευροπαθεῖς γυναῖκας καταλληλότεραι εἶναι αἱ ἑσπεριναὶ ὧραι (6—8 μ. μ.) διότι οἱ μὲν ἐργατικοὶ τὸ ἑσπέρας μόνον ἔχουν εὐκαιρίαν ν' ἀναπαυθῶσι, διὰ δὲ τοὺς λοιποὺς τότε εἶναι χλιαρωτέρα ἡ θάλασσα.

Ἓν καὶ μόνον λουτρὸν ἀρκεῖ τὴν ἡμέραν, μετὰ τὰ δέκα ὅμως ἕως δωδεκὰ πρῶτα λουτρὰ δύναταί τις νὰ κάμῃ καὶ δύο τὴν ἡμέραν, πρωὶ καὶ ἑσπέρας. Δὲν ἐπιτρέπονται τὰ δύο λουτρὰ εἰς τοὺς αἱματώδεις, τοὺς λίαν ἐξησθενημένους, τοὺς ὑποχονδριακούς, τὰς χλωρωτικὰς καὶ μόλις ἠδώσας νεάνιδας κτλ. Ὡς πρὸς τὴν διάρκειαν ἑκάστου λουτροῦ ἰσχύει ὁ κανών, ὅτι τὸ μὲν ὡς οἷόν τε σύντομον οὐδέποτε βλάπτει, τὸ δὲ ὑπὲρ τὸ δέον παρατεινόμενον οὐδέποτε ὠφελεῖ.

Ὁ αἱματώδους κράσεως ποτὲ δὲν πρέπει νὰ μένῃ ὑπὲρ τὰ 5 λεπτὰ Ἐπίσης οἱ ἀδύνατοι, αἱ ἐξησθενημέναι γυναῖκες καὶ τὰ παιδία καλὸν εἶναι νὰ μένωσι 4—6 λεπτὰ κατὰ τὰ πρῶτα λουτρὰ καὶ κατόπιν 5 — 10 λεπτὰ χωρὶς νὰ παύσωσι κινούμενοι διαφοροτρόπως ἐν τῷ ὕδατι. Οἱ εὔρωστοι κατὰ τὰς θερμὰς ὥρας τοῦ Ἰουλίου καὶ Αὐγούστου δύνανται νὰ μένωσι καὶ 20 λεπτὰ καὶ ἡμίσειαν ὥραν ἐντὸς τῆς θαλάσσης κολυμβῶντες, δὲν πρέπει ὅμως ποτὲ νὰ τοὺς εὕρῃ ἐν τῷ ὕδατι ἡ δευτέρα φρικίασις.

Εἰς τοὺς ἐξησθενημένους καὶ λεμφατικοὺς 25 — 30 λουτρὰ εἰς μίαν θερινὴν περίοδον ἀρκοῦσιν. Ὅταν δὲ αἰσθανθῶσιν ὅτι ἐξησθένησαν κάπως μετὰ 10 — 15 λουτρά, δύνανται νὰ τὰ διακόψωσιν ἐπί τινας ἡμέρας καὶ ἔπειτα νὰ τὰ ἐπαναλάβωσιν. Ὅσοι δὲ λούονται πρὸς ἁπλῆν τόνωσιν καὶ διακέδασιν, δύνανται καὶ 50 καὶ 60 καὶ περισσότερα λουτρὰ νὰ κάμωσι, διακόπτοντες ἐνίοτε τὴν λουτρικὴν περίοδον ἐπί τινας ἡμέρας διὰ νὰ μὴ κουράζηται ὁ ὀργανισμός.

Ὅταν κάμνετε τὰ λουτρά σας πρέπει νὰ ἔχητε κενὸν στόμαχον, νὰ μὴ ἦσθε ἱδρωμένοι, ἀλλ' ἁπλῶς ὑπόθερμοι, νὰ ἐμβαπτίζητε εἰς τὸ ὕδωρ ὁμοῦ μὲ τὸ λοιπὸν σῶμα καὶ τὴν κεφαλήν διὰ μιᾶς πρὸς ἀποφυγὴν συμφορήσεως εἰς τὴν κεφαλήν, νὰ κινῆσθε ὅσον τὸ δυνατὸν ἐντὸς τῆς θαλάσσης καὶ μάλιστα ἂν γνωρίζητε καὶ νὰ κολυμβᾶτε, νὰ μὴ μένητε πολλὴν ὥραν εἰς τὴν θάλασσαν, κατόπιν νὰ σπογγίζητε καλῶς τὸ σῶμα μετὰ τὸ λουτρόν, ἀνατρίβοντες συγχρόνως καὶ ὀλίγον τὴν ἐπιφάνειαν· νὰ πλύνητε τὴν κεφαλήν σας μὲ γλυκὺ ὕδωρ διὰ νὰ στεγνώσῃ ταχύτερον ἡ ὑγρασία τῆς κόμης.

Αἱ κυρίαι δύνανται ν' ἀποφύγουν τὴν διαβροχὴν τῆς κόμης, καλύπτουσαι αὐτὴν μὲ σκοῦφον ἀδιάβροχον, καὶ τότε δύνανται νὰ ἐμβαπτίζωσι τὴν κεφαλήν, ἢ νὰ γύνωσιν ἐπ' αὐτῆς ἀρκετὸν ψυχρὸν ὕδωρ. Μετὰ τὸ λουτρὸν τέλος καλὸν εἶναι νὰ δίδηται μικρὰ ἀνάπαυσις εἰς τὸ σῶμα καὶ ἔπειτα ἐλαφρὰ κίνησις.

Τὰ θαλάσσια λουτρὰ ἀπαγορεύονται εἰς τοὺς γέροντας, εἰς τὰ βρέφη, εἰς τὰ χοιραδικὰ παιδία, ὅσα ἔχουν ἐρεθισμόν τινα ἐν τῇ κοιλίᾳ στομαχικὸν ἢ ἐντερικόν, εἰς ὅσους εἶναι προδιατεθειμένοι

ὡς ἐκ τῆς κράσεως αὐτῶν εἰς ἐγκεφαλικὰ καὶ καρδιακὰ νοσήματα, εἰς τοὺς πάσχοντας ἐκ ρευματισμῶν, ἐξ ἐπιληψίας, ὑστερισμοῦ, εἰς τοὺς καρδιακούς, εἰς τοὺς πάσχοντας χρόνιον κατάρρουν τῶν βρόγχων, ἐμφύσημα καὶ ἆσθμα, εἰς τοὺς πάσχοντας ἐξ ἀρθρίτιδος, ψαμμιάσεως ἢ διαβήτου, εἰς τὰς ἐγκύους καὶ θηλαζούσας καὶ εἰς τὰς πασχούσας ἀπὸ *μητρικὰ* νοσήματα.

Βοήθεια εἰς πνιγέντας ἐν θαλάσσῃ. Αἱ πρῶται βοήθειαι εἶναι αἱ ἑξῆς· Ἀφοῦ ὁ πνιγεὶς ἐκβληθῇ τοῦ ὕδατος, τὸν ἐκδύομεν, τὸν σπογγίζομεν διὰ θερμῆς ὀθόνης, τὸν κατακλίνομεν ὕπτιον μὲ τοὺς ὤμους ἀνασηκωμένους κάτωθεν διὰ προσκεφαλαίου, καθαρίζομεν τὸ στόμα καὶ τὴν ῥῖνά του, καὶ κρατοῦντες ἔξωθεν τὴν γλῶσσάν του ἐνεργοῦμεν τὴν τεχνητὴν ἀναπνοήν, ἀναβιβάζοντες καὶ καταβιβάζοντες τοὺς βραχίονας αὐτοῦ ὑπὲρ τὴν κεφαλήν του καὶ κατόπιν πιέζοντες αὐτοὺς ἐκατέρωθεν τοῦ θώρακος. Ἐπίσης ἐλκύομεν τὴν γλῶσσάν του καὶ τὴν ἀρίνομεν πάλιν νὰ χαλαρωθῇ ἕως 15 φορὰς κατὰ λεπτόν, ἐντρίβομεν τὰ ἄκρα, τὸν σκεπάζομεν μὲ θερμὸν μάλλινον σκέπασμα καὶ ῥαντίζομεν ἐκ διαλειμμάτων διὰ ψυχροῦ ὕδατος τὸ πρόσωπόν του. Θερμαίνομεν τὸ σῶμα μὲ θερμὰς φλανέλλας, φιάλας θερμοῦ ὕδατος, ἢ πλίνθους θερμὰς τετυλιγμένας μεταξὺ τῶν σκελῶν, εἰς τὰς μασχάλας καὶ ὑπὸ τοὺς πόδας. Ἐξασφαλίζομεν ἐλεύθερον καὶ καθαρὸν ἀέρα, καὶ τέλος ὅταν συνέλθῃ ὁ παθὼν τῷ δίδομεν ὀλίγον κατ' ὀλίγον οἶνον θερμὸν ἢ τέϊον μετὰ βουμίου διὰ κοχλιαρίου.

★ Ὁ ἐξυπνῶν ἀργὰ χασμᾶται ὅλην τὴν ἡμέραν, καὶ μόλις ἀρχίζει τὴν ἐργασίαν του πρὸς τὸ ἑσπέρας.

★ Ἡ ὀκνηρία περιπατεῖ τοσοῦτον βαθέως, ὥστε ἡ πτωχεία τὴν φθάνει εἰς μίαν στιγμήν.

★ Ὤθει τὰς ἐργασίας καὶ μὴ ἄφινε νὰ σὲ ὠθήσουν αὐταί.

★ Δὲν ὑπάρχει κέρδος χωρὶς κόπον.

★ Ὅποιος ζῇ ἐλπίζων ἀποθνήσκει πεινῶν.

★ Ὁ ἔχων εὐφυΐαν ἔχει ἐπάγγελμα παράγον κέρδος καὶ τιμήν.

★ Ὁ φιλόπονος δὲν φοβεῖται τὴν πεῖναν.

★ Ἡ πεῖνα παρατηρεῖ τὴν θύραν τοῦ φιλέργου ἀλλὰ δὲν τολμᾷ νὰ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν.

★ Ἡ φυγοπονία προξενεῖ ἀσθενείας καὶ συντομεύει τὴν ζωήν. Αὕτη, καθὼς ἡ σκωρία, ἀφανίζει περισσότερον ἀπὸ τὴν ἐργασίαν. Τὸ κλειδίον ἐνόσῳ ἐργάζεται στίλβει.

★ Ἂν ἀγαπᾷς τὴν ζωήν σου μὴ χάνεις τὸν καιρόν σου, διότι ὁ καιρὸς εἶναι τὸ ὕφασμα μὲ τὸ ὁποῖον εἶναι ὑφασμένη ἡ ζωή.

★ Ὁ λέγων ὅτι ἔχει καιρὸν ἀρκετόν, δὲν λέγει τὴν ἀλήθειαν· ὁ καιρὸς ποτὲ δὲν εἶναι ἀρκετός.

★ Ὁ ἔχων τέχνην ἔχει κτῆμα.

ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΔΑΠΑΝΑΙ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΗΜ.	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ	ΓΡΟΣΙΑ	ΔΑΠΑΝΑΙ	ΓΡΟΣΙΑ
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
	Εἰς μεταφοράν		*Εἰς μεταφοράν*	

ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΔΑΠΑΝΑΙ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΗΜ.	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ	ΓΡΟΣΙΑ	ΔΑΠΑΝΑΙ	ΓΡΟΣΙΑ
	Ἐκ μεταφορᾶς		Ἐκ μεταφορᾶς	
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				
25				
26				
27				
28				
29				
30				
	Ἄθροισμα		Ἄθροισμα	

ΙΟΥΛΙΟΣ

ΜΕΣΗΜΒΡΙΑ ΤΟΥΡΚΙΣΤΙ

1—5	ὥρ. 4.26
6—10	» 4.29
11—15	» 4.32
16—20	» 4.38
21—25	» 4.43
26—31	» 4.50

☌ Ὁ ἥλιος εἰς τὸν ΛΕΟΝΤΑ

ΦΑΣΕΙΣ ΣΕΛΗΝΗΣ

● Νέα σελήνη	3
☽ Πρ. τέταρτον	10
○ Πανσέληνος	18
☾ Τελ. τέταρτον	25

Μὴν ὀθωμανικὸς **ΡΕΒΒΙ-ΟΥΛ-ΑΧΗΡ** ἔχων ἡμέρας 29.

Π			N	
1	Κ.	Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ Ἀναργύρων.	14	s. Bonaventure.
2	Δ.	Κατάθ. τῆς Ζώνης ἐν Βλαχέρναις.	15	s. Henri, emp.
3	Τ.	Ὑακίνθου μ. Ἀνατολὴ Κύκλ. ●	16	N.-D. du M. Carmel.
4	Τ.	Ἀνδρέα ἐπ. Κρήτης· Ἱεροσολυμίτ.	17	s. Alexis.
5	Π.	Ἀθανασίου. Λαμπαδ. θαυματυρ.	18	s. Frédéric.
6	Π.	Σισώη ὁσιο τῶ Μεγάλο.	19	s. Vincent de Paul.
7	Σ.	Κυριακῆς μεγαλομ. Εὐαγγέλ.	20	s. Elie, pr.
8	Κ.	Προκοπίου μεγαλομάρτυρος.	21	s. Victor, m.
9	Δ.	Παγκρατίου Ταυρομενίας ἱερομ.	22	ste Marie-Magdeleine.
10	Τ.	Τῶν ἐν Νικοπόλει 45 μαρτύρ. ☽	23	s. Apollinaire.
11	Τ.	Ἡ κύρωσις τῆ Ὁρμ ὑπὸ Εὐφημίας	24	ste Christine et s. Vladimir.
12	Π.	Πρόκλε, Παρισ, Βιεσινίκης μ.	25	s. Jacques, ap.
13	Π.	Συναξις τῆ ἀρχαγγ. Γαβριήλ.	26	ste Anne.
14	Σ.	Ἰωσὴφ Θεσσαλονίκης.	27	s. Pantaléon, m.
15	Κ.	Τῶν Θεοφόρων Πατέρων.	28	s. Eustache.
16	Δ.	Ἀθηνογένους ἱερομάρτυρος.	29	ste Marthe, v.
17	Τ.	Μαρίνης μεγαλομάρτυρος.	30	s. Abdon, m.
18	Τ.	Λιμπιανοῦ καὶ Θαλεντίνης μ. ☾	31	s. Ignace de Loyola.
19	Π.	Δία καὶ Μακρίνης ὁσιων.	1	s. Pierre-ès-liens.
20	Π.	Ἠλιου Θεσβίτα.	2	s. Alphonse.
21	Σ.	Συμεὼν τῶ διὰ Χριστὸν σαλῶ.	3	Inv. de s. Etienne.
22	Κ.	Μαρίας Μαγδαληνῆς.	4	s. Dominique, conf.
23	Δ.	Φωκᾶ ἱερομ. Ἐκζευκτὴ προφ.	5	N.-D. des Neiges.
24	Τ.	Χρηστίνης μεγαλομάρτυρος.	6	**Transfiguration de N.-S.**
25	Τ.	Κοιμησις ἁγίας Ἄννης. ☾	7	s. Gaëtan, c.
26	Π.	Ἑρμολάου. Παρασκευῆς ὁσιομ.	8	s. Justin.
27	Π.	Παντελεήμονος ἰαματικοῦ.	9	s. Romain.
28	Σ.	Προχόρου, Τίμωνος ἐκ τῶν Ο'.	10	s. Laurent.
29	Κ.	Καλλινίκου καὶ Θεοδότης μαρτ.	11	ste Philomène.
30	Δ.	Σάβα καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ἐκ τῶν Ο'.	12	ste Claire, v. m.
31	Τ.	Εὐδοκίμου τοῦ Δικαίου.	13	s. Hippolyte.

ΙΟΥΛΙΟΣ, ἡμέραι 31. — Ὁ μὴν οὗτος ὠνομάσθη κατὰ πρῶτον Quintilis (Πέμπτος) διότι τὸ ἔτος παρ' αὐτοῖς, ὡς ἄλλοτε εἴπομεν, ἤρχιζεν ἀπὸ τοῦ Μαρτίου, ἀλλὰ βραδύτερον ὠνομάσθη Julius, ἐξ οὗ τὸ ἡμέτερον Ἰούλιος, πρὸς τιμὴν τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος.

Ὁ Ἰούλιος Καῖσαρ ἦτο υἱὸς τοῦ Ἰουλίου Κωνσταντίνου, ἀδελφοῦ Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου, ἐγεννήθη τῷ 331 μ. Χ., ἐξεπαιδεύθη ἐπιμελέστατα ὑπὸ διδασκάλων Ἑλλήνων καὶ ἀνετράφη εἰς τὸν Χριστιανισμόν. Προσεχειρίσθη εἰς Καίσαρα τῷ 355 καὶ ἀνεκηρύχθη αὐτοκράτωρ, ἀλλ' ἐνταῦθα ἠθέλησε νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν ἀρχαίαν εἰδωλολατρείαν. Ἠθέλησε νὰ ἀνοικοδομήσῃ τὸν ναὸν τῆς Ἱερουσαλὴμ ἀλλ' ἐκωλύθη ὑπὸ σεισμοῦ καὶ πυρκαϊᾶς.

ΚΥΡΙΑΚΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Α΄ Κυριακή (1). Ματθαῖος.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἐμβὰς ὁ Ἰησοῦς εἰς πλοῖον, διεπέρασε, καὶ ἦλθεν εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν. Καὶ ἰδοὺ προσέφερον αὐτῷ παράλυτικὸν ἐπὶ κλίνης βεβλημένον· καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν, εἶπε τῷ παραλυτικῷ· Θάρσει, τέκνον, ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου. Καὶ ἰδού, τινὲς τῶν Γραμματέων εἶπον ἐν ἑαυτοῖς· Οὗτος βλασφημεῖ. Καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν, εἶπεν· Ἵνα τί ὑμεῖς ἐνθυμεῖσθε πονηρὰ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; Τί γάρ ἐστιν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν· Ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν· Ἔγειρε καὶ περιπάτει; Ἵνα δὲ εἰδῆτε, ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας (τότε λέγει τῷ παραλυτικῷ)· Ἐγερθείς, ἆρόν σου τὴν κλίνην, καὶ ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου. Καὶ ἐγερθείς, ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. Ἰδόντες δὲ οἱ ὄχλοι ἐθαύμασαν· καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεόν, τὸν δόντα ἐξουσίαν τοιαύτην τοῖς ἀνθρώποις.

Β΄ Κυριακή (8). Ματθαῖος.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, παράγοντι τῷ Ἰησοῦ, ἠκολούθησαν αὐτῷ δύο τυφλοί, κράζοντες καὶ λέγοντες· Ἐλέησον ἡμᾶς, Υἱὲ Δαυίδ. Ἐλθόντι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν, προσῆλθον αὐτῷ οἱ τυφλοί, καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Πιστεύετε ὅτι δύναμαι τοῦτο ποιῆσαι; Λέγουσιν αὐτῷ· Ναί, Κύριε. Τότε ἥψατο τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, λέγων· Κατὰ τὴν πίστιν ὑμῶν γενηθήτω υἱῖν. Καὶ ἀνεῴχθησαν αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοί· καὶ ἐνεβριμήσατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, λέγων· Ὁρᾶτε μηδεὶς γινωσκέτω. Οἱ δέ, ἐξελθόντες, διεφήμισαν αὐτὸν ἐν ὅλῃ τῇ γῇ ἐκείνῃ. Αὐτῶν δὲ ἐξερχομένων, ἰδού, προσήνεγκαν αὐτῷ ἄνθρωπον κωφὸν, δαιμονιζόμενον. Καὶ ἐκβληθέντος τοῦ δαιμονίου, ἐλάλησεν ὁ κωφός· καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι λέγοντες· Ὅτι οὐδέποτε ἐφάνη οὕτως ἐν τῷ Ἰσραήλ. Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἔλεγον· Ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια. Καὶ περιῆγεν ὁ Ἰησοῦς τὰς πόλεις πάσας καὶ τὰς κώμας, διδάσκων ἐν ταῖς Συναγωγαῖς αὐτῶν, καὶ κηρύσσων τὸ Εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας, καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ.

Γ΄ Κυριακή (15). Ματθαῖος.

Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ Μαθηταῖς· Ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου· οὐ δύναται πόλις κρυβῆναι ἐπάνω ὄρους κειμένη· οὐδὲ καίουσι λύχνον, καὶ τιθέασιν αὐτὸν ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν, καὶ λάμπει πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ. Οὕτω λαμψάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα, καὶ δοξάσουσι τὸν Πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν οὐρανοῖς. Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον καταλῦσαι τὸν νόμον ἢ τοὺς προφήτας· οὐκ ἦλθον καταλῦσαι, ἀλλὰ πληρῶσαι. Ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν· Ἕως ἂν παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, ἰῶτα ἕν, ἢ μία κεραία οὐ μὴ παρελθῃ ἀπὸ τοῦ νόμου, ἕως ἂν πάντα γένηται. Ὃς ἐὰν οὖν λύσῃ μίαν τῶν ἐντολῶν τούτων τῶν ἐλαχίστων, καὶ διδάξῃ οὕτω τοὺς ἀνθρώπους, ἐλάχιστος κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· ὃς δ' ἂν ποιήσῃ καὶ διδάξῃ, οὗτος μέγας κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν.

Δ΄ Κυριακή (22). Ματθαῖος.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἠνάγκασεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς Μαθητὰς αὐτοῦ ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον, καὶ προάγειν αὐτὸν εἰς τὸ πέραν, ἕως οὗ ἀπολύσῃ τοὺς ὄχλους. Καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄχλους, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος κατ' ἰδίαν προσεύξασθαι. Ὀψίας δὲ γενομένης, μόνος ἦν ἐκεῖ. Τὸ δὲ πλοῖον ἤδη μέσον τῆς θαλάσσης ἦν, βασανιζόμενον ὑπὸ τῶν κυμάτων· ἦν γὰρ ἐναντίος ὁ ἄνεμος. Τετάρτῃ δὲ φυλακῇ τῆς νυκτὸς ἀπῆλθε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης. Καὶ ἰδόντες αὐτὸν οἱ Μαθηταὶ ἐπὶ τὴν θάλασσαν περιπατοῦντα ἐταράχθησαν, λέγοντες· Ὅτι φάντασμά ἐστι· καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου ἔκραξαν. Εὐθέως δὲ ἐλάλησεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, λέγων· Θαρσεῖτε, ἐγώ εἰμι· μὴ φοβεῖσθε. Ἀποκριθεὶς δὲ αὐτῷ ὁ Πέτρος, εἶπε· Κύριε, εἰ σὺ εἶ, κέλευσόν με πρὸς σὲ ἐλθεῖν ἐπὶ τὰ ὕδατα. Ὁ δὲ εἶπεν· Ἐλθέ. Καὶ καταβὰς ἀπὸ τοῦ πλοίου ὁ Πέτρος, περιεπάτησεν ἐπὶ τὰ ὕδατα, ἐλθεῖν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. Βλέπων δὲ τὸν ἄνεμον ἰσχυρόν, ἐφοβήθη· καὶ, ἀρξάμενος καταποντίζεσθαι, ἔκραξε, λέγων· Κύριε, σῶσόν με. Εὐθέως δὲ ὁ Ἰησοῦς, ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἐπελάβετο αὐτοῦ, καὶ λέγει αὐτῷ· Ὀλιγόπιστε, εἰς τί ἐδίστασας; Καὶ ἐμβάντων αὐτῶν εἰς τὸ πλοῖον, ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος. Οἱ δὲ ἐν τῷ πλοίῳ, ἐλθόντες, προσεκύνησαν αὐτῷ, λέγοντες· Ἀληθῶς Θεοῦ Υἱὸς εἶ. Καὶ διαπεράσαντες, ἦλθον εἰς τὴν γῆν Γεννησαρέτ.

Ε΄ Κυριακή (29). Ματθαῖος.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἄνθρωπός τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ, γονυπετῶν αὐτῷ, καὶ λέγων· Κύριε, ἐλέησόν μου τὸν υἱόν, ὅτι σεληνιάζεται, καὶ κακῶς πάσχει· πολλάκις γὰρ πίπτει εἰς τὸ πῦρ, καὶ πολλάκις εἰς τὸ ὕδωρ. Καὶ προσήνεγκα αὐτὸν τοῖς Μαθηταῖς σου, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν αὐτὸν θεραπεῦσαι. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Ὦ γενεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη, ἕως πότε ἔσομαι μεθ' ὑμῶν; ἕως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν; Φέρετέ μοι αὐτὸν ὧδε. Καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ τὸ δαιμόνιον· καὶ ἰάθη ὁ παῖς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης. Τότε προσελθόντες οἱ Μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ κατ' ἰδίαν, εἶπον· Διατί ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό; Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Διὰ τὴν ἀπιστίαν ὑμῶν· ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ἐὰν ἔχητε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, ἐρεῖτε τῷ ὄρει τούτῳ· Μετάβηθι ἐντεῦθεν ἐκεῖ, καὶ μεταβήσεται· καὶ οὐδὲν ἀδυνατήσει ὑμῖν. Τοῦτο δὲ τὸ γένος οὐκ ἐκπορεύεται, εἰμὴ ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ. Ἀναστρεφομένων δὲ αὐτῶν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Μέλλει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδιδοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων· καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθήσεται.

20. **Ἠλιοῦ τοῦ προφήτου.** Κατήγετο ἐκ Θίσβης ἡ Θέσβης, πόλεως πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ἐκ γένους ἱερατικοῦ. Διῆγε βίον ἐρημικὸν φορῶν μηλωτὴν καὶ περιεζωσμένος δερματίνην ζώνην. Ἤλεγχεν αὐστηρῶς τὴν ἀσέβειαν τοῦ βασιλέως Ἀχαὰβ καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Ἰεζάβελ. Ἔκλεισε τὸν οὐρανὸν διὰ προσευχῆς, καὶ οὐκ ἔβρεξεν ἔτη τρία καὶ μῆνας ἕξ.

Ἐκόμισαν αὐτῷ κόρακες τὰ πρὸς τροφὴν ἀναγκαῖα, ὅτε ἐκρύπτετο, διὰ προσταγῆς τοῦ Θεοῦ, παρὰ τὸν χείμαρρον Χορράθ. Ἐπλήθυνε τὴν ὀλιγότητα τοῦ ἀλεύρου καὶ τοῦ ἐλαίου τῆς πενιχρᾶς καὶ χήρας γυναικὸς Σαρεφθείας, ἥτις ἐφιλοξένησεν αὐτόν, καὶ ἀποθανόντα τὸν υἱὸν αὐτῆς ἀνέστησε. Κατεβίβασε πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ τὸ Καρμήλιον ὄρος, καὶ κατέκαυσε τὴν πρὸς Θεὸν αὐτοῦ θυσίαν ἐνώπιον παντὸς τοῦ Ἰσραήλ, εἰς ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας. Κατέσφαξεν εἰς τὸν χείμαρρον Κισσὼν τοὺς 450 ψευδοπροφήτας ἱερεῖς, τοὺς προσκυνοῦντας τὰ εἴδωλα καὶ διαστρέφοντας τὸν λαόν. Ἐδέξατο παραδρόμως τροφὴν διὰ χειρὸς Ἀγγέλου, καὶ ὑπὸ τῆς τροφῆς ἐκείνης ἐνδυναμούμενος, περιεπάτησεν ἐπὶ τεσσαράκοντα ἡμερονύκτια. Ἔσχισε τὸ ῥεῦμα τοῦ Ἰορδάνου καὶ διέβη αὐτὸς καὶ ὁ μαθητὴς αὐτοῦ Ἐλισσαῖος διὰ ξηρᾶς· καὶ τελευταῖον, ἐνῷ συνελάλει μετ' αὐτοῦ, ἁρπαγεὶς αἰφνιδίως ὑπὸ πυρίνου ἅρματος, τῷ 895 π. Χ., ἀνελήφθη εἰς τὸν οὐρανόν.

ΥΓΙΕΙΝΗ

Καύσων καὶ τροφή. Ὡς ἐκ τοῦ ὑπερβολικοῦ καύσωνος ὁ ἄνθρωπος εὑρίσκεται ὑπὸ ὅλως ἰδιαιτέρας ὑγιεινὰς συνθήκας, καὶ πρέπει ἀναλόγως νὰ κανονίσῃ τὴν δίαιταν καὶ τὴν ζωήν του.

Ἡ τροφὴ κατὰ τὸ θέρος πρέπει νὰ ἦναι ὀλίγη καὶ ἐλαφρά, ἤτοι οὔτε πολλὴ οὔτε λίαν οὐσιώδης. Ὅσον τὸ δυνατὸν ὀλιγώτερον κρέας καὶ λιπαρά, περισσότερα δὲ ἀμυλώδη καὶ σακχαρώδη, ὀρύζιον, γλυκίσματα, ὀπωρικά, τροφαὶ ὀηλ. μὴ παράγουσαι πολλὴν θερμότητα. Ἡ θερινὴ ὅμως αὕτη δίαιτα δὲν πρέπει νὰ προδῇ μέχρι βαθμοῦ ἐξαντλητικοῦ, διότι καὶ τῆς φυτοφαγίας ἡ κατάχρησις ἐνευρίζει τὸ σῶμα. Τὸ λογικώτερον μέτρον εἶναι δίαιτα κλίνουσα εἰς τὴν ἐλαφρὰν καὶ φυτικὴν τροφήν. Τὰ ἀρτύματα (ὄξος, πέπερι κτλ.) εἶναι ὠφέλιμα κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην, ὡς διεγείροντα ἐλαφρῶς τὰ κάπως ἀτονίσαντα ἐκ τῆς θερμότητος πεπτικὰ ὄργανα.

Τῆς ἀτονίας ταύτης ἀκριβῶς καὶ τοῦ πολλοῦ ἱδρῶτος ἀποτελέσματα εἶναι τάσις πρὸς δυσκοιλιότητα, ἡ ὁποία πρέπει μὲ κάθε τρόπον νὰ καταπολεμῆται, διότι συντελεῖ κατὰ τὸ θέρος εἰς ἐγκεφαλικὰς συμφορήσεις.

Τὸ πρωὶ ἅμα ἐγερθῆτε πίνετε ἓν ποτήριον ψυχροῦ ὕδατος, εἰς τὸ ὁποῖον ἐν ἀνάγκῃ ῥίπτετε καὶ ἓν κοχλιάριον τοῦ γλυκοῦ ἅλατος τοῦ Καρλσβαδ. Αἱ σαλάται μὲ χορταρικά, καὶ ἰδίως αἱ τομάται, τὰ ἐλαφρῶς ὑπόξυνα ὀπωρικά, αἱ πορτοκαλλάδαι, ἡ τακτικὴ εἰς ὡρισμένας ὥρας, ἔστω καὶ ἄνευ ἀνάγκης, ἐπίσκεψις τοῦ ἀριθμοῦ 100, ἐν ἀνάγκῃ καὶ ἓν ψυχρόκλυσμα καθ' ἑκάστην εἶναι μέσα συντελεστικὰ εἰς τὸ νὰ διατηρῆται τακτικὴ ἡ κοιλία.

Κατὰ τὰς θερμὰς ὥρας τῆς ἡμέρας μὴ ἐπιδίδεσθε εἰς κοπιώδη ἢ διανοητικὴν ἐργασίαν, ἀλλ' ἀναπαύεσθε, εἰ δυνατόν, καὶ σωματικῶς καὶ πνευματικῶς. Ὁ μεσημβρινὸς ὕπνος εἶναι ἀπαραίτητος εἰς τὰ θερμὰ κλίματα, ἀλλὰ θὰ ἦτο θαυμασίως ἀπολαυστικώτερος ἂν ἐγίνετο, εἰ δυνατόν, πρὸ τοῦ γεύματος, ὅπερ κατορθοῦται ἂν προγευματίσῃ τις εἰς τὰς 9 π. μ. π. χ. ἢ τοὐλάχιστον νὰ μὴ κοιμηθῇ τις ἀμέσως ἅμα ἐγερθῇ τῆς τραπέζης, ἀλλ' εἰ δυνατὸν μετὰ ἡμίσειαν ἢ μίαν ὥραν, διασκεδάζων ἐν τῷ μεταξὺ μὲ φαιδρὰν συνομιλίαν ἢ μὲ ἀνάγνωσιν ἐφημερίδος ἢ τερπνοῦ βιβλίου. Αἱ λεμονάδαι καὶ αἱ βυσσινάδαι κατὰ τὸ ἀπόγευμα εἶναι ἐξαίρετα ἀναψυκτικά, ὠφέλιμος δὲ καὶ ἡ ἐξ ἑνὸς καλοῦ καφὲ ἡπία διέγερσις. Τὰ οἰνοπνευματώδη καλὸν νὰ λείπουν ἐντελῶς τὸ θέρος, οἶνος δὲ ἐλαφρὸς καὶ ὀλίγος εἰς τὴν τράπεζαν κεκραμένος μὲ ἀρκετὸν ὕδωρ.

Πρὸς ἀνάψυξιν τοῦ σώματος καὶ ὡς τονωτικὰ τοῦ ὀργανισμοῦ χρησιμεύουν κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην τὰ διάφορα εἴδη τῆς ψυχρολουσίας, ἀπὸ τῆς ἁπλῆς πλύσεως τοῦ σώματος καὶ τοῦ θαλασσίου λουτροῦ μέχρι τῆς καταιωνήσεως (douche).

Παγωτά. Ταῦτα εἶναι εὐάρεστα ἀναψυκτικά, μολονότι κινοῦσι κατόπιν τὴν δίψαν. Λαμβανόμενα ὅμως ὀλίγον πρὸ τοῦ φαγητοῦ ὑποκινοῦσι τὴν ὄρεξιν. Εἰς ὥραν θερμὴν τῆς ἡμέρας τὸ παγωτὸν προξενεῖ ἱδρῶτα. Μετρία χρῆσις αὐτοῦ εἶναι ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν εὐάρεστος, ἀλλ' ἔτι ὑγιεινότερα εἶναι τὰ ὑγρὰ ἀναψυκτικά, διότι δροσίζουσι τὸ σῶμα περισσότερον καὶ ὁμαλώτερον, ἀρκεῖ νὰ μὴ πίνωνται ἀμέσως μετὰ ζωηρὰν κίνησιν τοῦ σώματος.

Ἐνδύματα. Καταλληλότερα εἶναι διὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην τὰ λινά, καὶ ἐν γένει τὰ ἀνοικτοῦ χρώματος, διότι δὲν ἀπορροφοῦν πολλὴν ἐξωτερικὴν θερμότητα. Κατάσαρκα μία λεπτὴ φλανέλλα διὰ τοὺς ἱδρώνοντας πολὺ καὶ ἐκτιθεμένους εἰς ῥεύματα ἀέρος εἶναι ἀπαραίτητος, διότι προφυλάσσει τὸ σῶμα ἀπὸ τὰς ἀποτόμους ψύξεις. Διὰ τοὺς ὑποφέροντας συνεχῶς ἀπὸ κοιλιακὰς ἐνοχλήσεις κατὰ τὸ θέρος, ὁπότε ἐπιπολάζουν παντοῖα γαστρικὰ νοσήματα, ἀξιόλογος εἶναι περὶ τὴν κοιλίαν ζώνη ἐκ φλανέλας. Ἡ κεφαλὴ νὰ ἦναι ὅσον τὸ δυνατὸν κεκαλυμμένη ἐλαφρῶς, καὶ ὑπὸ τὸν ἥλιον εἶναι ἀπαραίτητον τὸ ἀλεξήλιον, διότι ὁ μεγαλείτερος κίνδυνος τὸ θέρος ἀπειλεῖται ἐκ τῆς κεφαλῆς. Καταχύσεις ψυχροῦ ὕδατος ἐπὶ τῆς κεφαλῆς δὶς ἢ τρὶς τῆς ἡμέρας εἶναι ἐξαίρετον ὑγιεινὸν καὶ προφυλακτικὸν μέτρον.

Ἡλίασις. Αἱ πρῶται βοηθειαι κατὰ τοῦ προσβληθέντος ἐξ ἡλιάσεως εἶναι αἱ ἑξῆς: Νὰ τεθῶσιν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του ψυχρὰ ἐπιθέματα, ἢ μᾶλλον κύστις ἐκ πάγου. Νὰ γείνῃ ἐν κλύσμα μὲ ψυχρὸν ὕδωρ καὶ ὄξος, ἀνωθεν δὲ νὰ δοθῇ δραστήριον καθάρσιον ἁλατῶδες. Νὰ τεθῶσιν ἐπανειλημμένοι συναναπισμοὶ εἰς τὸν αὐχένα καὶ ἀνὰ δύο βδέλλαι ὄπισθεν τῶν ὤτων.

Ὀπωρικά. Τὸ θέρος εἶναι ἡ κατ' ἐξοχὴν ἐποχὴ τῶν ὀπωρικῶν. Ἡ διὰ τῶν ὀπωρικῶν τροφὴ εἶναι ἀνεπαρκὴς διὰ τὸ ἡμέτερον κλίμα, διότι οἱ καρποὶ ἔχουν μὲν ἄφθονα τὰ θερμογόνα στοιχεῖα (σάκχαρον καὶ ἄμυλον) ἐνίοτε δὲ καὶ λιπαρὰς οὐσίας ἀλλὰ ὀλίγιστα λευκωματοειδῆ. Αἱ ὀπῶραι τρωγόμεναι κατὰ κόρον ἐλαχίστας χορηγοῦσι δυνάμεις, πολλάκις δὲ προξενοῦσι διάρροιαν καὶ ἐνίοτε καὶ γαστροεντερίτιδας. Οἱ ἄωροι ἰδίως καὶ ὀξεῖς καρποὶ εἶναι βλαβερώτατοι, καὶ δύνανται κατὰ τὸ θέρος νὰ προξενήσουν βαρυτάτους γαστρικοὺς πόνους καὶ γαστροεντερίτιδας.

Ἡ μετρία ὅμως χρῆσις αὐτῶν εἶναι ὠφελιμωτάτη, διότι προσθέτει χρήσιμον συμπλήρωμα εἰς τὰ ὑλικὰ τῶν ἄλλων τροφίμων, ἐλαττόνει τὴν ὀξύτητα τῶν οὔρων, καὶ προλαμβάνει οὕτω τὴν πολυουρίαν. Καθιστᾷ τακτικωτέρας τὰς κενώσεις, καὶ ὑποβοηθεῖ τὴν πέψιν ἄλλων τροφῶν. Διʼ αὐτὸ τὰ ὀπωρικὰ τρώγονται εἰς τὸ τέλος τοῦ γεύματος.

Ὑγιεινὴ τῆς ὁράσεως. Οἱ ὀφθαλμοὶ δὲν πρέπει νὰ πλύνωνται μὲ πολλὰ κρύα νερὰ ὑπὸ τὰ βλέ-

φαρα. Προτιμώτερον διά τὴν πλύσιν αὐτὴν εἶναι τὸ μᾶλις ὑπόχλιον ὕδωρ. Ὅταν νίπτεσθε μὲ ψυχρὸν ὕδωρ κλείετε τοὺς ὀφθαλμούς καὶ βρέχετε ἔξωθεν τὰ βλέφαρα μόνον.

Κακὸν εἶναι νὰ ἐργάζησαι τὶς ἀμέσως μετὰ τὸ φαγητόν. Τὰ πράσινα παραθυρόφυλλα, οἱ πράσινοι τάπητες, οἱ πράσινοι ἀνταυγαστῆρες τῶν λυχνιῶν εἶναι ἐξαίρετα διὰ τὴν ὅρασιν, ἀρκεῖ νὰ μὴ ἐργάζησαι τὶς πλέον τῶν δύο ὡρῶν κατὰ συνέχειαν, καὶ εἶτα νὰ κάμῃ διάλειμμα ὅπως ἀναπαύσῃ τὴν ὅρασίν του ἀτενίζων μακράν.

Τὸ πολὺ ζωηρὸν φῶς καὶ τὸ πολὺ ἀμυδρὸν εἶναι κουραστικὰ καὶ βλάπτουν τὴν ὅρασιν. Δι' αὐτὸ οὔτε ὑπὸ ἄμεσον ἡλιακὸν ἢ ἠλεκτρικὸν φῶς πρέπει νὰ ἐργαζώμεθα, οὔτε ὑπὸ τὸ φῶς τῆς σελήνης ἢ ἀμυδρᾶς κανδήλας. Ἐπίσης καὶ τὸ ὑποτρέμον φῶς, (λαμπάς, ἀεριόφως) κουράζει φοβερὰ τὴν ὅρασιν, καθὼς καὶ τὸ ἀναγινώσκειν ἐντὸς ἁμάξης ἢ σιδηροδρόμου. Τὸ θέρος ὑπὸ τὸ θαμβωτικὸν φῶς τοῦ ἡλίου καὶ τὸν χειμῶνα, ὅταν τὸ ἡλιακὸν φῶς ἀνταναλάται ἐπὶ τῆς ἐκπάγλου λευκότητος τῶν χιόνων, καλὸν εἶναι νὰ προφυλάσσωνται οἱ ὀφθαλμοὶ διὰ μελανωπῶν διόπτρων (fumée) οὐχὶ πολὺ μαύρων.

Ὅταν ἐργάζεσθε τὴν ἡμέραν, τὸ ἐκ τοῦ παραθύρου φῶς πρέπει νὰ ἔρχηται ἀριστερόθεν, τὸ δὲ τεχνητὸν φῶς μᾶλλον ἀνωθεν, ποτὲ δὲ νὰ μὴ προσβάλῃ ἀπ' εὐθείας τοὺς ὀφθαλμούς.

Ἡ ἀπότομος μετάβασις ἀπὸ σκότους εἰς ἄπλετον φῶς θαμβώνει τὴν ὅρασιν καὶ τὴν ἐρεθίζει. Ἡ ἀνάγνωσις εἰς ὁριζόντιον θέσιν (ἐν τῇ κλίνῃ) εἶναι βλαβερά. Τὰ ἀντικείμενα τῆς ἐργασίας πρέπει νὰ κρατῶνται τοὐλάχιστον εἰς ἀπόστασιν 30 — 35 ἑκατοστομέτρων ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν.

Τὸ πολὺ κύπτειν ἄνευ ἀνάγκης προδιαθέτει εἰς τὴν μυωπίαν. Οἱ ἔχοντες ἀδύνατον τὴν ὅρασιν πρέπει νὰ συμβουλεύωνται τὸν ὀφθαλμιατρὸν περὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν διόπτρων. Ταῦτα δὲ πρέπει νὰ προμηθεύωσιν ἐξ εἰδικοῦ καταστήματος, καὶ οὐχὶ ἀπὸ τὸν τυχόντα πλανώδιον μεταπωλητήν, διότι μὲ τὰ κοινὰ ὑαλία κινδυνεύουν σὺν τῷ χρόνῳ νὰ πάθουν διαφόρους σοβαρὰς ἀνωμαλίας τῆς ὁράσεως.

Οἱ ἔχοντες καλὴν ὅρασιν διαπράττουν ἐπικίνδυνον μωρίαν ἂν φορέσουν ὑαλία ἁπλῶς πρὸς ἐπίδειξιν, διότι οὕτω κινδυνεύει πράγματι ἡ ὅρασίς των.

Γύμνασις τῶν ὀφθαλμῶν εἶναι νὰ συνειθίσῃ τις νὰ ἀτενίζῃ μακράν, ὅπως οἱ ναυτικοὶ καὶ οἱ ἄγριοι τῶν ἐρήμων.

Τὰ νεογνὰ καὶ τὰ βρέφη μὴ τὰ ἐκθέτητε εἰς ζωηρὸν φῶς, τῆς δὲ κοιτίδος των τὸ πρὸς τὴν κεφαλὴν μέρος νὰ ἔχητε ἐστραμμένον πρὸς τὸ παράθυρον, ὥστε νὰ μὴ βλέπωσι τὸ φῶς οὔτε ἀπέναντί των οὔτε πλαγίως, διότι κινδυνεύουν νὰ πάθουν στραβισμὸν (ἀλλοιθώρισμα).

ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΔΑΠΑΝΑΙ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΗΜ.	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ	ΓΡΟΣΙΑ	ΔΑΠΑΝΑΙ	ΓΡΟΣΙΑ
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
	Εἰς μεταφοράν		*Εἰς μεταφοράν*	

ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΔΑΠΑΝΑΙ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΗΜ.	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ	ΓΡΟΣΙΑ	ΔΑΠΑΝΑΙ	ΓΡΟΣΙΑ
	Ἐκ μεταφορᾶς		Ἐκ μεταφορᾶς	
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				
25				
26				
27				
28				
29				
30				
31				
	Ἄθροισμα		Ἄθροισμα	

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

ΜΕΣΗΜΒΡΙΑ ΤΟΥΡΚΙΣΤΙ

1— 5	ὥρ.	4.56
6—10	»	5.03
11—15	»	5.11
16—20	»	5.22
21—25	»	5.29
26—30	»	5.39

☉ Ὁ ἥλιος εἰς τὴν ΠΑΡΘΕΝΟΝ

ΦΑΣΕΙΣ ΣΕΛΗΝΗΣ

● Νέα σελήνη	1
◑ Πρ. τέταρτον	9
○ Πανσέληνος	16
◐ Τελ. τέταρτον	23
● Νέα σελήνη	30

Μὴν ὀθωμανικὸς **ΔΖΕΜΑΖΙΟΥΛ-ΕΒΕΛ** ἔχων ἡμέρας 30.

Π			N		O
1	T.	Πρόοδος Σταυρῦ (Ἀρχ. ἡ νης.). ●	14	s. Alfred.	28
2	Π.	Ἀνακομιδὴ λειψ. Στεφάνα πρωτομ.	15	**Assomption.**	29
3	Π.	Ἰσαακίου, Δαλμάτα, Φαύστα ὁσίων.	16	s. Roch, conf.	1
4	Σ.	Τῶν ἐν Ἐφέσῳ 7 παίδων.	17	s. Bertram.	2
5	K.	Εὐσιγνίου, Νόννας μαρτ.	18	ste Hélène.	3
6	Δ.	**Η ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ.**	19	s. Louis, ev.	4
7	T.	Δομετίας, Ναρκίσσου Ἱεροσολύμων.	20	s. Bernard.	5
8	T.	Αἰμιλιανοῦ, Τριανταφύλλ.	21	ste Jeanne de Ch.	6
9	Π.	Ματθίᾳ ἀποστόλ. ◑	22	s. Timothée.	7
10	Π.	Λαυρεντίου, Ἱππολύτ.	23	s. Philippe.	8
11	Σ.	Εὐπλου διακόνου μάρτυρος.	24	s. Barthélemy.	9
12	K.	Φωτίου καὶ Ἀνικήτ. μαρτ.	25	s. Louis, roi.	10
13	Δ.	Μαξίμου, Εὐδοκίας, Εἰρήνης.	26	s. Zéphirin.	11
14	T.	Μιχαὴλ προφήτ.	27	s. Césair.	12
15	T.	**Η ΚΟΙΜΗΣΙΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ.**	28	s. Augustin.	13
16	Π.	Τοῦ ἁγ. Μανδηλίου. Λιομήδους μ. ○	29	Déc. de s. J-Baptiste.	14
17	Π.	Μύρωνος, Στράτωνος μ.	30	ste Rose de Lima.	15
18	Σ.	Φλώρου καὶ Λαύρου μ.	31	s. Raimond.	16
19	K.	Ἀνδρέου μ. Στρατηλάτ.	1	s. Episte.	17
20	Δ.	Σαμουὴλ προφήτ.	2	s. Etienne de Hongrie.	18
21	T.	Θαδδαίου ἀποστ. Βάσσης μ.	3	s. Séraphim.	19
22	T.	Ἀγαθονίκου μάρτυρος.	4	ste Rosalie.	20
23	Π.	Λούπα μάρτ. Εἰρηναίου ἱερομ. ◐	5	s. Laurent Justin.	21
24	Π.	Εὐτυχοῦς ἱερομάρτυρος.	6	s. Zacharie, proph.	22
25	Σ.	Βαρθολομαίου καὶ Τίτου ἀποστ.	7	ste Reine.	23
26	K.	Ἀδριανοῦ καὶ Ναταλίας μ.	8	**Nativité de N.-D.**	24
27	Δ.	Ποιμένος ὁσίου.	9	s. Serge.	25
28	T.	Μωϋσέως Αἰθίοπος.	10	s. Nicolas de T.	26
29	T.	Ἀποτομὴ κεφ. Προδρόμου (νηστ.).	11	s. Patient.	27
30	Π.	Ἀλεξάνδρου ἀρχιεπ. Κ/πόλεως. ●	12	s. Sylvain.	28
31	Π.	Κατάθεσις τῆς Τιμίας Ζώνης.	13	ste Aimée.	29

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ, ἡμέραι 31. — Ὁ μὴν οὗτος ὠνομάζετο ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων Sextilis (ἕκτος) βραδύτερον δὲ ἀπεκλήθη Augustus (Σεβαστὸς) πρὸς τιμὴν τοῦ αὐτοκράτορος Ὀκταβιανοῦ, ὁ ὁποῖος τὸν τίτλον αὐτοκράτορος ἀντικατέστησε διὰ τοῦ τίτλου Αὔγουστου. Τὸν τίτλον τοῦτον μετὰ τὸν Ὀκταβιανὸν ἔφερον πάντες οἱ ἡγεμόνες τῆς Ῥώμης.

★ Τί τρέλλα νὰ ἐξοδεύῃ τις χρήματα διὰ νὰ ἀγοράζῃ μεταμέλειαν!

★ Ἀπόφευγε τὰ μικρὰ ἔξοδα, διότι μικρὰ ὀπὴ βυθίζει μέγα πλοῖον.

ΚΥΡΙΑΚΑΙ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Α΄ Κυριακή (5). Ματθαῖος.

Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην· Ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ, ὃς ἠθέλησε συναραι λόγον μετὰ τῶν δούλων αὐτοῦ. Ἀρξαμένου δὲ αὐτοῦ συναίρειν, προσηνέχθη αὐτῷ εἷς ὀφειλέτης μυρίων ταλάντων· μὴ ἔχοντος δὲ αὐτοῦ ἀποδοῦναι, ἐκέλευσεν αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ πραθῆναι καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τοὺς τέκνα, καὶ πάντα ὅσα εἶχε, καὶ ἀποδοθῆναι. Πεσὼν οὖν ὁ δοῦλος προσεκύνει αὐτῷ, λέγων· Κύριε, μακροθύμησον ἐπ᾽ ἐμοί, καὶ πάντα σοι ἀποδώσω. Σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου, ἀπέλυσεν αὐτόν, καὶ τὸ δάνειον ἀφῆκεν αὐτῷ. Ἐξελθὼν δὲ ὁ δοῦλος ἐκεῖνος, εὗρεν ἕνα τῶν συνδούλων αὐτοῦ, ὃς ὤφειλεν αὐτῷ ἑκατὸν δηνάρια· καὶ κρατήσας αὐτὸν ἔπνιγε, λέγων· Ἀπόδος μοι ὅτι ὀφείλεις. Πεσὼν οὖν ὁ σύνδουλος αὐτοῦ εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ, παρεκάλει αὐτόν, λέγων· Μακροθύμησον ἐπ᾽ ἐμοί, καὶ πάντα ἀποδώσω σοι. Ὁ δὲ οὐκ ἤθελεν· ἀλλ᾽ ἀπελθὼν, ἔβαλεν αὐτὸν εἰς φυλακήν, ἕως οὗ ἀποδῷ τὸ ὀφειλόμενον. Ἰδόντες δὲ οἱ σύνδουλοι αὐτοῦ τὰ γενόμενα, ἐλυπήθησαν σφόδρα· καὶ ἐλθόντες διεσάφησαν τῷ κυρίῳ αὐτῶν πάντα τὰ γενόμενα. Τότε προσκαλεσάμενος αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ, λέγει αὐτῷ· Δοῦλε πονηρέ, πᾶσαν τὴν ὀφειλὴν ἐκείνην ἀφῆκά σοι, ἐπεὶ παρεκάλεσάς με· οὐκ ἔδει καὶ σὲ ἐλεῆσαι τὸν σύνδουλόν σου, ὡς καὶ ἐγώ σε ἠλέησα; Καὶ ὀργισθεὶς ὁ Κύριος αὐτοῦ, παρέδωκεν αὐτὸν τοῖς βασανισταῖς, ἕως οὗ ἀποδῷ πᾶν τὸ ὀφειλόμενον αὐτῷ. Οὕτω καὶ ὁ Πατήρ μου ὁ ἐπουράνιος ποιήσει ὑμῖν, ἐὰν μὴ ἀφῆτε ἕκαστος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ἀπὸ τῶν καρδιῶν ὑμῶν τὰ παραπτώματα αὐτῶν.

Β΄ Κυριακή (12). Ματθαῖος.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ντανίακος τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ, γονυπετῶν αὐτῷ, καὶ λέγων· Διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ἀγαθὸν ποιήσω, ἵνα ἔχω ζωὴν αἰώνιον; Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Τί με λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθός, εἰμὴ εἷς, ὁ Θεός. Εἰ δὲ θέλεις εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωήν, τήρησον τὰς ἐντολάς. Λέγει αὐτῷ· Ποίας; Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε· Τό, Οὐ φονεύσεις· Οὐ μοιχεύσεις· Οὐ κλέψεις· Οὐ ψευδομαρτυρήσεις· Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα· καὶ· Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου, ὡς σεαυτόν. Λέγει αὐτῷ ὁ νεανίσκος· Πάντα ταῦτα ἐφυλαξάμην ἐκ νεότητός μου· τί ἔτι ὑστερῶ; Ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Εἰ θέλεις τέλειος εἶναι, ὕπαγε, πώλησόν σου τὰ ὑπάρχοντα, καὶ δὸς πτωχοῖς· καὶ ἕξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ· καὶ δεῦρο, ἀκολούθει μοι. Ἀκούσας δὲ ὁ νεανίσκος τὸν λόγον, ἀπῆλθε λυπούμενος· ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλά. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε τοῖς Μαθηταῖς αὐτοῦ· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι πίουσιος δυσκόλως εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. Πάλιν δὲ λέγω ὑμῖν, εὐκοπώτερόν ἐστι κάμηλος διὰ τρυπήματος ῥαφίδος διελθεῖν, ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν. Ἀκούσαντες δὲ οἱ Μαθηταὶ αὐτοῦ, ἐξεπλήσσοντο σφόδρα, λέγοντες· Τίς ἄρα δύναται σωθῆναι; Ἐμβλέψας δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς· Παρὰ ἀνθρώποις τοῦτο ἀδύνατόν ἐστι, παρὰ δὲ Θεῷ πάντα δυνατά ἐστιν.

Γ΄ Κυριακή (19). Ματθαῖος.

Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην· Ἄνθρωπός τις ἦν οἰκοδεσπότης, ὅστις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα, καὶ φραγμὸν αὐτῷ περιέθηκε, καὶ ὤρυξεν ἐν αὐτῷ ληνόν, καὶ ᾠκοδόμησε πύργον· καὶ ἐξέδοτο αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπεδήμησεν. Ὅτε δὲ ἤγγισεν ὁ καιρὸς τῶν καρπῶν, ἀπέστειλε τοὺς δούλους αὐτοῦ πρὸς τοὺς γεωργοὺς, λαβεῖν τοὺς καρποὺς αὐτοῦ. Καὶ λαβόντες οἱ γεωργοὶ τοὺς δούλους αὐτοῦ, ὃν μὲν ἔδειραν, ὃν δὲ ἀπέκτειναν, ὃν δὲ ἐλιθοβόλησαν. Πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους πλείονας, τῶν πρώτων· καὶ ἐποίησαν αὐτοῖς ὡσαύτως. Ὕστερον δὲ ἀπέστειλε πρὸς αὐτοὺς τὸν υἱὸν αὐτοῦ, λεγων· Ἐντραπήσονται τὸν υἱόν μου. Οἱ δὲ γεωργοί, ἰδόντες τὸν υἱόν, εἶπον ἐν ἑαυτοῖς· Οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος· δεῦτε, ἀποκτείνωμεν αὐτόν, καὶ κατάσχωμεν τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ. Καὶ λαβοντες αὐτον, ἐξέβαλον ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος καὶ ἀπέκτειναν. Ὅταν οὖν ἔλθῃ ὁ Κύριος τοῦ ἀμπελῶνος, τί ποιήσει τοῖς γεωργοῖς ἐκείνοις; Λέγουσιν αὐτῷ· Κακοὺς κακῶς ἀπολέσει αὐτούς· καὶ τὸν ἀμπελῶνα ἐκδόσεται ἄλλοις γεωργοῖς, οἵτινες ἀποδώσουσιν αὐτῷ τοὺς καρποὺς ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν. Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Οὐδέποτε ἀνέγνωτε ἐν ταῖς Γραφαῖς· Λίθον, ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας· παρὰ Κυρίου ἐγένετο αὕτη, καὶ ἐστι θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν;

Δ΄ Κυριακή (26). Ματθαῖος.

Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην· Ὡμοιώθη ἡ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ, ὅστις ἐποίησε γάμους τῷ υἱῷ αὐτοῦ· καὶ ἀπέστειλε τοὺς δούλους αὐτοῦ καλέσαι τοὺς κεκλημένους εἰς τοὺς γάμους· καὶ οὐκ ἤθελον ἐλθεῖν. Πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους, λέγων· Εἴπατε τοῖς κεκλημένοις· Ἰδού, τὸ ἄριστόν μου ἡτοίμασα, οἱ ταῦροί μου καὶ τὰ σιτιστὰ τεθυμένα, καὶ πάντα ἕτοιμα· δεῦτε εἰς τοὺς γάμους. Οἱ δὲ ἀμελήσαντες, ἀπῆλθον· ὁ μὲν εἰς τὸν ἴδιον ἀγρόν, ὁ δὲ εἰς τὴν ἐμπορίαν αὐτοῦ· οἱ δὲ λοιποί, κρατήσαντες τοὺς δούλους αὐτοῦ, ὕβρισαν καὶ ἀπέκτειναν. Ἀκούσας δὲ ὁ βασιλεὺς ἐκεῖνος ὠργίσθη· καὶ πέμψας τὰ στρατεύματα αὐτοῦ, ἀπώλεσε τοὺς φονεῖς ἐκείνους, καὶ τὴν πόλιν αὐτῶν ἐνέπρησε. Τότε λέγει τοῖς δούλοις αὐτοῦ· Ὁ μὲν γάμος ἕτοιμός ἐστιν, οἱ δὲ κεκλημένοι οὐκ ἦσαν ἄξιοι. Πορεύεσθε οὖν ἐπὶ τὰς διεξόδους τῶν ὁδῶν, καὶ ὅσους ἂν εὕρητε, καλέσατε εἰς τοὺς γάμους. Καὶ ἐξελθόντες οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι εἰς τὰς ὁδούς, συνήγαγον πάντας ὅσους εὗρον, πονηροὺς τε καὶ ἀγαθούς· καὶ ἐπλήσθη ὁ γάμος ἀνακειμένων. Εἰσελθὼν δὲ ὁ βασιλεὺς θεάσασθαι τοὺς ἀνακειμένους, εἶδεν ἐκεῖ ἄνθρωπον οὐκ ἐνδεδυμένον ἔνδυμα γάμου· καὶ λέγει αὐτῷ· Ἑταῖρε, πῶς εἰσῆλθες ὧδε μὴ ἔχων ἔνδυμα γάμου; Ὁ δὲ ἐφιμώθη. Τότε εἶπεν ὁ βασιλεὺς τοῖς διακόνοις· Δήσαντες αὐτοῦ χεῖρας καὶ πόδας, ἄρατε αὐτόν, καὶ ἐκβάλετε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. Πολλοὶ γάρ εἰσι κλητοί, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί.

15. **Ἡ κοίμησις τῆς Θεοτόκου.** Πλησιάσαντος τοῦ καιροῦ, καθ᾽ ὃν ὁ Σωτὴρ ἡμῶν ηὐδόκησεν ἵνα παραλάβῃ πρὸς ἑαυτὸν τὴν ἑαυτοῦ μητέρα, ἐμήνησεν αὐτῇ διὰ Ἀγγέλου πρὸ τριῶν ἡμερῶν τὴν ἀπὸ τῆς προσκαίρου ζωῆς μετάβασιν αὐτῆς εἰς τὴν αἰωνίαν. Ἡ δὲ τοῦτο ἀκούσασα, ἀνέβη μετὰ σπουδῆς εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, καὶ εὐχαριστήσασα τῷ Θεῷ, ὑπέστρεψεν εἰς τὴν οἰκίαν καὶ ἡτοίμαζε τὰ πρὸς ἐνταφιασμόν.

Ἐνῷ ταῦτα ἐγίνοντο, νεφέλαι ἁρπάσασαι τοὺς Ἀποστόλους ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς, ἔνθα ἔτυχεν ἕκαστος κηρύττων, παρέστησαν αὐτοὺς διὰ μιᾶς εἰς τὴν οἰκίαν τῆς Θεομήτορος· ἧτις τὴν αἰτίαν τῆς αἰφνηδίας αὐτῶν συνδρομῆς δηλοποιήσασα, ηὐλόγησε τοὺς Ἀποστόλους, εἶτα ἐπὶ τῆς κλίνης ἀναπεσοῦσα, τὴν παναγίαν αὐτῆς ψυχὴν παρέθετο εἰς χεῖρας τοῦ ἑαυτῆς Υἱοῦ καὶ Θεοῦ.

Οἱ δὲ Ἀπόστολοι, ἅραντες μετ᾽ εὐλαβείας τοῦ θεοδόχου ἐκείνου σώματος τὴν κλίνην, ἐκόμιζον ἐπὶ τὸ μνῆμα, ὅτε καὶ Ἄγγελοι συνέψαλλον οὐρανόθεν. Φθάσαντες δὲ εἰς Γεθσημανῆ, ἔθαψαν ἐκεῖ τὸ πανάχραντον τῆς Θεοτόκου σῶμα.

ΥΓΙΕΙΝΗ

Δῆγμα κυνός. Συνήθη κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην εἶναι τὰ δήγματα τῶν κυνῶν καὶ τῶν ὄρεων καὶ τὰ νύγματα τῶν ἐντόμων.

Ἐὰν ὁ κύων δὲν εἶναι ὑποπτος, πλύνετε τὸ τραῦμα διὰ θερμοτάτου ἀφθόνου ὕδατος, καὶ κατόπιν ἐφαρμόζετε ἀντισηπτικὸν ἐπίδεσμον (κόνιν ἰωδοφορμίου μετ' ἀσήπτου βάμβακος).

Ἐὰν ὅμως ὁ κύων εἶναι ὑποπτος (μόνον διὰ τῆς νεκροτομῆς βεβαιοῦται ἡ ὕπαρξις τῆς λύσσης) μεγεθύνετε διὰ μαγαιρίου τὸ τραῦμα καὶ τὸ καυτηριάζετε ὅσῳ τὸ δυνατὸν ταχύτερον καὶ βαθέως δι' ἐρυθροῦ πυρωμένου σιδήρου οἱουδήποτε χονδροῦ καρφίου ἢ ἄλλου. Ἐμβυθίζετε ἀφόβως τὸν πυρακτωμένον σίδηρον εἰς ὅλα τὰ σημεῖα, ὅπου ἤγγισαν οἱ ὀδόντες τοῦ ζῴου. Τὰ οὕτω παραγόμενα ἐγκαύματα θὰ ἦναι ὀδυνηρά, ἀλλ' ὁ πόνος καταπραύνεται μὲ ψυχρὰ ἐπιθέματα. Πᾶν ἄλλο χημικὸν καυτήριον εἶναι ἀνωφελές. Ἐννοεῖται ὅτι ἀμέσως μετὰ τὸ δυστύχημα τοῦτο, ἂν μάλιστα βεβαιωθῇ ὅτι ὁ κύων ἦτο λυσσαλές, τὸ καταλληλότερον μέτρον εἶναι ἡ μετάβασις εἰς ἐπιτόπιον λυσσιατρεῖον.

Δῆγμα ὄφεως. Δηλητηριώδης ὄφις παρ' ἡμῖν εἶναι ἡ ἔχιδνα, μετὰ τὸ δῆγμα τῆς ὁποίας παράγεται δριμὺς πόνος, οἴδημα βαθμηδὸν ἐξαπλούμενον, νάρκη, κατάψυξις καὶ γάγγραινα τοῦ μέρους, ἐνταυτῷ δὲ συγκοπαί, ἔμετοι, ἰδρῶτες, δίψα, ἐντερικαὶ αἱμορραγίαι καὶ ἐπὶ παιδίων θάνατος ἐντὸς δύο ἡμερῶν.

Ἡ θεραπεία πρέπει νὰ ἐνεργηθῇ μετὰ μεγίστης δραστηριότητος, διὰ νὰ μὴ προφθάσῃ νὰ ἀπορροφηθῇ ὑπὸ τῆς κυκλοφορίας τὸ δηλητήριον. Ἐὰν τὸ δῆγμα ἔγεινεν εἰς ἄκρον τοῦ σώματος, πρέπει νὰ περισφιγχθῇ δυνατὰ τὸ μέρος ἄνωθεν τῆς πληγῆς.

Κατόπιν πλύνετε καλῶς τὸ τραῦμα δι' ἰσχυροῦ ἀντισηπτικοῦ (διάλυσις ἄχνης ὑδραργύρου 1:500 ἢ φανικοῦ ὀξέος 10 %), συγχρόνως δὲ ἐφαρμόζετε ἐπὶ τῆς πληγῆς βεντούζας, οὕτως ὥστε νὰ ἐκχυθῇ ἀρκετὸν αἷμα. Εἶναι προτιμώτερον νὰ ἐπιχειρήσῃ τις ὅπως ἀπομυζήσῃ διὰ τῶν χειλέων τὸ τραῦμα, τὸ ὁποῖον εἶναι ἀκίνδυνον διὰ τὸν ἀπομυζῶντα, ἀρκεῖ νὰ μὴ ἔχῃ ἑκδορὰν ἢ βαγάδα εἰς τὰ χείλη ἢ τὸ στόμα. Πλὴν δὲ τούτων καταφεύγετε εἰς ἀσφαλέστερον μέσον, τὴν καυτηρίασιν τοῦ τραύματος διὰ πεπυρακτωμένου σιδήρου, ὅπερ προτιμώτερον παντὸς ἄλλου χημικοῦ καυτηρίου. Βάλλετε κατόπιν τὸν τραυματίαν νὰ ἀναπαυθῇ, τῷ δίδετε ἰδρωτικὰ ποτὰ θερμὰ ἢ τέϊον, καὶ διεγερτικὰ πρὸς συγκράτησιν τῶν δυνάμεών του, ὡς κονιάκ, ἀνθόνερον, αἰθέρα, ὀξικὴν ἀμμωνίαν καὶ τὰ τοιαῦτα.

Νύγματα ἐντόμων. Ἐν πρώτοις πρέπει ν' ἀφαιρέσητε διὰ βελόνης καὶ τῇ βοηθείᾳ φακοῦ τὸ κέντρον τῶν ἐντόμων ἐὰν εὑρίσκηται εἰς τὴν πληγήν, ἔπειτα δὲ πλύνετε τὸ μέρος καλῶς μὲ διάλυσιν 5 μερῶν οἰνοπνεύματος καὶ 1 ἀμμωνίας εἰς 10 ὕδατος, ἢ μὲ κοινὸν πετρέλαιον, τὸ ὁποῖον φημίζεται ὅτι καταπαύει ἀμέσως τοὺς πόνους.

Ἐὰν ἐπέλθῃ καμμία τοπικὴ φλεγμονή, ἀρχίζετε τὰ ψυχρὰ ἐπιθέματα καὶ συμβουλεύεσθε τὸν ἰατρόν.

Ὕδωρ. Τὸ καλὸν πόσιμον ὕδωρ ἀναγνωρίζεται ἐκ τῶν ἑπομένων· Εἶναι ἐντελὲς ἄοσμον, ἡ γεῦσίς του εἶναι ἥκιστα ἐπαισθητὴ καὶ εὐάρεστος εἰς οὐρανίσκον, ἐξησκημένον νὰ ἐκτιμᾷ τὴν ποιότητα τοῦ ὕδατος. Εἶναι διαυγές, δροσερόν, ἀερισμένον, ἐλαφρόν.

Πρὸς καθαρισμὸν ἀκαθάρτων ὑδάτων, θολερῶν καὶ περιεχόντων ὀργανικὰς οὐσίας καὶ βλαβερὰς διὰ τὴν ὑγιείαν μεταχειριζόμεθα τὰ ἑξῆς μέσα. Πρῶτον, ἐὰν τὸ ὕδωρ μένῃ ἥρεμον ἐπί τινα καιρόν, κατασταλάζουσιν εἰς τὸν πυθμένα οὐ μόνον αἱ γαιώδεις οὐσίαι ὅσαι θολόνουσιν αὐτό, ἀλλὰ καὶ πολλὰ μικρόβια. Ἡ στυπτηρία (εἰς ἀναλογίαν ἑνὸς δραμίου πρὸς 25 ὀκάδας ὕδατος) εἶναι καταλληλότατον καὶ ἀβλαβέστατον μέσον διὰ νὰ συμπαρασύρῃ τὰς θολερότητας εἰς τὸν πυθμένα καὶ νὰ καθαρίσῃ τὸ ὕδωρ. Ἀποτελεσματικώτερον μέσον εἶναι ὁ ἠθμὸς (τὸ φίλτρον) διὰ πορωδῶν λίθων, ἄμμου, σπόγγων καὶ ἄνθρακος. Κόνις ἄνθρακος ἐν συνδυασμῷ μετὰ λεπτοτάτης ἄμμου ἢ σπόγγων καθιστᾷ τὸ ὕδωρ διαυγέστατον, καὶ ἀφαιρεῖ ἀπ' αὐτοῦ τὰς ὀργανικὰς οὐσίας καὶ τὴν δυσοσμίαν. Ἐπίσης εἶναι ἄριστα τὰ ἐκ πορώδους λίθου διϋλιστήρια, ἀλλὰ τὸ μόνον ἀσφαλὲς μέσον πρὸς ἐντελῆ καθαρισμὸν τοῦ ὕδατος εἶναι νὰ τὸ βράσωμεν ἐπὶ 40 λεπτά. Τοιοῦτον βρασμένον ὕδωρ πρέπει μόνον νὰ πίνωμεν ἐν καιρῷ ἐπιδημίας νοσημάτων, τῶν ὁποίων τὰ μικρόβια μεταδίδονται διὰ τοῦ ὕδατος (τυφοειδὴς πυρετός, χολέρα, δυσεντερία κτλ.). Ἀλλ' ἐπειδὴ τοιοῦτον ὕδωρ εἶναι ἀνούσιον, δυνάμεθα ὅταν τὸ καταβιβάσωμεν ἀπὸ τοῦ πυρός νὰ ῥίψωμεν ἐντὸς αὐτοῦ κανὲν ἀρωματικὸν φυτόν, ὀλίγον ὅμως οὕτως ὥστε νὰ γείνῃ πολὺ ἀραιὸν ἔγχυμα. Τοιαῦτα φυτὰ εἶναι τέϊον, μέλισσα, θυμάριον, ἡδύοσμος κτλ.

Ἰδιότητες τοῦ ὕδατος. Τὸ ὕδωρ συντελεῖ εἰς τὴν πέψιν, διότι διευκολύνει τὰς θρεπτικὰς ἀνταλλαγὰς τῶν στοιχείων τοῦ ὀργανισμοῦ. Οἱ πίνοντες πολὺ ὕδωρ δὲν χωνεύουσι καλῶς καὶ ἀναγκάζονται νὰ ἐκκρίνωσι πολὺ περισσότερον γαστρικὸν χυμόν. Ἀλλὰ τὸ ὕδωρ εἶναι καὶ τροφή, καὶ ἀναπληροῖ ἀκαταπαύστως ὅσας ἀπωλείας ὑφιστάμεθα διὰ τῶν ἀπεκρίσεων, τῆς πνευματικῆς καὶ δερματικῆς διαπνοῆς.

Ὑπολογίζεται ὅτι διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ ὀργανισμοῦ ἐντὸς 24 ὡρῶν ἀπαιτεῖται 300 δράμια ἕως $1\frac{1}{2}$ ὀκὰ ὕδατος. Οἱ κατὰ κόρον ὅμως ὑδροποτοῦντες βλάπτονται, διότι τὸ πολὺ ὕδωρ φέρει ἀνευρισμὸν τοῦ στομάχου, δυσπεψίας καὶ γενικὴν

ἀτονίαν. Τὸ πολὺ ψυχρὸν ὕδωρ ὡς καὶ τὸ πολὺ θερμὸν φέρουν συμφορήσεις εἰς τὸν στόμαχον καὶ παρεμποδίζουν τὴν πέψιν. Κινδυνεύει καὶ ἡ ζωὴ ἂν πίνῃ τις πολὺ ψυχρὸν ὕδωρ μὲ κενὸν στόμαχον καὶ κατάθερμον τὸ σῶμα ἐκ τῆς κινήσεως.

Τὰ ***πηγαῖα ὕδατα*** εἶναι ἄριστα πρὸς πόσιν. Τὰ ***ποτάμια*** εἶναι ἐν γένει ὑγιεινά, ἀλλ' ἀπαιτοῦσιν ἀπαραιτήτως διήθησιν (φιλτράρισμα). Οἱ διὰ μεγαλοπόλεων διερχόμενοι ποταμοὶ περιέχουν βεβαίως ὕδωρ ἀκαθαρτότερον, τοῦτο δὲ καλὸν κατὰ τὸ θέρος νὰ φιλτράρεται καὶ νὰ βράζηται. Τὰ ***φρεάτεια*** ὕδατα εἶναι ἀκατάλληλα πρὸς πόσιν, ὑπάρχουσιν ὅμως καὶ φρέατα μὲ γλυκὺ ὕδωρ, τὸ ὁποῖον μόνον ἐν τῇ ἐξοχῇ καὶ εἰς τὰ χωρία ἐπιτρέπεται νὰ πίνηται. Εἰς τὰς πόλεις τὸ ὕδωρ φρέατος, μὴ ἀπέχοντος τοὐλάχιστον 30 μέτρα ἀπὸ τοῦ πλησιεστέρου ἀποπάτου ἢ ὑπονόμου εἶναι μεμολυσμένον. Τὰ βρόχινα ὕδατα τῶν στερνῶν εἶναι ἐν γένει καθαρὰ ὅταν δὲν συλλέγωνται ἀπὸ ἀκαθάρτους καὶ καπνισμένας στέγας.

Χαρακτηριστικὰ τοῦ καλοῦ ὕδατος. Τὸ καλὸν πόσιμον ὕδωρ ἀναγνωρίζεται ἐκ τῶν ἑπομένων. Εἶναι ἐντελῶς ἄοσμον. Ἡ γεῦσίς του εἶναι ἥκιστα ἐπαισθητὴ καὶ εὐάρεστος δι' οὐρανίσκον ἐξησκημένον νὰ ἐκτιμᾷ τὴν ποιότητα τῶν ὑδάτων. Εἶναι διαυγές, δροσερόν, ἀερισμένον, ἐλαφρόν, καὶ διαλύει τὸν σάπωνα, χωρὶς νὰ σχηματίζῃ θρόμβους. Τέλος δι' αὐτοῦ βράζουν τὰ φασόλια, τὰ πίσα καὶ τὰ ἄλλα ὄσπρια χωρὶς νὰ σκληρύνωνται.

Ὕπνος. Εἰς τὰ ξηρὰ κλίματα κοιμᾶσθε μὲ παράθυρα ἡμιανοικτά, ἀλλὰ μὲ καταβιβασμένα παραπετάσματα. Ἂν ἤσθε καλὰ σκεπασμένοι, τὸ ψῦχος εἶναι τονικόν. Μόνη ἡ ὑγρασία εἶναι ἐπικίνδυνος.

Ἀποφεύγετε κατὰ τὸν ὕπνον τὰ ῥεύματα τοῦ ἀέρος, μὴ λησμονεῖτε δὲ ὅτι ἂν θέλητε νὰ μὴ εἰσπνέητε τὴν νύκτα χιλιάκις τὸν ἴδιον ἀέρα, τὸν ὁποῖον τέλος διαφθείρετε ὁ ἴδιος, ἔχετε ἀνάγκην τοὐλάχιστον ἀέρος 1000 κυβικῶν μέτρων καθ' ὥραν.

Κοιτὼν 6 τετραγωνικῶν μέτρων καὶ τριῶν μέτρων ὕψους σᾶς φαίνεται ἐκτεταμένος, καὶ ὅμως περιλαμβάνει μόνον 108 κυβικὰ μέτρα ἀέρος, ἂν δὲ κοιμηθῆτε ἀπὸ τῆς 9 ἢ 10 ὥρας, πρέπει ὁ ἀὴρ τοῦ κοιτῶνός σας ν' ἀνανεωθῇ 1000 φορὰς καθ' ὥραν, ἤτοι 10,000 φορὰς καθ' ὅλην τὴν νύκτα.

★ Ἔσο ταπεινόφρων, ἔχων πρότυπον μιμήσεως τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν ἢ τὸν Σωκράτην.

★ Ἐργάζου σήμερον, διότι δὲν εἰξεύρεις ἂν θὰ ἐμποδισθῇς αὔριον.

★ Ἡ ἐργασία πληρόνει τὰ χρέη, ἡ δὲ ὀκνηρία τὰ αὐξάνει.

★ Δοῦλευε τὸν ἀγρόν σου, ἐνῷ οἱ ὀκνηροὶ κοιμῶνται, καὶ θὰ ἔχῃς σῖτον νὰ πωλῇς καὶ νὰ φυλάττῃς.

ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΔΑΠΑΝΑΙ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΗΜ.	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ	ΓΡΟΣΙΑ	ΔΑΠΑΝΑΙ	ΓΡΟΣΙΑ
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
	Εἰς μεταφοράν		*Εἰς μεταφοράν*	

ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΔΑΠΑΝΑΙ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΗΜ.	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ	ΓΡΟΣΙΑ	ΔΑΠΑΝΑΙ	ΓΡΟΣΙΑ
	Ἐκ μεταφορᾶς		Ἐκ μεταφορᾶς	
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				
25				
26				
27				
28				
29				
30				
31				
	Ἄθροισμα		Ἄθροισμα	

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

ΜΕΣΗΜΒΡΙΑ ΤΟΥΡΚΙΣΤΙ

1— 5	ὥρ. 5.47
6—10	» 5.55
11—15	» 6.04
16—20	» 6.12
21—25	» 6.21
26—31	» 6.29

☉ Ὁ ἥλιος εἰς τὸν ΖΥΓΟΝ

ΦΑΣΕΙΣ ΣΕΛΗΝΗΣ

☽ Πρ. τέταρτον	8
○ Πανσέληνος	15
☾ Τελ. τέταρτον	21
● Νέα σελήνη	29

Μὴν ὀθωμανικὸς **ΔΖΕΜΑΖΙΟΥΛ-ΑΧΗΡ** ἔχων ἡμέρας 29.

Π			N		O
1	Σ.	Ἀρχὴ τῆς Ἰνδίκτ. Συμεὼν Στυλ.	14	**Exaltation de la Croix.**	30
2	Κ.	Μάμαντος. Ἰωάννη Νηστευτῆ.	15	*s. Nicomède.*	1
3	Δ.	Ἀνθίμου ἱερομ. ἐπ. Νικομηδείας.	16	*ste Euphémie.*	2
4	Τ.	Βαβύλα Ἀντιοχ. Μωϋσέως προφ.	17	*Stig. s. François.*	3
5	Τ.	Ζαχαρίου προφήτ.	18	*s. Ponce.*	4
6	Π.	Ἡ ἀνάμνησις τοῦ ἐν Κολοσσαῖς Θαύματος τοῦ Ἀρχ. Μιχαήλ.	19	*s. Janvier.*	5
7	Π.	Σῴζοντος μάρτυρος.	20	*s. Eusthace.*	6
8	Σ.	**Η ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ.** ☽	21	*s. Matthieu.*	7
9	Κ.	Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννης Θεοπατ.	22	*s. Maurice.*	8
10	Δ.	Μηνοδώρας καὶ Μητροδώρας μ.	23	*ste Thècle.*	9
11	Τ.	Θεοδώρας ὁσ. Εὐσταθίας μ.	24	*s. N. D. de la Merci.*	10
12	Τ.	Αὐτονόμου ἱερομάρτυρος.	25	*s. Firmin.*	11
13	Π.	Κορνηλίου Ἑκατοντάρχη.	26	*ste Justine.*	12
14	Π.	**Η ΥΨΩΣΙΣ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ.**	27	*ss. Côme, Damien.*	13
15	Σ.	Νικήτα μ. Φιλοθέη ὁσία. ☿	28	*s. Anthime.*	14
16	Κ.	Εὐφημ. μεγαλομ. τῆς Πανευφήμ.	29	*s. Michel Archange.*	15
17	Δ.	Σοφίας μ. καὶ τῶν 3 αὐτῆς θυγατ.	30	*s. Jérôme.*	16
18	Τ.	Εὐμενίου Γορτύνης. Ἀριάδνης.	1	*s. Rémi.*	17
19	Τ.	Τροφίμου, Σαββατίου, Δορυμέδοντος.	2	*ss. Anges Gardiens.*	18
20	Π.	Εὐσταθίου μεγαλομάρτυρος.	3	*ste Candide.*	19
21	Π.	Κοδράτου ἀποστ. Ἰωνᾶ προφ. ☾	4	*s. François d'As.*	20
22	Σ.	Φωκᾶ ἱερομ. ἐπ. Σινώπης.	5	*s. Placide, m.*	21
23	Κ.	Σύλληψις Προδρόμ. Πολυξένης.	6	*s. Bruno.*	22
24	Δ.	Θέκλης πρωτομάρτυρος.	7	*s. Justine.*	23
25	Τ.	Εὐφροσύνης ὁσιας.	8	*ste Brigitte.*	24
26	Τ.	Ἡ μετάστασις Ἰωάννη Θεολόγ.	9	*s. Denis l'Aréop.*	25
27	Π.	Καλλιστράτη μ. καὶ τῶν σὺν αὐτῇ.	10	*s. François de B.*	26
28	Π.	Χαρίτωνος ὁμολ. Βαρσὺχ προφ.	11	*s. Nicasie.*	27
29	Σ.	Κυριακοῦ τοῦ ἀναχωρητοῦ. ●	12	*s. Maximilien.*	28
30	Κ.	Γρηγορίου ἱερομ. τοῦ Φωτιστοῦ.	13	*s. Edouard.*	29

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ, *ἡμέραι 30.— Τοῦτον οἱ Ῥωμαῖοι ἐκάλουν September ἤτοι ἕβδομον, καὶ πράγματι δι' αὐτοὺς ἦτο τοιοῦτος, ἀφοῦ πρῶτος μὴν τοῦ ἔτους αὐτῶν ἦτο ὁ Μάρτιος. Ἀλλ' ἡμεῖς κακῶς ποιοῦντες διετηρήσαμεν τὴν ὀνομασίαν ταύτην, ἀφοῦ καθ' ἡμᾶς οὗτος εἶναι οὐχὶ ἕβδομος ἀλλὰ ἕκτατος μήν.*

★ Θέλεις νὰ δοκιμάσῃς τὴν ἀξίαν τοῦ χρήματος; Δοκίμασον νὰ δανεισθῇς.

★ Μεταξωτά, βελοῦδα καὶ κακούμια σβύνουν τὸ πῦρ τῆς ἑστίας.

ΚΥΡΙΑΚΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Α' Κυριακή (2). Ματθαῖος.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, Νομικός τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ, πειράζων αὐτὸν καὶ λέγων· Διδάσκαλε, ποία ἐντολὴ μεγάλη ἐν τῷ νόμῳ; Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ σου, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ σου, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου· αὕτη ἐστὶ πρώτη καὶ μεγάλη ἐντολή. Δευτέρα δὲ ὁμοία αὐτῇ· Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. Ἐν ταύταις ταῖς δυσὶν ἐντολαῖς ὅλος ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται κρέμανται. Συνηγμένων δὲ τῶν Φαρισαίων, ἐπηρώτησεν αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, λέγων· Τί ὑμῖν δοκεῖ περὶ τοῦ Χριστοῦ, τίνος υἱός ἐστι; Λέγουσιν αὐτῷ· Τοῦ Δαυίδ. Λέγει αὐτοῖς· Πῶς οὖν Δαυὶδ ἐν πνεύματι Κύριον αὐτὸν καλεῖ, λέγων· Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου· Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου; Εἰ οὖν Δαυὶδ καλεῖ αὐτὸν Κύριον, πῶς υἱὸς αὐτοῦ ἐστι; Καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο αὐτῷ ἀποκριθῆναι λόγον· οὐδὲ ἐτόλμησέ τις ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας ἐπερωτῆσαι αὐτὸν οὐκέτι.

Β' Κυριακή (9). Ἰωάννης.

Εἶπεν ὁ Κύριος· Οὐδεὶς ἀναβέβηκεν εἰς τὸν οὐρανόν, εἰμὴ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς, ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, ὁ ὢν ἐν τῷ οὐρανῷ. Καὶ καθὼς Μωσῆς ὕψωσε τὸν ὄφιν ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὕτως ὑψωθῆναι δεῖ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου· ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον. Οὕτω γὰρ ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν Υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον. Οὐ γὰρ ἀπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν Υἱὸν αὐτοῦ εἰς τὸν κόσμον, ἵνα κρίνῃ τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα σωθῇ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ.

Γ' Κυριακή (16). Μάρκος.

Εἶπεν ὁ Κύριος· Ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτόν, καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθείτω μοι. Ὃς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ Εὐαγγελίου, οὗτος σώσει αὐτήν. Τί γὰρ ὠφελήσει ἄνθρωπον, ἐὰν κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον, καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ; Ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; Ὃς γὰρ ἂν ἐπαισχυνθῇ με καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ μοιχαλίδι καὶ ἁμαρτωλῷ, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυνθήσεται αὐτόν, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν Ἀγγέλων τῶν ἁγίων. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι εἰσί τινες τῶν ὧδε ἑστηκότων, οἵτινες οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου, ἕως ἂν ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει.

Δ' Κυριακή (16). Λουκᾶς.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἑστὼς ὁ Ἰησοῦς παρὰ τὴν λίμνη Γεννησαρέτ, εἶδε δύο πλοῖα ἑστῶτα παρὰ τὴν λίμνην· οἱ δὲ ἁλιεῖς ἀποβάντες ἀπ' αὐτῶν, ἀπέπλυναν τὰ δίκτυα. Ἐμβὰς δὲ εἷς ἐν ἓν τῶν πλοίων, ὃ ἦν τοῦ Σίμωνος, ἠρώτησεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς γῆς ἐπαναγαγεῖν ὀλίγον· καὶ καθίσας, ἐδίδασκεν ἐκ τοῦ πλοίου τοὺς ὄχλους. Ὡς δὲ ἐπαύσατο λαλῶν, εἶπε πρὸς τὸν Σίμωνα· Ἐπανάγαγε εἰς τὸ βάθος, καὶ χαλάσατε τὰ δίκτυα ὑμῶν εἰς ἄγραν. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Σίμων, εἶπεν αὐτῷ· Ἐπιστάτα, δι' ὅλης τῆς νυκτὸς κοπιάσαντες, οὐδὲν ἐλάβομεν· ἐπὶ δὲ τῷ ῥήματί σου χαλάσω τὸ δίκτυον. Καὶ τοῦτο ποιήσαντες, συνέκλεισαν ἰχθύων πλῆθος πολύ· διερρήγνυτο δὲ τὸ δίκτυον αὐτῶν. Καὶ κατένευσαν τοῖς μετόχοις τοῖς ἐν τῷ ἑτέρῳ πλοίῳ, τοῦ ἐλθόντος συλλαβέσθαι αὐτοῖς· καὶ ἦλθον, καὶ ἔπλησαν ἀμφότερα τὰ πλοῖα, ὥστε βυθίζεσθαι αὐτά. Ἰδὼν δὲ Σίμων Πέτρος, προσέπεσε τοῖς γόνασι τοῦ Ἰησοῦ, λέγων· Ἔξελθε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι ἀνὴρ ἁμαρτωλός εἰμι, Κύριε. Θάμβος γὰρ περιέσχεν αὐτὸν καὶ πάντας τοὺς σὺν αὐτῷ, ἐπὶ τῇ ἄγρᾳ τῶν ἰχθύων, ἣν συνέλαβον· ὁμοίως δὲ καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, υἱοὺς Ζεβεδαίου, οἳ ἦσαν κοινωνοὶ τῷ Σίμωνι. Καὶ εἶπε πρὸς τὸν Σίμωνα ὁ Ἰησοῦς· Μὴ φοβοῦ· ἀπὸ τοῦ νῦν ἀνθρώπους ἔσῃ ζωγρῶν. Καὶ καταγαγόντες τὰ πλοῖα ἐπὶ τὴν γῆν, ἀφέντες ἅπαντα ἠκολούθησαν αὐτῷ.

Ε' Κυριακή (30). Λουκᾶς.

Εἶπεν ὁ Κύριος· Καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως. Καὶ εἰ ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστί; καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτοὺς ἀγαπῶσι. Καὶ ἐὰν ἀγαθοποιῆτε τοὺς ἀγαθοποιοῦντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστί; καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσι. Καὶ ἐὰν δανείζητε, παρ' ὧν ἐλπίζετε ἀπολαβεῖν, ποία ὑμῖν χάρις ἐστί; καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἁμαρτωλοῖς δανείζουσιν, ἵνα ἀπολάβωσι τὰ ἴσα. Πλὴν ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, καὶ ἀγαθοποιεῖτε καὶ δανείζετε, μηδὲν ἀπελπίζοντες· καὶ ἔσται ὁ μισθὸς ὑμῶν πολύς, καὶ ἔσεσθε υἱοὶ τοῦ Ὑψίστου· ὅτι αὐτὸς χρηστός ἐστιν ἐπὶ τοὺς ἀχαρίστους καὶ πονηρούς. Γίνεσθε οὖν οἰκτίρμονες, καθὼς καὶ ὁ Πατὴρ ὑμῶν οἰκτίρμων ἐστί.

---

8. **Τὸ γενέθλιον τῆς Θεοτόκου.** Κατὰ τὴν ἀρχαίαν παράδοσιν τῆς Ἐκκλησίας, ἡ Θεοτόκος ἐγεννήθη ἐξ ἐπαγγελίας περὶ τὸ 16 ἢ 17 ἔτος πρὸ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως, ἐκ στειρευόντων καὶ προβεβηκότων τὴν ἡλικίαν γονέων, τοῦ Ἰωακεὶμ καὶ τῆς Ἄννης, ὧν ὁ μὲν κατήγετο ἐκ τοῦ βασιλικοῦ γένους τοῦ Δαυίδ, φυλῆς Ἰούδα· ἡ δὲ Ἄννα ἐκ τῆς ἱερατικῆς φυλῆς τοῦ Λευΐ, θυγάτηρ Ματθὰν τοῦ ἱερέως καὶ Μαρίας.

14. **Ὕψωσις τοῦ τιμ. Σταυροῦ.** Τοῦτον ζητήσασα ἐν Ἱεροσαλὴμ ἡ μακαρία Ἑλένη, μήτηρ Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου, εὗρε κεκρυμμένον ἐν γῇ περὶ 325 ἔτος. Εἶτα ὑψωθέντα ἐπ' ἀμβωνος ὑπὸ τοῦ τότε πατριάρχου Ἱεροσολύμων Μακαρίου, ἰδὼν ὁ λαὸς ἐβόησε τό· *Κύριε ἐλέησον*. Μετὰ τὴν εὕρεσιν ταύτην τοῦ τιμίου Σταυροῦ, μέρος μὲν αὐτοῦ ἠνέχθη εἰς Κωνσταντινούπολιν, χάριν εὐλογίας, τὸ δὲ λοιπόν, καταληφθὲν εἰς Ἱεροσύλυμα, διέμεινεν ἐκεῖ μέχρι τοῦ 614 ἔτους, ὅτε λεηλατήσαντες τὴν Παλαιστίνην οἱ Πέρσαι ἀπήγαγον αὐτὸ εἰς τὴν ἑαυτῶν πατρίδα. Ἀλλὰ τῷ 623 ἐκστρατεύσας κατ' αὐτῶν ὁ Ἡράκλειος, ἀνέλαβε πάλιν τὸν τίμιον Σταυρόν.

23. **Ἡ σύλληψις τοῦ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου.** Αὕτη ἐγένετο 15 μῆνας πρὸ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως, μετὰ τὴν ἀγγελικὴν ὀπτασίαν, ἣν εἶδεν ἐν τῷ ναῷ τοῦ Κυρίου Ζαχαρίας ὁ τοῦ Προδρόμου πατήρ, ἱερατεύων, κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς σκηνοπηγίας. Εἰς τὴν ὀπτασίαν ταύτην ὁ μὲν φανεὶς ἄγγελος Γαβριὴλ εἶπε πρὸς τὸν Ζαχαρίαν· *Εἰσηκούσθη ἡ δέησίς σου καὶ ἡ γυνή σου Ἐλισάβετ γεννήσει υἱόν σοι, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰωάννην*. Ὁ δὲ Ζαχαρίας, γινώσκων τῆς Ἐλισάβετ τὴν στείρωσιν, καὶ ὅτι ἀμφότεροι ἦσαν γέροντες, οὐκ ἐπίστευσεν εἰς τοῦ Ἀγγέλου τοὺς λόγους· διὸ κατεδικάσθη ὑπ' αὐτοῦ ἵνα μένῃ σιωπῶν καὶ ἄφωνος, ἕως οὗ πληρωθῶσιν οἱ λόγοι οὗτοι.

ΥΓΙΕΙΝΗ

Σταφυλαί. Αὗται περιέχουν πολὺ σάκχαρον (12 — 30 %) καὶ τοιαύτας ἄλλας οὐσίας, ὥστε εἷς φυσιολόγος παρωμοίασε τὸν χυμὸν αὐτῶν ὡς τροφὴν πρὸς τὸ γυναικεῖον γάλα. Αὗται ὅμως ἔχουν ὀλιγώτερον λίπος. Κατά τινας ἰατρούς, μεθοδικὴ χρῆσις πολλῶν σταφυλῶν *ἐλαττόνει τὸ πάχος τοῦ σώματος*, διότι εἰσάγει εἰς τὴν κοιλίαν πολλὰ ἁλατώδη στοιχεῖα καὶ κινεῖ αὐτήν. Ὀλίγαι ὅμως σταφυλαὶ παγύνουσι τὸ σῶμα ὡς ἐκ τοῦ πολλοῦ σακχάρου, διότι καὶ εἰς ταχυτέραν πέψιν τῶν τροφῶν συντελοῦσι καὶ δὲν φέρουν τότε διάρροιαν. Εἶναι δὲ καὶ διουρητικώτατα.

Ὥστε αἱ σταφυλαὶ ὠφελοῦσι τοὺς πάσχοντας καθ' ἕξιν δυσκοιλιότητα μετὰ τῶν παρεπομένων αὐτῆς κοιλιακῶν ἐνοχλήσεων. Ὠφελοῦσι τοὺς ἰσχνοὺς τρωγόμεναι μετρίως, βλάπτουσι δὲ αἱ πολλαί. Οἱ ἰατροὶ διατάσσουσιν ἐνίοτε τὴν λεγομένην σταφυλοθεραπείαν εἰς ἕξοχὰς εὐαρίστου καὶ τερπνάς, καὶ ὠφελοῦνται πολὺ ἐξ αὐτῆς οἱ πάσχοντες ἀπὸ δυσπεψίαν, καθ' ἕξιν δυσκοιλιότητα, αἱμορροΐδας, χρονίας παθήσεις τοῦ ἥπατος, ὑπερτροφίαν τοῦ σπληνός συνεπείᾳ ἐλειογενῶν πυρετῶν, χρόνια πάθη τῶν πνευμόνων, χρόνια δερματικὰ νοσήματα κτλ. Ἡ ἡμερησία δόσις ἀρχίζει ἀπὸ $^1/_2$ ὀκάδος καὶ δύναται νὰ φθάσῃ εἰς $2\,^1/_2$ ὀκάδας.

Τὸ τρίτον τῆς δόσεως τρώγεται ἀπὸ τὰς 6 — 8 τὸ πρωΐ, ἡ δευτέρα δόσις τὸ ἀπόγευμα καὶ ἡ τρίτη τὸ ἑσπέρας πρὸ τοῦ δείπνου. Ἀπορρίπτονται οἱ φλοιοὶ καὶ τὰ γίγαρτα (κουκούτσια) τῶν σταφυλῶν, ἐκλέγονται δὲ αἱ μετρίως γλυκεῖαι, αἱ λεπτόσαρκοι, αἱ λεπτόφλοιοι καὶ πολύχυμοι.

Οἶνος. Οὗτος εἶναι ὁπός τῆς σταφυλῆς, περιελθὼν εἰς ζύμωσιν. Κατὰ μέσον ὅρον, συστατικὰ κοινοῦ ἐρυθροῦ οἴνου εἶναι τὰ ἑξῆς· Ἐπὶ 1000 μερῶν ὑπάρχουσιν 878 μέρη ὕδατος, 100 μέρη οἰνοπνεύματος, καὶ 22 μέρη τῶν ἑξῆς πολυποικίλων στοιχείων (σάκχαρον, γλυκερίνη, κόμμι, χρωστικαὶ ὕλαι, λιπαραὶ καὶ ἀζωτοῦχοι οὐσίαι, δεψίνη, ἀνθρακικὸν ὀξύ, ὀξίνον τρυγικὸν κάλιον—μηλικά, τρυγικά, ὀξικά, φωσφορικὰ θειϊκὰ κτλ., ἅλατα διαφόρων ὀρυκτῶν—αἰθὴρ ὀξικός, βουτυρικός, οἰνανθυλικός, αἰθέρια ἔλαια εὐώδη, ἀμυλικὸν καὶ βουτυρικὸν πνεῦμα κτλ.), κυκεὼν ὁλόκληρος χημικῶν οὐσιῶν, διὰ ν' ἀποτελέσῃ τὸ μέθυ τῆς ἀνθρωπίνης ἀδυναμίας.

Τὸ σπουδαιότερον στοιχεῖον τῶν οἴνων εἶναι τὸ *οἰνάπνευμα*, τοῦ ὁποίου ἡ ἀναλογία ποικίλει ἀπὸ 5 ἕως 15 %. Ἀλλ' εἶναι σπουδαιότατος ὁ συνδυασμὸς τοῦ οἰνοπνεύματος μὲ τὰ φυσικὰ ὀξέα τοῦ οἴνου οὐ μόνον ὑπὸ γευστικὴν ἔποψιν, ἀλλὰ καὶ διότι ὁμοῦ ἀπορροφώμενον τὸ ὀξύ, μετριάζει τὴν ἐνέργειαν τοῦ οἰνοπνεύματος ἐπὶ τοῦ ὀργανισμοῦ, καὶ ἰδίως τοῦ νευρικοῦ συστήματος.

Ἡ δεψίνη καὶ αἱ χρωστικαὶ ὕλαι ἐνεργοῦσιν ἐνίοτε ἐπωφελῶς ἐπὶ τοῦ στομάχου· ὁ οἰνανθυλικὸς αἰθὴρ (τὸ ἄρωμα) διεγείρει τὴν θρέψιν. Ὑπὸ ἴσην δόσιν οἰνοπνεύματος, ὁ οἶνος κλονίζει ὀλιγώτερον τὸ νευρικὸν σύστημα, παρὰ τὰ συνήθη οἰνοπνευματώδη ποτὰ (βαχή).

Ὑπὸ ὑγιεινὴν ἔποψιν τὰ μικρὰ παιδία καλὸν εἶναι ν' ἀπέχωσι τοῦ οἴνου. Μετρία χρῆσις αὐτοῦ εἶναι ὠφέλιμος εἰς τοὺς ἐργαζομένους ἐνήλικας, πολὺ δὲ περισσότερον εἰς τοὺς γέροντας, ἀλλ' οἱ τελευταῖοι ὑπὲρ πάντα ἄλλον ὀφείλουσι ν' ἀποφεύγωσι τὴν κατάχρησιν. Καλὸς οἶνος εἶναι ἀναγκαῖος διὰ ν' ἀποδώσῃ δυνάμεις εἰς ἐσχατόγηρον, ὅταν ἡ πέψις δὲν λειτουργῇ πλέον ὅπως πρέπει. Ἡ γυνὴ δύναται νὰ μεταχειρίζηται ἐπωφελῶς τὸν οἶνον, ἀλλ' ὀλιγοστὸν καὶ εἰς ἴσον ποσὸν πάντοτε. Διὰ τὸν ἐργάτην τὸν καταναλίσκοντα πολλὰς δυνάμεις ὁ οἶνος μετρίως πινόμενος εἶναι καλὸν ἐπιβοήθημα τοῦ κρέατος, ἀλλὰ πρέπει νὰ πίνηται τακτικὰ καὶ εἰς τὴν τράπεζαν, διότι αἱ καταχρήσεις εἶναι ὀλέθριαι. Διὰ τοὺς ναυτικοὺς ὁ οἶνος εἶναι προτιμότερος παντὸς οἰνοπνευματώδους.

Οἱ ἰατροὶ συνιστοῦν τὸν οἶνον ὡς πρόχειρον τονωτικὸν εἰς τοὺς ἀναρρωνύοντας ἐκ διαφόρων νόσων (οἶνοι γενναῖοι, ὑπόστυφοι καὶ ἀρωματώδεις), εἰς τοὺς δυσκόλως χωνεύοντας, εἰς γαστραλγικοὺς (ἀφρώδεις οἶνοι) εἰς τοὺς πάσχοντας ἀτόνους διαρροίας, εἰς τοὺς ἀναιμικοὺς καὶ τὰς χλωρωτικὰς γυναῖκας, καὶ ἐν γένει εἰς ὅλους τοὺς πάσχοντας ἐκ καχεκτικοῦ καὶ ἀδυναμικοῦ πάθους, — ὡς ἀναληπτικὸν εἰς πρόληψιν λιποθυμιῶν, ὡς θερμαντικόν, ὡς ἐξόχως τονωτικόν, εἰς τοὺς διαμένοντας εἰς τόπους μαστιζομένους ὑπὸ ἑλειογενῶν πυρετῶν.

Ἡ κατάχρησις τοῦ οἴνου φέρει ὅσα δυσάρεστα ἀποτελέσματα καὶ ἡ τοῦ οἰνοπνεύματος, καίτοι εἰς ὀλιγώτερον βαθμόν. Ἡ κατὰ κόρον οἰνοποσία ἐν ὥρᾳ γεύματος εἶναι ἐπιβλαβεστάτη. Ὁμολογουμένως ὑπάρχουν αἱ πρὸς τοῦτο διάφοροι ἰδιοσυγκρασίαι· διὰ μερικοὺς καὶ ἓν ποτήριον οἶνου ἐπάνω εἰς τὸ φαγητὸν φέρει ἔξαψιν καὶ κεφαλαλγίαν, ἐνῷ ἄλλοι πάλιν καὶ τριαυσία δράμια εἶναι ἱκανοὶ νὰ πίωσι χωρὶς νὰ τὸ πολυαισθανθῶσιν.

Ἀλλὰ μὴ ἀπατώμεθα· ἡ ἐπανειλημμένη διέγερσις τοῦ ἐγκεφάλου ἄνευ χρησίμου ἐργασίας εἶναι πάντοτε βλαβερά, καὶ σπανίως ἡ βαχικὴ διέγερσις χρησιμεύει πρὸς ἀνάπτυξιν καὶ τελειοποίησιν τῆς διανοίας. Σημειωτέον τέλος, πρὸς παρηγορίαν τῶν οἰνοποτῶν, ὅτι ἡ ἐκ τοῦ οἴνου μέθη δὲν παράγει τόσον ταχείας καὶ βαθείας ἀλλοιώσεις ἐπὶ τοῦ νευρικοῦ καὶ τοῦ πεπτικοῦ συστήματος, ὅσον ἡ ἐξ οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν μέθη. Οἱ οἰνοπόται εἰς τοὺς ἀμπελοφύτους τόπους, ὅπου παράγεται οἶνος οὐχὶ πολὺ οἰνοπνευματώδης, δὲν ἀποδεκατίζονται ὅπως τὰ θύματα τοῦ οἰνοπνεύματος. Πολλοὶ μάλιστα

χρασοπατέρες καὶ εἰς γῆρας βαθὺ δύνανται νὰ φθάσωσιν, ἡ κοινότερον δὲ θανατοῦσα αὐτοὺς ἀσθένεια εἶναι ὁ ἐκ καρδιακοῦ ἢ ἡπατικοῦ νοσήματος ὕδρωψ.

Οἰνοπνευματώδη ποτά. Μικρὸν ποτήριον βακῆς ἐλαφρᾶς πινόμενον πρὸ τοῦ γεύματος δύναται πράγματι ν' ἀνοίξῃ τὴν ὄρεξιν τῶν μὴ αἰσθανομένων τοὺς φυσικοὺς νυγμοὺς τῆς πείνης, ἀλλὰ δεύτερον ποτήριον βεβαίως ἀπειλεῖ νὰ κλείσῃ καὶ τὴν καλλιτέραν ὄρεξιν. Ἄλλως τὰ οἰνοπνευματώδη ὀρεκτικὰ διὰ τοὺς καλοὺς στομάχους εἶναι ὅ,τι καὶ τὰ ἀντικλείδια διὰ τὰς τιμίας θύρας.

Κονιάκ. Ἓν ἢ δύο μικρὰ ποτήρια κονιὰκ μετὰ τὸ φαγητὸν δὲν βλάπτουσιν ἐν ἐσπερίδι καὶ ἰδίως τὴν ὥραν τοῦ τείου, ἐὰν μάλιστα κρυώνῃ τις ἢ εἶναι μᾶλλον ἀναιμικός. Γνωστὸν ἄλλως ὅτι δι' ἑνὸς ποτηρίου κονιὰκ καταπραύνονται πολλάκις ἔμετοι, διάρροιαι καὶ κωλικόπονοι ὀχληρότατοι.

Ἀπαγορεύονται τὰ οἰνοπνευματώδη εἰς τοὺς ὑποφέροντας συνεχῶς ἀπὸ ἐγκεφαλικὰς συμφορήσεις, ἀπὸ βάρος καὶ πόνον εἰς τὸ ἧπαρ ἢ ἀπὸ ἐρεθισμὸν καὶ φλεγμονὴν τοῦ στομάχου καὶ τοῦ ἐντέρου. Τὰ παιδία πρέπει αὐστηρῶς ν' ἀποφεύγωσι πᾶν οἰνόπνευμα.

Ἡ μέθη. Κατ' αὐτῆς πρόχειρα βοηθήματα εἶναι τὰ ἑξῆς: Νὰ προκληθῇ δι' οἱουδήποτε μέσου ἔμετος, καὶ κατόπιν νὰ πίῃ ὁ παθὼν ἕνα δυνατὸν καὶ πικρὸν καφὲν καὶ ἤμισυ ποτήριον ὕδατος, εἰς τὸ ὁποῖον νὰ στάξητε 10—20 σταγόνας κοινῆς ἀμμωνίας ἢ 1 ἢ 2 μικρὰ κοχλιάρια ὀξικῆς ἀμμωνίας.

Ζῦθος. Οὗτος εἶναι ἀφέψημα κριθῆς, εἰς τὸ ὁποῖον προστίθεται καὶ τὸ πικρὸν ἀλλὰ στομαχικώτατον χόρτον, τὸ λεγόμενον λυκίσκος. Ὁ ζῦθος εἶναι ποτὸν πεπτικὸν καὶ ἀναψυκτικόν, διότι καταπαύει τὴν δίψαν, τὸ δὲ σπουδαιότερον, εἶναι καὶ ἐλαφρῶς θρεπτικὸν καὶ παχυντικόν. Ἁρμόζει δι' ὅλους τοὺς στομάχους καὶ τὰς ἰδιοσυγκρασίας, ἰδιαιτέρως δὲ ὠφελεῖ τοὺς πάσχοντας ἐκ γαστραλγικῆς δυσπεψίας καὶ τοὺς νευρικούς. Ἡ καταχρησις ὅμως τοῦ ζύθου διατείνει τὸν στόμαχον καὶ φέρει ἀνευρισμὸν τοῦ ὀργάνου τούτου μὲ ὅλα τὰ δυσάρεστα περιπόμενα. Οἱ καθ' ἕξιν ζυθοπῖται δυνατὸν νὰ πάθωσι πολυσαρκίαν καὶ διαφόρους ἀρθριτικὰς παθήσεις καθὼς καὶ διαβήτην ἀκόμη οἱ προδιατεθειμένοι.

★ Ἡ ὑπερηφάνεια τῶν στολισμάτων εἶναι ὀργὴ καὶ κατάρα. Πρὶν συμβουλευθῇς τὴν φαντασίαν σου, συμβουλεύθητι τὸ βαλάντιόν σου.

★ Ὁ ζητῶν δανειστὴν ζητεῖ ἀποκεφαλιστήν.

★ Ὅταν στειρεύσῃ τὸ φρέαρ, τότε ἐκτιμᾶται ἡ ἀξία τοῦ ὕδατος.

★ Ἓν καλὸν σήμερον ἀξίζει δύο αὔριον.

★ Μὴ ταράττου διὰ τὰ συνήθη καὶ ἀναπόφευκτα πράγματα τοῦ βίου.

ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΔΑΠΑΝΑΙ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΗΜ.	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ	ΓΡΟΣΙΑ	ΔΑΠΑΝΑΙ	ΓΡΟΣΙΑ
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
	Εἰς μεταφοράν		*Εἰς μεταφοράν*	

ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΔΑΠΑΝΑΙ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΗΜ.	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ	ΓΡΟΣΙΑ	ΔΑΠΑΝΑΙ	ΓΡΟΣΙΑ
	Ἐκ μεταφορᾶς		Ἐκ μεταφορᾶς	
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				
25				
26				
27				
28				
29				
30				
	Ἄθροισμα		Ἄθροισμα	

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

ΜΕΣΗΜΒΡΙΑ ΤΟΥΡΚΙΕΤΙ

1— 5	ὥρ. 6.35
6—10	» 6.42
11—15	» 6.51
16—20	» 6.56
21—25	» 7.02
26—30	» 7.09

☉ Ὁ ἥλιος εἰς τὴν ΣΚΟΡΠΙΟΝ

ΦΑΣΕΙΣ ΣΕΛΗΝΗΣ

☽ Πρ. τέταρτον	7
○ Πανσέληνος	14
☾ Τελ. τέταρτον	21
● Νέα σελήνη	30

Μὴν ὀθωμανικὸς **ΡΕΔΖΕΠ** ἔχον ἡμέρας 30.

Η			Ν	
1	Δ.	Ἀνανίας ἀποστ. Ῥωμανῆ μελῳδ.	14	s. Callixte, pape.
2	Τ.	Κυπριανῆ ἱερομ. Ἰσαὰκ μ.	15	ste Thérèse.
3	Τ.	Διονυσία Ἀρεοπαγίτου ἱερομ.	16	s. Gal ēv.
4	Π.	Ἱεροθέου ἐπισκ. Ἀθηνῶν.	17	ste Hedwige.
5	Π.	Χαριτίνης μάρτυρος.	18	s. Luc, évang.
6	Σ.	Θωμᾶ ἀποστόλου.	19	s. Pierre d'Alcantara.
7	Κ.	Σεργίου, Βάκχου μ. Πολυχρονίου ☽	20	s. Florentin.
8	Δ.	Πελαγίας ὁσίας.	21	ste Ursule.
9	Τ.	Ἰακώβου Ἀλφαίου ἀποστόλου.	22	s. Philippe, ēv.
10	Τ.	Εὐλαμπίου καὶ Εὐλαμπίας μαρτ.	23	Très-Saint Rédempteur.
11	Π.	Θεοφάνους ὁσίου τοῦ Γραπτοῦ.	24	s. Raphaël, arch.
12	Π.	Πρόβου, Ταράχου καὶ Ἀνδρονίκου μ.	25	ss. Crépin, Crépinien.
13	Σ.	Κάρπου, Ἀγαθονίκης, Χρυσῆς μ.	26	s. Evariste, p. m.
14	Κ.	Τῶν ἁγίων 350 Πατέρων. ○	27	ste Charlotte.
15	Δ.	Λουκιανοῦ μάρτυρος.	28	ss. Simon, Jude, ap.
16	Τ.	Λογγίνου μ. Ἑκατοντάρχου.	29	s. Narcisse.
17	Τ.	Ὡσηὲ προφ. Ἀνδρέου ὁσίου.	30	s. Gérard, ēv.
18	Π.	Λουκᾶ τοῦ Εὐαγγελιστοῦ.	31	s. Quentin, m.
19	Π.	Ἰωὴλ προφ. Οὐάρου μ.	1	**Toussaint.**
20	Σ.	Ἀρτεμίου μεγαλομ. Γερασίμου Νέου.	2	Les Trépassés, s. Juste.
21	Κ.	Πλαρίωνος ὁσίου τοῦ Μεγάλου. ☾	3	s. Hubert, ē.
22	Δ.	Τῶν ἐν Ἐφέσῳ 7 παίδων. Ἀβερκίου.	4	s. Charles Borromée.
23	Τ.	Ἰακώβου ἀποστ. τοῦ Ἀδελφοθέου.	5	s. Emeriche.
24	Τ.	Ἀρέθα μ. καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.	6	s. Léonard.
25	Π.	Μαρκιανοῦ καὶ Μαρτυρίας μ.	7	s. Ernest.
26	Π.	Δημητρίου μεγαλομ. τῶ Μυροβλήτα.	8	s. Godefroi.
27	Σ.	Νέστορος μάρτυρος.	9	s. Théodore, m.
28	Κ.	Τερεντίου καὶ Νεονίλλης μ.	10	s. André Avellin, s. Oreste.
29	Δ.	Ἀναστασίας ὁσιομ. Ἀβραμίου ὁσ. ●	11	s. Martin, ēv.
30	Τ.	Ζηνοβίου καὶ Ζηνοβίας μ.	12	s. Rémé.
31	Τ.	Στάχυος ἀποστ. Ἐπιμάχη μ.	13	s. Stanislas Kostka.

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ, ἡμέραι 31. — Καὶ διὰ τὸν μῆνα τοῦτον συμβαίνει τὸ ἄτοπον τὸ ὁποῖον συμβαίνει καὶ διὰ τὸν Σεπτέμβριον. Ἐνῷ εἶναι καθ' ἡμᾶς δέκατος ἐνηγήσαμεν τὸ ὀθωμανικὸν ὄνομα October, Ὀκτώβριος ἤτοι ὄγδοος.

★ Εἰς τὰς μεγάλας εὐθηνίας συλλογίζου τί πρέπει ν' ἀγοράζῃς. Ἡ εὐθηνία ἐπτώχευσε πολλούς.

★ Ἂν ἀγοράζῃς πράγματα, τῶν ὁποίων δὲν ἔχεις ἀνάγκην, ταχέως θὰ πωλήσῃς ὅσα σοὶ εἶναι ἀναγκαῖα.

ΚΥΡΙΑΚΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Α' Κυριακή (7). Λουκᾶς.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἐπορεύετο ὁ Ἰησοῦς εἰς πόλιν καλουμένην Ναΐν· καὶ συνεπορεύοντο αὐτῷ οἱ Μαθηταὶ αὐτοῦ ἱκανοί, καὶ ὄχλος πολύς. Ὡς δὲ ἤγγισε τῇ πύλῃ τῆς πόλεως, καὶ ἰδοὺ ἐξεκομίζετο τεθνηκὼς υἱὸς μονογενὴς τῇ μητρὶ αὐτοῦ· καὶ αὐτὴ ἦν χήρα· καὶ ὄχλος τῆς πόλεως ἱκανὸς ἦν σὺν αὐτῇ. Καὶ ἰδὼν αὐτὴν ὁ Κύριος, ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτῇ, καὶ εἶπεν αὐτῇ· Μὴ κλαῦε. Καὶ προσελθὼν ἥψατο τῆς σοροῦ (οἱ δὲ βαστάζοντες ἔστησαν) καὶ εἶπε· Νεανίσκε, σοὶ λέγω, ἐγέρθητι. Καὶ ἀνεκάθισεν ὁ νεκρός, καὶ ἤρξατο λαλεῖν· καὶ ἔδωκεν αὐτὸν τῇ μητρὶ αὐτοῦ. Ἔλαβε δὲ φόβος ἅπαντας, καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεὸν λέγοντες· Ὅτι Προφήτης μέγας ἐγήγερται ἐν ἡμῖν, καὶ ὅτι ἐπεσκέψατο ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ.

Β' Κυριακή (14). Λουκᾶς.

Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην· Ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπεῖραι τὸν σπόρον αὐτοῦ· καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐτόν, ὁ μὲν ἔπεσε παρὰ τὴν ὁδὸν καὶ κατεπατήθη, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατέφαγον αὐτό· καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐπὶ τὴν πέτραν καὶ φυὲν ἐξηράνθη, διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἰκμάδα· καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐν μέσῳ ἀκανθῶν, καὶ συμφυεῖσαι αἱ ἄκανθαι ἀπέπνιξαν αὐτό· καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν τὴν ἀγαθήν, καὶ φυὲν ἐποίησε καρπὸν ἑκατονταπλασίονα. Ἐπιφωνῶν δὲ αὐτὸν οἱ Μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες· Τίς εἴη ἡ παραβολὴ αὕτη; Ὁ δὲ εἶπεν· Ὑμῖν δέδοται γνῶναι τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ· τοῖς δὲ λοιποῖς ἐν παραβολαῖς, ἵνα βλέποντες μὴ βλέπωσι καὶ ἀκούοντες μὴ συνιῶσιν. Ἐστι δὲ αὕτη ἡ παραβολή· Ὁ σπόρος ἐστὶν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ· οἱ παρὰ τὴν ὁδὸν εἰσὶν οἱ ἀκούοντες· εἶτα ἔρχεται ὁ διάβολος καὶ αἴρει τὸν λόγον ἀπὸ τῆς καρδίας αὐτῶν, ἵνα μὴ πιστεύσαντες σωθῶσιν. Οἱ δὲ ἐπὶ τῆς πέτρας οἵ, ὅταν ἀκούσωσι, μετὰ χαρᾶς δέχονται τὸν λόγον· καὶ οὗτοι ῥίζαν οὐκ ἔχουσιν, οἱ πρὸς καιρὸν πιστεύουσι καὶ ἐν καιρῷ πειρασμοῦ ἀφίστανται. Τὸ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας πεσόν, οὗτοί εἰσιν οἱ ἀκούσαντες, καὶ ὑπὸ μεριμνῶν καὶ πλούτου καὶ ἡδονῶν τοῦ βίου πορευόμενοι συμπνίγονται καὶ οὐ τελεσφοροῦσι. Τὸ δὲ ἐν καλῇ γῇ, οὗτοι εἰσιν, οἵτινες ἐν καρδίᾳ καλῇ καὶ ἀγαθῇ ἀκούσαντες τὸν λόγον, κατέχουσι καὶ καρποφοροῦσιν ἐν ὑπομονῇ. Ταῦτα λέγων, ἐφώνει· Ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν ἀκουέτω.

Γ' Κυριακή (21). Λουκᾶς.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἐλθόντι τῷ Ἰησοῦ εἰς τὴν χώραν τῶν Γαδαρηνῶν, ὑπήντησεν αὐτῷ ἀνήρ τις ἐκ τῆς πόλεως, ὃς εἶχε δαιμόνια ἐκ χρόνων ἱκανῶν καὶ ἱματίου οὐκ ἐνεδιδύσκετο καὶ ἐν οἰκίᾳ οὐκ ἔμενεν, ἀλλ' ἐν τοῖς μνήμασιν. Ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν καὶ ἀνακράξας, προσέπεσεν αὐτῷ καὶ φωνῇ μεγάλῃ εἶπε· Τί ἐμοὶ καὶ σοί, Ἰησοῦ Υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου; δέομαί σου, μή με βασανίσῃς. Παρήγγειλε γὰρ τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ ἐξελθεῖν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου· πολλοῖς γὰρ χρόνοις συνηρπάκει αὐτόν, καὶ ἐδεσμεῖτο ἁλύσεσι καὶ πέδαις φυλασσόμενος, καὶ διαρρήσσων τὰ δεσμὰ ἠλαύνετο ὑπὸ τοῦ δαίμονος εἰς τὰς ἐρήμους. Ἐπηρώτησε δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, λέγων· Τί σοί ἐστιν ὄνομα; Ὁ δὲ εἶπε· Λεγεών· ὅτι δαιμόνια πολλὰ εἰσῆλθεν εἰς αὐτόν. Καὶ παρεκάλει αὐτὸν ἵνα μὴ ἐπιτάξῃ αὐτοῖς εἰς τὴν ἄβυσσον ἀπελθεῖν. Ἦν δὲ ἐκεῖ ἀγέλη χοίρων ἱκανῶν, βοσκομένων ἐν τῷ ὄρει· καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα ἐπιτρέψῃ αὐτοῖς εἰς ἐκείνους εἰσελθεῖν. Καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς. Ἐξελθόντα δὲ τὰ δαιμόνια ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοίρους· καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν λίμνην, καὶ ἀπετνίγη. Ἰδόντες δὲ οἱ βοσκοντες τὸ γεγενημένον, ἔφυγον· καὶ ἀπελθόντες, ἀπήγγειλαν εἰς τὴν πολιν καὶ εἰς τους ἀγρους. Ἐξῆλθον δὲ ἰδεῖν τὸ γεγονος· καὶ ἦλθον πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ εὗρον καθήμενον τὸν ἄνθρωπον, ἀφ' οὗ τὰ δαιμόνια ἐξεληλύθει, ἱματισμένον καὶ σωφρονοῦντα, παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ· καὶ ἐφοβήθησαν. Ἀπήγγειλαν δὲ αὐτοῖς καὶ οἱ ἰδόντες πῶς ἐσώθη ὁ δαιμονισθείς. Καὶ ἠρώτησεν αὐτὸν ἅπαν τὸ πλῆθος τῆς περιχώρου τῶν Γαδαρηνῶν ἀπελθεῖν ἀπ' αὐτῶν, ὅτι φόβῳ μεγάλῳ συνείχοντο· αὐτὸς δὲ ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον, ὑπέστρεφεν. Ἐδέετο δὲ αὐτοῦ ὁ ἀνήρ, ἀφ' οὗ ἐξεληλύθει τὰ δαιμόνια, εἶναι σὺν αὐτῷ· ἀπέλυσε δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, λέγων· Ὑπόστρεφε εἰς τὸν οἶκόν σου καὶ διηγοῦ ὅσα ἐποίησέ σοι ὁ Θεός. Καὶ ἀπῆλθε, καθ' ὅλην τὴν πόλιν κηρύσσων ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς.

Δ' Κυριακή (28). Λουκᾶς.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἄνθρωπός τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ, ᾧ ὄνομα Ἰάϊρος (καὶ αὐτὸς ἄρχων τῆς συναγωγῆς ὑπῆρχε)· καὶ πεσὼν παρὰ τους πόδας τοῦ Ἰησοῦ, παρεκάλει αὐτὸν εἰσελθεῖν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ· ὅτι θυγάτηρ μονογενὴς ἦν αὐτῷ, ὡς ἐτῶν δώδεκα, καὶ αὕτη ἀπεθνῄσκεν. Ἐν δὲ τῷ ὑπάγειν αὐτόν, οἱ ὄχλοι συνέπνιγον αὐτόν. Καὶ γυνὴ οὖσα ἐν ῥύσει αἵματος ἀπὸ ἐτῶν δώδεκα, ἥτις, εἰς ἰατροὺς προσαναλώσασα ὅλον τὸν βίον, οὐκ ἴσχυσεν ὑπ' οὐδενὸς θεραπευθῆναι, προσελθοῦσα ὄπισθεν, ἥψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· καὶ παραχρῆμα ἔστη ἡ ῥύσις τοῦ αἵματος αὐτῆς. Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· Τίς ὁ ἁψάμενός μου; Ἀρνουμένων δὲ πάντων, εἶπεν ὁ Πέτρος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ· Ἐπιστάτα, οἱ ὄχλοι συνέχουσί σε καὶ ἀποθλίβουσι, καὶ λέγεις· Τίς ὁ ἁψάμενός μου; Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἥψατό μού τις· ἐγὼ γὰρ ἔγνων δύναμιν ἐξελθοῦσαν ἀπ' ἐμοῦ. Ἰδοῦσα δὲ ἡ γυνὴ ὅτι οὐκ ἔλαθε, τρέμουσα ἦλθε, καὶ προσπεσοῦσα αὐτῷ δι' ἣν αἰτίαν ἥψατο αὐτοῦ ἀπήγγειλεν αὐτῷ ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ, καὶ ὡς ἰάθη παραχρῆμα. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ· Θάρσει, θύγατερ· ἡ πίστις σου σέσωκέ σε· πορεύου εἰς εἰρήνην. Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, ἔρχεταί τις παρὰ τοῦ ἀρχισυναγώγου, λέγων αὐτῷ· Ὅτι τέθνηκεν ἡ θυγάτηρ σου· μὴ σκύλλε τὸν Διδάσκαλον. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκούσας, ἀπεκρίθη αὐτῷ, λέγων· Μὴ φοβοῦ· μόνον πίστευε, καὶ σωθήσεται. Εἰσελθὼν δὲ εἰς τὴν οἰκίαν, οὐκ ἀφῆκεν εἰσελθεῖν οὐδένα, εἰ μὴ Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, καὶ τὸν πατέρα τοῦ παιδὸς καὶ τὴν μητέρα. Ἔκλαιον δὲ πάντες καὶ ἐκόπτοντο αὐτήν. Ὁ δὲ εἶπε· Μὴ κλαίετε· οὐκ ἀπέθανεν, ἀλλὰ καθεύδει. Καὶ κατεγέλων αὐτοῦ, εἰδότες ὅτι ἀπέθανεν. Αὐτὸς δὲ ἐκβαλὼν ἔξω πάντας, καὶ κρατήσας τῆς χειρὸς αὐτῆς, ἐφώνησε λέγων· Ἡ παῖς, ἔγειρον. Καὶ ἐπέστρεψε τὸ πνεῦμα αὐτῆς, καὶ ἀνέστη παραχρῆμα· καὶ διέταξεν αὐτῇ δοθῆναι φαγεῖν. Καὶ ἐξέστησαν οἱ γονεῖς αὐτῆς· ὁ δὲ παρήγγειλεν αὐτοῖς μηδενὶ εἰπεῖν τὸ γεγονός.

26. **Τοῦ Ἁγίου Δημητρίου.** Οὗτος ἦτο Θεσσαλονικεύς, εὐσεβέστατος καὶ διδάσκαλος τῆς πίστεως τοῦ Χριστοῦ· διὸ ὁ καὶ ἐλθόντος τοῦ Μαξιμιανοῦ εἰς Θεσσαλονίκην, τῷ 290, συλλαμβάνεται ὑπ' αὐτοῦ καὶ τηρεῖται δέσμιος ἐν φυλακῇ. Ἀγώνων δὲ τελουμένων ἐν τῇ πόλει, ὁ μὲν Μαξιμιανὸς ἐκάθητο θεατής, βάρβαρος δέ τις φίλος αὐτοῦ καὶ ἐπίσημος παλαιστής, Λυαῖος τὸ ὄνομα, ἐπαιρόμενος εἰς τὸ μέγεθος τοῦ σώματος καὶ τὴν ῥώμην αὐτοῦ, ἐκόμπαζεν ἐν τῷ σταδίῳ, προσκαλῶν τοὺς πολίτας διαγωνίσεσθαι πρὸς αὐτόν, καὶ πάντας τοὺς συμπλεκομένους αὐτῷ καταβαλλόν. Τότε νεανίας, γνώριμος τοῦ ἁγίου, παρρησιάζεται εἰς τὸ στάδιον, καὶ εἰπών· Ὁ Θεὸς Δημητρίου βοηθει μοι! συμπλέκεται τῷ Λυαίῳ, καὶ φονεύει αὐτόν. Ὁ Μαξιμιανός, τὴν αἰτίαν μαθών, προσέταξεν ἀμέσως τὸν Δημήτριον λύγγαις φονευθῆναι.

ΥΓΙΕΙΝΗ

Καφές. Ὁ κάλλιστος καφὲς εἶναι ὁ τῆς *Μόκας*, ἀλλ' εἶναι σπανία ἡ ἀπόκτησις αὐτοῦ. Ὁ καφὲς μετὰ τὸ φαγητὸν εἶναι διὰ τοὺς συνειθισμένους ἀπαραίτητον πεπτικόν, δὲν φαίνεται δὲ νὰ παρεμποδίζῃ τὴν πέψιν, ὡς φρονοῦσι τινές. Ζωογονεῖ τὴν κυκλοφορίαν, καὶ καθιστᾷ ζωηροτέραν καὶ ὀξυτέραν τὴν διάνοιαν, δι' ὃ καὶ εἶναι τὸ ἀγαπητὸν ποτὸν τῶν διανοητικῶς ἐργαζομένων. Οἱ πίνοντες πολὺν καφὲν ἢ μὴ ὄντες εἰς αὐτὸν συνειθισμένοι, προσβάλλονται ἀπὸ ἀϋπνίαν, ἀλλ' οἱ συνειθισμένοι οὐδέποτε ἀϋπνοῦν ἐκ τοῦ καφέ. Ἡ κατάχρησις ὅμως τοῦ καφὲ ἐπὶ πολὺν χρόνον φέρει διαφόρους νευρικὰς καὶ καρδιακὰς ταραχάς σοβαράς. Εἰς τὰ παιδία εἶναι βλαβερός, αἱ δὲ γυναῖκες πρέπει νὰ ποιῶσι μετρίαν αὐτοῦ χρῆσιν.

Θεραπευτικῶς ὁ καφὲς ὠφελεῖ εἰς τὰς δυσπεπτικὰς διαρροίας, τὰς κεφαλαλγίας, τὴν ἡμικρανίαν καὶ τοὺς διαλείποντας πυρετούς. Μεταχειρίζονται ἐπίσης αὐτὸν κατὰ τῶν ἐμέτων καὶ τῆς μέθης, προπάντων δὲ κατὰ τῆς δηλητηριάσεως δι' ὀπίου, μορφίνης καὶ πολλῶν ἄλλων ναρκωτικῶν φαρμάκων.

Ὑγιεινὴ τοῦ ὕπνου. Αὕτη εἶναι σπουδαιοτάτη, διότι τὸ ἥμισυ σχεδὸν τῆς ζωῆς μας διερχόμεθα κοιμώμενοι. Ὁ κοιτὼν πρέπει νὰ ἦναι εὐρύχωρος, οὐχὶ ὀλιγώτερον τῶν 50 ἢ 60 κυβικῶν μέτρων, τὰ δὲ παράθυρα τοῦ κοιτῶνος καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν ἀνοικτά, διὰ νὰ εἰσέρχηται ὁ καθαρὸς ἀὴρ καὶ ὁ ἥλιος. Μία ἰταλικὴ παροιμία λέγει· *Ὅπου δὲν ἐμβαίνει ὁ ἥλιος ἐμβαίνει ὁ ἰατρός.*

Τὴν νύκτα καλὸν εἶναι νὰ ἐπεκτείνηται ἀκόμη περισσότερον ὁ ἀναπνεύσιμος ἀὴρ ἀνοιγμένης τῆς θύρας τοῦ παρακειμένου δωματίου. Ἐν καιρῷ μάλιστα θέρους εἰ δυνατὸν καλὸν εἶναι νὰ μένῃ ἡμιανοικτὸν τὸ παράθυρον τοῦ παραπλεύρου ἐκείνου δωματίου.

Ἡ κλίνη δὲν πρέπει νὰ εὑρίσκηται μεταξὺ παραθύρων καὶ θυρῶν πρὸς ἀποφυγὴν ῥευμάτων. Ὁ κοιτὼν πρέπει νὰ ἦναι ἐλεύθερος ἀπὸ περιττὰ ἔπιπλα, βαρέα παραπετάσματα καὶ ἄνθη. Οὐδαμοῦ πρέπει νὰ εὑρίσκωσι τόπον ὅπως ἐγκατασταθοῦν κονιορτὸς καὶ μιάσματα. Τὸ κωνωπεῖον τῆς κλίνης ἢ καὶ τὰ ἁπλᾶ παραπετάσματα συναλροίζουν κονιορτόν, τὸν ὁποῖον κατὰ τὴν παραμικρὰν κίνησιν ἐκσφενδονίζουν εἰς τὸν ἀέρα, ὁ δὲ κονιορτός, ὡς γνωστόν, εἶναι ὁ ὄριστος κομιστὴς παντοίων μικροβίων.

Κοιμᾶσθε πάντοτε ἐπὶ τῆς κλίνης καὶ οὐδέποτε χαμαί, ἐπὶ στρωμνῆς, διότι ὅσῳ ὑψηλότερον κοιμᾶταί τις τόσῳ καθαρώτερον ἀέρα ἀναπνέει, ἀφ' οὗ τὸ ἀνθρακικὸν ὀξύ, τὸ ὁποῖον ἐκβάλλομεν ἐκ τῶν πνευμόνων μας μὲ τὸν ἀέρα τῆς ἐκπνοῆς, εἶναι βαρύτερον τοῦ ἀέρος καὶ ἑπομένως καταστα λάζει εἰς τὰ χαμηλότερα στρώματα τῆς ἀτμοσφαίρας.

Κλῖναι. Αἱ σιδηραῖ κλῖναι εἶναι προτιμότεραι τῶν ξυλίνων, καλὸν δὲ καὶ κάτωθεν ἀκόμη νὰ ἀερίζωνται ἐλευθέρως αἱ στρωμναί. Ὑπὸ τὴν κλίνην μὴ ἀποθηκεύητε πολλὰ πράγματα καὶ παντοίας ἀκαθαρσίας. Τοὐναντίον μάλιστα νὰ σαρόνηται καθ' ἡμέραν τὸ ὑπὸ τὴν κλίνην πάτωμα.

Στρωμναί. Ἡ ἄνωθεν τῆς ἀγυροστρωμνῆς δευτέρα στρωμνὴ καλὸν θὰ ἦτο νὰ ἐγεμίζετο μὲ ἀλογότριχα. Τὸ μαλλίον εἶναι πολὺ θερμαντικὸν διὰ τὸ θέρος, ὑποφερτὸν ὅμως τὸν χειμῶνα. Ὑγιεινὸν ἐπίσης γέμισμα στρωμάτων εἶναι τὰ κατάξηρα φύλλα ἀραβοσίτου. Τὸ κοινὸν ἄχυρον μολύνεται ταχέως καὶ πρέπει ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ν' ἀλλάσσηται.

Προσκεφάλαια. Ὡς τοιαῦτα οὐδέποτε ἐπιτρέπονται τὰ γεμισμένα μὲ πτερά, διότι θερμαίνουν φοβερὰ τὴν κεφαλὴν καὶ δυνατὸν νὰ ἐπιφέρουν ἐγκεφαλικὰς συμφορήσεις καὶ ἀποτόμους ἀναπνευστικὰς διαταραχάς. Ὑγιεινότερα προσκεφάλαια εἶναι τὰ ἐλαστικὰ καὶ τὰ πλήρη ἀέρος, καὶ ἔπειτα τὰ γεμισμένα μὲ ἀλογότριχα καὶ ἄχυρον βρώμης ξηρόν. Τὸ προσκεφάλαιον δὲν πρέπει νὰ ἦναι πολὺ ὑψηλόν, διότι ἀπειλεῖ ἐξαρθρώματα σπονδυλικά, οὔτε πολὺ σκληρόν, διότι παρεμποδίζεται ἡ κυκλοφορία ἐν τῇ κεφαλῇ ἕνεκα τῆς πολλῆς πιέσεως.

Κλινοσκέπασμα. Τοῦτο δὲν πρέπει νὰ ἦναι πολὺ βαρύ. Τὸν χειμῶνα δύναται νὰ ἦναι ὅσον θέλετε θερμόν, ἀλλ' ὄχι μὲ περιττὰ βάρη, διὰ νὰ μὴ παρενοχλῆται ἡ κυκλοφορία καὶ ἡ ἀναπνοή.

Ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην τὰ μάλλινα θερμὰ σκεπάσματα εἶναι προτιμότερα τῶν ἐφαπλωμάτων. Ἡ ἀνάγκη ἄλλως πολλῶν σκεπασμάτων εἶναι ζήτημα συνηθείας εὐκόλως ἀποκτωμένης. Τὸ νὰ σκεπάζηταί τις περισσότερον τοῦ δέοντος προξενεῖ πολλὴν ἐφίδρωσιν, στενοχωρεῖ τὰς ἀναπνευστικὰς κινήσεις καὶ προξενεῖ κόπωσιν τοῦ ὀργανισμοῦ. Ἀλλὰ καὶ νὰ μένῃ τις ἀσκεπὴς ἐνῷ κοιμᾶται εἶναι ἐπικίνδυνος ἀπερισκεψία, διότι ἡ ζωϊκὴ θερμότης τοῦ ἀνθρώπου ἐλαττοῦται κατὰ τὸ ἓν τέταρτον ἐν καιρῷ τοῦ ὕπνου.

Τρόπος τοῦ κοιμᾶσθαι. Μὴ κοιμᾶσθε ποτὲ ὕπτιοι (ἀνάσκελα), διότι κινδυνεύετε ἀπὸ ἐφιάλτην, οὔτε πρηνεῖς, διότι ἡ θέσις αὕτη εἶναι δυσχερεστάτη διὰ τὴν ἀναπνοήν. Ἂν κοιμᾶσθε ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς πλευρᾶς πιέζετε τὴν καρδίαν μὲ τὸ βάρος τῶν πνευμόνων καὶ τὸν στόμαχον διὰ τοῦ ἥπατος. Ἡ ἀνετωτέρα θέσις εἶναι ἡ ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ πλευροῦ, ἀλλὰ καλὸν καὶ ν' ἀλλάσηται συνεχῶς ἡ θέσις, διὰ νὰ μὴ συσσωρεύηται τὸ αἷμα πάντοτε εἰς τὸ ἴδιον μέρος.

Κοιμώμενοι μὴ φορεῖτε τίποτε τὸ ὁποῖον νὰ σᾶς στενοχωρῇ, λύετε δὲ ἐκκομβώνοντες τὰ ἔσω ἐνδύματά σας. Ὁ νυκτικὸς σκοῦφος εἶναι καλὸς μόνον διὰ τοὺς γέροντας καὶ τοὺς φαλακρούς.

Καπνός. Ἡ κατανάλωσις τοῦ καπνοῦ ἔλαβεν ἐπὶ τῶν ἡμερῶν

μας καταπληκτικὰς διαστάσεις. Τὰ φύλλα τοῦ φυτοῦ τούτου ἐμπεριέχουν 2—8 ἐπὶ τοῖς 100 δηλητηριώδη τι ἀλκαλοειδές, καλούμενον *νικοτίνην*. Αὕτη εἶναι δριμύτατον δηλητήριον. Ὄκτὼ σταγόνες αὐτῆς φονεύουν ἐντὸς τεσσάρων λεπτῶν ἵππον. Διʼ αὐτὸ καὶ τὸ κάπνισμα, ὡς ἀφίνον ἐντὸς τοῦ ὀργανισμοῦ πάντοτε μίαν μικρὰν δόσιν τοῦ δηλητηρίου τούτου, ὠνομάσθη ὑπό τινων *χρονία δηλητηρίασις*.

Παρὰ τὴν γνώμην ὅμως ταύτην ὁ καπνὸς δὲν φαίνεται προξενῶν σπουδαίαν βλάβην εἰς τοὺς ποιοῦντας μετρίαν χρῆσιν αὐτοῦ, καὶ μὴ ἐπηρεάζων τὴν διάρκειαν τῆς ζωῆς. Οἱ καταχρασταὶ μόνον βλάπτονται, διότι τὸ πολὺ κάπνισμα φέρει ἀνορεξίαν, κινεῖ ἄφθονον τὸν σίαλον, ξηραίνει τὴν γλῶσσαν, προξενεῖ φαρυγγίτιδα, ἀλλοιόνει τὴν φωνὴν καὶ φλογίζει ἐνίοτε τὰ χείλη. Λέγεται μάλιστα ὅτι ὁ συχνὸς ἐρεθισμὸς ἐκ πίπας κακοῦ σχήματος προξενεῖ ἐνίοτε καὶ καρκῖνον ἀκόμη τῶν χειλέων. Περιπλέον τὸ πολὺ κάπνισμα φέρει εἰς τοὺς νευρικοὺς τρόμον τῶν ἄκρων, ἀμβλύνει τὴν ὄσφρησιν καὶ τὴν γεῦσιν, φέρει ἐνίοτε διαταραχὰς τῆς ὁράσεως, πολλάκις δὲ καὶ διαφόρους νευρικὰς ἀνωμαλίας.

Τὸ κάπνισμα εἶναι διηνεκὴς καὶ ἐλάχιστος κλονισμὸς τοῦ νευρικοῦ συστήματος, διότι φέρει πρῶτον μὲν μίαν ἐλαφρὰν διέγερσιν, ὅπως ὅλα τὰ ναρκωτικά, καὶ ἀκολούθως ἀνεπαίσθητον νάρκωσιν. Τὸ κάπνισμα προδιαθέτει πρὸς τὴν ἀδιαφορίαν, τοὺς ῥεμβασμούς, τὴν ἀναβολὴν τῶν σχεδίων, τὴν ἀργίαν, τὴν ὀκνηρίαν. Ὁ Γκαῖτε ἔλεγε· *Μεγαλοφυΐα καὶ πίπα δὲν συμβιβάζονται.*

Τὴν μακροβιότητα δὲν φαίνεται ἐπηρεάζων πολύ, ὁμολογητέον ὅμως ὅτι ὁ καπνὸς εἶναι βραδύτατον δηλητήριον, ἐπιβλαβέστατον ἰδίως εἰς τὰς γυναῖκας καὶ τὰ παιδία.

Ὑπάρχουν ὅμως καὶ περιστάσεις, καθʼ ἃς δὲν εἶναι ἀξιοκατάκριτος ἡ μετρία χρῆσις τοῦ καπνοῦ. Ὁ ἐργάτης, εἴτε χειρώναξ εἴτε ἐργάτης τοῦ πνεύματος, εὑρίσκει ἀνακούφισιν, ὅταν εἰς τὰ διαλείμματα τῆς ἐργασίας του καπνίζει τὸ σιγάρον του. Τοῦ γέροντος παρηγορεῖ τὴν ἀνίαν, διὰ πολλοὺς δὲ ἀρρώστους εἶναι ὁ μόνος δεσμός, ὁ συνδέων αὐτοὺς πρὸς τὴν ζωήν· εἰς δὲ τὴν ἀνάρρωσιν εἶναι ἡ πρώτη ἀνάγκη, ἡ πρώτη ἡδονή. Αὕτη ἡ καλὴ τοῦ καπνοῦ ὄψις, ἣν δυστυχῶς ἐπισκιάζει ἡ κακή.

Ἡ παγκόσμιος ἐτησία παραγωγὴ τοῦ καπνοῦ ὑπολογίζεται εἰς 600,000,000 χιλιόγραμμα, τὴν δὲ φορολογίαν αὐτοῦ εἰσήγαγε πρῶτος ἐν Γαλλίᾳ ὁ Μέγας Ναπολέων, ἐμπνευσθείς, ὡς λέγεται, εἰς τοῦτο ἔν τινι ἐσπερίδι ἐκ τῆς θέας τῆς συζύγου ἑνὸς καπνεμπόρου, φερούσης πολυτιμοτάτους ἀδάμαντας.

★ Ὁ ἀγαπῶν τὰ ὀρεκτικὰ φαγητὰ γίνεται ἐπαίτης.

★ Οἱ τρελλοὶ δίδουν τὰ γεύματα οἱ δὲ φρόνιμοι τὰ τρώγουν.

ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΔΑΠΑΝΑΙ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΗΜ.	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ	ΓΡΟΣΙΑ	ΔΑΠΑΝΑΙ	ΓΡΟΣΙΑ
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
	Εἰς μεταφοράν		*Εἰς μεταφοράν*	

ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΔΑΠΑΝΑΙ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΗΜ.	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ	ΓΡΟΣΙΑ	ΔΑΠΑΝΑΙ	ΓΡΟΣΙΑ
	Ἐκ μεταφορᾶς		Ἐκ μεταφορᾶς	
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				
25				
26				
27				
28				
29				
30				
31				
	Ἄθροισμα		Ἄθροισμα	

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

ΜΕΣΗΜΒΡΙΑ ΤΟΥΡΚΙΣΤΙ

1— 5	ὥρ.	7.14
6—10	»	7.17
11—15	»	7.21
16—20	»	7.23
21—25	»	7.23
26—31	»	7.23

☉ Ὁ ἥλιος εἰς τὸν ΤΟΞΟΤΗΝ

ΦΑΣΕΙΣ ΣΕΛΗΝΗΣ

☽	Πρ. τεταρτον	7
○	Πανσέληνος	13
☾	Τελ. τεταρτον	19
●	Νέα σελήνη	28

Μὴν ὀθωμανικὸς ΣΑΦΠΑΝ ἔχων ἡμέρας 29.

Η			Ν		Ο
1	Π.	Κοσμᾶ καὶ Δαμιανῆ Ἀναργύρ.	14	s. Bertrand.	2
2	Π.	Ἀκινδύνου μ. καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.	15	s. Léopold.	3
3	Σ.	Ἀκεψιμᾶ, Ἰωσήφ, Ἀειθαλᾶ μ.	16	ss. Edmond et Othmar.	4
4	Κ.	Ἰωαννικίου τοῦ Μεγ. Νικάνδρ.	17	s. Grégoire Thaumat.	5
5	Δ.	Γαλακτίωνος καὶ Ἐπιστήμης μ.	18	s. Otto	6
6	Τ.	Παύλη ἀρχιεπ. Κωνστ/λεως ὁμολ.	19	ste Elisabeth de Hongrie.	7
7	Τ.	Τῶν ἐν Μελιτινῇ 33 μ. Δαζάρου. ☽	20	s. Félix Valois.	8
8	Π.	Σύναξις ἀρχιστρ. Μιχαήλ.	21	**Présentation de N.-D.**	9
9	Π.	Ὁνησιφόρου καὶ Πορφυρίου μ.	22	ste Cécile v. m.	10
10	Σ.	Ἑράστου ἀποστ. Ὁρέστου μ.	23	s. Clément.	11
11	Κ.	Μηνᾶ, Βικτώρος, Βικεντίου μ.	24	s. Jean de la Croix.	12
12	Δ.	Ἰωάννου Ἐλεήμονος. Νείλου ὁσ.	25	ste Cathérine.	13
13	Τ.	Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμ. ☿	26	s. Conrad.	14
14	Τ.	Φιλίππου ἀποστόλ.	27	s. Virgile.	15
15	Π.	Γυρία, Σαμωνᾶ, Ἀβίβ μ. (Ἀρχ. ἡ νηστεία τῶν Χριστουγέννων).	28	s. Sosthène.	16
16	Π.	Ματθαίου τοῦ Εὐαγγελιστοῦ.	29	s. Saturnin.	17
17	Σ.	Γρηγορίου ἐπισκ. Νεοκαισαρείας.	30	s. André apôtre.	18
18	Κ.	Πλάτωνος καὶ Ῥωμανοῦ μ.	1	Avent, ste Natalie.	19
19	Δ.	Ἀβδίου προφ. Βαρλαὰμ μ. ☾	2	ste Pauline.	20
20	Τ.	Πρόκλου Κ/λεως. Γρηγορίου δεκατ.	3	s. François Xavier.	21
21	Τ.	**ΤΑ ΕΙΣΟΔΙΑ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ.**	4	ste Barbe, v. m.	22
22	Π.	Φιλήμονος καὶ Ἀρχίππ. ἀποστ.	5	s. Sabbas, abbé.	23
23	Π.	Ἀμφιλοχίου ἐπισκ. Ἰκονίου.	6	s. Nicolas, év.	24
24	Σ.	Κλήμεντος πάπα Ῥώμης.	7	s. Ambroise.	25
25	Κ.	Αἰκατερίνης μεγαλομ. Μερκουρίου μ.	8	Imm. Conception N.-D.	26
26	Δ.	Ἀλυπίου τοῦ Κιονίτου. Στυλιανοῦ.	9	ste Léocadie.	27
27	Τ.	Ἰακώβου Πέρσου μεγαλομ.	10	ste Eulalie, v. m.	28
28	Τ.	Στεφάνου τοῦ νέου. Εἰρηναρχοῦ μ. ●	11	s. Damas, p.	29
29	Π.	Παραμόνη καὶ Φιλουμένου μ.	12	s. Maxence.	1
30	Π.	Ἀνδρέου ἀποστόλου.	13	ste Lucie, v. m.	2

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ, ἡμέραι 30. — Καὶ τὰ ὀνόματα τοῦ Νοεμβρίου καὶ Δεκεμβρίου παρηχθησαν ἐκ τῶν λατινικῶν ὀνομασιῶν November (ἔνατος) καὶ December (δέκατος). Ἐνῷ οἱ μῆνες οὗτοι εἶναι πράγματι ἑνδέκατος καὶ δωδέκατος.

★ Γυνή, οἶνος, παιγνίδια καὶ διασκεδάσεις καθιστῶσι τὸν πλοῦτον μικρὸν καὶ τὰς ἀνάγκας μεγάλας.

★ Ὅταν ἔχω εἰς τὴν αὐλήν μου μίαν ἀγελάδα καὶ μίαν προβατίνα, ὅλος ὁ κόσμος μοῦ λέγει καλημέρα.

ΚΥΡΙΑΚΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Α΄ Κυριακή (4). Λουκᾶς.

Εἶπεν ὁ Κύριος· Ἄνθρωπός τις ἦν πλούσιος, καὶ ἐνεδυσάκετο πορφύραν καὶ βύσσον, εὐφραινόμενος καθ' ἡμέραν λαμπρῶς. Πτωχὸς δέ τις ἦν, ὀνόματι Λάζαρος, ὃς ἐβέβλητο πρὸς τὸν πυλῶνα αὐτοῦ ἡλκωμένος, καὶ ἐπιθυμῶν χορτασθῆναι ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τοῦ πλουσίου· ἀλλὰ καὶ οἱ κύνες ἐρχόμενοι ἀπέλειχον τὰ ἕλκη αὐτοῦ. Ἐγένετο δὲ ἀποθανεῖν τὸν πτωχόν, καὶ ἀπενεχθῆναι αὐτὸν ὑπὸ τῶν Ἀγγέλων εἰς τὸν κόλπον τοῦ Ἀβραάμ. Ἀπέθανε δὲ καὶ ὁ πλούσιος, καὶ ἐτάφη. Καὶ ἐν τῷ Ἅδῃ ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, ὑπάρχων ἐν βασάνοις, ὁρᾷ τὸν Ἀβραὰμ ἀπὸ μακρόθεν, καὶ Λάζαρον ἐν τοῖς κόλποις αὐτοῦ. Καὶ αὐτὸς φωνήσας εἶπε· Πάτερ Ἀβραάμ, ἐλέησόν με, καὶ πέμψον Λάζαρον, ἵνα βάψῃ τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου αὐτοῦ ὕδατος, καὶ καταψύξῃ τὴν γλῶσσάν μου· ὅτι ὀδυνῶμαι ἐν τῇ φλογὶ ταύτῃ. Εἶπε δὲ Ἀβραάμ· Τέκνον, μνήσθητι ὅτι ἀπέλαβες σὺ τὰ ἀγαθά σου ἐν τῇ ζωῇ σου, καὶ Λάζαρος ὁμοίως τὰ κακά· νῦν δὲ ὧδε παρακαλεῖται, σὺ δὲ ὀδυνᾶσαι. Καὶ ἐπὶ πᾶσι τούτοις, μεταξὺ ἡμῶν καὶ ὑμῶν χάσμα μέγα ἐστήρικται, ὅπως οἱ θέλοντες διαβῆναι ἐντεῦθεν πρὸς ὑμᾶς, μὴ δύνωνται, μηδὲ οἱ ἐκεῖθεν πρὸς ἡμᾶς διαπερῶσιν. Εἶπε δὲ· Ἐρωτῶ οὖν σε, Πάτερ, ἵνα πέμψῃς αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου· ἔχω γὰρ πέντε ἀδελφούς· ὅπως διαμαρτύρηται αὐτοῖς, ἵνα μὴ καὶ αὐτοὶ ἔλθωσιν εἰς τὸν τόπον τοῦτον τῆς βασάνου. Λέγει αὐτῷ Ἀβραάμ· Ἔχουσι Μωσέα καὶ τοὺς Προφήτας· ἀκουσάτωσαν αὐτῶν. Ὁ δὲ εἶπεν· Οὐχί, πάτερ Ἀβραάμ· ἀλλ' ἐάν τις ἀπὸ νεκρῶν πορευθῇ πρὸς αὐτούς, μετανοήσουσιν. Εἶπε δὲ αὐτῷ· Εἰ Μωσέως καὶ τῶν Προφητῶν οὐκ ἀκούουσιν, οὐδὲ ἐάν τις ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ, πεισθήσονται.

Β΄ Κυριακή (11). Λουκᾶς.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, Νομικός τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ, πειράζων αὐτόν, καὶ λέγων· Διδάσκαλε, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω; Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν· Ἐν τῷ νόμῳ τί γέγραπται; πῶς ἀναγινώσκεις; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου· καὶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. Εἶπε δὲ αὐτῷ· Ὀρθῶς ἀπεκρίθης· τοῦτο ποίει, καὶ ζήσει. Ὁ δέ, θέλων δικαιοῦν ἑαυτόν, εἶπε πρὸς τὸν Ἰησοῦν· Καὶ τίς ἐστί μου πλησίον; Ὑπολαβὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἀνθρωπός τις κατέβαινεν ἀπὸ Ἰερουσαλὴμ εἰς Ἰεριχώ, καὶ λῃσταῖς περιέπεσεν, οἳ καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν καὶ πληγὰς ἐπιθέντες, ἀπῆλθον, ἀφέντες ἡμιθανῆ τυγχάνοντα. Κατὰ συγκυρίαν δὲ ἱερεύς τις κατέβαινεν ἐν τῇ ὁδῷ ἐκείνῃ· καὶ ἰδὼν αὐτόν, ἀντιπαρῆλθεν. Ὁμοίως δὲ καὶ Λευΐτης, γενόμενος κατὰ τὸν τόπον, ἐλθὼν καὶ ἰδών, ἀντιπαρῆλθε. Σαμαρείτης δέ τις ὁδεύων, ἦλθε κατ' αὐτόν, καὶ ἰδὼν αὐτόν, ἐσπλαγχνίσθη· καὶ προσελθὼν κατέδησε τὰ τραύματα αὐτοῦ, ἐπιχέων ἔλαιον καὶ οἶνον· ἐπιβιβάσας δὲ αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἴδιον κτῆνος, ἤγαγεν αὐτὸν εἰς πανδοχεῖον καὶ ἐπεμελήθη αὐτοῦ. Καὶ ἐπὶ τὴν αὔριον ἐξελθών, ἐκβαλὼν δύο δηνάρια ἔδωκε τῷ πανδοχεῖ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἐπιμελήθητι αὐτοῦ· καὶ ὅτι ἂν προσδαπανήσῃς, ἐγὼ ἐν τῷ ἐπανέρχεσθαί με ἀποδώσω σοι. Τίς οὖν τούτων τῶν τριῶν δοκεῖ σοι πλησίον γεγονέναι τοῦ ἐμπεσόντος εἰς τοὺς λῃστάς; Ὁ δὲ εἶπεν· Ὁ ποιήσας τὸ ἔλεος μετ' αὐτοῦ. Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς· Πορεύου, καὶ σὺ ποίει ὁμοίως.

Γ΄ Κυριακή (18). Λουκᾶς.

Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην· Ἀνθρώπου τινὸς πλουσίου εὐφόρησεν ἡ χώρα. Καὶ διελογίζετο ἐν ἑαυτῷ, λέγων· Τί ποιήσω; ὅτι οὐκ ἔχω ποῦ συνάξω τοὺς καρπούς μου. Καὶ εἶπε· Τοῦτο ποιήσω· καθελῶ μου τὰς ἀποθήκας, καὶ μείζονας οἰκοδομήσω, καὶ συνάξω ἐκεῖ πάντα τὰ γεννήματά μου καὶ τὰ ἀγαθά μου· καὶ ἐρῶ τῇ ψυχῇ μου· Ψυχή, ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ κείμενα εἰς ἔτη πολλά· ἀναπαύου, φάγε, πίε, εὐφραίνου. Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Θεός· Ἄφρον, ταύτῃ τῇ νυκτὶ τὴν ψυχήν σου ἀπαιτοῦσιν ἀπὸ σοῦ· ἃ δὲ ἡτοίμασας, τίνι ἔσται; Οὕτως ὁ θησαυρίζων ἑαυτῷ, καὶ μὴ εἰς Θεὸν πλουτῶν. Ταῦτα λέγων, ἐφώνει· Ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω.

Δ΄ Κυριακή (25). Λουκᾶς.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἄνθρωπός τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ, πειράζων αὐτόν, καὶ λέγων· Διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω; Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Τί με λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθός, εἰμὴ εἷς, ὁ Θεός. Τὰς ἐντολὰς οἶδας· Μὴ μοιχεύσῃς· Μὴ φονεύσῃς· Μὴ κλέψῃς· Μὴ ψευδομαρτυρήσῃς· Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου. Ὁ δὲ εἶπε· Ταῦτα πάντα ἐφυλαξάμην ἐκ νεότητός μου. Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτῷ· Ἓν σοι λείπει· πάντα, ὅσα ἔχεις πώλησον, καὶ διάδος πτωχοῖς, καὶ ἕξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ, καὶ δεῦρο, ἀκολούθει μοι. Ὁ δέ, ἀκούσας ταῦτα, περίλυπος ἐγένετο· ἦν γὰρ πλούσιος σφόδρα. Ἰδὼν δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς περίλυπον γενόμενον, εἶπε· Πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες εἰσελεύσονται εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. Εὐκοπώτερον γάρ ἐστι κάμηλον διὰ τρυμαλιᾶς ῥαφίδος εἰσελθεῖν, ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν. Εἶπον δὲ οἱ ἀκούσαντες· Καὶ τίς δύναται σωθῆναι; Ὁ δὲ εἶπε· Τὰ ἀδύνατα παρὰ ἀνθρώποις, δυνατά ἐστι παρὰ τῷ Θεῷ.

13. **Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου.** Ὁ μέγας οὗτος τῆς οἰκουμένης διδάσκαλος ἐγεννήθη ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ τῷ 344 ἔτει, καὶ ἐμαθήτευσε παρὰ Λιβανίῳ τῷ σοφιστῇ καὶ Ἀνδραγαθίῳ τῷ φιλοσόφῳ. Ἐμόνασε πρῶτον ἐν τοῖς κατ' Ἀντιόχειαν ἡσυχαστηρίοις, εἶτα ἐχειροτονήθη πρεσβύτερος τῆς τῶν Ἀντιοχέων Ἐκκλησίας τῷ 383, ἀνεβιβάσθη εἰς τὸν ἀρχιερατικὸν θρόνον τῇ 15 Δεκεμβρίου τοῦ 397, καὶ ἐξωρίσθη τῷ 402 ὑπὸ Ἀρκαδίου καὶ Εὐδοξίας, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἀνεκλήθη πάλιν εἰς τὸν θρόνον αὐτοῦ. Μετὰ δὲ μῆνας 7—8 ἐξορισθεὶς ἐκ δευτέρου, τῇ 20 Ἰουνίου τοῦ 404, καὶ πολλὰ παθὼν ἐν ἐξορίᾳ ὑπὲρ τὰ τρία ἔτη, ἐκ τόπου εἰς τόπον μετακομιζόμενος, ἀπέθανε καθ' ὁδὸν ἐν Κομάνοις τῇ 14 Σεπτεμβρίου τοῦ 407.

Ἐπωνομάσθη *Χρυσόστομος* διὰ τὴν εὐῤῥαδειαν αὐτοῦ. Συνέγραψε τοσαῦτα, καὶ εἰς τοσοῦτον τὴν θείαν Γραφὴν ἐσαφήνισεν, ὡς οὐδεὶς τῶν ἄλλων πατέρων. Σώζονται 1447 λόγοι αὐτοῦ καὶ 249 ἐπιστολαί. 22 διδάσκαλοι τῆς Ἐκκλησίας ἔπλεξαν ἐγκώμιον εἰς αὐτόν. Ἡ μνήμη αὐτοῦ μετετέθη τὴν 13 Νοεμβρίου ὅπως μὴ συμπίπτῃ τῇ 14 Σεπτεμβρίου μετὰ τῆς ἑορτῆς τῆς Ὑψώσεως τοῦ Σταυροῦ.

25. **Τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης.** Κατήγετο ἐξ Ἀλεξανδρείας, ἦτο δὲ παρθένος περικαλλής, σωφρονεστάτη καὶ πεπαιδευμένη. Διὰ τοῦ σταυροῦ αὐτῆς φρονήματος ἐξενίκησε τὴν ἐμπαθῆ καὶ ἀκόλαστον ψυχὴν τοῦ ἡγεμόνος Μαξιμίνου, διὰ δὲ τῆς εὐγλωττίας της ἐπεστόμισε τοὺς πρὸς αὐτὴν διαλεγομένους ῥήτορας. Ἐστέφθη τῷ μαρτυρικῷ στεφάνῳ περὶ τὸ 305 ἔτος.

ΥΓΙΕΙΝΗ

Ἰχθυοφαγία. Ὁ Νοέμβριος εἶναι ὁ κατ' ἐξοχὴν μὴν τῆς ἰχθυοφαγίας. Ἡ σὰρξ τῶν ἰχθύων περιέχει 88 ἐπὶ τοῖς 100 ὕδατος, ἐνῷ ἡ βοεία μόνον 77 %, φαίνεται δὲ ὅτι οἱ ἰχθύες περιέχουν καὶ ὑπερβολικὴν ποσότητα πηκτωματώδους ἱστοῦ (ζελατίνας). Οἱ ἰχθύες ὡς δυναμωτικὴ τροφὴ εἶναι προφανῶς ὑποδεέστεροι τοῦ κρέατος, ἀλλὰ τρωγόμενοι μετρίως εἶναι ἐξαίρετος τροφή. Μερικοὶ εἶναι δύσπεπτοι, εἴτε διότι δὲν τοὺς μασσῶμεν τρώγοντες αὐτούς, εἴτε διότι ἔχουν πολὺ λίπος καὶ πήκτωμα. Παρετηρήθη ὅτι ὅσοι δὲν ἀνέχονται τὰς ρευστὰς τροφάς, δυσκόλως χωνεύουσι τὸ ψάρι.

Οἱ ἀρθρητικοὶ καὶ οἱ πάσχοντες ἀπὸ δερματικὰ νοσήματα πρέπει νὰ ἦναι ἐγκρατεῖς εἰς τὴν ἰχθυοφαγίαν. Ἡ κατάχρησις τῶν ἰχθύων δύναται νὰ προξενήσῃ ἐρυσιπέλατα, ἐρυθήματα, κνιδώσεις ἢ ἄλλας δερματικὰς παθήσεις. Ὁ Πλάτων ἀπηγόρευε τὴν ἰχθυοφαγίαν εἰς τοὺς νέους, ὁ δὲ ἐκ Κυθήρων ἰατρὸς Φιλόξενος λέγει ὅτι μὲ τὴν ὑπερβολικὴν χρῆσιν τῶν ἰχθύων συνέπεσε καὶ ἡ παρακμὴ τῶν ἠθῶν. Οἱ Ἕλληνες καὶ οἱ Ῥωμαῖοι, ὅταν ἔφθασαν εἰς τὴν κατάπτωσιν, ἦσαν φοβεροὶ ἰχθυοφάγοι. Οἱ Κινέζοι ἄλλην ζωϊκὴν τροφὴν ἀπὸ τοὺς ἰχθῦς σχεδὸν δὲν γνωρίζουν καὶ εἶναι παροιμιώδης ἡ στατιμότης των, ἐνῷ ἡ δραστηρία Ἀγγλοσαξωνικὴ φυλὴ δὲν ἀγαπᾷ τὴν ἰχθυοφαγίαν.

Οἱ ἰχθῦς οἱ ἔχοντες λευκὴν σάρκα καὶ ὄχι πολὺ λιπαρὰν εἶναι εὔπεπτοι καὶ ἐπιτρέπονται πολλάκις καὶ εἰς ἀναρρωνύοντας.

Οἱ πολὺ παχεῖς ἰχθύες εἶναι μὲν νοστιμώτατοι καὶ θρεπτικώτατοι ἀλλὰ καὶ δύσπεπτοι. Διὸ πρέπει νὰ μασσῶνται καλῶς, διότι ἄλλως φέρουν δυσπεψίαν καὶ διάρροιαν.

Ὑπάρχουν ἰχθῦς τῶν ὁποίων τὸ κρέας ἐπιφέρει δηλητηριώδη συμπτώματα. Ὁ ἰχθὺς τρώγεται μόνον πρόσφατος· οἱ ἑωλοι καὶ σεσηπότες εἶναι ὀλέθριοι καὶ δηλητηριώδεις. Λέγεται ὅτι ἂν ὁ ἰχθὺς μόλις ἐξαγόμενος τῆς θαλάσσης θανατωθῇ διὰ μαχαίρας διατηρεῖται περισσότερον, ἡ δὲ σὰρξ αὐτοῦ γίνεται ἀδροτέρα καὶ στερεωτέρα. Γνώρισμα ἑωλου ἰχθύος εἶναι ἡ πλαδαρότης τῆς σαρκός του, ἡ ἀλλοίωσις τοῦ ἐρυθροῦ χρώματος τῶν βραγχίων του, ἡ θολερότης τῶν ὀφθαλμῶν του καὶ ἡ ἀποφορὰ αὐτοῦ. Ἐν γένει ἡ ἰχθυοφαγία δὲν φαίνεται πολὺ θρεπτική. Οἱ διανοητικῶς ἐργαζόμενοι δικαίως ἀγαποῦσι τὰ ὄψαρια, διότι ἡ σὰρξ αὐτῶν περιέχει ἀρκετὸν φωσφόρον.

Τὰ παστὰ ὄψαρια πρέπει ν' ἀποφεύγωσιν οἱ δυσπεπτικοί, οἱ νευροπαθεῖς καὶ οἱ πάσχοντες ἀπὸ δερματίτιδας ἢ ἀπὸ νεφρικὰ καὶ καρδιακὰ νοσήματα. Εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ὑπάγονται καὶ τὰ καπνιστά.

Ὀστρείδια. Τὰ νωπὰ ὀστρείδια εἶναι ὑγιεινότατα καὶ εὔπεπτα, εἶναι δὲ καταλληλότατα διὰ τοὺς χοιραδικοὺς καὶ φθισικούς. Δὲν εἶναι τόσον καλὰ κατὰ τοὺς θερμοὺς μῆνας τοῦ ἔτους.

Μύακες (μύδια). Αὐτὰ εἶναι ὀλιγώτερον εὔπεπτα, εἰς μερικοὺς μάλιστα προξενοῦν γαστραλγίας, νευρικὰς καὶ δερματικὰς διαταράξεις. Ἀγρευόμενοι ἀπὸ χαλκόστρωτα κύτη πλοίων ἢ ἀκάθαρτα μέρη εἶναι πολλάκις δηλητηριώδεις.

Ἀστακοί κτλ. Τὰ ὀστρακόδερμα, ὡς οἱ ἀστακοί, αἱ γαρίδες κτλ. εἶναι δύσπεπτα, τὰ δὲ ὄξινα καρυκεύματα ὑποβοηθοῦσι κἄπως τὴν πέψιν των.

Ἄριστον καὶ πεπτικώτατον ἄρτυμα τῶν ἰχθύων εἶναι τὸ ὄξος καὶ τὸ λεμόνιον.

Τὰ μαλάκια (ὀκταπόδια, σηπίαι, καλαμάρια κτλ.) ἁρμόζουν μόνον εἰς δυνατοὺς στομάχους.

ΣΥΜΒΟΥΛΑΙ

Εἰς τὴν τράπεζαν καὶ εἰς τὴν αὐθουσαν σου ἀπόφευγε τὰς πολιτικὰς καὶ θρησκευτικὰς συζητήσεις. Φρόντιζε ὅπως οἱ προσκεκλημένοι σου συνδιαλέγωνται μεταξύ των καὶ ὄχι διὰ σοῦ.

Οὐδέποτε ὡμίλει μεγαλοφώνως. Μὴ διάκοπτε οὐδένα. Μὴ ἐπίμενε εἰς τὰς ἰδέας σου.

Ὅταν συνδιαλέγησαι μετὰ γυναικός, προτίμα τῶν γενικῶν ἰδεῶν τὰ ἰδιαίτερα γεγονότα.

Ὡμίλει πρὸς τοὺς νέους δι' ὅ,τι ἐνθουσιᾷ αὐτούς, καὶ πρὸς τοὺς γέροντας διὰ τὰς ἀναμνήσεις των.

Ὅταν ὑποδέχησαι, πρώτη φροντίς σου πρέπει νὰ εἶναι νὰ συνιστᾷς ἀμέσως τοὺς προσκεκλημένους σου τοὺς μὲν πρὸς τοὺς δέ, τοῦτο δὲ εἰλικρινῶς καὶ ἄνευ ἐπιδείξεως.

Ἐφεύρισκε συζητήσεις, εἰς τὰς ὁποίας νὰ ἐνδιαφέρωνται οἱ προσκεκλημένοι ἄγνωστοι πρὸς ἀλλήλους.

Κατὰ τυχαίαν συνάθροισιν συνίστα τότε μόνον, ὅταν τις σοὶ ἐκφράσῃ τὴν πρὸς τοῦτο ἐπιθυμίαν.

Ἡ καλλιτέρα διατύπωσις τῆς συστάσεως εἶναι ἡ ἁπλῆ ἀπαγγελία τοῦ ὀνόματος καὶ τοῦ ἐπωνύμου τοῦ συνιστωμένου, εἰς τὴν ὁποίαν δύνασαι νὰ προσθέσῃς ἐν ἀνάγκῃ τοὺς τίτλους αὐτοῦ, ὅπως διευκολύνῃς τὴν συνδιαλεξιν. Σύστησον ἀκολούθως κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον ἐκεῖνον, πρὸς τὸν ὁποῖον συνιστᾷς.

Συνίστα πάντοτε [τὸν νεώτερον καὶ τὸν κατέχοντα κατωτέραν θέσιν εἰς τὸν πρεσβύτερον καὶ τὸν κατέχοντα ἀνωτέραν θέσιν.

ΟΙΚΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Ἡ καλὴ οἰκοδέσποινα χρεωστεῖ νὰ ἔχῃ τὴν πλάστιγγα αὐτῆς. Τοῦτο εἶναι σπουδαία οἰκονομία. Τὰ δράμια ἑκάστης ἡμέρας ἀποτελοῦν ἐντὸς ἑνὸς ἔτους πολλὰς ὀκάδας.

Ἐκτὸς τούτου, ἂν ζυγίζητε ἐνώπιον τοῦ πωλητοῦ ὅ,τι παρ' αὐ-

τοῦ ἀγοράζετε, θὰ γίνῃ προσεκτικώτερος καὶ θὰ ζυγίζῃ χωρὶς νὰ θέλῃ νὰ σᾶς ἀπατήσῃ.

ΙΧΘΥΕΣ (Ὀψάρια).

Ἡ γονιμότης τῶν ἰχθύων εἶναι καταπληκτική. Παράγουσιν ἐτησίως μυριάδας καὶ ἑκατομμύρια ὠῶν, τῶν ὁποίων ὅμως μέγα μέρος καταστρέφεται μὴ γονιμοποιούμενον ἐγκαίρως, ἢ τὰ μικρὰ ἰχθύδια καταβιβρώσκονται ὑπὸ τῶν μεγάλων. Τινῶν ἰχθύων τὸ μῆκος τοῦ σώματος φθάνει μέχρι 10 μέτρων. Ἡ διάρκεια τῆς ζωῆς αὐτῶν φαίνεται οὐσα μακροτάτη.

Γένη τινα ἰχθύων ἔχουσι τὴν δύναμιν νὰ ἐκπηδῶσιν ὑπεράνω τοῦ ὕδατος, καὶ διὰ τῶν ὑπερμεγέθων αὐτῶν πτερυγίων νὰ κρατῶνται χρόνον τινὰ ταλαντευόμενοι ἐν τῷ ἀέρι. Τινὲς ὑφοῦνται τόσον ὁρμητικῶς, ὥστε καταπίπτουσιν εἴτα ἐντὸς μεγάλων ὑπωσοῦν πλοίων. Ἄλλοι δύνανται νὰ διανύσωσιν ἱπτάμενοι διάστημα μέχρι 200 μέτρων. Τοιοῦτοι εὑρίσκονται κυρίως εἰς τὰς θερμοτέρας θαλάσσας.

ΒΑΘΟΣ ΘΑΛΑΣΣΩΝ

Τὸ μεγαλείτερον βάθος τῆς θαλάσσης εὑρίσκεται εἰς τὸν Εἰρηνικὸν ὠκεανόν. Τὸ βαθύτερον τούτου μέρος εἶναι 8,606 μέτρα. Τοιοῦτον ἔχει περίπου ὕψος καὶ τὸ ὑψηλότερον ὄρος τῆς γῆς, εἰς τὴν Ἀσίαν.

Μετὰ τὸν Εἰρηνικὸν ἔρχεται ὁ Ἀτλαντικός, ἔχων βάθος 8431 μέτρων.

Ὁ Ἰνδικὸς ὠκεανὸς ἔχει βάθος 5,360 μέτρων.

Ἡ μεσόγειος θάλασσα 4,400 μέτρων.

Τὸ μεγαλείτερον βάθος τοῦ ἡμετέρου Βοσπόρου εἶνε εἰς τὸ στενώτερον αὐτοῦ μέρος, πρὸ τοῦ Κανδυλλί. Εἰς τὸ μέρος τοῦτο ἔχει βάθος 106 μέτρων καὶ 60 ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου.

Τὸ μεταξὺ τῶν δύο γεφυρῶν βάθος αὐτοῦ ποικίλει μεταξὺ 23 καὶ 41 μέτρων.

★ Οἱ κληρονομοῦντες ἀκόπως περιουσίαν καὶ κατασπαταλῶντες αὐτήν, σκέπτονται ἴσως ὅτι ἐπειδὴ εἶναι ἡμέρα ποτὲ δὲν θὰ γείνῃ νύξ. Καὶ ὅμως ὅταν τις ἀφαιρῇ πάντοτε ἀπὸ τὴν ἀποθήκην, ταχέως θὰ εὑρῇ τὸ πάτωμα αὐτῆς.

★ Ἂν θέλῃς νὰ εὐοδοῦνται αἱ ὑποθέσεις σου τρέξε μόνος σου. Ἂν θέλῃς νὰ μὴ εὐοδοθοῦν στεῖλε ἄλλον.

★ Ἐπίβλεπε ὁ ἴδιος τὰς ὑποθέσεις σου καὶ μὴ ἐμπιστεύεσαι πολὺ εἰς ἄλλους.

★ Δένδρον μεταφυτευόμενον καὶ οἰκογένεια μετοικοῦσα εὑρίσκεται πάντοτε χειρότερα παρὰ τοὺς μένοντας ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ τόπου.

★ Τρεῖς μετοικεσίαι ἰσοδυναμοῦν μὲ μίαν πυρκαϊάν.

★ Φύλαττε τὸ ἐργαστήριον καὶ τὸ ἐργαστήριον θὰ σὲ φυλάττῃ.

ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΔΑΠΑΝΑΙ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΗΜ.	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ	ΓΡΟΣΙΑ	ΔΑΠΑΝΑΙ	ΓΡΟΣΙΑ
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
	Εἰς μεταφοράν		*Εἰς μεταφοράν*	

ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΔΑΠΑΝΑΙ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΗΜ.	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ	ΓΡΟΣΙΑ	ΔΑΠΑΝΑΙ	ΓΡΟΣΙΑ
	Ἐκ μεταφορᾶς		*Ἐκ μεταφορᾶς*	
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				
25				
26				
27				
28				
29				
30				
	Ἄθροισμα		*Ἄθροισμα*	

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

ΜΕΣΗΜΕΡΙΑ ΤΟΥΡΚΙΣΤΙ

1— 5	ὥρ.	7.22
6—10	»	7.20
11—15	»	7.17
16—20	»	7.14
21—25	»	7.10
26—30	»	7.05

☉ *Ὁ ἥλιος εἰς τὴν* ΑΙΓΟΚΕΡΩ

ΦΑΣΕΙΣ ΣΕΛΗΝΗΣ

☽ *Πρ. τέταρτον* 5
○ *Πανσέληνος* 12
☾ *Τελ. τέταρτον* 19
● *Νέα σελήνη* 27

Μὴν ἀθωμανικὸς
RAMAZAN
ἔχων ἡμέρας 30.

11			N	O
1	Σ.	*Ναούμ προφ. Φιλαρέτ ὁσ.*	14	*ss. Isidore et Spiridion.* 3
2	Κ.	*Ἀββακοὺμ προφήτ.*	15	*s. Victor.* 4
3	Δ.	*Σοφονίου προφ. Ἀγγελικῆς νοσ.*	16	*ste Adélaïde.* 5
4	Τ.	*Βαρβάρας μ. Ἰωάννου Δαμασκην.*	17	*s. Lazare.* 6
5	Τ.	*Σάββα ἡγιασμένου. Διογένης.* ☽	18	*s. Gatien.* 7
6	Π.	*Νικολάου ἐπισκόπ. Μύρων.*	19	*ste Mélanie.* 8
7	Π.	*Ἀμβροσίου ἐπισκ. Μεδιολάνων.*	20	*s. Philogone.* 9
8	Σ.	*Παταπίου ὁσ. Σωσθένης ἀπόστ.*	21	*s. Thomas.* 10
9	Κ.	*Σύλληψις ἁγίας Ἄννης.*	22	*s. Flavien.* 11
10	Δ.	*Μηνᾶ. Ἑρμογένους, Εὐγραφ μ.*	23	*ste Victoire.* 12
11	Τ.	*Δανιὴλ προφ. καὶ τῶν 3 Παίδων.*	24	*Adam et Eve* 13
12	Τ.	*Σπυρίδωνος ἐπ. Τριμυθοῦντος.* ☉	25	**Noël**, *ste Eugénie.* 14
13	Π.	*Εὐστρατίου μ. Αὐξεντίου μ.*	26	*s. Etienne, m.* 15
14	Π.	*Θέωνος, Καλλινίκου, Φιλήμονος, μ.*	27	*s. Jean, év.* 16
15	Σ.	*Ἐλευθερίου ἱερομ. Σωσάννης μ.*	28	*ss. Innocents.* 17
16	Κ.	*Προκοπίου ὁσ. Ἀγγαὶ προ.*	29	*s. Thomas Canterb.* 18
17	Δ.	*Διονυσίου ἀρχιεπ. Αἰγίνης.*	30	*s. David, roi.* 19
18	Τ.	*Σεβαστιανοῦ καὶ Ζωῆς μαρτ.*	31	*s. Sylvestre.* 20
19	Τ.	*Βαρλαὰμ μ. Ἀγλαΐδος ὁσίας.* ☾	1	**Circoncision N. S.** 21
20	Π.	*Ἰγνατίου ἱερομ. Θεοφόρ.*	2	*s. Macaire.* 22
21	Π.	*Ἰουλιανῆς καὶ Θεμιστοκλέους μ.*	3	*ste Geneviève.* 23
22	Σ.	*Ἀναστασίας Φαρμακολυτρίας.*	4	*s. Rigobert.* 24
23	Κ.	*Τῶν ἐν Κρήτῃ 10 μαρτύρων.*	5	*ste Emilienne.* 25
24	Δ.	*Εὐγενίας ὁσιομάρτυρος.*	6	**Epiphanie.** 26
25	Τ.	**Η ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ.**	7	*s. Valentin.* 27
26	Τ.	*Ἡ σύναξις τῆς Θεοτόκου.*	8	*s. Lucien m.* 28
27	Π.	*Στεφάνου πρωτομάρτυρος.* ●	9	*s. Julien m.* 29
28	Π.	*Τῶν ἐν Νικομηδείᾳ βαπτισθέντων μ.*	10	*s. Guillaume.* 30
29	Σ.	*Τῶν ἐν Βηθλεὲμ 14 χιλ. νηπίων.*	11	*ste Hortense.* 1
30	Κ.	*Ἀνανίας μ. τῶν ἐν Θεσσαλονίκῃ.*	12	*ste Césarine.* 2
31	Δ.	*Μελάνης ὁσίας.*	13	*s. Hilaire.* 3

★ Ὅταν οἱ γυναῖκες διὰ τὸ τεῖον ἀφίνουν τὴν βελόντην, οἱ δὲ ἄνδρες διὰ τὸν οἶνον λησμονοῦν τὴν ἀξίνην καὶ τὸ σφυρίον, αἱ περιουσίαι ἔρχονται καὶ παρέρχονται.

★ Ἀπὸ παχὺ μαγειρεῖον ἐξέρχετε ἰσχνὴ διαθήκη.

★ Ὁ καθ' ἑκάστην ἀθροίζων κέρδη καὶ ἀγνοῶν τὴν οἰκονομίαν ὅ' ἀποθάνῃ πτωχός, ἐνῷ καθ' ὅλην τὴν ζωήν του ἔχει τὴν βίνα κολλημένην εἰς τὸ χρυσίον.

★ Ὁ θέλων νὰ πλουτίσῃ διὰ τοῦ ἀρότρου ὀφείλει καὶ νὰ τὸ κρατῇ καὶ νὰ τὸ διευθύνῃ.

ΚΥΡΙΑΚΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Α' Κυριακή (2). Λουκᾶς.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἐγένετο ἐν τῷ ἐγγίζειν τὸν Ἰησοῦν εἰς Ἱερικὼ, τυφλός τις ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν προσαιτῶν. Ἀκούσας δὲ ὄχλου διαπορευομένου, ἐπυνθάνετο τί εἴη τοῦτο. Ἀπήγγειλαν δὲ αὐτῷ, ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος παέρχεται. Καὶ ἔβόησε, λέγων· Ἰησοῦ, υἱὲ Δαυίδ, ἐλέησόν με. Καὶ οἱ προάγοντες ἐπετίμων αὐτῷ ἵνα σιωπήσῃ· αὐτὸς δὲ πολλῷ μᾶλλον ἔκραζεν· Υἱὲ Δαυίδ, ἐλέησόν με. Σταθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀχθῆναι πρὸς αὐτόν· ἐγγίσαντος δὲ αὐτοῦ, ἐπηρώτησεν αὐτόν, λέγων· Τί σου θέλεις ποιήσω; Ὁ δὲ εἶπε· Κύριε, ἵνα ἀναβλέψω. Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Ἀνάβλεψον· ἡ πίστις σου σέσωκέ σε. Καὶ παραχρῆμα ἀνέβλεψε, καὶ ἠκολούθει αὐτῷ δοξάζων τὸν Θεόν· καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἰδὼν, ἔδωκεν αἶνον τῷ Θεῷ.

Β' Κυριακή (9). Λουκᾶς.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἦν διδάσκων ὁ Ἰησοῦς ἐν μιᾷ τῶν Συναγωγῶν ἐν τοῖς Σάββασι. Καὶ ἰδοὺ, γυνὴ ἦν πνεῦμα ἔχουσα ἀσθενείας ἔτη δέκα καὶ ὀκτὼ· καὶ ἦν συγκύπτουσα, καὶ μὴ δυναμένη ἀνακῦψαι εἰς τὸ παντελές. Ἰδὼν δὲ αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, προσεφώνησε, καὶ εἶπεν αὐτῇ· Γύναι, ἀπολέλυσαι τῆς ἀσθενείας σου. Καὶ ἐπέθηκεν αὐτῇ τὰς χεῖρας· καὶ παραχρῆμα ἀνωρθώθη, καὶ ἐδόξαζε τὸν Θεόν. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος, ἀγανακτῶν ὅτι τῷ Σαββάτῳ ἐθεράπευσεν ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγε τῷ ὄχλῳ· Ἓξ ἡμέραι εἰσὶν, ἐν αἷς δεῖ ἐργάζεσθαι· ἐν ταύταις οὖν ἐρχόμενοι θεραπεύεσθε, καὶ μὴ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Σαββάτου. Ἀπεκρίθη οὖν αὐτῷ ὁ Κύριος, καὶ εἶπεν· Ὑποκριτά, ἕκαστος ὑμῶν τῷ Σαββάτῳ οὐ λύει τὸν βοῦν αὐτοῦ ἢ τὸν ὄνον ἀπὸ τῆς φάτνης, καὶ ἀπαγαγὼν ποτίζει; ταύτην δέ, θυγατέρα Ἀβραὰμ οὖσαν, ἣν ἔδησεν ὁ Σατανᾶς, ἰδοὺ, δέκα καὶ ὀκτὼ ἔτη, οὐκ ἔδει λυθῆναι ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ τούτου τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Σαββάτου; Καὶ ταῦτα λέγοντος αὐτοῦ, κατῃσχύνοντο πάντες οἱ ἀντικείμενοι αὐτῷ· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἔχαιρεν ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἐνδόξοις τοῖς γινομένοις ὑπ' αὐτοῦ.

Γ' Κυριακή (16). Λουκᾶς.

Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην· Ἄνθρωπός τις ἐποίησε δεῖπνον μέγα, καὶ ἐκάλεσε πολλούς· καὶ ἀπέστειλε τὸν δοῦλον αὐτοῦ τῇ ὥρᾳ τοῦ δείπνου εἰπεῖν τοῖς κεκλημένοις· Ἔρχεσθε, ὅτι ἤδη ἕτοιμά ἐστι πάντα. Καὶ ἤρξαντο ἀπὸ μιᾶς παραιτεῖσθαι πάντες. Ὁ πρῶτος εἶπεν αὐτῷ· Ἀγρὸν ἠγόρασα, καὶ ἔχω ἀνάγκην ἐξελθεῖν καὶ ἰδεῖν αὐτόν· ἐρωτῶ σε, ἔχε με παρῃτημένον. Καὶ ἕτερος εἶπε· Ζεύγη βοῶν ἠγόρασα πέντε, καὶ πορεύομαι δοκιμάσαι αὐτά· ἐρωτῶ σε, ἔχε με παρῃτημένον. Καὶ ἕτερος εἶπε· Γυναῖκα ἔγημα, καὶ διὰ τοῦτο οὐ δύναμαι ἐλθεῖν. Καὶ παραγενόμενος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος, ἀπήγγειλε τῷ κυρίῳ αὐτοῦ ταῦτα. Τότε ὀργισθεὶς ὁ οἰκοδεσπότης, εἶπε τῷ δούλῳ αὐτοῦ· Ἔξελθε ταχέως εἰς τὰς πλατείας καὶ ῥύμας τῆς πόλεως, καὶ τοὺς πτωχοὺς καὶ ἀναπήρους καὶ τυφλοὺς καὶ χωλοὺς εἰσάγαγε ὧδε. Καὶ εἶπεν ὁ δοῦλος· Κύριε, γέγονεν ὡς ἐπέταξας, καὶ ἔτι τόπος ἐστί. Καὶ εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τὸν δοῦλον· Ἔξελθε εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ φραγμούς, καὶ ἀνάγκασον εἰσελθεῖν, ἵνα γεμισθῇ ὁ οἶκός μου. Λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι οὐδεὶς τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων τῶν κεκλημένων γεύσεταί μου τοῦ δείπνου (Ματθ. Κεφ. κβ', 14). Πολλοὶ γάρ εἰσι κλητοί, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί.

Δ' Κυριακή (23). Ματθαῖος.

Βίβλος γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, υἱοῦ Δαυὶδ, υἱοῦ Ἀβραάμ· Ἀβραὰμ ἐγέννησε τὸν Ἰσαάκ· Ἰσαὰκ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰακώβ· Ἰακὼβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰούδαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ· Ἰούδας δὲ ἐγέννησε τὸν Φαρὲς καὶ τὸν Ζαρὰ ἐκ τῆς Δαμάρ· Φαρὲς δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐσρώμ· Ἐσρὼμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀράμ· Ἀρὰμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀμιναδάβ· Ἀμιναδὰβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ναασσών· Ναασσὼν δὲ ἐγέννησε τὸν Σαλμών· Σαλμὼν δὲ ἐγέννησε τὸν Βοὸς ἐκ τῆς Ῥαχάβ· Βοὸς δὲ ἐγέννησε τὸν Ὠβὴδ ἐκ τῆς Ῥούθ· Ὠβὴδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰεσσαί· Ἰεσσαὶ δὲ ἐγέννησε τὸν Δαυὶδ τὸν βασιλέα· Δαυὶδ δὲ ὁ βασιλεὺς ἐγέννησε τὸν Σολομῶντα ἐκ τῆς τοῦ Οὐρίου· Σολομὼν δὲ ἐγέννησε τὸν Ῥοβοάμ· Ῥοβοὰμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀβιά· Ἀβιὰ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀσά· Ἀσὰ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσαφάτ· Ἰωσαφὰτ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωράμ· Ἰωρὰμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ὀζίαν· Ὀζίας δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωάθαμ· Ἰωάθαμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἄχαζ· Ἄχαζ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐζεκίαν· Ἐζεκίας δὲ ἐγέννησε τὸν Μανασσῆ· Μανασσῆς δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀμών· Ἀμὼν δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσίαν· Ἰωσίας δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰεχονίαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, ἐπὶ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος. Μετὰ δὲ τὴν μετοικεσίαν Βαβυλῶνος, Ἰεχονίας ἐγέννησε τὸν Σαλαθιήλ· Σαλαθιὴλ δὲ ἐγέννησε τὸν Ζοροβάβελ· Ζοροβάβελ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀβιούδ· Ἀβιοὺδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλιακείμ· Ἐλιακεὶμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἄζώρ· Ἄζὼρ δὲ ἐγέννησε τὸν Σαδώκ· Σαδὼκ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀχείμ· Ἀχεὶμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλιούδ· Ἐλιοὺδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλεάζαρ· Ἐλεάζαρ δὲ ἐγέννησε τὸν Ματθάν· Ματθὰν δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰακώβ· Ἰακὼβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσὴφ τὸν ἄνδρα Μαρίας, ἐξ ἧς ἐγεννήθη Ἰησοῦς, ὁ λεγόμενος Χριστός. Πᾶσαι οὖν αἱ γενεαὶ ἀπὸ Ἀβραὰμ ἕως Δαυὶδ, γενεαὶ δεκατέσσαρες· καὶ ἀπὸ Δαυὶδ ἕως τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος, γενεαὶ δεκατέσσαρες· καὶ ἀπὸ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος ἕως τοῦ Χριστοῦ, γενεαὶ δεκατέσσαρες. Τοῦ δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ Γέννησις οὕτως ἦν· Μνηστευθείσης γὰρ τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μαρίας τῷ Ἰωσήφ, πρὶν ἢ συνελθεῖν αὐτοὺς, εὑρέθη ἐν γαστρὶ ἔχουσα ἐκ Πνεύματος ἁγίου. Ἰωσὴφ δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, δίκαιος ὢν, καὶ μὴ θέλων αὐτὴν παραδειγματίσαι, ἐβουλήθη λάθρα ἀπολῦσαι αὐτήν. Ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἐνθυμηθέντος, ἰδοὺ, Ἄγγελος Κυρίου κατ' ὄναρ ἐφάνη αὐτῷ, λέγων· Ἰωσὴφ υἱὸς Δαυὶδ, μὴ φοβηθῇς παραλαβεῖν Μαρίαν τὴν γυναῖκά σου· τὸ γὰρ ἐν αὐτῇ γεννηθὲν ἐκ Πνεύματός ἐστιν ἁγίου. Τέξεται δὲ υἱὸν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν· αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν. Τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν, ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ Κυρίου διὰ τοῦ Προφήτου, λέγοντος· Ἰδοὺ ἡ Παρθένος ἐν γαστρὶ ἕξει καὶ τέξεται Υἱόν, καὶ καλέσουσι τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουήλ· ὅ ἐστι μεθερμηνευόμενον, Μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός. Διεγερθεὶς δὲ ὁ Ἰωσὴφ ἀπὸ τοῦ ὕπνου ἐποίησεν ὡς προσέταξεν αὐτῷ ὁ Ἄγγελος Κυρίου· καὶ παρέλαβε τὴν γυναῖκα αὐτοῦ. Καὶ οὐκ ἐγίνωσκεν αὐτὴν, ἕως οὗ ἔτεκε τὸν Υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον· καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν.

Ε' Κυριακή (30). Μάρκος.

Ἀρχὴ τοῦ Εὐαγγελίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ· ὡς γέγραπται ἐν τοῖς Προφήταις· Ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν Ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου ἔμπροσθέν σου. Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ· Ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ. Ἐγένετο Ἰωάννης βαπτίζων ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. Καὶ ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν πᾶσα ἡ Ἰουδαία χώρα, καὶ οἱ Ἱεροσολυμῖται· καὶ ἐβαπτίζοντο πάντες ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ ὑπ' αὐτοῦ, ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. Ἦν δὲ Ἰωάννης ἐνδεδυμένος τρίχας καμήλου, καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ, καὶ ἐσθίων ἀκρίδας καὶ μέλι ἄγριον. Καὶ ἐκήρυσσε, λέγων· Ἔρχεταί ὁ ἰσχυρότερός μου ὀπίσω μου, οὗ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς λύσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ. Ἐγὼ μὲν ἐβάπτισα ὑμᾶς ἐν ὕδατι· αὐτὸς δὲ βαπτίσει ὑμᾶς ἐν Πνεύματι ἁγίῳ.

ΥΓΙΕΙΝΗ

Ἡ κόμη. Ἡ ὑγιεινὴ τῆς κόμης συνίσταται ἰδίως εἰς τὴν ἐλευθερίαν, τὸν ἀερισμὸν καὶ τὴν καθαριότητα τοῦ τριχωτοῦ δέρματος. Ἡ περίσσιγξις καὶ ἰσχυρὰ συστροφὴ τῶν τριχῶν, ἡ στενοχώρησις τῆς κόμης ὑπὸ ὀχληρὸν βάρος ἢ ὑπὸ στενὸς πίλους, ὁπότε ἡ κυκλοφορία τῆς κεφαλῆς δὲν τελεῖται ἐλευθέρως, συντελοῦσιν εἰς ἀτροφίαν τῶν βιζῶν τῶν τριχῶν καὶ ἐπομένως εἰς τριχόρροιαν. Τὸ κτένισμα πρέπει νὰ γίνηται ἐπιμελῶς καὶ συχνὰ διὰ νὰ ἀεριζῆται ἡ κόμη ἀλλὰ νὰ μὴ σύρωνται μὲ δύναμιν αἱ τρίχες.

Οἱ βόστρυχοι οὐδέποτε νὰ γίνωνται διὰ πυρὸς ἀλλὰ μόνον διὰ σιδήρου. Τὰ ἐλαιώδη κοσμητικὰ τῆς κεφαλῆς μόνον εἰς τὴν πολὺ ξηρὰν κόμην ὠφελοῦν, εἰς πᾶσαν δὲ ἄλλην περίστασιν εἶναι περιττὰ καὶ ἐνίοτε ἐπιβλαβῆ. Ἐὰν αἱ τρίχες ἦναι πολὺ ξηραί, ὠφέλιμος εἶναι ἡ χρῆσις ἀλοιφῆς συγκειμένης ἐξ ἴσων μερῶν βοείου μυελοῦ, ἐλαίου γλυκείων ἀμυγδάλων καὶ ἐλαίου λεπτοκαρύων καὶ ἀρωματισμένης κατὰ βούλησιν. Εἰς τὴν λιπαρὰν καὶ ὑγρὰν κόμην ὠφελεῖ ἡ ἑξῆς διάλυσις·

Ὑποβορικοῦ νατρίου 2 γρομ.
Ἀπεσταγμένου ὕδατος 250 »
Αἰθερ. ἐλαίου βανίλλης 15 σταγ.

Τριχόρροια. Αὕτη προέρχεται εἴτε ἀπὸ ἀσθενείας κατὰ τὴν ἀνάρρωσιν, εἴτε ἀπὸ τοπικὸν νόσημα, εἴτε καὶ ἄνευ προφανοῦς αἰτίας. Κατὰ τὴν τελευταίαν ταύτην περίπτωσιν δοκιμάζετε ἀλοιφὴν μετὰ θειϊκῆς κινίνης (2 : 30) ἢ ταννίνης (4 : 30). Κατὰ τῆς τριχορροίας ἠτις συμβαίνει κατὰ τὴν ἀνάρρωσιν ἀπὸ τυφοειδοῦς ἰδίως νόσου, πρέπει νὰ κανονισθῇ θεραπευτικὴ καὶ τονικὴ δίαιτα, νὰ δοθοῦν τὰ σιδηροῦχα φάρμακα, τὸ ἔλαιον τῆς μουρούνας καὶ ἰδίως τροφαὶ θειοῦχοι (λάχανον, κάρδαμον, ὠά.) τοπικῶς δὲ νὰ διεγερθῇ ἡ ζωτικότης τοῦ τριχωτοῦ δέρματος δι' ἐντριβῶν ἐρεθιστικῶν μὲ ἀρωματικὰ (οἰνόπνευμα, ταννίνη, αἰθέρια ἔλαια, βάλσαμα κανθαρίδων). Ἡ συχνὴ διαβροχὴ τῶν τριχῶν τὰς βλάπτει. Τὰ οἰνοπνευματώδη κοσμητικὰ συνηγῶς χρησιμοποιούμενα συντελοῦν εἰς πρόωρον λεύκανσιν.

Πιτυρίασις. Κατ' αὐτῆς διάσημος ἰατρὸς συμβουλεύει τὴν ἐπάλειψιν (πρωὶ καὶ ἑσπέρας) τοῦ τριχωτοῦ δέρματος διὰ τῆς ἑξῆς ἀλοιφῆς·

Βουτύρου κακάου, Κικίνου ἐλαίου καὶ ἀμυγδαλελαίου ἀνὰ 20 γραμ. καὶ turbith minéral 1 γραμ. καὶ 3 τῆς ἑβδομάδος σαπώνισμα τῆς κεφαλῆς μὲ καλὸν σάπωνα.

Στόμα. Ἡ ὑγιεινὴ τοῦ στόματος ἔχει στενοτάτην σχέσιν πρὸς τὴν ὑγιείαν τοῦ ὅλου σώματος, διότι τὸ στόμα εἶναι ἡ πύλη τοῦ πεπτικοῦ σωλῆνος καὶ ἐν μέρει τοῦ ἀναπνευστικοῦ συστήματος· τὸ πρῶτον δὲ ἐργαστήριον τῆς πέψεως. Τοὺς ὀδόντας καταστρέφουν τὰ πολὺ θερμὰ ἢ τὰ πολὺ ψυχρὰ πράγματα, ἀλλὰ πρὸ πάντων αἱ ἀπότομοι μεταβολαὶ θερμοκρασίας. Οἱ ἀμελεῖς καπνισταὶ χάνουν ἐνωρὶς τοὺς ὀδόντας των. Ἡ ἀκαθαρσία καὶ ἡ ἀπεριποιησία τοῦ στόματος, ἔνεκα τῆς ὁποίας συναθροίζεται τρυγία περὶ τοὺς ὀδόντας, φλεγμαίνει τὰ οὖλα καὶ φθείρει τοὺς ὀδόντας. Οἱ πίνοντες πολὺ ὀλίγον ὕδωρ καὶ ὕδωρ σκληρὸν ποτὲ παράγουσιν ὀλίγον ἀλκαλικὸν σίαλον, ἀνεπαρκῆ ὅπως ἐξουδετερώσῃ τὴν ὀξίνων βλέννας καὶ ἰδοὺ λόγος τερηδονισμοῦ τῶν ὀδόντων.

Ἡ κατάχρησις τῶν ὀξίνων καὶ τὰ σκληρὰ σακχαρώδη βλάπτουν τοὺς ὀδόντας. Βλαβερὰ δὲ εἶναι καὶ ἡ βεβιασμένη μάσησις, ὁπότων δὲν ἀναμιγνύεται ἀρκετὸς σίαλος μὲ τὰς τροφάς, διότι ὁ σίαλος ἐκτὸς τοῦ ὅτι βοηθεῖ τὴν χώνευσιν, διατηρεῖ καὶ τοὺς ὀδόντας ὡς ἀλκαλικὸν ὑγρόν. Δι' αὐτὸ πρέπει νὰ μασῶμεν κανονικῶς καὶ βραδέως. Νὰ μὴ φοβώμεθα τὸν ἁλὸν τοῦ ἁλάτου ἄρτου, ἀλλὰ ν' ἀποφεύγωμεν τὰ πολὺ σκληρὰ σώματα. Ἡ διὰ τῶν ὀδόντων θραῦσις καρύων, τὸ κόψιμον κλωστῆς κτλ. εἶναι κακὴ συνήθεια.

Ἡ καθημερινὴ πλύσις τῶν ὀδόντων καὶ χρῆσις ὀδοντοψύκτρας ἀρκετὰ σκληρᾶς ὄχι ὅμως καὶ πολὺ εἶναι ἀπαραίτητος. Μετὰ τὸ φαγητὸν πρέπει νὰ πλύνωνται πάντοτε οἱ ὀδόντες καὶ νὰ ἀφαιρῶνται διὰ πτεροῦ ἢ ξυλαρίου (οὐδέποτε διὰ βελόνης) τὰ ξένα σώματα. Ἡ χρῆσις ἀρωματικοῦ τινος ὕδατος εἶναι ὠφέλιμος οὐ μόνον πρὸς εὐοσμίαν τῆς πνοῆς, ἀλλὰ καὶ πρὸς καταστροφὴν τῶν ἐγχυματικῶν παρασίτων, τὰ ὁποῖα γεννῶσι τὴν τρυγίαν.

Καλὸν εἶναι ἐνίοτε διὰ νὰ ὑποκινῆται ἡ ἔκκρισις τοῦ σιέλου νὰ μασᾷ τις ἕνα ἢ δύο τροχίσκους χλωρικοῦ καλίου, ἢ κανὲν ξυλῶδες ἀρωματικὸν διαμάσημα (γλυκόριζα). Αἱ ὀδοντοτριπτικαὶ κόνεις ἢ πάσται προστρίβονται διὰ τοῦ δακτύλου ἢ διὰ ψήκτρας. Αἱ καλλίτεραι εἶναι ὅσαι περιέχουσι κόνιν κίνας, ὀλίγον φυτικὸν ἄνθρακα, παρεσκευασμένην κρητίδα (κιμωλίαν) καὶ αἰθέριον ἔλαιον μέντας.

Δυσοσμία τοῦ στόματος καὶ τῆς πνοῆς. Αὕτη προέρχεται ἀπὸ ἀκαθαρσίαν τῶν ὀδόντων ἢ τερηδόνας αὐτῶν, παθήσεις τοῦ στομάχου καὶ τῶν πνευμόνων ἢ τῶν ῥινικῶν κοιλοτήτων. Πρὸς ἐπανόρθωσιν τοῦ κακοῦ πρέπει νὰ καθαρίζηται ἡ τρυγία, νὰ θεραπευθῶσι οἱ τερηδονισμένοι ὀδόντες, ἡ δυσπεψία, ἡ ὀζαινα, νὰ γίνωνται γαργάραι μὲ ἔγχυμα φασκομηλιᾶς ἢ ἀφέψημα κίνας ἢ ἔγχυμα ἡδυόσμου μὲ διαλελυμένον χλωρικὸν κάλιον ἐντὸς καὶ προσθήκην βάμματος λεβάντας ἢ μὲ καλὸν ἀρωματικὸν ὀδοντοκοσμητικὸν ὕδωρ.

Ἐξαίρετοι πρὸς τοῦτο παστίλιαι κατασκευάζονται ἐκ τῶν ἑξῆς· Καρὶ ἀλεσμένου καὶ κόνεως φυτικοῦ ἄνθρακος ἀνὰ 150 γράμ. Κόνεως βορικοῦ ὀξέος 25 γραμ. Σακχαρίνης 75 ἑκατοστόγραμμα καὶ κόμμεως διαλελυμένου ὅσον ἀρκεῖ διὰ νὰ γίνουν 150 τροχίσκοι.

(Ἐκ τοῦ Ὁδηγοῦ Σ. Κουσουλίνου κατὰ τὸν ἰατρὸν Α. Γεωργιάδην).

ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΔΑΠΑΝΑΙ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΗΜ.	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ	ΓΡΟΣΙΑ	ΔΑΠΑΝΑΙ	ΓΡΟΣΙΑ
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
	Εἰς μεταφοράν		*Εἰς μεταφοράν*	

ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΔΑΠΑΝΑΙ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΗΜ.	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ	ΓΡΟΣΙΑ	ΔΑΠΑΝΑΙ	ΓΡΟΣΙΑ
	Ἐκ μεταφορᾶς		*Ἐκ μεταφορᾶς*	
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				
25				
26				
27				
28				
29				
30				
31				
	Ἄθροισμα		*Ἄθροισμα*	

ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΔΑΠΑΝΑΙ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ

ΜΗΝΕΣ	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ	ΓΡΟΣΙΑ	ΔΑΠΑΝΑΙ	ΓΡΟΣΙΑ
Ιανουάριος				
Φεβρουαρ.				
Μαρτιος				
Απριλιος				
Μαϊος				
Ιουνιος				
Ιουλιος				
Αυγουστος				
Σεπτεμβρ.				
Οκτωβριος				
Νοεμβριος				
Δεκεμβριος				
	Άθροισμα		*Άθροισμα*	
	Έλειμμα		*Περίσσευμα*	

Η ΜΕΤΑΞΥ ΓΡΗΓΟΡΙΑΝΟΥ ΚΑΙ ΙΟΥΛΙΑΝΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ ΔΙΑΦΟΡΑ

Ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων ἡ ἀκριβὴς διάρκεια τοῦ ἡμερονυκτίου ὡρίσθη εἰς ***εἰκοσιτέσσαρα*** ἴσα μέρη, ὀνομασθέντα ὥρας.

Τὸ ἡμερονύκτιον ἄρχεται κατ' ἄλλους μὲν ἀπὸ τῆς μεσημβρίας κατ' ἄλλους δὲ ἀπὸ τῆς δύσεως τοῦ Ἡλίου. Ἄλλοι πάλιν ὑπολογίζουσιν αὐτὸ ἀπὸ τοῦ μεσονυκτίου καὶ ἄλλοι ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου.

Καθ' ἡμᾶς ἡ διάρκεια τῶν εἰκοσιτεσσάρων τούτων ὡρῶν εἶναι ὁ χρόνος, ὁ χωρίζων μίαν μεσημβρίαν ἀπὸ τῆς ἄλλης. Ὁ Ἥλιος ἀνατέλλων τὴν πρωΐαν ἐξ Ἀνατολῶν, φθάνει τὴν μεσημβρίαν εἰς τὸ ὑψηλότερον αὐτοῦ σημεῖον, ἐξακολουθῶν τὸν ἴδιον λοξὸν κύκλον, καὶ κατακλίνεται τὴν ἑσπέραν εἰς τὴν Δύσιν. Διέρχεται ἄνωθεν τοῦ κύκλου τούτου τὴν μεσημβρίαν, μεταξὺ δὲ δύο διαδοχικῶν διαβάσεων τοῦ Ἡλίου διὰ τοῦ ἰδίου μεσημβρινοῦ παρέρχονται εἰκοσιτέσσαρες ὧραι.

Ἀλλ' οἱ ἀστρονόμοι, παρατηροῦντες μετὰ προσοχῆς τὸν οὐρανόν, ἀνεκάλυψαν ὅτι ἡ περὶ ἑαυτὴν στροφὴ τῆς Γῆς δὲν ἐκτελεῖται ἐπακριβῶς ἐντὸς 24 ὡρῶν. Πράγματι ὁ Ἥλιος δὲν ἐπανέρχεται κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμὴν εἰς τὸν ἴδιον μεσημβρινόν. Φθάνει εἰς αὐτὸν ὁτὲ μὲν ταχύτερον ὁτὲ δὲ βραδύτερον. Ἐνῷ ἀπ' ἐναντίας ἐξετάζοντες ἕνα ἀστέρα, παρατηροῦσιν ὅτι αὐτός, ἀνατέλλων καὶ δύων ὡς ὁ Ἥλιος, διέρχεται πάντοτε διὰ τοῦ ἰδίου μεσημβρινοῦ ἀκριβέστατα κατὰ τὸ ἴδιον δευτερόλεπτον.

Μεταξὺ δύο διαδοχικῶν διαβάσεων ἑνὸς ἀστέρος δι' ἑνὸς μεσημβρινοῦ ἀριθμοῦσι πάντοτε ***86,164*** δευτερόλεπτα, οὐδέποτε δὲ ἓν περισσότερον ἢ ἓν ὀλιγώτερον. Ἀλλὰ τὰ 86,164 ταῦτα δευτερόλεπτα ἀποτελοῦσιν ἐπακριβῶς οὐχὶ 24 ὥρας ἀλλ' ***23 ὥρας, 56 λεπτὰ καὶ 4 δευτερόλεπτα.*** Ἑπομένως τοσοῦτον χρόνον διαρκεῖ πάντοτε *ἡ περὶ ἑαυτὴν στροφὴ τῆς Γῆς.*

Ὥστε διὰ νὰ γίνῃ μεσημβρία, πρέπει ἡ Γῆ νὰ ἐξακολουθήσῃ στρεφομένη περὶ ἑαυτὴν ἐπὶ ***3 εἰσέτι λεπτὰ καὶ πεντήκοντα ἓξ δευτερόλεπτα,*** πρέπει δὲ νὰ ἐξακολουθῇ πράττουσα τοῦτο καθ' ἁπάσας τὰς ἡμέρας τοῦ ἔτους.

Οὗτος ὁ λόγος δι' ὃν αἱ ἡμέ-

ραι τοῦ ἔτους ὑπολογίζονται εἰς 365 ἡμέρας καὶ 6 ὥρας. Ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ ἔτος ἀπαρτίζεται μόνον ἐκ 365 ἡμερῶν, διὰ νὰ εἶναι ἀκριβὲς ἠναγκάσθησαν νὰ προσθέσωσιν εἰς πᾶν τέταρτον ἔτος μίαν ἡμέραν, καὶ ἡ διάρκεια τοῦ ἔτους τότε ἀπαρτίζεται ἐκ 366 ἡμερῶν.

Τὸ ἔτος τοῦτο ὠνομάσθη *Βίσεκτον*, ἡ δὲ ἡμέρα προσετέθη εἰς τὸν μῆνα Φεβρουάριον, ὁ ὁποῖος κατὰ πᾶν τέταρτον ἔτος ἀντὶ 28 ἡμερῶν ἔχει 29.

Ἀλλ' ὅπως συμπληρωθῇ ἐπακριβῶς τὸ ἔτος, δὲν ἀρκεῖ ἡ εἰς αὐτὸ προσθήκη τῶν ἓξ ὡρῶν. Ὑπάρχει περιπλέον καὶ μικρά τις διαφορά, τὴν ὁποίαν δὲν ἐλάβον ὑπ' ὄψιν. Πραγματικῶς τὸ ἔτος ἀποτελοῦσιν ἐπακριβῶς ***365 ἡμέραι, 6 ὧραι, 9 λεπτὰ καὶ 11 δευτερόλεπτα.*** Ἀπὸ δὲ τῆς ἐποχῆς τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος, ζῶντος π. Χ. μέχρι τοῦ 1582 τὰ 9 ταῦτα λεπτὰ καὶ 11 δευτερόλεπτα ἀπετέλεσαν τὸ στρογγύλον ποσὸν ***δέκα ἡμερῶν.*** Οὕτως ἡ ἡμερομηνία τοῦ ἡμερολογίου, τοῦ γενομένου ἐπὶ Ἰουλίου Καίσαρος, ὑπελείπετο τῆς πραγματικῆς κατὰ δέκα ἡμέρας.

Ἡ ἀνωμαλία αὕτη ἀνεκαλέφθη ὑπὸ τῶν ἀστρονόμων τῷ 1582 ἐπὶ πάπα Γρηγορίου τοῦ ΙΓ', οὗτος δέ, ὅπως ἐπανορθώσῃ τὰ κακῶς κείμενα, μετηρρύθμισε τὸ Ἰουλιανὸν ἡμερολόγιον, προσθεὶς εἰς αὐτὸ τὰς ἐλλειπούσας δέκα ἡμέρας.

Ἀπεφασίσθη ἑπομένως ὅπως ἡ 5 ὀκτωβρίου τοῦ 1582 κληθῇ 15, ἵνα δὲ προληφθῇ ἡ διαφορὰ αὕτη καὶ ἐν τῷ μέλλοντι, ὡρίσθη ὅπως τὰ ἔτη 1700, 1800 καὶ 1900, Βίσεκτα κατὰ τὸ Ἰουλιανὸν ἡμερολόγιον, μὴ ὦσι τοιαῦτα, μείνῃ δὲ Βίσεκτον μόνον τὸ 2,000.

Τὸ νέον ἡμερολόγιον, ὀνομασθὲν ***Γρηγοριανόν,*** δὲν ἠσπάσθησαν πάντες. Καθολικαί τινες ἐκκλησίαι, ἡ τῶν διαμαρτυρομένων καὶ ἡ ἡμετέρα ὀρθόδοξος ἐξηκολούθησαν χρονολογοῦσαι κατὰ τὸ Ἰουλιανὸν ἡμερολόγιον, ἀλλὰ βραδύτερον τὸ ἠσπάσθησαν αἱ καθολικαὶ καὶ ἡ διαμαρτυρομένη. Τούτου ἕνεκα τὸ ἡμέτερον ἡμερολόγιον ὑπολείπεται μέχρι σήμερον τοῦ Γρηγοριανοῦ κατὰ ***δεκατρεῖς ἡμέρας.***

★ Ὁ δανειζόμενος δι' ἀνάγκας πολυτελείας παρὰ τοῦ κερδίζοντος διὰ τῆς ἐργασίας καὶ οἰκονομίας του, λησμονεῖ ὅτι ὀρθιος χωρικὸς ἀξίζει πλειότερον γονατιστοῦ ἄρχοντος.

★ Μὲ ὅσα στοιχίζει ἓν ἐλάττωμα ἀνατρέφονται δύο παιδία.

★ Πόσοι ἄνθρωποι διὰ τὴν εὐχαρίστησιν νὰ φορέσουν ἓν καλὸν φόρεμα περιπατοῦν μὲ κενὸν στόμαχον καὶ ἀφίνουν νὰ πεινᾷ ἡ οἰκογένειά των.

★ Ὁ φροντίζων μόνος διὰ τὰ πράγματά του πάντοτε ὠφελεῖται.

ΚΟΣΜΟΓΡΑΦΙΚΑ

ΠΩΣ ΕΣΧΗΜΑΤΙΣΘΗ Η ΓΗ

Ὑπῆρξεν ἐποχὴ καθ' ἣν ἡ ζωὴ οὐδαμῶς ὑπῆρχεν ἐπὶ τῆς Γῆς. Τὸ σχῆμα τῆς γηΐνης σφαίρας, ἡ κατὰ τοὺς πόλους πλάτυνσις αὐτῆς, ἡ μορφὴ τοῦ ἐδάφους, ἡ ὀρυκτολογικὴ φύσις τῶν ἀνωτέρων καὶ κατωτέρων στρωμάτων, τὰ ἑξακοντίζοντα πυριφλεγεῖς λάβας ἡφαίστεια, οἱ σεισμοί, ἡ κανονικὴ αὔξησις τῆς θερμοκρασίας ἐφ' ὅσον προχωρεῖ τις εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς σφαίρας, ταῦτα πάντα ἀποδεικνύουσιν ὅτι ἡ Γῆ κατὰ τοὺς πρώτους χρόνους ἦτο ***ἀκατοίκητος.***

Ἦτο κατὰ πρῶτον ἥλιος ***θερμός, φωτεινός, πυριφλεγής.***

Ἀφ' ἑτέρου ἐξετάζοντες τὴν περὶ τὸν Ἥλιον ἐτησίαν στροφὴν ἢ τροχιὰν τοῦ πλανήτου, ἐφ' οὗ κατοικοῦμεν, καὶ τὰς τροχιὰς τῶν ἄλλων πλανητῶν, παρατηροῦμεν ὅτι πάντες στρέφονται περὶ τὸν Ἥλιον κατὰ τὴν αὐτὴν διεύθυνσιν καθ' ἣν ἀκριβῶς καὶ οὗτος στρέφεται περὶ ἑαυτόν.

Ἑπομένως ἀναγκαζόμεθα νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι ἡ παραγωγὴ τῶν πλανητῶν συνδέεται οὕτως ἢ ἄλλως μετὰ τοῦ Ἡλίου, περὶ τὸν ὁποῖον στρέφονται ὡς παιδία, συνοδεύοντα τὸν πατέρα αὐτῶν, ἡ δὲ πιθανωτέρα ἐπιστημονικὴ θεωρία εἶναι ἡ ἑπομένη·

Ὁ Ἥλιος ἐπὶ ἐποχῆς ἀγνώστου ἦτο ἐν καταστάσει συμπαγοῦς νεφελώσεως, κατεχούσης ἅπαντα τὸν χῶρον, τὸν ὁποῖον κατέχει σήμερον τὸ ἡμέτερον ἡλιακὸν σύστημα. Προέβαινε μάλιστα καὶ πέραν αὐτοῦ.

Φαντασθῶμεν λοιπὸν πελώριον ἀεριώδη ὄγκον, εὑρισκόμενον εἰς τὸ ἄπειρον. Πᾶν μόριον ὕλης φύσει περιέχει ἐν ἑαυτῷ τὴν δύναμιν τῆς ἕλξεως. Ἑπομένως τὸ συμπαγέστερον μέρος τοῦ ἀεριώδους τούτου ὄγκου θὰ σύρῃ ἀνεπαισθήτως πρὸς ἑαυτὸ τὰ ἄλλα μέρη, κατὰ δὲ τὴν βραδεῖαν ταύτην πτῶσιν τῶν πλέον μεμακρυσμένων μορίων πρὸς τὸ μᾶλλον ἑλκύον αὐτὰ κέντρον θὰ παραχθῇ γενικὴ κίνησις.

Ἡ κίνησις αὕτη θὰ διευθύνηται εἰς τὸ κέντρον τοῦτο, σύρουσα ἅπαντα τὸν ὄγκον ἐν τῇ αὐτῇ περιστροφικῇ κινήσει.

Τὸ κατ' ἐξοχὴν ἁπλοῦν σχῆμα, δυνάμει αὐτοῦ τοῦ νόμου τῆς ἕλξεως, εἶναι τὸ ***σφαιρικόν.***

Τὸ σχῆμα τοῦτο λαμβάνει μία σταγὼν ὕδατος ἀφιεμένη ἐλευθέρα καὶ μία σταγὼν ὑδραργύρου.

Οἱ νόμοι τῆς μηχανικῆς ἀποδεικνύουσιν ὅτι ἐφ' ὅσον ὁ ἀεριώδης οὗτος ὄγκος συμπυκνοῦται καὶ ἐπομένως σμικρύνεται, κατὰ τοσοῦτον αὐξάνει καὶ ἡ περιστροφικὴ δύναμις τῆς νεφελώσεως. Αὕτη, περιστρεφομένη ταχέως, πλατύνεται κατὰ τοὺς πόλους καὶ λαμβάνει μικρὸν κατὰ μικρὸν σχῆμα ἀεριώδους φακοῦ.

Ὁ φακὸς οὗτος στρεφόμενος μετὰ μεγίστης ταχύτητος, ἀναπτύσσει κατὰ τὰ ἄκρα αὐτοῦ κεντρόφυγα δύναμιν ἀνωτέραν τῆν γενικῆς ἕλξεως τοῦ ὄγκου, ὡς συμβαίνει ὅταν περιστρέφωμεν μίαν σφενδόνην.

Ἀναπόφευκτος συνέπεια τῆς ταχείας ταύτης στροφῆς τοῦ φακοῦ ἔσται διάσπασις τῆς ἰσορροπίας, ἡ ὁποία ἀποσπᾷ ἕνα ἐξωτερικὸν δακτύλιον.

Ὁ ἀεριώδης οὗτος δακτύλιος θὰ ἐξακολουθῇ στρεφόμενος ταὐτοχρόνως καὶ μετὰ τῆς αὐτῆς ταχύτητος, ἀλλὰ θὰ ἀποσπασθῇ τῆς ἀεριώδους μητρός του, ἡ ὁποία θὰ ἐξακολουθῇ ὑφισταμένη τὴν προοδευτικὴν αὐτῆς συμπύκνωσιν καὶ τὴν ἐπιτάχυνσιν τῆς κινήσεώς της.

Οὕτως ἐντὸς τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς νεφελώσεως σχηματίζονται δευτερεύοντα κέντρα πυκνώσεως.

Διὰ τοῦ τηλεσκοπίου ἀνακαλύπτονται εἰς τὰ βάθη τῶν οὐρανῶν νεφελώσεις, τῶν ὁποίων τὰ σχήματα ἀντιστοιχοῦσι πρὸς τὰς μεταμορφώσεις ταύτας, αὗται δὲ ἐσχηματίσθησαν οὐχὶ ἐκ τῶν ἐγγὺς αὐτῶν ἀστέρων, ἀλλ' εἰσὶν ἀληθῆ ἀέρια, μεταξὺ τῶν ὁποίων πλεονάζει τὸ ἄζωτον καὶ τὸ ὑδρογόνον. Ἐν τῷ ἡμετέρῳ πλανητικῷ συστήματι ὑφίστανται ἄλλως οἱ δακτύλιοι τοῦ πλανήτου Κρόνου.

Διὰ τῆς θεωρίας ταύτης ἐξηγεῖται ὁ διαδοχικὸς σχηματισμὸς τῶν πλανητῶν καὶ ἡ περὶ τὸν Ἥλιον περιστροφικὴ κίνησις αὐτῶν.

Ὁ μᾶλλον μεμακρυσμένος ἐκ τῶν γνωστῶν πλανητῶν, ὁ ***Ποσειδών***, θὰ ἀπεσπάσθη τῆς νεφελώσεως καθ' ἣν ἐποχὴν αὐτὴ ἐξικνεῖτο μέχρις ἀποστάσεως ἑνὸς δισεκατομμυρίου λευγῶν. Τούτου ἕνεκεν ὁ πλανήτης οὗτος ἐκτελεῖ βραδύτατα τὴν περὶ τὸν Ἥλιον κίνησιν αὐτοῦ, ἤτοι ἐν διαστήματι ***165 ἐτῶν!***

Ὁ ἀρχικὸς δακτύλιος δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ μείνῃ εἰς κατάστασιν δακτυλίου, ἐκτὸς ἂν ἦτο πάντῃ ὁμοιόμορφος καὶ κανονικός. Ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ τοιοῦτον ἦτο ἀπραγματοποίητον, συνεπυκνώθη ταχέως καὶ ἀπετέλεσε καὶ οὗτος σφαῖραν.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἀπεσπάσθησαν διαδοχικῶς καὶ ἐσχηματισθησαν ἐν τῷ μέσῳ αὐτῆς τῆς νεφελώσεως οἱ πλανῆται ***Οὐρανός, Κρόνος, Ζεύς, Ἄρης*** καὶ ἀκολούθως ἡ ***Γῆ***.

Ὁ σχηματισμὸς τοῦ πλανήτου ἡμῶν ἀνέρχεται εἰς τὴν ἐποχήν, καθ' ἣν ὁ ἥλιος ἔφθανε τοὐλάχιστον μέχρι τῆς Γῆς. Ἡ ***Ἀφροδίτη*** καὶ ὁ ***Ἑρμῆς*** ἐσχηματίσθησαν βραδύτερον.

Ὁ Ἥλιος θὰ σχηματίσῃ ἀρά γε καὶ ἄλλους νέους κόσμους; Τοῦτο δὲν εἶναι πιθανόν, διότι πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ τοιούτου ἀπαιτεῖται ὅπως ἡ περιστροφικὴ αὐτοῦ κίνησις ἐπιταχυνθῇ, καθισταμένη 219 φορὰς ταχυτέρα τῆς σημερινῆς.

Ἡ Σελήνη ἐσχηματίσθη ἀπὸ τῆς Γῆς, ὅτε αὕτη, διατελοῦσα εἰσέτι ἐν νεφελώδει καταστάσει, ἐξετείνετο μέχρι τῆς τροχιᾶς τοῦ δορυφόρου ἡμῶν, ὅστις τότε εὑρίσκετο ἐγγυτέρω τῆς Γῆς. Ἡ σχετικὴ συμπύκνωσις τῶν πλανητῶν συνεπάγεται τὴν ἑπομένην θεωρίαν. Ἡ Σελήνη, σχηματισθεῖσα ἐκ τῶν ἐπιπλεόντων, οὔτως εἰπεῖν, ὑλικῶν τῆς νεφελώδους Γῆς, εἶναι κατὰ πολὺ ἐλαφροτέρα αὐτῆς.

Οἱ ῥορρωτέρω ἡμῶν κείμενοι πλανῆται ***Ποσειδών, Οὐρανός, Κρόνος*** καὶ ***Ζεὺς*** εἶναι πολὺ ὀλιγώτερον συμπαγεῖς ἢ οἱ πλανῆται οἱ εὑρισκόμενοι ἐγγυτέρω τοῦ Ἡλίου, ἤτοι ὁ ***Ἄρης***, ἡ ***Γῆ***, ἡ ***Ἀφροδίτη*** καὶ ὁ ***Ἑρμῆς***.

Περιπλέον εὑρίσκονται ἐν τῇ χημικῇ συνθέσει τῶν διαφόρων πλανητῶν, καὶ αὐτῶν ἔτι τῶν κομητῶν, διάττοντες ἀστέρες καὶ ἀερόλιθοι, ἤτοι τὰ αὐτὰ ὑλικά, τ' ἀποτελοῦντα τὴν Γῆν, καὶ τὰ ὁποῖα ὑπάρχουσιν ἐν νεφελώδει καταστάσει εἰς τὸν Ἥλιον.

Οὕτως ἡ Γῆ ἐσχηματίσθη ἐκ τῆς βραδείας συμπυκνώσεως ἀεριώδους δακτυλίου ἀποσπασθέντος ἀπὸ τοῦ Ἡλίου, καθ' ὃν χρόνον οὗτος, ἐξακολουθῶν νὰ συμπιέζηται καὶ νὰ συμπυκνοῦται, παρήγαγε βραδύτερον κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον τὴν ***Ἀφροδίτην*** καὶ τὸν ***Ἑρμῆν***.

Ἔκτοτε ἡ νεφέλωσις τῆς Γῆς ἔσχε τὴν ἀνεξάρτητον αὐτῆς ὕπαρξιν, καὶ ἐσχηματίσθη βραδέως πελωρία ἀεριώδης σφαῖρα, στρεφομένη περὶ ἑαυτήν.

Οὕτως ἡ σχηματισθεῖσα Γῆ, γενομένη συμπαγής, θερμανθεῖσα ὡς ἐκ τῆς ἀπειροστῆς καὶ διηνεκοῦς συγκρούσεως ἀπάντων τῶν ἀποτελούντων αὐτὴν ὑλικῶν, ἐλαμψε δι' ἀσθενοῦς λάμψεως ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ζοφεροῦ σκότους τοῦ ἀπείρου.

Ἀπὸ ἀερίου ἐγένετο ὑγρά, εἶτα στερεὰ καὶ ἀναμφιβόλως ἐξακολουθεῖ ψυχραινομένη καὶ συστελλομένη ἔτι καὶ σήμερον. Ὁ ὄγκος ὅμως αὐτῆς αὐξάνει ἀπ' αἰῶνος εἰς αἰῶνα ὡς ἐκ τῶν ἐπ' αὐτῆς καταπιπτόντων οὐρανολίθων καὶ διαττόντων ἀστέρων. Τοιοῦτοι πίπτουσι κατ' ἔτος ὑπὲρ τὰ ***ἑκατὸν δισεκατομμύρια***.

★ Ἂν θέλῃς νὰ ἔχῃς πιστὸν ὑπηρέτην ὑπηρέτει μόνος σεαυτόν.

★ Ὅταν ἡ καλὴ γυνὴ νήθῃ, δὲν τῆς λείπει ποτὲ ὑποκάμισον.

Η ΗΛΙΚΙΑ ΤΗΣ ΓΗΣ

Ἀδύνατον νὰ ὁριοθῇ δι' ἐτῶν καὶ αἰώνων ὁ χρόνος, τὸν ὁποῖον κατηνάλωσεν ἡ φύσις διὰ τὴν κοσμογονίαν. Ἑκατομμύρια ἐτῶν προστιθέμενα εἰς ἑκατομμύρια, μόλις σημειοῦσι τὰ δευτερόλεπτα τοῦ αἰωνίου ὡρολογίου. Ἀνάγκη ἑπομένως νὰ ἀντιληφθῶμεν διὰ τῆς φαντασίας τὸν χρόνον καὶ τὸ ἄπειρον.

Φαντασθῶμεν λοιπὸν τοὺς κόσμους γεννωμένους, ἔχοντας κατὰ πρῶτον ἀσθενῆ λάμψιν νεφελώσεως καὶ εἶτα ἀκτινοβολοῦντας ὡς ἡλίους.

Φαντασθῶμεν αὐτοὺς βραδύτερον ψυχραινομένους, καλυπτομένους βαθμηδὸν ὑπὸ κηλίδων καὶ εἶτα ὑπὸ στερεοῦ φλοιοῦ. Φαντασθῶμεν αὐτοὺς ὑφισταμένους ἀκολούθως ἀνατροπὰς καὶ τρομεροὺς κατακλυσμούς, ὡς ἐκ τῶν συνεχῶν καταρρεύσεων τοῦ φλοιοῦ ἐν τῷ κλιδάνῳ, λαμβάνοντας πολυαρίθμους πληγάς, στερεουμένους βραδέως ἐφ' ὅσον ψυχραίνονται καὶ λαμβάνοντας τοῦ λοιποῦ ἐξωτερικῶς παρὰ τοῦ Ἡλίου τὴν θέρμότητα καὶ τὸ φῶς.

Φαντασθῶμεν αὐτοὺς οἰκουμένους ὑπὸ ἐμψύχων ὄντων, καὶ καθισταμένους ἑστίας φιλοπόνων ἀνθρωποτήτων, αἱ ὁποῖαι θὰ μεταβάλωσι καὶ αὗται τὴν ἐπιφάνειαν αὐτῶν.

Ποσάκις ἡ ὄψις τῆς Γῆς δὲν ἀνενεώθη ἀπὸ τῆς μεμακρυσμένης ἐποχῆς τοῦ σχηματισμοῦ αὐτῆς!

Ἀπὸ πόσων αἰώνων στρέφεται περὶ τὸν Ἥλιον; Ἀπὸ πόσων αἰώνων ὁ Ἥλιος φωτοβολεῖ; Ἀδύνατον νὰ φαντασθῶμεν πόσος παρῆλθε χρόνος διὰ τὴν συμπύκνωσιν, τὴν ὁποίαν ὑπέστη ἡ ἀρχικὴ νεφελώδης κατάστασις ὅπως σχηματισθῇ τὸ πλανητικὸν ἡμῶν σύστημα, δὲν θὰ ἦτο δὲ ὑπερβολὴ ἂν ἠριθμοῦμεν τὸν χρόνον τοῦτον κατὰ ***δισεκατομμύρια αἰώνων.***

Σοφός τις ἀπέδειξεν ὅτι ἐχρειάσθησαν ***350,000,000*** ἐτῶν ὅπως ἡ Γῆ μεταβῇ ἀπὸ τῆς ὑγρᾶς αὐτῆς καταστάσεως εἰς τὴν στερεὰν καὶ ψυχρανθῇ ἀπὸ 2000 βαθμῶν εἰς 200. Ὁ δὲ Ἥλιος ὑπῆρχεν ἐπίσης πρὸ πολλῶν ἑκατομμυρίων αἰώνων.

Τί δὲ σημαίνει ἡ ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητος ἐνώπιον τοσούτων χρονικῶν περιόδων; Ὁμοιάζει ἓν κῦμα ἐν τῷ ὠκεανῷ.

Ἐπὶ χιλιάδας αἰώνων ἡ γῆινη σφαῖρα ἐκυλίετο εἰς τὸ ἄπειρον ἐν καταστάσει ἀπεράντου χημείου. Ἀπὸ τῶν νεφῶν κατέπιπτεν ἐπὶ τοῦ πυριφλεγοῦς αὐτῆς ἐδάφους διηνεκὴς κατακλυσμὸς ζέοντος ὕδατος, ἀνερχομένου κατ' ἀτμοὺς εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν ὅπως καὶ πάλιν καταπέσῃ. Ὅταν ἡ θερμότης τῆς ἐπιφανείας αὐτῆς ἐγένετο κατωτέρα τοῦ ζέοντος ὕδατος, ὁ ἀτμὸς διελύθη καὶ ὥρμησεν ἐπ' αὐτῆς. Ἐν τῷ μέσῳ τῶν τρομερῶν τούτων κλυδώνων ὁ φλοιὸς τῆς Γῆς, μυριάκις συντριβόμενος ἔνεκεν τῶν σπασμῶν τοῦ κεντρικοῦ πυρός, ἐξήμει φλόγας καὶ διελύετο.

Αἱ πρῶται ἀπὸ τοῦ παγκοσμίου ὠκεανοῦ προκύψασαι γαῖαι ἦσαν νησίδια ἐκ ξηροῦ καὶ ἀγόνου γρανίτου, βραδύτερον δὲ ἐν μέσῳ τῶν ὑδάτων αἱ ἡμίρρευστοι ἑνώσεις τοῦ ἄνθρακος ἐχημάτισαν τὰ πρῶτα δοκίμια τῆς ζωῆς, τὸ ***πρωτόπλασμα,*** οὐσίαν μόλις δυναμένην νὰ ὀνομασθῇ ὀργανικὴ καὶ ἡ ὁποία οὔτε φυτικὴ ζωὴ ἦτο εἰσέτι οὔτε ζωϊκή.

Τὰ πρῶτα φυτά, τὰ ἐπιπλέοντα ἐν τῷ μέσῳ τῶν ὠκεανῶν ἦσαν ἤδη μία πρόοδος. Τὰ πρῶτα ζῶα, ἤτοι τὰ ζωόφυτα, τὰ στοιχειώδη μαλάκια, τὰ κοράλλια, αἱ μέδουσαι ἦσαν καὶ ταῦτα πρόοδος.

Ἀνεπαισθήτως ἀπὸ αἰῶνος εἰς αἰῶνα ὁ πλανήτης ἀπώλεσε τὴν ταχύτητα αὐτοῦ, οἱ ὅροι τῆς ζωῆς ἐτελειοποιήθησαν, τὰ δὲ ὄντα ἐπολλαπλασιάσθησαν, λαβόντα διαφόρους μορφὰς καὶ ἀποκτήσαντα ὄργανα κατὰ πρῶτον ἀμβλύτατα, βραδύτερον δὲ ἀναπτυχθέντα καὶ τελειοποιηθέντα.

Ἡ ***προκαταρκτικὴ ἡλικία,*** καθ' ἣν τὴν γεννωμένην ζωὴν ἐξεπροσώπουν μόνον φύκη, ὀστρακόδερμα καὶ σπονδυλωτὰ ἄνευ κεφαλῆς εἰσέτι, φαίνεται διαρκέσασα κατὰ τὰ $^{53}/_{100}$ τοῦ χρόνου, ὁ ὁποῖος παρῆλθεν ἀφ' ἧς ἐποχῆς ἡ Γῆ ἐγένετο κατοικήσιμος.

Ἡ ταύτην διαδεχθεῖσα ***πρωτογενὴς*** περίοδος φαίνεται διαρκέσασα κατὰ τὰ ἑπόμενα $^{31}/_{100}$. Κατ' αὐτὴν ἐσχηματίσθη ὁ φυτικὸς γαιάνθραξ καὶ τὸ βασίλειον τῶν ἰχθύων.

Κατὰ τὴν ***δευτερογενῆ περίοδον*** ἐνεφανίσθησαν λαμπρὰ φυτὰ καὶ πελώρια σαυροειδῆ. Ἡ περίοδος αὕτη διήρκεσε κατὰ τὰ ἑπόμενα $^{12}/_{100}$. Κατὰ τὴν ***τριτογενῆ περίοδον*** ἀνεφάνησαν τὰ μαστοφόρα καὶ λοιπὰ εἴδη τῶν ζώων, αὕτη δὲ διήρκεσε *τρία ἑκατοστὰ* τοῦ ἀπαιτηθέντος χρόνου πρὸς σχηματισμὸν τῆς Γῆς.

Τέλος κατὰ τὴν ***τεταρτογενῆ περίοδον*** ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος καὶ τὰ καρποφόρα δένδρα, αὕτη δὲ διήρκεσε πιθανῶς *ἥμισυ ἑκατοστόν.*

Ἂν λοιπὸν παραδεχθῶμεν ὅτι ἡ τεταρτογενὴς ἡλικία τῆς σημερινῆς φύσεως διήρκεσεν 100,000 ἔτη, τότε θὰ ἔχωμεν τὰ ἑξῆς:

Ἡ τριτογενὴς θὰ διήρκεσε πρὸ ταύτης	500,000 ἔτη
Ἡ δευτερογενὴς	2,300,000 »
Ἡ πρωτογενὴς	6,500,000 »
Ἡ προκαταρκτ.	10,700,000 »
Τὸ ὅλον	20,000,000 ἔτη

Ἀλλὰ καὶ πάλιν τί εἶναι ἡ ἱστορία τῆς ζωῆς συγκρινομένη πρὸς τὴν ὅλην ἱστορίαν τῆς σφαίρας ἡμῶν, ἀφοῦ ἐχρειάσθησαν 300,000,000 ἔτη ὅπως ἡ Γῆ κατασταλῇ στερεά, τῆς ἐξωτερικῆς αὐτῆς θερμοκρασίας ταπεινουμένης εἰς 200 βαθμούς;

Πόσα δὲ ἑκατομμύρια ἐτῶν πρέπει νὰ προσθέσωμεν ἀκόμη, ὅπως παραστήσωμεν τὸν διαρρεύσαντα χρόνον μεταξὺ τῆς θερμοκρασίας τῶν 200 βαθμῶν καὶ τῆς τῶν 70, τοῦ πιθανοῦ ἀνωτάτου ὁρίου, καθ' ὃ ἦτο δυνατὴ ἡ ὕπαρξις τῆς ὀργανικῆς ζωῆς;

(*Κατὰ τὸν* Φλαμμαριων).

ΤΙ ΜΙΑ ΓΥΝΗ ΧΡΕΩΣΤΕΙ ΝΑ ΜΑΝΘΑΝΗ.

Εἷς τυπογράφος ὑπεσχέθη εἰς τὴν σύζυγόν του νὰ τῇ προσφέρῃ κατὰ τὴν ὀνομαστικὴν ἑορτήν της ἓν φόρεμα. Ἀλλ' ἂς φαντασθῇ ὁ ἀναγνώστης ὁποία ὑπῆρξεν ἡ ἔκπληξις τῆς συζύγου τοῦ τυπογράφου ὅταν, κατὰ τὴν ἐπίσημον ἐκείνην ἡμέραν, ἐν ᾧ περιέμενε μὲ ἀνυπομονησίαν τὸ φόρεμα, ὁ σύζυγός της τῇ ἔδωκε τὸ κατωτέρω ἔντυπον, ἔχον σχῆμα φορέματος.

Ἡ γυνὴ χρεωστεῖ νὰ μανθάνῃ.

Α. *Νὰ ῥάπτῃ.*
Β. *Νὰ μαγειρεύῃ.*
Γ. *Νὰ ἦναι περιποιητική.*
Δ. *Νὰ ἀποφεύγῃ τὴν ἀργίαν.*
Ε. *Νὰ ἐγείρηται τῆς κλίνης ἐνωρίς.*
Ζ. *Νὰ φυλάττῃ τὸ μυστικόν.*
Η. *Νὰ ἦναι εὐπειθής.*
Θ. *Νὰ ἦναι ζωηρὰ καὶ εὔθυμος.*
Ι. *Νὰ ὁμιλῇ μόνον ὅταν πρέπῃ.*
Κ. *Νὰ περιποιῆται τὰ τέκνα της.*
Λ. *Νὰ μὴ ἦναι πολὺ ζηλότυπος.*
Μ. *Νὰ καταβάλλῃ τὸν χαρακτῆρά της.*
Ν. *Νὰ ἀποφεύγῃ τοὺς ἀκκισμούς.*
Ξ. *Νὰ μὴ τρέχῃ εἰς τὰ καταστήματα.*
Ο. *Νὰ ἦναι εὔσπλαγχνος.*
Π. *Νὰ ἦναι ἡ χαρὰ τῆς οἰκογενείας της.*
Ρ. *Νὰ ἦναι ἡ ποίησις καὶ τὸ ἄνθος τῆς οἰκίας.*
Σ. *Νὰ μὴ ἀναγινώσκῃ μυθιστορήματα.*
Τ. *Νὰ ἔχῃ καλὴν καρδίαν.*
Υ. *Νὰ νυφεύηται ἄνδρα ἔχοντα ἀξίαν.*
Φ. *Νὰ ἦναι γενναία εἰς πᾶσαν περίστασιν.*
Χ. *Νὰ ἦναι τὸ στήριγμα καὶ ἡ ἰσχὺς τοῦ συζύγου της.*
Ψ. *Νὰ ὑπερισχύῃ διὰ τῆς ἀγαθότητος της.*
Ω. *Νὰ γνωρίζῃ ὅτι ὁ σκοπὸς τοῦ βίου εἶναι ἡ τελειοποίησις.*

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΤΗΤΟΣ
ΕΙΣ ΟΛΙΓΑΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

Ὁ ἄνθρωπος. Τὴν ἐμφάνισιν αὐτοῦ ἐπὶ τῆς γῆς ἀποδεικνύουσι διάφορα ἴχνη αὐτοῦ, ἀνερχόμενα εἰς ἐποχὴν προγενεστέραν ἡμῶν κατὰ 30-40 αἰῶνας. Ἀλλὰ περιπλέον ἀνεκαλύφθησαν μνημεῖα προγενέστερα κατὰ 2000 ἔτη. Ὥστε ὑπάρχουσι βέβαιαι ἀποδείξεις ὅτι ὁ ἄνθρωπος εὑρίσκεται ἐπὶ τῆς γῆς πρὸ 6,000 περίπου ἐτῶν.

Πρὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης ὁ ἄνθρωπος ἔζη εἰς κατάστασιν ἀγρίαν. Ἐν Σοδερτέλζε (Βαλτική) ἀνεκαλύφθη ξυλίνη καλύβη μετὰ λιθίνων θεμελίων καὶ ἑστία περιέχουσα ἔτι ἄνθρακας, συγγραφεῖς δὲ τινες διατείνονται ὅτι αὕτη κατεσκευάσθη κατὰ τὴν τριγενῆ περίοδον τῆς γῆς, ἤτοι πρὸ *δέκα ἑκατομμυρίων ἐτῶν*. Ἐπειδὴ δὲ μόνος ὁ ἄνθρωπος γινώσκει νὰ παράγῃ πῦρ, δύναταί τις νὰ συμπεράνῃ ὅτι οὗτος ὑπῆρχε κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην. Ἀλλὰ τὰ πρῶτα ἀνθρώπινα ὀστᾶ ἀνεκαλύφθησαν μόνον εἰς τὰ γήϊνα στρώματα τῆς τεταρτογενοῦς περιόδου.

Ἐποχαὶ τοῦ λίθου, τοῦ χαλκοῦ, τοῦ ὀρειχάλκου καὶ τοῦ σιδήρου. Ὁ ἄνθρωπος μετεχειρίζετο κατ' ἀρχὰς λιθίνα ἐργαλεῖα καὶ ὅπλα. Βραδύτερον ἀντεκατέστησε τὸν λίθον διὰ τοῦ χαλκοῦ, εὑρισκομένου πλησίον τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς.

Λίθινα ἐργαλεῖα.

(Ἐν Δανιμαρκίᾳ εὑρέθησαν χάλκινοι πελέκεις). Ἀκολούθως μετεχειρίσθη τὸν ὀρείχαλκον, καὶ τέλος τὸν σίδηρον, διὰ τὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ ὁποίου κατέφυγεν εἰς ἰσχυρὰν θερμοκρασίαν, εἰς φυσητήρια κτλ.

Πρώτη ἐμφάνισις τῆς τέχνης. Τὰ πρῶτα ἴχνη τῆς ζωγραφικῆς καὶ τῆς γλυπτικῆς ἀνέρχονται εἰς τὴν ἐποχὴν τοῦ Μαμούθ. Ὁ ἀρχέγονος ἄνθρωπος διὰ μυτηροῦ πυρίτου λίθου ἐξωγράφησε τὰ περιβάλλοντα αὐτὸν ζῷα.

Ἱστορικοὶ χρόνοι. Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὁρισθῇ ἡ χρονολογία τῆς προϊστορικῆς ἐποχῆς.

'Αλλ' ἡ μετ' αὐτήν, καθ' ἣν ἀνηγέρθησαν μνημεῖα καὶ διεσάθησαν ἔγγραφα, ἐπιτρέπει νὰ διαιρεθῇ ἡ ἀνθρώπινος ἱστορία εἰς ὡρισμένας περιόδους. Τὰ ἔτη ἀριθμοῦνται ἀπὸ ὡρισμένων ἐποχῶν. Ἡ χριστιανικὴ ἐποχὴ διαιρεῖ τὴν ἱστορίαν εἰς *Ἀρχαίαν* καὶ *Νέαν*. Ὁ *Μεσαίων* εἶναι ὑποδιαίρεσις τῆς Νέας Ἱστορίας. Ἡ σύγχρονος ἱστορία εἶναι ἐξακολούθησις τοῦ Μεσαίωνος.

Φυλαί. Οἱ ἀρχαῖοι ἐγίνωσκον μόνον τὸ βόρειον μέρος τῆς Ἀφρικῆς, τὸ ἀνατολικὸν τῆς Ἀσίας καὶ τὸ νότιον τῆς Εὐρώπης, ἰδίως δὲ τὰς ὑπὸ τῆς Μεσογείου περιβρεχομένας χώρας. Καὶ ὅμως ὁ ὑλικὸς πολιτισμὸς τῆς Σινικῆς εἶναι ἀρχαιότατος.

Ἐπὶ τῆς γῆς πλεονάζει ἡ λευκὴ φυλή, διαιρουμένη εἰς τρεῖς κλάδους ἐκ τῶν Σάμ, Χὰμ καὶ Ἰάφεθ. Ὁ τελευταῖος καλεῖται *Ἀρεία* φυλή.

Οἱ τῆς φυλῆς ταύτης ἐκ τῆς κεντρικῆς Ἀσίας διεσπάρησαν εἰς τὴν Ἰνδικὴν καὶ τὴν Εὐρώπην. Ἐπομένως οἱ Εὐρωπαῖοι κατάγονται ἐκ τῶν ἀρχαιοτάτων λαῶν τῆς Ἰνδικῆς, ἡ δὲ γλῶσσα αὐτῶν ἔχει σχέσιν μετὰ τῆς *σανσκριτικῆς*, ἤτοι τῆς θρησκευτικῆς γλώσσης τῶν Ἰνδῶν.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΑΡΧΑΙΑ — ΛΑΟΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΙ

Αἰγυπτιακὸν κράτος. (— 527 π. Χ.). Τὴν Αἴγυπτον, εἰς τὴν κοιλάδα τοῦ Νείλου, γονιμοποιοῦσιν αἱ τακτικαὶ πλήμμυραι τοῦ ποταμοῦ τούτου. Ἀρχαιοτέρα αὐτῆς πόλις εἶναι ἡ *Μέμφις*. Οἱ πρῶτοι αὐτῆς βασιλεῖς ἀνήγειραν τὰς πυραμίδας (4,000 π. Χ.), κατεσκεύασαν τὸν Λαβύρινθον καὶ περιώρισαν εἰς μίαν κοιλάδα τὰ ὕδατα τοῦ Νείλου, ἀποτελέσαντα τὴν λίμνην *Μοίριδα*.

Διάσημοι βασιλεῖς ἐκόσμησαν διὰ θαυμασίων μνημείων τὰς Θήβας, τούτων δὲ διασημότερος ὑπῆρξεν ὁ Ραμσῆς ἢ Σέσωστρις. Ἡ θετικῶς γνωστὴ περίοδος τῆς ἱστορίας τῆς Αἰγύπτου ἄρχεται ἀπὸ τοῦ 656 μετὰ τοῦ *Ψαμμιτίχου* καὶ τοῦ *Νεκώ*. Τῷ 527 ἢ 525 ἡ Αἴγυπτος κατεκτήθη ὑπὸ τῶν Περσῶν.

Οἱ Αἰγύπτιοι ἐλάτρευον τὰ ζῷα, ἀλλ' οἱ ἱερεῖς αὐτῶν ἐπρέσβευον τὴν ἀθανασίαν τῆς ψυχῆς, τούτου δ' ἕνεκεν ἐσέβοντο τοὺς νεκροὺς καὶ τοὺς τάφους. Ἐν Αἰγύπτῳ ἐκαλλιεργήθησαν αἱ ἐπιστῆμαι καὶ αἱ τέχναι, ἡ δὲ μυστηριώδης γραφὴ τῶν Αἰγυπτίων, τὰ *ἱερογλυφικὰ* σήμερον δὲν εἶναι πλέον μυστήριον εἰς τοὺς σοφούς.

Ἀσσυριακὰ κράτη (— 538 π. Χ.). Εἰς τὰς κοιλάδας τοῦ *Τίγριτος* καὶ τοῦ *Εὐφράτου* ἐκτίσθησαν δύο πόλεις, ἡ *Βαβυλὼν* καὶ ἡ *Νινευΐ*. Πρώτη ἡ Νινευΐ ἐξουσίασε μέρος τῆς Ἀσίας, ἀλλ' ἡ ἱστορία αὐτῆς (Νίνος, Σεμίραμις, Σαρδανάπαλος) δὲν διηυκρινίσθη εἰσέτι. Αὖτη παρήγαγε μεγάλους κατακτητάς, τὸν Σαργοῦν καὶ τὸν Σεναχερίμ καὶ κατεστράφη τῷ 625 π. Χ.

Ἡ *Βαβυλὼν* ἀντεκατέστησε τὴν Νινευΐ μετὰ τοῦ Ναβουχοδονόσορος καὶ ἐγένετο ἡ διασημοτέρα πόλις τῆς Ἀσίας, ἀλλ' ἐκυριεύθη ὑπὸ τῶν Περσῶν τῷ 538.

Οἱ Ἀσύριοι ἐλάτρευον ὡς θεοὺς τοὺς ἀστέρας καὶ τὰ στοιχεῖα, εἶχον γραφὴν καὶ προήγαγον τὰς τέχνας.

Ἰουδαϊκὸς λαὸς (— 536 π. Χ.). Ὁ *Ἰουδαϊκὸς λαός*, ὁ μόνος κατὰ τὴν ἀρχαιότητα λατρεύων τὸν ἕνα Θεόν, κατάγεται ἐκ τῆς οἰκογενείας τοῦ Ἀβραὰμ (Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ). Οἱ δώδεκα υἱοὶ τοῦ Ἰακὼβ ἐγένοντο ἀρχηγοὶ τῶν δώδεκα φυλῶν.

Αἱ φυλαὶ αὗται μετηνάστευσαν εἰς Αἴγυπτον, ἔνθα ὁ *Μωϋσῆς* τὰς ἀπήλλαξε τῆς μακρᾶς αὐτῶν αἰχμαλωσίας (1615), ἐσχημάτισεν ἐξ αὐτῶν λαὸν καὶ ὑπηγόρευσε νόμους εἰς τὰς ἐρήμους τῆς Ἀραβίας. Ὁ *Ἰωσίας* ἔδωκε πρὸς αὐτοὺς πατρίδα τὴν γῆν Χαναάν (Παλαιστίνην). Αἱ διάφοροι αὗται φυλαὶ ἐσχημάτισαν κατὰ πρῶτον *ὁμοσπονδίαν*, εἶτα δ' ἐκυβέρνησαν αὐτὰς ἐπὶ πολὺν χρόνον οἱ καλούμενοι *κριταὶ* καὶ εἶτα βασιλεῖς ὡς ὁ Σαοὺλ (1080—1040), ὁ Δαβὶδ (1040—1016), ὁ ὁποῖος κατέστησε πρωτεύουσαν τὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ ὁ Σολωμὼν (1016—976), ὅστις ᾠκοδόμησε τὸν Ναόν.

Ἀλλὰ τῷ 976 ἡ βασιλεία αὐτη παρήκμασε καὶ διῃρέθη εἰς τὸ βασίλειον τοῦ *Ἰσραὴλ* μὲ πρωτεύουσαν τὴν *Σαμάρειαν*, καὶ τὸ βασίλειον τοῦ *Ἰούδα* μὲ πρωτεύουσαν τὴν *Ἱερουσαλήμ*. Τὸ πρῶτον βασίλειον ὑπεδούλωσαν οἱ βασιλεῖς τῆς Νινευΐ (721), τὸ δὲ δεύτερον οἱ τῆς Βαβυλῶνος (606). Οἱ Ἰουδαῖοι, αἰχμάλωτοι μέχρι τοῦ 536, ὑπετάγησαν ἀκολούθως εἰς τοὺς Πέρσας.

Οἱ Φοίνικες, οἰκοῦντες εἰς τὰ παράλια τῆς Συρίας, κατὰ τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους Λιβάνου, ὑπῆρξαν λαὸς ναυτικὸς καὶ ἐμπορικός. Ἔκτισαν μεγάλας πόλεις, τὴν *Τύρον* καὶ τὴν *Σιδῶνα* καὶ ἐσχημάτισαν ἰσχυρὰς ἀποικίας εἰς τὴν Ἑλλάδα, τὴν Ἀφρικὴν καὶ τὴν Ἱσπανίαν. Οὗτοι κατεσκεύαζον ὕαλον καὶ ἔβαφον πορφυρᾷ ὑφάσματα. Ἔδωκαν εἰς τοὺς Ἕλληνας τὴν θρησκείαν καὶ τὴν γραφήν, ἀλλὰ δὲν κατώρθωσαν ν' ἀντιστῶσιν εἰς τοὺς Ἀσυρίους καὶ ὑπετάγησαν εἰς τοὺς Πέρσας.

Κράτος τῶν Περσῶν. *Κῦρος, Καμβύσης, Δαρεῖος* (560—485 π. Χ.). Πανίσχυροι ἐγένοντο πρῶτον οἱ *Μῆδοι* καὶ μετ' αὐτοὺς οἱ *Πέρσαι*, οἰκοῦντες ἐπὶ τοῦ ὀροπεδίου τοῦ Ἰράν.

Ὁ ἀρχηγὸς τῆς φυλῆς τῶν Περσῶν *Κῦρος* (560—529) ῥίπτει ἀπὸ τοῦ θρόνου τὸν πάππον αὐτοῦ καὶ βασιλέα τῶν Μήδων Ἀστυάγην (560). Εἶτα ὑποτάσσει τὴν Λυδίαν (βασίλειον

τοῦ Κροίσου (554)], κυριεύει τὰς εἰς τὰ παράλια τῆς Μικρᾶς Ἀσίας Ἑλληνικὰς πόλεις, καταστρέφει τὸ κράτος τῶν Βαβυλωνίων (538), ἐλευθερόνει τοὺς Ἰουδαίους καὶ τοὺς ἀποστέλλει εἰς τὴν Ἰουδαίαν.

Ὁ υἱὸς αὐτοῦ *Καμβύσης* κυριεύει τὴν Αἴγυπτον (529—522).

Ὁ *Δαρεῖος* (521—485) εἰσβάλλει εἰς Εὐρώπην ὅπως πολεμήσῃ τοὺς Σκύθας, ἀλλὰ κυριεύει μόνον τὴν Θρᾴκην. Θέλει νὰ ὑποτάξῃ τὴν Ἑλλάδα καὶ ἐπιχειρεῖ κατ' αὐτῆς μέγαν πόλεμον, ἀλλ' ἀποτυγχάνει.

ΕΛΛΑΣ

Τὴν **Ἑλλάδα** οἰκοῦσι πρῶτον οἱ *Πελασγοὶ* καὶ μετ' αὐτοὺς οἱ υἱοὶ τοῦ *Ἕλληνος*. Ἡ πρώτη αὐτῆς Ἱστορία εἶναι Μυθολογική (Ἀργοναῦται, Πόλεμος τῶν ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας, Τρωϊκὸς πόλεμος).

Δύο φυλαὶ προεξάρχουσιν, οἱ *Δωριεῖς* εἰς τὴν μεσημβρινὴν Ἑλλάδα καὶ οἱ *Ἴωνες* εἰς τὴν βόρειον.

Σπάρτη, Ἀθῆναι. Ἡ δωρικὴ πόλις *Σπάρτη* εὐημερεῖ ὑπὸ τοὺς νόμους τοῦ Λυκούργου (880), ὅστις καθιστᾷ αὐτὴν ἀριστοκρατικὴν δημοκρατίαν, διοικουμένην ὑπὸ δύο βασιλέων καὶ γερουσίας ἐξ 28 γερόντων.

Οἱ γνήσιοι Σπαρτιᾶται, 9,000 τὸν ἀριθμόν, συνέζων καὶ συνεστιῶντο, ἀποτελοῦντες στρατὸν καὶ δίδοντες εἰς τὰ τέκνα αὐτῶν ἀνατροφὴν καθαρῶς στρατιωτικήν.

Οἱ Σπαρτιᾶται ἐκυρίευσαν τὴν Μεσσηνίαν καὶ ἐγένοντο κύριοι ἁπάσης τῆς Πελοποννήσου.

Αἱ **Ἀθῆναι**, πόλις Ἰωνική, δημοκρατουμένη, ἤκμασεν ὑπὸ τοὺς νόμους τοῦ Σόλωνος (595), τὴν δὲ ἐξουσίαν κατεῖχον 9 *ἄρχοντες*, ἐκλεγόμενοι κατ' ἔτος, *γερουσία* ἐκ 400 μελῶν καὶ ἡ *συνέλευσις τοῦ λαοῦ*.

Ὁ λαὸς διῃρεῖτο εἰς τάξεις, κατὰ λόγον τοῦ πλούτου αὐτοῦ, ἐτιμῶντο δὲ ἡ παιδεία, ἡ βιομηχανία καὶ τὸ ἐμπόριον.

Τὴν ὑπὸ τοῦ Σόλωνος νομοθετηθεῖσαν ἐλευθερίαν κατήργησεν ὁ Πεισίστρατος, καταλαβὼν τὴν ἐξουσίαν καὶ ἀφήσας αὐτὴν εἰς τοὺς δύο υἱούς του, διωχθέντας τῷ 510.

Ἡ Ἑλλὰς ἀποτελεῖται οὐχὶ μόνον ἐκ τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῆς Σπάρτης, ἀλλὰ καὶ ἐκ πολλῶν ἀποικιῶν, διεσπαρμένων εἰς τὰ παράλια τῆς Μ. Ἀσίας, τῆς Ἰταλίας καὶ τῆς Ἀφρικῆς.

Οἱ Ἕλληνες εἶχον κοινοὺς θεσμοὺς καὶ συνηντῶντο κατὰ τὰς θρησκευτικὰς πανηγύρεις (Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες).

Μηδικοὶ πόλεμοι. (504—449 π. Χ.). Οἱ Ἕλληνες ἀμύνονται γενναίως κατὰ τῶν ἐπιδρομῶν τῶν Περσῶν, οἱ δὲ *Μηδικοὶ Πόλεμοι* διαρκοῦσιν ἀπὸ τοῦ 504—449.

Κατὰ τὸν πρῶτον μηδικὸν πόλεμον ὁ *Μιλτιάδης* ἀπαθανατίζεται νικήσας τοὺς Πέρσας ἐν Μαραθῶνι. (490).

Κατὰ τὸν δεύτερον ὁ Λεωνίδας φονεύεται ἐν Θερμοπύλαις, ὁ δὲ Θεμιστοκλῆς νικᾷ τοὺς Πέρσας κατὰ θάλασσαν ἐν *Σαλαμῖνι*. (490).

Οἱ Ἕλληνες νικῶσιν ἐπίσης ἐν Πλαταιαῖς (479). Κατὰ τὸν τρίτον πόλεμον ὁ Κίμων διώκει τοὺς Πέρσας ἀπὸ τοῦ Αἰγαίου, τὸ ὁποῖον διὰ τῆς συνθήκης τοῦ Κιτίου καθίσταται ἑλληνικὴ θάλασσα (449).

Συνεπείᾳ τῶν πολέμων τούτων αἱ Ἀθῆναι ἀνέρχονται εἰς τὸ κατακόρυφον σημεῖον τῆς δόξης αὐτῶν, ἰδίως ἐπὶ Περικλέους, ὁ ὁποῖος κοσμεῖ τὴν πόλιν δι' ἀθανάτων μνημείων, ὡς τοῦ Παρθενῶνος κτλ.

Πελοποννησιακὸς πόλεμος. (430—404 π. Χ.). Ἡ ὑπεροχὴ τῶν Ἀθηνῶν διεγείρει τὴν ζηλοτυπίαν τῆς Σπάρτης καὶ ἐπιφέρει τὸν *Πελοποννησιακὸν πόλεμον*, ἐκραγέντα ἐπὶ Περικλέους καὶ διαρκέσαντα ἐπὶ 27 ἔτη. Ἡ πρώτη αὐτοῦ περίοδος περατοῦται εἰς τὴν ἀνακωχὴν τοῦ *Νικίου*. (421). Τότε αἱ Ἀθῆναι, παρασυρθεῖσαι ὑπὸ τοῦ Ἀλκιβιάδου, ἐπιχειροῦσι τὴν κατὰ τῆς Σικελίας ἐκστρατείαν (415—410).

Ἡ τρίτη περίοδος τοῦ πολέμου περατοῦται διὰ τῆς ἥττης τῶν Ἀθηναίων εἰς *Αἰγὸς Ποταμοὺς* (405) καὶ τῆς ἁλώσεως τῶν Ἀθηνῶν (404).

Ὁ Σπαρτιάτης *Λύσανδρος* ἐγκαθιστᾷ ἐν Ἀθήναις τὴν κυβέρνησιν τῶν *τριάκοντα τυράννων*, τὴν ὁποίαν καταργεῖ ὁ *Θρασύβουλος*. Ὁ Σωκράτης καταδικάζεται εἰς θάνατον (399).

Κάθοδος τῶν Μυρίων. Μετὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον οἱ Ἕλληνες ἐκστρατεύουσι κατὰ τῶν Περσῶν, βοηθοῦντες *Κῦρον τὸν νεώτερον* εἰς τὸν κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ *Ἀρταξέρξου* πόλεμον. Ἡ κάθοδος τῶν *Μυρίων* ἀποδεικνύει τὴν ὑπεροχὴν τῆς πειθαρχίας τῶν Ἑλλήνων.

Παρακμὴ τῆς Ἑλλάδος. Οἱ Σπαρτιᾶται ὑπὸ τὸν Ἀγησίλαον προοδεύουσιν ἐν Ἀσίᾳ, ἀλλ' ἐν Ἑλλάδι σχηματίζεται κατ' αὐτῶν συμμαχία, ἥτις τοὺς ἀναγκάζει νὰ συνομολογήσωσι μετὰ τῶν Περσῶν, τῷ 387, τὴν *Ἀνταλκίδειον εἰρήνην*.

Κατὰ τῆς Σπάρτης παρουσιάζεται ἐχθρὸς ἐπικίνδυνος, αἱ *Θῆβαι*. Ταύτας οἱ Σπαρτιᾶται κυριεύουσι διὰ προδοσίας, ἀλλ' ὁ *Πελοπίδας* καὶ ὁ *Ἐπαμεινώνδας* ἐλευθερόνουσιν αὐτάς. Οἱ Θηβαῖοι διὰ τῆς ἐν Λεύκτροις νίκης (731) ἀπειλοῦσι τὴν ἡγεμονίαν τῆς Σπάρτης, ἀλλ' ὁ θάνατος τοῦ Πελοπίδα ἐν Θεσσαλίᾳ (364) καὶ τοῦ Ἐπαμεινώνδα ἐν Μαντινείᾳ (362) περατοῦσι τὰς ἐπιτυχίας τῶν Θηβαίων.

Ἡ **Μακεδονία** καθίσταται ἰσχυρὸν βασίλειον ἐπὶ Φιλίππου τοῦ Β' (359—336), διοργανίζει στρατὸν καὶ ἀναμιγνύεται εἰς τὰ τῆς Ἑλλάδος.

Παρὰ τὴν εὐγλωττίαν τοῦ

Δημοσθένους ὁ Φίλιππος νικᾷ τοὺς Ἀθηναίους καὶ τοὺς Θηβαίους ἐν Χαιρωνείᾳ (338) καὶ οὕτω λήγει ἡ ἐποχὴ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Ἑλλάδος.

Μακεδονικὴ Αὐτοκρατορία. *Ἀλέξανδρος ὁ Μέγας* (336—323 π. Χ.) υἱὸς τοῦ Φιλίππου, ἀφ' οὗ ὑπέταξε τὰς ἐπαναστατησάσας Ἀθήνας καὶ Θήβας, μεταβαίνει πρὸς κατάκτησιν τῆς Ἀσίας (334). Ἡ ἐν *Γρανικῷ* νίκη (334) ἀνοίγει αὐτῷ τὰς πύλας τῆς Μ. Ἀσίας, αἱ δὲ ἐν Ἰσσῷ (333) καὶ Ἀρβήλοις (331) παραδίδουσιν εἰς αὐτὸν τὴν περσικὴν αὐτοκρατορίαν.

Ἐν τῷ μεταξὺ τῶν δύο τούτων νικῶν κτίζει ἐν Αἰγύπτῳ τὴν *Ἀλεξάνδρειαν*.

Εἰσχωρεῖ εἰς τὴν Ἀσίαν, πολεμεῖ ἐπὶ πολλὰ ἔτη, ἱδρύει πόλεις, ἐπεκτείνει τὰς κατακτήσεις αὐτοῦ μέχρις Ἰνδιῶν, νικᾷ τὸν βασιλέα Πῶρον, καὶ θέλει νὰ προβῇ μέχρι τοῦ Γάγγου, ἀλλ' ὁ στρατὸς αὐτοῦ ἀρνεῖται νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ. Τότε ἀναγκάζεται μετὰ μεγίστης λύπης νὰ ἐπανέλθῃ καὶ ἀποθνήσκει τῷ 323 εἰς ἡλικίαν 33 ἐτῶν.

Διαμελισμὸς τῆς Αὐτοκρατ. τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου. Οἱ στρατηγοὶ αὐτοῦ μετὰ μακροὺς πολέμους, περατωθέντας διὰ τῆς ἐν Ἴψῳ μάχης (301), διανέμονται τὸ κράτος, διαιρέσαντες αὐτὸ εἰς τρία κυρώτερα βασίλεια, τὸ τῆς *Μακεδονίας*, τῆς *Αἰγύπτου* καὶ τῆς *Συρίας*.

Οἱ Μακεδόνες διατηροῦσι τὴν Ἑλλάδα ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν αὐτῶν, οἱ δὲ Ἕλληνες, ἡττηθέντες ἐν Λαμίᾳ ἀδυνατοῦσι ν' ἀνακτήσωσι τὴν ἀνεξαρτησίαν των. Ὁ Δημοσθένης δηλητηριάζεται (322) ὅπως μὴ πέσῃ εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν Μακεδόνων.

Ἡ *Αἴγυπτος*, εὐημερήσασα ὑπὸ τοὺς Πτολεμαίους, παρακμάζει καὶ καθίσταται λεία τῶν Ρωμαίων (31 π. Χ.). Ἡ Ἀλεξάνδρεια μένει ἐπὶ πολὺ ἑστία τῶν φώτων τοῦ ἀρχαίου κόσμου.

Ἐν Συρίᾳ οἱ *Σελευκίδαι* καθίστανται κύριοι ἁπάσης σχεδὸν τῆς Ἀσίας, ἀλλ' ὑποκύπτουσιν εἰς τοὺς Ρωμαίους, οἱ ὁποῖοι ἀπὸ τῆς ἐν Μαγνησίᾳ μάχης (190) ὑποτάσσουσι τὴν Ἀσίαν, εἶτα τὴν Ἑλλάδα, τὴν Αἴγυπτον καὶ ἅπαντα τὸν γνωστὸν κόσμον.

ΡΩΜΗ

Ἡ Ῥώμη, (754—510 π. Χ.), δῶς ἄσημος κατὰ πρῶτον καὶ ἐτισθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ρωμύλου (754) παρὰ τὸν Τίβεριν, ἠξῆσε ταχέως, ὑποτάξασα τοὺς περιξ λαούς. Κατὰ πρῶτον ἐκυβερνᾶτο ὑπὸ βασιλέων, ὡς τοῦ σοφοῦ *Νουμᾶ*, παρασχόντος αὐτῇ θρησκευτικοὺς θεσμούς, τοῦ φιλοπολέμου *Τούλου, Ὁστιλίου, Ταρκηνίου τοῦ Ἀρχαίου*, τοῦ κτίσαντος τὸ *Καπιτώλιον*, καὶ τοῦ *Σερβίου Τουλίου*, τοῦ διαιρέσαντος τὸν ῥωμαϊκὸν λαὸν εἰς τάξεις.

Μετὰ *Ταρκήνιον τὸν Ἀγέρωχον* (510) ἡ Ῥώμη δημοκρατεῖται ἐπὶ 500 ἔτη.

Ἡ Ῥωμαϊκὴ δημοκρατία. ***Ὁ λαὸς καὶ οἱ πατρίκιοι*** (510—31 π. Χ.). Τὴν ῥωμαϊκὴν δημοκρατίαν διοικεῖ κατὰ πρῶτον ἰσχυρὰ ἀριστοκρατία, ἡ τῶν *Πατρικίων*, ἐκ τῆς τάξεως τῶν ὁποίων ἐκλέγονται οἱ δύο *Ὕπατοι*, ἤτοι οἱ Ἀνώτατοι ἄρχοντες, ἡ γερουσία, οἱ δικασταὶ καὶ οἱ ἱερεῖς. Ὁ λαὸς ἢ *πληβεῖοι* στερεῖται παντὸς δικαιώματος καὶ τότε ἄρχεται πάλη μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῶν Πατρικίων. Οἱ πληβεῖοι ὑπερισχύουσι καὶ ἐπιβάλλουσι τὴν κοινωνικὴν καὶ θρησκευτικὴν ἰσότητα.

Κατακτήσεις τῆς Ῥώμης (510—272 π. Χ.). Ἐν ᾧ διαρκεῖ ἡ μεταξὺ πληβείων καὶ πατρικίων πάλη, ἡ Ῥώμη καθυποτάσσει ἀρκετοὺς λαούς, ἀλλὰ τῷ 390 κυριεύεται καὶ πυρπολεῖται ὑπὸ τῶν Γαλατῶν.

Ἀναλαβοῦσα σχεδὸν πάραυτα, ἐπιχειρεῖ τρεῖς μακροὺς καὶ πεισματώδεις μὲν ἀλλ' ἐπιτυχεῖς πολέμους (343—290), νικᾷ τοὺς Ὀμβριάνους, τοὺς Γαλάτας καὶ τοὺς Ἑτρούσκους καὶ καθίσταται κυρία τῆς κεντρικῆς Ἰταλίας. Ὑποτάσσει τὰς πρὸς Νότον Ἑλληνικὰς ἀποικίας, παρὰ τὴν πρὸς αὐτὰς βοήθειαν τοῦ βασιλέως τῆς Ἠπείρου Πύρρου (280—279) καὶ καθίσταται κυρία ἁπάσης τῆς χερσονήσου.

Οἱ λυβικοὶ πόλεμοι (264—146 π. Χ.). Μεταξὺ τῶν Ῥωμαίων καὶ τῶν Καρχηδονίων, ἀπογόνων τῶν ἱδρυτῶν τῆς ἰσχυρᾶς καὶ πλουσίας πόλεως Καρχηδόνος Φοινίκων, ἄρχονται οἱ ἐπονομασθέντες λυβικοὶ ἢ φοινικικοὶ πόλεμοι.

Ὁ πρῶτος τούτων (264—241) καθιστᾷ τοὺς Ρωμαίους κυρίους τῆς *Σικελίας* καὶ τῆς *Μεσογείου*. Ἀλλ' ἡ Καρχηδὼν ἐξουσιάζει ἅπασαν σχεδὸν τὴν Ἰσπανίαν, εἷς δὲ τολμηρὸς αὐτῆς στρατηγός, ὁ Ἀννίβας, ἀναχωρεῖ ἐξ Ἰσπανίας (219), διέρχεται τὰ Πυρηναῖα, τὴν Γαλατίαν καὶ τὰς Ἄλπεις καὶ νικᾷ τοὺς Ρωμαίους εἰς τέσσαρας διαφόρους μάχας. Οἱ Καρχηδόνιοι ὅμως δὲν ὑποστηρίζουσιν αὐτόν, οἱ δὲ Ρωμαῖοι ὑπερισχύσαντες τέλος, κατέρχονται εἰς τὴν Ἀφρικήν, καὶ ὁ ἀρχηγὸς αὐτῶν Σκηπίων ἀπειλεῖ τὴν Καρχηδόνα. Αὕτη τότε ἀνακαλεῖ τὸν Ἀννίβαν, ἀλλ' οὗτος ἠττᾶται καὶ ἡ Καρχηδὼν καταστρέφεται (146).

Κατάκτησις τῆς Ἀνατολῆς καὶ τῆς Δύσεως (202—31 π. Χ.). Ἡ Ρώμη μετὰ τὴν καταστροφὴν τῆς Καρχηδόνος ἐπιχειρεῖ τὴν κατάκτησιν τοῦ κόσμου. Ὑποτάσσει τὴν *Μακεδονίαν* (197—142), ἀφαιρεῖ παρὰ τοῦ βασιλέως τῆς Συρίας Ἀντιόχου τοῦ Γ' τὸ μεγαλείτερον μέρος τῆς Ἀσίας (190), ἡ Ἑλλὰς μετὰ τὴν ἅλωσιν τῆς Κορίνθου (146) καθίσταται ρωμαϊκὴ ἐπαρχία, τέλος δὲ οἱ Ρωμαῖοι κυριεύουσι τὴν Ἰσπανίαν (133).

Ἐμφύλιοι πόλεμοι (133—31 π. Χ.). Ἡ Ρώμη ἐκυρίευσε

τὸν κόσμον, ἀλλ' ὁ λαὸς αὐτῆς ἐξηντλήθη. Ἡ μεσαία τάξις ἐξηφανίσθη, οἱ δὲ δήμαρχοι *Τιβέριος Γράκχος* καὶ *Γάϊος Γράκχος*, προσπαθήσαντες ν' ἀνασυστήσωσιν αὐτήν, καθίστανται θύματα τοῦ ζήλου αὐτῶν. Τότε ἄρχονται ἐμφύλιοι πόλεμοι.

Ὁ πρῶτος συνάπτεται μεταξὺ τοῦ *Μαρίου* καὶ τοῦ *Σύλλα*. Ὁ πρῶτος νικήσας τὸν βασιλέα τῆς Ἀφρικῆς Ἰουγούρθαν, τοὺς Κίμβρους καὶ τοὺς Τεύτονας, κηρύσσεται ὑπὲρ τοῦ λαοῦ, ὁ δὲ πατρίκιος Σύλλας ὑπὲρ τῆς ἀριστοκρατίας.

Αἱ προγραφαὶ δεκατίζουσι τὴν Ρώμην, ἀλλὰ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Μαρίου (86) θριαμβεύει ὁ Σύλλας, ἐνσπείρει τρόμον εἰς τὴν πόλιν καὶ ἐπιβάλλει εἰς αὐτὴν ἀριστοκρατικὴν κυβέρνησιν.

Ὁ δεύτερος ἐμφύλιος πόλεμος συνάπτεται μεταξὺ τοῦ *Πομπηΐου* καὶ τοῦ *Καίσαρος*.

Ὁ Πομπήϊος, καταστρέψας τοὺς τελευταίους ὀπαδοὺς τοῦ Σύλλα, ἀπαλλάσσει τὴν Μεσόγειον ἀπὸ τῶν πειρατῶν, καὶ περατόνει ἐν Ἀσίᾳ τὸν κατὰ τοῦ Μιθριδάτου πόλεμον. Ἀλλὰ μεθ' ὅλην τὴν δόξαν αὐτοῦ δυσκόλως συγκρατεῖ τὴν τάξιν ἐν Ρώμῃ καὶ σχηματίζει μετὰ τοῦ πλουσιωτέρου τῶν Ρωμαίων Κράσσου καὶ τοῦ Καίσαρος, ἀνεψιοῦ τοῦ Μαρίου, *τριουμβιράτον (τριανδρίαν)*.

Ὁ Καῖσαρ λαβὼν τὴν ἀρχηγίαν τοῦ κατὰ τῶν Γαλατῶν πολέμου, ὑποτάσσει τὴν Γαλατίαν (50—58 π. Χ.), στηριζόμενος δὲ ἐπὶ τοῦ στρατοῦ αὐτοῦ, διαφιλονεικεῖ τὴν ἐξουσίαν πρὸς τὸν Πομπήϊον καὶ νικᾷ αὐτὸν ἐν *Φαρσάλοις* (48). Ὁ Πομπήιος νικηθεὶς καταφεύγει εἰς Αἴγυπτον, ἔνθα θανατοῦται, ὁ δὲ Καῖσαρ καταστρέφει τὰ λείψανα τοῦ στρατοῦ τοῦ Πομπηΐου ἐν Θαψῷ (46) καὶ ἐν Ἱσπανίᾳ (45). Ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ δολοφονεῖται (44).

Ὁ ἀνεψιὸς αὐτοῦ *Ὀκτάβιος* συμμαχεῖ μετὰ τοῦ *Ἀντωνίου* καὶ τοῦ *Λεπίδου*, σχηματίζει τὴν δευτέραν τριανδρίαν καὶ νικᾷ τοὺς ἐχθροὺς τοῦ Καίσαρος εἰς Φιλίππους (42). Οὗτος εἶναι ὁ τρίτος ἐμφύλιος πόλεμος.

Ὁ Ὀκτάβιος διαμερίζεται τὸν κόσμον μετὰ τοῦ Ἀντωνίου, εἶτα πολεμεῖ αὐτόν, μετὰ δὲ τὴν ἐν *Ἀκτίῳ* ναυμαχίαν μένει αὐτὸς μόνος κύριος.

Ρωμαϊκὴ αὐτοκρατορία (31 π. Χ.—395 μ. Χ.). Ἡ Ρώμη ἐπὶ τῆς αὐτοκρατορίας κατακτᾷ τὴν Εὐρώπην, τὴν Ἀσίαν καὶ τὴν Ἀφρικήν.

Ὁ *Αὔγουστος* (31 π. Χ.—14 μ. Χ.) ἐξασφαλίζει τὴν παγκόσμιον εἰρήνην. Ἡ περίοδος αὐτη, καθ' ἣν ἀκμάζουσι τὰ γράμματα, μένει διάσημος ὑπὸ τὸ ὄνομα *Αἰὼν τοῦ Αὐγούστου*.

Ὁ ***Χριστὸς*** γεννᾶται ἐν Βηθλεὲμ 14 ἔτη πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ Αὐγούστου, ἀπὸ δὲ τῆς ἐποχῆς ταύτης ἄρχεται ἡ χριστιανικὴ χρονολογία.

Οἱ διάδοχοι τοῦ Αὐγούστου διατηροῦσι τὴν ἐξουσίαν μέχρι τοῦ 68, ἀλλ' οἱ πλεῖστοι, ὁ *Τιβέριος*, ὁ *Καλιγούλας*, ὁ *Νέρων*, κυβερνῶσι τυραννικῶς. Ὁ *Βεσπασιανὸς* καὶ ὁ τὴν Ἱερουσαλὴμ καταστρέψας *Τίτος* ἀνυψοῦσι τὴν αὐτοκρατορίαν (70—82), ἀλλὰ τούτους διαδέχεται ὁ τύραννος Δομιτιανὸς (82—96).

Ὁ Β-ος αἰὼν εἶναι ὁ χρυσοῦς αἰὼν τῆς Ρώμης ὡς ἐκ τῆς συνέσεως τῶν *Ἀντωνίνων* (66—192), τοῦ *Τραϊανοῦ*, τοῦ *Ἀδριανοῦ*, τοῦ *Ἀντωνίνου* καὶ τοῦ *Μάρκου Αὐρηλίου*, ἀλλὰ μετ' αὐτοὺς ὑπὸ τὸν τύραννον *Κόμμοδον* ἐπέρχεται αἰὼν ἀναρχίας καὶ ἀθλιότητος. Οἱ στρατοὶ μάχονται μεταξὺ αὐτῶν ὅπως ἀνακηρύξωσι τοὺς αὐτοκράτορας, τῆς καταστάσεως δὲ ταύτης ἐπωφελοῦνται οἱ βάρβαροι.

Εἰς μάτην κατὰ τὸν Δ'. αἰῶνα ὁ *Διοκλητιανὸς* ἀναδιοργανοῖ τὸ κράτος, ὁ δὲ *Κωνσταντῖνος* συνισᾷ πολυάριθμον ἱεραρχίαν ὑπαλλήλων. Ἐπιζεῖ μόνον ὁ *Χριστιανισμός*, γενόμενος θρησκεία τοῦ κράτους.

Μετὰ τὸν Κωνσταντῖνον ὁ Θεοδόσιος διανέμει τὸ κράτος εἰς τοὺς δύο αὐτοῦ υἱούς, τὸν *Ὀνώριον* καὶ τὸν *Ἀρκάδιον*, καὶ οὕτως αὕτη διαφεῖται εἰς Ἀνατολικὴν καὶ Δυτικὴν (395). Ἀλλ' ἡ δευτέρα ὑποκύπτει ἀμέσως εἰς τοὺς βαρβάρους, ἀνατρέψαντας τὸν ρωμαϊκὸν κόσμον.

Ἐνταῦθα περατοῦται ἡ ἀρχαία ἱστορία.

ΜΕΣΑΙΩΝ

Ἐπιδρομὴ τῶν βαρβάρων. Πτῶσις τῆς Δυτικῆς Αὐτοκρατορίας (476). Κατὰ τὸν 5-ον αἰῶνα παρουσιάζονται νέοι λαοί, ἀνήκοντες εἰς τρεῖς μεγάλας φυλάς, τοὺς *Γερμανούς*, τοὺς *Σλαύους* καὶ τοὺς *Τατάρους*. Πρῶτοι οἱ Οὖνοι, ταταρικῆς φυλῆς, εἰσβάλλουσιν ἐξ Ἀσίας εἰς τὴν Εὐρώπην. Οἱ Βισιγόθοι, διωχθέντες ἀπὸ τῶν ὀχθῶν τοῦ Βόλγα καὶ Δνειπέρου, διαβαίνουσι τὸν Δούναβιν, διὰ δὲ τῆς Μακεδονίας, τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ἰλλυρίας φθάνουσιν εἰς Ἰταλίαν, ἔνθα ὁ ἀρχηγὸς αὐτῶν *Ἀλάριχος* κυριεύει τὴν Ρώμην (410). Μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ οἱ πολεμισταί του διευθύνονται εἰς Γαλατίαν καὶ Ἱσπανίαν καὶ ἱδρύουσι τὸ *βασίλειον τῶν Βισιγόθων* (419).

Ἕτερον ῥεῦμα, προελθὸν ἐκ Γερμανίας, (Ἀλανοί, Σουηβοί, Βάνδαλοι, Βουργόνδιοι), ἐρημόνει τὴν Γαλατίαν καὶ Ἱσπανίαν (407) καὶ ἱδρύει ἐν μὲν Γαλατίᾳ τὸ βασίλειον τῶν Βουργονδίων (413) ἐν δὲ Ἱσπανίᾳ καὶ Ἀφρικῇ τὸ τῶν Βανδάλων.

Ἀλλὰ καθ' ἣν στιγμὴν οἱ Γερμανοὶ ἄρχονται ἀποκαθιστάμενοι, φθάνουσιν οἱ Οὖνοι. Ὁ *Ἀττίλας* δηοῖ τὴν Γαλατίαν. Τότε συμμαχοῦσι κατὰ τοῦ κοινοῦ ἐχθροῦ οἱ Βουργόνδιοι, οἱ Βισιγόθοι, οἱ Φράγκοι καὶ οἱ Ρωμαῖοι καὶ καταβάλλουσιν αὐτόν (451).

Ὁ βασιλεὺς τῶν Βανδάλων *Γενσέρικος*, τολμηρότερος τοῦ Ἀττίλα, λεηλατεῖ τὴν Ῥώμην (455), ὁ δὲ ἀρχηγὸς τῶν Ἐρούλων *Ὀδόακρος* καταλύει τὴν Δυτικὴν Ῥωμαϊκὴν Αὐτοκρατορίαν (476).

Τὰ βασίλεια τῶν Βαρβάρων. Ὁ ἀρχηγὸς τῶν Ὀστρογόθων *Θεοδώριχος* εἰσβάλλει εἰς Ἰταλίαν καὶ ἱδρύει αὐτόσε (493) ἰσχυρὸν βασίλειον, ἀλλὰ τοῦτο ταχέως καταστρέφεται.

Ὁ *Βελισσάριος*, στρατηγὸς τοῦ Αὐτοκράτορος τῆς Ἀνατολῆς *Ἰουστινιανοῦ* (527—565), ὅστις εἶχε καταστρέψει (533) τὸ βασίλειον τῶν Βανδάλων, καταλύει καὶ τὸ τῶν Ὀστρογόθων (555).

Ἀλλὰ νέος γερμανικὸς λαός, οἱ *Λομβαρδοί*, συνιστῶσι κράτος διαρκέστερον πρὸς Β. τῆς Ἰταλίας (568), πρὸς δυσμὰς δὲ οἱ *Σάξωνες* καὶ οἱ *Ἄγγλοι* ἐγκαθίστανται ἐν Μ. Βρεττανίᾳ, ἡ δὲ Γαλατία καθίσταται μετ' ὀλίγον βασίλειον τῶν *Φράγκων*.

Οἱ Φράγκοι (428—752) προχωροῦσι βραδέως, ἀπὸ τοῦ 428 μέχρι τοῦ 480, Ὁ ἀρχηγὸς αὐτῶν *Κλόβις* ὑποτάσσει τὸ μέρος τῆς Γαλατίας τὸ ἀπολειφθὲν ρωμαϊκὸν (428—511), νικᾷ τοὺς Ἀλαμάνους (496), ἀσπάζεται τὸν χριστιανισμόν, ἐπιβάλλει φόρον εἰς τοὺς Βουργουνδίους (500), καταστρέφει τὸ βασίλειον τῶν Βισιγόθων (507) καὶ ἀποθνήσκει τῷ 511 κύριος ἁπάσης σχεδὸν τῆς Γαλατίας.

Ἐπὶ τῶν διαδόχων αὐτοῦ ἐπιρρήγνυνται μεταξὺ δύο ἀντιζήλων βασιλέων αἱματηροὶ πόλεμοι (568—613), ἀλλὰ τὸ βασίλειον τῶν Φράγκων ἀνορθοῦται ἐπὶ Δαγοβέρτ (628—638). Μετ' αὐτὸν ὅμως ὡς ἐκ τῆς ὀκνηρίας τῶν βασιλέων, κυβερνῶσι τὸ κράτος οἱ μεγιστᾶνες, εἷς δ' ἐξ αὐτῶν, ὁ *Πεπῖνος Ἐριστάλ* (687—714) καθίσταται κύριος τῆς Γαλατίας.

Ὁ υἱὸς αὐτοῦ *Κάρολος Μαρτέλος* ἀπαλλάσσει τὴν χώραν ἀπὸ τῆς ἐπιδρομῆς τῶν Ἀράβων (732), ἀλλὰ τοῦτον ἀνατρέπει *Πεπῖνος ὁ Βραχύς*, ὅστις ἀνακηρύσσεται βασιλεὺς (752).

Οἱ Ἄραβες ἐπεκτείνουσι τὴν κυριαρχίαν αὐτῶν ἐπὶ τῆς Ἀσίας, τῆς βορείου Ἀφρικῆς καὶ τῆς Ἱσπανίας, ὁ δὲ *Μωάμεθ* (570—632) διδάσκει τὴν πρὸς ἕνα Θεὸν πίστιν.

Ἀπὸ τῆς μεταβάσεως τοῦ Μωάμεθ ἀπὸ Μέκκας εἰς Μεδίναν (622) ἄρχεται παρὰ τοῖς Μουσουλμάνοις τὸ ἔτος τῆς *Ἑγίρας*. Οἱ Ἄραβες ὑπὸ τοὺς τρεῖς πρώτους αὐτῶν Χαλίφας ὑποτάσσουσι τὴν *Συρίαν*, τὴν *Περσίαν* καὶ τὴν *Αἴγυπτον* (632—660).

Φραγκικὴ αὐτοκρατορία (752—887). Ὁ υἱὸς Πεπίνου τοῦ Βραχέος *Καρολομάγνος* (768—814) νικᾷ τοὺς Λομβαρδοὺς ἐν Ἰταλίᾳ, τοὺς Ἄραβας ἐν Ἱσπανίᾳ, τοὺς Σάξωνας ἐν Γερμανίᾳ μετὰ λυσσαλέους πολέμους διαρκέσαντας 33 ἔτη, τοὺς Βαυαροὺς καὶ τοὺς Ἀβάρους, συνιστᾷ εὐρεῖαν αὐτοκρατορίαν, καὶ τῷ 800 στέφεται ὑπὸ τοῦ πάπα Λέοντος τοῦ Γ' *Αὐτοκράτωρ τῆς Δύσεως*.

Οὗτος ὑποστηρίζει, ὡς καὶ οἱ Ἄραβες, τὰ γράμματα, ἀλλὰ τὴν λαμπρὰν ταύτην περίοδον πέπρωται ν' ἀντικαταστήσωσιν αἰῶνες ταραχῶν.

Λουδοβῖκος ὁ Πρᾶος (814—840) διανέμει τὴν Αὐτοκρατορίαν εἰς τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, οὗτοι δὲ μετὰ τὸν θάνατόν του κηρύσσουσι πόλεμον κατ' ἀλλήλων.

Ὁ *Κάρολος* καὶ ὁ *Λουδοβῖκος* νικῶσι τὸν ἀδελφὸν αὐτῶν *Λοθάριον* (841), ἀναγκάζουσιν αὐτὸν νὰ ὑπογράψῃ τὴν συνθήκην τοῦ Βερδοὺν (843) καὶ οὕτω σχηματίζονται τρία βασίλεια, ἡ *Γερμανία*, ἡ *Ἰταλία* καὶ ἡ *Γαλλία*.

Ὁ φεουδαλισμός. Νέα δυναστεία διοικεῖ τοὺς Γάλλους ἐπὶ ἕνα αἰῶνα· ὁ ἰσχυρὸς δοὺξ τῶν Φράγκων *Οὖγος ὁ Καπέτος* ἱδρύει νέαν δυναστείαν (987), τότε δὲ ἐπικρατεῖ ἐν Γαλλίᾳ καὶ ἐν Εὐρώπῃ τὸ φεουδαλικὸν σύστημα.

Ὁ δοὺξ τῆς Νορμανδίας *Γουλιέλμος* ἀποσπᾷ ἀπὸ τῶν Σαξώνων τὴν Ἀγγλίαν (1066). Ἡ Γερμανία καθίσταται τρομερὸν βασίλειον ὑπὸ τοὺς ἡγεμόνας τοῦ οἴκου τῆς Σαξωνίας (918—1024). Ὅθων ὁ Α' ἀπαλλάσσει τὴν χώραν ταύτην ἀπὸ τῶν Οὐγγρων, οὗτοι δὲ περιορισθέντες εἰς τὰς ὄχθας τοῦ Θεῖς καὶ Δουνάβεως, ἱδρύουσιν ἐνταῦθα μετὰ τοῦ *Στεφάνου* διάσημον βασίλειον.

Ἡ Γερμανικὴ αὐτοκρατορία καὶ ἡ Παπωσύνη. Ὅθων ὁ Α' προσθέτει εἰς τὸ βασίλειον αὐτοῦ τὴν Ἰταλίαν καὶ λαμβάνει τῷ 962 τὸν τίτλον Αὐτοκράτορος· ἀλλ' ἡ ὑποδουλωθεῖσα λατινικὴ ἐκκλησία προσπαθεῖ νὰ ἐλευθερωθῇ ἐπὶ Γρηγορίου τοῦ Ζ', καὶ οὕτως ἄρχεται ἡ πρώτη περίοδος τοῦ πολέμου μεταξὺ τῆς αὐτοκρατορίας καὶ τῆς παπωσύνης.

Ὁ αὐτοκράτωρ Ἑρρῖκος ὁ Δ' ταπεινοῦται ἐν Κανόσσῃ (1077).

Αἱ σταυροφορίαι. Ἡ παπικὴ ἐκκλησία ἀποφασίζει τὰς εἰς Ἀνατολὴν σταυροφορίας, εἰς δὲ τὴν πρόσκλησιν *Πέτρου τοῦ Ἐρημίτου* καὶ *Οὐρβανοῦ τοῦ Β'* ἐξεγείρεται ἅπασα ἡ Εὐρώπη.

Ἡ Α'. σταυροφορία (1095—1099) κατορθόνει τὴν ἅλωσιν τῆς Ἱερουσαλὴμ καὶ τὴν ἵδρυσιν χριστιανικοῦ βασιλείου ἐν Παλαιστίνῃ.

Κατὰ τὴν Β' (1147—1149) Λουδοβῖκος ὁ Ζ' ἠττᾶται πρὸ τῆς Δαμασκοῦ.

Τῷ 1187 τὸ βασίλειον τῆς Ἱερουσαλὴμ καταστρέφεται ὑπὸ τοῦ Σαλαδίνου, κατὰ δὲ τὴν Γ' σταυροφορίαν (1189—1191) ὁ *Φίλιππος Αὔγουστος* καὶ ὁ βασιλεὺς τῆς Ἀγγλίας *Ριχάρδος* ὁ *Λεοντόκαρδος* κατορθοῦσι νὰ κυριεύσωσι μόνον τὴν *Πτολεμαΐδα*.

Ἡ Δ' παρεκτρέπεται τοῦ σκοποῦ αὐτῆς, εἰς δὲ κόμης τῆς Φλάνδρας καὶ οἱ Ἐνετοὶ κυριεύουσι τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἔνθα ἱδρύουσι (1204) λατινικὴν αὐτοκρατορίαν.

Ἡ Ε' καὶ ἡ Ϛ' ἔσχον ἐλάχιστα ἀποτελέσματα, ἡ δὲ Ζ' καὶ Η', στραφεῖσαι ἡ μὲν κατὰ τῆς Αἰγύπτου (1249—1254), ἡ δὲ κατὰ τῆς Τύνιδος, ἀποτυγχάνουσι. Τότε ἡ Εὐρώπη καταπαύει αὐτάς.

Μεγαλεῖον καὶ παρακμὴ τῆς Γερμ. αὐτοκρατορίας (1152—1250). Κατὰ τὴν περίοδον ταύτην ὁ οἶκος Χοχενστάουφεν ὑπὸ *Φρειδερίκον Α' τὸν Βαρβαρόσαν* ἐκτείνει τὴν ἰσχὺν τῆς αὐτοκρατορίας, ἀλλὰ μεταξὺ τοῦ οἴκου τούτου, καλουμένου *Γιβελίνοι*, καὶ τοῦ οἴκου τῶν *Οὐέλφων* ἄρχεται μακρὰ ἔρις, εἰς ἣν ἀναμιγνύεται ὁ Πάπας καὶ αἱ ἰταλικαὶ δημοκρατίαι. Ὁ Φρειδερῖκος ἡττᾶται ἐν Λενιάνῳ (1176) ἡ δ' ἐν Κωνσταντίᾳ εἰρήνη (1183) περατόνει τὸν μεταξὺ τῆς παπωσύνης καὶ τῆς γερμανικῆς αὐτοκρατορίας πόλεμον.

Μετὰ νέους πολέμους μεταξὺ τῆς Αὐτοκρατορίας καὶ τῆς Παπωσύνης ἐπὶ Φρειδερίκου τοῦ Β' (1218—1250) ἡ Γερμανία ὑποπίπτει εἰς ἀναρχίαν μέχρι τοῦ 1273, καθίστανται δὲ ἰσχυραὶ ἡ Ἀγγλία καὶ ἡ Γαλλία.

Ἡ Γαλλικὴ βασιλεία ἀπὸ τοῦ 12ου μέχρι τοῦ 14ου αἰῶνος. Οἱ γάλλοι μεγιστᾶνες, ὑποστηριζόμενοι ὑπὸ τῶν Ἄγγλων καὶ τῶν Γερμανῶν, ἐνισχύουσι τὴν βασιλείαν, τοῦ *Φιλίππου Αὐγούστου* (1180—1223). Λουδοβίκος ὁ Θ' (1226—1270) ἐνισχύει τὴν βασιλείαν ἀλλ' αὐτη ἐξασθενεῖ κατὰ τὸν ἑκατονταετῆ πόλεμον.

Ἑκατονταετὴς πόλεμος (1337—1453). Ἐπειδὴ οἱ τρεῖς υἱοὶ τοῦ τελευταίου βασιλέως τῆς Γαλλίας *Φιλίππου* τοῦ *Ὡραίου* ἀποθνήσκουσιν ἄνευ διαδόχων, διεκδικεῖ τὸ στέμμα αὐτῆς ὁ βασιλεὺς τῆς Ἀγγλίας *Ἐδουάρδος ὁ Γ'* ἀλλ' οἱ Γάλλοι μεγιστᾶνες ἐκλέγουσι *Φίλιππον τὸν Βαλουᾶ*. Ὡς ἐκ τούτου ἐκρήγνυται πόλεμος διαρκέσας ἐπὶ 100 ἔτη, καθ' ὃν Φίλιππος ὁ Δ' τοῦ Βαλουᾶ ἡττᾶται (1346).

Ἰωάννης ὁ Ἀγαθὸς ἡττᾶται (1356). Ὁ τὴν ἀντιβασιλείαν κατέχων υἱὸς αὐτοῦ *Κάρολος* ἀνθίσταται κατ' ἀποπείρας ἐπαναστάσεως τῶν χωρικῶν, τῷ δὲ 1360 παραχωροῦνται εἰς τὴν Ἀγγλίαν αἱ πλεῖσται ἐπαρχίαι τῆς μεσημβρινῆς καὶ δυτικῆς Γαλλίας.

Κάρολος ὁ Ε' ὁ Συνετὸς ἀπαλλάσσει τὴν χώραν (1364-1380), ἡ Γαλλία ἀναπνέει, ἀλλ.' ὁ διάδοχος Καρόλου τοῦ Ε' Κάρολος ὁ Ϛ' καθίσταται παράφρων τῷ 1392, τότε δὲ γίνεται νέα ἐπιδρομὴ τῶν Ἄγγλων εἰς Γαλλίαν.

Οἱ Γάλλοι ἡττῶνται οἰκτρῶς ἐν Ἀζινκοὺρ (1415), βασιλεὺς δὲ τῆς Γαλλίας καθίσταται ὁ

τῆς Ἀγγλίας Ἑρρῖκος ὁ Ε' Ἀλλὰ τότε παρουσιάζεται ἡ Αὐρηλιανὴ παρθένος, ἀναζωπυρεῖ τὸν πατριωτισμὸν τῶν Γάλλων, διαλύει τὴν πολιορκίαν τοῦ Ὀρλεάν (1429), καὶ ὁδηγεῖ Κάρολον τὸν Ζ' εἰς Ρέιμς, ἔνθα ἀνακηρύσσεται βασιλεύς. Ἀλλὰ συλληφθεῖσα ἐν Κομπιένῃ, ὑφίσταται ὑπὸ τῶν Ἄγγλων τὸν διὰ πυρὸς θάνατον ἐν Ρουέν (1431). Πλὴν παρὰ τὸν θάνατον αὐτῆς οἱ Γάλλοι διώκουσι τοὺς Ἄγγλους, τῷ δὲ 1453 περατοῦται ἡ ὁλοσχερὴς ἀπελευθέρωσις τῆς Γαλλίας.

Ἅλωσις τῆς Κωνσταντινουπόλεως (1453). Νέος λαός, προσελθὼν ἐξ Ἀσίας, ἤτοι οἱ Ὀθωμανοὶ ὑπὸ Μωάμεθ τὸν Β' μεταβαίνουσιν εἰς Εὐρώπην καὶ κυριεύουσι τὴν Κωνσταντινούπολιν. Ἐνταῦθα περατοῦται ἡ ἱστορία τοῦ Μεσαίωνος.

ΝΕΩΤΕΡΟΙ ΧΡΟΝΟΙ

Νεώτεροι χρόνοι (1453—1789). Ἡ ἀνακάλυψις τῆς πυρίτιδος μεταβάλλει τὴν τέχνην τοῦ πολέμου. Ἀνακαλύπτεται ἡ ναυτικὴ πηξίς, ὁ χάρτης, καὶ ἡ *τυπογραφία* καθιστᾷ τὴν ἐπιστήμην τοῖς πᾶσι προσιτήν. Εἰς τὰ νεώτερα κράτη ὑπερισχύει ἡ βασιλεία.

Ἐν ***Γαλλίᾳ*** ἐπὶ Λουδοβίκου τοῦ ΙΑ' (1461—1483) καταβάλλονται οἱ ἰσχυρότεροι φεουδαλικοὶ οἶκοι.

Ἐν ***Ἀγγλίᾳ*** ὁ ἐμφύλιος τριακονταετὴς πόλεμος τῶν *Δύο Ῥόδων* (1455—1485) δεκατίζει τὴν ἀριστοκρατίαν καὶ ἀπολήγει εἰς τὸ καταστῆσαι σχεδὸν ἀπόλυτον τὴν βασιλείαν ὑπὸ τοὺς *Τυδώρ*.

Ἐν ***Ἱσπανίᾳ*** τὰ δύο βασίλεια τῆς *Καστιλίας* καὶ *Ἀραγῶνος* ἑνοῦνται διὰ τοῦ γάμου *Φερδινάνδου τοῦ Καθολικοῦ* μετὰ τῆς *Ἰσαβέλλας* (1469—1479). Ἡ Ἕνωσις τῆς Ἱσπανίας ἐπιφέρει τὴν ἐντελῆ ἀπαλλαγὴν τῶν μεσημβρινῶν αὐτῆς ἐπαρχιῶν ἀπὸ τῶν Ἀράβων διὰ τῆς ἁλώσεως τῆς Γρενάδας (1492).

Πόλεμοι ἐν Ἰταλίᾳ. Ἀρχονται μεγάλοι πόλεμοι, τῶν ὁποίων πρῶτον θέατρον καθίσταται ἡ Ἰταλία.

Ὁ βασιλεὺς τῆς Γαλλίας *Κάρολος ὁ Η'* κατακτᾷ τὴν Νεάπολιν (1494—1495), ἀλλὰ σχηματίζεται κατ' αὐτοῦ ὁ *πρῶτος εὐρωπαϊκὸς συνασπισμὸς* καὶ ἀποσύρεται.

Λουδοβῖκος ὁ ΙΒ' ἐξακολουθεῖ τοὺς πολέμους κατὰ τῆς Ἰταλίας (1498—1515), κυριεύει τὸ Μιλάνον, ἀλλ' ἀποτυγχάνει εἰς τὴν κατάκτησιν τοῦ βασιλείου τῆς Νεαπόλεως.

Φραγκῖσκος ὁ Α' νικᾷ ἐν Μαρινιὰν (1515), ἀλλ' οἱ τῆς Ἰταλίας πόλεμοι ἐπιφέρουσιν ἀντιζηλίαν μετὰ τῆς Αὐστρίας.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην *Κάρολος ὁ Ε'* (1519—1556), ἔγγονος τῶν βασιλέων τῆς Ἱσπανίας καὶ τοῦ αὐτοκράτορος Μα-

ξιμιλιανοῦ, κληρονομεῖ τοὺς θρόνους Αὐστρίας, Κάτω Χωρῶν καὶ Ἱσπανίας καὶ ἀναγορεύεται αὐτοκράτωρ τῆς Γερμανίας.

Φραγκίσκος ὁ Α' ἐπιχειρεῖ κατ' αὐτοῦ τέσσαρας μεγάλους πολέμους (1520—1547), ἀλλὰ κατὰ τὸν πρῶτον ἡττᾶται ἐν Παβίᾳ (1525) καὶ αἰχμαλωτίζεται ἐν Μαδρίτῃ. Ἐπίσης ὑπῆρξεν ἀτυχὴς καὶ κατὰ τοὺς τρεῖς ἄλλους.

Ἑρρῖκος ὁ Β' (1547—1559) ἐξακολουθεῖ τὸν κατὰ Καρόλου τοῦ Ε' πόλεμον, ἂν δὲ ὁ τελευταῖος δὲν κατέστρεψε τὴν Γαλλίαν, εἰς τοῦτο συνετέλεσε τὸ ὅτι οἱ Ὀθωμανοὶ ἠπείλουν τὴν Βιέννην (1529—1532). Ἀλλ' ὁ Κάρολος δὲν κατώρθωσε νὰ παρακωλύσῃ τὴν διχοτόμησιν τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας καὶ τὸν θρίαμβον τοῦ *προτεσταντισμοῦ*.

Γεωγραφικαὶ ἀνακαλύψεις. Κατὰ τὸν 15ον αἰῶνα οἱ Πορτογάλλοι φθάνουσιν εἰς τὸ Ἐδελπι Ἀκρωτήριον.

Ὁ Γενουήνσιος *Χριστοφόρος Κολόμβος* ἀνακαλύπτει κατὰ ὀκτώβριον τοῦ 1492 τὴν νῆσον *Γουαναχάνη*, εἶτα τὴν Κοῦβαν, τὴν Χαΐτην, τὰς Ἀντίλλας καὶ τὴν ἀμερικανικὴν ἤπειρον· ἀλλ εἶτα συκοφαντηθεὶς ἐγκαταλείπεται καὶ ἀποθνήσκει (1506). Ὁ ὑπ' αὐτοῦ ἀνακαλυφθεὶς νέος κόσμος ἀντὶ νὰ ὀνομασθῇ Κολομβία ὀνομάζεται ἀδίκως Ἀμερική, ἐκ τοῦ πρώτου περιγράψαντος αὐτὴν *Ἀμερίκου Βεσπουκίου*.

Ὁ Πορτογάλλος *Βάσκο Δεγάμα* κάμπτει τὸ Ἐδελπι Ἀκρωτήριον (1497) καὶ φθάνει εἰς τὰς Ἰνδίας. Ὁ Ἀλβαρὶζ Καβρὰλ ἀνακαλύπτει τὴν Βραζιλίαν (1500).

Ἐν τῷ Νέῳ κόσμῳ ὁ *Βαλβόα* διέρχεται τὸν Ἰσθμὸν τοῦ *Παναμᾶ* (1513), ὁ δὲ *Γριζάλβας* ἀνακαλύπτει τὸ *Μεξικὸν* (1512). Ὁ Μαγγελάνος εὑρίσκει δίοδον εἰς τὴν Νότιον Ἀμερικὴν καὶ καθίσταται δυνατὸς ὁ περίπλους τῆς Γῆς. Αἱ ἀνακαλύψεις αὗται μεταβάλλουσι τοὺς δρους τοῦ ἐμπορίου, καὶ ἀνοίγουσιν εὐδαίμονα ἐποχὴν εἰς τοὺς λαοὺς τῆς Εὐρώπης.

Ἀναγέννησις τῶν γραμμάτων καὶ τῶν τεχνῶν. Ὁ Γουτεμβέργιος ἐν Μαΰένσῃ ἀνακαλύπτει τὴν τυπογραφίαν (1436—1455). Οἱ ἐκ Κων/πόλεως πρόσφυγες φέρουσι μεθ' ἑαυτῶν πολλὰ ἀρχαῖα χειρόγραφα. Λέων ὁ Ι' ἐν Ρώμῃ καὶ οἱ *Μέδικοι* ἐν Φλωρεντίᾳ ὑποστηρίζουσι τὰς προόδους τῆς φιλολογίας. Ἐν Ἰταλίᾳ ἀναφαίνονται οἱ μεγάλοι συγγραφεῖς *Ἀριόστος, Γκισαρδὶν* καὶ *Μακιαβέλης*.

Ἡ γαλλικὴ φιλολογία ἄρχεται ἀκμάζουσα διὰ τοῦ *Κλήμεντος Μαρό*, τοῦ *Ραβελαὶ* καὶ βραδύτερον τῶν *Ἀμιὸ* καὶ *Μονταίν*.

Εἰς τὰς Κάτω Χώρας ἀναφαίνεται ὁ σοφὸς καὶ πνευματώδης *Ἐρασμος* καὶ ἐν Γερμανίᾳ ὁ *Οὔλριχ δὲ Χοῦτεν*.

Ἡ ἀρχιτεκτονικὴ ποιεῖ σημαντικὰς προόδους διὰ τῶν *Βραμάντ, Βρουνελέσκο* καὶ *Μιχαὴλ Ἀγγέλου*.

Ἡ ζωγραφικὴ φθάνει εἰς τὸ κατακόρυφον αὐτῆς σημεῖον διὰ τοῦ Μιχαὴλ Ἀγγέλου (1474—1564), τοῦ Ῥαφαὴλ (1483—1520), τοῦ Λεονάρδου δὲ Βίντσι (1452—1519), καὶ βραδύτερον διὰ τοῦ *Giorgioni*, τοῦ *Κορρεγίου*, τοῦ *Τιτιανοῦ*, τοῦ *Τιντορέτου*, τοῦ *Παύλου Βερονέζε* καὶ ἄλλων.

Θρησκευτικὴ μεταρρύθμισις. Ἐν Γερμανίᾳ ὁ *Λούθηρος* ἕνεκα τῆς πωλήσεως συγχωροχαρτίων (indulgentia) ἀποστατεῖ ἀπὸ τῆς λατινικῆς ἐκκλησίας (1517—1520).

Ὁ *Καλβῖνος* προβαίνει περαιτέρω, καὶ ὁ *καλβινισμὸς* διαδίδεται εἰς τὰς Κάτω Χώρας, τὴν Γαλλίαν καὶ τὴν Σκωτίαν. Ἀλλὰ τὴν μεταρρύθμισιν ἐπακολουθοῦσι λυσσαλέοι πόλεμοι.

Ἰσχὺς τῆς Γαλλίας ὑπὸ τὸν οἶκον τῶν Βουρβώνων κατὰ τὸν ΙΖ' αἰῶνα. Ἑρρῖκος ὁ Δ' ἐπανορθόνει τὰ εἰς τὴν Γαλλίαν ἐπελθόντα δεινὰ ὡς ἐκ τῶν θρησκευτικῶν πολέμων, ἀλλ' ἀποθνήσκει δολοφονηθεὶς (1610). Μετὰ δὲ τὴν τρικυμιώδη ἀντιβασιλείαν τῆς Μαρίας τῶν Μεδίκων κατὰ τὴν ἀνηλικότητα Λουδοβίκου τοῦ ΙΓ' ὁ *Ρισελιὲ* καταβάλλει τοὺς διαμαρτυρομένους, προσπαθοῦντας νὰ σχηματίσωσιν ἴδιον κράτος.

Περιπλέον ὑποτάσσει τοὺς μεγιστάνας καὶ καθιστᾷ τὴν ἐξουσίαν ἀπόλυτον. Ταυτοχρόνως προσπαθεῖ νὰ ἐξασθενίσῃ τὴν Ἱσπανίαν ἐν Ἰταλίᾳ, εἶτα μετέχει τοῦ τριακονταετοῦς πολέμου (1618—1648), τὸν ὁποῖον ἤρξαντο οἱ γερμανοὶ ἡγεμόνες ὅπως ὑπερασπίσωσι τὸν προτεσταντισμὸν καὶ ταπεινώσωσι τὸν οἶκον τῆς Αὐστρίας.

Τότε ἡ Γαλλία, συμμαχήσασα μετὰ τῆς Σουηδίας, κηρύσσει μακρὸν πόλεμον κατὰ τῆς Αὐστρίας (1635—1648) καὶ ἀναγκάζει αὐτὴν νὰ ὑπογράψῃ τὴν συνθήκην τῆς Βεστφαλίας.

Ἐπαναστάσεις ἐν Ἀγγλίᾳ (1640—1688). ***Ἡ συνταγματικὴ μοναρχία.*** Ἐν Ἀγγλίᾳ μετὰ ἐπανάστασιν εἶχον ἀντικαταστήσει (1603) τὸν οἶκον τῶν *Τυδὼρ* διὰ τοῦ τῶν *Στουάρτ*, ἀλλ' Ἰάκωβος ὁ Α' καὶ μετ' αὐτὸν Κάρολος ὁ Α' ἐρεθίζουσι τοὺς Ἄγγλους.

Ὁ Κάρολος ἀρχίζει τὸν ἐμφύλιον πόλεμον (1642) καὶ παλαίει κατὰ τοῦ Κοινοβουλίου μέχρι τοῦ 1645. Ἀλλ' ἡττᾶται καὶ συλλαμβάνεται ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν του. Κατὰ τὸν ἐμφύλιον πόλεμον ὁ *Ὀλιβιὲ Κρόμβελλ* κυριεύει τὸ κοινοβούλιον καὶ διοικεῖ δικτατορικῶς ἀλλ' ἐνδόξως.

Ἀπόλυτος μοναρχία ἐν Γαλλίᾳ. Λουδοβῖκος ὁ ΙΔ' (1643—1715). Ἐν Γαλλίᾳ μετὰ τοὺς ἐμφυλίους πολέμους (1648—1659) ἡ μοναρχία καθίσταται ἀπόλυτος, ὁ δὲ Λουδοβῖκος ὁ ΙΔ'. ἀπὸ τοῦ 1661 κυβερνᾷ, βοηθούμενος ὑπ'

ἀνδρῶν μεγαλοφυῶν, ὁποῖοι ἦσαν ὁ *Κόλβερτ*, ὁ *Λουβοᾶ* καὶ ὁ *Βωβάν*.

Τότε δοξάζουσι τὴν Γαλλίαν οἱ μεγάλοι συγγραφεῖς *Μολιέρος, Κορνήλιος, Ῥακίνας, Λαφονταίν, Βοαϊώ, Βοσσυέ, Φενελών* κτλ., οἱ διάσημοι ζωγράφοι *Λεβροΐν, Λεσουέρ, Μινάρ*, καὶ οἱ ἀρχιτέκτονες *Περωλ* καὶ *Ματσάρ*.

Ὁ *Τουρναίν* καὶ ὁ *Κονδὲ* προσθέτουσιν εἰς τὴν Γαλλίαν νέας ἐπαρχίας καὶ τὴν Ὀλλανδίαν (1672—1678). Διὰ τῆς συνθήκης τοῦ Ἀκουϊσγράνου (1668) ἐξασφαλίζεται ἡ *Φλάνδρα* καὶ ἡ *Φραγκοκομητεία*, ὁ δὲ Λουδοβίκος ἀποκτᾷ ἐν πλήρει εἰρήνῃ τὸ *Στρασβοῦργον* (1681).

Ἀλλὰ καταλαμβάνεται ὑπὸ ἀκορέστου φιλοδοξίας, καταδιώκει τοὺς διαμαρτυρομένους καὶ τέλος ἐπιχειρεῖ νὰ θέσῃ τὸν ἔγγονον αὐτοῦ, τὸν *δοῦκα τοῦ Ἀνζοῦ* ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς Ἱσπανίας (1701—1713). Ὁ χειμὼν τοῦ 1709 αὐξάνει τὴν ἐνδειαν τοῦ λαοῦ, ὁ δὲ Λουδοβίκος ὑπογράφει μετὰ τὴν νίκην τοῦ Δεναὶν (1712) τὴν συνθήκην τῆς Οὐτρέχτης, δι' ἧς ἀναγνωρίζεται ἡ ἐλευθερία δύο νέων κρατῶν, τῶν βασιλείων Πεδεμοντίου—Σικελίας καὶ Πρωσίας.

Δέκατος ὄγδοος αἰών. Νέα Κράτη. Ἡ Ρωσία. Ἡ ἀνάπτυξις τῆς Ρωσίας, τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Πρωσίας χρονολογεῖται ἀπὸ τοῦ ΙΗ' αἰῶνος. Ἡ Ρωσία ἔλαβε τὴν ὕπαρξιν αὐτῆς κατὰ τὸν Θ' αἰῶνα, ὅτε Ἰδὰν ὁ Γ' ἀπήλλαξεν αὐτὴν ἀπὸ τῶν Μογγόλων, ἀλλ' ἐγένετο κράτος μόνον ἐπὶ Πέτρου τοῦ Μεγάλου (1689—1725).

Πόλεμος συνήφθη μεταξὺ Πέτρου τοῦ Μεγάλου καὶ τοῦ βασιλέως τῆς Σουηδίας Καρόλου τοῦ ΙΒ', ἀλλ' ὁ πρῶτος ἡττηθεὶς ἐν *Νάρβᾳ* (1700), ἐπεδόθη εἰς μεταρρυθμίσεις. Ὅτε δὲ Κάρολος ὁ ΙΒ' εἰσέβαλεν εἰς Ρωσίαν, ἡττήθη ἐν Πουλτάβᾳ (1709). Βραδύτερον ὁ Μέγας Πέτρος ἔκτισε τὴν Πετρούπολιν (1725).

Πόλεμοι τοῦ ΙΗ' αἰῶνος. Ἡ Πρωσία. Διὰ τοῦ περὶ διαδοχῆς τοῦ πολωνικοῦ θρόνου πολέμου (1733—1738), ἡνώθη μετὰ τῆς Γαλλίας ἡ Λωραίνη διὰ τῆς βενναίας συνθήκης τοῦ 1738. Ἀλλ' ὁ περὶ διαδοχῆς τοῦ θρόνου τῆς Αὐστρίας πόλεμος ἀπεκάλυψε τὴν ἰσχὺν τῆς *Πρωσίας*. Τὸ νέον τοῦτο βασίλειον, ἀπαρτιζόμενον ὑπὸ τοῦ *δουκάτου τῆς Πρωσίας*, τοῦ *ἐκλεκτοράτου τοῦ Βραδεβούργου* καὶ τῶν *παραρρηνίων ἡγεμονιῶν*, διωργανώθη στρατιωτικῶς ὑπὸ τοῦ *Φριεδερίκου Γουλλιέλμου* ἐκ τοῦ οἴκου τῶν *Χοεντσόλλερν*. Φριεδερῖκος ὁ Β' συμμαχεῖ μετὰ τῆς Γαλλίας ὅπως ἐξασθενίσῃ τὴν Αὐστρίαν καὶ καταλαμβάνει τὴν Σελεσίαν (1740), ἀλλ' εἶτα ἐγκαταλείπει τὴν Γαλλίαν, διατελοῦσαν εἰς πόλεμον μετὰ τῆς Ἀγγλίας, Ὀλλανδίας καὶ Αὐστρίας.

Αἱ πρόοδοι τῆς Πρωσίας ἀναγκάζουσι τὴν Αὐστρίαν νὰ συνδιαλλαχθῇ μετὰ τῆς Γαλλίας, καὶ νὰ παρασύρῃ αὐτὴν εἰς νέον πόλεμον κατὰ τῆς Πρωσίας, καθ' ὃν χρόνον ἡ Γαλλία ὀφείλει νὰ ὑπερασπίσῃ ἑαυτὴν κατὰ τῆς Ἀγγλίας, ζηλοτυποῦσης τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ Γαλλικοῦ ναυτικοῦ.

Φριεδερῖκος ὁ Β' καίπερ περιβαλλόμενος ὑπὸ ἐχθρῶν, ἀνθίσταται ταὐτοχρόνως εἰς τὴν Αὐστρίαν, Γαλλίαν καὶ Ρωσίαν καὶ οὐδεμίαν ἐκ τῶν προτέρων αὐτοῦ κατακτήσεων χάνει, ἐνῷ αἱ ἀποικίαι τῆς Γαλλίας περιέρχονται εἰς τὴν ἐξουσίαν τῆς Ἀγγλίας διὰ τῆς ἐν Παρισίοις συνθήκης τοῦ 1763.

Ναυτικὴ καὶ ἀποικιακὴ ἰσχὺς τῆς Ἀγγλίας. Ἡ Ἀγγλία κατὰ τὸν ΙΗ' αἰῶνα διὰ τῶν ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ Ἀννοβέρου ἡγεμόνων αὐτῆς, τῆς συνταγματικῆς κυβερνήσεως καὶ τῶν μεγάλων αὐτῆς ὑπουργῶν καταλαμβάνει τὴν πρώτην θέσιν ἐν Εὐρώπῃ. Ἡ Γαλλία εἶχε κατορθώσει ἐν Ἰνδικῇ νὰ λάβῃ ὑπὸ τὴν προστασίαν αὐτῆς ἐκτεταμένα βασίλεια, ἀλλ' ἡ ἀγγλικὴ Ἑταιρία, χάρις εἰς τὸν στρατηγὸν αὐτῆς λόρδον *Κλάϊβ* καταλαμβάνει αὐτὰ τὰ βασίλεια.

Δημοκρατία τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν (1776—1783). Αἱ ἐν τῇ Β. Ἀμερικῇ πολυάριθμοι ἀγγλικαὶ ἀποικίαι, ἱδρυθεῖσαι ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐκ τῆς μεταναστεύσεως τῶν διαμαρτυρομένων κατὰ τὴν ἐπανάστασιν τῆς Ἀγγλίας, ἐπαναστατοῦσι τῷ 1774, ἀπὸ δὲ τοῦ 1776 κηρύττουσι τὸν πόλεμον τῆς Ἀνεξαρτησίας, διαρκέσαντα μέχρι τοῦ 1783.

Ἡ Γαλλία ὑποστηρίζει αὐτάς, συνάπτει πρὸς τοὺς Ἀγγλους ἐπιτυχεῖς ναυμαχίας, καὶ συντελεῖ εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τῶν Ἀμερικανῶν ὑπὸ τὸν *Οὐασιγκτῶνα*. Τῷ 1783 διὰ τῆς συνθήκης τῶν Βερσαλλιῶν ἀναγνωρίζεται ἡ ἀνεξαρτησία τῆς *Δημοκρατίας τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν*.

Κατακτήσεις τῆς Ρωσίας. Αἰκατερίνη ἡ Β'. Ἡ Ρωσία εὑρίσκει δεύτερον Μέγαν Πέτρον ἐν τῷ προσώπῳ *Αἰκατερίνης τῆς Β'* (1762—1796. Ἡ αὐτοκράτειρα αὕτη καταβάλλει τὴν Πολωνίαν καὶ διανέμεται αὐτὴν μετὰ τῆς Πρωσίας καὶ Αὐστρίας. Εἶτα καταλαμβάνει τὴν Κριμαίαν (1787).

Τὸ τέλος τοῦ 18-ου αἰῶνος. Ἡ Ρωσία, ἡ Πρωσία καὶ ἡ Ἀγγλία κατέχουσι τὴν πρώτην θέσιν, ἡ δὲ Γαλλία παρακμάζει. Ἀλλ' αἱ γαλλικαὶ ἰδέαι διαδίδονται διὰ τοῦ Βολταίρου, τοῦ Μοντεσκίου, τοῦ Ρουσὼ καὶ τοῦ Διδερό.

Ἐν Ἱσπανίᾳ, Ἰταλίᾳ καὶ Αὐστρίᾳ ἐπιτελοῦνται μεταρρυθμίσεις. Προαγγέλλεται ἡ Γαλλικὴ ἐπανάστασις, ἀρξαμένη τῷ 1789.

ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΙΣΤΟΡΙΑ

Γαλλική ἐπανάστασις (1789-1799). Ἡ Γαλλικὴ ἐπανάστασις ἄρχεται διὰ τῆς ἀλώσεως τῆς Βαστιλλης (1789) καὶ τῆς καταλύσεως τῆς βασιλείας (1792). Καὶ δμως ἡ Γαλλία ὀφείλει ν' ἀντιστῇ εἰς εὐρωπαϊκὴν συμμαχίαν. Ἐπέρχονται ἐσωτερικαὶ ταραχαί, σχηματίζονται καὶ ἀνατρέπονται διάφοροι κυβερνήσεις, καταδιώκονται, φονεύονται ἢ ἐξορίζονται οἱ βασιλόφρονες, ἐν τούτῳ δὲ τῷ μεταξὺ οἱ στρατηγοὶ *Ζουρδὰν* καὶ *Χὸς* κατορθοῦσι νὰ ἐκδιώξωσι τοὺς ἐχθροὺς ἀπὸ τοῦ γαλλικοῦ ἐδάφους.

Διοργανοῦται νέα δημοκρατικὴ ἡ κυβέρνησις, τὸ *Διευθυντήριον* (1795—1799), ἀλλ' εἰς νεαρὸς στρατηγός, ὁ *Ναπολέων Βοναπάρτης*, ἀφ' οὗ ἐπολέμησεν ἐν Ἰταλίᾳ (1796—1797) καὶ ἐν Αἰγύπτῳ (1797—1799), ἐπανέρχεται εἰς Γαλλίαν, ἀνατρέπει τὸ Διευθυντήριον καὶ συνιστᾷ νέαν κυβέρνησιν, καθ' ἣν περιβάλλεται ἀπόλυτον σχεδὸν ἐξουσίαν ὑπὸ τὸν τίτλον «*Πρῶτος Ὕπατος*.»

Ὁ Ναπολέων διὰ τῆς ἐν *Μαρέγκῳ μάχης* (1800) ἀνακτᾷ τὴν ἀπολεσθεῖσαν Ἰταλίαν, εἶτα δὲ λαμβάνει τὸν τίτλον Αὐτοκράτορος (1804). Ἀλλ' ἡ Εὐρώπη, ἀθουμένη ὑπὸ τῆς Ἀγγλίας, κυρύσσει κατ' αὐτοῦ πόλεμον.

Ὁ Ναπολέων νικᾷ τοὺς Ῥώσους καὶ Αὐστριακοὺς ἐν Αὐστερλίτσῃ (1805), διὰ δὲ τῆς ἐν Ἰένῃ νίκης (1806) καθίσταται κύριος τῆς Πρωσίας. Νικᾷ τοὺς Ῥώσους ἐκ δευτέρου εἰς *Εὐλὼ* καὶ *Φριέδλαντ* (1807) ἀνατρέπει τὰ ἀρχαῖα βασίλεια, καὶ δίδει θρόνους εἰς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ. Εἰς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Ἰωσὴφ δίδει τὸν θρόνον τῆς Ἱσπανίας (1808) ἀλλὰ καθ' ὃν χρόνον οὗτος εὑρίσκεται ἐν Ἱσπανίᾳ, ἡ Αὐστρία ἐπαναλαμβάνει τὰς ἐχθροπραξίας.

Ἀλλ' ὁ Ναπολέων νικᾷ τοὺς Αὐστριακοὺς ἐν *Ἐσλιγκ* καὶ *Βάγραμ* (1809) καὶ νυμφεύεται τὴν θυγατέρα τοῦ Αὐτοκράτορος τῆς Αὐστρίας *Μαρίαν Λουΐζαν*.

Εἶναι ἤδη κύριος ἀπεράντου αὐτοκρατορίας, ἀλλ' ὡς ἐκ τῆς ἀκορέστου φιλοδοξίας αὐτοῦ κηρύσσει πόλεμον κατὰ τῆς Ῥωσίας (1812), νικᾷ τοὺς Ῥώσους ἐν *Μοσκόβᾳ* καὶ εἰσέρχεται εἰς Μόσχαν. Οἱ Ῥῶσοι πυρπολοῦσι τότε τὴν πόλιν, ὁ δὲ γαλλικὸς στρατός, ὧν ἠναγκασμένος ν' ἀποσυρθῇ, καταλαμβάνεται ὑπὸ τρομεροῦ χειμῶνος καὶ σχεδὸν ἐκμηδενίζεται.

Τότε ἐξεγείρονται οἱ ὑπ' αὐτοῦ ὑποταχθέντες λαοί, μετὰ ἐπιτυχῆ δ' ἐκστρατείαν εἰς Γερμανίαν, καθ' ἣν νικᾷ ἐν *Λούτζεν, Βῶτζεν, Δρέσδῃ* καὶ *Λειψίᾳ* (1813) τὸ ἐπιὸν ἔτος (1814) ἠττᾶται, ἀναγκάζεται νὰ παραιτηθῇ τοῦ θρόνου καὶ ἀποστέλλεται εἰς τὴν νῆσον *Ἔλβαν*, κειμένην εἰς τὰ παράλια τῆς Ἰταλίας, κατ' Ἀπρίλιον τοῦ 1814.

Ἀλλὰ μετά τινας μῆνας, κατὰ Μάρτιον τοῦ 1815, δραπετεύει, ἀναλαμβάνει καὶ αὖθις τὴν ἐξουσίαν, διατηρεῖ αὐτὴν ἐπὶ 100 ἡμέρας καὶ ἐπαναλαμβάνει τὸν πόλεμον. Ἠττᾶται δμως ὑπὸ τῶν Ἄγγλων καὶ Πρώσων ἐν *Βατερλῷ* (6/18 Ἰουνίου 1815) ἀναγκάζεται νὰ παραιτηθῇ ἐκ δευτέρου τοῦ θρόνου καὶ ἀποστέλλεται ὑπὸ τῶν Ἄγγλων αἰχμάλωτος εἰς Ἀγίαν Ἑλένην, ἔνθα ἀποθνήσκει τῷ 1821.

Τότε ἡ Γαλλία χάνει οὐ μόνον τὰ φυσικὰ αὐτῆς ὅρια, ἀλλὰ καὶ μέρος τῶν κτήσεων τὰς ὁποίας κατεῖχε πρὸ τῆς Ἐπαναστάσεως.

Ἡ παλινόρθωσις. Ἀποκαθίσταται ἐν Γαλλίᾳ ἡ βασιλεία, ἀπὸ δὲ τοῦ 1815 μέχρι τοῦ 1830 βασιλεύουσι Λουδοβίκος ὁ ΙΗ' (1815—1824) καὶ Κάρολος ὁ Γ' (1824—1830). Τούτους διαδέχεται ὁ *Λουδοβίκος Φίλιππος* (1830—1848), ἀλλ' οὗτος καθαιρεῖται καὶ ἀνακηρύσσεται ἡ *δημοκρατία*.

Αὐτοκρατορία Ναπολέοντος τοῦ Γ' (1848—1870). Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας καθίσταται ὁ πρίγκηψ Λουδοβίκος Ναπολέων, ἀνεψιὸς Ναπολέοντος τοῦ Α', ἀλλ' οὗτος τῷ 1852 ἀνακηρύσσεται αὐτοκράτωρ, τῷ 1854 ἐπιχειρεῖ μετὰ τῆς Ἀγγλίας τὸν Κριμαϊκὸν πόλεμον, ἐλευθερόνει τὴν Ἰταλίαν ἀπὸ τοῦ ζυγοῦ τῆς Αὐστρίας καὶ τοιουτοτρόπως συνιστᾷ τὸ *Ἰταλικὸν Βασίλειον*.

Πρόοδοι τῆς Πρωσίας. Πόλεμοι τοῦ 1866 καὶ 1870. Γερμανικὴ αὐτοκρατορία. Ἡ Γερμανία ἐπιδιώκει ὡς καὶ ἡ Ἰταλία τὴν ἑνότητα αὐτῆς, ὁ δὲ βασιλεὺς τῆς Πρωσίας *Γουλιέλμος ὁ Α'*, βοηθούμενος ὑπὸ τοῦ ἐπιτηδείου ὑπουργοῦ αὐτοῦ *Βίσμαρκ* καὶ τοῦ στρατηγοῦ *Μόλτκε*, νικᾷ τοὺς Αὐστριακοὺς ἐν *Σαδόβᾳ* (1866) καὶ συντρίβει τὴν ἀρχαίαν γερμανικὴν αὐτοκρατορίαν.

Ναπολέων ὁ Γ' τῷ 1870 προσπαθεῖ νὰ παρακωλύσῃ τὰς πρόοδους τῆς Πρωσίας, ἀλλ' ὁ στρατὸς αὐτοῦ, ὀλιγαριθμότερος καὶ κακῶς διοικούμενος, ἡττᾶται καὶ πολιορκεῖται ἐν *Μὲτς* καὶ *Σεδάν*. Μετὰ τοῦ στρατοῦ τοῦ Σεδὰν παραδίδεται αἰχμάλωτος καὶ ὁ αὐτοκράτωρ.

Ἐν Παρισίοις κατ' Αὔγουστον τοῦ 1870 ἐκρήγνυται ἐπανάστασις καὶ συνιστᾶται κυβέρνησις τῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης, ἡ ὁποία ἐξακολουθεῖ τὸν πόλεμον. Ἀλλὰ μετὰ ἓξ μῆνας οἱ πολιορκούμενοι Παρίσιοι συνθηκολογοῦσιν, ἡ δὲ Γαλλία πληρόνει πολεμικὴν ἀποζημίωσιν ἐκ *5 δισεκατομμυρίων φράγκων* καὶ χάνει δύο ἐπαρχίας, τὴν *Ἀλσατίαν* καὶ μέρος τῆς *Λωραίνης*.

Ἡ Εὐρώπη ἀπὸ τοῦ 1871. Ὁ πόλεμος τοῦ 1871 ἐτροποποίησε καθ' ὁλοκληρίαν τὴν πολιτικὴν κατάστασιν τῆς Εὐρώπης. Γουλιέλμος ὁ Α' συνιστᾷ τὴν *Γερμανικὴν Αὐτοκρατορίαν*, τοῦτον δὲ διαδέχεται *Φρειδερῖ-*

κος ὁ Γ' καὶ μετ' αὐτὸν *Γουλιέλμος ὁ Β'*.

Ἡ *Ἰταλία* καθιστᾷ πρωτεύουσαν αὐτῆς τὴν Ρώμην (1870), ἡ δὲ παπωσύνη περιορίζεται εἰς μόνην τὴν πνευματικὴν ἐξουσίαν. Τὸν ἀποθανόντα πάπαν Πίον Θ' διαδέχεται ὁ Λέων ΙΓ'.

Ἡ *Ἀγγλία* ἀπὸ τοῦ 1871 ἐπεκτείνει τὰς ἀποικίας αὐτῆς καλαμβάνουσα μέγα μέρος τῆς Ἀφρικῆς.

Ἡ *Ῥωσία* χειραφετεῖ τοὺς δούλους (1861), ἐπιδιώκει ἐσωτερικὰς μεταρρυθμίσεις καὶ ἐπεκτείνει τὰς ἐν Ἀσίᾳ κτήσεις αὐτῆς.

Ἡ *Ἱσπανία* μετὰ ταραχὰς διαρκεσάσας ἀπὸ τοῦ 1868—1874, ἀφ' οὗ μάτην προσεπάθησε νὰ δημοκρατηθῇ, ἀνακαλεῖ τὴν οἰκογένειαν τῶν Βουρβόνων καὶ ἀναγνωρίζει Ἀλφόνσον τὸν ΙΒ', ἀποθανόντα τῷ 1886.

Ἤδη κυβερνᾷ αὐτὴν ὡς ἀντιβασίλισσα ἡ χήρα αὐτοῦ *Μαρία Χριστίνα* ἐν ὀνόματι τοῦ υἱοῦ αὐτῆς Ἀλφόνσου τοῦ ΙΓ'.

Ἡ *Δανία* ἀπώλεσε κατὰ τὸν πόλεμον τοῦ 1864 τὰ δουκάτα *Σλέσβιγ* καὶ *Χολστεῖν*.

Τὸ *Βέλγιον* εὐημερεῖ ὑπὸ τὴν βασιλείαν Λεοπόλδου τοῦ Α' (1831—1865) καὶ Λεοπόλδου τοῦ Β' (1865).

Εἰς τὴν *Σουηδίαν* προσετέθη τῷ 1815 ἡ *Νορβηγία*.

Ἡ *Αὐστριακὴ αὐτοκρατορία*, συσταθεῖσα τῷ 1805, μετατρέπεται (1867—1868) εἰς συνταγματικὴν μοναρχίαν μετὰ δύο βασιλείων, στενῶς συνδεομένων μεταξὺ αὐτῶν, τῆς *Αὐστρίας* καὶ τῆς *Οὐγγαρίας*, ἀλλ' ἐχόντων χωριστὰ κοινοβούλια καὶ χωριστὰ ὑπουργεῖα.

Τὸ βασίλειον τῶν *Κάτω Χωρῶν* τῷ 1830 ἐχωρίσθη ἀπὸ τοῦ Βελγίου.

★ Διὰ νὰ μεταχειρισθῇς τὰ ἐργαλεῖά σου μὴ βάλλῃς χειρόκτια, διότι καὶ ὁ γάτος δὲν συλλαμβάνει ποντικοὺς μὲ χειρόκτια.

★ Ὁ ὀφθαλμὸς τοῦ κυρίου κάμνει περισσότερον ἀπὸ τὰς δύο του χεῖρας.

★ Ὁ μὴ ἐπιβλέπων τοὺς ἐργάτας του ἀφίνει τὸ βαλάντιόν του ἀνοικτόν.

★ Ὁ πτωχὸς ὁ θέλων νὰ μιμηθῇ τὸν πλούσιον εἶναι μωρός, ὡς ὁ βάτραχος ὅταν φουσκόνων θέλει νὰ γείνῃ βῶδι.

★ Μικρὰ ἀμέλεια γεννᾷ μεγάλην ζημίαν. Διὰ τὸ καρφίον χάνεται τὸ πέταλον. Διὰ τὸ πέταλον χάνεται ὁ ἵππος. Διὰ τὸν ἵππον χάνεται ὁ ἱππεύς, διότι ὁ ἐχθρὸς τὸν προφθάνει καὶ τὸν φονεύει. Καὶ ταῦτα πάντα διότι δὲν ἐλήφθη ὀλίγη φροντὶς δι' ἓν καρφίον τοῦ πετάλου.

★ Τὰ μεγάλα πλοῖα δύνανται νὰ ῥιψοκινδυνεύσωσιν εἰς τὸ πέλαγος, ἀλλὰ τὰ μικρὰ ὀφείλουσι νὰ πλέωσι παρὰ τὴν παραλίαν.

★ Εἶναι μωρὸς ὁ συνάπτων χρέη διὰ τὰ περιττά.

ΟΙ ΗΓΕΜΟΝΕΣ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΡΑΤΩΝ

ΑΓΓΛΙΑ

Πληθυσμὸς 40.188.927. Διαμαρτυρόμενοι **29.000.000.** Οἱ λοιποὶ καθολικοὶ κλπ.

ΒΙΚΤΩΡΙΑ

Βασίλισσα ΒΙΚΤΩΡΙΑ.

Γέννησις: 24 Μαΐου 1819[1].

Ἀνάρρησις: 20 Ἰουνίου 1837.

Γάμος: Τῷ 1840 ἐνυμφεύθη τὸν **Ἀλβέρτον** τοῦ Σὰξ Κοβούργου Γόθα.

ΤΕΚΝΑ: *1) Βικτωρία, σύζυγος τοῦ θανόντος Αὐτοκράτορος τῆς Γερμανίας Φριεδερίκου. 2) Ἐδουάρδος Ἀλβέρτος πρίγκηψ τῆς Οὐαλλίας (1841). 3) Ἔλσα σύζυγος τοῦ πρίγκηπος τοῦ Σχλέβιγ Ὁλσταΐν. 4) Λουΐζα σύζυγος τοῦ μαρκησίου Τζων Κάμπελ. 5) Ἀρθοῦρος δοὺξ τοῦ Κονάο. 6) Βεατρίκη συζευχθεῖσα τῷ 1896 τὸν Ἑσσαῖον πρίγκηπα τοῦ Βάτεμβεργ.*

ΑΥΣΤΡΟΟΥΓΓΑΡΙΑ

Ταύτην ἀπαρτίζουσιν ἡ Αὐτοκρατορία τῆς Αὐστρίας καὶ τὸ Βασίλειον τῆς Οὐγγαρίας.

Πληθυσμὸς 41.384.956. Καθολικοὶ **27.754.936.** Ὀρθόδοξοι **3.477.071.** Διαμαρτυρόμενοι **3.865.518.** Ἰσραηλῖται **1.868.527.** Οἱ λοιποὶ ἀνήκουσιν εἰς διάφορα δόγματα.

ΦΡΑΓΚ. ΙΩΣΗΦ Α'

Αὐτοκράτωρ ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ ΙΩΣΗΦ Α'.

Γέννησις: 18 Αὐγούστου 1830.

Ἀνάρρησις: 2 Δεκεμβρίου 1848.

Γάμος: Τῷ 1854 ἐνυμφεύθη τὴν **Ἐλισάβετ** τῆς Βαυαρίας, ἀποθανοῦσαν τῷ 1898.

ΤΕΚΝΑ: *1) Γιζέλα, σύζυγος τοῦ Λεοπόλδου τῆς Βαυαρίας. 2) Ῥοδόλφος, νυμφευθεὶς τὴν Στεφανίαν τοῦ Βελγίου, ἀποθανὼν κατὰ Μάϊον τοῦ 1891 ἐν Βιέννῃ, καὶ ἀφήσας μίαν θυγατέρα, τὴν Ἐλισάβετ. 3) Μαρία Βαλερία, νυμφευθεῖσα τὸν ἀρχιδοῦκα τῆς Αὐστρίας Σαλβατόρ, διάδοχον τοῦ θρόνου.*

1. Αἱ ἡμερομηνίαι τῶν γεννήσεων καὶ ἀναρρήσεων ὅλων τῶν ἡγεμόνων εἶναι κατὰ τὸ νέον ἡμερολόγιον, πλὴν τῶν ἡγεμόνων τῶν ὀρθοδόξων κρατῶν, αἵτινες εἶσι κατὰ τὸ ἡμέτερον.

ΒΑΥΑΡΙΑ

Βασίλειον ἀποτελοῦν ἀπὸ τοῦ 1870 μέρος τῆς Γερμανικῆς ὁμοσπονδίας.

Πληθυσμός 5.818.544. Καθολικοὶ **4.115.578.** Διαμαρτυρόμενοι **1.042.348.**

ΟΘΩΝ Α΄

Βασιλεὺς ΟΘΩΝ Α΄.

Γέννησις:
27 Ἀπριλίου 1848.

Ἀνάρρησις:
13 Ἰουνίου 1886.

Ἄγαμος.

Ἀντιβασιλεὺς ἀπὸ τοῦ Ἰουνίου τοῦ 1886 ὁ πρίγκηψ Λοϊτπόλδος, *τοῦ ὁποίου τὰ τέκνα εἶσι διάδοχοι τοῦ θρόνου.*

ΛΟΙΤΠΟΛΔΟΣ

ΒΑΔΗ, Μέγα Δουκάτον

Ἀποτελεῖ ἀπὸ τοῦ 1870 μέρος τῆς Γερμανικῆς ὁμοσπονδίας.

Πληθυσμός 1.725.464. Καθολ. **1.057.417.** Διαμαρτυρ. **637.604.**

ΦΡΕΙΔ. ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΣ

Μέγας δούξ ΦΡΕΙΔΕΡ. ΛΕΟΠΟΛΔΟΣ.

Γέννησις:
9 Σεπτεμβρίου 1826.

Ἀνάρρησις:
24 Ἀπριλίου 1856.

Γάμος: Τῷ 1856 ἐνυμφεύθη τὴν πριγκήπισσαν **Λουΐζαν** τῆς Πρωσσίας.

ΛΟΥΪΖΑ

ΤΕΚΝΑ: *1) Φρειδερῖκος διάδοχος (1857). 2) Βικτωρία (1862) σύζυγος τοῦ βασιλικοῦ πρίγκηπος τῆς Σουηδίας Γουσταύου.*

ΒΕΛΓΙΟΝ

Πληθυσμός 6.586.593, πάντες σχεδὸν καθολικοί.

ΛΕΟΠΟΛΔΟΣ Β΄

Βασιλ. ΛΕΟΠΟΛΔΟΣ Β΄.

Γέννησις:
9 Ἀπριλίου 1835.

Ἀνάρρησις:
10 Δεκεμβρίου 1865.

Γάμος: Τῷ 1853 ἐνυμφεύθη τὴν **Μαρίαν Ἑρρίετταν** τῆς Αὐστρίας.

ΤΕΚΝΑ: *1) Λουΐζα. 2) Στεφανία, σύζυγος τοῦ ἀποθανόντος Ῥοδόλφου τῆς Αὐστρίας. 3) Κλεμεντίνα. Διάδοχος ὁ ἀδελφὸς τοῦ βασιλέως κόμης τῆς Φλάνδρας.*

ΜΑΡΙΑ

ΒΥΡΤΕΜΒΕΡΓΗ

Βασίλειον ἀποτελοῦν ἀπὸ τοῦ 1870 μέρος τῆς Γερμανικῆς Ὁμοσπονδίας.

Πληθυσμός 2.081.151 κάτοικοι. Διαμαρτυρόμενοι **1.440.240.** Καθολικοὶ **621.474.**

ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΣ Β΄

Βασ. ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΣ Β΄.

Γέννησις:
25 Φεβρουαρίου 1848.

Ἀνάρρησις:
6 Ὀκτωβρίου 1891.

Γάμος: Α΄ μετὰ τῆς **Μαρίας** Βαλδὲκ Πύρμοντ. Β΄ μετὰ τῆς **Καρλόττας** Σωμβούργου Λίππης.

ΚΑΡΛΟΤΤΑ

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

Ἡγεμονία διατελοῦσα ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τῆς Τουρκίας.

Πληθυσμός μετὰ τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας **3.309.816.** Ὀρθόδοξοι **2.605.905.** Μωαμεθανοὶ **643.242.**

ΦΕΡΔΙΝΑΝΔΟΣ Α΄

Ἡγεμὼν ΦΕΡΔΙΝΑΝΔΟΣ Α΄.

Γέννησις: 26 Φεβρουαρίου 1861.

Ἐκλογή: 7 Ἰουλίου 1887.

Γάμος: Ἐνυμφεύθη τῷ 1893 τὴν **Μαρίαν Λουΐζαν** τῶν Βουρβώνων, ἀποθανοῦσαν τῷ 1898.

ΤΕΚΝΑ: *1) Βόρις. 2) Κύριλλος.*

ΓΑΛΛΙΑ

Δημοκρατία ἀπὸ τῆς 4 Σεπτεμβρίου 1870 (ν).

Πληθυσμός 38.517.975. Καθολικοὶ **36.500.000.** Διαμαρτυρόμενοι **600.000.** Ἰσραηλῖται **50.000.**

Πρόεδρος τῆς δημοκρατίας ΑΙΜΙΛΙΟΣ ΛΟΥΒΕ.

Γέννησις: 31 Δεκεμβρίου 1838.

Ἐκλογή: 18 Φεβρουαρίου 1899.

Διάρκεια τῆς προεδρείας ἑπταετής.

ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΔΑΚΕΙΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Ἀνεκηρύχθη εἰς Αὐτοκρατορίαν τῇ 18 Ἰανουαρίου 1871 (ν). **Πληθυσμός 52.279.901.** Διαμαρτυρόμενοι **31.026.810.** Καθολικοὶ **17.671.901.** Χριστιανοὶ ἑτέρων δογμάτων **148.532.** Ἰσραηλῖται **567.884.**

ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΣ Β΄

Αὐτοκ. ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΣ Β΄.
Γέννησις:
27 Ἰανουαρίου 1859.
Ἀνάρρησις:
15 Ἰουνίου 1888.
Γάμος: Τῷ 1881 μετὰ τῆς **Αὐγούστας Βικτωρίας** τοῦ Σχλέσβιγ Ὁλστάϊν.

ΑΥΓΟΥΣΤ. ΒΙΚΤΩΡΙΑ

ΤΕΚΝΑ: *1) Φρειδερῖκος Γουλιέλμος (1882). 2) Ἔιτελ. 3) Ἀδαλβέρτος. 4) Αὔγουστος. 5) Ὄσκαρ. 6) Ἰωακεὶμ. 7) Βικτωρία Λουΐζα.*

ΔΑΝΙΑ

Πληθυσμός 2.172.380. Διαμαρτυρόμενοι **2.149.153.**

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ Θ΄

Βασιλεὺς ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ Η΄.
Γέννησις: 8 Ἀπριλίου 1818.
Ἀνάρρησις: 15 Νοεμβρίου 1863.
Γάμος: Τῷ 1843 μετὰ τῆς **Λουΐζης** τῆς Ἔσσης Κάσελ, ἀποθανούσης τῷ 1898.

ΤΕΚΝΑ: *1) Φρειδερῖκος. 2) Ἀλεξάνδρα, σύζυγος τοῦ πρίγκηπος τῆς Οὐαλίας. 3) Γεώργιος βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος. 4) Δάγμαρ, σύζυγος τοῦ ἀποβιώσαντος Αὐτοκράτορος τῆς Ῥωσίας. 5) Θύρα, σύζυγος τοῦ δουκὸς τῆς Κουμβερλάνδης. 6) Βαλδεμάρ, σύζυγος τῆς Μαρίας τῆς Ὀρλεάνης.*

ΕΛΛΑΣ

Πληθυσμός 2.433.806.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α΄

Βασιλεὺς ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α΄.
Γέννησις:
24 Δεκεμβρίου 1845.
Ἀνάρρησις:
5 Ἰουνίου 1863.
Γάμος: Τῷ 1867 μετὰ τῆς θυγατρὸς τοῦ Μεγάλου δουκὸς Κωνσταντίνου τῆς Ῥωσίας **Ὄλγας**, γεννηθείσης τῇ 3 Σεπτεμβρίου τοῦ 1851.

ΟΛΓΑ

ΤΕΚΝΑ: *1) Κωνσταντῖνος, (21 Ἰουλίου τοῦ 1868) νυμφευθεὶς τῇ 15 Ὀκτωβρίου τοῦ 1889 τὴν πριγκήπισσαν τῆς Γερμανίας Σοφίαν, γεννηθεῖσαν τῇ 14 Ἰουνίου τοῦ 1870 (ν) καὶ ἀπασθεῖσαν τὴν δοξοδοξίαν τῇ 2 Μαΐου τοῦ 1891. 2) Γεώργιος (12 Ἰουνίου 1869). 3) Νικόλαος (9 Ἰανουαρίου 1872). 4) Μαρία (20 Φεβρουαρίου 1876) νυμφευθεῖσα τῷ 1899 τὸν μέγαν δοῦκα τῆς Ῥωσίας Γεώργιον Μιχαήλοβιτς. 5) Ἀνδρέας (20 Ἰανουαρίου) 1882. 6) Χριστόφορος (29 Ἰουλίου 1888.*

ΙΣΠΑΝΙΑ

ΑΛΦΟΝΣΟΣ ΙΓ΄

Πληθυσμός 17.974.323.
Καθολικοὶ **15.000.000.**
Βασιλεὺς ΑΛΦΟΝΣΟΣ ΙΓ΄.
Γέννησις:
17 Μαΐου 1886.
Ἀνάρρησις:
17 Μαΐου 1886.
Ἀντιβασίλισσα ἡ μήτηρ αὐτοῦ ΜΑΡΙΑ ΧΡΙΣΤΙΝΑ.

ΜΑΡΙΑ ΧΡΙΣΤΙΝΑ

ΙΤΑΛΙΑ

Πληθυσμός 31.384.853. Καθολικοὶ **28.350.000.**

ΒΙΚΤΩΡ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ

Βασιλεὺς ΒΙΚΤ. ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ.
Γέννησις:
11 Νοεμβρίου 1869.
Ἀνάρρησις:
29 Ἰουλίου 1900.
Γάμος: Ἐνυμφεύθη τῷ 1899 τὴν θυγατέρα τοῦ ἡγεμόν. τοῦ Μαυροβουνίου **Ἑλένην.**

ΕΛΕΝΗ

ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟΝ, Μέγα Δουκάτον

Πληθυσμός 217.583. Καθολικοὶ **208.921.**

ΑΔΟΛΦΟΣ

Μέγας δοὺξ ΑΔΟΛΦΟΣ.
Γέννησις:
24 Ἰουλίου 1817.
Ἀνάρρησις:
23 Νοεμβρίου 1890.
Γάμος: Τῷ 1851 ἐνυμφεύθη τὴν **Ἀδελαΐδα** τοῦ Ἀνχάλτ.
ΤΕΚΝΑ: *1) Γουλιέλμος. 2) Ἴλδα.*

ΑΔΕΛΑΪΣ

ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟΝ, Ἡγεμονία

Πληθυσμός 227.841. Θρησκεία ὀρθόδοξος ἐκτὸς 4.000 καθολικῶν καὶ 4.000 Μωαμεθανῶν.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Α΄

Ἡγεμὼν ΝΙΚΟΛΑΟΣ Α΄.

Γέννησις: 25 Σεπτεμβρίου 1841.

Ἀνάρρησις: Αὔγουστος τοῦ 1860.

Γάμος: Μετὰ τῆς **Μιλένας** Νοέμβρ. 1860.

ΤΕΚΝΑ: *1) Μιλόσα, σύζυγος τοῦ Πέτρου Νικολάου τῆς Ῥωσίας. 2) Στάνα, σύζυγος τοῦ Ἰωσήφου τοῦ Λαϋχτεμβεργ. 3) Ἀνατόλ. 4) Ἑλένη, βασίλισσα τῆς Ἰταλίας. 5) Ἄννα. 6) Μάρκος. 7) Ξενία. 8) Βέρα. 9) Πέτρος.*

ΜΙΛΕΝΑ

Ἡ πρωτεύουσα τοῦ Μαυροβουνίου Κετίγνη ἔχει 1,200 κατοίκους. — Κυριώτεραι πόλεις Πόδγοριτσα (κ. 3,000), Δουλσίνο (κ. 2,000), Ἀντίβαρι (κ. 1,500) Κολασσὶν (κ. 1,500).

ΜΟΝΑΚΟ, Ἡγεμονία

Πληθυσμός 15.180. Θρησκεία καθολική.

ΑΛΒΕΡΤΟΣ

Ἡγεμὼν ΑΛΒΕΡΤΟΣ.

Γέννησις: 13 Νοεμβρίου 1848.

Ἀνάρρησις: 10 Σεπτεμβρίου 1889.

Γάμος: Α΄ μετὰ τῆς **Λαίδυς** Χάμιλτον, ἐξ ἧς ἀπέκτησεν ἕνα υἱόν, τὸν Λουδοβῖκον. Β΄ μετὰ τῆς **Ἀλίκης** Χέϋν.

ΑΛΙΚΗ

ΟΛΛΑΝΔΙΑ

Πληθυσμός 5.004.204. Διαμαρτυρόμενοι 2.728.870. Καθολικοὶ 1.604.179.

ΒΙΛΕΛΜΙΝΗ

Βασίλισσα ΒΙΛΕΛΜΙΝΗ.

Γέννησις: 13 Αὐγούστου 1880.

Ἀνάρρησις: 23 Νοεμβρίου 1890.

Ἀντιβασίλισσα ἡ μήτηρ αὐτῆς ΕΜΜΑ.

Ἡ Βιλελμίνη ἀτεκηρύχθη ἐνῆλιξ καὶ βασίλισσα τῇ 31 Αὐγούστου 1898.

ΕΜΜΑ

ΠΟΡΤΟΓΑΛΛΙΑ

Πληθυσμός 5.049.729. Καθολικοὶ 4.560.000.

ΚΑΡΟΛΟΣ Α΄

Βασιλεὺς ΚΑΡΟΛΟΣ Α΄.

Γέννησις: 28 Σεπτεμβρίου 1863.

Ἀνάρρησις: 19 Ὀκτωβρίου 1889.

Γάμος: Τῷ 1886 μετὰ τῆς **Ἀμαλίας** τῶν Βουρβώνων Ὀρλεάν.

ΑΜΑΛΙΑ

ΤΕΚΝΑ: *1) Λουδοβῖκος Φίλιππος. 2) Ἐμμανουήλ.*

ΡΟΥΜΑΝΙΑ

Πληθυσμός 5.417.249 ὀρθόδοξοι.

ΚΑΡΟΛΟΣ Α΄

Βασιλεὺς ΚΑΡΟΛΟΣ Α΄.

Γέννησις: 20 Ἀπριλίου 1839.

Ἀνάρρησις: 26 Μαρτίου 1866.

Γάμος: Τῷ 1869 μετὰ τῆς **Ἐλισάβετ** τοῦ Bied.

ΕΛΙΣΑΒΕΤ

ΡΩΣΣΙΑ

Πληθυσμός 128.931.827 ὀρθόδοξοι.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Β΄

Αὐτοκρ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ Β΄.

Γέννησις: 6 Μαΐου 1868.

Ἐνθρόνισις: 20 Ὀκτωβρίου 1894.

Γάμος: Τῷ 1894 μετὰ τῆς πριγκηπίσσης Ἀλίκης τῆς Ἔσσης, λαβούσης τὸ ὄνομα **Ἀλεξάνδρα Θεοδωρόβνα.**

ΑΛΕΞ. ΘΕΟΔΩΡΟΒΝΑ

ΤΕΚΝΑ: *1) Μεγάλη δούκισσα Ὄλγα (1895). 2) Μεγάλη δούκισσα Τατιάνα (1897). 3) Μεγάλη δούκισσα Μαρία (1899).*

ΣΑΞΩΝΙΑ

Βασίλειον ἀποτελοῦν μέρος τῆς Γερμανικῆς Ὁμοσπονδίας. **Πληθυσμός 3.787.688.** Θρησκεία. Διαμαρτυρόμενοι **3.622.208.** Καθολικοὶ **140.285.**

ΑΛΒΕΡ. ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΟΣ

Βασιλεὺς ΑΛΒΕΡΤΟΣ.

Γέννησις:
23 Ἀπριλίου 1828.

Ἐνθρόνισις:
29 Ὀκτωβρίου 1873.

Γάμος: Τῷ 1853 μετὰ τῆς **Καρολίνας** τοῦ Ὀλστάϊν-Γοτὸρπ-Βάσα.

Διάδοχος, ὁ πρωτότοκος υἱὸς τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Γεωργίου.

ΚΑΡΟΛΙΝΑ

ΣΕΡΒΙΑ

Πληθυσμός 2.384.205. Θρησκεία ὀρθόδοξος.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Α΄

Βασ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Α΄.

Γέννησις:
2 Αὐγούστου 1876.

Ἀνάρρησις:
22 Φεβρουαρίου 1889.

Γάμος: Τῷ 1900 μετὰ τῆς **Δράγας.**

ΔΡΑΓΑ

ΣΟΥΗΔΙΑ ΚΑΙ ΝΟΡΒΗΓΙΑ

Πληθυσμός Σουηδίας **4.009.632.** Θρησκεία λουθηρανοί.—Νορβηγίας **2.000.917.** Θρησκεία λουθηρανοί.

ΟΣΚΑΡ Β΄

Βασιλεὺς ΟΣΚΑΡ Β΄.

Γέννησις:
21 Ἰανουαρίου 1829.

Ἀνάρρησις:
18 Σεπτεμβρίου 1872.

Γάμος: Τῷ 1857 μετὰ τῆς **Σοφίας** τοῦ Νασώ.

ΤΕΚΝΑ: *1) Γουσταῦος Ἀδόλφος. 2) Ὄσκαρ. 3) Κάρολος. 4) Εὐγένιος.*

ΣΟΦΙΑ

ΗΓΕΜΟΝΕΣ ΚΑΙ ΑΡΧΗΓΟΙ

ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΑΦΡΙΚΗΣ, ΑΣΙΑΣ, ΑΜΕΡΙΚΗΣ, ΩΚΕΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΓΕΡΜΑΝΙΚΩΝ

Ὀνόματα κρατῶν	*Ὀνόματα ἀρχηγῶν*	*Τίτλοι*	*Ἔτος ἀ-ναρρήσ.*	*Ἔτος γεννήσ.*
Ἀβυσσινία	*Μενελὴκ Β΄*	Νέγους	1889	1842
Ἀμερικὴ Βόρειος	*Μὰκ-Κίνλεϋ*	Πρόεδρος	1897	1844
Ἀνὰμ	*Θάνθ-Θάϊ*	Βασιλεὺς	1889	1878
Ἀφγανιστὰν	*Ἀβδοὺρ-Ῥαχμὰν*	Ἐμίρης	1880	1845
Ἀργεντινὴ Δημ.	*Ἰούλιος Ῥόκα*	Πρόεδρος	1898	1843
Ἁγία Ἕδρα	*Λέων ΙΓ΄*	Πάπας	1878	1810
Βενεζουέλα	*Ἰγνάτιος Ἀνδραδὲ*	Πρόεδρος	1898	1839
Βολιβία	*Φερδιν. Ἀλόνσος*	»	1896	1845
Βουχάρα	*Σὰϊδ-Ἀβδοὺλ-Ἀχαδ*	Ἐμίρης	1885	1859
Βρασιλία	*Κάμπος Σάλες*	Πρόεδρος	1898	1859
Ἀνχάλτη	*Φριδερῖκος*	Δούξ	1871	1831
Βρούνσβικ	*Πρίγκηψ Ἀλβέρτος τῆς Πρωσίας*	Ἀντιβασιλ.	1885	1837
Βαλδὲκ	*Φριδερῖκος*	Πρίγκηψ	1893	1865
Ἔσση	*Ἐρνέστος Λουδοβῖκος*	Μ. Δούξ	1892	1868
Λίππε	*Ἀλέξανδρος*	Πρίγκηψ	1895	1831
»	*Ἐρνέστος*	Ἀντιβασιλ.	1897	1842
Μεκλεμβοῦργον-Σβέριν	*Φριδερῖκος-Φραγκῖσκος*	Μέγας Δούξ	1897	1882
»	*Ἰωάν. Ἀλβέρτος*	Ἀντιβασιλ.	1897	1857
Μεκλεμβοῦργον-Στρέλιτς	*Φριδερῖκος-Γουλιέλμος*	Μέγας Δούξ	1860	1819
Ὀλδεμβοῦργον	*Πέτρος*	»	1853	1827
Ρέους	*Ἕρρῖκος ΚΒ΄*	Πρίγκηψ	1859	1846
Σὰξ Ἄλτεμβουργ	*Ἐρνέστος*	Δούξ	1853	1826
Σὰξ Μάϊνιγκεν	*Γεώργιος Β΄*	»	1866	1826
Σὰξ Βάϊμαρ	*Κάρολος Ἄλεξ*	Μέγας Δούξ	1853	1818
Σάουμβουργ Λίππε	*Γεώργιος*	Πρίγκηψ	1893	1846
Σβάρτσβουργ-Ρούδολστατ	*Γονθιὲ*	»	1890	1852
Σβάρτσβουργ-Σόδερχάουζεν	*Κάρολος Γονθιὲ*	»	1880	1830
Γουατεμάλα	*Μ. Ε. Καρβέρα*	Πρόεδρος	1898	1357
Δομινικανὴ Δημ.	*Ζιμενὲς*	»	1899	1846
Ἐκουαδόρη	*Ἐλοὺ Ἀλφέρο*	»	1897	

Ὀνόματα κρατῶν	Ὀνόματα ἀρχηγῶν	Τίτλοι	Ἔτος ἀ-ναρρήσ.	Ἔτος γεννήσ.
Ἑλβετία	*Χάουζερ*	Πρόεδρος	1900	
Ζανζιβάρη	*Χαμοὺδ*	»	1896	1853
Ἰαπωνία	*Μουτσουχίτο*	Αὐτοκράτωρ	1867	1852
Καμβόγη	*Νοροδόμ*	Βασιλεὺς	1884	
Κίνα	*Τοάϊ-Τιὲν*	Αὐτοκράτωρ	1875	1872
Κολομβία	*Σανολιμέντε*	Πρόεδρος	1898	
Κογκὸ	*Λεοπόλδος τῶν Βέλγ.*	Βασιλεὺς	1885	1835
Κορέα	*Γὶ-Χοὺγκ*	Αὐτοκράτωρ	1864	1852
Κόστα-Ρίκα	*Ρ. Ἰγγλέσιας*	Πρόεδρος	1894	1861
Λιβερία	*Β. Δ. Κολέμαν*	»	1898	
Λιχτενστάϊν	*Ἰωάννης Β'*	Πρίγκηψ	1858	1840
Μαρόκκον	*Μοὺλαΐ*	Ἡγεμὼν	1894	1878
Μεξικὸν	*Π. Διὰζ*	Πρόεδρος	1892	1830
Μαρῖνος Ἅγιος	*Γοζὶ*	Ἀντιβασιλ.	1898	
Νεπὼλ	*Δχιφαδὸχ*	Βασιλεὺς	1881	1875
Νικαράγουα	*Σ. Ζελάγια*	Πρόεδρος	1898	1853
Οὐρουγουάη	*Λουδ. Κουέστα*	»	1897	
Παραγουάη	*Αἰμίλιος Ἀσεβὰλ*	»	1898	
Περουβία	*Ρομάνας*	»	1899	1829
Περσία	*Μουζαφερεδδὶν*	Σάχης	1896	1853
Φινλανδία	*Μ. Δοὺξ Νικόλαος*		1894	1868
Χίβα	*Μωχαμὲτ Ῥακὶμ*	Ἐμίρης	1865	1854
Σαλβαδὸρ	*Θωμᾶς Ρεγαλάδο*	Πρόεδρος	1899	1849
Σαμόαι *(Νῆσοι)*	*Ματαάφα*	Βασιλεὺς	1898	
Σιὰμ	*Χουλαλογκόρν*	»	1868	1853
Σάμος	*Μ. Ἐφ. Γρηγοριάδης*	Ἡγεμὼν	1900	
Αἴγυπτος	*Ἀββᾶς Β'*	Χεδίδης	1892	1874
Τῆνος	*Σιδῆ Ἀλῆ*		1882	1817
Τόγκαι *(Νῆσοι)*	*Γεώργιος Β'*	Βασιλεὺς	1893	1874
Χαΐτη	*Σὰμ*	Πρόεδρος	1896	1835
Χιλῆ	*Φερδ. Ἐρατοῦριζ*	»	1896	1850
Χονδούρας	*Τερέντζιο Σιῦρα*	»	1899	

ΑΙ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΗΓΕΜΟΝΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

Ὁ Αὐτοκράτωρ τῆς Αὐστρίας καὶ βασιλεὺς τῆς Οὐγγαρίας λαμβάνει ἐτησίαν ἐπιχορήγησιν	φρ.	23,325,800
Ὁ βασιλεὺς τῆς Ἰταλίας	»	14,250,000
Ἡ βασίλισσα τῆς Ἀγγλίας	»	11,700,000
Ὁ Αὐτοκράτωρ τῆς Γερμανίας	»	10,000,000

Ὁ βασιλεὺς τῆς	Ἰσπανίας	»	9,500,000
» » »	Σουηδίας	»	6,500,000
» » »	Βαυαρίας	»	5,288,000
» » τοῦ	Βελγίου	»	4,000,000
» » τῆς	Δανίας	»	2,400,000
» » »	Πορτογαλίας	»	1,600,000
» » »	Ἑλλάδος	»	1,200,000

Ὁ Τσάρος οὐδεμίαν λαμβάνει ἐπιχορήγησιν, ἀλλ' ἐκ τῶν κτημάτων τοῦ Στέμματος, μεταλλείων κτλ. ἔχει ἐτησίαν πρόσοδον 50 ἑκατομ. φράγκων. — Ὁ Πρόεδρος τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας λαμβάνει ἐτησίαν ἐπιχορήγησιν 1,200,000 φρ., ὁ τῶν Ἡνωμ. Πολιτειῶν 250,000 φρ. ὁ δὲ τῆς Ἑλβετικῆς Δημοκρατίας 13,000 φράγκα.

Τὸ ἀγγλικὸν ἔθνος δίδει εἰς τὰ τέκνα τῆς βασιλίσσης Βικτωρίας, ἤτοι εἰς τοὺς υἱούς, τὰς θυγατέρας καὶ τοὺς συζύγους αὐτῶν κατ' ἔτος 23,500,000 φρ. ἤτοι 5,000,000 εἰς τὸν πρίγκηπα τῆς Οὐαλλίας, ἀνὰ 3,125,000 εἰς τοὺς δούκας τοῦ Ἐδιμβούργου καὶ τοῦ Κανώ, 1,250,000 φρ. εἰς τὴν πριγκήπισσαν τῆς Οὐαλλίας, 1,000,000 φρ. εἰς τὴν πρώην αὐτοκράτειραν τῆς Γερμανίας τὴν χήραν Φρειδερίκου, 625,000 εἰς τὴν δούκισσαν τοῦ Τέκ, ἀνὰ 750,000 εἰς τὰς θυγατέρας τῆς βασιλίσσης πριγκηπίσσας Χρησίναν, Λουΐζαν καὶ Βεατρίκην, 1,500,000 φρ. εἰς τὸν δοῦκα τοῦ Κέμβριτς καὶ 4,500,000 φρ. εἰς τὰ τέκνα τοῦ πρίγκηπος τῆς Οὐαλλίας.

ΣΤΡΑΤΟΙ ΤΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΚΡΑΤΩΝ

ΕΝ ΚΑΙΡΩι ΕΙΡΗΝΗΣ

Ἀγγλία	230,000	**Πορτογαλία**	30,000
Αὐστροουγγαρία	380,000	**Ῥουμανία**	75,000
Ἀμερική (Βόρ.)	74,000	**Ῥωσία**	858,000
Βέλγιον	51,000	**Σινική**	300,000
Γαλλία	580,000	**Σερβία**	22,000
Γερμανία	512,000		
Δανία	7,100		
Ἑλλάς	24,000		
Ἰαπωνία	74,000		
Ἱσπανία	100,000		
Ἰταλία	300,000		

Ἐν καιρῷ πολέμου δύνανται νὰ διαθέσωσιν ἡ μὲν τριπλῆ συμμαχία (Αὐστρία, Γερμανία καὶ Ἰταλία) 7,700,000 ἡ δὲ Γαλλία καὶ Ῥωσία ὁμοῦ 6,700,000 ἄνδρας.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΚΡΑΤΩΝ

ΚΡΑΤΗ	Κάτοικοι.	Δημ. χρέος εἰς δισεκατομμ.	Ἀναλογ. κατ' ἄτομον.	Εἰσπράξεις εἰς ἑκατομμ.
Ἀγγλία	38.675.000	16.776 Φρ.	435 Φρ.	2.235 Φρ.
Αὐστρία	44.040.000	14.345 »	326 »	1.876 »
Αἴγυπτος	7.700.000	2.640 »	343 1/2 »	259 »
Ἀμερική (Β.)	67.000.000	8.348 1/2 »	124 1/2 »	2.079 »
Ἀργεντινή	4.531.000	2.154 1/2 »	475 1/2 »	177 »
Βέλγιον	6.254.000	2.147 »	243 »	342 1/2 »
Βουλγαρία	3.310.000	102 »	31 »	89 1/2 »
Βρασιλία	16.000.000	1.440 »	90 1/2 »	262 1/2 »
Γαλλία	38.400.000	35.421 »	922 1/2 »	3.357 »
Γερμανία	50.965.000	2.131 »	42 »	1.527 »
Δανία	2.300.000	259 1/2 »	113 »	76 »
Ἑλλάς	2.320.000	810 »	349 1/2 »	112 »
Ἑλβετία	2.988.000	64 »	21 1/2 »	73 »
Ἰταλία	31.880.000	12.960 »	405 »	1.666 »
Ἱσπανία	18.370.000	6.298 »	343 »	748 »
Ἰαπωνία	41.250.000	1.150 »	29 »	363 »
Λουξεμβοῦργον	211.000	16 »	76 1/2 »	9 1/2 »
Μαυροβούνιον	236.000	2 »	8 1/2 »	4 1/2 »
Μεξικόν	11.920.000	625 »	52 1/2 »	204 »
Νορβηγία	2.602.000	162 1/2 »	81 1/2 »	72 »
Ὁλλανδία	4.763.000	2.357 »	495 1/2 »	268 1/2 »
Πορτογαλία	5.368.000	3.270 »	609 1/2 »	265 1/2 »
Περσία	7.500.000	121 1/2 »	16 1/2 »	34 »
Περοῦ	3.000.000	310 1/2 »	103 1/2 »	231 1/2 »
Ῥωσία	123.000.000	14.778 »	120 »	2.601 »
Ῥουμανία	5.000.000	1.032 »	184 1/2 »	176 »
Σουηδία	4.825.000	383 1/2 »	79 1/2 »	136 »
Σερβία	2.276.000	325 »	143 1/2 »	60 »
Σινική	400.000.000	125 »	0.30 »	460 »
Χιλή	3.318.000	346 1/2 »	104 1/2 »	101 »

Τὸ δημόσιον χρέος τῶν εὐρωπαϊκῶν κρατῶν ἐπὶ πληθυσμοῦ 390 ἑκατομμ. κατοίκων περίπου ὑπερβαίνει τὰ ***117 δισεκατομμ.***

Ὁ πλοῦτος τῆς Ἀγγλίας ὑπολογίζεται εἰς 250 δισεκατομμ., ὁ τῆς Γαλλίας εἰς 225, ὁ τῶν Ἡν. Πολιτειῶν εἰς 313, ὁ δὲ τῆς Γερμανίας εἰς 142.

Τὰ ἐπὶ τῆς γῆς κυκλοφοροῦντα νομίσματα ὑπολογίζονται ὡς ἑξῆς:

Χρυσός	17.913.025.000
Ἄργυρος	20.213.500.000
Χαρτονόμισμα	13.179.365.000
Τὸ ὅλον	51.305.809 000

Σημ. Ἐγένετο πρὸ τινων ἐτῶν. Ἔκτοτε ὁ πληθυσμὸς καὶ τὰ χρέη ηὐξήθησαν ἢ ἐλαττώθησαν.

ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΤΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΤΗΣ ΓΗΣ

Ἀβυσσινία	4,000,000	**Λιβερία**	767,000
Ἀγγλία	40,189,000	κατ' ἄλλους	2,000,000
Ἀποικίαι ἀγγλικαὶ	347,055,000	**Λουξεμβοῦργον**	217,000
Αὐστροουγγαρία	41,385,000	**Μαρόκκον**	8,000,000
Οὐγγαρία	15,231,000	**Μεξικὸν**	12,620,000
Ἀμερικὴ Βόρειος	62,982,000	**Μονακὸ**	15,000
Ἀφγανιστὰν	5,000,000	**Μαυροβούνιον**	227,840
Ἀργεντινὴ Δημ.	3,955,000	**Μαρῖνος** (Ἅγιος).	9,000
Βέλγιον	6,586,000	**Νεπὼλε**	3,000,000
Βενεζουέλα	2,445,000	**Νικαραγούα**	321,000
Βολιβία	2 019,000	**Ὁλλανδία**	5,004,000
Βρασιλία	14,340,000	*Οὐρουγουάη*	827,500
Γερμανία	52,280,000	*Παραγουάη*	432,000
Βαυαρία	5,818,000	**Περουβία**	2,630,000
Βυρτεμβέργη	2.081,000	**Περσία**	9,000,000
Σαξωνία	3,787,000	**Πορτογαλία**	5,050,000
Γαλλία	38,518,000	**Ῥωσία**	128,932,000
Ἀνὰμ	7,500,000	*Φινλανδία*	2,563,000
Καμβόδγη	815,000	*Βουχάρα*	1,250,000
Ἀλγέριον	4,479,000	*Χίβα*	800,000
Γουατεμάλα	1,364,000	**Ρουμανία**	5,912,000
Δανία	2,299,000	**Σαλβαδόρ**	803,000
Δομινικανὴ Δημ.	417,000	**Σαμόαι**	34,000
Ἑλβετία	2,918,000	**Σερβία**	2,384,000
Ἑλλὰς	2,439,000	**Σιὰμ**	10,000,000
Ἑκουαδόρη	1,204,000	**Σουηδία**	4,000,000
Ζανζιβάρη	150,000	**Νορβηγία**	2,000,000
Ἰταλία	31,479,000	**Τουρκία**	24,535,000
Ἱσπανία	17,974,000	*Βουλγαρία καὶ Ἀνατολικὴ Ρωμυλία*	3,310,000
Ἰαπωνία	44,750,000	*Σάμος*	51,700
Κίνα	357,250,000	*Αἴγυπτος*	9,811,000
Κολομβία	3,320,000	**Τόγκαι Νῆσοι**	20,917
Κογκό	14,000,000	**Χιλὴ**	2,712,000
Κορέα	7,500,000	**Χαΐτη**	960,000
Κόστα Ρίκα	243,000	**Χονδουρᾶς**	399,000
Λιχτενστάϊν	9,439		

ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΩΝ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΤΕΡΩΝ ΚΡΑΤΩΝ

Λονδῖνον	4,631,100	Κοπεγχάγη	312,860
Παρίσιοι	2,536,830	Λισσαβών	301,200
Βερολῖνον	1,677,300	Στοκχόλμη	288,000
Βιέννη	1,364,550	Βουκουρέστιον	232,000
Τόκιο (Ἰαπωνία)	1,300,000	Οὐασιγκτών	230,390
Πετρούπολις	1,267,000	Τεχεράνη	230,000
Κωνσταντινούπολις	973,500	Βρυξέλλαι	205,450
Ρίον-Ἰανέϊρον (Βρασ.)	800,000	Χάγη (Ὁλλανδ.)	196,300
Βουδαπέστη	617,850	Χριστιανία	152,100
Κάϊρον	570,000	Ζυρίχη (Ἑλβετ.)	146,500
Πεκῖνον	500,000	Ἀθῆναι	111,480
κατ' ἄλλους	1,650,000	Βελιγράδιον	59,260
Μαδρίτη	499,000	Σοφία	46,590
Ρώμη	487,000	Βέρνη	46,000
Μόναχον	407,300	Κετίγνη	2,920
Δρέσδη (Σαξων.)	336,440		

ΠΟΛΕΙΣ ΕΧΟΥΣΑΙ ΑΝΩ ΤΩΝ 100,000 ΚΑΤΟΙΚΩΝ

ΑΓΓΛΙΑ

Λονδῖνον	4,631,100	Πόρτσμουθ	182,580
Γλασκώβη (Σκωτία)	658,190	Κάρδιφ	170,063
Λίβερπουλ	633,070	Δούνδη (Σκωτία)	153,580
Μάντσεστερ	534,300	Ὄλδχαμ	145,840
Βίρμιγχάμη	505,770	Σούνδδερλανδ	142,100
Λήϊδ	409,470	Βλακβούρν	131,330
Σέφιλδ	351,840	Ἀβερδήν (Σκωτ.)	124,940
Οὐὲστ-Χάμ	273,680	Βράϊτων	121,300
Ἐδιμβοῦργον (Σκ.)	263,640	Βόλτων	121,430
Βελφάστ (Ἰρλ.)	255,900	Κρουδόν	121,170
Δουβλῖνον (Ἰρλ.)	245,000	Πρεστόν	115,100
Βριστόλ	232,240	Νιούκαστελ	111,250
Βράδφορτ	231,260	Βίρκενχηδ	110,154
Νόθιγκαμ	222,930	Νόρβιχ	110,154
Χούλ	225,000	Βούρνλεϋ	106,120
Σάλφορδ	213,100	Δέρβυ	103,290
Νιούκαστελ	217,550	Χούδερσφιηλδ	101,405
Λίσεστερ	203,600	Γάτεσχηδ	101,070
		Σβάνσεα	100,300

ΑΙΓΥΠΤΟΣ

Κάϊρον	570,060
Ἀλεξάνδρεια	319,760

ΑΜΕΡΙΚΗ ΒΟΡΕΙΟΣ

Νέα Ὑόρκη	3,438,890
Σικάγον	1,093,850
Φιλαδέλφεια	1,046,900
Σὰν-Λουΐ	451,770
Βοστόνη	448,470
Βαλτιμόρη	434,440
Ἅγ. Φραγκῖσκος	299,000
Κιγκινάτη	297,000
Κλέβελανδ	261,350
Βούφαλο	255,660
Νέα Ὀρλεάνη	242,040
Πιστβοῦργον	238,610
Βάσιγκτων	230,390

ΑΥΣΤΡΙΑ

Βιέννη	1,364,550
Πράγα	182,530
Τεργέστη	157,460
Λεμβέργη	127,940
Γράτς	112,000
Βουδαπέστη	617,850

ΒΕΛΓΙΟΝ

Ἀμβέρσ	271,280
Βρυξέλλαι	205,450
Λιέγη	167,300
Γάνδη	161,120

ΓΑΛΛΙΑ

Παρίσιοι	2,536,830
Λυών	466,030
Μασσαλία	442,240
Βορδώ	256,900
Λίλη	216,270
Τουλούση	149,960
Ἅγ. Στέφανος	136,030
Ῥουβαί	124,660
Νάντη	123,900
Χάβρη	119,470
Ῥουένη	113,220
Ῥημοί	107,963

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Βερολῖνον	1,677,300
Ἀμβοῦργον	625,550
Μόναχον	407,300
Λειψία	399,960
Βρεσλαυΐα	378,250
Δρέσδη	336,440
Κολωνία	321,560
Φραγκφούρτη	222,270
Μαγδεμβοῦργον	214,400
Ἀννόβερον	209,530
Δούσελδορφ	175,980
Καινιξβέργη	172,790
Νουρεμβέργη	163,380
Σέμνιτς	161,010
Στουτγάρδη	158,300
Ἀλτόνα	148,900
Βρέμη	141,890
Στετῖνον	140,720
Ἔλβερφελδ	139,330
Στρασβοῦργον	135,600
Σαρλστεμβοῦργον	132,370
Βάρμεν	126,990
Ἀκουϊσγρανον	126,420
Δάνζιγ	125,600
Χάλλη	116,300
Βρούνσβικ	115,130
Δορτμούνδη	111,230
Κρέφελδ	107,240

ΙΑΠΩΝΙΑ

Τόκιο	1,299,940
Ὀσάκα	503,690
Κιότο	341,100
Ναγόγια	242,080
Κοβέ	184,190
Ὑοκαχάμα	179,500
Ἱροσχίμα	107,680

ΙΝΔΙΑΙ ΑΓΓΛΙΚΑΙ

Βομβάη	821,760

Καλκούτα	810,780
Μαδρᾶς	452,500
Ὑδεραβάτ	415,040
Λουκνώβ	273,000
Βεναρές	219,460
Δελχῆ	192,570
Μανδαλάϋ	188,800
Καουμπόρ	188,700
Βαγκαλόρ	180,360
Ῥαγκοῦν	180,320
Λαχόρη	176,850
Ἀλλαχαβάδ	175,240
ΙΣΠΑΝΙΑ	
Μαδρίτη	499,270
Βαρκελόνη	272,480
Βαλεντία	170,760
Σεβίλη	143,180
Μαλάγα	134,010
ΙΤΑΛΙΑ	
Νεάπολις	536,070
Ῥώμη	487,000
Μιλάνον	470,550
Τουρίνον	351,850
Παλέρμον	289,970
Γένουα	228,860
Φλωρεντία	209,540
Ἐνετία	155,900
Βολωνία	153,200
Μεσήνη	152,640
Κατάνη	129,650
Λιβόρνον	104,530
ΚΙΝΑ	
Πεκῖνον	500.000
» κατ' ἄλλους	1,650,000
Καντών	2,500,000
Τιὲν-Τσίν	950,000
Χὰν-Κέου	800,000
Χὰγκ-Τσέου	700,000
Φοὺ-Τσέου	650,000
Σοὺ-Τσέου	500,000
Σαγκάη	475,000
Τσοὺν-Κίγκ	300,000
Νίγκ-Πό	255,000
Τσίγκ-Κιάγκ	140,000
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	
Ἀμστερδάμη	503,280
Ῥοτερδάμη	298,430
Χάγη	196,320
ΠΕΡΣΙΑ	
Τεχεράνη	230,000
Ταυρίς	180,000
Ἰσπαχάν	80,000
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	
Λισσαβών	301,200
Πόρτον	138,860
ΡΩΣΣΙΑ	
Πετρούπολις	1,267,000
Μόσχα	1,035,700
Βαρσοβία	638,200
Ὀδησσός	405,000
Λόδζ	315,209
Ῥίγα	283,000
Κίεβον	247,400
Χαρκόβ	174,800
Βίλνα	159,500
Σαρατόβ	137,100
Καζάν	131,500
Ῥοστόβ	119,880
Ἀστραχάν	113,000
Κισνόβ	108,800
ΤΟΥΡΚΙΑ	
Κων/πολις	973,500
Σμύρνη	200,000
Δαμασκός	154,000
Θεσσαλονίκη	150,000
Βαγδάτη	145,000
Χαλέπιον	127,150
Βηρυτός	120,000
Ἀδριανούπολις	125,000

25 ΒΙΒΛΙΑ ΠΩΛΗΘΕΝΤΑ ΕΙΣ ΜΕΓΑΛΑΣ ΤΙΜΑΣ

1. Ἰωάννης Βουσέ (L'amoureux transi) ἐπωλήθη ἐν Σουνδερλάνδῃ τῷ 1882 ἀντὶ 16,000 φράγκων.

2. Τὸ Ψαλτήριον τῆς Μαϋένσης ἔκδ. 1457. Ἠγοράσθη ὑπὸ Λουδοβίκου ΙΗ' ἀντὶ 12 χιλιάδων φρ. Δι' ἕτερον αὐτοῦ ἀντίτυπον ἐκδόσεως τοῦ 1459 (ἔκδ. Β') ὁ κάτοχος αὐτοῦ ζητεῖ 125,000 φράγκων.

3. Ὁ Βοκκάκιος. Ἔκδοσις τῆς Ἐνετίας τοῦ 1471, ἐπωλήθη τῷ 1820 ὑπὸ τοῦ μαρκησίου Βλανφὸρ ἀντὶ 52,000 φράγκων.

4. Les Figures τοῦ Μολιέρου ἐπωλήθησαν ὑπὸ τοῦ βαρώνου Πισὼν ἀντὶ 26,900 φράγκων.

5. Ὁ Βοκκάκιος ἔκδ. 1476 (Περὶ τῆς καταστροφῆς τῶν εὐγενῶν) φρ. 20,000.

6. L'Office de la Toussaint φράγκα 18,000. Τοῦτο ἠγοράσθη τῷ 1847 μόνον ἀντὶ 45 φράγκων.

7. Ὁ Βοκκάκιος Α' ἔκδ. τοῦ 1471 (τὸ Δεκαήμερον) ἠγοράσθη τῷ 1812 ὑπὸ τοῦ δουκὸς Μαρλβορούγ ἀντὶ 56,000 φράγκων.

8. Ῥαβελαὶ φρ. 14,000.

9. Monument du costume φρ. 22,620.

10. Ὡριγένης φράγ. 18,100.

11. Μεταμορφώσεις τοῦ Ὀβιδίου φρ .13,000.

12. Εἴσοδος Ἐρρίκου τοῦ Β' καὶ Καρόλου τοῦ Θ' εἰς Παρισίους φρ. 20,200.

13. Τὸ Κυνήγιον τοῦ βασιλέως Καρόλου τοῦ Θ' ἔκδοσις τοῦ 1625 φρ. 12,650.

14. Οἱ Ἔρωτες τοῦ Δάφνιδος καὶ τῆς Χλόης ἔκδ. τοῦ 1718 φρ. 17,000.

15. Τὸ Ὄνειρον τοῦ Πολυφίλου ἔκδ. τοῦ 1499 φρ. 14,800.

16. Τὰ Τέσσαρα τελευταῖα πράγματα, ἔκδ. τοῦ 1474 φρ. 12,500.

17 Ἔργα τοῦ Βιργιλίου ἔκδ. Ῥώμης 1470 φρ. 25,000.

18. Ὁ Ὅμηρος, ἔκδοσις τοῦ 1504 φρ. 16,500.

19. Ὀρλάνδος ὁ μανιώδης τοῦ Ἀριόστου, ἔκδ. τοῦ 1516 φρ. 12,500.

20. Gellius Aulus ἔκδ. τοῦ 1469, ἠγοράσθη ὑπὸ τοῦ δουκὸς τῆς Ὠμάλης τῷ 1882 ἀντὶ φρ. 20,000.

21. Ὁ Μονστρελλέτος ἔκδ. τοῦ 1500 ἀντὶ 28,000 φράγκων.

22. Le livre de St Albans τοῦ 1486 φρ. 18,500

23. Historiarum Romanorum. Ἐνετία 1470 φρ. 20,000.

24. Τὰ ἔργα τοῦ Σαιξπήρου πρώτη ἔκδ. τοῦ 1623 φρ. 30,000.

25. Ἡ βίβλος τῶν 36 στίχων ἐκτυπωθεῖσα ὑπὸ Γούτεμβεργ ἐν Στρασβούργῳ τόμοι 3 ἔκδ. Β' τοῦ 1459 φρ. 75,000.

ΤΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

(;) *Ἰώβ.*

Ὅμηρος. Γέν. Ι΄ αἰὼν π. Χ. Ἔργα· *Ἰλιάς, Ὀδύσσεια.*

Ἡσίοδος. Γέν. Ἄκρα Ὀρχομενοῦ. Ἔργα· *Ἔργα καὶ Ἡμέραι.*

Ἡσαΐας. Γέν. 785 π. Χ. Θάν. 694. Ἔργα· *Προφητεῖαι.*

Αἰσχύλος. Γέν. Ἐλευσίς, 525 π. Χ. Θάν. Γέλα 456. Ἔργα· *Προμηθεὺς δεσμώτης, Ὀρέσται, Πέρσαι.*

Πίνδαρος. Γέν. Κυνὸς Κεφαλαὶ 520 π. Χ. Θάν. Θῆβαι 442. Ἔργα· *ὨΙδαί.*

Σοφοκλῆς. Γέν. Κολωνὸς 495 π. Χ. Θάν. 405. *Οἰδίπους Τύραννος, Ἀντιγόνη, Ἠλέκτρα, Οἰδίπους ἐπὶ Κολωνῷ.*

Ἡρόδοτος. Γέν. Ἁλικαρνασὸς 484 π. Χ. Θάν. Θοὔριον 406. Ἔργα· *Μοῦσαι.*

Θουκυδίδης. Γέν. Ἀθῆναι 471 π. Χ. Θάν. Θράκη 401. Ἔργα· *Πελοποννησιακὸς πόλεμος.*

Ἀριστοφάνης. Γέν. Ἀθῆναι 444 π. Χ. Θάν. Ἀθῆναι 380. Ἔργα· *Νεφέλαι, Σφῆκες, Βάτραχοι.*

Εὐριπίδης. Γέν. Σαλαμὶς 480 π. Χ. Θάν. Μακεδονία 402. Ἔργα· *Μήδεια.*

Ξενοφῶν. Γέν. Ἀττικὴ 445 π. Χ. Θάν. Κόρινθος 355. Ἔργα· *Ἀπομνημονεύματα, Κύρου ἀνάβασις.*

Πλάτων. Γέν. Αἴγινα 429 π. Χ. Θάν. Ἀθῆναι 347. Ἔργα· *Φαίδων, Κρίτων, Δημοκρατία.*

Δημοσθένης. Γέν. Παιανία 385 π. Χ. Θάν. Καλαυρία 322. Ἔργα· *Περὶ Στεφάνου λόγος, Φιλιππικοί.*

Ἀριστοτέλης. Γέν. Στάγειρα 384 π. Χ. Θάν. Χαλκὶς 322. Ἔργα· *Ῥητορική, Πολιτικά, Μεταφυσική.*

Πλαῦτος. Γέν. Σαρσίνη 254 π. Χ. Θάν. Ῥώμη 184. Ἔργα· *Ἀμφιτρύων καὶ Κωμῳδίαι.*

Κικέρων. Γέν. Ἀρπίνουμ 106 π. Χ. Θάν. 43. Ἔργα *Κατιλιναϊκοί, Φιλιππικοί, Περὶ ῥήτορος.*

Λουκρήτιος. Γεν. Ῥώμη 98 π.Χ. Θάν. 54. Ἔργα· *Περὶ Φύσεως.*

Βιργίλιος. Γέν. Μάντσα 70 π. Χ. Θάν. 1. μ. Χ. Ἔργα· *Αἰνειάς, Γεωργικά.*

Ὁράτιος. Γέν. Βενουσία 64 π. Χ. Θάν. Ῥώμη 8 π. Χ. Ἔργα· *ὨΙδαί, Σάτυραι.*

Τίτος Λίβιος. Γέν. Πάδουα 59 π.Χ. Θάν. Πάδουα 19 μ. Χ. Ἔργα· *Ῥωμαϊκὴ Ἱστορία.*

Ἐπίκτητος. Γέν. Ἱεράπολις Α΄ αἰὼν. Θάν. Νικόπολις. Ἔργα· *Διατριβαί.*

Πλούταρχος. Γέν. Χαιρώνεια 46 μ. Χ. Θάν. Χαιρώνεια 125. Ἔργα· *Παράλληλοι Βίοι.*

Τάκιτος. Γέν. 54 μ. Χ. Θάν. 120. Ἔργα· *Χρονικά, Ἱστορικά.*

Μάρ. Αὐρήλιος. Γέν. Ῥώμη 121 μ. Χ. Θάν. Βιέννη 180. Ἔργα. *Σκέψεις.*

Ἅγ. Αὐγουστῖνος. Γέν. 354 μ. Χ. Θάν. 430. *Ἐξομολογήσεις.*

Λόγγος. Γέν. Ε΄ αἰὼν π.Χ. Ἔργα· *Δάφνις καὶ Χλόη.*

Théroulde. Γέν. Ζ΄ αἰὼν π. Χ. Ἔργα· *Ἄισμα τοῦ Ῥολάνδου.*

(;) *Χαλιμᾶ.*

Ὀφφερδίγκεν. Γέν. Η΄ αἰὼν. Ἔργα. *Αἱ Niebelungen.*

Δάντης. Γέν. Φλωρεντία 1265 μ. Χ. Θάν. Ῥαβέννη 1321. Ἔργα. *Ἡ Θεία Κωμῳδία.*

Πετράρχης. Γέν. Ἀρέτζο 1304 Θάν. Ἄρκουα 1374. Ἔργα· *Ἄισματα καὶ Σονέτα.*

Βοκκάκιος. Γέν. Παρίσιοι 1313 Θάν. Καρτάλδο 1375. Ἔργα· *Δεκαήμερος.*

Μακιαβέλης. Γέν. Φλωρεντία 1496. Θάν. 1527. Ἔργα· *Ὁ Πρίγκηψ.*

Ἀριόστος. Γέν. Ῥήγιον 1474 μ. Χ. Θάν. 1533. Ἔργα· *Ῥολάνδος ὁ Μανιώδης.*

Ῥαβελαί. Γέν. 1495. Θάν. Παρίσιοι 1553. Ἔργα· *Γαργαντούας καὶ Πανταγρουέλ.*

Ῥονσσάρ. Γέν. Βανδὸμ 1524. Θάν. Κροᾶ-Βὰλ 1585. Ἔργα· *ὨΙδαί.*

Καμοένς. Γέν. Λισσαβὼν 1525 Θάν. Λισσαβὼν 1579. Ἔργα· *Αἱ Λουσιάδαι.*

Μονταίν. Γέν. 1533. Θάν. 1592. Ἔργα· *Δοκίμια.*

Τάσσος. Γέν. Σορέντον 1544. Θάν. Ῥώμη 1595. Ἔργα· *Ἡ Ἐλευθερωθεῖσα Ἱερουσαλήμ.*

Σερβάντες. Γέν. Ἀλκάλα δὲ Ἑνάρες 1547. Θάν. Μαδρίτη 1616. Ἔργα· *Δὸν Κισότος.*

Σαιξπῆρος. Γέν. Στράτφορδ 1564. Θάν. Στράτφορδ 1616. Ἔργα· *Χάμλετ, Μάκβεθ, Ῥωμαῖος καὶ Ἰουλιέττα.*

Δεσκάρτ. Γέν. Χαϊὸ 1596. Θάν. Στοκχόλμη 1650. Ἔργα· *Λόγοι περὶ Μεθόδου.*

Κάλδερων. Γέν. Μαδρίτη 1600. Θάν. Μαδρίτη 1681. Ἔργα· *Ὁ Θαυματουργὸς Μάγος. Ὁ Καρτερικὸς Πρίγκηψ. Ὁ Δικαστὴς τῆς Θαλαμέας. Ὁ βίος εἶναι ὄνειρον.*

Κορνήλιος. Γέν. Ῥουὲν 1606. Θάν. Παρίσιοι 1674. Ἔργα· *Σίδ, Ὁράτιος, Κίνας, Πολύευκτος, Νικομήδης.*

Μίλτων. Γέν. Λονδίνον 1608. Θάν. Λονδίνον 1674. Ἔργα· *Ὁ Ἀπωλεσθεὶς Παράδεισος.*

Λαροσεφουκώλδ. Γέν. Παρίσιοι 1613. Θάν. Παρίσιοι 1680. Ἔργα· *Γνῶμαι καὶ Ἠθικαὶ Σκέψεις.*

Λαφονταίν. Γέν. Σατὼ Θιερὺ 1621. Θάν. Παρίσιοι 1695. Ἔργα· *Μῦθοι.*

Μολιέρος. Γέν. Παρίσιοι 1622. Θάν. Παρίσιοι 1673. Ἔργα· *Μισάνθρωπος, Ταρτοῦφος, Αἱ Σοφαὶ Γυναῖκες, Ὁ Δὸν Ζουάν.*

Πασκάλ. Γέν. Κλερμὸν 1623. Θάν. Πὸρτ Ῥοαγιὰλ 1662. Ἔργα· *Provinciales, Σκέψεις.*

Σεβινιέ. (Κυρία δὲ) Γέν. Παρίσιοι 1626. Θάν. Γρινιὰν 1695. Ἔργα· *Ἐπιστολαί.*

Βοσουέτος. Γέν. Διζὼν 1627. Θαν. Παρίσιοι 1704. Ἔργα· *Λόγοι Ἐπιτάφιοι, Διδαχαί.*

Περώλ. Γέν. Πάρισιοι 1628. Θάν. Παρίσιοι 1703. Ἔργα· *Παραμύθια.*

Βοαλώ. Γέν. Παρίσιοι 1636. Θάν. Παρίσιοι 1711. Ἔργα· *Σάτυροι, Ἐπιστολαί, Ποιητικὴ Τέχνη.*

Ῥακίνας. Γέν. Φερτὲ Μιλὼν 1639. Θάν. Παρίσιοι 1699. Ἔργα· *Ἀνδρομάχη, Βρεταννικός, Ἰφιγένεια, Φαίδρα.*

Λαβρουγιέρ. Γέν. Παρίσ. 1645. Θάν. Βερσαλίαι 1696. Ἔργα· *Χαρακτῆρες.*

Φενελών. Γέν. Κουερσὺ 1651. Θάν. Καμβραὶ 1715. Ἔργα. *Τηλέμαχος.*

Δὲ Φοέ. Γέν. Λονδῖνον 1663. Θάν. Λονδῖνον 1731. Ἔργα· *Ῥοβινσὼν Κροῦσος.*

Σβίετ. Γέν. Δουβλῖνον 1667. Θάν. Δουβλῖνον 1745. Ἔργα· *Ταξείδια τοῦ Γούλιβερ.*

Λεσάζ. Γέν. Μαρβιχὰν 1668. Θάν. Βουλόνη 1747. Ἔργα· *Ζὶλ Βλὰς, Τουρκαρὲτ.*

Σαὶν Σιμών. Γέν. Βερσαλίαι 1675. Θάν. Παρίσιοι 1755. Ἔργα· *Ἀπομνημονεύματα.*

Μοντεσκιοῦ. Γέν. Γιρόνδη 1689. Θάν. Παρίσιοι 1755. Ἔργα· *Πνεῦμα τῶν Νόμων.*

Βολταῖρος. Γέν. Παρίσιοι 1694. Θάν. Παρίσιοι 1778. Ἔργα· *Αἰὼν Καρόλου τοῦ ΙΔ΄ Ζαΐρα, Ἐπιστολαί.*

Πρεβόστ. (Ἀββᾶς) Γέν Ἐσδὶν 1697. Θάν. Σαντιλλὺ 1763. Ἔργα· *Μανὼν Λεσκώ.*

Βυφφών. Γέν. Μοντβάρδ 1707. Θάν. Παρίσιοι 1788. Ἔργα· *Φυσικὴ Ἱστορία.*

Ῥουσσώ. Γέν. Γενέβη 1712. Θάν. Ἐρμενονβίλ 1778. Ἔργ. *Νέα Ἑλοΐζα, Κοινωνικὸν συμβόλαιον, Ἐξομολογήσεις.*

Διδερώ. Γέν. Λάνγρ. 1713. Θάν. Παρίσιοι 1784. Ἔργα· *Ὁ Ἀνεψιὸς τοῦ Ῥαμώ.*

Βωμαρσέ. Γέν. Παρίσιοι 1732. Θάν. Παρίσιοι 1799. Ἔργα· *Ὁ γάμος τοῦ Φιγαρώ.*

Βερναρδὶν δὲ Σ. Πιέρ. Γέν. Χάβρη 1737. Θάν. Ἐρανὺ Ὀὰς 1814. Ἔργα· *Παῦλος καὶ Βιργινία.*

Γκαῖτε. Γέν. Φρανκφούρτη 1749. Θάν. Βεϊμάρη 1832. Ἔργα· *Φάουστ, Βέρθερ, Gœtz de Berlichingen.*

Σχίλλερ. Γέν. Μαρβὰχ 1759. Θάν. Βεϊμάρη 1805. Ἔργα· *Μαρία Στουάρ.*

Σενιέ. Γέν. Κωνσταντινούπολις 1762. Θάν. Παρίσιοι 1794. Ἔργα· *Ποιήσεις.*

Σατωβριάνδ. Γέν. Σαὶν Μαλὸ 1768. Θάν. Παρίσιοι 1848. Ἔργα· *Πνεῦμα τοῦ Χριστιανισμοῦ, Ρενέ, Οἱ Μάρτυρες.*

Οὐάλτερ Σκὸττ. Γέν. Ἐδιμβοῦργον 1771. Θάν. Ἀβοτσφὸρδ 1832. Ἔργα. *Ἰβανχόε.*

Στενδάλ. Γέν. Γρενὸβλ 1783. Θάν. Παρίσιοι 1842. Ἔργα· *Τὸ Κόκκινο καὶ τὸ Μαῦρο.*

Βάϋρων. Γέν. Δοῦβρον 1788. Θάν. 1824. Ἔργα· *Τσάϊλδ Χαρόλδ.*

Σχοπεγχάουερ. Γέν. Δάντζιγ 1788. Θάν. Φρανκφούρτη 1860. Ἔργα· *Ὁ Κόσμος ὡς θέλησις καὶ παράστασις.*

Λαμαρτίν. Γέν. Μακὸν 1790. Θάν. Παρίσιοι 1869. Ἔργα· *Ποιητικαὶ Μελέται, Ἁρμονίαι.*

Βενύ. Γέν. Λὸχ 1797. Θάν. Παρίσιοι 1863. Ἔργα. *Ποιήματα ἀρχαῖα καὶ νέα.*

Λεοπάρδι. Γέν. Ρεκανάτι 1798. Θάν. Νεάπολις 1837. Ἔργα· *Ἄσματα.*

Μισελέ. Γέν. Παρίσιοι 1798. Θάν. Ὑέρη 1874. Ἔργα· *Ἱστορία τῆς Γαλλίας.*

Πουσκὶν. Γέν. Μόσχα 1799. Θάν. Πετρούπολις 1837. Ἔργα· *Εὐγένιος Ὀνεγίν.*

Βαλζὰκ. Γέν. Τοὺρ 1799. Θάν. Παρίσιοι 1850. Ἔργα· *Εὐγενία Γρανδέ.*

Βικτὼρ Οὐγκὼ. Γέν. Βεζανσὸν 1802. Θάν. Παρίσιοι 1885. Ἔργα· *La légende des siècles, Contemplations, Ἡ Παναγία τῶν Παρισίων.*

Δουμᾶς. Γέν. Βιλλὲρ - Κοκρὲ 1803 Θάν. Πουῒ 1870. Ἔργα· *Οἱ 3 Σωματοφύλακες.*

Μυσσέ. Γέν. Παρίσιοι 1810 μ. Χ. Θάν. Παρίσιοι 1857. Ἔργα· *Αἱ νύκτες, Ῥόλλα, Τὸ Κηροπήγιον.*

Γεωρ. Σάνδη. Γέν. Παρίσιοι 1804. Θάν. Νεχὰν 1876 Ἔργα· *Ἰνδιάνα, Λαιλία, Λέων-Λεώνης, Τέναγος τοῦ Διαβόλου.*

Ἐδγὰρ Ποέ. Γέν. Βοστὼν 1809 μ. Χ. Θάν. Βαλτιμόρη 1849. Ἔργα· *Παραμύθια.*

Δίκενς. Γέν. Πόρτσμουθ 1812 Θάν. Βροαδστὲρ 1870. Ἔργα· *David Copperfield.*

Τουργκενέφ. Γέν. Ὀρὲλ 1818 Θάν. Βουζιδὰλ 1883. Ἔργα· *Διηγήσεις κυνηγοῦ.*

Λεκόντ Δελίσλ. Γέν. 1818. Ἔργα· *Ἀρχαῖα ποιήματα.*

Φλωβέρ. Γέν. Ῥουέντη 1821 Θάν. Παρίσιοι 1880. Ἔργα· *Κα Βοβαρύ, Σαλαμβώ.*

Ῥενάν. Γέν. Τρεγκιὲ 1829 Θάν. Παρίσιοι 1892. Ἔργα· *Καταγωγὴ τοῦ Χριστιανισμοῦ, Φιλοσοφικοὶ Διάλογοι.*

Δουμᾶς Υἱός. Γέν. Παρίσιοι 1824. Ἔργα· *Demi-Monde, Ὁ Νόθος, Φρανσιλόν.*

Ταὶν. Γέν. Βουζιὲρ 1828. Θάν. Παρίσιοι 1893. Ἔργα· *Αἱ ἀρχαὶ τῆς συγχρόνου Γαλλίας, Περὶ νοημοσύνης, Φιλοσοφία τῆς τέχνης.*

Τολστόη. Γέν. Κρασνάγια Πολιάνα 1828. Ἔργα· *Ὁ Πόλεμος καὶ ἡ Εἰρήνη.*

Ζολᾶ. Γέν. Παρίσιοι 1840 μ.Χ. Ἔργα· *L'Assomoir, Germinal.*

★ Συνάπτων χρέη δίδεις εἰς ἄλλον τὸ δικαίωμα νὰ προσβάλῃ τὴν ἐλευθερίαν σου. Ἂν δὲν δυνηθῇς νὰ πληρώσῃς εἰς τὴν προθεσμίαν θὰ ἐντρέπεσαι βλέπων τὸν δανειστήν σου. Θὰ ὁμιλῇς πρὸς αὐτὸν τρέμων καὶ θὰ ἐξευτελισθῇς λέγων πρὸς αὐτὸν ψεύδη.

★ Ὁ ἐλεύθερος πολίτης οὐδένα πρέπει νὰ ἐντρέπεται οὔτε νὰ φοβῆται, ἀλλ' ἡ πτωχεία ἀφαιρεῖ πολλάκις τὴν τόλμην καὶ τὴν ἀρετήν.

Ο ΠΑΡΘΕΝΩΝ

ΩΡΑΙΑΙ ΤΕΧΝΑΙ

ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ

1. Ὁ **Παρθενών**. Ῥυθμοῦ δωρικοῦ. Ἀρχιτέκτων Ἰκτῖνος. Γλύπτης Φειδίας. Ἐπερατώθη τῷ 438 π. Χ.

2. Ὁ **Μητροπολιτικὸς ναὸς τῶν Ῥημῶν**. Ἀρχιτέκτων Ῥοβέρτος δὲ Κουσῆ. Ἤρξατο οἰκοδομούμενος τῷ 1212.

3. Ὁ **ναὸς τῆς Παναγίας ἐν Παρισίοις**. Ὠκοδομήθη περὶ τὰ μέσα τοῦ ΙΒ΄ αἰῶνος.

4. Ὁ **Μητροπολιτικὸς ναὸς τῆς Σάρτρης**. Ἤρξατο κατὰ τὸν ΙΑ΄ αἰῶνα καὶ ἐπερατώθη κατὰ τὸν ΙΕ΄.

5. Τὸ **μέγαρον τοῦ Σαμβώρ**.

ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΓΛΥΠΤΙΚΗΣ

1. Ἡ **νίκη τῆς Σαμοθράκης** ἐν τῷ μουσείῳ τοῦ Λούβρου.[1]

2. Ἡ **Ἀφροδίτη τῆς Μήλου** ἐν τῷ μουσείῳ τοῦ Λούβρου.[2]

3. Τὰ **ἀνάγλυφα τοῦ Παρθενῶνος** ἐν τῷ βρετταν. μουσείῳ.

4. Ὁ **Ἑρμῆς τοῦ Πραξιτέλους** ἐν τῷ μουσείῳ τῆς Ὀλυμπίας.

5. Ἡ **στήλη τοῦ Τραϊανοῦ** ἐν Ῥώμῃ.

6. Ὁ **Μωϋσῆς τοῦ Μιχαὴλ Ἀγγέλου** ἐν Ῥώμῃ.

7. Ὁ **τάφος τῶν Μεδίκων** (Μ. Ἀγγέλου) ἐν Φλωρεντίᾳ.

8. Ὁ **Καγκελάριος δὲ Βιράγ**

1. *Τὸ ἄγαλμα τοῦτο εὑρέθη ἐν τῇ νήσῳ Σαμοθράκῃ τῷ 1789. Ἐστήθη ἐνταῦθα τῷ 306 π. Χ. πρὸς ἀνάμνησιν τῆς παρὰ τὴν Κύπρον ναυμαχίας Δημητρίου τοῦ Πολιορκητοῦ κατὰ τοῦ Πτολεμαίου, ὃν ἐνίκησεν. Εἶναι ἀκέφαλον.*

2. *Εὑρέθη τῷ 1820 ἐν τῇ νήσῳ Μήλῳ.*

τοῦ Ζερμαὶν Πιλών, ἐν τῷ μουσείῳ τοῦ Λούβρου.

Η ΝΙΚΗ ΤΗΣ ΣΑΜΟΘΡΑΚΗΣ

Η ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΤΗΣ ΜΗΛΟΥ

9. Οἱ **τάφοι τῶν δουκῶν τῆς Βουργουνδίας** ἐν Βρούγῃ.

10. Ὁ **τάφος τῆς Μαργαρίτας τῆς Βουργόνης** ἐν Βρούγῃ.

11. Ὁ **τάφος Ἄννης τῆς Αὐστριακῆς** ἐν Βοὺργ ἂν Βρές.

12. Ὁ **τάφος τοῦ στρατάρχου Σάξ** ὑπὸ Πιγάλ, ἐν Στρασβούργῳ.

ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ

1. **Agneau Mystique** τοῦ Βανδὺκ, ἐν τῷ μητροπολιτικῷ ναῷ τῆς Γάνδης.

2. **Dombild** τοῦ ζωγράφου Στεφάνου ἐκ Κολωνίας, ἐν τῷ μητροπολιτικῷ ναῷ Κολωνίας.

3. **Ἰοκόνδη** τοῦ Λεονάρδου δὲ Βίντσι, ἐν τῷ μουσείῳ τοῦ Λούβρου.

4. **Εἰκὼν Φραγκίσκου Α΄** τοῦ Τιτιανοῦ, ἐν τῷ μουσείῳ τοῦ Λούβρου.

5. **Συμφωνία τῶν Ἀγγέλων** τοῦ Μέμλιγκ, παρὰ τῷ κ. Στεῖν ἐν Παρισίοις.

6. Τὸ **Κυνήγιον τῆς Ἁγίας Οὐρσούλης** τοῦ αὐτοῦ, ἐν τῷ νοσοκομείῳ Βρούγης.

7. Ἡ **Παναγία τοῦ Ἁγίου Σίξτου** τοῦ Ῥαφαὴλ, ἐν τῷ μουσείῳ τῆς Δρέσδης.

8. Ὁ **Παρνασσὸς** τοῦ Ῥαφαὴλ, Βατικανόν.

9. Ὁ **Γάμος τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης** τοῦ Κορεγίου, ἐν τῷ μουσείῳ τοῦ Λούβρου.

10. Ἡ **Νύξ** τοῦ Κορεγίου, ἐν τῷ μουσείῳ τῆς Δρέσδης.

11. **Ἐνταφιασμὸς** τοῦ Κουϊντίνου Μέτσυς, ἐν τῷ μουσείῳ τοῦ Ἀννοβέρου.

12. Ὁ **Ἐν Κανᾷ Γάμος** τοῦ

Π. Βερονέζε, ἐν τῷ μουσείῳ τοῦ Λούβρου.

13. **Γεῦμα στρατιωτῶν** τοῦ Φράντς Χάλς, Δημαρχεῖον Χάρλεμ.

14. **Εἰκὼν Φραγκίσκου τοῦ Α'** τοῦ Βανδύκ, ἐν τῷ μουσείῳ τοῦ Λούβρου.

15. Ἡ **Παναγία καθημένη πρὸ τοῦ Ἰησοῦ** ὑπὸ Ῥούβενς, ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου ἐν Ἀμβέρσῃ.

16. **Ἐπίσκεψις τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου** ὑπὸ Ῥούβενς, παρὰ τῇ Λαίδῃ Βαλὰς ἐν Λονδίνῳ.

17. **Αἱ Λύγχαι** ὑπὸ Βελασκέζ, ἐν τῷ μουσείῳ τῆς Μαδρίτης.

18. Οἱ **Σύνδικοι** ὑπὸ Ῥεμβράνδ, ἐν τῷ μουσείῳ Ἀμστερδάμης.

19. **Νυκτερινὴ περίπολος** ὑπὸ Ῥεμβράνδ, ἐν τῷ μουσείῳ Ἀμστερδάμης.

20. Τὸ **Μάθημα τῆς ἀνατομίας** ὑπὸ Ῥεμβράνδ, ἐν τῷ μουσείῳ Χάγης.

21. Ἡ **Δενδροστοιχία** ὑπὸ Χοββέμα, ἐν τῷ μουσείῳ τοῦ Λονδίνου.

22. **Ἐπιβίβασις διὰ Κύθηρα** τοῦ Βατώ, παρὰ τῷ αὐτοκράτορι Γουλιέλμῳ τῷ Β'.

23. **Ἐπιβίβασις διὰ Κύθηρα** τοῦ αὐτοῦ, ἐν τῷ μουσείῳ τοῦ Λούβρου.

24. **Blue Boy** ὑπὸ Γαινσβορούγ, παρὰ τῷ δουκὶ Βενστμίνστερ, ἐν Λονδίνῳ.

25. **Mrs Sydons** τοῦ αὐτοῦ, ἐν τῇ Ἐθνικῇ Πινακοθήκῃ τοῦ Λονδίνου.

26. Τὸ **Ναυάγιον τῆς Μεδούσης** ὑπὸ Ζερικώ, ἐν τῷ μουσείῳ τοῦ Λούβρου.

27. **Εἴσοδος τῶν Σταυροφόρων εἰς Κωνσταντινούπολιν** ὑπὸ Εὐγενίου Δελακροᾶ, ἐν τῷ μουσείῳ τοῦ Λούβρου.

28. **L'Angelus** ὑπὸ Μιλλέ, παρὰ τῷ Σωαὲρ ἐν Παρισίοις.

29. **Βυζαντινὸς Βωμός**, ἐν τῇ μονῇ Νέουδουργ, παρὰ τὴν Βιέννην.

30. **Προσκύνησις τῶν Μάγων** τοῦ Πενικώ, ἐν τῇ συλλογῇ Σπίτζερ.

31. Ἡ **Κυνηγετικὴ σάλπιγξ Φραγκίσκου τοῦ Α'** ὑπὸ Λεονάρδου Λιμουζέν, παρὰ τῇ βαρονίδι Ἀδόλφου Ῥότσιλδ.

ΤΙΝΕΣ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΕΙΤΕΡΩΝ ΖΩΓΡΑΦΩΝ

Μιχαὴλ Ἄγγελος. Περίφημος Ἰταλὸς ζωγράφος, γλύπτης καὶ ἀρχιτέκτων. Ἐγεννήθη τῷ 1375 ἐν Caprese, ἔνθα ἐμελέτησε τὰ ἔργα τῆς ἀρχαίας γλυπτικῆς, ἐν δὲ Φλωρεντίᾳ ἐξεπόνησε τὰ πρῶτα γλυπτικὰ ἔργα του. Ἐνταῦθα ὑπάρχει τὸ κυρίως ἱδρῦσαν τὴν φήμην αὐτοῦ κολοσσιαῖον ἄγαλμα τοῦ ***Δαυὶδ*** καὶ παράστασις τῆς Παναγίας, ἥτις εὑρίσκεται νῦν ἐν Βρούγῃ. Τῷ 1505 ἐκλήθη εἰς Ῥώμην ὑπὸ τοῦ Πάπα Ἰουλίου τοῦ Β' ἵνα κατασκευάσῃ δι' αὐτὸν ἴδιον μνημεῖον, τοῦ ὁποίου τὸ καλλίτερον κόσμημα εἶναι τὸ κολοσσιαῖον ἄγαλμα τοῦ ***Μωϋσέως***.

ΜΙΧΑΗΛ ΑΓΓΕΛΟΣ

Εἶτα (1508—1512) διεκόσμησε τὴν ὀροφὴν τοῦ Σιξτείου παρεκκλησίου τοῦ Βατικανοῦ, αἱ δὲ τοιχογραφίαι αὗται, παριστῶσαι κυρίως σκηνὰς ἐκ τῆς Γενέσεως, εἶναι ἀριστούργημα. Τῇ ἐντολῇ τοῦ Πάπα Παύλου Γ' ἔγραψεν ἐν τῷ Σιξτείῳ παρεκκλησίῳ καὶ τὴν ***Δευτέραν Παρουσίαν***, ἔργον ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν ὑπέροχον. Τὸ τελευταῖόν του ἀριστούργημα ὑπῆρξεν ὁ ναὸς τοῦ ***Ἁγίου Πέτρου***, σχεδιασθεὶς ὑπ' αὐτοῦ. Ἀπέθανε τῷ 1564 καὶ ἐνεταφιάσθη ἐν Φλωρεντίᾳ.

Ραφαὴλ. Ἐγεννήθη τῷ 1483 ἐν Οὐρβίνῳ, ἔλαβε τὰ πρῶτα μαθήματα τῆς ζωγραφικῆς παρὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, εἰς ἡλικίαν δὲ 17 ἐτῶν ἐζωγράφησεν ἕνα ***Ἅγιον Νικόλαον***, δι' οὗ ἤρχισεν ἡ φήμη αὐτοῦ. Τῷ 1508 διεκόσμησεν ἐν Ῥώμῃ, κατ' ἐντολὴν τοῦ Πάπα Ἰουλίου τοῦ Β', δι' ὑδρομιγῶν χρωμάτων τὰς αἰθούσας τοῦ Βατικανοῦ. Ἔγραψε διὰ τὸν βασιλέα τῆς Γαλλίας Φραγκίσκον Α' μίαν ***Ἁγίαν Οἰκογένειαν*** (1518), ἡ ὁποία εἶναι σήμερον ἐν τῶν ἀγλαϊσμάτων τοῦ μουσείου τοῦ Λούβρου, ἡ δὲ τελευταία αὐτοῦ εἰκὼν εἶναι ἡ ***Μεταμόρφωσις τοῦ Σωτῆρος***, τὸ κάλλιστον τῶν ἔργων αὐτοῦ. Ἀπέθανε τῷ 1520 ἐν Ῥώμῃ καὶ ἐτάφη μεγαλοπρεπῶς, κηδευθεὶς ἐν τῷ Πανθέῳ μόλις 37 ἐτῶν. Ἐρωμένη αὐτοῦ λέγεται ὅτι ὑπῆρξεν ἡ ***Φορναρίνα***, ἥτις ἐχρησίμευσεν αὐτῷ ὡς πρότυπον πολλῶν ἐκ τῶν γυναικείων μορφῶν τῶν εἰκόνων αὐτοῦ. Ὁ Ραφαὴλ ἀνωμάθη ὁ *Ὅμηρος τῆς ζωγραφικῆς*, ἤτο δὲ ὡραιότατος καὶ καλοκάγαθος. Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω κυριώτερα αὐτοῦ ἔργα εἶναι· ***Ἡ Σχολὴ τῶν Ἀθηνῶν***, ***Ὁ Παρνασσός***, ***αἱ Σίβυλλαι καὶ οἱ Προφῆται***, πολλαὶ εἰκόνες τῆς Παναγίας, ἡ ***Παναγία τοῦ Ἁγίου Σίξτου*** ἐν Δρέσδῃ, ***Ἄγγελος ἐλευθερώνων τὸν Ἅγιον Πέτρον***, ἡ ***Ψυχή***, ἡ ***Ἁγία Καικιλία***, ἡ ***Γαλάτεια*** καὶ ἡ ἰδία αὐτοῦ προσωπογραφία.

ΡΑΦΑΗΛ

Κορρέγιος. ζωγράφος ἐκ τῶν μεγίστων τῆς Ἰταλίας καὶ ἐκ τῶν ἐξοχωτέρων πάσης ἐποχῆς. Ἐγεννήθη τῷ 1494 ἐν τῇ πόλει Κορέτζιο, ἐξ ἧς ἔλαβε τὸ ὄνομά

ΚΟΡΡΕΓΙΟΣ

του, περίφημον δὲ ἔργον τῆς νεότητός του εἶναι ἡ εἰκὼν τῆς Παναγίας, εὑρισκομένη ἐν Δρέσδῃ. Ἐκ τῶν θρησκευτικῶν αὐτοῦ εἰκόνων περιφημότεραι εἶναι ἡ Zingarella (Ἀθιγγανίς), ἤτοι Παναγία, εἰς ἣν ἀπεδόθη τὸ ὄνομα τοῦτο ἕνεκα τῆς ἀνατολικῆς περιβολῆς καὶ τοῦ διακόσμου τῆς κεφαλῆς. 2) Ἡ *Ἀποκαθήλωσις* καὶ ἡ *Παναγία* della Scodella (Πάρμα). 3) Ἡ *Παναγία μετὰ τοῦ Ἁγίου Ἱερωνύμου*. 4) *Οἱ γάμοι τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης* (Λοῦβρον). 5) Ἡ *Γέννησις τοῦ Σωτῆρος* (Δρέσδη). 6) Ἡ *Μετανοοῦσα Μαγδαληνή*, συντελεσθεῖσα μικρὸν πρὸ τοῦ θανάτου του (Μάρτιος τοῦ 1534). 6) *Ἰὼ καὶ ἡ Λήδα* καὶ ἄλλαι πολλαί.

Μουρίλλος, ἔξοχος Ἱσπανὸς ζωγράφος, γεννηθεὶς ἐν Σεβίλλῃ τῷ 1617 καὶ σπουδάσας ἐν Μαδρίτῃ παρὰ τῷ Βελασκέζ.

ΜΟΥΡΙΛΟΣ.

Τῷ 1645 ἐπανῆλθεν εἰς Σεβίλλην καὶ παρήγαγεμέγαν ἀριθμὸν πινάκων, οἵτινες οὐ μόνον κατέστησαν αὐτὸν τὸν πρῶτον ζωγράφον τοῦ αἰῶνός του, ἀλλ' ἕφερον αὐτῷ καὶ σημαντικὴν περιουσίαν. Ἔργα αὐτοῦ εἶναι 1) *Ἁγία Οἰκογένεια*, 2) *Ἡ Παναγία*, 3) *Ὁ Ἰησοῦς καὶ ὁ Ἰωάννης*, 4) *Ἡ Ὀπτασία τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου*, 5) *Ὀκτὼ πίνακες παριστῶντες τὰ ἀγαθὰ ἔργα*, 6) *Οἱ νέοι Ἐπαῖται* (Μόναχον), 7) *Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης* (Βιέννη) κτλ.

Κουζέν, Γάλλος ζωγράφος καὶ γλύπτης, γεννηθεὶς τῷ 1499 ἐν Soucy παρὰ τὸ Sens, καὶ ἀποθανὼν ἐν Ῥώμῃ τῷ 1590. Ἄριστον ἔργον αὐτοῦ εἶναι ἡ *Δευτέρα Παρουσία*, ἐζωγραφημένη ἐπὶ ὑάλου. Ὡς γλύπτης ἐξετέλεσε τὸ μνημεῖον τοῦ ναυάρχου Σαμπώ, εὑρισκόμενον εἰς τὸ μουσεῖον τῶν Παρισίων.

ΚΟΥΖΕΝ.

Ρεμβράν, Περιώνυμος ζωγράφος Ὁλλανδός, γεννηθεὶς τῷ 1606 ἐν Λουγδούνῳ τῷ Βαταβικῷ ἐκ πατρὸς μυλωθροῦ καὶ ἀποθανὼν πάμπτωχος τῷ 1669 ἐν Ἀμστερδάμῃ.

ΡΕΜΒΡΑΝ

Ἦτο ἄριστος προσωπογράφος, μεταξὺ δὲ τῶν ἀριστουργημάτων αὐτοῦ ἐξαίρονται 1) *ὁ Τωβίας καὶ ἡ οἰκογένειά του*, 2) *ὁ Ἐλεήμων Σαμαρείτης*, 3) *τὸ Δεῖπνον εἰς Ἐμμαούς*, 4) *ἡ Νυκτερινὴ Περίπολος*, 5) *ὁ Ἀνατόμος*, 6) *οἱ δύο Φιλόσοφοι*. Ἡ πόλις τῆς Ἀμστερδάμης ἀνήγειρεν αὐτῷ τῷ 1852 ἀνδριάντα.

Ρυβενς, ὁ πρώτιστος τῶν Φλαμανδῶν ζωγράφων. Ἐγεννήθη τῷ 1557 ἐν Κολωνίᾳ, ἐσπούδασε τὴν ζωγραφικὴν ἐν Ἀμβέρσῃ, ἐτελειοποιήθη ἐν Βενετίᾳ καὶ Μαντούῃ, τῷ δὲ 1608 ἐπανελθὼν εἰς Ἀμβέρσην, ἵδρυσε καλλιτεχνικὸν ἐργαστήριον κατασταν διάσημον. Ἀπέθανεν ἐν Ἀμβέρσῃ τῷ 1640. Ἐζωγράφησεν ὑπὲρ τὰς 1300 εἰκόνας, τῶν ὁποίων κυριώτεραι εἰσιν· 1) *Ἡ Ἀποκαθήλωσις*, 2) *Οἱ 4 Εὐαγγελισταί*, 3) *Ἡ Σταύρωσις τοῦ Ἁγίου Πέτρου*, 4) *Ἡ Δευτέρα Παρουσία*, 5) Ἡ ἀλληγορικὴ σειρὰ παραστάσεων *ἐκ τοῦ βίου τῆς Μαρίας τῶν Μεδίκων κτλ. κτλ.*

ΡΟΥΒΕΝΣ

Τιτιανός, διάσημος Ἐνετὸς ζωγράφος, γεννηθεὶς τῷ 1471 παρὰ τὴν Ἐνετίαν καὶ ἀποθανὼν τῷ 1576 ἐκ πανώλους.

ΤΙΤΙΑΝΟΣ

Ἀνεκηρύχθη ὑπὸ τῆς Ἐνετικῆς γερουσίας πρῶτος ζωγράφοςτῆς δημοκρατίας καὶ ἐζωγράφησε πληθὺν εἰκόνων. Ὑπὸ ἔποψιν χρωματισμοῦ εἶναι ἀναντιρρήτως ὁ πρῶτος ζωγράφος, καὶ ἀρχηγὸς τῆς ἐνετικῆς σχολῆς. Τὰ ἀριστουργήματα αὐτοῦ εἶναι· 1) *Τὰ Βακχεῖα*, 2) *Ὁ Θρίαμβος τοῦ Ἔρωτος*, 3) *Ὁ Θρίαμβος τῆς Ἰουδίθ*, 4) *Ἡ Ἀνάληψις*, 5) *Ἡ Θρησκεία*, 6) *Ἡ Ἁγία Τριὰς ὑποδεχομένη τὴν οἰκογένειαν Καρόλου τοῦ Ε' ἐν τοῖς οὐρανοῖς*, 7) *Ἄρτεμις καὶ Ἀκταίων*, 8) *Ἡ Φραγγέλωσις*, 9) *Τὰ τοῦ Καίσαρος τῷ Καίσαρι* κλπ.

Τιντορέττος, ἐγεννήθη ἐν Ἐνετίᾳ τῷ 1512 καὶ ἀπέθανε τῷ 1594. Ὑπῆρξε μαθητὴς τοῦ Τιτιανοῦ, ἐσπούδασε βαθέως τὰ ἔργα τοῦ Μιχαὴλ Ἀγγέλου, καὶ συνέθεσε πολλὰ ἔργα, τῶν ὁποίων ἀριστουργήματα εἶναι· 1) *Ἡ Σταύρωσις τοῦ Ἰησοῦ*, 2) *Τὰ προάγγελα σημεῖα τῆς Δευτέρας Παρουσίας*, 3) *Τὸ θαῦμα τοῦ Ἁγίου Μάρκου*. Ὁ Τιντορέτος κατέστη σχεδὸν ἰσόπαλος τοῦ διδασκάλου αὐτοῦ ὡς πρὸς τὴν δύναμιν τοῦ χρωματισμοῦ καὶ τῆς πραγματικότητος, ἐν τούτοις ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτοῦ ἐλλείπει πολλάκις τὸ μεγαλεῖον, τὰ δὲ ἔργα του δὲν εἶναι ὁλα τῆς αὐτῆς δυνάμεως.

ΤΙΝΤΟΡΕΤΟΣ

Πουσέν, Γάλλος ζωγράφος, γεννηθεὶς τῷ 1594 ἐν Βιλλὲρ τῆς Νορμανδίας, σπουδάσας ἐν Παρισίοις ὑπὸ διαφόρους διδασκάλους, τῷ δὲ 1624 μεταβὰς εἰς Ῥώμην, ἔνθα ἐμελέτησε τὰ ἔργα τῶν μεγάλων ζωγράφων. Ἐνταῦθα ἀπέκτησε τοιαύτην φή-

μην, ὥστε τῷ 1639 ἀνεκλήθη ὑπὸ τοῦ καρδιναλίου Ῥισελιὲ εἰς Παρισίους, ὅπου Λουδοβίκος ὁ ΙΓ' ὠνόμασεν αὐτὸν πρῶτον ζωγράφον τῆς αὐλῆς. Ἀλλ' αἱ ῥαδιουργίαι τῶν ἀνταγωνιστῶν του τὸν παρεκίνησαν ν' ἀπέλθῃ καὶ πάλιν εἰς Ῥώμην, ἔνθα ἀπέθανε τῷ 1665. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἔργων αὐτοῦ εἶναι μέγας. Μόνον ἐν τῷ Λούβρῳ ὑπάρχουσι 40 πίνακες αὐτοῦ, ὧν περίφημοι εἶναι κυρίως· 1) *Ἡ πανώλης παρὰ τοῖς Φιλισταίοις*, 2) *Οἱ Ποιμένες τῆς Ἀρκαδίας*, 3) *Αἱ 4 ὧραι τοῦ ἔτους καὶ ἄλλοι πολλοί*.

ΠΟΥΣΕΝ

Περουγίνος (Perugino), διδάσκαλος τοῦ Ῥαφαὴλ, ἐγεννήθη τῷ 1446 ἐν Citta della Pieve, ἐκτελέσας ἀπὸ τοῦ 1480 — 95 πολλὰ ἔργα ἐν Ῥώμῃ καὶ ἱδρύσας εἶτα ἐν Περουγίᾳ σχολὴν ζωγράφων. Ἀπέθανε τῷ 1524. Περίφημοι πίνακες αὐτοῦ εἶναι· 1) *Ὁ ἐνταφιασμὸς τοῦ Χριστοῦ* (Μουσεῖον τῆς Λυών), 2) *Ἡ Παναγία ἐπὶ τοῦ θρόνου* (Βατικανόν), 3) *Ἡ Ἀνάληψις τῆς Παναγίας* (Φλωρεντία) κλπ.

ΠΕΡΟΥΓΙΝΟΣ

Ῥόζα (Σαλβατώρ), περίφημος Ἰταλὸς ζωγράφος καὶ χαλκογράφος, γεννηθεὶς τῷ 1615 παρὰ τὴν Νεάπολιν, καὶ ἀποθανὼν ἐν Ῥώμῃ τῷ 1673. Ἐμορφώθη σχεδὸν μόνος, εἶτα μετέβη εἰς Ῥώμην ὅπως τελειοποιηθῇ. Ἐκεῖ ἔμεινεν ἀρκετὸν καιρὸν ἄγνωστος, καὶ μόλις ἐπέτυχε νὰ σύρῃ ἐπ' αὐτοῦ τὴν κοινὴν προσοχὴν παριστῶν ἐν ἰδιωτικοῖς θεάτροις σατυρικὰ δράματα πλήρη εὐφυῶν σκωμμάτων τῆς ἰδίας συνθέσεως. Ἔκτοτε ἐγένετο ὁ καλλιτέχνης τοῦ συρμοῦ καὶ αἱ εἰκόνες αὐτοῦ ἠρξαντο πωλούμεναι. Συγχρόνως ἔγραφε δηκτικωτάτας σατύρας, ἀπέκτησε πολλοὺς ἐχθρούς, ἔφυγεν ἐκ Ῥώμης, καὶ μετὰ πολλὰ ἔτη ἐπέστρεψεν εἰς αὐτήν. Οὗτος ἐρημίσθη διὰ τὰς ἱστορικὰς αὐτοῦ εἰκόνας, καὶ τὰς τοπιογραφείας του. Θημιζεται τὸ *Δάσος τῶν Φιλοσόφων* καὶ ἄλλα ἔργα αὐτοῦ, εὑρισκόμενα εἰς Παρισίους, Ῥώμην, Φλωρεντίαν καὶ Βιέννην.

ΡΟΖΑ

Καράτσῶ (Caracci) Λουδοβίκος, γεννηθεὶς τῷ 1559 ἐν Βονωνίᾳ καὶ ἀποθανὼν τῷ 1619. Οὗτος μετὰ τῶν ἀνεψιῶν αὐτοῦ Αὐγουστίνου καὶ Ἀνίβα τῇ προτροπῇ τοῦ Λουδοβίκου ἐσπούδασαν τὴν ζωγραφικὴν ἐν Φλωρεντίᾳ καὶ Πάρμᾳ, καὶ ἐγκατα-

σταθέντες ἐν Βονωνίᾳ, ἔγραψαν ἀρίστας εἰκόνας, ὁ μὲν Λουδοβίκος *τὴν Παναγίαν, Σκηνὰς ἐκ τοῦ βίου τοῦ ἁγίου Βενεδίκτου καὶ τῆς Ἁγ. Καικηλίας, τὸν Εὐαγγελισμὸν* κτλ. Ὁ Αὐγουστῖνος *τὴν Μετάληψιν τοῦ Ἁγίου Ἱερωνύμου*, ὁ δὲ Ἀνίβας *τὸν Ἅγιον Ῥόκκον διανέμοντα ἐλεημ., τὸ πνεῦμα τῆς δόξης* κλπ.

ΚΑΡΑΤΣΗ

Βερονέζε, Ἰταλὸς ζωγράφος, γεννηθεὶς ἐν Βερώνῃ τῷ 1528 ἢ 1530 καὶ ἀποθανὼν τῷ 1588. Κυριώτερα τῶν ἔργων αὐτοῦ εἰσὶ τὰ ἑξῆς· 1) *Ἡ ἀποθέωσις τῆς Βενετίας*, 2) *Αἱ τοιχογραφίαι τοῦ Ἁγίου Μάρκου*, 3) *Ὁ ἐν Κανᾷ γάμος*, 4) *Ἡ λιποθυμία τῆς Ἐσθήρ*.

ΒΕΡΟΝΕΖΕ

Βὰν Ἔϋκ, Ζωγράφος Φλαμανδός, γεννηθεὶς τῷ 1386 ἢ 1390 καὶ ἀποθανὼν τῷ 1440. Ὑπῆρξεν ἱδρυτὴς τῆς ἀρχαιοτέρας Φλαμανδικῆς σχολῆς, ἐτελειοποίησε τὸ τεχνητὸν μέρος τῆς ἐλαιογραφίας, καὶ ἐνῷ μέχρι τοῦδε ἡ ζωγραφικὴ εἶχε θρησκευτικὸν ἢ μᾶλλον ἀσκητικὸν χαρακτῆρα, οὗτος πρῶτος εἰσήγαγεν εἰς τὴν τέχνην τὴν πραγματικότητα. Κυριώτερα τῶν ἔργων αὐτοῦ εἶναι· *ἡ Ἐστεμμένη Παρθένος, ἡ προσκύνησις τῶν Μάγων* κτλ.

ΒΑΝ ΕΪΚ

Φρὰ Βαρθολομέος, Ἰταλὸς ζωγράφος, γεννηθεὶς ἐν Σαβινάνῳ τῷ 1475 καὶ ἀποθανὼν τῷ 1517. Κυριώτερα τῶν ἔργων αὐτοῦ εἶναι· 1) *Ὁ Ἅγιος Σεβαστιανός*, 2) *Ὁ Ἅγιος Μάρκος*, 3) *Οἱ προστάται τῆς Φλωρεντίας Ἅγιοι*.

ΦΡΑ ΒΑΡΘΟΛΟΜΕΟΣ

Λεονάρδος δὲ Βίντσι, Εἷς τῶν μεγαλοφυεστέρων Ἰταλῶν ζωγράφων, γεννηθεὶς τῷ 1452 ἐν τῇ κώμῃ Vinci καὶ ἀποθανὼν τῷ 1519. Ἔγραψε τὸν περίφημον *Δεῖπνον τὸν Μυστικόν*, τοιχογραφίαν εἰς ἣν εἰργάσθη ἐπὶ 4 ἔτη καὶ τὴν εἰκόνα τῆς *Μόνας Λίζας* (Λούβρον). Εἰργάσθη καὶ παρὰ τῷ ἐν Φλωρεντίᾳ γλύπτῃ Βερροκίῳ, ἀλλὰ δὲν σῴζονται γλυπτικὰ αὐτοῦ ἔργα.

ΛΕΟΝΑΡΔ. ΔΕ ΒΙΝΤΣΗ

Λεσουέρ, Γάλλος ζωγράφ

φος, γεννηθεὶς ἐν Παρισίοις τῷ 1617 καὶ ἀποθανὼν τῷ 1655. Κυριώτερα τῶν ἔργων αὐτοῦ εἶναι κυρίως δύο σειραὶ παραστάσεων εὑρισκόμεναι ἐν τῷ Λούβρῳ, ὧν ἡ μὲν πρώτη ἀποτελεῖται ἐκ δεκατριῶν μυθολογικῶν εἰκόνων, ἡ δὲ ἐξ εἰκοσιδύο, ἀναφερομένων εἰς τὸν βίον τοῦ Ἁγίου Βρούνου. Ἑτέρα εἰκὼν αὐτοῦ εἶναι ἡ *Ὀπτασία τοῦ Ἁγ. Βενοῶ*. Ἐκ τῶν μυθολογικῶν μία εἶναι ἡ *Γέννησις τοῦ ἔρωτος* καὶ ἄλλη *αἱ Μοῦσαι*.

ΛΕΣΟΥΕΡ

Ζιορζιόνης, Ἰταλὸς ζωγράφος, γεννηθεὶς τῷ 1478, ἀποθανὼν τῷ 1551. Ὑπῆρξεν ὁ κυρίως ἱδρυτὴς τῆς ἐνετικῆς χρωματιστικῆς, διακρινομένης διὰ τὰ ζωηρὰ καὶ ἰσχυρὰ χρώματα. Ἐν Ἐνετίᾳ ἐκόσμησε πλεῖστα οἰκοδομήματα διὰ

ΖΙΟΡΖΙΟΝΗΣ

λαμπρῶν τοιχογραφιῶν, ἀφῆκε δὲ πλείστας εἰκόνας, ἂν ὀλίγισται σῴζονται ἐν Φλωρεντίᾳ, Βιέννῃ, Ἐνετίᾳ καὶ ἀλλαχοῦ. Καίτοι ἀπέθανε νέος καὶ εἰργάσθη ὀλίγον χρόνον, τὸ ὄνομά του εἶναι ἐν τῶν ἐνδοξοτέρων ἐν τῇ ἰταλικῇ καλλιτεχνίᾳ.

Βελασκέζ. Ἔξοχος ἱσπανὸς ζωγράφος, γεννηθεὶς τῷ 1599 ἐν Σεβίλλῃ καὶ ἀποθανὼν τῷ 1660 ἐν Μαδρίτῃ. Ἔργα αὐτοῦ εἶναι· 1) ὁ *Ὑδροφόρος τῆς Σεβίλλης*, εἰκὼν περίφημος καὶ μοναδικὴ σχεδὸν διὰ τὴν ἀκρίβειαν καὶ τὸ ὁμοιάληθον τοῦ χρωματισμοῦ, 2) *Φίλιππος ὁ Δ' ἐφιππος*, εἰκὼν διεγείρασα τὴν ἔκπληξιν τῶν συγχρόνων ζωγράφων, 3) *Ἡ βασιλικὴ οἰκογένεια*, 4) *Οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Ἰωσήφ*, 5) *Ὁ Ἰώβ*, 6) *Ὁ Μωϋσῆς*, 7) *Ὁ Λὼτ καὶ αἱ θυγατέρες αὐτοῦ*, 8) *Αἱ Κλώστριαι* κτλ. Τὰ ἐξοχώτερα τῶν ἔργων αὐτοῦ εὑρίσκονται ἐν Ἱσπανίᾳ.

ΒΕΛΑΣΚΕΖ

★ Συνάπτων χρέη ἴσως δὲν ἀντισχεῖς περὶ τῆς πληρωμῆς, ἀλλ' ὁ δανειστὴς ἔχει μνημονικὸν καλλίτερον τοῦ χρεώστου. Ὁ δανειστὴς παρατηρεῖ μετὰ μεγάλης προσοχῆς τὰς ἡμέρας καὶ τὰς ὥρας. Ἡ λῆξις ἔρχεται ταχέως. Νομίζεις ὅτι ὁ χρόνος ἔδαλε πτερὰ εἰς τὰς πτέρνας καὶ τοὺς ὤμους του. Διὰ τὸν ὀφείλοντα νὰ πληρώσῃ κατὰ τὸ Πάσχα ἡ τεσσαρακοστὴ εἶναι σύντομος.

★ Τὸ χρέος φέρει κατόπιν αὐτοῦ τὸ ψεῦδος.

★ Δύσκολον σάκκος κενὸς νὰ σταθῇ ὄρθιος.

50 ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΩΛΗΘΕΙΣΑΙ ΕΙΣ ΜΕΓΑΛΑΣ ΤΙΜΑΣ

ΖΩΓΡΑΦΟΙ	Τίτλος	Σημερινοὶ κάτοχοι.	Τιμὴ ἀγορᾶς
1. ΡΑΦΑΗΛ	Παναγία.	Πινακοθ. Λονδ.	Φρ. 1,750,000
2. »	Αἱ 3 Χάριτες.	Δοὺξ τῆς Ὠμάλης	» 625,000
3. »	Ἡ Παναγία μὲ τὰ κηροπήγια.	. . . . .	» 500,000
4. »	Καίσαρ Βόργιας.	Ἀδόλ. Ῥότσχιλδ	» 600,000
5. »	Παρθένος τῆς Ὀρλεάνης.	Δοὺξ τῆς Ὠμάλης	» 150,000
6. »	Ἡ Σταύρωσις.	Μ. Μαντ. Λονδ.	» 275,000
7. ΡΕΜΒΡΑΝΤ	Εἰκὼν τοῦ Δημάρχου Day d'Alkmar.	Ῥότσχιλδ	» 750,000
8. »	Εἰκὼν τῆς συζύγου του.	»	
9. »	Εἰκὼν γυναικός.	Κα Γκίνες Λονδ.	» 1,200,000
10. »	» »		
11. »	Ὁ χρυσωτής.	Χάδε Μέγερ Ἀμ.	» 300,000
12. »	Προσωπογραφία.	Μουσ. Ἀννοθέρ.	» 285,000
13. ΦΡΑΝΤΣ ΧΑΛΣ	»	» »	
14. »	Εἰκὼν γυναικός.	Ἀλφ. Ῥότσχιλδ	» 150,000
15. »	» ἀνδρός.	Μουσ. Ἀννοθέρ.	» 150,000
16. ΡΟΥΒΕΝΣ	Ὁ κῆπος τοῦ Ἔρωτος.	Ἔδμ. Ῥότσχιλδ	» 800,000
17. »	Εἰκὼν Ῥοῦβενς καὶ τῆς οἰκογενείας του.	»	» 1,250,000
18. »	Εἰκὼν » » »	»	
19. »	Ὁ Δανιὴλ ἐν τῷ λάκκῳ τῶν Λεόντων.	. . . . .	» 130,000
20. ΒΑΝΔΥΚ	Κάρολος Α'.	Ἐθνικὴ Πινακοθήκη Παρισίων	» 200,000
21. »	Εἰκὼν μαρκησίας. Σπινόλα.	Σούτον, Ἀμερικὴ	» 500,000
22. ΜΟΥΡΙΛΟΣ	Ἀνάληψις.	Μουσ. Λούβρου	» 600,000
23. ΒΕΛΑΣΚΕΖ	Εἰκὼν ναυάρχου. Παρέγγα.	Ἀγγλικὸν Μουσ.	
24. ΜΟΡΟΝΕ	Εἰκὼν ἀνδρός.	»	» 1,500,000
25. ΧΟΛΒΕΙΝ	» 2 πρεσβευτῶν.	»	
26. ΔΟΥΡΕΡ	» τοῦ Χάλζουερ.	Μουσ. Βερολίνου	» 450,000

	ΖΩΓΡΑΦΟΙ	Τίτλος	Σημερινοί κάτοχοι	Τιμή ἀγορᾶς
27.	ΧΟΒΕΜΑ	Τοπίον.	Μ. Ἀγνεδ Λονδ.	Φρ. 250,000
28.	»	»	Μουσ. Λούβρου	» 87,000
29.	ΤΕΡΒΟΥΡΓ	Σύνοδος τοῦ Μύνστερ.	Ἀγγλικὸν Μουσ.	» 182,000
30.	ΟΣΤΑΔ ΙΣΑΑΚ	. . . . .	Λαίδη Βαλὰς	» 140,000
31.	ΚΟΥΠ	Ἡ ὁδὸς τοῦ Δόρδρεχτ.	» »	» 140,000
32.	ΤΕΝΙΕ	Ἀγορά.	Κόμησα Γρέφουλχ Παρίσιοι	» 163,000
33.	ΓΑΛΙΝΣΒΟΡΟΥΓ	Εἰκὼν γυναικός.	Ῥότσχιλδ Λονδ.	» 1,875,000
34.	»	» »	» »	
35.	»	» »	» »	
36.	ΜΙΛΛΕ	Ἡ Ποιμενίς.	Σωσὰρ Παρίσιοι	» 1,000,000
37.	»	L'Angelus.	» »	» 750,000
38.	»	Ὁ Σκαπανεύς.	Πάλμερ Ἀμερικὴ	» 450,000
39.	ΜΕΪΣΟΝΙΕ	1814	Σωσὰρ Παρίσιοι.	» 550,000
40.	»	1805	Δοὺξ τῆς Ὠμάλης	» 190,000
41.	»	Ὁ Κατάσκοπος.	Βάνδερβιλ Ἀμερ.	» 250,000
42.	»	Ὁ Σπαθοφόρος.	Σωσὰρ Παρίσιοι	» 250,000
43.	ΚΟΡΟ	Ἡ δενδροστοιχία.	» »	» 330,000
44.	»	Ἡ διάβασις ποτ.	» »	» 200,000
45.	»	Ὁ Ἔρως ἀφοπλισθείς.	» »	» 150,000
46.	»	Ἡ λίμνη τῆς Γάρδης.	Γ. Λούτς Παρίσ.	» 200,000
47.	ΤΡΟΓΙΟΝ	Τὰ ὑψώματα τῆς Σουρέσνης.	Θιερὺ Παρίσιοι	» 300,000
48.	Θ. ΡΟΥΣΩ	Ἡ κοιλὰς τοῦ Θιφών.	Παρίσιοι	» 200,000
49.	ΔΩΒΙΝΥ	Ἡ Μοναξία.	Ὑποκόμης Ῥαμδὼ	» 150,000
50.	ΜΟΥΝΚΑΣΚΥ	Ὁ Χριστὸς πρὸ τοῦ Πιλάτου.	Ἀμερικὴ	» 500,000

★ Τὸ ψάρι καὶ ὁ μουσαφίρης βρωμοῦν τὴν τρίτην ἡμέραν.

★ Τὰ πλούτη ἔχει οὐχὶ ὁ ἔχων ἀλλ.' ὁ χαιρόμενος αὐτά.

★ Ὁ Θεὸς ἰατρεύει, ὁ ἰατρὸς πληρώνεται.

★ Τρεῖς ἄνθρωποι δύνανται νὰ φυλάξωσιν ἐν μυστικὸν ἐὰν δμως ἀπέθανον οἱ δύο.

★ Νέος ἄνθρωπος ζῶν ὡς γέρων θὰ εἶναι νέος ὅταν γηράσῃ.

ΑΙ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Ἡ πρώτη ἔκθεσις ἐγένετο 4,000 ἔτη π. Χ. Ὅτε ἤκμαζον αἱ αἰγυπτιακαὶ πόλεις Θῆβαι καὶ Μέμφις, συνήθροισαν ἐντὸς τῶν τειχῶν αὐτῶν τὰ ὡραιότερα προϊόντα τῆς Αἰγύπτου. Τῷ 1834, 1839, 1844 καὶ 1849 ἐγένοντο 4 ἐκθέσεις ἐν Παρισίοις, ἐκ τούτων δὲ λαβοῦσα ἀφορμὴν ἡ Ἀγγλία ἐποίησε τὴν πρώτην Διεθνῆ Ἔκθεσιν. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης ἐγένοντο αἱ ἑπόμεναι διεθνεῖς ἐκθέσεις:

1. *Ἐν Λονδίνῳ τῷ 1851.* Ἐπεσκέφθησαν αὐτὴν **6.039.195** ἄνθρωποι, διήρκεσεν **144** ἡμέρας καὶ εἰσεπράχθησαν ἐξ εἰσιτηρίων φρ. **8.900.000**.

2. *Ἐν Παρισίοις τῷ 1855.* Ἐπισκέπται **5.162.350**, διάρκεια **200** ἡμέραι εἰσπράξ. **3.220.000** φράγκα.

3. *Ἐν Λονδίνῳ τῷ 1862.* Ἐπισκέπται **6.211.103**, διάρκεια **171** ἡμέραι, εἰσπράξ. **8.071.300** φράγκα.

4. *Ἐν Παρισίοις τῷ 1867.* Ἐπισκέπται **8.805.969**, διάρκεια **217** ἡμέρ. εἰσπρ. φρ. **10.518.375**.

5. *Ἐν Βιέννῃ τῷ 1873.* Ἐπισκέπται **6.740.500**, διάρκεια **186** ἡμέραι, εἰσπράξ. **5.161.925** φράγκα.

6. *Ἐν Φιλαδελφ. τῷ 1876.* Ἐπισκέπται **10.164.487**, διάρκεια **159** ἡμέραι, εἰσπράξεις **19.068.620** φράγκα.

7. *Ἐν Παρισίοις τῷ 1878.* Ἐπισκέπται **16.032.725**, διάρκεια **194** ἡμέραι, εἰσπράξεις **12.658.250** φράγκα.

8. *Ἐν Σύδνεϋ τῷ 1879.* Ἐπισκέπται **1.117.536**, διάρκεια **210** ἡμέραι, εἰσπράξ. **1.000.000** φράγκα.

9. *Ἐν Μελβούρνῃ τῷ 1880.* Ἐπισκέπται **1.330.279**, διάρκεια **210** ἡμέραι, εἰσπράξ. **1.000.000** φράγκα.

10. *Ἐν Γλασκώβῃ τῷ 1888.* Ἐπισκέπται **5.748.379**, διάρκεια **161** ἡμέρ. εἰσπρ. φρ. **2.831.650**.

11. *Ἐν Παρισίοις τῷ 1889.* Ἐπισκέπται **28.149.353**, διάρκεια **185** ἡμέραι, εἰσπράξεις **41.500.000** φράγκα.

12. *Ἐν Σικάγῳ τῷ 1893.* Ἐπισκέπται **21.477.212**, διάρκεια **184** ἡμέραι, εἰσπράξεις **140.000.000** φράγκα.

Περιπλέον ἐγένοντο τῷ 1883, 1884, 1885 καὶ 1886 ἐν Λονδίνῳ τέσσαρες ἐκθέσεις, ἡ πρώτη τῆς ἁλιευτικῆς, ἡ δευτέρα τῆς ὑγιεινῆς, ἡ τρίτη τῶν ἐφευρέσεων καὶ ἡ τετάρτη τῶν ἀποικιακῶν καὶ βαμβακερῶν ὑφασμάτων.

Η ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΟΥ 1900

Ἡ Ἔκθεσις τοῦ 1900, ἡ γενομένη ἐν Παρισίοις ὑπῆρξεν ἡ μεγαλοπρεπεστέρα πασῶν. Ὑπῆρξε τοσοῦτον μεγαλοπρεπής, ὥστε ὑποτίθεται ὅτι ἔσται καὶ ἡ τελευταία ὡς ἐκ τοῦ ἀδυνάτου νὰ ὑπερβῇ ἄλλη αὐτήν.

Μολονότι δὲ αὕτη ἔκλεισεν, οὐχ ἧττον θεωροῦμεν καλὸν νὰ παραθέσωμεν ἐνταῦθα τὰ ἐκθέματα κρατῶν τινων καὶ τὰ περίπτερα αὐτῶν.

ΤΟΥΡΚΙΑ

Τὸ περίπτερον τῆς Τουρκίας, τετράγωνον, μετὰ μεγάλου πύργου καὶ ἐξώστου, ἦτο λαμπρότατον δεῖγμα τουρκικῆς ἀρχιτεκτονικῆς. Εἶναι τὸ πρῶτον ἐγερθὲν ἐν Παρισίοις μετὰ ῥυθμοῦ καθαρῶς τουρκικοῦ. Ὑπῆρχον ἐν αὐτῷ ἀποσπάσματα τῆς Μεγάλης ἀγορᾶς τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τῆς κρήνης τοῦ Σουλτὰν Ἀχμέτ, τοῦ διασήμου ἐν Προύσῃ τεμένους, τῶν τεμενῶν Γενὶ Δζαμῆ καὶ Σουλεϊμανιὲ ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ τοῦ Σερασκεράτου.

ΠΕΡΙΠΤΕΡΟΝ ΤΟΥΡΚΙΑΣ

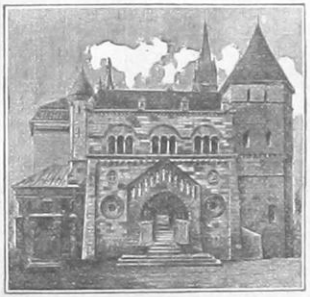
Τὰ κυριώτερα ἐκθέματα ἦσαν τὰ ἑξῆς:

Δείγματα τουρκικῶν καπνῶν· Κινούμενον πανόραμα τοῦ Βοσπόρου· Μουσεῖον τῶν Γενιτσάρων· Συλλογὴ στολῶν τὰς ὁποίας ἔφερον κατὰ τοὺς τελευταίους αἰῶνας οἱ μεγιστάνες τῆς αὐλῆς· Τάπητες τοῦ αὐτοκρατορ. ταπητουργείου Χερεκὲ καὶ τοῦ Οὐσακίου· Ἐπιπλα κοσμούμενα διὰ μαργάρου (σεδεφίου)· Ἀγγεῖα κατ' ἀπομίμησιν τῶν ἐργοστασίων τῶν Σεβρῶν καὶ τῆς Βοημίας· Ἀναπαράστασις τῆς Βηθλεὲμ καὶ Ἱερουσαλήμ, τοῦ Ἁγίου Τάφου, τοῦ Σπηλαίου τῆς Γεννήσεως, τῆς Κοιλάδος τοῦ Ἰωσαφάτ· Δείγματα τῶν ὀρυκτῶν καὶ τῶν φαρμακευτικῶν εἰδῶν τῆς Τουρκίας κτλ. κτλ.

ΟΥΓΓΑΡΙΑ

Τὸ οὐγγρικὸν περίπτερον ἦτο ἓν τῶν ὡραιοτέρων περιπτέρων τῶν ξένων κρατῶν, ἀρχιτεκτονικῆς οὐγγρικῆς. Τὴν ὡραίαν γοτθικὴν αὐτοῦ κλίμακα τὴν ἄγουσαν εἰς τὴν *Αἴθουσαν τῶν Οὐσάρων*, ἐκόσμουν τοιχογραφίαι κατὰ τὸ οὐγγρικὸν σύστημα, ἡ ὑπόθεσις τῶν ὁποίων ἐλήφθη ἐξ ἀρχαίων οὐγγρικῶν μεγάρων. Ἐκ τοῦ μεγάρου τοῦ Οὐνυάδου ἐλήφθη τὸ θέμα γυμνοῦ κυνηγοῦ, κρατοῦντος λόγχην καὶ ὁρμῶντος κατὰ πρασίνου ἀγριοχοίρου. Ἡ ὀροφὴ αὐτοῦ ἦτο ἀνηκούστου πλούτου. Ἐντὸς ἁλίνων θηκῶν ὑπῆρχον ἀντικείμενα, ἀναγόμενα εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν Οὐσάρων, τῶν ὁποίων ἡ καταγωγὴ ἀνέρχεται εἰς τὰ 1458.

ΠΕΡΙΠΤΕΡΟΝ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ

Τὸ οὐγγρικὸν περίπτερον ἦτο καθ' ὁλοκληρίαν ἀφιερωμένον εἰς σπανιώτατα καὶ μεγίστης ἀξίας ἱστορικὰ ἀντικείμενα, εἰς συλλογὰς θαυμασίων ὅπλων, σημαίας, ἱερὰ ἀγγεῖα, χειρόγραφα κτλ.

Εἰς τὸ οὐγγρικὸν ξενοδοχεῖον ἔπινέ τις τοὺς περιφήμους οἴνους τῆς χώρας, μεταξὺ δὲ ἄλλων τὸ *τοκάϊ* τὸ ὁποῖον, καθὼς λέγουσιν οἱ Μαγυάροι, *ἔχει χρῶμα καὶ ἀξίαν χρυσοῦ*, καὶ τοὺς ἐπίσης ἐκλεκτοὺς οἴνους τοῦ Βέσπρεμ, τοῦ Ὀλεμβούργου, τοῦ Πρεσβούργου καὶ τῆς Βούδας.

ΒΕΛΓΙΟΝ

Τὸ περίπτερον τοῦ Βελγίου εἶχεν ὑψηλὴν καὶ ὡραίαν πρόσοψιν, πλουσίων χαριεστάτων θολωτῶν παραθύρων, κιονίσκους, ἀγαλμάτια, καὶ γλυφὰς ὄφεων, κορκοδείλων κλπ. κρυπτομένων ἐντὸς φυλλωμάτων. Ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ πύργου ὑπερήφανος πολεμιστὴς ὄρθιος ἐκράτει τὴν σημαίαν τῆς Φλάνδρας, τὸ κτίριον δὲ τοῦτο ἦτο ἀναπαράστασις τοῦ Δημαρχείου τῆς Ὠ-

δενάρ, ἐν Φλάνδρᾳ, ᾠκοδομηθέντος τῷ 1530 ὑπὸ τοῦ ἀπαραμίλλου ἀρχιτέκτονος Βὰν Πέδε.

Ἐκ τῶν τριῶν αἰθουσῶν τοῦ ἰσογαίου ἡ μία ἦτο προωρισμένη διὰ τοὺς ἀντιπροσώπους τῶν Βελγικῶν Ἐφημερίδων, χρησιμεύουσα ταὐτοχρόνως ὡς Ἀναγνωστήριον. Ἐν αὐτῷ ὑπῆρχον ἅπασαι αἱ ἐφημερίδες τοῦ Βελγίου καὶ τὰ περιοδικὰ αὐτοῦ. Τὰς δύο ἄλλας αἰθούσας ἐκόσμουν ὡραιόταται εἰκόνες, ἐπὶ δὲ τῶν τοίχων αὐτῶν ἦσαν ἐζωγραφημέναι ὡραιόταται τοποθεσίαι καὶ αἱ ἀξιολογώτεραι οἰκοδομαὶ τῶν Βρυξελλῶν, τῆς Ἀμβέρσης, τῆς Γάνδης, τῆς Λιέγης, τῆς Βρούγης κτλ. Ἐπὶ τῶν τραπεζῶν ὑπῆρχον λευκώματα πλήρη φωτογραφιῶν.

ΠΕΡΙΠΤΕΡΟΝ ΒΕΛΓΙΟΥ

Οἱ τοῖχοι τῆς δευτέρας ὀροφῆς ἐπληροῦντο ζωγραφιῶν. Ἐν τῷ περιπτέρῳ τούτῳ ὑπῆρχον ὡραῖοι τάπητες τοῦ ΙΣΤ' αἰῶνος καὶ ἕτεροι σύγχρονοι πολυτελέστατοι.

ΕΛΒΕΤΙΑ

Τὸ περίπτερον τῆς Ἑλβετίας ἦτο ἓν χαριέστατον ἀρχιτεκτονικὸν ἀριστούργημα, πρότυπον ἐξοχικοῦ οἰκίσκου. Ἐντὸς τῆς ὡραίας αἰθούσης τοῦ ἰσογαίου αὐτοῦ ὑπῆρχον πάντα τὰ ἀντικείμενα τὰ ἀπαιτούμενα διὰ τοὺς εἰς τὰς Ἄλπεις ἀνερχομένους, ὡς κλίμακες ἐκ σχοινίων, ῥάβδοι ἀπολήγουσαι εἰς σιδηρᾶν αἰχμήν, ἐνδυμασίαι διὰ τοὺς περιηγητάς, διάφοροι μεταλλουργικαὶ καὶ βοτανικαὶ συλλογαὶ καὶ αἱ ζωγραφικαὶ ἐνδυμασίαι τῶν κατοίκων τῶν Ἄλπεων. Εἰς τὴν πρώτην ὀροφὴν ὑπῆρχον ζωγραφίαι τῶν Ἑλβετικῶν ὀρέων, καὶ φωτογραφίαι τῶν ἀτρομήτων περιηγητῶν, οἱ ὁποῖοι ἀνῆλθον μέχρι τῶν αἰωνίων πάγων.

Ὑπῆρχον ἐπίσης διοράματα τῶν λιμνῶν, τῶν κοιλάδων, τῶν σπηλαίων καὶ τῶν ὡραίων

αὐτῆς τοποθεσιῶν, καὶ μέγα Πανόραμα τοῦ Λευκοῦ ὄρους, μήκους 60 μέτρων καὶ ὕψους 16. Ἐν αὐτῷ ἔβλεπέ τις τὰς χιονοσκεπεῖς κορυφὰς τοῦ ὄρους τούτου, τοὺς ἀπ' αὐτοῦ κατερχομένους ποταμούς, τοὺς καταρράκτας κτλ.

Ἀλλαχοῦ ὑπῆρχεν οἶκος καθ' ὁλοκληρίαν ὑάλινος καὶ κρυστάλλινος, ἀριστούργημα τοῦ ὑαλοποιοῦ Πονσέν, μὲ ἔπιπλα ἐπίσης κρυστάλλινα, ὁ ὁποῖος ὁρώμενος τὴν νύκτα εἰς τὰ φῶτα ἐπροξένει ἀπερίγραπτον ἐντύπωσιν. Πορρωτέρω πλήρης συλλογὴ τῶν ἐνδυμασιῶν ἁπάντων τῶν πεπολιτισμένων ἐθνῶν ἀπὸ τῆς αἰγυπτιακῆς καὶ ῥωμαϊκῆς ἐποχῆς μέχρι τοῦ 1900, δι' ἀνδρεικέλων φυσικοῦ μεγέθους, ἐνδεδυμένων ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν.

ΠΕΡΙΠΤΕΡΟΝ ΕΛΒΕΤΙΑΣ

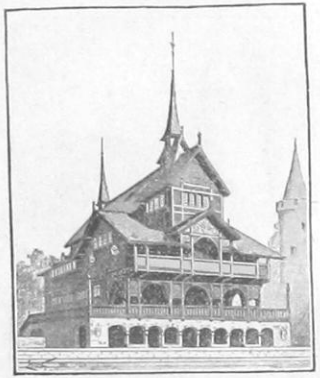
ΝΟΡΒΗΓΙΑ

Τὸ περίπτερον τῆς Νορβηγίας ἦτο ἐρυθρόχρουν, ξυλόκτιστον, ἔχον μέγαν ἐρυθρόχρουν ἐξώστην μετὰ λευκῶν διαζωμάτων. Εἰς τὸ ἰσόγαιον ὑπῆρχε μικρογραφία τοῦ ἀτμοπλοίου *Φράμ* (Ἐμπρός), διὰ τοῦ ὁποίου ὁ Νάνσεν ἐπεχείρησε νὰ φθάσῃ εἰς τὸν Βόρειον Πόλον, ἐπὶ δύο δὲ περίπου ἔτη ἐθεώρουν αὐτὸν ἀπωλεσθέντα.

Ἐπὶ μεγάλων βράχων ὑπῆρχον πάντα τὰ πτηνὰ τῶν νορβηγικῶν παραλίων. Εἰκόνες καὶ ὑδατογραφίαι παρίστων τὸν νορβηγικὸν βίον. Ὑπῆρχον περὶ πλέον συλλογαὶ τῶν ἁλιευτικῶν μηχανημάτων καὶ ἰδίως τῶν τῆς *φαλαίνης*. Ἡ Νορβηγία εἶναι ὁ παράδεισος τῶν ἁλιέων. Ἀπέναντι τῆς περιέργου ταύτης ἐκθέσεως τῆς ἁλιείας ὑπῆρχε καὶ ἡ ἔκθεσις τῆς *Ἐκμεταλλεύσεως τῶν Δασῶν*.

Περιπλέον ὑπῆρχον ὡραιόταται εἰκόνες τοποθεσιῶν νορβηγικῶν, μικρογραφίαι νορβηγικῶν οἰκιῶν κατὰ διαφόρους ἐποχάς, τὰ ἀντικείμενα, ἅτινα ἔφερεν ὁ Νάνσεν κατὰ τὴν εἰς

τὸν Βόρειον Πόλον ἐκδρομὴν αὐτοῦ, ἡ ἀναπαράστασις τῆς *Προκυμαίας τῶν ἁλιέων* ἐν Βέργεν, τὰ μηχανήματα δι' ὧν ἐξάγεται τὸ *ἔλαιον τοῦ ἤπατος τῆς*

ΠΕΡΙΠΤΕΡΟΝ ΝΟΡΒΗΓΙΑΣ

Μυραίνης, καὶ τὰ ἐν χρήσει ἐν Νορβηγίᾳ μεταφορικὰ μέσα, ἤτοι ἕλκυθρα καὶ δίτροχα ἁμαξίδια.

ΤΡΑΝΣΒΑΑΛ

Ἡ ἐπὶ τοῦ περιπτέρου τοῦ Τρανσβαάλ κυματοῦσα σημαία τῶν Βόερς προσείλκυεν εἰς αὐτὸ τοὺς περιέργους. Ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς ἀτυχοῦς ταύτης δημοκρατίας, παρὰ τὴν κρίσιν ἣν αὕτη διήρχετο, προσεπάθησε παντὶ σθένει νὰ καταστήσῃ αὐτὴν γνωστήν.

Ἡ Ἔκθεσις τοῦ Τρανσβαάλ κατεῖχεν ἔκτασιν 1800 περίπου μέτρων, καὶ διῃρεῖτο εἰς τέσσαρα τμήματα. Εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς τιμῆς ὑπῆρχεν ἡ εἰκὼν τοῦ Προέδρου Κρύγερ. Εἰς δὲ τὰς λοιπὰς αἰθούσας ὑπῆρχον δείγματα τοῦ χρυσοῦ καὶ τῶν ἀδαμάντων, τοὺς ὁποίους περιέχει ἡ χώρα. Περιπλέον ὑπῆρχε μία ἀγροτικὴ οἰκία τῶν Βόερς, ἀχυροσκεπής, ἄνευ ὀροφῶν, διαφουμένη εἰς πέντε δωμάτια, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ μαγειρίου. Τὰ δωμάτια εἶχον ἁπλούστατα ἐπιπλα, τὸ μόνον δὲ πολύτιμον ἐπιπλον ἦτο ἓν *ἁρμόνιον*, τὸ ὁποῖον κατέχουσιν οἱ πλεῖστοι τῶν γεωργῶν, καὶ δι' οὗ συνοδεύουσι τὰ θρησκευτικὰ αὐτῶν ᾄσματα. Εἰς τὸ μεταξὺ τῆς ἀγροτικῆς οἰκίας καὶ τοῦ περιπτέρου μέρος ὑπῆρχον γεωργικαὶ μηχαναί, ὡραῖα δείγματα τῆς βιομηχανίας τοῦ Τρανσβαάλ, ὅπως δὲ λάβῃ ὁ ἐπισκέπτης ἰδέαν τῶν ἐκτελεσθεισῶν προόδων, ὑπῆρχε καὶ τὸ ἀρχαῖον ἅροτρον καὶ τὰ ἀρχαῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα, τὰ ὁποῖα μετεχειρίζοντο οἱ Βόερς καθ' ἣν ἐποχὴν ἀπεσύρθησαν τοῦ Ἀκρωτηρίου ὅπως ἀποφύγωσι τὴν ἀγγλικὴν κυριαρχίαν.

Τὸ περιεργότερον μέρος τῆς

ἐκθέσεως τοῦ Τρανσβαάλ ἦτο ἐκεῖνο εἰς ὃ ἐξετίθεντο τὰ κατὰ τὸν χρυσόν, ὡς ἡ ἐξαγωγὴ καὶ ἡ πρὸς καθαρισμὸν αὐτοῦ ἐργασία. Ὡς γνωστὸν ὑπάρχουσιν ἐν Τρανσβαάλ πλουσιώτατα χρυσωρυχεῖα, αἱδὲ ἐκμεταλλευόμεναι αὐτὰ ἑταιρίαι ἔδωκαν πλουσιώτατα κερδομερίσματα. Τῷ 1896 ἐξήχθη ἀπὸ τοῦ Τρανσβαάλ χρυσὸς ἀνώτερος τῶν *215 ἑκατομμυρίων φράγκων*. Ἡ ἐξαγωγὴ αὐξάνει κατ' ἔτος.

ΠΕΡΙΠΤΕΡΟΝ ΤΡΑΝΣΒΑΑΛ

ΑΓΓΛΙΚΑΙ ΙΝΔΙΑΙ

Τὸ περίπτερον τῶν Ἀγγλικῶν Ἰνδιῶν ἦτο θαυμάσιον μνημεῖον Ἰνδικοῦ ῥυθμοῦ, ἔχον ἔκτασιν 200 τετραγωνικ. μέτρων. Ἑκατέρωθεν τῆς θύρας αὐτοῦ ὑπῆρχον δύο πύργοι, ἐκόσμουν δὲ αὐτὸ τεχνικώτατα ἀνάγλυφα, ἀναπαριστῶντα τὰ περιεργότερα μνημεῖα τῆς Ἰνδικῆς.

ΠΕΡΙΠΤΕΡΟΝ ΑΓΓΛΙΚΩΝ ΙΝΔΙΩΝ

Ἐντὸς ξυλίνου *τροπαίου* μήκους 11 μέτρων καὶ πλάτους $3\frac{1}{2}$, καὶ στοιχίσαντος ἑνεκα τῆς λεπτῆς αὐτοῦ γλυπτικῆς ἐργασίας, γενομένης ἐν Βιρμανίᾳ καὶ Πενδξάχ, 750,000 φράγκων,

ὑπῆρχον ὅλα τὰ ὁράματα τῶν Ἰνδιῶν, πολύτιμοι λίθοι, ὅπλα καὶ παντοειδῆ μικρὰ ἀριστοτεχνήματα, εἰς δὲ τοὺς διαδρόμους τοῦ ἰσογαίου εἰς γραμμὴν τὰ ἀνδρείκελα 12 Ἰνδῶν στρατιωτῶν εἰς φυσικὸν μέγεθος.

Ἀλλαχοῦ ἐξετίθεντο τὰ θαυμάσια ἀριστουργήματα τῆς Ἰνδικῆς τέχνης, τὰ ὁποῖα ἀπέστειλον οἱ Ῥαξὰχ ἢ καὶ ἁπλοῖ ἰδιῶται, χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ ἀγγεῖα, ὅπλα, κοσμήματα, ἔπιπλα πολυτελῆ, σάλια, μεταξωτά, μουσελίναι κλπ. Ἐπίσης κεντήματα ἀπαραμίλλου τέχνης, ἀλεξήλια, αὐλαῖαι, τάπητες καὶ ἄλλαχοῦ τὰ διάφορα προϊόντα τῆς Ἰνδικῆς.

ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ

Τὸ περίπτερον τῆς Φινλανδίας ἦτο ταπεινὴ οἰκοδομή, μίαν μόνην ἔχουσα ὀροφὴν καὶ ὁμοιάζουσα μᾶλλον ἐξοχικὴν ἐκκλησίαν. Ἐντὸς αὐτοῦ ὑπῆρχε γιγαντιαῖος ἀρχάλιθος, ὁ ὁποῖος κατέπεσε τὸ παρελθὸν ἔτος ἐν Φινλανδίᾳ. Κυριώτερα ἐκθέματα ἦσαν· Ἔκθεσις τῆς διευθύνσεως τῶν σχολείων· Δείγματα ἐργοχείρων τῶν τεχνικῶν σχολῶν· Ἔκθεσις τῆς Ἀρχαιολογικῆς ἑταιρίας τῆς Ἐλσινγφόρ· Ἔκθεσις δασῶν καὶ μεταλλείων· Φωτογραφίαι τῶν κυριωτέρων τοποθεσιῶν τῆς χώρας· Δείγματα σικάλεως, βρώμης, σίτου, κριθῆς· Διάφορα εἴδη ἰχθύων τῶν παραλίων τῆς Φινλανδίας· Ἁλιευτικὰ ἐργαλεῖα· Ἔπιπλα κτλ.

Ἐν Φινλανδίᾳ ὑπάρχουσι πλούσια λατομεῖα μαρμάρου, μεταλλεῖα σιδήρου καὶ χαλκοῦ. Ἂν ἡ βιομηχανία αὐτῆς δὲν προήχθη εἰσέτι μεγάλως, συμβαίνει ὅμως τὸ ἐναντίον ὡς πρὸς τὴν διανοητικὴν αὐτῆς μόρφωσιν. Τὸ πανεπιστήμιον τῆς Ἐλσινγφόρ, τῆς πρωτευούσης αὐτῆς, εἶναι διάσημον.

ΠΕΡΙΠΤΕΡΟΝ ΦΙΝΛΑΝΔΙΑΣ

ΕΛΛΑΣ

Ἐντὸς τοῦ περιπτέρου τῆς Ἑλλάδος εἶχον ἐκτεθῆ διάφορα ἔργα ζωγραφικῆς καὶ γλυπτικῆς, μεταξωτὰ καὶ βαμβακερὰ ὑφάσματα, κορινθιακαὶ σταφίδες, οἶνοι, κονιάκ, ἠδύποτα, δέρματα, δείγματα μαρμάρων τῆς Πεντέλης καὶ τῆς Πάρου, δείγματα καπνοῦ κτλ.

Ὁ κυριώτερος τῆς Ἑλλάδος πλοῦτος εἶναι ἡ ἄμπελος, μόνον δ' ἐν Θεσσαλίᾳ, Βοιωτίᾳ καὶ Μεσσηνίᾳ παράγεται οἶτος καὶ ἀραβόσιτος καὶ ἐν τῇ Ἀττικῇ κριθή. Ἡ βρώμη εἶναι σπανία, ἡ σίκαλις σχεδὸν ἄγνωστος, ἡ δὲ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων μόλις ἤρξατο εἰσαγομένη εἴς τινας ἐπαρχίας τῆς Ἑλλάδος.

ΣΕΡΒΙΑ

Τὸ περίπτερον τῆς Σερβίας ὡμοίαζε συνήθη βυζαντινὴν ἐκκλησίαν, διαιρουμένην εἰς δύο αἴθουσας. Εἰς τὴν πρώτην ὑπῆρχον δείγματα τῶν μετάλλων τῆς χώρας, χρυσός, ἀργυροῦχος μόλυβδος, χαλκός. Ἐνταῦθα ἐπίσης κατεσκευάζοντο τυφέκια, φυσέκια κτλ. Εἰς τὴν δευτέραν ἦτο ἔκθεσις τῆς παιδείας, ἤτοι χάρται, σχέδια, ὑλικὸν σχολείων κτλ. Εἰς τὸ μέσον ἐργοστάσιον σερβικοῦ καπνοῦ, εἰς δὲ τὸ βάθος ἐξετίθεντο σερβικὰ κοσμήματα μὲ τορεύματα χρυσοῦ καὶ ἀργύρου.

Πορρωτέρω ἐξετίθεντο τὰ τῆς σερβικῆς βιομηχανίας, ἤτοι ἡ ὑπὸ τῶν χωρικῶν ἐν ταῖς καλύβαις αὐτῶν κατασκευὴ ὑφασμάτων, ταπήτων κτλ. Ἐν τῇ σερβικῇ ἐκθέσει εἰργάζετο δωδεκαετὴς νεᾶνις. Ἐπίσης ὑπῆρχον σερβικὰ ὑφάσματα χρυσοκέντητα. Ἀλλαχόσε ὑπῆρχον τὰ γεωργικὰ προϊόντα τῆς Σερβίας, σῖτος, ἀραβόσιτος, κριθή, καὶ ὁπωρικά. Εἰς ἓν τῶν δύο παραρτημάτων τοῦ σερβικοῦ πε-

ΠΕΡΙΠΤΕΡΟΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΠΕΡΙΠΤΕΡΟΝ ΣΕΡΒΙΑΣ

ριπτέρου ὑπῆρχεν ἐθνογραφικὸν μουσεῖον, ἤτοι αἱ ἐθνικαὶ ἐνδυμασίαι τῶν Σέρβων, ἀπὸ τοῦ ἁπλοῦ χωρικοῦ μέχρι τοῦ πλουσίου γαιοκτήμονος.

ΚΙΝΑ

Οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς Κίνας ἐν τῇ Παρισινῇ Παγκοσμίῳ Ἐκθέσει κατώρθωσαν νὰ δώσωσι πλήρη ἰδέαν τῆς πατρίδος των, τῶν κατοίκων καὶ τῶν προϊόντων αὐτῆς.

Ὄπισθεν τοῦ τμήματος τῆς Ἀσιατικῆς Ῥωσίας πέντε περίπτερα ἀνεγερθέντα πλησίον ἀλλήλων, ἀπετέλουν τὸ τμῆμα τῆς Κίνας. Ἐκ τούτων προυξένει μεγαλειτέραν ἐντύπωσιν ἡ ἀναπαράστασις μιᾶς τῶν ἐννέα πυλῶν, αἱ ὁποῖαι ὑπάρχουσιν ἐπὶ τῶν τειχῶν τοῦ Πεκίνου. Τὰ περιβάλλοντα τὴν σινικὴν πρωτεύουσαν τείχη ἔχουσιν ὕψος 15 μέτρων, ἄνωθεν δ' ἑκάστης τῶν 9 πυλῶν, δι' ὧν εἰσέρχεται τις εἰς τὴν πόλιν, ὑπάρχουσι πύργοι ὕψους 33 μέτρων, διαιρούμενοι εἰς πολλὰ πατώματα, προωρισμένα νὰ χρησιμεύωσι διὰ τὴν ἄμυναν τῆς πόλεως. Ἕνα τῶν πύργων τούτων παρίστα τὸ κεντρικὸν περίπτερον τοῦ ἐν τῇ Ἐκθέσει σινικοῦ τμήματος. Ὀλίγον πορρωτέρω εὑρίσκετο ἡ μεγάλη πύλη τοῦ Κομφουκίου, εἶδος τριπύλου ἀψῖδος ἀρκετὰ ὑψηλῆς, ἀποτελουμένης ἐκ βάσεων ἀπὸ λευκὸν μάρμαρον, καὶ ἐκ τριῶν τόξων, ἄνωθεν τῶν ὁποίων ὑψοῦντο τρία τετράγωνα ἀετώματα χρυσοπρασίνου χρώματος, μὲ ἔγχρωμα ἀνάγλυφα, παριστῶντα σινικὰς θεότητας, καὶ ἀποτελοῦντα ἐν συνόλῳ ἔργον περίεργον τέχνης καὶ πρωτοτύπου ἐκτελέσεως. Τῆς ἀψῖδος ταύτης ὑπάρχουσι καθ' ὅλην τὴν Κίναν τέσσαρα μόνον ὑποδείγματα, δύο ἐν τῷ ναῷ τοῦ Κομφουκίου ἐν Πεκίνῳ, ἓν ἐν τῷ ναῷ τοῦ *Κεκοιμημένου Θεοῦ* εἰς ἀπόστασιν 15 χιλιομέτρων ἀπὸ τοῦ Πεκίνου, καὶ τὸ τέταρτον εἰς ὁμοίαν ἀπόστασιν ἐν τῷ *Πάρκῳ τοῦ Κυνηγίου*.

ΠΕΡΙΠΤΕΡΟΝ ΚΙΝΑΣ

Εἰς τὸ κεντρικὸν σινικὸν περίπτερον, τὸ ὁποῖον ὠνομάζετο *Πύλη τοῦ Πεκίνου* ἢ *Ναὸς τοῦ Μαύρου Δράκοντος* εἶχεν ἐγκαθιδρυθῆ μέγα ἀστιατόριον, τὸ ὁποῖον εἰς τὰ ἑδεσματολόγια αὐτοῦ εἶχεν ἐξωγραφημένας φωλεὰς χελιδόνων καὶ τὸ ὀρύζιον, τὴν ἐθνικὴν τῶν Κινέζων τροφήν. Παραπλεύρως δὲ αὐτοῦ εἶχε στηθῆ κινεζικὸν δῆθεν θέατρον, ἐνῷ ἦτο ἁπλῶς τέχνασμα ὅπως προσελκύσῃ πελάτας εἰς τὸ ἐστιατόριον, τοὺς ὁποίους προσεπάθουν νὰ τέρψωσι διὰ κωμικωτάτων χοροπηδημάτων καὶ ἀηδεστάτων μουσουργημάτων Κινέζων τινῶν, τοὺς ὁποίους ἐπαρουσίαζον ὡς ἀντιπροσώπους τῆς σινικῆς ἠθοποιΐας.

Εἰς τὰ τμήματα αὐτῶν οἱ Κινέζοι εἶχον ἐγκατεστημένα ἐργαστήρια, ἐντὸς τῶν ὁποίων ἠσχολοῦντο εἰς τὴν ξυλουργικὴν καὶ πλεκτικήν, καὶ ἐπάλουν διάφορα προϊόντα τῆς πατρίδος των. Ἀληθῶς ἦσαν ἄξια θαυμασμοῦ τὰ λεπτοφυῆ ὑφάσματα μὲ τοὺς ζωηροτάτους χρωματισμοὺς αὐτῶν, τὰ ἔξοχα μεταξωτά, τῶν ὁποίων ἡ λεπτότης, τὸ ἁβρὸν τῆς ὕλης καὶ ἡ χάρις τῶν χρωμάτων ἀμιλλᾶται πρὸς τὰ εὐρωπαϊκά. Ἐκ τούτου ἀποδεικνύεται ὅτι οἱ Κινέζοι, μεθ' ὅλην τὴν στασιμότητα τοῦ πολιτισμοῦ αὐτῶν, παρακολουθοῦσι πάρρωθεν τὰς γιγαντιαίας προόδους τῆς εὐρωπαϊκῆς μεταξουργίας.

Ἐπίσης ἐθαύμαζέ τις τὰ πολυτελῆ ἐκ πορσελάνης ἀγγεῖα, μεγάλα τὸ σχῆμα, μὲ χρυσοστόλιστα ἀνθέμια καὶ πρασίνους ἀποχρώσεις, λεῖα, στιλπνά, ἀληθῆ τεχνουργήματα. Ἐθαύμαζεν ὡσαύτως τὰ ἐκ λεπτοτάτου ξύλου ἔγχρωμα σκεύη, μὲ τὰς περιέργους κινεζικὰς μορφάς, τὰ μικρὰ χάρτινα παραπετάσματα ἢ τὰ καλαμόπλεκτα μὲ τὰς ἐλαφρὰς ἐπ' αὐτῶν χρωματογραφίας. Ἐκτὸς τούτων ὑπῆρχον πρότυπα κινεζικῶν ναῶν ἐν σμικρῷ σχήματι, καλλιτεχνικώτατα παγόδες, τῶν ὁποίων ἡ λεπτεπίλεπτος ἐπεξεργασία ἦτο ὄντως θαυμασία.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΠΕΡΙΠΤΕΡΟΝ ΚΙΝΑΣ

Εἰς τὰ διάφορα περίπτερα τῆς Κίνας ὑπῆρχον ἀνδρείκελα ὅλων τῶν κοινωνικῶν αὐτῆς τάξεων καὶ πάσης ἡλικίας. Πρῶτον ὁ δημόσιος ὑπάλληλος τῆς Κίνας, ἰσχνός, μὲ ἀραιότριχον μύσταξ καὶ ὑπογένειον. Αἱ χεῖρές του μακραί, μακρότεροι δὲ οἱ δάκτυλοι καὶ ἔτι μακρότεροι οἱ ὄνυχες τῶν δακτύλων. Προκειμένου περὶ τῶν ὀνύχων, ὅλοι οἱ Κινέζοι ὅλων τῶν τάξεων ἔχουσιν ὄνυχας μακροτά-

τους, μὴ διακρινομένους διὰ τὴν καθαριότητα αὐτῶν, ἐκτὸς ἐλαχίστων ἐξαιρέσεων. Ὁ δημόσιος ὑπάλληλος ἔφερε ποδήρη ἐσθῆτα κυανοῦ χρώματος, χιτώνιον ἔξωθεν αὐτῆς μαῦρον φθάνον μέχρι τῶν γονάτων, καὶ περισκελίδα ὁμοίαν τῇ τῶν Πολωνῶν Ἑβραίων. Ἡ κόμη ἀπολήγει ὀπισθεν εἰς πλεξίδα μακροτάτην καὶ εἶναι κοινὴ δι' ὅλους τοὺς Κινέζους συνήθεια. Τὸ περίεργον εἶναι ὅτι οὐδένα βλέπει τις φαλακρόν, ἀλλὰ καὶ ἂν ἔγινε τοιοῦτος δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ φέρῃ φενάκην, διότι οἱ Κινέζοι θεωροῦσιν ἁμάρτημα νὰ κόπτωσι τὴν κόμην αὐτῶν ἢ νὰ φέρωσι ψευδῆ τοιαύτην.

Εἶτα ἦσαν χωρικοὶ καὶ χωρικαὶ γυναῖκες καὶ παιδία λεμβούχων, καὶ ἐν γένει ναυτικοί, φέροντες τὴν αὐτὴν ἐνδυμασίαν, διαφέρουσαν μόνον κατὰ τὰ χρώματα. Ἀπαίσιος ἦτο εἷς κατάδικος, φέρων ἁλύσεις εἰς τοὺς ἀνυποδήτους πόδας του καὶ περιδάλλων τὸ κατεσκληκὸς σῶμά του διὰ μαύρου γυμνοτραχήλου χιτωνίου καὶ μαύρης κοντῆς περισκελίδος. Δὲν ἔφερεν οὐδὲ τρίχα μύστακος καὶ δυσκόλως διέκρινέ τις αὐτὸν ἀπὸ γυναῖκα.

Ἰδοὺ ὁ Κινέζος στρατιώτης ἐντελῶς ἀμύστακος. Οἱ ὀφθαλμοί του ἦσαν ἀρκετὰ πονηροί. Ἔφερε περισκέλιον κυανοῦ χρώματος βαμβακερόν, περικνημίδας κυανοχρόους, μαῦρον χιτώνιον καὶ ὑπὲρ αὐτὸ λευκὸν γελέκιον μὲ σειρήτια ροδίνου χρώματος καὶ μὲ κινεζικὴν ἐπιγραφήν, δηλοῦσαν ἴσως τὸ σῶμα εἰς ὃ ἀνήκει. Ὑποδήματα ἔφερεν ἀνοικτὰ ἀνωθεν τοῦ πέλματος, ὡς γυναικεῖα σκαρπινάκια, ἀλλὰ χωρὶς τακούνια καὶ χωρὶς μύτην.

Ὁ στρατιωτικὸς μανδαρῖνος, μὲ ποδήρες φόρεμα, ἔχον πλατείας περιχειρίδας, δηλαδὴ φαρδομάνικα ἀληθῶς δεσποτικά! Ἐπὶ τοῦ στήθους ἔφερε χρυσοκέντητον τετράγωνον ὕφασμα, ὡς ἐμβάλωμα ἢ ὡς θώρακα, ἐπ' αὐτοῦ δὲ κεντημένον κάποιον τέρας, εἶδος δηλαδὴ ζώου. Ἀπὸ τοῦ λαιμοῦ τοῦ μανδαρίνου ἐκρέματο μακρὸν κομβολόγιον καὶ ἓν εἶδος περιδεραίου μὲ χρωματιστὰς χάνδρας. Τὰ μακρὰ ὀνύχια δὲν λείπουν ἀπὸ τὸν μανδαρῖνον ὡς καὶ ὁ μακρὸς πλόκαμος τῆς κόμης, ἡ ὁποία πάντοτε εἶναι μαύρη. Ξανθοὶ Κινέζοι δὲν ὑπάρχουν. Ὁ πῖλος τοῦ στρατιωτικοῦ μανδαρίνου εἶναι περιεργότατος, ἔχων σχῆμα κωνοειδές. Εἶναι σκοῦφος πιερρότου, ἀλλὰ μαῦρος, φέρων εἰς τὴν κορυφὴν ἐρυθρὸν θύσανον ἁλυόμενον κύκλῳ, ὀπισθεν δὲ φέρει ὁριζοντείως μαῦρον τρίχινον λωρίον.

Ὁ πολιτικὸς Μανδαρῖνος φέρει τὴν αὐτὴν ἐνδυμασίαν καὶ μαῦρον πιλίκιον ὡς τὸ τῶν Μαυροβουνίων. Ὁ εὐγενὴς Κινέζος φέρει μεταξωτὸν χιτώνιον καὶ ἐσθῆτα διαφόρου χρώματος ἐπίσης μεταξίνην.

ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΕΚΘΕΤΑΙ

ΕΝ ΤΗ ΔΙΕΘΝΕΙ ΕΚΘΕΣΕΙ ΤΩΝ ΠΑΡΙΣΙΩΝ ΤΟΥ 1900

ΕΙΔΟΣ ΕΚΘΕΜΑΤΟΣ	ΜΕΓΑΛΑ ΒΡΑΒΕΙΑ	Βραβεῖα Χρυσᾶ	Βραβεῖα Ἀργυρᾶ	Βραβεῖα Χαλκᾶ	Μετάλλια Χρυσᾶ	Μετάλλια Ἀργυρᾶ	Μετάλλια Χαλκᾶ	Ἔπαινοι
Ἐπιστήμη	—	2	1	1	—	—	—	—
Ζωγραφική	—	—	—	—	1	2	3	8
Γλυπτική	—	—	—	—	1	—	1	1
Ἀρχιτεκτονική	—	—	2	—	—	—	—	—
Τυπογραφία	—	—	—	—	1	3	2	—
Φωτογραφική	—	1	1	1	—	—	—	—
Βιβλιοπῶλαι	—	—	—	—	—	1	2	3
Γεωγραφικοὶ Χάρται	—	—	—	—	—	1	—	—
Ἰατρικὴ καὶ Χειρουργία	—	—	—	—	—	—	—	2
Ὄργανα μουσικῆς	—	—	—	—	—	—	2	—
Εἴδη ἁμαξῶν	—	—	—	—	—	1	—	1
Πυροποιΐα	—	—	—	—	2	5	8	6
Φαρμακευτικὴ καὶ Χημεία	—	—	—	—	4	1	4	8
Δέρματα	—	3	2	4	—	—	—	3
Γεωργικὰ προϊόντα	—	—	4	13	1	1	—	—
Κυνηγετικὰ εἴδη	—	—	—	—	—	—	1	—
Ἁλιευτικὰ	—	—	—	—	2	—	—	—
Ἄλευρα	—	2	—	—	—	—	—	—
Διατηρούμενα ὀπῶραι κρέατα καὶ ἰχθῦς	1	2	4	3	—	—	—	1
Ζαχαροπλαστικὰ εἴδη	—	—	—	—	4	4	5	3
Οἶνοι καὶ οἰνοπνεύματα	3	—	—	—	11	26	9	10
Σιρόπια	1	—	—	—	3	10	6	2
Μεταλλευτικαὶ ἐργασίαι μετάλλων καὶ ὀρυχείων	—	—	—	—	1	4	—	1
Μεταλλουργία	—	—	—	—	1	—	—	1
Μεταλλουργικὴ κατεργασία	—	—	—	—	—	1	2	2
Διακοσμηταὶ οἰκιῶν	—	—	—	—	1	1	—	—
Ἐπιπλα πολυτελῆ καὶ μή	—	—	—	—	—	—	—	4
Τάπητες	—	—	—	—	—	1	1	—
Ἔξωτ. διακόσμησις τῆς ὁδοῦ	—	—	—	—	—	—	—	1
Κεραμευτικὴ	—	—	—	—	—	1	—	—
Συνθέσεις καὶ τρόποι φωτισμοῦ	—	—	—	—	—	—	—	2
Εἰς μεταφοράν	5	10	14	22	33	63	46	59

ΕΙΔΟΣ ΕΚΘΕΜΑΤΟΣ	ΜΕΤΑΛΛΑ ΒΡΑΒΕΙΑ	Βραβεῖα Χρυσᾶ	Βραβεῖα Ἀργυρᾶ	Βραβεῖα Χαλκᾶ	Μετάλλια Χρυσᾶ	Μετάλλια Ἀργυρᾶ	Μετάλλια Χαλκᾶ	Ἔπαινος
Ἐκ μεταφορᾶς	5	10	14	22	33	63	46	59
Νήματα καὶ ὑφάσ. βαμβακερά.	—	—	—	—	—	3	2	6
» » λινά	—	—	—	—	—	—	2	2
Μέταξαι καὶ μεταξ. ὑφάσματα.	—	—	—	—	9	—	1	4
Μυροποιΐα.....	—	—	—	—	—	5	3	6
Καπνὰ καὶ χημικὰ πυρεῖα....	—	—	—	—	3	3	3	—
Βιομηχανία χάρτου	—	—	—	—	—	2	—	1
Χρυσοχοΐα	—	—	—	—	—	—	1	—
Βιομηχανία ἐνδυμάτων.....	—	—	—	—	2	6	5	12
Βερσοδεψική.....	—	—	—	—	3	2	4	2
Προστασία ἐργαζομ. παίδων..	—	—	—	—	—	1	—	—
Κεντήματα, δαντέλλαι.....	—	—	—	—	—	2	2	3
Ὑγιεινή	—	—	—	—	—	—	1	—
Δημόσια ἱδρύματα	—	—	—	—	—	1	—	—
Ὁπλισμὸς καὶ ὑλικὸν Πυροβολικοῦ.....	—	—	—	—	—	1	1	—
Τὸ ὅλον.....	5	10	14	22	50	89	71	95

Ἐκ τούτων τὰ 5 ***μεγάλα βραβεῖα*** ἔλαβον 1) ἡ Ἑλληνικὴ κυβέρνησις διὰ διατήρησιν ὀπωρῶν, κρεάτων καὶ ἰχθύων. 2) Τὸ ἀνάκτορον τῆς Δεκελείας, ἡ ἑταιρία Ἀχαΐας Πατρῶν καὶ ὁ κ. Σόλων δι' οἶνους καὶ οἰνοπνεύματα καὶ ὁ Ι. Σόλων καὶ Σα διὰ σιρόπια καὶ ἡδύποτα.

Χρυσᾶ Βραβεῖα. Ταῦτα ἔλαβον ὁ ἀστρονόμος κ. Αἰγινήτης καὶ ἡ ἀρχαιολογικὴ ἑταιρία (Ἀνωτάτη ἐπιστήμη). Ὁ Α. Ρωμαΐδης (φωτογραφική).

Οἱ ἀδελφοὶ Παπαδὰμ (Σέρου) Κ. Τσιροπινᾶς καὶ Ἐμμανουὴλ Μποφήλιος (δέρματα).

Οἱ Ἀγαθοκλῆς καὶ Ἀδελφοὶ Γλαβάνη (ἄλευρα). Εὐρυδίκη Μπέσου καὶ Βουρλούμης (διατήρησις κρεάτων).

Ἀργυρᾶ Βραβεῖα. Σύλλογος Παρνασσός. (Ἀνατροφὴ καὶ ἐκπαίδευσις παίδων). Ἀρχιτέκτονες Γέρβερτ καὶ Μοῦσης (Ἀρχιτεκτονική). Μπέριγκερ (Φωτογραφική). Ῥουσάκης καὶ Γ. Λάγουρος (Δέρματα). Ἀναστάσης Ἀβράμης, Ἰωάν. Καζαμπάκας, Δημήτριος Σοῦτσος καὶ Ἀσημακόπουλος (Γεωργικὰ προϊόντα). Ἰωάννης Χρυσικόπουλος, Δ. Μαλτέζος καὶ Σ. Νικολάου καὶ Κ. Παναγόπουλος (Διατηρούμενα ὀπῶραι, κρέατα καὶ ἰχθῦς).

Χαλκᾶ Βραβεῖα. Σχολεῖον Μαντζουράνη (Ἐκπαίδευσις καὶ ἀνατροφὴ παίδων).

Χρυσᾶ Μετάλλια. Ταῦτα ἀπενεμήθησαν εἰς τοὺς ἑπομένους. Ἰακωβίδης (ζωγραφική). Σῶχος (γλυπτική). Σακελλάριος (τυπογραφία). Πουλόπουλος καὶ Παρασκευόπουλος (πιλοποιΐα). Μαργαρίτης καὶ Σαραϊντάρης, ἑλληνικὸν πυριτιδοποιεῖον καὶ ἀδελφοὶ Ζαβογιάννη (φαρμακευτικὴ καὶ χημεία). Κοσμίγκος καὶ Βοκάδης (ἁλιευτικὰ εἴδη). Ἀνδρέας Καμπᾶς, Σ. Κοριανίτης, Βασιλικὰ κτήματα, Γεώργιος Παχύς, Ἀδελφοὶ Ι. Πλατύ, Π. Σκουζές, Ἡνωμένα οἰνοπνευματοποιεῖα, Α. Σύψωμος, Τρίπος καὶ υἱός, Ζάννος καὶ Ῥὼς καὶ Λ. Ζίμερμαν (οἶνοι καὶ οἰνοπνεύματα). Δ. Δαμανικιώτης, Ἀδελφοὶ Ῥοῦσοι καὶ Σα καὶ Σόψωμος (σιρόπια καὶ ἡδύποτα). Ἑταιρία μαρμάρων Limited (μεταλλευτικαὶ ἐργασίαι ὀρυχείων λατομείων). Γαλλικὴ ἑταιρία τῶν μεταλλουργείων Λαυρίου (μεταλλουργία). Ι. Μούσης (διακόσμησις οἰκιῶν). Σπάρτη Καρασταμάτη, Ἀδελφοὶ Ῥηγόπουλοι, Φ. Κωνσταντινίδου, δεσποινὶς Βετσικούρα, Σγουρίτσας, Ζωγραφάκης, Κοῆς καὶ Σα, οἶκος Ν. Καρασταμάτη καὶ Σ. Καρασταμάτη (μέταξαι καὶ μεταξωτὰ ὑφάσματα). Κ. Ἀγαθοκλῆς, Γ. Πάϊκος, Στεργίου καὶ Παγούδης (καπνὰ καὶ χημικὰ πυρεῖα). Παπασπυρόπουλος καὶ Πουλόπουλος (βιομηχανία ἐνδυμάτων).

ΥΨΟΣ ΟΡΕΩΝ

		Ὕψος, μετρ.			Ὕψος, μετρ.
Καουρισαγκὰρ	Ἀσία	8,840	Χιμβόραζο	Ν. Ἀμερ.	6,254
Δαπσάγκ	»	8,615	Κοτοπάξι	»	5,960
Καστιντσίγκα	»	8,478	Τολίμα	»	5,584
Δαβαλαγίρ	»	8,180	Ὀρίζαβα	»	5,677
Νάνδα Δέβι	»	7,813	Κιλιμάντζαρον	Ἀφρική	6,000
Δεμαβέντ	»	5,465	Κένια	»	5,600
Ἀραράτ	»	5,156	Τενερίφα	»	4,720
Κλιουτσεβ	»	4,804	Ἐλβροὺζ	Εὐρώπη	5,647
Ἀκογκάγκουα	Ν. Ἀμερ.	6,970	Λευκὸν ὄρος	»	4,810
Σοράτα	»	6,526	Αἴτνα	»	3,311

ΤΑ ΥΨΗΛΟΤΕΡΑ ΜΝΗΜΕΙΑ ΤΗΣ ΓΗΣ

		Μέτρα			Μέτρα
Πύργος	Ἔϊφελ. Παρίσιοι	300	Ἡ μεγάλη πυραμὶς	Αἰγύπ.	142
Ὀβελίσκος	τῆς Οὐασιγκτ.	169	Ὁ ναὸς τοῦ	Ἁγ. Πέτ. (Ῥώμη)	132
Καθεδρικὸς ναὸς	Κολωνίας	156	Καθεδρικὸς ναὸς	Σάρτρης	113
»	» Ῥουέν	150	Μέγαρον	Ἀπομάχων (Παρ.)	105
»	» Στρασβ.	142	Πάνθεον	(Παρίσιοι)	79

ΕΘΝΟΓΡΑΦΙΚΑ

ΤΡΑΝΒΑΑΛ ΚΑΙ ΟΡΑΝΖ

Αἱ δύο αὗται δημοκρατίαι, καθ' ὧν ἡ Ἀγγλία ἐκήρυξε πόλεμον, τοῦ ὁποίου ἀποτέλεσμα ὑπῆρξεν ἡ προσάρτησις

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΟΥ ΤΡΑΝΣΒΑΑΛ ΚΡΥΓΕΡ

αὐτῶν εἰς τὰς ἐν τῇ Νοτίῳ Ἀφρικῇ ἀγγλικὰς κτήσεις, κεῖνται εἰς τὴν νοτιωτέραν ἄκραν τῆς Ἀφρικῆς.

Τρανσβαάλ. Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ***Κρύγερ.*** Ἔκτασις 308,560□ χιλιόμετρα. Κάτοικοι λευκοὶ 245,397 καὶ μαῦροι 622,544 τὸ ὅλον κάτοικοι 867,941. Πρωτεύουσα ***Πρετώρια,*** κάτοικοι 8,000. ***Ἰανεσβούργη*** ὅπου κεῖνται τὰ διάσημα χρυσωρυχεῖα τοῦ Τρανσβαάλ κάτοικοι 102,714.

Ὀράνζ. Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ***Στέϊν.*** Ἔκτασις 131,070□ χιλιόμετρα. Κάτοικοι 77,716 λευκοὶ καὶ 129,787 μαῦροι. Τὸ ὅλον 207,503. Πρωτεύουσα *Βλουμφοντέϊν* κάτοικοι 5,817, ἐξ ὧν 3,115 λευκοὶ καὶ 2,700 μαῦροι. Τὸ Τρανσβαάλ καὶ τὸ Ὀράνζ κατέχονται σήμερον ὑπὸ τῶν Ἄγγλων. Τὰς δύο ταύτας δημοκρατίας καθυπέταξεν ὁ στρατάρχης Ῥόβερτ μετὰ λυσσαλέον πόλεμον, διαρκέσαντα πλέον τοῦ ἔτους καὶ μετὰ στρατοῦ 200,000 ἀνδρῶν. Ἀλλὰ μέχρι τῆς στιγμῆς καθ' ἣν γράφομεν ταῦτα, καὶ παρὰ τὴν εἰς Εὐρώπην ἀναχώρησιν τοῦ Προέδρου ***Κρύγερ,*** ὁ πόλεμος ἐξακολουθεῖ εἰσέτι.

Ἡ ἀνακάλυψις τοῦ χρυσοῦ ἐν Τρανσβαάλ. Πρὸ 14 περίπου ἐτῶν εἷς χωρικὸς Βόερς ἐνῷ ἠροτρία τὸν ἀγρόν του, ἀνεκάλυψε φλέβα χρυσοῦ. Ἅμα

Ο ΑΡΧΙΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΤΩΝ ΑΓΓΛΩΝ ΡΟΒΕΡΤ

τῇ διαδόσει τῆς εἰδήσεως ταύτης ἔσπευσαν πανταχόθεν τῆς ὑφηλίου, καὶ ᾠκοδομήθη ὡς ἐκ μαγείας ὑπὸ τῶν χρυσωρύχων, ἡ πόλις *Ἰανεσβούργη.*

Ἀπόπειρα ὑποταγῆς τοῦ Τρανσβαάλ. Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1896 τῇ εἰσηγήσει τοῦ Σεσίλ Ρόδ, πρωθυπουργοῦ τοῦ Ἀκρω-

τηρίου, ἀγγλικῆς κτήσεως, ἐγένετο ἔνοπλος εἰσβολὴ εἰς Τρανσβαὰλ ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ δόκτορος Ζάμερσων, ἀλλ' αὕτη ἀπεκρούσθη. Ὁ Ζάμερσων ἠττήθη ἐν Κρογερδόρπ, τὴν δὲ σωτηρίαν αὐτοῦ ὤφειλε μόνον εἰς τὴν γενναιοφροσύνην τῶν ἀντιπάλων αὐτοῦ. Οἱ συνέχοζοι

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΕΡΣ ΚΡΟΝΖΕ

αὐτοῦ αἰχμαλωτισθέντες, ἐδικάσθησαν καὶ κατεδικάσθησαν ὑπὸ τοῦ ἀνωτάτου δικαστηρίου τῆς Πρετωρίας, ἀλλ' ἡ κυβέρνησις τοῦ Τρανσβαὰλ ἐπιεικῶς φερομένη ἐχάρισε πρὸς αὐτοὺς τὴν ζωήν.

Τὰ χρυσωρυχεῖα τοῦ Τρανσβαάλ. Τὰ πλουσιώτερα χρυσωρυχεῖα τοῦ Τρανσβαὰλ εὑρίσκονται εἰς τὰ πέριξ τῆς Ἰανεσβούργης. Τὸ πολύτιμον μέταλλον εὑρίσκεται εἰς πλουσιώτατα στρώματα, ἐξάγουσι δὲ αὐτὸ κατὰ τὴν αὐτὴν μέθοδον, καθ' ἣν καὶ τοὺς γαιάνθρακας.

Δεκαοκτὼ ἑκατομμύρια χρυσοῦ κατὰ μῆνα. Τῷ 1895 αἱ χρυσοῦχα στρώματα ἐκμεταλλεύόμεναι ἑταιρίαι διένειμον κερδομέρισμα 183,416,000 φρ. Ἐν Τρανσβαὰλ δυνατὸν ἐν τῷ μέλλοντι νὰ ἐξαχθῶσι κατ' ἔτος 500 ἑκατομ. φράγ. χρυσοῦ, διότι ἀπὸ τοῦ 1895 αὐξάνει διηνεκῶς ἡ ἐξαγωγὴ αὐτοῦ. Κατὰ τὸ ἔτος 1895 ἐσχηματίσθησαν ἐν Λονδίνῳ πρὸς ἐκμετάλλευσιν τοῦ χρυσοῦ τοῦ Τρανσβαὰλ 338 ἑταιρίαι μετὰ ὀνομαστικοῦ κεφαλαίου **1.152.187.125** φράγκων καὶ 304 ἐν Πρετωρίᾳ μετὰ κεφαλαίου ἑνὸς *δισεκατομμυρίου* καὶ **125** *ἑκατομμυρίων* φράγκ.

Ὁ Κρόνζε εἰς Ἁγίαν Ἑλένην. Ὡς γνωστὸν ὁ ἀρχιστράτηγος τῶν Βόερς **Κρόνζε**, πολιορκηθεὶς ὑπὸ τοῦ ἀγγλικοῦ στρατοῦ, ἠναγκάσθη νὰ παραδοθῇ καὶ ἀποσταλῇ εἰς Ἁγίαν Ἑλένην μετὰ 510 πολεμιστῶν

αὐτοῦ. Εἰς τὴν ἰδίαν νῆσον εἶχεν ἐξορισθῇ ὑπὸ τῶν Ἄγγλων μετὰ τὴν ἐν Βατερλὼ ἧτταν ὁ Μέγας Ναπολέων, ἔνθα καὶ ἀπέθανεν.

Ὅτε τὸ φέρον τοὺς αἰχμαλώτους ἀτμόπλοιον, συνοδευόμενον ὑπὸ τοῦ ἀγγλικοῦ πολεμικοῦ *Νιόβη*, ἀνήχθη εἰς τὸ πέλαγος, οἱ Βόερς, οἱ πλεῖστοι τῶν ὁποίων οὐδέποτε εἶχον ἴδει τὴν θάλασσαν, ἠπόρουν διὰ τὴν ἀπέραντον αὐτῆς ἔκτασιν, εἷς δὲ αὐτῶν εἶπε περίτρομος·

— Πῶς μέσα εἰς αὐτὸ τὸ νεῦον τὸ πλοῖον δὲν θὰ χάσῃ τὸν δρόμον του;

Ἄλλος, ἰδὼν τοὺς δελφῖνας καὶ δεικνύων αὐτοὺς πρὸς τὸν γείτονά του, εἶπε·

— Κύτταξε, κύτταξε τοὺς λαγοὺς τοῦ νεροῦ!

Τὸ ταξείδιον διήρκεσεν ἑπτὰ ἡμέρας, τὴν δὲ 10 Ἀπριλίου (ν. ἡμ.) ἐφάνη ἡ Ἁγία Ἑλένη. Οἱ Βόερς εἶδον αὐτὴν μετὰ περιεργίας, εἷς δὲ ἐξ αὐτῶν εἶπεν·

— Ἀλλ' αὐτὴ εἶναι ἁπλῶς ἕνας κόπτε (λόφος).

Ἕτερος ἀπήντησε μειδιῶν εἰρωνικῶς.

— Αὐτὴ λοιπὸν εἶναι ἡ Γῆ τῆς ἐπαγγελίας!

Η ΚΙΝΑ

Ἄπασα ἡ προσοχὴ ὅλων τῶν πεπολιτισμένων κρατῶν τῆς γῆς εἶναι σήμερον ἐστραμμένη εἰς τὴν Κίναν, τὴν ἀπέραντον ταύτην αὐτοκρατορίαν τῆς ἄπω Ἀνατολῆς, ἴσην ὡς πρὸς τὴν ἔκτασιν μὲ μίαν καὶ ἡμίσειαν Εὐρώπην. Ὡς ἐκ τούτου θὰ ἐνδιατρίψωμεν λεπτομερῶς εἰς τὰ κατ' αὐτήν.

Ὁ Αὐτοκράτωρ τῆς Κίνας φέρει τὸν τίτλον *Τιὰν-ταὲ* (υἱὸς τοῦ οὐρανοῦ) ὑπὸ δὲ τῶν Κινέζων καλεῖται *Τὰ-φοῦ-μοῦ* (ἔνδοξος πατὴρ καὶ μήτηρ). Κατοικεῖ εἰς τὰ ἐν Πεκίνῳ εὐρύτατα ἀνάκτορα, ὠχυρομένα δι' ἐπάλξεων καὶ τάφρων καὶ ἔχοντα περίμετρον 12 μιλλίων. Πλὴν τῶν ἀνακτόρων τούτων εἰς ἀπόστασιν δίωρον ἀπὸ τῆς πρωτευούσης κεῖται τὸ θερινὸν ἀνάκτορον, τὸ λεηλατηθὲν τῷ 1860 ὑπὸ τοῦ ἀγγλο-γαλλικοῦ στρατοῦ.

Σπανιώτατα ὁ Αὐτοκράτωρ ἐξέρχεται τῶν ἀνακτόρων, τότε δὲ φέρεται ἐπὶ πολυτελεστάτου φορείου ἐν εἴδει κλίνης, βασταζομένου ὑπὸ τῶν ἀξιωματικῶν του, ἅπαξ δὲ τοῦ ἔτους μεταβαίνει εἰς τὸν ναὸν τῆς Γεωργίας καὶ καλλιεργεῖ τὸν ἀγρόν του διὰ χρυσοῦ ἀρότρου.

Σύζυγοι τοῦ αὐτοκράτορος. Αὗται εἰσι 15, ἔχει ὅμως καὶ πολλὰς παλλακίδας. Ἀλλ' αἱ 15 νόμιμοι αὐτοῦ σύζυγοι δὲν εἶναι ἰσοβάθμιοι. Τὴν πρώτην θέσιν κατέχει ἡ κυρίως αὐτοκράτειρα, μόναι δὲ αἱ λοιπαὶ νόμιμοι σύζυγοι ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ συνομιλῶσι μετ' αὐτῆς ἀλλὰ πάντοτε γονυπετεῖς.

Διάδοχος τοῦ θρόνου. Οὗτος

ἐκλέγεται κατὰ τάξιν πρωτοτοκίας, ἀλλ' ὁ αὐτοκράτωρ ἔχει τὸ ἀπόλυτον δικαίωμα νὰ ἐκλέξῃ ὡς διάδοχόν του ὁντινα τῶν υἱῶν του βούλεται, ἔστω

Ο ΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡ ΤΗΣ ΚΙΝΑΣ

καὶ ἂν οὗτος ἐγεννήθη ἐκ τῆς τελευταίας παλλακίδος.

Δικαιοσύνη. Πρὸς ἀπονομὴν δικαίου δύναταί τις νὰ προσφύγῃ εἰς τὸν αὐτοκράτορα, ἀλλ' οὗτος εἰς οἱανδήποτε καὶ ἂν ἀνήκῃ τάξιν, ὀφείλει νὰ ὑποστῇ τὰς ἑπομένας διατυπώσεις. Θὰ μεταβῇ κάτωθεν τῶν αὐτοκρατορικῶν θαλάμων καὶ θὰ ῥίψῃ λίθον ἐπὶ τῶν κιγκλίδων αὐτῶν. Τότε συλλαμβάνεται ὑπὸ φρουρῶν καὶ εἰσάγεται παρὰ τῷ αὐτοκράτορι. Ἀλλὰ πρὶν ἢ λάβῃ τὴν ἄδειαν νὰ ἐκθέσῃ τὰ παράπονά του, ὀφείλει νὰ ὑποστῇ τὴν ἑπομένην δοκιμασίαν. Γυμνοῦται ὑπὸ τῶν φυλάκων καὶ ῥίπτεται πρηνής, δύο δὲ ἐξ αὐτῶν κάθηνται ὁ μὲν ἐπὶ τοῦ τραχήλου ὁ δὲ ἐπὶ τῶν κνημῶν του καὶ δίδουσιν εἰς αὐτὸν δι' ἐνδοκαλάμου ἀνὰ 50 ῥαβδισμούς. Πολλάκις ὁ αὐτοκράτωρ ἀπὸ τοῦ πρώτου ῥαβδισμοῦ ἢ τοῦ δευτέρου διατάσσει νὰ καταπαύσωσιν.

Ἡ μεγαλειτέρα ἑορτή. Διὰ τοὺς Κινέζους εἶναι ἡ κηδεία, τὴν ὁποίαν τελοῦσι μετὰ μεγαλοπρεπεστάτης πομπῆς, ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ τοῦ νεκροῦ. Ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οἱ πτωχότεροι ἐργάζονται διηνεκῶς ὅπως ἐξοικονομήσωσι τὰ ἔξοδα τῆς κηδείας των. Πτωχαὶ οἰκογένειαι μένουσιν ἄνευ ἄρτου, ἵνα τελέσωσιν ὅσον οἷόν τε ἀξιοπρεπέστερον τὴν κηδείαν προσφιλοῦς νεκροῦ. Αὕτη εἶναι ἡ σπουδαιοτέρα φροντὶς τοῦ Κινέζου καὶ μετ' αὐτὴν ἡ ἀπόκτησις υἱοῦ.

Θρησκεία. Οἱ Κινέζοι πιστεύουσιν *εἰς ἕνα Θεὸν προνοητήν*, ἐξωτερικεύουσι δὲ τὴν πίστιν αὐτῶν διὰ θυσιῶν, τὰς ὁποίας προσφέρουσιν εἰς τὸν ναὸν τοῦ οὐρανοῦ, καὶ καθ' ἃς λειτουργὸς εἶναι αὐτὸς ὁ αὐτοκράτωρ, καὶ διὰ δημοσίων ἐκκλησιῶν ἐν λιτανείαις

Τὰ πνεύματα. Ἐπίσης πιστεύουσιν οἱ Κινέζοι εἰς ὕπαρξιν πνευμάτων, τὰ ὁποῖα λατρεύουσι, μὴ ἀκούόμενοι δὲ εἰς τὰς πρὸς αὐτὰ δεήσεις, προσφέρουσι καὶ διαφόρους σπονδὰς καὶ θυσίας εἰς διαφόρους δημοσίας καὶ ἰδιωτικὰς τελετάς. Μεταξὺ τῶν πνευμάτων τούτων συγκαταριθμοῦνται καὶ τὰ πνεύματα τῶν νεκρῶν. Πιστεύουσιν ἐπίσης εἰς τὴν ὕπαρξιν καὶ *κακῶν πνευμάτων* καὶ διὰ τοῦτο ὅταν γίνῃ ἐκτέλεσις ἐγκληματίου, κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ θανάτου προξενοῦσι μέγιστον θόρυβον διὰ φωνῶν καὶ τυμπάνων, ὅπως οὕτως ἐκφοβίσωσι τὸ κακὸν πνεῦμα τοῦ ἐγκληματίου καὶ ἀναγκάσωσιν αὐτὸ νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν χώραν.

Μετεμψύχωσις. Οἱ Κινέζοι πιστεύουσιν ὅτι αἱ ψυχαὶ τῶν νεκρῶν μεταβαίνουσιν εἰς τὰ σώματα τῶν διαφόρων ζώων, καὶ ὅτι τὰ τελευταῖα ἀντιλαμβάνονται τῆς ἀνθρωπίνης ὁμιλίας. Πρὸς πίστωσιν τούτου ἀναφέρομεν τὰ ἑξῆς·

Πρό τινων αἰώνων μέγας Μανδαρῖνος, διοικητὴς μιᾶς ἐπαρχίας ἐν ᾗ ὑπῆρχον πολλοὶ κροκόδειλοι, ἀπεφάσισε νὰ μεταβῇ καὶ ἐκφωνήσῃ πρὸς αὐτοὺς εὔγλωττον λόγον, ὅπως τοὺς ἀναγκάσῃ νὰ ἐγκαταλείψωσι τὴν χώραν. Ἑπομένως μίαν πρωΐαν ἐνεδύθη τὴν ἐπίσημον αὐτοῦ στολήν, καὶ διηυθύνθη εἰς τὸν ποταμόν, εἰς ὃν ὑπῆρχον οἱ κροκόδειλοι, ἀφοῦ προηγουμένως, χάριν εὐγενείας, ἀπέστειλε πρὸς αὐτοὺς δῶρα ἀρκετὰ πρόβατα καὶ αἶγας. Πλησιάσας εἰς τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ, ἀπηύθυνε πρὸς τοὺς κροκοδείλους τὴν ἑπομένην προσφώνησιν·

Ἀξιότιμοι κύριοι Κροκόδειλοι,

« Ἀπὸ πολλοῦ καταστρέφετε τὴν χώραν. Καταβροχθίζετε τὰ εἰς τὰς κατοικίας σας πλησιάζοντα ζῶα, καὶ τρώγετε τοὺς τὸν ποταμὸν διαπλέοντας ἀνθρώπους. Πρέπει δὲ νὰ ἐννοήσητε καλῶς, ὅτι αὐτὴ ἡ κατάστασις δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξακολουθήσῃ. Ἄλλοτε εἴχετε ἴσως ἀμφιβολίαν περὶ τῆς δυνάμεως τοῦ μεγάλου ἡμῶν ἡγεμόνος, ἀλλὰ σήμερον δὲν θὰ παραγνωρίσητε τὴν ἰσχύν του.

«Μὲ ἔπεμψεν εἰς αὐτὴν τὴν χώραν μὲ ἀποστολὴν ἵνα τὴν προστατεύσω, καὶ ὀφείλω νὰ συμμορφωθῶ πρὸς τὰς διαταγάς του. Ἰδοὺ λοιπὸν τί προτείνω πρὸς ὑμᾶς. Χρειάζονται τρεῖς ἡμέραι διὰ νὰ μεταβῆτε εἰς τὴν θάλασσαν, ἐγὼ δὲ σᾶς παραχωρῶ πέντε! Ἑπομένως ἐντὸς πέντε ἡμερῶν θὰ μεταναστεύσητε, ἐὰν δὲ κατὰ τὴν ἀναχώρησίν σας ἀπαντήσητε ἀνθρώπους, σᾶς ὑπόσχομαι ὅτι δὲν θὰ σᾶς βλάψουν.

»Ἐὰν ὅμως μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς προθεσμίας ταύτης εὑρεθῇ εἷς καιμόνος εἰς τὰ ὕδατα ταῦτα, σᾶς δίδω τὸν λόγον μου ὅτι θὰ σᾶς πολεμήσωμεν ἄνευ

οἴκτου. Τρέμετε καὶ ὑπακούσατε.

»Καὶ ἤδη, γέρο κροκόδειλοι, ἐπειδὴ σᾶς φοβοῦμαι πολύ, καλὸν νὰ χωρισθῶμεν».

Ἄγνωστον ἂν οἱ κροκόδειλοι ἐφοβήθησαν καὶ ἔφυγον. Τὰ ἀνωτέρω δὲν εἶναι μῦθος, ἀλλὰ πιστὴ διήγησις ἱστορικοῦ γεγονότος, ἀναφερομένου ἐν ἀρχαιοτάτῳ βιβλίῳ.

Ἡ οἰκογένεια ἐν Κίνᾳ. Πρώτιστον καθῆκον τοῦ ἀνθρώπου θεωροῦσιν οἱ Κινέζοι τὴν διατροφὴν τῶν γονέων των. Ἐπίσης θεωρεῖται καθῆκον ἡ ἀνατροφὴ τῶν τέκνων των, ἀλλ' αὕτη δὲν ἔχει τὴν αὐτὴν ἐπέκτασιν. Ὁ Κινέζος φρονεῖ ὅτι ἐπετέλεσεν ἀρκούντως τὸ καθῆκον τοῦτο, ἐὰν γεννήσῃ καὶ ἀναθρέψῃ ἕνα υἱόν. Ἀλλ' ὀφείλει νὰ ἀφήσῃ τέκνα ἀντάξια νὰ φέρωσι τὸ οἰκογενειακὸν ὄνομα, καὶ νὰ ἀποδώσωσιν εἰς τοὺς προγόνους τὰς ὀφειλομένας τιμάς. Ὡς ἐκ τούτου ἀνατρέφουσιν ἐπιμελῶς τοὺς υἱούς των καὶ παρέχουσιν αὐτοῖς ποιάν τινα ἠθικὴν παίδευσιν, τοῦτο δὲ διότι αἱ ἀρεταὶ τῶν τέκνων ὡς καὶ τὰ ἐλαττώματα αὐτῶν ἀντανακλῶνται εἰς τοὺς γονεῖς.

Ἡ πατροκτονία. Ἐγκλήματά τινα ἀτιμάζουσι πᾶσαν τὴν οἰκογένειαν, ἐπισύρουσι δὲ πολλάκις καὶ τὴν τιμωρίαν τῶν δημοσίων λειτουργῶν τῆς χώρας, ἐν ᾗ τὸ ἔγκλημα διεπράχθη. Τοιοῦτον ἔγκλημα εἶναι ἡ πατροκτονία. Ἂν συμβῇ τοιοῦτόν τι, οὐ μόνον πυρπολεῖται ἡ οἰκία ἐν ᾗ διεπράχθη ἡ πατροκτονία, ἀλλὰ μετατίθενται πάντες οἱ Μανδαρῖνοι μὲ ὑποβιβασμὸν θέσεως καὶ ἀναβάλλονται αἱ ἐξετάσεις τῶν σχολῶν.

Ἰσχὺς οἰκογενειάρχου. Τὴν οἰκογένειαν ἐν Κίνᾳ ἀποτελεῖ ἡ συμβίωσις πάντων τῶν προσώπων, ἡ δὲ ἀρχηγία αὐτῆς μεταδίδεται κληρονομικῶς ἀπὸ πατρὸς εἰς υἱόν, ἀνήκουσα πάντοτε εἰς τὸν πρεσβύτερον τοῦ πρωτοτόκου κλάδου. Οὗτος ἔχει ἀπόλυτον ἐξουσίαν καὶ ἀπολαύει τοῦ γενικοῦ σεβασμοῦ. Καὶ μετὰ τὸν γάμον ἐξακολουθοῦσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον νὰ κατοικῶσιν ἐντὸς τοῦ πατρικοῦ οἴκου, τὸν ὁποῖον ἐπεκτείνουσιν ἵνα στεγάσῃ καὶ τὴν νέαν σχηματισθησομένην οἰκογένειαν. Ὁ ἀρχηγὸς τῆς οἰκογενείας ἐξασκεῖ ἀνωτάτην δικαστικὴν ἐξουσίαν ἐφ' ἁπάντων τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας, ἔχει δὲ δικαίωμα καὶ ἐπιβολῆς θανάτου ἐπὶ τῶν ἐνόχων μελῶν, ἀλλὰ τοῦτο μετὰ συμβουλίου.

Ἡ μήτηρ. Αὕτη ἔχει λίαν περιωρισμένην πρωτοβουλίαν ἐν τῷ οἴκῳ, ἀσκεῖ ὅμως ἀπόλυτον ἐπιρροὴν ἐπὶ τῶν τέκνων της, καὶ καλεῖται ὑπ' αὐτῶν *Μήτηρ Ναός*. Ὅταν δὲ ἐρωτήσητε ἕνα Κινέζον ἐὰν ὑπάρχῃ ὁ *Εὐγενὴς Ναός* του, γνωρίζει κάλλιστα ὅτι τὸν ἐρωτᾶτε περὶ τῆς μητρός του.

Γάμος. Οἱ Κινέζοι νυμφεύονται ἀπὸ τοῦ 18 ἔτους τῆς ἡλικίας των, ὁ δὲ νόμος παραχωρεῖ πρὸς αὐτοὺς τὸ δικαίωμα νὰ λαμβάνωσι καὶ συζύγους δευτέρας τάξεως ἢ παλλακίδας τοσαύτας ὅσας δύνανται νὰ διατηρήσωσιν, ἀλλὰ τὰ τέκνα αὐτῶν εἶναι κτῆμα τῆς νομίμου συζύγου. Αὕτη καλεῖται ***ῥίζα,*** τῆς οἰκογενείας, καὶ μετέχει μόνη τῶν τιμῶν καὶ τῶν τίτλων τῆς συζύγου.

Μετὰ τὸν θάνατόν της πάντα τὰ τέκνα τοῦ πατρὸς ὀφείλουσι νὰ πενθήσωσιν αὐτὴν ἐπὶ 27 μῆνας, ἐνῷ τὴν δευτέρας τάξεως σύζυγον πενθοῦσι μόνον τὰ ἴδια τέκνα ἐπὶ 40 ἡμέρας. Πολλαὶ τῶν παλλακίδων εἰσὶ θεράπαιναι τῆς πρώτης συζύγου, ἂν μὴ ὅλαι.

Ὁ γάμος τελεῖται ὡς ἑξῆς: Ὁ ἔχων κόρην εἰς ὥραν γάμου καὶ θέλων νὰ ὑπανδρεύσῃ αὐτήν, τὴν κλείει ἐντὸς φορείου, ἐπὶ τούτῳ κατασκευαζομένου καὶ ἀναλόγου κατὰ τὴν πολυτέλειαν πρὸς τὸν πλοῦτον καὶ τὴν κοινωνικὴν αὐτοῦ θέσιν, καὶ παραδίδει τὸ κλειδίον εἰς χεῖρας μιᾶς μεσιτρίας, τὴν ὁποίαν πληροφορεῖ περὶ τοῦ ποσοῦ τῆς προικός. Αὕτη, κρατοῦσα τὸ κλειδίον τοῦ φορείου, περιέρχεται τὴν πόλιν καὶ ζητεῖ γαμβρόν, ἀφοῦ δὲ τὸν εὕρῃ καὶ συμφωνήσῃ μετ' αὐτοῦ, τῷ παραδίδει τὴν κλεῖδα τοῦ φορείου, καὶ εἰδοποιεῖ τοὺς γονεῖς ἵνα πέμψωσιν εἰς τὸν οἶκον τοῦ γαμβροῦ τὴν τε νύμφην καὶ τὴν συμφωνηθεῖσαν προῖκα. Ἔστοτε ἡ κόρη ἀποχωρίζεται πολλάκις ἀνεπιστρεπτὶ τοῦ πατρικοῦ οἴκου καὶ ἐγκλείεται εἰς τὸν γυναικωνίτην τοῦ νέου κυρίου αὐτῆς. Εἰς τοῦτον οὐδεὶς ἄλλος εἰσέρχεται πλὴν τοῦ συζύγου της, ἐὰν δέ ποτε ἐξέλθῃ ὀφείλει νὰ ἔχῃ τὸ πρόσωπον κεκαλυμμένον.

Οἱ πόδες τῶν γυναικῶν τῆς Κίνας. Κατὰ τὰς σπανίας περιπτώσεις, καθ' ἃς αἱ Κινέζαι ἐξέρχονται τοῦ οἴκου αὐτῶν, φέρονται ἐπὶ πολυτελοῦς φορείου, σπανιώτερον δὲ ἐπὶ ἵππου ἢ ὄνου. Ὀλίγισται ἐξέρχονται πεζῇ, καὶ ἰδίᾳ αἱ τῆς ἀνωτέρας καὶ μεσαίας τάξεως, διότι εἶναι ἀδύνατον πρὸς αὐτὰς νὰ περιπατήσωσι διὰ τὴν ἑξῆς αἰτίαν. Ἐν Κίνᾳ ἐθεωρήθη ἀνέκαθεν ὡς ἀπαραίτητον προσὸν τοῦ κάλλους τῶν γυναικῶν ἡ σμικρότης τῶν ποδῶν, τούτου δ' ἕνεκεν οἱ πλούσιοι γονεῖς ἀπὸ μικρᾶς ἡλικίας περιορίζουσι τοὺς πόδας τῶν θυγατέρων αὐτῶν ἐντὸς σιδηρῶν ἐμβάδων. Οὕτως ἐμποδίζουσι τὴν ἀνάπτυξιν αὐτῶν καὶ τοὺς καθιστῶσιν ἀτροφικούς. Ἡ ἀτροφικὴ αὕτη κατάστασις τῶν ποδῶν καὶ ἡ σχετικὴ ἀκινησία, εἰς ἣν αἱ γυναῖκες εἰσὶ καταδικασμέναι, ἐπιφέρει καὶ τὴν ἀτροφίαν τῶν ποδῶν, ὡς ἐκ τούτου δὲ πᾶσαι αἱ πλούσιαι Κινέζαι ἔχουσι τὰς κνήμας καλαμοειδεῖς. Πολλαὶ καὶ ἐν τῷ οἴκῳ αὐτῶν βαδίζουσαι ἔχουσιν

ἀνάγκην τῆς ὑποστηρίξεως τῶν θεραπαινῶν αὐτῶν, διότι οἱ ἀτροφικοὶ πόδες καὶ αἱ κνῆμαί των, οὐχὶ μεγαλείτεραι τριετοῦς παιδίου, ἀδυνατοῦσι νὰ στηρίξωσι τὸ βάρος τοῦ σώματος. Αἱ γυναῖκες τῶν ἐργατικῶν τάξεων καὶ ἐν γένει τοῦ ὄχλου ἔχουσι τὸ εὐτύχημα νὰ μὴ διακρίνωνται, καθ' ὃ χυδαῖαι, ἐπὶ τοσαύτῃ ἐκτροφικῇ ὡραιότητι ποδῶν. Αἱ γυναῖκες ἐξερχόμεναι τοῦ οἴκου συνοδεύονται πάντοτε ὑπὸ γραΐδιου, βαδίζοντος ὄπισθεν καὶ αὐστηρότατα ἀγρυπνοῦντος, ὅπως οὐδεὶς τῶν βεβήλων Εὐρωπαίων ἀτευθύνῃ ἐπ' αὐτῶν περιπαθὲς βλέμμα.

Ἡ κόμωσις. Αἱ ἔγγαμοι διακρίνονται τῶν παρθένων ἐκ τῆς πλοκῆς τῆς κόμης. Αἱ ἔγγαμοι φέρουσι τὴν κόμην ἀναπεπταμένην ὄπισθεν ὡς πηδάλιον, καὶ ἐστηριγμένην ἐπιτηδειότατα ἐπὶ γόμφων, ἐνίοτε δὲ καὶ δι' ἀνθέων κεκοσμημένην. Ἄλλοτε δὲ ἀναδένουσιν αὐτὴν εἰς κομψότατον *κότσον* καὶ τὴν στερεοποιοῦσι διὰ πομάδας ἐκ λεπτοκαρύων, ἡ ὁποία προσθέτει εἰς αὐτὴν μελανωτέραν χροιάν.

Αἱ δὲ παρθένοι συμπλέκουσι τὴν κόμην εἰς ἁπλῆν πλεξίδα, ὡς οἱ ἄνδρες, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι οὐδαμοῦ κείρουσι τὴν κεφαλήν. Αἱ πλεξίδες τῶν παρθένων φθάνουσι πολλάκις μέχρι τῶν ποδῶν, διὰ προσθέτου καὶ ὁμοιομόρφου κόμης. Προσέτι αἱ ἔγγαμοι ποιοῦσι μεγίστην κατάχρησιν ψιμυθίου, καὶ βάφουσι καὶ τὸ κάτω χεῖλος διὰ ζωηροῦ ἐρυθροῦ χρώματος.

Ἐνδυμασία τῶν γυναικῶν. Αἱ κυρίαι τῶν ἀνωτέρων τάξεων ἐν Κίνᾳ φοροῦσιν εἶδος πόλκας καὶ περισκελίδα μεταξωτήν, χρώματος κυανοῦ ἢ μέλανος, τὴν δὲ κεφαλὴν καλύπτουσι διὰ μανδηλίου μεταξωτοῦ μετὰ τριχάπτων, δεδεμένου ὑπὸ τὸν πώγωνα. Τούτου ἡ μία ἄκρα αἰωρεῖται τριγωνικῶς ὄπισθεν τοῦ αὐχένος.

Ἡ διάζευξις. Ὁ γάμος δὲν θεωρεῖται ἀδιάλυτος παρὰ τοῖς Κινέζοις. Διαλύεται μάλιστα μετὰ μεγίστης εὐκολίας. Ἀρκεῖ ὁ ἀνὴρ νὰ μὴ εἶναι εὐχαριστημένος ἐκ τῆς συζύγου του, καὶ δύναται ἄνευ πολλῶν διατυπώσεων νὰ τὴν ἀποπέμψῃ πρὸς τοὺς γονεῖς της. Ὀφείλει ὅμως νὰ ἐπιστρέψῃ ἀκεραίαν τὴν προῖκα αὐτῆς.

Τὰ τέκνα. Ἐὰν ὁ σύζυγος ἔχῃ τοιαῦτα, δύναται ἐν περιπτώσει διαζεύξεως καὶ ὡς ἀπόλυτος κύριος νὰ τὰ κρατήσῃ ἢ νὰ τὰ ἀποπέμψῃ πρὸς τὴν μητέρα των, ἀλλὰ τότε ὀφείλει νὰ παρέχῃ τὰ πρὸς διατροφὴν αὐτῶν ἀπαιτούμενα.

Τὸ ὄπιον. Αἱ γυναῖκες τῆς μεσαίας καὶ ἀνωτέρας τάξεως ἀποστρέφονται μὲν τὰ οἰνοπνευματώδη ποτά, ἀλλὰ ποιοῦσι μεγίστην κατάχρησιν τοῦ ὀπίου. Ἐπιδίδονται εἰς τοῦτο μετὰ πάθους, πολλάκις δὲ συμβαίνει, ὡς ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ δηλητηρίου τούτου ἐπὶ τοῦ νευρικοῦ συστήματος, νὰ ἀποβάλωσι πᾶν τρυφερὸν αἴσθημα ἢ φίλτρον πρὸς τὰ τέκνα αὐτῶν.

Βρεφοκτονίαι. Κατ' ἔτος συμβαίνουσιν ἐν Κίνᾳ πολυπληθεῖς βρεφοκτονίαι τῶν θηλέων. Ὁ Κινέζος, τοῦ ὁποίου ἡ θέλησις εἶναι νόμος πρὸ τοῦ ὁποίου θραύονται αἱ ἱκεσίαι καὶ τὰ δάκρυα τῆς ταλαίνης μητρός, ῥίπτει εἰς τὸν ποταμὸν οὐ μόνον τὰ ἀνάπηρα τέκνα, ὡς οἱ ἀρχαῖοι Σπαρτιᾶται τὰ ἔρριπτον εἰς τὸν Καιάδαν, ἀλλὰ πολλάκις καὶ τὰ ἀρτιμελῆ θήλεα, διότι ὑπολογίζει ὅτι ταῦτα βάρος μόνον τῷ προξενοῦσι καὶ ἐλάττωσιν τῆς περιουσίας του. Ὑπολογίζουσιν ὅτι καθ' ἅπασαν τὴν Κίναν ῥίπτονται κατ' ἔτος εἰς τὸν ποταμὸν ὑπὲρ τὰς *30,000* βρέφη.

Τροφαί. Ὡς βάσιν τῆς τροφῆς αὐτῶν οἱ Κινέζοι οὐδέποτε μεταχειρίζονται ἄρτον ἀλλ' ὀρύζιον, τὸ ὁποῖον πρῶτον βράζουν καὶ ἔπειτα καβουρδίζουν. Ἀντὶ δὲ ἅλατος μεταχειρίζονται εἴς τινα φαγητὰ εἴδος χυλοῦ ἀπὸ φασόλια, τὰ ὁποῖα ἀφίνουσιν ἐπὶ πολὺ ἐντὸς τοῦ ὕδατος μέχρις ἐντελοῦς σήψεως. Ὡσαύτως μεταχειρίζονται καὶ ἄλλο εἶδος χυλοῦ ἐκ σίτου, τὸν ὁποῖον ἐπίσης ἀφίνουσιν ἐν τῷ ὕδατι μέχρις ἐντελοῦς σήψεως, καὶ ὃ ὁποῖος ἀποκτᾷ δυσωδεστάτην ὀσμήν.

Καίπερ ἔχοντες ἀμπελῶνας παράγοντας πολλῶν εἰδῶν σταφυλάς, δὲν κατασκευάζουσιν ἐξ αὐτῶν οἶνον, ἀλλ' ἀντὶ τούτου μεταχειρίζονται ἐν ποτόν, τὸ ὁποῖον κατασκευάζουσι δι' ἀποστάξεως ὀρύζης.

Ἐλαῖαι ἐν Κίνᾳ δὲν ὑπάρχουσι, κατασκευάζουσιν ὅμως ἔλαιον ἐκ διαφόρων οὐσιῶν. Οἱ πλούσιοι μεταχειρίζονται ἐν τῇ τροφῇ αὐτῶν ἔλαιον ἐξ ἰάσμου, οἱ μετρίας περιουσίας ἄλλο εὐθηνότερον, οἱ δὲ πτωχοὶ ἔλαιον ἐκ λίνου. Ἐν γένει οἱ Κινέζοι δὲν εἶναι ἐν τῇ τροφῇ των τόσον ἐκλεκτοὶ ὅσον οἱ Εὐρωπαῖοι, καὶ τρώγουσι πᾶν ὅ,τι εἶναι φαγώσιμον.

Οἱ πλούσιοι ἔχουσιν ἰδιαίτερα πολυτελῆ φαγητά, τινὰ τῶν ὁποίων εἶναι ἀκριβώτατα, ὡς ἡ ἐκ *φωλεῶν χελιδόνων* σοῦπα καὶ ἡ ἐκ σκωλήκων τῆς θαλάσσης. Τὰ φαγητὰ ταῦτα κοστίζουσιν 100—200 φράγκα καὶ περισσότερον. Ἐκ τῶν κρεάτων προτιμῶσι τὸ χοίρειον, τὸ ὁποῖον ἐν Κίνᾳ εἶναι πράγματι ἄριστον, μεταξὺ δὲ τῶν καλῶν τροφῶν θεωρεῖται τὸ κρέας τῶν ὄνων, καὶ ἰδίως τῶν ὀναρίων.

Ἐκ τῶν συνήθων τροφῶν εἶναι τὸ κρέας τοῦ κυνὸς καὶ τῆς γαλῆς, αἱ ἀκρίδες καὶ οἱ ποντικοί, ὠπτοὶ ἢ ἐξηραμένοι εἰς τὸν ἥλιον. Ἕκαστον τῶν εἰδῶν τούτων πωλεῖται εἰς ἰδιαίτερον κατάστημα. *Ποδαράκια σκύλου* ξηρὰ καὶ κατνιστὰ εἶναι πολυτιμωτάτη τροφὴ καὶ

ἄριστον τονωτικόν, συνιστώμενον καὶ ὑπὸ τῶν ἰατρῶν. Ὡσαύτως τρώγουσι πάντα τὰ εἴδη τῶν ἰχθύων. Τὰς τροφὰς κόπτουσιν εἰς τεμάχια κυβοειδῆ καὶ τὰς τοποθετοῦσιν ἐντὸς τοῦ πινακίου ἐν εἴδει πυραμίδος ἢ ἡμισφαιρίου.

Ἀντὶ περονίων μεταχειρίζονται ξυλάρια, διὰ τῶν ὁποίων φέρουσι τὰ τεμάχια τῶν τροφῶν εἰς τὸ στόμα μετὰ πολλῆς τέχνης. Εἰς τὰ καρυκεύματα μεταχειρίζονται πολλῶν εἰδῶν ἀρωματικά, ὡς μοσχοκάρφια, κανέλλαν, ἰνδοπέπερι κτλ. Ὡς ἄριστα ὀρεκτικὰ θεωροῦσι τοὺς ἐπὶ πολὺ μείναντας εἰς τὴν ἁλμην ἰχθῦς καὶ τὰ *κιόβια* αὐγὰ χηνός, τὰ ὁποῖα ἀφίνουσιν ἐπὶ 40 ἡμέρας ἐντὸς μίγματος μὴ ἐσβεσμένου ἀσβέστου καὶ τέφρας, ὅπου γίνονται σκληρὰ καὶ δυσώδη. Τὰ τρώγουσι δὲ κεκομμένα εἰς στενὰ καὶ μακρὰ τεμάχια. Ἄνευ αὐτῶν, καλουμένων *πιτάν*, πλούσιον γεῦμα θεωρεῖται ἀτελές. Ἀλλὰ καὶ τὰ καθ' ἡμᾶς κλούβια αὐγὰ εἶναι ὀρεκτικώτατος μεζὲς διὰ τὸν Κινέζον.

Συμπόσια. Κατ' αὐτὰ τὸ πρῶτον παρατιθέμενον εἶναι ἡ σοῦπα, ἁπλοῦς ζωμὸς κρέατος καὶ ἰχθύων ὁμοῦ βρασθέντων ἢ φωλεῶν χελιδόνων. Μετὰ ταῦτα παρατίθενται τὸ βραστὸν κρέας καὶ οἱ ἰχθύες, ἀλλ' εἰς ἰδιαίτερα πινάκια. Εἶτα διάφορα ἄλλα εἴδη φαγητῶν, κεκαρυκευμένα διὰ λαχάνων λεπτῶς κεκομμένων ἢ ὀρυζίου, ὀσπρίων ἢ καὶ ὠῶν. Τὸ *πιτάν*, ὡς προείπομεν, εἶναι ἀπαραίτητον.

Τὸ *ἑστιατόριον* πάσης καλῆς οἰκίας εἶναι εὐρυχωροτάτη αἴθουσα, ἀλλ' ὁ οἰκοδεσπότης τρώγει εἰς ἰδιαιτέραν τράπεζαν, ἐφ' ἧς τίθενται τὰ ἀπαραίτητα ἐπιτραπέζια σκεύη δι' ἓν μόνον ἄτομον. Οἱ ἄλλοι συνδαιτυμόνες κάθηνται ἀνὰ τρεῖς εἰς ἰδιαιτέραν τράπεζαν. Ἐπιτραπέζια καλύμματα δὲν μεταχειρίζονται.

Ἐν τῇ πρώτῃ πρὸς τὰ ἀριστερὰ τοῦ οἰκοδεσπότου τραπέζῃ κάθηται ὁ ἐπισημότερος τῶν προσκεκλημένων, μετ' αὐτὸν δὲ οἱ λοιποὶ κατὰ λόγον τοῦ βαθμοῦ αὐτῶν. Εἶτα ὁ ἀρχιτρίκλινος διανέμει εἰς πάντας τὸν ζωμὸν ἐξ ἴσου. Οὐδεὶς δύναται νὰ ἀρχίσῃ τρώγων πρὶν ὁ ἀρχιτρίκλινος ἐκφωνήσῃ τρὶς τὴν λέξιν ***ζὶν*** (ὁρίστε), ταύτην δὲ ἐπαναλαμβάνουσι πάντες οἱ ὁμοτράπεζοι διαδοχικῶς, ἀπευθύνοντες τὴν φιλοφρόνησιν ***ζὶν, ζὶν, ζὶν,*** ὁ εἷς πρὸς τὸν ἄλλον. Ἀρχίζουσι δὲ τρώγοντες ὅλοι ὁμοῦ καὶ θέτοντες ταὐτοχρόνως τὸ φαγητὸν εἰς τὸ στόμα.

Μετὰ τὸ ῥόφημα ὁ ἀρχιτρίκλινος διανέμει εἰς ὅλους τὸ βραστόν, ἐπαναλαμβάνων τὸ ***ζὶν, ζὶν, ζὶν·*** ἄρχονται δὲ πάλιν τρώγοντες ὅλοι ὁμοῦ ταὐτοχρόνως. Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ γεύματος, διαρκοῦντος ἐπὶ ***ὀκτὼ καὶ πλέον ὥρας,*** καταβάλλουσι μεγίστην προσοχὴν ὅπως

αἱ κινήσεις των ὦσι κανονικαὶ καὶ ἰσόχρονοι, ὡς οἱ στρατιωτιωτικὰ γυμνάσια ἐκτελοῦντες στρατιῶται. Ἐὰν δὲ μεταξὺ τῶν συνδαιτυμόνων εὑρίσκηται Εὐρωπαῖος, καθίσταται τὸ ἀντικείμενον τοῦ γέλωτος τῶν λοιπῶν διὰ τὴν ἀδεξιότητά του, παρὰ τὴν συνήθη καὶ ὑπερβολικὴν εὐγενῆ συμπεριφορὰν καὶ ἀβροφροσύνην τῶν Κινέζων.

Ἐπὶ τῆς τραπέζης οὐδὲν ποτὸν παρατίθεται, ἀλλὰ μετὰ τὰ τρία πρῶτα φαγητὰ κομίζεται ἀπόσταγμα ἐξ ὀρύζης. Λαμβάνουσι δὲ τὰ ποτήρια πάντες ταὐτοχρόνως μετὰ τὴν ἀπαραίτητον πρόσκλησιν τοῦ ἀρχιτρικλίνου ***ζὶν, ζὶν, ζὶν.*** Τὰ ποτήρια ἅμα κενωθέντα τίθενται ἐπὶ τῆς τραπέζης ἀνεστραμμένα, ἵνα ἀποδειχθῇ ὅτι ἐκενώθησαν ἐντελῶς, μετὰ δὲ τὴν πρώτην ταύτην πόσιν εἰσέρχονται οἱ κωμῳδοί. Μετὰ τὸ τέλος τῆς παρασκάσεως συνεχίζεται τὸ γεῦμα. Κομίζονται τρία νέα εἴδη φαγητῶν καὶ εἶτα ποτόν, μεθ' ὃ ἐπαναλαμβάνεται νέα κωμῳδία.

Ἤθη καὶ ἔθιμα τῶν Κινέζων. Οἱ Κινέζοι χαιρετίζοντες οὔτε τοὺς πίλους αὐτῶν ἐκβάλλουσιν, οὔτε τὰς χεῖρας τείνουσι πρὸς ἀλλήλους, ἀλλὰ σφίγγουσι τὰς πυγμάς, ὡσεὶ πρόκειται νὰ γρονθοκοπηθῶσιν. Εἰς τοὺς γάμους καὶ τὰς κηδείας φοροῦσι μαῦρα ἐνδύματα, πρὸς διασκέδασιν δὲ πετῶσιν εἰς τὸν ἀέρα χαρταετούς, τοὺς ὁποίους κρατοῦσι διὰ τοῦ ποδός. Ἀναγινώσκουσιν ἐκ δεξιῶν πρὸς τὰ ἀριστερά, τὸ δὲ ἐπώνυμον προηγεῖται τοῦ κυρίου ὀνόματος. Αἱ μητέρες δὲν φιλοῦσι τὰ τέκνα των, ἀλλὰ τὰ μυρίζουσιν ὡς ῥόδα.

Ὅσον λαμπρὰ καὶ ἂν εἶναι ἡ σελήνη, φέρουσι πάντοτε τὴν νύκτα φανόν. Ἡ οὐρὰ τῆς κόμης θεωρεῖται ὡς ἐθνικὸν σύμβολον, πολλάκις δὲ καὶ χρησιμοποιοῦσιν αὐτήν. Ὁ ναύτης π. χ. περιδένει δι' αὐτῆς τὸν πῖλόν του, ἵνα μὴ ἁρπαγῇ ὑπὸ τοῦ ἀνέμου, ὁ δὲ διδάσκαλος, ἐὰν δὲν ἔχῃ πρόχειρον τὸ βούνευρον, τύπτει διὰ τῆς πλεξίδος του τοὺς μαθητάς του.

Οἱ ὄνυχες τῶν Κινέζων ἔχουσιν ἀπίστευτον μῆκος. Τινὲς ἐξ αὐτῶν, φοβούμενοι μὴ κοπῶσι, κατασκευάζουσι δι' αὐτοὺς ἀργυρᾶς θήκας, ἄλλοι δὲ τοὺς κρύπτουσιν ἐντὸς τῶν χειρίδων τοῦ φορέματός των. Πάντες κρατοῦσι ῥιπίδια, καὶ αὐτοὶ εἰσέτι οἱ γεωργοί. Οὗτοι ἐνῷ διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς σκάπτουσι διὰ τῆς ἑτέρας ἀεριζονται.

Ὀνόματα τῶν Κινέζων. Ὅταν τὸ βρέφος γείνῃ τεσσάρων ἑβδομάδων, ξυρίζουν τὴν κεφαλήν του. Τοῦτο εἶναι τὸ πρῶτον βάπτισμα, καὶ τότε τοῦ δίδεται τὸ πρῶτον ὄνομα. Τὸ ὄνομα τοῦτο εἶναι εἷς ἀριθμός, ὡς *ἕν, δύο, τρία*, ὅταν δὲ γείνῃ ἓξ ἐτῶν καὶ μεταβῇ εἰς τὸ σχολεῖον, μετὰ δεύτερον βάπτισμα λαμβάνει ὄνομα ἁρμονι-

κώτερον, ὡς, *Γραφὴ εὐγενής, Μελάνη τελεία, Ἐλαία ὥριμος.* Τρίτον ὄνομα λαμβάνει κατὰ τὸν γάμον του, τέταρτον ὅταν γείνῃ δημόσιος ὑπάλληλος, πέμπτον ὅταν γείνῃ ἔμπορος καὶ ἕκτον ὅταν ἀποθάνῃ.

Εἰς τὰς θυγατέρας δίδονται ὀλιγώτερα ὀνόματα. Αὗται ἕως οὗ νυμφευθοῦν καλοῦνται *Πολύμυος λίθος, Μικρὰ ἀδελφὴ* κτλ. ὅταν δὲ ὑπανδρευθοῦν προσλαμβάνουν ποιητικὰς ἐπωνυμίας, ὡς *Ἄνθος γιασεμίου, Σελήνη ἀργυρόχρους, Ἄρωμα γλυκὺ* κτλ. Ὅταν ὁ Κινέζος γεννήσῃ θυγατέρα, ἀναγγέλλει εἰς τοὺς φίλους του ὅτι *ἔπεσεν ἕνα κεραμίδι στὸ κεφάλι του.*

Κινεζικαὶ ἀβροφροσύναι. Ἔμπορος Κινέζος ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν ἐπισκέπτην τοῦ καταστήματός του, ἀντὶ τοῦ παρ' ἡμῖν καλῶς ὡρίσατε λέγει πρὸς αὐτόν· *Ὁ μέγας ἔξοχος παπποῦς ἔφαγε καλά;* Εἶτα ἐξακολουθεῖ· *Ποῖον εἶναι τὸ πολύτιμον ὄνομά σας διὰ νὰ στείλω τὰ ὑψώνα σας εἰς τὴν εὐγενῆ διεύθυνσιν;* Καὶ ἑτέρα φιλοφρόνησις· *Ἐὰν καταδέχεσθε νὰ παράσχητε εἰς ἐν ἔσχατον ζωΰφιον τὴν τιμὴν νὰ δεχθῆτε ἕνα φλυντζάνι τσάϊ, θὰ σᾶς ὁδηγήσω εἰς τὴν πτωχὴν ἀθλίαν οἰκογένειάν μου.* Κινέζος ὁμιλῶν περὶ τοῦ πατρός του λέγει· *Ὁ σεβαστὸς γέρων πρίγκηψ.* Ὁμιλῶν περὶ τῆς οἰκίας σας λέγει· *Τὸ λαμπρὸν ἀνάκτορόν σας.* Ὁμιλῶν περὶ ἑαυτοῦ, οἱαδήποτε καὶ ἂν εἶναι ἡ ἡλικία του, λέγει· *Εἶμαι ἠλίθιος μικρὸς ἀδελφός σας.* Τέλος ὁμιλῶν περὶ τῆς γυναικός του ἐνώπιον ξένων λέγει· *Αὐτὸ τὸ ζῶον ποῦ εἶναι μέσα.*

Γέννησις θυγατρός. Ἅμα τῇ γεννήσει θυγατρὸς ὁ πατὴρ πενθηφορεῖ. Τὸ βρέφος ἅμα τῇ γεννήσει του τίθεται κατὰ γῆς ἐντὸς ῥακῶν, ἐπὶ τρεῖς δὲ ἡμέρας τόσον φροντίζουσι περὶ αὐτοῦ ὅσον ὅπως μὴ ἀποθάνῃ. Τὴν τρίτην ἡμέραν ὁ πατὴρ τὸ φέρει εἰς τὴν αἴθουσαν τὴν προωρισμένην εἰς λατρείαν τῶν προγόνων καὶ τὸ ἀφιερόνει εἰς αὐτούς, συνοδευόμενος ὑπὸ φίλων φερόντων πλίνθους καὶ κεράμους, τοὺς ὁποίους κροτοῦσι πρὸ τοῦ προσώπου τοῦ βρέφους καθ' ἅπασαν τὴν διάρκειαν τῆς τελετῆς. Τὸ πένθος διὰ τὴν γέννησιν τῆς θυγατρός, τὰ ῥάκη δι' ὧν περιβάλλεται καὶ ἡ ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας ἐγκατάλειψις αὐτοῦ δηλοῦσιν ὅτι ἡ γυνὴ θὰ εἶναι ἀντικείμενον ἀποστροφῆς, ἐὰν μὴ δι' ἐναρέτου βίου ἀναγκάσῃ πάντας νὰ τιμήσωσιν αὐτήν.

Ἅμα τὰ βρέφη γίνωσιν ἑπταετῆ, χωρίζονται κατὰ γένος κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου, οὐδ' ἐπιτρέπεται πλέον εἰς αὐτὰ νὰ συγκαθήσωσιν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ψιάθου καὶ νὰ συμφάγωσιν. Ἀπὸ τῆς ἡλικίας ταύτης ἡ κόρη καταδικάζεται εἰς τὸν βίον τοῦ γυναικωνίτου, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῆς μητρός της, ἂν δέ ποτε ἐξέλθῃ τοῦ οἴκου

κλείεται ἐντὸς φορείου καὶ μὲ τὸ πρόσωπον κεκαλυμμένον, διότι πρὸ τοῦ γάμου δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἴδῃ κατὰ πρόσωπον ἄνδρα, οὔτε ἀνὴρ νὰ ἴδῃ αὐτήν. Ἡ ἀγωγὴ τῶν κορασίων εἶναι ἀποκλειστικῶς ἀνατεθειμένη εἰς τὴν μητέρα. Ἁρμόζουσα δὲ δι' αὐτὰ ἀγωγὴ θεωρεῖται οὐχὶ ἡ μάθησις, ἀλλ' ἡ σεμνότης, ἡ ἀπαράβατος αὐστηρότης τῶν ἠθῶν καὶ ἡ σωφροσύνη.

Ἡ γυνὴ ὀφείλει νὰ ὑποτάσσεται εἰς ἅπασας τὰς ἰδιοτροπίας καὶ τὰς θελήσεις τοῦ συζύγου της καὶ τῶν συγγενῶν του, νὰ ἀγαπᾷ καὶ νὰ σέβηται τοὺς ἀνδραδέλφους καὶ τὰς ἀνδραδέλφας της, οὐδέποτε νὰ ἀντιτάσσεται εἰς τὰς γνώμας καὶ δοξασίας των καὶ νὰ μὴ ζηλοτυπῇ τὰς ἄλλας γυναῖκας τοῦ συζύγου της.

Ἡ τελετὴ τοῦ γάμου. Διὰ τὴν σύναψιν γάμου εἶναι ἀπαραίτητος ἡ μεσίτρια, διότι ἡ νέα μέχρι τῆς ἡμέρας τοῦ γάμου εἶναι ἀθέατος εἰς τὸν ἄνδρα. Ὁ νέος ὁ ἐπιθυμῶν νὰ νυμφευθῇ, ἀφοῦ πρῶτον λάβῃ τὴν συγκατάθεσιν τῶν γονέων του, πέμπει τὴν μεσίτριαν νὰ ζητήσῃ τὴν νέαν παρὰ τῶν γονέων αὐτῆς. Ἂν δὲν ὑπάρχωσι τοιοῦτοι, ἀπαιτεῖται ἡ συγκατάθεσις τοῦ πρωτοτόκου ἀδελφοῦ της, καὶ ἐλλείψει τοιούτου τοῦ Μανδαρίνου νομάρχου, ἐκπροσωποῦντος τὸν Αὐτοκράτορα, ὅστις εἶναι ὁ μόνος *Πατὴρ τοῦ λαοῦ.*

Οἱ γονεῖς παρακινοῦσι τὴν θυγατέρα αὐτῶν νὰ σκεφθῇ ἀπουδαίως καὶ νὰ ἀποφασίσῃ, ἂν δὲ συγκατατεθῇ πέμπει εἰς τὸν μνηστῆρα ἐπιστολήν, περιέχουσαν ὀκτὼ χαρακτῆρας τῆς γλώσσης. Ὁ μνηστὴρ φέρει τοὺς χαρακτῆρας εἰς τὸν μάντιν, ὅστις τοὺς ῥίπτει ἐντὸς κληρωτίδος, εἶτα δὲ τοὺς ἐξάγει καὶ τοὺς τοποθετεῖ κατὰ σειράν.

Οἱ χαρακτῆρες ἐὰν ἀποτελέσωσιν ἔννοιαν λογικήν, ὁ γάμος ἀποφασίζεται, ὁ δὲ μνηστὴρ στέλλει εἰς τὴν μνηστῆρα του πολυτελῆ δῶρα. Τότε ὁ γάμος εἶναι ἀδιάῤῥηκτος, ἂν δὲ ἡ νέα ἀκολούθως ἀρνηθῇ, τιμωρεῖται παραδειγματικῶς καὶ συζεύγνυται μετὰ τοῦ μνηστῆρος αὐτῆς διὰ τῆς βίας. Τὸ αὐτὸ ἐσπέρας ἡ οἰκογένεια τοῦ μνηστῆρος καλεῖ τοὺς γονεῖς καὶ συγγενεῖς τῆς νύμφης εἰς μέγα συμπόσιον, εἰς ὃ ὅμως δὲν παρευρίσκεται ἡ νέα, περὶ δὲ τὸ τέλος τοῦ συμποσίου συμφωνοῦσι περὶ τῆς ἡμέρας τῆς τελέσεως τοῦ γάμου, ἥτις ἐκλέγεται μεταξὺ τῶν αἰσίων.

Ὁ χρόνος τῆς μνηστείας εἶναι συνήθως βραχύς, κατὰ δὲ τὴν ἡμέραν τοῦ γάμου ὁ μνηστὴρ, ἐνδεδυμένος πλουσίως καὶ ἐπιβαίνων μεγαλοπρεποῦς ἵππου, μεταβαίνει εἰς τὴν οἰκίαν τῆς μελλονύμφου, προηγουμένου τοῦ νυμφικοῦ φορείου ἀνθοσκεποῦς. Τὸ φορεῖον ἀκολουθοῦσιν αὐληταί, χαρμοσύ-

νως αὐλοῦντες, μεθ' οὓς ἔρχεται ὁ γαμβρὸς φαιδρός, συνοδευόμενος ὑπὸ τῶν συγγενῶν καὶ φίλων. Πρὸ τῆς θύρας τῆς οἰκίας τῆς μελλονύμφου ὑποδέχονται αὐτὸν οἱ συγγενεῖς καὶ οἰκεῖοι αὐτῆς, ἡ δὲ νύμφη κεκαλυμμένη ἀνέρχεται ἐπὶ τοῦ φορείου, τοῦ ὁποίου αἱ κλεῖδες παραδίδονται εἰς τὸν γαμβρόν, ὡς τὸν μόνον κύριον αὐτῆς τοῦ λοιποῦ.

Ἐνίοτε ὁ μνηστὴρ ἀνυπομονῶν, ἀνοίγει καθ' ὁδὸν τὸ φορεῖον ὅπως βεβαιωθῇ ὅτι δὲν ἠπατήθη ὑπὸ τῆς μεσιτρίας, ἐὰν δὲ νομίσῃ ὅτι ἠπατήθη, ἀποπέμπει μετ' ὀργῆς τὴν νύμφην πρὸς τοὺς γονεῖς της καὶ ὁ γάμος διαλύεται. Ἂν ὅμως μείνῃ εὐχαριστημένος, ἡ συνοδεία ἐξακολουθεῖ τὴν πορείαν της, φθάνει εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ γαμβροῦ, ἡ νύμφη ὑπόσχεται εἰς τοὺς γονεῖς τοῦ συζύγου της ἀγάπην καὶ ὑποταγήν, εἶτα μεταβαίνουσιν εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν προγόνων, ὅπου ἡ νύμφη κλίνει εὐλαβῶς γόνυ. Ἐντεῦθεν μεταβαίνουσιν εἰς τὸν νυμφικὸν θάλαμον, ἔνθα γίνεται ἡ τελετὴ τοῦ ποτηρίου ὡς ἑξῆς· Εἷς τῶν συγγενῶν προσφέρει εἰς τὸν γαμβρὸν ποτήριον πλῆρες οἴνου, οὗτος δέ, ἀφοῦ πίῃ ἐξ αὐτοῦ, ἀποκαλύπτει τὸ πρῶτον τὴν νύμφην καὶ δίδει καὶ εἰς αὐτὴν νὰ πίῃ. Αὕτη μετὰ τὴν πόσιν ἐπιστρέφει τὸ ποτήριον εἰς τὸν γαμβρόν, ὅστις τὸ συντρίβει ῥίπτων αὐτὸ κατὰ γῆς, εἰς ἔνδειξιν ὅτι οὐδεὶς θὰ πίῃ ἐκ τοῦ αὐτοῦ ποτηρίου, τὸ ὁποῖον ἤνωσεν αὐτούς. Εἶτα ἐπακολουθεῖ μέγα καὶ πολυτελὲς συμπόσιον.

Διαζύγιον. Τοῦτο εἶναι ἢ ἐκούσιον ἢ νόμιμον. Τὸ νόμιμον παραχωρεῖται εἰς τὰς ἑπομένας 7 περιστάσεις· 1) Φιλοκατηγορίας τῆς γυναικός, 2) Ἀκολασίας, 3) Ῥοπῆς εἰς τὸ κλέπτειν, 4) Στειρώσεως, 5) Καταφρονήσεως τῶν γονέων τοῦ συζύγου ἐκ μέρους τῆς συζύγου, 6) Ζηλοτυπίας, 7) Νοσηρᾶς καταστάσεως. Ἐκ τῶν 7 τούτων λόγων εἷς καὶ μόνος, ὁ τῆς ἀκολασίας ἐπιφέρει ἄμεσον διάζευξιν, τὴν ὁποίαν ἡ ἀρχὴ ἐπιβάλλει αὐτεπαγγέλτως, καταδιώκουσα τὴν ἔνοχον, συγχρόνως δὲ τιμωροῦσα τὸν σύζυγον διὰ τὴν ἄγνοιαν ἢ τὴν ἀνοχὴν αὐτοῦ. Ἀλλὰ καὶ πάλιν τὸ διαζύγιον δὲν παραχωρεῖται μετὰ πολλῆς εὐκολίας, συνῳδὰ πρὸς τὸ ἑπόμενον ἄρθρον τοῦ Σινικοῦ κώδηκος· «Καὶ ἐὰν ἡ γυνὴ ὑπέπεσεν εἰς ἓν τῶν 7 ἁμαρτημάτων, δὲν δίδεται τὸ διαζύγιον ἐὰν αὕτη ἐπενθηφόρησεν ἐπὶ τριετίαν χάριν τῶν γονέων τοῦ συζύγου της· ἐὰν ἡ οἰκογένεια τούτου, οὖσα πρὶν πτωχὴ καὶ ἄπορος, ἐγένετο πλουσία ἐκ τοῦ γάμου καὶ ἰσχυρά· ἢ ἐὰν ἡ γυνὴ δὲν ἔχει γονεῖς ὅπως παραλάβωσιν αὐτήν. Ὁ σύζυγος δὲ ὁ ζητῶν τὸ διαζύγιον ὑπὸ τοιαύτας περιστάσεις, τιμωρεῖται. Μόνη ἡ ἀπιστία τιμωρεῖται ἀμετακλήτως διὰ διαζυγίου».

Νομίσματα. Τὰ νομίσματα τῶν Κινέζων σύγκεινται ἐκ μεταλλικοῦ μίγματος μικρᾶς ἀξίας καὶ μαύρου χρώματος, φέρουσι δὲ ἐκ τοῦ ἑνὸς μέρους τὸ ὄνομα τοῦ αὐτοκράτορος καὶ ἐκ τοῦ ἄλλου τὸ ὄνομα τοῦ νομίσματος καὶ τὴν ἀξίαν αὐτοῦ. Τὸ μεγαλείτερον εἶναι τὸ *Λεάν*, διαιρούμενον εἰς ὀκτὼ *Φουέν*, τὸ δὲ Φουὲν διαιρεῖται εἰς 4 *Κάξ*. Πλὴν τούτων μεταχειρίζονται καὶ τεμάχια χρυσοῦ καὶ ἀργύρου ἀχαράκτου διὰ τὰς συναλλαγάς αὐτῶν. Διὰ τοῦτο οἱ Κινέζοι φέρουσι πάντοτε μεθ' ἑαυτῶν ψαλίδιον καὶ μικρὰν ζυγαριάν, διὰ νὰ κόπτωσι καὶ νὰ ζυγίζωσι τὸν ἀποκοπτόμενον χρυσὸν ἢ ἄργυρον κατὰ τὰς συναλλαγάς των. Ὑπάρχουσιν ἐν τῷ Βρεττανικῷ μουσείῳ σινικὰ νομίσματα φέροντα χρονολογίαν 1700 ἐτῶν π. Χ. Ἀλλὰ τὸ κυρίως ἐν χρήσει νόμισμα εἶναι τὸ *Τσιὲν* ἢ *σαπὲκ*. Ταῦτα εἶναι τεμάχια ἐκ χαλκοῦ, σχεδὸν τετράγωνα, ἀλλὰ στρογγυλούμενα ἐκ τῆς χρήσεως καὶ διάτρητα εἰς τὸ κέντρον, διὰ δὲ τῆς ὀπῆς διαπερῶσι νῆμα στερεὸν καὶ σχηματίζουσιν ὁρμαθοὺς ἐν εἴδει κομβολογίου. Ἀνὰ ἑκατοντάδα δὲ δένουσι κόμβον ἐπὶ τοῦ νήματος, καὶ ὅταν ἀποτελέσωσι 10 ἑκατοντάδας, ἑνοῦσι τὰ ἄκρα τοῦ νήματος, καὶ ἀποτελοῦσιν ὁρμαθὸν ἔχοντα ἀξίαν πέντε φράγκων, τὸν ὁποῖον φέρουσιν ἀνηρτημένον ἀπὸ τῆς ζώνης. Ἔχουσι καὶ *σαπὲκ* ἐκ ζίγκου κατωτέρας ἀξίας, ἀλλ ἐπειδὴ διὰ τῶν τοιούτων νομισμάτων εἶναι ἀδύνατοι αἱ μεγάλαι συναλλαγαί, παρεδέχθησαν τὴν ἐν τῷ κράτει εἰσαγωγὴν τῶν ἱσπανικῶν *πιάστρων*.

Τὸ χαρτονόμισμα. Ἀπὸ πολλοῦ οἱ Κινέζοι γνωρίζουσι τὴν χρῆσιν τοῦ χαρτονομίσματος, ἀλλὰ τοῦτο περιέπεσε σήμερον εἰς ἀχρηστίαν, ἐκτὸς τῶν βορείων μερῶν τῆς Κίνας. Ἐπειδὴ ὅμως εἶναι ὑποχρεωμένοι συνεχῶς πρὸς τιμὴν τῶν προγόνων ἢ κατὰ τὰς κηδείας νὰ καίωσι χαρτονόμισμα, ἐκπροσωποῦν πολλάκις οὐχὶ εὐκαταφρόνητον ἀξίαν, οἱ Κινέζοι ὡς ἄνθρωποι πρακτικοὶ κατεσκεύασαν κατ' ἀπομίμησιν τῶν γνησίων κίβδηλα χαρτονομίσματα, πωλούμενα ἀτοκλειστικῶς πρὸς τοιαύτην χρῆσιν, δι' αὐτῶν δὲ ἐφοδιάζουσι τοὺς νεκροὺς των ἐν τῷ φερέτρῳ ἵνα *πληρώσωσι τὰ χρέη των*. Ὁ Εὐρωπαῖος ἀνάγκη νὰ προσέχῃ εἰς τὰς συναλλαγάς του, διότι ὁ Κινέζος μετέρχεται πάντα τρόπον ὅπως τὸν ἐξαπατήσῃ.

Ἡμερομίσθια. Ταῦτα ἐν Κίνᾳ εἶναι εὐτελέστατα. Ὁ μέσος ὅρος αὐτῶν εἶναι ἥμισυ περίπου φράγκον. Οἱ γλύπται, οἱ ὁποῖοι εἰσὶν ἀληθῶς καλλιτέχναι, σπανίως κερδίζουσι πλέον τοῦ ἑνὸς φράγκου καὶ 25 ἑκατοστῶν καθ' ἑκάστην. Καὶ ὅμως ζῶσιν εὐτυχεῖς, διότι εἶναι ὀλιγαρκέστατοι, ἡ δὲ τιμὴ τῶν

τροφίμων εἶναι λίαν εὐτελής. Ὁ ἐργάτης δαπανῶν 15 *σαπὲκ* καθ' ἑκάστην τρέφεται ἀρκετὰ καλῶς.

Κουρεῖς. Οἱ κουρεῖς καὶ κομωταὶ τῶν Σινῶν ἔχουσι πολλὴν ἐργασίαν, σταθμεύουσι δὲ εἰς τὰς ὁδοὺς ὑπὸ τὴν σκιὰν μεγάλων δένδρων. Καὶ πρῶτον λούουσι τὴν κεφαλὴν τοῦ πελάτου καλῶς, εἶτα δὲ ἐπιμελῶς ξυρίζουσιν αὐτὴν περιφερικῶς μέχρι τῆς κορυφῆς. Ἔπειτα λύουσι τὴν πλεξίδα, τὴν κτενίζουσι καὶ εἶτα τὴν ἐπαναπλέκουσι διὰ μετάξης. Ὑπάρχουν ὅμως καὶ συστηματικὰ κουρεῖα διὰ τοὺς εὐγενεῖς καὶ τοὺς ἐμπόρους.

Κηδεῖαι. Κατὰ τοὺς γάμους καὶ ἰδίως κατὰ τὰς κηδείας ὁ Κινέζος ἐξοδεύει τόσα, ὥστε πολλάκις ἡ ὑπερβολικὴ δαπάνη ἐπιφέρει τὴν καταστροφὴν τοῦ οἴκου. Ἵνα ἐνδύσῃ καλῶς τὸ πτῶμα τοῦ πατρὸς ἢ τῆς μητρός του, προμηθεύθῃ ὡραῖον φέρετρον καὶ ποιήσῃ μεγαλοπρεπῆ κηδείαν, πωλεῖ ἐν ἀνάγκῃ τὰ ἐπιπλά του, καὶ ὑποθηκεύει ἢ πωλεῖ τὸν ἀγρὸν ἢ τὴν οἰκίαν του. Πολλοὶ κλέπτουσιν ἵνα δυνηθῶσι νὰ ἐκτελέσωσι τὸ δι' αὐτοὺς ἱερὸν τοῦτο καθῆκον. Οὐδέποτε δὲ θάπτουσι τὸν νεκρὸν τὴν ἐπιοῦσαν τοῦ θανάτου του, ἀλλὰ τὸν κρατοῦσιν εἰς τὴν οἰκίαν ἐπὶ τρεῖς ἑβδομάδας, ἐπὶ μῆνα ἢ καὶ ἐπὶ πολλοὺς μῆνας πολλάκις. Δύνανται δὲ νὰ πράττωσι τοῦτο ἄνευ κινδύνου τῆς ὑγείας των, διότι τοὺς βαλσαμόνουσι καὶ κλείουσιν ἑρμητικῶς τὸ φέρετρον αὐτῶν, ὅπως μὴ ἐξέρχηται ἡ ἐλαχίστη ἀναθυμίασις. Διατηροῦσι τὸν νεκρὸν πλησίον τῶν συγγενῶν πρῶτον ἵνα τιμήσωσι τὴν μνήμην αὐτοῦ, καὶ ὅπως κατορθώσωσι νὰ ἐξοικονομήσωσι τὰ διὰ τὴν κηδείαν ἀναγκαιοῦντα ἔξοδα. Ἂν τις ἀποθάνῃ μακρὰν τῆς πατρίδος του, διατηροῦσι τὸν νεκρόν του, μέχρις οὗ δυνηθῶσι νὰ πέμψωσιν αὐτὸν εἰς τοὺς οἰκείους του, ἔνθα πρέπει νὰ ταφῇ.

Κηδεία Αὐτοκράτορος. Ἡ κηδεία τοῦ προτελευταίου αὐτοκράτορος ἐγένετο ὡς ἑξῆς· Ὁ νεκρὸς πολυτελέστατα ἐνδεδυμένος ἐτέθη ἐν φερέτρῳ ἐκ διαφόρων εὐόσμων ξύλων ἀλόης, σανδάλου κτλ. ἐντέχνως κατασκευασμένῳ καὶ κεκοσμημένῳ διὰ πολυτίμων λίθων καὶ μετάλλων. Ἐφέρετο ὑπὸ 12 ἱερέων, τῶν ὁποίων προηγοῦντο πολλοὶ ἄλλοι, ἐξ ὧν οἱ μὲν ἐβάσταζον ξόανα χρυσᾶ, ἀργυρᾶ ἢ ὀρειχάλκινα, οἱ δὲ χρυσοῦφάντους καὶ ἀργυροῦφάντους σημαίας, καὶ ἄλλοι εὐμεγέθεις λαμπάδας ἢ τιμαλφῆ θυματήρια, ἔνθα ἔκαιον λιβανωτὸν καὶ κεχρυσωμένον χάρτην. Τούτους ἠκολούθει πλῆθος ἄλλων κρουόντων ὀρειχάλκινα ὄργανα καὶ θρηνούντων μᾶλλον ἢ ψαλλόντων. Μετὰ τούτους εἵποντο 12 ἐλέφαντες, κεκοσμημένοι μὲ χρυσᾶ ὑφάσματα καὶ φέροντες ἡνίας πεποικιλμένας μὲ πολυτίμους λίθους. Μετὰ τούτους ἤρχοντο 300 ἵπποι καὶ 100 κάμηλοι, ἐφ' ὧν εὑρίσκοντο οἱ θησαυροὶ καὶ ἅπαντα τὰ κειμήλια, ἔπιπλα καὶ σκεύη τοῦ θανόντος. Εἵποντο οἱ μεγιστᾶνες, οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ πάντες οἱ ἔγκριτοι τῶν πολιτῶν, περιεκύκλουν δὲ τὴν κηδείαν ἀναρίθμητα τάγματα στρατοῦ. Ἅπασα ἡ συνοδεία ἐφθασεν εἰς μεγίστην πεδιάδα, ὅπου ὑπῆρχε πυρὰ οὐχὶ ἐκ ξύλων ἀλλ' ἐξ ἐπιχρύσου, ἐπαργύρου καὶ λευκοῦ χάρτου ἀρίστης ποιότητος. Αὕτη ἀπετέλει μέγαν ὄγκον καὶ ἐφαίνετο ὡς στίλβον ὄρος.

Ἐπὶ ταύτης ἑκάη οὐ μόνον ὁ νεκρὸς ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ θησαυροὶ καὶ τὰ ἐπὶ καμήλων καὶ ἵππων κομισθέντα, ὅταν δὲ ἤρχισε τὸ πῦρ, ἐνόμιζέ τις ὅτι ἔβλεπεν ὄρος χρυσοῦν ἐκπέμπον ἡφαιστείου φλόγας, καὶ μάλιστα ὅταν ἀναλυόμενος ὁ χρυσὸς καὶ τὰ ἄλλα πολύτιμα μέταλλα, ἤρχισε νὰ καταρρέῃ εἰς χειμάρρους καὶ λάβας πανταχόθεν. Καιομένου τοῦ νεκροῦ τρεῖς τῶν οἰκείων αὐτοῦ προσεφέρθησαν νὰ συνοδεύσωσιν αὐτὸν εἰς τὸν ἄλλον κόσμον, οὗτοι δὲ ἦσαν εἷς τῶν συμβούλων του, εἷς τῶν ἱερέων του καὶ μία τῶν παλλακίδων του, οἵτινες πάραυτα ἀπηγχονίσθησαν. Ἂν ὅμως οὐδεὶς προσφερθῇ διὰ τὴν ἑκούσιον θυσίαν, ὁ νόμος ὑποχρεοῖ εἰς τοῦτο τρεῖς τοὺς μᾶλλον εὐνοουμένους τῶν αὐλικῶν του.

Ἡ ἀξία τοῦ πυροληθέντος χάρτου ὑπερέβαινε τὰς *70,000* ταλλήρων, ἡ δὲ τῶν πυροληθέντων θησαυρῶν καὶ λοιπῶν ἀντικειμένων ὑπερέβαινε τὰ *40,000,000!*

Τὸ πένθος. Οἱ τάφοι τῶν Κινέζων δὲν εἶναι ὑπόγειοι ἀλλὰ κατασκευάζονται πάντοτε ὑπὲρ τὸ ἔδαφος, ἀφοῦ δὲ εἰσαγάγωσι τὸ φέρετρον, σφραγίζουσι τὴν εἴσοδον. Οἱ τῶν πτωχῶν τάφοι καλύπτονται διὰ χώματος, ἀλλὰ διὰ τοὺς πλουσίους ἐγείρουσι μεγαλοπρεπῆ μαυσωλεῖα ἢ καὶ ναούς. Τὸ πένθος διὰ τὸν πατέρα ἢ τὴν μητέρα διαρκεῖ 27 μῆνας, ὁ δὲ θάνατος αὐτῶν μεταβάλλει τὸν συνήθη βίον τῆς οἰκογενείας. Ὅσοι τῶν υἱῶν κατέχουσι δημοσίας θέσεις, ὀφείλουσι νὰ ἀποσυρθῶσιν εἰς μόνωσιν διαρκοῦντος τοῦ πένθους, τὸ δὲ πένθιμον χρῶμα εἶναι τὸ λευκόν. Οἱ υἱοὶ δὲν ξυρίζουσι τὸν πώγωνα κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ πένθους, οὔτε τὸν κτενίζουσι. Δὶς τοῦ ἔτους ἡ ἐπίσκεψις τῶν τάφων εἶναι ὑποχρεωτική, κατὰ τὸ ἔαρ καὶ τὸ φθινόπωρον. Ἑκάστη οἰκογένεια μεταβαίνει καὶ καθαρίζει τὸν τάφον, εἶτα προσφέρει θυσίας εἰς τὰς ψυχὰς τῶν πατέρων.

Ἐπιτάφια γεύματα. Οἱ ἀπόγονοι, ἐπισκεπτόμενοι τοὺς τάφους τῶν προγόνων, προσφέρουσιν εἰς αὐτοὺς μέρος τῶν

ἀγαθῶν, τὰ ὁποῖα ἔλαβον παρ' αὐτῶν, προσκαλοῦσι δὲ τὰς ψυχὰς τῶν νεκρῶν εἰς ἀληθὲς συμπόσιον, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας τρώγουσι τὰ φαγητά, τὰ ὁποῖα προσφέρουσιν εἰς τοὺς νεκροὺς ἐπὶ τῶν μνημείων. Τὰ φαγητὰ ταῦτα εἶναι πέντε εἰδῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἀταραίτητον εἶναι τὸ χοίρειον κρέας.

Τὰ φέρετρα. Οἱ πλεῖστοι τῶν Κινέζων ἀπὸ τῆς ἐπιούσης τοῦ γάμου των μόνην ἔχουσι φροντίδα νὰ παρασκευάσωσι τὰ τοῦ θανάτου των ὅσον οἷόν τε μεγαλοπρεπέστερον, πρὸς τοῦτο δὲ κατασκευάζουσι πολυτελέστατον φέρετρον, τὸ φέρουσιν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτῶν καὶ τὸ τοποθετοῦσιν εἰς θέσιν περίβλεπτον παρὰ τὴν θύραν τῆς εἰσόδου. Οἱ δυνάμενοι κατασκευάζουσι πολυτελὲς μαυσωλεῖον.

Κατὰ τὰς ἐπικηδείους τελετὰς τῶν ἕκαστος φιλοτιμεῖται νὰ φανῇ ἀνώτερος τοῦ ἄλλου ὡς πρὸς τὴν πολυτέλειαν, κατὰ δὲ τὴν διάρκειαν αὐτῶν δίδουσι λουκούλλια δεῖπνα. Κατὰ τὰς κηδείας οἱ βόνζοι (ἱερεῖς) καὶ οἱ θρηνῳδοὶ ἱερουργοῦσι καὶ κλαίουσιν ἐπὶ μισθῷ, μετέχοντες καὶ τῶν μετὰ τὴν ταφὴν πλουσίων συμποσίων.

Παραθέτομεν ἐνταῦθα σημείωσιν τῆς γενομένης δαπάνης κατὰ τὴν κηδείαν Κινέζου, ἁπλοῦ ἐμπόρου καὶ οὐχὶ Μανδαρίνου ἢ ἐπισήμου προσώπου.

Φέρετρον ἐκ πολυτίμου ξύλου	Φρ.	366
Στολισμὸς νεκροῦ....	»	720
Ἀντιμισθία ἱερέων...	»	360
Χάρτης διὰ τὰς θυσίας καὶ λευκὰ ζῶναι διὰ τοὺς θρηνοδούς	»	1,560
Κεφαλόδεσμοι καὶ λευκὰ ζῶναι διὰ τοὺς θρηνοδούς	»	1,950
Μνημεῖον	»	2,250
Ἀγωνισταὶ διὰ 3 ἡμερονύκτια	»	450
Ἀντίτιμον 10 χοίρων	»	720
Ζαχαρωτά.....	»	810
Διάφορα ἄλλα φαγητά	»	2,000
Τὸ ὅλον	Φρ.	11,186

Νηστεία. Οἱ Κινέζοι ἔχουσι καὶ οὗτοι τὴν νηστείαν αὐτῶν, διαρκοῦσαν ἐπὶ δέκα ἡμέρας. Ἡ πρώτη ἡμέρα ὀνομάζεται *Ἡμέρα τῶν πηγῶν*, κατ' αὐτὴν δὲ ἀπέχουσι πάσης κρεωφαγίας, οἱ δὲ εὐλαβέστεροι οὐδαμῶς τρώγουσι. Κατ' αὐτὴν κρύπτουσι τὰ σάρωθρα καὶ τοὺς κώδωνας ὡς ἀπαίσια.

Ἡ δευτέρα λέγεται *Ἡμέρα τῶν σκύλων*, τοὺς ὁποίους τοσοῦτον τιμῶσιν ἐν Κίνᾳ, ὥστε ὑπάρχουσιν ἐπίτηδες λεπτουργοὶ πρὸς κατασκευὴν τῶν φερέτρων αὐτῶν. Κατὰ σινικὴν παράδοσιν, κύων τις ἔσωσέ ποτε ἕνα σοφόν, καταφαγὼν τὸν δολοφόνον, ἔκτοτε δὲ χρονολογεῖται ὁ πρὸς τὰ ζῶα ταῦτα σεβασμός. Καὶ ὅμως τοῦτο δὲν τοὺς ἐμποδίζει νὰ τὰ θεωρῶσιν ὡς ἀρίστην τροφὴν καὶ νὰ τὰ τρώγωσιν.

Ἡ τρίτη ὀνομάζεται *Ἡμέρα*

τῶν χοίρων, κατ' αὐτὴν δὲ τελεῖται ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου χοίρου, τοῦ σώσαντος ἀπὸ τοῦ πυρὸς πολύτιμον χειρόγραφον. Κατ' αὐτὴν οὐδεὶς τρώγει χοίρειον κρέας.

Ἡ τετάρτη ὀνομάζεται *Ἡμέρα τῶν ἀρνίων*, αὕτη δὲ τελεῖται πρὸς τιμὴν ἑνὸς ποιμένος, διδάξαντος πρὸς αὐτοὺς τὴν ἐριουργίαν.

Ἡ πέμπτη λέγεται *Ἡμέρα τῶν δαμάλεων*, διότι κατὰ σινικὴν παράδοσιν μία δάμαλις ἐγαλούχησεν ἓν βρέφος ὀρφανόν, τὸ ὁποῖον ἡλικιωθὲν ἐγένετο Μανδαρῖνος καὶ ἀνήγειρε ναὸν εἰς τὴν τροφόν του. Διὰ τοῦτο πολλοὶ δὲν τρώγουσι βόειον κρέας καθ' ὅλον τὸν βίον των, ἄλλοι δὲ ἀπὸ τοῦ τεσσαρακοστοῦ ἔτους ἵνα μὴ κολασθῶσιν.

Ἡ ἕκτη ὀνομάζεται *Ἡμέρα τῶν ἵππων* ἡ δὲ ἑβδόμη εἶναι ἀφιερωμένη πρὸς τὸν διδάξαντα αὐτοὺς νὰ τρέφωνται μὲ ὀρύζιον, σῖτον καὶ κρέας. Ἡ ὀγδόη εἶναι *Ἡμέρα τῶν δημητριακῶν καρπῶν*, ἡ ἐννάτη *Ἡμέρα τοῦ λίνου* ἡ δὲ δεκάτη *Ἡμέρα τῶν κουκίων καὶ τῶν ῥεβιθίων*.

Ἱεροτελεστίαι. Αὗται ἔχουσι πολλὴν ὁμοιότητα πρὸς τὰς τῶν καθολικῶν. Οἱ Βόνζοι, ἤτοι οἱ ἱερεῖς αὐτῶν κλίνουσι γόνυ, ἀνυψοῦντες καὶ συνενοῦντες τὰς χεῖρας ἀπαραλλάκτως ὡς οἱ δυτικοὶ ἱερεῖς, ἀλλ' οἱ Κινέζοι οὐδέποτε ἐκκλησιάζονται εἰς τοὺς ναούς. Μόνοι οἱ Βόνζοι προσεύχονται καὶ λειτουργοῦσιν, ἐπικαλούμενοι τὰς εὐλογίας τοῦ Θεοῦ ὑπὲρ ὅλων τῶν ἄλλων. Ὁ Κινέζος μόνον εἰς σπουδαιοτάτας περιστάσεις τοῦ βίου του προσεύχεται ἀτ' εὐθείας πρὸς τὸν Θεόν, ὅταν π. χ. προτίθεται νὰ ἐπιχειρήσῃ ταξείδιον ἢ ἐπιθυμεῖ ἀγαθόν τι. Τότε εἰσέρχεται εἰς τὸν ναόν, καίει χρυσοῦν χάρτην ἢ λιβανωτόν, καὶ μαντεύεται.

Ναοί. Εἰς ἑκάστην οἰκίαν τῆς νοτίου Κίνας ὑπάρχουσι δύο ναΐσκοι, εἷς ἐσωτερικὸς καὶ ἕτερος ἐξωτερικός. Ὁ ἐσωτερικὸς κεῖται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς τὸ βάθος τῆς αἰθούσης, ὀλίγον ὑψηλότερος αὐτῆς, φέρων τὴν εἰκόνα τῆς προστάτιδος τοῦ οἴκου θεότητος, ὁ δὲ ἐξωτερικὸς κεῖται παρὰ τὴν θύραν τῆς εἰσόδου, ὁμοιάζων μικρὸν φοῦρνον.

Τὰ εἴδωλα. Εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς πόλεις τῆς Κίνας ὑπάρχουσιν ἐργαστήρια πωλοῦντα εἴδωλα ἀντὶ ὀλίγων σαπεκ μέχρις ὑπερόγκου τιμῆς, πολλὰ δὲ τούτων εἶναι ἀρχαιότατα. Φαίνεται ὅτι οἱ Κινέζοι ἀντικαθιστῶσι χωρὶς πολλὴν εὐλάβειαν τοὺς μὴ ἀρέσκοντας αὐτοῖς θεοὺς δι' ἑτέρων, ἐχόντων κατ' αὐτοὺς μεγαλειτέραν δύναμιν, καὶ εἰσακουόντων μᾶλλον τὰς ἐπικλήσεις αὐτῶν.

Θρησκευτικαὶ τελεταί. Μάρτυς αὐτόπτης Εὐρωπαῖος περιγράφει ὡς ἑπομένως μίαν θρη-

σκευτικὴν τελετὴν τῶν Κινέζων· «Εἰς τὴν εὐρυτέραν ὁδὸν τῆς πόλεως, ἥτις ἐφαίνετο ὡσεὶ πυρπολουμένη ἐκ τῶν φώτων, κατά τινα νύκτα ἐπεκράτει μεγάλη κίνησις. Πανταχοῦ ἠκούοντο μουσικαί, γάγγκ (κρόταλα), τύμπανα καὶ γοεροὶ τόνοι διαφόρων ἠχηρῶν ὀργάνων. Ἐτελεῖτο δημοσία τελετὴ μετὰ θυσίας εἰς τοὺς θεούς. Ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁδοῦ ἦτο ἐστρωμένη τράπεζα, ἀντὶ δὲ ἁπλῶν πινακίων ἦσαν ἐπ' αὐτῆς ὁλόκληρα ζῶα, ἤτοι εἷς χοῖρος καὶ ἓν πρόβατον, ἀμφότερα κεκαλυμμένα δι' ἀνθέων καὶ κρομμύων. Ἡ ἐπίλοιπος τράπεζα ἐκαλύπτετο ὑπὸ ὀρνίθων, διαφόρων φαγητῶν ἐξ ὀρύζης, καρπῶν, ὀπωρικῶν κτλ. Εἰς τὸ ἓν ἄκρον τῆς τραπέζης ὑπῆρχον ἕδραι, ἐφ' ὧν ὑπετίθετο ὅτι ἐκάθηντο οἱ θεοί, κατὰ διαλείμματα δὲ ἡ μουσικὴ ἀνέκρουε τοὺς θρηνώδεις ὕμνους τῶν Κινέζων. Ἐν συνόλῳ ἡ σκηνὴ παρουσίαζε θέαμα παραδοξώτατον καὶ περιεργότατον».

Διτανεῖαι. Ὁ αὐτὸς Εὐρωπαῖος περιγράφει μίαν λιτανείαν Κινεζικὴν γενομένην ἐν Σαγάῃ, ἥτις ἀναπτυχθεῖσα εἶχεν ἔκτασιν μιλλίου. Οἱ θεοί, ἐνδεδυμένοι μὲ ὡραιότατα μεταξωτά, ἐφέροντο ἐπὶ μεγαλοπρεπῶν ἑδρῶν, ἀκολουθούντων πιστῶν, φορούντων λαμπρὰς ἑορτασίμους στολὰς καὶ τὰ παράσημα τῶν ἀξιωμάτων αὐτῶν. Αἱ ἐνδυμασίαι τῶν ἀνθρώπων τοῦ ἐπιτελείου τῶν θεῶν ἦσαν ἀκριβὴς ἀπομίμησις τῶν ὑψηλῶν προσώπων τῶν ἀποτελούντων τὴν ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτάτου βαθμοῦ Μανδαρίνων. Ἠκολούθουν προσέτι καὶ δήμιοι ἕτοιμοι νὰ τιμωρήσωσι τὴν ἐλαχίστην ἀταξίαν. Μουσικαὶ τοποθετημέναι κατὰ διαστήματα μεταξὺ τῶν τάξεων τῆς λιτανείας ἐπαιάνιζον. Ἡ λιτανεία διηυθύνθη εἰς ἕνα ναόν, ἔνθα ἔθηκαν τοὺς θεούς, πολυάριθμοι δὲ πιστοὶ προσῆλθον τότε καίοντες θυμίαμα.

Γυναῖκες πολυτελῶς ἐνδεδυμέναι καὶ ἀκολουθούμεναι ὑπὸ τῶν τέκνων αὐτῶν ἦσαν διεσπαρμέναι εἰς τὰ πέριξ τοῦ ναοῦ γονυπετεῖς, μεγάλη ποσότης ἀργυροῦ χάρτου συνεσωρεύετο ἐπὶ μιᾶς τραπέζης, ὅτε δὲ ἡ ἱερουργία ἐπερατώθη ἔθηκαν πῦρ εἰς αὐτόν.

Ναοί. Ναοὺς καὶ μοναστήρια ἀπαντᾷ τις ἐν Κίνᾳ κατὰ πᾶν βῆμα. Ἐν Πεκίνῳ ὑπάρχουσιν 700 ναοὶ καὶ μοναί. Ὁ ἐπισημότερος πάντων τῶν ἐν Πεκίνῳ ναῶν εἶναι ὁ τοῦ Βούδδα, ἐντὸς τοῦ ὁποίου εὑρίσκει τις κατὰ πᾶσαν ὥραν 300 ἱερεῖς καθημένους ἀκινήτους καὶ προσευχομένους.

Ὁ Ναὸς τοῦ κυνός. Ὑπάρχει ἐν Κίνᾳ παρὰ τὴν ἀριστερὰν ὄχθην τοῦ Κυανοῦ Ποταμοῦ μεγαλοπρεπὴς παγόδα (ναὸς) ὀνομαζομένη *Παγόδα τοῦ πιστοῦ κυνός*, περὶ τῆς ὁποίας ἡ παράδοσις ἀναφέρει τὰ ἑξῆς· Ὑπῆρχεν ἀγαθότατος καὶ νοημονέστατος κύων, ἀνήκων εἰς ἕνα λεπτουργόν, ὅστις διὰ τῆς ἐργασίας αὐτοῦ ἐσχημάτισε μικρὰν περιουσίαν καὶ ἐπανήρχετο μετὰ τοῦ κυνός του εἰς τὴν γεννέθλιον πόλιν του. Ὁ λεπτουργός, γέρων ἤδη, ὤθει πρὸ αὐτοῦ μικρὸν ἁμαξίδιον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου εἶχε τὸν θησαυρὸν καὶ τὰ ἐργαλεῖά του, ἐκ τῆς χαρᾶς δὲ ὅτι θὰ ἐπανέβλεπε τὸ προσφιλὲς χωρίον του, ἐβυθίσθη εἰς βαθὺν ὀεμβασμόν.

Δύο λεύγας μακρὰν τοῦ χωρίου του ὁ κύων ἔστη ὑλακτῶν, ἀλλ' ὁ γέρων λεπτουργὸς οὐδαμῶς ἀντελήφθη τούτου, καθὰ ἦδη προσέχων εἰς τὸ φαινόμενον χωρίον του. Τότε αἱ ὑλακαὶ τοῦ κυνὸς μετεβλήθησαν εἰς γόους, ἀλλ' ὁ ὁδοιπόρος, λικνιζόμενος ὑπὸ τῶν κακοποιῶν πνευμάτων τῆς νυκτός, δὲν ἤκουεν αὐτούς. Τέλος ὁ λεπτουργὸς φθάνει πρὸ τῆς οἰκίας του, ἐκεῖ δὲ ψαύει τὸν μικρὸν θησαυρόν του, ἀλλὰ τὸ περικλεῖον αὐτὸν κιβώτιον εἶναι κενόν. Ὁ πυθμὴν τοῦ χειραμαξίου του ὑπεχώρησεν ὡς ἐκ τοῦ βάρους, ὁ δὲ θησαυρὸς ἀπώλετο. Ὁ λεπτουργὸς κλαίων καὶ ὀδυρόμενος ἐπιστρέφει, ἐπὶ 8 ἡμερονύκτια ζητεῖ μάτην πανταχοῦ τῆς ὁδοῦ τὸν θησαυρόν του, παράφρων δὲ ἐκ θλίψεως ἀποφασίζει νὰ αὐτοκτονήσῃ. Ζητεῖ κατάλληλον κλάδον δένδρου ὅπως ἀπαγχονισθῇ, βλέπει ἓν δένδρον, πλησιάζει εἰς αὐτό, ἀλλ' αἴφνης ὁ ποῦς του προσκόπτει ἐπί τινος σώματος. Παρατηρεῖ μετὰ προσοχῆς καὶ τί βλέπει; Ἦτο ὁ πιστός του κύων νεκρός. Ὑπεγείρει τὸ πτῶμά του καὶ κάτωθεν αὐτοῦ εὑρίσκει τὸ ἀργύριον. Ὁ λεπτουργὸς ἐνεταφίασε τὸν πιστὸν αὐτοῦ κύνα, ἀλλ' οἱ Κινέζοι ποιηταὶ τοσοῦτον ἐξύμνησαν τὰς ἀρετὰς τοῦ ζῴου, ὥστε πολλαὶ ἀγαθαὶ γυναῖκες μετέβαινον ἐπὶ τοῦ τάφου του προσευχόμεναι καὶ καίουσαι χάρτην καὶ λιβανωτόν. Μικρὸν κατὰ μικρὸν ἡ λατρεία αὐτοῦ ἐξηπλώθη καὶ μετέβαινον πρὸς προσκύνησιν τοῦ τάφου ἀπὸ μακρυνῶν χωρῶν. Τέλος δὲ ἐγένετο ἕρανος καθ' ὅλην τὴν χώραν καὶ ἠγέρθη μεγαλοπρεπὴς παγόδα, ἐντὸς τῆς ὁποίας κατοικοῦσι σήμερον δώδεκα βόνζοι.

Ὑπάρχει ἐν Κίνᾳ ἱερὸς ναὸς ἀφιερωμένος εἰς ἀκανθόχοιρον.

ΤΟ ΠΕΚΙΝΟΝ

Ἡ πρωτεύουσα τῆς Κίνας, τὸ *Πεκῖνον*, θεωρούμενον ἀπὸ τῆς κορυφῆς τῶν περιστοιχούντων τὴν ταρταρικὴν πλευρὰν ὀρέων, παριστᾷ γραφικωτάτην θέαν ποικιλλοχρόου δάσους. Τὴν ὅρασιν προσβάλλουσιν ἰδίως τὰ περιβάλλοντα αὐτὸ

τείχη, τὸ σοβαρὸν μεγαλεῖον τῶν ὁποίων προξενεῖ μυστηριώδη ἐντύπωσιν.

Τῷ 1215 ὁ Ζεγγὶς-Χὰν κατέστησε τὸ Πεκῖνον πρωτεύουσαν τοῦ βασιλείου αὐτοῦ. Τῷ 1437 τὰ τείχη αὐτοῦ κατεσκευάσθησαν ἐκ πλίνθων, ἐνῷ προηγουμένως ἦσαν ἐξ ἁπλοῦ

Ο ΑΡΧΗΓΟΣ ΤΟΥ ΕΝ ΚΙΝΑΙ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΤΡΑΤΟΥ ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΣΤΡΑΤΑΡΧΗΣ ΒΑΛΔΕΡΣΕΕ

πηλοῦ. Ἡ σινικὴ δυναστεία ἔληξε τῷ 1644, ὅτε τὸ Πεκῖνον ἐκυριεύθη, λέγεται δὲ ὅτι αἱ φλόγες τῶν πυροληθέντων ἀνακτόρων κατηύγαζον μέχρις ἀποστάσεως 15 μιλλίων. Ἡ δὲ συνοδεία τῶν φερόντων τὰ λάφυρα ζῴων τῶν ἐξελθόντων τοῦ τείχους εἶχε μῆκος 30 μιλλίων.

Τῷ 1662 ἐφονεύθησαν ὑπὸ σεισμοῦ 300 κάτοικοι τοῦ Πεκίνου μετὰ δὲ 70 ἔτη ἐπίσης ὑπὸ σεισμοῦ ἕτεραι 100,000. Τὸ Πεκῖνον κεῖται ἐν τῷ μέσῳ εὐφόρου χώρας, ἔνθα ὑπάρχουσιν ἐκτεταμένα σκιερὰ δάση. Ἔχει δὲ γραφικωτάτην θέαν ὡς ἐκ τῶν στιλβόντων χρυσοστεγῶν ναῶν, τῶν μακρῶν σειρῶν τῶν λαχανοφόρων, βουτυροφόρων ἢ οἰνοφόρων ἁμαξῶν, τῶν διαφόρου χρώματος καὶ σχήματος πολυαρίθμων φορείων καὶ τῶν μακρῶν σειρῶν τῶν φορτηγῶν καμήλων καὶ λοιπῶν.

Αἱ 16 πύλαι τοῦ Πεκίνου εἰσὶ κατὰ πάντα ὅμοιαι πρὸς ἀλλήλας, σχηματίζονται δὲ ὑπὸ διαφόρων πύργων. Εὐρεῖα θολοσκεπὴς ὑπόγειος ὁδὸς ἄγει ἀπὸ τῶν πύργων εἰς περίβολον χρησιμεύοντα διὰ στρατιωτικὰ γυμνάσια, διότι εἰς ἕκαστον πύργον ὑπάρχουσι στρατῶνες, τελωνειακοὶ φύλακες καὶ ἀστυνομικοὶ ὑπάλληλοι. Ἀνωτέρω ὑπάρχει ἑτέρα ὁδὸς ἐπίσης θολοσκεπής, ἐπὶ τῆς ὁποίας βαδίζων τις βλέπει ἑκατέρωθεν κεκλιμένα πεδία, κατάλληλα δι' ἀνάβασιν ἵππων εἰς τὰ τείχη. Ταῦτα ἔχουσι τοσοῦτον πλάτος ὥστε ἐπ' αὐτῶν δύνανται νὰ βαδίσωσι παραλλήλως 4 ἅμαξαι.

Αἱ δύο πρὸς βορρᾶν πύλαι ὀνομάζονται ἡ μὲν *Πύλη τῆς ἐξόχου ἀρετῆς*, διότι ἀνοίγεται μόνον πρὸς ὑποδοχὴν νικηφόρου στρατοῦ, ἡ δὲ *Πύλη τῆς αἰωνίας εἰρήνης*. Ἡ ὅλη περιφέρεια τῶν τειχῶν ἔχει ἔκτασιν 24 μιλλίων, ἀναρίθμητα δὲ τηλεβόλα χαίνουσιν ἐξ αὐτῶν.

Ἐν Πεκίνῳ διεγείρουσι θαυμασμὸν οἱ αὐτοκρατορικοὶ κῆποι, βλέπων δέ τις αὐτούς, ὑποθέτει ὅτι οἱ ἄρχοντες τῆς αὐτοκρατορίας κυρίαν ἔχουσι καὶ μόνην φροντίδα αὐτῶν τὴν ἡδυπάθειαν. Καὶ ὅμως οὐδαμῶς συμβαίνει τὸ τοιοῦτον. Ὁ αὐτοκράτωρ κατά τε τὸ θέρος καὶ τὸν χειμῶνα ἐγείρεται λίαν πρωΐ, ἀφ' οὗ δὲ πρῶτον ἐπισκεφθῇ τὴν μητέρα του, συνεργάζεται μετὰ τῶν ὑπουργῶν του.

Εἰς τὰς δύο κυριωτέρας λεωφόρους τοῦ Πεκίνου, ἐχούσας πλάτος 24 βημάτων, ὑπάρχουσι τὰ ὡραιότερα ἐργαστήρια τῆς πρωτευούσης, πρὸ ἑκάστου τῶν ὁποίων ὑπάρχει ἱστὸς περιτετυλιγμένος ὑπὸ μεταξωτῆς ταινίας, ἐφ' ἧς εἶναι γεγραμμένα τὰ πωλούμενα ἐν αὐτῷ εἴδη.

Ὅχλος πολὺς ἐμφράττει τὰς διόδους, κινούμενος κατὰ πᾶσας τὰς διευθύνσεις ὡς κῦμα, ἀλλ' ὑπάρχει εἰς τὰς ὁδοὺς τρομερὰ δυσωδία. Αὕτη προέρχεται ἐκ τοῦ ὅτι οἱ Κινέζοι γενικῶς δὲν ἐκδύονται τὴν νύκτα ὅταν κατακλίνονται, ὅτι ὑπὲρ τὰς 5,000 οἰκογενειῶν διανυκτερεύουσιν ὅπου εὑρεθῶσι, καὶ ὅτι αἱ παντοειδεῖς ἀκαθαρσίαι φυλάσσονται ἐντὸς πίθων μέχρι πληρώσεως ὅπως χρησιμεύσωσιν ὡς λίπασμα τῶν ἀγρῶν. Εἷς τῶν λόγων δι' οὓς αἱ ὁδοὶ τοῦ Πεκίνου βρίθουσι πάντοτε λαοῦ εἶναι ἡ συνήθεια, ὅπως οἱ χειρώνακτες μετέρχωνται τὰ ἐπαγγέλματα αὐτῶν εἰς τὸ ὕπαιθρον. Δὲν ὑπάρχει λαὸς ἀγχινούστερος τῶν Κινέζων πρὸς ἐπινόησιν πόρων ζωῆς, ἡ δ' ἐπαιτεία ἀπαγορεύεται ὑπὸ τοῦ νόμου.

Ὁ Δήμιος. Εἷς τινα συνοικίαν τῆς πρωτευούσης κεῖται ὁ τόπος τῆς καταδίκης ἔνθα θανατοῦνται οἱ κατάδικοι, ἀλλὰ μόνον κατὰ τὸ φθινόπωρον, ἐκτὸς τῶν τῆς ἐσχάτης προδοσίας, θανατουμένων κατὰ πᾶσαν ἐποχήν. Ὁ δήμιος φορεῖ ἐρυθρὸν ἐπενδύτην καὶ λευκὸν διάζωμα, ἐπὶ δὲ τῆς κεφαλῆς ἐρυθρὸν πῖλον μεθ' ὑψηλοῦ καὶ εὐθέος πτεροῦ. Ὁ συνοδεύων τοὺς καταδίκους ἀξιωματικὸς κρατεῖ τόσα ἔγγραφα ἐσφραγισμένα διὰ τῆς σφραγῖδος τοῦ αὐτοκράτορος ὅσοι κατάδικοι, καθ' ὅσον δὲ ἐκφωνεῖται τὸ ὄνομα ἑκάστου, ὁ δήμιος ἁρπάζει αὐτὸν καὶ τὸν ἀποκεφαλίζει.

Θέατρα. Ταῦτα εἰσὶ ἓξ τὸν ἀριθμόν, μένοντα ἀνοικτὰ ἀπὸ μεσημβρίας μέχρι μεσονυκτίου,

εἰς ταῦτα δὲ οἱ εὐγενεῖς εἰσέρχονται σπανιώτατα καθὸ μὴ χαίροντα καλὴν ὑπόληψιν.

Ναοί. Οὗτοι εἰσι μεγαλοπρεπέστατοι. Ὁ ναὸς τοῦ Τιὰν Τεχὰν ἔχει περιφέρειαν δύο μιλλίων, εἰς αὐτὸν δὲ μεταβαίνει ἅπαξ τοῦ ἔτους ὁ Αὐτοκράτωρ, κατὰ τὸ χειμερινὸν ἡλιοστάσιον, ἵνα προσφέρῃ θυσίαν εἰς τὸν Οὐρανόν. Ἡ θυσία αὕτη γίνεται μετὰ μεγάλης πομπῆς, ὁ δὲ υἱὸς τοῦ Οὐρανοῦ μεταβαίνει εἰς αὐτὴν ἐν ὅλῃ τῇ δόξῃ καὶ μεγαλοπρεπείᾳ αὐτοῦ. Περιστοιχεῖ αὐτὸν καθ' ὁδὸν ἐν παρατάξει ὁλόκληρος ἡ φρουρά, ἡ δὲ αὐτοκρατορικὴ μουσική, συγκειμένη ἐξ 100 ὀργάνων καὶ 1000 ἀοιδῶν, ἀνακρούει καὶ ψάλλει τὸν πρὸ 40 ἑκατονταετηρίδων συντεθέντα ἱερὸν ὕμνον.

Μακρὰν τοῦ Πεκίνου, εἰς τὴν πεδιάδα Δὰν-τσὲ-Βὰ στρατοπεδεύουσιν 100,000 ἱππεῖς Μογγόλοι, ὅταν δὲ οὗτοι προσκληθῶσι διὰ βασιλικοῦ διατάγματος, ὁρμῶσιν ὡς ἀνεμοστρόβιλος. Ὁπὼν εἰσέλθωσιν εἰς Πεκῖνον σφάζουσι πρὸς τιμὴν τοῦ θεοῦ τοῦ πολέμου ἕνα πολεμιστήν, ἀφοῦ δὲ εἰς τὸ αἷμα αὐτοῦ βάψωσι τὰς λόγχας των, δονοῦσιν αὐτὰς μετ' ἀλαλαγμῶν καὶ εἰσέρχονται εἰς τὴν πρωτεύουσαν.

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΠΕΝΘΟΥΣ ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ

	Κρέπι	*Μαῖρ. μεταξωτ.*	*Ἥμισυ πένθ.*
Διὰ σύζυγον	1 ἔτος	6 μῆνας	6 μῆνας
» πατέρα ἢ μητέρα	9 μῆνας	6 »	3 »
» πενθερὸν ἢ πενθερὰν	9 »	6 »	3 »
» τέκνα, γαμβρὸν	6 »	3 »	3 »
» πάππον ἢ μάμμην	6 »	3 »	3 »
» ἀδελφόν, ἀδελφὴν	6 »	2 »	2 »
» ἀνδράδελφον, ἀνδραδέλφην	6 »	2 »	2 »
» θεῖον, θείαν	— »	3 »	3 »
» ἐξάδελφον, ἐξαδέλφην	—	6 ἑβδομάδ.	6 ἑβδ.

ΟΙ ΜΕΓΑΛΕΙΤΕΡΟΙ ΠΟΤΑΜΟΙ ΤΗΣ ΓΗΣ

		Χιλιόμ.			*Χιλιόμ.*
Σηκουάνας	Εὐρώπη	776	Νίγηρος	Ἀφρική	4160
Ῥοδανὸς	»	846	Κόγκος	»	4200
Ῥῆνος	»	1320	Ὄβις	Ἀσία	4200
Σενεγάλης	Ἀφρική	1700	Ἀμοὺρ	»	4229
Ζαμβέζης	»	2660	Παράνας	Ν. Ἀμερική	4377
Γάγγης	Ἀσία	2708	Γιάγκ-σὲ-Γιάγκ	Ἀσία	4700
Δουνάβις	Εὐρώπη	2850	Ἀμαζόνειος	Ν. Ἀμερική	5087
Βόλγας	»	3400	Μισισιπῆς	»	5882
Μισισιπῆς	Β. Ἀμερική	3940	Νεῖλος	Ἀφρική	5940

ΟΠΟΙΑΝ ΩΡΑΝ ΕΧΟΥΝ ΑΙ ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΠΟΛΕΙΣ ΤΗΣ ΓΗΣ

ΟΤΑΝ Η ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΣ ΕΧΗ ΜΕΣΗΜΒΡΙΑΝ

ΠΟΛΕΙΣ	Ὧραι	Λεπτά	Δευτερόλεπτα	
Ἁγία Ἑλένη	9	41	10.7	Π. Μ.
Ἀδριανούπολις	11	50	22	» »
Ἀθῆναι	11	39	2	» »
Αἰ-τσι-τσὶν	5	47	18	Μ. Μ.
Ἀλγέριον	10	16	23.7	Π. Μ.
Ἀλεξάνδρεια	0	3	13.3	Μ. Μ.
Ἀμβέρσα	10	21	44	Π. Μ.
Ἀμβούργον	10	44	59	» »
Ἀμστερδὰμη	10	23	39	» »
Βάρκα	11	55	47	» »
Βασιγκτὸν	4	55	55	» »
Βελιγράδιον	11	26	5	» »
Βενετία	10	53	29	» »
Βέρνη	10	30	52.6	» »
Βερολῖνον	10	57	42	» »
Βιέννη	11	9	37.4	» »
Βόμβαη	2	51	22.5	Μ. Μ.
Βουδαπέστη	11	20	19.7	Π. Μ.
Βουενὸς Ἄυρες	6	10	37.7	» »
Βουκουρέστιον	11	48	31.8	» »
Βραΐλα	11	55	58.9	» »
Βρέμη	10	39	21.6	» »
Βρυξέλλαι	10	21	36.1	» »
Γαλάζιον	11	56	16.3	» »
Γενεύη	10	28	44.5	» »
Γλασκόβη	9	46	56.1	» »
Γρηνοτίχιον	10	4	6.7	» »
Δρέσδη	10	59	2.5	» »
Εὐελπὶ Ἀκρωτήριον	11	18	1.3	» »
Εὐρίπος	11	38	27.1	» »
Ζυρίχη	10	38	18.7	» »
Θεσσαλονίκη	11	35	58.8	» »
Ἱερουσαλὴμ	0	24	59.1	Μ. Μ.
Καΐρον	0	9	8.4	» »
Καλκοῦτα	3	47	30.7	» »
Κὰρς	0	56	43.7	» »
Κέρκυρα	11	23	50.6	Π. Μ.
Κιέβον	0	6	7.3	Μ. Μ.
Κοπεγχάγη	10	54	25.3	Π. Μ.

ΠΟΛΕΙΣ	ὥραι	Λεπτά	Δευτερόλεπτα	
Κρητη (Χανια)	11	40	8.3	Π. Μ.
Κυπρος (Λαρναξ)	0	18	36.6	Μ. Μ.
Λειψια	10	53	40.6	Π. Μ.
Λιβερπουλη	9	51	49.6	» »
Λισσαβων	9	27	33	» »
Λονδινον	10	3	43.8	» »
Λυων	10	23	24.7	» »
Μαδριτη	9	49	21.6	» »
Μαγχεστερ	9	55	7.7	» »
Μασσαλια	10	25	41.2	» »
Μεδιολανα	10	40	42.5	» »
Μοκα	0	57	2.2	Μ. Μ.
Μοσχα	0	34	33.6	» »
Ναταλη	0	6	7.8	Π. Μ.
Νεαπολις	11	1	8.5	» »
Νεα Υορκη	5	8	9.9	» »
Οδησσος	0	7	8.8	Μ. Μ.
Παναμας	4	45	58.4	Π. Μ.
Παρισιοι	10	13	27.6	» »
Πατραι	11	31	5.3	» »
Πεκινον	5	49	59.5	Μ. Μ.
Πετρουπολις	0	5	20.1	» »
Ριον Ιανειρον	7	11	25.2	Π. Μ.
Ροδος	11	57	11.6	» »
Ρωμη	10	53	53	» »
Σαμος	11	52	16.2	» »
Σμυρνη	11	52	47.5	» »
Σοφια	11	37	25.8	» »
Στοκκολμη	11	16	25.4	» »
Ταϊγανιον	0	39	52.7	Μ. Μ.
Τεργεστη	10	59	10.7	Π. Μ.
Τοκιον	7	23	4.7	Μ. Μ.
Τραπεζους	0	43	12.2	» »
Φιλιππουπολις	11	43	6.6	Π. Μ.
Φλωρεντια	10	49	8.1	» »
Χαβανη	4	34	40.7	» »
Χαβρη	10	4	33.7	» »
Χαγη	10	5	34.5	» »
Χαλλη	10	51	57.5	» »
Χιος	11	48	43.9	» »
Χριστιανια	10	47	0	» »

ΤΑ ΚΥΡΙΩΤΕΡΑ ΠΑΡΑΣΗΜΑ ΤΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΚΡΑΤΩΝ

ΑΒΥΣΣΙΝΙΑ

Παράσημον τοῦ Ἀστέρος.

ΑΓΓΛΙΑ

Τῆς Περικνημίδος ἢ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου. Ἱδρύθη τῷ 1350 ὑπὸ Ἐδουάρδου τοῦ Γ΄.

Τοῦ Λουτροῦ. Ἱδρύθη τῷ 1399 ὑπὸ Ἐρρίκου τοῦ Δ΄.

Τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου. Ἱδρύθη τῷ 1687 ὑπὸ Ἰακώβου τοῦ Ζ΄.

Τοῦ Ἁγ. Πατρικίου. Ἱδρύθη τῷ 1783 ὑπὸ Γεωργίου τοῦ Γ΄.

Τῶν Ἁγίων Μιχαὴλ καὶ Γεωργίου. Ἱδρύθη τῷ 1818 ὑπὸ Γεωργίου τοῦ Γ΄.

Ἀστὴρ τῶν Ἰνδιῶν. Ἱδρύθη τῷ 1861 ὑπὸ τῆς βασιλίσσης Βικτωρίας.

Τῆς Αὐτοκρατείρας τῶν Ἰνδιῶν. Ἱδρύθη τῷ 1861 ὑπὸ τῆς βασιλίσσης Βικτωρίας.

Βικτωρίας καὶ Ἀλβέρτου. Ἱδρύθη τῷ 1862 μόνον διὰ κυρίας.

Ἐρυθρὸς Σταυρός. Ἱδρύθη τῷ 1863 μόνον διὰ κυρίας.

ΑΥΣΤΡΟΟΥΓΓΑΡΙΑ

Χρυσοῦν Δέρας. Ἱδρύθη τῷ 1429 ὑπὸ Φιλίππου τοῦ Καλοῦ.

Τῆς Μαρίας Θηρεσίας, (στρατιωτικόν). Ἱδρύθη τῷ 1757 ὑπὸ τῆς Μαρίας Θηρεσίας.

Τοῦ Ἁγίου Στεφάνου τῆς Οὐγγαρίας. Ἱδρύθη τῷ 1764 ὑπὸ τῆς Μαρίας Θηρεσίας.

Λεοπόλδου. Ἱδρύθη τῷ 1808 ὑπὸ Φραγκίσκου τοῦ Η΄.

Σιδηροῦ Στέμματος. Ἱδρύθη τῷ 1805 ὑπὸ Ναπολέοντος ὡς βασιλέως τῆς Ἰταλίας.

Φραγκίσκου Ἰωσήφ. Ἱδρύθη τῷ 1849 ὑπὸ τοῦ Αὐτοκράτορος.

Τῶν Κυριῶν. Σταυρὸς ἀστεροειδής. Ἱδρύθη τῷ 1668 ὑπὸ Ἐλεονώρας χήρας Φερδινάνδου τοῦ Γ΄.

Ἐλισάβετ. Ἱδρύθη τῷ 1898 ὑπὸ τοῦ Αὐτοκράτ. Φραγκίσκου Ἰωσήφ.

ΒΕΛΓΙΟΝ

Τοῦ Λεοπόλδου. Ἱδρύθη τῷ 1832 ὑπὸ Λεοπόλδου τοῦ Α΄.

ΒΕΝΕΖΟΥΕΛΑ

Τοῦ Βολιβάρ. Ἱδρύθη τῷ 1825.

ΒΟΛΙΒΙΑ

Τοῦ Χριστοφόρου Κολόμβου. Ἱδρύθη τῷ 1892.

ΒΡΑΣΙΛΙΑ

Πέτρου τοῦ Α΄. Ἱδρύθη τῷ 1826.

Τοῦ Ῥόδου. Τοῦ ***Σταυροῦ.***

Τοῦ Χριστοφόρου Κολόμβου. Ἱδρύθη τῷ 1890.

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Τοῦ Μαύρου Ἀετοῦ. Ἱδρύ-

θη τῷ 1791 ὑπὸ Γεωργίου Γουλιέλμου.

Τοῦ Ἐρυθροῦ Ἀετοῦ. Ἱδρύθη τῷ 1705 ὑπὸ Γεωργίου Γουλιέλμου.

Τοῦ Στέμματος. Ἱδρύθη τῷ 1861 ὑπὸ Γουλιέλμου τοῦ Α'.

Τοῦ Οἴκου τῶν Χοεντζόλλερν. Ἱδρύθη τῷ 1841 ὑπὸ Γουλιέλμου τοῦ Α'.

Τοῦ Σιδηροῦ Σταυροῦ. Ἱδρύθη τῷ 1813 ὑπὸ Φραγκίσκου Γουλιέλμου τοῦ Γ'.

ΓΑΛΛΙΑ

Τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἱδρύθη τῷ 1578 ὑπὸ Ἑρρίκου τοῦ Γ'.

Τοῦ Ἁγίου Μιχαήλ. Ἱδρύθη τῷ 1469 ὑπὸ Λουδοβίκου τοῦ Θ'.

Τοῦ Ἁγίου Λουδοβίκου. Ἱδρύθη τῷ 1692 ὑπὸ Λουδοβίκου τοῦ ΙΔ'.

Τῆς Λεγεῶνος τῆς Τιμῆς. Ἱδρύθη τῷ 1802 ὑπὸ Βοναπάρτου Ὑπάτου.

ΔΑΝΙΑ

Τοῦ Ἐλέφαντος. Ἱδρύθη τῷ 1462 ὑπὸ Χριστιανοῦ τοῦ Α'.

Τοῦ Δανεβρόγ. Ἱδρύθη τῷ 1219 ὑπὸ Βαλδεμάρ τοῦ Β'.

ΕΛΛΑΣ

Τοῦ Σωτῆρος. Ἱδρύθη τῷ 1829 ὑπὸ τῆς ἐν Ἄργει συνελεύσεως καὶ διηρέθη εἰς 5 κλάσεις ἤτοι·

1) ***Ἀργυροῦν.*** (Chevaliers).
2) ***Χρυσοῦν.*** (Officiers).
3) ***Τῶν Ταξιαρχῶν.*** (Commandeurs).
4). ***Τῶν Ἀνωτέρων Ταξιαρχῶν.*** (Grands Commandeurs).
5) ***Τῶν Μεγαλοσταύρων.*** (Grands Croix).

Διὰ νόμου τῆς 14 Αὐγούστου τοῦ 1848 ὁ ἀριθμὸς τῶν Ἱπποτῶν τοῦ Χρυσοῦ Σταυροῦ ὡρίσθη εἰς 240, τῶν ταξιαρχῶν εἰς 70, τῶν ἀνωτέρων ταξιαρχῶν εἰς 30 καὶ τῶν Μεγαλοσταύρων εἰς 12.

Εἰς τὸν περιορισμὸν τοῦτον δὲν συμπεριλαμβάνεται ἡ βασιλικὴ οἰκογένεια καὶ οἱ ξένοι ὑπήκοοι.

ΖΑΝΖΙΒΑΡΗ

Λάμπων Ἀστήρ. Ἱδρύθη τῷ 1875.

ΙΤΑΛΙΑ

Τῆς Ἀνουνσιάτας. Ἱδρύθη τῷ 1392 ὑπὸ Ἀμεδαίου τοῦ Δ'.

Τῶν Ἁγίων Μαυρικίου καὶ Λαζάρου. Ἱδρύθη τῷ 1834 ὑπὸ Ἀμεδαίου τοῦ Θ'.

Τῆς Σαβοΐας. Ἱδρύθη τῷ 1815 ὑπὸ Β. Ἐμμανουήλ.

Τοῦ Ἰταλικοῦ Στέμματος. Ἱδρύθη τῷ 1868 ὑπὸ Β. Ἐμμανουήλ.

ΙΣΠΑΝΙΑ

Χρυσοῦν Δέρας (Αὐστρίας).

Τοῦ Ἁγίου Φερδινάνδου. Ἱδρύθη τῷ 1811.

Τοῦ Ἁγ. Ἰακώβου τοῦ ξίφους (στρατιωτικόν). Ἱδρύθη τῷ 1174.

Ἀλκαντάρας (στρατιωτικόν). Ἱδρύθη τῷ 1156.

Καλατράβας (στρατιωτικόν). Ἱδρύθη τῷ 1158 ὑπὸ τοῦ Βασιλέως Σάνχο.

Παναγίας τοῦ Μοντέσα. Ἱδρύθη τῷ 1319 ὑπὸ τοῦ Βασιλέως Ἰακώβου τοῦ Β'.

Τῆς Ἁγίας Ἑρμενεγίλδης. Ἱδρύθη τῷ 1814 ὑπὸ Φερδινάνδου τοῦ Ζ'.

Ἰσαβέλλας τῆς Καθολικῆς. Ἱδρύθη τῷ 1815 ὑπὸ Φερδινάνδου τοῦ Ζ'.

Ἰσαβέλλας τῆς Β'. Ἱδρύθη τῷ 1893 ὑπὸ Φερδινάνδου τοῦ Ζ'.

Καρόλου τοῦ Γ'. Ἱδρύθη τῷ 1771 ὑπὸ Καρόλου τοῦ Γ'.

ΙΑΠΩΝΙΑ

Τοῦ Χρυσανθέμου. Ἱδρύθη τῷ 1877 ὑπὸ τοῦ Αὐτοκράτορος Μουτσουχίτο.

Τοῦ Ἡλίου τῆς Παυλόνιας. Ἱδρύθη τῷ 1888 ὑπὸ τοῦ Αὐτοκράτορος Μουτσουχίτο.

Τοῦ Ἀνατέλλοντος Ἡλίου. Ἱδρύθη τῷ 1875 ὑπὸ τοῦ Αὐτοκράτορος Μουτσουχίτο.

Τοῦ Κατόπτρου ἢ Ἱεροῦ Θησαυροῦ. Ἱδρύθη τῷ 1888 ὑπὸ τοῦ Αὐτοκράτορος Μουτσουχίτο.

Τοῦ Στέμματος (διὰ κυρίας). Ἱδρύθη τῷ 1888 ὑπὸ τοῦ Αὐτοκράτορος Μουτσουχίτο.

ΚΙΝΑ

Τοῦ Διπλοῦ Δράκοντος. Ἱδρύθη τῷ 1888 ὑπὸ τοῦ Αὐτοκράτορος Κουάγκ-Σί.

ΜΕΞΙΚΟΝ

Τῆς Παναγίας τῆς Γουαδελούπας. Ἱδρύθη τῷ 1822 ὑπὸ τοῦ Αὐτοκράτορος Ἰτουρβίδ.

Τοῦ Μεξικανικοῦ Ἀετοῦ. Ἱδρύθη τῷ 1865 ὑπὸ τοῦ Αὐτ. Μαξιμιλιανοῦ.

Τοῦ Ἁγ. Καρόλου. (διὰ Κυρίας). Ἱδρύθη τῷ 1865 ὑπὸ τοῦ Αὐτοκρ. Μαξιμιλιανοῦ.

ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟΝ

Τοῦ Δανιήλ. Ἱδρύθη τῷ 1855 ὑπὸ τοῦ ἡγεμ. Δανιήλ.

Τοῦ Ἁγίου Πέτρου. Ἱδρύθη ὑπὸ τοῦ ἡγεμ. Δανιήλ.

ΟΛΛΑΝΔΙΑ

Τοῦ Γουλιέλμου. (στρατ.). Ἱδρύθη τῷ 1815 ὑπὸ Γουλιέλμου τοῦ Α'.

Τοῦ Ὁλλανδικοῦ Λέοντος. Ἱδρύθη τῷ 1815 ὑπὸ τοῦ Γουλιέλμου τοῦ Α'.

Τῆς Ὀράνζης Νασώ. Ἱδρύθη τῷ 1892 ὑπὸ τῆς Ἀντιβασιλίσσης Ἔμμας.

ΠΕΡΣΙΑ

Τοῦ Λέοντος καὶ τοῦ Ἡλίου. Ἱδρύθη τῷ 1808 ὑπὸ τοῦ Ἀλῆ Σάχ.

Τοῦ Νισὰν Ἀφτάβ. (διὰ κυρίας). Ἱδρύθη τῷ 1873 ὑπὸ τοῦ Νάσρ-εδδὶν Σάχ.

ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ

Τοῦ Χριστοῦ. Ἱδρύθη τῷ 1318.

Τοῦ Ἁγίου Βενουᾶ δ' Ἀβίζ. Ἱδρύθη τῷ 1158.

Τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου τοῦ Ξίφους. Ἱδρύθη τῷ 1175 ὑπὸ Ἀλφόνσου τοῦ Α'.

Τοῦ Πύργου καὶ τοῦ Ξίφους. Ἱδρύθη τῷ 1459 ὑπὸ τοῦ Ἀλφόνσου τοῦ Ε'.

Τῆς Παναγίας τῆς Συλλήψεως τῆς Βίλλα - Βιτσιόζα. Ἱδρύθη τῷ 1819 ὑπὸ τοῦ Ἰωάννου τοῦ Δ' τῆς Πορτογαλίας.

ΡΩΣΣΙΑ

Τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου. Ἱδρύθη τῷ 1698 ὑπὸ Πέτρου τοῦ Α'.

Τοῦ Ἀλεξάνδρου Νεύσκη. Ἱδρύθη τῷ 1725 ὑπὸ Αἰκατερίνης τῆς Β'.

Τοῦ Λευκοῦ Ἀετοῦ. Ἱδρύθη τῷ 1831 ὑπὸ Αὐγούστου τοῦ Β' τῆς Πολωνίας.

Τῆς Ἁγίας Ἄννης. Ἱδρύθη τῷ 1735.

Τοῦ Ἁγίου Στανισλάου. Ἱδρύθη τῷ 1765 ὑπὸ Στανισλάου τοῦ Β' τῆς Πολωνίας.

Τοῦ Ἁγίου Γεωργίου. Ἱδρύθη τῷ 1679 ὑπὸ Αἰκατερίνης τῆς Β'.

Τοῦ Ἁγίου Βλαδιμήρου. Ἱδρύθη τῷ 1782 ὑπὸ Αἰκατερίνης τῆς Β'.

Τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης. (διὰ κυρίας) Ἱδρύθη τῷ 1714 ὑπὸ Πέτρου τοῦ Α'.

ΡΟΥΜΑΝΙΑ

Τοῦ Ῥουμανικοῦ Ἀστέρος. Ἱδρύθη τῷ 1877 ὑπὸ τοῦ βασιλέως Καρόλου.

Τοῦ Ῥουμανικοῦ Στέμματος. Ἱδρύθη τῷ 1881 ὑπὸ τοῦ βασιλέως Καρόλου.

ΣΕΡΒΙΑ

Τοῦ Ἁγίου Λαζάρου.

Τοῦ Λευκοῦ Ἀετοῦ. Ἱδρύθη τῷ 1883 ὑπὸ Μιλάνου τοῦ Α'.

Τοῦ Τακόβου. Ἱδρύθη τῷ 1865 ὑπὸ τοῦ Ὀβρένοβιτς.

Τοῦ Ἁγίου Σάββα. Ἱδρύθη τῷ 1889 ὑπὸ Μιλάνου τοῦ Α'.

ΣΟΥΗΔΙΑ

Τῶν Σεραφείμ. Ἱδρύθη τῷ 1285.

Τοῦ Ξίφους. Ἱδρύθη τῷ 1525 ὑπὸ Γουσταύου τοῦ Α' Βάζα.

Τοῦ Πολικοῦ Ἀστέρος. Ἱδρύθη τῷ 1748 ὑπὸ Φρειδερίκου τοῦ Α'.

Τοῦ Βάζα. Ἱδρύθη τῷ 1872 ὑπὸ Γουσταύου τοῦ Γ'.

Τοῦ Καρόλου τοῦ ΙΓ'. Ἱδρύθη τῷ 1811 ὑπὸ Καρόλου τοῦ ΙΓ'.

Τοῦ Ἁγίου Ὀλὰφ τῆς Νορβηγίας. Ἱδρύθη τῷ 1847 ὑπὸ Ὀσκὰρ τοῦ Α'.

ΤΟΥΡΚΙΑ

Τοῦ Ἰμτιάζ. Ἱδρύθη τῷ 1879 ὑπὸ τοῦ Σουλτὰν Χαμὶτ τοῦ Β'.

Τοῦ Ἰφτιχάρ. Ἱδρύθη τῷ 1831 ὑπὸ Μαχμοὺτ τοῦ Β'.

Τοῦ Ὀσμανιέ. Ἱδρύθη τῷ 1862 ὑπὸ τοῦ Ἀβδοὺλ Ἀζίζ.

Τοῦ Μετζιδιέ. Ἱδρύθη τῷ 1851 ὑπὸ τοῦ Ἀβδοὺλ Μεδζίτ.

Τοῦ Σεφακάτ. (διὰ κυρίας). Ἱδρύθη τῷ 1878 ὑπὸ τοῦ Ἀβδοὺλ Χαμὶτ τοῦ Β'.

Τὰ ἀνωτέρω παράσημα διαιροῦνται εἰς διαφόρους τάξεις.

★ Εὐκολώτερον εἶναι νὰ κτίσῃς δύο ἑστίας παρὰ νὰ διατηρήσῃς μίαν. Διὰ τοῦτο καλλίτερον κοιμήσου χωρὶς δεῖπνον παρὰ νὰ ξυπνήσῃς χρεωμένος.

★ Κέρδαινε ὅσα δύνασαι ἀλλὰ φύλασσε καλῶς τὰ κέρδη σου. Οὗτος εἶναι ὁ φιλοσοφικὸς λίθος, ὁ μεταβάλλων τὸν μόλυβδόν σου εἰς χρυσόν.

★ Ὑστέρησε τὸν ἑαυτόν σου διὰ τὸ καλὸν τοῦ ἑαυτοῦ σου.

ΑΙ ΜΕΓΑΛΑΙ ΜΑΧΑΙ

1. Ἐν ***Γοδσχοῦ*** 1350 π. Χ. Οἱ Αἰγύπτιοι ὑπὸ Ῥαμσῆν τὸν Β' κατὰ τῶν Ἀσιανῶν Κίτις. Ὑποταγὴ τῆς Συρίας εἰς τοὺς Αἰγυπτίους.

2. Ἐν ***Μαραθῶνι*** 490 π. Χ. Οἱ Ἀθηναῖοι ὑπὸ τὸν Μιλτιάδην κατὰ τῶν Περσῶν ὑπὸ τὸν Μαρδόνιον: 10,000 Ἀθηναῖοι καὶ 1000 Πλαταιεῖς κατὰ 100,000 Περσῶν. Ἐφονεύθησαν **200** Ἕλληνες καὶ **7.000** Πέρσαι. Ἀπόκρουσις τῆς πρώτης ἐπιδρομῆς τῶν Περσῶν.

3. Ἐν ***Σαλαμῖνι*** 480 π. Χ. 378 ἑλληνικὰ πλοῖα ὑπὸ τὸν Θεμιστοκλέα καὶ Εὐρυβιάδην παρετάχθησαν κατὰ 1000 περσικῶν. Ἥττα τῶν περσικῶν πλοίων καὶ ἐσπευσμένη φυγὴ τοῦ Ξέρξου εἰς Ἀσίαν.

4. Ἐν ***Πλαταιαῖς*** 479 π. Χ. 118,000 Ἕλληνες ὑπὸ τὸν Παυσανίαν κατὰ 300,000 Περσῶν ὑπὸ τὸν Μαρδόνιον. Ἥττα τῶν Περσῶν φονευθέντων ἐξ αὐτῶν **260.000**. Ἕλληνες φονευθέντες **200**.

5. Ἐν ***Ἀρβήλοις*** 331 π. Χ. Οἱ Ἕλληνες, 47,000 ὑπὸ τὸν Μ. Ἀλέξανδρον κατὰ 1,500,000 Περσῶν ὑπὸ τὸν Δαρεῖον. Πτῶσις τῆς περσικῆς αὐτοκρατορίας.

6. Ἐν ***Ἰψῷ*** 301 π. Χ. Οἱ στρατηγοὶ τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου Λυσίμαχος καὶ Σέλευκος μετὰ 80,000 ἀνδρῶν, κατὰ τοῦ Ἀντιγόνου μετὰ 75,000 ἀνδρῶν. Ἥττα καὶ θάνατος τοῦ Ἀντιγόνου καὶ διανομὴ τῆς Αὐτοκρατορίας τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου ὑπὸ τῶν νικητῶν.

7. Ἐν ***Κάναις*** 216 π. Χ. Ὁ Ἀννίβας μετὰ 50,000 Καρχηδονίων κατὰ τοῦ Παύλου Αἰμιλίου καὶ τοῦ Βάρωνος μετὰ 80,000 Ῥωμαίων. Ἐφονεύθησαν **70.000** Ῥωμαῖοι, ὁ δὲ Ἀννίβας ἐγένετο κύριος ἁπάσης σχεδὸν τῆς Ἰταλίας.

8. Ἐν ***Ζάμᾳ*** 202 π. Χ. Σκιπίων ὁ Ἀφρικανὸς καὶ οἱ Ῥωμαῖοι κατὰ τοῦ Ἀννίβα καὶ τῶν Καρχηδονίων. Θάνατος **20.000** Καρχηδονίων, καταστροφὴ τοῦ τελευταίου στρατοῦ τοῦ Ἀννίβα, ἥττα τῆς Καρχηδόνος.

9. Ἐν ***Αἴξ*** 102 καὶ 101 π. Χ. Οἱ Ῥωμαῖοι ὑπὸ τὸν Μάριον κατὰ τῶν Κίμβρων καὶ Τευτόνων. Θάνατος **200.000** βαρβάρων.

10. Ἐν ***Ἀλέσιᾳ*** 52 π. Χ. 250,000 Γαλάται κατὰ 65,000 Ῥωμαίων ὑπὸ τὸν Ἰούλιον Καίσαρα, ὅστις συλλαμβάνει αἰχμάλωτον τὸν ἀρχηγὸν τῶν Γαλατῶν.

11. Ἐν ***Φαρσάλοις*** 48 π. Χ. Ὁ Ἰούλιος Καῖσαρ, μετὰ 22,000 ὁπαδῶν του κατὰ 50,000 ὁπαδῶν τοῦ Πομπηΐου. Ἐκ τῶν τελευταίων φονεύονται **15.000** ὁ δὲ Ἰούλιος Καῖσαρ λαμβάνει τὴν ἀνωτάτην ἀρχήν.

12. Ἐν ***Ἀκτίῳ*** 31 π. Χ. Ὁ Ὀκτάβιος καὶ ὁ Ἀγρίππας μετὰ 22,000 κατὰ τοῦ Ἀντωνίου καὶ τῆς Κλεοπάτρας. Θάνατος τῶν δύο τελευταίων, ὁ δὲ Ὀκτάβιος καθίσταται αὐτοκράτωρ.

13. Ἐν ***Μέρυ ἐπὶ τοῦ Σηκουάνα*** 451 μ. Χ. Οἱ Γαλάται καὶ οἱ Ῥωμαῖοι ὑπὸ τὸν Ἀέτιον κατὰ τῶν Οὔνων ὑπὸ τὸν Ἀττίλλαν. Ἕνωσις τῶν Γαλατῶν, Ῥωμαίων καὶ Γερμανῶν καὶ ἀπόκρουσις τῆς εἰσβολῆς τῶν Οὔνων.

14. Ἐν ***Ποατιὲ*** 732 μ. Χ. Οἱ Φράγκοι ὑπὸ τὸν Κάρολον Μαρτέλ κατὰ τῆς ἐπιδρομῆς τῶν Ἀράβων. Παρακώλυσις τῆς ἐπιδρομῆς τῶν τελευταίων.

15. Ἐν ***Ἀστιγξ*** 1066 μ. Χ. Ὁ δοὺξ τῆς Νορμανδίας Γουλιέλμος μετὰ 50,000 Νορμανδῶν κατὰ τοῦ βασιλέως τῶν Ἀγγλο-Σαξώνων Ἁρόλδ, φονευθέντος εἰς τὴν μάχην.

16. Ἐν ***Βουβὶν*** 1214. Ὁ βασιλεὺς τῆς Γαλλίας Φίλιππος Αὐγουστος κατὰ τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Γερμανίας Ὄθωνος τοῦ Δ'.

17. Ἐν ***Κρεσὶ*** 1340. Ὁ βασιλεὺς τῆς Γαλλίας Φίλιππος ὁ Δ' μετὰ 40,000 Γάλλων κατὰ 16,000 Ἀγγλων ὑπὸ Ἐδουάρδον τὸν Γ' τῆς Ἀγγλίας. Θάνατος **30.000** Γάλλων, ἔναρξις τοῦ ἑκατονταετοῦς πολέμου καὶ ἀποσύνθεσις τοῦ γαλλικοῦ στρατοῦ.

18. Ἐν ***Ποατιὲ*** 1356. 45,000 Γάλλοι ὑπὸ τὸν βασιλέα αὐτῶν Ἰωάννην τὸν Β' κατὰ 12,000 Ἀγγλων ὑπὸ τὸν Μαῦρον Πρίγκηπα. Θάνατος **10.000** Γάλλων καὶ αἰχμαλωσία τοῦ βασιλέως Ἰωάννου.

19. Ἐν ***Ἀγκύρᾳ*** 1402. Ὁ Ταμερλάνος μετὰ 700,000 Μογγόλων κατὰ 400,000 Τούρκων.

20. Ἐν ***Ἀζινκοὺρ*** 1415. 50,000 Γάλλοι κατὰ 20,000 Ἀγγλων ὑπὸ Ἐρρῖκον τὸν Ε'. Ἐφονεύθησαν **12.000** Γάλλοι, οἱ δὲ Ἄγγλοι ἐγένοντο κύριοι τῆς βορείου Γαλλίας.

21. Ἐν ***Πατάϋ*** 1429. Οἱ Γάλλοι ὑπὸ τὴν Αὐρηλιανὴν Παρθένον κατὰ τῶν Ἀγγλων, ἐκδιωχθέντων ὁριστικῶς μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ὀρλεάνης.

22. Ἐν ***Φαρνοὺ*** 1495. Οἱ Γάλλοι, 9,000, ὑπὸ Κάρολον τὸν Η' κατὰ 30,000 Ἰταλῶν. Ἐφονεύθησαν ἐκ τῶν ἐμπολέμων **15,000**.

23. Ἐν ***Μαρινιὰν*** 1515. Οἱ Γάλλοι, 60,000, ὑπὸ Φραγκίσκον τὸν Α' κατὰ τῶν Ἑλβετῶν καὶ Ἰταλῶν.

24. Ἐν ***Λοὺτσεν*** 1632. Οἱ Σουηδοί, 30,000, ὑπὸ τὸν Γουσταῦον Ἀδόλφον κατὰ 40,000 Γερμανῶν. Τελευταία νίκη τοῦ Γουσταύου Ἀδόλφου καὶ θάνατος αὐτοῦ.

25. Ἐν ***Ροκροᾶ*** 1643. Οἱ Γάλλοι κατὰ τῶν Ἰσπανῶν. Νίκη τῶν πρώτων.

26. Ἐν ***Τουρκέϊμ*** 1675. Οἱ Γάλλοι ὑπὸ τὸν Τουρὲν κατὰ τῶν συμμαχησάντων Γερμανῶν. Οἱ Γερμανοὶ διώκονται ἐξ Ἀλσατίας.

27. Ἐν ***Νάρβα*** 1700. Οἱ Σουηδοί, 10,000, ὑπὸ Κάρολον τὸν ΙΒ' κατὰ 70,000 Ῥώσσων ὑπὸ Πέτρον τὸν Α'. Κάρολος ὁ ΙΒ' κατακτᾷ ἅπασαν τὴν Πολωνίαν.

28. Ἐν ***Δεναὶν*** 1712. Οἱ Γάλλοι 80,000 ὑπὸ τὸν Βιλλάρς, κατὰ 100,000 Ἀγγλων καὶ Γερμανῶν ὑπὸ τὸν πρίγκηπα Εὐγένιον. Ἐφονεύθησαν **10.000**, ἡ δὲ Γαλλία ἀπαλλαγεῖσα συνομολογεῖ τὴν συνθήκην τῆς Οὐτρέχτης (1713).

29. Ἐν ***Φοντεναὶ*** 1745. Οἱ Γάλλοι 50,000 ὑπὸ τὸν στρατάρχην Σάξ κατὰ 60,000 Ἀγγλων ὑπὸ τὸν δοῦκα τῆς Κουμβερλάνδης. Κατάκτησις τῶν Κάτω Χωρῶν.

30. Ἐν ***Λίσσᾳ*** 1757. Οἱ Πρῶσσοι, 33,000 κατὰ 90,000 Αὐστριακῶν. Ἐνίκησαν οἱ Πρῶσσοι καὶ ἐφονεύθησαν **40.000** ἄνθρωποι. Ὁ ἀρχηγὸς τῶν Πρώσσων Φρειδερῖκος ὁ Β' ἀναγνωρίζεται ὁ μεγαλείτερος στρατηγὸς τῆς ἐποχῆς αὐτοῦ.

31. Ἐν ***Βαλμύ***, 1792. Οἱ Γάλλοι, 40,000, ὑπὸ τὸν Κέλερμαν κατὰ 50,000 Πρώσσων ὑπὸ τὸν δοῦκα τοῦ Βρουνσβικ. Ἐνίκησαν οἱ Γάλλοι. Ἐκ τῶν ἐμπολέμων ἐφονεύθησαν **500**.

32. Ἐν ***Ῥίβολι*** 1797. Ὁ Βοναπάρτης μετὰ 16,000 Γάλλων κατὰ 40,000 Αὐστριακῶν. Ἐφονεύθησαν **10,000** ἄνδρες. Ἐνίκησαν οἱ Γάλλοι.

33. Ἐν ***Ζυρίχῃ*** 1799. Ὁ Μασένας μετὰ 55,000 Γάλλων κατὰ 40,000 Αὐστριακῶν ὑπὸ τὸν ἀρχιδοῦκα Κάρολον καὶ 70,000 Ῥώσσων ὑπὸ τὸν Σουβαρώφ. Ἡ Γαλλία ἀπαλλάσσεται τῆς ἐπιδρομῆς τῶν Αὐστριακῶν καὶ Ῥώσσων.

34. Ἐν ***Μαρέγκῳ*** 1800 Ὁ Βοναπάρτης μετὰ 30,000 Γάλλων κατὰ 35,000 Αὐστριακῶν. Οἱ Γάλλοι ἀνακτῶσι τὴν Ἰταλίαν.

35. Ἐν ***Ὥστερλιτς*** 1805. Ὁ Ναπολέων μετὰ 80,000 Γάλλων κατὰ 100,000 Αὐστρορρώσσων. Ἐφονεύθησαν **25,000** ἄνθρωποι. Ἡ Αὐστρία μετὰ τὴν μάχην ταύτην ὑπέγραψε τὴν συνθήκην τοῦ Πρεσβούργου.

36. Ἐν ***Ἔϋλῳ*** 1807 Ὁ Ναπολέων μετὰ 70,000 Γάλλων κατὰ 80,000 Ῥώσσων. Ἐφονεύθησαν **20,000** ἄνδρες. Ἡ μάχη ὑπῆρξεν ἀναποφάσιστος.

37. Ἐν ***Ἔσλιγγ*** 1809 Ὁ Ναπολέων μετὰ 70,000 Γάλλων κατὰ 90,000 Αὐστριακῶν ὑπὸ τὸν Ἀρχιδοῦκα Κάρολον. Μάχη ἀναποφάσιστος. Θάνατος **40 χιλιάδων** ἀνδρῶν.

38. Ἐν ***Μόσχᾳ*** 1812. Ὁ Ναπολέων μετὰ 155,000 Γάλλων κατὰ 150,000 Ῥώσσων. Θάνατος **80,000** ἀνδρῶν. Κατάληψις τῆς Μόσχας ὑπὸ τῶν Γάλλων.

39. Ἐν ***Λειψίᾳ*** 1813. Ὁ Να-

πολέων μετὰ 140,000 Γάλλων κατὰ 300,000 Αὐστριακ. Πρώσσων καὶ Ῥώσσων. Ἐφονεύθησαν **120.000** ἄνθρωποι. Ἔναρξις τῆς καταστροφῆς τῆς Ναπολεοντίου Αὐτοκρατορίας.

40. Ἐν ***Βατερλώ*** 1815. Ὁ Ναπολέων μετὰ 72,000 Γάλλων κατὰ 70,000 Ἄγγλων ὑπὸ τὸν Βελιγκτῶνα καὶ 50 χιλιάδ. Πρώσσων ὑπὸ τὸν Βλοῦχερ. Ἥττα τοῦ Ναπολέοντος καὶ δευτέρα αὐτοῦ παραίτησις. Ἐφονεύθησαν **45,000** ἄνθρωποι.

41. Ἐν ***Ἴγκερμαν*** 1854 Ὁ στρατηγὸς Βοσκὲ μετὰ 30 χιλ. Γάλλων καὶ ὁ λόρδος Ῥάγκλαν μετὰ 25,000 Ἄγγλων κατὰ 60,000 Ῥώσσων ὑπὸ τὸν Μεντσικόφ. Θάνατος **10.000** ἀνδρῶν. Ἔναρξις τῆς πολιορκίας τῆς Σεβαστουπόλεως.

42. Ἐν ***Σολφερίνῳ*** 1859. Ναπολέων ὁ Γ' καὶ ὁ Βίκτωρ Ἐμμανουὴλ μετὰ 150,000 Γάλλων καὶ Ἰταλῶν κατὰ 160,000 Αὐστριακῶν. Θάνατος **40.000** ἀνδρῶν. Σύστασις τοῦ Ἰταλικοῦ βασιλείου.

43. Ἐν ***Σαδόβᾳ*** 1866. Ὁ Μόλτκε μετὰ 250,000 Πρώσσων κατὰ 200,000 Αὐστριακῶν ὑπὸ τὸν Βενεδέκ. Θάνατος **30.000** ἀνδρῶν. Ἥττα τῶν Αὐστριακῶν.

44. Ἐν ***Σεδὰν*** 1870. Ναπολέων ὁ Γ' μετὰ 124,000 Γάλλων κατὰ 245,000 Γερμανῶν ὑπὸ τὸν Γουλιέλμον Α' καὶ τὸν Μόλτκε. Θάνατος **25.000** ἀνδρῶν. Ἥττα τῶν Γάλλων.

45. Ἐν ***Μὲτς*** 1870. Ὁ Βαζαὶν καὶ ὁ Κανροβὲρ μετὰ 170,000 Γάλλων κατὰ 250,000 Γερμανῶν ὑπὸ τὸν ἀρχιδοῦκα Κάρολον. Θάνατος **70.000** ἀνδρῶν. Πολιορκία τοῦ Μέτς.

46. Ἐν ***Σαμπινὺ*** 1870. Ὁ στρατηγὸς Δουκρὼ μετὰ 250,000 Γάλλων κατὰ 300,000 Γερμανῶν ὑπὸ τὸν Μόλτκε. Θάνατος **25.000**. Πολιορκία τῶν Παρισίων.

47. Ἐν ***Πλεύνᾳ*** 1877. Ὀ Ὀσμὰν πασὰς μετὰ 40,000 ἀνδρῶν κατὰ 100,000 Ῥώσσων ὑπὸ τὸν Τοτλέβεν. Θάνατος **30.000** ἀνδρῶν. Συνθηκολόγησις τῆς Πλεύνας.

★ Μὴ ἐμπιστεύεσαι μόνον εἰς τὴν ἐργασίαν, τὴν οἰκονομίαν καὶ τὴν φρόνησίν σου. Ζήτει καὶ τὴν εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ, διότι ἄνευ ταύτης τὰ πάντα δυνατὸν νὰ ματαιωθῶσι.

★ Μὴ ἔσο ἀσπλαγχνος πρὸς τοὺς πτωχοὺς ἀδελφούς σου, ἀλλὰ παρηγόρει αὐτούς.

★ Ἂν ἀποφεύγῃς τὰς ἡδονάς, αἱ ἡδοναὶ ἔρχονται κατόπιν σου.

★ Τὰ χρήματα πολλαπλασιάζονται ἐξ ἑαυτῶν. Τὸ χρῆμα γεννᾷ χρῆμα.

★ Τὴν ἀπιστίαν καὶ τὴν ἀπάτην μεταχειρίζονται ἐκεῖνοι μόνον οἱ ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι δὲν ἔχουν ἀρκετὸν πνεῦμα διὰ νὰ εἶναι τίμιοι.

★ Πρὶν νυμφευθῇς ἄνοιξε καλὰ τοὺς ὀφθαλμούς σου, ἀλλ' ἀφοῦ νυμφευθῇς κλεῖσέ τους.

ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΚΡΑΤΩΝ

ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΑΥΤΩΝ ΕΙΣ ΓΡΟΣΙΑ ΚΑΙ ΦΡΑΓΚΑ

Τὸ δεκαδικὸν νομισματικὸν σύστημα τῆς Γαλλίας ἠκολούθησαν κατὰ τὴν ἐκκοπὴν τὰ ἑπόμενα κράτη:

Τὸ Βέλγιον, ἡ Ἑλβετία, ἡ Ἑλλάς, ἡ Ἱσπανία, ἡ Ἰταλία, ἡ Βουλγαρία, ἡ Ῥουμανία, ἡ Σερβία, ἡ Κολομβία, ἡ Ἑνουαδόρη, τὸ Περοῦ, ἡ Οὐρουγουάϋ, ἡ Βενεζουέλα, ὁ Τῆνυς καὶ τὸ Κογκό.

Τὸ φράγκον ὀνομάζουσιν οἱ Ἱσπανοὶ πεσέτα, οἱ Ἰταλοὶ λίρα, οἱ Βούλγαροι λέου πλ. λέβα, οἱ Σέρβοι δίναρ, οἱ Βενεζουέλιοι βολιβάρ.

Ἡ Αὐστροουγγαρία ἀπὸ τοῦ 1870, τὸ Μέγα δουκάτον τῆς Φινλανδίας καὶ ἡ Ῥωσία ἀπὸ τοῦ 1886 ἤρξαντο κόπτουσαι χρυσᾶ νομίσματα ἔχοντα βάρος καὶ ἀξίαν τοῦ εἰκοσοφράγκου.

Κατὰ τὴν διατύπωσιν τῶν διαφόρων νομισμάτων ἐλήφθη ὡς βάσις ἡ μὲν ἀξία τοῦ ἀργύρου εἰς **200** *φράγκα τὸ χιλιόγραμμον, ἡ δὲ τοῦ χρυσοῦ εἰς φρ.* **3.100.** *Ἀλλ' ὡς ἐκ τῆς ὑποτιμήσεως τοῦ ἀργύρου ἀνάγκη νὰ λάβῃ τις σήμερον ὡς πραγματικὴν ἀξίαν τῶν ἀργυρῶν νομισμάτων τὸ ἥμισυ μόνον τῆς ὀνομαστικῆς.*

Μέταλλον	Νομίσματα	Βάρος γραμμ.	Μέταλ. καθαρ.	Γρ. Χρ.	Φρ.
ΕΥΡΩΠΗ					
ΑΓΓΛΙΑ					
Χρυσὸς	*Λίρ. Στερλ.* (20 σελίν.)	7.988	916.66	110.917	25.22
»	$^1/_2$ *λίρα* (10 σελίνια)	3.994	»	55.458	12.61
Ἄργυρ.	*Κορῶνα* (5 σελίνια)	28.276	925	25.522	5.81
»	$^1/_2$ »	14.138	»	12.761	2.91
»	*2 Φλωρίνια* (4 σελίνια)	22.62	»	20.407	4.64
»	*1 Φλωρίνιον* (2 σελίνια)	11.31	»	10.204	2.32
»	*Σελίνιον*	5.655	»	5.104	1.16
»	*6 πέντε*	2.828	»	2.522	0.58

Νομισματικὴ μονὰς ἡ ***Λίρα Στερλίνα*** *=* ***Φρ. 25.22.***

ΑΥΣΤΡΟΟΥΓΓΑΡΙΑ					
Χρυσὸς	*Δουκάτον* (Κριμίτσα)	3.49	986	52.116	11.85
»	*8 Φλωρίνια* (20 φράγκ.)	6.452	900	87.96	20.—
»	*4* » (10 »)	3.226	»	44.—	10.—
»	*20 Κορῶναι*	6.775	»	92.358	21.—
»	*10* »	3.387	»	46.179	10.50
Ἄργυρ.	*2 Φλωρίνια.*	24.690	900	21.726	4.94
»	*1 Κορῶνα* (100 χέλερ)	5.—	835	4.718	0.93
»	*1 Φλωρίνιον* ἢ γκούλδεν	12.345	900	10.863	2.47
»	$^1/_4$ *Φλωρινίου.*	3.086	»	2.916	67
»	*Τάλλερ* ***Μαρίας Θηρεσ.***	—	—	22. 87	5.20

Νομισμ. μονὰς τὸ ***Φλωρίν.*** *ἢ* ***Γκοῦλδεν*** *=100 Κρέουτζερ=* ***Φρ. 2.47.***

Μέταλλον	Νομίσματα	Βάρος γραμμ.	Μεταλ. καθαρ.	Γρ. Χρ.	Φρ.
	ΓΑΛΛΙΑ				
Χρυσός	Ἑκατοντάφραγκον	32.258	900	439.80	100
»	50 φράγκον	16.129	»	219.90	50
»	20 »	6.452	»	87.96	20
»	10 »	3.326	»	43.98	10
»	5 »	1.612	»	21.99	5
Ἄργυρ.	5 »	25	»	21.99	5
»	2 »	10	835	8.79	1.86
»	Φράγκον	5	»	4.398	0.93
»	Ἡμίφραγκον	2.5	»	2.20	0.46
»	20 Ἑκατοστά	1.—	»	0.88	0.19

Νομισματικὴ μονὰς τὸ ***Φράγκον.***

	ΓΕΡΜΑΝΙΑ				
Χρυσός	Διπλῆ Κορῶνα (20 μάρκ.)	7.965	900	108.587	24.69
»	Κορῶνα (10 μάρκα)	3.982	»	54.293	12.35
»	5 Μάρκα	1.991	»	27.14	6.17
Ἄργυρ.	5 »	27.777	»	24.453	5.56
»	2 »	11.111	»	9.781	2.22
»	1 » (100 πφένιγγ)	5.555	»	4.890	1.11
»	1/2 » (50 »)	2.777	»	2.440	0.56

*Νομισματικὴ μονὰς Ῥέϊς-μάρκ=100 πφένιγγ=***Φρ. 1.2345.**

	ΔΑΝΙΜΑΡΚΙΑ-ΣΟΥΗΔΙΑ-ΝΟΡΒΗΓΙΑ				
Χρυσᾶ	20 Κρόνερ	8.96	900	122.176	27.78
»	10 »	4.48	»	61.088	13.89
Ἄργυρ.	2 »	15.—	800	11.742	2.67
»	1 Κρόνα=100 ὄρε	7.5	»	5.871	1.33
»	50 Ὄρε	5	600	2.935	0.67
»	25 »	2.42	»	1.486	0.32
»	10 »	1.45	400	0.587	0.13

Νομισματικὴ μονὰς ***Κρόνα****=100 Ὄρε=***Φρ. 1.33.**

	ΟΛΛΑΝΔΙΑ				
Χρυσᾶ	Διπλοῦν δουκάτον	6.988	983	103.53	23.66
»	Δουκάτον	3.494	»	51.76	11.83
»	10 φλωρίνια	6.720	900	91.61	20.83
Ἄργυρ.	Ῥιξτάλερ=2 1/2 φλωρίν.	25	945	22.87	5.25
»	1 φλωρίνιον=100 σέντ.	10	»	9.15	2.10
»	1/2 »	5	»	4.57	1.05
»	25 σέντ	3.575	640	2.22	0.51

Νομισματικὴ μονὰς τὸ ***Φλωρίνιον****=100 σέντ=***Φρ. 2.10.**

Μέταλλον	Νομίσματα	Βάρος γραμμ.	Μεταλ. καθαρ.	Γρ. χρ.	Φρ.
	ΠΟΡΤΟΓΑΛΛΙΑ				
Χρυσᾶ	Κορῶνα =10 μιλρεῖς	17.735	916.66	246.29	56
»	1/2 » = 5 »	8.868	» »	123.14	28
»	1/5 » = 2 »	3.547	» »	49.26	11.20
»	1/10 » = 1 »	1.774	» »	24.63	5.60
Ἄργυρ.	5 Τεστόν=500 ρεῖς	12.5	916.66		2.55
»	2 » =200 »	5	»		1.02
»	1 » =100 »	2.5	»		0.51
»	1/2 » = 50 »	1.25	»		0.25

Νομισματικὴ μονὰς τὸ ***Μιλρεῖς****=***Φρ. 5.60.**

	ΡΩΣΣΙΑ				
Χρυσᾶ	Πόλι Αὐτ.=15 ρούβλια	12.903	900	175.92	40
»	1/2 » » = 7 1/2 »	6.452	»	86.96	20
»	5 Ῥούβλια	4.301	»	58.64	13.33
Ἄργυρ.	Ῥούβ. νέον=100 καπίκια	20.—	»	11.70	2.66
»	50 καπίκια	10	900	5.85	1.33
»	25 »	5	»	2.92	0.66
»	20 »	3.6	»	1.76	0.40

Νομισματικὴ μονὰς τὸ ***Ῥούβλιον*** *τῶν 100 καπίκ=***Φρ. 2.66.**

	ΤΟΥΡΚΙΑ				
Χρυσός	5 λίραι=500 γρόσια	36.082	916.66	500	113.92
»	2 1/2 » =250 »	18.041	» »	250	56.96
»	Λίρα =100 »	7.216	» »	100	22.78
»	1/2 λίρα= 50 »	3.608	» »	50	11.39
»	1/4 » = 25 »	1.804	» »	25	5.70
Ἄργυρ.	Μεδζ. = 20 »	24.055	830	18 1/2	4.44
»	1/2 » = 10 »	12.028	»	9 1/2	2.22
»	1/4 » = 5 »	6.014	»	4.93	1.11
»	2 Γρόσ.=	2.405	»	—	0.44
»	1 » =(40 παράδες)	1.203	»	—	0.22
»	1/2 » =(20 »				

Εἰς διάφορα μέρη τῆς ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας ἡ λίρα ἔχει τιμὴν ἀνωτέραν τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἤτοι τῶν 108 γροσίων, ὡς ἐν Ἀδριανουπόλει (γρ. 123), Ἀλεξανδρέττα (125), Ἀντιοχείᾳ (128), Βηρυτῷ (124), Δαμασκῷ (126 1/2), 40 Ἐκκλησίαις (135), Σμύρνῃ (135), Χαλεπίῳ (125 1/2), Χίῳ (124 1/2). Κατ' ἀναλογίαν ἔχουσι τὴν τιμὴν αὐτῶν καὶ τὰ ἀργυρᾶ νομίσματα, τὰ κλάσματα τῆς λίρας καὶ τὰ χρυσᾶ νομίσματα τῶν ἄλλων κρατῶν.

Μέταλλον	Νομίσματα	Βάρος γραμμ.	Μεταλ. καθαρ.	Γρ. Χρ.	Φρ.
	ΑΣΙΑ				
	ΙΝΔΙΑΙ ΑΓΓΛΙΚΑΙ				
Χρυσός	*Μεχούρ*=15 ρουπίαι	11.66	916.66	161.98	36.83
»	2/3 » =10 »	7.77	» »	107.97	24.55
»	1/3 » = 5 »	3.89	» »	53.98	12.28
Ἄργυρ.	*Ρουπία*	11.66	» »	10.47	2.38
»	1/2 »	5.83	» »	5.23	1.19
»	1/4 »	2.91	» »	2.61	0.595
»	1/8 »	1.46	» »	1.30	0.30
	Νομισματικὴ μονὰς Ῥουπία.=Φρ. 2.38.				
	ΙΝΔΟΣΙΝΙΚΗ ΓΑΛΛΙΚΗ				
Ἄργυρ.	*Πιάστρον*	27.—	900	—	5.40
»	1/2 »	13.5	»	—	2.70
»	1/5 »	5.4	»	—	1.08
»	1/10 »	2.7	»	—	0.54
	ΙΑΠΩΝΙΑ				
Χρυσός	*20 γὲν*	33.33	900	454.40	103.33
»	*10* »	16.67	»	227.20	51.66
»	*5* »	8.33	»	113.60	25.83
»	*2* »	3.33	»	—	10.33
»	*1* »	1.67	»	—	5.17
Ἄργυρ.	*1* » =100 σὲν	26.956	»	—	5.39
»	*50 σὲν*	12.5	800	—	2.22
»	*20* »	5	»	—	0.89
»	*10* »	2.5	»	—	0.44
»	*5* »	1.25	»	—	0.22
	Νομισματικὴ μονὰς Γὲν=100 σὲν=Φρ. 5.1624.				
	ΚΙΝΑ				
Ἄργυρ.	*1 Πιάστρον*	26.9	900	23.66	5.38
»	1/2 »	13.45	866	11.30	2.75
»	1/5 »	5.38	820	4.31	0.98
»	1/10 »	2.69	»	2.155	0.49
»	1/20 »	1.34	»	1.10	0.25
»	*Ταὲλ Χακβὰν*	37.5	—	—	8.26
»	» *Σαγγάη*	34.3	—	—	7.43

Μέταλλον	Νομίσματα	Βάρος γραμμ.	Μεταλ. καθαρ.	Γρ. Χρ	Φρ.
	ΠΕΡΣΙΑ				
Χρυσός	*2 Τόμαν*	5.7	900	77.67	17.66
»	*1* »	2.85	»	38.83	8.83
»	1/2 »	1.425	»	19.41	4.42
Ἄργυρ.	*5 Κρὰν*	—	—	20.23	4.60
»	*2* »	—	—	8.09	1.84
»	*1* »	—	—	4.05	0.92
»	*Μπεναμπὰτ*=1/2 κρὰν	—	—	2.02	0.46
»	*1 Ἀβασὶς*	—	—	1.01	0.23
	ΑΦΡΙΚΗ				
	ΑΙΓΥΠΤΟΣ				
Χρυσός	*Λίρα Αἰγυπτιακὴ*	8.5	875	112.633	25.61
»	1/2 »	4.25	»	56.316	12.81
»	*Εἰκοσάγροσον*	1.77	»	22.526	5.13
»	*Δεκάγροσον*	0.85	»	11.26	2.56
»	*Πεντάγροσον*	0.425	»	5.63	1.28
Ἄργυρ.	*Εἰκοσάγροσον*	28	833	22.781	5.18
»	*Δεκάγροσον*	14	»	11.391	2.59
»	*Πεντάγροσον*	7	»	5.695	1.29
»	*Δίγροσον*	2.8	»	2.28	0.52
»	*Γρόσιον*	1.4	»	1.14	0.26
	Νομισματικὴ μονὰς ἡ Αἰγυπτιακὴ Λίρα=Φρ. 25.618.				
	ΑΒΥΣΣΙΝΙΑ				
Ἄργυρ.	*1 Ταλαρί*	28.075	833	—	5.20
»	1/2 »	14.037	»	—	2.60
»	1/4 »	7.018	»	—	1.30
	ΜΑΡΟΚΚΟΝ				
Ἄργυρ.	*10 Ὄνσες*	29.116	900	—	5.82
»	*5* »	14.558	835	—	2.70
»	*2 1/2* »	7.279	»	—	1.35
»	*1*	2.911	»	—	0.54
	ΑΜΕΡΙΚΗ ΒΟΡΕΙΟΣ				
	ΗΝΩΜΕΝΑΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑΙ				
Χρυσός	*Διπλ. ἀετός*=20 δόλαρς	33.436	900	455.853	103.65
»	*Ἀετός* =10 »	17.718	»	227.926	51.83
»	1/2 » = 5 »	8.359	»	113.963	25.91
»	*3 Δόλαρς*	5.015	900	—	15.55
»	1/4 *Ἀετοῦ*=2 1/2 δόλαρς	4.179	»	—	12.95

Μέταλλον	Νομίσματα	Βάρος γραμμ.	Μέταλ. καθαρ.	Γρ. χρ.	Φρ.
Χρυσός	*Δόλαρς*	1.672	900	—	5.18
Ἄργυρ.	*Δόλαρς*=100 σέντς	26.729	»	—	5.34
»	$^1/_2$ » = 50 »	12.5	»	—	2.50
»	$^1/_4$ » = 25 »	6.25	»	—	1.25
»	*20 Σέντς*	5	»	—	1.—
»	*Ντέϊμ* = 10 »	2.5	»	—	0.50

Νομισματικὴ μονὰς τὸ ***Δόλαρς Φρ. 5.1825.***

ΚΑΝΑΔΑΣ

Ἄργυρ.	*50 Σέντς*	11.62	925	—	2.39
»	*25* »	5.81	»	—	1.19
»	*10* »	2.32	»	—	0.43
»	*5* »	1.16	»	—	0.24

Νομισματικὴ μονὰς τὸ ***Δόλαρς Φρ. 5.1825.***

ΑΜΕΡΙΚΗ ΝΟΤΙΟΣ

ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ

Χρυσός	Ἀρζεντίνο=5 πέζος	8.064	900	109.95	25
»	$^1/_2$ » =$2^1/_2$ »	4.032	»	—	12.50
Ἄργυρ.	*Πέζο*	25	»	—	5.—
»	*50 σέντς*	12.5	»	—	2.50
»	*20* »	5	»	—	1.—
»	*10* »	2.5	»	—	0.50
»	*5* »	1.25	»	—	0.25

Νομισματικὴ μονὰς ***Πέζο=Φρ. 5.***

ΒΡΑΣΙΛΙΑ

Χρυσός	*20,000 ρέϊς*	17.93	916.67	249.059	56.63
»	*10,000* »	8.96	» »	124.529	28.32
»	*5,000* »	4.48	» »	62.729	14.16
Ἄργυρ.	*2,000* »	25.5	» 66	22.826	5.19
»	*1,000* »	12.75	» »	11.413	2.60
»	*500* »	6.375	» »	5.70	1.30

Νομισματικὴ μονὰς ***Μιλρέϊς—Φρ. 2.832.***

ΓΟΥΑΤΕΜΑΛΑ

Ἄργυρ.	*Πέζο*	25	900	—	5
»	*4 Ρεάλες*	12.5	»	—	2.50
»	*2* »	6.25	835	—	1.16
»	*1* »	3.125	»	—	0.58
»	$^1/_2$ »	1.563	»	—	0.29

Νομισματικὴ μονὰς ***Πέζο=Φρ. 5.***

Μέταλλον	Νομίσματα	Βάρος γράμμ.	Μέταλ. καθαρ.	Γρ. χρ.	Φρ.
	ΜΕΞΙΚΟΝ				
Χρυσός	*20 Πέζα*	33.84	785	448.60	102
»	*10* »	16.92	»	224.30	51
»	*5* »	8.46	»	112.15	25.50
»	$2^1/_2$ »	4.23	»	56.07	12.75
»	*1 Πέζο*	1.69	»	22.43	5.10
Ἄργυρ.	*Πέζο*	27.073	902	23.88	5.43
»	*50 Τσεντάβος*	13.536	»	11.94	2.71
»	*5* »	6.768	»	5.96	1.35
»	*20* »	2.707	»	2.38	0.54
»	*15* »	1.353	»	1.19	0.27

Νομισματικὴ μονὰς ***Πέζο=100 Τσεντάβος Φρ. 5.43.***

ΜΕΤΡΑ ΜΗΚΟΥΣ

Μέτρον (Γαλλία) = 100 δάκτυλοι.
Ἀρσὶν (Τουρκία) = 0,67 τοῦ μέτρου ἢ 0,669.
Πῆχυς ἐνδαζὲ (Τουρκία)=0,65 τοῦ μέτρου ἢ 0,648.
Ἀρσὶν ῥωσσ.=0,71 τοῦ μέτρου.
Πῆχυς ἀρχιτεκτονικὸς = 0,75 τοῦ μέτρου.
Ὑάρδα (Ἀγγλία)=0,91 τοῦ μέτρου ἢ 0,913,439.
Ὀργυιὰ = 1,95 τοῦ μέτρου.
Χιλιόμετρον =1000 μέτρα
Λεῦγα =4000 »
Μίλιον Γεωγραφ. =7422 »
» Ἀγγλικὸν =1609 »
» Ναυτικὸν =1852 »
Βέρστιον (Ῥωσ.) =1067 »

ΜΕΤΡΑ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΣ

1. Τετραγωνικὸν μέτρον.
2. Τετραγωνικὸς ἀρχιτεκτονικὸς πῆχυς= $^9/_{16}$ τοῦ τετραγ. μέτρ.
3. Νέον στρέμμα = 1000 τετραγωνικὰ μέτρα.
4. Παλαιὸν στρέμμα = 1270 τετραγωνικὰ μέτρα.
5. Ἄρ.=100 τεραγ. μέτρα.
6. Ἑκτάριον=100 Ἄρ.=10,000 τετραγωνικὰ μέτρα.

ΜΕΤΡΑ ΧΩΡΗΤΙΚΟΤΗΤΟΣ

Κυβικὸν μέτρον, κύβος τοῦ ὁποίου ἑκάστη πλευρὰ εἶναι ἴση μὲ 1 μέτρον.
Λίτρα $^1/_{100}$ τοῦ κυβικοῦ μέτρου· εἶναι ἴση μὲ $^1/_{10}$ τοῦ μέτρου.
Τόνος = 1000 χιλιόγρ. = 781 ὀκάδες καὶ 25 ἑκατοστά.
Χιλιόγραμμον =312.5 δράμια
Ὀκᾶ =1280 γραμμ.
Στατὴρ = 44 ὀκάδες = 56.32 χιλιόγραμμα.
Τσεκίον = 250 χιλιόγραμμα.
Πούτιον (Ῥωσσία) = 12.77 ὀκ.
Ἐνετικὴ λίτρα (διὰ τὴν σταφίδα) = 447 γραμμάρια ἢ 149 δράμια.

ΑΙ ΜΕΓΑΛΕΙΤΕΡΑΙ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΙ

ΕΝ ΤΑΙΣ ΗΝΩΜΕΝΑΙΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΙΣ ΚΑΙ ΤΗι ΑΓΓΛΙΑι

Αἱ μεγαλείτεραι περιουσίαι εὑρίσκονται ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις, ἀλλ' οὐδεὶς πλέον ὑπάρχει δισεκατομμυριοῦχος μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Οὐίλλιαμ Βάνδερμβιλ, ὁ ὁποῖος ἀφῆκεν εἰς τοὺς τέσσαρας υἱοὺς καὶ τὰς δύο θυγατέρας του **1.500.000.000** φράγκα.

Σήμερον ὁ πλουσιώτερος Ἀμερικανὸς εἶναι ὁ Οὐίλλιαμ Ἀστόρ, τοῦ ὁποίου ἡ περιουσία ὑπελογίσθη εἰς **840.000.000** φρ.

Εἶτα ἔρχονται οἱ ἑξῆς:

Τζὼν Ῥοκεφέλερ **760** ἑκατομ. φράγκα.

Ῥουσὲλ Σὰζ **450** ἑκατομμύρ. φράγκα.

Ζάϋ Γκούδ, ἀφήσας τῷ υἱῷ αὐτοῦ **405** ἑκατομμ. φράγκα.

Οὐίλλιαμ Ῥοκεφέλερ ὁ βασιλεὺς τοῦ πετρελαίου, **300** ἑκατομμύρια φράγκα.

Ἀνρὺ Φλάγλερ **300** ἑκατομμ. φράγκα.

Ἀδελφοὶ Χαβεμέγιερ, βασιλεῖς τῆς σακχάρεως, ἕκαστος τῶν ὁποίων κατέχει ἀνὰ **250** ἑκατομμύρια φράγκα.

Ὁ Ἀνδρέας Καρνεζί, βασιλεὺς τοῦ σιδήρου, **100** ἑκατομμ. φράγκα.

Ὁ Λουδοβίκος Τεφάνη, ὁ ἐν Παρισίοις μέγας Ἀμερικανὸς ἀδαμαντοπώλης, **175** ἑκατομμ. φράγκα.

Ὁ γνωστότατος ἐργοστασιάρχης ῥαπτομηχανῶν Ἀμερικανὸς Σίγγερ ἀφῆκεν εἰς τὴν σύζυγον καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ **150** ἑκατομμύρια φράγκα.

Ὁ Γόρδων Βένετ, ἰδιοκτήτης τοῦ «Κήρυκος τῆς Νέας Ὑόρκης» (ἐφημ.) **100** ἑκατομμ. φρ.

Ἡ πλουσιωτέρα Ἀμερικανὶς εἶναι ἡ κυρία Χέτυ Γρίν, κατέχουσα περιουσίαν **300** ἑκατ. φράγκων.

Μία τῶν πλουσιωτέρων ἀμερικανίδων νυμφῶν εἶναι καὶ ἡ μὶς Ἑλένη Βοῦτλερ, ἡ ὁποία θὰ δώσῃ προῖκα εἰς τὸν μέλλοντα αὐτῆς σύζυγον **17** ἑκατ. φράγκα.

Ἂν ἐν Ἀμερικῇ ὑπάρχωσιν αἱ μεγαλείτεραι περιουσίαι, ἐν Ἀγγλίᾳ δὲ μως εὑρίσκονται οἱ πολυπληθέστεροι ἑκατομμυριοῦχοι.

Οἱ κατέχοντες περιουσίαν ἑνὸς ἑκατομμυρίου Ἀγγλικῶν λιρῶν καὶ ἄνω εἰσὶν 700 διανεμόμενοι ὡς ἑξῆς:

Ἀγγλία 200.—Ἡνωμέν. Πολιτεῖαι 100.—Γερμανία καὶ Αὐστροουγγαρία 100. — Γαλλία 75.—Ῥωσία 50.—Ἰνδίαι 50.—Εἰς ὅλας δὲ τὰς ἄλλας χώρας ὑπάρχουσιν 125.

Η ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑ ΤΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΚΡΑΤΩΝ

ΑΤΜΟΠΛΟΙΑ

	Σκάφη	*Τόννοι*
Ἀγγλία	8,356	6,417,000
Ἀγγλ. κτήσ.	11,537	11,544,000
Ἡν. Πολιτ.	6,554	2,211,801
Αὐστροουγγ.	202	146,098
Ἀργεντίνη	75	21,613
Βέλγιον	50	78,271
Βρασιλία	189	75,283
Γερμανία	1,068	879,939
Γαλλία	1,212	500,568
Δανιμαρκία	389	141,994
Ἑλλάς [1]	130	81,407
Ἰταλία	328	207,530
Ἰαπωνία	827	213,221
Ἰσπανία	427	313,178
Νορβηγία	259	269,842
Ὁλλανδία	162	336,600
Πορτογαλία	51	41,161
Ῥωσία	322	151,923
Σουηδία	1,248	179,253
Τουρκία	81	46,498
Χιλῆ	42	29,931

(1). Ἡ ναυπήγησις ἀτμοπλοίων ἐν Ἑλλάδι προοδεύει κατὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα ἔτη γιγαντιαίοις βήμασιν. Τὰ ἀτμόπλοια αὐτῆς μέχρι τῆς σήμερον ὑπολογίζονται περίπου εἰς 170.

ΙΣΤΙΟΦΟΡΑ

	Σκάφη	*Τόννοι*
Ἀγγλία	12,335	2,843,000
» μετὰ κτήσ.	24,374	3,960,000
Ἀμερική	16,686	2,423,159
Αὐστρία	11,710	118,095
Βρασιλία	285	65,575
Ἀργεντίνη	125	28,241
Γαλλία	14,386	386,510
Γερμανία	2,524	622,105
Δανία	3,202	192,905
Ἑλλάς	1,224	107,015
Ἰταλία	6,231	571,605
Ἰσπανία	1,041	172,729
Ἰαπωνία	722	43,511
Νορβηγία	6,453	1,335,275
Πορτογαλία	270	47,724
Ῥωσία	1,733	359,740
Σουηδία	2,904	371,097
Τουρκία	1,349	252,947
Ὁλλανδία	405	158,734
Χιλῆ	146	75,711
Βέλγιον	5	917

★ Ὅταν κερδίζῃς νομίζεις ὅτι εὑρίσκεσαι ἐν πλήρει εὐδαιμονίᾳ, ἀλλὰ ὁ ἥλιος τῆς αὐγῆς δὲν διαρκεῖ ὅλην τὴν ἡμέραν. Ὅταν δύνασαι οἰκονόμει διὰ τὸ γῆράς σου καὶ τὴν ἀνάγκην. Τὸ κέρδος εἶναι διαβατικὸν καὶ ἀβέβαιον, ἀλλὰ τὸ ἔξοδον ἐνόσῳ ζῶμεν εἶναι βέβαιον καὶ σταθερόν.

★ Διὰ τοὺς πόνους τοῦ ἄλλου ὁ καθεὶς ἔχει ἀρκετὸν θάρρος.

★ Παραπονεῖσαι συνεχῶς ὅτι ἀπατᾶσαι. Ἀλλὰ τίς ὁ συχνότερον ἀπατήσας σέ; — Σὺ ὁ ἴδιος.

★ Μὲ τὴν φωτίαν δοκιμάζεται τὸ χρυσίον. Μὲ τὸ χρυσίον δοκιμάζεται ἡ γυνή. Μὲ τὴν γυναῖκα δοκιμάζεται ὁ ἀνήρ.

★ Τὸ πρῶτον μάθημα, τὸ ὁποῖον θὰ δώσῃς εἰς τὸν υἱόν σου πρέπει νὰ εἶναι ἡ ὑπακοή. Τὸ δεύτερον ἂς εἶναι οἱονδήποτε.

ΟΔΗΓΙΑΙ ΠΡΟΣ ΕΥΡΕΣΙΝ ΑΠΛΟΥ ΤΟΚΟΥ

Τρόπος χρήσεως. Πρὸς εὕρεσιν τοῦ τόκου, κάμνομεν χρῆσιν τοῦ ἀπέναντι πίνακος ὡς ἑξῆς· Πολλαπλασιάζομεν τὸ κεφάλαιον διὰ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἡμερῶν, τῶν ὁποίων ζητοῦμεν τὸν τόκον, τοῦ δὲ εὑρισκομένου ἀριθμοῦ ἐξαλείφομεν τοὺς δύο τελευταίους ἀριθμούς. Τὸν οὕτως ἀπολειπόμενον ἀριθμὸν διαιροῦμεν εἰς χιλιάδας, ἑκατοντάδας, δεκάδας καὶ μονάδας. Ζητοῦμεν ἐπὶ τοῦ ἀπέναντι πίνακος τὸν ἀντιστοιχοῦντα τόκον εἰς ἕκαστον τῶν 4 τούτων ἀριθμῶν, προσθέτομεν αὐτοὺς καὶ οὕτως ἔχομεν τὸν ζητούμενον τόκον.

1ον Παράδειγμα. Πόσον τόκον φέρουν 3.126 γρόσια πρὸς $4\frac{1}{2}$ τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ 132 ἡμέρας. $3126 \times 132 = \mathbf{412632}$, καὶ διὰ τῆς ἐξαλείψεως τῶν δύο τελευταίων ἀριθμῶν 4126.

Τοῦτον διαιροῦμεν ὡς ἑξῆς·

4000
100
20
6

Τόκ. @ $4\frac{1}{2}$ % τῶν	4000	49.315
» » »	100	1.233
» » »	20	0.247
» » »	6	0.074
Τὸ ὅλον		50.869

Λοιπὸν 4.126 πρὸς $4\frac{1}{2}$ % ἐπὶ 132 ἡμέρας ἀποφέρουν τόκον γρ. **50. 86.**

Ἰδιάζουσα περίπτωσις. Ποῖος εἶναι ὁ τόκος 23.515 γρ. ἐπὶ 287 ἡμέρας πρὸς $3\frac{1}{2}$ % 23.515. $\times 287 = \mathbf{6.748.805}$ ἢ **674.588.**

Τοῦτον διαλύομεν ὡς ἑξῆς

60.000
7.000
400
80
8

Πρὸς εὕρεσιν τοῦ τόκου τῶν 60.000 πολλαπλασιάζομεν τὸν τόκον τῶν 6,000 ἐπὶ 10 ἤτοι

57.534 × 10	=	575.340
7.000	=	67.123
400	=	3.835
80	=	767
8	=	77
Τὸ ὅλον		647.142

Τὸ αὐτὸ πράττομεν ὅταν τὸ ποσόν, τοῦ ὁποίου ζητεῖται ὁ τόκος εἶναι ἀνώτερος τῶν 20.000.

2ον Παράδειγμα. Ζητεῖται ὁ τόκος 875 γροσίων πρὸς 4 % δι' 73 ἡμέρας.

731 » » 86 »
928 » » 105 »

875 × 73 = 638	τόκ. 3	033
731 × 86 = 621	30	0.329
927 × 105 = 074	200	2.192
2.233	2000	21.918
	τόκος	24.472

Ἐννοεῖται ὅτι ὅπως εὕρωμεν τόκον ἀνώτερον τῶν 6 %, ὡς, π.χ. 7 % διπλασιάζομεν τὸν τόκον τῶν $3\frac{1}{2}$ %. Διὰ τόκον 8 % διπλασιάζομεν τὸν τόκον 4 % καὶ οὕτω καθεξῆς.

ΠΙΝΑΞ ΕΥΡΕΣΕΩΣ ΑΠΛΟΥ ΤΟΚΟΥ

ΑΡΙΘΜΟΙ	$3\frac{1}{2}$ %	4 %	$4\frac{1}{2}$ %	5 %	$5\frac{1}{2}$ %	6 %
10.000	95.890	109.589	123.288	136.986	150.685	164.383
9.000	86.301	98.630	110.959	123.288	135.616	147.945
8.000	76.712	87.671	98.630	109.589	120.548	131.507
7.000	67.123	76.712	86.301	95.890	105.479	115.068
6.000	57.534	65.753	73.973	82.192	90.411	98.630
5.000	47.945	54.794	61.644	68.493	75.342	82.192
4.000	38.356	43.835	49.315	54.794	60.274	65.753
3.000	28.767	32.877	36.986	41.096	45.205	49.315
2.000	19.178	21.918	24.657	27.397	30.137	32.877
1.000	9.589	10.959	12.329	13.699	15.068	16.438
900	8.630	9.863	11.096	12.329	13.562	14.795
800	7.671	8.767	9.863	10.959	12.055	13.151
700	6.712	7.671	8.630	9.589	10.548	11.507
600	5.753	6.575	7.397	8.219	9.041	9.863
500	4.794	5.479	6.164	6.849	7.534	8.219
400	3.835	4.383	4.931	5.479	6.027	6.575
300	2.877	3.288	3.699	4.110	4.521	4.932
200	1.918	2.192	2.466	2.740	3.014	3.288
100	0.959	1.096	1.233	1.370	1.507	1.644
90	0.863	0.986	1.110	1.233	1.356	1.480
80	0.767	0.877	0.986	1.096	1.206	1.315
70	0.671	0.767	0.863	0.959	1.055	1.151
60	0.575	0.658	0.740	0.822	0.904	0.986
50	0.479	0.548	0.616	0.685	0.753	0.822
40	0.384	0.438	0.493	0.548	0.603	0.658
30	0.288	0.329	0.370	0.411	0.452	0.493
20	0.192	0.219	0.247	0.274	0.301	0.329
10	0.096	0.110	0.123	0.137	0.151	0.164
9	0.086	0.098	0.111	0.123	0.136	0.148
8	0.077	0.088	0.099	0.110	0.121	0.132
7	0.067	0.077	0.086	0.096	0.106	0.115
6	0.057	0.066	0.074	0.082	0.090	0.099
5	0.048	0.055	0.062	0.068	0.075	0.082
4	0.038	0.044	0.049	0.055	0.060	0.066
3	0.029	0.033	0.037	0.041	0.045	0.049
2	0.019	0.022	0.025	0.027	0.030	0.033
1	0.009	0.011	0.012	0.014	0.015	0.016

ΕΛΛΑΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ

Πανεπιστήμιον Φοιτ. περίπ. 3,000
Γυμνάσια 40 — —
Ἑλλ. σχολ. 241 Μαθητ. 13,190
Δημοτ. σχολ. ἀρρεναγωγεῖα καὶ παρθεναγωγεῖα 2,874. » 129,230 Μαθήτρ. 29,119
Πολυτεχνεῖον 1. Μαθ. 203

ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Ταχυδρομικὰ γραφεῖα καθ' ὅλον τὸ κράτος 362. Τῷ 1897 παρεδόθησαν εἰς τὰ ταχυδρομεῖα ἐπιστολαὶ 5,392,075. Ἐξ αὐτῶν διὰ τὸ ἐσωτερικὸν ἦσαν προωρισμέναι 3,098,260. Διὰ τὸ ἐξωτερικὸν 2,270,309. Ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἀπεστάλησαν διὰ τὸ ἐσωτερικὸν 2,536,840.

Τῷ 1897 κατηναλώθη γραμματόσημον ἀξίας δραχμῶν 1,706,850.08.

ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Τηλεγραφεῖα καθ' ὅλον τὸ κράτος ὑπάρχουσι 211.

Τῷ 1879 παρεδόθησαν εἰς τὰ διάφορα τηλεγραφεῖα τηλεγραφήματα ἐν ὅλῳ 1,373,018
Ἐστάλησαν εἰς ἐξωτ. 100,983
Εἰσήχθησαν εἰς τὸ ἐσ. 225,140
Εἰσεπράχθη δικαίωμα ἀξίας δραχ. 2,256,020

ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

Κατὰ τὴν ἀρχαιότητα, ὅτε ἦρχεν ἐν Ἀθήναις Δημήτριος ὁ Φαληρεύς, ὁ πληθυσμὸς τῆς Ἀττικῆς ὑπελογίζετο εἰς 500 χιλ. ψυχῶν, ἀλλὰ δὲν ἐξηκριβώθη ὁποῖος ἦτο ἀκριβῶς ὁ πληθυσμὸς τῶν Ἀθηνῶν.

Ἀλλὰ τῷ 1774 αἱ Ἀθῆναι εἶχον **8—9 χιλ.** κατοίκων, τῷ 1813 **12 χιλ.** καὶ τῷ 1822 **8,645.**

Κατὰ τὴν πρώτην ἀπογραφὴν τοῦ βασιλείου γενομένην τῷ 1836 οἱ κάτοικοι τῶν Ἀθηνῶν ἠριθμοῦντο εἰς 14,000

τῷ 1856	ἀνεβιβάσ.	εἰς	30,069
» 1861	»	»	41,298
» 1870	»	»	44,510
» 1879	»	»	66,834
» 1884	»	»	84,903
» 1889	»	»	107,257
» 1896	»	»	128,735

ΔΗΜΟΣΙΟΝ ΧΡΕΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τὸ δημόσιον χρέος τῆς Ἑλλάδος τῷ 1898 ὑπελογίζετο ὡς ἑξῆς·

Δάν. 1881	5%	φρ.	104,668,500
» 1884	5%	»	92,311,000
» 1887	4%	»	133,045,000
» 1889	4%	»	155,000,000
» 1890	5%	»	59,926,500
» 1893	5%	»	9,572,810
» 1896	5%	»	170,000,000

Τὸ ὅλον φρ. χρ. 724,238,810

Δημόσιον χρέος ἠνοιοημένον (εἰς χαρτονόμισμα).

Δάνειον τοῦ 1898 πρὸς 5% 76 ἑκατομμύρια 354,000.

ΟΙ ΣΕΙΣΜΟΙ

Τὰ προκαλοῦντα αὐτοὺς αἴτια. Ἐπὶ πολὺν χρόνον οἱ σεισμοὶ ἀπεδίδοντο μόνον εἰς τὰ ἡφαίστεια. Πρὸς ἀπόδειξιν τοῦτου ἀνέφερον τὴν ὑπὸ σεισμῶν γενομένην πλησίον ἡφαιστείων ἐν Ἰταλίᾳ καταστροφὴν ὁλοκλήρων πόλεων, ὡς τοῦ Ἡρακλείου καὶ τῆς Πομπηΐας (79 μ. Χ.), τῆς Μεσσήνης, κειμένης παρὰ τοὺς πρόποδας τῆς Αἴτνης, τῷ 1693, καθ' ὃν ἐφονεύθησαν 60, χιλιάδ. ἀνθρώπων, τοῦ Καρακὰς τῷ 1812 κτλ.

Ἀλλ' αἰτία τῶν σεισμῶν δὲν εἶναι μόνον τὰ ἡφαίστεια. Δυνατὸν οἱ σεισμοὶ νὰ ἔχωσι καὶ ἄλλας αἰτίας, ὡς καταπτώσεις μεγάλων βράχων εἰς τὰ ἐντὸς τῆς γῆς ὑπάρχοντα κενά, ἐκρήξεις παραγομένας ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τῆς γῆς ὡς ἐκ τῆς συσωρεύσεως ἀτμῶν, ἐχόντων τρομερὰν πίεσιν καὶ ζητούντων μέρος ἐξόδου, καὶ ἰδίως νὰ εἶναι συνέπεια ἐξαρθρώσεως τοῦ φλοιοῦ τῆς γῆς, συνεπείᾳ τῆς διηνεκοῦς συστολῆς τῆς περιφερείας αὐτῆς.

Δύο χιλιάδες σεισμοὶ ἐντὸς 1 μηνός. Εἰς τινα μέρη οἱ σεισμοὶ διαρκοῦσιν ἐπὶ πολλοὺς μῆνας, ἐνίοτε δὲ καὶ ἐπὶ πολλὰ ἔτη. Ἐν Χαβάϊ ἠριθμησαν τῷ 1858 ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς δύο χιλιάδας σεισμούς. Εἰς Βιέγην (Βαλαί) ἡ γῆ ἐσείετο ἐπὶ 2 ἔτη ἀπὸ τοῦ 1855—1857.

Ποῦ γίνονται συνεχέστεροι σεισμοί. Οὗτοι γίνονται συνεχέστεροι εἰς τὰ δυτικὰ παράλια τῆς Ἀμερικῆς. Ἀπὸ τοῦ 1586—1868 ἡ Λίμα (Περοῦ) κατεστράφη *ἑνδεκάκις*. Ἐν Εὐρώπῃ οἱ συνεχέστεροι σεισμοὶ γίνονται εἰς τὰς Ἄλπεις, τὴν Ἰσπανίαν, τὴν Ἰταλίαν καὶ τὴν Τουρκίαν. Ἐν Ἰταλίᾳ μόνον κατὰ τὸ ἔτος 1870, κατεστράφησαν ὑπὸ σεισμῶν 2,225 οἰκίαι, ἐφονεύθησαν 98 ἄνθρωποι καὶ ἐτραυματίσθησαν 223.

Ἐφ' ἁπάσης τῆς γῆς συμβαίνουσι καθ' ἑκάστην κατὰ μέσον ὅρον δύο σεισμοί.

Οἱ ἰσχυρότεροι σεισμοὶ τοῦ ΙΘ' αἰῶνος. Τοιοῦτοι ὑπῆρξαν οἱ ἑξῆς ἕξ.

Ἰσχίας	16 Ἰουλίου	1883
Ἰαύας	14 Αὐγούς.	1883
Ἀνδαλουσίας	13 »	1884
Νικαίας	11 Φ/ρίου	1887
Κων/πόλεως	29 Ἰουνίου	1894
Ἰαπωνίας	3 »	1898

Κατὰ τὸν σεισμὸν τῆς Ἰσχίας κατεστράφησαν πολλαὶ κωμοπόλεις αὐτῆς καὶ ἐφονεύθησαν 2,313 ἄνθρωποι.

Κατὰ τὸν σεισμὸν τῆς Ἰαύας τὰ 30 ἡφαίστεια τῆς νήσου ταύτης ἤρξαντο ταυτοχρόνως ἀναδίδοντα καπνόν, μία παρακειμένη αὐτῇ νῆσος ἡ Κρακατοὰ ἐξηφανίσθη καθ' ὁλοκληρίαν, κῦμα ὕψους 30 μέτρων κατέκλυσε τὰς δύο αὐτῆς ἀκτὰς καὶ ἐξηφανίσθησαν 80,000 ἄνθρωποι.

Κατὰ τὸν σεισμὸν τῆς Ἀνδα-

λουσίας, τῷ 1884 ἐφονεύθησαν 745 ἄνθρωποι, ἐπληγώθησαν 1426 κατεστράφησαν 1200 οἰκίαι καὶ ὑπέστησαν βλάβας 6,000.

Κατὰ τὸν σεισμὸν τῆς Νικαίας, τῷ 1887, ἐφονεύθησαν 631 ἄνθρωποι καὶ ἐτραυματίσθησαν 525. Μία ἐκκλησία ἐκρημνίσθη καὶ ἐτάφησαν ὑπὸ τὰ ἐρείπια αὐτῆς 220 ἄνθρωποι.

Τὰ ἀποτελέσματα τοῦ σεισμοῦ τῆς πόλεώς μας κάλλιστα ἐνθυμοῦνται οἱ ἡμέτεροι ἀναγνῶσται.

Ἐν δὲ Ἰαπωνίᾳ τῇ 3/15 Ἰουνίου τοῦ 1898 ἡ θάλασσα, ἀνυψωθεῖσα συνεπείᾳ ὑποθαλασσίου σεισμοῦ εἰς ὕψος 80 ποδῶν, καὶ ὁρμήσασα εἰς τὴν ξηράν, κατέστρεψε πολλὰς πόλεις, 5000 οἰκίας καὶ ἐπροξένησε τὸν θάνατον 30,000 ψυχῶν.

ΤΑ ΖΩΑ ΩΣ ΠΡΟΓΝΩΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΚΑΙΡΩΝ

Προμηνύουσι βροχὴν τὰ ἑξῆς.

Ὅταν οἱ πετεινοὶ κτυπῶσι τὰ πτερὰ των καὶ φωνάζωσιν εἰς ἀσυνήθεις ὥρας.

Ὅταν αἱ αἶγες καταφεύγωσιν εἰς μέρη προφυλασσόμενα ἀπὸ τῆς βροχῆς.

Ὅταν οἱ ἵπποι χρεμετίζωσι συνεχῶς.

Ὅταν οἱ βάτραχοι παύωσι νὰ κοάζωσιν.

Ὅταν αἱ μυῖαι κεντῶσι δυνατά.

Ὅταν οἱ σπουργῖται συνάζωνται καὶ κελαδῶσι διηνεκῶς.

Ὅταν τὰ πρόβατα ἀφίνωσι τὴν βοσκήν των καὶ μένωσι κατακεκλιμένα.

Ὅταν αἱ ὄρνιθες κυλίωνται εἰς τὸ χῶμα ἢ κοιμῶνται ἀργά.

Ὅταν αἱ χῆναι κτυποῦν τὰ πτερά των καὶ φωνάζουν.

Ὅταν οἱ ἰχθῦς πηδῶσιν ἐκτὸς τοῦ ὕδατος.

Ὅταν οἱ σπίνοι φωνάζουν τὴν πρωΐαν πλησίον τῶν οἰκιῶν.

Ὅταν οἱ κορυδαλοὶ κελαδῶσιν ἅμα τῇ αὐγῇ.

Ὅταν αἱ ἀράχναι πίπτωσιν ἀπὸ τῶν ἑστιῶν αὐτῶν.

Ὅταν αἱ μέλισσαι ἐπανακάμπτωσι πρὸ τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου.

Ὅταν τὰ κερασφόρα ζῷα στρέφωσι τὸ ῥύγχος πρὸς τὸν ἄνεμον διὰ ν' ἀναπνεύσωσιν.

Ὅταν αἱ γαλαὶ στρέφωσι τοὺς πόδας ὀπισθεν τῶν ὤτων.

Ὅταν οἱ κύνες φαίνωνται ναρκωμένοι.

Προαγγέλλουσι καλοκαιρίαν τὰ ἑξῆς.

Ὅταν αἱ ἀράχναι φαίνωνται εἰς τὸν ἀέρα.

Ὅταν οἱ βάτραχοι κοάζωσι τὸ ἑσπέρας.

Ὅταν οἱ κώνωπες παίζουν εἰς τὸν ἀέρα.

Ὅταν αἱ ἀηδόνες ψάλλουν καθ' ὅλην τὴν νύκτα.

Ὅταν αἱ χελιδόνες πετοῦν ὑψηλά.

ΤΑ ΕΘΝΙΚΑ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

Πρῶτος ὁ ἀρχιεπίσκοπος Καισαρείας Μέγας Βασίλειος ᾠκοδόμησεν εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς ἀρχιεπισκοπῆς αὐτοῦ μέγα νοσοκομεῖον, τὸ ὁποῖον ὠνομάσθη ***Βασιλειάς,*** τοῦτο δὲ διετηρεῖτο βραδύτερον διὰ τῶν προσόδων τῶν κτημάτων, τὰ ὁποῖα ἀφιέρωσεν εἰς αὐτὸ ὁ Αὐτοκράτωρ Οὐάλης. Ἀλλὰ τούτου ἀρχαιότερον φιλανθρωπικὸν κατάστημα ἦτο τὸ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ὀρφανοτροφεῖον, κείμενον παρὰ τὸ σήμερον Γιαλί-κιόσκι. Πέριξ αὐτοῦ ἦσαν ᾠκοδομημένα καταλύματα διὰ τοὺς πτωχοὺς τοὺς πάσχοντας ἐκ λώβης, τοὺς τυφλοὺς καὶ τοὺς χωλούς.

Ἐπίσης μέγα φιλανθρωπικὸν κατάστημα ἦτο ***ὁ Ξενὼν τοῦ Σαμψών,*** κείμενος μεταξὺ τῆς Ἁγίας Σοφίας καὶ τῆς Ἁγίας Εἰρήνης, κτισθεὶς ὑπό τινος ἰατροῦ καλουμένου Σαμψών. Οὗτος, θεραπεύσας ἐξ ἀνιάτου νοσήματος τὸν Μ. Ἰουστινιανόν, ἔκτισε δι' αὐτοκρατορικῶν ἐξόδων τὸ νοσοκομεῖον τοῦτο, μεγαλοπρεπέστατον, καὶ συντηρούμενον διὰ πολλῶν κτημάτων, ἀφιερωθέντων πρὸς τοῦτο ὑπὸ τοῦ Αὐτοκράτορος. Τὸ νοσοκομεῖον τοῦτο ἐπυρπολήθη τῷ 532, ἀπωλεσθέντων τῶν ἐν αὐτῷ ἀσθενῶν, ἀνῳκοδομήθη ὑπὸ τοῦ Ἰουστινιανοῦ, ἀλλ' ἐπυρπολήθη ἐκ δευτέρου τῷ 564. Ἐκτὸς τούτων ὑπῆρχον ἐν Κωνσταντινουπόλει διάφορα ἄλλα φιλανθρωπικὰ καταστήματα, νοσοκομεῖα, γηροκομεῖα καὶ ἴδιον βρεφοκομεῖον.

Μετὰ τὴν ἅλωσιν δὲν εἶναι ἀκριβῶς γνωστὸν πότε ἤρξαντο νὰ ἱδρύωνται νοσοκομεῖα, καὶ ἐν γένει φιλανθρωπικὰ καταστήματα ἐν Κωνσταντινουπόλει, μόνον δὲ ἐξ εἰκασίας δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν, ὅτι περὶ τὰ μέσα τῆς 17 ἑκατονταετηρίδος οἱ ὁμογενεῖς εἶχον εἶδός τι φρενοκομείου.

Ἡ Ὀρθόδοξος κοινότης Κωνσταντινουπόλεως φαίνεται ὅτι διετήρει βραδύτερον τρία

νοσοκομεῖα, ἐξ ὧν τὸ ἀρχαιότερον ἔκειτο 400 περίπου βήματα πρὸς δυσμὰς τῆς πύλης τῶν Ἑπτὰ Πύργων. Τὸ ξύλινον αὐτοῦ οἰκοδόμημα διετηρεῖτο μέχρι τοῦ 1850 ἀλλ' ἦτο ἑτοιμόρροπον. Εἰς τοῦτο κατέφευγον ἰδίως οἱ προσβαλλόμενοι ὑπὸ πανώλους, ὅτε δὲ αὖτη ἔπαυσεν ἐχρησίμευεν, ἀπὸ τοῦ 1837—1850, ὡς ἀχυρὼν καὶ σταῦλος τοῦ νεοδμήτου νοσοκομείου. Τοῦτο διετηρεῖτο ὑπὸ τῆς συντεχνίας τῶν παντοπωλῶν, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς εὑρεθείσης ἐπομένης ἐπιγραφῆς·

«ΗΚΩΔΟΜΗΘΗ ΤΟΝΩΣΟΚΩΜΗΟΝ ΚΑΘΟ ΣΩΡΑΤΕ ΔΙΑ ΕΞΟΔΟ ΤΟΝ ΟΡΘΟΔΟΞΩ ΠΑΚΑΛΙΔΟΝ Τ.....1753».

Πλὴν τούτου ὑπῆρχε καὶ δεύτερον νοσοκομεῖον ἐν Γαλατᾷ, τὸ ὁποῖον ἐνουστήθη τῷ 1762 διὰ τοὺς ναύτας, τοῦτο δὲ ἔκειτο ὅπου κεῖται σήμερον τὸ Μέγα Ἑθνικὸν Χάνιον. Καὶ τοῦτο ἦτο ξυλόκτιστον, πυρπολη-θὲν δὲ τῷ 1814 ἀνοικοδομήθη λιθόκτιστον δι' εἰσφορᾶς τῶν Ὀρθοδόξων.

Τρίτον νοσοκομεῖον ἦτο τὸ τοῦ Σταυροδρομίου, τοῦ ὁποίου εἶναι ἄγνωστος ἡ ἐποχὴ τῆς συστάσεως. Ταῦτα ἦσαν τὰ ἡμέτερα νοσοκομεῖα μέχρι τοῦ 1838, ὅτε συνεπληρώθη ἡ οἰκοδομὴ τοῦ νοσοκομείου τῶν Ἑπτὰ Πύργων, εἰς ἣν θέσιν εὑρίσκεται σήμερον.

Ἄγνωστος ἡ διοίκησις τῶν νοσοκομείων τοῦ Σταυροδρομίου καὶ τοῦ Γαλατᾶ, ἀλλὰ τὸ εἰς Ἑπτὰ Πύργους συνέταξε τῇ 1 Ἰουνίου 1822 κανονισμὸν ἐξ ἑπτὰ ἄρθρων, τὸν ὁποῖον παρα-θέτομεν κατωτέρω, τηροῦντες τὴν ὀρθογραφίαν αὐτοῦ. Τὸν κανονισμὸν τοῦτον συνέταξεν ὁ ἐπόπτης τοῦ νοσοκομείου Χίος ἱερομόναχος Παγκράτιος, ὅστις ἐνεκαίνισε καί τινας συ-νηθείας, ὧν μία εἶναι ἡ ἑπομένη, ἀντιγραφομένη αὐτολεξί.

«γνωστὸν ἔστο ὅτι σηνίθιά εἶναι τὸν μπορ τάρι τὸν ἑφτα γουλλάδον ἐπεκράτησε νὰ δίνουν εἷ ἔφορι γρόσηα δέκα τού ἁγίου δημητρίου διαποδήματά του· ὅμως εἷς ὅ μοῦμτζί κοστῖς ἐγινεν ἔξαίρεσις καί ἔδοθησᾶν γρος 15. καὶ ὅπιος γραμματικός εὑρεθί νὰ ξεύρι τόκανόνικῶ.»

«Παγκράτιος
ἱερομόναχος Χίος.»

Ὁ δὲ κανονισμὸς ἔχει ὡς ἑξῆς·

«1822 — Ἰουνίου α΄.

Α΄. κεφάλεον οἱ ἀποθᾶμενοῖ τῶν ὁσπιταλείων νὰ θάπτωνται πλισῖον εἷς τὰ σπιτάλια, ἀδορκήτως κατὰ τό παλαίον σινῖθιον.

Β΄. Κεφάλεον. ὅμός ὅστις θελήση νὰ θάψῃ τὸν νεκρόν του εἷς ἄλλομέρος ἂν θέλλη ἂς φερι ἀπέξο ἄλλον πάπᾶ καί σηκοτάδες κρεβάτι. Εἰδέ ἂς κάμη κάλὰ μέ των πάπᾶ καί μέ τοῦς δούλους καὶ ἔτζι νᾶ τὸν παγένι ὅπου ἀγαπᾶ.

Γ΄. Πρὸς τούτοις καὶ ἀπὸ τοῦς μαχαλέδες ἂν δὲν ἀρῶστήσουν νὰ ἔχουν μόρτην κατὰ τὸ χρέος των, καὶ τίχει ἀνάγκη δία νὰ ἐξαγορεύσῃ καὶ νὰ κηνωνεῖσῃ ἢναθαπτί κανίς καὶ ζητιθῖ ὁ παππᾶς τῶν ὁσπιταλλίω νὰ κάμνουν καλλὰ μὲ τὸν πάππᾶν· ὅμιος ἂν ζητίσουν καὶ σηκοτάδες νὰ τοῦς πληρόνουν καί ἔτζι νὰ σηκόνετε τῶ λεῖψανῶ.

Δ΄. Οἱ ἀρωστῆ ὅπου ἔρχονται νὰ τοῖς βαζομέν ξέχοριστᾶ σε ξεχοριστόν ὀντά. ἐνόσου πᾶσχουν διὰ ναμῆν βλέπῃ ὁ εἷς τὸν ἄλλων ἀφου ὅμος ἀναλάβουν καὶ δὲν εἶναι ὑποψία θανᾶτον τότες ἂς συνοδευετεν ἄναμετάξύ τους.

Ε΄. εἰ ειρθὲν δούλι ἐξών ὁ πνευματικός καί ὅγραματικός νὰ τοῖς δίδεται τόρακή τους ἀπό ἔν φλητζάνι καὶ ἀν γιρεύσῃ καὶ ἔτερῶ νὰ πίνῃ νερώ ἀπό τὴν Βριοὴν ὅσὸν θέλῃ.

ΣΤ΄. Ὅταν ἔρχοντέ ἀπό ἄλλα σπιτάλια ἄροσι πρέποι νὰ ἐρευνοῦμεν καί νά ζητοῦμεν ὅρισμόν καί τὴν ἄπο δειξιν τόν ἐφῶρων.

Ζ΄. ὅλλοι οἳ ευρισκόμενοι μέσα εἷς τα ὅσπιτάλια ὅπου κοπιάζουν ἀπό τόν ιερέα καί γραμματικόν ἔως εἷς τόν παράμικρόν δούλον νά λογίζοντε ὅλλοι ὡς ἀδέλφιά εἰ διαφορά τους νὰ εἶναι καθώς εἷς ἕνα σπίτι ὅπου τιμάτε ὅ μεγαλίτερος ἀδελφός ἀπο τόν μικρότερον καὶ ἀγαπῆτε ὁ μικρός ἀπὸ τόν μεγαλίτερον.»

Οἱ κατάλογοι τῶν ἀσθενῶν ἄρχονται ἀπὸ τοῦ 1820 καὶ διαρκοῦσι μέχρι τοῦ Ὀκτωβρίου τοῦ 1836, ἀλλ' εἶναι συγκεχυμένοι, μόνον δὲ ἀπὸ τοῦ 1839 ἡ ἱστορία τῶν ἡμετέρων φιλανθρωπικῶν καταστημάτων εἶναι ἐναία.

Εἰς τὰ κατάστιχα τῶν τριῶν νοσοκομείων ἀναφέρονται ἐπίτροποι τῷ 1794—1795 οἱ ἑξῆς· Σκαρλάτος Σεβαστόπουλος, Μιχαλάκης Χρήστου, Ἰορδάνης Καπλάνογλου, Γρηγόριος Σκαρλάτου, Νικόλαος Μπαλῆς, Χατζῆ Παρασκευᾶς, Εὐφραίμης καὶ Ζωρζῆς Καζανόβας. Βραδύτερον δὲ ἀναφέρονται οἱ Ἰωάννης Φάχρης, Χατζῆ Ἀνέστης Παρασκευᾶς, Ἀλέξανδρος Φενερλῆς κτλ.

Ἡ κίνησις τῶν τριῶν νοσοκομείων Κωνσταντινουπόλεως, ἤτοι ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀσθενῶν ἐξ εἰκασίας εἶναι δυνατὸν νὰ γνωσθῇ.

Ἀπὸ τῆς 1 τοῦ ἔτους 1794 μέχρι Ἀπριλίου τοῦ 1795 ἐξωδεύθησαν εἰς μισθοὺς ὑπαλλήλων, φάρμακα καὶ τροφάς.

Τοῦ Γαλατᾶ	γρ.	9922
» Ἑπταπυργίου	»	3492
» Σταυροδρομίου	»	1550

Ἀλλὰ προϊόντος τοῦ χρόνου ηὔξανον αἱ δαπάναι. Οὕτω μετὰ δεκαετίαν, τῷ 1814 ἐξωδεύθησαν διὰ τὸ νοσοκομεῖον τοῦ Γαλατᾶ γρ. 18,187, διὰ τὸ τοῦ Σταυροδρομίου γρ. 11,391 καὶ διὰ τὸ τοῦ Ἑπταπυργίου γρ. 13,650.

Μετὰ ἔτερα δέκα ἔτη, τῷ

1824 ἐξωδεύθησαν· Διὰ τὸ νοσοκομεῖον Γαλατᾶ γρ. 31,414, διὰ τὸ νοσοκομεῖον τοῦ Ἑπταπυργίου γρ. 15,180 καὶ διὰ τὸ τοῦ Σταυροδρομίου γρ. 5,595.

Τέλος ἀπὸ Ἰανουαρίου τοῦ 1828 — Δεκεμβρίου τοῦ 1829, ἦτοι ἐν διαστήματι 2 ἐτῶν τὰ ἔξοδα τοῦ νοσοκομείου τοῦ Γαλατᾶ συνεποσώθησαν εἰς 87,125 γρόσια, ἐξ ὧν γρόσια 5,918 ἦτο ἡ διετὴς ἀντιμισθία τοῦ ἰατροῦ τοῦ νοσοκομείου. Τὰ δὲ ἔξοδα τοῦ νοσοκομείου τοῦ Ἑπταπυργίου συνεποσώθησαν εἰς γρ. 23,618, ἐξ οὗ ἔπεται ὅτι τὸ νοσοκομεῖον τοῦ Γαλατᾶ ἐνοσήλευσε μέγαν ἀριθμὸν ἀσθενῶν.

Κυριώτεροι πόροι πρὸς συντήρησιν τῶν 3 νοσοκομείων ἦσαν ἐλεημοσύναι, τὰ συναζόμενα ἐκ πωλήσεως ἐνδυμάτων τῶν ἐν τοῖς νοσοκομείοις ἀποθνησκόντων ἢ καὶ τῶν ἐπ' αὐτῶν εὑρισκομένων χρημάτων, τὰ ἀπὸ διαθηκῶν, τὰ ἀρχιερατικὰ φιλότιμα, τὰ συναζόμενα ἀπὸ τῶν ἐν τοῖς ναοῖς περιφερομένων κουτίων, αἱ ἐτήσιαι εἰσφοραὶ τῶν συντεχνιῶν, τόκοι χρημάτων κατατεθειμένων ἐπ' ὀνόματι τῶν νοσοκομείων, τὰ ἐκ τῆς ἡγεμονίας τῆς Βλαχίας στελλόμενα, τὰ ἀπὸ τοῦ Ἁγιάσματος τοῦ Βαλουκλίου, τὰ ὁποῖα ἤρξαντο λαμβανόμενα ἀπὸ τοῦ 1795 κτλ.

Ἀπὸ τῆς 1 Ἀπριλίου 1837 ἐγένετο πρὸς οἰκοδομὴν τῶν ἐν Ἑπταπυργίῳ νοσοκομείων ἔρανος ἐκ γροσίων 473,342, εἰς ἃ τὸ κεντρικὸν ταμεῖον προσέθηκε γρ. 530,428, οὕτω δὲ συνεποσώθη τὸ ποσὸν 1,004,770 γροσίων. Ἡ οἰκοδομὴ τοῦ νέου νοσοκομείου ἤρξατο τὴν 29 Μαρτίου τοῦ 1837, ἐπερατώθη περὶ τὰ τέλη τοῦ 1838 τῇ δὲ 14 Φεβρουαρίου τοῦ 1839 μετεκομίσθησαν εἰς αὐτὸ οἱ ἀσθενεῖς ἀπὸ τοῦ νοσοκομείου τοῦ Γαλατᾶ εἰς τὸ νέον νοσοκομεῖον. Τῷ 1843 ἐπῆλθεν ἀρωγὸς εἰς τὸ ἐθνικὸν ἡμῶν νοσοκομεῖον ἡ σεβαστὴ αὐτοκρατορικὴ κυβέρνησις, εὐδοκήσασα, ἐπινεύσει τοῦ Σουλτάνου Ἀβδοὺλ Μεδζίτ, νὰ παρέχωνται καθ' ἑκάστην εἰς αὐτὸ 15 ὀκάδες προβείου κρέατος, βραδύτερον δὲ 100 ἄρτοι στρατιωτικοί. Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας τοῦ Σουλτὰν Ἀζὶζ διετάχθη νὰ παρέχωνται εἰς τὰ ἡμέτερα νοσοκομεῖα καθ' ἑκάστην 50 ὀκάδες κρέατος καὶ 75 ἄρτοι.

Τῷ 1852 ὁ πατριάρχης Γερμανὸς Δ' ὁ Βυζάντιος ἐσκέφθη περὶ ἱδρύσεως ὀρφανοτροφείου, τῇ συνδρομῇ πολλῶν ἀρχιερέων καὶ κληρικῶν, καὶ κατέθηκε τὰ θεμέλια αὐτοῦ. Ἡ οἰκοδομὴ αὕτη ἐπερατώθη μετὰ τὸν θάνατόν του, εἰς αὐτὴν δὲ μετεκομίσθησαν κατὰ πρῶτον ἐκτὸς τῶν ἀνεστίων παίδων πάντες οἱ φρενοβλαβεῖς καὶ γηροκομούμενοι, ἄνδρες καὶ γυναῖκες. Τὰ ὀρφανὰ ἐτοποθετήθησαν εἰς τὸ ἄνω πάτωμα οἱ δὲ φρενοβλαβεῖς εἰς τὸ δεύτερον. Ἀλλὰ τῷ 1878 ἀπεφασίσθη ἡ ἀνέγερσις φρενοκομείου κατὰ τὰς ἀπαιτήσεις τῆς φιλανθρωπίας καὶ τῆς ἐπιστήμης, τότε δὲ ἐγένετο ἔρανος μεταξὺ τῶν ὁμογενῶν, καθ' ὃν προσέφερον ὁ Ζανῆς Στεφάνοβικ 1100 λίρας, ὁ Γ. Ζαρίφης 1000, οἱ κ.κ. Θ. Μαυροκορδάτος, Ε. Εὐγενίδης καὶ Α. Ἡλιάδης ἀνὰ 500, ὁ Θ. Κοτζαμάνογλους 400, ὁ Ζ. Χρυσοβελώνης 300, ὁ Μ. Χαλδουβάκης 100 καὶ ὁ Βασίλειος Ἰωαννίδης ὑλικὸν ἀξίας 200 λιρῶν. Οὕτω τῷ 1880 κατετέθη ὑπὸ τοῦ Ἰωακεὶμ τοῦ Γ' ὁ θεμέλιος λίθος τοῦ φρενοκομείου, ἐπιστατοῦντος εἰς τὴν οἰκοδομὴν αὐτοῦ τοῦ ἀρχιτέκτονος *Ἀριστείδου Ῥαζῆ*. Τοῦ φρενοκομείου τούτου ἀνηγέρθη μέρος μόνον, τοῦτο δὲ συνεπληρώθη βραδύτερον, καταβαλόντος πρὸς κατασκευὴν τούτου ὑπὲρ τὰς 8,000 λίρας ἀνδρὸς ἀνωνύμου, ἔχοντος ἀρχὴν τὸ μὴ γνώτω ἡ ἀριστερά τί ποιεῖ ἡ δεξιά. Ἀλλ' ἤδη δυνάμεθα, ἀφοῦ ἀπέθανε, νὰ ἀναφέρωμεν ὅτι ὁ φιλάνθρωπος οὗτος ὁμογενὴς ἦτο ὁ μακαρίᾳ τῇ λήξει *Ἰωάννης Χαριτωνίδης*.

Μεταξὺ τῶν μεγάλων εὐεργετῶν τῶν Φιλανθρωπικῶν καταστημάτων συγκαταριθμεῖται καὶ ἡ χήρα Ἑλένη Νικολάου Ζαρίφη, καταθέσασα ἐπ' ὀνόματι αὐτῶν εἰς τὸ Crédit Lyonnais 200.000 φράγκων, τῶν ὁποίων ταῦτα λαμβάνουν τοὺς τόκους.

Σήμερον αἱ δαπάναι τῶν Ἐθνικῶν Νοσοκομείων ὑπολογίζονται 16.000 λίρας κατ' ἔτος, τοσαῦται δὲ εἰσι περίπου καὶ αἱ πρόσοδοι αὐτῶν.

Νοσηλεύονται ἐν τῷ νοσοκομείῳ περίπου 320 ἀσθενεῖς. Περιθάλπονται ἐν τῷ φρενοκομείῳ 400 φρενοβλαβεῖς. Γηροκομοῦνται ἐν τῷ γηροκομείῳ 100 γέροντες. Ἀνατρέφονται δὲ ἐν τῷ ὀρφανοτροφείῳ 140 ὀρφανά.

Διὰ τὴν ὑπηρεσίαν ἐν γένει ὅλων τῶν τμημάτων τῶν φιλανθρωπικῶν καταστημάτων ἐργάζονται 170 ἄνθρωποι ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἰατροῦ Βασιλείου Σαβαΐδου.

★ Ὁ πλούσιος ἔχει πολλοὺς συγγενεῖς.

★ Τὰ χρήματα σύρουν χρήματα.

★ Προτιμότερον νὰ ἦναί τις υἱὸς πτωχοῦ ἢ σκλάβος πλουσίου.

★ Ὅποιος δὲν εἰξεύρει νὰ εἰπῇ ὄχι δὲν εἶναι ἄνθρωπος.

★ Ὁ ζητῶν χρήματα παρὰ φιλαργύρου ὁμοιάζει τὸν σκάπτοντα τὴν θάλασσαν.

★ Εἰς τοὺς ἄλλους ζήτει νὰ εὕρῃς τὰ προτερήματα εἰς δὲ τὸν ἑαυτόν σου τὰ ἐλαττώματα.

★ Τρεῖς εἶναι ἀξιόλογοι φίλοι· γραῖα σύζυγος, γέρων σκύλος καὶ τὰ χρήματα.

ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

ΜΕΓΑΛΗ ΤΟΥ ΓΕΝΟΥΣ ΣΧΟΛΗ

Ἡ γνωστοτέρα ἱστορία τῆς Μεγάλης τοῦ Γένους Σχολῆς ἄρχεται ἀπὸ τῆς Πατριαρχείας Γεναδίου Β' τοῦ Σχολαρίου, ταύτης δὲ Σχολάρχης ἦτο Ματθαῖος ὁ Καμαριώτης, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε καὶ διδάσκαλος τοῦ Πατριάρχου Γεναδίου.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἡ ῥηθεῖσα σχολὴ εἶχε ***δώδεκα*** μαθητάς, τῷ δὲ 1691 δυνάμει πατριαρχικοῦ σιγιλλίου εἶχε πόρους **350** γρόσια, ἐξ ὧν 270 ἐχορήγει ἡ ἐκκλησία τῶν Ἓξ Μαρμάρων Παναγία, καὶ γρόσ. 80 ἡ ἐν Ὑψωμαθείοις ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Νικολάου. Τότε ὁ ἐκ Καστορίας Μανωλάκης μετεβίβασεν ἐπ' ὀνόματι αὐτῆς ὁμολογίαν ἱκανοῦ χρηματικοῦ ποσοῦ, ὀφειλομένου αὐτῷ ὑπὸ τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριαρχείου. Τῷ 1798—1801 ἡ Σχολὴ εἶχε δώδεκα μόλις μαθητάς, τῷ 1803—1807 εἶχεν 160, τῷ 1814—1815 ἑκατόν, τῷ δὲ 1820—1825 μόνον δέκα ὀκτώ, μεταξὺ

ΜΕΓΑΛΗ ΤΟΥ ΓΕΝΟΥΣ ΣΧΟΛΗ

τῶν ὁποίων συγκατηριθμεῖτο καὶ ὁ Σ. Βυζάντιος. Ἀπὸ δὲ τοῦ 1825-1830 εἶχε σχεδὸν 100 μαθ.

Πόροι τῆς Σχολῆς. Τῷ 1748 εἰς τὴν Μεγάλην Σχολὴν ὡρίζοντο πόροι κατ' ἔτος γρ. 750, ἐξ ὧν 600 ἐχορήγει ἡ ἐν Τζιβαλίῳ ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Νικολάου, καὶ 150 ἡ ἐκκλησία τῆς Παναγίας κατὰ τὴν συνοικίαν Βελιγραδίου. Ἀλλ' ἐπειδὴ ηὔξανον ὁσημέραι τὰ ἔξοδα αὐτῆς, διὰ γράμματος τοῦ Πατριάρχου Παϊσίου τοῦ Β' ὑπεχρεοῦντο καὶ αἱ ἄλλαι ἐκκλησίαι νὰ παρέχωσι ποσόν τι. Τῷ 1759 ὁ Πατριάρχης Σεραφεὶμ ὁ Β' προεκάλεσεν ὑπὲρ τῆς Σχολῆς συνδρομὴν τῶν ἀρχιερέων ἐκ 5,070 γροσίων. Τῷ 1764 ὁ ἡγεμὼν τῆς Βλαχίας Στέφανος Μιχαὴλ Ῥακοβίτσας ὥρισε διὰ χρυσοβούλου ὑπὲρ τῆς σχολῆς ἐτησίαν ἐπιχορήγησιν 1000 γρ. Τὸ αὐτὸ ἔτος ὁ τῆς Μολδαυΐας ἡγεμὼν Γρηγόριος Ἀλεξάνδρου Γκίκας ὥρισε πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν γρ. 500. Τῷ 1769 οἱ ἐτήσιοι πόροι τῆς σχολῆς ηὔξησαν εἰς γρ. 4050 ἕνεκα διαφόρων ὑπὲρ αὐτῆς προσφορῶν, τῷ δὲ 1877 ὁ πατριάρχης Σωφρόνιος ὁ Β' διενήργησεν ὑπὲρ αὐτῆς ἔρανον τῶν ἀρχιερέων ἐκ 22,450 γροσίων.

Ἐκ τῶν καταστίχων τῆς Μεγάλης τοῦ Γένους Σχολῆς ἐξάγονται τὰ ἑξῆς·

Ἀπὸ Σεπτεμβρίου τοῦ 1777—Σεπτεμβρίου τοῦ 1778 εἰσέπραξε γρόσια 3.535

Ἀπὸ Σεπτεμβρίου τοῦ 1778—Σεπτεμβρίου τοῦ 1779 εἰσέπραξε γρόσια 2.845

Ἀπὸ Σεπτεμβρίου τοῦ 1779—Σεπτεμβρίου τοῦ 1780 εἰσέπραξε γρόσια 2.770

Ἀπὸ Σεπτεμβρίου τοῦ 1780—Σεπτεμβρίου τοῦ 1781 εἰσέπραξε γρόσια 2.512

Ἀπὸ Σεπτεμβρίου τοῦ 1781—Σεπτεμβρίου τοῦ 1782 εἰσέπραξε γρόσια 2.120

Ἀπὸ 1 Μαρτίου τοῦ 1793 μέχρι 1 Μαρτίου τοῦ 1797 ἡ Σχολὴ εἰσέπραττεν ἐτησίως γρ. 6,225, τόκους ἐκ κεφαλαίου 63,050 γροσίων, σχηματισθέντος ἐκ συνδρομῶν τῶν ἀρχιερέων μετὰ τῶν ἐπιχορηγήσεων τῶν ἡγεμόνων Βλαχίας καὶ Μολδαυΐας, αἱ ὁποῖαι ηὐξήθησαν τῆς μὲν Βλαχίας ἀπὸ 1000 γροσίων εἰς 1500, τῆς δὲ Μολδαυΐας ἀπὸ 500 εἰς 800. Τῷ 1780 ὁ ἡγεμὼν τῆς Βλαχίας Ἀλέξανδρος Ὑψηλάντης ἐδώρησε γρόσια 6,000 ἰδίως πρὸς οἰκοδομὴν νέου κτιρίου τῆς σχολῆς.

Τὰ ἔσοδα τῆς Σχολῆς ἦσαν τῷ 1797 γρ. 8,401, τῷ δὲ 1798 γρ. 10,792. Κατὰ Μάϊον τοῦ 1804 ἐνεκρίθη συνοδικῶς ὅπως ἕκαστος τῶν χειροτονουμένων ἀρχιερέων ἢ τῶν μετατιθεμένων ἀπὸ μιᾶς ἐπαρχίας εἰς ἄλλην προσφέρῃ μικρόν τι ποσὸν εἰς τὸ ταμεῖον τῆς σχολῆς.

Μισθοὶ διδασκάλων. Οὗτοι οὔτε γλίσχροι ἦσαν, ἐν συγκρίσει πρὸς τοὺς τῆς σήμερον, οὔτε ὑπέρογκοι.

Τῷ 1748 ὡρίζετο διὰ σιγιλλίου ὁ ἐτήσιος μισθὸς τοῦ διδασκάλου τῶν φιλοσοφικῶν εἰς γρ. 500 καὶ τῶν γραμματικῶν εἰς γρ. 250. Τῷ 1769 ὁ ἐτήσιος μισθὸς τοῦ διδασκάλου τῶν φιλοσοφικῶν ἦτο γρόσια 1000 τοῦ δὲ τῶν γραμματικῶν 600.

Ἀπὸ τοῦ 1778 ἐλάμβανεν ὁ σχολάρχης ἐτησίως 1250 γρ. ὁ δεύτερος διδάσκαλος 750 καὶ ὁ τρίτος 124 ἀναβιβασθέντα κατόπιν εἰς 150 καὶ βραδύτερον εἰς 180.

Βραδύτερον οἱ μισθοὶ τῶν τριῶν διδασκάλων ἀνεβιβάσθησαν εἰς γρ. 2,000, 1,500 καὶ 900.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

ΤΩΝ ΣΧΟΛΑΡΧΩΝ ΤΗΣ Μ. ΤΟΥ Γ. ΣΧΟΛΗΣ

ΜΑΤΘ. ΚΑΜΑΡΙΩΤΗΣ	1454—1489
ΔΗΜ. ΚΑΣΤΡΙΝΟΣ	1489—149;
ΜΑΝΟΥΗΛ ΚΟΡΙΝΘΙΟΣ	1484—152;
ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΝΟΤΑΡΑΣ	1543—1551
ΜΙΧΑΗΛ ΛΗΣΤΑΡΧΟΣ	1547— ;
ΙΩΑΝΝΗΣ ΖΥΓΟΜΑΛΑΣ	1555—1580
ΘΕΟΔΟΣ. ΖΥΓΟΜΑΛΑΣ	1580—1600
ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ ΚΟΚΚΟΣ	1604—160;
ΘΕΟΦ. ΚΟΡΥΔΑΛΛΟΣ	1621—1623 1629—1639
ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ Ο ΚΡΗΣ	1639—1641
ΙΩ. ΚΑΡΥΟΦΥΛΛΗΣ	1641—1664
ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΑΙΤΩΛΟΣ	1664—1665
ΑΛ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ	1665—1671
Σ. ΚΥΜΙΝΙΤΗΣ	1671—1681
ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΚΑΡΝΑΝ	1681—1702
ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ ΡΥΣΙΟΣ	1702—1704
ΚΑΛΙΝΙΚΟΣ ΝΑΞΙΟΣ	1704—1707
ΙΑΚΩΒΟΣ ΜΑΝΟΣ	1707—1720
ΣΠΑΝΔ. ΒΥΖΑΝΤΙΟΣ	1720—1726
ΔΗΜΟΣΘ. ΛΕΣΒΙΟΣ	1726— ;
ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΕΣΒΙΟΣ	—1744
ΝΑΘΑΝ. ΚΑΛΛΟΝΕΡΗΣ	1744—1749
ΠΡΟΚ. ΒΥΖΑΝΤΙΟΣ	1749—1752
ΝΙΚ. ΚΡΙΤΙΑΣ	1752—1760
ΑΝΑΝ. ΑΝΤΙΠΑΡΙΟΣ	1752—1760;
ΕΥΓΕΝ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ	1760—1761
ΓΕΩΡΓ. ΒΥΖΑΝΤΙΟΣ	1761—1763
ΙΩΑΚΕΙΜ ΠΑΡΙΟΣ	1763—1767
ΓΕΡ. ΜΗΤΡ. ΒΙΖΥΗΣ	1767—1769
ΧΡΥΣΑΝΘ. ΑΙΤΩΛΟΣ	1769—1774
ΗΛΙΑΣ ΚΥΠΡΙΟΣ	1774—1777
ΣΕΡΓΙΟΣ ΜΑΚΡΑΙΟΣ	1777—1793
ΦΩΤΙΟΣ ΚΥΠΡΙΟΣ	1793—1795
ΜΑΚΑΡΙΟΣ	1795—1798
ΣΕΡΓΙΟΣ ΜΑΚΡΑΙΟΣ	1798—1801
ΜΑΤΘΑΙΟΣ;	1801—1803
ΔΩΡΟΘΕΟΣ ΠΡΩΪΟΣ	1803—1807
ΠΛΑΤΩΝ ΦΡΑΓΓΙΑΔΗΣ	1807—1809
ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΔΟΓΚΑΣ	1809—1810
ΠΑΪΣΙΟΣ	189 ; —;
ΚΩΝΣΤ. ΚΟΥΜΑΣ	1814—1815
ΣΕΡΓΙΟΣ ΜΥΣΤΑΚΗΣ	1817—1820
ΣΑΜΟΥΗΛ Ο ΚΥΠΡΙΟΣ	1820—1830
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΟΓΑΔΗΣ	1830—1835
ΣΑΜΟΥΗΛ ΚΥΠΡΙΟΣ (β)	1835—1845
ΜΕΛΕΤΙΟΣ	1847— ;
ΔΑΝ. ΜΗΤΡ. ΛΗΜΝΟΥ	184; — ;
ΙΑΚΩΒΟΣ ΠΙΤΖΙΠΙΟΣ	
Π. ΔΩΡΟΘ. ΣΧΟΛΑΡΙΟΣ	1852—
ΠΑΪΣΙΟΣ ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΣ	1852—1853
ΔΑΝΙΗΛ Ο ΜΑΓΝΗΣ	1853—1854
ΠΑΪΣΙΟΣ (β)	1854—1863
ΑΛΕΞ. ΛΑΣΚΑΡΙΣ	1863—1864
ΙΕΡΟΘΕΟΣ	1864—
ΕΥΣΤΑΘ. ΚΛΕΟΒΟΥΛΟΣ	1864—1867
ΦΙΛΟΘΕΟΣ ΒΡΥΕΝΙΟΣ [1]	1867—1875
ΙΩΑΝ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ [2]	1875—1878
ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΛΑΜΑΣ	1878—1883
ΜΙΧ. ΚΛΕΟΒΟΥΛΟΣ	1883—

Γνωστὸν ὅτι ἡ Μεγάλη τοῦ Γένους Σχολὴ πρὸ τῆς εἰς Φανάριον μεταφορᾶς αὐτῆς εὑρίσκετο ἐν Ξηροκρήνῃ (Κουροῦ τσεσμέ), ἔνθα μετηνέχθη τῷ 1803—1804 καὶ ἔμεινε μέχρι τοῦ 1849. Ἰδοὺ δὲ τίνι τρόπῳ

1. *Νῦν Μητροπολίτης Νικομηδείας.*
2. *Νῦν Μητροπολίτης Καισαρείας.*

ὁ Κούμας ἐν τῇ ἱστορίᾳ αὐτοῦ περιγράφει τὰ κατ' αὐτήν· «*Καθ' ὅσα ἀποβλέπουν τὸ ὑλικὸν μέρος τοῦ καθιδρύματος τούτου, δὲν εἰμπορεῖ βέβαια ἄλλο σχολεῖον τῆς Ἑλλάδος νὰ παραβληθῇ μὲ αὐτό. Οἶκος τοῦ διδασκάλου εὐρύχωρος καὶ λαμπρός, βλέπων εἰς τὸ κατάστενον τοῦ Βοσπόρου, στρωμένος καὶ ἐνδυμένος μὲ ἀρχοντικὰ ἔπιπλα. Αὐλὴ πλατυτάτη στολισμένη μὲ κῆπον καὶ πηγὰς καθαρωτάτου ὕδατος. Οἰκήματα πολλὰ ἀντικρὺ τῆς διδασκαλικῆς οἰκίας διὰ νὰ ζῶσι ξένοι μαθηταί, καὶ βιβλιοθήκη ὄχι εὐκαταφρόνητος καὶ μισθὸς διδασκαλικὸς πλούσιος*».

Τὰ αὐτὰ περίπου γράφει καὶ ὁ Βυζάντιος· «*Θέσις ἀθόρυβος καὶ μεμονωμένη, δάσος πλησίον μυστηριώδες, τὴν σιωπὴν τοῦ ὁποίου μόνον τῶν φύλλων οἱ ψιθυρισμοὶ καὶ τῶν ἀηδόνων αἱ μελῳδίαι διέκοπτον, ὕδωρ κρυστάλλου παντὸς διαυγέστερον, εὐρυχωρία τοῦ περιβόλου, ἀσφαλίζουσα τὸ κατάστημα ἀπὸ τῶν πυρκαϊῶν, ἅπαντα ἐνὶ λόγῳ ἐδικαιολόγουν τὴν τῆς τοποθεσίας ἐκλογὴν πρὸς οἰκοδομὴν καταλληλοτάτου Μουσῶν τεμένους*».

(Χρονικὰ τῆς Πατριαρχικῆς Ἀκαδημίας ὑπὸ Μ. Γεδεών.)

Τὸ μεγαλοπρεπὲς κατάστημα τῆς νῦν ἐν Φαναρίῳ Μεγάλης τοῦ Γένους σχολῆς ᾠκοδομήθη τῷ 1882 ἐπὶ τοῦ πατριάρχου Ἰωακεὶμ τοῦ Γ', ἀναλώμασι τοῦ γενναιοδώρου ὁμογενοῦς *Γεωργίου Ζαρίφη*, τοῦ Βατοπεδινοῦ Ἀνανίᾳ προσενεγκόντος ἐπίσης 2,000. Ἐδαπανήθησαν ἄνω τῶν 12,000 λιρῶν. Ἀρχιτέκτων ἦτο ὁ *Κωνσταντῖνος Δημάδης*.

ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΕΝ ΧΑΛΚΗ

Ἡ ἐν Χάλκῃ Θεολογικὴ σχολὴ ἱδρύθη τῷ 1844 ἐπὶ πατριάρχου Γερμανοῦ τοῦ Β'. Σχολάρχαι καὶ διευθυνταὶ αὐτῆς ὑπῆρξαν οἱ ἑξῆς·

Κ. ΤΥΠΑΛΔΟΣ (ἐπίσκοπος Σταυρουπόλ.)	1844—1862
ΦΙΛΟΘΕΟΣ ΒΡΥΕΝΙΟΣ	1862—1863
ΝΙΚΗΦ. ΓΑΥΚΑΣ καὶ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ (νῦν Σμύρ.)	1864—
ΑΝΘΙΜΟΣ ΠΡΕΣΛΑΥΑΣ	1865—1866
ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΓΡΗΓΟΡΑΣ	1867—1869
ΣΠΥΡ. ΒΡΕΤΟΣ	1869—1870
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ (νῦν Σμύρ.)	1870—1872
ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΦΩΤΕΙΝΟΣ	1873—
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ (Σμύρνης)	1874—1876
ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΓΡΗΓΟΡΑΣ	1877—1897
ΜΙΧΑΗΛ ΚΛΕΟΒΟΥΛΟΣ	1897—1899
Α. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ ἀπὸ 1899	

Ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν κυμαίνεται μεταξὺ 70—90, ἡ δὲ σχολὴ διατηρεῖται ὑπὸ τῶν συνεισφορῶν τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν σταυροπηγιακῶν μονῶν.

Ἡ Θεολογικὴ σχολή, καταστραφεῖσα ὑπὸ τοῦ σεισμοῦ

τοῦ 1894 ἀνῳκοδομήθη δαπάναις τοῦ κ. ***Παύλου Στεφανοβίκ***, δαπανήσαντος πρὸς τοῦτο

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΕΝ ΧΑΛΚΗ

ΠΑΥΛΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΒΙΚ

25,000 λίρας. Ἀρχιτέκτων ***Περικλῆς Φωτιάδης***.

Ἡ οἰκοδομὴ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς, καταλαμβάνουσα ἐπιφάνειαν ἀνωτέραν τῶν 4000 τετραγωνικῶν πήχεων, ἔχουσα σχῆμα τοῦ ἑλληνικοῦ γράμματος Π καὶ ἐν τῷ μέσῳ ναόν, εἶναι εὐρύχωρος, εὐάερος, μεγαλοπρεπὴς καὶ στερεά. Ἡ ἐξωτερικὴ ὄψις, ρυθμοῦ βυζαντινοῦ, εἶναι ἐπιβλητική, ἀφελὴς καὶ σοβαρά.

Αἱ εἰς τὸ κτίριον τοῦτο τηρηθεῖσαι ἀναλογίαι καὶ σχέσεις εἰς τὰ ὕψη καὶ τὰ πλάτη τῶν αἰθουσῶν, εἰς τὰ ὕψη καὶ μεγέθη τῶν παραθύρων καὶ θυρῶν, εἰς τὸν τρόπον καθ' ὃν εἰσέρχεται τὸ φῶς εἰς τὰς αἰθούσας τῆς διδασκαλίας, ὅπερ σπουδαιότατος παράγων τῆς ὑγείας, εἶναι αὐταὶ αἱ ὑπὸ τῶν νεωτέρων εὐρωπαϊκῶν νόμων καὶ διαγραμμάτων ὁριζόμεναι.

Ἡ ἀναλογία τοῦ ὕψους τῶν αἰθουσῶν, ὑπολογιζομένου πρὸς τὸ μῆκος καὶ πλάτος αὐτῶν, παρέχει τοσαῦτα κυβικὰ μέτρα ἀέρος εἰς ἕκαστον μαθητήν, ὥστε καὶ ἄνευ τεχνητοῦ ἀερισμοῦ μετὰ παρέλευσιν ἑξαώρου διαμονῆς τῶν μαθητῶν ἐν ταῖς αἰθούσαις δὲν μολύνεται ἡ ἀτμόσφαιρα.

Ἐκ τῶν εἰρημένων ἐξάγεται ὅτι ὁ ἀρχιτέκτων δὲν προέβη ἁπλῶς καὶ ὡς ἔτυχεν εἰς τὸ ἔργον, ἀλλὰ μετὰ μελέτην πάντων τῶν σχετικῶν ἐπὶ τῶν σχολικῶν ὑγιεινῶν ζητημάτων καὶ τῶν ἐκπαιδευτικῶν ἀναγκῶν.

ΖΩΓΡΑΦΕΙΟΝ

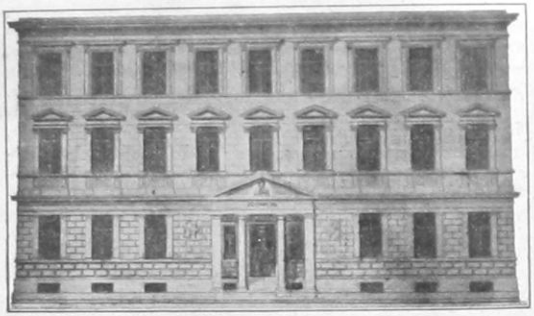
Τῷ 1808 συνέστη ἐν Παρμακαπίφ ἡ πρώτη σχολή, ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς συντεχνίας τῶν Φερμελετζίδων, ἀναλαβόντων οὐ μόνον τὴν διοίκησιν καὶ τὴν ἐν γένει διαχείρισιν αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ νὰ καλύπτωσι τὰ ἐλλείμματα, τὰ ὁποῖα ἤθελε παρουσιάσει ὁ προϋπολογισμός της. Τακτικοὶ πόροι τῆς σχολῆς ταύτης ἀναφέρονται ἐπιχορηγήσεις τῶν ναῶν τοῦ Γαλατᾶ, τῆς Ἁγίας Κυριακῆς τοῦ Κούμ Καπί, τῆς Ἐλπίδος, τοῦ Ἁγίου Νικολάου τοῦ Τσιβαλίου καὶ τῆς Ἁγιᾶς, τῶν διαφόρων συντεχνιῶν καὶ ἐνοίκια δύο ἐργαστηρίων· Τὸ ὅλον 1200 γρόσια κατ' ἔτος, τὰ ὁποῖα δυνάμεθα νὰ ἀναβιβάσωμεν εἰς 1500 ἂν προσθέσωμεν τὰς ἐκτάκτους συνδρομὰς καὶ τὸ προϊὸν τῶν δίσκων τῆς Παναγίας τῶν Εἰσοδίων, οἰκοδομηθείσης τῷ 1804 διὰ δαπάνης 500 χιλιάδων γροσίων καὶ πλέον. Ἡ σχολὴ αὕτη διετηρεῖτο μέχρι τοῦ 1830, περὶ δὲ τὰ 1825 εἶχεν ἕνα διδάσκαλον, τὸν Βασίλειον Καραγκόζογλου, τὸν κατόπιν ἀρχιερέα Πρεσλαύας Βενιαμίν, καὶ 50–60 μαθητάς. Ἐκαλεῖτο ***Σχολὴ τῶν Φερμελετζίδων***, ἀλλὰ πιθανώτατα ἀπετεφρώθη κατὰ τὴν μεγάλην πυρκαϊὰν τοῦ 1831, διότι ἔκτοτε οὐδεὶς πλέον γίνεται λόγος περὶ αὐτῆς.

Τῷ 1833 συνέστη εἰς τὰ κελλία τῆς ἐκκλησίας τῆς Παναγίας τὸ πρῶτον ἐνοριακὸν σχολεῖον, ὑπὸ τὸν δεξιὸν ψάλτην τῆς ἐκκλησίας Δημ. Βυζάντιον καὶ ἕτερον ψάλτην Ἰωάννην, ὅπερ εἶχε περὶ τοὺς 100 μαθητὰς καὶ συντηρεῖτο ἐκ τοῦ ταμείου τοῦ ναοῦ, δαπανήσαντος πρὸς τοῦτο τὸ πρῶτον ἔτος γρόσια 5811.

Τῷ 1835 οἱ ἐπίτροποι τοῦ ναοῦ ἀντὶ δαπάνης 163.000 γροσοδόμησαν ἰδίαν σχολὴν εἰς τὸ μέρος, ὅπου σήμερον εὑρίσκονται τὰ ***παραμέντα*** τῆς ἐκκλησίας, καὶ μετέφερον εἰς αὐτὴν τοὺς μαθητὰς καὶ τὸν διδάσκαλον αὐτῶν Ἰωάννην. Ἐπιθυμοῦντες νὰ καταρτίσωσι τελειότερον αὐτήν, προσέλαβον

δοκιμώτερον τοῦ Ἰωάννου διδάσκαλον τὸν Τήνιον Μᾶρκον Ι. Μοροζίνην, καὶ προσεκάλεσαν ἐκ Μουδανίων τὸν ἐκεῖ διδάσκοντα Ἰωάννην Φιλαλήθην, τὸν βραδύτερον καθηγητὴν τῆς Μεγάλης τοῦ Γένους Σχολῆς, πρὸς ὃν ἀνέθεντο τὴν διεύθυνσιν τῆς σχολῆς. Τῷ δὲ 1840 προσέλαβον καὶ διδάσκαλον τῆς Γαλλικῆς καὶ Ἰταλικῆς.

Τὸν Μοροζίνην ἀπομακρυν-

ΖΩΓΡΑΦΕΙΟΝ

θέντα τῷ 1842 ἀντικατέστησεν ὁ ἐκ Σίφνου Μιχαὴλ Ῥύσιος, ἀπόφοιτος τοῦ ἐν Ἀθήναις ἀρτισυστάτου διδασκαλείου, ἦδη δὲ ἡ σχολὴ εἶχεν ὑπὲρ τοὺς 100 μαθητὰς ἐν τῷ Ἑλληνικῷ τμήματι καὶ ὑπὲρ τοὺς 150 ἐν τῷ ἀλληλοδιδακτικῷ. Πρὸς συντήρησιν τῶν δύο σχολῶν ἡ ἐκκλησία ἐδαπάνα κατ' ἔτος 25,000 γρόσια. Τὸν δημοδιδάσκαλον Ῥύσιον, ἀπομακρυνθέντα τῆς σχολῆς τῷ 1844 διεδέξατο ἕτερος Σίφνιος.

Τῷ 1844 ἐξελέγη ἡ πρώτη εἰδικὴ τεταμελὴς τῶν σχολῶν ἐφορεία, συγκειμένη ἐκ τῶν κ. Α. Ῥωσσέτου, Ι. Κοσμέτου, Β. Ἀσκληπιάδου καὶ Ι. Μεντζελοπούλου· ἐπειδὴ δὲ τὸ κατάστημα τῶν σχολῶν ἦτο ἀνεπαρκές, ἠγοράσθησαν τῷ 1846 κατὰ τὴν ὁδὸν Σουτερεζῆ δύο ξύλιναι οἰκίαι μετὰ παρακειμένου οἰκοπέδου, ἐνταῦθα δὲ φκοδομήθη λίθινον κτίριον διὰ τὸ ἀλληλοδιδακτικὸν τμῆμα. Πρὸς τοῦτο ἡ ἐκκλησία ἐδαπάνησε 480.000 γροσίων.

Λήγοντος τοῦ 1845 ἡ ἐφορεία προσεκάλεσεν ἐξ Ἀθηνῶν, τῇ συστάσει τοῦ Βάμβα, τὸν

ἱεροδιάκονον Νεόφυτον Κωνσταντινίδην, ὃν ὠνόμασε διευθυντὴν τῆς σχολῆς, ἐνῷ ὁ Φιλαλήθης ἐδίδασκε τὰ τῶν ἀνωτέρων τάξεων ἑλληνικά.

Ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ ἐκκλησία ἐδαπάνα ὑπὲρ τὰς δυνάμεις αὐτῆς (τῷ 1847 ἐδαπάνησεν 64.000 γρ.) ἀπεφασίσθη ἀπὸ τοῦ 1848 ὅπως ἡ μὲν ἐπιχορήγησις αὐτῆς περιορισθῇ εἰς 48.000 γρόσια, τὰ δὲ λοιπὰ ἐξοικονομῶνται ἐξ ἰδιαιτέρων συνδρομῶν.

Τοῦ Νεοφύτου ἀποχωρήσαντος ἀπὸ τῆς διευθύνσεως τῆς σχολῆς τῷ 1849, προσεκλήθη ἐξ Ἀθηνῶν ὁ Ῥύσιος Γεώργιος Χρυσοβέργης, διδάσκαλοι δὲ ἐπὶ τῆς διευθύνσεως αὐτοῦ ἦσαν ὁ Δ. Καλαμβοκίδης, ὁ Ν. Σακελλαρίου, ὁ Ἀθ. Δῶρος καὶ ὁ Θ. Ἰωαννίδης. Τοῦ Χρυσοβέργη ἀποχωρήσαντος τῷ 1850 διεδέξατο αὐτὸν ὁ Δ. Ν. Φωτίλλας, διευθύνας μέχρι τοῦ θανάτου αὐτοῦ, 1854, τότε δὲ ἡ ἐφορεία ἐξελέξατο διευθυντὴν τὸν Ἰ. Πάτροκλον, ἀποβιώσαντα τῷ 1858.

Τότε ἐσχολάρχησε προσωρινῶς ὁ τότε μὲν ἱεροδιάσκαλος, εἶτα δὲ μητροπολίτης Μηθύμνης Νικηφόρος Γλυκᾶς μέχρι τοῦ 1859, ὅτε διωρίσθη τακτικὸς διευθυντὴς ὁ Καισαρεὺς Γαβριὴλ Σοφοκλῆς. Ὡς ἐκ τῆς ὑπερμέτρου συρροῆς τῶν μαθητῶν συνέσεη τότε τῷ 1861 τμῆμα ἀλληλοδιδακτικοῦ ἐν τῷ περιβόλῳ τοῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου, ἀλλὰ καὶ τούτου μὴ ἀρκέσαντος, φκοδομήθη ἐν τῷ περιβόλῳ τῆς σχολῆς τῷ 1866 νέον τμῆμα ἀντὶ δαπάνης 25.000 γροσίων.

Τῷ 1868—1869 ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν ἀμφοτέρων τῶν σχολείων, ἑλληνικῶν τε καὶ ἀλληλοδιδακτικῶν, συνεπεσῦτο εἰς ἐννεακοσίους. Τὸν Σοφοκλέα ἐπὶ δεκαεξαετίαν διευθύναντα διεδέχθη τῷ 1875 ὁ Λαμιεὺς κ. Χρῆστος Χατζηχρήστου, καὶ τοῦτον ὁ κ. Θ. Παπαθεοδώρου. Ἀπὸ δὲ τοῦ 1884 ἀνέλαβε τὴν διεύθυνσιν τῆς τότε μὲν ***Ἐνοριακῆς Σχολῆς τῆς Παναγίας*** ἐπονομασθείσης, βραδύτερον δὲ ***Ζωγράφειον Γυμνάσιον*** ὁ μέχρι τοῦδε σχολάρχης κ. ***Μιχ. Κεφάλας***. Ἐπειδὴ κατὰ τὴν μεγάλην πυρκαϊὰν τοῦ 1870 ἐπυρπολήθη τὸ ἐν τῷ Ἁγίῳ Κωνσταντίνῳ ἀλληλοδιδακτικὸν σχολεῖον, τῷ 1872 ἡ ἐφορεία τῆς σχολῆς ἴδρυσε πάλιν αὐτό.

Ἀπὸ τοῦ 1870 τὸ κτίριον τῆς ἐνοριακῆς σχολῆς τῆς Παναγίας ἦτο τοσοῦτῳ σαθρόν, ὥστε πᾶσα δαπάνη πρὸς ἐπισκευὴν αὐτοῦ ἐθεωρήθη ματαία. Οὕτω κατὰ πᾶν ἔτος πρὸ τῶν ἐξετάσεων ἡ ἐφορεία χάριν ἀσφαλείας ἐδαπάνα ἀρκετὰ στογγύλον ποσὸν ὅπως ὑποστηρίζῃ διὰ στύλων καὶ ἄλλων τεχνικῶν μέσων τὴν ἐτοιμόρροπον οἰκοδομὴν πρὸς ἀποφυγὴν δυστυχήματος. Καὶ ἐν τούτοις ἡ σχολὴ εἶχε τότε περὶ τοὺς 800 μαθητάς.

Οὕτως εἶχον τὰ κατὰ τὴν σχολήν, ὅτε κατὰ τὸ 1889 ἡ ἐφορεία αὐτῆς, ἀποτελουμένη ἐκ τῶν κκ. Κ. Βλαστάρη, Ι. Καστέλλη, Ι. Σταμέλου, Ζήση Ζήση καὶ Φραγκούλη Μαυροκορδάτου ἀπεφάσισε νὰ προβῇ εἰς ἀνέγερσιν καταλλήλου κτιρίου, καὶ ἤρξατο προβαίνουσα εἰς συλλογὴν συνδρομῶν. Ἐν ἑξαμήνῳ διαστήματι συνέλεξε **3.000** λίρας, εἰς ἃς ὁ ἀξιότιμος κ. Λεωνίδας Ζαρίφης προσέθηκεν ἑτέρας **2.000**. Ἡ ἐφορεία διετέλει ἐν ἀμηχανίᾳ ὡς ἐκ τῆς ἀνεπαρκείας τοῦ ποσοῦ τούτου, ὅτε ὁ μακαρίτης **Χρηστάκης ἐφένδης Ζωγράφος** ἐχορήγησεν αὐθορμήτως **10.000** λίρας, ὅπως δι' αὐτῶν οἰκοδομηθῇ ἡ σχολή. Καὶ οὕτω ᾠκοδομήθη ὑπὸ τοῦ ἀρχιτέκτονος κ. **Περικλέους Δ. Φωτιάδου** τὸ ὡραιότερον καὶ τελειότερον τῶν σχολείων οὐ μόνον τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀλλὰ καὶ ἁπάσης τῆς Ἀνατολῆς, τὸ **Ζωγράφειον**.

Τούτου ὁ θεμέλιος λίθος ἐτέθη τῇ 6 Μαΐου τοῦ 1892, τὰ δὲ ἐγκαίνια ἐγένοντο τῇ 19 Σεπτεμβρίου τοῦ 1893.

Τὸ Ζωγράφειον ᾠκοδομήθη ἐπὶ ἐπιφανείας **1188** τετραγωνικῶν πήχεων, ἐδαπανήθησαν δὲ διὰ τὴν οἰκοδομὴν αὐτοῦ λίρας **10.923**, διὰ δὲ τὸ πρὸς θέρμανσιν αὐτοῦ Calorifer καὶ τὸ κτίσιμον τουρκ. λίρας **973**. Τὸ σύστημα τῆς θερμάνσεως ἐφήρμοσεν ὁ κ. *Ἀνδρέας Γίτζος* (Ἕλλην). Διὰ θρανία τελειοτάτου συστήματος, κομισθέντα ἐξ Εὐρώπης, ἐδαπανήθησαν λίρ. **834**· διὰ βιβλιοθήκας, ἰματιοθήκας, βαθμίδας, τραπέζας ἑστιατορίων, καλαθοθήκας κλπ. ἐδαπανήθησαν λίραι **325**· διὰ χάρτας καὶ ἐργαλεῖα φυσικῆς λίρ. **289**.

Ὁμολογουμένως τὸ Ζωγράφειον περιποιεῖ τιμὴν εἰς τὸν ἀρχιτέκτονα αὐτοῦ, ὅστις ἔσχε τὴν γενναιότητα νὰ δωρήσῃ καὶ τὴν ἐξ **160** λιρῶν ἀμοιβὴν αὐτοῦ. Εἶναι, ὡς προεῖπομεν, ὡς κτίριον ἡ ἐντελεστέρα σχολὴ καθ' ἅπασαν τὴν Ἀνατολήν, ὁ δὲ Dr Ed. Sauslein ἔγραψε περὶ αὐτοῦ τῷ 1892 εἰς γερμανικὴν ἐφημερίδα· «*Ἄγνωστον πῶς εἰς τὴν Ἀνατολὴν τοσοῦτον λεπτομερῶς ταῦτα πάντα εἶναι γνωστά, ἀφοῦ καὶ ἐν τῇ Δύσει εἰς ὀλίγους καὶ μόνον εἰδικοὺς εἶναι πρόσιτά*».

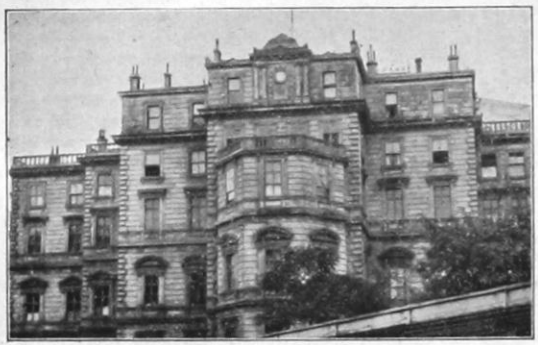
Ἡ πρόσοψις τοῦ κτιρίου εἶναι ῥυθμοῦ καθαρεύοντος ἑλληνικοῦ καὶ πρέποντος εἰς σχολήν, ἡ δὲ ἐσωτερικὴ διαίρεσις ἁπλουστάτη καὶ καθ' ὅλους τοὺς κανόνας τῆς τέχνης καὶ ἐπιστήμης καὶ τῶν σημερινῶν ἐκπαιδευτικῶν καὶ ὑγιεινῶν ἀναγκῶν.

ΖΑΠΠΕΙΟΝ

Κατὰ Ἰούνιον τοῦ ἔτους 1875 ὁ ἀοίδιμος Ἡροκλῆς Βασιάδης ἔλαβεν ἀπαντητικὴν ἐπιστολὴν παρὰ τοῦ ἐν Βροσθενίῳ τῆς Ῥουμανίας ἐρημίτου καὶ ἐθνικοῦ εὐεργέτου ***Κωνσταντίνου τοῦ Ζάππα***, ἐν ᾗ οὗτος ἀνήγγελλεν αὐτῷ ὅτι προσφέρει ἐτησίως λίρας **1000** πρὸς ἵδρυσιν ἀνωτάτου παρθεναγωγείου ἐν Κωνσταντινουπόλει, σκοποῦντος τὴν μόρφωσιν **20** διδασκαλισσῶν ὑποτρόφων αὐτοῦ, καὶ τὴν ἐθνικὴν παίδευσιν τῶν θηλέων τέκνων τῶν οἰκογενειῶν τοῦ Ἔθνους, ὧν πολλαὶ ἀπέστελλον αὐτὰ εἰς ἀλλοεθνεῖς σχολάς.

Μετὰ τὴν εὐφρόσυνον ταύτην ἀνακοίνωσιν συνελθὼν εἰς τακτικὴν συνεδρίασιν κατὰ Ἰούλιον ὁ τότε ἀριστοῦστατος ὑπὲρ τῆς γυναικείας παιδείας Σύλλογος, κατήρτισε τὸ πρῶτον διοικητικὸν συμβούλιον τοῦ Παρθεναγωγείου, ἐξελέγησαν δέ, πρόεδρος μὲν ὁ ***Χρηστάκης Ζωγράφος***, ἀντιπρόεδρος ὁ Ἡροκλῆς Βασιάδης καὶ ὁ Κ. Καραπάνος, γενικὸς γραμματεὺς ὁ Δ. Μαλλιάδης, εἰδικὸς ὁ Ν. Γεωργιάδης καὶ ταμίας ὁ κ. Ζαχαρίας Ἀλεξανδρίδης. Μέλη δὲ αὐτοῦ οἱ Σπ. Μαυρογένης πασᾶς, Κωνστ. Καραθεοδωρῆς ἰατρός, Ξ. Ζωγράφος, Ἀλέξ. Ζωηρὸς πασᾶς καὶ Σ. Βουτυρᾶς. Ἀπεφασίσθη ἐν τῇ γενικῇ

ΖΑΠΠΕΙΟΝ

ταύτῃ συνελεύσει τοῦ Συλλόγου παμψηφεὶ ἵνα τὸ μὲν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἱδρυθησόμενον Παρθεναγωγεῖον ὀνομασθῇ ***Ζάππειον***, τὰ δὲ ἐν διαφόροις ἐπαρχίαις τοιαῦτα ***Ζαππόπουλα,*** ἵνα τὴν φράσιν αὐτὴν τοῦ Ἡρ. Βασιάδου μεταχειρισθῶμεν. Προσεκλήθη δὲ ὡς διευθύντρια αὐτοῦ ἡ κ. Καλλιόπη Κεχαγιὰ μετὰ τῆς πληρεξουσιότητος ἵνα ἐκλέξῃ τὸ θῆλυ προσωπικόν. Ἐπιστολαὶ ἐστάλησαν εἰς τοὺς ἐν ταῖς ἐπαρχίαις Συλλόγους, ἵνα ἀποστεῖλωσι τὰς ζητουμένας ὑποτρόφους τοῦ Ζάππα, μεταξὺ δὲ τῶν πρώτων τούτων ὑποτρόφων συγκατελέγοντο ἡ νῦν διευθύντρια τοῦ Ζαππείου κ. Εὐθαλία Ἀδὰμ καὶ ἡ ὑποδιευθύντρια αὐτοῦ κ. Ἑλένη Στρούβαλη. Ὁ ἀοίδιμος Ἡροκλῆς Βασιάδης, φλεγόμενος ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν ἐθνικὸν εὐεργέτην Κωνσταντῖνον Ζάππαν ἐπὶ τῇ μαικηνίᾳ αὐτοῦ γενναιοδωρίᾳ, γνωρίσῃ δὲ αὐτὸν ἐκ τοῦ σύνεγγυς, μετέβη κατ' Αὔγουστον τοῦ αὐτοῦ ἔτους εἰς Βροσθένιον. Ἐκεῖ ἐγνώρισαν καὶ ἐξετίμησαν ἀλλήλους οἱ δύο φιλογενέστατοι ἄνδρες. Κωνσταντῖνος ὁ Ζάππας, μὴ ἀρκούμενος εἰς τὴν χιλιόλιρον ἐτησίαν χορηγίαν ὑπὲρ τοῦ ἐθνικοῦ ἔργου τῆς γυναικείας μορφώσεως, ἀνέλαβε νὰ καταβάλῃ τακτικῶς καὶ τὸ ἀπαιτούμενον πρὸς ἐγκαθίδρυσιν τοῦ παρθεναγείου ἐνοίκιον μέχρι τῆς ἀνεγέρσεως ἰδιοκτήτου τῆς σχολῆς κτιρίου.

Τὸ διοικητικὸν συμβούλιον, ἐμψυχωθὲν ἐκ τοῦ αἰσίου τούτου ἀγγέλματος καὶ ἄλλων γενναίων δωρεῶν, ἐνεφκίασε τὴν κατάλληλον οἰκοδομήν, καὶ τὰ ἐγκαίνια τῆς λειτουργίας τοῦ Ζαππείου ἐτελέσθησαν τὴν 15 Σεπτεμβρίου 1875, πρωτοστατούσης τῆς Α. Θ. Π. Ἰωακεὶμ τοῦ Β'. Ἐπίκουροι τοῦ Συμβουλίου προσελήφθησαν ὁ Ν. Φωτιάδης, Θρ. Γιάνναρος καὶ Σπ. Στηλιωτόπουλος, καὶ ὑπὸ τοιούτους αἰσίους οἰωνοὺς ἀρξαμένη ἡ λειτουργία τοῦ καθιδρύματος τούτου, ἔβαινεν οὕτως εἰς τὴν παιδευτικὴν αὐτοῦ πορείαν μέχρι τοῦ 1879 ὅτε, ἐπὶ τῇ ἀποφοιτήσει τῶν πρώτων αὐτοῦ τελειοφοίτων ἀνεγνωρίσθη ὑπὸ τοῦ ἐν Ἑλλάδι ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἰσοβάθμιον τοῦ Ἀρσακείου. Ἐν ταῖς κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἀποφοιτησάσαις συγκαταλέγεται καὶ ἡ νῦν διευθύντρια τοῦ Ζαππείου κυρία ***Εὐθαλία Ἀδάμ,*** ἥτις προκριθεῖσα τῶν ἄλλων ἀποφοιτησασῶν τεσσάρων ὑποτρόφων, ἀπεστάλη εἰς Εὐρώπην δαπάναις τοῦ ἱδρυτοῦ πρὸς ἀπόκτησιν εὐρυτέρων γνώσεων, λαβοῦσα ἔκτοτε τὴν προσωνυμίαν ***πρώτης θυγατρὸς τοῦ Ζαππείου*** καὶ προσληφθεῖσα ὡς διάδοχος διευθύντρια τοῦ καθιδρύματος.

Ὁ ἀοίδιμος Κ. Ζάππας, ἐφιέμενος τὴν ἐγκατάστασιν τοῦ φερωνύμου αὐτοῦ καθιδρύματος ἐν ἰδίῳ οἰκήματι, ἀνεγειρομένῳ ἐπὶ τούτῳ κατὰ τοὺς παιδαγωγικοὺς νόμους, συνεβλήθη μετὰ τῆς ἐφορείας τῶν Ἐθνικῶν Φιλανθρωπικῶν Καταστημάτων, καὶ ἔλαβεν ὅσον χῶρον ἐπέτρεπον αἱ περιστάσεις ἐκ τοῦ περιβόλου τοῦ ναοῦ τῆς Ἁγίας Τριάδος. Καὶ οὕτω ᾠκοδομήθη τὸ λαμπρὸν ἵδρυμα τοῦ Ζαππείου, διὰ δαπάνης 31,000 λιρῶν μετὰ τῶν ἐπίπλων ὑπὸ τοῦ ὁμογενοῦς ἀρχιτέκτονος ***Γιάγκου βέη Ἰωαννίδου.***

Τῇ 5 Ἰουλίου τοῦ 1885 ἐγένοντο τὰ ἐγκαίνια τοῦ οἰκοδομήματος τούτου, τότε δὲ ὁ ἱδρυτὴς ἐδωρήσατο αὐτὸ εἰς τὸ ἔθνος, δι' ὃ ἔκτοτε τὸ ***Ζάππειον***, φέρον ἄχρι τοῦδε ἰδιωτικὸν χαρακτῆρα, ἀτεκλήθη ***Ἐθνικόν.*** Ἔκτοτε ἤρξατο συναισθανόμενον ἔτι μᾶλλον τὸν ὑψηλὸν αὐτοῦ προορισμὸν καὶ τὰς πρὸς τὸ ἔθνος ὑψηλὰς αὐτοῦ ὑποχρεώσεις, δι' ὃ καὶ ὁσημέραι ἠρξατο συμπληροῦν καὶ βελτιοῦν τὸ παιδαγωγικὸν αὐτοῦ πρόγραμμα, ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν τοῦ ἔθνους καὶ τῶν περιστάσεων. Ἀπὸ δὲ τοῦ 1888, ὅτε ὁριστικῶς ἀνέλαβε τὴν διεύθυνσιν ἡ νῦν διευθύνουσα τὸ Ζάππειον κ. Εὐθαλία Ἀδάμ, καταδήλου γενομένου ὅτι ἡ πλείων σπουδὴ τῆς γαλλικῆς γλώσσης ἐπιβάλλεται ὑπὸ τῶν περιστάσεων, ἐπηύξησε τὰς ὥρας τῆς διδασκαλίας αὐτῆς, ὥστε ἡ πρόοδος τῶν μαθητριῶν εἰς τὴν γλῶσσαν ταύτην βαίνει σχεδὸν παραλλήλως τῇ ἑλληνικῇ. Διότι αἱ τελειόφοιτοι τοῦ Ζαππείου κατερχόμεναι εἰς ἐξετάσεις ὑπὸ τῆς ἐν τῇ γαλλικῇ πρεσβείᾳ ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς, ἄλλαι μὲν τοῦ brevet ἄλλαι δὲ τοῦ certificat τυγχάνουσιν.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΑΠΠΑΣ

Αἱ ἐτήσιαι δαπάναι τοῦ Ζαππείου ἀνέρχονται εἰς λίρας ***τρεῖς χιλιάδας ἑξακοσίας*** ἕως

τρεῖς χιλιάδας ἑπτακοσίας, ὁ δὲ ἀριθμὸς τῶν μαθητριῶν, ἐσωτερικῶν τε καὶ ἐξωτερικῶν, κυμαίνεται μεταξὺ ***διακοσίων πεντήκοντα*** καὶ ***διακοσίων ὀγδοήκοντα.***

ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΟΝ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ ΠΕΡΑΝ

Τῷ 1850 δύο ἐπίτροποι τῆς Παναγίας, ὁ Σπανδωνῆς καὶ ὁ Παλαιολόγος, συνέστησαν τὸ πρῶτον ἐν Πέραν παρθεναγωγεῖον, μισθώσαντες κατὰ τὴν συνοικίαν τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου μίαν ξυλίνην οἰκίαν, καὶ προσλαβόντες ὡς διευθύντριαν τὴν δεσποινίδα Καλλιόπην Περιφανάκη. Εἰς τὸ παρθεναγωγεῖον τοῦτο προσῆλθον πάραυτα ὑπὲρ τὰ 100 κοράσια, τότε δὲ οἱ ἐπίτροποι, ὅπως ἐξασφαλίσωσι καὶ μονιμοποιήσωσι τὸ ἔργον αὐτῶν, προέβησαν εἰς συλλογὴν συνδρομῶν πρὸς ἀνέγερσιν ἰδίου καταστήματος. Κατὰ τὴν τῶν συνδρομῶν συλλογὴν μετέβησαν κατὰ πρῶτον πρὸς τὸν πλουσιώτερον τῶν ἀρχιερέων, τὸν Ἅγιον Ἡρακλείας, ἀλλ' οὗτος, παρὰ τὰς παρακλήσεις αὐτῶν, ἠξίωσε νὰ ἐγγραφῇ μόνον δι' **100** γρόσια. Ἀπῆλθον τοῦ οἴκου τοῦ ἀρχιερέως ἀπέλπιδες, ὅτε ὁ Σπανδωνῆς ὡδήγησεν εἰς παρακείμενον παντοπωλεῖον τὸν ἑταῖρον αὐτοῦ ***σιὸρ*** Γιάννην Παλαιολόγον, καὶ λαβὼν τὴν γραφίδα τοῦ παντοπώλου, δεκαπλασιάζει ἰδίᾳ χειρὶ καὶ βουλήσει τὴν συνδρομὴν τοῦ Ἁγίου Ἡρακλείας, προσθεὶς εἰς τὰ 100 ἓν ἔτι μηδενικόν. Ἐκεῖθεν μετέβησαν πρὸς τοὺς λοιποὺς ἀρχιερεῖς, οἵτινες ἐπόμενοι τῷ ἀγαθῷ παραδείγματι τοῦ Ἁγίου Ἡρακλείας, ἐνεγράφησαν διὰ **1000** γρόσια ἕκαστος, τὰ ὁποῖα ὅμως οἱ καλοὶ ἐπίτροποι ἐθεώρησαν καλὸν νὰ εἰσπράξωσι πάραυτα, πρὶν ἢ οἱ χιλιόγροσοι συνδρομηταὶ συναντηθῶσι μετὰ τοῦ ἑκατονταγρόσου καὶ οὕτως ἀποτύχῃ τὸ τέχνασμα.

Μετά τινας ἡμέρας, ὅτε ὁ Ἅγιος Ἡρακλείας ἐπληροφορήθη τὸ πρᾶγμα, οἱ ἐπίτροποι μετέβησαν παρ' αὐτῷ ὅπως καὶ τὰ 100 γρόσια λάβωσι καὶ ζητήσωσι παρ' αὐτοῦ συγγνώμην διὰ τὴν πρᾶξίν των. Ἀλλ' οὗτος οὐ μόνον ἐπῄνεσε τὴν πρακτικὴν ἀριθμητικὴν τοῦ Σπανδωνῆ, ἀλλὰ κατέβαλε καὶ οὗτος ἀντὶ 100 γροσίων 1000, εὐχηθεὶς τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ἔργου καὶ προπέμψας μέχρι τῆς ἐξωθύρας τοὺς ἐπιτρόπους.

Οἱ δύο οὗτοι ἐπίτροποι κατώρθωσαν οὕτω καὶ ἀρχίσωσιν ἐντὸς πέντε μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐκλογῆς αὐτῶν τὴν οἰκοδομὴν τῆς σχολῆς, ἐντὸς δὲ 8 μηνῶν νὰ περατώσωσι τὴν πρώτην πτέρυγα τοῦ καταστήματος, εἰς ἣν θέσιν αὖτη εὑρίσκετο πρὸ τῆς εἰς τὸ νέον κατάστημα με-

ταφορᾶς αὐτῆς. Διὰ τὸ οἰκοδόμημα τοῦτο ἐδαπανήθησαν 550,000 γρόσια.

Ἐνῷ ἡ οἰκοδομὴ ἦδη εὑρίσκετο περὶ τὸ πέρας αὐτῆς, ἐξελέγησαν συνέφοροι τῶν δύο προμνησθέντων οἱ κκ. Γ. Ζαρίφης, Ἐμμ. Φραγκιάδης, Ἀλ. Πασπάτης, Δ. Κούπας καὶ Εὐστ. Βοῦρος, συγχρόνως δὲ ἐξελέγησαν κατὰ πρῶτον πέντε κοσμήτριαι, αἱ κυρίαι Ῥαλοῦ Ζαφειροπούλου, Λουκία Καραθεοδωρῆ, Ἑλένη Γ. Ζαρίφη, Ἑλένη Σαράντη καὶ Ἑλένη Ζανοῦ. Οὕτως ἤρξατο τὸ παρθεναγωγεῖον τοῦ νῦν αὐτοῦ σταδίου ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῆς δεσποινίδος Περιφανάκη, ταύτης δὲ ἀποσυρθείσης κατὰ Μάρτιον τοῦ 1851 ἀντικατέστησεν αὐτὴν ἡ δεσποινὶς Πολυξένη Κυζικηνοῦ. Ἀλλ' αὕτη μνηστευθεῖσα μετὰ δύο ἔτη ἀπηλλάγη τῶν καθηκόντων αὐτῆς, ἀντικατασταθεῖσα ὑπὸ τῆς προκατόχου αὐτῆς κυρίας Περιφανάκη, ἡ ὁποία διηύθυνεν ἀπὸ τοῦ 1855 — 1856. Ταύτην τὸ δεύτερον ἀπομακρυνθεῖσαν μετά τινας μῆνας ἀντικατέστησεν ἡ ἐξ Ἀθηνῶν Ἀσπασία Δελεινάρδου, ἀλλὰ καὶ αὕτη κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1858 ἀντεκατεστάθη ὑπὸ τῆς δεσποινίδος Θεοδώρας Ψαρᾶ, ἡ ὁποία ἀπεσύρθη τῷ 1860. Τότε δὲ ἡ ἐφορεία τοῦ σχολείου προσεκάλεσεν ἐκ τρίτου τὴν κυρίαν Περιφανάκη. Αὕτη διηύθυνε μέχρι τοῦ 1864, ὅτε ἀντικατέστη ὑπὸ τῆς μέχρι τοῦδε διευθυνούσης τὸ παρθεναγωγεῖον κυρίας ***Ἑλένης Καλογερᾶ.***

Ἀπὸ τοῦ 1852 ἐπὶ τῆς διευθύνσεως τῆς δεσποινίδος Κυζικηνοῦ τοσαύτη ἦτο ἡ τῶν μαθητριῶν συρροή, ὥστε ἡ ἀνεγερθεῖσα πτέρυξ ἦτο ἀνεπαρκής. Τότε ὁ ἀείμνηστος Σπανδωνῆς ἐδωρήσατο εἰς τὴν σχολὴν τὸ ἐν Καλιοντζῆ-Κουλοὺκ οἰκόπεδον αὐτοῦ, ὅπως ἐκ τῆς πωλήσεως αὐτοῦ ἐπεκταθῇ τὸ παρθεναγωγεῖον. Περὶ τὰ τέλη τοῦ 1856 ἡ ἐφορία ἐπώλησε τὸ οἰκόπεδον τοῦτο ἀντὶ 70,500 γροσίων, διὰ δὲ τῶν χρημάτων τούτων ἠγοράσθη τὸ παρακείμενον τῇ σχολῇ οἰκόπεδον τῆς κυρίας Κουνουπιώτου. Περὶ τὰ τέλη τοῦ 1856 τὰ οἰκονομικὰ τῆς σχολῆς ἄρχονται ἀνθοῦντα, πληρωθεισῶν τῶν καθυστερουσῶν ῥωσικῶν χορηγιῶν, οὕτω δὲ ἤρξατο ἡ οἰκοδομή, περατωθεῖσα τῷ 1862.

Εἰς τὴν σχολὴν ταύτην, εἰς ἣν ἐφοίτων ὑπὲρ τὰ 500 κοράσια, ἀπὸ τοῦ 1877 προσῆλθεν ἀρωγὸς ἡ Ἐκκλησία τῆς Παναγίας, παρασχοῦσα ἐτησίαν ἐπιχορήγησιν 150 λιρῶν, ἀπὸ δὲ τοῦ 1871 εἰσῄχθη καὶ τὸ διδακτήριον τοῦ εἰσιτηρίου ἐξ ἑνὸς μετζιδιὲ διὰ τὰς μὴ ἀπόρους μαθητρίας.

Βραδύτερον τὸ κτίριον ἦτο ἀνεπαρκὲς ὡς ἐκ τῆς βαθμηδὸν αὐξούσης συρροῆς τῶν μαθητριῶν, τούτου δ' ἕνεκεν ᾠκοδομήθη τῷ 1892 διὰ συνδρομῶν

τὸ σημερινὸν τῆς σχολῆς κτίριον. Ὁ ἀοίδιμος Στέφανος Ζαφειρόπουλος προσέφερε πρὸς τοῦτο 6.000 λίρας, ἡ δὲ ἀδελφὴ αὐτοῦ ἡ εὐγενὴς δέσποινα Ἑλένη Γ. Ζαρίφη τὸ οἰκόπεδον. Ἀρχιτέκτων **Φραγκούλης Μαυροκορδάτος**. Ἡ ὑπὸ τοῦ Αὐτοκράτορος Νικολάου χορηγηθεῖσα εἰς τὸ παρθεναγωγεῖον ἐτησία ἐπιχορήγησις 2,000 ρουβλίων ἤρξατο διδομένη ἀπὸ τοῦ 1850 ἀλλὰ βραδύτερον περιωρίσθη εἰς τὸ ἥμισυ.

ΕΛΛΗΝΕΜΠΟΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΧΑΛΚΗΣ

Ἡ Ἑλληνικὴ Ἐμπορικὴ Σχολὴ Χάλκης ἱδρύθη τῷ 1831 ὑπὸ 15 ὁμογενῶν ἐμπόρων, καὶ ἐκλήθη κατ' ἀρχὰς ***Ἑλληνικὸν Φιλολογικὸν Φροντιστήριον***, βραδύτερον ***Σχολὴ τῶν Ἑλλήνων Ἐμπόρων*** καὶ τέλος ***Ἑλληνεμπορικὴ ἢ Ἑλληνικὴ Ἐμπορικὴ Σχολὴ Χάλκης***.

Πρῶτοι ἔφοροι τῆς Σχολῆς ἐξελέγησαν ὑπὸ τῶν ἱδρυτῶν οἱ ἀοίδιμοι Λορεντζῆς Πετροκόκκινος, Νικόλαος Κάλφογλους, Κυριάκος Παντζίρης καὶ Ἀθανάσιος Ῥωσσέτος, πρῶτος δὲ διευθυντὴς διωρίσθη ὁ **Ἀντώνιος ἐκ Σμύρνου** (1831—1833) μετ' αὐτὸν δὲ εἷς τῶν ἐν αὐτῇ διδασκόντων (1833—1834) καὶ ὁ **Ἀβραμιὸς Ὀμηρόλης** (1834—1839).

Ἐπὶ τῆς διευθύνσεως αὐτοῦ Κωνστάντιος ὁ Α' ὁ ἀπὸ Σιναίου παρέδωκε τοῖς ἱδρυταῖς τὴν ἐν Χάλκῃ Μονὴν τῆς Θεοτόκου, ἐν ᾗ μέχρι τοῦδε λειτουργεῖ ἡ Σχολή.

Ὁ Ἀβράμιος συνέταξε τὸν Κανονισμὸν τῆς Σχολῆς ὑπὸ τίτλον *Ἔκθεσις τῶν διατάξεων τοῦ ἐν Χάλκῃ Ἑλληνικοῦ Φιλολογικοῦ Φροντιστηρίου*, ἐφρόντισε περὶ προμηθείας ὀργάνων τῆς πειραματικῆς φυσικῆς καὶ ἄλλων πρὸς ἐποπτικὴν διδασκαλίαν χρησίμων καὶ ὠργάνωσε τὴν Σχολὴν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν καλλίστων προτύπων τῶν ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ λειτουργούντων Λυκείων.

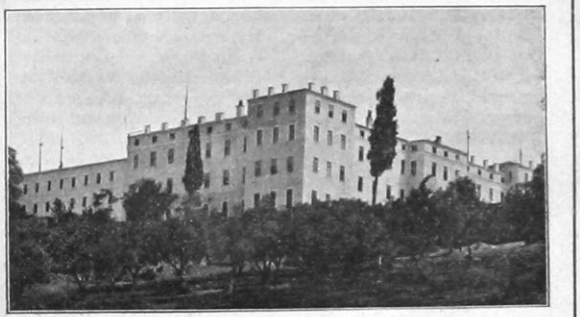
Τῇ 1ῃ Ἰουνίου τοῦ 1838, οἰκονομικῶν δυσχερειῶν ἕνεκεν ἡ διοίκησις τῆς Σχολῆς ἀνετέθη ὑπὸ τῶν ἐπιζώντων τότε ἱδρυτῶν τῷ συστήματι τῶν ἐν Κων/πόλει Ἑλλήνων Ἐμπόρων, οἵτινες διώρισαν ἐφόρους καὶ κηδεμόνας τῆς Σχολῆς τοὺς ἀοιδίμους Ζαχαρίαν Ζαχάρωφ, Τομαζῆν Ῥάλλην, Ἰωάννην Ψυχάρην, Ἰωάννην Φάχρην, Ἐμμανουὴλ Σκυλίτσην, Παντελῆν Τσιτσίνιαν καὶ Θ. Φωτίου.

Μετὰ τὸν Ἀβράμιον διευθυνταὶ ἐχρημάτισαν· **Δανιὴλ ὁ Μαγνήσ** (1839—1840), **Βαρθολομ. ὁ Κουταουμουσιανὸς** (1840—1846,) καὶ **Ἀντώνιος Φιλαδηθεύς** ἐπὶ 5 μῆνας. Ἐπ' αὐτοῦ ἡ Σχολὴ διελύθη ἡ δὲ Μονὴ ἀπεδόθη εἰς τὴν Μ. Ἐκκλησίαν.

ΔΕΥΤΕΡΑ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

Τῷ 1849 οἱ ἐπιζῶντες τῶν ἱδρυτῶν, ἡγουμένου τοῦ ἀοιδίμου Πατριάρχου Κωνσταντίου τοῦ Α', πάντα λίθον ἐκίνησαν πρὸς ἀνασύστασιν τῆς Σχολῆς καὶ κατώρθωσαν τοῦτο. Οἱ Τομαζῆς Ῥάλλης, Ζαχαρίας Ζαχάρωφ, Ἰωάννης Ψυχάρης, Λουκᾶς Βουδούρης, Παντιᾶς Τσιτσίνιας, Ἀντώνιος Ἰγγλέσης καὶ Γεώργιος Παπαλαμπρινούδης, ἀφ' οὗ προεκάλεσαν τῷ 1848 παρὰ τοῦ

ΕΛΛΗΝΕΜΠΟΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΕΝ ΧΑΛΚΗΙ

Πατριάρχου Ἀνθίμου τοῦ Ε' τὴν ἔκδοσιν σιγγιλίου κανονίζοντος τὴν παράδοσιν τῆς Μονῆς εἰς τὸ ἐν Κων/πόλει σύστημα τῶν Ἑλλήνων Ἐμπόρων, κατώρθωσαν τὴν ἀνασύστασιν αὐτῆς, διορίσαντες διευθυντὴν τῆς Σχολῆς τὸν **Στέφανον Λεφάκην**. Οὗτος ἀτεχώρησε τῆς διευθύνσεως κατὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ δευτέρου ἑξαμήνου, διότι ἡ ὀλιγότης τῶν μαθητῶν ἐγίνετο σπουδαῖον κώλυμα εἰς τὴν κανονικὴν λειτουργίαν τῆς Σχολῆς.

Διάδοχος αὐτοῦ ὑπῆρξεν ὁ Κεφαληναῖος **Γερασιμος Ραζης**, διευθύνας αὐτὴν ἐπὶ ἓν μόνον ἔτος, τοῦτον δὲ διεδέχθη ὁ **Ἀνθιμος Μαζαρακης**, κατὰ Φεβρουάριον τοῦ 1851, εὑρὼν ἐν τῇ Σχολῇ ἑξήκοντα μόνον μαθητάς.

Τῷ 1852 κατεσκευάσθη λιθόκτιστος ἡ βόρειος πλευρά, τῇ ἐπιστασίᾳ τοῦ ὁμογενοῦς ἀρχιτέκτονος Βασιλάκη Ἐφέντη Ἰωαννίδου, καὶ ἀπέκτησεν οὕτω τὸ φροντιστήριον νέον συμμελετητήριον, νέον κοιτῶνα καὶ ἀποθήκας.

Ὁ Ἄνθιμος Μαζαράκης ἀπεχώρησε τῆς διευθύνσεως τῆς Σχολῆς λήξαντος τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1854—55, ἡ δὲ διεύθυνσις ἀνετέθη τῷ ἐκ τῶν Καθηγητῶν αὐτῆς **Κωνσταντίνῳ Ξανθοπουλῳ**, ὅστις διευθύνας ἐπὶ ἓν μόνον ἔτος, ἀπεχώρησε τῆς διευθύνσεως, ἀντικατασταθεὶς καὶ πάλιν ὑπὸ τοῦ Ἀνθίμου Μαζαράκη, ὅστις διηύθυνε τὴν Σχολὴν μέχρι τῆς ἡμέρας τοῦ θανάτου αὐτοῦ (1ῃ Μαΐου 1868).

Διάδοχος τοῦ ἀοιδίμου Μαζαράκη ἐν τῇ διευθύνσει τῆς Σχολῆς ὑπῆρξεν ὁ ἀοίδιμος **Εὐστάθιος Βουλισμᾶς**, τότε μὲν ἀρχιμανδρίτης, κατόπιν δὲ ἀρχιεπίσκοπος Κερκύρας, ὅστις διευθύνας τὴν Σχολὴν ἐπὶ ἓν ἔτος, ἔδωκε τῇ 6ῃ Νοεμβρίου 1869 τὴν παραίτησιν αὐτοῦ.

Διάδοχος αὐτοῦ ὑπῆρξεν ὁ πρώην **Νεοκαισαρείας Ἱερόθεος**, ὅστις διηύθυνε τὴν Σχολὴν ἐπὶ τέσσαρας μόνον μῆνας, ἤτοι μέχρι τῆς 11ης Μαρτίου 1870. Τοῦτον διεδέξατο ὁ **Δωροθέος Εὐελπίδης**, τότε μὲν ἀρχιμανδρίτης κατόπιν δὲ Μητροπολίτης Κορυτσᾶς, ἀνὴρ λογιώτατος καὶ κληρικὸς ἐκ τῶν διαπρεπεστάτων. Οὗτος διηύθυνε τὴν Σχολὴν μέχρι τοῦ σχολ. ἔτους 1870—71, ὅτε ἠναγκάσθη νὰ παραιτηθῇ, καταλιπὼν τὴν Σχολὴν ἐν οὐχὶ καλῇ καταστάσει.

Διάδοχος τοῦ ἀοιδίμου Δωροθέου Εὐελπίδου ἐν τῇ διευθύνσει τῆς Σχολῆς ἐγένετο ὁ **Ἐμμανουὴλ Ἰωαννίδης**, ὅστις ἀνέλαβε τὴν διεύθυνσιν αὐτῆς ἀρχομένου τοῦ Σεπτεμβρίου τοῦ 1871. Οὗτος κατώρθωσε νὰ ἐπαναγάγῃ τὴν τάξιν καὶ τὴν πειθαρχίαν ἐν τῇ Σχολῇ, δι' ὃ ὀφείλεται αὐτῷ μεγάλη εὐγνωμοσύνη.

Τὸν Ἐμμανουὴλ Ἰωαννίδην ἀναγκασθέντα νὰ παραιτηθῇ λήγοντος τοῦ Ὀκτωβρίου τοῦ 1872, διεδέξατο ὁ ἀοίδιμος **Νικηφόρος Γαυκᾶς**, τότε μὲν ἀρχιμανδρίτης, εἶτα δὲ Μητροπολίτης πρῶτον Ἴμβρου καὶ τελευταῖον Μηθύμνης, ὅστις διηύθυνε τὴν Σχολὴν μέχρι τέλους τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1872—75.

Τὸν Νικηφόρον Γλυκᾶν διεδέξατο ὁ **Χριστος Παπαδοπουλος**, νῦν Καθηγητὴς τῆς Φιλοσοφίας ἐν τῷ ἐν Ἀθήναις Πανεπιστημίῳ.

Ἡ Σχολὴ ἀπὸ τῆς διευθύνσεως τοῦ ἀοιδίμου Εὐσταθίου Βουλισμᾶ διῃρεῖτο εἰς ὀκτὼ τάξεις, τὰ δὲ ἐμπορικὰ μαθήματα ἐδιδάσκοντο μὲν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης τακτικῶς, ἀλλὰ λίαν ἀτελῶς. Ὁ Χ. Παπαδόπουλος ἀναλαβὼν τὴν διεύθυνσιν τῆς Σχολῆς, ἣν ὡς Καθηγητὴς ἐγίνωσκε καλλιστα, προέβη μετὰ μεγάλης περισκέψεως εἰς τὴν διαρρύθμισιν αὐτῆς. Συμπληρώσας δὲ τὸ πρόγραμμα ὅπου εἶχεν ἀνάγκην συμπληρώσεως καὶ περικόψας τὰ περιττά, ἀνέδειξε τὴν Σχολὴν ἓν τῶν καλλιτέρων ἐκπαιδευτηρίων τῆς Ἀνατολῆς.

Ἐπὶ τῆς διευθύνσεως τοῦ Παπαδοπούλου ὁ ἀοίδιμος Δημήτριος Ταμβάκος, ὁ ἐπὶ εἰκοσιπενταετίαν προεδρεύσας τῆς ἐφορείας τῆς σχολῆς καὶ πολλὰ καλὰ ὑπὲρ αὐτῆς πράξας, καὶ γενναῖα ποσὰ κατὰ διαφόρους περιστάσεις δαπανήσας, συνεπλήρωσε μὲν τὴν συλλογὴν τῶν ὀργάνων τῆς πειραματικῆς φυσικῆς, ἠγόρασε δὲ διὰ τὴν σχολὴν πλουσίαν ὀρυκτολογικὴν καὶ παλαιοντολογικὴν συλλογὴν καὶ τὰς καλλίστας ἐκδόσεις τῶν κλασικῶν καὶ Βυζαντινῶν συγγραφέων.

Τῇ 15ῃ Μαΐου 1875 ἐγένετο ἡ ἔναρξις τῆς ἐκ θεμελίων ἀνακαινίσεως τῆς δυτικῆς πλευρᾶς τοῦ οἰκοδομήματος, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν μὲν τῆς ἐφορείας, ὑπὸ τὴν ἀρχιτεκτονικὴν δ' ἐπίβλεψιν τοῦ ὁμογενοῦς ἀρχιτέκτονος **Π. Παρηγορη**. Ἡ δαπάνη τοῦ ἔργου προϋπολογισθεῖσα εἰς 5000 λίρας ἀνέβη εἰς 9600, ἐξετελέσθη δὲ τὸ ἔργον διὰ πολλῶν χειρῶν ἐν βραχυτάτῳ χρονικῷ διαστήματι, στερεὸν μὲν καὶ ἐπιβάλλον, ἐλλιπὲς ὅμως ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς διαιρέσεως καὶ τῆς οἰκονομίας τοῦ χώρου. Ὁ κ. Παπαδόπουλος ἠναγκάσθη νὰ παραιτηθῇ κατὰ Ἰούλιον τοῦ 1877, ἓν ἀκριβῶς ἔτος ἀφ' ἧς ἐποχῆς ἀνεγνωρίσθη ἡ σχολὴ ὡς ἰσοβάθμιος τοῖς ἑλληνικοῖς γυμνασίοις ὑπὸ τοῦ ἐν Ἀθήναις Πανεπιστημίου.

Διάδοχος τοῦ κ. Παπαδοπούλου ἐγένετο ὁ κ. **Γεωργιος Κωνσταντινιαδης**, ὅστις διηύθυνε τὴν σχολὴν ἐπὶ τέσσαρας μόνον μῆνας, διάδοχος δὲ αὐτοῦ ὑπῆρξεν ὁ ἀοίδιμος **Κωνσταντινος Ξανθοπουλος**, ὅστις ἀναλαβὼν τὴν διεύθυνσιν τῆς σχολῆς κατὰ Μάρτιον τοῦ 1877—78, διῄρεσεν αὐτὴν εἰς ὀκτὼ τάξεις, ὧν αἱ δύο, ἐν αἷς ἐδιδάσκετο ἡ νεωτέρα ἑλληνικὴ γλῶσσα, ἐκαλοῦντο *προγυμνασιακαί* καὶ αἱ ἄλλαι ἓξ *γυμνασιακαί*. Κατὰ τὸ πρόγραμμα τοῦ ἀοιδίμου Ξανθοπούλου, ὅπερ δὲν ἐφηρμόσθη δι' ἔλλειψιν μαθητῶν, αἱ δύο τελευταῖαι τάξεις θ' ἀπετέλουν τὸ καθαρῶς ἐμπορικὸν τμῆμα, ἐν ᾧ θὰ ἐδιδάσκοντο μόνον τὰ ἐμπορικὰ μαθήματα καὶ αἱ νεώτεραι γλῶσσαι.

Ἐπὶ τῆς διευθύνσεως Ξανθοπούλου ἠγοράσθησαν οἵ τε φυσιογραφικοὶ πίνακες καὶ τὰ πρὸς διδασκαλίαν τῆς σωματολογίας γύψινα ἐκμαγεῖα. Εἶναι δὲ ταῦτα πάντα δωρεὰ τοῦ πολλαχῶς τὴν Σχολὴν εὐεργετήσαντος ἀοιδίμου προέδρου τῆς ἐφορείας Δημητρίου Ταμβάκου.

Τὸν Κωνσταντῖνον Ξανθόπουλον, δόντα τὴν παραίτησιν αὐτοῦ κατὰ Ἰούλιον τοῦ 1880, διεδέξατο ἐν τῇ διευθύνσει τῆς Σχολῆς ὁ ἀοίδιμος **Δημητριος Δημητριαδης**, ἀνὴρ λογιώτατος, εἰλικρινέστατος καὶ τιμιώτατος, μέχρι τῆς τελευτῆς αὐτοῦ, (25ῃ Φεβρουαρίου 1885). Εἶναι δὲ ὁ πρῶτος δυευθυντὴς ὅστις διῄρεσε τὰς τρεῖς ἀνωτέρας τάξεις τῆς Σχολῆς εἰς δύο

τμήματα, ὧν τὸ ἓν περιελάμβανε τοὺς μαθητὰς τοῦ γυμνασιακοῦ τμήματος καὶ τὸ ἕτερον τοὺς μαθητὰς τοῦ ἐμπορικοῦ.

Διάδοχος τοῦ ἀοιδίμου Δημητρίου Δημητριάδου ἐγένετο ὁ μέχρι τοῦ νῦν διευθύνων τὴν Σχολὴν **Γεώργιος Α. Λιανόπουλος**, ὅστις ἀνέλαβεν ὁριστικῶς τὴν διεύθυνσιν τῆς Σχολῆς τῇ 1ῃ Μαρτίου 1885.

Ὁ Γεώργιος Α. Λιανόπουλος παρέλαβε τὴν Σχολὴν ἔχουσαν 157 μαθητὰς καὶ διέρεσε τὰς τέσσαρας ἀνωτέρας αὐτῆς τάξεις εἰς δύο τμήματα, ὧν τὸ ἓν περιλαμβάνει τοὺς μαθητὰς τοῦ Γυμνασιακοῦ τμήματος καὶ τὸ ἕτερον τοὺς μαθητὰς τοῦ ἐμπορικοῦ.

Οἱ μαθηταὶ τῆς Σχολῆς ηὔξησαν καὶ ὑπερέβησαν κατὰ τὰ σχολικὰ ἔτη 1891—92 καὶ 1892—93 τοὺς διακοσίους· ὅπερ ἠνάγκασε τὴν τότε ἐφορείαν, ἀποτελουμένην ὑπὸ τῶν ἀοιδίμων Δημητρίου Ταμβάκου προέδρου, Δημητράκη ἐφέντη Γενίδουνια καὶ Νικολάου Ἀκάτου, καὶ ὑπὸ τῶν ἀξιοτίμων κ. κ. Ἰωάννου Φιλιππίδου καὶ Ἀθανασίου Τελλόγλου, νὰ ἀνοικοδομήσωσι τὴν κατερειπωμένην νοτίαν πλευρὰν τοῦ οἰκοδομήματος, καὶ νὰ ἐπιβαρύνωσι τὸ ταμεῖον τῆς Σχολῆς διὰ χρέους χιλίων λιρῶν. Ὁ θεμέλιος λίθος ἐτέθη τῇ 6ῃ Ἰουνίου 1893, ἡ δὲ πλευρὰ ἐκτίσθη ἐπὶ 1070 τετραγ. πήχεων λιθίνη, δαπανηθεισῶν 2950 ὀθωμανικῶν λιρῶν, ἀνθ' ὧν ἐγένετο καὶ σπουδαία τῆς ἀνατολικῆς πλευρᾶς ἐπιδιόρθωσις, ἑτοιμορρόπου οὔσης. Τὸ χρέος, μεθ' οὗ ἐπεβαρύνθη τὸ ταμεῖον τῆς Σχολῆς, ἦτο σχετικῶς μικρὸν καὶ θὰ ἐκαλύπτετο ἐντὸς ὀλίγου χρονικοῦ διαστήματος, ἂν μὴ ἐπήρχοντο ἀλλεπάλληλα γεγονότα, ἀγαγόντα τὴν σχολὴν εἰς μεγάλας οἰκονομικὰς δυσχερείας. Τὰ γεγονότα δὲ ταῦτα ἦσαν ἡ εἰς τὴν βασιλεύουσαν εἰσβολὴ τῆς ἐπαράτου ἐπιδημίας χολέρας, ἕνεκα τῆς ὁποίας ἠλαττώθη ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν κατὰ 50, ὁ καταστρεπτικὸς σεισμὸς τῆς 28ης Ἰουνίου 1894, ἕνεκα τοῦ ὁποίου τὸ ταμεῖον τῆς Σχολῆς ἐπεβαρύνθη διὰ νέου χρέους 800 λιρ. καὶ ἕτεροι λόγοι. Βραδύτερον ἤρξατο ἡ ἀνασύστασις αὐτῆς, διὰ δὲ τῶν ἀπείρων μόχθων καὶ τῶν σκοπιμωτάτων ἐνεργειῶν τῆς Ἐφορείας (ἀποτελουμένης νῦν ἐκ τῶν ἀξιοτίμων κ. κ. Ἀλεξάνδρου Φωτιάδου προέδρου, Κωνσταντίνου Βλαστάρη, Θεοδώρου Κουρτζῆ, Ἰωάννου Ἠλιάσκου, Ἀβραὰμ Μαλιάκα καὶ Γερασίμου Δεστούνη) οὐ μόνον ἀπηλλάγη τοῦ βαρύνοντος αὐτὴν μεγάλου χρέους, ἀλλὰ καὶ εὑρίσκεται εἰς ἀνθηροτάτην οἰκονομικὴν κατάστασιν. Ἐφέτος ἐνέγραψεν ἡ σχολὴ 157 μαθητάς.

Ο ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

Πρώτη] ἀφορμὴ τῆς ἱδρύσεως αὐτοῦ ὑπῆρξεν ἡ ἑπομένη. Τῷ 1860 καὶ 1861 τρεῖς ἄνδρες, οἱ Ἡροκλῆς Βασιάδης, Σ. Μαυρογένης πασσᾶς καὶ Ἀριστείδης Παλαιολόγος, Γεν. Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος ἐν Κωνσταντινουπόλει, συνήρχοντο κατ' ἰδίαν καὶ ἐμελέτων τοὺς Ἕλληνας συγγραφεῖς. Ἐπειδὴ δὲ καὶ ἄλλοι ἠθέλησαν νὰ μετάσχωσι τῆς ἰδέας ταύτης, ηὐρύνθη ὁ κύκλος καὶ οὕτως ἱδρύθη ὁ ***Φιλολογικὸς Σύλλογος***.

Ἐπίκουροι τοῦ Συλλόγου μικρὸν μετὰ τὴν σύστασιν αὐτοῦ ἐπῆλθον ἄνδρες φιλογενεῖς, οἷοι οἱ Γ. Ζαρίφης, Χρηστάκης Ζωγράφος, Ζαννῆς Στεφάνοβικ, Α. Βαλιάνος καὶ ἄλλοι, καταβαλόντες διάφορα χρηματικὰ ποσά, ὁ μὲν πρὸς ἵδρυσιν φιλολογικῶν ἀγώνων, ὁ δὲ πρὸς ἀγορὰν ὀργάνων χημείας καὶ φυσικῆς, ἄλλος πρὸς ἔκδοσιν τῶν πρακτικῶν τοῦ Συλλόγου κτλ. Οὕτω τὸ σωματεῖον ἤρξατο προαγόμενον, ὁ δὲ κύκλος τῶν ἐργασιῶν αὐτοῦ εὐρυνόμενος. Σκοπὸς αὐτοῦ ὡρίσθη ἡ τῶν γραμμάτων ἐν γένει καλιέργεια διά τε τῆς ἐγγράφου ἢ προφορικῆς ἐν αὐτῷ διακοινώσεως φιλολογικῶν καὶ ἐπιστημονικῶν ζητημάτων, δι' ἐκδόσεως περιοδικοῦ συγγράμματος, διὰ συστάσεως δημοσίου βιβλιοθήκης καὶ ἀναγνωστηρίου, διὰ δημοσίων μαθημάτων, διὰ συστάσεως βραβείων πρὸς λύσιν φιλολογικῶν καὶ ἐπιστημονικῶν ζητημάτων κτλ. Τὸ πρόγραμμα τοῦτο ὁ Σύλλογος ἠκολούθησε πιστῶς μέχρι τοῦ 1870, ἀλλὰ ἡ κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἐκραγεῖσα μεγάλη πυρκαϊὰ κατέστρεψε τὰ ἀρχεῖα, τὴν βιβλιοθήκην καὶ πάντα αὐτοῦ τὰ ἔπιπλα. Ἀλλὰ ἀντὶ νὰ ἀποθαρρυνθῇ ἐκ τῆς πληξάσης αὐτὸν συμφορᾶς, ἠρύσατο ἀπ' ἐναντίας νέας δυνάμεις, τυχὼν δὲ τῆς συνδρομῆς τοῦ ἐν Ἀθήναις Πανεπιστημίου, τοῦ πρὸς διάδοσιν τῶν Ἑλληνικῶν Γραμμάτων Συλλόγου, τοῦ ἐν Ἀθήναις Ὑπουργείου τῆς Παιδείας καὶ ἄλλων ὁμογενῶν καὶ ξένων, ἀνεγεννήθη ἀκμαιότερος ὡς ὁ Φοίνιξ τοῦ μύθου ἐκ τῆς τέφρας αὐτοῦ.

Τότε ὁ Σύλλογος, ἀναδεξάμενος καὶ ἐκπαιδευτικὰ καθήκοντα, ἐγένετο κέντρον ἐκπαιδευτικῆς κινήσεως ἐν Τουρκίᾳ, καὶ συνετέλεσεν εἰς τὴν ἵδρυσιν πολλῶν σχολῶν εἰς τὰς ἐπαρχίας καὶ εἰς τὴν βελτίωσιν τῶν ὑπαρχουσῶν. Ταύτοχρόνως ἀπέκτησεν ἴδιον λαμπρὸν μέγαρον, τὰς δαπάνας τοῦ ὁποίου κατέβαλον οἱ ὁμογενεῖς κατὰ σχέδιον τοῦ ἀρχιτέκτονος ***Παρηγόρη***.

Κατ' ἀπομίμησιν τοῦ Συλλόγου συνεστήθησαν πολλοὶ τοιοῦτοι ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ εἰς τὰς ἐπαρχίας, μετ' αὐτοῦ συνενούμενοι καὶ οὕτως εἰπεῖν ἀπ' αὐτοῦ ἐξαρτώμενοι. Οὕτω συνέστησαν:

1) Ὁ **Θρᾳκικὸς Φιλεκπαιδευτικὸς Σύλλογος**, τῇ ἐνεργείᾳ τοῦ ὁποίου ἱδρύθησαν δαπάναις τοῦ μεγαλοδώρου Γεωργίου Ζαρίφη τὰ ***Ζαρίφεια Διδασκαλεῖα*** ἐν Φιλιππουπόλει.

2) Ὁ **Ἠπειρωτικὸς Σύλλογος**, ἱδρύσας τῇ χορηγίᾳ τοῦ Ζωγράφου τὰ ἐν Κεστοράτῳ ***Ζωγράφεια Διδασκαλεῖα***.

3) Ὁ **Θεσσαλικὸς Σύλλογος** μεγάλως συντελέσας πρὸς διάδοσιν τῶν γραμμάτων ἐν Θεσσαλίᾳ.

4) Ἡ **Μακεδονικὴ Ἀδελφότης**, ἱδρύσασα τὴν ἐν ***Τσοτιλίῳ Σχολήν***.

5) Ὁ ὑπὲρ τῆς **Γυναικείας Παιδεύσεως Σύλλογος**, δι' οὗ ἱδρύθη τὸ ***Ζάππειον Παρθεναγωγεῖον***.

Ἐπίσης τῇ ἐνεργείᾳ τοῦ Συλλόγου συνέστη·

1) Ἡ ***Ζωγράφειος Βιβλιοθήκη***.

2) Τὸ ***Ζωγράφειον Διαγώνισμα***, πρὸς συλλογὴν τῶν ζώντων μνημείων τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης.

3) Ὁ ***Καραπάνειος ἀγών***, περὶ ἐκδόσεως μεθοδικῶν διδακτικῶν βιβλίων πρὸς χρῆσιν τῶν δημοτικῶν σχολείων, ἀγωνοθετοῦντος τοῦ κ. Κ. Καραπάνου, καὶ ὁρίσαντος δι' ἕκαστον τῶν βιβλίων τούτων βραβεῖον 500 φράγκ.

4) ***Ὁ Βουτσιναῖος ἀγών***, πρὸς σύνταξιν ὁδηγῶν τῆς δημοτικῆς μέσης παιδεύσεως, περιληπτικῆς ἱστορίας τῆς συστάσεως τῶν πρακτικῶν σχολῶν (Realschulen) καὶ περὶ τοῦ προσφορωτέρου τρόπου καθ' ὃν δυνατὸν αὗται νὰ συστηθῶσι παρ' ἡμῖν. Δι' ἕκαστον τῶν τριῶν τούτων εἰδῶν ὁ ἀγωνοθέτης ὥρισε 2,500 φράγκων.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

5) ***Ἡ Μαυροκορδάτειος βιβλιοθήκη***, ἱδρυθεῖσα ὑπὸ τοῦ κ. Θ. Α. Μαυροκορδάτου, ὅστις ἐδήλωσε τῷ 1883 ὅτι προσφέρει κατ' ἔτος ἐπὶ τετραετίαν ἀνὰ 150 λίρας πρὸς σύνταξιν γενικοῦ περιγραφικοῦ καταλόγου τῶν εὑρισκομένων ἑλληνικῶν χειρογράφων εἰς τὰς ἀνὰ τὴν Ἀνατολὴν βιβλιοθήκας.

6) ***Ἡ Ἀθωνιὰς βιβλιοθήκη***, ἱδρυθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐκ Βάρνης ἀειμνήστου Σουλιώτου καὶ ἀποβλέπουσα εἰς τὴν δι' ἐπιμελείας τοῦ Συλλόγου τακτοποίησιν τῶν ἐν ταῖς ἱεραῖς μοναῖς χειρογράφων καὶ βιβλιοθηκῶν.

7) ***Βιβλιοθήκη καὶ Ἀναγνωστήριον τοῦ Συλλόγου.*** Ἡ βιβλιοθήκη αὐτοῦ περιλαμβάνει σήμερον περὶ τὰς 14,000 τόμους, τὸ δὲ ἀναγνωστήριόν του εἶναι πλουσιώτατον. Πάντα τὰ ἀνωτέρω ἐπετεύχθησαν τῇ συνδρομῇ μὲν τῶν μεγαλοπλούτων ὁμογενῶν, ἀλλὰ τῇ πρωτοβουλίᾳ, προτροπῇ καὶ ἐνεργείᾳ ἑνὸς καὶ μόνου ἀνδρός, τοῦ ἀειμνήστου ***Ἡροκλέους Βασιάδου***.

Πρόεδροι τοῦ Συλλόγου ἀπὸ τῆς συστάσεως αὐτοῦ μέχρι τῆς σήμερον οἱ ὑπῆρξαν ἐπόμενοι·

1861—1862	Στ. Καραθεοδωρης
1862—1863	Πετρος Ζαννος
1863	Ηροκλης Βασιαδης
1864	Σπ. Μαυρογενης
1864—1865	Α. Πασπατης
1865—1866	Σπ. Μαυρογενης
1866—1867	Κ. Καραθεοδωρης
1867—1868	Ξ. Ζωγραφος
1868—1869	Ηρ. Βασιαδης
1869—1870	Ιουλιος Μιλιγγεν
1870—1871	Στ. Αριστάρχης
1871—1873	Κ. Καραπανος
1873—1874	Ηρ. Βασιαδης
1874—1875	Κ. Καλλιαδης
1875—1876	Αλ. Πασπατης
1876—1878	Ι. Αριστοκλης
1878—1879	Οδ. Ιαλεμος
1879—1880	Αλ. Πασπατης
1880—1881	Ηρ. Βασιαδης
1881—1882	Σπ. Μαυρογενης
1882—1884	Κ. Καλλιαδης
1884—1886	ηρ. Βασιαδης
1886—1888	Κ. Καλλιαδης
1888—1889	Ι. Αριστοκλης
1889—1892	Κ. Καλλιαδης
1892—1893	Α. Χρηστιδης
1893—1894	Δ. Μαλιαδης
1897—1898	Α. Χρηστιδης
1898—1899	Χρ. Χατζη Χρηστου
1899—1900	Μ. Ψαλλιδας
1900—	Γ. Αποστολιδης.

★ Μία ἡμέρα καλῶς χρησιμοποιουμένη ἰσοδυναμεῖ μὲ τρεῖς.

★ Ὁ πίνων ἐπὶ πιστώσει μεθύσκει διπλασίως.

★ Ἐμβαλλωμένον φόρεμα δὲν ἔχει πίστωσιν.

★ Ὁ ἔχων κακὴν κεφαλὴν εἰς τὰ 20 ἔτη εἶναι πτωχὸς εἰς τὰ 30.

★ Τίποτε δὲν βλέπει τὸ μάτι ἂν τὸ πνεῦμα εἶναι ἀφηρημένον.

ΤΑ ΕΝ ΦΙΛΙΠΠΟΥΠΟΛΕΙ

ΖΑΡΙΦΕΙΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΑ

Συνέστη Θρακικὸς Σύλλογος πρὸς διάδοσιν τῶν γραμμάτων ἀνὰ τὴν Θρᾴκην, τούτου δὲ ἐπίτιμος πρόεδρος ἀνεκηρύχθη ὁ μακαρίᾳ τῇ λήξει μεγάτιμος ὁμογενὴς ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΖΑΡΙΦΗΣ. Ὁ Σύλλογος συνεδρίαζεν ἔν τινι τῶν αἰθουσῶν τῆς ἑνοριακῆς Σχολῆς τῆς Παναγίας τῶν Εἰσοδίων, ἀλλ' ἐπειδὴ τὰ μέλη αὐτοῦ δὲν προσήρχοντο εἰς τὰς συνεδριάσεις, ἀπεφασίσθη ὅπως συνεδριάζῃ τακτικῶς τὸ προεδρεῖον καὶ ὑποβάλῃ τὰς πράξεις αὐτοῦ ἅπαξ τοῦ ἔτους εἰς γενικὴν τοῦ Συλλόγου συνεδρίασιν.

Πρόεδρος τοῦ Συλλόγου ἦτο ὁ Κωνσταντῖνος Καλλιάδης, ἀντιπρόεδρος δὲ ὁ Ἡροκλῆς Βασιάδης. Αἱ συνεδριάσεις τοῦ προεδρείου ἐγίνοντο ἢ τὴν νύκτα ἐν τῇ κατὰ τὸ Πέραν οἰκίᾳ τοῦ μακαρίτου Ζαρίφη, ἢ τὴν ἡμέραν κατὰ τὸ ἐν Γαλατᾷ (Χαλὴλ πασσᾶ Χὰν) γραφεῖο αὐτοῦ.

Κατά τινα τῶν νυκτερινῶν συνεδριάσεων, ἐνῷ τὰ μέλη τοῦ Προεδρείου μετέβαινον εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἐπιτίμου προέδρου, ὁ Βασιάδης εἶπε πρὸς αὐτὰ καθ' ὁδόν·

— Φίλοι μου, σᾶς ὑπόσχομαι ὅτι αὐτὴν τὴν ἑσπέραν θὰ δώσῃ εἰς τὸν Σύλλογον ὁ κύριος Ζαρίφης 500 λίρας.

Ὅ,τι εἶπε καὶ τὸ κατώρθωσε, μετὰ μόνης τῆς διαφορᾶς ὅτι αἱ 500 λίραι ἔγιναν 1,000 ἰδοὺ δὲ πῶς.

Ἐκηρύχθη ἡ ἔναρξις τῆς συνεδριάσεως ἐν τῷ μεγάλῳ ἑστιατορίῳ τῆς κατὰ τὴν ὁδὸν Τεπέ-Βασι οἰκίας τοῦ μακαρίτου, μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν καὶ ἐπικύρωσιν τῶν πρακτικῶν τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως, λαβὼν τὸν λόγον ὁ Βασιάδης, εἶπε περίπου τὰ ἑξῆς·

— Κύριε Ζαρίφη, ἕνεκα τῶν ἐνεργειῶν τοῦ βουλγαρισμοῦ πρὸς κατάπνιξιν τοῦ ἡμετέρου στοιχείου ἐν Φιλιππουπόλει καὶ τοῖς πέριξ, ὑπάρχει ἀνάγκη ἀπόλυτος συστάσεως διδασκαλείου ἐν Φιλιππουπόλει. Πρὸς σύστασιν καὶ διατήρησιν αὐτοῦ ἀρκοῦσι κατ' ἔτος 500 λίραι, αὐτὰς δὲ τὰς δώσετε σεῖς.

— Νὰ σοῦ εἰπῶ, Βασιάδη, ἀπήντησεν ὁ Ζαρίφης, αὐτὸ ποῦ λέγεις δὲν θὰ τὸ κάμω. Ναί, δὲν τὸ κάμω ποτέ.

— Ἀλλὰ διατί;

— Ἰδοὺ διατί. Διότι θὰ εἰποῦν ὅτι, ἐπειδὴ ὁ Χριστάκης ἐσύστησε τὸ διδασκαλεῖον τοῦ Κεστορατίου, ὁ Ζαρίφης ἐζήλευσε καὶ ἔκαμε τὸ διδασκαλεῖον τῆς Φιλιππουπόλεως.

— Ἀλλά...

— Δὲν ἔχει ἀλλά· σοῦ ἀφαιρῶ τὸν λόγον, εἶπε γλυκὰ μειδιῶν.

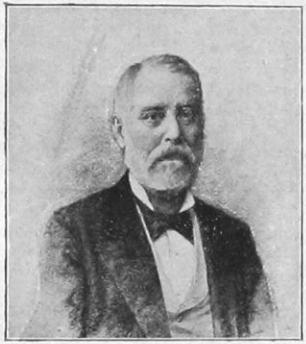
Μετὰ τὴν κατηγορηματικὴν ταύτην ἄρνησιν ἐξηκολούθησεν ἡ συζήτησις ἐπὶ τῶν ζητημάτων τῆς ἡμερησίας διατάξεως, μετὰ παρέλευσιν δὲ ἡμισείας ὥρας ὁ Βασιάδης ἐπανέλαβε·

— Καὶ ὅμως διδασκαλεῖον ἐν Φιλιππουπόλει θὰ ἀποδώσῃ εἰς τὸ ἡμέτερον στοιχεῖον ἀνεκτιμήτους ἐκδουλεύσεις.

— Βασιάδη, κατήντησες ἀνυπόφορος. Πολὺ μὲ στενοχωρεῖς. Κατήντησες ἀληθινὸς ***Τάκος*** (ὄνομα διασήμου λῃστοῦ) καὶ ἐννοεῖς πάντοτε νὰ μᾶς φορολογῇς. Αὐτὸ ὅμως τὸ ὁποῖον προτείνεις δὲν θὰ τὸ κάμω. Δὲν θὰ τὸ κάμω ***ποτέ, ποτέ, ποτέ!***

Ἡ συνεδρίασις καὶ πάλιν ἐξηκολούθησεν, εἴμεθα[1] δὲ πάντες πεπεισμένοι ὅτι ἡ πρότασις τοῦ Βασιάδου ἐναυάγησεν ὁριστικῶς, ὅτε αἴφνης οὗτος διετύπωσεν αὐτὴν ἐκ τρίτου. Ἐφοβήθημεν μήτοι ὁ μακαρίτης ὀργισθῇ, ἀλλ' ἐκεῖνος ἀπήντησε μὲ γλυκύτητα:

— Ἡ ἀλήθεια εἶναι, Βασιάδη, ὅτι κατήντησες ἀνυπόφορος, ἀλλὰ πρέπει τέλος πάντων νὰ γλυτώσω ἀπὸ τὰ νύχιά σου. Δι' αὐτὸ λοιπὸν θὰ κάμω τὸ ἑξῆς· Θὰ προσφέρουν κατ' ἔτος ὅλοι οἱ Ζαρίφηδες (νὰ καταλάβετε ὅμως τοῦτο καλά) δηλ. οἱ ἀδελφοί μου καὶ ἐγὼ 500 λίρας κάθε χρόνον διὰ τὸν σκοπὸν τὸν ὁποῖον προτείνεις. Ἐπειδὴ ὅμως ὑποθέτω ὅτι αὐταὶ αἱ 500 λίραι δὲν φθάνουν, ἀναδέχομαι νὰ συνάζω κατ' ἔτος ἀπὸ τοὺς πλουσίους τοῦ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΖΑΡΙΦΗΣ

Γαλατᾶ καὶ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἄλλας 500 λίρας καὶ τοιουτοτρόπως νὰ τὰς κάμνω 1000.

Ηὐχαριστήσαμεν τὸν μακαρίτην καὶ ἀνεχωρήσαμεν. Μετὰ μίαν ἑβδομάδα ἐγένετο δευτέρα συνεδρίασις ἐν Γαλατᾷ, ἐν τῷ καταστήματι τοῦ Γεωργίου

1. Ὁ γράφων ταῦτα ἀπετέλει μέλος τοῦ προεδρείου.

Ζαρίφη. Ἤρξατο ἡ ἀνάγνωσις τῶν πρακτικῶν τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως, ἀλλ' ὁ γραμματεύς, εἴτε διότι κακῶς ἀντελήφθη τῶν λόγων τοῦ ἐντίμου προέδρου, εἴτε ἀπὸ σκοποῦ ἀνέφερεν ἐν αὐτοῖς ὅτι ὁ κύριος Ζαρίφης ***ὑπόσχεται νὰ προσφέρῃ κατ' ἔτος 1000 λίρας*** πρὸς σύστασιν διδασκαλείου ἐν Φιλιππουπόλει.

Ὁ μακαρίτης, λησμονήσας ὅσα εἶπε κατὰ τὴν προηγουμένην συνεδρίασιν, ἢ προσποιηθεὶς ὅτι εἶχε λησμονήσει αὐτά, ὄχι μόνον ὑπέγραψε τὰ πρακτικὰ ἄνευ τῆς ἐλαχίστης παρατηρήσεως, ἀλλὰ προσέθηκε καὶ τὰ ἑξῆς·

—Καὶ τώρα, παιδιά μου, ἐπειδὴ ὑπάρχει θάνατος, δυνατὸν δὲ μετὰ τὸν θάνατόν μου οἱ κληρονόμοι μου νὰ μὴ ἐξακολουθήσωσι δίδοντες αὐτὸ τὸ ποσόν, νὰ συντάξετε ἓν ἔγγραφον τὸ ὁποῖον νὰ ὑπογράψω. Δι' αὐτοῦ θὰ ὑποχρεοῦνται οἱ κληρονόμοι μου νὰ δίδουν κατ' ἔτος τὰς 1000 λίρας καὶ μετὰ τὸν θάνατόν μου.

Τὸ ἔγγραφον συνετάχθη καὶ ὑπεγράφη ὑπὸ τοῦ μακαρίτου κατὰ τρίτην συνεδρίασιν. Ἡ οἰκογένεια αὐτοῦ ἐξηκολούθησε πληρόνουσα κατ' ἔτος τὸ ποσὸν τοῦτο, μέχρι τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν ἡ εὐγενὴς χήρα τοῦ Γεωργίου Ζαρίφη προσέφερεν ἐφάπαξ τὸ ποσὸν **20.000** λιρῶν, ὅπως ἐκ τῶν τόκων αὐτοῦ διατηροῦνται τὰ ἐν Φιλιππουπόλει Ζαρίφεια Διδασκαλεῖα.

★ Αἱ δεύτεραι σκέψεις εἶναι καλλίτεραι τῶν πρώτων.

★ Τὸ μάτι εἶναι τὸ αὐτὶ τοῦ καφοῦ.

★ Ὁ ἐπαινῶν ἑαυτὸν βλάπτεται.

★ Ἀργία μήτηρ κακίας.

★ Ὁ ἀγαπῶν τὴν ὀκνηρίαν δὲν ἀγαπᾷ τὸν πλοῦτον.

★ Ὁ ψεύστης δὲν ψεύδεται μόνον ὅταν σιωπᾷ.

★ Προτιμώτερον ἐν δράμιον ἐχεμύθια παρὰ μία ὀκᾶ πνεύματος.

★ Ὁ μὴ ἀγαπῶν τὸν χορὸν δὲν ἔχει ἀνάγκην μουσικῆς.

★ Ὁ μέθυσος τότε μόνον εἶναι εὐτυχής, ὅταν ἐξαπλωθῇ κατὰ γῆς.

★ Ὁ καιρὸς διὰ τὸν ἐργαζόμενον παρέρχεται ταχέως.

★ Ὁ ψεύστης εἶναι ἐξάδελφος τοῦ κλέπτου.

★ Ὁ Ἥλιος καὶ ὁ πάγος εἶναι ἐχθροί.

★ Τὰ μικρὰ δῶρα διατηροῦν τὴν φιλίαν.

★ Ὅταν οἱ κύριοι εἶναι λαίμαργοι, οἱ σκύλοι πεινοῦν πάντοτε.

★ Ἡ ἐργασία εἶναι ὁ φίλος τοῦ ἀνθρώπου.

★ Ἡ ἐπιστήμη ἔχει ἐχθροὺς μόνον τοὺς ἀμαθεῖς.

★ Θάνατος πλουσίου, φιλονεικίαι κληρονόμων.

★ Μὲ τὰ χρήματα οὐδὲν εἶναι ἀδύνατον.

ΤΙΝΕΣ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΕΥΕΡΓΕΤΩΝ ΤΟΥ ΕΘΝΟΥΣ

ΣΤΕΦΑΝΟΣ Δ. ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ Ἐγεννήθη ἐν Φαναρίῳ τῷ 1816 ἐκ γονέων Δημητρίου Ζαφειροπούλου Ἠπειώτου τὴν καταγωγὴν καὶ Ῥαλλοῦς Φενερλῆ, καὶ συνεπλήρωσε τὰς ἐγκυκλίους αὐτοῦ σπουδὰς ἐν τῇ Ἑλληνοεμπορικῇ σχολῇ Χάλκης, ἣν εἶχεν ἱδρύσει ὁ πατὴρ αὐτοῦ μετ' ἄλλων τινῶν ὁμογενῶν ἐμπόρων. Τῷ 1842 μετέβη εἰς Μασσαλίαν, ἔνθα ἵδρυσε συνεταιρικῶς μετὰ τοῦ γαμβροῦ αὐτοῦ ἐπ' ἀδελφῇ ἀοιδίμου Γ. Ζαρίφη τὸν πασίγνωστον καταστάντα ἐμπορικὸν οἶκον ***Ζαφειροπούλου Ζαρίφη***, μὴ περιορισθεὶς δὲ εἰς τὰς καθαρῶς ἐμπορικὰς πράξεις, ἀνήγειρε παρὰ τὴν Μασσαλίαν μέγα ἐργοστάσιον ἀλεύρων, ὅπερ ἀνέδειξεν ἓν τῶν πρωτίστων τοῦ εἴδους του διὰ τῆς ἐν αὐτῷ εἰσαγωγῆς πάντων τῶν ὑπὸ τῆς ἐπιστήμης ἐφευρεθέντων τελειοτάτων μηχανημάτων. Ἐπεσκέπτετο συνεχῶς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἔνθα ἐνυμφεύθη τῷ 1853 τὴν δεσποινίδα Χαρίκλειαν Ι. Ψυχάρη. Ἡ φιλανθρωπία αὐτοῦ ἦτο ἀνεξάντλητος, εἶναι δέ, καίτοι μέγιστα, ἄγνωστοι αἱ ἐν Μασσαλίᾳ ἰδιωτικαὶ αὐτοῦ ἀγαθοεργίαι, καθ' ὅσον ἡ μετριοφροσύνη του ἐφρόντισε νὰ καλύψῃ αὐτὰς δι' ἀδιαπεράστου πέπλου μυστικότητος. Ἐκ δὲ τῶν δημοσίων μεταξὺ τῶν ποικίλων δωρεῶν αὐτοῦ πρὸς πάντα τὰ φιλανθρωπικὰ τῆς Μασσαλίας ἱδρύματα, τὴν πρώτην θέσιν κατέχει τὸ ὑπ' αὐτοῦ διὰ δαπάνης 2.000.000 φράγκων ἀνεγερθὲν καὶ ἔκτοτε δι' ἀδρᾶς ἐπιχορηγήσεως συντηρούμενον Ἄσυλον τῶν Ἀπόρων γυναικῶν. Τῷ 1870, ὅτε ἡ Γαλλία, συντετριμμένη ἐξ ἀτυχοῦς πολέμου, περιέστη εἰς ἀτέλπιδα θέσιν, λαὸς δὲ καὶ κυβέρνησις διετέλουν ἐν μεγίστῃ ἀπογοητεύσει, ὁ ἀείμνηστος προσήνεγκεν αὐθορμήτως ἄτοκον

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ

δάνειον 2.000.000 φράγκων, ἡ δὲ πρᾶξίς του αὕτη, προκαλέσασα τὸν ὑπὲρ αὐτοῦ ἄκρατον ἐνθουσιασμὸν τῶν Γάλλων, ἀναττερώσασα τὰς ἐλπίδας, καὶ εὑροῦσα πολλοὺς τοὺς μιμητάς, συνεβάλετο οὐ σμικρὸν εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς δεινῆς θέσεως τῆς χώρας.

Ἀλόγιστοι ὑπῆρξαν αἱ πρὸς τὴν ἡμετέραν χώραν δωρεαὶ αὐτοῦ, ἐξ ὧν ἀναφέρομεν τὰς ἑπομένας. Ἐξέδωκε πεντάκις διὰ δαπάνης πολλῶν χιλιάδων λιρῶν τοὺς χάρτας τῶν δύο ἡμισφαιρίων, τῆς Εὐρώπης καὶ τῶν Ἀνατολικῶν χωρῶν, ὅπως διανέμωνται δωρεὰν εἰς τὰ σχολεῖα τῆς Αὐτοκρατορίας.

Ἀπὸ τοῦ 1886 ἐχορήγει ἐτησίως 1.000 λίρας ὅπως αὗται διανέμωνται εἰς τὰ σχολεῖα καὶ τὰ φιλανθρωπικὰ καταστήματα τῆς πρωτευούσης καὶ τῶν προαστείων.

Τῷ 1887 ἐπισκεφθεὶς τὴν Κωνσταντινούπολιν, προσέφερεν ἐκτάκτως 1.000 εἰσέτι λίρας ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων ναῶν καὶ σχολείων, καὶ ἑτέρας 1.000 ὑπὲρ τῶν ὀθωμανικῶν σχολῶν.

Εἰς τὴν ἐν Χάλκῃ Ἑλληνεμπορικὴν Σχολὴν ἐκτὸς ἄλλων τακτικῶν συνδρομῶν ἀπὸ τοῦ 1844 ἐν ὀνόματι τοῦ καταστήματος Ζαφειροπούλου Ζαρίφη, προσήνεγκε 1.000 λίρας καὶ ἑτέρας 1000 ὁ ἐφάμιλλος αὐτοῦ γαμβρός, τὸ δὲ παράδειγμα τούτων προκαλέσαν τὰς δωρεὰς καὶ ἄλλων ὁμογενῶν, κατέστησε δυνατὴν τὴν ἐκ βάθρων ἀνέγερσιν κατὰ τὸ 1875 τῆς σεσαθρωμένης δυτικῆς πλευρᾶς τῆς Σχολῆς.

Εἰς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον προσέφερεν ἀπὸ εἰκοσαετίας πρὸ τοῦ θανάτου αὐτοῦ 1.000 λίρας, δεχθεὶς ἅμα νὰ κατατεθῶσιν ἐν τῷ ἰδίῳ αὐτοῦ καταστήματι ἐπὶ τόκῳ 8%. Συνεισέφερεν ἐπίσης ἐκτὸς ἄλλων ποσῶν 2.000 λίρας διὰ τὴν ἀνέγερσιν τῆς Μ. τοῦ Γένους Σχολῆς, καὶ ἕτερον ποσὸν διὰ τὸ Ἐθνικὸν Ἰωακείμειον Παρθεναγωγεῖον. Τὸ ἐν Πέρᾳ Παρθεναγωγεῖον τῆς κοινότητος ἀνηγέρθη ἐκ βάθρων ὑπ' αὐτοῦ τῷ 1892 διὰ δαπάνης 6.000 λιρῶν, ἐπὶ γηπέδου δωρηθέντος ὑπὸ τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ τῆς σεβαστῆς δεσποίνης Ἑλένης Γ. Ζαρίφη.

Τὰ Φιλανθρωπικὰ Καταστήματα ἐπλουτίσθησαν, χάρις εἰς τὴν γενναιοδωρίαν τοῦ Στεφάνου Ζαφειροπούλου, διὰ πολυτίμου ἀπολυμαντηρίου μηχανῆς.

Ὅτε κατὰ Ἰούνιον τοῦ 1894 ὁ καταστρεπτικὸς σεισμὸς τοσαύτας ἐπέφερε βλάβας εἴς τε τὰς δημοσίας καὶ τὰς ἰδιωτικὰς οἰκοδομάς, ὁ ἀείμνηστος ἔσπευσεν ἐκ τῶν πρώτων νὰ προσφέρῃ 1.000 λίρας ὑπὲρ τῶν Ἐθνικῶν Καταστημάτων, 500 ὑπὲρ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς καὶ ἑτέρας 500 πρὸς τὰς ἐκ τοῦ σεισμοῦ παθούσας ἐκκλησίας καὶ σχολάς.

Ἐν Μακεδονίᾳ μαρτυροῦσι

τὴν φιλανθρωπίαν του τιμώμεναι διὰ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ δύο σχολαί, σπουδαῖα δὲ ποσὰ προσέφερεν ἐν Ἀθήναις εἰς τὸν πρὸς διάδοσιν τῶν Ἑλληνικῶν Γραμμάτων Σύλλογον, εἰς τὸ θεραπευτήριον «Εὐαγγελισμός», εἰς τὸν Ἐρυθρὸν Σταυρὸν καὶ εἰς ἄλλα φιλανθρωπικὰ ἱδρύματα.

Ἀλλὰ τὴν κορωνίδα πασῶν τούτων τῶν εὐεργεσιῶν ἐπέθηκεν ἡ διαθήκη αὐτοῦ, ὁρίσασα τὸ ποσὸν ***ἑκατὸν εἴκοσι χιλιάδων λιρ. τουρκικῶν*** διὰ φιλανθρωπικοὺς σκοπούς, ἐξ ὧν τὰς 90.000 διὰ τὴν ἡμετέραν Αὐτοκρατορίαν καὶ τὴν ὅμορον Ἑλλάδα. Τοιοῦτος ὑπῆρξεν ὁ ἀνήρ, ὁ μεταστὰς ἀφ' ἡμῶν τὴν 27 Νοεμβρίου τοῦ 1894 ἐν ἡλικίᾳ 78 ἐτῶν.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΤΕΦΑΝΟΒΙΚ.

Ἐγεννήθη ἐν Χίῳ κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1800 καὶ ἀπέθανεν ἐν Κωνσταντινουπόλει τῷ 1886. Ἅπας ὁ βίος του συνεκεντρώθη ἐν μιᾷ μόνῃ λέξει, τῇ ***εὐποιΐᾳ***, καθ' ἣν εἶχεν ὡς σύμβολον τὸ ***Μὴ γνώτω ἡ ἀριστερὰ τί ποιεῖ ἡ δεξιά.***

Ζῶν ἔτι ἀπέστειλεν εἰς τὸν ἐν Ἀθήναις πρὸς διάδοσιν τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων Σύλλογον 15.000 λίρας, ὅπως ἐκ τοῦ τόκου αὐτῶν βοηθῶνται τὰ ἀνὰ τὴν Τουρκίαν ἄπορα σχολεῖα, ἐπήρχετο δὲ πάντοτε μετὰ τοῦ Γεωργίου Ζαρίφη καὶ Χρηστάκη ἐφέντη γενναῖος ἀρωγὸς εἰς τὰς διαφόρους ἐθνικὰς ἀνάγκας. Ἐπίσης ἀπέστειλεν 6.000 λίρας εἰς τὸ ἐν Χίῳ Σκυλίτζειον νοσοκομεῖον.

Διὰ διαθήκης ἰδιογράφου, γραφείσης ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τοῦ θανάτου αὐτοῦ ἐκληροδότησε τὰ ἑξῆς ποσά·

Εἰς τὴν Μεγάλην τοῦ Γένους Σχολὴν 7,500 λίρας. Εἰς τὰ νοσοκομεῖα 1,000 λίρ. Εἰς τὸ ἐν Χίῳ Σκυλίτζειον νοσοκομεῖον 1,000 λίρ. Εἰς τὰ σχολεῖα τῆς Χίου 1,000 λίρ. Εἰς διαφόρους

ναοὺς καὶ Συλλόγους Κωνσταντινουπόλεως 1,600 λίρας. Εἰς τὸ ἰταλικὸν νοσοκομεῖον τοῦ Πέραν 400 λίρ. Εἰς τὸ λωβοκομεῖον Χίου 200. Εἰς διαφόρους πτωχὰς οἰκογενείας καὶ τοὺς ὑπηρέτας του 2,000 λίρ., καὶ εἰς τὸ ἑλληνικὸν Πανεπιστήμιον 40,000 φράγκων.

Τὰ πατρῴζοντα τέκνα αὐτοῦ ἐξακολουθοῦσι διατηροῦντα τὸ ἐν Χίῳ Σκυλίτζειον νοσοκομεῖον, καὶ ἀπέστειλαν πρὸς μνήμην τοῦ πατρὸς αὐτῶν ἅμα τῷ θανάτῳ του εἰς τὰ Πατριαρχεῖα, τὴν Θεολογικὴν Σχολήν, τὰ νοσοκομεῖα, διάφορα σχολεῖα καὶ Συλλόγους τὸ ποσὸν 1760 λιρῶν.

Ηροκλης Κωνσταντινος Βασιαδης. Ὡς ἐκ τῆς δράσεως αὐτοῦ ἐν Κων/πόλει εἶναι δίκαιον ὁ ἀείμνηστος ***Ἡροκλῆς Βασιάδης*** νὰ καταταχθῇ μεταξὺ τῶν μεγάλων εὐεργετῶν τοῦ Γένους.

Ἐγεννήθη ἐν Δελβινακίῳ τῆς Ἠπείρου κατὰ Μάρτιον τοῦ 1821 καὶ ἐξεπαιδεύθη τὰ ἐγκύκλια μαθήματα ἐν τῇ Μεγάλῃ τοῦ Γένους Σχολῇ, ἐν ᾗ καὶ ἐδίδαξεν ἀπὸ τοῦ 1843 μέχρι τοῦ 1847. Τῷ 1847 ἐξέδωκε τέσσαρας τῶν Φιλιππικῶν τοῦ Δημοσθένους μετὰ ἐκτεταμένων κριτικῶν καὶ ἐξηγηματικῶν σημειώσεων. Ἀπὸ τοῦ 1848 μέχρι τοῦ 1859 ἐσπούδασε τὴν ἰατρικὴν καὶ φιλολογίαν ἐν Βερολίνῳ καὶ Παρισίοις καὶ ἔλαβε διδακτορικὰ πτυχία τῶν ἐπιστημῶν τούτων.

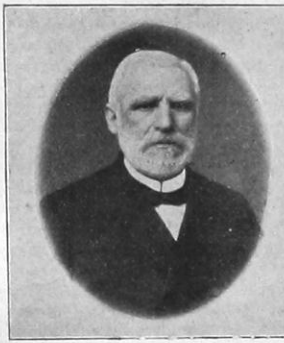
Περὶ τὰ τέλη τοῦ 1859 ἐπανῆλθεν εἰς Κωνσταντινούπολιν, τῷ δὲ 1860 προσεκλήθη ὑπὸ τοῦ τότε ὑπουργοῦ τῆς παιδείας ἐν Ἑλλάδι Ποτλῆ νὰ καταλάβῃ τὴν ἕδραν τακτικοῦ καθηγητοῦ τῶν ἑλλην. γραμμάτων ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ ἐπὶ μισθῷ 500 δραχμ. κατὰ μῆνα, ἀλλ' ἀπεποιήθη προτιμήσας χάριν τῶν ἓξω ὁμογενῶν νὰ μείνῃ ἐν Κωνσταντινουπόλει. Ἐνταῦθα ἐξήσκει τὴν ἰατρικήν, καὶ συνέλαβε τὴν ἰδέαν τῆς ἱδρύσεως τοῦ *Ἐκπαιδευτικοῦ Φροντιστηρίου* πρὸς διάδοσιν τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων εἰς τοὺς ὀρθοδόξους λαοὺς τῆς Ἀνατολῆς. Ἤρξατο πρὸς τοῦτο συνεργαζόμενος μετ' ἄλλων λογίων, ἀλλ' ἐπειδὴ ἀπέτυχεν ἡ πραγματοποίησις τῆς ἰδέας ταύτης, συνέστησε τὸν Ἑλληνικὸν Φιλολογικὸν Σύλλογον, ἀντικαταστήσαντα τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Φροντιστήριον.

Τῷ 1862 ὁ κ. Βασιάδης ἐδέχθη τὴν ἕδραν τῆς φιλοσοφίας ἐν τῇ Μεγάλῃ τοῦ Γένους Σχολῇ, ἀλλ' ἐδίδαξεν ἐπὶ δύο μῆνας, ἀποχωρήσας διὰ λόγους ἀνωτέρους τῆς θελήσεώς του. Ὁ εἰσιτήριος αὐτοῦ λόγος ἐδημοσιεύθη ἐν τῇ τότε ἐκδιδομένῃ Τεργεστιάῃ ***Κλειοῖ*** καὶ τῇ ἐνταῦθα ***Νέᾳ Ἑπταλόφῳ***. Ἐκτὸς τῶν Φιλιππικῶν τοῦ Δημοσθένους ἐδημοσίευσε καὶ πραγματείαν περὶ Γυμναστικῆς τῶν Ἀρχαίων Ἑλλήνων καὶ πολλὰς ἄλλας ἐν τῷ περιοδικῷ τοῦ

Ἑλληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου, ἐν αἷς καταφαίνεται ἡ πολυμάθεια αὐτοῦ καὶ ἡ ἀκριβὴς γνῶσις τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης.

Ἀγαπώμενος καὶ τιμώμενος ὑπὸ τῆς τριάδος τῶν ἐνταῦθα βαθυπλούτων, τοῦ ***Γεωργίου Ζαρίφη***, τοῦ ***Χρηστάκη Ζωγράφου*** καὶ τοῦ ***Ζαννῆ Στεφάνοβικ***, συνετέλεσε τῇ συνδρομῇ αὐτῶν εἰς τὴν σύστασιν οὐ μόνον τοῦ Ἑλληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου ἀλλὰ καὶ πολλῶν ἐκπαιδευτικῶν καθιδρυμάτων (ἴδε Ἑλληνικὸς Φιλολογικὸς Σύλλογος), ἀσχολούμενος δ' ἀποκλειστικῶς εἰς τὰ κοινὰ καὶ ὅλως παραμελῶν τὰ ἴδια, ἀπέθανε πτωχὸς κατὰ Φεβρουάριον τοῦ 1890.

ΗΡΟΚΛΗΣ ΒΑΣΙΑΔΗΣ

Ιωαννης Κ. Χαριτωνιδης. Δὲν εἶναι μικραὶ λόγου ἄξιαι αἱ πρὸς τὰ Φιλανθρωπικὰ ἡμῶν καταστήματα δωρεαὶ τοῦ ἀοιδίμου Ι. Κ. Χαριτωνίδου. Οὗτος γεννηθεὶς ἐν Κωνσταντινουπόλει τῷ 1811 ἀτεβίωσε τῷ 1894, συγκατριθμεῖτο δὲ μετὰ τῶν φιλανθρώπων, τῶν μὴ ἐπιθυμούντων ὅπως καθίστανται γνωσταὶ αἱ ἀγαθοεργίαι αὐτῶν.

Καὶ ἂν βαθὺς πέπλος καλύπτῃ τὰς ἰδιωτικὰς αὐτοῦ ἀγαθοεργίας, εἰσὶν ὅμως γνωσταὶ αἱ πρὸς τὰ φιλανθρωπικὰ καὶ ἐκπαιδευτικὰ καθιδρύματα τῆς πόλεώς μας.

Καὶ πρῶτον ἔκτισεν ἰδίᾳ δαπάνῃ, ἀνωτέρᾳ τῶν 8,000 λιρῶν δύο ὁλόκληρα τμήματα τοῦ ἀνεπαρκοῦς φρενοκομείου. Ἀντὶ ἁδρᾶς δαπάνης ἐπιδιώρθωσε πρὸ τοῦ σεισμοῦ τοῦ 1894 τὴν ἐκκλησίαν τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς ἐν Βαλουκλίῳ. Δι' ἐξόδων αὐτοῦ ἐρυμοτομήθησαν τὰ μνήματα τοῦ νεκροταφείου. Συνεισέφερε σπουδαῖον ποσὸν πρὸς ἀνέγερσιν τῆς ἐπικληθείσης Χαριτωνιδείου αἰθούσης τοῦ νοσοκομείου. Ἐδωρήσατο εἰς τὰ νοσοκομεῖα δύο κτήματα, ἀποφέροντα ἐτήσιον εἰσόδημα

ἀνώτερον τῶν 800 λιρῶν. Καὶ τέλος, ἐπειδὴ τὰ Ἐθνικὰ Φιλανθρωπικὰ ἡμῶν καταστήματα ὤφειλον πρὸς διαφόρους ὁμογενεῖς τραπεζίτας τὸ ποσὸν 15,000 λιρῶν περίπου, ἐπλήρωσε τὸ χρέος τοῦτο, διὰ τὸ ὁποῖον ἐπληρώνετο τόκος 5 %, καὶ ἐδωρήσατο τὸ ποσὸν ὡς ἑξῆς:

4,000 λίρας εἰς τὴν Μεγάλην τοῦ Γένους Σχολήν, 3,000 λίρ. εἰς τὸ Ἰωακείμειον Παρθεναγωγεῖον, 2,500 λίρ. εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολήν, 1,000 λίρ. εἰς τὴν ἐν Ὑψωμαθείοις σχολὴν τῶν ἀρρένων, 1,000 λίρ. εἰς τὸ ἐν Ὑψωμαθείοις Παρθεναγωγεῖον, ἀνὰ 500 λίρας εἰς τὸ ἐν Θεραπείοις ἀρρεναγωγεῖον καὶ παρθεναγωγεῖον καὶ 1,250 λίρ. εἰς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, ὅπως χρησιμεύσωσιν ὡς ἀποθεματικὸν κεφάλαιον. Τὰ κατέχοντα εἰσέτι τὸ ποσὸν τοῦτο νοσοκομεῖα πληρώνουν εἰς τοὺς δικαιούχους τοὺς τόκους αὐτοῦ.

Γεώργιος Χρυσοβέργης. Ἐγεννήθη ἐν Στενημάχῳ τῷ 1830, μετέβη δὲ εἰς Κωνσταντινούπολιν τῷ 1848. Διὰ τῆς εὐφυΐας καὶ δραστηριότητος αὐτοῦ ἀπέκτησε μεγάλην περιουσίαν, ὧν δὲ ἄγαμος ἐπροτίθετο νὰ διαθέσῃ μέγα μέρος αὐτῆς εἰς φιλανθρωπικοὺς σκοπούς. Τούτου ἐποίησεν ἔναρξιν οἰκοδομήσας ἐπὶ γηπέδου τῶν Ἐθνικῶν Νοσοκομείων, ἀπέναντι τοῦ Ζαππείου, τὸ μεγαλοπρεπὲς κτίριον, τὸ ὁποῖον ἀφιέρωσεν εἰς τὰ Φιλανθρωπικὰ ἡμῶν καταστήματα, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅπως ἐκ τῶν εἰσοδημάτων αὐτοῦ ἀποστέλλωνται κατ' ἔτος 200 λίραι εἰς τὰ σχολεῖα τῆς πατρίδος αὐτοῦ Στενημάχου καὶ ἕτεραι 200 εἰς τὰ σχολεῖα Φιλιππουπόλεως.

Ἐπροτίθετο νὰ συνεχίσῃ τὸ φιλανθρωπικὸν αὐτοῦ πρόγραμμα ἀνοικοδομῶν κατὰ πρῶτον τὰ σχολεῖα Χαλκηδόνος, ἀλλ' ὁ ἀμείλικτος θάνατος ἐματαίωσε τὰ εὐγενῆ σχέδιά του, διότι ἀπέθανεν αἴφνης ἐν Πριγκήπῳ ἐκ συγκοπῆς τῆς καρδίας τῇ 25 Αὐγούστου τοῦ 1899. Εὐχηθῶμεν ὅπως πράξωσι τοῦτο οἱ κληρονόμοι αὐτοῦ.

★ Ὁ ἐξερχόμενος τῆς οἰκίας του ἀγνοεῖ ἂν θὰ ἐπιστρέψῃ εἰς αὐτήν.

★ Ὅσῳ μεγαλειτέρα εἶναι μία περιουσία τόσῳ ὀλιγώτερον εἶναι ἀσφαλής.

★ Ὁ ἔχων ἕνα καλὸν φίλον δὲν εἶναι πτωχός.

★ Προτιμώτερον νὰ ἔχῃ τις ἀρκετὰ ἢ πολλά.

★ Ὁ βιαζόμενος φθάνει πάντοτε πολὺ ἀργά.

★ Εἶναι εὐκολώτερον νὰ πέσῃς παρὰ νὰ σηκωθῇς.

★ Ἡ δύναμις ἐλαττώνει τὸν φόβον.

★ Ἡ καλὴ γῆ χρειάζεται καλὸν γεωργόν.

★ Δὸς εἰς τὴν γῆν καὶ αὕτη θὰ σοῦ δώσῃ.

ΤΟΥΡΚΙΑ

ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Μέγας Βεζύρης ἡ Α. Υ. ὁ.....	Χαλὶλ Ριφὰατ Πασσᾶς
Σεϊχ-ουλ-Ἰσλὰμ ἡ Α. Υ. ὁ.....	Μεχμὲτ Ἀζεμαλεδδὶν Ἐφενδὴς
Ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν ἢ Α. Ε. ὁ στρατάρχης.....	Μεχμὲτ Ριζὰ Πασσᾶς
Ὑπουργὸς τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δικαιοσύνης ἡ Α. Υ. ὁ....	Ἀβδουραχμὰν Πασσᾶς
Ὑπουργὸς τῶν ναυτικ. ὁ ναύαρχος	Χασὰν Χουσνὴ Πασσᾶς
» τῶν ἐξωτερικῶν ἢ Α. Ε. ὁ	Τεφφὶκ Πασσᾶς
» τῶν ἐσωτερικῶν ἢ Α. Ε. ὁ	Μενδοὺχ Πασσᾶς
» τοῦ πυροβολικοῦ ἢ Α. Ε. ὁ στρατάρχης.....	Μουσταφὰ Ζεκὶ Πασσᾶς
Ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν ὁ....	Ριφὰτ Πασσᾶς
» τοῦ Ἐφκαφοῦ ὁ.....	Ἀβδοὺλαχ Γαλὶπ Πασσᾶς
» τῆς Δημοσίας ἐκπαιδεύσεως ὁ.....	Ἀχμὲτ Ζουχδὶ Πασσᾶς
Ὑπουργὸς τοῦ ἐμπορίου καὶ τῶν δημοσίων ἔργων ὁ.....	Μουσταφὰ Ζιχνὴ Πασσᾶς
Ὑπουργὸς τῶν μεταλλείων καὶ τῶν δασῶν ὁ.....	Σελὶμ Πασσᾶς Μελχαμὲ

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΙ ΑΡΧΗΓΟΙ

Τῶν Ὀρθοδόξων ἡ Α. Παναγιότης ὁ.....	Κωνσταντῖνος Βαλιάδης
Τῶν Καθολικῶν ἡ Α. Μ. ὁ.....	Αὐγοῦστος Βονετὶ
Τῶν Ἀρμενοκαθολικῶν ἡ Α. Μ. ὁ.	Παῦλος Πέτρος Ἐμμανουλιὰν
Τῶν Οὐνιτῶν ὁ ἀρχιμανδρίτης....	Πολύκαρπος Ἀναστασιάδης
» Ἀρμενίων ἡ Α. Μ. ὁ.....	Μαλαχίας Ὀρμανιὰν
» Ἰσραηλιτῶν Ῥαβῖνος ὁ.....	Μωυσῆς Λεβῖ
» Βουλγάρων Ἔξαρχος ἡ Α. Μ. ὁ	Ἰωσὴφ

ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΑ

Α΄ ΤΟΥΡΚΙΚΑ

Γενικὴ διεύθυνσις τῶν ταχυδρομείων καὶ τηλεγράφων τοῦ Ὀθωμανικ. Κράτους ἐν Σταμπούλ, Σοὺκ Τσεσμέ.

Ταχυδρομεῖον Κεντρικόν, ἐν Σταμπούλ, Γενῆ-τζαμί.

Ταχυδρομεῖον Διεθνές, ἐν Γαλατᾷ ἀπέναντι τῆς Αὐτοκρατορικῆς Ὀθωμανικῆς Τραπέζης.

Ταχυδρομεῖον καὶ Τηλεγραφεῖον, ἐν Πέραν, Τεπὲ-μπασῆ.

ΤΙΜΟΛΟΓΙΟΝ

ἀνταποκρίσεων προωρισμένων δι' ἅπασαν τὴν Ὀθωμανικὴν Αὐτοκρατορίαν, ὡς καὶ διὰ τὰς χώρας τὰς ἀποτελούσας μέρος τῆς Παγκοσμίου Ταχυδρομικῆς Ἑνώσεως.

Ἐπιστολαί. α΄) Δι' ἑκάστην δεκαπεντάδα γραμμαρίων ἢ μέρος αὐτῶν μεταξὺ δύο τουρκικῶν λιμένων ἐντὸς τοῦ κράτους ..... παρ. 20

β΄) Πᾶσαι αἱ λοιπαὶ ἀποστολαὶ δι' ἑκάστην 15άδα γραμμ. ἢ μέρος αὐτῶν..... παρ. 40

Ἐπιστ. δελτάρια ἁπλᾶ παρ. 20
Μετὰ πληρωμένης ἀπαντήσεως..... » 40

Ἔντυπα παντὸς εἴδους (βάρος μέγιστον 2000 γραμμαρίων:

α΄) Μέχρι 30 γραμμαρ. μόνον ἐντὸς τοῦ κράτους.. παρ. 5
Ἄνω τούτων μέχρι 50 γραμμαρίων ..... » 10

β΄) Διὰ θαλάσσης μεταξὺ δύο τουρκικῶν λιμένων, δι' ἑκάστην 15άδα γραμμαρίων ἄνω τῶν 30..... παρ. 10

γ΄) Πᾶσαι αἱ λοιπαὶ ἀποστολαὶ δι' ἑκάστην 50άδα γραμμ. ἢ μέρος αὐτῶν.... παρ. 10

Δείγματα ἐμπορευμάτων (Echantillons ou marchandises sans valeur) μέγιστον βάρος 2000 γραμμαρίων:

α΄) Μέχρι 30 γραμμ. παρ. 5

β΄) Ἄνω τῶν 30 γραμμαρίων μέχρις 100..... παρ. 20

γ΄) Ἄνω τῶν 100 γραμμαρίων μέχρι 250 δι' ἑκάστην 50άδα γραμμαρίων ..... παρ. 10

δ΄) Ἄνω τῶν 250 γραμμαρίων δι' ἑκάστην 50άδα γραμμ. ὑπολογιζομένων ἀπὸ τὴν 1ην πεντηκοντάδα ..... παρ. 20

Διὰ τοὺς τόπους τοὺς ἀποτελοῦντας μέρος τῆς Παγκοσμίου Ταχυδρομικῆς Ἑνώσεως μέγιστον βάρος 250 γραμμ., δι' ἑκάστην 50άδα γραμμαρίων ..... παρ. 10

Ἔγγραφα παντὸς εἴδους χειρόγραφα (Papiers d'affaires) μέγιστον βάρος 2000 γραμμαρίων:

Μέχρι 2000 γραμμαρ. παρ. 40
Ἄνω τῶν 2000 γραμμ. δι' ἑκάστην 50άδα γραμμ. παρ. 10

Εἰδικὸν τιμολόγιον διὰ χρηματοδέμ. καὶ ἀποστολὰς ἀξίας.

Ἐπιτόπιος ταχυδρομικὴ ὑπηρεσία δὲν ὑπάρχει.

Γίνονται ἐπιστολαὶ δεκταὶ διὰ Μάλτεπε, Πριγκηπονήσους, Μακροχώριον καὶ Πέραν.

Β΄ ΞΕΝΑ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΑ

Ἀγγλικόν. Ἐν Γαλατᾷ, Καράκιοϊ, Γενὶ-Χάν.

Αὐστριακόν. Ἐν Γαλατᾷ, ὁδὸς Γιοργαντζιλὲρ, Καμόνδου Χάν. — Ὑποκαταστήματα ἐν Πέραν, ἀριθ. 438 καὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει, Καμόνδου Χάν.

Γαλλικόν. Ἐν Γαλατᾷ, ὁδὸς Βοεβόδα. — Ὑποκαταστήματα ἐν Πέραν, Πασὰζ Ὀριαντὰλ 15—16, καὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει, Καμόνδου-Χάν.

Γερμανικόν. Ἐν Γαλατᾷ, ὁδὸς Βοεβόδα, ἀριθ. 29. — Ὑποκατάστημα ἐν Κωνσταντινουπόλει, Χαβουζλοῦ-Χάν.

Ῥωσσικόν. Ἐν Γαλατᾷ, ὁδὸς Κιρὲτς-Καποῦ. — Ὑποκατάστημα ἐν Κων/πόλει, ὁδὸς Βαξὲ-Καποῦ, ἀπέναντι τοῦ τελωνείου.

ΤΗΛΕΓΡΑΦΟΙ

ΤΙΜΟΛΟΓΙΟΝ

τῆς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας.

Μεταξὺ τηλεγραφικῶν σταθμῶν τῆς πρωτευούσης καὶ τῶν προαστείων, δι' ἁπλοῦν τηλεγράφημα 20 λέξεων γρ. 2.20.

Μεταξὺ σταθμῶν ἄλλων δι' ὅλας τὰς πόλεις τῶν ἐπαρχιῶν, συμπεριλαμβανομένης τῆς Βαγδάτης καὶ τῆς Δαμασκοῦ, γρ. 1 κατὰ λέξιν

Δι' ἑκάστην λέξιν ἐκ Κων/πόλεως διὰ τὰ ἐντὸς τῆς Νομαρχίας καὶ τοῦ σανδζακίου Νικομηδείας τηλεγραφικὰ γραφεῖα, 20 παράδ.

ΤΙΜΟΛΟΓΙΟΝ

τῆς ἐξωτερικῆς ὑπηρεσίας.

κατὰ λέξιν εἰς φράγκα καὶ ἑκατ.

Δι' Ἀγγλίαν	φρ.	0.71
» Αἴγυπτον (Κάτω)	»	1.25
» » (Μεσ.)	»	1.50
» » (Ἄνω)	»	1.70
» Αὐστρίαν	»	0.34
» Αὐστραλίαν	»	4.84
» Βέλγιον	»	0.60
Διὰ Βιρμανίαν	φρ.	3.73
» Βοσνίαν	»	0.27
» Βραζιλίαν	»	4.63
» Βουλγαρίαν	»	0.38
» Βοστώνην	»	1.85
» Γαλλίαν καὶ Κορσικὴν	»	0.56
» Γερμανίαν	»	0.55
» Γιβραλτὰρ	»	0.69
» Δανίαν	»	0.60
» Ἑλβετίαν	»	0.51
» Ἑλλάδα ἠπειρωτ. (μέσον Αἰκατερ.)	»	0.32
» Ἑλλάδα νησιωτικ. (μέσον Αἰκατερ.)	»	0.32
» Ἑλλάδα ἠπειρωτ. (μέσον Τενέδου)	»	0.38
» Ἑλλάδα νησιωτικ. (μέσον Τενέδου)	»	0.42
» Ἰαύαν	»	5.17
» Ἰαπωνίαν	»	7.70
» Ἰνδίας Βρετανικὰς	»	3.48
» Ἱσπανίαν	»	0.65
» Ἰταλίαν	»	0.48
» Καναδᾶ	»	1.85
» Κεϋλάνην	»	3.60

Διὰ Κίναν	φρ. 7.30	Διὰ Ῥουμανίαν	φρ. 0.20
» Κοχιγγίναν	» 4.22	» Ῥωσίαν Ἀσιατικ. 1re région	» 1.40
» Λουξεμβοῦργον	» 0.60	» Ῥωσίαν Ἀσιατικ. 2me région	» 1.70
» Μαδέρας νήσους	» 1.74	» Ῥωσίαν Εὐρωπ.	» 0.72
» Μαλάκαν	» 4.49	» Σερβίαν	» 0.27
» Μάλταν	» 0.69	» Σιγγαπούρην	» 4.49
» Μαγαδασκάρην	» 9.60	» Σουηδίαν	» 0.69
» Μαρόκον	» 0.83	» Σουμάτραν	» 5.67
» Μαυροβούνιον	» 0.27	» Σικάγον	» 2.17
» Μεξικὸν	» 2.80	» Τρίπολιν (Ἀφρικ.	» 0.88
» Νέαν Ὑόρκην	» 1.85	» Τρανσβαὰλ (Ἀκρ. Καλ. Ἐλπίδος)	» 6.45
» Νορβηγίαν	» 0.72	» Τύνιδα (Ἀλγέριον)	» 2.05
» Νατὰλ	» 6.25	» Χεδζὰδ	» 2.75
» Ὁλλανδίαν	» 0.60	» Ὑεμένην	» 3.75
» Οὐγγαρίαν	» 0.34		
» Ὁράνζην (Ἀφρ.)	» 6.45		
» Περσίαν	» 1.60		
» Πορτογαλίαν	» 0.69		

ΔΙΑΤΙΜΗΣΙΣ

ΤΟΥ ΕΠΙ ΤΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΤΙΘΕΜΕΝΟΥ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ

Δι' ἀποφάσεις καὶ μασπατάδες δικαστηρίων καὶ διαφόρων συμβουλίων μὴ δεικνύοντας ὡρισμένον ποσόν, καθὼς καὶ διὰ μασπατάδες διδομένους παρὰ διαφόρων διοικητικῶν συμβουλίων, ἵνα γένηται χρῆσις αὐτῶν ἐν Κ/πόλει ἢ ἀλλαχοῦ ..... γρ. 10

Διὰ πληρεξούσια ἔγγραφα καὶ πληρεξουσιοδοτήσεις προφορικὰς ἐγγεγραμμένας ἐν τῷ δικαστηρίῳ ..... γρ. 10

Δι' ἀντίγραφα πρωτοκολλήσεως ..... γρ. 3

Διὰ κοινοποιήσεις, φορτωτικάς, ναυλοσυμφωνητικὰ καὶ ἀποδεικτικὰ ἀγωγίου παρ. 10

Δι' ἀποδείξεις καὶ ἐξοφλητικὰ ἀνταλλασσόμενα μεταξὺ ἰδιωτῶν ..... παρ. 20

Δι' ἀποδείξεις τῶν ταχυδρομείων καὶ τηλεγράφων παρ. 10

Δι' ἐγγυητικά, ἐμπορικὰ συμβόλαια, συμφωνητικὰ συμβόλαια μεταξὺ ἐμπόρων καὶ ἰδιωτῶν, συμβόλαια συνεταιρισμοῦ δι' ὑποθέσεις ἀστικὰς καὶ ἐμπορικάς, ἕκαστ. ἀντίτυπ. γρ. 10

Δι' ἀναφορὰς πρὸς τὴν Α. Α. Μ. ..... γρ. 2

Δι' ἀναφορὰς κοινάς. » 1

Δι' Ἰλμουχαμπέρια λεγόμενα ***Καϊντιέ, Μουρουρλὲ*** καὶ ἕτερα προσέτι καὶ διὰ συμβόλαια ἐνοικιάσεως ..... γρ. 1

Δι' Ἰζινναμέδες (ἔγγραφα ἀδείας) ..... γρ. 10

Διὰ Μορασιλέδες (δικαστικ. ἐπιταγάς) ..... παρ. 20

Δι' ἐφημερίδας καὶ ἰδιωτικὰς ἀγγελίας ..... παρ. 2

Διὰ χρηματικ. ἐπιτ. παρ. 20

Διὰ Τιμοκατολόγους ἀγοραπωλησίας, συναλλαγῆς καὶ νομισμ. διατιμήσεως... παρ. 20

Διὰ λογαριασμοὺς πληρωτέους, κοινοὺς καὶ τρεχουμένους ..... παρ. 20

Διὰ τεσκερέδες καὶ ταχρίρια ἐπίσημα ἀφορῶντα εἰς ὑποθέσεις ἰδιωτικάς..... γρ. 3

Διὰ διαμαρτυρήσεις πάσης φύσεως..... γρ. 2

Δι' ἀποδ. παραλαβῆς σιδηροδρόμου ..... παρ. 20

ΔΙΑΤΙΜΗΣΙΣ

ΤΟΥ ΕΠΙ ΤΩΝ ΧΡΕΩΣΤΙΚΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΤΙΘΕΜΕΝΟΥ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ

Γρόσια		*γροσ.*	*παρ.*
1—	100	—	10
101—	1000	—	20
1001—	2000	1	—
2001—	4000	2	—
4001—	6000	3	—
6001—	8000	4	—
8001—	10000	5	—
10001—	15000	7	20
15001—	20000	10	—
20001—	25000	12	20
25001—	30000	15	—
30001—	35000	17	20
35001—	40000	20	—
40001—	45000	22	20
45001—	50000	25	—
50001—	55000	27	20
55001—	60000	30	—
60001—	65000	32	20
65001—	70000	35	—
70001—	75000	37	20
75001—	80000	40	—
80001—	85000	42	20
85001—	90000	45	—
90001—	95000	47	20
95001—	100000	50	—
100001—	110000	55	—

ΔΙΑΤΙΜΗΣΙΣ

ΤΩΝ ΕΙΣ ΤΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΝ ΤΑΜΕΙΟΝ ΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Χάριν τῶν εἰς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἀναφερομένων περὶ τῶν συνηθεστέρων ὑποθέσεων δημοσιεύομεν χρησίμους τινὰς εἰδήσεις περὶ τῶν πληρονομένων εἰς τὸ Ἔθνικ. Ταμεῖον δικαωμάτων.

Πράξεις διοικητικαί.

Πᾶσα αἴτησις ἀφορῶσα εἰς οἱανδήποτε ὑπόθεσιν.. γρ. 10

Αἴτησις ἀγοραπωλησίας ἐπὶ ποσοῦ μεγαλειτέρου τῶν 2000 γροσίων ..... γρ. 10

Διαμαρτύρησις ἐπὶ ἐκλογῶν καὶ λοιπῶν πράξεων... γρ. 20

Ἐγγραφὴ γεννήσεως, βαπτίσεως, γάμου καὶ θανάτου. γρόσια..... 20 10 5

Ἄδειαν γάμου εἰς 5 τάξεις·
Α΄ γ. 1000 600 300 100 50
Β΄ » 1500 1000 600 200 100
Γ΄ » 2500 1500 1000 300 150

Παρεμπόδισις γάμου γρόσια... 500 300 150 100 50

Παρεμπόδισις ἀγοραπωλησίας κτήματος ..... γρ. 50

Κατάσχεσις ἢ ἄρσις κατασχέσεως 100 50 30

Συστατικὸν ἱερέως προϊσταμένου εἰς ἐνορίαν (κατὰ τὴν ἐνορίαν)..... 300 200 100

Συστατ. ἐφημερ. 60 50 40
» ἱεροδιακόνου 150 100 50

Ἔγκρισις πρὸς ἔκδοσιν βιβλίου μέχρι 10 τυπογραφικῶν φύλλων δι' ἕκαστον ἀνὰ γρ. 20 διὰ δὲ τὰ περιτλέον ἀνὰ » 10

Ἐπίθεσις σφραγῖδος ἐπὶ ἐγκριθέντος βιβλίου..... 50

Ἐγκύκλιος πρὸς σύστασιν βιβλίων, συλλογὴν ἐράνων κτλ..... 300 200 100

Ἐπικύρωσις κανονισμῶν ἐπαρχιῶν, κοινοτήτων, νοσοκομείων, ἐκκλησιαστικῶν ἐπιτροπῶν, σχολῶν κλ. 1000 600 200

Ἔκδοσις καταστίχου ἢ ἐπιστολῆς περὶ χρημάτων μέχρι 10 χιλ..... 50

Ἐπέκεινα τούτων..... 100

Ἐπιστολὴ περὶ κτημάτων γρόσια..... 100

Ἐπιστολὴ συστατικὴ ἢ τηλεγράφημα ἐξερχόμενον γρόσια..... 50 30 20

Πᾶσα ἐπιστολὴ ἀφορῶσα εἰς οἱανδήποτε ἄλλην ὑπόθεσιν γρόσια..... 50

Ἀποδείξεις συστατικαὶ νέων ἐπιτρόπων ἐκκλησιῶν (κατὰ τὴν ἐνορίαν)..... 200 100 75

Ἀποδείξεις συστατικαὶ ἐφορῶν σχολῶν..... 70 40 20

Ἐξέλεγξις λογαριασμῶν ἐκκλησιῶν (κατὰ τὴν ἐνορίαν) γρόσια 500 300 200

Ἐξέλεγξις λογαριασμῶν σχολῶν..... 80 60 40

Πληροφορίαι πρὸς διαφόρους Ἀρχὰς περὶ ἰδιωτικῶν ἀντικειμένων 30

Γράμμα Μεγάλης Πρωτοσυγκελλίας πρὸς ἐνορίας περὶ ἰδιωτικῶν ὑποθέσεων..... 20

Ἔγγραφον ἀποστολῆς ἐξάρχου περὶ ἐνοριακῶν ὑποθέσεων..... 100 60 40

Ἔγγραφον ἀποστολῆς ἐξάρχου εἰς ἐπαρχίαν περὶ ἐπαρχιακῆς ἢ ἰδιωτικῆς ὑποθέσεως γρόσια 500 300 200

Ἐκθέσεις αὐτῶν..... 100

Ἔγγραφον καταγραφῆς ἐξασφαλίσεως καὶ παραλαβῆς περιουσιῶν κατωτέρων κληρικῶν ὑπὲρ τῶν κληρονόμων αὐτῶν γρόσια 1000 500 300

Ἀναγνώρισις μικτάρη (κατὰ τὴν ἐνορίαν)..... 200 100 50

Ἔγγραφον ὁρκοδοσίας.. 30

Ῥῆτραι.....300 200 100

Πιστοποιητικὰ (ἰλμουχαμπέρια) ζωῆς, ταὐτότητος, θρησκείας, ὑπηκοότητος, ἁρμοδιότητος πρὸς κηδεμονίαν....20

Ἐπιβεβαίωσις ἰδιότητος ἐφορειῶν, ἐπιτροπῶν καὶ λοιπῶν πρὸς παραλαβὴν χρημάτων..... 50 30

Μετάφρασις ἢ ἐπικύρωσις μεταφράσεως τουρκιστί: Προικοσυμφώνου..... 300 200 100
Ὁμοίως διαθήκης 500 300 150

Τακτήρια πρὸς τὴν Ὑψηλὴν Πύλην περὶ οἱωνδήποτε ὑποθέσεων 200 100 50

Τακτήρια πρὸς ἔκδοσιν Ὑψηλῶν Φιρμανίων Ἐκκλησίας ἢ Σχολῆς, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν τετραγωνικῶν πήχεων, μέχρι μὲν 400 πήχεων..... γρ. 200
Ἀπὸ δὲ τῶν 400—600. » 400
Ἐπέκεινα δὲ τῶν 600.. » 800

Ἀντίγραφα ἀναφορῶν, ὁρκοδοσιῶν, καὶ ἰλμουχαμπερίων προσαγομένων πρὸς ὑποστήριξιν δίκης ἀνὰ..... 20

Ἀντίγραφα ἐπιστολῶν καὶ ῥητρῶν 30

Πράξεις δικαστικαί.

Ἀγωγαί, ἐγγυητικὰ καὶ ἀντίγραφα αὐτῶν..... γρ. 10

Ὑπόμνημα, ἀνακοπή, ἔφεσις, ἀναψηλάφησις, ἀναίρεσις, προτάσεις καὶ ἀντιπροτάσεις διὰ τὸ πρῶτον φύλλον αὐτῶν συνήθους μεγέθους ἐκ 4 σελίδων καὶ 30 γραμμῶν ἑκάστης 20. Δι' ἕκαστον τῶν ἑπομένων φύλλων τῶν αὐτῶν διαστάσεων καὶ περιεκτικότητος ἀνά.. γρ. 10

Ἀντίγραφα τῶν ἄνω ἐγγράφων ἀνά..... 20

Προσαγόμενον πρὸς ὑποστήριξιν δίκης ἢ αἰτήσεως..... 5

Κλῆσις διαδίκου ἢ μάρτυρος..... 10

Διορισμὸς πληρεξουσίου ἐπὶ ἀκροατηρίου καὶ κατάθεσις πληρεξουσίου..... 30

Πρακτικὰ συνεδριάσεως καὶ διασκέψεως..... 20

Ἀπόφασις ἐκκλησιαστικοῦ δικαστηρίου διὰ μὲν τὸ πρῶτον φύλλον προκαταβαλλόμενα..... 100 50
Διὰ δὲ τὰ ἑπόμενα ἀνά.... 10

Ἀπόφασις Ἱερᾶς Συνόδου διὰ μὲν τὸ πρῶτον φύλλον προκαταβαλλόμενα... 200 100 50
Διὰ δὲ τὰ ἑπόμενα ἀνά.... 20

Ἀπόφασις Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου ἀφορῶσα χρήματα ἢ πράγματα ἀξίας ἀνά..... 2%

Ἐπὶ τοῦ ἐπιδικασθησομένου ποσοῦ, τὸ 1/4 δὲ τούτου, ἤτοι 1/2 % προκαταβολικῶς ἐπὶ τοῦ διεκδικουμένου ποσοῦ ἢ γρ. 60 προκαταβαλλόμενα, ἐὰν τὸ ἀναλογικὸν δικαίωμα ἢ ἔλαττον τοῦ ποσοῦ τούτου. Πᾶσα ἄλλη ἀπόφασις, μὴ ἀφορῶσα χρήματα ἢ πράγματα ἀξίας, διὰ μὲν τὸ πρῶτον φύλλον προκαταβαλλόμενα 100 50
Διὰ δὲ τὰ ἑπόμενα ἀνά.. 20

Ἀντίγραφον ἀποφάσεως, εἴτε ἀποσπάσματος πρακτικοῦ ἐκκλησιαστικοῦ δικαστηρίου διὰ τὸ πρῶτον φύλλον..... 20
Διὰ δὲ τὰ ἑπόμενα ἀνά.. 10

Ἀντίγραφον ἀποφάσεως, εἴτε ἀποσπάσματος πρακτικοῦ Ἱερᾶς Συνόδου καὶ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου διὰ τὸ πρῶτον φύλλον 40
Διὰ δὲ τὰ ἑπόμενα ἀνά.. 20

Διαλυτήριον ἀρραβῶνος 500 250 100

Ἀντίγραφα αὐτοῦ ἀνά... 40

Διαζύγιον .. 2000 1000 300

Ἀντίγραφα αὐτοῦ ἀνά... 40
Ἀκύρ. γάμου 2000 500 100
Ἀναγν. γάμου 2000 500 100
Ἀπόφασις τοπικῆς διαστάσεως, ἢ οἵα δήποτε ἄλλη προδικαστική 100 50
Ἀπόφασις υἱοθεσίας 500 200 100
Ἔκθεσις ἐνώπιον δικαστικῆς Ἀρχῆς, γνωμοδότησις πραγματογνωμόνων 50
Μετάφρασις ἀποφάσεως ἢ ἰλιάμιον 100 50 30
Διὰ τὴν μετάφρασιν τῆς ἀποφάσεως προστίθεται 10 γρ. χαρτόσημον, ἐπὶ δὲ τῆς τοῦ ἐπιδοτηρίου αὐτῆς μονόγροσον
Ἔγγραφον καταγγέλσεως δίκης, πιστοποιητικὸν ἐκκρεμοδικίας καὶ πᾶν ἄλλο δικόγραφον μὴ προβλεπόμενον ... 20
Παρακαταθήκη χρημάτων, χρεωστικῶν ὁμολογιῶν, τίτλων ἰδιοκτησίας ἢ κινητῶν καὶ ἀπογραφὴ περιουσίας ἐπὶ τῆς ἀξίας ἢ τοῦ ποσοῦ $^1/_4$ $^0/_0$.

Πράξεις συμβολαιογραφικαί.

Ἐπικύρωσις συμφωνητικοῦ διδασκάλου μέχρι γρ. 500. 10
Ἀπὸ 500 — 1000..... 20
Ἀπὸ 1000 καὶ ἀνωτέρω. 40
Ἐπικύρωσις πτυχίων, ἐνδεικτικῶν καὶ λοιπῶν παρομοίας φύσεως σχολικῶν ἐγγράφ.. 20
Σύνταξις ἢ ἐπικύρωσις ἐξωτερικῆς πράξεως μυστικῆς διαθήκης παρακατατιθεμένης..... 600 300 200
Ἐπικύρωσις ἐξωτερικῆς πράξεως μυστικῆς διαθήκης μὴ παρακατατεθησομένης..... 400 200 100
Σύνταξις ἢ ἐπικύρωσις διαθήκης καὶ προικοσυμφώνου μέχρι τῶν 100 χιλ..... $^1/_0$
Ἀπὸ 100 χιλ.—300 χιλ. $^{3/4}$ $^0/_0$
Ἀπὸ 300 χιλ.—500 χιλ. $^{1/2}$ $^0/_0$
Καὶ διὰ τὰ ἐπέκεινα τῶν 500 χιλ..... $^{1/4}$ $^0/_0$
Ἐπικύρωσις διαθήκης ἢ προικοσυμφώνου ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν τὸ $^1/_3$ τῶν ἐν τῷ ἀνωτέρω ἄρθρῳ τελῶν.
Σύνταξις ἢ ἐπικύρωσις πληρεξουσίου 50
Ἐπικύρωσις πιστοποιητικοῦ γάμου, ἀρραβῶνος, γεννήσεως βαττίσεως καὶ ἐλλείψεως κωλύματος πρὸς σύναψιν γάμου δηλωτικοῦ 150 100 50
Ἐπικύρωσις πιστοποιητικοῦ συγγενείας 300 100 50
Ἐπικύρωσις μαρτυρικοῦ οἵας δήποτε ὑποθέσεως 80 40
Ἐπικύρωσις δηλωτικοῦ θανάτου..... 50 30
Ἀντίγραφον οἵου δήτινος τῶν ἀνωτέρω ἐγγράφων 50 30

Πράξεις ἰλμουχαμπερίων κτηματικῶν ὑποθέσεων.

Ἀγορά, πώλησις καὶ μετατροπὴ εἰς τεφσίι ἰντικὰλ ἐπὶ τῆς ἀξίας τῆς κυβερνητικῆς ἐκτιμήσεως μέχρι τοῦ ποσοῦ 10.000 γροσίων ἀνὰ $5^0/_{00}$.
Διὰ τὰ ἐπέκεινα τῶν 10.000 γροσίων ποσὰ ἀνὰ γρ. $3^0/_{00}$.
Μεταγραφὴ (ἰντικάλη), ἐνέχυρίασις (ἰστιλλιάλ), παραλαβή, ἀπόδοσις καὶ ἀπολύτρωσις ὑποθήκης μέχρι 10.000 γρ. ἀνὰ $5^0/_{00}$.

Διὰ τὰ ἐπέκεινα τῶν 10.000 γροσίων ποσὰ ἀνὰ $2^0/_{00}$.
Εἰσπράττονται γρ. 10 ἐκτὸς τῶν τῆς αἰτήσεως, ἐὰν τὸ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀναλογικὸν δικαίωμα ἦ ἔλαττον τοῦ ποσοῦ τούτου.
Ἀνανέωσις ἰλμουχαμπερίου μετὰ παρέλευσιν δεκαπέντε (15) ἡμερῶν $23^1/_4$ τῶν πληρωθέντων δικαιωμάτων, μετὰ παρέλευσιν 2 μηνῶν τὰ ἡμίσυ.

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

Ἀνατολή. Ἱδρυθεῖσα τῷ 1830, ἐκδίδεται εἰς τουρκικὴν δι' ἑλληνικῶν χαρακτήρων.
Διευθυνταί: ***Ἀδελφοὶ Μισαηλίδαι.***
Γραφεῖα, Κωνσταντινούπολις, Ταμπραδζῆ Χάν, ἀριθ. 138.
Συνδρομὴ ἐν Κων/πόλει γρόσια 120, ἐν ταῖς ἐπαρχίαις γρ. 160.

Ταχυδρόμος. *Συνδρομὴ* ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐτησ. γρ. 160, ἑξάμηνος 90, τρίμηνος 50. Ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἐτησία λ. τουρκ. 2, ἑξάμηνος λ. 1.20. Ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἐτησία φρ. 50, ἑξάμηνος φρ. 30.
Διευθυντής: ***Δημήτ. Α. Βέλλης.***
Γραφεῖα, Πεμπτοπάζαρον Τιδζαρὲτ Χάν.

Κωνσταντινούπολις. Διευθυντής: ***Δημήτριος Νικολαΐδης.***
Συνδρομὴ ἐτησία φρ. 40. Ἐν ταῖς ἐπαρχίαις φρ. 50. Ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 60.
Γραφεῖον, Μέγα Ἐθνικὸν Χάνιον ἀριθμὸς 66 καὶ 67.

Νέα Ἐφημερις. Διευθυντής: ***Σπυρίδων Καραγιαννίδης.***
Συνδρομὴ ἐτησία ἐν Κων/πόλει γρ. 140. Ἐν ταῖς ἐπαρχίαις 2 λίρας τουρκ. Ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 50.
Γραφεῖα, Γαλατᾶ Χαρατζῆ, ἀριθμὸς 36.

Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια. Ἀρχισυντάκτης: ***Ἰάκ. Βασιάδης.***
Γραφεῖα Φανάριον.

★ Ὅπου ὑπάρχει ψωμὶ ὑπάρχουν καὶ ποντικοί.

★ Δὲν εἶναι ἐντροπὴ νὰ ἐρωτᾷ τις ὅ,τι δὲν εἰξεύρει.

★ Δύναταί τις νὰ ζωγραφίσῃ τὸ ἄνθος ὄχι ὅμως καὶ τὴν εὐωδίαν του.

★ Ὁ ποιητὴς γεννᾶται ὡς ποιητής, ἀλλ' ὁ ῥήτωρ μορφώνεται ὡς ῥήτωρ.

★ Περιηγοῦνται μόνον οἱ τρελλοί.

★ Ὅλοι οἱ λαοὶ εἶναι ἀδελφοί.

★ Ὁ Ἰταλὸς κλαίει, ὁ Γερμανὸς φωνάζει, ὁ Γάλλος τραγουδεῖ.

★ Ὁ φιλάργυρος ὁμοιάζει δένδρον φορτωμένον χρυσόν, ὁ ὁποῖος τρώγει ἄχυρα.

ΠΟΤΕ ΘΑ ΑΠΟΘΑΝΩ;

Ἂν θέλω νὰ μάθω εἰς ποίαν ἡλικίαν πιθανῶς θὰ ἀποθάνω, ζητῶ ἐπὶ τοῦ κάτωθι πίνακος τὸν ἀπέναντι τῆς ἡλικίας μου ἀριθμὸν (παραδείγματος χάριν τὸν ἀπέναντι τοῦ ἀριθμοῦ 35). Οὗτος εἶναι ὁ 745.507. Λαμβάνω τὸ ἥμισυ τοῦ ἀριθμοῦ τούτου ἤτοι 372.745.

Ζητῶ τότε ἐπὶ τοῦ πίνακος εἰς τὴν στήλην τῆς ἡλικίας τὸν ἀριθμὸν τὸν ἀντιστοιχοῦντα εἰς τὸν 372.745 καὶ βλέπω ὅτι αὐτὸς κεῖται μεταξὺ τῶν ἀριθμῶν 70 καὶ 71. Ἑπομένως εἶναι πιθανὸν ὅτι θὰ ζήσω ***70 ἔτη καὶ ἥμισυ.***

Διὰ τοῦ αὐτοῦ πίνακος πληροφοροῦμαι ἐπίσης πόσοι ζοῦν καθ' οἱανδήποτε ἡλικίαν ἐπὶ 1.000.000 ἀνθρώπων π. χ. ἐπὶ 1.000.000 κατὰ τὸ 63 ἔτος ζῶσι μόνον 505.059.

ΗΛΙΚΙΑ	ΖΩΝΤΕΣ	ΗΛΙΚΙΑ	ΖΩΝΤΕΣ	ΗΛΙΚΙΑ	ΖΩΝΤΕΣ	ΗΛΙΚΙΑ	ΖΩΝΤΕΣ
	1.000.000	27	786.827	54	613.493	81	145.552
1	963.985	28	781.810	55	603.633	82	125.890
2	937.488	29	776.763	56	593.301	83	107.374
3	917.939	30	771.686	57	582.465	84	90.184
4	903.486	31	766.555	58	571.091	85	74.447
5	892.765	32	761.383	59	559.148	86	60.372
6	884.754	33	756.155	60	546.604	87	47.947
7	878.676	34	750.866	61	533.426	88	37.231
8	873.932	35	745.507	62	519.587	89	28.204
9	870.056	36	740.070	63	505.059	90	20.791
10	866.684	37	734.544	64	489.820	91	14.874
11	863.520	38	728.921	65	473.850	92	10.295
12	860.371	39	723.190	66	457.138	93	6.872
13	857.043	40	717.337	67	439.680	94	4.408
14	853.426	41	711.352	68	421.478	95	2.706
15	849.446	42	705.219	69	402.548	96	1.583
16	845.069	43	698.924	70	382.918	97	878
17	840.298	44	692.451	71	362.630	98	459
18	835.173	45	685.783	72	341.741	99	225
19	829.762	46	678.902	73	320.327	100	103
20	824.159	47	671.787	74	298.483	101	43
21	818.471	48	664.417	75	276.324	102	16
22	812.809	49	656.770	76	253.984	103	6
23	807.271	50	648.822	77	231.617	104	2
24	801.926	51	640.548	78	209.397	105	1
25	796.786	52	631.921	79	187.512		
26	791.817	53	622.912	80	166.161		

ΠΟΣΑ ΠΝΕΥΜΑΤΩΔΗ ΠΟΤΑ ΠΙΝΟΥΝ ΟΙ ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΛΑΟΙ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

Τὸ ποσὸν τῶν οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν, τὸ ὁποῖον ἀναλογεῖ εἰς ἕκαστον ἄτομον, ὡς ἀναφέρεται κατωτέρω, δὲν εἶναι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον πραγματικῶς τοῦτο πίνει. Παραδ. χάριν 4 λίτραι 08 ἑκατοστὰ τῆς λίτρας ἀναλογοῦσι κατὰ κεφαλὴν δι ἅπαντα τὸν πληθ. τῆς Γαλλίας, ἀπαριθμουμένων εἰς 38,228,969 ψυχῶν, ἀλλ' ἐννοεῖται ὅτι ὅλοι οἱ Γάλλοι δὲν πίνουσιν οἰνοπνευματώδη ποτά, ὡς ἐπίσης τὰ παιδία, αἱ πλεῖσται τῶν γυναικῶν καὶ αἱ ἀνεπτυγμέναι τάξεις. Πρόκειται καθαρῶς περὶ τοῦ πίνοντος οἰνοπνευμα λαοῦ.

Αὐστριακός
Λίτρ. 3.50

Βορ. Γερμανός
Λίτρ. 8.25

Ῥῶσσος
Λίτρ. 3.40

Γάλλος
Λίτρ. 4.08

Ἄγγλος
Λίτρ. 2.50

Φινλανδός
Λίτρ. 2.60

Πορτογάλ.
Λίτρ. 2.10

Ὁλλανδός
Λίτρ. 4.58

Ἑλβετός
Λίτρ. 5

Βυρτεμβέργ.
Λίτρ. 2.50

Βάδιος
Λίτρ. 3.77

Ἱσπανός
Λίτρ. 2

Ἰταλός
Λίτρ. 1

Βέλγος
Λίτρ. 4.50

Δανός
Λίτρ. 8.85

Βαυαρός
Λίτρ. 2.45

Σουηδός
Λίτρ. 4.15

ΟΙΝΟΠΑΡΑΓΩΓΗ

Αἱ μᾶλλον οἰνοπαραγωγαὶ χῶραι εἶναι ἡ Ἰταλία, ἡ Γαλλία καὶ ἡ Ἱσπανία. Αἱ ἑπόμεναι χῶραι παράγουσιν οἶνον ἀνώτερον τοῦ 1 ἑκατομμυρίου ἑκατολίτρων,

Ἰταλία	90,600,000	ἑκατολ.
Γαλλία	60,000,000	»
Ἱσπανία	28,000,000	ἑκατολ.
Αὐστροουγγ.	9,800,000	»
Πορτογαλία	6,000,000	»
Ῥωσσία	3,350,000	»
Ἑλλὰς	2,600,000	»
Ῥουμανία	2,400,000	»
Γερμανία	2,350,000	»

ΠΟΣΟΝ ΚΑΠΝΙΖΟΥΝ ΟΙ ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΛΑΟΙ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

(Κατὰ τὴν εἰς τὰ οἰνοπνευματώδη ποτὰ ἀναρρυθεῖσαν ἀναλογίαν).

Γερμανός
1485 γραμμ.

Βορ. Ἀμερικανός
2110 γραμμ.

Ῥῶσσος
910 γραμμ.

Ἄγγλος
680 γραμμ.

Αὐστριακός
1350 γραμμ.

Γάλλος
965 γραμμ.

Ἰταλός
635 γραμμ.

Ἱσπανός
550 γραμμ.

Βέλγος
1552 γραμμ.

Ὁλλανδός
3400 γραμμ.

Πορτογάλος
850 γραμμ.

Καναδός
1050 γραμμ.

Αὐστραλός
1400 γραμμ.

Ἑλβετός
610 γραμμ.

Σουηδός
940 γραμμ.

Νορβηγός
1135 γραμμ.

Δανός
1125 γραμμ.

★ Προτιμώτερον νὰ τραγωδῇ τις ἢ νὰ κλαίῃ.

★ Ὁ φιλάργυρος κάμνει καλὸν μόνον ὅταν ἀποθνήσκῃ.

★ Δὲν ἀγαπᾷ τις ἐκεῖνον, τὸν ὁποῖον φοβεῖται.

★ Γνωρίζει τις τοὺς φίλους του εἰς τὴν δυσηχίαν του.

★ Ὅταν ἐλλείπουσι τὰ χρήματα ἐλλείπουσι τὰ πάντα.

★ Ὁ ἔχων χρήματα εἰς τὸ θυλάκιόν του ἔχει μέλι εἰς τὸ στόμα του.

★ Ὀφεῖλεις νὰ εἶσαι σύντροφος τῆς συζύγου σου καὶ κύριος τοῦ ἵππου σου.

ΤΑ ΠΑΡΑΠΟΝΑ ΤΟΥ ΣΥΖΥΓΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΣΥΖΥΓΟΥ ΑΥΤΟΥ

1. Ἡ σύζυγός μου διατείνεται ὅτι ἀρκετὸν καιρὸν ὑπῆρξε παιδαγωγός, καὶ ὅτι τώρα τὸ στάδιον αὐτῆς πρέπει νὰ μεταβληθῇ.

2. Ἡ σύζυγός μου φρονεῖ ὅτι δὲν ἔχω δικαίωμα νὰ ἐπιστρέφω καταβεβλημένος ἀπὸ τὴν ἐργασίαν μου· ὅτι αὐτὴ κοπιάζει δεκάκις περισσότερον ἐμοῦ, καὶ ὅμως τοῦτο δὲν τὴν ἐμποδίζει νὰ μεταβαίνῃ εἰς τὰς διασκεδάσεις, ὅπου τὴν συνοδεύω ὡς μάρτυς.

3. Ἡ σύζυγός μου εὑρίσκει ὅτι παραγνωρίζω τὴν ἀξίαν της, διὰ τὸ ὁποῖον δὲν ἀπορεῖ, διότι ὅλοι οἱ ἄνδρες, καὶ ἰδίως ἐγώ, ἀποστρέφονται τὴν ὑπεροχὴν τῶν γυναικῶν.

4. Ἡ σύζυγός μου ἀπαιτεῖ ὅτι ἀφ' οὗ αὐτὴ διευθύνει τὰς ὑπηρεσίας, πρέπει καὶ αὐτὴ νὰ τὰς ἐκλέγῃ. Ἰδίως τὰς μαγείρους, αἱ ὁποῖαι μοὶ προξενοῦν φρίκην.

5. Ἡ σύζυγός μου φρονεῖ, χωρὶς ὅμως νὰ τὸ λέγῃ, ἀλλὰ μοῦ τὸ δίδει νὰ τὸ ἐννοήσω, ὅτι μάτην κοπιάζω νὰ γείνω κομψός. Ἀδύνατον νὰ γείνω τόσον κομψός, ὅσον ὁ Α, ὁ Β καὶ ὁ Γ....

6. Ἡ σύζυγός μου εὑρίσκει ὅτι τίποτε δὲν εἰξεύρω καὶ μοὶ ἐπαναλαμβάνει συνεχῶς. — Θεέ μου, τί θὰ ἐγίνετο ἡ οἰκία μας ἂν δὲν ἤμην ἐγώ!

7. Ἡ σύζυγός μου εὑρίσκει ὅτι κάμνω τόσον πολλὰ φορέματα, ὥστε δὲν εὑρίσκει μέρος νὰ τὰ θέσῃ, ἐνῷ αὐτὴ κάμνει κατὰ πᾶσαν σαιζὸν μόνον ἓξ τουαλέτας.

8. Ἡ σύζυγός μου φρονεῖ ὅτι ὅταν δὲν μοῦ ἀρέσκῃ ἓν φαγητόν, αὐτὸ σημαίνει ὅτι δὲν πεινῶ.

9. Ἡ σύζυγός μου ὀργίζεται ὅταν τῆς λέγουν ὅτι εἶμαι εὔθυμος καὶ διασκεδαστικὸς ἐκτὸς τῆς οἰκίας, ἐνῷ ἐντὸς αὐτῆς εἶμαι σιωπηλὸς καὶ μελαγχολικός.

10. Ἡ σύζυγός μου εὑρίσκει ὅτι στεροῦμαι καθ' ὁλοκληρίαν φιλοκαλίας καὶ ἀπορεῖ πῶς τὴν ἐξέλεξα σύζυγόν μου.

11. Ἡ σύζυγός μου εὑρίσκει ὅτι ἀδύνατον νὰ τὴν ἐννοήσω ἀπὸ τὰ νεύματά της, καὶ ὅτι εἰς τὰς συναστροφὰς πρέπει νὰ μὲ τσιμπήσῃ διὰ νὰ σιωπήσω. Ἀλλὰ καὶ τότε πάλιν τὴν ἐρωτῶ φανερὰ τί θέλει.

12. Ἡ σύζυγός μου διατείνεται ὅτι εἶμαι ἐγωϊστής, ὅτι αὐτὴ διευθύνει καθ' ὁλοκληρίαν τὰ τῆς οἰκίας, ὅτι τὴν ἀφίνω νὰ σκοτώνεται ἀπὸ τὸν κόπον. Εἰς τοῦτο ἔχει δίκαιον. Μήτοι δὲν δίδει παράδειγμα ἡρωϊσμοῦ ἐγειρομένη ἀπὸ τῆς κλίνης, καὶ ὅταν ἀκόμη ἦναι βαρέως ἀσθενής, ἅμα ἔχῃ καθῆκον νὰ διασκεδάσῃ;

13. Ἡ σύζυγός μου εὑρίσκει ὅτι ὅλοι οἱ ἄνδρες μεταβάλλον-

ται καὶ γηράσκουν μὲ καταπληκτικὴν ταχύτητα, ἐνῷ ἀπ' ἐναντίας αἱ γυναῖκες διατηροῦνται θαυμάσια.

ΤΑ ΠΑΡΑΠΟΝΑ ΤΗΣ ΣΥΖΥΓΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΣΥΖΥΓΟΥ ΑΥΤΗΣ

1. Ὁ σύζυγός μου νομίζει ὅτι ἐγεννήθην διὰ νὰ ἦμαι ὑπηρέτριά του.

2. Ἀπαιτεῖ ἅμα ἐπιστρέψῃ, τὸ φαγητὸν νὰ ἦναι ἀμέσως ἕτοιμον.

3. Ἐννοεῖ νὰ προσκαλῇ εἰς τὸ φαγητὸν ἰδικούς του φίλους, ἀλλ' οἱ ἰδικοί μου τὸν στενοχωροῦν.

4. Ἐννοεῖ ὅτι εἶναι διασκεδαστικὸν νὰ ἐξαπλωθῇ ἐπὶ τοῦ καναπὲ καὶ νὰ πάρῃ ἕνα ὕπνον ἅμα φάγῃ.

5. Ἀπαιτεῖ νὰ μὴ συντριβῇ κανὲν πρᾶγμα οὔτε νὰ παλαιώσῃ κανὲν ἔπιπλον, ἀλλ' ὅτι πάντα τὰ σκεύη καὶ ἔπιπλα πρέπει νὰ διαρκοῦν αἰωνίως.

6. Ἀπαιτεῖ ὅπως οἱ ὑπηρέται εἶναι εἰς τὰς διαταγάς του καὶ ὄχι εἰς τὰς ἰδικάς μου.

7. Νομίζει ὅτι εἰξεύρει ὅλα καλλίτερον ἀπὸ ἐμέ.

8. Ἀπαιτεῖ νὰ φορέσω τὸ κατέλλον μου τόσον ὀγρήγωρα ὅσον αὐτὸς φορεῖ τὸ ἰδικόν του.

9. Ἀπαιτεῖ νὰ ἐνδύωμαι εἰς τὴν στιγμήν, καὶ νομίζει ὅτι διὰ τῆς ἀνυπομονησίας του θὰ ἐπιταχύνῃ τὸν καλλωπισμόν μου.

10. Εὑρίσκει ὅτι αἱ ἄλλαι γυναῖκες εἶναι πάντοτε καλλίτερον ἐνδεδυμέναι ἀπὸ ἐμέ, καὶ ἂν ἀκόμη φοροῦν τὸ ἴδιον φόρεμα μὲ ἐμὲ καὶ ἔχουν τὴν ἰδίαν ῥάπτριαν.

11. Ἐννοεῖ διὰ τὴν παραμικρὰν ἐξήγησιν νὰ μὲ κάμῃ νὰ κλαύσω.

12. Ἐννοεῖ διὰ τὴν παραμικρὰν ἀδιαθεσίαν νὰ μένῃ εἰς τὴν κλίνην δύο μῆνας, ἀλλὰ χαλᾷ τὸν κόσμον ἂν ἐγὼ ἔνεκεν ἀδιαθεσίας ἀρνηθῶ μίαν πρόσκλησιν.

13. Ἀπαιτεῖ οὐδέποτε νὰ διασκεδάζω, ἀλλὰ νὰ μένω εἰς τὴν οἰκίαν διὰ νὰ προσέχω τὰ παιδιά.

14. Ἂν ποτε ἐπιθυμήσω νὰ ὑπάγω εἰς τὸ θέατρον, λέγει ὅτι δὲν θέλω οὔτε μίαν ἑσπέραν νὰ μείνω εἰς τὴν οἰκίαν.

15. Ἐννοεῖ νὰ μένῃ πάντοτε ἐκτὸς τῆς οἰκίας, καὶ ὅμως ἐγὼ χρεωστῶ νὰ τὸν ἀγαπῶ περιπαθῶς.

16. Ἐννοεῖ ὅτι ἔχει τόσας ἀσχολίας, ὥστε δὲν ἔχει καιρὸν νὰ μὲ περιποιηθῇ. Κατ' αὐτὸν ἡ πρὸς τὴν σύζυγον ἔνδειξις στοργῆς εἶναι βλακεία.

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΑΙ ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΕΙΣ

1

Τὰ μικρὰ χαρτία.

Μία τῶν καλλιτέρων διασκεδάσεων κατὰ τὰς οἰκογενειακὰς συναναστροφὰς εἶναι ἡ ἑπομένη, λεγομένη *Μικρὰ χαρτία*. Χρειάζονται πολλὰ χαρτία, μικρὰ ὡς ἐπισκεπτήρια, καὶ πολλὰ μολυβδοκόνδυλα. Ἕκαστος τῶν τῆς συναναστροφῆς λαμβάνει ἓν χαρτίον καὶ γράφει ἐπ' αὐτοῦ μίαν ἐρώτησιν. Τὰ διπλώνουν καὶ τὰ ῥίπτουν ἐντὸς δοχείου. Αἱ ἐρωτήσεις διανέμονται πάλιν εἰς τοὺς προσκεκλημένους καὶ ἕκαστος γράφει τὴν ἀπάντησιν κάτωθεν τῆς ἐρωτήσεως. Αἱ ἀπαντήσεις συλλέγονται, ἀναγινώσκονται μεγαλοφώνως αἱ ἐρωτήσεις καὶ αἱ ἀπαντήσεις καὶ βραβεύονται αἱ καλλίτεραι.

Καὶ αἱ ἐρωτήσεις καὶ αἱ ἀπαντήσεις πρέπει νὰ εἶναι εὐτράπελοι, ἔχουσαι μὲν σπουδαιότητα καὶ ἀλήθειαν, ἀλλὰ μὴ ἐκφραζόμεναι μὲ γελοίαν σοβαρότητα, ἀφοῦ πρόκειται περὶ παιγνιδίου. Δυνατὸν νὰ ἦναι πεζαὶ ἢ ἐμμετροι ἀλλὰ πάντοτε λακωνικαί.

Ἰδοὺ παραδείγματά τινα ἐρωτήσεων καὶ ἀπαντήσεων.

Ἐρώτησις. Τί δὲν κρύπτεται;
Ἀπάντησις. Ἡ μεγάλη μύτη.

Ἐρ. Ποῖα ἀπόστασις εἶναι ἡ μεγαλειτέρα;

Ἀπ. Ἀπὸ τὸ στόμα ἕως τοῦ Θεοῦ τ' αὐτί.

Ἐρ. Ποῖοι βλέπουν καλλίτερα;

Ἀπ. Ὅσοι ἔχουν τυφλὴν καρδίαν.

Ἐρ. Τί καίει χωρὶς νὰ θερμαίνῃ;

Ἀπ. Τὸ πετρέλαιον.

Ἐρ. Προτιμᾷς τὴν Σκύλλαν ἢ τὴν Χάρυβδιν;
Ἀπ. Καμμίαν, μοῦ φθάνει ἡ γυναῖκά μου.

Ἐρ. Ποῖα ἐλαττώματα συγχωρεῖς;
Ἀπ. Τὰ ἰδικά μου.

Ἐρ. Ποῖοι ἐχθροὶ εἶναι ἐπικινδυνωδέστεροι;
Ἀπ. Οἱ παλαιοὶ φίλοι.

Ἐρ. Τί μισεῖ περισσότερον ἡ γυνή;
Ἀπ. Τὸν ἐρωτῶντα περὶ τῆς ἡλικίας της,... ἢ τὴν καλλονὴν ὅταν ἀνήκῃ εἰς ἄλλην.

Ἐρ. Μὲ τί παραβάλλεται ἡ ἡλικία τῶν γυναικῶν;
Ἀπ. Μὲ ὡρολόγι ποῦ πηγαίνει πίσω.

Ἐρ. Διατί ἔγειναν τὰ μάτια;
Ἀπ. Διὰ νὰ μὴ λέγῃ ὅλα τὸ στόμα.

Ἐρ. Πῶς θεραπεύεται ἡ ζηλουσία;
Ἀπ. Διὰ τοῦ θανάτου τῆς ἀγάπης.

Ἐρ. Ποῖον ἔγκλημα δὲν τιμωρεῖ ὁ νόμος;
Ἀπ. Τὴν ὑπὸ ἰατρῶν ἀνθρωποκτονίαν.

2.

Ποῖος θὰ λάβῃ τὴν θέσιν.

Ὅλοι οἱ τῆς συναναστροφῆς κάθηνται ἐπὶ καθεκλῶν κυκλοτερῶς, εἷς δὲ μόνος Ἱσταται προσπαθῶν νὰ καταλάβῃ θέσιν τινὰ ἐκ τῶν κατεχομένων παρὰ τῶν ἄλλων. Ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ οἱ καθήμενοι ἀλλάσσουσι διαδοχικῶς θέσιν, κινούμενοι κυκλοειδῶς καὶ καταλαμβάνοντες ὁ εἷς τὴν θέσιν τοῦ ἄλλου. Ὅταν ὁ ἐν τῷ μέσῳ κατορθώσῃ νὰ καταλάβῃ μίαν θέσιν, καθ' ἣν στιγμὴν μένει κενή, γίνεται κάτοχος αὐτῆς, ὁ δὲ τὴν θέσιν ταύτην ἀπολέσας τὸν ἀντικαθιστᾷ καὶ οὕτω τὸ παιγνίδιον ἐξακολουθεῖ.

3.

Τράβα, μὴ γελᾷς.

Οἱ τῆς συναναστροφῆς κάθηνται καὶ πάλιν κυκλοτερῶς, ἕκαστος δὲ ὀφείλει νὰ τραβήξῃ τὴν μύτην τοῦ γείτονος ἢ τῆς γείτονος αὐτοῦ. Ἂν δὲ οὗτος ἢ αὕτη γελάσῃ ὑποβάλλεται εἰς ποινήν. Οἱ παίζοντες διὰ νὰ προκαλέσουν τὸν γέλωτα ὅταν τραβοῦν τὴν μύτην τοῦ ἄλλου, τοῦ ἀπευθύνουν ἀστείας ἐρωτήσεις. Ἐπειδὴ ὁ γελῶν, ἐνῷ ἐρωτᾷ ἢ ἀπαντᾷ, ὑποβάλλεται εἰς ποινήν, ὁ καθεὶς πρέπει νὰ κάμῃ τὸν ἄλλον νὰ γελάσῃ.

Τὸ παιγνίδιον τοῦτο γίνεται ἔτι ἀστειότερον ὅταν δύο ἢ τρεῖς ἐκ τῆς συναναστροφῆς, οἱ ὁποῖοι τὸ γνωρίζουν, συνομοτοῦν ἐναντίον τῶν ἄλλων, οἱ ὁποῖοι πρώτην φορὰν τὸ παίζουν. Εἷς δὲ πονηρὸς μαυρίζει τὰ δάκτυλά του μὲ καπνιὰν ἀπὸ τὸ μαγειρεῖον, καὶ ἐνῷ τραβᾷ τὴν μύτην τοῦ γείτονός του, τὴν μουντζουρώνει ταὐτοχρόνως, οἱ δὲ ἄλλοι γελοῦν εἰς βάρος τοῦ μουντζουρωθέντος. Ἀλλὰ καὶ οὗτος γελᾷ βλέπων ἄλλους οἱ ὁποῖοι τὴν ἔπαθαν ὡς καὶ αὐτός.

4

Αἱ διαβαίνουσαι σκιαί.

Ἁπλώνετε ἐπὶ τοῦ τοίχου καλῶς, ὥστε νὰ μὴ σχηματίζωνται πτυχαί, ἓν σινδόνιον, εἷς δὲ τῶν τῆς συναναστροφῆς, ὁριζόμενος διὰ κλήρου ἐν ἀρχῇ, κάθηται ἐπὶ χαμηλοῦ καθίσματος ἐστραμμένος πρὸς τὸ σινδόνιον, χωρὶς ὅμως νὰ πίπτῃ ἐπ' αὐτοῦ ἡ σκιά του. Ὄπισθεν αὐτοῦ εἰς ἀπόστασίν τινα, τοποθετεῖται ἐπὶ μικρᾶς τραπέζης κηρίον καὶ λυχνία, ἐν ᾧ σβύνονται τὰ ἄλλα φῶτα τῆς αἰθούσης.

Τότε μεταξὺ τοῦ καθημένου καὶ τοῦ κηρίου διαβαίνουσι κατὰ σειρὰν καὶ βραδέως πάντες οἱ τῆς συναναστροφῆς, καθ' ὅσον δὲ οὗτοι διαβαίνουσιν ὁ καθήμενος ὑποχρεοῦται, βλέπων μόνον τὴν σκιὰν αὐτῶν χωρὶς οὐδόλως νὰ στραφῇ, νὰ ὀνομάζῃ τὸ πρόσωπον εἷς ὃ ἀνήκει ἡ σκιά, ἥτις διέρχεται διὰ τοῦ σινδονίου. Ἕκαστος ὅμως τῶν διαβαινόντων φροντίζει ὅσον δύναται ν' ἀλλοιώσῃ τὸ σῶμα καὶ τὸ βάδισμά του, ὥστε νὰ καταστῇ δύσκολος ἡ ἀναγνώρισίς του.

Ὁ ἀναγνωριζόμενος λαμβάνει τὴν θέσιν τοῦ καθημένου.

5

Ἡ τυφλομυῖα.

Εἷς τῶν προσκεκλημένων μὲ ὀφθαλμοὺς δεδεμένους διὰ μανδυλίου, τοποθετεῖται ἐν τῷ μέσῳ τῆς αἰθούσης κρατῶν μακρὰν ῥάβδον. Οἱ συμπαίκτορες τοποθετοῦνται κυκλοτερῶς περὶ αὐτὸν κρατούμενοι ἀπὸ τῶν χειρῶν καὶ τραγῳδοῦσι·

Κρατῶντας ἀπ' τὸ χέρι τὸ παιδί του
μὲ τ' ἄλλο ἀκουμπῶντας 'ς τὸ ῥαβδὶ τοὺ
ἐβγῆκ' ὁ Στραβοχώργης μιὰ φορὰ
γυρεύοντας 'ς τὸν κόσμο τὴ χαρά.
Ἐπέρασε βουνά, λαγκάδια, δάση
πελάγη δὲν φοβεῖται νὰ περάσῃ,
χωρὶς καὶ πολιτείας περπατεῖ
καὶ τὴν ζητεῖ τοῦ κάκου τὴν ζητεῖ.
Ἀνέβη σὲ κρυστάλινα παλάτια
π' ἂν τ' ἄβλεπε θὰ τοῦ 'ραβυναν τὰ μάτια,
ἀλλ' οὔτε δὲν τὴν βρίσκει μέσα 'κεῖ
ἀλλ' οὔτε 'ς τὰ παλάτια κατοικεῖ.
Καὶ τρέχει καὶ γυρίζει νύκτα 'μέρα
μὰ ἡ μοῖρα δὲν ἀρίνει τὸν πατέρα,
τὰ μάτια του ν' ἀνοίξῃ μιὰ φορὰ
γιὰ νἄρχῃ 'ς τὰ παιδιά του τὴ χαρά.

Ὅταν τελειώσῃ τὸ ᾆσμα σταματοῦν, ὁ δὲ κατάδικος ἐκτείνων τὸ ῥαβδί του, τὸ διευθύνει τυχαίως πρὸς ἓν ἐκ τῶν προσώπων τοῦ κύκλου, τὸ ὁποῖον ὀφείλει νὰ λάβῃ τὸ ῥαβδὶ ἀπὸ τὴν ἄκραν ἡ ὁποία παρουσιάζεται εἰς αὐτό. Τότε ὁ κατάδικος ἐκβάλλει τρεῖς κραυγὰς μιμούμενος οἱανδήποτε φωνήν, ὁ δὲ κρατῶν τὴν ἄκραν τοῦ ῥαβδίου ὀφείλει νὰ ἐπαναλάβῃ αὐτὰς τὰς κραυγάς. Ἐὰν δὲν κατορθώσῃ νὰ παραλλάξῃ τὴν φωνήν του, καὶ ὁ κατάδικος τὸν μαντεύσῃ λαμβάνει τὴν θέσιν του. Ἀλλὰς τὸ παιγνίδιον ἐξακολουθεῖ περὶ τὸν κατάδικον.

6

Ἐρωτήσεις καὶ ἀπαντήσεις.

Οἱ παίζοντες κάθηνται περὶ μεγάλην τράπεζαν. Εἷς ἐξ αὐτῶν, ὁ πρῶτος λαμβάνει φύλλον χάρτου, εἰς δὲ τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ γράφει μίαν ἐρώτησιν. Μετὰ τοῦτο διπλόνει τὸ μέρος τοῦ χάρτου, ὅπου ὑπάρχει ἡ ἐρώτησίς του, διὰ νὰ μὴ φαίνεται, καὶ δίδει τὸ φύλλον εἰς τὸν παρακαθήμενόν του, ὁ ὁποῖος γράφει τὴν ἀπάντησιν εἰς τὴν ἐρώτησιν τοῦ προηγουμένου, ἐννοεῖται χωρὶς νὰ ἴδῃ αὐτήν, ἀλλὰ κατὰ φαντασίαν.

Ὁ δεύτερος διπλόνει καὶ πάλιν τὸ φύλλον ὥστε νὰ μὴ φαίνεται ἡ ἐπ' αὐτοῦ γραφεῖσα ἀπάντησίς του, καὶ τὸ δίδει εἰς τὸν γείτονα ἢ τὴν γείτονά του ὅπως γράψῃ μίαν ἐρώτησιν κατωτέρω. Οὗτος δὲ ἢ αὕτη, ἀφ' οὗ γράψῃ τὴν ἐρώτησιν διπλόνει πάλιν τὸ φύλλον καὶ τὸ δίδει εἰς τὸν γείτονα διὰ νὰ γράψῃ τὴν ἀπάντησιν πάλιν κατὰ φαντασίαν.

Ἀφ' οὗ τὸ φύλλον κάμῃ τὸν γῦρον ὅλης τῆς συναναστροφῆς, τὸ λαμβάνει ὁ πρῶτος, τὸ ξεδιπλώνει ἀπ' ἀρχῆς κατὰ μικρὸν καὶ ἀναγινώσκει κατὰ σειρὰν τὰς ἐρωτήσεις καὶ ἀπαντήσεις. Τόσον ἀλλόκοτοι εἶναι αἱ ἀπαντήσεις, ὥστε προκαλοῦσι ζωηροὺς γέλωτας.

7

Αἱ ἐξομολογήσεις.

Εἰς τὸ παιγνίδιον τοῦτο πρέ-

πει νὰ εἶναι ἰσάριθμοι κύριοι καὶ κυρίαι, περισλέον δὲ εἷς κύριος ἢ μία κυρία χρησιμεύοντες ὡς ἐξομολογηταί. Ὁ κατέχων τὸ σοβαρὸν τοῦτο ἀξίωμα, διανέμει εἰς ἕκαστον τῶν ἁμαρτωλῶν τεμάχιον χάρτου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὀφείλουσι νὰ γράψωσι τρία τῶν βαρυτέρων ἁμαρτημάτων αὐτῶν. Πρὸ τούτου τοὺς παραινεῖ νὰ ἐκτελέσωσιν εἰλικρινῶς καὶ εὐσυνειδήτως τὸ καθῆκον τοῦτο.

Κατόπιν τούτου ἕκαστος τῶν ἁμαρτωλῶν ἐπὶ τοῦ δοθέντος αὐτῷ χαρτίου γράφει πρῶτον τὸ ὄνομά του, κάτωθεν δὲ αὐτοῦ τὰς τρεῖς ἁμαρτίας του καὶ ἀποδίδει τὸν χάρτην εἰς τὸν ἐξομολογητήν. Οὗτος θέτει χωριστὰ τὰς ἐξομολογήσεις τῶν κυρίων καὶ χωριστὰ τὰς τῶν κυριῶν, ἀναμιγνύει καὶ τὰς μὲν καὶ τὰς δέ, μεθ' ὃ λαμβάνων τὴν τυχοῦσαν ἐξομολόγησιν ἐξ ἑκάστου μέρους, ἀπαγγέλλει μεγάλῃ τῇ φωνῇ τὰ ὀνόματα τοῦ κυρίου καὶ τῆς κυρίας, τὰ ὁποῖα φέρουσι τὰ δελτία καὶ τὰς ἐξομολογήσεις αὐτῶν. Καὶ ἂν μὲν θεωρήσῃ τὰ ἁμαρτήματα ταῦτα ἐλαφρὰ συγχωρεῖ τοὺς ἁμαρτωλοὺς καὶ τοὺς στέλλει νὰ καθίσωσιν ὁ εἷς πλησίον τοῦ ἄλλου. Ἂν ὅμως τὰ θεωρήσῃ βαρέα, τοὺς εἰδοποιεῖ ὅτι ὀφείλουν νὰ ὑποστοῦν τὴν τιμωρίαν τὴν ὁποίαν θὰ ἐπιβάλλῃ ἡ ὁλομέλεια καὶ τοὺς στέλλει νὰ σταθοῦν εἰς δύο γωνίας ἀντιθέτους τῆς αἰθούσης, καὶ νὰ περιμένουν ἕως οὗ τελειώσῃ ἡ ἐξομολόγησις τῶν ἄλλων ἁμαρτημάτων.

Τούτου γενομένου, οἱ συγχωρηθέντες ἁμαρτωλοὶ καὶ ὁ ἐξομολογητὴς ἐπιβάλλουσιν εἰς τοὺς βαρέως ἁμαρτήσαντας τὰς τιμωρίας (ἴδε κατωτέρω) καὶ τότε οὗτοι ἀναλαμβάνουσι τὰς θέσεις των. Ἰδοὺ ἓν παράδειγμα ἐξομολογήσεως.

Κυρία Β. Ὁμολογῶ 1) ὅτι εἶμαι πολὺ *κοκέττα*, 2) ὅτι κακολογῶ τὰς ἀντιζήλους μου καὶ 3) ὅτι μοῦ ἀρέσει πολὺ ὁ χορός.

Κύριος Δ. Ὁμολογῶ 1) ὅτι προτιμῶ τὸ καλὸν φαγὶ ἀπὸ τὴν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς μου, 2) ὅτι εἶμαι ὑπουλος καὶ ὀκνηρὸς καὶ 3) ὅτι ἀγαπῶ νὰ μὴ πληρόνω ποτὲ τὰ χρέη μου.

Ἐξομολογητής. Καὶ οἱ δύο εἶσθε πολὺ ἁμαρτωλοί. Αἱ ἁμαρτίαι σας εἶναι μεγάλαι καὶ ἀσυγχώρητοι. Πηγαίνετε νὰ σταθῆτε εἰς τὰς δύο γωνίας καὶ περιμείνατε ἐκεῖ τὴν τιμωρίαν, τὴν ὁποίαν θὰ σᾶς ἐπιβάλῃ αὐτὴ ἡ σεβαστὴ ὁμήγυρις.

8.

Ζῇ ἀκόμη!

Τεμάχιον χάρτου συστρέφεται καλῶς, εἶτα ἀνάπτεται ἐνῷ κρατεῖται ὑφ' ἑνός. Οὗτος τὸ μεταβιβάζει εἰς τὸν παρακαθήμενόν του λέγων: *Τὸ καϋμένο, ζῇ ἀκόμη! Εἶναι ζωντανό! Δὲν ἀπέθανε!* καὶ ἄλλας ὁμοίας φράσεις. Ὁ παρακαθήμενος

λαμβάνων αὐτό, τὸ μεταβιβάζει εἰς τὸν γείτονά του λέγων ὁμοίαν φράσιν, οὗτος εἰς τὸν παρ' αὐτὸν καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. Ἕκαστος προσέχει νὰ μὴ σβύσῃ εἰς τὴν χεῖρά του τὸ χαρτίον, καὶ σπεύδει νὰ τὸ μεταβιβάσῃ εἰς τὸν ἄλλον. Ἐκεῖνος εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ὁποίου σβύσῃ τὸ χαρτίον ὑποβάλλεται εἰς ποινήν. Ὥστε ἐφόσον δὲν ὑπάρχει φόβος νὰ σβύσῃ τὸ χαρτί, ὁ κρατῶν αὐτὸ δὲν βιάζεται νὰ τὸ μεταβιβάσῃ εἰς τὸν γείτονά του. Ὅταν ὅμως πλησιάζῃ νὰ τελειώσῃ ὁ καθεὶς σπεύδει νὰ τὸ μεταβιβάσῃ εἰς τὸν γείτονά του διὰ ν' ἀποφύγῃ τὴν ποινήν.

Ποιναὶ ἐπιβαλλόμεναι εἰς τοὺς τιμωρουμένους κατὰ τὰ προηγούμενα παιγνίδια.

1. ***Νὰ σβύσῃ τὸ κερί.*** Περνοῦν ἐμπρὸς ἀπὸ τὴν μύτην τοῦ καταδίκου ἓν ἀνημμένον κηρίον, τὸ ὁποῖον χρεωστεῖ νὰ σβύσῃ μὲ ἓν φύσημα τῆς μύτης. Τὸ πρᾶγμα δὲν εἶναι εὔκολον ὅσον ὑποθέτει τις.

2. ***Πνεῦμα ἀντιλογίας.*** Νὰ ἐκτελῇ ὁ κατάδικος ἀκριβῶς τὰ ἐναντία ἐκείνων, τὰ ὁποῖα ἡ συναναστροφὴ τῷ ἐπιβάλλει νὰ πράττῃ.

3. ***Αἱ συμβουλαί.*** Νὰ δίδῃ ὑψηλοφώνως ἢ κρυφίως, κατὰ τὴν διαταγὴν τὴν ὁποίαν λαμβάνει, ἀνὰ μίαν συμβουλὴν εἰς ἕν μόνον ἢ εἰς ὅλα τὰ πρόσωπα τῆς συναναστροφῆς.

4. ***Τὸ Τραγοῦδι.*** Νὰ τὸν καταδικάσουν νὰ εἰπῇ ἕνα τραγοῦδι, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι δυσάρεστον ἂν ἔχῃ καλὴν φωνήν.

5. ***Αἱ τρεῖς λέξεις.*** Δίδονται εἰς τὸν κατάδικον τρεῖς λέξεις, αἱ μάλλον ἀντίθετοι καὶ ἀσυμβίβαστοι, καὶ ὀφείλει νὰ ἀπαντήσῃ ὁποίαν χρῆσιν θὰ ἔκαμνε τῶν τριῶν ἀντικειμένων, τὰ ὁποῖα σημαίνουσιν αἱ λέξεις.

Παράδειγμα. Μία κυρία τῷ λέγει· — Δύνασαι νὰ μεταχειρισθῇς πρὸς ὄφελός μου τρία πράγματα, τὰ ὁποῖα θὰ σοὶ εἶπω; — Μάλιστα κυρία. — Τότε τί θὰ ἔκαμνες μὲ ἕνα *σκόρδον*, ἕνα *παπαγάλον* καὶ μίαν *κρεμάλαν*;

Ἀπάντησις. Θὰ σᾶς ἐκρεμοῦσα τὸ σκόρδον ὡς φυλακτὸν διὰ νὰ μὴ σᾶς βασκάνῃ κακὸν μάτι. Θὰ ἐμάνθανα τὸν παπαγάλον νὰ πλέκῃ τὸ ἐγκώμιόν σας, καὶ θὰ ἐκρεμοῦσα εἰς τὴν κρεμάλαν ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι δὲν ἀναγνωρίζουν τὴν ὑπεροχὴν τοῦ κάλλους σας.

6. ***Ὁμοιοκαταληξίαι*** Δίδονται εἰς τὸν τιμωρούμενον τρεῖς λέξεις ὁμοιοκατάληκτοι, καὶ ὑποχρεοῦται νὰ κάμῃ δι' αὐτῶν ἓν τετράστιχον.

7. ***Τὸ ἔμβλημα.*** Ὁ κατάδικος ὀφείλει νὰ ἀποδώσῃ ἓν ἔμβλημα εἰς ἓν ἢ εἰς ὅλα τὰ πρόσωπα τῆς συναναστροφῆς. Εἰς μίαν κυρίαν λ. χ. ἂν τύχῃ νὰ ἦναι φλύαρος, δίδει ὡς ἔμβλημα ἓν ψαλίδι. Εἰς ἕνα δὲ κύριον, ἂν ἐξάπτηται εὐκόλως, ἓν πυρίον (σπίρτον).

8. *Νὰ φιλήσῃ τὴν σκιάν του.* Πρέπει νὰ τοποθετηθῇ μεταξὺ ἀναμμένης λάμπας καὶ ἄλλου τινος προσώπου ἐπὶ τοῦ ὁποίου πίπτει ἡ σκιά του, καὶ τὸ ὁποῖον θὰ φιλήσῃ κατ' ἀνάγκην ἵνα φιλήσῃ τὴν σκιάν του.

9. *Ἄγαλμα.* Ὑποχρεοῦται παρ' ἑκάστου τῶν ἄλλων νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ἄγαλμα, τοῦτέστι νὰ λάβῃ τὴν θέσιν τὴν ὁποίαν ἕκαστος θέλει τῷ δώσει, γελοίαν ἢ κουραστικὴν καὶ τὴν ὁποίαν ἀφίνει μόνον ὅπως λάβῃ ἄλλην μέχρι τοῦ τέλους τοῦ παιγνιδίου.

10. *Ἡ διαθήκη.* Νὰ κάμῃ τὴν διαθήκην του, κληροδοτῶν εἰς ἕκαστον τῶν τῆς συναστροφῆς ἓν ἐξ ὅλων τῶν ἀγαθῶν, τὰ ὁποῖα φρονεῖ ὅτι ἔχει, σωματικὸν ἢ ἠθικόν. Ἡ ἐκτέλεσις τῆς ποινῆς ταύτης δίδει ἀφορμὴν εἰς φιλοφρονήσεις καὶ εἰς εἰρωνείας, ἀλλ' εἰς τὰς τελευταίας ὁ κληροδοτῶν πρέπει νὰ εἶναι προσεκτικὸς διὰ νὰ μὴ προσβάλῃ ἐκεῖνον καθ' οὗ διευθύνονται.

11. *Παπαγάλος.* Νὰ μεταμορφωθῇ εἰς παπαγάλον, λέγων εἰς ἕκαστον: "Ἂν ἤμην παπαγάλος τί θὰ μὲ ἐμάνθανες νὰ λέγω; Εἰς ὃ ἕκαστος ἀπαντᾷ κατ' ἀρέσκειαν. Ἐννοεῖται ὅτι αἱ ἀπαντήσεις εἶναι ἀστειότατα ἐπὶ ζημίᾳ τοῦ καταδίκου. Ὁ παπαγάλος ὀφείλει νὰ ἐπαναλάβῃ ἀκριβῶς ἑκάστην ἀπάντησιν, ἀπομιμούμενος τὴν φωνὴν τοῦ πτηνοῦ.

12. *Ἡ ἐλεημοσύνη.* Ἡ ποινὴ αὕτη ἐπιβάλλεται εἰς τοὺς ἄνδρας. Ὁ κατάδικος γονυπετεῖ πρὸ μιᾶς κυρίας καὶ τύπτει ἐλαφρῶς καὶ ἐπανειλημμένως ἐπὶ τῶν γονάτων αὐτῆς. Ἡ κυρία ἀφ' οὗ τὸν ἀφήσῃ νὰ γονυπετῇ ἐπὶ ἀρκετὴν ὥραν τέλος τὸν ἐρωτᾷ·

— Τί θέλεις; Θέλεις ψωμί; Θέλεις νερό; Θέλεις μία πεντάρα; κτλ.

Εἰς ὅλας αὐτὰς τὰς ἐρωτήσεις ὁ κατάδικος δὲν ἀπαντᾷ, ἀλλ' ἐξακολουθεῖ κυπτῶν τὰ γόνατα τῆς κυρίας. Ἐπὶ τέλους αὐτη τὸν ἐρωτᾷ·

— Θέλεις νὰ φιλήσῃς χέρι;

Καὶ ἐνῷ ὁ κατάδικος ζητεῖ νὰ λάβῃ τὴν χεῖρα τῆς κυρίας, αὐτη τὸν κολαφίζει ἐλαφρῶς.

13. *Ἡ ἐξομολόγησις.* Ὁ κατάδικος προσπίπτει εἰς τοὺς πόδας ἑνὸς ἐξομολογητοῦ, τὸν ὁποῖον ἐκλέγει ὁ ἴδιος, καὶ ὅστις τῷ ἀπευθύνει διαφόρους ἐρωτήσεις, εἰς τὰς ὁποίας ὀφείλει ν' ἀπαντήσῃ ἀκριβῶς. Αἱ ἐρωτήσεις αὗται εἶναι ποικιλώταται ὡς π.χ.

—Πρὸς ποῖον ἐλάττωμα τοῦ ἀνδρὸς εἶσαι συγκαταβατικώτερος;

— Εἰς ποῖον πρᾶγμα ἐν τῷ κόσμῳ ἀποδίδεις μεγαλειτέραν σημασίαν;

—Ποίου χαρακτῆρος γυνὴ σοὶ ἀρέσει;

—Ποῖον φρονεῖς ὅτι εἶναι τὸ μεγαλείτερον προτέρημα;

— Τί θὰ ἔκαμνες αὐτὸ τὸ πρᾶγμα;

— Τί φρονεῖς περὶ ἐκείνου τοῦ προσώπου κ. λ.

ΠΑΙΓΝΙΑ ΚΑΙ ΠΑΣΙΕΝΤΣΑΙ

1. *Τὰ ἀθροίσματα.* Λαμβάνετε 9 μόνον χαρτία, ἀπὸ τὸν ἄσσον μέχρι τοῦ ἐννέα. Αὐτὰ πρόκειται νὰ κατατάξητε εἰς τρεῖς σειρὰς ἐν σχήματι τετραγώνου, εἰς τρόπον ὥστε τὸ ἄθροισμα ἑκάστης γραμμῆς ὁριζοντίας καθέτου καὶ διαγωνίου νὰ ἦνα τὸ αὐτὸ καὶ ἴσον πρὸς τὸν ἀριθμὸν 15.

Μικρὰ προσπάθεια καὶ προσοχὴ ἀπαιτεῖται πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτῆς τῆς πασιέντσας, τὰ δὲ χαρτία θὰ καταταχθῶσι κατὰ τὸν ἑξῆς τρόπον·

2	9	4
7	5	3
6	1	8

2. *Ἀποκλεισμός.* Λαμβάνετε τὰ 32 χαρτία τοῦ πικέτου καὶ ἐκλέγετε μὲ τὸν νοῦν σας τὸ ἓν τῶν τεσσάρων εἰδῶν, τὸ ὁποῖον πρόκειται νὰ ἐκβάλλετε ἀπὸ τὴν δεσμίδα, ὡς π. χ. τὰ σπαθιά.

Ἀναμιγνύετε πάλιν τὰ χαρτία καὶ τὰ ξεφυλλίζετε κατὰ σειράν, καταστρώνοντες ἐπὶ τῆς τραπέζης τὰ 15, ἐξ ὧν ἀφαιρεῖτε ὅσα τύχουν σπαθιὰ καὶ τὰ θέτετε κατὰ μέρος.

Ἀναμιγνύετε πάλιν τὰ χαρτία, καταστρώνετε ἐπὶ τῆς τραπέζης πάλιν 15, καὶ ἀφαιρεῖτε ὅσα πάλιν τύχουν σπαθιά. Ἐπαναλαμβάνετε τοῦτο καὶ τρίτην φοράν, ἂν δὲ καὶ τὴν φορὰν ταύτην κατωρθωθῇ ν' ἀφαιρεθῶσιν ἀπὸ τῆς δεσμίδος καὶ τὰ 8 σπαθιὰ ἡ πασιέντσα ἐπέτυχεν.

3. *Ὁ ἀπαίσιος ἀριθμός.* Λαμβάνετε μίαν πλήρη δεσμίδα καὶ καταστρώνετε ἐπὶ τῆς τραπέζης ἀνοικτὰ 10 χαρτία. Ἀφαιρεῖτε ἐξ αὐτῶν ἀνὰ δύο ἐξ ἐκείνων, τῶν ὁποίων οἱ πόντοι ἀποτελοῦσιν ἄθροισμα 13. Σημειώσατε ὅτι ὁ φάντες μετρᾷ 11, ἡ δάμα 12 καὶ ὁ ῥήγας 13.

Κάθε ζεῦγος, τὸ ὁποῖον ἀφαιρεῖτε τὸ ἀναπληροῦτε διὰ δύο ἄλλων ἐκ τῆς δεσμίδος καὶ οὕτω καθεξῆς, μέχρι τέλους.

Ἡ πασιέντσα ἐπιτυγχάνει ἅμα κατορθώσητε νὰ ἐξαντλήσητε κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὅλα τὰ χαρτία.

4. *Ὁ ἀριθμὸς 11.* Λαμβάνετε μίαν πλήρη δεσμίδα, τὴν ἀνακατόνετε, κόπτετε καὶ καταστρώνετε 9 χαρτιὰ εἰς τρεῖς σειράς. Ἐὰν εἶναι δύο χαρτία σχηματίζοντα τὸν ἀριθμὸν 11, τὰ θέτετε κατὰ μέρος, καὶ ἀναπληρώνετε τὰς θέσεις των μὲ δύο ἄλλα χαρτία ἐκ τῆς δεσμίδος.

Ἂν μετὰ τὴν προσθήκην τού-

των δύο χαρτία συμπληρῶσι πάλιν τὸν ἀριθμὸν 11, τὰ θέτετε κατὰ μέρος, ἀναπληροῦντες τὰς θέσεις των δι' ἄλλων. Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν δὲν εὑρίσκετε τὸν ἀριθμὸν 11, τοῦτο δηλοῖ ἀποτυχίαν. Ἂν ἐξαντλήσητε ὅλα τὰ χαρτία, ἡ πασιέντσα ἐπέτυχεν.

5. *Ὁ ἀριθμὸς δέκα.* Ἐκτελεῖται μὲ μίαν πλήρη δεσμίδα. Ἀνακατόνετε, κόπτετε καὶ θέτετε ἐπὶ τῆς τραπέζης 12 χαρτία φανερὰ εἰς δύο σειράς. Ἐκ τούτων ὅσα εἶναι φιγοῦραι, τὰ θέτετε κάτωθεν τῆς δέσμης, τὴν ὁποίαν κρατεῖτε, ἀναπληροῦτε τὰς θέσεις των μὲ ἄλλα τόσα χαρτία, καὶ λαμβάνετε ἐκ νέου τὰς φιγοῦρας καὶ πάλιν ἀναπληροῦτε τὰς θέσεις των. Οὕτως ἐξακολουθεῖτε ἕως ὅτου μείνουν 12 καθαρὰ χαρτία. Τότε μετρεῖτε εἰς δέκα ἐκ δύο χαρτίων 8+2=10 4+6=10, καὶ ἄνωθεν τῶν δύο τούτων θέτετε ἐκ τῆς δέσμης δύο ἄλλα χαρτία. Οὕτως ἐξακολουθεῖτε μέχρι τέλους καὶ ἕως ὅτου δὲν ἔχετε πλέον οὐδὲν τοιοῦτον ζεῦγος. Καταφεύγετε τότε εἰς ὅσα δεκάρια ὑπάρχουσι καὶ θέτετε ἐπ' αὐτῶν ἄλλα τόσα χαρτία. Ἐὰν μετὰ τὴν προσθήκην τούτων σχηματισθῶσι νέα ζεύγη, ἐξακολουθεῖτε ὡς ἀνωτέρω μέχρι τέλους. Εἰς ὅσας δεσμίδας μετὰ τὴν ἐκκαθάρισιν παρουσιασθῶσι φιγοῦραι, τὰς ἀφίνετε ἐπ' αὐτῶν καὶ δὲν μετρεῖτε πλέον αὐτά. Διὰ νὰ ἐπιτύχῃ ἡ πασιέντσα πρέπει μέχρι τέλους νὰ εὑρίσκετε τοιαῦτα ζεύγη ὁπότε καὶ αἱ φιγοῦραι θὰ ἀποτελέσουν τὴν ἐπιφάνειαν τῶν 12 πακέτων. Ἐὰν ὅμως δὲν εὑρίσκετε τοιαῦτα ἢ δεκάρια μόνα τότε ἡ πασιέντσα ἀπέτυχεν.

6. *Ἡ προφῆτις.* Λαμβάνομεν τὰ 32 χαρτία τοῦ πικέτου, τὰ ἀναμιγνύομεν καὶ ἀρχίζομεν ξεφυλλίζοντες αὐτὰ ἓν πρὸς ἕν ἐπὶ τῆς τραπέζης, λέγοντες κατὰ τὸ ξεφύλλισμα ἑπτά, ὀκτώ, ἐννέα, δέκα, φάντες, δάμα, ῥήγας, ἄσσος. Ἂν τύχῃ νὰ ἔβγῃ τὸ χαρτίον, τὸ ὁποῖον καλοῦμεν, τὸ ἀφαιροῦμεν κατὰ μέρος. Ἅμα τελειώσῃ τὸ ξεφύλλισμα τῆς δεσμίδος, λαμβάνομεν πάλιν αὐτὰ καὶ ἐξακολουθοῦμεν καθ' ὅμοιον τρόπον, καλοῦντες τὰ χαρτία ἀπὸ ἐκεῖ ὅπου ἀφήσαμεν τὸ μέτρημα, ἐκβάλλομεν δὲ ἀπὸ τὴν δεσμίδα καθ' ὅσον παρουσιάζεται εἰς τὸ ὄνομά των. Ἡ πασιέντσα θεωρεῖται ἐπιτυχοῦσα ὅταν ἐξαχθοῦν ὅλα τὰ χαρτία, ἀλλὰ διὰ νὰ κατορθωθῇ τοῦτο ἀπαιτεῖται ἐνίοτε νὰ ἐπαναληφθῇ πολλάκις τὸ ξεφύλλισμα.

7. *Ἀνὰ δύο.* Μοιράζομεν τὰ 32 χαρτία τοῦ πικέτου εἰς 8 δέσμας ἐκ 4 χαρτίων ἑκάστην, τὰς ὁποίας θέτομεν ἐπὶ τῆς τραπέζης σκεπασμένας. Ἔπειτα ἀναστρέφομεν ὅλα τὰ ἐπάνω χαρτία ἑκάστης δεσμίδος, καὶ ἀφαιροῦμεν ἀνὰ δύο τὰ χαρτία, τὰ ὁποῖα τύχῃ νὰ ἦναι ὅμοια, ἤτοι δύο ῥήγας, δύο φάντες, δύο ἑπτάρια κτλ. Ἅμα ἀφαιρεθῇ τὸ χαρτὶ ἐκ μιᾶς δέσμης πρέπει νὰ ἀναστρέψωμεν τὸ ἑπόμενον, καὶ οὕτω καθεξῆς ἐξακολουθοῦμεν ν' ἀφαιρῶμεν ἀνὰ δύο τὰ ὅμοια χαρτία. Ἡ πασιέντσα ἐπιτυγχάνει ὅταν κατορθώσωμεν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον νὰ σηκώσωμεν ὅλα τὰ χαρτία.

8. *Τὰ ζεύγη.* Λαμβάνετε μίαν πλήρη δεσμίδα, τὴν ἀναμιγνύετε καὶ κατάστρωνετε ἐπὶ τῆς τραπέζης τέσσαρα χαρτία ἀνοικτὰ εἰς γραμμὴν ὁριζόντιον. Ἐὰν μεταξὺ αὐτῶν εὑρίσκωνται δύο χαρτία τοῦ αὐτοῦ χρώματος, ὡς δύο καρά, δύο πίκες κλ., θέτετε ἐπάνω εἰς αὐτὰ δύο χαρτία ἐξ ἐκείνων τὰ ὁποῖα κρατεῖτε. Ἐξακολουθεῖτε οὕτω νὰ καλύπτετε διὰ νέων χαρτίων τὰ ζεύγη τοῦ αὐτοῦ χρώματος, τὰ παρουσιαζόμενα ἐπὶ τῶν τεσσάρων πακέτων. Ἀλλ' ἐὰν συμβῇ νὰ εὑρεθῶσιν ἐπὶ τῶν τεσσάρων δεσμίδων τῆς σειρᾶς τέσσαρα χαρτία διαφόρου χρώματος, ἤτοι μπαστοῦνι, καρό, κούπα καὶ σπαθί, ἡ πασιέντσα ἀπέτυχεν. Τοὐναντίον ἂν ἐξαντλήσητε ὅλα τὰ εἰς χεῖράς σας χαρτία τότε ἐπέτυχεν.

9. *Τὰ πλακάκια.* Λαμβάνετε μίαν πλήρη δεσμίδα καὶ τὴν μοιράζετε εἰς 13 μέρη ἐκ 4 χαρτίων ἕκαστον, τὰ ὁποῖα ἀνεστραμμένα τοποθετεῖτε ἐπὶ τῆς τραπέζης εἰς σειρὰς ὁριζοντίας. Ἔπειτα ἐκλέγομεν κατὰ τύχην ἓν οἱονδήποτε πακέτον ἀπὸ τὰ 13, καὶ ἀναστρέφομεν τὸ ἀνώτερον αὐτοῦ χαρτί. Τὸ χαρτὶ αὐτό, ἀναλόγως τῆς ἀξίας του, θὰ τοποθετήσωμεν ὑποκάτω ἑνὸς ἀπὸ ὅλα τὰ πακέτα. Ἂν εἶναι ἄσσος, θὰ τὸ θέσωμεν ὑποκάτω τοῦ πρώτου πακέτου, ἂν εἶναι δύο, ὑποκάτω τοῦ δευτέρου πακέτου, ἂν τρία, ὑποκάτω τοῦ τρίτου πακέτου καὶ οὕτω καθεξῆς.

Ἀπὸ τὸ πακέτον ὑποκάτω τοῦ ὁποίου ἐθέσαμεν τὸ χαρτί, θὰ λάβωμεν πάλιν τὸ ἀνώτερον χαρτί, τὸ ὁποῖον θὰ τοποθετήσωμεν ἀναλόγως πάλιν τῆς ἀξίας του ὑπὸ ἄλλο πακέτο, ἤτοι ἐὰν εἶναι *ἑπτὰ* ὑποκάτω τοῦ ἑβδόμου, ἂν εἶναι *δέκα* ὑποκάτω τοῦ δεκάτου καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς.

Καθ' ὅμοιον τρόπον ἐξακολουθοῦμεν μέχρις οὗ κατορθωθῇ νὰ τοποθετήσωμεν εἰς ἕκαστον πακέτον ὅλα τὰ χαρτία τοῦ ἀριθμοῦ του. Ὅταν ἐπιτύχωμεν τοῦτο, ἡ πασιέντσα ἐπέτυχεν.

10. *Ἡ ἄλυσις τῆς δάμας.* Λαμβάνετε μίαν πλήρη δέσμην καὶ τοποθετεῖτε ἐπὶ τῆς τραπέζης εἰς ὁριζοντίαν γραμμὴν τὰς δάμας· λαμβάνετε ἔπειτα τὴν ὑπόλοιπον δεσμίδα καὶ ἀρχίζετε νὰ ξεφυλλίζετε τὰ χαρτία ἀνὰ ἕν. Ἅμα παρουσιασθῇ *ἓξ* ἢ *ἑπτά*, ἐξάγετε αὐτὰ καὶ τὰ μὲν *ἑπτάρια* τοποθετεῖτε εἰς ἄλλην γραμμὴν ὁριζοντίαν, ἄνωθεν τῆς δάμας, τὰ δὲ *ἑξάρια* κάτωθεν τῆς δάμας τοῦ αὐτοῦ χρώματος. Ἐξακολουθοῦντες τὸ ξεφύλλισμα, τοποθετεῖτε ἐπὶ μὲν τῶν ἑπταρίων τὰ μετ' αὐτὰ πα-

ρουσιαζόμενα χαρτία τοῦ αὐτοῦ χρώματος, ὀκτώ, ἐννέα, δέκα κτλ. μέχρι τοῦ ῥήγα, ἐπὶ δὲ τῶν *ἑξαρίων* τὰ βαθμηδὸν παρουσιαζόμενα μικρότερα τούτων πέντε, τέσσαρα κτλ. μέχρι τοῦ ἄσσου. Δύο φορὰς ἀκόμη ἔχετε τὸ δικαίωμα νὰ ξεφυλλίσητε κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὴν δεσμίδα. Ἂν συμπέσῃ νὰ ἐξαντλήσητε ὅλα τὰ χαρτία τοποθετοῦντες αὐτὰ ἄνωθεν καὶ κάτωθεν τῶν δσμῶν ἡ πασιέντσα ἐπέτυχεν.

ΜΑΓΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ

Διὰ τῶν κατωτέρω ἑπτὰ μαγικῶν πινάκων δύναταί τις νὰ μαντεύσῃ τὸν ἀριθμὸν ὃν διενοήθη ἄλλος ἀπὸ τοῦ 1 μέχρι 100. Πρὸς τοῦτο ζητεῖ παρὰ τοῦ διανοηθέντος τὸν ἀριθμὸν νὰ τῷ δείξῃ μόνον τοὺς πίνακας εἰς οὓς ὑπάρχει ὁ ἀριθμὸς ὃν διενοήθη. Προσθέτων τότε τοὺς πρώτους ἀριθμοὺς τῶν πινάκων τούτων, εὑρίσκει τὸ ἄθροισμα, τὸ ὁποῖον εἶναι ἀσφαλῶς ὁ ἀριθμὸς τὸν ὁποῖον ὁ ἄλλος διενοήθη.

Ὑποθέσωμεν ὅτι ὁ ἀριθμὸς τὸν ὁποῖον διενοήθη εἶναι ὁ 17. Οὗτος εὑρίσκεται εἰς τοὺς πίνακας 1 καὶ 5. Οἱ δύο πρῶτοι ἀριθμοὶ αὐτῶν τῶν πινάκων εἶναι 1 καὶ 16=17.

Πίναξ 1.

1. 3. 5. 7. 9. 11. 13.
15. 17. 19. 21. 23. 25. 27.
29. 31. 33. 35. 37. 39. 41.
43. 45. 47. 49. 51. 53. 55.
57. 59. 61. 63. 65. 67. 69.
71. 73. 75. 77. 79. 81. 83.
85. 87. 89. 91. 93. 95. 97.
99.

Πίναξ 2.

2. 3. 6. 7. 10. 11. 14.
15. 18. 19. 22. 23. 26. 27.
30. 31. 34. 35. 38. 39. 42.
43. 46. 47. 50. 51. 54. 55.
58. 59. 62. 63. 66. 67. 70.
71. 74. 75. 78. 79. 82. 83.
86. 87. 90. 91. 94. 95. 98.
99.

Πίναξ 3.

4. 5. 6. 7. 12. 13. 14.
15. 20. 21. 22. 23. 28. 29.
30. 31. 36. 37. 38. 39. 44.
45. 46. 47. 52. 53. 54. 55.
60. 61. 62. 63. 68. 69. 70.
71. 76. 77. 78. 79. 84. 85.
86. 87. 92. 93. 94. 95. 100.

Πίναξ 4.

8. 9. 10. 11. 12. 13. 14.
15. 24. 25. 26. 27. 28. 29.
30. 31. 40. 41. 42. 43. 44.
45. 46. 47. 56. 57. 58. 59.
60. 61. 62. 63. 72. 73. 74.
75. 76. 77. 78. 79. 88. 89.
90. 91. 92. 93. 94. 95.

Πίναξ 5.

16. 17. 18. 19. 20. 21. 22.
23. 24. 25. 26. 27. 28. 29.
30. 31. 48. 49. 50. 51. 52.
53. 54. 55. 56. 57. 58. 59.
60. 61. 62. 63. 80. 81. 82.
83. 84. 85. 86. 87. 88. 89.
90. 91. 92. 93. 94. 95.

Πίναξ 6.

32. 33. 34. 35. 36. 37. 38.
39. 40. 41. 42. 43. 44. 45.
46. 47. 48. 49. 50. 51. 52.
53. 54. 55. 56. 57. 58. 59.
60. 61. 62. 63. 96. 97. 98.
99. 100.

Πίναξ 7.

64. 65. 66. 67. 68. 69. 70.
71. 72. 73. 74. 75. 76. 77.
78. 79. 80. 81. 82. 83. 84.
85. 86. 87. 88. 89. 90. 91.
92. 93. 94. 95. 96. 97. 98.
99. 100.

ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ

1. *Μὲ κεφαλὴν σὲ κλείω*
ἀκέφαλον σ' ἐνδύω.

2. *Χωρὶς νὰ σὲ κόπτω*
σὲ κάμνω διπλοῦν.

3. *Ὁλόκληρον ἂν μείνω*
εὐωδιάζω
ἂν μαθηθῶ λιγάκι ἀγκαλιάζω.

4. *Μυστήριον τὸ αἴνιγμα,*
μυστήριον κ' ἡ λύσις,
μυστήρια σοὶ ἐξηγῶ
ἂν μ' ἀναγραμματίσῃς.

5. *Τῆς ῥίζης μου τῆς βρωμερᾶς*
τὸ τρίτον ἂν κλαδεύσῃς
παράγω ἄνθος εὔοσμον
χωρὶς νὰ μὲ φυτεύσῃς.

6. *Ζητεῖς τί εἶμαι; Πρόσεχε*
μὴ τύχῃ μ' ἐκτομισῃς,
διότι μὲ ἠφάνισες
εὐθὺς ὡς μ' ἐκφωνήσῃς.

7. *Εἰς τῶν ἀνέμων τὴν πνοὴν*
τὰς πτέρυγας ἐκτείνω,
μετρῶ τοῦ κόσμου τὴν ζωήν,
ἀκέφαλος ἂν μείνω.

8. *Εἶμαι λουλοῦδι γεμάτο χάρι,*
μ' ἂν ἴσως κάποιος κακὸς μὲ κόψῃ,
εὐθὺς θ' ἀλλάξω τὴν πρώτην ὄψι
καὶ θὲ νὰ γείνω φτωχὸ χορτάρι.

9. *Ἂν κανένας μιὰ φορὰ*
μοναχὰ μὲ πάρῃ
εἶμαι ἄνθος ὅλο χάρι.
Κι' ἂν μὲ πάρῃ δυὸ φοραῖς
τότε εἶμαι τί; Πέλαγος πλατύ.

10. *Εἶμαι βουνό. Ἂν κατορθώσῃς*
γιὰ μιὰ στιγμὴ νὰ μὲ διπλώσῃς,
θὰ γείνω τί; Ἕνα χαρτί.

11. *Εἶμαι κάτι ποῦ σὰν ἔχῃς*
δὲν ἐπιθυμεῖς τὰ χάσῃς.
Καὶ ἂν πάλι δὲν τὸ ἔχῃς
δὲν ἐπιθυμεῖς νὰ ἔχῃς.
Ἐὰν ὅμως τὸ κερδίσῃς
τότε πλέον δὲν τὸ ἔχεις.

12. *Λέγουν πῶς θερμὸν ἐκρέω*
ἀπομένω ὅμως κρύον,
ἂν τὸ πρῶτόν μου ἐκλείψῃ
καὶ τὸ δεύτερον στοιχεῖον.

13. *Ὁλόκληρον μὲ πίνεις.*
Ἀκέφαλον μὲ ψήνεις.

14. *Μία θεά, εἷς στρατηγὸς*
ἐὰν συναντηθῶσι,
μέγαν τινὰ φιλόσοφον
οἱ δύο των γεννῶσι.

15. *Ἀνθῶ πολλὰ μὲ πλέκουντε*
γι' αὐτὸ μοσχομυρίζω.
Ἂν χάσω τρί' ἀπ' τ' ἄνθη μου,
μὲ τᾶλλα σὲ φωτίζω.

16. *Ἐπὶ τῶν πάλαι χρόνων,*
εἰς τὴν χορείαν τῶν θεῶν
κ' ἐγὼ κατεῖχον θρόνον.
Ἂν ἐκ τοῦ ὅλου κεφαλὴν
καὶ τράχηλον χωρίσῃς,
τὸν ἕνα τῶν γονέων σου
'ς τὸ μέτωπ' θ' ἀπαντήσῃς.

17. *Τὴν ζωήν σου μὲ ὥρισεν*
ἡ φύσις νὰ ἡδύνω,
ἀλλ' ἂν τυχὸν θελήσῃς
ἓν γράμμα ἐκ τῶν ὅλων μου
νὰ ἀντικαταστήσῃς,
τότε διὰ τὴν γεῦσιν σου
κατάλληλον θὰ γείνω.

18. *Τί εἶμαι; εἶμ' ὁλόκληρον*
εἷς ἥρως μυθικὸς
πολλὰ ἰδὼν πολλὰ παθών.
Ἀναγραμματιζόμενος εἶμ' ἥρως
[Γραφικὸς
ἰδὼν ὅ,τι οὐδέποτε εἶδ' ἄνθρωπος
[παθών.

19. *Ἂν μ' εἴπῃς δὲν μὲ λέγεις*
μὲ λέγεις ἂν δὲν μ' εἴπῃς.
Τί εἶμαι; εἶμαι μόνον
ὅταν μὲ παραλείπῃς.

20. *Πορὸ σπῆτι κατοικοῦν σοφοί,*
μικροί τε καὶ μεγάλοι,
ποῦ μεταξὺ των εἶν' βωβοί,
καὶ εἰς τὸν κόσμον λάλοι;

21. *Τίς γῆρας γεννᾶται*
ἀνδροῦται δ' εἰς νάννον
καὶ πάλιν γηράσκει
εἰς γίγαντ' αὐξάνων;

22. *Ἔχω τὰ σκάνδαλα ἀδελφούς*
κ' ἐχθρούς μου τὴν φιλίαν,
καὶ ἔχει δίχως κεφαλὴν
σ' τὰς ὤρεις κατοικίαν.

23. *Μὲ πίνουσιν οἱ ἄνθρωποι,*
ποτὸν δὲν εἶμαι ὅμως·
δὲν πίνομαι, καὶ πάντοτε
μ' εἶν' ἀνοικτὸς ὁ δρόμος.

24. *Τὸν αἰθέρα περιτρέχω*
στολὴν ἔχων μελανήν.
Ἐὰν κόψῃς τὸν λαιμόν μου
καὶ τὸν ἕνα τῶν ποδῶν μου,
τὴν μονότονον ὀ' ἀκούσῃς
καὶ τραχεῖάν μου φωνήν.

25. *Ἀκίνητος πάντα μὲ φορεῖ*
ὅταν ἀκέφαλον μ' εὑρῇ.
Ἀλλ' ἂν ἀκέριο μὲ θωρῇ
μόνον τροφὴ θὰ μὲ χαρῇ.

26. *Εἷς τὸ στόμα σου μὲ ἔχεις·*
ἂν τὸ δεύτερον ἀφήσῃς
εἰς πελάγη ταξειδεύων
δύνασαι νὰ μ' ἀπαντήσῃς.

27. *Ὑπῆρξα λάλος καὶ θρασὺς*
καὶ κωμῳδίας ἥρως.
Χωρὶς τὴν κεφαλήν μου
σιγοῦν οἱ λάλοι κ' οἱ θρασεῖς
πτοοῦνται ὁλοκλήρως,
καὶ ἀνησυχοῦν οἱ ἥρωες
κ' εἰς μόνην τὴν κραυγήν μου.

28. *Σ' τὰ ἰδικά μου τὰ ἐδάφη*
ὤρθη τὸ πάλαι καὶ ἐγράφη
ὑπερφυὴς τις ὀπτασία.
Ἐὰν μὲ ἀποκεφαλίσῃς,
κ' ἐὰν ἀλλέως μὲ τονίσῃς,
δύναμις εἶμαι θαυμασία
καὶ ἐν θαλάσσῃ καὶ ξηρᾷ:
δύναμις δίδουσα πτερά.

29. *Πρὸ μίμος κι' ἀπ' τὸν πίθηκα,*
τὸ κάθε τι μιμήθηκα.
Καθὼς τὸν χαμαιλέοντα
τὸ χρῶμα μεταβάλλω,
κἐ ἂν δὲν σ' ἀρέσω, φίλε μου,
σὺ πταίς, ἐγὼ δὲν σφάλλω.
(Τὰς λύσεις ἴδε εἰς τὸ τέλος τοῦ βιβλίου).

ΑΝΘΟΚΟΜΙΑ

Περιποίησις τῶν ἐντὸς γαστρῶν ἀνθέων.

Εἶδος γῆς. Διὰ τὰ ἐντὸς γαστρῶν καλλιεργούμενα ἄνθη καταλληλότερον εἶναι τὸ ἑξῆς μίγμα.

Εἰς ποσότητα κοινοῦ χώματος προσθέτομεν ἐνὸς τετάρτου τῆς ποσότητος ταύτης φυτικὴν γῆν καὶ ἐνὸς τετάρτου βοείαν κόπρον. Ἀναμιγνύοντες καλῶς τὰς τρεῖς ταύτας ὕλας, κοσκινίζομεν ἀκολούθως τὸ μίγμα διὰ λεπτοῦ κοσκίνου. Ὑπάρχουσιν ὅμως ἄνθη τινά, διὰ τὰ ὁποῖα ἀπαιτεῖται καθαρὰ φυτικὴ γῆ ἢ κασανόχωμα.

Ἐπίσης κατάλληλον διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν φυτῶν εἶναι τὸ ἑξῆς μίγμα. Εἰς κόπρον τῶν σταύλων καλῶς χωνευμένην προσθέτομεν δεκάτου τῆς ποσότητος αὐτῆς κοινὸν χῶμα καὶ ἑνὸς δεκάτου λεπτὴν ποταμίαν ἄμμον, τὰ ἀναμιγνύομεν καὶ τὰ κοσκινίζομεν.

Ἀκολούθως θὰ ἴδωμεν διὰ ποῖα ἄνθη μεταχειριζόμεθα φυτικὴν γῆν καὶ ἐν ἐλλείψει αὐτῆς κασανόχωμα. Τὸ κασανόχωμα εἶναι ἡ ὕλη, ἡ ὁποία σχηματίζεται ἐκ τῆς σήψεως τοῦ φλοιοῦ καὶ τοῦ ξύλου τῶν γηραιῶν καστανεῶν, καὶ ἡ ὁποία εὑρίσκεται ἐντὸς τῶν κοιλοτήτων, τῶν προξενουμένων ἐκ τῆς σήψεως τῶν δένδρων τούτων. Μὴ ἀπαιτεῖτε νομίζοντες ὅτι καστανόχωμα εἶναι τὸ ὑπὸ τὰς καστανέας εὑρισκόμενον χῶμα.

Γάστραι. Τὰ δοχεῖα ἐντὸς τῶν ὁποίων καλλιεργοῦνται τὰ ἄνθη, εἴτε πήλινα εἴτε ξύλινα εἴτε ἐκ λευκοσιδήρου, πρέπει νὰ ἔχουν εἰς τὸν βυθὸν ὀπὴν ἀνάλογον τοῦ μεγέθους τοῦ δοχείου, ὅπως ῥέῃ δι' αὐτῆς τὸ ἐκ τοῦ ποτίσματος πλεονάζον ὕδωρ. Διότι τοῦτο ἂν δὲν ἐξέρχηται, προξενεῖ σῆψιν τῶν ῥιζῶν τοῦ φυτοῦ. Διὰ νὰ διευκολύνηται δὲ ἡ διάβασις τοῦ ὕδατος, τίθεται ἄνωθεν τῆς ὀπῆς ἑκάστου δοχείου τεμάχιον κεράμου, ἢ ἐλλείψει τούτου 3—4 χάλικες, καὶ κατόπιν πληροῦνται τὰ δοχεῖα μὲ τὸ κατάλληλον χῶμα.

Μεταξὺ ὅμως τῶν ἀνθέων, τὰ ὁποῖα καλλιεργοῦμεν ἐντὸς τῶν γαστρῶν, ὑπάρχουσι μερικά, τὰ ὁποῖα βλάπτει καὶ ἡ μετρία ὑγρασία. Διὰ τὰ τοιαῦτα πληροῦμεν τὸ τρίτον τοῦ δοχείου ἐκ χονδρῶν χαλίκων καὶ τὸ ἐπίλοιπον διὰ χώματος.

Περιποιήσεις. Μετὰ τὸ φύτευμα τῶν ἀνθέων ἀπαιτεῖται μεθοδικὸν πότισμα καὶ κατάλληλος τοποθέτησις τῶν γαστρῶν, ἀναλόγως τοῦ εἴδους τῶν ἀνθέων καὶ τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν γίνεται ἡ μεταφύτευσις. Γενικῶς μετὰ τὴν φύτευσιν αἱ γάστραι τίθενται εἰς μέρος στεγασμένον καὶ σκιερόν, ἀλλὰ φωτιζόμενον, εἰς τὸ ὁποῖον νὰ ὑπάρχῃ σταθερὰ θερμοκρασία. Εἰς τὸ μέρος αὐτὸ μένουν ἐπὶ μίαν ἑβδομάδα, ὁπότε ἀρχίζουν νὰ ἐκφύσοι ρίζας.

Τὰ ἐντὸς τῶν γαστρῶν ἄνθη διατηροῦνται ἢ διαρκῶς εἰς τὸ ὕπαιθρον ἢ διαρκῶς ἐντὸς τῶν οἰθουσῶν. Ἄλλα πάλιν ὅταν εἶναι ὑπερβολικὸν ψῦχος, τοποθετοῦνται εἰς τοὺς διαδρόμους καὶ τὰς αἰθούσας, καὶ ὅταν παρέλθῃ τὸ ψῦχος, ἐξάγονται εἰς τὸ ὕπαιθρον. Τῶν ἐν ὑπαίθρῳ διαρκῶς διατηρουμένων ἀλλάσσεται ἡ θέσις ἀναλόγως τῆς ἐποχῆς. Τὸν χειμῶνα τίθενται εἰς μέρος μεσημβρινὸν καὶ εὐήλιον, τὴν δὲ ἄνοιξιν καὶ τὸ θέρος εἰς μέρη δροσερὰ καὶ σκιερὰ κατὰ τὸ εἶδος τοῦ φυτοῦ.

Τὸ πότισμα ἀπαιτεῖ μεγάλην προσοχήν.

Ἡ μεγάλη ὑγρασία βλάπτει τὰ ἄνθη ἀλλὰ καὶ ἡ ξηρασία, ἂν παραταθῇ, ἐπιφέρει τὴν ξήρανσίν των. Ὁ ἐξησκημένος ἀνθοκόμος γνωρίζει πότε διψοῦν τὰ φυτὰ καὶ δὲν περιμένει νὰ ἐμφανισθοῦν συμπτώματα τῆς δίψης αὐτῶν. Κατὰ γενικὸν κανόνα ἡ ἐπιφάνεια τοῦ δοχείου πρέπει νὰ διατηρῆται πάντοτε ἐν μετρίᾳ ὑγρασίᾳ, καὶ νὰ σκαλίζεται συχνὰ ὅπως ἀερίζωνται καλλίτερον αἱ ρίζαι.

Τὸ πότισμα γίνεται μὲ λεπτὸν ποτιστήριον τὸν μὲν χειμῶνα καὶ τὸ φθινόπωρον ὅταν παρέλθῃ τὸ πρωϊνὸν ψῦχος, τὴν δὲ ἄνοιξιν καὶ τὸ θέρος μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου. Τὰ ἐντὸς τῶν δωματίων φυτὰ ποτίζονται καθ' οἱανδήποτε ὥραν.

Τὸ καταλληλότερον ὕδωρ διὰ πότισμα θεωρεῖται τὸ βρόχινον καὶ τὸ πηγαῖον.

Ἐντὸς τῶν αἰθουσῶν ἐκλέγονται καὶ διατηροῦνται μόνον τὰ φυτὰ ἐκεῖνα, τὰ ἔχοντα ὡραῖα φύλλα καὶ οὐχὶ ἄνθη. Τὰ ἄνθη ἐπειδὴ ἀποβάλλουσιν ἄφθονον ἀνθρακικὸν ὀξύ, μολύνουσι τὴν ἀτμοσφαῖραν καὶ βλάπτουν εἰς τὴν ὑγείαν. Τοὐναντίον δὲ τὰ ἔχοντα ὡραῖα φύλλα φυτὰ καθαρίζουν τὴν ἀτμοσφαῖραν καὶ καθίστανται τερπνὰ καὶ ὠφέλιμα.

Αἱ αἰθουσαι ἐντὸς τῶν ὁποίων διατηροῦνται φυτὰ πρέπει νὰ φωτίζωνται καλῶς καὶ νὰ ἀερίζωνται τακτικῶς. Αἱ γάστραι τοποθετοῦνται ἀραιῶς διὰ νὰ μὴ περιπλέκωνται τὰ φύλλα τῶν φυτῶν καὶ νὰ σκιάζωσι τὰ μὲν τὰ δέ.

Ἐπειδὴ δὲ τὰ φυτά, ἂν μένουν εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν, ἀναπτύσσονται μερικῶς, ἀνάγκη ὅπως ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος τὰ σκιαζόμενα φύλλα στρέφωνται πρὸς τὸ φῶς.

Ὁ κονιορτὸς βλάπτει μεγάλως τὰ φυτά. Ἐπομένως πρέπει αὐτὰ ἅπαξ τοὐλάχιστον τῆς ἑβδομάδος νὰ πλύνωνται μὲ ὕδωρ ἔχον τὴν ἰδίαν θερμοκρασίαν, τὴν ὁποίαν ἔχει τὸ δωμάτιον ἐντὸς τοῦ ὁποίου διατηροῦνται. Ἡ πλύσις γίνεται μὲ σπόγγον καὶ μετὰ προσοχῆς. Ἀλλ' ἐπειδὴ ὑπάρχουσι φυτὰ ἔχοντα φύλλα χνοώδη, τριχωτὰ ἢ ἀκανθωτά, δὲν δυνάμεθα νὰ πλύνωμεν αὐτὰ διὰ σπόγγου ἢ διὰ ψήκτρας. Τότε ἀναστρέφομεν τὰ δοχεῖα καὶ τὰ λούομεν ἀφθόνως διὰ σύριγγος.

Παρατηροῦμεν πολλάκις ὅτι τὰ φυτά μας δὲν εὑρίσκονται εἰς καλὴν κατάστασιν. Τοῦτο προέρχεται συνήθως ἢ ἀπὸ τὴν ὑπερβολικὴν ξηρασίαν ἢ ὑγρασίαν ἢ ἀπὸ σκώληκας εἰσχωρήσαντας εἰς τὰς ρίζας αὐτῶν.

Καὶ ἂν μὲν τὸ κακὸν προέρχηται ἐκ τῆς ξηρασίας, τὰ ποτίζομεν κατ' ἀρχὰς μετρίως καὶ κατόπιν ἀφθόνως. Ἂν δὲ ἀπὸ τὴν ὑγρασίαν, παύομεν τὸ πότισμα ἐπ' ὀλίγας ἡμέρας. Ἂν ὅμως οὐδὲν τούτων παραβλάπτῃ τὰ φυτά, τότε ἀναστρέφομεν τὰς γάστρας, ἐξάγομεν τὰ φυτὰ μεθ' ὅλου τοῦ χώματός των, ἐρευνῶμεν, εὑρίσκομεν τοὺς σκώληκας, τοὺς καταστρέφομεν, θέτομεν πάλιν τὴν μᾶζαν ἐντὸς τοῦ δοχείου καὶ τὴν ποτίζομεν ἀμέσως.

Πρέπει ν' ἀνανεῶμεν κατ' ἔτος τὸ σχῆμα τῶν γαστρῶν καὶ νὰ ἀλλάσωμεν αὐτὰς ὅταν παρατηρῶμεν ὅτι τὰ φυτὰ ἀπαιτοῦν μεγαλείτερον χῶρον. Ἡ ἀνανέωσις τῆς γῆς καὶ ἡ ἀλλαγὴ τῶν δοχείων πρέπει νὰ γίνεται ὀλίγον πρὸ τῆς κυκλοφορίας τῶν φυτῶν, κατὰ τὰς ἀρχὰς Μαρτίου, διότι κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην τὰ φυτὰ ὑποφέρουν ὀλιγώτερον ἐκ τῆς ἀλλαγῆς ταύτης.

Τρόπος καλλιεργείας ἀνθέων τινων.

1. Αἰγόκλημα. Ταῦτα εἶναι ἀναρριχώμενα καὶ μή. Διὰ μὲν τὰ ἀναρριχώμενα ἀπαιτεῖται γῆ ἐλαφρὰ καὶ δροσερὰ καὶ μέρος ἡμισκιαζόμενον. Φυτεύονται παρὰ τοὺς τοίχους καὶ τὰ κιγκλιδώματα.

2. Ἀγραμπελιά (Κλιματίς.) Ἀπαιτεῖται γῆ ἐλαφρά.

3. Ἀγριόκλημα (Λυκίσκος). Πολλαπλασιάζεται διὰ τῆς σπορᾶς.

4. Ἀζάλεια. Αὕτη εὐχαριστεῖται εἰς δροσεροὺς καὶ συσκίους τόπους καὶ εἰς γῆν φυτικήν. Καλλιεργεῖται ἐν ὑπαίθρῳ, ὑπὸ σκιὰν ἢ ὑποσκίασμα καὶ ἐντὸς γαστρῶν. Βλάπτεται ἀπὸ τὴν στεγνότητα τῆς γῆς καὶ ἀπὸ μεγάλην ὑγρασίαν, ὥστε πρέπει νὰ ποτίζηται μετὰ προσοχῆς. Τὴν ἄνοιξιν καὶ τὸ θέρος τὰ φύλλα της πρέπει νὰ δροσίζωνται κατὰ πᾶσαν ἐσπέραν. Διὰ τὸ πότισμα αὐτῆς εἶναι ἀκατάλληλον τὸ φρεάτιον ὕδωρ. Κλα-

δευομένη ἀποκτᾷ διάφορα σχήματα.

5. Ἀκακία. Ὑπάρχουσι πολλὰ αὐτῆς εἴδη. Αἱ ἀκακίαι ἀπαιτοῦσι κλίματα μεσημβρινά, καὶ πολλαπλασιάζονται διὰ σπορᾶς κατὰ φθινόπωρον καὶ ἄνοιξιν, εἴτε ἐν τοῖς κήποις εἴτε ἐντὸς γαστρῶν, ὅπερ προτιμότερον διὰ τὰ ψυχρὰ μέρη. Τὰ σπέρματα τῶν ἀκακιῶν βραδύνουσιν ἐνίοτε νὰ βλαστήσωσιν, ἀφ' οὗ δὲ ἀναπτυχθῶσιν ὀλίγον μεταφυτεύονται τὸν χειμῶνα ἐπὶ τόπου.

Εἰς τὸ γένος τῶν ἀκακιῶν ὑπάγονται τὸ *γκιοὺλ ἰβριοὶμ* καὶ ἡ *γαζία*.

6. Ἀμάραντον. Τοῦτο πολλαπλασιάζεται διὰ σπορᾶς κατὰ φεβρουάριον ἢ μάρτιον.

7. Ἀνεμώνη. Ἡ ἄνθησις αὐτῆς ἄρχεται τὸν χειμῶνα καὶ παρατείνεται σχεδὸν μέχρι τέλους τῆς ἀνοίξεως. Ἀρέσκεται εἰς γῆν ἐλαφρὰν καὶ γόνιμον. Πολλαπλασιάζεται διὰ σπορᾶς κατὰ φεβρουάριον καὶ μάρτιον. Τὰ φυτάρια μεταφυτεύονται κατὰ ὀκτώβριον καὶ ἄνθοῦσι μετὰ διετίαν ἢ τριετίαν. Αἱ ἀνεμῶναι καλλιεργοῦνται καὶ ἐντὸς γαστρῶν. Μετὰ τὴν πλήρη ἀπάνθησιν καὶ τὴν ξήρανσιν τῶν φύλλων ἐξάγονται τῆς γῆς αἱ ῥίζαι, ἀερίζονται ὀλίγον καὶ τοποθετοῦνται ἐντὸς πηλίνων ἀγγείων, τὰ ὁποῖα φυλάσσονται εἰς μέρος ξηρὸν μέχρι τοῦ φθινοπώρου, ὅτε ἐπαναλαμβάνεται ἡ φύτευσις.

8. Ἀντίρρινον (Σκυλάκι). Πολλαπλασιάζεται διὰ σπορᾶς κατὰ Σεπτέμβριον καὶ Φεβρουάριον ἢ Μάρτιον. Τὰ ἐκ τῆς φθινοπωρινῆς σπορᾶς φυτάρια, φυτευόμενα κατὰ Νοέμβριον ἢ Δεκέμβριον, ἀνθοῦσι τὴν ἀμέσως ἐρχομένην ἄνοιξιν. Τὸ Ἀντίρρινον εὐδοκιμεῖ εἰς ὅλα τὰ ἐδάφη, ἀναπτύσσεται εὐκόλως καὶ διατηρεῖται τὸ θέρος ἄνευ συνεχῶν ποτισμάτων.

9. Βαλσαμίνη (Σκουλαρίκια τῆς βασίλισσας). Πολλαπλασιάζεται διὰ σπορᾶς κατὰ Μάρτιον, εὐδοκιμεῖ εἰς λελιπασμένα ἐδάφη καὶ φυτεύεται ὅταν τὰ φυτὰ ἐνδυναμωθοῦν καλῶς καὶ κατὰ ἡμέραν δροσεράν, ἰδίως τὴν ἑσπέραν. Τὰ νεοφυτευθέντα φύλλα εἶναι καλὸν νὰ καλύπτωνται μὲ παχέα φύλλα καὶ κλαδίσκους ἐπί τινας ἡμέρας μέχρι τῆς ῥιζώσεως αὐτῶν.

10. Βανίλλια. Ἀρέσκεται εἰς γῆν ἀμμοαργιλώδη καλῶς λελιπασμένην καὶ εἰς μέρος μεσημβρινόν, εὐάερον καὶ εὐήλιον. Ἀγαπᾷ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θέρους συχνὸν πότισμα. Πολλαπλασιάζεται διὰ σπορᾶς, κυρίως ὅμως διὰ μοσχευμάτων ὑπὸ ὑέλινον κώδωνα κατὰ Μάρτιον ἢ Αὔγουστον. Τὰ μοσχεύματα λαμβάνονται ἐκ μοσχευμάτων τῆς ἀνοίξεως καλῶς ἐσχηματισμένων.

11. Βασιλικός (Ὠκιμον). Σπείρεται συνήθως κατὰ Φεβρουάριον καὶ Μάρτιον, φύεται κατ' Ἀπρίλιον καὶ Μάϊον καὶ εὐδοκιμεῖ εἰς τὴν κόπρον τῶν κεραμοφόρων ζώων.

12. Βατράχιον. Ἀπαιτεῖ γῆν ἐλαφράν, δροσεράν καὶ γόνιμον, μεμιγμένην μετὰ κοπροχώματος καλῶς κοσκινισμένου. Σπείρεται κατὰ Σεπτέμβριον, Ὀκτώβριον ἢ Φεβρουάριον. Τὰ νέα φυτὰ ἐντὸς ἑνὸς ἔτους σχηματίζουσι παχείας ῥίζας, αἱ ὁποῖαι μετὰ τὴν ἀποξήρανσιν τῶν φύλλων ἐκθάπτονται καὶ φυτεύονται ἀραιῶς κατὰ Ὀκτώβριον ἢ Νοέμβριον εἰς ἄλλο μέρος. Μετὰ τὴν ἀπάνθησιν τῶν βατραχίων κόπτονται οἱ ἀνθοφόροι καυλοί, (ἐκτὸς τῶν ὁρισθέντων πρὸς συλλογὴν σπόρου), ἐλαττοῦται τὸ πότισμα αὐτῶν καὶ μετὰ τὴν ἐντελῆ ἀποξήρανσιν τῶν φύλλων ἐκθάπτονται αἱ ῥίζαι, ἀποχωρίζονται, ἁπλοῦνται εἰς μέρος σκιερὸν ἐπί τινας ἡμέρας ὅπως ἀερισθῶσι, καὶ φυλάσσονται κατόπιν ἐντὸς γαστρῶν τοποθετουμένων εἰς δωμάτια ξηρὰ καὶ μὴ εὐήλια.

13. Βεγόνια. Ἀπαιτεῖ γῆν συγκειμένην κατὰ τὸ $^1/_3$ ἀπὸ καστανόχωμα, κατὰ $^1/_3$ ἀπὸ κοπρόχωμα καὶ κατὰ τὸ $^1/_3$ ἀπὸ λεπτὴν ποταμίαν ἄμμον. Πολλαπλασιάζεται διὰ σπορᾶς, διὰ μοσχευμάτων, διὰ φύλλων κλ. Κατὰ τὸ στάδιον τῆς βλαστήσεως αἱ βεγόνιαι ἀπαιτοῦν ἄφθονον πότισμα, ἀλλὰ μετ' αὐτὴν τοῦτο πρέπει νὰ μετριάζηται.

14. Βιβοῦρνον (Ψευδοδάφνη ἢ Ῥοδοδάφνη). Ἀρέσκεται εἰς γῆν κηπαίαν καὶ πολλαπλασιάζεται διὰ σπορᾶς τὸ φθινόπωρον καὶ τὴν ἄνοιξιν καὶ διὰ καταβολάδων τὸν χειμῶνα. Φυτεύεται κατὰ Σεπτέμβριον καὶ Ὀκτώβριον καὶ κατὰ Μάρτιον καὶ Ἀπρίλιον.

15. Βικτωρία ἡ βασιλική. Φυτὸν μέγιστον, παράγον ἄνθη μέγιστα καὶ ὡραιότατα, κατ' ἀρχὰς μὲν λευκά, εἶτα δὲ ῥοδόχροα καὶ τέλος κόκκινα. Ἀγαπᾷ τὸ ὕδωρ καὶ φύεται ἐντὸς εὐρείας δεξαμενῆς, τῆς ὁποίας τὸ ὕδωρ ἀνανεοῦται καὶ ἡ θερμοκρασία διατηρεῖται εἰς 21 βαθμοὺς ἑκατονταβάθμου.

16. Βιολέττα (Μαθιόλη). Ἀγαπᾷ γῆν παχείαν καὶ πολλαπλασιάζεται διὰ σπορᾶς κατ' Αὔγουστον — Σεπτέμβριον ἢ κατὰ Φεβρουάριον — Μάρτιον. Ὑπάρχουσι βιολέτται διπλαῖ καὶ μονᾶϊ. Φοβοῦνται τὸ ὑπερβολικὸν ψῦχος καὶ ἀπαιτοῦσι μέτριον πότισμα. Τὰς βιολέττας καθιστῶσι πολυκλάδους καὶ πολυανθεῖς, κορυφολογοῦντες δὶς καὶ τρὶς τοὺς πρώτους βλαστούς.

Γαζία (Ἴδε Ἀκακία).

17. Γαλάζιος κρῖνος (Ἶρις). Πολλαπλασιάζεται εὐκόλως διὰ τῶν κονδύλων ἢ τῶν βολβῶν ἀπὸ Σεπτεμβρίου — Ἀπριλίου καὶ διὰ σπορᾶς κατὰ φθινόπωρον καὶ ἄνοιξιν. Εὐδοκιμεῖ εἰς ἔδαφος παντὸς εἴδους.

18. Γαρδένια. Καλλιεργεῖται ἐν γάστραις καὶ εἰς ἔδαφος καὶ μέρη ἡμίσκια καὶ δροσερά. Ἀγαπᾷ ἔδαφος ἐλαφρόν, καλῶς λελιπασμένον καὶ συχνὰ πο-

τίσματα. Πολλαπλασιάζεται διὰ καταβολάδων καὶ μοσχευμάτων ἐντὸς φυτοθαλπίου.

19. Γαρύφαλον (Διάνθος). Πολλαπλασιάζεται διὰ σπορᾶς, μοσχευμάτων καὶ καταβολάδων.

Αἱ ἐξ ἁπλῶν διάνθων σποραὶ σπανίως δίδουσι διπλᾶς ποικιλίας, διὸ προτιμῶνται τὰ σπέρματα τῶν διπλῶν ποικιλιῶν. Διὰ τοιούτων σπορῶν ἀποκτῶνται νέαι διπλαῖ ποικιλίαι, ἐνίοτε δὲ κατὰ πολὺ ἀνώτεραι τῶν παραγαγόντων αὐτὰς ἀτόμων.

Ἡ σπορὰ γίνεται κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ φθινοπώρου ἢ κατὰ Φεβρουάριον καὶ Μάρτιον ἐντὸς κοινῆς γῆς μεμιγμένης μετὰ καλῶς χωνευμένης κόπρου καὶ ὀλίγης ποταμίου ἄμμου. Τὰ ἐκ τῆς φθινοπωρινῆς σπορᾶς φυτὰ μεταφυτεύονται ἐν φυτωρίῳ τὸ φθινόπωρον, ὅπου σκαλίζονται συχνὰ καὶ ποτίζονται ὁσάκις εἶναι ἀνάγκη. Προτιμότερος εἶναι ὁ διὰ μοσχευμάτων πολλαπλασιασμός. Κατὰ Ὀκτώβριον — Νοέμβριον ἐκλέγονται καλοὶ κλάδοι καὶ κόπτονται ὁριζοντίως εἰς τὸ μέσον ἑνὸς κόμβου. Εἰς τὸ κάτω μέρος καὶ εἰς τὸ μέσον τοῦ κόμβου σχίζονται τὰ μοσχεύματα διὰ κοπτεροῦ μαχαιρίου, ἀφαιροῦνται τὰ κάτω φύλλα καὶ ἀμέσως φυτεύονται ἐντὸς δοχείων. Μετὰ τὴν φύτευσιν ποτίζονται καλῶς καὶ τὸ πότισμα ἐπαναλαμβάνεται ὅταν εἶναι ἀνάγκη. Τὰ μοσχεύματα αὐτὰ μέχρις οὗ κάμωσι ῥίζας, τὸ ὁποῖον συμβαίνει μετὰ 2 — 3 ἑβδομάδας, πρέπει νὰ φυλάσωνται εἰς μέρος σκιερόν. Μετὰ παρέλευσιν 5—6 μηνῶν τὰ ἐκ τῶν μοσχευμάτων ἀναπτυχθέντα αὐτὰ φυτὰ ἀνθοῦσιν.

Ὁ διὰ διὰ καταβολάδων πολλαπλασιασμὸς γίνεται εὐθὺς μετὰ τὴν ἐξάνθησιν. Ἡμέρας τινὰς πρότερον παύει τὸ πότισμα ὅπως οἱ κλάδοι καταστῶσιν εὐλύγιστοι. Μετὰ τὴν ἐντελῆ ῥίζωσιν ἀποχωρίζονται αἱ καταβολάδες συνήθως κατὰ φθινόπωρον ἢ ἄνοιξιν καὶ φυτεύονται μετὰ τῆς περὶ τὰς ῥίζας μάζης.

Τῶν γαροφάλων πρέπει νὰ καθαρίζωνται συνεχῶς τὰ κιτρινίζοντα ἢ ξηρὰ φύλλα καὶ οἱ ξηραινόμενοι κλάδοι. Τὰ ἐν ταῖς γάστραις καλλιεργούμενα εὐδοκιμοῦν ἐντὸς κοινῆς κόπρου τῶν σταύλων καλῶς χωνευμένης καὶ μεμιγμένης μὲ $^1/_5$ κοινῆς γῆς.

20. Γεράνιον (Πελαργόνιον). Ταῦτα ὅπου τὸ ψῦχος τὸν χειμῶνα εἶναι δριμύ, θέτονται εἰς μέρος ἐστεγασμένον ἢ ἐντὸς θερμοκηπίων, κατὰ λόγον τῆς ψυχρότητος τοῦ κλίματος. Ἀπαιτοῦσι γῆν ἐλαφράν, ἀναμεμιγμένην μὲ φυτογῆν ἢ κατανόχωμα. Τὰ διαδοχικῶς ξηραινόμενα φύλλα των πρέπει νὰ καθαρίζωνται πρὸς τούτοις δὲ νὰ κλαδεύωνται κατ' ἔτος καὶ νὰ ἀλλάσσηται τὸ χῶμα τῶν γαστρῶν ὡς καὶ αἱ γάστραι κατὰ λόγον τοῦ μεγέθους τῶν φυτῶν.

Ἡ κλάδευσις καὶ ἡ ἀλλαγὴ τῶν γαστρῶν γίνεται κατὰ Σεπτέμβριον — Ὀκτώβριον, ἀλλὰ καλὸν εἶναι τῆς ἀλλαγῆς τῆς γάστρας νὰ προηγῆται ἡ κλάδευσις. Τὰ γεράνια πολλαπλασιάζονται διὰ σπορᾶς καὶ μοσχευμάτων, ἀλλὰ προτιμότερον τὸ δεύτερον. Τοῦτο γίνεται κατὰ πᾶσαν ἐποχὴν τοῦ ἔτους.

21. Γιασεμί (Ἰασμος). Πολλαπλασιάζεται διὰ μοσχευμάτων τὸν χειμῶνα καὶ διὰ καταβολάδων κατὰ Φεβρουάριον, ἀλλ' ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς, τηρουμένης πάντοτε ὑγρᾶς. Ἐκ τῶν κόμβων τῶν καταβολάδων γεννῶνται κατὰ τὴν ἄνοιξιν καὶ τὸ θέρος ῥίζαι. Τὸ φθινόπωρον χωρίζονται εἰς τεμάχια καὶ φυτεύονται ἐπὶ τόπου. Τὸ γιασεμὶ ἀπαιτεῖ γῆν ἐλαφρὰν καὶ κλαδεύεται κατὰ Φεβρουάριον.

22. Γιοῦλι (Ἴον, κοινῶς Μενεξές). Ἀπαιτεῖ γῆν ἐλαφράν, βαθεῖαν καὶ γόνιμον, μέρος σκιερὸν καὶ συχνὸν πότισμα. Πολλαπλασιάζεται διὰ τῆς διαιρέσεως τοῦ ποδὸς ἤτοι τῶν παραφυάδων ἰδίως κατὰ φθινόπωρον, ἀλλὰ δύναται νὰ γίνῃ τοῦτο καὶ μέχρι Φεβρουαρίου καὶ Μαρτίου.

23. Γκιοὺλ Ἰβρισὶμ (Ἴδε Ἀκακία).

24. Δαλία. Ἀπαιτεῖ γῆν ἐλαφρὰν καὶ ἀφθόνως λελιπασμένην. Πολλαπλασιάζεται διὰ σπορᾶς καὶ διὰ διαιρέσεως τῆς ῥίζης. Διὰ τῆς σπορᾶς ἀποκτῶνται καὶ ποικιλίαι, σπείρονται δὲ κατὰ Φεβρουάριον καὶ Μάρτιον. Κατ' ἀρχὰς ἡ Δαλία ἀπαιτεῖ μέτριον πότισμα, ὅταν ὅμως ἀποκτήσῃ ὕψος ὑπὲρ τὴν σπιθαμήν, ποτίζεται συχνότερον καὶ βοτανίζεται τακτικῶς. Ἐπειδὴ οἱ κλάδοι εἶναι τρυφεροὶ τὰ δὲ ἄνθη βαρέα, τίθεται παρὰ τὴν ῥίζαν ἑκάστου φυτοῦ μικρὸν ξυλάριον. Μετὰ τὸν πρῶτον παγετὸν κόπτονται τὰ στελέχη μέχρι λαιμοῦ κατὰ ἡμέραν ξηράν, ἐκθάπτονται αἱ ῥίζαι μετὰ προσοχῆς, ἁπλοῦνται εἰς μέρος σκιερόν, εἶτα τοποθετοῦνται ἐντὸς ξηροῦ ὑπογείου. Καλὸν νὰ τίθενται ἐντὸς ποταμίας ἄμμου ὅπου διατηροῦνται καλῶς μέχρι Μαρτίου, ἐποχῆς τῆς φυτεύσεως, ὅτε χωρίζονται καὶ φυτεύονται.

25. Δάφνη. Ἀγαπᾷ γῆν ἐλαφρὰν καὶ πολλαπλασιάζεται διὰ σπερμάτων καὶ καταβολάδων.

26. Δελφίνιον (Καπουτσίνος). Πολλαπλασιάζεται διὰ σπορᾶς κατ' Αὔγουστον καὶ Σεπτέμβριον ἢ Φεβρουάριον καὶ Μάρτιον καὶ εὐδοκιμεῖ εἰς γῆν κηπαίαν καὶ ἐλαφράν.

27. Δενδρολίβανον (Λιβανωτίς). Πολλαπλασιάζεται εὐκόλως διὰ μοσχευμάτων, καταβολάδων καὶ παραφυάδων ἀπὸ τοῦ φθινοπώρου μέχρι τέλους τῆς ἀνοίξεως.

28. Δενδρομολόχη (Ἀλθαία). Πολλαπλασιάζεται διὰ σπορᾶς κατὰ φθινόπωρον καὶ ἄνοιξιν καὶ διὰ παραφυάδων καὶ μοσχευμάτων κατὰ τὸν χειμῶνα.

Τὰ ἐκ τῆς σπορᾶς φυτάρια φυτεύονται τὸν χειμῶνα ἢ τὴν ἀνοιξιν.

29. Διατσίντο (Πολυανθές. Τεμπέρι). Πολλαπλασιάζεται διὰ βολβαρίων, τὰ ὁποῖα χωρίζονται τὸ θέρος καὶ φυλάσσονται εἰς μέρος ξηρόν. Ταῦτα φυτεύονται ἐν ὑπαίθρῳ κατὰ Μάρτιον ἢ κατὰ φθινόπωρον ἐντὸς γαστρῶν, αἱ ὁποῖαι φυλάσσονται κατὰ τὸν χειμῶνα εἰς μέρος ὑπόστεγον. Ἀγαπᾷ συχνὸν πότισμα ἰδίως ὅταν καλλιεργῆται εἰς τὴν γῆν καὶ οὐχὶ ἐντὸς γαστρῶν.

30. Ἐχίτης (Ἡδύοσμος). Εὐδοκιμεῖ εἰς γῆν καλῶς λιπανθεῖσαν, πολλαπλασιάζεται δὲ διὰ σπερμάτων τὸ φθινόπωρον ἢ τὴν ἄνοιξιν καὶ διὰ μοσχευμάτων τὸν χειμῶνα.

31. Ζαμπάκι (Νάρκισσος). Εὐδοκιμεῖ εἰς γῆν κοινὴν ἐλαφρὰν καὶ ἀπαιτεῖ συχνὸν πότισμα, ἰδίως ὅταν πλησιάσῃ νὰ ἀνθίσῃ. Πολλαπλασιάζεται διὰ σπορᾶς τὸ φθινόπωρον ἢ τὴν ἄνοιξιν ἀλλ' ἰδίως διὰ βολβαρίων, τὰ ὁποῖα χωρίζονται κατὰ διετίαν ἢ τριετίαν καὶ φυτεύονται κατὰ Σεπτέμβριον ἢ Ὀκτώβριον. Οἱ βολβοὶ τῶν ναρκίσσων ἐκθάπτονται συνήθως κατ' ἔτος μετὰ τὴν ξήρανσιν τῶν φύλλων καὶ φυλάσσονται εἰς μέρος ξηρὸν μέχρι τῆς ἐποχῆς τῆς φυτεύσεως.

32. Ζουμποῦλι (Ὑάκινθος). Πολλαπλασιάζεται διὰ σπορᾶς καὶ διὰ τῶν βολβαρίων. Σπείρεται συνήθως κατ' Αὔγ.—Σεπτ., οἱ δ' ἐκ τῆς σπορᾶς ἀναπτυχθέντες βολβοὶ ἐκθάπτονται μετὰ τριετίαν, κατὰ Μάϊον ἢ Ἰούνιον καὶ φυλάσσονται εἰς μέρος ξηρὸν μέχρι τῆς ἐποχῆς τῆς φυτεύσεώς των. Ὁ διὰ τῶν βολβῶν πολλαπλασιασμὸς γίνεται ἐπίσης κατ' Αὔγουστον, ἐντὸς γῆς ἐλαφρᾶς καὶ καλῶς λελιπασμένης διὰ χωνευμένης κόπρου.

Μετὰ τὴν ἀπάνθησιν κόπτονται τὰ ξηρὰ ἄνθη, ἀλλὰ τὸ πότισμα ἐξακολουθεῖ. Ἐλαττοῦται ὅμως βαθμηδὸν μέχρι τῆς ἀποξηράνσεως τῶν φύλλων, ὅτε παύει ἐντελῶς. Μετά τινας ἡμέρας ἐκθάπτονται οἱ βολβοί, ἁπλοῦνται ἐπὶ σανίδων ὅπως στεγνώσωσι καὶ φυλάττονται κατόπιν εἰς εὐάερα δωμάτια.

33. Ἠλίανθος (Ἥλιος). Πολλαπλασιάζεται διὰ σπορᾶς κατὰ Φεβρουάριον—Μάρτιον.

34. Ἤρις (Κρῖνος). Πολλαπλασιάζεται διὰ τῶν κονδύλων ἢ τῶν βολβῶν ἀπὸ Σεπτεμβρίου — Ἀπριλίου καὶ διὰ σπορᾶς κατὰ φθινόπωρον καὶ ἄνοιξιν. Εὐδοκιμεῖ εἰς παντὸς εἴδους χῶμα.

35. Καμέλια. Καλλιεργεῖται εἰς γῆν ἐλαφράν, ἀλλ' ἰδίως ἀπαιτεῖ γῆν προερχομένην ἐκ σήψεως φύλλων (φυτογῆς) ἀναμεμιγμένην κατὰ τὸ τρίτον μετὰ λεπτῆς ἄμμου, ἢ καστανόχωμα. Ἀπαιτεῖται ὅμως ἴδιος τρόπος τῆς φυτεύσεως τοῦ ἄνθους τούτου. Τοῦτο τέρπεται νὰ ἔχῃ πάντοτε ὑγρὰν τὴν περὶ τὰς ῥίζας

του γῆν, ἀλλὰ μεγάλως βλάπτεται ὅταν τὸ ὕδωρ λιμνάζῃ περὶ αὐτάς. Τούτου ἕνεκα ὅταν φυτεύωμεν καμέλιας ἐντὸς γαστρῶν, καλύπτομεν τὸν πυθμένα αὐτῶν διὰ χονδρῆς ποταμίας ἄμμου, ἢ διὰ μικρῶν κεραμιδίων ἢ ἀνθράκων ἀπὸ 5—10 ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου, ἐπ' αὐτῶν δὲ στρώνομεν μέρος τῆς ἑτοιμασθείσης γῆς καὶ φυτεύομεν τὴν καμέλιαν, προσέχοντες μὴ σκορπισθῇ τὸ περὶ τὰς ῥίζας αὐτῆς χῶμα.

Αἱ καμέλιαι ποτίζονται μόνον ὅταν διψῶσι καὶ πρέπει νὰ κλαδεύωνται. Ὅταν κάμνωσι πολλὰ ἄνθη, ἀποκόπτομεν τινὰ ἐξ αὐτῶν, ἰδίως τὰ κακέκτικά. Ἐπειδὴ ἀγαπῶσι τὴν δρόσον, ὠφελοῦνται ἐὰν κατὰ τὰς θερμὰς ἡμέρας τὰς δροσίζωμεν διὰ σύριγγος, ἡ ὁποία νὰ ῥίπτῃ ἐπὶ τῶν φύλλων τὸ ὕδωρ ἐν εἴδει βροχῆς. Τοῦτο εἶναι ἀναγκαιότατον καὶ πρὸς ἀπομάκρυνσιν τοῦ κονιορτοῦ, ἀλλ' ἀπαιτεῖται ὕδωρ καθαρώτατον, εἰ δυνατὸν βρόχινον ἢ πηγαῖον, ἀφ' οὗ τοῦτο μείνῃ ἐπί τινας ὥρας ἐν ἠρεμίᾳ ἐντὸς τοῦ δοχείου. Τὸ λούσιμον τοῦτο γίνεται ἀπὸ Ἰουνίου μέχρι Σεπτεμβρίου πρὸς τὸ ἑσπέρας. Αἱ καμέλιαι πολλαπλασιάζονται διὰ σπορᾶς, μοσχευμάτων καὶ καταβολάδων. Σπείρονται κατὰ τὴν ἄνοιξιν ἢ τὸ φθινόπωρον ἐντὸς φυτογῆς. Ὁ διὰ μοσχευμάτων πολλαπλασιασμὸς γίνεται κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς ἀνοίξεως ἐκ κλαδίων μονοετῶν, ἐντὸς γαστρῶν πλήρων φυτογῆς. Μετὰ τὴν φύτευσιν τὰ μοσχεύματα καλύπτονται δι' ὑελίνων κωδώνων ἢ δοχείων καὶ τίθενται εἰς μέρος σκιερὸν μέχρι τῆς ῥιζώσεως αὐτῶν, ὅτε φυτεύονται ἐντὸς γαστρῶν. Τὰ οὕτως ἐκ μοσχευμάτων ἀναπτυσσόμενα φυτὰ δύνανται νὰ ἐμβολιασθῶσι κατὰ τὸ ἑπόμενον ἔτος.

36. Καμπανάκια (Φαρδιτίς). Σπείρονται τὴν ἄνοιξιν ἐπὶ τόπου.

37. Κόστας. Ἀγαπᾷ γῆν γόνιμον καὶ ἄφθονα ποτίσματα. Πολλαπλασιάζεται διὰ παραφυάδων κατὰ Φεβρουάριον καὶ Μάρτιον καὶ διὰ σπορᾶς κατὰ φθινόπωρον καὶ ἄνοιξιν.

38. Λαλὲς (Τουλίπη). Πολλαπλασιάζεται διὰ σπορᾶς καὶ βολβαρίων. Φυτεύεται κατ' Αὔγουστον ἢ Σεπτέμβριον καὶ ἀγαπᾷ γῆν κηπαίαν, γόνιμον, ὀλίγον ἀμμώδη καὶ λελιπασμένην διὰ καλῶς χωνευμένης κόπρου. Αἱ τουλίπαι ἅμα φυτευθεῖσαι ἀπαιτοῦσι σκάλισμα, βοτάνισμα καὶ ἄφθονον πότισμα ὅταν διψῶσι.

Μετὰ τὴν ἀπάνθησιν κόπτονται οἱ καυλοὶ διὰ νὰ μὴ ἐξαντλῶνται τὰ κρόμμυα, μετὰ δὲ τὴν ἀποξήρανσιν τῶν φύλλων ἐξάγονται ἐκ τῆς γῆς οἱ βολβοὶ καὶ τοποθετοῦνται ἐντὸς κυτίων. Οὗτοι πρέπει νὰ ἐξάγωνται τὴν πρωΐαν καὶ ἑσπέραν, διότι ὁ ὑπερβολικὸς καῦσων τοὺς βλάπτει. Συνήθως ἡ ἐξαγωγὴ καὶ ὁ χωρισμὸς τῶν βολβαρίων γίνεται κατὰ τριετίαν, ἄλλοι ὅμως

τοὺς ἐξάγουσι κατ' ἔτος, καὶ τοὺς θέτουσιν ἐντὸς κυτίων, τὰ ὁποῖα τοποθετοῦν εἰς μέρος ξηρὸν καὶ σκιερόν.

Μετὰ ἕνα ἢ δύο μῆνας ἀφαιροῦνται αἱ ξηραὶ ῥίζαι καὶ οἱ γεγηρακότες ἐσωτερικοὶ χιτῶνες τῶν βολβῶν, ταὐτοχρόνως δὲ χωρίζονται τὰ βολβάρια, τὰ ὁποῖα θὰ χρησιμοποιηθοῦν πρὸς πολλαπλασιασμόν. Οὕτω οἱ βολβοὶ φυτεύονται κατ' Αὔγουστον —Σεπτέμβριον.

39. Λείριον (Κρῖνον). Ἀγαπᾷ γῆν εὔθρεπτον, δροσερὰν, γόνιμον καὶ μέρος μεσημβρινόν. Πολλαπλασιάζεται διὰ σπερμάτων ἀλλὰ συνηθέστερον διὰ τῶν βολβαρίων, τὰ ὁποῖα φυτεύονται κατὰ Σεπτέμβριον καὶ Ὀκτώβριον, εἰς βάθος 20—25 ἑκατοστομέτρων.

40. Λιπία ἡ κίτρωσμος (Λουΐζα). Ἔχει ὀσμὴν κιτρέας, εὐδοκιμεῖ εἰς γῆν κοινὴν καὶ εἰς μέρος μεσημβρινόν, ἀγαπᾷ συχνὸν πότισμα καὶ πολλαπλασιάζεται διὰ καταβολάδων τὸν χειμῶνα. Κλαδεύεται κατ' ἔτος κατὰ Φεβρουάριον.

41. Μαγνόλια. Ἀρέσκεται εἰς γῆν ἐλαφρὰν, ἀλλὰ γόνιμον καὶ εἰς μέρος σκιερόν, ὑγρὸν καὶ δροσερόν. Πολλαπλασιάζεται διὰ τῆς σπορᾶς ἅμα ὡριμάσωσι τὰ σπέρματα, ἅτινα σπείρονται ἐντὸς γαστρῶν περιεχουσῶν κοινὴν γῆν, ἀμμώδη ἢ φυτογῆν. Αἱ γάστραι τοποθετοῦνται ἐντὸς φυτοκομείων ἢ φωτεινῶν δωματίων, ὅταν δὲ τὰ φυτὰ ἐνδυναμωθῶσι, φυτεύονται εἰς ἄλλας γάστρας διατηρουμένας εἰς μέρη ὑπόστεγα ἐπὶ 2 — 3 ἔτη καὶ κατόπιν φυτεύονται ἐπὶ ἐδάφους κατὰ Σεπτέμβριον — Ὀκτώβριον καὶ Μάρτιον — Ἀπρίλιον.

42. Μαντζουράνα (Ὀρίγανον). Πολλαπλασιάζεται διὰ παρασπάδων καὶ εὐδοκιμεῖ εἰς γῆν κοινὴν ἐλαφρὰν.

43. Μαργαρίτα (Χρυσάνθεμον). Πολλαπλασιάζεται διὰ μοσχευμάτων κατὰ τὸ φθινόπωρον καὶ τὸν χειμῶνα.

44. Μέλισσα (Μελισσόχορτον). Πολλαπλασιάζεται εὐκόλως διὰ παραφυάδων καὶ παρασπάδων τὸ φθινόπωρον καὶ τὴν ἄνοιξιν.

45. Μυοσωτὶς (Μὴ μὲ λησμόνει). Ἀπαιτεῖ γῆν ὑγρὰν καὶ πολλαπλασιάζεται διὸ σπορᾶς κατ' Αὔγουστον — Σεπτέμβριον καὶ κατὰ Φεβρουάριον — Μάρτιον διὰ μοσχευμάτων καὶ παραφυάδων κατὰ φθινόπωρον καὶ χειμῶνα.

46. Μύρτος (Μυρτιά). Πολλαπλασιάζεται διὰ σπερμάτων, καταβολάδων, μοσχευμάτων καὶ παραφυάδων κατὰ τὸν χειμῶνα, φυτεύεται κατὰ Σεπτέμβριον— Ὀκτώβριον καὶ κατὰ Μάρτιον —Ἀπρίλιον καὶ ἀγαπᾷ συχνὸν πότισμα.

47. Νήριον (Ῥοδοδάφνη). Εὐδοκιμεῖ εἰς γῆν κοινὴν ἐλαφρὰν, ἀγαπᾷ συχνὸν πότισμα καὶ πολλαπλασιάζεται διὰ σπορᾶς, καταβολάδων καὶ μοσχευματων κατὰ Φεβρουάριον — Μάρτιον.

48. Νυκτολούλουδον (Μιραβιλὶς). Πολλαπλασιάζεται διὰ σπορᾶς τὴν ἄνοιξιν.

49. Νυμφαία. Ἀγαπᾷ τὸ ὕδωρ, ῥίζει ἐντὸς τῶν λιμνῶν καὶ τῶν στασίμων ὑδάτων καὶ πολλαπλασιάζεται διὰ χωρισμοῦ τοῦ ῥιζώματος καὶ διὰ σπορᾶς. Συνήθως τὸν χειμῶνα ἐξάγουσι τὰ ῥιζώματα τῆς Νυμφαίας καὶ τὰ φυλάττουσιν ἐντὸς ὑγρῶν δοχείων μέχρι τῆς ἀνοίξεως, ὁπότε τὰ βυθίζουσι πάλιν ἐντὸς τοῦ ὕδατος.

50. Ὀρτενσία (Ὑδράγγεια). Ἀρέσκεται εἰ γῆν ἐλαφρὰν καὶ δροσερὰν, διὰ τοῦτο καλὸν νὰ προτιμᾶται τὸ κασανόχωμα μεμιγμένον κατὰ $^1/_3$ μετὰ λεπτῆς ποταμίας ἄμμου. Ἀγαπᾷ μέρος ἡμίσκιον καὶ δροσερόν, συχνὸν πότισμα καὶ δρόσισμα τῶν φύλλων της διὰ λεπτῆς οὐριγγος κατὰ τοὺς μεγάλους καύσωνας.

Αἱ ἐντὸς γαστρῶν πρέπει νὰ μεταφυτεύωνται κατ' ἔτος ὅπως ἀλλάσσηται ἡ γῆ. Ἡ Ὀρτενσία κλαδεύεται κατ' ἔτος βαθέως κατὰ Ἰανουάριον, τὰ δὲ ἀποκοπτόμενα κλαδία φυτεύονται ἀμέσως εἰς γῆν ἐλαφρὰν καὶ ὑπὸ ὑέλινον κώδωνα διὰ νὰ ῥιζώσωσι ταχέως καὶ ν' ἀναπτυχθῶσι. Πολλαπλασίζονται καὶ δι' ἐρρίζων καταβολάδων τὸν χειμῶνα ἢ καὶ διὰ καταβολάδων κατὰ Φεβρουάριον — Μάρτιον Αἱ Ὀρτενσίαι, ποτιζόμεναι μὲ ὕδωρ, ἐντὸς τοῦ ὁποίου διελύθη σκωρία σιδήρου, μεταβάλλουσι τὸ χρῶμα τῶν ἀνθέων των ἀπὸ ῥοδοχρόου εἰς κυανοῦν. Τοιοῦτον ὕδωρ πᾶς τις δύναται νὰ ἔχῃ ἐὰν ἐντὸς δοχείου ὕδατος θέσῃ τεμάχια ἢ ῥινίσματα παλαιοῦ σιδήρου.

51. Πανσὲς (Ἰον). Πολλαπλασιάζεται διὰ σπερμάτων, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ λαμβάνωνται ἐκ φυτῶν φερόντων ὅσον οἷόν τε μεγαλειτέραν καὶ στρογγύλην στεφάνην. Οὕτως ἀποκτῶνται ὡραῖα ἄνθη κατά τε τὸ σχῆμα καὶ τὸ χρῶμα. Ἡ σπορὰ γίνεται συνήθως κατὰ Ἰούλιον —Αὔγουστον εἰς μέρος σκιερὸν εἴτε ἐν γάστραις, εἴτε ἐν πρασιαῖς, ἐντὸς γῆς μεμιγμένης μετὰ κοπροχώματος καὶ ὀλίγης λεπτῆς ποταμίας ἄμμου, καὶ ἀραιὰ ἵνα τὰ νέα φυτάρια ταχέως ἐνδυναμωθῶσι καὶ ἀναπτυχθῶσι.

Μετὰ τὴν σπορὰν ἐξακολουθεῖ συχνὸν πότισμα διὰ λεπτοῦ ποτιστηρίου, βοτάνισμα καὶ ἀραίωσις ἂν ἡ σπορὰ ἐγένετο πυκνή, ἀφ' οὗ δὲ τὰ νεαρὰ φυτὰ ἀναπτυχθῶσι φυτεύονται ἐπὶ ἐδάφους. Ἡ σπορὰ δύναται νὰ ἐξακολουθήσῃ μέχρι τοῦ Ὀκτωβρίου. Τὸ Ἰον ἀπαιτεῖ γῆν γόνιμον, ἄφθονον δὲ καὶ καλῶς χωνευμένον λίπασμα. Ἡ κόπρος τῶν ἀποπάτων συντελεῖ εἰς τὴν ζωηρότητα τῶν χρωμάτων καὶ τὸ μέγεθος τῶν ἀνθέων. Οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ ἔχωσι καλοὺς τύπους τοῦ φυτοῦ τούτου ἀπαραλλάκτους, κατορθοῦσι τοῦτο διὰ τῶν παραφυάδων, τὰς ὁποίας φυτεύουσι κατὰ Φεβρου-

άριον—Μάρτιον εἰς μέρος σκιερὸν καὶ ποτίζουσιν ἀφθόνως.

52. Παπαρούνα (Μήκων). Πολλαπλασιάζεται εὐκόλως διὰ σπορᾶς κατὰ φθινόπωρον καὶ ἄνοιξιν ἀλλὰ προτιμᾶται ἡ ἐαρινή, διότι οἱ Μήκωνες μεταφυτευόμενοι σπανίως εὐδοκιμοῦσι.

53. Ῥοιάνθεμον (Τσάρκι-φελέκ) (Passi flore). Ἀγαπᾷ γῆν ἐλαφρὰν καὶ δροσερὰν, πολλαπλασιάζεται δὲ εὐκόλως διὰ μοσχευμάτων καὶ καταβολάδων τὸν χειμῶνα καὶ δι' ἐμβολιασμοῦ τὴν ἄνοιξιν. Τὰ φυτὰ ταῦτα βλαστάνουσι καὶ αὐξάνουσι μετὰ μεγάλης δυνάμεως, δι' ὃ ἐξαντλοῦσι ταχέως τὸ ἔδαφος καὶ βλάπτουσι τὰ πλησίον αὐτῶν φυτά.

54. Πετούνια. Ἀρέσκεται εἰς γῆν ἐλαφρὰν μεμιγμένην μετὰ κοπροχώματος, λεπτῆς ἄμμου καὶ φυτογῆς, ἅπαξ δὲ καρποφορήσασα διασπείρεται εὐκόλως καθιστωμένη αὐτοφυὴς εἰς τοὺς κήπους.

55. Ῥεζεδᾶς. Εὐδοκιμεῖ εἰς ὅλα τὰ ἐδάφη, καὶ ἅπαξ καρποφορήσας σπείρεται ἀφ' ἑαυτοῦ διὰ τῶν καταπιπτόντων σπερμάτων. Σπείρεται κατὰ φθινόπωρον καὶ ἄνοιξιν, ἀλλ' ὁ ἐν πρασιαῖς κατ' Αὔγουστον — Σεπτέμβριον ἢ Φεβρουάριον — Μάρτιον, διότι μεταφυτευόμενος βραδύνει ν' ἀναπτυχθῇ. Ἐν περιπτώσει δὲ μεταφυτεύσεως δέον τὰ φυτὰ νὰ φέρωσι τὸ περὶ τὰς ῥίζας χῶμα.

56. Ῥοδῆ (Τριανταφυλλέα). Καλλιεργεῖται ἐν ὑπαίθρῳ καὶ ἐντὸς γαστρῶν, καὶ ἀναπτύσσεται ὅπου παρέχεται αὐτῇ ὀλίγον λίπασμα. Ἀλλ' ἰδίως εὐδοκιμεῖ καὶ ἀνθεῖ πλουσίως εἰς γῆν κηπαίαν κατά τι δροσερὰν καὶ καλῶς λελιπασμένην. Εἰς τὰς ἀμμώδεις καὶ ξηρὰς γαίας προτιμᾶται ἡ κόπρος τῆς ἀγελάδος. Ἀπαιτεῖ ἀέρα καὶ ἀρκετὸν φῶς ὅπως ἀναπτυχθῇ καὶ παραγάγῃ ἄνθη μὲ ζωηρὰ χρώματα. Ἐπίσης ὠφελεῖ βαθεῖα σκαφὴ κατὰ τὴν φύτευσιν τῆς ῥοδῆς. Πολλαπλασιάζεται διὰ σπορᾶς, μοσχευμάτων, παραφυάδων καὶ ἐμβολιασμοῦ.

Ἡ κόπρος μεγάλως συμβάλλει εἰς τὴν ζωηρὰν βλάστησιν, τὴν πλουσίαν ἄνθησιν καὶ τὴν ζωηρότητα τοῦ χρωματισμοῦ τῶν ῥόδων, καταλληλοτέρα δὲ εἶναι ἡ τῶν σταύλων καλῶς χωνευμένη. Ὁ λιπασμὸς γίνεται κατ' Ὀκτώβριον — Νοέμβριον. Ἡ ῥοδῆ περιλακκοῦται, ῥίπτεται ἀνάλογος δόσις κόπρου ἐντὸς τοῦ λάκκου καὶ ἀμέσως αὕτη καλύπτεται διὰ τοῦ ἐξαχθέντος χώματος. Ἐπίσης ὠφελεῖ τὴν ῥοδῆν ἡ στάκτη τῶν καυσοξύλων καὶ τῶν ξυλανθράκων. Ἡμίσεια ὀκὰ στάκτης ἀρκεῖ δι' ἑκάστην ῥοδῆν. Αὕτη περιλακκοῦται, ῥίπτεται γύρωθεν τοῦ λάκκου ἡ στάκτη, εἴτε μόνη εἴτε ἀναμεμιγμένη μετ' ἄλλου λιπάσματος, καλύπτεται ἀμέσως διὰ χώματος, εἶτα γίνεται ἄφθονον πότισμα.

Ἡ ῥοδῆ κατ' ἔτος καθαρίζεται καὶ κλαδεύεται μετὰ προσοχῆς. Καὶ αὕτη, ὡς καὶ τὰ λοιπὰ φυτά, προσβάλλεται ὑπὸ ἀσθενειῶν καὶ ἐντόμων. Τὰ μᾶλλον ἐπίφοβα εἶναι αἱ κάμπαι καὶ αἱ φθεῖρες (ψῶρα), τὸ μόνον δὲ μέσον πρὸς ἀπαλλαγὴν αὐτῶν εἶναι ἡ καθημερινὴ αὐτῶν καταδίωξις. Τὰς κάμπας εὑρίσκομεν εὐκόλως, διότι εἰς ὅσα φύλλα εὑρίσκονται, ταῦτα εἶναι συνεστραμμένα, τὰς δὲ φθείρας καταστρέφομεν δι' ἀφεψήματος νικοτιάνης (καπνοῦ) ἢ στακτονέρου.

Ἐπίσης προσβάλλουσι τὰς ῥοδὰς ἡ σκωρίασις καὶ ἡ λεύκανσις. Ἡ θειάφωσις πολλάκις ἐπιφέρει εὐχάριστον ἀποτέλεσμα, τὴν δὲ λεύκανσιν καταστρέφουσι ῥαντίζοντες τὰ προσβαλλόμενα μέρη διὰ μίγματος τριῶν μερῶν μαγειρικοῦ ἅλατος καὶ 100 μερῶν ὕδατος.

57. Τηλέγραφος. Πολλαπλασιάζεται διὰ μοσχευμάτων ἐντὸς φυτοκομείων. Δὲν ἀντέχει πολὺ εἰς τὸ ψῦχος.

58. Φασίολος. Παράγει ἄνθη κόκκινα, λευκὰ ἢ δίχροα, ἀναλόγως τῆς ποικιλίας. Καλλιεργεῖται ὡς οἱ κοινοὶ κηπευόμενοι φασίολοι καὶ σπείρεται τὴν ἄνοιξιν. Πολλαπλασιάζεται διὰ σπορᾶς καὶ διὰ μοσχευμάτων.

59. Χείρανθος (Κίτρινη βιολέττα). Πολλαπλασιάζεται εὐκόλως διὰ σπορᾶς, αἱ πληρανθεῖς δμως ποικιλίαι δὲν καρποφοροῦσι, δι' ὃ πολλαπλασιάζομεν ταύτας διὰ παραφυάδων (ξεμασχαλίδια). Οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ ἔχωσι πρωΐμους Χειράνθους, σπείρουσι κατὰ Ἰούλιον—Αὔγουστον καὶ φυτεύουσι τὰ ἀναπτυχθέντα φυτάδια κατὰ Σεπτέμβριον—Ὀκτώβριον. Ἡ σπορὰ δυνατὸν νὰ παραταθῇ μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου καὶ νὰ ἐπαναληφθῇ κατὰ Φεβρουάριον—Μάρτιον. Τὰ ἐκ τῆς ἐαρινῆς ἐποχῆς προερχόμενα φυτὰ ἀνθοῦσι τὸ ἑπόμενον ἔτος ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον. Τὸ κορυφαῖον ἄνθος τῶν Χειράνθων κόπτουσι συνήθως πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς διακλαδώσεως τῶν φυτῶν.

60. Νοῦκα (Ἀσκληπιάς). Εὐδοκιμεῖ εἰς μῖγμα κοινῆς γῆς, φυτογῆς, λεπτῆς ποταμίας ἄμμου καὶ καλῶς χωνευμένης κόπρου. Ἀρέσκεται εἰς σκιερὸν καὶ δροσερὸν μέρος καὶ ἀγαπᾷ τὸ συχνὸν κατάβρεγμα τῶν φύλλων διὰ σύριγγος. Πολλαπλασιάζεται εὐκόλως διὰ μοσχευμάτων ἐντὸς δοχείων, ἅτινα πληροῦνται διὰ τοῦ ἀνωτέρω μίγματος τῆς γῆς καὶ τοποθετοῦνται ἐντὸς φυτοκομείου ἢ δωματίων. Τὰ νέα φυτάδια ποτίζονται καὶ δροσίζονται ἐλαφρῶς, ἕως δου ῥιζοβολήσωσι καλῶς, ὅτε φυτεύονται εἰς ἄλλα μεγαλείτερα δοχεῖα, μεθ' ὅλης τῆς περὶ τὰς ῥίζας μάζης τῆς γῆς.

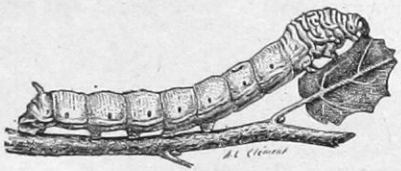
(Ἐκ τῆς Ἀνθοκομίας Π. Ν. Φιλαρέτου).

ΟΔΗΓΟΣ ΠΕΡΙ ΣΚΩΛΗΚΟΤΡΟΦΙΑΣ

Α΄ ΜΩΡΕΑ ΚΑΙ ΜΩΡΕΟΦΥΛΛΑ

Κυριωτέρα τροφὴ τοῦ μεταξοσκώληκος εἶναι, ὡς γνωστόν, ἡ μωρέα (μουργιά). Αὕτη ἔχει φύλλα λεπτά, εὔπεπτα καὶ κατάλληλα πρὸς τροφὴν τοῦ μεταξοσκώληκος. Καταλληλοτέρα πρὸς τοῦτο εἶναι ἡ λευκὴ μωρέα, δηλαδὴ ἡ ἀγρία, ἡ ὁποία ἔχει φύλλα σχήματος πλατανοφύλλων, μὲ ὀδοντωτὰ ἄκρα, λεπτά, ἐλαφρὰ καὶ πλούσιον φύλλωμα.

ΜΕΤΑΞΟΣΚΩΛΗΞ

Πολλαπλασιασμὸς τῆς μωρέας

Αὕτη πολλαπλασιάζεται κυρίως διὰ σπορᾶς. Λαμβάνομεν σπόρους ἀπὸ δένδρον ὑγιές, χονδρὸν καὶ καλοῦ φυλλώματος, δένδρον ἐξ ἐκείνων τῶν ὁποίων τὰ φύλλα δὲν ἐσυνάχθησαν ἐντὸς τοῦ ἔτους. Τοῦ δένδρου τούτου οἱ σπόροι εἶναι εὐρωστότεροι. Ἀφοῦ τοὺς καθαρίσωμεν, τοὺς πλύνωμεν καὶ τοὺς στεγνώσωμεν εἰς τὴν σκιάν, τοὺς διατηροῦμεν ἐντὸς φιαλῶν εἰς μέρος ξηρὸν καὶ εὐάερον. Ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ ἑτοιμάζομεν τὸ μέρος ὅπου θὰ σπείρωμεν τὸν σπόρον, ἀνασκάπτοντες τὸ ἔδαφος καλῶς διὰ σκαπάνης εἰς βάθος 25—30 ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου. Ἀφοῦ δὲ λιπάνωμεν (κοπρίσωμεν) τὸ μέρος τοῦτο, τὸ ἀφίνομεν νὰ χωνεύσῃ μέχρι τοῦ Μαρτίου, τότε δὲ τὸ σκάπτομεν πάλιν καὶ σπείρομεν τὸν σπόρον εἰς τὰ πεταχτὰ ἢ εἰς γραμμάς. Εἶτα τὸν καλύπτομεν μὲ ἐλαφρὸν στρῶμα χώματος, καὶ τέλος τὸν ποτίζομεν μὲ ἐλαφρὸν ποτιστῆρα.

Ὅταν τὰ φυτὰ φθάσουν εἰς ὕψος 50—60 ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου, τὰ ἀραιώνομεν ὡς ἑξῆς: Ποτίζομεν τὸ μέρος, εἰς τὸ ὁποῖον αὐτὰ ὑπάρχουν, καὶ τὴν ἐπιοῦσαν τὰ ἐξάγομεν δι' ἀξίνης. Ἀφοῦ δὲ καθαρίσωμεν ὀλίγον διὰ ψαλίδος τὰς τυχὸν πληγωθείσας ῥίζας των, τὰ φυτεύομεν εἰς ἄλλο προετοιμασθὲν μέρος, εἰς βάθος 30—35 ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου, ἀναλόγως τοῦ ὑγροῦ ἢ ξηροῦ τοῦ ἐδάφους, καὶ εἰς γραμμὰς ἀπεχούσας ἀλλήλων 80 ἑκατοστὰ τοῦ μέτρου. Ἀμέσως τὰ ποτίζομεν ἀφθόνως, κατὰ δὲ τὸν προσεχῆ Αὔγουστον δυνάμεθα νὰ τὰ ἐμβολιάσωμεν ἢ νὰ τὰ ἐγκεντρίσωμεν. Μετὰ παρέλευσιν 2—3 ἐτῶν, ἀφοῦ ἐν τῷ μεταξὺ τὰ περιποιηθῶμεν, ἤτοι τὰ ποτίζομεν, τὰ σκαλίζομεν κτλ. τὰ μεταφυτεύομεν εἰς τὸν μόνιμον μωρεῶνα, ἐν ἀποστάσει 5—6 μέτρων, τὸ δὲ ἀμέσως ἐρχόμενον ἔτος δυνάμεθα νὰ συλλέγωμεν τὰ φύλλα των.

Κατάλληλα φύλλα πρὸς τροφὴν τοῦ μεταξοσκώληκος.

Ὅλα τὰ μωρεόφυλλα δὲν εἶναι ἐξ ἴσου κατάλληλα πρὸς τροφὴν τοῦ σκώληκος, διότι ἡ ποιότης αὐτῶν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν φύσιν τοῦ ἐδάφους, ἀπὸ τὰ λιπάσματα, ἀπὸ τὴν ἐποχὴν τοῦ κλαδεύματος κτλ. Πρὸς τούτοις πρέπει νὰ ἐκλέγωμεν τὰ φύλλα τῶν μωρεῶν, αἱ ὁποῖαι ἔχουν καιρὸν νὰ κλαδευθοῦν, καὶ ἐκείνων, αἱ ὁποῖαι δίδουν φύλλα πολὺ ζωντανά. Πρέπει δὲ νὰ ἀποφεύγωμεν τὰ φύλλα τὰ νερουλά, τὰ βρεγμένα ἐκ τῆς βροχῆς ἢ τῆς ὑγρασίας, τὰ ξηραμένα ἢ ζυμωμένα, λασπωμένα, σκονισμένα καὶ τὰ παρόμοια.

Τὰ φύλλα πρέπει νὰ κόπτωνται πρὸ 5—6 ὡρῶν διὰ νὰ μένουν ὀλίγον καιρὸν κομμένα ὅπως πέσῃ ἡ φρεσκάδα των. Καλὸν νὰ κόπτωνται ἀφ' ἑσπέρας. Ἀνάγκη νὰ προσέχωμεν ὅπως μὴ σφίγγωμεν πολὺ τὰ εἰς τὸν μωρεῶνα γινόμενα δέματα. Ἅμα δὲ τὰ φέρωμεν εἰς τὸ σηροτροφεῖον, τὰ λύωμεν καὶ τὰ ἁπλώνωμεν ἀμέσως διὰ νὰ ἀερισθοῦν. Τὰ ἐντὸς καλάθου ἢ σάκκου τιθέμενα φύλλα οὐδέποτε πρέπει νὰ πιέζωνται διότι διατρέχουν κίνδυνον ζυμώσεως.

Καλλιέργεια τῆς μωρέας.

Ἡ μωρέα ἔχει ἀνάγκην καλλιεργείας διὰ σκαπάνης, τὸ δὲ σκάψιμον πρέπει νὰ γίνεται κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς ἀνοίξεως. Τοῦτο γίνεται ὅταν κατόπιν ἀφθόνων βροχῶν γίνῃ ἀνάγκη, ἀπαραίτητον ὅμως ὅπως τοῦτο ἐκτελῆται ἀμέσως μετὰ τὴν ἐκκοπὴν τῶν μωρεοφύλλων. Συγχρόνως μετὰ τοῦ τελευταίου τούτου σκαψίματος τῶν μωρεῶν γίνεται καὶ ὁ καθαρισμὸς αὐτῶν. Τὸ κόπρισμα καὶ τὸ πότισμα τῶν μωρεῶν εἶναι ἀπαραίτητα.

Πρέπει οἱ καλλιεργηταὶ ν' ἀποφεύγωσι πάντοτε τὰ λίαν ὑγρὰ μέρη ἢ τὴν παρὰ ποταμούς, λίμνας καὶ βάλτους φύτευσιν τῆς μωρέας, διότι ἐκτὸς τοῦ ὅτι αὕτη οὐδέποτε θὰ εὐ-

δοκιμήσῃ, θὰ προσβάλληται περιπλέον ἀπὸ διαφόρους ἀσθενείας, ὡς σήψεως ῥιζῶν κτλ. Πρὸς τούτοις τὸ φύλλον τῶν τοιούτων δένδρων γίνεται λίαν ὑδατῶδες καὶ προξενεῖ εἰς τοὺς σκώληκας ἀσθενείας, ἰδίως λιποθυμίαν ἢ μαλάκυνσιν.

Συλλογὴ τῶν φύλλων.

Τὰ φύλλα ἢ ἀποσπῶνται διὰ τῆς χειρὸς ἀπὸ τῶν κλάδων, ἢ οἱ κλάδοι κοπτόμενοι καὶ συστιβαζόμενοι μεταφέρονται εἰς τὸ σηροτροφεῖον. Τὰ μεταφερόμενα εἰς τὸ σηροτροφεῖον φύλλα καλὸν νὰ εἶναι σκεπασμένα μὲ μίαν σινδόνην. Ταῦτα τοποθετοῦνται κατὰ λεπτὰ στρώματα εἰς καθαρὸν καὶ εὐάερον μέρος τοὐλάχιστον ἐπὶ μίαν ὥραν, ἵνα καταπέσῃ ἡ φρεσκάδα των, καὶ πρέπει νὰ τὰ ἀνακινῶμεν ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμήν. Κατόπιν τὰ διαλέγομεν καὶ τὰ κόπτομεν εἰς τεμάχια μικρὰ εἴτε διὰ μαχαίρας εἴτε διὰ φυλλοκόπτου κατὰ τὰς πρώτας ἡλικίας τῶν σκωλήκων. Κατὰ τὴν τρίτην ἡλικίαν τὰ δίδομεν ὁλόκληρα μὲ κλαδίσκους καὶ ἀργότερον εἰς κλάδους. Τὰ λεπτοκομμένα φύλλα καλὸν νὰ τὰ ἀφίνωμεν ἐπὶ 10 λεπτὰ καὶ κατόπιν νὰ τὰ δώσωμεν εἰς τοὺς σκώληκας, διότι τότε τὰ χωνεύουσιν εὐκολώτερον.

Ἐὰν τέλος εἴμεθα ἠναγκασμένοι νὰ δώσωμεν εἰς τοὺς σκώληκας φύλλα βεβρεγμένα ἢ βεβλαμμένα ὑπὸ τοῦ πάγου, τῆς ὑγρασίας ἢ τῆς δρόσου, πρέπει νὰ τὰ στεγνώσωμεν ἐπ' ὀλίγον ἐπὶ πορώδους ὑφάσματος. Εἶτα καταβιβάζομεν ὀλίγον τὴν θερμοκρασίαν τοῦ σηροτροφείου καὶ ἐλαττόνομεν οὕτω τὴν ὄρεξιν τῶν σκωλήκων, οἱ ὁποῖοι τότε τρώγουσιν ὀλιγώτερον. Προτιμώτερον νὰ μὴ φάγουν οἱ σκώληκες ἐπαρκῶς, ἢ νὰ φάγουν φύλλα ὑγρὰ ἢ ζυμωμένα.

Πρέπει νὰ ἀπορρίπτωνται τὰ μοῦρα, τὰ κοτσάνια καὶ οἱ κλαδίσκοι. Δὲν πρέπει ποτὲ ὅταν σαρώνωμεν νὰ σηκώνωμεν σκόνιν, ἀλλὰ νὰ καθαρίζωμεν διὰ βρεγμένου πανίου ἢ σπόγγου μετὰ προσοχῆς.

Ὅπως ἡ ἐκτροφὴ δώσῃ εἰς ἡμᾶς πλείονα κέρδη, ἀπαιτεῖται *καθαριότης, ἀπολύμανσις, τακτικὴ θερμοκρασία, ἀερισμός, ἀραίωσις* καὶ *τακτικὴ τροφή.*

Β'. ΜΕΤΑΞΟΣΠΟΡΟΣ.

Ἀπαιτεῖται μεγίστη προσοχὴ εἰς τὴν ἀγορὰν τοῦ μεταξοσπόρου. Πρέπει οὗτος νὰ εἶναι καλὸς καὶ μικροσκοπημένος, ἤτοι παρασκευασθεὶς κατὰ τὸ *ἀπομονωτικὸν σύστημα τοῦ Παστέρ.* Πρέπει ὁ ἀγοραζόμενος μεταξόσπορος νὰ εἶναι καθαρός, νὰ μὴ ἔχῃ ξυλάρια ἢ ξένα σώματα, καὶ νὰ ἔχῃ ὅλος τὸ ἴδιον χρῶμα, δηλαδὴ σταχτόχρουν ἢ κυανόχρουν. Πρέπει νὰ παρατηροῦμεν μετὰ προσοχῆς μήτοι ὑπάρχουν ὠάρια κιτρινόχροα, τέλος δὲ τὸν δοκιμάζομεν ὡς ἑξῆς· Τὸν ῥίπτομεν ἐντὸς ποτηρίου πλήρους ψυχροῦ ὕδατος, ὅταν δὲ ἴδωμεν πολλὰ ὠάρια κιτρίνου ἢ ἄλλου χρώματος ἐπιπλέοντα, τοῦτο σημαίνει ὅτι ταῦτα εἶναι κενά.

Ἐὰν οἱ σκώληκες βραδύνουν νὰ ἐκκολαφθοῦν ἢ κατὰ τὴν ἐκκόλαψιν ἄλλοι μὲν μένουν μικροί, ἄλλοι δὲ μεγαλώνουν ἀνίσως, τοῦτο ἀποδεικνύει ὅτι ὁ μεταξόσπορος δὲν εἶναι καλός. Ζητεῖτε ἐπίσης σπόρον ἀναλόγως τοῦ μέρους, εἰς τὸ ὁποῖον θὰ τὸν ἐκθρέψετε. Π. χ. ὁ κάτοικος τῶν ὀρεινῶν μερῶν πρέπει ν' ἀγοράζῃ σπόρον ἐξ ἐργοστασίων, εὑρισκομένων εἰς μέρη ὀρεινά, καὶ ὁ τῶν πεδινῶν ἐξ ἐργοστασίων εὑρισκομένων εἰς μέρη πεδινά.

Ἐποχὴ ἀγορᾶς τοῦ μεταξοσπόρου καὶ διατήρησις αὐτοῦ.

Καλὸν νὰ ἀγοράζωμεν τὸν μεταξόσπορον ἕνα μῆνα τὸ πολὺ πρὸ τῆς ἐκκολάψεως, ἤτοι κατὰ Φεβρουάριον, ἀφήνοντες ἵνα οὗτος διαχειμάσῃ παρὰ τῷ ἐμπόρῳ ἢ προμηθευτῇ. Ἂν ὅμως τις τῶν ἐκτροφέων ἀνυπομονῇ νὰ ἀγοράσῃ αὐτὸν πρὸ τοῦ χειμῶνος, ἀνάγκη νὰ γινώσκῃ πῶς ὀφείλει νὰ τὸν διατηρήσῃ μέχρι τῆς ἀνοίξεως. Ὁ σπόρος, ὡς καὶ οἱ ἄνθρωποι, ἀναντέει, καὶ ἑπομένως θέλει ἀέρα. Διὰ τοῦτο οὐδέποτε πρέπει νὰ φυλάξωμεν τὸ περιέχον αὐτὸν κυτίον ἐντὸς ἐπίπλου πανταχόθεν κλειστοῦ ἢ ἐντὸς συρταρίου οὐδ' ἐπὶ ἓν λεπτόν, διότι τότε ὁ ἐντὸς τοῦ ὠαρίου σκώληξ ἀποθνήσκει. Πρέπει νὰ θέσωμεν τὸν χειμῶνα τὸ περιέχον τὸν μεταξόσπορον κυτίον εἰς μέρος καλῶς *ἀεριζόμενον, ξηρὸν* καὶ *ψυχρόν.* Τοῦ μέρους τούτου δὲν πρέπει νὰ μεταβάλλεται ταχέως ἡ θερμοκρασία. Τὸ θερμόμετρόν σας εἰς τὸ μέρος ὅπου ἔχετε τὸν σπόρον ἀνάγκη νὰ δεικνύῃ 10 βαθμοὺς ἑκατονταβάθμου.

Ἀνάγκη ἅμα ἐκβάλλετε τὸν μεταξόσπορον ἀπὸ τοῦ κυτίου νὰ τὸν κρεμάσητε ἀπὸ τῆς ὀροφῆς ἐντὸς λεπτῆς γάζης. Τὸ δωμάτιον πρέπει νὰ εἶναι βόρειον, καὶ ὄχι θερμόν, ἀλλὰ ψυχρόν.

Γ' ΕΠΩΑΣΙΣ ΚΑΙ ΕΚΚΟΛΑΨΙΣ ΤΟΥ ΜΕΤΑΞΟΣΚΩΛΗΚΟΣ

Ἡ ἐκκόλαψις τοῦ μεταξοσκώληκος γίνεται τὴν ἄνοιξιν, ταύτην δὲ πρέπει νὰ προκαλέσωμεν ἅμα ἴδωμεν φυόμενα τὰ φύλλα τῶν μωρεῶν. Τότε θέτομεν τὸν σπόρον ἐντὸς κυτίων ἐκ χαρτονίου ἀρκετοῦ μεγέθους καὶ εἰς στρώματα λεπτά. Ἐπὶ τοῦ σπόρου θέτομεν ἓν τεμάχιον γάζης (τουλίου), ἴσων διαστάσεων μὲ τὸ κυτίον, καὶ ἐπὶ τούτου θέτομεν μωρεόφυλλα ἀκέραια, λεπτὰ καὶ καθαρά. Εἰς ταῦτα θὰ ἀναβοῦν οἱ μικροὶ σκώληκες. Τὸ τούλιον τοῦτο χρησιμεύει νὰ ἐμπο-

δίζῃ τοὺς μικροὺς σκώληκας νὰ φέρωσι διὰ τῶν ποδῶν των ὡάρια μὴ ἐκκολαφθέντα εἰσέτι ἐπὶ τῶν μωρεοφύλλων, διότι οἱ σπόροι οὗτοι, ἐκκολαπτόμενοι ἐπὶ τῶν καλαμωτῶν, θὰ ἐπιφέρωσι τὴν λεγομένην *ἀνισότητα* τῶν σκωλήκων, ἡ ὁποία εἶναι ἐπιβλαβὴς εἰς τὸν βίον αὐτῶν. Κατόπιν θέτομεν τὸ χάρτινον τοῦτο κυτίον ἀνοικτὸν εἰς μέρος κατά τι θερμόν, δηλαδὴ θερμότερον ἐκείνου εἰς τὸ ὁποῖον τὸ διετηρήσαμεν καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦ χειμῶνος. Τὸ νέον τοῦτο μέρος δὲν πρέπει νὰ εἶναι καὶ πολὺ θερμόν, διότι τότε ὁ σπόρος, ὁ ὁποῖος θὰ τεθῇ εἰς αὐτό, δὲν θὰ ἀνοίξῃ (σκάσῃ) καλά.

Πρέπει τὸ μέρος τοῦτο νὰ ἔχῃ θερμοκρασίαν 16—17 βαθμῶν κατ' ἀρχάς, ἡ δὲ θερμοκρασία αὕτη ν' ἀνυψώνεται καθ' ἑκάστην κατὰ ἕνα βαθμόν. Καὶ τοῦτο διότι, ἐπειδὴ ὁ σπόρος γενικῶς εἶναι σκληρὸς πρὸς ἐκκόλαψιν, πρέπει νὰ τεθῇ εἰς ταύτην βραδέως καὶ βαθμιαίως. Ἐκεῖ μετὰ 5 — 6 ἡμέρας ὁ σπόρος θὰ ἀρχίσῃ ν' ἀνοίξῃ, ἤτοι θὰ ἐκκολαφθοῦν οἱ σκώληκες.

Κατ' ἀρχὰς θὰ ἴδωμεν 2—3 σκώληκας, τοὺς πρώτους, οἱ ὁποῖοι ὀνομάζονται ὁδηγοὶ ἢ κολαοῦζοι, αὐτοὶ δὲ μᾶς ἀναγγέλλουν ὅτι ἐντὸς τῆς αὔριον ἢ τὸ πολὺ τῆς μεθαύριον θὰ μᾶς ἐπισκεφθῇ ὁλόκληρος στρατιὰ μικρῶν σκωλήκων. Τὴν πρωΐαν λοιπὸν τῆς αὔριον ἀπὸ τὰς 7—10 ἐξέρχονται ἀρκετοὶ σκώληκες ἀπὸ τοὺς σπόρους. Τὴν δευτέραν ἡμέραν ἐξέρχονται περισσότεροι, τὴν τρίτην ἡμέραν ἔτι περισσότεροι, καὶ τέλος ὅταν ἡ θερμοκρασία ὑψωθῇ κανονικῶς, τὴν τετάρτην ἡμέραν ὁλιγοστεύουν. Ἡ πρώτη λοιπὸν καὶ ἡ τετάρτη ἡμέρα μᾶς ἔδωκαν τοὺς ὀλιγωτέρους σκώληκας, ἡ δὲ δευτέρα καὶ ἡ τρίτη τοὺς περισσοτέρους.

Πρέπει νὰ ἐκκολαφθοῦν ὅλοι οἱ σκώληκες ἐντὸς 4, τὸ πολὺ ἐντὸς 5 ἡμερῶν, τοῦτο δὲ κατορθοῦται ὅταν ἀνυψοῦμεν τὴν θερμοκρασίαν τακτικῶς καὶ κανονικῶς καθ' ἑκάστην. Οἱ ἐκκολαπτόμενοι σκώληκες ἀνέρχονται διὰ τῶν ὀπῶν τῆς γάζης ἐπὶ τῶν μωρεοφύλλων, τὰ ὁποῖα μεταφέρομεν εἰς τὸ μέρος ὅπου θὰ τοὺς ἀναθρέψωμεν, ἤτοι εἰς τὸ *σηροτροφεῖον*.

Τοὺς ἐκκολαφθέντας τὴν πρωΐαν μεταφέρομεν διὰ τῶν μωρεοφύλλων τὴν μεσημβρίαν, τοὺς δὲ ἐκκολαφθέντας τὴν ἐπιοῦσαν τοὺς μεταφέρομεν πάλιν τὴν μεσημβρίαν, ἀλλ' εἰς ἰδιαιτέραν καλαμωτήν, σημειοῦντες καὶ τὴν ἡμέραν τῆς ἐκκολάψεως αὐτῶν. Δηλαδὴ μεταφέρομεν τοὺς κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν γεννηθέντας εἰς τμῆμα ἰδιαίτερον, διὰ νὰ μὴ ἐπέλθῃ ἀταξία, τῆς ὁποίας ἀποτέλεσμα εἶναι ἡ *ἀνισότης* τῶν σκωλήκων καὶ ἡ συνεπείᾳ ταύτης διατάραξις τοῦ βίου αὐτῶν.

Δ' ΣΗΡΟΤΡΟΦΕΙΟΝ

Διὰ τὰ χωρία καταλληλότερον μέρος πρὸς τοποθέτησιν τῶν σκωλήκων εἶναι δωμάτιον εὐάερον, εὐήλιον, εὐρύχωρον, ὄχι ὑγρὸν καὶ μὲ πολλὰ παράθυρα. Καλὸν νὰ ἐκλέγωνται ὡς σηροτροφεῖα τὰ δωμάτια τὰ ἔχοντα πολλὰς γωνίας (τζάκια), διότι τότε ὁ ἀερισμὸς γίνεται καλλίτερος. Διὰ τὰς πόλεις καλὸν νὰ ἀνατρέφωνται οἱ σκώληκες εἰς τὰ πλέον εὐάερα δωμάτια τῆς οἰκίας. Τοιαῦτα εἶναι τὰ εὑρισκόμενα εἰς τὸ ὑψηλότερον πάτωμα τῆς οἰκίας, τὰ κείμενα πρὸς μεσημβρίαν ἢ μεσημβρινοδυτικῶς.

Καθαρισμὸς καὶ ἀπολύμανσις.

Πρὶν ἢ μεταφέρωμεν τοὺς σκώληκας εἰς τὰ πρὸς τοῦτο ὡρισμένα δωμάτια, πρέπει νὰ καθαρίσωμεν αὐτὰ προηγουμένως δι' ὕδατος, κατόπιν δὲ νὰ τὰ ἀπολυμάνωμεν. Ἡ ἀπολύμανσις εἶναι ἀπαραίτητος πάντοτε μέν, καὶ ἰδίως ὅταν γνωρίζωμεν ὅτι εἰς τὸ δωμάτιον ἐκεῖνο πρὸ ἔτους εἶχον ἀναθρέψει σκώληκας, οἱ ὁποῖοι κατεστράφησαν ἀπὸ ἀσθένειαν. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἀπολύμανσις σκοπεῖ τὴν προφύλαξιν τῶν σκωλήκων ἀπὸ τὰς διαφόρους μολυσματικὰς αὐτῶν ἀσθενείας, πρέπει νὰ γίνεται τελειοτέρα καὶ μετὰ περισσῆς ἐπιμελείας. Γίνεται δὲ ὡς ἑξῆς:

Ἀφοῦ καθαρίσωμεν καλῶς μὲ νερὸν (σφουγγαρίσωμεν) τὸ δωμάτιον, κάμνομεν μίαν διάλυσιν θειϊκοῦ χαλκοῦ εἰς κρύον νερὸν καὶ μὲ αὐτὸ τὸ καθαρίζομεν ἐκ δευτέρου. Δηλαδὴ ἐντὸς δέκα ὀκάδων κρύου νεροῦ ρίπτομεν μίαν ὀκᾶν θειϊκοῦ χαλκοῦ, τοῦ λεγομένου γαλαζόπετρα ἢ γαλάζιο βιτριόλι (Sulfate de Cuivre). Ἀφοῦ τὸ διαλύσωμεν ἐντὸς τοῦ ὕδατος, καθαρίζομεν δι' αὐτοῦ καλῶς τὸ δάπεδον (πάτωμα), τοὺς τοίχους, τὴν ὀροφήν, ὡς καὶ τὰ σκεύη, τὰ ὁποῖα θὰ μεταχειρισθῶμεν, ὡς τὰς καλαμωτάς, τὰς στάσεις κτλ. Τὴν καθαριότητα ταύτην κάμνομεν μὲ μίαν σκοῦπαν, τὴν ὁποίαν βρέχομεν διὰ τῆς διαλύσεως, ἢ μὲ ψεκαστῆρα.

Μετὰ τὸ καθάρισμα τοῦτο κλείομεν ὅλα τὰ παράθυρα τοῦ δωματίου, τὰς ὀπὰς καὶ τὴν θύραν καὶ καίομεν ὀλίγον θεῖον (θειάφι), τὸ ὁποῖον καταστρέφει τὰ ἐν τῷ δωματίῳ τυχὸν εὑρισκόμενα μικρόβια. Διὰ δωμάτιον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου θὰ ἐκθρέψωμεν ἕνα κυτίον μεταξοσκόρων (80 δράμια ἢ 36,000 σκώληκας), ἤτοι διὰ χῶρον 60 τετραγωνικῶν μέτρων καίομεν 3 ὀκάδας θείου, διὰ δὲ δύο κυτία τὸ διπλάσιον, διότι τότε ἀπαιτεῖται καὶ χῶρος διπλάσιος. Θέτομεν εἰς τὸ μέσον καὶ εἰς τὰς ἄκρας τοῦ δωματίου δύο πήλινα ἀγγεῖα ἢ πύραυνα (μαγκάλια) καὶ κλείομεν τὴν θύραν. Ῥίπτομεν κατόπιν ἐπὶ τῶν πηλίνων ἀγγείων τὸ θεῖον,

τὸ ὁποῖον ῥαντίζομεν μὲ σπίρτο καθαρὸν ἢ μὲ πετρέλαιον διὰ ν' ἀνάψῃ καλά. Κατόπιν ἀνάπτομεν διὰ σπίρτου πάντοτε τὰ μακρύτερον τῆς θύρας εὑρισκόμενα μαγγάλια, ἀνάπτομεν τελευταῖον τὸ πρὸ τῆς θύρας, καὶ κλείομεν αὐτὴν καλῶς. Τὴν ἀνοίγομεν δὲ τουλάχιστον μετὰ 38 ὥρας πρὸς ἀνανέωσιν τοῦ ἀέρος.

Μετὰ τὸ θειάφισμα πρέπει νὰ ἀσβεστώσωμεν τοὺς τοίχους, τὸ ταβάνι κτλ. μὲ ἀσβεστόνερον, τὸ ὁποῖον ἑτοιμάζομεν ὡς ἑξῆς: Ἐντὸς δοχείου, βαρελίου ἢ ἄλλου, περιέχοντος 25 ὀκάδας ὕδωρ ῥίπτομεν 5 ὀκάδας ἄσβεστον, πρὸ ὀλίγου ἐσβεσμένην, ἀφοῦ δὲ μείνῃ ἐπὶ 15—20 λεπτὰ καὶ κατακαθίσουν τὰ πετραδάκια εἰς τὸν πυθμένα τοῦ βαρελίου, τότε λαμβάνομεν μὲ ἕνα κουβᾶν τὸ καθαρὸν ἀσβεστόνερον ἀπὸ τὸ ἐπάνω μέρος τοῦ δοχείου καὶ ἀσβεστώνομεν. Ἀσβεστόνερον 25 ὀκάδ. ἀρκεῖ δι' ἀσβέστωμα μέρους 100 κυβικῶν μέτρων.

Κατὰ τὴν ἑκτροφὴν τῶν σκωλήκων πρέπει νὰ καίωμεν δὶς τῆς ἡμέρας, μετὰ τὴν πρωϊνὴν καὶ τὴν ἑσπερινὴν τροφὴν 15 δράμια θείου ἐν τῷ μέσῳ τοῦ κεκλεισμένου σηροτροφείου, νὰ πράττωμεν δὲ τοῦτο ἀπὸ τῆς πρώτης ἡλικίας μέχρι τῆς ἀναβάσεως τῶν σκωλήκων ἐπὶ τῶν κλάδων. Τὸ κάπνισμα τοῦ θείου δὲν βλάπτει ποτὲ τοὺς σκώληκας. Μετὰ τὴν τελείαν ἀπολύμανσιν τοῦ σηροτροφείου τοποθετοῦμεν ἐντὸς αὐτοῦ τὰς στάσεις καὶ τὰς καλαμωτάς, ἐπὶ τῶν ὁποίων θὰ μεταφέρωμεν τοὺς νεογεννηθέντας σκώληκας.

Ε΄ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΝΑΤΡΟΦΗΣ

Σύστημα Εὐρωπαϊκόν.

Οἱ μεταξοσκώληκες ἀνατρέφονται κατὰ δύο συστήματα, κατὰ τὸ εὐρωπαϊκὸν ἢ τὸ τουρκικόν, ἀμφότερα δὲ ἔχουσι τὰ πλεονεκτήματα καὶ τὰ ἐλαττώματα αὐτῶν. Τὸ εὐρωπαϊκὸν εἶναι τεχνικώτερον, ἀλλὰ δαπανηρότερον, ἀλλ' ὁπωσδήποτε ἀμφότερα εἶναι καλά. Κατὰ τὸ εὐρωπαϊκὸν σύστημα οἱ μεταξοσκώληκες ἀνατρέφονται ἐπὶ στάσεων καὶ καλαμωτῶν.

Λέγονται στάσεις κινητὰ πλαίσια ἐκ στύλων, ἔχοντα σχῆμα Π, ὕψους 1.70 — 2 μέτρων καὶ πλάτους 80 ἑκατοστομέτρων. Ταῦτα φέρουσιν ἐσωτερικῶς καὶ ἑκατέρωθεν τῶν παρειῶν ἄγκιστρα, ἐπὶ τῶν ὁποίων στηρίζονται αἱ καλαμωταί, φέρουσι δὲ τοιαῦτα πατώματα ἀγκίστρων 4—5. Ἕκαστον πλαίσιον τοποθετεῖται ἀπέναντι ἄλλου εἰς ἀπόστασιν 50 ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου, ὅπως εἰσχωρῇ ὁ ἐργάτης, αἱ δὲ καλαμωταὶ κατασκευάζονται ἐκ καλάμων μήκους $1\frac{1}{2}$ —2 μέτρων καὶ ἔχουσι πλάτος 80 ἑκατοστομέτρων μέχρις 1 μέτρου. Προσδένονται δὲ ἐπὶ τῶν ἀγκίστρων διὰ σύρματος ἵνα μὴ κινοῦμεναι διαταράττωσι τὸν ὕπνον τῶν σκωλήκων.

Ἡ κατασκευὴ τῆς καλαμωτῆς εἶναι ἁπλουστάτη. Αἱ κάλαμοι καθαριζόμεναι προσδένονται ἐπὶ τριῶν ἑτέρων ἐγκαρσίων διὰ σπάγγου. Ἑκάστη καλαμωτὴ ἀπασχολεῖ 40—45 καλάμους.

Ὑπάρχουσιν ὅμως καὶ καλαμωταὶ κατασκευαζόμεναι διὰ σύρματος δικτυωτοῦ, στηριζομένου ἐπὶ τετραγώνου πλαισίου. Αὗται εἶναι στερεώτεραι, ἐλαφρότεραι, ἀλλὰ καὶ δαπανηρότεραι τῶν πρώτων.

Αἱ στάσεις καὶ αἱ καλαμωταὶ καθαρίζονται πρότερον διὰ τοῦ γαλαζοπετρονέρου, ἀλλ' οὐδέποτε πρέπει νὰ ἀλείφωνται διὰ βοείας κόπρου (βουνιᾶς), ὡς κακῶς συνειθίζουσι μερικοὶ ἐκτροφεῖς, διότι ἡ κόπρος βοηθεῖ πολὺ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν μολυσματικῶν ἀσθενειῶν, καὶ ἰδίως τῆς μαλακύνσεως. Ἐπὶ τῶν καλαμωτῶν θέτομεν γάζην (τούλιον) λεπτὴν ἢ καὶ χάρτην, καὶ ἐπ' αὐτῶν τοὺς σκώληκας. Τὴν γάζην ἀνανεώνομεν συνεχῶς. Διὰ σπόρον ἑνὸς κυτίου ἀπαιτοῦνται 10 ζεύγη στάσεων καὶ 40 περίπου καλαμωταί, ἤτοι χῶρος 60 τετραγωνικ. μέτρων.

Σύστημα Τουρκικόν.

Κατ' αὐτὸ οἱ σκώληκες μέχρι τῆς τρίτης ἡλικίας ἀνατρέφονται ἐπὶ μεγάλων ψαθῶν, ἐστρωμένων ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, κατόπιν δὲ σχηματίζονται τὰ ἐπὶ γῆς λεγόμενα κρεββάτια ἢ κλουνέδες, τοποθετουμένων τῶν μωρεοβέργων σταυροειδῶς. Τὸ πάχος τοιούτου κρεββατίου δυνατὸν νὰ φθάσῃ μέχρις 60—70 ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου. Τότε ὁ ἀερισμὸς γίνεται τελειότερος ὡς καὶ ἡ ἀραίωσις, ἀλλὰ τὸ σύστημα τοῦτο ἔχει τὸ ἐπόμενον μέγα μειονέκτημα. Ὅτι εἷς σκώληξ προσβληθεὶς ἐξ ἀσθενείας τινός, μένει μετὰ τὸν θάνατόν του κάτωθεν τῆς στρωμνῆς καὶ μεταδίδει τὴν ἀσθένειαν εὐκόλως. Διὰ τοῦτο πρέπει νὰ μεταβάλλωμεν συνεχῶς τὴν στρωμνὴν (σαβοῦραν) καὶ νὰ μὴ τὴν ἀφίνωμεν πολὺν καιρόν.

Συνιστῶμεν νὰ στρώνωσι τὸ ἔδαφος μὲ λεπτοκομμένον ἄχυρον, τὸ ὁποῖον ἀπορροφᾷ τὴν ὑγρασίαν καὶ ἐμποδίζει τὴν ἀνάπτυξιν ἰδίως τῆς λιποθυμίας (κατράνασμα). Ἡ κατὰ τὸ τουρκικὸν σύστημα ἀνατροφὴ εἶναι καὶ ἡ φυσικωτέρα.

ΣΤ΄ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΤΟΥ ΣΗΡΟΤΡΟΦΟΥ

Οὗτος ἔχει ἀνάγκην τοῦ πρίονος, χρησιμεύοντος διὰ τὴν ἐκκοπὴν τῶν μωρεοβεργοφύλλων, καὶ *κανίστρου* τινὸς ἢ *καλάθου* ἀπὸ λιγαριὰν ἢ καλάμιου πρὸς τοποθέτησιν καὶ μεταφορὰν τῶν κοπτομένων φύλλων ἐντὸς τοῦ σηροτροφείου. Ἐπειδὴ δὲ εἶναι ἀπαραίτητον τὰ φύλλα νὰ κόπτωνται εἰς μικρὰ τεμάχια μέχρι τῆς τρίτης ἡλικίας, ἔχει ἀνάγκην ἑνὸς *φυλλοκόπτου*. Τὰ φύλλα κοπτόμενα

πίττουσι μόνα των εἰς τὸν κάτωθι τῆς μαχαίρας ἀκριβῶς εὑρισκόμενον σύρτην, ὁπόθεν τὰ παραλαμβάνει ὁ ἐπὶ τῆς διανομῆς τῆς τροφῆς ἐργάτης.

Προσέτι ὁ σηροτρόφος ἔχει ἀνάγκην ἑνὸς *θερμομέτρου* ἵνα τῷ δεικνύει τὴν θερμοκρασίαν τοῦ σηροτροφείου, καὶ εἰ δυνατὸν ἑνὸς *ὑγρομέτρου*, τὸ ὁποῖον δὲν πρέπει καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἐκτροφῆς νὰ δεικνύῃ ὑγρασίαν μεγαλειτέραν τῶν 80 βαθμῶν.

Ζ΄ ΠΕΡΙΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΗΛΙΚΙΩΝ ΤΟΥ ΜΕΤΑΞΟΣΚΩΛΗΚΟΣ

Τοὺς ἐντὸς τῆς πρωΐας ἐκκολαπτομένους σκώληκας μεταφέρομεν κατὰ τὴν 11 ἢ 12 ὥραν, ἅμα δὲ σηκόσωμεν ἀπὸ τοῦ τουλίου τὰ πλήρη σκωλήκων φύλλα, θέτομεν νέα, διὰ νὰ ἀναβοῦν ἐπ' αὐτῶν οἱ τὴν ἐπαύριον γεννηθησόμενοι σκώληκες. Οὗτοι διανύουσιν ἤδη τὴν πρώτην αὐτῶν ἡλικίαν.

Πρώτη ἡλικία.

Ὁ μεταξοσκώληξ ἀπὸ τῆς γεννήσεώς του μέχρι τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν πλέξῃ τὸ κουκούλιον αὐτοῦ (35—40 ἡμέρας) ἀλλάσσει τὸ δέρμα του 4 φοράς. Τὸ μεσολαβοῦν διάστημα μεταξὺ ἑκάστης ἀλλαγῆς δέρματος καλεῖται *ἡλικία* τοῦ σκώληκος, τὸ δὲ διάστημα καθ' ὃ ἀλλάσσει τὸ δέρμα του καλεῖται *ἀποδερμάτωσις, ὕπνος* ἢ *νάρκη* (μούδιασμα). Οὕτως ὁ μεταξοσκώληξ ἔχει 4 *ἀποδερματώσεις* ἢ *ὕπνους* καὶ 5 *ἡλικίας*.

Ἡ πρώτη ἡλικία ἄρχεται ἀπὸ τῆς γεννήσεώς του καὶ διαρκεῖ 5—6 ἡμέρας. Τότε ἀπαιτεῖται ἡ ἀναγκαιοῦσα θερμοκρασία, τροφή, ἀραίωσις, καθαριότης. Ἡ διάρκεια τῆς ἡλικίας εἶναι μεγαλειτέρα ἂν δὲν ἐπέλθῃ ἀπότομος μεταβολὴ τοῦ καιροῦ, βροχή, ψυχρὸς ἄνεμος κτλ. Γενικῶς ὅμως κατὰ τὸ τέλος τῆς ἕκτης ἡμέρας ὁ σκώληξ θὰ κάμῃ τὴν ἀποδερμάτωσίν του (θὰ κοιμηθῇ).

Κατὰ τὸ διάστημα τῶν 5—6 ἡμερῶν πρέπει νὰ τῷ δίδομεν τροφὴν τρὶς τῆς ἡμέρας, τὴν πρωΐαν εἰς τὰς 8, τὴν μεσημβρίαν, 11—12 καὶ τὸ ἑσπέρας εἰς τὰς 5. Τὴν ἐκ φύλλων τροφὴν αὐτοῦ κόπτομεν εἰς μικρὰ τεμάχια, ἀποκόπτοντες τοὺς μίσχους, ἀφοῦ δὲ τὰ ἀφίσωμεν ἐπὶ 15 λεπτὰ διὰ νὰ πέσῃ ἡ φρεσκάδα των, τὰ δίδομεν εἰς τοὺς σκώληκας, σκορπίζοντες αὐτὰ διὰ τῆς χειρός μας καὶ προσέχοντες νὰ πέσωσιν ἐπὶ ὅλων τῶν σκωλήκων διὰ νὰ φάγουν ὅλοι.

Τοῦτο πράττομεν καθ' ἑκάστην. Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο οἱ σκώληκες θέλουν καθαριότητα, ἀραίωσιν, ἀερισμὸν κτλ. Δι' αὐτὸ τὴν τρίτην ἡμέραν καθαρίζομεν τὴν στρωμνήν των (σαβοῦραν) μετὰ προσοχῆς διὰ νὰ μὴ σηκωθῇ σκόνη, ἀφοῦ μεταφέρομεν προηγουμένως τοὺς σκώληκας εἰς ἄλλην καλαμωτήν. Συγχρόνως ἀραιώνομεν αὐτούς.

Τοὺς μεταφέρομεν δὲ καὶ τοὺς ἀραιώνομεν κατὰ τὸν ἑπόμενον τρόπον. Τὴν πρωΐαν τῆς τρίτης ἡμέρας ἀντὶ νὰ τοποθετήσωμεν ἐπὶ τῶν σκωλήκων κομμένα φύλλα, θέτομεν τοιαῦτα ἀκέραια. Ὅταν δὲ ἴδωμεν τοὺς σκώληκας νὰ ἀναβαίνωσιν ἐπ' αὐτῶν, τὰ συνάζομεν ἐπὶ μιᾶς ἐφημερίδος καὶ τὰ μεταφέρομεν εἰς τὴν νέαν καλαμωτήν, τοποθετοῦντες αὐτὰ ὀλίγον τι ἀραιότερα. Κατόπιν δίδομεν εἰς αὐτοὺς τὴν συνήθη τροφήν των.

Ἐπειδὴ δὲ συνήθως μένουσι καί τινες σκώληκες ἐπὶ τῆς παλαιᾶς καλαμωτῆς, τότε θέτομεν ἐκ νέου φύλλα καὶ ἀναβαίνουν καὶ οἱ λοιποὶ σκώληκες, τοὺς ὁποίους μεταφέρομεν εἰς τὴν νέαν καλαμωτὴν διὰ τῆς ἰδίας μεθόδου. Κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην πρέπει νὰ προσέξωμεν εἰς τὸ ἑξῆς: Νὰ δώσωμεν τροφὴν εἰς τοὺς σκώληκας μιᾶς καλαμωτῆς ὅταν γεμίσῃ ὅλη, διότι ἂν θρέψωμεν ἓν τμῆμα αὐτῆς εἰς τὰς 7 π. χ. καὶ ἄλλο εἰς τὰς 12, τότε ἐπέρχεται διατάραξις τῆς ἰσότητος τῶν σκωλήκων, διότι οἱ πρῶτοι φαγόντες ἐνωρίτερον μεγαλώνουν πρὸ τῶν δευτέρων, τοῦτο δὲ βλάπτει πολύ, διὰ τὸν ἑξῆς λόγον. Ὅταν οἱ πρῶτοι κοιμῶνται, οἱ ἄλλοι θὰ εἶναι ἔξυπνοι. Τότε θὰ εἴμεθα ἠναγκασμένοι νὰ τοὺς τρέφωμεν καὶ τότε θὰ ἐνοχλῶμεν τοὺς κοιμωμένους.

Ἑπομένως ἀπαιτεῖται μεγίστη προσοχὴ εἰς τὴν ἰσότητα τῶν σκωλήκων, δηλαδὴ τροφὴ ἐξ ἴσου εἰς ὅλους, θερμοκρασία γενικὴ εἰς ὅλους, προφύλαξις καλαμωτῶν ἀπὸ τοῦ ἡλίου, γενικὴ καθαριότης, ἀερισμός, ἀραίωσις κτλ. Κατὰ τὴν πρώτην ἡλικίαν σκώληκες σπόρου 80 δραμίων πρέπει νὰ κατέχουν ἔκτασιν 5 τετραγωνικῶν μέτρων ἢ τριῶν καλαμωτῶν. Οὗτοι καταναλίσκουσι κατὰ τὸ διάστημα τῶν 5 ἡμερῶν περίπου 5 ὀκάδας φύλλων.

Θερμοκρασία, ἀερισμός.

Ἡ θερμοκρασία πρέπει νὰ ἦναι 20 βαθμῶν ἑκατονταβάθμου, τὸ ὑγρόμετρον νὰ δεικνύῃ 70/₀, ὁ δὲ ἀερισμὸς νὰ ἐκτελῆται ἅπαξ ἢ δὶς τῆς ἡμέρας, ἀνοιγομένων τῶν παραθύρων ἑκάστοτε ἐπὶ 15 μόνον λεπτά. Ὅταν ὅμως φυσᾷ λὶψ (λίβα), νοτιοδυτικός, θερμὸς ἢ ὑγρὸς ἄνεμος, ἢ εἰσέρχωνται βίαια ῥεύματα, τότε προτιμότερον νὰ μὴ ἀερίζηται τὸ σηροτροφεῖον.

Ὅταν τοιοῦτος ἄνεμος πνέῃ ἐπὶ δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας, τότε θέτομεν ὀλίγους κλάδους εἰς τὸ τζάκι (γωνιά), τοὺς ἀνάπτομεν, ἀνοίγομεν τὰ παράθυρα μόνον ἀπὸ τὸ ἓν μέρος τοῦ δωματίου, καὶ θέτομεν πρὸ τῶν παραθύρων σινδόνια διὰ νὰ ἀλλάξωμεν τὸν ἀέρα σιγὰ σιγὰ καὶ ὄχι μὲ ὁρμήν. Διὰ τοῦτο

εἶναι προτιμώτερα τὰ δωμάτια τὰ ἔχοντα πολλὰ τζάκια. Ἀλλ' εἰς τὰ τοιαῦτα δωμάτια οἱ πλησίον τοῦ τζακίου εὑρισκόμενοι σκώληκες πρέπει ν' ἀντικαθίστανται δι' ἄλλων. Ἐὰν ὁ καιρὸς εἶναι πολὺ ὑγρός, τότε θέτομεν πολλὰ κομμάτια ἀσβέστου μὴ ἐσβεσμένης εἰς τὰς γωνίας τοῦ δωματίου, καὶ τὰ ἀνανεοῦμεν ὅταν τὰ ἴδωμεν μεταβληθέντα εἰς κόνιν. Ὁ ἀερισμὸς εἶναι ἀναγκαιότατος διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῶν σκωλήκων.

Ἀλλαγὴ τοῦ δέρματος.

Οἱ σκώληκες κατὰ τὸ τέλος τῆς 5 ἢ 6 ἡμέρας δεικνύουν τὰ πρῶτα συμπτώματα *νάρκης* ἢ *ὕπνου*. Ταῦτα εἰσὶ τὰ ἑξῆς: Ἐνῷ κατὰ τὴν γέννησίν των ἦσαν μελανοποί, ἐκαλύπτοντο ἀπὸ τρίχας, ἐκινοῦντο ζωηρῶς, ἔτρωγον καὶ περιεφέροντο τῇδε κακεῖσε, αἴφνης καταλαμβάνονται ὑπὸ ἀνορεξίας, ἀκινησίας καὶ χαυνότητος. Γίνονται λευκότεροι, ἡ δὲ κεφαλή των καθίσταται πολὺ λευκοτέρα ἀφ' ὅσον ἦτο. Ῥίπτομεν εἰς αὐτοὺς φαγητὸν καὶ δὲν τρώγουν, ἐνῷ μέχρι τοῦδε ἦσαν ἀδηφάγοι. Ὀλίγον κατ' ὀλίγον γίνονται ἀκίνητοι μὲ τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ ἄνω. Τότε παύομεν δίδοντες πρὸς αὐτοὺς τροφήν, οὐδαμῶς τοὺς κινῶμεν ἢ τοὺς ἐνοχλῶμεν, προσέχομεν νὰ μὴ τοὺς καταφάγουν ἄλλα ἔντομα, καὶ συγχρόνως, ἐὰν τοῦτο μᾶς ἦναι εὔκολον, ἀναβιβάζομεν ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὴν θερμοκρασίαν τοῦ δωματίου κατὰ 1—2 βαθμούς.

Μετὰ παρέλευσιν 36—40 ὡρῶν, ἂν δὲν ἐπέλθῃ ἀπότομος ἀτμοσφαιρικὴ μεταβολή, (βροχή, ψυχρὸς ἄνεμος κτλ.) οἱ σκώληκες θ' ἀρχίσουν νὰ κινῶνται, θὰ ταπεινώσουν τὴν κεφαλήν καὶ θὰ παρουσιασθοῦν ὑπὸ νέαν μορφήν, μὲ νέον φόρεμα λευκότερον, μὲ κεφαλὴν λευκοτέραν καὶ ζωηροτέραν.

Τί συνέβη; Ὁ σκώληξ ἤλλαξε τὸ ὑποκάμισόν του, τὸ ὁποῖον δὲν τὸν ἐχώρει πλέον, ἐτεδὴ ἐμεγάλωσεν ἀρκετά. Ἐκοιμήθη καὶ τώρα ἐξύπνησε καὶ θέλει νὰ φάγῃ, ν' ἀραιωθῇ, νὰ καθαρισθῇ καὶ ν' ἀερισθῇ. Ἅμα ἐξυπνήσουν μερικοὶ σκώληκες, θέτομεν ἐπ' αὐτῶν ἀκέραια μωρεόφυλλα, καὶ ἀφοῦ τὰ ἀφήσωμεν ἐπὶ 2—3 ἡμέρας, ἕως ὅτου ν' ἀναβοῦν εἰς αὐτά, τοὺς μεταφέρομεν διὰ τῆς χειρὸς εἰς νέαν στάσιν, εἰς νέαν καλαμωτήν, σημειοῦντες ἐκ νέου τὴν ἡμέραν τῆς μεταφορᾶς των. Συγχρόνως κάμνομεν καὶ τὴν ἀραίωσιν, θέτοντες τὰ μετὰ τῶν σκωλήκων φύλλα ἀραιότερον. Θέτομεν δὲ ἐκ δευτέρου φύλλα εἰς τὴν παλαιὰν καλαμωτὴν καὶ ἀναβαίνουν οἱ βραδύτεροι ἐξυπνήσαντες σκώληκες, τοὺς ὁποίους φέρομεν εἰς τὴν ἰδίαν στάσιν καὶ ἐπὶ τῆς αὐτῆς καλαμωτῆς. Τὴν παλαιὰν δὲ σαβοῦραν μετὰ τῶν ὀλιγίστων μικρῶν, καχεκτικῶν, ὑπόπτων, ἀσθενικῶν σκωλήκων, τὴν μεταφέρομεν μετὰ μεγάλης προσοχῆς, χωρὶς νὰ σηκώνωμεν διόλου σκόνιν, μακρὰν τοῦ σηροτροφείου, καὶ τὴν καίομεν. Καθαρίζομεν τὸ δάπεδον μὲ βρεγμένον πανί, καὶ καίομεν δύο φούχτας θειάφι.

Δευτέρα ἡλικία.

Ἡ δευτέρα ἡλικία διαρκεῖ 5—6 ἡμέρας, κατ' αὐτὴν δὲ ῥίπτομεν εἰς τοὺς σκώληκας τροφήν, ὡς καὶ κατὰ τὴν πρώτην ἡλικίαν τρὶς τῆς ἡμέρας. Πρέπει νὰ κατέχουν ἔκτασιν 10 τετραγωνικῶν μέτρων, ἢ 6 καλαμωτάς. Ἀπαιτεῖται ἐν τῷ δωματίῳ θερμοκρασία 17—20 βαθμῶν, διπλάσιος ἀερισμός, καθαριότης, δὶς μεταφορὰ κατὰ τὸ διάστημα τῶν 6 ἡμερῶν, καὶ τέλος τὸ ὑγρόμετρον νὰ δεικνύῃ 70—80 βαθμούς. Οἱ σκώληκες καταναλίσκουν 15 ὀκάδας φύλλων.

Ὁ σκώληξ ἀπὸ μαυριδεροῦ βαθμηδὸν ἀσπρίζει, τὴν δὲ πέμπτην ἡμέραν δεικνύει τὰ αὐτὰ σημεῖα τοῦ δευτέρου ὕπνου, ὁποῖα καὶ κατὰ τὴν πρώτην ἡλικίαν. Τότε πράττομεν ὅ,τι ἐπράξαμεν καὶ κατὰ τὴν πρώτην ἡλικίαν. Ὁ σκώληξ θὰ κοιμηθῇ 36—40 ὥρας καὶ θὰ ἐξυπνήσῃ μὲ τὰ ἴδια συμπτώματα. Ἀμέσως λοιπὸν θέτομεν νέα μωρεόφυλλα ἐπ' αὐτῶν, ποιοῦμεν νέαν μεταφοράν, νέαν ἀραίωσιν, νέαν καθαριότητα καὶ νέας καλαμωτάς. Ἡ μεταφορὰ των θὰ γίνῃ καὶ πάλιν διὰ φύλλων ἢ καὶ μικρῶν τρυφερῶν κλαδίσκων, οἱ ὁποῖοι ἐπὶ τῆς νέας καθαρᾶς καλαμωτῆς θὰ τεθῶσιν ἀραιότεροι. Ἔπειτα καίομεν πάλιν ὀλίγον θειάφι, προσέχομεν νὰ μὴ σηκόνωμεν σκόνιν ὅταν μεταφέρωμεν τοὺς σκώληκας καὶ ἤδη ἀρχίζομεν νὰ ῥίπτωμεν εἰς αὐτοὺς ὁλόκληρα φύλλα.

Τρίτη ἡλικία.

Αὕτη διαρκεῖ 6—7 ἡμέρας. Κατ' αὐτὴν ἀπαιτοῦνται μεγαλείτεραι φροντίδες ὡς πρὸς τὴν ἀραίωσιν, ἀλλαγὴν στρωμνῆς καὶ περισσοτέραν τροφήν. Θέλουν ἤδη ἀντὶ φύλλων κλαδίσκους, τοὺς ὁποίους τοῖς δίδομεν τρὶς ἢ καὶ τετράκις τῆς ἡμέρας, εἰς τὰς 7, τὰς 10, τὰς 3 μ. μ. καὶ τὰς 7 μ. μ.

Τὴν δευτέραν ἡμέραν τοὺς ἀραιόνομεν, θέτομεν δηλαδὴ φύλλα ἀκέραια ἢ κλαδίσκους, καὶ ἀφοῦ ἀνέλθωσιν ἐπ' αὐτῶν τοὺς μεταφέρομεν ἐπὶ νέων καλαμωτῶν. Διὰ τὴν μεταφορὰν ταύτην συνιστῶμεν τὸν ἑπόμενον ἁπλούστατον τρόπον. Λαμβάνομεν χάρτην ἀρκετὰ χονδρόν, τὸν ὁποῖον δι' ἁπλουστάτου μηχανήματος διατρυπῶμεν εἰς ὡρισμένας διαστάσεις καὶ εἰς μέγεθος τοῦ ἡμίσεως τῆς πεντάρας. Θέτομεν τὸν χάρτην ἐπὶ τῶν σκωλήκων τοὺς ὁποίους θὰ μεταφέρομεν, καὶ ἐπ' αὐτοῦ θέτομεν τὰ μωρεόφυλλα. Οἱ σκώληκες ἀνέρχονται διὰ τῶν

ὀπῶν ἐπὶ τῶν φύλλων, καὶ οὕτω λαμβάνοντες τὸν χάρτην ἐκ τῶν δύο ἄκρων, τὸν φέρομεν εἰς τὴν νέαν καλαμωτήν, ὅπου τοποθετοῦμεν μετὰ προσοχῆς τὰ μωρεόφυλλα. Ὑπάρχει χάρτης διάτρητος μὲ διαφόρους ὀπάς, ἀναλόγως τοῦ μεγέθους τῶν σκωλήκων. Οὕτως οἱ ἀσθενικοὶ καὶ καχεκτικοὶ σκώληκες μένουσιν ὑπὸ τὸν χάρτην καὶ ἀπορρίπτονται.

Ἑτέραν ἀραίωσιν καὶ ἀλλαγὴν στρωμνῆς ποιοῦμεν τὴν προτελευταίαν ἡμέραν τοῦ ἐλευσομένου ὕπνου. Αἱ ἀραιώσεις καὶ αἱ ἀλλαγαὶ πρέπει νὰ γίνωνται εἰς τὸ ἑξῆς συνεχέστερον, διότι ἐκτὸς τοῦ ὅτι οἱ σκώληκες ἀποβάλλουν περισσότερα περιττώματα, θέλουν καὶ ἀέρα περισσότερον καὶ ἔκτασιν περισσοτέραν. Κατὰ τὴν ἡλικίαν ταύτην σκώληκες ἑνὸς κυτίου πρέπει νὰ ἔχουν χῶρον 20 τετραγωνικῶν μέτρων, δηλαδὴ 12 καλαμωτάς. Καταναλίσκουν δὲ 45 ὀκάδας φύλλα περίπου. Τὸ θερμόμετρον πρέπει νὰ δεικνύῃ 18 βαθμοὺς Ῥεωμύρου ἢ 22 ἑκατονταβάθμου τὸ δὲ ὑγρόμετρον ἑβδομήκοντα ἕως ὀγδοήκοντα βαθμούς.

Κατὰ τὸ τέλος τῆς 7ης ἡμέρας οἱ σκώληκες θὰ δείξουν πάλιν σημεῖα ὕπνου, καὶ πράγματι μετ' ὀλίγον θὰ ναρκωθοῦν καὶ θὰ κοιμηθοῦν. Τότε παύομεν τὴν τροφὴν ἐπὶ 36—40 ὥρας καὶ προσέχομεν μὴ τοὺς ἀνησυχήσωμεν διὰ κινήσεως τῆς καλαμωτῆς. Μετὰ τὴν ἔγερσίν των τοὺς φέρομεν εἰς νέας καλαμωτὰς διὰ διατρήτου χάρτου, θέτοντες ἤδη ἐπὶ τοῦ χάρτου κλάδους, ἐφ' ὧν ἀνέρχονται εὐχαρίστως.

Μετὰ τὴν μεταφοράν των, καὶ ἀφοῦ ἀπορρίψωμεν τοὺς μικρούς, τοὺς μένοντας ἐπὶ τῆς παλαιᾶς στρωμνῆς, καὶ μετὰ τὴν ἀραιὰν τοποθέτησίν των, δίδομεν εἰς αὐτοὺς κλάδους μωρεοφύλλων τετράκις, ἐνίοτε δὲ καὶ πεντάκις τῆς ἡμέρας.

Τετάρτη ἡλικία.

Ἡ ἡλικία αὕτη διαρκεῖ 7—8 ἡμέρας. Κατ' αὐτὴν πρέπει νὰ καθαρισθῇ ἡ στρωμνὴ τῶν τοὐλάχιστον 2—3 φοράς, καὶ νὰ ἀραιώνωνται συχνότερον, διότι ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν ἀναπτύσσονται καταπληκτικῶς. Τὰ φύλλα δίδονται πλέον εἰς κλάδους μεγάλους, ἀλλὰ μετὰ προσοχῆς ὅπως μὴ πληγώσωμεν τοὺς σκώληκας. Ἤδη οἱ σκώληκες ἑνὸς κυτίου ἀπαιτοῦν χῶρον 40 τετραγωνικῶν μέτρων, ἢ καλαμωτὰς 25. Τρώγουν φύλλα 140 περίπου ὀκάδας.

Ἀπαιτεῖται ἤδη θερμοκρασία ὑψηλὴ καὶ ἀερισμὸς τέλειος. Τὰ παράθυρα καὶ οἱ ἀεριστῆρες πρέπει ν' ἀνοίγωνται συνεχέστερον. Καῦσις θείου συχνοτέρα καὶ περισσοτέρα. Κατὰ τὴν 7 ἡμέραν οἱ σκώληκες θὰ κοιμηθοῦν τὸν τελευταῖον αὐτῶν *ὕπνον.*

Πέμπτη καὶ τελευταία ἡλικία.

Κατ' αὐτήν, λεγομένην κοινῶς βασιλικήν, οἱ σκώληκες θὰ ζήσουν ἀκόμη 9 — 10 ἡμέρας, καὶ εἶτα ἀντὶ νὰ κοιμηθοῦν θὰ πλέξουν τὸ κουκούλιόν των. Κατὰ τὴν ἡλικίαν ταύτην οἱ σκώληκες ἑνὸς κυτίου κατέχουν χῶρον 60 τετραγωνικῶν μέτρων ἢ 40 καλαμωτάς. Τρώγουν ἀπλήστως, καταναλίσκοντες 750—800 ὀκάδας φύλλων. Ἡ θερμοκρασία πρέπει νὰ κυμαίνηται μεταξὺ 19 βαθμῶν Ῥεωμύρου ἢ 24 Ἑκατονταβάθμου καὶ τὸ ὑγρόμετρον νὰ δεικνύῃ 80 — 90 βαθμούς. Ἀερισμὸν θέλουν τελειότατον καὶ ἀλλαγὴν στρωμνῆς καὶ ἀραίωσιν. Τροφὴ ἄφθονος. Εἶναι ἀπαραίτητα ἐντὸς τοῦ ἡμερονυκτίου 5 τουλάχιστον φαγητά.

Ὡρίμανσις σκωλήκων.

Μετὰ παρέλευσιν 9 ἡμερῶν, ἂν ὁ καιρὸς δὲν μετατραπῇ ἐπὶ τὰ χείρω, οἱ σκώληκες εἶναι ἕτοιμοι ν' ἀναβοῦν ἐπὶ τῶν κλάδων διὰ νὰ πλέξουν τὸ κουκοῦλι. Τότε γίνονται καθαρῶς μὲν λευκοὶ εἰς τὰς λευκὰς γενεάς, κίτρινοι δὲ καὶ διαφανεῖς εἰς τὰς κιτρίνας, οἱ δὲ δάκτυλοι λαμβάνουν χρῶμα χρυσοῦν καὶ μαργαρώδες. Ἡ ὀρεξίς των ἐλαττοῦται καὶ τὰ περιττώματα αὐτῶν γίνονται ὑδαρέστερα (νερουλά). Οἱ σκώληκες ἐκαθαρίσθησαν ἐσωτερικῶς καὶ ἔχουν ἐντὸς αὐτῶν μόνον τὴν ὡραίαν μέταξαν, ἐν ὑγρᾷ καταστάσει, τὴν ὁποίαν θὰ ἐκβάλλουν ἐκ τοῦ στόματός των ἐν εἴδει ὑγροῦ, ἀλλ' ἤτις ἅμα ἐξερχομένη στερεοποιεῖται. Ὅταν ἴδωμεν ἕνα ἢ δύο σκώληκας χύνοντας ἐκ τῶν πρώτων τὴν μέταξαν τῇδε κἀκεῖσε, εἴμεθα βέβαιοι ὅτι ἐπῆλθεν ἡ στιγμὴ τῆς κλαδώσεως.

Η΄ ΚΛΑΔΩΣΙΣ

Μεταχειριζόμεθα ξηροὺς κλάδους εἴτε ἐκ βαλανιδέας (δρυὸς) ἢ σπάρτου ἢ πρίνου ἢ ἄλλου τινός. Τούτους κόπτομεν ἐγκαίρως, ὀξύνομεν τὸ κάτω αὐτῶν ἄκρον, καὶ τοὺς ξηραίνομεν. Τοποθετοῦμεν αὐτοὺς μετὰ προσοχῆς μεταξὺ τῶν καλάμων, σχηματίζοντες στοὰς ὁμοιομόρφους, ἐφ' ὧν ἀνερχόμενοι οἱ σκώληκες κατασκευάζουσι τὰ κουκούλια αὐτῶν. Ὅταν ὁ σκώληξ ἐκλέξῃ ἐπὶ τῶν κλάδων τὴν

ἀρέσκουσαν αὐτῷ θέσιν, κατασκευάζει κατὰ πρῶτον τὸν σκελετὸν τοῦ κουκουλίου, καὶ ἔξακολουθεῖ ἐσωτερικῶς τὴν ἐργασίαν του, ἐκχύνων ἐπὶ 4 ὁλοκλήρους ἡμέρας τὴν πολύτιμον μέταξάν του. Μετὰ τὴν τελείαν αὐτοῦ κατασκευὴν πίπτει εἰς ἑτέραν μεταμόρφωσιν καὶ ἀποδερμάτωσιν, τὴν τῆς Ψυχῆς (Πεταλοῦδας).

Κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἀναβάσεως τῶν σκωλήκων ἐπὶ τῶν κλάδων πρέπει νὰ ὑπάρχῃ θερμοκρασία 22 βαθμῶν, ἐξακολουθοῦμεν δὲ παρέχοντες τροφήν, τὴν ὁποίαν ὁλονὲν ὀλιγοστεύομεν μέχρις οὗ ἴδωμεν ἀπολειτομένους ἔτι ὀλίγους σκώληκας, τοὺς ὁποίους μεταφέρομεν εἰς ἄλλην καλαμωτήν, μὴ κλαδωθεῖσαν εἰσέτι. Δὲν πρέπει νὰ κινῶμεν τοὺς κλάδους, διότι δὲν δύνανται οὗτοι νὰ συνεχίσωσι τὴν ἐργασίαν των. Μετὰ 8 ἡμέρας ἀπὸ τῆς κλαδώσεως ἀρχίζομεν τὸν τρυγητόν.

Θ΄ ΤΡΥΓΗΤΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΛΟΓΗ ΤΩΝ ΚΟΥΚΟΥΛΙΩΝ

Καταβιβάζομεν μετὰ προσοχῆς τοὺς κλάδους ἀπὸ τὰς καλαμωτάς, οἱ δὲ ἐργάται συλλέγουσι τὰ κουκούλια, καθαρίζοντες αὐτὰ συγχρόνως ἀπὸ τὰ νήματα καὶ θέτοντες εἰς ἰδιαίτερον κάλαθον τὰ διπλᾶ, τὰ χονδρά, τὰ λερωμένα, τὰ ἀσθενικά, τὰ μαλακισμένα καὶ τέλος καὶ τὰ λεπτὰ καὶ τὰ ἐλεεινά, ἵνα μὴ οὕτω ὑποτιμῶσι τὴν ἀξίαν τῶν ἄλλων. Ταῦτα ἐκτυλίσσωνται χωριστά.

Τὰς καλαμωτὰς ἐξάγομεν τοῦ σηροτροφείου, καὶ τὴν μὲν κόπρον μὲ τὴν σαβοῦραν θέτομεν εἰς ἰδιαίτερον λάκκον, χρησιμεύουσαν ὡς ἄριστον λίπασμα, ἰδίως διὰ τὰ μωρεόδενδρα, καὶ ὡς τροφὴ τῶν ζώων, κτλ. Τὰ δὲ συναχθέντα κουκούλια, ἐὰν μὲν πρόκειται νὰ βγάλωμεν πεταλούδας, τὰ περνοῦμεν εἰς ὁρμαθοὺς μὲ κλωστὴν διὰ βελόνης μετὰ προσοχῆς καὶ τὰ κρεμῶμεν εἰς μέρος εὐάερον. Ἂν δὲ πρόκειται νὰ τὰ πωλήσωμεν εἰς ξηρὰν κατάστασιν, τότε ἀνάγκη νὰ τὰ ἀποξηράνωμεν εἰς τὸν ἥλιον ἢ εἰς τὸν φοῦρνον, ἵνα προλάβωμεν τὴν μεταμόρφωσίν των εἰς πεταλούδας.

Ι΄ ΑΠΟΞΗΡΑΝΣΙΣ ΤΩΝ ΚΟΥΚΟΥΛΙΩΝ

Ὁ ἁπλούστερος τρόπος τῆς ἀποξηράνσεως εἶναι ὁ διὰ τοῦ ἡλίου. Ἁπλώνομεν ἐπὶ σινδόνων τὰ κουκούλια εἰς τὸν ἥλιον εἰς στρώματα πάχους 5 δακτύλων ἐπὶ 7—8 ἡμέρας, καὶ οὕτως ἐπιφέρομεν τὸν θάνατον τῶν χρυσαλίδων. Καθ' ἑκάστην ἐσπέραν τὰ προφυλάσσομεν ἀπὸ τὰς τυχὸν βροχάς, τὰ ἀνακινῶμεν δὲ κατὰ πᾶσαν ἡμέραν ἵνα ἀποξηρανθῶσιν ὅλα ἐξ ἴσου.

Διὰ δὲ τοῦ κλιβάνου τὰ ἀποξηραίνουσιν ὡς ἑξῆς· Ἀφοῦ ἐξαγάγωσι τὸν ἄρτον ἀπὸ τὸν φοῦρνον καὶ καταπέσῃ ἀρκετὰ ἡ θερμοκρασία, θέτουσι τὰ κουκούλια ἐντὸς καλάθων, τοὺς ὁποίους καλύπτουσι διὰ βερεγμένου πανίου καὶ τοὺς εἰσάγουσιν εἰς τὸν φοῦρνον, ὁπόθεν μετὰ ὀλιγόλεπτον διαμονὴν ἐξάγουσι τὰ κουκούλια καὶ τὰ ἁπλώνουσιν εἰς τὸν ἀέρα. Οὕτω ταῦτα ἀποξηραίνονται ταχέως. Προτιμωτέρα ὅμως εἶναι ἡ διὰ τοῦ ἡλίου ἀποξήρανσις, διότι ἡ διὰ τοῦ φούρνου, βεβιασμένη καὶ ἐν ξηροτάτῃ ἀτμοσφαίρᾳ ἀποξήρανσις ἐπιφέρει ἀλλοίωσιν εἰς τὴν ποιότητα τῆς μετάξης.

Διατήρησις τῶν ἀποξηρανθέντων κουκουλίων. Ἐὰν δὲν τὰ πωλήσωμεν ἀμέσως τὰ διατηροῦμεν ὡς ἑξῆς· Καθαρίζομεν καλῶς τὸ σκωληκοτροφεῖον, τὸ ἀπολυμαίνομεν διὰ διαλύσεως θειϊκοῦ χαλκοῦ, κατόπιν τοποθετοῦμεν ἐντὸς αὐτοῦ τὰς καλαμωτὰς καὶ ἐπ' αὐτῶν τὰ κουκούλια, ἀφοῦ χωρίσωμεν τὰ καλὰ ἀπὸ τὰ βρωμερά. Ἀνάγκη ὅμως νὰ τὰ ἀνακατόνωμεν ἐπὶ τῶν καλαμωτῶν ἅπαξ τοὐλάχιστον καθ' ἑκάστην, ὥστε τὰ κάτω νὰ ἔρχωνται ἐπάνω, νὰ σχηματίζωμεν στρώματα μὴ ἔχοντα πλέον τῶν 10—15 ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου (5—6 δακτύλων), νὰ τὰ ἀερίζωμεν τακτικῶς καθ' ἑκάστην, νὰ κλείωμεν τὰ παράθυρα ὅταν ὁ καιρὸς γυρίσῃ πρὸς τὴν βροχήν, καὶ νὰ προσέχωμεν νὰ μὴ βλέπῃ ὁ ἥλιος τὰ κουκούλια. Ἐξακολουθοῦμεν πράττοντες τοῦτο κατὰ τὸν δεύτερον καὶ τρίτον μῆνα μέχρις Αὐγούστου, ὅτε θὰ εἶναι τελείως ξηρά.

Ἐὰν ὅμως ὁ ἐκτροφεὺς θέλῃ νὰ τὰ κρατήσῃ ἀκόμη, τὰ θέτει ἐντὸς σάκκων διὰ νὰ μὴ τὰ εὕρουν αἱ βροχαὶ τοῦ Ὀκτωβρίου καὶ τὰ ὑγραίνουν. Ταῦτα μεταφέρει εἰς μέρος σκοτεινὸν τοῦ σηροτροφείου, τοῦ ὁποίου κλείει τὰ παράθυρα. Οὕτω δυνατὸν νὰ μείνωσιν ἐπὶ 2—3 ἔτη, ἀρκεῖ νὰ τὰ προσέχῃ ἀπὸ τοὺς ποντικοὺς καὶ ἄλλα βλαβερὰ ἔντομα.

Ἀλλ' οὕτω τὸ ἀρχικὸν βάρος αὐτῶν ἐλαττοῦται εἰς τὸ τρίτον, αἱ 30 ὀκάδες ἔγιναν μόνον 10, ἡ δὲ τιμὴ αὐτῶν ἐτριπλασιάσθη. Ἤδη συμφέρει νὰ ἐξαγάγῃ ὁ ἴδιος τὴν μέταξάν των.

ΙΑ΄ ΠΟΙΟΤΗΣ ΜΕΤΑΞΗΣ

Ἡ καλὴ ὠμὴ μέταξα γνωρίζεται ἀπὸ τὴν καθαριότητά της, τὴν κανονικότητά της, τὸ βάρος, τὴν στερεότητα, τὴν ἐλαστικότητα, τὴν στιλπνότητα, τὴν λεπτότητα καὶ τέλος τὸ χρῶμα.

Η ΜΕΤΑΞΑ ΕΝ ΤΟΥΡΚΙΑΙ

Τὴν πρώτην θέσιν εἰς τὴν παραγωγὴν τῆς μετάξης ἐν Εὐρώπῃ κατέχει ἡ Τουρκία.

Τὰ κυριώτερα σηροτροφικὰ κέντρα εἶναι ἡ Προῦσα μετὰ τῶν περιχώρων αὐτῆς, ἡ Πάνορμος, ἡ Νικομήδεια καὶ ἡ Κῖος. Τὰ ἄνω μέρη παράγουσι κατ' ἔτος κουκούλια νωπὰ **5.400.000 — 5.500.000** χιλιογράμμων, πωλουμένων περίπου πρὸς 11 γρόσια τὸ χιλιόγραμμον.

Ἐν Τουρκίᾳ ἡ μεταξουργία εἶναι ἀνεπτυγμένη εἰς τὸν ὑπέρτατον βαθμόν. Ὑπάρχουσιν ἐν Προύσῃ μεταξουργεῖα τελείου συστήματος, ἐργαζόμενα μὲ 48 ἀτράκτους καὶ 200 περίπου χειροκίνητοι ἀνέμαι.

Τῆς Θεσσαλονίκης ἡ ἐτησία παραγωγὴ νωπῶν κουκουλίων ἀνέρχεται εἰς **1.540.000** χιλιόγραμμα, τῆς Ἀδριανουπόλεως εἰς **650.000** τῆς δὲ Συρίας εἰς **4.860.000** χιλιόγραμμα.

Ἡ ἐτησία παραγωγὴ νωπῶν κουκουλίων ἐν Τουρκίᾳ ἀνέρχεται εἰς τὸ ποσὸν **12.560.000** χιλιογράμμων.

Τῷ 1888 συνέστη Αὐτοκρατορικὴ σηροτροφικὴ σχολή, εἰς ἣν εἶναι δεκτοὶ μαθηταὶ παντὸς θρησκεύματος. Ἡ φοίτησις εἶναι διετὴς ἡ δὲ διδασκαλία γίνεται μόνον τουρκιστί. Οἱ μαθηταὶ μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν σπουδῶν αὐτῶν ἐξετάζονται, ἐφοδιάζονται μὲ δίπλωμα καὶ ἀποκτοῦν τὸ δικαίωμα νὰ ἐξασκήσουν τὸ σηροτροφικὸν ἐπάγγελμα καθ' ἅπασαν τὴν ὀθωμανικὴν Αὐτοκρατορίαν.

Η ΜΕΤΑΞΑ ΕΙΣ ΤΙΝΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΚΡΑΤΗ

Γαλλία. Παραγωγὴ ἐτησία κουκουλίων **8.000.000** χιλιογράμμων. Εἰς τὴν βιομηχανίαν τῆς μετάξης ἀσχολοῦνται 632—633,000 ἐργάται.

Ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰσάγει κατ' ἔτος ἐκ τῶν μεταξωτῶν αὐτῆς ὑφασμάτων, κατὰ τὰς ἐπισήμους ἐκθέσεις, **345—347** ἑκατομ. φράγκων.

Ἰταλία. Παραγωγὴ ἐτησία κουκουλίων **3—3.350.000** χιλιογρ. κατὰ μέσον ὅρον. Ἀπασχολοῦνται **350—400.000** ἐργάται.

Ἑλλάς. Παραγωγὴ ἐτησία κουκουλίων **320.000** χιλιογράμ.

Ἡ παγκόσμιος παραγωγὴ οὐχὶ κουκουλίων, ἀλλὰ τῆς μετάξης κατ' ἔτος ἀνέρχεται εἰς τὸ ποσὸν **25.000.000** χιλιογρ. Τὸ πλεῖστον τούτων παράγει ἡ ἀπωτάτη Ἀνατολή.

(Κατὰ τὸν ὁδηγὸν τοῦ Σκωληκοτρόφου Σ. Σ. Στυλιανίδου).

ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗ

ΓΕΝΙΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

Ἐκ τῶν πολλῶν ἑκατοντάδων ἀσθενειῶν, τῶν προσβαλλουσῶν τὰ ζῷα, θὰ πραγματευθῶμεν ἐνταῦθα περὶ ἐκείνων, αἱ ὁποῖαι τοσοῦτον συνεχῶς παρουσιάζονται, ὥστε καὶ μὴ εἰδικοὶ κτηνίατροι κατορθοῦσι τὴν διάγνωσιν καὶ θεραπείαν αὐτῶν.

Εὐθὺς ὡς ζῷόν τι ἀσθενήσῃ ἐξ οἱασδήποτε ἀσθενείας καὶ δὲν ὑπάρχει πρόχειρος κτηνίατρος, ὀφείλομεν ν' ἀφήσωμεν τὴν φύσιν ὅπως θεραπεύσῃ μόνη τὸ νόσημα, ὑποβοηθοῦντες ἁπλῶς αὐτὴν διὰ τῶν ἑπομένων ἀθώων μέσων :

1) Ἐλαττοῦμεν τὴν τροφὴν καὶ ἀντικαθιστῶμεν τὴν δύσπεπτον (ἄχυρον, ῥόβην, κυάμους) δι' εὐπέπτου (χλόης, κολοκυνθῶν, ἁλεσμένης βρώμης). Δίδομεν ἐπίσης ὀλίγον ἅλας καὶ τινα τονικά, ὡς π. χ. μίαν δράκα καρπῶν κέδρου κοπανισμένων καθ' ἑκάστην.

2) Ἀπαλλάσσομεν τὸ ζῷον παντὸς κόπου καὶ ἀντικαθιστῶμεν τὴν ἐπίπονον ἐργασίαν δι' ἐλαφροῦ περιπάτου ἢ καὶ δι' ἀπολύτου ἀναπαύσεως, ἀναλόγως τῆς ἐξαντλήσεως ἢ τῆς στενοχωρίας τοῦ πάσχοντος ζῴου.

3) Προφυλάσσομεν αὐτὸ καὶ ἀπὸ τοῦ καυστικοῦ ἡλίου καὶ ἀπὸ τοῦ ψύχους καὶ τῶν ρευμάτων τοῦ ἀέρος. Ἂν ἔχῃ ῥῖγος τὸ καλύπτομεν διὰ σκεπασμάτων.

4) Αἱ ἐντριβαὶ εἴτε ἄνευ φαρμάκων, εἴτε δι' οἰνοπνεύματος μετὰ καφουρᾶς ἢ διὰ ῥακῆς μετ' ἐρυθροῦ πεπέρεως ὠφελοῦσιν εἴτε ὀλίγον εἴτε πολὺ εἰς ὅλας τὰς περιστάσεις, ἡ τοιαύτη δὲν βλάπτουσι ποτέ.

5) Τὰ καθάρσια οὐδέποτε βλάπτουσιν ὡς ἀπαρχὴ τῆς θεραπείας, ἀλλὰ τὸ ῥητινέλαιον πρέπει νὰ ἦναι νωπὸν καὶ ὄχι ταγγόν. Δι' ἕνα βοῦν ἀπαιτοῦνται 500 γραμμάρια ἀναμεμιγμένα μετ' ἴσου χλιαροῦ ὕδατος, περιέχοντος ὀλίγον λεύκωμα ᾠοῦ. Διὰ δὲ τοὺς ἵππους καταλληλότερον φάρμακον εἶναι ἡ ἀλοή. Περίπου 30—40 γραμ. τετριμμένης ἀλοῆς μετ' ὀλίγου σάπωνος ὑγροῦ σχηματίζουσιν ἓν καταπότιον, τὸ ὁποῖον ὁ ἵππος λαμβάνει πολὺ εὐκολώτερον ἀπὸ τὰ ῥευστὰ φάρμακα.

6) Ἐπίσης οὐδέποτε βλάπτει τὸ κλύσμα διὰ χλιαροῦ ὕδατος μετὰ σάπωνος καὶ ἡ ἐξαγωγὴ τῆς κόπρου ἐκ τοῦ ἀπευθυσμένου ἐντέρου διὰ τῆς χειρός.

Πρέπει όμως ή ἄκρα τοῦ κλύσματος νὰ μὴ εἶναι μυτηρὰ καὶ ἡ εἰσαγομένη χεὶρ νὰ λαδώνηται καὶ νὰ μὴ ἔχῃ μακροὺς ὄνυχας. Ἂν ὑπάρχῃ ὑποψία ἐπιζωοτιῶν φύσεως ἀνθρακώδους ἰδίως, ἡ εἰσαγομένη χεὶρ πρέπει νὰ μὴ ἔχῃ τὴν παραμικρὰν πληγὴν ἢ ἀμυχήν, ἢ ν' ἀπέχωμεν τοῦ ἐπικινδύνου τούτου ἔργου.

Αἱ ἀνωτέρω περιποιήσεις σχεδὸν πάντοτε ὠφελοῦσιν ἢ τοὐλάχιστον ὑποβοηθοῦσι τὴν φύσιν.

Πληγαί. Ὅταν ἡ πληγὴ τοῦ ζώου εἶναι βαθεῖα καὶ δὲν σταματᾷ ἡ αἱμορραγία, δένομεν τὴν αἱμάσσουσαν ἀρτηρίαν διὰ κλωστῆς, τὴν ὁποίαν περνοῦμεν πέριξ αὐτῆς διὰ βελόνης. Ἐν ἀποτυχίᾳ τούτου γεμίζομεν τὴν πληγὴν μὲ ξαντόν, τὸ ὁποῖον προσδένομεν ἕως ὅτου σταθῇ τὸ αἷμα.

Ἂν ἡ πληγὴ εἶναι ἐπιπόλαιος, ἀφοῦ σταματήσωμεν τὴν αἱμορραγίαν, ὡς πράττομεν καὶ διὰ τὰς βαθείας πληγάς, θεραπεύομεν αὐτὴν μεταχειριζόμενοι τὰ κυριώτερα ἀντισηπτικὰ φάρμακα, ὡς τὸ φανικὸν ὀξύ, τὸ λυσόλιον, τὴν κρεολίνην καὶ τὸ ἰωδοφόρμιον.

Τὸ φανικὸν ὀξὺ χρησιμοποιεῖται ἐν διαλύσει 20 γραμ. ἐντὸς χιλίων γραμ. χλιαροῦ ὕδατος διὰ νὰ πλύνεται ἡ πληγή. Δὲν εἶναι ὅμως ἐντελῶς ἀκίνδυνον, διότι πολλάκις καῖει ἐν συκνεῖ καταστάσει τὰς χεῖρας τοῦ ἀδεξίου παρασκευαστοῦ τῆς διαλύσεως, ἔπειτα στερεοποιεῖται ἐν τῇ φιάλῃ καὶ πρέπει νὰ ῥευστοποιηθῇ προσεκτικῶς διὰ θερμότητος ἡπίας. Διὰ τοῦτο προτιμῶσι σήμερον γενικῶς τὸ λυσόλιον, ὑγρὸν καὶ κατραμοειδές, τοῦ ὁποίου διαλύουσιν ἐν γραμμαρίῳ εἰς 1000 γραμμάρ. χλιαροῦ ὕδατος διὰ πλύσιμον τῶν πληγῶν.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον μεταχειρίζονται καὶ τὴν κρεολίνην, ἀλλ' εἰς ἀναλογίαν 5 γραμ. εἰς 1000 γρ. ὕδατος. Ἡ κρεολίνη ἔχει ἐπίσης τὴν ὁσμὴν τῆς πίσσης τῶν γαιανθράκων (κατράμι), εἶναι καὶ αὐτὴ μικροβιοκτόνος καθὼς καὶ τὸ λυσόλιον, ἀλλὰ συγχρόνως εἶναι καὶ καυστικὴ καὶ δυσώδης. Ὡς ἐκ τούτου μειονεκτεῖ μὲν τοῦ λυσολίου κατὰ τοῦτο, ὅτι παράγει ἐν τῇ πληγῇ δριμὺν πόνον (τσούξιμο), ἐνῷ τὸ λυσόλιον δὲν πονεῖ. Ἀλλ' ἀπέναντι τούτου ἔχει τὸ πλεονέκτημα νὰ ἀπομακρύνῃ ἐκ τῶν πληγῶν τὰ ἔντομα. Ὄθεν εἶναι κατάλληλος ἐν καιρῷ θέρους καὶ πληθώρας μυιῶν.

Ἀφοῦ ἐπὶ 2—3 ἡμέρας ἐκπλύνωμεν καθ' ἑκάστην τὰς πληγὰς διὰ μιᾶς τῶν ἄνω τριῶν διαλύσεων (φανικοῦ ὀξέως, λυσολίου ἢ κρεολίνης), ἐπιπάσσομεν κατόπιν ἐπὶ τῆς πληγῆς κόνιν ἰωδοφορμίου. Τὸ ἰωδοφόρμιον εἶναι κόνις κιτρίνη μὲ ἰσχυροτάτην ὀσμήν, ἥτις ἐπιφέρει πολὺ ταχέως τὴν ἐπούλωσιν. Δὲν γίνεται χρῆσις αὐτοῦ ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας, ἵνα μὴ τυχὸν περικλείηται πῦον ἢ ἄλλη ἀκαθαρσία ἐν τῇ πληγῇ. Ἀντὶ καθαροῦ ἰωδοφορμίου, λίαν δαπανηροῦ, μεταχειρίζονται καὶ μῖγμα ἑνὸς μέρους ἰωδοφορμίου πρὸς τρία μέρη ταννίνης (δεψικοῦ ὀξέος). Ἡ ταννίνη εἶναι στυφὴ καὶ πήζει τὸ πολὺ ὑγρὸν πῦον, ὥστε σχηματίζεται στερεὸς κάκκαδος, πρέπει ὅμως νὰ ἔχῃ ἀναμιχθῇ κάλλιστα μετὰ τοῦ ἰωδοφορμίου, διότι εἶναι καὶ αὐτὴ ὀργανικὴ οὐσία, εὐκόλως ἀποσυντιθεμένη ὑπὸ τῶν μικροβίων. Ἄλλη κόνις χρήσιμος εἰς τὰς πληγὰς καὶ ἰδίως εἰς μακροχρονίως ὑπαρχούσας εἶναι μῖγμα 20 γραμ. βορικοῦ ὀξέος πρὸς πέντε γραμ. στυπτηρίας (κεκαυμένης).

Εἰς πληγὰς πολὺ ἐπιπολαίους μεταχειριζόμεθα ἐνίοτε ἀλοιφὰς καὶ ὑφάσματα ἐμβεβρεγμένα δι' ἐλαίου ἀντισηπτικοῦ. Αἱ ἀλοιφαὶ γίνονται ἐκ βαζελίνης, εἰς τὴν ὁποίαν προσθέτομεν ἱκανὸν ποσὸν ἰωδοφορμίου ἢ βορικοῦ ὀξέος. Διὰ τὸ ἔλαιον λαμβάνομεν καθαρὸν καὶ οὐχὶ ταγὸν ἔλαιον ἐλαίας καὶ προσθέτομεν 2%—5% φανικοῦ ὀξέος. Ὅταν ἡ διάλυσις δὲν ἐπιτυγχάνηται ταχέως, ἀνάγκη ἑκάστην φορὰν πρὸ τῆς χρήσεως ν' ἀναδεύωμεν. Ὅσον διὰ τὴν κρεολίνην, αὕτη ἐν ἀναμίξει μετὰ τῆς βαζελίνης εἰς διαφόρους ἀναλογίας χρησιμεύει πολὺ εἰς πληγὰς ὀφειλομένας εἰς ἐκζέματα, ψώραν κλ. εἰς ἀναλογίας 1:20 καὶ ἀκόμη ἰσχυροτέρας.

Ἀσθένειαι πέψεως, διάρροια βρεφῶν, κωλικόπονος ἵππων, τυμπανῖτις βοῶν καὶ προβάτων. Πᾶσα ἀπότομος μετάθεσις βοσκούντων κτηνῶν ἢ πτωχικῶς ἐν σταύλῳ διατηρουμένων εἰς λειμῶνα θαλερὸν καὶ βρίθοντα χόρτων ὑδαρῶν (μολόχας, βρυόβας, τριφυλλίου καὶ ἀνθήσεως) παράγει αἰφνίδιον διάρροιαν καὶ ἐξάντλησιν. Τοῦτο τὴν ἀνοιξιν καθίσταται ἀναπόφευκτον κακόν, καὶ χρειάζεται ὡς πρόληψις μεγαλειτέρων κακῶν, ὡς ἀντισήκωμα τροφὴ συστρεπτικὴ (π. χ. ἄχυρα διδόμενα τὴν νύκτα).

Ἄλλη πάθησις συνήθης εἶναι ὁ χρόνιος γαστρικὸς κατάρρους τινῶν τῶν εἰς τὰ δάση βοσκόντων κτηνῶν, ἣν βαπτίζω *πρινίτιδα*, διότι ἀπαντᾶται ἰδίως ὅταν κτήνη ἄλλων μερῶν εὐτυχεστέρων, μετατεθέμενα εἰς πτωχικὰ ὀρεινὰ λειβάδια, ἀναγκάζονται ὑπὸ τῆς πείνης νὰ κάμνουν πολὺ ἄφθονον χρῆσιν τῶν στυφῶν φύλλων τοῦ πρίνου ἢ τῆς δρυός. Τὸ μόνον λογικὸν ἀντιφάρμακον εἶναι ν' ἀντικατασταθῇ τις τὰ τοιαῦτα κτήνη διὰ τῶν αἰγῶν, αἵτινες ἔχουσι μεταξὺ ὅλων τῶν ζώων τὸ σπάνιον πλεονέκτημα ν' ἀντέχωσιν εἰς τοιαύτην δίαιταν.

Τρεῖς τέλος νόσοι τοῦ πεπτικοῦ σωλῆνος ἀπαιτοῦσιν ἰδιαιτέραν μνείαν διὰ τὸ σύνηθες αὐτῶν.

1) *Ἡ διάρροια τῶν βρεφῶν.* Ὅλα τὰ νεαρὰ θηλάζοντα ζῶα δύνανται νὰ προσβληθῶσιν ὑπὸ τῆς ἀσθενείας ταύτης, ἡ ὁποία εἶναι μεταδοτικὴ ἐν τινι μέτρῳ, δηλ. ἐνίοτε λαμβάνει διαστάσεις ἀληθοῦς ἐπιδημίας καὶ ἄλλοτε πάλιν ἀναφαίνεται σποραδική. Τῆς νόσου ταύτης ὑπάρχουσι δύο μορφαὶ ἐντελῶς διαφέρουσαι.

α') *Ἡ ξυνὴ διάρροια τῶν βρεφῶν*, προσβάλλουσα μόσχους, πῶλους, ἀμνούς, χοιράδια, καὶ ὀφειλομένη εἰς τὸ ὅτι τὸ γάλα ἐντὸς τοῦ σώματος τοῦ βρέφους ξυνίζει. Ἡ νόσος ἀναφαίνεται ὅταν αἱ μητέρες λαμβάνωσιν ἐφθαρμένην τροφήν, ἢ ὅταν τὰ βρέφη τρώγωσι τοιαύτην, ἢ ὑπόξυνον γάλα ἢ τροφὴν ἐξ ἀκαθάρτων ἀγγείων. Ἡ κόπρος εἶναι κιτρινόλευκος ὁσμῆς ὑποξύνου (ξυνίλας). Ἐνίοτε ἡ νόσος ὀφείλεται εἰς κρυολόγημα. Ὡς ἀντιφάρμακον δίδουσι προχείρως ἀφέψημα καβουρδισμένης κριθῆς, (καφὲς κριθῆς) καὶ κιμωλίαν ῥιπτομένην ὡς κόνιν, 1 κουτάλιον τῆς σούπας ἐντὸς ἑνὸς κυπηλλίου αὐγοῦ μετ' ὀλίγου ὕδατος. Καὶ ἡ κεκαυμένη μαγνησία, 2 δόσεις τὴν ἡμέραν ἀνὰ 2 γραμμάρια μετὰ 4 γραμμαρίων ὀπίου (δι' ἕνα μόσχον), χρησιμοποιεῖται.

β') *Ἡ κακοήθης διάρροια τῶν ἀρτιγεννήτων ἢ κακοήθης δυσεντερία.* Ταύτης αἰτία εἶναι μικρόβιον, ζῶν ἐντὸς τῶν ἐντέρων. Τούτου οἱ σπόροι διαδίδονται διὰ τῶν κόπρων εἰς ὅλον τὸν σαῦλον. Προληπτικὸν μέτρον εἶναι ἡ ἀπὸ σαύλου μεμολυσμένου εἰς ἕτερον σαῦλον καθαρὸν μεταφορὰ τῶν ἑτοιμοτόκων φορβάδων, ἀγελάδων, προβάτων κλ., ὥστε τὰ ἀρτιγέννητα νὰ μὴ μολύνωνται κατὰ τὴν ὥραν τῆς γεννήσεως, διότι ἡ νόσος προσβάλλει θανασίμως μόνον τὰ ἀρτιγέννητα ζῶα ἐντὸς τῆς πρώτης ἑβδομάδος. Τὰ πρὸς τοῦτο φάρμακα εἶναι α) καθάρσιον (60 γρ. ῥετσινόλαδον διὰ τὸν μόσχον, 10 γρ. διὰ τὸν ἀμνὸν καὶ 0,15 γρ. καλομελάνου διὰ τὸν πῶλον). Μετὰ ταῦτα δίδεται πελωρία δόσις βάμματος ὀπίου 5—10 γρ. κατὰ μόσχον ἢ πῶλον καὶ 1 γρ. κατ' ἀμνόν. Μετὰ ταῦτα ἔρχεται τὸ κύριον φάρμακον τοῦ νέου συρμοῦ, ἤτοι 2 γραμ. ἰτεϋλικοῦ (σπειραϊκοῦ) ὀξέος (acide salicylique) καὶ 2 γρ. ταννικοῦ ὀξέος ἐν διαλύσει ἐντὸς χλαροῦ ἀφεψήματος χαμαιμήλων. Ἡ δόσις αὕτη δίδεται δὶς τῆς ἡμέρας, ἀλλ' ἡ θεραπεία εἶναι δυσχερής. Τὰ διαφυγόντα τὸν θάνατον ἐπὶ ἑβδομάδας ἑξακολουθοῦσι νὰ μένωσι καχεκτικά. Κατὰ τὴν ἀνάρρωσιν δίδεται γλοιῶδες ἀφέψημα νυφοῦ λινοσπόρου, δενδρομολόχας, βριώμης ἀλεσμένης καὶ ὡς δυναμωτικὰ ὠμὰ ὠά.

Οἱ μὴ ἔχοντες τὰ μέσα ταῦτα ἂς περιορισθῶσιν εἰς ἁπλῆν χορήγησιν τριῶν δόσεων κρεολίνης πρὸς 1 γρ. ἑκάστης (διαλυμένης ἐντὸς 2 λιτρ. ὕδατος) κατὰ μόσχον καὶ πῶλον καὶ εἰς δεκάκις μικροτέραν δόσιν προκειμένου περὶ ἀμνοῦ, ἐριφίου ἢ χοιραδίου κτλ.

2) *Ὁ κωλικόπονος τῶν ἵππων.* Ἡ εἰδικὴ αὕτη ἀσθένεια τῶν ἵππων καὶ ἡμιόνων (σπανιώτατα τῶν ὄνων) προξενεῖ τοσαῦτα θύματα, ὅσα δὲν προξενοῦσιν ὅλαι αἱ λοιπαὶ παθήσεις ὁμοῦ, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ φυσικοῦ θανάτου λόγῳ ἡλικίας, ἡ δὲ συνηθεστέρα αἰτία εἶναι ἡ ἐμφραξις τῶν ἐντέρων ὑπὸ σκληρᾶς τροφῆς, ὡς ἀχύρων περιεχόντων συνήθως χῶμα, σίτου καταβροχθισθέντος παρανόμως εἰς ξένα ἀλώνια, ξυλωδῶν καυλῶν καὶ τριφυλλίου κακῶς μασηθέντων κτλ. Εἰς ταῦτα προσθετέον τὴν ὑπερβολικὴν κούρασιν καὶ τὰ κρυολογήματα. Ἐνίοτε παράγει τὸν πόνον ἡ λῆψις παγωμένου ἀχύρου (βόσκησις κατὰ τὰς πρωϊνὰς ὥρας), ὁ σχηματισμὸς ἐντερολίθων ἐκ πιτύρων καὶ ἡ ὑπαρξις ἀφθόνων σκωλήκων ἐντὸς τῶν ἐντέρων. Ἄλλοτε ἡ σῆψις κακῶς χωνευμένης τροφῆς παράγει ἄφθονα ἀέρια, προκαλοῦντα τὸν κωλικόπονον. Ἐνίοτε ἐν τούτοις ὁ κωλικόπονος ἐμφανίζεται ἁπλῶς ὡς νευρικὸς ἢ ῥευματικὸς συνεπείᾳ κρυολογήματος. Ἀπαντᾷ τέλος ὁ συμπτωματικὸς κωλικόπονος ὡς φαινόμενον πολλῶν ἄλλων νόσων, ὡς δυσουρίας, ἐντερίτιδος, γαστρίτιδος, μητρίτιδος (εἰς φορβάδας) στρῃψίματος τῶν ἐντέρων, διαρρήξεως ὤτων, περιτονίτιδος κτλ. Ἐκ τούτων θὰ πραγματευθῶμεν μόνον τὴν δυσουρίαν, παραλείποντες τὰς ἄλλας διότι ἢ εἶναι ἀνίατοι ἢ ἀπαιτοῦσι δαπανηροτέραν θεραπείαν, τὴν ὁποίαν μόνον ἐπιστήμων κτηνίατρος δύναται νὰ διεξαγάγῃ.

Ἐπανερχόμεθα λοιπὸν εἰς τὸν κοινὸν κωλικόπονον, τὸν προερχόμενον ἐκ τροφῆς καὶ κρυολογήματος ἢ ἐκ δυσουρίας.

Φαινόμενα. Ἰσχυρότατοι πόνοι. Ὁ ἵππος παρατηρεῖ τὴν κοιλίαν του, ὠσεὶ ὑποπτεύεται ἐν αὐτῇ τὴν παρουσίαν βασανιστηρίου δαίμονος, ἀνησυχία, βογκητόν, κόλισμα ἐπὶ τῆς γῆς, ἱδρωμα, ψῦξις τῶν ὤτων, ἀδυναμία τοῦ σφιγμοῦ γινομένου ἀτόνου καὶ ταχυτάτου.

Πρόγνωσις δυσχερεστάτη. Πολλάκις δριμύτατοι κωλικόπονοι θεραπεύονται ὡς ἐκ θαύματος, ἐνῷ ἕτεροι, μικροὶ καὶ ἀσήμαντοι, ἀπολήγουσιν εἰς θάνατον. Ὅταν ὁ ἵππος ἔχῃ τὰ ὦτα παγωμένα καὶ δέχηται νὰ θέσῃ τις ἐντὸς αὐτῶν τὸν δάκτυλον, ἡ κατάστασίς του εἶναι συνήθως ἀπελπιστική.

Θεραπεία. Ἐν πρώτοις ὁ ἵππος τίθεται ἐπὶ μαλακῆς στρωμνῆς, ἵνα μὴ κυλιόμενος βιαίως ἢ κατακλινόμενος ἀποτόμως διαρρήξῃ τὸν στόμαχον ἢ τὰ ἐξ αἰρίων φουσκωμένα ἔντερά του. Εἶτα τρίβομεν αὐτὸν διὰ μαλλίνου ὑφάσματος ἢ δέσμης σανοῦ δυνατὰ ἐπὶ πολλὴν ὥραν. Ἡ τοιαύτη τριβὴ εἶναι πολλάκις σωτήριος ὡς ὑποβοηθοῦσα τὴν αὐτοθεραπείαν τῆς νόσου. Μετὰ τὴν προστριβὴν καλύπτομεν τὸν ἵππον διὰ θερμῶν μαλλίνων σκεπασμάτων. Ὅταν ὑποτίθεται ὅτι ὁ κωλικόπονος προῆλθεν οὐχὶ ἐκ τροφῆς ἀλλ' ἐκ κρυολογήματος, αἱ προστριβαὶ γίνονται ὡς ἄνω, ἀλλὰ μετὰ καφουρᾶς καὶ οἰνοπνεύματος ἢ τερεβινθελαίου, καὶ τὰ καλύμματα πολλαπλασιάζονται διὰ νὰ προκληθῇ ἐφίδρωσις.

Μετὰ ταῦτα προβαίνομεν εἰς τὴν διὰ χειρὸς ἐξαγωγὴν τῆς κόπρου ἐκ τοῦ ἐντέρου καὶ τὴν κατ' ἐπανάληψιν ἐφαρμογὴν κλύσματος μὲ χλιαρὰν σαπωνάδαν. Ἐσωτερικῶς δὲ δίδομεν ἐν πρώτοις μεγάλην δόσιν βάμματος ὀπίου (10—15 γρ.) πρὸς καθησύχασιν τῶν πόνων καὶ μετά τινα ὥραν ἐν καθάρσιον π. χ. ἓν χάπι ἐξ ἀλοΐῆς (30 γρ.). Ἐλλείψει ἀλοΐῆς δίδομεν ῥετσινόλαδον 500 περίπου γρ. (150 δράμια) ἀναμὶξ μετὰ χλιαροῦ ὕδατος διὰ τοῦ στόματος καὶ οὐχὶ διὰ τῶν ῥωθώνων, καὶ διὰ φιάλης ἐκ λευκοσιδήρου, ἐκ φόβου μὴ τυχὸν ὁ ἵππος δαγκάσῃ τὴν ὐελίνην καὶ πληγωθῇ. Τέλος ἐπαναλαμβάνομεν συνεχῶς τὰς προστριβάς. Ἐν περιπτώσει βελτιώσεως τὴν δευτέραν ἡμέραν τὸν ἐξάγομεν εἰς περίπατον χωρὶς νὰ τὸν κουράσωμεν, τοῦ δίδομεν ὀλιγίστην εὔπεπτον τροφήν, καὶ τὴν τρίτην ἡμέραν καίπερ ἐξακολουθοῦντες τὴν δίαιταν, τὸν μεταχειριζόμεθα εἰς μετρίαν ἐργασίαν, προφυλάσσοντες αὐτὸν ἀπὸ πάσης ἀποτόμου ψύξεως.

3) ***Ὁ κωλικόπονος τῆς δυσουρίας,*** ὀφειλόμενος εἰς ψαμμίασιν καὶ λίθους τῆς κύστεως ἢ σπασμωδικὴν συστολὴν τῆς οὐρήθρας ἢ τοῦ λαιμοῦ λόγῳ κρυολογήματος, θεραπεύεται διὰ κλυσμάτων ἐν τῷ ἐντέρῳ καὶ ἐξαγωγῆς τῶν ἐν αὐτῷ σκληρῶν κόπρων. Δεύτερον πρόχειρον μέσον εἶναι τὸ ἑξῆς: Εἰσάγομεν μετὰ προσοχῆς τὴν χεῖρα εἰς τὸ ἀπευθυσμένον ἔντερον. Ἐκεῖ αἰσθανόμεθα πρὸς τὰ κάτω καὶ παραπλεύρως αὐτοῦ σκληρὸν ὄγκον, ὅστις εἶναι ἡ λίαν πληρωμένη οὐροδόχος κύστις, ἣν πιέζομεν προσεκτικῶς. Τέλος δίδομεν 10 γραμ. βάμματος ὀπίου.

Ἡ τυμπανῖτις. Προσβάλλει ὅλα τὰ μυρηκασικὰ ζῷα, βοῦς, πρόβατα, αἶγας κτλ. καὶ θεραπεύεται εἰς τὰ ζῷα ταῦτα διὰ διαφόρων μεθόδων κατὰ λόγον τοῦ σχήματος καὶ τοῦ σώματος αὐτῶν. Αἴτια αὐτῆς εἶναι ἀνώμαλος ζύμωσις τῶν ἐντὸς τοῦ στομάχου ὑπαρχόντων τροφίμων, τὰ ὁποῖα παράγουσιν ἀφθονίαν ἀερίων, εἰς τρόπον ὥστε ἡ κοιλία φουσκόνει ὡς ἀερόστατον, καὶ τὰ ζῷα δεικνύουσι μεγίστην στενοχωρίαν μέχρις ἀσφυξίας. Τὸ πάθημα τοῦτο παράγουσι μερικαὶ τροφαί, ὡς τὸ τριφύλλιον ἀγρῶν ὑγρῶν, ἡ βρούβα κτλ. Τὰ λεπτὰ δὲ ὅμως ἄγρια τριφύλλια μὲ κίτρινα ἄνθη δὲν εἶναι ἐπικίνδυνα.

Εἰς τινα ζῷα ἡ τυμπανῖτις ἀναφαίνεται ἁπλῶς, διότι πάσχουσιν ἐξ ἀδρανείας τοῦ στομάχου, οὕτω δὲ ἡ ἐλαχίστη περὶ τὴν δίαιταν ἁμαρτία ἐπιφέρει τὴν ἐπιδράδυνσιν τῆς πέψεως καὶ τὴν ἐκ ταύτης ἀνάπτυξιν ἀερίων.

Τὸ φούσκωμα εἶναι ἰδίως ὁρατὸν ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς πλευρᾶς. Τὰ ζῷα στενάζουν, ἵστανται ὀρθια ὅσον δύνανται, καὶ ὅταν καταπέσωσι καταβάλλονται ὑπὸ ἀσφυξίας.

Θεραπεία. Ὅταν τὸ κακὸν εἶναι μικρόν, θέτομεν εἰς τὸ στόμα τοῦ ζῴου ἓν σχοινίον δίκην χαλινοῦ. Τότε τοῦτο προσπαθεῖ ν' ἀπαλλαγῇ αὐτοῦ διὰ τῆς μασήσεως, οὕτω δὲ πολλάκις ἐπέρχεται ἡ ἐκκένωσις τῶν ἀερίων διὰ τοῦ στόματος (ῥέψιμον). Συγχρόνως τρίβομεν ἐξωτερικῶς ἡπίως τὴν κοιλίαν, ὁδηγοῦμεν τὸ ζῷον εἰς περίπατον καὶ τῷ δίδομεν ἐσωτερικῶς μεγάλην δόσιν μαγειρικοῦ ἅλατος ἐν διαλύσει 100 δραμ. ἅλατος ἐντὸς 1 ὀκᾶς ὕδατος. Τὸ ἅλας ἐνεργεῖ ὡς καθάρσιον καὶ ὡς ἐπιῤῥαδυντικὸν τῆς ζυμώσεως. Εἰς λόγου ἄξια βουτροφεῖα πρέπει νὰ ὑπάρχῃ καθετήρ, δι' οὗ νὰ ἐξάγωνται τὰ ἀέρια ὅλως ἀκινδύνως, πρέπει ὅμως τὸ ζῷον νὰ ἵσταται ἐπὶ ἀνηφόρου, δηλ. ἔχον τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ ἄνω ἵνα μὴ ὁ καθετὴρ βυθισθῇ ἐντὸς τοῦ χυλοῦ, τοῦ περιεχομένου ἐν τῷ στομάχῳ.

Τέλος δύναταί τις νὰ ἐξαγάγῃ τὰ ἀέρια δι' ἐγχειρήσεως, ἡ ὁποία καίτοι φαίνεται φοβερὰ εἶναι ἐν τούτοις συνήθως ἀκίνδυνος· ἤτοι δι' ἁπλῆς ἀμφιστόμου μαχαίρας κεντοῦμεν τὸ πάσχον ζῷον ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς πλευρᾶς, ἀκριβῶς εἰς τὴν θέσιν ὅπου ἡ ἐξόγκωσις εἶναι περισσότερον ἐπαισθητή, καὶ εἰς τὴν ὀπὴν θέτομεν καθαρὸν καλάμι διὰ τὴν ἐξαγωγὴν τοῦ ἀέρος. Τὰ δυσώδη ἀέρια ἐξέρχονται μετὰ πατάγου, καὶ τὸ ζῷον ξεφουσκόνει ἐντὸς ὀλίγου χρόνου καὶ σώζεται. Εἶτα ὑποβάλλεται ἐπί τινας ἡμέρας εἰς αὐστηρὰν δίαιταν. Ἡ μικρὰ πληγὴ διὰ περιποιήσεως ἀντισηπτικῆς συνήθως κλείει ἄνευ ἐπεισοδίων, ἀλλ' ἂν παρουσιάσῃ περιπλοκάς, τότε ἔχει τις 24—48 ὡρῶν και-

ρὸν ὅπως σφάξῃ τὸ ζῷον ἐὰν τυχὸν ἀναφανῶσι βραδύτερον τὰ πρῶτα συμπτώματα περιτονίτιδος ἢ τραυματικοῦ πυρετοῦ. Πρὸς τοῦτο ὅμως ὑπάρχει ἕτερον ἐργαλεῖον, καλούμενον *τροκάριον*, εὑρισκόμενον ἐντὸς θήκης, τοῦτο δὲ εἰσάγεται μετὰ τῆς θήκης του οὕτω πως, ὥστε ἡ αἰχμή του νὰ ἦναι ἐστραμμένη λοξῶς πρὸς τὰ ἐμπρός. Τὸ τροκάριον εἶτα ἐξάγεται τῆς πληγῆς, ἀλλ' ἡ θήκη του, ἀπο-

τελουμένη ἐξ ἀνοικτοῦ σωλῆνος μένει ἐν τῇ πληγῇ καὶ ἀποτελεῖ σωλῆνα, θέτοντα εἰς συγκοινωνίαν τὸν φουσκωμένον στόμαχον πρὸς τὸ ἐξωτερικόν. Ἡ διὰ τοῦ τροκαρίου πληγὴ θεραπεύεται εὐχερῶς διὰ τῆς ἀντισηπτικῆς περιποιήσεως. Τὰ διὰ τὰ πρόβατα χρησιμοποιούμενα τροκάρια εἶναι πολὺ μικρότερα τῶν λεγομένων ἀγελαδινῶν.

Τὸ κέντημα μόνον ἀριστερόθεν δύναται νὰ γίνῃ, διότι δεξιόθεν θὰ ἐπλήγωνε τὰ ἐκεῖ εὑρισκόμενα ἔντερα.

Παθήσεις τῶν ποδῶν. Κατὰ γενικὸν κανόνα οἱ ἐμπειρικοὶ ἐφαρμόζουσιν εἰς τὰς φλεγμονὰς ψυχροὺς ἐπιδέσμους, συνεχῶς ἀνανεουμένους, ἢ καταπλάσματα ἐξ ἀργίλλου καὶ ὄξους (κόκκινο χῶμα μὲ ξύδι). Ὅταν τὸ κακὸν εἶναι φύσεως ῥευματικῆς π. χ. τὸ κοινῶς λεγόμενον *πιάσιμον τῆς πλάτης*, τὸ ὁποῖον αὐξάνει μὲ τὸ ψῦχος καὶ ἐλαττοῦται ὅταν ὁ ἵππος περιπατήσῃ, ἐφαρμόζουσιν ἐντριβὰς διὰ τερεβινθελαίου ἢ οἰνοπνεύματος μετὰ καφουρᾶς ἢ ῥακῆς μετὰ ἐρυθροῦ πεπέρεως ἢ βάμματος ἀρνίκης.

Αἱ ὑδατοκύστεις τῶν ἁρθρώσεων (γάγγλια ἢ νεραὶ τῶν ποδῶν) θεραπεύονται διὰ ψυχρῶν ἐπιδέσμων, ἀφοῦ δὲ περάσῃ ἡ φλόγωσις, προσπαθοῦσι διὰ συσφίγξεως στενοῦ ἐπιδέσμου (γκέττας) νὰ ἐλλατωθῇ ὅσον ἔνεστιν ὁ ὄγκος.

Αἱ ἐξοστώσεις τῶν διαφόρων εἰδῶν (κοκκαλάκια) θεραπεύονται ἢ μᾶλλον περιορίζονται ἐν ἀρχῇ διὰ ψυχρῶν ἐπιδέσμων, πρὸς καταπολέμησιν τῆς φλογώσεως, εἶτα γίνονται τριβαὶ ἐρυθρᾶς ἀλοιφῆς (1 γρ. ἰωδιούχου ὑδραργύρου ἐντὸς 10 γρ. βαζελίνης). Ὅταν μετά τινας ἡμέρας ὁ ἵππος ἐξακολουθῇ νὰ χωλαίνῃ, τότε γίνεται χρῆσις πεπυρακτωμένου σιδήρου. Ἡ ἐκ τοῦ πυρὸς πληγὴ μεταβάλλει τὴν χρονίαν χωλότητα εἰς ὀ-

ξεῖαν, ἐξ ἧς πράγματι ὁ ἵππος ἐξέρχεται θεραπευμένος οὐχὶ ἐκ τῶν ἐξοστώσεων ἀλλὰ τοὐλάχιστον ἐκ τῆς χωλότητος.

Ἀσθένειαι ὁπλῶν ὀνύχων. Αὗται παρουσιάζονται εἰς τοὺς ἵππους ἐκ κακοῦ πεταλώματος, εἰς βοῦς ὅταν πατήσωσι καρφία ἢ αἰχμηροὺς χάλικας κτλ. Εἰς πρόβατα καὶ αἶγας ἀναφαίνεται ἐπιδημικὴ φλόγωσις τῶν ὀνύχων. Πρέπει διὰ μαχαίρας νὰ καθαρίσωμεν τὴν πληγήν, καὶ ν' ἀνοίξωμεν τὴν ὑπὸ τὸν ὄνυχα φλύκταιναν, ὥστε νὰ ἐκρεῖ τὸ σχηματιζόμενον πῦον. Εἶτα θέτομεν ἐντὸς σκάφης 10 λίτρας (χιλιόγραμμα) ὕδατος, εἰς ἃς διαλύομεν 40 γρ. λυσολίου, καὶ παρέχομεν εἰς τὸν νοσοῦντα πόδα ποδόλουτρον. Εἶτα ἐπιπάσσομεν τὴν πληγὴν διὰ μίγματος ἴσων μερῶν ἰωδοφορμίου καὶ ταννίνης καὶ κάμνομεν ἐπίδεσμον ἐκ βάμβακος, θυσιάζοντες μίαν παλαιὰν περικνημίδα πρὸς στερέωσιν αὐτοῦ.

Εἰς τοὺς πόδας τῶν προβάτων καὶ τῶν αἰγῶν παρατηρεῖται ἐνίοτε ἕλκος (σπειρὶ) ἀκριβῶς ἐν τῷ μέσῳ τῶν ὀνύχων. Τοῦτο ἀφοῦ ὡριμάσῃ ἀνοίγεται, ἐκπλύνεται διὰ διαλύσεως ἀντισηπτικοῦ (10 γρ. κρεολίνης ἐντὸς 5 λιτρῶν χλιαροῦ ὕδατος) ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν εἶναι εὐχερὴς ἡ ἐπίθεσις ἐπιδέσμου προκειμένου περὶ πολλῶν ζώων, οἱ βλαχοποιμένες καυτηριάζουν τὴν πληγὴν μὲ γαλαζόπετραν λιανοτριμμένην (θειϊκοῦ χαλκοῦ) καὶ ἀλείφουν αὐτὴν μὲ πυκτὸν στρῶμα κατρανίου. Ἐνίοτε εἰσχωροῦν εἰς τὴν πληγὴν σκώληκες, οὗτοι δὲ διὰ τῆς ἐπιδερμίδος προχωροῦσιν εἰς τὰ ἄνω, προξενοῦντες φλόγωσιν καὶ τρομεροὺς πόνους. Κατ' αὐτῶν οἱ ποιμένες μεταχειρίζονται φοβερὸν δηλητήριον, τὴν ἄχνην τοῦ ὑδραργύρου (τουρκιστὶ ἀκ-σιφὸ) θέτοντες εἰς ἑκάστην πληγὴν ἕνα μικρὸν κόκκον ὡς ἡ κεφαλὴ μιᾶς καρφίστας.

Θὰ ἦτο ἐπιστημονικώτερον ἂν μετεχειρίζοντο ἀντὶ τῆς ἐπικινδύνου κόνεως διάλυσιν αὐτῆς 5 τοῖς χιλίοις, ἡ ὁποία νὰ εἰσάγηται διὰ μικροῦ κλύσματος εἰς τὴν πληγήν. Ἡ χρῆσις τοῦ κατραμίου ἀντικαθίσταται ὑπὸ ἀλοιφῆς ἐκ κρεολίνης καὶ βαζελίνης, καὶ ἡ γαλαζόπετρα ὑπὸ τοῦ ἰωδοφορμίου

Ψώρα τοῦ ἵππου, τοῦ ἡμιόνου καὶ τοῦ ὄνου. Πρὸς θεραπείαν τῆς ψώρας ταύτης μεταχειριζόμεθα ἐν πρώτοις ἀλοιφὴν ἐκ 50 γραμμαρίων κρεολίνης, 50 γραμμαρίων οἰνοπνεύματος καὶ 400 γραμμαρίων μαλακοῦ σάπωνος, δι' οὗ ἀλείφομεν τὰ προσβεβλημένα μέρη. Τὴν ἑπομένην ἡμέραν πλύνομεν ὅλον σχεδὸν τὸ σῶμα μὲ διάλυσιν 400 γραμμαρίων κρεολίνης ἐντὸς 20 λιτρ. ὕδατος καὶ ἡ πλύσις ἐπαναλαμβάνεται μετὰ 3 ἡμέρας.

Ἐπίσης πρέπει νὰ ἀπολυμαίνωνται τὰ σάγματα (σαμάρια) τὰ σκεπάσματα κτλ. Δυνάμεθα

ὡσαύτως νὰ μεταχειρισθῶμεν πετρέλαιον, ἤπαρ θείου καὶ ποντικοφάρμακον. Τὸ ἦπαρ τοῦ θείου καθιστᾷ τὸ δέρμα ἁπαλόν, τὸ πετρέλαιον διεισδύει βαθέως, ἀμφότερα δὲ διὰ τῆς ὁσμῆς των ἐμποδίζουσι τὸ ζῶον νὰ γλείφηται. Ἕτερον φάρμακον εἶναι χρῆσις ἀρσενικοῦ εἰς διαλύσεις 1:100 ἐντὸς ζέοντος ὕδατος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου προσθέτομεν καὶ 10 μέρη στύψιν. Ἀλλὰ καὶ διὰ πυκνοῦ ἀφεψήματος καπνοῦ καὶ τουμπεκίου θεραπεύεται ἡ ψώρα τῶν ἵππων, ἤτοι 10 μερῶν ὕδατος πρὸς 1 μέρος φύλλα.

Ἡ ψώρα τῶν προβάτων. Αὕτη εἴτε προσβάλῃ τὰ γυμνὰ μέρη τοῦ σώματος (ψώρα τοῦ προσώπου) εἴτε προσβάλῃ τοὺς πόδας (ψώρα τῶν ποδῶν) θεραπεύεται εὐκόλως διὰ φανικοῦ ὀξέως ἐντὸς γλυκερίνης. Ἀλλὰ σπουδαιοτέρα εἶναι τρίτον εἶδος ψώρας ἡ τοῦ σώματος, ἡ σαρκοκοπτική. Αὕτη εἶναι καταστρεπτικωτάτη, ἀλλὰ καταδιωκομένη ὑπὸ τῶν νόμων ἐξηλείφθη σχεδὸν ἐν Γερμανίᾳ καὶ ἐν Τρασβαάλ, ἔνθα ἐπέφερεν ἄλλοτε ἀνυπολογίστους ζημίας.

Αὕτη ἐμφωλεύει ὑπὸ τὸ μαλλίον τοῦ προβάτου, ἡ δὲ φαγοῦρα, ὅταν αὐτὸ ξεσταίνηται, καθίσταται ἀνυπόφορος. Ἐπὶ τοῦ δέρματος σχηματίζονται φυσαλλίδες καὶ μικρὰ ἕλκη. Ἡ νόσος δὲν μεταδίδεται εἰς τὸν ἄνθρωπον καὶ οὐδέποτε θεραπεύεται αὐτομάτως, ἐπιφέρει δὲ βραδέως θάνατον ἐξ ἐξαντλήσεως. Εὐτυχῶς ἡ χημεία παρέχει σήμερον ὅλα τὰ μέσα πρὸς θεραπείαν τῆς ἀπαισίας ταύτης νόσου. Ἐν Πρωσσίᾳ νόμος ἐπιβάλλει ἐπὶ ποινῇ καταδίκης τὴν ἐξῆς θεραπείαν τῶν ψωριώντων ποιμνίων.

α) Ἀλοιφὴν τῶν προσβεβλημένων μερῶν τοῦ σώματος ἐκ κρεολινούχου σάπωνος (8 μέρη σάπωνος μαλακοῦ 1 μέρος οἰνοπνεύματος 1 μέρος κρεολίνης) ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας κατὰ συνέχειαν. β) Λουτρὸν ὅλου τοῦ σώματος ἐν διαλύσει 2 $^1/_2$ % κρεολίνης. γ) Ἐπανάληψις τοῦ αὐτοῦ λουτροῦ μετὰ 7 ἡμέρας. Πολλοὶ ἀντὶ κρεολινούχων λουτρῶν ῥιψοκινδυνεύουσιν ἀρσενικοῦχα (1 μέρος ἀρσενικοῦ, 10 μέρη στύψεως εἰς 100 μέρη ὕδατος), ἀλλὰ πρὸς πρόληψιν δυσυχημάτων πρέπει ἐν πρώτοις τὸ δυσδιάλυτον ἀρσενικὸν νὰ διαλύηται τελείως εἰς ὕδωρ βραστόν, καὶ πρὸς τούτοις τὰ πρόβατα νὰ μὴ ἔχωσιν οὐδεμίαν πληγήν, ὡς τοῦτο συμβαίνει κατὰ τὸ κούρευμα (ψαλιδιαῖς). Δηλ. πρέπει νὰ γίνηται ἡ ἐργασία τοὐλάχιστον 10 ἡμέρας μετὰ τὸ κούρευμα.

Ἡ ψώρα τῆς αἰγός. Ἐπειδὴ ἡ αἴξ εὐκόλως κρυολογεῖ καὶ δὲν ἀντέχει εἰς λουτρά, μεταχειρίζονται εἰς αὐτὴν κυρίως ἀλοιφὰς κρεολίνης κλπ. Χωρικοί τινες θεραπεύουσιν αὐτὴν διὰ πετρελαίου, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ἀπαράβατον ὅρον ἡ ἡμέρα νὰ εἶναι ξεστὴ καὶ νὰ ἵσταται ἡ αἴξ ὅλην τὴν ἡμέραν εἰς τὸν ἥλιον. Ἡ ψώρα τῶν αἰγῶν, ἀντιθέτως πρὸς τὴν τῶν προβάτων κολλᾷ καὶ εἰς τὸν ἄνθρωπον. Ἡ νόσος αὕτη, καίτοι ἐπιφέρει τὸν θάνατον πολλῶν αἰγῶν, θεραπεύεται ἀφ' ἑαυτῆς ὅταν αἱ αἶγες παχύνωνται πολὺ τὸ θέρος. Δὲν πρέπει ὅμως ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ ἐπὶ μῆνας πολλοὺς νὰ ἐπανέρχωνται αἱ θεραπευθεῖσαι αἶγες εἰς τὸν σταῦλον των, ἔνθα τὸ πρωταίτιον ζωΰφιον (σαρκοκόπτης) κρύπτεται ἐντὸς τῶν τοίχων.

Ἡ ψώρα τοῦ κυνός. Αὕτη εἶναι ἡ σαρκοκοπτική, καὶ θεραπεύεται δι' ἀλοιφῶν κρεολίνης καὶ λουτρῶν κρεολίνης, ἀναλόγων τῶν ὅσων εἴπομεν περὶ προβάτων, ἢ ἀκκαροειδής, χαρακτηριζομένη μᾶλλον δι' ἐκζέματος καὶ ἐξελκώσεων μετὰ πύου, ἢ διὰ φαγούρας. Ἡ τελευταία θεραπεύεται πολὺ δυσκόλως, οὐχ ἧττον περισρίζονται εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ βαλσάμου τοῦ Περοῦ, ἡραιωμένου κατὰ $^1/_3$ διὰ γλυκερίνης.

Ἡ ψώρα τῶν ὀρνίθων θεραπεύεται εὐκόλως διὰ μίγματος 10 μερῶν βαζελίνης μετὰ 1 μέρους κρεολίνης, ἀλοιφῆς ἐπαναλαμβανομένης ἅπαξ τῆς ἡμέρας.

Ἡ λύσσα τοῦ κυνός. Φαινόμενα τῆς λύσσης. Ὁ κύων καθίσταται ἰδιότροπος, ἀνήσυχος, δύστροπος, ὁτὲ μὲν ὑπὲρ τὸ δέον ζωηρὸς καὶ ἄλλοτε μελαγχολικὸς καὶ κρυπτόμενος. Στερεῖται παντελῶς ὀρέξεως, ἐνῷ ἐνίοτε παρατηρεῖται παρ' αὐτῷ ἀφύσικος ἐπιθυμία νὰ καταπίνῃ κόπρον, ἄχυρα, λιθάρια, χῶμα, ξύλα καὶ ἄλλα μὴ ἐδώδιμα πράγματα. Οὐδέποτε πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς λυσσῶν ὁ κύων, ὅστις διετήρησε τὴν ἔνστικτόν του ὄρεξιν καὶ τρώγει προθύμως τὰς συνήθεις τροφάς.

Μετὰ 2—3 ἡμέρας ὁ κύων προσπαθεῖ νὰ διαφύγῃ, νὰ κόψῃ τὴν ἅλυσίν του, ἂν ἔχῃ τοιαύτην, καὶ νὰ διανύσῃ μεγάλας ἀποστάσεις, δάκνων πᾶν ὅ,τι εὕρῃ ἐμπρός του. Μεθ' ὃ ἐπανέρχεται ἡ ὁρμὴ τοῦ πνεύματός του καὶ ἐπιστρέφει εἰς τὴν οἰκίαν. Πολλοὶ κυνομανεῖς ἔχουσι τὴν ψυχικὴν ἡρεμίαν πρὶν θυσιάσωσι τὸν προσφιλῆ κύνα των νὰ περιμένωσιν ὅπως ἴδωσιν ἂν θὰ δαγκάσῃ πρόσωπά τινα, ἀλλὰ κάκιστα πράττουσιν. Ἐλπίζουσιν ὅτι ὁ κύων ἐν τῇ νοημοσύνῃ αὐτοῦ δὲν θὰ θελήσῃ νὰ βλάψῃ τὸν ἰδικόν του ἄνθρωπον, καὶ ὅμως μία τυχαία κίνησις, ἓν ἀθῶον παιγνίδιον ἑνὸς παιδίου, εἰς ἁπλοῦς ἀστεϊσμὸς διὰ τῆς ῥάβδου ἀφυπνίζει τὴν λύσσαν τοῦ κυνός, καὶ οὕτως ἐπιτίθεται κατὰ τοῦ κυρίου του.

Ἀσφαλὲς γνώρισμα τῆς λύσσης τοῦ κυνὸς εἶναι τὸ πετεινογαύγισμα, τοὐτέστι γαύγισμα, τοῦ ὁποίου τὸ πρῶτον ἥμισυ εἶναι φυσικόν, ἐνῷ τὸ δεύτερον ἥμισυ ἑκάστης ὑλακῆς μεταβάλλεται εἰς μακρὸν καὶ μονότονον ἦχον οὐρλίσματος. Δηλ. ὅπως ὁ

ἀλέκτωρ φωνάζει ὡς γνωστὸν κικιρίκι-ι-ι-ι οὕτω καὶ ὁ λυσσῶν κύων φωνάζει βάου βάου βάου-οῦ-οῦ-οῦ-οῦ. Ἐκτὸς τούτου ἡ φωνὴ τοῦ λυσσῶντος κυνὸς ἔχει συνήθως καὶ βραχνάδα χαρακτηριστικήν. Προϊούσης τῆς νόσου ἐπέρχεται ἐξάντλησις, ἰσχνότης, παράλυσις καὶ μετὰ 5—10 ἡμέρας ὁ θάνατος.

Καὶ ταῦτα μὲν ἡ μανιώδης λύσσα. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἥρεμον, καὶ αὕτη παρουσιάζει τὰ παραλυτικὰ φαινόμενα ἐξ ἀρχῆς. Ἡ κάτω σιαγὼν κρέμαται πρὸς τὰ κάτω, ἐκ δὲ τοῦ στόματος ἐκρέει ἀφρῶδες σίαλον. Αὕτη εἶναι ἐπικινδυνωδεστέρα τῆς μανιώδους, διότι οἱ κύνες ἀντὶ νὰ ἐπιτίθενται κρυφοδαγκάνουσιν αἰφνιδίως χωρὶς νὰ ὑποπτεύηται τις τὴν νόσον.

Ἡ εὐλογία τοῦ προβάτου. Αὕτη παρουσιάζει μεγάλην ἀναλογίαν πρὸς τὴν ὁμώνυμον νόσον τῶν ἀνθρώπων.

Αἰτία. Τὸ νοσογόνον μικρόβιον ἀπαντᾷ κυρίως εἰς τὴν λυμφὴν τῶν φλυκταινῶν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς καταρροειδεῖς ἀποχρέμψεις (μύξαν, σιελον κτλ.) τῶν ἀσθενῶν, ὡς καὶ εἰς τὸ αἷμα καὶ τὸ μαλλίον τῶν ἀνησκόντων, μεταδίδεται δὲ εὐχερέστατα διὰ τῶν ἐνδυμάτων τῶν ποιμένων, διὰ τῶν ἀμνῶν τῆς βοσκῆς, ἐπὶ τῶν ὁποίων ξέονται τὰ διαβαίνοντα ἀσθενῆ καὶ ὑγιᾶ ἐναλλάξ, καὶ διὰ τῶν μολυσμένων σταύλων.

Φαινόμενα. Ἐν ἀρχῇ ἀδύναμία, ἀνορεξία, δυσκαμψία βαδίσματος. Μετὰ 3—5 ἡμέρας ἐρυθραὶ κηλῖδες, ὡς δήγματα ψύλλου. Ἐκ τούτων ἀναπτύσσονται φυσσαλίδες μὲ ὑδαρὲς ὑγρὸν (λύμφη). Τοῦτο οὖν τῷ χρόνῳ γίνεται πυῶδες καὶ τέλος στεγνώνει, ἀποτελοῦν ἀντὶ τῆς μικρᾶς ἐξοχῆς μικρὸν λάκκον. Ἐπὶ τέλους μετὰ 8—12 ἡμέρας ἡ ἐσχάρα (ὁ κάκαδος) πίπτει καὶ μένει ὁρατὴ ἡ οὐλή.

Συνήθως ἡ νόσος μεταδίδεται βραδέως ἀπὸ προβάτου εἰς πρόβατον, ὥστε διαρκεῖ μῆνας πολλοὺς ἐν τῷ αὐτῷ ποιμνίῳ, ἡ δὲ ἀνησιμότης εἶναι μὲ καλὸν καιρὸν καὶ ἐπαρκῆ τροφὴν 10%, μὲ βροχὰς δέ, ὑγρασίαν ἢ καύσωνα ὑπερβολικὸν 50%. Ἀλλὰ καὶ τὰ ἰαθέντα μένουσιν ἰσχνὰ ἐπὶ πολλοὺς μῆνας.

Θεραπεία. Τοιαύτη κυρίως δὲν ὑπάρχει. Καὶ αὐτὸς ὁ συνειθισμένος ἐμβολιασμὸς γίνεται οὐχὶ τόσον διὰ νὰ προλάβῃ τὴν νόσον, ἀλλὰ διὰ νὰ μεταδίδῃ αὐτὴν μίαν ὥραν προτήτερα καὶ ὁμοιομόρφως εἰς ὅλον τὸ ποίμνιον, διὰ νὰ γίνῃ ἡ ἐκκαθάρισις (τὸ ξεβλόγιασμα), καὶ νὰ ἴδωσι ταχέως ποῖα θὰ ἐπιζήσουν.

Λίαν ἀξιοσημείωτον εἶναι τὸ ἑξῆς γεγονός. Ὅταν ἡ λύμφη, ἢ ἐν ἐλλείψει ταύτης τὸ αἷμα λαμβάνεται ἐκ ζώων σχετικῶς ἐλαφρῶς προσβληθέντων, ἐκ τῶν ἐμβολιαζομένων ἀποθνήσκουσιν 1—2 τοῖς ἑκατόν. Ἐν τούτοις αὐτὰ τὰ ἴδια τὰ ἐμβολιασθέντα ἀποκτῶσι ἀνοσίαν ἐπὶ μακρὸν χρόνον.

ΜΑΓΕΙΡΙΚΗ ΚΑΙ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

1. Βασιλόπιτα. Λαμβάνομεν 2 ὀκάδας ἀλεύρι τῶν τριῶν σίγμα, μίαν ὀκὰν γάλα, 3 αὐγά, 100 δράμια βούτυρον, 150 δράμια ζάχαρι καὶ ὀλίγη μαγιὰ τῆς μπίρας. Βάζομεν γάλα, ζάχαρι, αὐγὰ ὅλα ὁμοῦ. Βάζομεν τὴν μαγιὰ καὶ ἀφοῦ προηγουμένως τὴν ξεπικρίσωμεν 2 ἡμέρας εἰς τὸ νερὸν εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλεύρου, ἔπειτα τὰ ζυμόνομεν. Εἰς τὸ τέλος ῥίπτομεν καὶ τὸ βούτυρον καὶ ὅλα αὐτὰ μὲ πολλὴν προσοχὴν διὰ νὰ μὴ κρυώσῃ ἡ ζύμη. Ἔπειτα ἀλείφομεν ἕνα χαρτὶ μὲ βούτυρον καὶ βάζομεν τὴν ζύμην ἐπάνω, καὶ ἀφοῦ ἀνεθῇ τὴν ψήνομεν εἰς τὸν φοῦρνον.

ΦΑΓΗΤΑ

2. Ζωμός. Τὸν ζωμόν, βάσιν ὅλων τῶν σούπῶν, ἐξάγομεν ἀπὸ τρυφερὸν καὶ ὑγιὲς κρέας. Τὰ τεμάχια τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ προτιμῶμεν εἶναι αἱ σπάλαι, τὰ ὀπισθεν μέρη καὶ τὰ ἐπάνω μέρη τῆς ῥάχης.

Ἐντὸς κασαρόλας βάζετε ἀρκετὸ νερό, ἕνα κομμάτι βωδινὸ κρέας καὶ ὅ,τι περισσεύματα ἔχετε ἐκ κρεάτων, πουλαρικῶν κλπ. Συγχρόνως ῥίπτετε μέσα καὶ τὸ ἀπαιτούμενον ἅλας. Τοποθετεῖτε τὴν κασαρόλαν ἐπὶ μετρίας φωτιᾶς μέχρις ὅτου πάρῃ βράσιν. Τότε τὸν ἐξαφρίζετε, τὸν δροσίζετε μὲ ὀλίγον κρύον νερόν, τὸν ἐξαφρίζετε καὶ πάλιν, καὶ ῥίπτετε μέσα μίαν ῥίζαν σελίνου, ἕνα καρότον, ὀλίγο πράσο, μίαν ῥίζαν μαϊδανοῦ, μίαν ῥέβαν, μίαν ντομάτα, ἓν κρομμύδιον ψημένον εἰς τὴν φάβολιην, δύο γαρύφαλα καὶ ὀλίγους κόκκους πιπέρι (2—3). Τὰ ἀφίνετε καὶ βράζουν καλὰ 4—5 ὥρας καὶ τὰ περνᾶτε ἀπὸ ἕνα ψηλὸ τρυπητό.

ΣΗΜ. "Οταν ἔχητε μεγάλην βίαν νὰ κάμητε ζωμὸν πράττετε οὕτω: Παίρνετε ὀλίγον ψαχνὸν βωδινὸν κρέας, ἀναλόγως τῶν ἀτόμων, τὸ κοπανίζετε ὡς κιγμά, ἢ διὰ τῆς μηχανῆς ἂν ἔχητε, προσθέσετε τὸ ἀπαιτούμενον νερὸν εἰς μίαν κασαρόλαν, σπάσετε ἓν αὐγὸν μέσα κτυπῶντες αὐτὸ ὥως νὰ πάρῃ βράσι, τὰ ἀφήνετε εἰς σιγανὴν φωτιὰν ὅ λεπτὰ τῆς ὥρας, καὶ ἔχετε οὕτω τὸν ζωμόν σας ἕτοιμον. Λύνασθε δὲ τότε νὰ τὸν στραγγίσητε καὶ νὰ τὸν μετακειρισθῆτε.

3. Κονδομέ. Τοῦτο σχηματίζεται ἀπὸ τὰ περισσεύματα τὰ ὁποῖα μένουν ἀπὸ μεγάλα γεύματα, π. χ. ἀπὸ κόκκαλα τῶν ψητῶν, ἀπὸ ὀρνιθας, πουλιά,

δίνδιους κτλ.. Προσθέτομεν καὶ ἕνα κομμάτι βαδινοῦ κρέατος διὰ νὰ δυναμώσωμεν περισσότερον τὸ κονσομέ, καὶ διαφόρους ρίζας, τὰς ἰδίας τὰς ὁποίας ἐβάλαμεν καὶ εἰς τὸν ζωμόν. Τὸ ἀφίνομεν καὶ βράζει ἐπὶ πέντε ὥρας, τὸ στραγγίζομεν καὶ ἀφοῦ τὸ ἀφήσωμεν καὶ κρυώσῃ ἀφαιροῦμεν τὸ πάχος. Μεταχειριζόμεθα δὲ τὸ κονσομὲ αὐτὸ εἰς διαφόρους σάλτσας καὶ ἐντράδας, διότι δίδει τόνον καὶ γεῦσιν εἰς τὸ φαγητόν.

4. Σοῦπα ἀπὸ κρεατάκια. Παίρνομεν 2 ποδάρια μοσχαρίσια, τὰ ὁποῖα ἀφοῦ βράσωμεν καλά, τὰ ξεκοκκαλίζομεν καὶ τὰ πλακώνομεν μὲ ἓν βάρος εἰς μίαν πιάταν. Ἀφοῦ κρυώσουν καλὰ τὰ κόπτομεν εἰς μικρὰ τετράγωνα κομματάκια, τὰ βάζομεν μέσα εἰς μίαν σουπιέραν καὶ ρίχνομεν μέσα τὸν ζωμόν.

Εἰς ἔλλειψιν ποδῶν δυνάμεθα νὰ μεταχειρισθῶμεν καὶ τὴν οὐρὰν τοῦ μοσχαριοῦ ἢ κεφαλήν.

5. Σοῦπα ἀπὸ ψωμάκια. Λαμβάνομεν μικρὰ ψωμάκια, τὰ ὁποῖα ἀφοῦ θέσωμεν ἐντὸς καυμένου βουτύρου καὶ κοκκινίσουν, τὰ στρογγίζομεν εὐθὺς καὶ τὰ ῥίπτομεν εἰς μίαν σουπιέραν. Χύνομεν ἕνα δυνατὸν ζωμὸν ἀπ' ἐπάνω καὶ σερβίρομεν.

6. Σοῦπα σουβλέ. Βάζομεν ἐντὸς μιᾶς κασαρόλας 50 δράμια γάλα καὶ ἄλλα τόσα νερό, μίαν πρέζαν ἅλας, μίαν χουλιαριὰν τοῦ γλυκοῦ βούτυρον καὶ τοποθετοῦμεν τὴν κασαρόλαν εἰς τὴν φωτιὰν προσθέτοντες ἄλευρον τῆς Τεργέστης ὅσο νὰ σχηματισθῇ ἕνα πηκτὸν μίγμα, καὶ προσέχοντες μὴ τυχὸν καὶ βολιάσῃ. Τὸ ἀφίνομεν καὶ ψήνεται, ἀνακατώνοντες μὲ μίαν ξύλινη χουλιάρα μέχρις ὅτου σφίξῃ καλά, εἰς τρόπον ὥστε ἀνακατώνοντας νὰ μένῃ προσκολλημένο ἐπάνω εἰς τὴν χουλιάραν. Τὸ βγάζομεν, τὸ ἀφίνομεν καὶ κρυώνει, κατόπιν τὸ ζυμώνομεν μὲ αὐγὰ ἀνὰ ἓν ὅσα σηκώσει, ὅσο νὰ δυνηθῶμεν νὰ κάμωμεν τὸ ζυμάρι αὐτὸ εἰς στρογγυλὰ σφαιρίδια ὡσὰν ῥεβίθια, τὰ ὁποῖα θέτομεν κανονικῶς ἐπάνω εἰς μίαν κόλαν χαρτὶ ἀλειμμένην ἀπὸ βούτυρον. Τότε καίομεν βούτυρον μέσα εἰς ἕνα τηγάνι, παίρνομεν τὴν κόλα τὸ χαρτὶ ἀπὸ τὰς δύο ἄκρας, τὴν βάζομεν μέσα εἰς τὸ βούτυρον καὶ τὴν σύρομεν παρευθύς, εἰς τρόπον ὥστε νὰ μείνουν ἐντὸς τοῦ καιομένου βουτύρου, ἀμέσως δὲ τινάζομεν τὸ τηγάνι διὰ νὰ κοκκινίσουν καθ' ὅλην τὴν περιφέρειάν των, καὶ ἀφοῦ φουσκώσουν τὰ στραγγίζομεν καὶ τὰ σερβίρομεν εἰς κάθε πιάτο ὅπου ἔχομεν ζουμί.

7. Σοῦπα Φάρος. Βάλλομεν φάρον ἓν πιάσιμον χεροῦ, διὰ δύο ἄτομα, εἰς νερὸν ἀφ' ἑσπέρας διὰ νὰ μᾶς εὐκολύνῃ εἰς τὸ βράσιμον, καὶ πρὶν τὸν σερβίρομεν, τὸν βράζομεν 2—3 ὥρας μὲ κονσομέ. Ἂν θέλωμεν προσθέτομεν ἐντὸς καὶ ὀλίγον τυρὶ ἢ ὀλίγον γάλα ἀνακατώνοντες αὐτό.

8. Σοῦπα ἀπὸ σιμιγδάλι. Λαμβάνομεν ἕνα καλὸν ζωμόν, τὸν βάζομεν καὶ παίρνει βράσι, ῥίχνομεν μέσα σιμιγδάλι ἀνακατώνοντες μὲ μιὰ χουλιάρα ξύλινη διὰ νὰ μὴ βολιάσῃ. Τὴν ἀφήνομεν καὶ βράζει ἐπὶ εἰκοσιπέντε λεπτὰ καὶ τὴν σερβίρομεν μὲ ψωμάκια κοκκινισμένα εἰς τὸ βούτυρον.

9. Λαβράκι βραστόν. Θέτομεν εἰς μίαν κασαρόλαν ἓν δύο καρότα, πράσα, μίαν ῥίζαν σέλινα, 2—3 κρεμμύδια κεντημένα μὲ γαρύφαλα, 2—3 κόκκους πιπέρι, μίαν ῥίζαν μαϊδανόν, ἕνα ποτῆρι κονιάκ, ½ λεμονίου ζωμόν, τὸ ἀπαιτούμενον νερόν, καὶ ἀφοῦ πάρῃ βράσιν τὸ νερόν, προσθέτομεν τὸ ψάρι τὸ ὁποῖον ἔχομεν καθαρίσῃ καὶ ἁλατίσῃ καὶ ὀλίγον λάδι. Ἀφοῦ βράσῃ σερβίρομεν τὸ ψάρι μὲ σάλτσαν μαγιονέζα.

10. Σάλτσα μαγιονέζα. Λαμβάνομεν τὰ κροκάδια δύο βρασμένων αὐγῶν, τὰ βάζομεν εἰς μίαν λεκάνην καὶ τὰ λυώνομεν μὲ μία κουτάλα ξύλινη. Προσθέτομεν ἀκόμη ἄλλα δύο ὠμὰ κροκάδια, μίαν πρέζαν μουσάρδας, ὀλίγον πιπέρι, ἅλας καὶ ἀρχίζομεν καὶ τὰ δουλεύομεν καλά, ῥίχνοντες μέσα ὀλίγον κατ' ὀλίγον λάδι καλόν, καὶ ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν στάζομεν 2—3 σταγόνας λεμόνι καὶ τὴν ἀραιόνομεν μὲ ξύδι, προσέχοντες ὅμως προτήτερα νὰ μὴ εἶναι τὸ λάδι παγωμένο.

ΣΗΜ. Ἐπειδὴ πολλάκις ἡ σάλτσα αὐτὴ κόβει, δυνάμεθα νὰ τὴν διορθώσωμεν προσθέτοντες 2 κροκάδια τοῦ αὐγοῦ εἰς ἰδιαιτέραν λεκάνην, καὶ ἀρχίζομεν νὰ τὴν δουλεύωμεν ἐξ ἀρχῆς. Μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι ὀλίγον κατ' ὀλίγον προσθέτομεν μίαν κουταλιὰ ἀπὸ τὴν κομμένην σάλτσα.

ΓΛΥΚΥΣΜΑΤΑ

11. Κρέμα μὲ λεμόνι. Σπάνομεν εἰς μίαν κασαρόλαν 10 κρόκους τοῦ αὐγοῦ. Βάζομεν μέσα 100 δράμια ζάχαρι. Τὰ κτυποῦμεν μὲ ἕνα τέλι καὶ προσθέτομεν μίαν ὀκὰν γάλα, καὶ μισὴν φλούδαν ἑνὸς λεμονίου. Θέτομεν τὴν κασαρόλαν εἰς τὴν φωτιὰν χωρὶς νὰ παύσωμεν τοῦ νὰ κτυπῶμεν ὅλα αὐτά, καὶ τὴν ἀφίνομεν μέχρις ὅτου πάρῃ βράσιν καὶ ἀρχίσῃ τὸ γάλα μὲ τὰ αὐγὰ νὰ δένῃ. Τότε ἀφαιροῦμεν τὴν φλούδαν τοῦ λεμονίου καὶ σερβίρομεν τὴν κρέμα εἰς μίαν πιάταν. Ἀφοῦ κρυώσῃ τὴν κοκκίζομεν μὲ ζάχαριν καὶ τὴν καίομεν ἀπ' ἐπάνω μὲ ἕνα ζεστὸν σίδηρον.

12. Κρέμα ἀπὸ καφέ. Καβουρδίζομεν μίαν φοῦκταν καφέ, καὶ ἀφοῦ ἀρχίσῃ νὰ χύνῃ τὸ λάδι του, τὸν θέτομεν εἰς μίαν ὀκὰν βρασμένο γάλα καὶ τὸν σκεπάζομεν. Ἀφοῦ σταθῇ ἐπὶ ἓν τέταρτον καὶ ἀφίσῃ ὁ καφὲς εἰς τὸ γάλα τὴν οὐσίαν του, στραγγίζομεν τὸ γάλα ἀπὸ μίαν πετσέταν καὶ τὸ κτυποῦμεν εἰς μίαν κασαρόλαν μὲ 10 κροκάδια τοῦ αὐγοῦ καὶ 100 δρ.

ζάχαριν. Θέτομεν τὴν κασαρόλαν εἰς τὴν φωτιάν, ἀνακατώνοντες μὲ μίαν χουλιάραν ξυλίνην διὰ νὰ μὴ κόψῃ καὶ κολλήσῃ, καὶ ἀφοῦ ἀρχίσῃ νὰ παίρνῃ πρώτην βράσιν εἰς τρόπον ὥστε σηκώνοντες τὴν χουλιάραν νὰ εἶναι παντελῶς σκεπασμένη ἀπὸ τὴν ὕλην αὐτήν, ἀποσύρομεν τὴν κασαρόλαν καὶ σερβίρομεν τὴν κρέμαν εἰς μικρὰ φορμάκια ἢ ἐν ἐλλείψει αὐτῶν εἰς φλιτζάνια. Τὰ τοποθετοῦμεν εἰς μίαν καραβάναν περιέχουσαν ζεστὸν νερόν, καὶ θέτομεν τὴν καραβάναν εἰς ὀλίγην φωτιὰν ὁμοῦ μέσα μὲ τὰ φορμάκια, βάζοντες ἐπίσης καὶ ἀπ' ἐπάνω μίαν λαμαρίναν μὲ ὀλίγην φωτιὰν διὰ νὰ σχηματίσουν κρούσταις καὶ νὰ μὴ φουσκώσῃ. Ἀκολούθως ἀφοῦ βράσουν σιγανὰ ἐπὶ $1\frac{1}{2}$ ὥραν τὰ ἀφαιροῦμεν ἀπὸ τὴν καραβάναν καὶ τὰ σερβίρομεν εἰς μίαν πιάταν μέσα εἰς τὰ φορμάκια.

13. Ῥιζόγαλο. Πλύνομεν 50 δράμια ῥύζι, τὸ θέτομεν εἰς μίαν κασαρόλαν μὲ μίαν ὀκὰν γάλα, 100 δράμια ζάχαριν, ὀλίγην φλούδαν λεμονίου ἢ ἀντ' αὐτοῦ βανίλιαν καὶ τ' ἀνακατώνομεν καλῶς μὲ μίαν χουλιάραν ξύλινην. Ἀφοῦ βράσῃ καλῶς τὸ ῥύζι εἰς τὸ γάλα, σερβίρομεν εἰς μίαν πιάταν κοκκίζοντες εἰς σχέδια μὲ ὀλίγην ψιλὴν κανέλαν.

ΣΗΜ. Δυνάμεθα διὰ καλήτερα ἀκόμη, νὰ κτυπήσωμεν εἰς τὴν πιάταν ὅπου θὰ σερβίρωμεν τὸ ῥιζόγαλο, 3 κορκάδια τοῦ αὐγοῦ καὶ χύνομεν ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὸ ῥιζόγαλο μέσα, τὰ ἀνακατώνομεν ἐκ νέου ὁμοῦ εἰς τὴν φωτιὰν ἐπὶ 2 λεπτὰ καὶ τὸ σερβίρομεν.

14. Καταῆρι στρωτόν. Λαμβάνομεν ἕνα ταψὶ μέτριον. Ἔχομεν καταῆρι 1 ὀκά, καὶ στρώνομεν ἐντὸς τοῦ ταψίου μίαν στρῶσιν, προσθέτοντες 100 δρ. ἀμύγδαλα κοπανισμένα, ἀσπρισμένα καὶ κοσκινισμένα. Δὲν ῥίπτομεν τὰ ἀμύγδαλα διὰ μιᾶς, ἀλλὰ μίαν στρῶσιν καταῆρι καὶ μίαν στρῶσιν ἀμύγδαλα ἕως ὅτου σωθοῦν. Βρέχομεν ὅμως αὐτὰ μὲ ὀλίγον βούτυρον. Ῥίπτομεν καὶ ὀλίγην κανέλλαν μέσα εἰς τὰ ἀμύγδαλα, ἀφοῦ δὲ τὸ ἀποτελειώσωμεν, τὸ ζεματίζομεν μὲ ὀλίγον βούτυρον, καὶ τὸ στέλλομεν εἰς τὸν φοῦρνον καὶ ψήνεται. Κατόπιν τὸ ἀποσύρομεν καὶ τὸ ζεματίζομεν μὲ ἓν σιρόπιον, τὸ ὁποῖον ἔχομεν κατεσκευασμένον οὕτω πως: ζάχαρι 1,300, νερὸ 300 δράμια, καὶ λεμόνι ἥμισυ. Ἀφοῦ βράσουν ὅλα αὐτὰ καλῶς, τὰ στραγγίζομεν ἀπὸ μίαν πετσέταν, περιχύνοτὸ καταῆρι καὶ τὸ σκεπάζομεν μὲ μία πετσέτα ἢ μὲ ταψίον.

15. Καταῆρι μὲ κρέμα. Λαμβάνομεν ἓν ταψίον ὡς τὸ ἀνωτέρω. Ἔχομεν μίαν ὀκὰν καταῆρι εἰς ἓν τραπέζιον στρωμένον· παίρνομεν ὀλίγον καταῆρι, θέτομεν μίαν κουταλιὰν κρέμας τοῦ λεμονιοῦ, (βλέπε κρέμα τοῦ λεμονιοῦ) τὸ τυλίσσομεν καὶ τὸ τοποθετοῦμεν εἰς ἓν ταψίον, τὸ ὁποῖον ἔχομεν ἀλειμμένον μὲ βούτυρον, καὶ τοιουτοτρόπως ἀποτελειώνομεν ὅλο τὸ καταῆρι. Τὸ ζεματοῦμεν μὲ βούτυρον ἀνάλογον ἕως 100 δρ., τὸ θέτομεν εἰς τὸν φοῦρνον καὶ ἀφοῦ ψηθῇ τὸ ζεματοῦμεν ὡς ἀνωτέρω μὲ σιρόπιον.

ΣΗΜ. Δυνάμεθα ἀντὶ κρέμας νὰ βάλωμεν καϊμάκι ἢ ἀντὶ καϊμάκι ἀμύγδαλα 100 δράμια κοπανισμένα, χωρὶς νὰ τὰ ἀσπρίσωμεν μὲ 100 δρ. ζάχαρι καὶ ὀλίγην κανέλλα καὶ δύο ἕως τρία αὐγά. Κάμνομεν ὅλα αὐτὰ μίαν ὥραν καὶ τὰ ἀποτελειώνομεν ὡς τὸ ἀνωτέρω. Τότε ἀντὶ νὰ τὸ ὀνομάσωμεν καταῆρι μὲ κρέμα τὸ ὀνομάζομεν καταῆρι μὲ ἀμύγδαλα ἢ με καϊμάκι.

16. Κουραμπιέδαις. Θέ-

τομεν εἰς μίαν λεκάνην βούτυρον 200 δράμια καὶ ζάχαρι ψιλὴ δράμ. 150. Δουλεύομεν μὲ τὸ χέρι ἕως ὅτου νὰ ἀσπρίσῃ τὸ βούτυρον, ἀφοῦ δὲ ἀσπρίσῃ καλῶς προσθέτομεν τὴν ζάχαρι καὶ μία ὀκὰ ἀλεῦρι εὐρωπαϊκόν. Τὰ δουλεύομεν καλῶς, καὶ ἀφοῦ δουλευθοῦν ἐπὶ ἀρκετὴν ὥραν, ἔπειτα πλάθομεν τοὺς κουραμπιέδες ὅπως μᾶς ἀρέσῃ, τοὺς θέτομεν εἰς μίαν λαμαρίνα, τοὺς ψήνομεν εἰς τὸν φοῦρνον εἰς ἀδύνατην φωτιὰν καὶ ἀφοῦ ψηθοῦν τοὺς ἀποσύρομεν καὶ ῥίπτομεν ἀμέσως ψιλὴ ζάχαρι ἀπ' ἐπάνω.

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

ΦΑΓΗΤΑ

17. Κονσομὲ Ῥοαγμάλ. Λαμβάνομεν ἓν τεμάχιον βωδινοῦ κρέατος μέρος ἔξω φιλέτου, τὸ ξεκοκκαλίζομεν καλῶς, τὸ δένομεν μὲ σπάγγον τυλίσσοντες αὐτὸ τεχνικῶς, καὶ τὸ θέτομεν εἰς μίαν κασαρόλαν, μὲ τὸ ἀπαιτοῦμενον ἅλας. Προσθέτομεν ἀκόμη μίαν ὄρνιθα καὶ ἓν τεμάχιον βιδελίσιου κρέατος. Βάλλομεν καὶ τὰ ἀναγκαιοῦντα χόρτα ὡς εἰς τὸν ζωμὸν ἀριθ. 2 καὶ τὰ βράζομεν ὅλα, προσέχοντες νὰ τὰ ἐξαφρίσωμεν ἐγκαίρως. Τὰ ἀφήνομεν νὰ βράσουν ἐπὶ 4 — 5 ὥρας ἐπάνω εἰς σιγανὴν καὶ τακτικὴν φωτιάν, ἀφοῦ δὲ βράσουν, ἀφαιροῦμεν τὰ κρέατα καὶ τὰ στραγγίζομεν προσεκτικῶς ἀπὸ τὸ τρυπητὸ (κόσκινο) εἰς μίαν κασαρόλαν, καὶ ἀφήνομεν τὸν ζωμὸν νὰ κρυώσῃ ἀφαιροῦντες τὸ πάχος του. Κατόπιν ἔχομεν ὀλίγον κιγμὰ κοπανισμένον καὶ ῥέστα τῶν πουλιῶν, δηλ. κεφαλάς, πόδια καὶ φτερούγαις, κοπανισμένα ὅλα καλά, προσθέτομεν ἕνα ἕως 2 ἀσπράδια αὐγῶν καὶ τὰ ἀνακατεύομεν ὅλα μὲ τὸν ζωμόν, τὸν ὁποῖον βάζομεν εἰς μίαν φωτιάν, ἀνακατεύοντες ἕως νὰ πάρῃ βράσιν. Ἀποσύρομεν ἔπειτα τὴν κασαρόλαν εἰς τὸ πλάγι τοῦ φουρνέλου, βάλλοντες καὶ ὀλίγην φωτιὰν εἰς τὸ καπάκι τῆς κασαρόλας, καὶ τὰ ἀφήνομεν καὶ βράζουν ἐπὶ 10 ἕως 15 λεπτὰ τῆς ὥρας. Στραγγίζομεν μετὰ ταῦτα τὸν ζωμὸν τοῦτον ἀπὸ μίαν πετσέτα μὲ προσοχὴν διὰ νὰ μὴ θολώσῃ καὶ τὸν μεταχειριζόμεθα.

ΣΗΜ. Τὸ κρέας τὸ ὁποῖον ἀφαιροῦμεν δυνατὸν νὰ τὸ σερβίρωμεν εἰς τὸ τραπέζι, ὅταν δὲν εἶνε λυωμένον καὶ τὸ ἔχομεν βγάλη μὲ προσοχὴν· γαρνίρομεν δὲ αὐτὸ μὲ γαρνιτοῦραν τῆς ἀρεσκείας μας.

18. Κέφαλος πλακὶ μὲ σταφίδαις. Πλύνομεν καλῶς τὸν κέφαλον, τὸν καθαρίζομεν καὶ τὸν ἁλατίζομεν. Κόπτομεν εἰς ψιλὰ τεμάχια 3 κρομμύδια, τὰ γιαχνίζομεν εἰς ἕνα τηγάνι μὲ ὀλίγο λάδι καὶ προσθέτομεν ὀλίγο σέλινο ψιλοκομμένο καὶ ὀλίγο μαϊδανό. Ἀφοῦ ἀρχίσουν νὰ παίρνουν χρῶμα, βάζομεν ὀλίγην ντομάτα, προσθέτομεν μίαν φούχταν σταφίδα κουραντὶ καὶ τὰ ἀφίνομεν ὅλα ὁμοῦ μὲ ὀλίγην ντομάτα ἐπὶ 2 λεπτά. Τότε βάζομεν εἰς μίαν καραβάναν τὸν κέφαλον καὶ προσθέτομεν νερὸν ἀναλόγως τοῦ μεγέθους τοῦ κεφάλου, καὶ ἀφοῦ τὸν περιχύσωμεν μὲ τὰ ἀνωτέρω τὸν ψήνομεν ἀναμέσα σὲ 2 φωτιάς, ἢ εἰς τὸν φοῦρνον.

19. Ψητὸ βωδινὸν εἰς τὴν σούβλαν. Λαμβάνομεν ἓν διπλοῦν φιλέτον, τὸ καθαρίζομεν ἀπὸ τὸ πάχος, τὰ κόκκαλα καὶ τὰ νεῦρα, τὸ ἁλατίζομεν, τὸ πιπερόνομεν, τὸ περνοῦμεν εἰς τὴν σοῦβλαν, τὸ τυλίσσομεν μὲ φέταν λάρδος δένοντες αὐτὸ καλῶς, καὶ τὸ ψήνομεν εἰς ἀρκετὴν φωτιάν.

20. Μηλὶ πρόβειο εἰς τὸν φοῦρνον. Παίρνομεν ἕνα μπουτάκι πρόβειον, κόπτομεν ὀλίγον τὸ κόκκαλον, τὸ κτυποῦμεν ὀλίγον μὲ τὸ πλάγι τοῦ μαχαιριοῦ, καὶ ἐμπήγομεν εἰς αὐτὸ ἀπὸ ὀλίγον σκόρδον. Τὸ ἁλατίζομεν, πιπερόνομεν καὶ τὸ θέτομεν εἰς γιουβέτσι ἢ καρολάν ἢ ταψὶ μὲ ὀλίγον νερόν, ὀλίγη ντομάτα ἢ ὀλίγον λεμόνι, καὶ ὀλίγον βούτυρον, καὶ τὸ ψήνομεν εἰς τὸν φοῦρνον.

Μερικοὶ ἀντὶ σκόρδου ἐμπήγουν σαρδέλαν μυρωδάτην καὶ γίνεται καλλίτερον.

21. Μακαρόνια εἰς τὸν φοῦρνον. Ἀφοῦ βράσωμεν τὰ μακαρόνια εἰς ζεστὸν νερὸν καὶ ἅλας, τὰ στραγγίζομεν καὶ τὰ δροσίζομεν. Κατόπιν σχηματίζομεν μίαν ἄσπρην σάλτσαν ὡς ἐξῆς. Εἰς μίαν κασαρόλαν θέτομεν μίαν χουλιαριὰν ἀλεῦρι, ὀλίγον βούτυρον καὶ τὰ θέτομεν εἰς πολλὰ σιγανὴν φωτιάν, χωρὶς ὅμως νὰ κοκκινίσῃ τὸ ἀλεῦρι. Προσθέτομεν ὀλίγον γάλα ἕως 150 δράμια, τὰ ἀφίνομεν καὶ βράζουν, ἀκολούθως τὸν χυλὸν αὐτὸν ὁ ὁποῖος θὰ σχηματισθῇ τὸν ἀφίνομεν καὶ κρυώνει, καὶ προσθέτομεν ὀλίγον τυρὶ παρμεζάνας καὶ 6 αὐγά. Τὰ κτυποῦμεν ὅλα μαζί, ἀκολούθως παίρνομεν τὰ μακαρόνια, τὰ ζεματίζομεν μὲ βούτυρον, προσθέτομεν τυρὶ παρμεζάνας ξυμένο, τὰ τοποθετοῦμεν εἰς μίαν καραβάναν, καὶ ἀφοῦ τὰ περιχύσωμεν μὲ τὴν σάλτσαν αὐτὴν τὰ ψήνομεν εἰς τὸν φοῦρνον.

Ἀφοῦ τὰ σερβίρομεν τὰ κουκίζομεν κατ' ἀρέσκειαν μ' ὀλίγην κοσκινισμένην ζάχαρην.

22. Μακαρόνια μὲ σάλτσα. Ζεματίζομεν καλῶς τὰ μακαρόνια μὲ νερόν, μὲ ὀλίγον ἅλας ἢ διὰ καλλίτερον ἀκόμη τὰ βράζομεν εἰς ζωμὸν κρέατος ἐπὶ δυνατῆς φωτιᾶς. Ἀφοῦ βράσουν τὰ καταιβάζομεν ἀπὸ τὴν φωτιάν, τὰ δροσίζομεν, τὰ στραγγίζομεν μὲ ὀλίγον κρύον νερὸν καὶ τὰ περιχύνομεν εἰς τὴν κασαρόλαν μὲ βούτυρον καυμένον, ἀφίνοντες αὐτὰ ὀλίγην ὥραν ξεσκέπαστα διὰ νὰ τραβήξουν τὸ νερόν των. Τὰ σερβίρομεν μὲ ὀλίγον τριμμένον τυρὶ παρμεζάνα, ἢ ἐν ἐλλείψει αὐτοῦ μὲ ὅ,τι δήποτε ἄλλο θέλομεν μὲ μίαν σάλτσαν ντομάταν ἢ μὲ καμμίαν ἄλλην τῆς ἀρεσκείας μας.

ΓΛΥΚΥΣΜΑΤΑ

23. Παντεσπάνι. Λαμβάνομεν ἑκατὸν δράμια ζάχαρι καὶ τὴν κοσκινίζομεν εἰς μίαν λεκάνην ἀπὸ ἕνα ψιλὸν κόσκινον. Ἀκολούθως λαμβάνομεν 10—12 αὐγὰ φρέσκα, ἐκ τῶν ὁποίων τὰ μὲν ἀσπράδια θέτομεν εἰς ἓν ἰδιαίτερον μέρος, τὰ δὲ κροκάδια προσθέτομεν ἀνὰ ἓν εἰς τὴν ζάχαριν δουλεύοντες. Ταὐτοχρόνως βάλλομεν καὶ ὀλίγην τριμμένην φλούδαν. Κατόπιν κτυποῦμεν καλῶς μὲ ἕνα τέλι τὰ ἀσπράδια, στάζοντες μέσα δύο ἕως τρεῖς σταγόνας λεμονίου, μέχρις ὅτου φουσκώσουν καλῶς καὶ ἀσπρίσουν καὶ γίνῃ μία ὕλη σφικτή, εἰς τρόπον ὥστε σηκώνοντες τὸ τέλι καὶ μένῃ ἐπάνω ζωηρὰ καὶ ὄχι νὰ πέφτῃ. Λαμβάνομεν 100 δρ. ἀλεῦρι τῆς Εὐρώπης, τὸ ὁποῖον προσθέτομεν ἀπ' ὀλίγον εἰς τὰ κροκάδια δουλεύοντες. Βάζομεν ταὐτοχρόνως ἀπ' ὀλίγον ἀπὸ τὰ ἀσπράδια, δουλευόμενα καθὼς εἴπομεν, διὰ νὰ ἀραιώνῃ ἡ ὕλη αὐτὴ καὶ δουλεύηται εὐκολώτερον· καὶ εἰς τὸ τέλος, ὅταν σωθῇ ὅλον τὸ ἀλεῦρι, προσθέτομεν καὶ τὰ ἐπίλοιπα ἀσπράδια ἀνακατώνοντες ἐλαφρῶς καὶ μὲ προσοχήν.

Ἔχομεν ἑτοιμην μίαν θήκην ἀπὸ χαρτὶ ἀλειμμμένην μὲ ὀλίγον βούτυρον καὶ κοκκισμένην μὲ ἀλεῦρι, βάζομεν μέσα τὸ παντεσπάνι καὶ εἰς μίαν φόρμαν καὶ τὸ ψήνομεν εἰς τὸν φοῦρνον.

ΣΗΜ. Τὸ παντεσπάνι αὐτὸ γήνεται πάντοτε εἰς ἀδύνατον φοῦρνον, τὸ δοκιμάζομεν δὲ ἂν εἶναι καλῶς ψημένον ὅταν τρυπῶμεν αὐτὸ μὲ τὸ μαχαῖρι καὶ αὐτὸ ἐξέρχεται καθαρὸ χωρὶς νὰ κολλήσῃ ἐπάνω πάστα.

24. Παντεσπάνι ἀμυγδάλου. Γίνεται ὡς ἀνωτέρω, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι ἀντὶ νὰ βάλωμεν ἄλευρον βάζομεν ἀσπρισμένα ἀμύγδαλα, ἀφοῦ πρῶτον τὰ ἀσπρίσωμεν, τὰ κοπανίσωμεν καλῶς καὶ τὰ κοσκινίσωμεν, καὶ προσέτι τὰ δουλεύσωμεν μὲ τὰ κροκάδια.

25. Ρεβανί. Θέτομεν εἰς μίαν λεκάνην 100 δράμ. βούτυρον, 150 δρ. ζάχαρι, 100 ρίζάλευρον, 13 αὐγά. Κτυποῦμεν τὸ βούτυρον ἕως ὅτου ν' ἀσπρίσῃ, ἔπειτα κτυποῦμεν τοὺς κρόκους

μὲ τὴν ζάχαριν καὶ χωριστὰ τὰ ἀσπράδια. Ἔπειτα ῥίπτομεν μέσα εἰς τὸ βούτυρον μία κουταλιὰ ἀλεῦρι, μία κουταλιὰ ἀπὸ τοὺς κρόκους καὶ μία κουταλιὰ ἀσπράδια καὶ τὰ ἀνακατώνομεν ἕως νὰ γίνουν ἕνα μίγμα, καὶ ἀφοῦ ἀλείψωμεν τὸ ταψὶ μὲ βούτυρον τὸ στέλλομεν εἰς τὸν φοῦρνον.

26. Ἁπλᾶ κουλουράκια. Θέτομεν εἰς μίαν κασαρόλαν ἑκατὸν δράμια λάδι νὰ καύσῃ. Ἀνακατεύομεν ἔπειτα μὲ αὐτὸ 1 1/2 ὀκὰ ψιλὸ ἀλεῦρι τῆς Εὐρώπης. Ἀκολούθως ῥίπτομεν μέσα εἰς αὐτὸ τὸ μίγμα 100 δράμια ζάχαρι, 100 δράμια ἄσπρο κρασὶ καλῆς ποιότητος καὶ 20 παράδων ῥακί. Τὰ ζυμώνομεν ὅλα αὐτὰ καλῶς, τρίβομεν καὶ πλάθομεν τὰ κουλουράκια καὶ τὰ θέτομεν εἰς τὸν φοῦρνον, ἀποφεύγοντες τοιουτοτρόπως τὰ προζύμια καὶ τὰς λοιπὰς ἐνοχλήσεις.

27. Κουλουράκια σιμιγδάλι. Θέτομεν εἰς μίαν κασαρόλαν τρεῖς ὀκάδες σιμιγδάλι, μίαν ὀκὰ ζάχαρι, δύο ποτήρια λάδι καὶ μισὸ ποτῆρι λεμόνι σουρωμένον. Ἀφοῦ ἑνώσωμεν τὸ λάδι καὶ τὸ λεμόνι, τὰ κτυποῦμεν μὲ ἕνα περοῦνι. Ξαναπιάνομεν ἀπὸ τὸ ἴδιον σιμιγδάλι ὀλίγον προζύμι, εἰς δὲ τὸ ἐπίλοιπον σιμιγδάλι ῥίπτομεν ὅλον τὸ λάδι καὶ τὸ λεμόνι ἀπ' ὀλίγον διὰ νὰ βραχῇ ὅλο τὸ λοιπὸν σιμιγδάλι, καὶ τριφθῇ καλὰ καὶ διὰ νὰ ἑνωθῇ. Ὅταν δὲ ἀναβῇ καλὰ τὸ προζύμι, βάλλομεν πολλὰ ὀλίγον ἅλας καὶ τὴν ζάχαρι καὶ ζυμώνομεν μὲ ζεστὸν νερόν. Κατόπιν τὰ τρίβομεν ὀλίγον μὲ τὴν ζύμην, νὰ μὴ εἶναι πολὺ ξηρά, τὸ δὲ ἀπόγευμα τὰ ζυμώνομεν καὶ τὰ πλάθομεν καὶ τὴν ἄλλην ἡμέραν τὰ ψήνομεν. Τὰ κουλούρια αὐτὰ γίνονται ἀκόμη καλλίτερα μὲ βούτυρον.

ΓΛΥΚΑ

28. Πορτοκάλι κοπτόν. Παίρνομεν 6 πορτοκάλια, τῶν ὁποίων ξύομεν ὀλίγον τὴν φλοῦδα, ξύοντες δὲ θέτομεν εἰς κρύο νερό. Τότε τὰ βάζομεν εἰς μίαν κασαρόλαν μὲ νερὸ καὶ βράζουν, δοκιμάζομεν δὲ αὐτὰ καὶ ὅταν τσιμπιῶνται τὰ θέτομεν εἰς κρύον νερό, καὶ ἀφοῦ κρυώσουν τὰ κόπτωμεν εἰς μικρὰ τετράγωνα τεμάχια. Ἀφαιροῦμεν τὰ κουκούτσια καὶ τὰς κλωστὰς ὅπου ἔχουν, τὰ θέτομεν εἰς ἓν σιρόπιον κατασκευασμένον ἀπὸ μία ὀκὰ ζάχαρι καὶ 150 δράμ. νερό, τὸ δένομεν καὶ τὸ σερβίρομεν.

ΜΑΡΤΙΟΣ

ΦΑΓΗΤΑ

29. Ζωμὸς ἀπὸ ῥίζας διὰ σούπαις σαρακοστιαναίς. Παστρεύομεν καὶ πλύνομεν καλῶς 5 καρότα καλὰ καὶ τρυφερά, τὰ κόπτομεν ψιλὰ καὶ τὰ μαραίνομεν μὲ ὀλίγον καλὸν λάδι, ἢ ἂν θέλωμεν νὰ μὴ βάλωμεν λάδι μὲ ὀλίγον νερόν. Τὰ ἀνακατώνομεν μὲ μίαν χουλιάραν ξυλίνην, ὅσο νὰ κοκκινίσουν, ὅταν δὲ πάρουν θωρᾶν, προσθέτομεν μέσα ἕνα δεμάτι πράσα, 5 κρομμύδια, δύο τρεῖς ῥίζαις σέλινο, ὅλα αὐτὰ παστρευμένα, καλῶς πλυμένα καὶ ψιλοκομμένα. Τὰ ἀνακατώνομεν ἕως ἕνα τέταρτον τῆς ὥρας εἰς τὴν φωτιάν, προσέχοντες νὰ μὴ πιάσουν, καὶ τὰ θέτομεν εἰς μίαν κασαρόλαν γεμάτην νερὸ καὶ βράζουν ὁμοῦ μὲ μερικὰ γαρύφαλα, ὀλίγον ἅλας, πιπέρι καὶ ξυσμένο μοσχοκάρυδο. Ὅταν πάρουν βράσιν τὰ ἐξαφρίζομεν, καὶ ἀφοῦ τὰ ἀφήσωμεν καὶ σιγοβράσουν ἐπὶ 2 ὥρας τὰ περνοῦμεν ἀπὸ ἕνα ψιλὸ τρυπητό.

Αὐτὸ τὸ ζουμὶ τὸ μεταχειριζόμεθα διὰ νὰ κάμωμεν σούπαις σαρακοστιαναὶς καὶ σάλτσαις. Καλλίτερον ὅμως νὰ προτιμῶμεν πάντοτε νὰ μαραίνωμεν τὰς ῥίζας μὲ ὀλίγον καλὸ λάδι παρὰ νερό, διότι καὶ καλλιτέραν οὐσίαν λαμβάνει τὸ ζουμὶ καὶ εὐμορφωτέραν θεωρίαν.

30. Ζουμὶ σαρακοστιανὸ ἀπὸ ξηρὰ πιζέλια. Ζεματίζομεν 5—6 καρότα, ἄλλα τόσα κρομμύδια, ἕνα μάτσο πράσα καὶ ἓξ ῥίζας σέλινο. Ἀφοῦ τὰ ζεματίσωμεν τὰ στραγγίζομεν καὶ τὰ δροσίζομεν μὲ ὀλίγον κρύο νερόν. Ἀκολούθως τὰ τοποθετοῦμεν εἰς μίαν κασαρόλαν, προσθέτομεν μπιζέλια καὶ νερὸ ἀναλόγως τῆς ποσότητος, ὀλίγον μοσχοκάρυδον ξυμένον, ἅλας καὶ πιπέρι. Τὰ ἀφίνομεν καὶ βράζουν ἐπὶ δύο ἡμισυ ὥρας ἐπὶ σιγανῆς φωτιᾶς, κατόπιν τὰ περνοῦμεν ἀπὸ ἕνα κόσκινον μεταξωτὸν καὶ μεταχειριζόμεθα τὸν ζωμὸν διὰ σάλτσας καὶ σούπας.

31. Σοῦπα ἀπὸ ῥεβίθια. Καθαρίζομεν καλῶς τὰ ῥεβίθια καὶ τὰ θέτομεν εἰς νερόν, τὸ ὁποῖον ἔχομεν βράση μὲ ὀλίγην στάκτην καὶ περάσῃ ἀπὸ ἕνα πανὶ (ἤτοι εἰς ἀλισύβαν), καὶ τὰ ἀφίνομεν ἐπὶ μίαν ἕως δύο ὥρας, προσέχοντες ὅμως νὰ μὴ εἶναι πολὺ ζεστόν. Κατόπιν τὰ δοκιμάζομεν ἐὰν ἐφούσκωσαν καὶ ἤρχισαν αἱ φλοῦδαις των νὰ βγαίνουν εὐκόλως, τρίβοντες αὐτὰ μὲ τὰς χεῖρας. Τὰ καθαρίζομεν ὕστερον, τὰ πλύνομεν ἐπαναλημμένως μὲ ζεστὸν νερὸν καὶ τὰ θέτομεν καὶ βράζουν εἰς μίαν κασαρόλαν ἐπίσης μὲ ζεστὸν νερόν. Προσθέτομεν καὶ μερικὰ κρομμυδάκια ὁλόκληρα χαραγμένα σταυροειδῶς καὶ ὀλίγην πιπεριὰν κόκκινην. Ἀφοῦ δὲ βράσουν τὰ ῥεβίθια, ἀφαιροῦμεν τὰ κρομμύδια, τὰ λυώνομεν μὲ ὀλίγον λάδι, λεμόνι καὶ ἅλας, περιχύνομεν τὰ ῥεβίθια, τὰ σερβίρομεν καὶ ἀφαιροῦμεν τὴν πιπεριάν.

32. Σοῦπα ῥύζι μὲ ἀμύγδαλα. Βράζομεν εἰς μίαν κασαρόλαν ῥύζι μὲ ὀλίγον ἅλας, κατόπιν καθαρίζομεν μίαν φού-

κτα ἀμύγδαλα, τὰ ἀσπρίζομεν καὶ τὰ κοπανίζομεν, τὰ λυώνομεν μὲ ὀλίγον νερὸν καὶ τὰ περνοῦμεν ἀπὸ ἕνα ψιλὸν τρυπητὸν εἰς τὴν σουπιέραν ὅπου θὰ σερβίρομεν τὸ ῥύζι.

33. Φασόλια ξηρὰ γιαχνί. Τὰ πλύνομεν, τὰ καθαρίζομεν καλῶς, τὰ βάζομεν καὶ βράζουν, τὰ κοκκινίζομεν μὲ ὀλίγον λάδι καὶ μερικὰ ψιλοκομμένα κρομμύδια, προσθέτομεν καὶ διάφορα ψιλοκομμένα χόρτα, ἤτοι σέλινο, μαϊδανό, καρότο κτλ. Γιαχνίζονται ἐπ' ὀλίγον μὲ τὰ κρομμύδια. Προσθέτομεν τὰ φασόλια, γιαχνίζονται ἐπ' ὀλίγον μὲ τὰ κρομμύδια, καὶ βάζομεν ντομάταν, ἅλας, πιπέρι καὶ τὸ ἀνάλογον νερὸν διὰ νὰ ψηθοῦν.

34. Κουκιὰ ῥρέσκα γιαχνί. Ἀφοῦ καθαρίσωμεν αὐτά, κόπτομεν τὰς ἄκρας των καὶ τὰ ξεματίζομεν. Κατόπιν κοκκινίζομεν ψιλοκομμένα μερικὰ κρομμυδάκια ῥρέσκα εἰς ὀλίγον λάδι. Ῥίχνομεν τὰ κουκιά, γιαχνίζονται ὀλίγον, προσθέτομεν ὀλίγην ντομάτα, ἄνιθον, ἅλας πιπέρι, τὸ ἀπαιτούμενον νερὸν καὶ τὰ ἀφήνομεν καὶ ψήνονται.

ΣΗΜ. Ἐνταῦθα ἂν θέλωμεν ἀφοῦ ψηθοῦν τὰ κουκιὰ νὰ τὰ σερβίρωμεν μὲ σκορδαλιάν. Τότε ὅμως δὲν προσθέτομεν εἰς αὐτὰ ντομάταν.

35. Φάβα ἀπὸ ξηρὰ κουκιά. Ἀφοῦ ἀφήσωμεν αὐτὰ εἰς κρύο νερὸ ἐπὶ 15 ὥρας, κατόπιν τὰ καθαρίζομεν καὶ τὰ θέτομεν εἰς μίαν κασαρόλαν καὶ βράζουν μὲ νερόν. Ἀφοῦ πάρουν βράσιν, τὰ ἐξαφρίζομεν καὶ προσθέτομεν 4—5 μικρὰ κρομυδάκια χαραγμένα σταυροειδῶς καὶ ὀλίγον λάδι. Βράζουν ἐπὶ σιγανῆς φωτιᾶς καὶ τὰ περνῶμεν ἀπὸ ἓν ψιλὸν τρυπητόν, ἀφοῦ πρῶτον τὰ ἁλατίσωμεν.

36. Μπιζέλια γιαχνί. Γιαχνίζομεν ὀλίγον κρομμύδι μὲ καλὸν λάδι. Κατόπιν προσθέτομεν τὰ πιζέλια ξεματισμένα, ὀλίγον ψιλοκομμένον μαϊδανόν, ντομάταν, ἅλας, πιπέρι, νερὸν ἀνάλογον, καὶ τὰ ἀφήνομεν καὶ ψήνονται.

37. Κουκιὰ ῥρέσκα. Ἀφαιροῦμεν τὰς κεφαλάς των, τὰ ξεματίζομεν εἰς βρασμένον νερὸν μὲ ἅλας ἐπὶ ἓν τέταρτον καὶ τὰ στραγγίζομεν. Τὰ θέτομεν εἰς μίαν κασαρόλαν μὲ ἓν τεμάχιον βούτυρον, τὰ γιαχνίζομεν ὀλίγον, προσθέτομεν ὀλίγον ἄλευρον, ἅλας καὶ ὀλίγον ζωμόν, τὰ ἀφίνομεν καὶ βράζουν καὶ τὰ ἑνώνομεν μὲ μερικὰ κροκάδια τοῦ αὐγοῦ προσθέτοντες καὶ ἕνα βολαράκι ζάχαρι.

ΓΛΥΚΥΣΜΑΤΑ

38. Χαλβᾶς ἀπὸ σιμιγδάλι. Θέτομεν εἰς μίαν κασαρόλαν 75 δράμια βούτυρον. Βάζομεν τὴν κασαρόλαν ἐπὶ τῆς φωτιᾶς ὅσο νὰ καύσῃ καλῶς τὸ βούτυρον. Προσθέτομεν ἑκατὸν δράμια σιμιγδάλι, τὰ ἀνακατώνομεν καλῶς καὶ βάζομεν συνάμα μίαν μονὴν φούκτα ἀμύγδαλα ἀσπρισμένα καὶ σχισμένα. Τὰ ἀφίνομεν ἐπὶ τῆς φωτιᾶς ἀνακατώνοντες μέχρις ὅτου ἀρχίσουν τὸ σιμιγδάλι καὶ τὰ ἀμύγδαλα νὰ σκουραίνουν. Χύνομεν μέσα 200 δράμ. νερὸν βρασμένον ἰδιαιτέρως μὲ 150 δράμια ζάχαρι, ἀλλὰ προσέχομεν τὸ νερὸν νὰ τὸ χύνωμεν ὀλίγον κατ' ὀλίγον, διότι ἄλλως φουσκώνει καὶ χύνεται. Τὰ ἀνακατώνομεν ὅλα ὁμοῦ εἰς τὴν φωτιὰν ὅσο νὰ ἀρχίσῃ νὰ πήξῃ τὸ σιμιγδάλι καλῶς. Ἀφοῦ πήξῃ, ἀποσύρομεν τὴν κασαρόλαν ἀπὸ τὴν φωτιὰν καὶ προσθέτομεν 100 δράμια γάλα βρασμένον. Τὰ ἀνακατώνομεν καὶ σκεπάζομεν τὴν κατσαρόλαν, ἀφίνοντες αὐτὴν ἐπ' ὀλίγον τοῦ πλησίον τῆς φωτιᾶς. Ἀφοῦ δὲ τραβήξῃ τὸ γάλα, προσθέτομεν ὀλίγον ἀνθόνερον καὶ ὀλίγην κανέλλαν τριμμένην. Θέτομεν τὸν χαλβᾶν εἰς μίαν φόρμαν διὰ νὰ λάβῃ τὸ σχέδιόν της. Κρυώνει ὀλίγον καὶ σερβίρομεν, ἀφοῦ ἀναποδογυρίσωμεν τὴν φόρμαν εἰς μίαν πιάταν καὶ γαρνίρομεν τὸν χαλβᾶν μὲ ὀλίγην τριμμένην κανέλλαν. Ἂν θέλωμεν ἀντὶ νὰ τὸν θέσωμεν εἰς τὴν φόρμαν τὸν κόπτομεν κανονικῶς μὲ τὸ χουλιάρι εἰς μίαν πιάταν.

39. Χαλβᾶς ἀπὸ σιμιγδάλι νηστείσιμος. Γίνεται ὡς ἀνωτέρω, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι δὲν προσθέτομεν γάλα, καὶ ἀντὶ βούτυρον βάζομεν λάδι καλὸ καὶ μέλι ἀντὶ ζακχάρεως.

Προσθέτομεν δὲ ἀντὶ 200 δρ. νερὸ 300 δράμια.

40. Ἀμυγδαλάτον. Θέτομεν εἰς μίαν κασαρόλαν 1 ½ ὀκὰ ζάχαρι, ὀλίγο νερὸ καὶ ἅμα πάρῃ βράσιν, ῥίπτομεν ½ λεμονίου ζωμὸν καὶ ὀλίγην πορτοκαλόφλουδα κομμένη ψιλά. Τὰ ἀφίνομεν καὶ βράζουν ἕως ὅτου δέσουν καλῶς. Τότε ἀποσύρομεν τὴν κασαρόλαν ἀπὸ τὴν φωτιὰν καὶ ἀφοῦ κρυώσῃ ἐπὶ ὀλίγα λεπτά, λαμβάνομεν μίαν σπάτουλαν ἢ ἕν ξύλινον χουλιάρι καὶ τὰ δουλεύομεν ἕως ὅτου ἀρχίζουν νὰ ἀσπρίσουν. Τότε προσθέτομεν 150 δράμια ἀμύγδαλον κοπανισμένον, τὸ ῥίπτομεν μέσα καὶ δουλεύοντες ὀλίγον κατ' ὀλίγον μὲ τὴν σπάτουλα τὸ χύνομεν ἐπάνω εἰς ἕνα μάρμαρον, εἰς τὸ ὁποῖον ἔχομεν ῥίψῃ ξύδι καὶ ζάχαρι ψιλή. Τὸ πλατύνομεν μὲ τὸν πλάστη, ῥίπτομεν ὀλίγην ψιλὴ ζάχαρι ἐπάνω καὶ τὸ κόπτομεν εἰς μέτρια τεμάχια.

ΑΠΡΙΛΙΟΣ

41. Τσουρέκια. Θέτομεν εἰς μίαν λεκάνην 100 δρ. ἁλεύρι τῶν 3 σίγμα, 8 αὐγά, 50 δράμ. βούτυρον, 60 δρ. ζάχαρι κοπανισμένην, 150 δρ. γάλα, 10 δρ. μαγιὰ τῆς μπίρας. Βάλλομεν τὴν μπίραν εἰς τὸ νερὸν ἀπὸ τὸ βράδυ. Τὴν ἄλλην ἡμέραν χύνομεν τὸ νερόν, βάζομεν τὴν μπίραν εἰς μίαν μποτήλιαν καὶ

ῥίπτομεν 50 δράμια γάλα μέσα καὶ ἕνα αὐγὸν καὶ τὸ κτυποῦμεν καλά. Ἔπειτα τὰ ῥίπτομεν εἰς μίαν λεκάνην, ῥίπτομεν καὶ ἀλεῦρι καὶ τὸ κάμνομεν χυλὸν ἁραιόν. Ἔπειτα ῥίπτομεν ἀπὸ ἐπάνω ὀλίγον ἀλεῦρι, τὸ ἀφίνομεν νὰ ἀναβῇ, τὸ ἀνακατώνομεν πάλιν καὶ τὸ ἀφίνομεν νὰ ἀνεβῇ. Ἔπειτα κτυποῦμεν δύο αὐγὰ καλά, ἀφαιροῦμεν τὰ ἀσπράδια ἀπὸ τὰ 8 αὐγά, ὅταν δὲ κτυπηθοῦν καλὰ ῥίπτομεν καὶ τὴν ζάχαρι καὶ τὰ κτυποῦμεν πάλιν. Ἔπειτα ῥίπτομεν τὸν χυλὸν εἰς τὴν σκάφην καὶ ῥίπτομεν καὶ τὰ αὐγὰ ἐπάνω. Ἀφοῦ λυάσωμεν τὸ προζύμι βάζομεν καὶ τὸ ἀλεῦρι καὶ τὸ ζυμώνομεν. Ῥίπτομεν δὲ ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὸ γάλα καὶ ὀλίγον ἅλας, ἔπειτα ῥίπτομεν καὶ τὸ βούτυρον ὀλίγον καὶ κατόπιν τὰ ζυμώνομεν καὶ τὰ πλάθομεν.

ΦΑΓΗΤΑ

42. Ἀρνάκι ψητὸ εἰς τὴν σούβλαν. Λαμβάνομεν ἕνα ἀρνάκι γάλακτος, τὸ ἁλατίζομεν καλῶς καὶ προσθέτομεν πιπέρι καὶ ὀλίγον σκόρδο. Ἂν θέλωμεν ἀκολούθως τὸ περνοῦμεν εἰς τὴν σούβλαν οὕτως ὥστε ἀφοῦ θέσωμεν τὴν σούβλαν ἀπὸ τὸ ὀπισθεν μέρος νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τὴν κεφαλήν. Τὸ ἐφαρμόζομεν καλῶς δένοντες τὰ πόδια, ῥάπτομεν τὴν κοιλίαν του, βγάζομεν τὰ νεφρά του ἔξω ἀπὸ τὸ ὀπισθεν μέρος ἵνα μὴ δώσουν ἀποφορὰν εἰς τὸ κρέας καὶ τὸ ἀλείφομεν μὲ ὀλίγον λάδι καὶ λεμόνι. Τὸ ἀφίνομεν ἀπέναντι μετρίας φωτιᾶς, προσέχοντες καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν ὅπου ψήνεται νὰ τὸ ἀλείφομεν μὲ ὀλίγον βούτυρον καὶ λεμόνι. Ὅταν τὸ ἀρνάκι ἀρχίσῃ νὰ κοκκινίζῃ τότε ἐλαττώνομεν τὴν φωτιάν.

43. Ἀρνάκι παραγεμιστό. Ἀφαιροῦμεν ἀπὸ τὸ ἀρνάκι τὰ σηκοτάκια καὶ τὰ κόπτομεν εἰς ψιλὰ τεμάχια. Ἀκολούθως λαμβάνομεν 1 κρομμύδιον ψιλοκομμένον καὶ τὸ κοκκινίζομεν εἰς τὸ τηγάνι. Ὅταν ἀρχίζῃ νὰ κοκκινίζῃ, βάζομεν τὰ σηκοτάκια καὶ τσιγαρίζονται ὁμοῦ, προσθέτοντες ὀλίγην ψιλὴν σταφίδα (κουραντί), ὀλίγον κουκουνάρι, ὀλίγα κάστανα ψηλοκομμένα, ὀλίγον τριμμένο ψωμίον, ἅλας, πιπέρι, μυρωδικὰ καὶ ὀλίγο μαϊδανὸ ψιλοκομμένο. Τὰ ἀφίνομεν ἀκόμη ἐπὶ ὀλίγον καὶ τσιγαρίζονται ὅλα ὁμοῦ μὲ ὀλίγον ἔτι βούτυρον καὶ 2 χουλαριαῖς ζωμόν. Ἀκολούθως τὰ καταβάζομεν ἀπὸ τὴν φωτιάν, λαμβάνομεν τὸ ἀρνάκι, τὸ ὁποῖον εἴχομεν προηγουμένως ἁλατίσῃ ἐσωτερικῶς καὶ ἐξωτερικῶς καὶ τὸ παραγεμίζομεν μὲ ὅλα αὐτά. Τὸ ῥάπτομεν καὶ τὸ θέτομεν εἰς τὸν φοῦρνον μὲ ἓν καλὸν τεμάχιον βούτυρον.

44. Πιλάφι ἁπλοῦν. Καθαρίζομεν καλῶς τὸ ῥύζι, τὸ πλύνομεν καὶ ἀκολούθως τὸ βράζομεν μὲ νερόν, μὲ ὀλίγον

σούρομεν ἀπὸ τὴν φωτιὰν καὶ ἀφοῦ κρυώσουν σπάζομεν δώδεκα αὐγά, ἀφαιροῦμεν τὰ 6 ἀσπράδια, προσθέτομεν ὀλίγην κανέλλαν τριμμένην, καὶ τὰ χύνομεν μέσα εἰς τὸ ταψίον ὅπου ἔχομεν τὰ φύλλα. Πρέπει ὅμως νὰ μὴ λησμονήσωμεν τὰ φύλλα τὰ ὁποῖα ἐξέχουν νὰ τὰ γυρίσωμεν μέσα, βρέχοντες μὲ ὀλίγον βούτυρον. Ἀφοῦ δὲ τὰ κόψωμεν μπακλαβοειδῶς, τὰ θέτομεν εἰς τὸν φοῦρνον καὶ ἀφοῦ ψηθοῦν, τὰ ἀποσύρομεν, τὰ περιχύνομεν μὲ ἕνα σιρόπι, τὸ ὁποῖον ἔχομεν κάμῃ μὲ μισὴ ὀκὰ ζάχαρι, 75 δράμια νερόν, τὸν ζωμὸν $^1/_2$ λεμονίου καὶ ἀφοῦ πάρῃ βράσι, τὰ στραγγίζομεν καὶ περιχύνομεν τὸ γαλατομπούρεκον, ἀφοῦ προτήτερα τὸ χαράξωμεν.

52. Τρίγωνα. Ἀφοῦ κοπανίσωμεν 100 δράμια ἀμύγδαλα μὲ τὰς φλούδας μὲ 160 δράμια ζάχαρι, τὰ κοσκινίζομεν καὶ σπάζομεν 3 αὐγὰ μὲ ὀλίγην φλοῦδα λεμονιοῦ ἢ ὀλίγην κανέλλα. Τὰ δουλεύομεν ὅλα μαζὶ μὲ μία κουτάλα ξύλινη. Κατόπιν λαμβάνομεν 3 φύλλα (κροῦστα), τὰ περιχύνομεν μὲ ὀλίγον βούτυρον καὶ διπλώνομεν εἰς τρεῖς δίπλαις τοῦ μάκρους. Τότε ῥίπτομεν μία κουταλιὰ τῆς σούπας ἀπὸ τὴν γέμωσιν τὴν ὁποίαν ἐφτιάσαμεν, καὶ διπλώνομεν εἰς τρίγωνα κατὰ τὴν συνήθειαν. Κατόπιν ἀλείφομεν μίαν λαμαρίνα βούτυρον καὶ τοποθετοῦμεν τὰ τρίγωνα, τὰ ἀλείφομεν μὲ ὀλίγον βούτυρον, καὶ τὰ ψήνομεν εἰς φοῦρνον. Ἀφοῦ δὲ πάρουν χρῶμα, ῥίπτομεν ἓν χαρτίον ἐπάνω διὰ νὰ μὴ μαυρίσουν, καὶ ἀφοῦ ψηθοῦν τὰ καρφώνομεν μὲ ἓν πιρούνιον, τὰ βουτοῦμε μέσα εἰς τὸ σιρόπιον τὸ ὁποῖον ἔχομεν κατασκευάσει μὲ 1,100 δράμια ζάχαρι καὶ νερὸ 250 δράμια, ὁμοίως $1^1/_2$ λεμόνι, καὶ ἀφοῦ πάρῃ βράσι τὸ στραγγίζομεν καὶ τὸ μεταχειριζόμεθα.

53. Μπακλαβᾶς. Λαμβάνομεν μίαν ὀκὰν φύλλον, ζάχαριν μίαν καὶ μισή, καὶ 100 δράμια ἀμύγδαλα δι' ἕνα ταψίον μεγέθους μετρίου. Ἀλείφομεν τὸ ταψίον μὲ ὀλίγον βούτυρον καὶ θέτομεν τρία φύλλα. Κατόπιν λαμβάνομεν ἀπὸ τὸ βούτυρον τὸ ὁποῖον ἔχομεν λυώσῃ, ῥίπτομεν ὀλίγον ἀπ' ἐπάνω μὲ ἓν πινέλον ἀπὸ πτερό, καὶ ἐξακολουθοῦμεν μὲ τὸν ἴδιον τρόπον νὰ βάζωμεν τὰ φύλλα. Ἀφοῦ δὲ τελειώσωμεν ἕως 100 δράμια φύλλο, τότε βάζομεν ὀλίγον ἀμύγδαλον ὅπου ἔχομεν κοπανισμένον καὶ κοσκινισμένον ἀπὸ χονδρὸν κόσκινον καὶ μὲ ὀλίγην ψιλὴν κανέλλαν. Ἐξακολουθοῦμεν νὰ θέτωμεν φύλλα βρέχοντες μὲ ὀλίγον βούτυρον καὶ προσθέτοντες καὶ ἀμύγδαλον τριμμένον μέχρις ὅτου τελειώσουν τὰ 300 δράμια φύλλον. Τελειώνομεν καὶ τὰ 100 δράμια ὅπου ἔχομεν κρατήσει, ἀλλὰ μὲ τὴν διαφορὰν

ότι πρέπει νὰ προσέξωμεν, ὅταν τελειώσωμεν τὰ 300 δράμια φύλλον νὰ γυρίσωμεν τὰς ἄκρας τοῦ φύλλου αἱ ὁποῖαι ἐξέχουν ἀπὸ τὸ ταψίον. Τότε ἀφοῦ τελειώσῃ ὅλον τὸ ταψίον, κόπτομεν αὐτὸ χαράζοντες εἰς τεμάχια ὅσου μεγέθους θέλομεν, τὸ βρέχομεν μὲ ὀλίγον βούτυρον καὶ τὸ ψήνομεν εἰς φοῦρνον. Ἀφοῦ κοκκινίσῃ ῥίπτομεν ἓν χαρτίον ἐπάνω διὰ νὰ μὴ μαυρίσῃ, ἀφοῦ δὲ ψηθῇ ἔχομεν τὴν ζάχαριν βρασμένην μὲ 250 δρ. νερὸ βρασμένο καὶ μὲ τὸν ζωμὸν μισοῦ λεμονίου καὶ τὸ περιχύνομεν. Ἀφοῦ δὲ ἐκ νέου τὸ χαράξωμεν φροντίζομεν ἀφοῦ τὸ περιχύσωμεν νὰ μὴ καίῃ πολὺ καὶ νὰ σηκώνωμεν μὲ τὴν μύτην τοῦ μαχαιριοῦ τὰ τεμάχια, διὰ νὰ ποτίζωνται καλλίτερα.

ΓΛΥΚΑ

54. Ῥοδοζάχαρη γλυκό. Τρίβομεν καλῶς διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς 100 δράμια τριαντάφυλλον καθαρισμένον μὲ μία ὀκὰ ζάχαρι, καὶ τὸ θέτομεν εἰς τὴν φωτιὰν μὲ 100 δράμια νερό. Ἀφοῦ βράσῃ καὶ δέσῃ ὡς τὰ ἄλλα γλυκά, τὸ τοποθετοῦμεν εἰς μέρος κατάλληλον, μὴ λησμονοῦντες νὰ προσθέσωμεν μισὸ κουταλάκι κρεμόριον.

ΜΑΪΟΣ

ΦΑΓΗΤΑ

55. Αὐγὰ ἀλλὰ κόκ. Λαμβάνομεν αὐγὰ ὅσον τὸ δυνατὸν φρέσκα καὶ τὰ θέτομεν εἰς βράζον νερὸν μὲ προσοχὴν διὰ νὰ μὴ σπάσουν, ἀφίνοντες αὐτὰ ἐπὶ δύο ἕως τρία λεπτὰ κατὰ τὴν ἀρέσκειάν μας. Ἂν θέλωμεν νεροὺλὰ τὰ ἀφίνομεν δύο λεπτὰ ἂν δὲ τὸ ἐναντίον 3—4 λεπτά.

ΣΗΜ. Ἂν ὅμως τὰ αὐγὰ δὲν θέλωμεν μήτε νεροὺλὰ μήτε πολὺ σφικτὰ ἀλλὰ μελάτα, τότε τὰ ψήνομεν ἐπίσης εἰς βράζον νερὸν μὲ τὴν ἐξαίρεσιν, ὅτι τὰ ἀφίνομεν καὶ ψήνονται ἐπὶ 5 λεπτὰ καὶ τὰ θέτομεν ἀμέσως εἰς κρύο νερόν. Τοιουτοτρόπως ψήνεται μὲν τὸ ἀσπράδι τοῦ αὐγοῦ καλῶς, ἀλλὰ τὸ μιτρινάδι μένει ἐντὸς μελάτο.

56. Αὐγὰ μάτια εἰς τὸ πιάτο. Εἰς τὸ μέρος ποῦ θὰ ψήσωμεν τὰ αὐγὰ θέτομεν ἓν τεμάχιον βούτυρον. Ἀφοῦ λυώσῃ σπάζομεν τὰ αὐγὰ μέσα ἕνα ἕνα μὲ προσοχὴν νὰ μὴ ταραχθοῦν τὰ κιτρινάδια. Προσθέτομεν ὀλίγον ἅλας, πιπέρι, ὀλίγον ξυσμένο μοσχοκάρυδο καὶ τὰ μουσκεύομεν μὲ πολλὰ ὀλίγον γάλα, προσέχοντες μὴ τὰ ἀφήσωμεν πολὺ εἰς τὴν φωτιάν, διότι ἀμέσως ψήνονται.

57. Ἁπλῆ ὀμελέτα. Σπάζομεν εἰς ἓν μέρος τὴν ποσότητα τῶν αὐγῶν, ὅσα θὰ ψήσωμεν. Προσθέτομεν ὀλίγον ἅλας καὶ ὀλίγον πιπέρι καὶ τὰ κτυποῦμεν καλῶς, διότι ὅσο περισσότερον κτυπηθοῦν τὰ αὐγὰ τόσον περισσότερον θὰ φουσκώσῃ ἡ ὀμελέτα. Καίομεν βούτυρον εἰς τὸ τηγάνι καὶ ἐξακολουθοῦντες νὰ κτυπῶμεν τὰ αὐγὰ τὰ χύνομεν μέσα κινοῦντες τὸ τηγάνι διὰ νὰ μὴ κολλήσουν. Ἀφοῦ ψηθοῦν καὶ λάβουν καλὴν ὡριάν, προσθέτομεν πολλὰ ὀλίγον βούτυρον εἰς τὴν ὀμελέταν, τὴν διπλώνομεν εἰς δύο διὰ νὰ μὴ εἶναι πολλὰ ξηρὴ καὶ τὴν σερβίρομεν.

58. Ὀμελέτα μὲ ψύχαν ψωμίου. Σπάζομεν τὰ αὐγὰ καθὼς εἴπομεν ἀνωτέρω, καὶ προσθέτομεν ὀλίγην ψύχαν ψωμίου τριμμένην καλῶς καὶ ὀλίγον γάλα. Τὰ κτυποῦμεν ὅλα ὁμοῦ ἀρκετὴν ὥραν καὶ τὰ ψήνομεν ὁμοίως. Πρέπει ὅμως νὰ προσέχωμεν πολὺ διότι κολλᾷ εἰς τὸ τηγάνι ἐξ αἰτίας τοῦ ψωμιοῦ περισσότερον.

59. Ὀμελέτα μὲ διάφορα χόρτα. Γίνεται ὡς ἀνωτέρω, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι ἀντὶ νὰ προσθέσωμεν ψύχαν ψωμίου θέτομεν διάφορα χόρτα ψιλοκομμένα, κρεσόν, ὀλίγο μαϊδανὸ καὶ ὀλίγο μαρούλι τρυφερόν.

60. Ὀμελέτα μὲ νεφράκι μοσχαρίσιο. Λαμβάνομεν ἕνα μοσχαρίσιο νεφράκι, τὸ ψήνομεν εἰς τὴν σούβλαν καὶ τὸ κόπτομεν ψιλά. Ἀκολούθως σπάζομεν αὐγά, προσθέτομεν τὸ νεφράκι μέσα, τὰ κτυποῦμεν καλῶς καὶ τὰ ψήνομεν καθὼς ἀνωτέρω.

61. Ὀμελέτα μὲ μανιτάρια. Κόπτομεν ψιλὰ τὰ μανιτάρια, τὰ κτυποῦμεν καλῶς μὲ τὰ αὐγὰ καὶ τὰ ψήνομεν ὅπως εἴπομεν ἀνωτέρω καὶ διὰ τὸ νεφράκι.

62. Ὀμελέτα μὲ ντοματάις. Βουτοῦμεν τὰς ντοματάς εἰς ζεστὸν νερόν, ἀφαιροῦμεν τὴν πέτσαν καὶ τὰς κόπτομεν εἰς μικρὰς φέτας, ἀφαιροῦντες τοὺς σπόρους καὶ τὸν χυμόν. Τὰς γαχνίζομεν μὲ ὀλίγον βούτυρον εἰς τὴν φωτιάν, ἀφοῦ δὲ ψηθοῦν αἱ ντομαται τὰς ἀποσύρομεν καὶ τὰς ἀνακατεύομεν μὲ αὐγὰ κτυπημένα εἰς μίαν πιάταν μὲ ἅλας καὶ πιπέρι, καὶ τὰς τηγανίζομεν.

63. Ὀμελέτα μὲ ζαμπόνι. Σπάζομεν τέσσαρα αὐγὰ καὶ τὰ κτυποῦμεν καλῶς. Προσθέτομεν ὀλίγο ζαμπόνι κομμένο εἰς ψιλὰς φέτας, ἅλας καὶ πιπέρι καὶ ψήνομεν τὴν ὀμελέταν κατὰ τὴν συνήθειαν.

64. Μπιζέλια μὲ λαρδί. Καθαρίζομεν καλῶς τὰ μπιζέλια καὶ τὰ ἀνακατώνομεν καλῶς μὲ ὀλίγον φρέσκον βούτυρον. Χύνομεν ἀπ' ἐπάνω ὀλίγον νερὸν καὶ τὰ ἀφίνομεν οὕτω ἐπὶ ἓν τέταρτον τῆς ὥρας. Κατ' αὐτὸ τὸ διάστημα περνοῦμεν εἰς ὀλίγον βούτυρον μερικὰ ψιλοκομμένα τεμάχια λαρδί, στραγγίζομεν καλῶς τὰ πιζέλιά μας, τὰ θέτομεν εἰς μίαν κασαρόλαν, τὰ μουσκεύομεν μὲ ὀλίγον κονσομὲ ἢ ζωμὸν καὶ προσθέτομεν τὸ λαρδί. Προσθέτομεν ἐπίσης ἕνα μπουκέτο ἀπὸ μαϊδανό, χονδρὸ πιπέρι καὶ ὀλίγον ἅλας. Τὰ θέτομεν κατ' ἀρχὰς εἰς καλὴν φωτιάν, κατόπιν ὀλιγοστεύομεν τὴν φωτιάν, ἀφίνομεν καὶ σιγοβράζουν τὰ μπιζέλια μέ-

χρις ὅτου ψηθοῦν καὶ τὰ σερβίρομεν, ἀφοῦ πρῶτον ἀφαιρέσωμεν τὸ μπουκέτον.

65. Φασόλια πράσινα ὀρέσκα. Τὰ πλύνομεν, τὰ καθαρίζομεν καὶ τὰ κόπτομεν εἰς λοξοειδῆ κομμάτια. Θέτομεν εἰς μίαν κασαρόλαν νερὸν καὶ ἅλας, καὶ ἀφοῦ βράσῃ τὸ νερὸν προσθέτομεν τὰ φασόλια. Ἀφοῦ ξεματισθοῦν τὰ δοκιμάζομεν ἂν εἶναι ψημένα, τὰ ἀποσύρομεν, τὰ δροσίζομεν μὲ ὀλίγον κρύο νερὸ καὶ τὰ ἀφίνομεν καὶ στραγγίζουν. Ἀκολούθως τὰ μαραίνομεν εἰς μίαν κασαρόλαν μὲ ὀλίγον ψιλοκομμένον κρομυδάκι καὶ ὀλίγον βούτυρον. Βάζομεν μέσα τὰ φασόλια, γιαχνίζονται ὀλίγον καὶ προσθέτομεν ὀλίγον ψιλοκομμένον μαϊδανό, ἅλας καὶ πιπέρι καὶ τὰ ἀφίνομεν νὰ βράσουν ὅσο νὰ ψηθοῦν.

ΓΛΥΚΥΣΜΑΤΑ

66. Τοῦρτα μὲ βύσινα. Κάμνομεν μίαν πάστα φλώρα καὶ τὴν ἀνοίγομεν χόνδρος 2 ταλλήρων. Ἔχομεν τὴν φόρμαν ἀλειμμένην μὲ βούτυρον, τὴν ἀκουμβοῦμεν εἰς χαρτὶ ἐπίσης ἀλειμμένον εἰς βούτυρον καὶ πασισμένον ἀλεῦρι. Ἁπλώνομεν τὴν πάστα εἰς ὅλα τὰ μέρη, τὴν κόπτομεν γύρο γύρο, καὶ ἀραβεδιάζομεν κατὰ σειρὰν εἰς τὴν τοῦρταν βύσινα χωρὶς κουκοῦτσι. Τὴν σρώνομεν μὲ ἕνα κουτάλι, προσθέτομεν ἀπ' ἐπάνω λωρίδας εἴδος καφασίου, λοξοειδῶς, τὴν ψήνομεν εἰς τὸν φοῦρνον, καὶ ἀφοῦ ψηθῇ ἀλείφομεν τὰ βύσινα μὲ ὀλίγον πηκτὸν σιρόπι.

67. Τοῦρτα μὲ βερύκοκκα. Εἴσης κάμνομεν ὡς ἀνωτέρω ἀλλ.' ἀντὶ βυσίνων βάλλομεν βερύκοκκα.

Μὲ τὸν αὐτὸν τρόπον δυνάμεθα νὰ κάμωμεν τούρτας μὲ ὁ,τι δήποτε ἄλλα φροῦτα π. χ. σταφύλια, βύσινον, ἀνανά, ροδάκινα κτλ. δίδοντες καὶ τὴν ὀνομασίαν των.

68. Φραντζόλαις τηγανιταῖς. Λαμβάνομεν μία φραντζόλα τῆς μπίρας (ὄχι φρέσκη) νὰ εἶναι ἕως δύο ἡμερῶν, τὴν κόπτομεν εἰς φέτας στενὰς καὶ τὴν βάζομεν εἰς τὸ γάλα νὰ μουσκέψῃ ἕως μίαν ὥραν. Κατόπιν κτυποῦμεν εἰς ἕνα πιάτο 3 ἢ 4 αὐγά. Βγάζομεν τὸ ψωμὶ ἀπὸ τὸ γάλα, τὸ στραγγίζομεν, τὸ βουτοῦμεν μέσα εἰς τὰ αὐγὰ καὶ τὸ τηγανίζομεν. Πρέπει δμως ἡ φωτιὰ νὰ εἶναι δυνατή, καὶ ὅταν τηγανισθοῦν καὶ πρὶν σερβίρομεν, ῥίπτομεν ἀπὸ ἐπάνω ζάχαρι καὶ κανέλλα ψιλοκοπανισμένη. Κατόπιν κάμνομεν ὀλίγον σιρόπι καὶ τὸ ῥίπτομεν ἀπ' ἐπάνω.

69. Μπαμπά. Κάμνομεν μαγιὰ μὲ ὀλίγον ἀλεῦρι καὶ ὀλίγη μαγιὰ τῆς μπίρας, καὶ ἀφοῦ ἀνεβῇ (φουσκώσῃ) τὴν ἐπομένην ἡμέραν τὴν κόπτομεν εἰς μικρὰ τεμάχια ἕως ἕνα καρύδι. Ῥίπτομεν καὶ ὀλίγας σταφίδας κουραντὶ εἰς τὸ ζύμωμα. Τὰ βάζομεν εἰς φόρμας τοῦ

μπαμπά, ἀλειμμένας μὲ βούτυρον, τὰ ἀφήνομεν ἀκόμη εἰς ζεστὸ μέρος καὶ ἀφοῦ ἀνέβουν τὰ ψήνομεν εἰς τὸν φοῦρνον. Ἔχομεν κατασκευάσῃ ἓν σιρόπι ἀραιὸν 18—20 βαθμῶν, βουτοῦμεν μὲ κουτάλι τρυπητὸν τοὺς μπαμπάδες, τοὺς στραγγίζομεν καὶ περιχύνομεν αὐτοὺς μὲ ὀλίγον καλὸν ῥοῦμι.

ΓΑΥΚΑ

70. Λεμονάκια μικρά. Λαμβάνομεν 100 λεμονάκια, τὰ καθαρίζομεν ἐσωτερικῶς μὲ ἓν μικρὸν μαχαίριον, τὰ ζεματοῦμεν ἕως νὰ μαλακώσουν, τὰ στραγγίζομεν, τὰ θέτομεν εἰς τὸ κρύο νερό, τὸ ὁποῖον ἀλλάσομεν κάθε τέταρτον τῆς ὥρας 3 φοραίς, ἀφοῦ δὲ κρυώσουν ἐντελῶς τὰ ἀφίνομεν ἐπὶ 4—5 ἡμέρας ἀλλάσσοντες τὸ νερὸν τοὐλάχιστον δύο φορὰς ἑκάστην ἡμέραν. Τότε ἔχομεν δεμένον ἓν σιρόπιον, τὰ θέτομεν εἰς τὴν φωτιὰν καὶ παίρνουν μίαν βράσιν, τὰ ἀποσύρομεν καὶ ἀφίνομεν τὴν δευτέραν ἡμέραν καὶ τὰ ἀποτελειώνομεν. Κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον γίνονται καὶ τὰ πορτοκαλάκια.

71. Γλυκὸν καϊσιά. Ἀφαιροῦμεν τὰ κουκούτσια ἀπὸ τὰ καϊσιά, τὰ περνοῦμεν ἀπὸ τὸ τρυπητόν, τὰ ζυγίζομεν καὶ βάλλομεν ἴσον μέρος ζάχαρι, (50 δρ. νερὸν διὰ μίαν ὀκᾶν ζάχαρι. Τὰ θέτομεν εἰς φωτιάν, ἀνακατεύομεν μὲ σπάτουλαν ἕως νὰ δέσουν καλῶς, καὶ δοκιμάζομεν στάζοντες μίαν σταγόνα εἰς ἕνα χαρτί. Γυρίζομεν αὐτὸ καὶ ἂν στέκηται ζωηρὰ ἡ σταγὼν καὶ δὲν τρέχει, θὰ εἰπῇ ὅτι εἶναι ψημένον. Τότε τὸ τοποθετοῦμεν εἰς βάζον, καὶ ἀφοῦ κρυώσῃ τὸ σκεπάζομεν μὲ ἓν χαρτὶ τρυπημένον μὲ βελόνην καὶ τὸ ἀφίνομεν εἰς εὐάερον μέρος.

72. Σερμπέτι ῥοδόσυλα. Δένομεν μίαν ὀκᾶν ζάχαρι, καὶ τὴν δουλεύομεν εἰς μάρμαρον ἕως νὰ ἀσπρίσῃ. Στάζομεν ἀκολούθως ὀλίγας σταγόνας οὐσίαν ῥοδόλας, ζυμώνοντες καλῶς διὰ νὰ διασπαρῇ πανταχοῦ ἡ οὐσία, καὶ τοποθετοῦμεν τὸ σερμπέτι εἰς βάζα.

Κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον γίνονται ὅλα τὰ σερμπέτια.

73. Γλυκὸν ἀπὸ ῥοδόσυλα. Καθαρίζομεν 1 ὀκᾶν ῥοδόσυλα καὶ κοπανίζομεν 1 ὀκᾶν ζάχαριν. Βάλλομεν εἰς μίαν λεκάνην σειρὰν ῥοδόσυλαις καὶ σειρὰν ζάχαριν. Τὰ ἀφίνομεν ἕνα ἐσπέρας διὰ νὰ σφίξουν, καὶ τὴν ἐπομένην ἡμέραν τὰ βάλλομεν εἰς κασαρόλαν. Ξεπλύνομεν τὴν λεκάνην μὲ 75 δράμια νερόν, τὸ ὁποῖον χύνομεν εἰς τὴν κασαρόλαν. Ἐξαφρίζομεν καὶ ἀφοῦ δέσουν δηλ. ὅταν στάξωμεν μίαν σταγόνα εἰς πάτον μὲ νερὸν καὶ στέκεται ἀδιάλυτον εἶναι ἕτοιμον. Ἐπίσης διακρίνεται καὶ ὅταν ἀρχίσῃ νὰ βράζῃ πανταχόθεν καὶ ὑψώνεται.

ΙΟΥΝΙΟΣ

ΦΑΓΗΤΑ

74. Σοῦπα ἀπὸ πουρὲ τῶν ποιλιῶν. Λαμβάνομεν ὁλίγα φιλέτα πουλιῶν ψημμένων ἢ γαλλοπούλων στήθη καὶ τὰ κοπανίζομεν εἰς γουδὶ μὲ ὀλίγον ψωμὶ βρεγμένον. Βάλλομεν καὶ 3 — 4 ἀμύγδαλα ἀσπρισμένα διὰ νὰ λευκάνουν τὸν πουρέ, καὶ ὀλίγον ζωμὸν διὰ νὰ μᾶς εὐκολύνῃ εἰς τὸ πέρασμα ἀπὸ τὸ τρυπητόν· ἀφοῦ δὲ περασθῇ τὰ ἀνακατεύομεν μὲ ζωμὸν καὶ τὰ ζεσταίνομεν εἰς τὴν φωτιὰν πρὶν πάρῃ βράσιν, ἢ καλλίτερον εἰς Bain-marie, δηλ. μέσα εἰς μίαν κασαρόλαν μὲ ζεστὸν νερὸν βάλλομεν τὴν κασαρόλαν μας νὰ ζεσταθῇ χωρὶς νὰ πάρῃ βράσιν καὶ σερβίρομεν μὲ ψωμάκια τηγανισμένα.

75. Σοῦπα Σαὶν Ζερμαίν. Θέτομεν εἰς μίαν κασαρόλαν βούτυρον, ζαμπόνι, κρομμύδι, καρότα κομμένα ψιλὰ καὶ καβουρδισμένα ὁλίγον, ἔπειτα ζωμόν, καὶ τὰ ἀφίνομεν νὰ βράσουν ὁμοῦ μὲ μπιζέλια σχισμένα ξηρά. Ἀφοῦ βράσουν ὅλα ὁμοῦ εἰς τὴν κασαρόλαν, τὰ περνοῦμεν ἀπὸ τὸ τρυπητόν, καὶ τὰ ἐπαναθέτομεν εἰς τὴν φωτιὰν νὰ πάρουν ἀκόμη 5 λεπτὰ βράσιν καὶ κατόπιν τὰ σερβίρομεν.

76. Σοῦπα πουρὲ Φακαΐς. Ἡ σοῦπα πουρὲ φακαΐς γίνεται ὡς ἀνωτέρω, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι ἀντὶ μπιζέλια βάλλομεν πουρὲ ἀπὸ φακαΐς, προσθέτοντες καὶ ὀλίγα ψωμάκια τηγανισμένα.

77. Σοῦπα ἀπὸ διάφορα χόρτα. Ἀφοῦ ἑτοιμάσωμεν τὸν ζωμόν μας, ἔχομεν ψιλοκομμένα διάφορα χόρτα, ἤτοι σέλινο, καρότο, πράσο, ἀντίδι, ὀλίγο μαρούλι, ἓν κολοκύθι, ὀλίγα φασόλια, μίαν πατάταν, ζεματισμένα, στραγγισμένα καὶ δροσισμένα. Τὰ ῥίχνομεν εἰς τὸν ζωμόν μας, καὶ τὰ ἀφίνομεν καὶ βράζουν ἕως ἓν τέταρτον. Κατόπιν κτυποῦμεν μερικὰ αὐγὰ μὲ ζουμὶ τοῦ λεμονιοῦ, χύνομεν ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὸν ζωμὸν ἀνακατώνοντες τὰ αὐγὰ καὶ τὰ βάζομεν ὅλα ἐπὶ ὀλίγης φωτιᾶς μέχρις ὅτου δέσουν. Τὰ σερβίρομεν δὲ μὲ ψωμάκια κοκκινισμένα εἰς τὸ βούτυρον.

78. Μπαρμπούνια στὸ χαρτί. Τὰ καθαρίζομεν, τὰ ἁλατίζομεν, κάμνομεν ἓν χαρτὶ ὡς εἶδος κουτίου, τὸ ἀλείφομεν μὲ ὀλίγον βούτυρον καὶ τὰ ψήνομεν εἰς τὸν φοῦρνον μὲ ὀλίγο λάδι. Ἀφοῦ ψηθοῦν ἀφαιροῦμεν τὰ σηκότια, τὰ λυώνομεν εἰς ἓν πιάτον προσθέτοντες ὀλίγην ῥίγανην, πιπέρι, ἅλας, λεμόνι, μαϊδανὸν ψιλοκομμένον, τὰ ταράσσομεν καὶ περιχύνομεν εἰς τὰ μπαρπούνια καὶ σερβίρομεν.

79. Μπαρμπούνια ἀλλὰ μαϊτρ-ντ'-ὁτέλ. Καθαρίζομεν τὰ μπαρμπούνια χωρὶς νὰ βγάλωμεν τὰ σηκότια, τὰ χαράττομεν ὀλίγον πλαγίως μὲ τὸ μαχαῖρι καὶ ἐὰν εἶναι μεγάλα τὰ ἁλατίζομεν, τὰ λαδόνομεν καὶ τὰ ψήνομεν ἐπάνω εἰς ἐσχάραν ἀφοῦ πρῶτον ζεσταθῇ αὐτὴ καλῶς διὰ νὰ μὴ κολλήσουν. Ἀφοῦ δὲ ψηθοῦν καλῶς ἀπὸ τὸ ἓν μέρος τὰ γυρίζομεν ἀπὸ τὸ ἄλλο μετὰ προσοχῆς, καὶ ἀφοῦ ψηθῶσιν ἐντελῶς, τὰ σερβίρομεν μὲ μίαν σάλτσαν.

80. Μπαρμπούνια ψητά. Ἐκλέγομεν μπαρμπούνια μεγάλα καὶ φρέσκα, τὰ πλύνομεν καλῶς, τὰ καθαρίζομεν καὶ τὰ κουκίζομεν μὲ ὀλίγο ἅλας δίχως νὰ ἀφαιρέσωμεν τὰ ἐντόσθια. Ἔπειτα τὰ ἀλείφομεν μὲ ὀλίγο λάδι ἢ βούτυρο, τὰ θέτομεν εἰς τὴν σχάραν, προσέχοντες πάντοτε ἡ σχάρα νὰ ἦναι πυρὰ καὶ ἀλειμμένη μὲ ὀλίγο λάδι διὰ νὰ μὴ κολλοῦν ἐπάνω τὰ ψάρια, καὶ ἀφοῦ ἐννοήσωμεν ὅτι ἐψήθησαν καλῶς, βγάζομεν μὲ ἐπιτηδειότητα τὰ ἐντόσθια, λαμβάνομεν τὰ σηκοτάκια, τὰ βάζομεν σ' ἕνα πιάτο, προσθέτοντες ὀλίγον ψιλοκομμένον μαϊδανόν, ὀλίγην ῥίγανη, ὀλίγον ἁλάτι καὶ ὀλίγον πιπέρι, μὲ τὰ ὁποῖα σχηματίζομεν μίαν σάλτσαν μὲ ὀλίγον ζουμὶ τοῦ λεμονιοῦ καὶ ὀλίγο λάδι. Ἔπειτα σερβίρομεν τὸ ψάρι μέσα εἰς αὐτὴν τὴν σάλτσα.

81. Μπακαλιάρος πλακί. Ἀφοῦ πάρωμεν ἕνα φύλλο ξηρὸν μπακαλιάρο, τὸν κόπτομεν καὶ τὸν θέτομεν εἰς νερὸ 14 ὥρας διὰ νὰ ξαλμυρισθῇ. Ἀκολούθως τὸν καθαρίζομεν ἀπὸ τὰ λέπια καὶ τὰ μαυράδια ὅπου ἔχει ἀπὸ τὸ μέσα μέρος. Λαμβάνομεν δύο κρομμύδια, τὰ κόπτομεν εἰς ψιλὰ τεμάχια καὶ τὰ κοκκινίζομεν μὲ ὀλίγον λάδι εἰς μίαν κασαρόλαν. Τότε προσθέτομεν μίαν μονὴν φούκταν σταφίδαις μαύραις κουραντὶ καὶ ὀλίγα χόρτα κομμένα εἰς πολὺ ψιλά, π. χ. μαϊδανό, καρότα, πράσα, ἀντίδια κλπ. Τὰ μαραίνομεν ὁμοῦ εἰς τὴν κασαρόλαν προσθέτοντες καὶ ὀλίγην ντομάταν, τὰ ἀφίνομεν καὶ βράζουν 5 λεπτὰ καὶ τότε προσθέτομεν τὸν μπακαλιάρον πλυμένον καλῶς· ἀφοῦ βράσῃ μέχρις ὅτου ψηθῇ τὸν σερβίρομεν.

82. Ἀστακὸς μὲ σάλτσα. Λαμβάνομεν ἕνα ζωντανὸν ἀστακὸν καὶ τὸν στουμπώνομεν ὅπου δήποτε εἶναι σπασμένος καὶ ἔχει τρύπαις μὲ ὀλίγον βαμβάκι. Τοῦ δένομεν τὰ πόδια καθὼς καὶ ὅλα τὰ ἐξέχοντα ἄκρα μὲ προσοχήν, καὶ τὸν ζεματίζομεν μὲ νερὸ βρασμένο, καὶ μὲ ὀλίγον ἅλας ἐπὶ μισὴν ὥραν ὅσο νὰ ψηθῇ. Κατόπιν ἀφαιροῦμεν τὰ ψαχνά του καὶ τὰ κόπτομεν εἰς φέτας καὶ τὸν τοποθετοῦμεν εἰς μίαν πιάταν. Ἀκολούθως λαμβάνομεν τὴν ὅλην ἐκείνην τὴν ὁποίαν ἔχει ἐντὸς τοῦ στομάχου, τὴν περνοῦμεν ἀπὸ ἓν τρυπητό, προσθέτομεν εἰς αὐτὴν ὀλίγον πιπέρι καὶ τὴν δουλεύομεν μὲ ὀλίγον λάδι καὶ ζωμὸν λεμονίου. Καὶ ἀφοῦ τὴν δουλεύσω-

μεν καλῶς, περιχύνομεν μὲ αὐτὴν τὸν ἀστακὸν καὶ τὸν σερβίρομεν.

33. Ἀστακὸς μαγιονέζα. Ἀφοῦ ἑτοιμάσωμεν καὶ ξεματίσωμεν τὸν ἀστακὸν ὡς ἄνωθεν, ἀφαιροῦμεν τὰ ψαχνά του, τὰ κόπτομεν εἰς κανονικὰ τεμάχια καὶ τοποθετοῦμεν αὐτὰ εἰς μίαν πιάταν. Τότε ἑτοιμάζομεν μίαν σάλτσαν μαγιονέζαν (ἀριθ. 10), τὸν περιχύνομεν καὶ τὸν γαρνίρομεν ἀπὸ ἐπάνω μὲ ὀλίγην κάππαριν, ἐλιαῖς πράσιναις κτλ. Τὸν σερβίρομεν δὲ θέτοντες εἰς τὸ ἐμπροσθινὸν μέρος τῆς πιάτας τὴν κεφαλὴν καὶ εἰς τὰ πέριξ μὲ ἰσομετρίαν κατὰ σειρὰν τὰ πόδια καὶ εἰς τὸ ὀπισθεν μέρος τὴν οὐράν.

34. Γιαπράκια. Λαμβάνομεν λεπτὰ καὶ τρυφερὰ κλήματόφυλλα, τὰ ξεματίζομεν καὶ τὰ ἀφήνομεν καὶ κρυώνουν. Ἔχομεν ἑτοιμον κιγμά, προσθέτομεν ὀλίγον ἀνιθοψιλοκομμένο, πολὺ ὀλίγον ῥύζι, ἕνα κρομμύδι ψιλοκομμένον, πιπέρι, ἅλας, ὀλίγο βούτυρο καὶ μίαν χουλιαρι̇ὰν ζωμοῦ ἢ νεροῦ. Κόπτομεν τὰ κοτσάνια ἀπὸ τὰ κλήματόφυλλα, τὰ τυλίσσομεν μὲ τὸν κιγμὰν στρογγυλοειδῶς καὶ τὰ τοποθετοῦμεν ἀκολούθως κανονικὰ εἰς μίαν κασαρόλαν. Προσθέτομεν ὀλίγον βούτυρο, ὀλίγον νερό, τὰ σκεπάζομεν μὲ ἓν πιάτο καὶ μὲ τὸ καπάκι τῆς κατσαρόλας καὶ τὰ ἀφήνομεν καὶ βράζουν ἕως ὅτου νὰ ψηθοῦν. Τὰ σερβίρομεν δὲ μὲ ἐν αὐγολέμονον.

ΓΑΥΚΥΣΜΑΤΑ

35. Κέκ. Βάλλομεν βούτυρον βάρους πέντε αὐγῶν, ζάρι ψιλὴ βάρους ἓξ αὐγῶν, ἐπίσης καὶ σταφίδα ψιλὴ μαύρη, ἓν κοχλιάριον μικρὸν σόδα, καὶ ἓν ποτηράκι ῥοῦμι. Λυόνομεν τὸ βούτυρον εἰς μίαν κασαρόλαν ὄχι πολύ, τὸ δουλεύομεν μὲ ἓν τέλι, ἀφοῦ δὲ ἀρχίσῃ καὶ πήξει ὡς εἶδος ῥομμάδα, προσθέτομεν ἓν αὐγὸν ἐξακολουθοῦντες νὰ τὸ δουλεύωμεν. Κατόπιν ἄλλα δύο καὶ ἀφοῦ κτυπηθοῦν ὅλα καλῶς, προσθέτομεν τὴν ζάχαρι δουλεύοντες ἀκόμη. Προσθέτομεν καὶ ἄλλα τρία αὐγά, ἔπειτα προσθέτομεν τὴν σταφίδα ἀνακατεύοντες ὀλίγον μὲ τὴν ξύλινη κουτάλα. Προσθέτομεν τὴν σόδα, τὸ ῥοῦμι καὶ τὸ ἀλεῦρι, καὶ τὰ ἀνακατεύομεν ὅλα καλῶς, χωρὶς νὰ κτυπηθοῦν ὅμως πρίν.

Ἔπειτα λαμβάνομεν τὴν φόρμα τὴν ὁποίαν ἔχομεν ἀλειμμένην μὲ βούτυρον καὶ πασπαλιμένην ἀπὸ ἀλεῦρι, χύνομεν τὴν ὅλην μέσα καὶ τὴν ψήνομεν εἰς τὸν φοῦρνον. Ὁ φοῦρνος πρέπει νὰ εἶναι ὄχι πολὺ δυνατός, καὶ μὲ προσοχὴν νὰ τὸ κυττάζωμεν χωρὶς νὰ κινηθῇ ἡ φόρμα μέσα εἰς τὸν φοῦρνον, διότι ἡ σταφὶς πίπτει. Μόνον προσέχομεν ὅταν ἀρχίσῃ νὰ κοκκινίζῃ ἀπ' ἐπάνω, θέτομεν ἕνα χαρτὶ διὰ νὰ μὴ μαυρίσῃ,

τὸ δοκιμάζομεν ἂν εἶναι ψημένον καλῶς μὲ ἓν ξυλάκι, τὸ ὁποῖον ἐμπήγομεν εἰς τὸ μέσον τῆς φόρμας, καὶ ἂν τὸ ξύλον ἐξέρχεται χωρὶς πάσταν εἶναι ψημένον, εἰδεμὴ ὅταν ἐξέρχεται κολλημένον μὲ πάσταν πρέπει ἀκόμη νὰ ψηθῇ.

Φροντίζομεν νὰ παίρνωμεν φόρμαν, ἡ ὁποία νὰ ἔχῃ χουνὶ εἰς τὸ μέσον. Τότε τὸ κὲκ ψήνεται καλλίτερα, πρέπει δὲ καὶ τὸ ἀλεῦρι νὰ εἶναι καλῆς ποιότητος.

36. Ταοὺκ-κιὸκ-σού. Λαμβάνομεν μίαν ὄρνιθα καὶ ἀφοῦ βράσῃ ἀφαιροῦμεν τὰ στήθια της. Τὰ κοπανίζομεν εἰς ἕνα γουδὶ καὶ τὰ περνοῦμεν ἀπὸ ἕνα τρυπητό. Τὰ προσθέτομεν εἰς τὸ ζουμὶ καὶ τ' ἀφίνομεν νὰ βράσουν ὅσο νὰ πήξουν. Ἀφοῦ κρυώσουν προσθέτομεν μισὴ ὀκὰ ζάχαρι, 8 αὐγὰ τὰ ὁποῖα κτυποῦμεν ὅμοῦ καὶ προσθέτομεν 50 δράμια ριζάλευρο, 2 ὀκάδες καλὸν γάλα, ὀλίγην κανέλλαν ψιλὴν κοπανισμένην καὶ τὰ ψήνομεν εἰς τὴν φωτιὰν ὅσο νὰ σχηματισθῇ καθὼς μία κρέμα. Τότε τὸ σερβίρομεν καὶ ὅταν κρυώσῃ τὸ παρουσιάζομεν εἰς τὴν τράπεζαν.

37. Κομπόστα ἀπὸ καϊσιά. Θέτομεν εἰς μίαν κασαρόλαν νερὸ καὶ ἀφοῦ πάρῃ βράσιν ῥίπτομεν μίαν ὀκὰν καϊσιὰ καὶ τὰ ἀφίνομεν καὶ βράζουν. Τότε τὰ δοκιμάζομεν καὶ βγάζομεν ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα εἶναι βρασμένα. Ἔχομεν μίαν ἰδιαιτέραν κασαρόλαν μὲ κρύο νερὸ καὶ τὰ ἀκουμβοῦμεν μέσα. Μετὰ ταῦτα ἔχομεν ἕνα σιρόπιον ἀπὸ μία ὀκὰ ζάχαρι καὶ νερὸ 1 ½ ὀκά, ἀφοῦ δὲ βράσῃ καὶ ἐλθῇ εἰς τὸν δεύτερον βαθμὸν ἡ ζάχαρι, τὰ ἐπαναθέτομεν εἰς τὸ σιρόπιον στραγγίζοντες. Τὰ βράζομεν ἐπὶ 5 λεπτὰ ἀκόμη, κατεβάζομεν τὴν κασαρόλαν ἀπὸ τὴν φωτιά, ἀφίνομεν τὰ καϊσιὰ μέσα ἕως 24 ὥρας, τὰ βγάζομεν ἀπὸ τὸ σιρόπιον, τὰ θέτομεν εἰς ἕνα τρυπητὸ ἢ κόσκινον διὰ νὰ στραγγίσῃ καλῶς τὸ σιρόπιον, ἐπαναθέτομεν τὸ σιρόπιον εἰς τὴν φωτιὰν καὶ τὸ δένομεν ὡς ἀνωτέρω. Ἀφοῦ δέσῃ προσθέτομεν τὰ καϊσιὰ καὶ βράζουν ἀκόμη ἐπὶ 5 λεπτὰ τῆς ὥρας. Τὰ κατεβάζομεν καὶ τὰ ἀφίνομεν ἐπὶ 24 ὥρας ἀκόμη καὶ τότε ἐξακολουθοῦμεν μὲ τὸν ἴδιον τρόπον ἐπὶ 3—4 ἡμέρας. Κατόπιν τὰ τοποθετοῦμεν εἰς ἕνα βάζον καὶ τὰ ἀφίνομεν ἐπὶ 15 ἕως 20 ἡμέρας. Βλέπομεν ὅμως προτήτερα διὰ νὰ εἰμεθα βέβαιοι μὴ τυχὸν καὶ ἔχει χαλάσῃ. Ἀφοῦ δὲ ἰδῶμεν ὅτε ἀρχίζει νὰ βγάζῃ φούσκαις εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, τὸ ἐπαναθέτομεν ὅπως τὰ ἀνωτέρω μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι τοῦ δίδομεν ἕνα βαθμὸν περισσότερον.

38. Ῥοδάκινα κομπόστα. Τὰ ῥοδάκινα γίνονται ὡς καὶ τὸ ἀνωτέρω, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι τὰ θέτομεν εἰς τὴν φωτιὰν μαζὶ μὲ κρύο νερὸ καὶ βράζουν. Ὅταν δὲ θέλωμεν

νὰ κάμωμεν κομπόσταν, νὰ φροντίζωμεν νὰ τὰ πέρνωμεν ὀλίγον ἀγουροπά, δηλαδὴ νὰ κλίνουσιν εἰς τὸ πράσινον, καὶ τότε κάμνομεν κομπόσταις καὶ διατηροῦνται ὅσον διάστημα θέλομεν καὶ στέκονται καὶ ζωηραί.

89. Ἀπίδια κομπόστα. Λαμβάνομεν μίαν ὀκὰν ἀπίδια, τὰ καθαρίζομεν καλῶς καὶ μὲ ἓν μικρὸν μαχαίριον σκάπτομεν ὀλίγο τὸ ἀπίδιον ἀπὸ τὸ κάτω μέρος, κόπτομεν δὲ καὶ τὸ ἥμισυ κοτσανάκι τοῦ ἀπιδιοῦ. Τὸ ζεματίζομεν ὅπως τὰ ῥοδάκινα, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι ἀφοῦ βράσουν τὰ ἀποτελειώνομεν θέτοντες αὐτὰ μέσα εἰς τὸ σιρόπιον. Δὲν ἔχομεν δὲ ἀνάγκην νὰ τὰ βουτήξωμεν εἰς τὸ σιρόπι 2 ἕως 3 ἡμέρας, ἀλλὰ ἀφοῦ δέσουν τὰ φυλάττομεν εἰς ἓν βάζον, προσέχοντες μὴ λησμονήσωμεν νὰ προθέσωμεν ὅταν βράζουν μισὸ κουταλάκι κρεμόριον.

ΓΛΥΚΑ

90. Βύσινον γλυκό. Ἀφοῦ καθαρίσωμεν μίαν ὀκὰ βύσινο, τὸ ζυγίζομεν καὶ ὅσο εἶναι τὸ βύσινον, θέτομεν τόση ζάχαρη καὶ 150 δράμια νερὸ μὲ τὸ ὁποῖον πλύνομεν τὰ κουκούτσια.

91. Σερμπέτι μαστίχα. Τρίβομεν μαστίχα 5—6 δράμια καὶ ἀφοῦ δέσωμεν μίαν ὀκὰν ζάχαρι τὴν δουλεύομεν εἰς μάρμαρον ἕως νὰ ἀσπρίσῃ. Προσθέτομεν τὴν μαστίχα ζυμώνοντες καλῶς διὰ νὰ διασπαρῇ πανταχοῦ ἡ μαστίχα καὶ τοποθετοῦμεν τὸ σερμπέτι εἰς βάζα.

ΙΟΥΔΙΟΣ

ΦΑΓΗΤΑ

92. Γιαχνὶ ἀλὰ γρέκα. Λαμβάνομεν ἕνα καλὸ κομμάτι κρέας πρόβειο, τὸ κόπτομεν εἰς μικρὰ τεμάχια καὶ τὸ βάλλομεν εἰς μίαν κασαρόλαν μὲ ἕνα ψιλοκομμένο κρομμύδι, ἀλάτι καὶ βούτυρον. Τὸ σκεπάζομεν καὶ τὸ ἀφίνομεν εἰς τὴν φωτιὰν ὅσο νὰ ἀρχίσῃ νὰ πέφτῃ εἰς γλάσο. Τότε τὸ ἀνακατώνομεν μὲ μιὰ χουλιάρα ξύλινη καὶ φροντίζομεν ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν νὰ προσθέτωμεν ἀπὸ ὀλίγο νερὸ ὅσο νὰ κοκκινίσῃ. Ἀφοῦ δὲ κοκκινίσῃ βάζομεν ὀλίγη περασμένη ντομάτα καὶ τὸ ἀνάλογον νερό. Ἀφοῦ μισοψηθῇ τὸ κρέας, προσθέτομεν ὅ,τι δήποτε χόρτο εἶναι τῆς ἀρεσκείας μας. Διὰ νὰ γίνῃ τὸ γιαχνὶ ἀκόμη καλλίτερον, φροντίζομεν πρὶν βάλλομεν τὰ χόρτα νὰ τὰ μαράνωμεν εἰς τὸ βούτυρο, προσθέτοντες, ἂν τυχὸν τὸ κρέας εἶναι ἀδύνατον, ἕνα δύο χουλιαριαῖς κονσομέ.

93. Κρέας μὲ μελιντζάναις. Κόπτομεν τὰς μελιντζάνας εἰς μικρὰ τεμάχια, τὰς ἁλατίζομεν καὶ τὰς ἀφήνομεν ἕως μίαν ὥραν. Κατόπιν τὰς πλύνομεν καλῶς στίβοντες διὰ νὰ φύγῃ ἡ πικράδα, τὰς τηγανίζομεν ὀλίγον, καὶ τὰς προσθέτομεν εἰς τὸ γιαχνὶ μὲ ὀλίγην περισσοτέραν ντομάτα καὶ ὀλίγον μαϊδανὸν ψιλοκομμένον.

94. Κρέας μὲ ντομάταις. Ἀφοῦ γιαχνίσωμεν τὸ κρέας κατὰ τὴν συνήθειαν μὲ ὀλίγον κρομμύδι, προσθέτομεν ντομάτας κομμένας, ἀφοῦ ἀφαιρέσωμεν τοὺς σπόρους, βάλλομεν δὲ καὶ ὀλίγον μαϊδανὸν ψιλοκομμένον. Πρέπει νὰ προσέχωμεν τὸ νερὸ νὰ ἦναι ὀλίγον διότι αἱ ντομάται βγάζουν πολὺ νερόν, καθὼς τὰ σπανάκια.

95. Κρέας μὲ μπάμιαις. Ἀφαιροῦμεν τὴν οὐρὰν των, τὰς ἁλατίζομεν, τὰς βρέχομεν μὲ ὀλίγον ξύδι, καὶ τὰς ἀφίνομεν ἐπὶ 2—3 ὥρας ἀνακατεύοντες αὐτὰς ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν, διὰ νὰ βρέχωνται πανταχόθεν. Κατόπιν ἀφοῦ τὰς γιαχνίσωμεν ὀλίγον εἰς τὸ τηγάνι καὶ μαρανθοῦν, τὰς προσθέτομεν εἰς τὸ γιαχνὶ ὁμοῦ μὲ τὸ ὀλίγον ξύδι ὅπου θὰ ἔχουν καὶ μὲ ὀλίγην ντομάτα. Γίνονται μάλιστα πολὺ καλλίτεραι ἐὰν ἔχωμεν νὰ προσθέσωμεν ὀλίγον ζουμὶ ἀγουρίδας.

96. Κρέας μὲ κολοκυθάκια. Τὰ ξύομεν, τὰ κόπτομεν, τὰ ἁλατίζομεν, τὰ τηγανίζομεν ὀλίγον καὶ τὰ προσθέτομεν εἰς τὸ γιαχνὶ μὲ ὀλίγην ντομάτα καὶ μὲ ὀλίγον νερόν, ὄχι ὅμως ὅπως τὰ ἄλλα γιαχνιά, διότι καὶ αὐτὰ ἀφίνουν νερὸν πολύ. Βάλλομεν δὲ καὶ ὀλίγον μαϊδανὸ ψιλοκομμένο.

97. Στουφάδο ἀλὰ γρέκα. Λαμβάνομεν ἕνα κομμάτι καλὸ κρέας, τὸ κόπτομεν εἰς μικρὰ τεμάχια καὶ τὸ βάζομεν εἰς μίαν κασαρόλαν μὲ ὀλίγο βούτυρο καὶ ὀλίγο λάδι. Κόπτομεν μέσα ἕνα κρομμύδι καὶ τὰ γιαχνίζομεν ὅλα ὁμοῦ εἰς τὴν φωτιάν, προσέχοντες ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν νὰ τὰ δροσίζωμεν μὲ ὀλίγο νερὸ καὶ μὲ ὀλίγη ντομάτα. Ἀφοῦ γιαχνισθοῦν ὀλίγον προσθέτομεν μισὸ ποτῆρι ξύδι καὶ ὀλίγο κρασί. Ἔχομεν καθαρισμένα μικρὰ κρομμυδάκια τσιγαρισμένα εἰς τὸ βούτυρο καὶ χαραγμένα σταυροειδῶς, τὰ βάζομεν ὅλα ὁμοῦ εἰς μίαν κασαρόλαν, προσθέτοντες μίαν κεφαλὴν σκόρδο τριμμένο, δύο φυλλαράκια δάφνης, πιπέρι, ἁλάτι, ὀλίγο δενδρολίβανο, ὀλίγο βασιλικὸ καὶ τὸ ἀπαιτούμενον ἀναλόγως νερό. Σκεπάζομεν τὴν κασαρόλαν καλῶς καὶ τὴν ἀφίνομεν ὅσο νὰ ψηθῇ τὸ στουφάδο ἐπὶ σιγανῆς φωτιᾶς.

Διὰ νὰ καθαρίζωμεν τὰ κρομμυδάκια μὲ εὐκολίαν πρέπει νὰ βρέχωμεν αὐτὰ μὲ ζεστὸν νερὸν ἢ κρύον.

98. Ντομάτες παραγεμισταῖς. Λαμβάνομεν ντομάτες προσέχοντες νὰ εἶναι στρογγυλοειδεῖς καὶ ὄχι καλῶς ὡριμασμέναι, καὶ ἀφαιροῦμεν μὲ ἕνα μυτηρὸν μαχαῖρι ὀλίγο τὸν πάτον. Τὰς κόπτομεν μὲ ἕνα μαχαῖρι ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος, τὰς ἁλατίζομεν καὶ τὰς ἀφίνομεν καὶ στραγγίζουν. Λαμβάνομεν

τότε κιγμὰν τσιγαρισμένον μὲ ἓν ψιλοκομμένον κρομμύδι καὶ μὲ τὴν ὕλην τὴν ὁποίαν ἀφαιροῦμεν ἀπὸ τὸ σκάψιμο τῶν ντοματῶν καὶ μὲ ὀλίγον ψιλοκομμένο μαϊδανόν. Κατόπιν τὰ ἀποσύρομεν ἀπὸ τὴν φωτιάν, προσθέτομεν πολλὰ ὀλίγον ρύζι, ἢ ψωμὶ τριμμένο, ἕνα αὐγό, ἅλας καὶ πιπέρι. Ἀφοῦ λοιπὸν γεμίσωμεν τὰς ντομάτας ἀπὸ αὐτὴν τὴν ὕλην, τὰς τοποθετοῦμεν κατὰ σειρὰν εἰς μίαν καραβάναν, προσθέτοντες ἕνα δύο χουλιαριὰς ζωμὸν ἢ ἐν ἐλλείψει αὐτοῦ νερὸ καὶ ὀλίγο βούτυρον. Τὰς ψήνομεν δὲ εἰς τὸν φοῦρνον ἢ καὶ εἰς τὴν οἰκίαν καὶ προσθέτομεν ὀλίγην φωτιὰν καὶ ἀπ' ἐπάνω. Ἐὰν θέλωμεν νὰ λάβουν ἀκόμη νοστιμοτέραν γεῦσιν τὰς ἀφίνομεν καὶ πιάνουν ὀλίγον ἀπὸ κάτω.

99. Μελιτζάνες παραγεμισταῖς. Λαμβάνομεν μερικὰς μαλακὰς μελιτζάνας, καὶ τὰς τρίβομεν ἐπάνω εἰς ἕνα σανίδι διὰ νὰ μαλακώσουν ἀκόμη περισσότερον. Κόπτομεν τὰς οὐρὰς καὶ τὰς σκάπτομεν μὲ ἕνα χουλιαράκι. Τὰς ἁλατίζομεν καὶ τὰς ἀφίνομεν ὀλίγον εἰς τὸ ἅλας. Τὰς πλύνομεν καλῶς ὅσο νὰ ἀποβάλουν ὅλην των τὴν πικράδα. Κάμνομεν τὸ αὐτὸ καὶ διὰ τὴν ψύχαν τὴν ὁποίαν ἀφαιρέσαμεν ἀπὸ τὰς μελιτζάνας. Τότε ἔχομεν ἕτοιμον ἕνα κιγμά, εἰς τὸν ὁποῖον προσθέτομεν τὴν ψύχαν τῶν μελιτζανῶν καὶ ὀλίγην ντομάτα. Μαραίνομεν ὀλίγον τὰς μελιτζάνας εἰς τὸ τηγάνι καὶ ἀκολούθως ἀφοῦ τὰς γεμίσωμεν μὲ τὸν κιγμὰν τὰς τοποθετοῦμεν εἰς μίαν κασαρόλαν. Προσθέτομεν ὀλίγο βούτυρο, ντομάτα καὶ τὸ ἀνάλογον νερόν, τὰς σκεπάζομεν καὶ τὰς ἀφίνομεν καὶ βράζουν μέχρις ὅτου ψηθοῦν.

100. Μελιτζάνες σκαφιδάκια. Σχίζομεν τὰς μελιτζάνας εἰς τὴν μέσην, ἀφαιροῦμεν τὴν ψύχαν των καὶ τὰς γεμίζομεν μὲ κιγμάν, ὡς ἄνωθεν, προσθέτοντες δύο αὐγά, τὸ ἓν βρασμένο κἄτισμένο καὶ τὸ ἄλλο ὠμό.

Τὰς τοποθετοῦμεν εἰς μίαν καραβάναν, προσθέτομεν μίαν χουλιαρὰν ζωμόν, ὀλίγην ντομάτα, ὀλίγο βούτυρο καὶ τὰς ψήνομεν εἰς τὸν φοῦρνον.

101. Κολοκύθια παραγεμιστά. Λαμβάνομεν μερικὰ φρέσκα κολοκύθια, τὰ ξύνομεν ἀπ' ἔξω καὶ τὰ σκάπτομεν καθὼς τὰς μελιτζάνας. Τὰ ἁλατίζομεν ἐσωτερικῶς, τὰ μαραίνομεν εἰς τὸ τηγάνι μὲ ὀλίγον βούτυρον καὶ τὰ παραγεμίζομεν μὲ κιγμὰ καὶ μὲ τὴν ψύχαν των καθὼς καὶ τὰς μελιτζάνας. Τὰ τοποθετοῦμεν κατόπιν εἰς μίαν κασαρόλαν, προσθέτομεν ὀλίγον βούτυρο, ντομάτα καὶ τὸ ἀνάλογον νερόν, ἢ ἐὰν θέλωμεν ἀντὶ τῆς ντομάτας δυνάμεθα ἀφοῦ ψηθῶσι τὰ κολοκυθάκια καὶ τὰ σερβίρομεν νὰ βάλωμεν ἀπ' ἐπάνω ἕνα καλὸ αὐγολέμονο ἢ μίαν σάλτσαν.

Ἐὰν θέλωμεν νὰ κάμωμεν κολοκυθάκια σκαφιδάκια εἰς τὸν φοῦρνο, πράττομεν ὁμοίως καθὼς εἰς τὰς μελιτζάνας.

ΓΛΥΚΥΣΜΑΤΑ

102. Τοῦρτα μαρέγκα. Σχηματίζομεν μίαν παντεσπάνιαν νὰ ἔχῃ σχῆμα στρογγυλοειδές, ἀφοῦ δὲ ψηθῇ τὴν διαρρήνομεν μὲ ἕνα μαχαῖρι, εἰς τρόπον ὥστε τὸ ἐπάνω μέρος νὰ εἶναι κανονικὸν καὶ μὲ ἰσομετρίαν. Ἀκολούθως παίρνομεν 5—6 ἀσπράδια αὐγοῦ ἀναλόγως τοῦ μεγέθους τῆς τούρτας, καὶ τὰ κτυποῦμεν καλῶς μὲ ἕνα σύρμα. Προσθέτομεν δύο σταγόνας λεμονίου καὶ τὰ κτυποῦμεν ἐπίσης μέχρις ὅτου νὰ στέκωνται ζωηρά. Βάζομεν ζάχαρι 75 δράμια καὶ ὀλίγην βανίλια τριμμένην. Ἀνακατώνομεν προσεκτικῶς μὲ ἕνα χουλιάρι ξύλινο (τὴν ζάχαριν πρέπει νὰ τὴν ἔχομεν ψιλοκοσκινισμένην), περιχύνομεν τὴν τούρταν ἀφοῦ πρῶτον τὴν ἀλείψωμεν μὲ μαρμελάτον καῖσι ἀπὸ τὸ ἐπάνω μέρος μὲ αὐτὴν τὴν ὕλην, διαρρήθωντες μὲ ἕνα μαχαῖρι ὥστε νὰ σκεπασθῇ ὁλοτελῶς δλη ἡ τούρτα. Κρατοῦμεν ὀλίγην δμως ἀπὸ αὐτὴν τὴν ὕλην, τὴν ὁποίαν θέτομεν εἰς ἓν χωνίον σχηματισμένον ἀπὸ χαρτὶ καὶ διὰ τοῦ ὁποίου ἰστορίσωμεν εἰς τὸ ἐπάνω μέρος τῆς τούρτας διάφορα σχέδια.

ΣΗΜ. Δυνάμεθα ἐπίσης εἰς τὴν τούρταν πρὶν ἀκόμη προσθέσωμεν ἀπὸ ἐπάνω τὰ αὐγὰ νὰ βάλωμεν διάφορα εἴδη ἀπὸ ὀλίγας κομπόστας.

103. Τοῦρτα δοκολάτα. Βάλλομεν ζάχαριν 280 δράμια, γαλέτα 65, ἀμύγδαλα 65, δοκολάτα 50, αὐγὰ 8 κροκάδια, ἕνα κουταλάκι κανέλλα, καὶ ἕνα γαρύφαλα κοπανισμένα. Κτυποῦμεν τὴν ζάχαρι μὲ τὰ κροκάδια, ἔπειτα τὰ ἀμύγδαλα, δοκολάτα, κανέλλα, μυρωδικά, ἔπειτα τὰ ἀσπράδια μαρέγκα. Τὰ ἀνακατεύομεν ὅλα ὁμοῦ, καὶ τὰ ψήνομεν εἰς μίαν φόρμαν ἀλειμμένην μὲ βούτυρον καὶ ἀλεῦρι, ἡ ὁποία νὰ ἀνοίγῃ διότι εἶναι δύσκολον νὰ ἐξέλθῃ ἡ τοῦρτα ἀπὸ μέσα. Ἀφοῦ δὲ ψηθῇ θέτομεν μίαν ἄλλην μαρέγγα ἀπὸ 6 ἀσπράδια αὐγῶν, ὀλίγην βανίλια καὶ 85 δράμια ζάχαρι, πασίζομεν ὀλίγην ζάχαρι ψιλὴν καὶ τὴν βάλλομεν εἰς φοῦρνον νὰ πάρῃ χρῶμα.

ΠΑΓΩΤΑ

104. Παγωτὸν κρέμα. Βάλλομεν εἰς μίαν κασαρόλαν μπακιρένια ἀγάνωτη καὶ καλῶς καθαρισμένην $1\frac{1}{2}$ ὀκὰ γάλα. Εἰς ἄλλο μέρος κτυποῦμεν 12 κροκάδια τοῦ αὐγοῦ μὲ $\frac{1}{2}$ ὀκὰ ζάχαρι ψιλήν. Τὰ βάλλομεν εἰς τὸ γάλα καὶ θέτομεν τὴν κασαρόλαν ἐπὶ τῆς φωτιᾶς, καὶ ἀνακατεύομεν ἀκαταπαύστως ἕως νὰ δέσουν, δηλ. σηκώνοντες τὸ χουλιάρι νὰ ἤναι σκεπασμένον μὲ κρέμαν. Ἀφοῦ δέσουν ἀποσύρομεν ἐκ τῆς φωτιᾶς, ἀφίνομεν νὰ κρυώσῃ, κατόπιν χύνομεν τὴν κρέμαν εἰς

μίαν γλασιέραν τὴν ὁποίαν τοποθετοῦμεν εἰς χόνι ἢ πάγον τριμμένον καὶ μὲ ἅλας τῆς θαλάσσης ἀνακατευμένον. Γυρίζομεν αὐτὴν μὲ γρηγοράδαν ἀνακατεύοντες μὲ τὴν σπάτουλαν τὰ κολλημένα μέρη διὰ νὰ πήξῃ πανταχόθεν, καὶ ἀφοῦ πήξῃ καλῶς σκεπάζομεν καὶ τὰ ἀφήνομεν, προσέχοντες νὰ πρόσθέτωμεν πάντοτε χόνι καὶ ἅλας. Ἀφαιροῦμεν δὲ τὸ νερὸν ὅπου βγάλει τὸ χόνι ὅταν λυώνῃ.

105. Παγωτ. κρέμα καϕέ. Γίνεται ὡς τὸ ἀνωτέρω μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι καβουρδίζομεν 25—30 δρ. καϕὲ εἰς ἑκάστην ὀκὰν ζακχάρεως καὶ τὸν ἀφίνοφεν μέσα εἰς τὸ γάλα διὰ νὰ πάρῃ τὴν μυρωδιάν. Κατόπιν στραγγίζομεν τὸ γάλα καὶ ἀποτελειώνομεν.

106. Παγωτὸν κρέμα σοκολάτα. Γίνεται ὡς ἀνωτέρω, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι πρὶν θέσωμεν τὴν κρέμαν εἰς τὴν γκλασιέραν, ἔχομεν λυωμένην εἰς ἰδιαίτερον μέρος σοκολάταν, καὶ χύνομεν αὐτὴν εἰς τὸ γάλα.

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

ΦΑΓΗΤΑ

107. Μελιτζάναις ἰμὰμ μπαϊλντί. Λαμβάνομεν μελιτζάναις, κόπτομεν τὰς ἄκρας των, ἀφαιροῦμεν τὴν φλοῦδα των ἀπὸ τέσσαρα μέρη, τὰς σχίζομεν ἀπὸ τὰ τέσσαρα μέρη ὅπου ἀφαιρέσαμεν τὰς φλούδας καὶ τὰς ἀφίνομεν ἁλατισμένας ἐπὶ μίαν ὥραν. Κατ' αὐτὸ τὸ διάστημα κόπτομεν ὀλίγα κρομμύδια, τὰ γιαχνίζομεν, προσθέτομεν ὀλίγον σκόρδον εἰς φέτας, ὀλίγον ψιλοκομμένον μαϊδανόν, ὀλίγας ντομάτας κομμένας εἰς φέτας, ὀλίγα δαφνόφυλλα, πιπέρι καὶ ἅλας. Τὰ ἀφίνομεν καὶ γιαχνίζονται ἐπ' ὀλίγον ἀκόμη, παραγεμίζομεν τὰς μελιτζάνας, ἀφοῦ πρῶτον τὰς πλύνωμεν καὶ τὰς κοκκινίσωμεν εἰς τὸ τηγάνι μὲ ὀλίγον καλὸν λάδι. Τὰς τοποθετοῦμεν εἰς μίαν καραβάναν καὶ τὰς ψήνομεν εἰς τὸν φοῦρνον.

108. Κολοκυθάκια γιαχνί. Ἀφοῦ ξύσωμεν καὶ καθαρίσωμεν μερικὰ κολοκυθάκια, κοκκινίζομεν ὀλίγον κρομμύδι εἰς μίαν κασαρόλαν μὲ ὀλίγον καλὸν λάδι. Προσθέτομεν τὰ κολοκυθάκια κομμένα εἰς τεμάχια, γιαχνίζονται ἐπ' ὀλίγον ὁμοῦ, καὶ προσθέτομεν ὀλίγον μαϊδανόν, ντομάταν, ἅλας, πιπέρι καὶ ὀλίγον νερὸν καὶ τὰ ἀφίνομεν νὰ βράσουν.

109. Κολοκυθάκια παραγεμιστά. Τὰ κόπτομεν ὀλίγον ἀφοῦ πρῶτον τὰ ξύσωμεν εἰς τὸ ἔμπροσθεν μέρος καὶ τὰ σκάπτομεν ἐντὸς μὲ ἓν μικρὸν χουλιαράκι. Τὰ ἁλατίζομεν ἐσωτερικῶς, τὰ κοκκινίζομεν ἔπειτα μὲ ὀλίγον κρομμύδι εἰς μίαν κασαρόλαν, προσθέτομεν ὀλίγον πλυμένον ῥύζι, ὀλίγον ψιλοκομμένον μαϊδανὸν καὶ ὀλίγην σταφίδα ψιλὴν (κουραντί). Προσθέτομεν καὶ ὀλίγην ψύχαν ἀπὸ ἐκείνην τὴν ὁποίαν ἀφαιρέσαμεν ὅταν τὰ ἐσκάψαμεν. Τὰ ἀφίνομεν καὶ γιαχνίζονται ὁμοῦ, προσθέτομεν ὀλίγην ντομάταν, ἅλας, πιπέρι καὶ ὀλίγον νερόν. Λαμβάνομεν αὐτὴν τὴν ὕλην, ὕστερον παραγεμίζομεν τὰ κολοκυθάκια καὶ τὰ τοποθετοῦμεν εἰς μίαν κασαρόλαν μὲ ὀλίγον νερὸ καὶ ντομάταν καὶ ὀλίγον λάδι καὶ τὰ ἀφίνομεν καὶ βράζουν.

110. Μελιτζάναις παραγεμισταίς. Γίνονται διὰ τοῦ αὐτοῦ τρόπου καθὼς καὶ τὰ κολοκύθια, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι τίθενται εἰς τὸ ἅλας ἐπὶ μίαν ὥραν καὶ πλύνονται.

111. Μελιτζάναις τηγανιταίς. Τὰς κόπτομεν εἰς φέτας, τὰς ἁλατίζομεν ἐπὶ μίαν ὥραν, ἀκολούθως τὰς πλύνομεν καλῶς καὶ τὰς τηγανίζομεν, ἀφοῦ πρῶτον τὰς ἁλατίσωμεν καὶ τὰς πανάρωμεν εἰς ὀλίγον ἀλεῦρι μὲ μίαν φριτούραν ἀπὸ βούτυρον ἢ λάδι. Ἀφοῦ τὰς τηγανίσωμεν τὰς σερβίρομεν μὲ σάλτσαν καμωμένην οὕτω πως· κόπτομεν ὀλίγας σκελίδας σκόρδον εἰς φέτας, τὰς κοκκινίζομεν, προσθέτομεν μίαν χουλιαριὰν ἀλεῦρι, ὀλίγην σάλτσα ντομάταν, ὀλίγον ξεῖδι, ὀλίγον νερόν, ἅλας, πιπέρι, καὶ ἀφοῦ βράσουν τὰ σερβίρομεν ἐπάνω εἰς τὰς μελιτζάνας. Αἱ μελιτζάναις αὐταὶς τρώγονται καὶ κρύαις.

112. Ντομάταις παραγεμισταίς. Τὰς πλύνομεν, κόπτομεν ὀλίγον ἀπὸ τὸ ἐπάνω μέρος χωρὶς ὅμως νὰ κοπῇ ὅλως διόλου τὸ καπάκι, τὰς σκάπτομεν μὲ ἕνα μικρὸ χουλιαράκι, τὰς ἁλατίζομεν καὶ τὰς θέτομεν καὶ στραγγίζουν εἰς ἕνα τόπον, ὥστε τὸ ἐπάνω μέρος νὰ εἶναι πρὸς τὰ κάτω. Λαμβάνομεν ὀλίγα κρομμύδια, τὰ κόπτομεν εἰς ψιλὰς φέτας καὶ τὰ γιαχνίζομεν εἰς ἕνα τηγάνι μὲ ὀλίγον καλὸν λάδι. Τότε προσθέτομεν ὀλίγην ψιλὴν σταφίδα (κουραντί), ὀλίγον κουκουνάρι, μαϊδανὸν ψιλοκομμένον καὶ ὀλίγον ῥύζι. Τὰ ἀφίνομεν καὶ γιαχνίζονται ὀλίγον καὶ προσθέτομεν, ἀφοῦ πρῶτον τὴν στραγγίσωμεν καὶ ἀφαιρέσωμεν τοὺς σπόρους, καὶ τὴν ψύχαν τὴν ὁποίαν ἀφαιρέσαμεν ἀπὸ τὰς ντομάτας. Τὰ ἀνακατώνομεν ὀλίγον ἀκόμη εἰς τὴν φωτιάν, προσθέτομεν ἅλας, πιπέρι καὶ πολλὰ ὀλίγον νερόν. Μὲ αὐτὴν τὴν γέμωσιν παραγεμίζομεν τὰς ντομάτας, τὰς τοποθετοῦμεν εἰς μίαν καραβάναν, προσθέτομεν ὀλίγον λάδι καὶ ὀλίγον ζωμὸν τῆς ντομάτας ἢ νερὸν καὶ τὰς ψήνομεν εἰς τὸν φοῦρνον μὲ ὀλίγο λάδι.

113. Μπάμιαις γιαχνί. Τὰς κόπτομεν εἰς τὰς ῥίζας στρογγυλοειδῶς, τὰς ἁλατίζομεν καὶ τὰς θέτομεν ἐπὶ μίαν ὥραν εἰς ὀλίγο ξεῖδι. Ἀκολούθως κοκκινίζομεν δύο κρομμύδια κομμένα εἰς φέτας, ὀλίγον

λάδι, προσθέτομεν μέσα ταὶς μπάμιαις γιαχνίζονται ὀλίγον, βάζομεν ὀλίγον μαϊδανὸν ψιλοκομμένον, ὀλίγαις ντομάταις κομμέναις εἰς φέτας, ἅλας, πιπέρι καὶ ὀλίγον νερὸν δσον ἐπαρκέσῃ νὰ τὰς σπεράσῃ. Προσθέτομεν ἐπίσης καὶ τὸ ξεῖδι εἰς τὸ ὁποῖον τὰς εἴχαμεν ἀφίσῃ ἐπὶ μίαν ὥραν καὶ τὰς ψήνομεν κατ' ἀρχὰς ἐπὶ δυνατῆς φωτιᾶς τὴν ὁποίαν ἀκολούθως ὀλιγοστεύομεν.

114. Μελιντζάνες γιαχνί. Ἀφοῦ τὰς κόψωμεν εἰς στρογγυλὰ τεμάχια, τὰς ἁλατίζομεν, καὶ τὰς ἀφίνομεν εἰς τὸ ἅλας των ἐπὶ μίαν ὥραν ὡς ἔγγιστα. Κοκκινίζομεν ὀλίγον κρομμύδι καὶ προσθέτομεν τὰς μελιτζάνας τὰς ὁποίας προηγουμένως ἔχομεν πλύνῃ καὶ κοκκινίσῃ ὀλίγον εἰς τὸ τηγάνι μὲ καλὸν λάδι. Βάζομεν μαϊδανὸν ψιλοκομμένον, ἕνα δαφνόφυλλον ντομάτας κομμένας εἰς φέτας, ὀλίγον σκόρδον (κατ' ἀρέσκειαν) τὸ ἀνάλογον νερὸν καὶ τὰς ἀφίνομεν καὶ βράζουν δσο νὰ ψηθῶσιν.

ΣΗΜ. Ἐν γενει ὅλα τὰ χορταρικὰ πρέπει κατ' ἀρχὰς νὰ ψήνωνται ὀλίγον ἐπὶ δυνατῆς φωτιᾶς τὴν ὁποίαν ἀκολούθως ὀλιγοστεύομεν. Ἐπίσης νὰ μὴ ἀνακατώνωμεν ποτὲ αὐτὰ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ψήσεώς των μὲ τὸ χουλιάρι, ἀλλὰ νὰ ταράζωμεν τὴν κασαρόλαν, διότι ὅταν τὰ ἀνακατώνωμεν μὲ τὸ χουλιάρι τὰ χόρτα λυώνουν καὶ κολλοῦν περισσότερον.

115. Χαβιαροσαλάτα. Λαμβάνομεν ἕνα τεμάχιον μαῦρο χαβιάρι ἕως ἕνα αὐγὸν καὶ ὀλίγον κρομμύδι ψιλοκομμένον, καὶ τὰ κοπανίζομεν εἰς ἕνα γουδὶ καλῶς. Κατόπιν προσθέτομεν ἴσον ποσὸν μὲ τὸ χαβιάρι ψύχαν ψωμίου μουσκευμένην εἰς νερόν, τὰ δουλεύομεν καλῶς, προσθέτοντες ὀλίγον κατ' ὀλίγον καλὸν λάδι καὶ ἀπ' ὀλίγον λεμόνι.

Ἀφοῦ τὴν δουλεύσωμεν καλῶς τὴν τοποθετοῦμεν εἰς ἕνα πιάτο, τῆς δίδομεν μίαν καλὴν φόρμαν γαρνίροντες μὲ ὀλίγα φυλλαράκια μαϊδανόν.

ΠΑΓΩΤΑ

116. Παγωτὸν μαρασκίνου. Κάμνομεν σιρόπι 18—20 γραδῶν καὶ ἀφοῦ τὸ πήξωμεν καλῶς εἰς τὴν γλασιέραν κατὰ τὴν συνήθειαν τρυποῦμεν εἰς τὸ μέσον, καὶ χύνομεν ὀλίγην οὐσίαν μαρασκίνου, διότι ἄλλως τὸ σπίρτον δὲν ἀφίνει νὰ παγώσῃ τὸ σιρόπι.

117. Παγωτὸν τριανταφύλλου. Κάμνομεν ὡς ἀνωτέρω ἀλλὰ μὲ τὴν διαφορὰν δτι ἀντὶ μαρασκίνου βάλλομεν οὐσίαν τριανταφύλλου.

Δυνάμεθα νὰ κάμωμεν καὶ παγωτὸν πορτοκαλίου ἢ λεμονίου, ἀφοῦ ὅμως στίψωμεν αὐτὰ καὶ περάσωμεν ἀπὸ πετσέταν τὰ προσθέτομεν εἰς σιρόπι γραδάροντες δέκα ὀκτὼ ἕως εἴκοσι βαθμούς. Κατόπιν τὰ πήζομεν διότι αὐτὰ δὲν ἐμποδίζουν τὴν πῆξιν τοῦ σιροπίου.

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

ΦΑΓΗΤΑ

118. Γιουρδαλάκια (Διβαρλάκια). Σχηματίζομεν ἕνα καλὸν κιγμὰν εἰς τὸν ὁποῖον προσθέτομεν ἓν ψιλοκομμένον κρομμύδι, ὀλίγον ρύζι, ἢ ἀντὶ αὐτοῦ ὀλίγον τριμμένο ψωμί, ὀλίγον βούτυρον, ἅλας, αὐγό. Τὰ ζυμόνομεν ὅλα ὁμοῦ καὶ τὰ τυλίσσομεν ἐντὸς ψιλοκομμένου μαϊδανοῦ, δίδοντες εἰς αὐτὰ στρογγυλοειδὲς σχῆμα ὡσὰν μικρὰ καρυδάκια. Κατόπιν θέτομεν ἐντὸς μιᾶς κασαρόλας ὀλίγον ζωμὸν ἢ νερὸ καὶ βράζει μὲ ὀλίγην ντομάτα καὶ τὰ βάζομεν μέσα καὶ βράζουν. Ἀφοῦ βράσουν κάμνομεν ἓν αὐγολέμονο καὶ τὰ περιχύνομεν. Μὲ τὴν διαφορὰν δτι δὲν πρέπει νὰ βάλωμεν ντομάτα, ἂν θὰ προσθέσωμεν αὐγολέμονον.

119. Κιοφτέδες τηγανητοί. Λαμβάνομεν ἓν τεμάχιον κρέας ψαχνὸν βωδινόν, τὸ ὁποῖον κοπανίζομεν πολὺ ψιλὸν προσθέτοντες 2—3 αὐγά, ὀλίγον πιπέρι, ἅλας καὶ μυρωδικὰ διάφορα. Ἔπειτα γιαχνίζομεν χωριστὰ εἰς τηγάνι ὀλίγον κρομμύδι ψιλοκομμένον μὲ ὀλίγον βούτυρον. Ἀφοῦ λάδη χρῶμα, προσθέτομεν ὀλίγον ψωμὶ τὸ ὁποῖον ἔχομεν μουσκεύσῃ εἰς ζωμὸν ἢ εἰς γάλα, τὸ γιαχνίζομεν ἀκόμη ὀλίγον μὲ τὸ κρομμύδι προσθέτοντες καὶ ὀλίγον ζωμὸν ἢ γάλα εἰς τὸ ὁποῖον ἔχομεν μουσκεύσῃ τὸ ψωμί. Κατόπιν ἀφοῦ κρυώσουν ἀνακατεύομεν ὅλα ὁμοῦ μὲ τὸ κρέας (κιγμάν), στίβομεν καὶ ὀλίγον λεμόνι, ὀλίγον τυρὶ τριμμένον καὶ τὰ ἀφήνομεν 2-3 ὥρας εἰς μίαν λεκάνην, διὰ νὰ γίνουν οἱ κιοφτέδες ἁφράτοι. Ἔπειτα πλάθομεν αὐτοὺς εἰς ἀλεῦρι, δίδοντες σχῆμα στρογγυλοειδές, καὶ μέγεθος ἀνάλογον καὶ τοὺς ψήνομεν εἰς τὸ τηγάνι μὲ βούτυρον.

Ἐὰν θέλωμεν οἱ κιοφτέδες νὰ γίνουν πλέον ἁφράτοι, προσθέτομεν εἰς τὸν κιγμὰν καὶ ὀλίγον κρέας βιδελίσιον καὶ ὀλίγον πρόβειον, ἢ καὶ χοιρινόν.

ΣΗΜ. Διὰ τὰ κάμωμεν σουτζουκάκια, ἑτοιμάζομεν κιγμὰ ὡς ἀνωτέρω καὶ τὰ πλάθομεν εἰς τὸ ἀλεῦρι δίδοντες σχῆμα μακρουλὸν καὶ ὄχι στρογγυλοειδὲς καθὼς εἰς τοὺς κιοφτέδες. Τὰ ψήνομεν δὲ εἰς τὴν ἐσχάραν.

120. Κιοφτέδες μὲ σάλτσαν. Ἀφοῦ τηγανίσωμεν κιοφτέδες ὡς ἀνωτέρω, τοὺς θέτομεν εἰς μίαν κασαρόλαν. Προσθέτομεν ὀλίγην σάλτσαν, ντομάτα, ὀλίγον κρασί, ἓν φύλλον δάφνης, κανέλα, ἅλας, πιπέρι καὶ ὀλίγον ζωμὸν τοῦ κρέατος, ἢ ἐν ἐλλείψει νερόν. Τὰ βράζομεν ἕως νὰ δέσῃ ἡ σάλτσα, στραγγίζοντες αὐτὴν ἀπὸ τὸ τρυπητόν, καὶ σερβίρομεν μὲ τοὺς κιοφτέδες.

ΣΗΜ. Δυνάμεθα νὰ κάμωμεν καὶ σουτζουκάκια μὲ σάλτσαν ἀφοῦ ἑτοι-

μάσωμεν αὐτὰ ὡς ἀνωτέρω καὶ τὰ ψήσωμεν εἰς τὴν ἐσχάραν, ἀκολουθοῦντες τὸν ἀνωτέρω τρόπον καὶ προσθέτοντες εἰς αὐτὰ ὀλίγον σκόρδον καὶ ὀλίγον κίμινον τριμμένον.

121. Ὀρτύκια εἰς τὴν σούβλαν. Ἀφοῦ τὰ μαδήσωμεν καὶ τὰ καθαρίσωμεν καλῶς, ἀφαφοῦμεν τὰ ἐντόσθιά των, τὰ σκεπάζομεν μὲ ψιλὰς φέτας λαρδί, τὰ ἁλατίζομεν, προσθέτομεν πιπέρι, τὰ τυλίσσομεν μὲ κληματόφυλλα καὶ ἀφοῦ τὰ ψήσωμεν εἰς τὴν σούβλαν τὰ σερβίρομεν ἁπλῶς μὲ κρεσόν.

122. Ὀρτύκια μὲ σπανάκια. Τὰ κοκκινίζομεν εἰς κασαρόλαν μὲ ὀλίγον βούτυρον, προσθέτομεν ὀλίγον κρασὶ ἄσπρον, ὀλίγον ζωμὸν κρέατος ἢ ἐν ἐλλείψει νερὸν ἁπλοῦν καὶ ἀφοῦ βράσουν τὰ σερβίρομεν μὲ πουρὲ σπανάκια.

123. Ὀρτύκια μὲ Μαδέραν. Ἀφοῦ κοκκινίσωμεν αὐτὰ ὡς ἀνωτέρω, προσθέτομεν μίαν πρέζαν ἀλεῦρι, χύνομεν ἐν ποτῆρι κρασὶ Μαδέρας, τὰ ἀφήνομεν νὰ βράσουν καὶ κατόπιν τὰ σερβίρομεν.

124. Ὀρτύκια παραγεμιστά. Λαμβάνομεν ἓν τεμάχιον βιδελίσιον κρέας ψαχνόν, ἀναλόγως τῶν ὀρτυκίων ὅπου θέλομεν νὰ παραγεμίσωμεν, τὸ κοπανίζομεν μὲ ὀλίγας τροῦφα καὶ ὀλίγον χοίρινον κρέας ψαχνὸν ἐπίσης, καὶ ἀφοῦ κοπανισθῶσι καλῶς εἰς γουδίον παραγεμίζομεν μὲ αὐτὴν τὴν φάρσαν τὰ ὀρτύκιά μας, καὶ τὰ ψήνομεν εἰς τὴν κασαρόλαν μὲ ὀλίγον βούτυρον. Τὰ σερβίρομεν δὲ ἢ μὲ κρεσόν, ἢ μὲ μίαν σάλτσαν τῆς ἀρεσκείας μας.

125. Συκοφάγοι. Οἱ συκοφάγοι καὶ ὅλα τὰ μικρὰ πουλιὰ τοῦ κυνηγίου ψήνονται γενικῶς εἰς τὴν σούβλαν. Διὰ νὰ ψηθῶσι δὲ ἀρκοῦν δέκα λεπτὰ τῆς ὥρας.

ΓΛΥΚΥΣΜΑΤΑ

126. Κυδωνόπαστα. Βράζομεν κυδώνια εἰς νερόν, τὰ καθαρίζομεν, τὰ τρίβομεν μὲ τὴν ξύστραν, τὰ ζυγίζομεν καὶ προσθέτομεν εἰς μίαν ὀκὰν κυδῶνι 300 δράμια ζάχαρι. Τὰ ψήνομεν ἀνακατεύοντες εἰς τὴν φωτιὰν ἕως ὅτου νὰ γίνουν μία πολὺ σκληρὰ πάστα. Κατόπιν λαδόνομεν ἓν ταψὶ καὶ στρώνομεν τὴν πάστα μέσα ἁπλωμένην εἰς χόνδρος ταλλήρου ἢ εἰς μικρὰ φορμάκια. Τὰ ἀφήνομεν καὶ ξηραίνονται εἰς ζεστὸν μέρος καὶ ἀφοῦ ξηρανθοῦν, τὰ μὲν τοῦ ταψίου κόπτομεν εἰς μικρὰ τεμάχια μπακλαβοειδῶς, τὰ δὲ τῆς φόρμας ἀφήνομεν ἀκέραια, καὶ ἂν θέλωμεν νὰ τὰ καντιάσωμεν, κάμνομεν ἓν σιρόπι μὲ μίαν ὀκὰν ζάχαρι 35—36 $^1/_2$ βαθμῶν, στάζομεν δύο μόνον σταγόνας λεμόνι διὰ νὰ μὴ γίνῃ πολὺ χονδρὸ τὸ κάντιο, καὶ τὴν ἐπομένην ἡμέραν τὰ στραγγίζομεν ἀπὸ τὸ σιρόπι, καὶ τὰ ἀραδιάζομεν εἰς μέρος ἀερῶδες διὰ νὰ στεγνώσουν.

127. Μηλόπαστα. Γίνεται ὡς ἀνωτέρω, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι ἀντὶ κυδώνια βάλλομεν μῆλα, τὰ ὁποῖα ὅμως κόπτομεν εἰς φέτας. Τὰ βάλλομεν εἰς κόσκινον ἢ τρυπητὸν ἀπὸ τέλι, τὰ θέτομεν ἐπάνω εἰς καζάνι μὲ νερὸν βράζον, σκεπάζομεν αὐτό, χωρὶς νὰ ἀκουμβοῦν τὰ μῆλα εἰς τὸ νερὸν διὰ νὰ βράσουν μόνον μὲ τὸν ἀχνόν, καὶ ἀντὶ νὰ τὰ ξύσωμεν ὡς τὰ κυδώνια τὰ περνοῦμεν ἀπὸ τὸ τρυπητό, καὶ ἀποτελειώνομεν ὡς ἀνωτέρω.

ΓΛΥΚΑ

128. Κυδώνι τριῶτόν. Θέτομεν εἰς μίαν κασαρόλαν $1^1/_2$ ὀκὰ κυδῶνι τριμμένο, μία ὀκὰ ζάχαρι καὶ 150 δράμια νερόν. Τὰ θέτομεν εἰς τὴν φωτιὰ καὶ βράζουν, ἀφοῦ δὲ δέσουν εἰς τὸν 40ν βαθμὸν τὰ κατεβάζομεν καὶ τὰ σερβίρομεν εἰς τὰ βάζα. Τὸ κυδώνιον τὸν καιρὸν ὅπου τὸ τρίβομεν πρέπει νὰ πέρτῃ εἰς τὸ κρύο νερό.

129. Μπελτὲς ἀπὸ κυδώνια. Βράζομεν μίαν ὀκὰν κυδώνια εἰς φέτας κομμένα, παίρνομεν τὸ ζουμί των, τὸ περνοῦμεν ἀπὸ τὴν πετσέταν ἢ τρυπητόν, προσθέτομεν μισὴ ὀκὰ ζάχαρι, καὶ τὰ κουκούτσια τῶν κυδωνίων δεμένα εἰς πανάκι. Τὰ ἀφήνομεν νὰ βράσουν ὁμοῦ ἕως νὰ δέσουν, δοκιμάζομεν δὲ ἂν εἶναι δεμένα στάζοντες μὲ ἓν κουταλάκι εἰς πιάτον μὲ νερόν, καὶ ἂν δὲν διαλύεται ἡ σταγών, τότε εἶναι ἕτοιμος ὁ μπελτὲς καὶ τὸν βάλλομεν εἰς τὰ βάζα.

Κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον γίνεται καὶ μπελτὲς ἀπὸ μῆλα.

130. Μπελτὲς ἀπὸ ὀραγγοστάφυλλα. Στίβομεν μίαν ὀκὰν φραγγοστάφυλλα, τὰ βάζομεν εἰς μίαν κασαρόλαν μὲ μίαν ὀκὰν ζάχαριν, καὶ ἀποτελειώνομεν ὅπως ὁ μπελτὲς ἀπὸ κυδώνια.

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

ΦΑΓΗΤΑ

131. Μπιῶτέκια τῆς τύχης. Λαμβάνομεν ἕνα φιλέτον καλόν, τὸ καθαρίζομεν ἀπὸ τὰ νεῦρα καὶ πάχη, καὶ τὸ κόπτομεν εἰς φέτας χόνδρος ἑνὸς δακτύλου. Ἔχομεν καθαρίσῃ μερικὰ χόρτα, δηλ. καρότα καθαρισμένα καὶ κομμένα εἰς φέτας ὡς τάλληρον, ὀλίγας καρδιαῖς σελίνου, ὀλίγον μαρούλι, ἕνα δύο πράσα, ὀλίγα ἀντίδια, κρεμμυδάκια φρέσκα καὶ ὀλίγον μαϊδανὸν ὅλα ψιλοκομμένα. Τὰ βάλλομεν εἰς μίαν κασαρόλαν, ἕνα στρῶμα χόρτα ἀπὸ ὅσα εἴπαμεν καὶ ἕνα στρῶμα φιλέτα. Ῥίπτομεν ὀλίγον βούτυρον, καὶ πολλὰ ὀλίγον σκόρδον ψιλοκομμένον, ἕνα ποτῆρι κρασὶ Μαδέρας, καὶ ἕνα κοχλιάριον τῆς σούπας ξύδι, ἅλας, πιπέρι καὶ διάφορα ἀρωματικά. Σκεπάζομεν τὴν κασαρόλαν, καὶ τὴν χρίομεν μὲ ὀλίγον ζυμάρι. Τὰ θέτομεν κατόπιν ἐπὶ σιγανῆς φωτιᾶς διὰ νὰ μὴν ἀνοίξῃ τὸ καπάκι καὶ τὰ

ἀφήνομεν ἐπὶ μίαν ὥραν, ἀλλὰ προσέχομεν πότε καὶ πότε νὰ κινῶμεν τὴν κασαρόλαν, ἵνα βλέπωμεν ἐὰν ἔχῃ ζωμόν, (τοῦτο δὲ διακρίνεται ὅταν γυρίζοντες τὴν κασαρόλαν εἰς ἓν πλάγι πίπτει ὅλο τὸ βάρος), διότι αὐτὸ τὸ φαγὶ εἶναι πολὺ ἐπικίνδυνον μὴ καῇ καὶ δύσκολον νὰ τὸ ἐπιτύχῃ τις, ἐπειδὴ βράζει μόνον μὲ τὸν ἀχνόν του, καὶ δὲν δυνάμεθα ν' ἀνοίξωμεν τὴν κασαρόλαν διὰ νὰ ἴδωμεν. Ὅταν ὅμως ἐπιτύχῃ εἶναι ἀριστούργημα. Ἐὰν ἔχωμεν φοῦρνον δυνάμεθα νὰ τὸ ψήσωμεν εἰς αὐτὸν μὲ τὴν κασαρόλαν χρισμένην καὶ κατόπιν ἀφοῦ τὸ ξεχρίσωμεν σερβίρομεν αὐτό. Ἂν κατὰ περίστασιν ἔχῃ περισσότερον ζωμόν, δυνάμεθα νὰ δέσωμεν αὐτὸν εἰς ἰδιαιτέραν κασαρόλαν, μὲ μίαν πρέζαν ἀλεῦρι, βράζοντες αὐτὸ ὁμοῦ εἰς φωτιάν.

132. Πατάταις γιαχνί. Καθαρίζομεν μερικὰς πατάτας, τὰς κόπτομεν μικρὰ τεμάχια καὶ τὰς θέτομεν εἰς μίαν κασαρόλαν μὲ 2 ψιλοκομμένα κρομμύδια κοκκινισμένα εἰς λάδι. Γιαχνίζονται ὁμοῦ ἐπὶ 2 λεπτὰ τῆς ὥρας. Προσθέτομεν μαϊδανὸν ψιλοκομμένον, ἅλας, πιπέρι, ὀλίγην ντομάταν καὶ νερὸν ὅσο ἐπαρκέσει νὰ τὰς σκεπάσῃ καὶ τὰς ἀφίνομεν καὶ ψήνονται.

133. Φάσαις παραγεμισταῖς. Ἀφοῦ τὰς καθαρίσωμεν, λαμβάνομεν τὰ σηκωτάκια των, τὰ κάπτομεν ψιλά, προσθέτομεν ὀλίγον κρομμύδι γιαχνισμένον, καὶ τὰ τσιγαρίζομεν ὁμοῦ, βάζοντες ὀλίγην σταφίδα κουραντί, ὀλίγην ψίχαν ψωμίου, ὀλίγον γάλα, ὀλίγον μαϊδανὸ ψιλοκομμένο, ἅλας καὶ πιπέρι. Παραγεμίζομεν μὲ αὐτὰ τὰς φάσας, τὰς ὁποίας εἴχομεν προηγουμένως ἁλατίσει ἐσωτερικῶς καὶ ἐξωτερικῶς, καὶ τὰς ψήνομεν εἰς τὴν σούβλαν ἢ εἰς τὸν φοῦρνον μὲ ὀλίγον λαρδί.

134. Μπεκάτσαις εἰς τὸν ὀοῦρνον. Ἀφοῦ καθαρίσωμεν τὰς μπεπάτσας, τὰς κεντῶμεν μὲ ὀλίγον λαρδὶ καὶ τὰς ψήνομεν εἰς τὸν φοῦρνον. Ἀκολούθως ἀφαιροῦμεν τὰ ἐντόσθιά των, τὰ κόπτομεν πολὺ ψιλὰ μὲ ἕνα μαχαῖρι, ἔχομεν ἐπίσης ὀλίγον ψιλοκομμένον κρομμυδάκι γιαχνισμένον εἰς τὸ βούτυρον, τὰ ἀνακατώνομεν μὲ τὰ ἐντόσθια, προσθέτομεν ἅλας, πιπέρι, ὀλίγο μαϊδανό, ὀλίγο ξυμμένο μοσχοκάρυδο καὶ τὰ γιαχνίζομεν ὅλα ὁμοῦ ἐπὶ 2 λεπτά. Ἀκολούθως ἑτοιμάζομεν μερικὰς φέτας ψωμὶ κομμένας εἰς τριγωνοειδὲς σχῆμα καὶ κοκκινισμένας εἰς τὸ βούτυρον, ἐπάνω δὲ εἰς αὐτὰς προσθέτομεν ἀπὸ ὀλίγον ἀπὸ αὐτὴν τὴν γέμωσιν, καὶ ἀφοῦ σερβίρωμεν τὰς μπεκάτσας τὰς γαρνίρομεν θέτοντες ὁλοτρόγυρα ἀπὸ αὐτὰ τὰ ψωμάκια μὲ τὴν γέμωσιν.

135. Μπεκατσίναις εἰς τὴν στιγμήν. Τὰς καθαριζομεν καὶ τὰς βάζομεν εἰς μίαν κασαρόλαν ἐπὶ δυνατῆς φωτιᾶς μὲ ἓν τεμάχιον βουτύρου, μερικὰ ψιλοκομμένα κρομμυδάκια, πιπέρι, ἅλας καὶ μοσχοκάρυδο ξυμμένο. Τὰς κοκκινίζομεν ἐπὶ 10 λεπτὰ καὶ προσθέτομεν μισὸ ποτῆρι ἄσπρο κρασί, ζωμὸν λεμονίου καὶ ὀλίγην τριμμένην φλούδαν ψωμίου· εὐθὺς δὲ ποῦ πάρουν βράσιν τὰς σερβίρομεν.

ΣΗΜ. Διὰ τοῦ αὐτοῦ τρόπου δυνάμεθα νὰ μαγειρεύσωμεν καὶ ὅλα τὰ ἄλλα μικρὰ πουλερὰ τοῦ κυνηγίου.

136. Μπεκατσίναις τρουφέ. Ἀφοῦ καθαρίσωμεν αὐτὰς κατὰ τὴν συνήθειαν, χύνομεν τροῦφ εἰς φέτας ἐν τῷ μεταξὺ τοῦ δέρματος εἰς διάφορα μέρη, τυλίσσομεν αὐτὰς μὲ μίαν φέταν λάρδος, καὶ τὰς ψήνομεν εἰς τὴν σούβλαν. Ψήνοντες αὐτὰς βάλλομεν ἀποκάτω μερικὰς φέτας ψωμί, ὥστε ὅταν στάζουν νὰ περιβρέχωνται, ἀφοῦ δὲ ψηθοῦν ἀφαιροῦμεν τὸ λάρδος καὶ τοὺς σπάγγους μὲ τοὺς ὁποίους τὰς ἔχομεν δεμένας καὶ ραμμένας, καὶ σερβίρομεν ἐπάνω εἰς φέτας ψωμίου, καὶ ὀλίγον κρεσὸν εἰς τὸν γύρον. Προσθέτομεν δὲ καὶ τὰ συνειθισμένα χαρτιά, ἤγουν μπουκέτα κτλ. εἰς τὰ πόδια, διὰ ἐπίδειξιν περισσοτέραν. Καὶ τὰ κεφάλια δὲ πρέπει νὰ μὴ κόπτωνται ἀλλὰ νὰ σερβίρωνται ἀκέραια.

137. Γιαχνὶ κρέας μὲ πατάταις. Λαμβάνομεν ἕνα κομμάτι κρέας, τὸ κόπτομεν εἰς μικρὰ τεμάχια καὶ τὸ κοκκινίζομεν μὲ ὀλίγο ψιλὸ κρομμύδι. Κατόπιν τὸ σβύνομεν μὲ ὀλίγην ντομάτα. Προσθέτομεν τὸ ἀνάλογο νερὸ καὶ τὸ ἀφίνομεν καὶ βράζει. Ἀκολούθως παίρνομεν πατάτας ὅσας νομίζομεν ὅτι ἀρκοῦν καὶ ἀναλόγως τοῦ κρέατος, τὰς κόπτομεν σταυροειδῶς καὶ τὰς καθαρίζομεν εἰς κρύο νερὸ ὥστε νὰ φύγῃ ὅλη ἡ χωματόλα. Τὰς ῥοδοκοκκινίζομεν μὲ ὀλίγο βούτυρο καὶ ἔπειτα ἀφοῦ μισοψηθῇ τὸ κρέας τὰς βάζομεν καὶ ψήνονται ἐπὶ μίαν ὥραν.

138. Κρέας μὲ κυδώνια. Ἀφοῦ ἑτοιμάσωμεν τὸ κρέας καθὼς εἰς τὸ προηγούμενον γιαχνί, χωρὶς ὅμως νὰ προσθέσωμεν ντομάτα, παίρνομεν κυδώνια, τὰ κόπτωμεν εἰς μικρὰ τεμάχια, τὰ περνῶμεν ἀπὸ τὸ βούτυρον, τὰ βάζομεν σὲ μιὰ κασαρόλα ὁμοῦ μὲ τὸ κρέας, προσθέτομεν ὀλίγη ζάχαρι, τὰ σκεπάζομεν καὶ τὰ ἀφίνομεν καὶ ψήνονται ἐπὶ ὀλίγης φωτιᾶς διὰ νὰ λάβουν κόκκινη θωριά.

139. Κρέας μὲ κάστανα. Ἑτοιμάζομεν κατὰ τὴν συνήθειαν τὸ κρέας, παίρνομεν κάστανα, τὰ χαράσσομεν σταυροειδῶς καὶ τὰ βάζομεν ἐπάνω σὲ μιὰ τρυπητὴ λαμαρίνα καὶ ψήνονται ὅσο νὰ ξεφλουδίζωνται εὐκόλως. Ἀκολούθως ἀφοῦ τὰ καθαρίσωμεν τὰ προσθέτομεν εἰς τὸ κρέας μὲ ὀλίγη ζάχαρι καὶ τὰ ἀφίνομεν ὅσο νὰ ψηθοῦν ἄνευ ντομάτας.

ΓΑΥΚΑ

140. Σερμπέτι περγαμότου λεμόνια. Λαμβάνομεν 5—6 περγαμότα, τρίβομεν εἰς τρίφτην τὰς φλούδας των, βάλλομεν εἰς πανὶ καὶ στίβομεν αὐτὰς (δηλ. τὰς φλούδας) εἰς μίαν ὀκὰν ζάχαρι δεμένην καὶ δουλευμένην ὡς εἴπομεν ἀλλαχοῦ.

141. Σερμπέτι σοκολάτα. Τρίβομεν 50 δράμια σοκολάτα εἰς σκόνιν, τὴν λυώνομεν μὲ ὀλίγον νερόν, καὶ ἀφοῦ λυώσῃ καλῶς τὴν προσθέτομεν εἰς μίαν ὀκὰν ζάχαριν δεμένην καὶ δουλευμένην εἰς μάρμαρον, ὡς εἴπομεν ἀλλαχοῦ, καὶ τὸ τοποθετοῦμεν εἰς βάζα.

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

ΦΑΓΗΤΑ

142. Λαγὼς μαρινάτος μὲ σάλτσα. Λαμβάνομεν ἕνα λαγών, τοῦ ἀφαιροῦμεν τὴν ἐπιδερμίδα καὶ τὰ νεῦρα, τὸν κόπτομεν εἰς τεμάχια καὶ τὸν θέτομεν εἰς ἕνα δοχεῖον πήλινον. Κόπτομεν μέσα 5 κρομμύδια εἰς φέτας, 3 σκελίδας σκόρδο, προσθέτομεν διάφορα μυρωδικά, ἅλας, πιπέρι, 3 φυλλαράκια δάφνης καὶ βάζομεν ξύδι ὅσον ἐπαρκέσει ὥστε νὰ τὸν σκεπάσῃ, καὶ μισὸ ποτῆρι λάδι. Τὸν ἀφίνομεν οὕτως ἐπὶ 13 ὥρας καὶ ἀκολούθως τὸν θέτομεν ἐπὶ δυνατῆς φωτιᾶς ὅσο νὰ τραβιξῇ τὸ ξύδι. Ἀφοῦ δὲ ἀρχίσῃ νὰ τσιγαρίζεται, βάζομεν ἕνα χουλιάρι βούτυρο, τὸν ἀνακατώνομεν διὰ νὰ μὴ κολλήσῃ, ρίχνομεν ὀλίγο ἀλεῦρι καὶ ἀφοῦ τσιγαρισθῇ προσθέτομεν νερὸ ὅσο καταλαμβάνομεν ὅτι θὰ ἐπαρκέσῃ ἀναλόγως τῆς σκληρότητός του διὰ νὰ ψηθῇ, καὶ ἀφοῦ ψηθῇ τὸν σερβίρομεν.

143. Λαγὸς εἰς τὸν ὀοῦρνον μὲ σκορδαλιά. Λαμβάνομεν ἕνα λαγών, τὸν γδέρνομεν, τὸν καθαρίζομεν ἀπὸ τὰς τρίχας καλῶς, τοῦ ἀφαιροῦμεν τὰ ἐντόσθια, προσθέτομεν ἅλας καὶ πιπέρι καὶ τὸν συναρμόζομεν δένοντες αὐτὸν κανονικῶς. Τὸν θέτομεν τότε εἰς ἕνα ταψὶ τοποθετοῦντες ἀπὸ κάτω 3 ξυλαράκια καθαρὰ εἰς τρόπον ὥστε ὁ λαγὼς νὰ μὴν ἀκουμβᾷ εἰς τὸ ταψί, καὶ σχηματίζομεν μίαν σκορδαλιὰν ὡς ἑξῆς· Κοπανίζομεν εἰς ἕνα ξύλινο γουδὶ δύο τρεῖς σκελίδας σκόρδο μαζὺ μὲ ὀλίγα κουκουνάρια ἢ καρύδια ἢ ἀμύγδαλα, ἕπειτα προσθέτομεν ἕνα δύο πατάταις βρασμένας ἢ ψωμὶ βρεγμένο, τὰ κοπανίζομεν καλῶς καὶ βάζομεν ἅλας. Ἀνακατώνοντες χύνομεν ὀλίγο λάδι καὶ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ὀλίγον ξύδι, προσέχομεν ὅμως νὰ μὴ βάλωμεν διὰ μιᾶς τὸ λάδι διότι κόπτει καὶ ἀφοῦ τοιουτοτρόπως σχηματίσωμεν τὴν σκορδαλιὰν περιχύνομεν τὸν λαγὼν καὶ σερβίρομεν.

144. Ἀγριόπαπιαις μὲ ἐλιαις. Ἀφοῦ καθαρίσωμεν καλῶς δύο πάπιας, τὰς ψήνομεν εἰς τὴν σούβλαν ἐπὶ τρία τέταρτα τῆς ὥρας καὶ τὰς ἀφίνομεν καὶ κρυώνουν. Ἀκολούθως ἀφαιροῦμεν τὰ ψαχνά των καὶ τὰ βάζομεν εἰς μίαν κασαρόλαν μὲ σάλτσαν ἐσπανῴλ. Προσθέτομεν ὀλίγον κονσομὲ καὶ τὰ ἀφίνομεν καὶ βράζουν σιγὰ ἕνα τέταρτον τῆς ὥρας. Μετὰ ταῦτα θέτομεν ταὶς ἐλιαὶς (πράσιναις) ταὶς ὁποίαις ἔχομεν ζεματίσῃ καὶ ἀφαιρέσῃ τὰ κουκούτσια των, ταὶς ἀφίνομεν καὶ βράζουν ὁμοῦ ἐπὶ 10 λεπτὰ καὶ ταὶς σερβίρομεν.

145. Ἀγριόπαπια εἰς τὴν σούβλαν. Λαμβάνομεν μίαν πάπιαν, τὴν καθαρίζομεν καλῶς καὶ ἀφαιροῦμεν τὰ ἐντόσθιά της. Ἀκολούθως κόπτοντες τὰς πτέρυγας, τὸν λαιμὸν καὶ τὰ ἄκρα τῶν ποδῶν της, τὴν συναρμόζομεν καλῶς ἐπάνω εἰς τὴν σούβλαν, δένομεν αὐτὴν κανονικῶς, τὴν τυλίσομεν μὲ ἕνα κομμάτι ἄσπρον χαρτὶ ἀλειμμένο μὲ βούτυρο καὶ ἀφοῦ ψηθῇ, τὴν σερβίρομεν μὲ 2—3 κομμάτια λεμόνια.

ΣΗΜ. Ἐπειδὴ αἱ πάπιαι ἔχουν πάντοτε ἐσωτερικῶς μίαν μυρωδίαν ὀλίγ ἐὐάρεστον, διὰ νὰ ἀποφύγωμεν αὐτὴν πυρώνομεν καλῶς εἰς τὴν φωτιὰν ἕνα σίδηρον καὶ τὸ χώνομεν εἰς τὴν κοιλίαν των.

ΓΛΥΚΥΣΜΑΤΑ

146. Μαρέγκα Ἰταλιάνα. Βάζομεν εἰς μίαν κασαρόλαν 6 ἀσπράδια τοῦ αὐγοῦ καὶ τὰ κτυποῦμεν μὲ ἓν σύρμα, καὶ ὅταν ἀρχίσουν νὰ ἀσπρίζουν στάζομεν δύο σταγόνας λεμόνι μέσα. Τότε τὰ κτυποῦμεν μὲ ζωηρότητα διὰ νὰ δέσουν καλῶς, καὶ ἀφοῦ δέσουν καὶ ἔλθουν εἰς τὸν βαθμὸν των (σηκώνοντες τὸ σύρμα πρέπει νὰ στέκεται ἡ μαρέγκα ζωηρά), προσθέτομεν καὶ 75 δράμια ζάχαρι περασμένη ἀπὸ ψιλὴν σίταν, καὶ τὴν ἀνακατώνομεν προσεκτικῶς μὲ μία σπάτουλα διὰ νὰ ἑνωθῇ ἡ ζάχαρι μὲ τὴν μαρέγκα. Μεταχειριζόμεθα δὲ τὴν μαρέγκα ὅπως δήποτε θέλομεν, καὶ ἀφοῦ τὴν θέσωμεν εἰς μέρος τὴν κοκκίζομεν μὲ ψιλὴ ζάχαρι ἀπὸ ἐπάνω, τὴν βάζομεν εἰς τὸν φοῦρνον διὰ νὰ ψηθῇ καὶ ἀφοῦ πάρῃ χρῶμα τὴν ἀποσύρομεν.

ΣΗΜ. Ἡ μαρέγκα διὰ νὰ ἐπιτυγχάνῃ πρέπει νὰ ἦναι τὰ αὐγὰ φρέσκα, ἀλλὰ καὶ τὸ μέρος τὸ ὁποῖον θὰ κτυπηθοῦν πρέπει νὰ ἦναι πολὺ καθαρόν, ἐπίσης καὶ τὸ σύρμα, διότι ἡ μαρέγκα εἶναι πολὺ ντελικάτη καὶ δυσκόλως ἐπιτυγχάνει.

147. Ῥεβανὶ ἀπὸ ἀμύγδαλον. Βάζομεν εἰς κασαρόλαν 200 δράμια ρυζάλευρον, $1\frac{1}{2}$ ὀκᾶ ζάχαρι, 150 δράμια βούτυρον, 50 δράμ. ἀμύγδαλον ἀσπρισμένον, 150 κοπανισμένον καὶ κοσκινισμένον, 24 αὐγὰ καὶ $1\frac{1}{2}$ φλυτζάνι ροῦμι. Λυώνομεν τὸ βούτυρον, δουλεύοντες ἕως νὰ ἀσπρίσῃ, ρίπτομεν τὰ κροκάδια τοῦ αὐγοῦ τὰ ὁποῖα ἔχομεν κτυπημένα μὲ ζάχαρι, καὶ τὰ ἀμύγδαλα, τὰ δὲ ἀσπράδια τὰ κτυποῦμε καλῶς ὅπως τὴν μαρέγκα. Ἀνακατώνοντες ὅλα ὁμοῦ ρίπτομεν καὶ ροῦμι. Τότε ἔχομεν μίαν φόρμαν ἀλειμμέ-

νην βούτυρον καὶ κοκκισμένην ἀλεῦρι καὶ χύνομεν τὴν ὕλην μέσα εἴτε ἐντὸς μιᾶς φόρμας, ἢ καὶ εἰς τὴν καραβάνα καὶ τὸ ψήνομεν εἰς φοῦρνον μέτριον. Ἀφοῦ ψηθῇ τὸ ἀποσύρομεν καὶ κρυώνει, καὶ τὸ κόπτομεν εἰς τεμάχια ὅπως θέλομεν.

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

ΦΑΓΗΤΑ

148. Μπεκάτσαις παραγεμισταῖς εἰς τὴν σούβλαν. Ἀφοῦ καθαρίσωμεν καλῶς τὰς μπεκάτσας, ἀφαιροῦμεν τὰ ἐντόσθιά των καὶ τὰ κόπτομεν πολὺ ψιλά. Ἐπίσης κόπτομεν ψιλὰ μερικαῖς τροῦφες. Προσθέτομεν ἅλας, πιπέρι, μυρωδικὰ καὶ μὲ ὀλίγον βούτυρον τὰ τσιγαρίζομεν εἰς μίαν κασαρόλαν. Προσθέτομεν καὶ ὀλίγον ψιλοκομμένο λαρδί. Ἀφοῦ τσιγαρισθοῦν, παραγεμίζομεν μὲ ὅλα αὐτὰ τὰς μπεκάτσας τὰς ὁποίας ἔχομεν ἁλατίσει προηγουμένως, τὰς ῥάπτομεν, τὰς τυλίσομεν μὲ ἄσπρο χαρτὶ ἀλειμμένο μὲ λάδι καὶ τὰς ψήνομεν εἰς τὴν σούβλαν.

149. Λαγὸς εἰς τὴν σούβλαν. Ἀφαιροῦμεν τὰ ἐντόσθια τοῦ λαγοῦ, τὴν ἐπιδερμίδα καὶ τὰ νεῦρα τῆς ῥάχης του, προσέχοντες νὰ συνάξωμεν τὸ αἷμα καὶ νὰ τὸ θέσωμεν εἰς ἰδιαίτερον μέρος. Ἀκολούθως τὸν κεντῶμεν μὲ λαρδί, κόπτομεν τὰ πόδια μέχρι τῶν γονάτων καὶ τὸν ψήνομεν ἐπὶ μίαν περίπου ὥραν εἰς τὴν σούβλαν. Εἰς τὸ διάστημα αὐτὸ σχηματίζομεν μίαν σάλτσαν ὡς ἑξῆς· Βάζομεν εἰς ἕνα τηγάνι ὀλίγον βούτυρον καὶ 2 κρομμυδάκια ψηλοκομμένα φρέσκα. Τὰ δροσίζομεν μὲ ὀλίγον ζωμὸν καὶ ἄλλο τόσον ἄσπρο κρασί. Προσθέτομεν ἅλας, πιπέρι, ὀλίγον ξύδι καὶ τὸ αἷμα τοῦ λαγοῦ, τὸ ὁποῖον ἔχομεν φυλάξῃ, καὶ ἀφοῦ σχηματισθῇ ἡ σάλτσα καὶ ἕλθῃ εἰς τὸν βαθμόν της προσθέτομεν τὰ σηκοτάκια τοῦ λαγοῦ ψιλοκομμένα καὶ περιχύνομεν τὸν λαγὸν μὲ αὐτήν.

150. Πέρδικαις εἰς τὴν σούβλαν. Ἀφοῦ μαδήσωμεν καὶ καθαρίσωμεν καλῶς τὰς πέρδικας, ἀφαιροῦμεν τὰ ἐντόσθιά των, τὰς σκεπάζομεν μὲ μερικὰς φέτας ψύχας λεμονίου καὶ μὲ λαρδί, τὰς τυλίσομεν εἰς ἄσπρο χαρτὶ ἀλειμμένο μὲ βούτυρο, τὰς περνοῦμεν εἰς τὴν σούβλαν καὶ ἀφοῦ ψηθῶσι τὰς σερβίρομεν μὲ λεμόνια κομμένα εἰς δύο καὶ μὲ κρεσόν.

151. Πέρδικαις παραγεμισταῖς. Καθαρίζομεν τὰς πέρδικας, καὶ ἀφαιροῦμεν τὰ ἐντόσθιά των. Ἀκολούθως λαμβάνομεν τὰ σηκοτάκιά των, δύο κρομμυδάκια ψιλοκομμένα, προσθέτομεν μυρωδικά, ἅλας καὶ πιπέρι καὶ τὰ μαραίνομεν ὀλίγον εἰς τὸ βούτυρο μὲ ὀλίγη ψίχα ψωμίου. Ἀκολούθως παραγεμίζομεν τὰς πέρδικας μὲ αὐτὴν τὴν γέμωσιν, τὰς ῥάπτομεν καὶ ἀφοῦ τὰς κοκκινίσωμεν ὀλίγον εἰς τὸ βούτυρον, τὰς βάζομεν εἰς τὴν σούβλαν σκεπασμένας μὲ ἄσπρο χαρτὶ ἀλειμμένον μὲ βούτυρον. Ἀφοῦ ψηθοῦν τὰς σερβίρομεν ἁπλῶς μὲ ὀλίγον λεμόνι καὶ κρεσόν.

152. Πάπια μὲ κάστανα. Ἀφοῦ καθαρίσωμεν τὴν πάπιαν καὶ χώσωμεν εἰς τὴν κοιλίαν της ἓν σίδηρον καμένον, διὰ νὰ ἀφαιρεθῇ ἡ ἀποφορά της, τὴν ἁλατίζομεν, τὴν πιπερόνομεν, βάλλομεν ἐντὸς ὀλίγην κανέλαν, προσθέτομεν καὶ μερικὰ κάστανα ψημένα καὶ καθαρισμένα, τὸ ἀπαιτούμενον νερὸν ἢ ζωμὸν καὶ ἀφοῦ ψηθῇ τὴν σερβίρομεν,

153. Πάπια μὲ ἐλιαῖς. Γίνεται ὡς ἀνωτέρω, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι ἀντὶ κάστανα προσθέτομεν ντομάτα καὶ ἐλιαῖς πράσινας, καθαρισμέναις ἀπὸ τὰ κουκούτσια.

154. Ὄρνιθα παραγεμιστὴ μὲ κάστανα. Λαμβάνομεν μίαν παχεῖαν ὄρνιθα, τὴν καθαρίζομεν καλῶς καὶ ἀφοῦ πάρωμεν τὸ σηκοτάκι της, τὸ κόπτομεν ψιλὰ καὶ τὸ γαχνίζομεν μὲ ὀλίγον κρομμυδάκι. Προσθέτομεν καὶ μερικὰ καθαρισμένα κάστανα, τὰ τσιγαρίζομεν ὅμοῦ ἐπὶ 2 λεπτὰ καὶ τὰ σβύνομεν μὲ ὀλίγον ζωμὸν προσθέτοντες μιοὺ χουλιαράκι ζάχαρι καὶ μυρωδικά. Παραγεμίζομεν μὲ αὐτὰ τὴν ὄρνιθα, τὴν ῥάπτομεν καὶ τὴν ψήνομεν εἰς τὴν κασαρόλαν μὲ ὀλίγον βούτυρον, σβύνοντες αὐτὴν μὲ ὀλίγον ζωμόν. Δυνάμεθα ἔτι καλλίτερον νὰ ψήσωμεν αὐτὴν μὲ ὀλίγον λαρδί.

155. Δίνδιος παραγεμιστός. Λαμβάνομεν ἕνα δίνδιον, τὸν καθαρίζομεν καλῶς, ἀκολούθως τὸν ξεκοκκαλίζομεν καὶ τὸν παραγεμίζομεν μὲ μίαν γέμωσιν τὴν ὁποίαν σχηματίζομεν κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον. Κοπανίζομεν ψιλὰ 100 δράμια κρέας τρυφερὸν μαζὶ μὲ τὰ σηκοτάκια τοῦ δίνδιου καὶ ὀλίγον λαρδί. Τὰ βάζομεν ἔπειτα εἰς μίαν κασαρόλαν μὲ ὀλίγον βούτυρον καὶ 4 κρομμύδια ψιλοκομμένα. Τὰ θέτομεν εἰς σιγανὴν φωτιὰν καὶ τσιγαρίζονται ἐλαφρῶς ἀνακατώνοντες μὲ μίαν ξυλίνην χουλιάραν. Ἀφοῦ τσιγαρισθοῦν ὀλίγον τὰ τραβοῦμεν ἀπὸ τὴν φωτιάν, προσθέτομεν ὀλίγας σταφίδας τῆς Σμύρνης ῥαζακαὶς καὶ ἄλλας τόσας κουραντί, ὀλίγα κουκουνάρια, ὀλίγας ἐλιὰς πράσινας, ὀλίγον ῥοῦζι ζεματισμένον, μερικὰ κάστανα πασπρευμένα καὶ ψημένα, ἅλας, πιπέρι, κανέλα, μοσχοκάρυδο τριμμένο καὶ ἕνα ποτῆρι κρασί. Τὰ ἀνακατώνομεν ὀλίγον καὶ τὰ βάζομεν εἰς σιγανὴν φωτιὰν καὶ σιγοβράζουν ἐπὶ 10 λεπτά, ἔπειτα δὲ τὰ ἀποσύρομεν ἀπὸ τὴν φωτιάν. Ἀφοῦ λοιπὸν μὲ αὐτὴν τὴν γέμωσιν παραγεμίσωμεν τὸν δίνδιον, τὸν ῥάπτομεν, τὸν δένομεν κανονικῶς, τὸν τυλίσομεν μὲ μερικὰς φέτας λαρδὶ καὶ τὸν ψήνομεν

εἰς τὴν σοῦβλαν ἐπὶ μίαν καὶ μισὴν ὥραν, καὶ κατόπιν τὸν σερβίρομεν μὲ ὀλίγον γλάσον.

ΣΗΜ. "Οταν θέλωμεν εἰμποροῦμεν ἐπίσης νὰ τὸν ψήσωμεν εἰς τὸν φοῦρνον, προσέχοντες ὅμως νὰ τὸν σκεπάζωμεν μὲ ὀλίγον χαρτὶ ἀλειμμένον μὲ βούτυρον.

136. Δίνδιος καπαμᾶ. Λαμβάνομεν ἕνα δίνδιον θηλυκόν, τοῦ ἀφαιροῦμεν τὰ ἐντόσθια καὶ τοῦ χώνομεν τὰ πόδια εἰς τὴν κοιλιάν. Τὸν κεντοῦμεν μὲ λαρδί, τοῦ προσθέτομεν εἰς τὴν κοιλίαν μέσα ἀκόμη ὀλίγον λαρδί, τὸν ῥάπτομεν καὶ τὸν θέτομεν εἰς μίαν ἀνάλογον κασαρόλαν. Προσθέτομεν τίποτε περισσεύματα ἐὰν ἔχωμεν ἀπὸ μοσχαρίσιο κρέας καὶ μερικὰς φέτας ζαμπόνι, τὸν δροσίζομεν μὲ ἕνα καὶ μισὸ ποτῆρι κρασὶ ἢ ξύδι καὶ προσθέτομεν διαφόρους ῥίζας, κρομμύδια, ἕνα μπουκέτο γαρνίτο ἀπὸ διάφορα χόρτα, ἅλας, πιπέρι, ὀλίγον σκόρδον καὶ δάφνην καὶ τὸν ἀφίνομεν καὶ ψήνεται εἰς ὀλίγην φωτιάν. Ἀφοῦ ψηθῇ περνοῦμεν τὴν σάλτσαν ἀπὸ ἕνα ψιλὸ τρυπητὸ καὶ μετατρέπομεν αὐτὴν εἰς γλάσον διὰ τοῦ ὁποίου ἀφοῦ σερβίρωμεν τὸν δίνδιον τὸν γλασάρομεν γαρνίροντες μὲ ὀλίγον μαϊδανόν.

137. Δίνδιος εἰς τὴν σοῦβλαν. Τὸν καθαρίζομεν καλῶς, καὶ ἐὰν μὲν ἦναι ἀδύνατος τὸν τυλίσομεν μὲ φέτας λαρδί, ἐὰν δὲ τὸ ἐναντίον, τότε τὸν κεντῶμεν μόνον μὲ ὀλίγον λαρδί. Τὸν τυλίσομεν εἰς ἕν ἄσπρο χαρτὶ ἀλειμμένον βούτυρον, τὸν ἐφαρμόζομεν καλῶς εἰς τὴν σοῦβλαν καὶ τὸν ψήνομεν προσέχοντες νὰ λάβῃ χρῶμα τριανταφυλλένιον. Τὸν σερβίρομεν δὲ ποτίζοντες αὐτὸν μὲ τὸ ζουμί του, τὸ ὁποῖον στάζει καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν ὅπου ψήνεται, προσέχοντες νὰ τὸ συνάζωμεν εἰς ἓν μέρος.

138. Χήνα εἰς τὴν σοῦβλαν. Λαμβάνομεν μίαν χήναν, τὴν ὁποίαν διαλέγομεν νὰ εἶναι νέα, τὴν καθαρίζομεν καλῶς, τῆς ἀφαιροῦμεν τὰς φτεροῦγας, τῆς κόπτομεν τὸ κάτω μέρος τῶν ποδῶν, τῆς ἀφαιροῦμεν τὰ ἐντόσθια, τὰ ῥάπτομεν κανονικῶς, τὴν περνοῦμεν εἰς τὴν σοῦβλαν ἁλατισμένην ἐσωτερικῶς καὶ μὲ μυρωδικὰ ἀκοπάνιστα, τὴν τυλίσομεν μέσα εἰς ἕνα κομμάτι χαρτὶ ἀλειμμένον μὲ βούτυρον, καὶ ἀφοῦ ψηθῇ τὴν σερβίρομεν περιχύνοντες μὲ τὴν σάλτσαν ἥτις ἐστραγγίζετο μὲ τὸ ψήσιμον.

139. Χήνα παραγεμισὴ μὲ κάστανα. Ἑτοιμάζομεν τὴν χήνα, καὶ τὴν καθαρίζομεν καλῶς ὡς εἴπομεν ἀνωτέρω. Ἀκολούθως ἀφοῦ τῆς ἀφαιρέσωμεν τὰ ἐντόσθια παίρνομεν τὰ σηκοτάκιά της, τὰ κόπτομεν ψιλὰ καθὼς ἐπίσης καὶ μερικὰ κρομμυδάκια, τὰ θέτομεν εἰς μίαν κασαρόλαν, προσθέτοντες συγχρόνως καθαρισμένα κάστανα καλῶς. Ἀφοῦ τσιγαρισθοῦν μὲ ὀλίγον βούτυρον προσθέτομεν ὀλίγην ζάχαριν (μισὸ χουλιαράκι), ἅλας καὶ μυρωδικά, παραγεμίζομεν μὲ αὐτὰ τὴν χήναν τὴν ὁποίαν προηγουμένως εἴχομεν ἁλατίσει, τὴν ῥάπτομεν καὶ τὴν περνῶμεν εἰς τὴν σοῦβλαν καὶ ψήνεται.

140. Γουρουνάκι παραγεμισὸ εἰς τὴν σοῦβλαν. Πασπατεύομεν τὸ γουρουνάκι, τὸ πλύνομεν καλῶς καὶ ἀκολούθως τὸ βάζομεν εἰς μίαν κασαρόλαν μὲ νερὸν διὰ νὰ σταθῇ μίαν ὥραν μὲ ὀλίγον ἅλας. Εἰς τὸ διάστημα αὐτὸ ἑτοιμάζομεν μίαν γέμισιν ὡς ἑξῆς. Λαμβάνομεν 6 μεγάλα κρομμύδια, τὰ κόπτομεν πολὺ ψιλὰ καὶ τὰ βάζομεν εἰς μίαν κασαρόλαν μὲ ἓν καλὸν τεμάχιον βούτυρον διὰ νὰ ῥοδοκοκκινίσουν. Ἕως ὅτου δὲ κοκκινίσουν τὰ κρομμύδια, κόπτομεν εἰς πολὺ ψιλὰ κομμάτια τὸ μαῦρο σηκότι τοῦ γουρουνιοῦ καὶ ὅταν ἀρχίζῃ τὸ κρομμύδι νὰ κοκκινίζῃ τὸ βάζομεν μέσα. Ταιγαρίζεται ἀκόμη δέκα λεπτά, ἔπειτα προσθέτομεν μέσα 150 δράμια σταφίδαις ψηλαῖς κουραντί, 50 δράμια σταφίδαις ῥαζακιαῖς τῆς Σμύρνης χωρὶς κοτσάνια, ὀλίγα κουκουνάρια καὶ ἕνα ποτῆρι καλὸ κρασί, καὶ τὰ ἀφίνομεν καὶ σιγοβράζουν ἀκόμη ἕνα τέταρτον τῆς ὥρας. Ἔπειτα τὰ τραβοῦμεν ἀπὸ τὴν φωτιὰν καὶ βάζομεν μέσα κάστανα παστρευμένα καὶ ψημένα, προσέχοντες νὰ μείνουν ἀκέραια, καὶ ὀλίγην ψίχαν τοῦ ψωμίου τριμμένην καὶ περασμένην ἀπὸ ἕνα ψιλὸ τρυπητό. Προσθέτομεν ἔπειτα ἅλας, πιπέρι, ὀλίγον ξυμμένο μοσχοκάρυδο, μίαν πρέζαν κανέλα, μερικαὶς ἐληαῖς πράσιναις ξεματισμέναις καὶ παστρευμέναις ἀπὸ τὰ κουκοῦτσιά των καὶ πολλὰ ὀλίγον δενδρολίβανο. Τὰ ἀνακατώνομεν ὅλα αὐτά, ἔπειτα στραγγίζομεν τὸ γουρουνάκι ἀπὸ τὸ νερό, τὸ σκουπίζομεν μὲ μίαν πετσέταν καὶ τὸ γεμίζομεν καλῶς. Τὸ ῥάπτομεν καὶ τὸ περνοῦμεν εἰς τὴν σοῦβλαν, ἐφαρμόζοντες αὐτὸ καλῶς, τὸ θέτομεν εἰς τὴν φωτιὰν προσέχοντες νὰ τὸ ἀλείφωμεν κάθε δέκα λεπτὰ μὲ ἕνα πτερό, βουτῶντες αὐτὸ εἰς τὸ λάδι καὶ εἰς τὸ ἅλας. Δέκα λεπτὰ πρὶν τὸ σερβίρομεν, τὸ βγάζομεν ἀπὸ τὴν σοῦβλαν καὶ τὸ ξυλώνομεν ἀπὸ τὸ μέρος ὅπου τὸ ἔχομεν ῥαμμένο, ἀφαιροῦντες τὸν σπάγγον μὲ ἐπιτηδειότητα.

141. Μπριζόλαις χοιρινὰς εἰς τὴν σχάραν. Ἀφοῦ ἀφαιρέσωμεν τὰ κόκκαλα τῆς ῥάχης καὶ τὰ νεῦρα κατὰ τὴν συνήθειαν, τὰς κόπτομεν, τὰς κοπανίζομεν ὀλίγον διὰ νὰ πλατύνουν, τὰς ἁλατίζομεν, τὰς πιπερόνομεν, τὰς λαδόνομεν ὀλίγον τρίβοντες καὶ ὀλίγην ῥίγανην καὶ τὰς ψήνομεν ἐπὶ ἐσχάρας εἰς χωνευμένην φωτιάν, προσέχοντες νὰ τὰς γυρίζωμεν νὰ ψηθῶσι καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη.

ΓΛΥΚΥΣΜΑΤΑ

142. Πλοὺμ μποτίγκα. Ἀφοῦ πασπατεύσωμεν καὶ βγά-

λωμεν τὰ νεῦρα ἀπὸ ἑκατὸν πενῆντα δράμια ἄλειμμα βωδινό, τὸ ψιλοκόπτομεν ἐπάνω εἰς ἕνα σανίδι παστρικό· προσέχομεν ὅμως νὰ μὴν τύχῃ καὶ εὑρεθῇ κοκκαλάκι μέσα εἰς τὸ ἄλειμμα. Τὸ βάλλομεν εἰς μίαν κασαρόλαν καὶ προσθέτομεν πενῆντα δράμια ἀλεῦρι κοσκινισμένον, 40 δράμια ζάχαρι, 5 αὐγά, μισὸ ποτῆρι γάλα καὶ ἓν τέταρτον τοῦ ποτηρίου κονιάκ. Ἀφοῦ τὰ ἀνακατώσωμεν ὅλα αὐτά, βάζομεν μέσα τὸ τέταρτον ἀπὸ ἕνα ξυμένον μοσχοκάρυδον, ὀλίγον ἅλας, 50 δράμια σαφίδιας κορινθιακαὶς (κουραντί) πασπρευμέναις καὶ πλυμέναις, 40 δράμια κίτρον κόνδιτον, 20 δράμια φλούδα τοῦ πορτοκαλίου κόνδιτο, κομμένα εἰς μικρὰ τετράγωνα κομματάκια. Ἀφοῦ δὲ ἀνακατώσωμεν ὅλα αὐτά, βάζομεν ὅλον αὐτὸ τὸ μίγμα εἰς τὸ μέσον μιᾶς πετσέτας καὶ τὴν βάζομεν καὶ βράζει μέσα εἰς μίαν κασαρόλαν μὲ νερό. Πρέπει ὅμως πρῶτον νὰ ἔχωμεν ἀλειμμένην τὴν πετσέταν μὲ ὀλίγον βούτυρον καὶ δεμένην, εἰς τρόπον ὥστε ἡ ὕλη αὐτὴ τῆς μποτίγκας νὰ ἔχῃ σχῆμα στρογγυλόν. Τὴν ἀφίνομεν καὶ βράζει ἐπὶ ἓξ ὥρας ἀκαταπαύστως ἐπὶ σιγανῆς φωτιᾶς, κατόπιν τὴν βγάζομεν ἀπὸ τὴν πετσέταν, τὴν θέτομεν εἰς τὸ πιάτον ὅπου θὰ τὴν σερβίρομεν καὶ τὴν περιχύνομεν μὲ μίαν σάλτσαν καμωμένην ὡς ἑξῆς.

Βάλλομεν εἰς ἕνα μεγάλο κασαρόλι τέσσαρα κροκάδια τοῦ αὐγοῦ, μίαν χουλιαριὰν τῆς σούπας ἀλεῦρι, 20 δράμια ζάχαρι ψιλή, 20 δράμια βούτυρο φρέσκο, μίαν πρέζαν ἅλας, ἕνα καλὸ ποτῆρι κρασὶ μαλάγα ἢ μαδέρα, τὴν βάλλομεν εἰς μίαν φωτιὰν καὶ ἀνακατώνομεν μὲ τὸ τέλι ὅσο νὰ ἔλθῃ εἰς τὸν βαθμόν της. Τότε περιχύνομεν τὴν μποτίγκα μὲ αὐτὴν τὴν σάλτσαν καὶ τὴν σερβίρομεν εὐθύς.

ΣΗΜ. Ἂν θέλομεν σερβίρομεν τὴν μποτίγκα συνοδευομένην μὲ μίαν ἄλλην ἀκόμη σάλτσαν εἰς ἰδιαίτερον μέρος κατασκευασμένην ὡς ἑξῆς: Βάλλομεν εἰς ἕνα κασαρόλι 10 κροκάδια τοῦ αὐγοῦ, ἕνα ποτῆρι κρασὶ τῆς μαδέρας, 50 δράμια ζάχαρι, τὰ θέτομεν εἰς τὴν φωτιὰν καὶ τὰ ἀνακατώνομεν ἕως νὰ ἔλθουν εἰς τὸν βαθμὸν των.

163. Μποτίγκα τοῦ ρυζιοῦ. Βάζομεν εἰς μίαν κασαρόλαν μίαν ὀκὰν γάλα, ἕνα φλυτζάνι τοῦ τεῖου (τσάϊ) ρύζι κοσκινισμένον ἢ ἀκοπάνιστο, 2 φλυτζάνια τοῦ τεῖου ζάχαρι. Βάζομεν τὸ γάλα μὲ τὸ ρύζι καὶ τὴν ζάχαριν καὶ βράζουν ἕως ὅτου νὰ χυλώσῃ καλά, δὲν παύομεν δὲ ἀνακατώνοντες αὐτὸ εἰς τὸ διάστημα ὅπου ψήνεται, καὶ ἀφοῦ ψηθῇ τὸ κατεβάζομεν. Ἀφίνομεν καὶ κρυώνει καλά· ἀφοῦ δὲ κρυώσῃ ρίπτομεν μέσα 6 αὐγὰ καὶ μίαν σαφίδα κουραντί, ὀλίγη κανέλα καὶ βούτυρον ἕως ἕνα καρύδι. Ἀλείφομεν τὴν φόρμαν μὲ ὀλίγον βούτυρον, τὴν πασπαλώνομεν μὲ σιμυγδάλι, χύνομεν τὸν χυλὸν καὶ τὴν στέλλομεν εἰς τὸν φοῦρνον. Ἀφοῦ κρυώσῃ

ὀλίγον τὴν βγάζομεν ἀπὸ τὴν φόρμαν καὶ τὴν περιχύνομεν μὲ τὴν σάλτσα ἢ μὲ ροῦμι ἀναμένον καὶ τὴν δίδομεν εἰς τὸ τραπέζι.

164. Μποτίγκα μὲ σιμυγδάλι. Λαμβάνομεν 100 δρ. σιμυγδάλι, 1 ὀκὰν γάλα, μισὸ κουτάλι βούτυρον, βράζομεν τὸ γάλα καὶ ρίπτομεν τὸ σιμυγδάλι καὶ τὸ βράζομεν ἕως δτου πήξῃ. Ῥίπτομεν ὀλίγα ἀμύγδαλα κοπανισμένα καὶ τὰ ἀνακατώνομεν ἕως ὅτου κρυώσουν. Κτυπῶμεν 10 αὐγῶν τοὺς κρόκους χωριστὰ μὲ 100 δράμ. ζάχαρι καὶ τὰ ἀσπράδια χωριστά, ὑπτομεν τὸν χυλὸν μέσα εἰς τοὺς κρόκους πάντοτε ἀνακατώνοντες καὶ ἔπειτα τὰ ἀσπράδια, καὶ τὰ βάζομεν εἰς τὴν φόρμαν ἡ ὁποία εἶναι ἀλειμμένη μὲ βούτυρον καὶ κοκκινισμένη μὲ σιμυγδάλι.

ΓΑΡΚΑ

165. Κίτρον τριῳτόν. Ἀφοῦ τρίψωμεν 100 δρ. κίτρον εἰς μίαν λεκάνην μὲ κρύο νερό, ἀκολούθως ζεματίζομεν νερὸ εἰς μίαν κασαρόλαν, τὸ θέτομεν νὰ πάρῃ μίαν βράσιν, τὸ στραγγίζομεν καὶ τὸ θέτομεν εἰς τὸ κρύο νερό. Τότε ἔχομεν ἓν σιρόπιον κρύο ἀπὸ μία ὀκὰ ζάχαρι, 150 δρ. νερό, καὶ μισὸ κουταλάκι κρεμόριον· στραγγίζομεν τὸ κίτρον καὶ τὸ ῥίπτομεν ἐντὸς τοῦ σιροπίου καὶ τὸ ἀφίνομεν ἐπὶ 12 ὥρας μέσα. Τὴν ἐρχομένην ἡμέραν τὸ ἐπαναθέτομεν εἰς τὴν φωτιὰν καὶ δένει μὲ τὸν 40ν βαθμόν.

166. Κίτρον κομματιαστόν. Ἀφοῦ κόψωμεν 100 δρ. κίτρον καθαρισμένον καὶ κομμένον εἰς τετράγωνα μικρὰ τεμάχια, τὰ ζεματοῦμεν ἐπὶ 10 περίπου λεπτὰ καὶ τὸ ἀποτελειώνομεν ὡς ἀνωτέρω.

167. Φράπα. Ἡ φράπα γλυκὸ γίνεται ὡς ἀνωτέρω χωρὶς καμμίαν διαφοράν.

ΕΙΣ ΠΟΣΟΝ ΚΑΙΡΟΝ ΨΗΝΟΝΤΑΙ ΤΑ ΔΙΑΦΟΡΑ ΨΗΤΑ

	Ὀκ.	Ὧραι
Ἕνα τεμάχιον (κομμάτι) βωδινοῦ κρέατος.....	$3^1/_2$	2
Ἕνα μηρὶ πρόβειο	$5^1/_2$	$2^1/_2$
Ἕνα κομμάτι κρέατος μοσχαρίσιου.....	3	$1^1/_4$
Ἕνα ἀρνὶ εἰς ὁλόγυρ φωτιὰν ἀπὸ κάρβουνα	—	3
Ἕνα μποῦτι ἀρνίσιο	—	1
Ἕνα κομμάτι χοιρινὸ κρέας.....	3	$1^1/_2$
Ἕνα γουρουνάκι γάλακτος μεγάλο.....	—	$2^1/_2$
Ἕνα γουρουνάκι γάλακτος μικρό	—	1
Ἕνας λαγώς	—	1
Ἕνα κουνέλι παχύ.....	—	$^1/_2$
Ἕνας δίνδιος μέτριος.....	—	$1^1/_2$

	Οκ.	Ὧραι
Ἕνας δίνδιος μικρότερος	—	1
Ἕνα πουλὶ μεγάλο	—	3/4
Μία πάπια	—	3/4
Ἕνα περιστέρι	—	1/2
Μία πέρδικα μεγάλη καὶ παχειά	—	1
Μία μπεκάτσα παχειά	—	1 1/2

ΣΗΜ. Ὅταν ἔχωμεν ὀρτύκια, κοτσύφια κτλ. διὰ ψήσιμον τυλιγμένα μέσα εἰς λαρδί, ταῦτα ψήνονται μόνον εἰς 20 λεπτὰ τῆς ὥρας.

ΠΩΣ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΚΛΕΓΩΜΕΝ ΤΑ ΔΙΑΦΟΡΑ ΚΡΕΑΤΑ κλπ.

Βωδινὸν κρέας. Τοῦτο εἶναι ἡ ψυχὴ τοῦ μαγείρου, διότι μεταχειριζόμεθα τὸ ζουμί του εἰς ὅλα ἐν γένει τὰ φαγητά. Εἶναι ὑγιεινόν, ὠφέλιμον καὶ θρεπτικώτατον. Τὰ καλλίτερα μέρη τοῦ βωδιοῦ εἶναι τὸ ἐπάνω μέρος τῆς ῥάχεως, τὰ μηριά, τὰ ὀπισινὰ καὶ τὸ στῆθος.

Μοσχαρίσιο κρέας. Τοῦτο εἶναι τὸ τρυφερώτερον καὶ πλέον εὐκολοχώνευτον ἀπὸ ὅλα τὰ κρέατα. Ἐννοοῦμεν ἂν εἶναι καλὸν ἀπὸ τὸ χρῶμά του. Ὅταν εἶναι πολὺ λευκὸν καὶ σκληρὸν τότε εἶναι σημεῖον ὅτι εἶναι φρέσκον· ἀπ' ἐναντίας δέ, ὅταν τὸ κάτω μέρος τοῦ κομματιοῦ τοῦ κρέατος εἶναι κιτρινωπὸν ἢ ἔχει κηλίδας (λεκέδαις) κιτρίνους, τοῦτο σημαίνει ὅτι δὲν εἶναι φρέσκον ἢ ὅτι τὸ μοσχάρι ἦτο ἀρρωστημένο.

Πρόβειον κρέας. Εἶναι καλλίτερον καὶ πλέον παχὺ τὸν χειμῶνα παρὰ τὸ καλοκαίρι. Προτιμᾶτε πάντοτε τὸ ἀρσενικὸ πρόβατο. Ὅταν τὸ κρέας του εἶναι σκληρὸν καὶ γλοιῶδες τότε εἶναι σημεῖον ἀρχαιότητος.

Ἀρνίσιον κρέας. Τὰ καλίτερα ἀρνία εἶναι ὅσα δὲν ἔχουν φάγει ἀκόμη χόρτον. Διὰ νὰ εἶναι καλὸ τὸ κρέας, προσέχετε νὰ εἶναι πολὺ λευκὸ καὶ τὰ νεφριὰ πολὺ παχιά. Ὅταν τὰ μάτια τοῦ ἀρνιοῦ εἶναι γαλιστερὰ καὶ αἱ φλέβες τοῦ λαιμοῦ βαθέως κυανοῦ χρώματος, τοῦτο σημαίνει ὅτι πρὸ ὀλίγου τὸ ἔχουν σφάξει. Ἀπ' ἐναντίας δὲ ὅταν τὸ κρέας εἶναι μαλακὸ τὰ δὲ μάτια θαμβὰ καὶ βουλιαγμένα, τότε σημαίνει ὅτι δὲν εἶναι φρέσκο.

Χοιρινὸν κρέας. Εἶναι θρεπτικὸν καὶ νοστιμώτατον, ἀλλὰ πολὺ δυσκολοχώνευτον καὶ βαρυστόμαχον. Ἀποφεύγετε τὸ χοιρινὸ κρέας ὅσοι ἔχετε τὸν στόμαχον ἀδύνατον.

Τὸ κρέας τοῦ ἀγριογουροῦνου εἶναι πλέον νόστιμον καὶ πλέον εὐκολοχώνευτον.

Γουρουνάκι γάλακτος. Διὰ νὰ εἶναι καλὸ πρέπει νὰ ἦναι κοντό, παχὺ καὶ νέο. Ὅταν θέλετε νὰ τὸ σφάξετε παίρνετε ἕνα μαχαῖρι πολὺ μυτερὸ καὶ καλὰ ἀκονισμένο, θέτετε τὸ γουρουνάκι ἀνάμεσα εἰς τὰ γόνατά σας, μὲ τὸ ἀριστερὸ χέρι τοῦ σφίγγετε καλὰ τὸ ῥύγχος (τὴν μύτη), καὶ μὲ τὸ δεξιὸ χώνετε τὸ μαχαῖρι εἰς τὸ κάτω μέρος τοῦ λαιμοῦ, ὅσον τὸ δυνατὸν καθέτως, εἰς τρόπον ὥστε ἡ μύτη τοῦ μαχαιριοῦ νὰ ἐγγίσῃ τὴν καρδίαν του.

Λαγώς. Ἔχει κρέας νοστιμώτατον ἀλλ' εἶναι πολὺ δυσκολοχώνευτον, πρὸ πάντων τὸ καλοκαίρι. Ὁ φρέσκος λαγὼς ἔχει τὸ κρέας σκληρὸν ἢ μᾶλλον κοκκαλιασμένον καὶ φέρει χρῶμα πρὸς τὸ χλωμόν. Ὅταν τὸ κρέας του εἶναι μαλακὸν καὶ μαυριδερόν, τότε εἶναι σημεῖον ὅτι δὲν εἶναι φρέσκον.

Πέρδικες. Τὸ κρέας των ἔχει μεγάλην ὑπόληψιν, εἶναι δὲ νόστιμον καὶ εὐκολοχώνευτον, ὅταν ἡ πέρδικα εἶναι νέα. Ὅταν ἔχει τὰ πόδια κίτρινα καὶ τὴν μύτη σκούρα εἶναι νέα. Τῆς γέρικης τὰ πόδια εἶναι κυανοῦ χρώματος καὶ ἡ μύτη λευκή.

Ὄρνιθες. Αἱ νέαι ὄρνιθες καὶ τὰ ὀρνιθόπουλα ὠφελοῦν πολύ. Τὸ κρέας των χωνεύεται εὐκόλως καὶ εἶναι θρεπτικόν. Προτιμᾶτε πάντοτε τὰς ὄρνιθας αἱ ὁποῖαι τρέφονται ἐλευθέρως καὶ δὲν εἶναι κατάκλεισται. Δύνασθε νὰ ἐννοήσητε τὴν σφαγμένην ὄρνιθα ἂν εἶναι νέα, ἀπὸ τὸ κόκκαλον τοῦ στήθους πλησίον τῆς κοιλίας. Ἂν τοῦτο εἶναι μαλακὸν εἶναι νέα, ἂν δὲ εἶναι σκληρὸν εἶναι γραῖα.

Τὸ κρέας τῶν πετεινῶν εἶναι σκληρότερον, ὁ δὲ ζωμός των βαυμάσιος.

Αὐγά. Αὐτὰ ὅταν εἶναι φρέσκα καὶ βρασμένα ὀλίγον ὥστε νὰ ῥουφῶνται, εἶναι θρεπτικώτατα καὶ δυναμωτικά. Τὰ τηγανισμένα εἶναι βαρυστόμαχα. Ἐννοεῖτε ἂν εἶναι φρέσκα, ὅταν βάζοντές τα εἰς τὸ φῶς τοῦ ἡλίου ἢ μιᾶς λάμπας, διακρίνετε μέσα τὸ κιτρινάδι στρογγυλὸν καὶ τὸ αὐγὸ γεμάτον. Ἂν θέλετε νὰ διατηρήσετε τὰ αὐγά, τὰ βάζετε μέσα εἰς ἅλας οὕτως ὥστε ἡ μύτη νὰ εἶναι πρὸς τὰ κάτω, εἶτε μέσα εἰς ἄμμον.

Καλλίτερος τρόπος διατηρήσεως τῶν αὐγῶν εἶναι ὁ ἑξῆς· Λαμβάνομεν γόμαν ὁποιουδήποτε δένδρου καὶ τὴν λυόνομεν εἰς τὴν φωτιάν. Βουτοῦμεν τὰ αὐγὰ μέσα. Ἔπειτα τὰ χώνομεν μέσα εἰς κιβώτιον γεμάτον μὲ ἀκόνιν καρβούνων, καὶ τὰ κλείομεν τὸ καλοκαίρι. Τοιουτοτρόπως διατηροῦνται μέχρι τοῦ χειμῶνος. Ὅταν θέλωμεν νὰ τὰ μεταχειρισθῶμεν, ξεσαίνομεν νερὸν καὶ τὰ πλύνωμεν.

Ὀψάρια. Μὴ τρώγετε ποτὲ τὰ ὀψάρια τῶν λιμνῶν καὶ τῶν βαλτωδῶν μερῶν διότι δὲν εἶναι ὠφέλιμα. Τὰ ὀψάρια τῶν ποταμῶν καὶ τῆς θαλάσσης εἶναι ὑγιεινά.

Χέλια. Αὐτὰ εἶναι καλὰ ὅταν πιάνωνται εἰς τρεχούμενα νερὰ καὶ ὄχι εἰς λιμνάζοντα.

Γνωρίζομεν αὐτὰ ὅταν εἶναι ἀπὸ τρεχούμενα νερὰ ἐκ τῆς κοιλίας των, ἡ ὁποία εἶναι ἄσπρη, καὶ ἀπὸ τὴν ῥάχιν των, ἡ ὁποία εἶναι χλωροκίτρινος. Τὰ χέλια τῶν λιμναζόντων νερῶν ἔχουν τὴν ῥάχιν μαύρην καὶ τὴν κοιλίαν στακτερήν.

Στρείδια. Ταῦτα πρέπει νὰ προτιμῶμεν πρὸς τροφὴν κατὰ Μάρτιον, διότι τότε εἶναι ἡ καλλιτέρα ἐποχή τους.

Μύδια. Αὐτὰ διὰ νὰ εἶναι καλὰ πρέπει νὰ εἶναι καλὰ κλεισμένα καὶ βαρυά. Πρὶν μαγειρευθοῦν ἡ ψηθοῦν πρέπει νὰ τὰ ῥίπτωμεν μέσα εἰς πολὺ νερόν.

Ἀστακοί. Μὴ προτιμᾶτε τοὺς πολὺ μεγάλους διότι οἱ μικρότεροι εἶναι νοστιμώτεροι. Ἐν γένει δὲ οἱ ἀστακοὶ εἶναι τροφὴ δυσκολοχώνευτος.

Σαλιάγκοι. Πρὶν τοὺς μαγειρεύσωμεν πρέπει νὰ τοὺς ἀφήσωμεν νηστικοὺς ἀρκετὰς ἡμέρας μέσα εἰς κοφφίνι σκεπασμένον, διότι οὕτοι τρώγουν πολλὰκις φαρμακερὰ χόρτα καὶ εἶναι κίνδυνος νὰ πάθῃ τις ἐὰν τοὺς φάγῃ ἀμέσως.

Λαχανικὰ ἢ χορταρικά. Τὰ χόρτα εἶναι δροσιστικὰ καὶ ὠφελιμώτατα διὰ τὸ αἷμα. Καλλίτερα ὅλων εἶναι τὰ σπαράγγια τὰ ὁποῖα τρέφουν καὶ καθαρίζουν τὸ αἷμα, φέρουσι τὸ οὖρος καὶ καταπραΰνουν τὴν χολήν.

Τὰ ῥαδίκια καθαρίζουν τὸ αἷμα, εἶναι δροσιστικὰ καὶ πολὺ ὠφέλιμα. Τὰ μπιζέλια ὡς καὶ τὰ φασόλια εἶναι πολὺ καλὰ ἰδίως ὅταν εἶναι φρέσκα. Αἱ ἀγκινάραι δίδουν ὀλίγην τροφήν, δυναμώνουν ὀλίγον τὸν στόμαχον καὶ εἶναι κακοχώνευτοι. Αἱ μπάμιαι εἶναι εὐκολοχώνευτοι καὶ εὐκοίλιοι. Αἱ μελιτζάναι δμως εἶναι κακοχώνευτοι καὶ βαρυστόμαχοι. Αἱ πατάται εἶναι λαμπρὰ τροφὴ καὶ μαγειρεύονται κατὰ πολλοὺς τρόπους. Ὅταν πρόκηται νὰ μαγειρεύσωμεν αὐτὰς δὲν πρέπει νὰ τὰς ξεφλουδίζωμεν, ἀλλὰ μόνον νὰ τὰς ξύωμεν ἐλαφρά, διότι ἡ φλοῦδα αὐτῶν εἶναι πολὺ θρεπτική.

Τὰ χλωρὰ κουκιὰ πρέπει νὰ προτιμῶμεν ἀπὸ τὰ ξηρά. Αἱ φακαὶ εἶναι θρεπτικαί, ὅταν δὲν εἶναι παλαιαί.

Μανιτάρια. Πρέπει νὰ προσέχωμεν πολὺ ὅταν μαγειρεύωμεν μανιτάρια, διότι πολλάκις μεταξὺ αὐτῶν εὑρίσκονται καὶ φαρμακερά. Διὰ νὰ μὴ ἔχωμεν λοιπὸν κανένα φόβον, ξεφλουδίζομεν μισὸ κρομμύδι λευκὸν καὶ τὸ ῥίπτομεν μεταξὺ αὐτῶν ὅταν θέλωμεν νὰ τὰ βράσωμεν. Ἐὰν κατὰ τὸ βράσιμον τὸ χρῶμα τοῦ κρομμυδιοῦ γείνῃ μελανὸν ἢ μελανωπόν, ἢ ὀλίγον γαλάζιο, σημεῖον ὅτι μεταξὺ τῶν μανιταρίων εὑρίσκονται καὶ φαρμακερά. Ἐὰν δμως τὸ χρῶμά του δὲν ἀλλάξῃ ὅταν βράζουν, τότε μαγειρεύομεν αὐτὰ χωρὶς φόβον. Οἱ μάγειροι προτιμοῦν μανιτάρια τοῦ κήπου ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα εὑρίσκει τις εἰς τὰς πεδιάδας.

ΚΑΘΑΡΙΣΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΒΑΘΜΟΙ ΤΗΣ ΖΑΚΧΑΡΕΩΣ

Καθάρισις τῆς ζακχάρεως. Θέτομεν εἰς μίαν κασερόλαν 2 ἀσπράδια τοῦ αὐγοῦ, κτυπῶντες μὲ ἕνα τέλι, καὶ ῥίπτομεν 4 ποτήρια νερόν, καὶ 1 ὀκὰ ζάχαριν, τὴν ὁποίαν καθαρίζομεν ἀνακατώνοντες καλῶς. Τὴν θέτομεν εἰς φωτιὰν μετρίαν, ἀφοῦ δὲ πάρῃ βράσι τὴν ἀποσύρομεν εἰς τὴν ἄκραν τοῦ φουρνέλου διὰ νὰ μαζευθῇ ὁ ἀφρὸς τῆς ζακχάρεως. Τότε ἐξαφρίζομεν καλῶς καὶ ἀφοῦ τὸ σιρόπι ἐξαφρισθῇ καλῶς καὶ δὲν ἀφρίζει τὴν περνοῦμεν ἀπὸ μία πετσέτα καθαράν.

Πρῶτος βαθμὸς τῆς ζακχάρεως. Ἀφοῦ καθαρισθῇ ἡ ζάχαρις ὡς ἡ ἀνωτέρω, τὴν ἐπαναθέτομεν εἰς τὴν φωτιὰν καὶ παίρνει ὀλίγας βράσεις. Δοκιμάζομεν τὴν ζάχαρι μὲ τὰ δύο μας δάκτυλα ἀκουμπῶντες αὐτὰ εἰς τὴν ζάχαριν καὶ κλίνοντες καὶ ἀνοίγοντες τὰ δάκτυλα εὐθύς, καὶ ἐὰν σχηματισθῇ μικρὴ κλωστὴ τότε εἶναι πρῶτος βαθμός, ἐὰν δμως ἡ κλωστὴ μακρύνῃ ὀνομάζεται μεγάλος βαθμός.

Δεύτερος βαθμὸς τῆς ζακχάρεως βραδμένης. Ἀφοῦ βράσωμεν τὴν ζάχαριν περισσότερον ἀπὸ τὴν ἀνωθεν, τὴν παρατηροῦμεν ὡς καθὼς προείπωμεν μὲ τὰ δύο μας δάκτυλα, καὶ ἐὰν κόπτηται ἡ κλωστὴ εἶναι ὁ δεύτερος βαθμός, ἂν δὲ καὶ μακρύνῃ εἶναι ὁ μεγάλος δεύτερος βαθμός, καὶ τότε βράζοντας ἡ ζάχαρις σχηματίζει μικραῖς φούσκαις εἰς τὴν ἐπιφάνειαν.

Τρίτος βαθμὸς τῆς ζακχάρεως. Ἀφοῦ βράσωμεν τὴν ζάχαριν ὀλίγον περισσότερον, βουτοῦμεν μίαν χουλιάραν τρυπητήν, βγάζομεν αὐτήν, τὴν στραγγίζομεν διὰ νὰ πέσῃ ἡ ζάχαρι ἐπὶ τῆς κεσαρόλας, φυσῶμεν τὴν χουλιάραν καὶ ἐὰν σχηματίζῃ ἡ ζάχαρι φούσκας, τότε εἶναι ὁ τρίτος βαθμός.

Τέταρτος βαθμὸς τῆς ζακχάρεως βραδμένης. Ἀφοῦ πάρῃ μερικὰς βράσεις ἀκόμη, βουτοῦμεν τὴν χουλιάραν μέσα, τὴν σηκώνομεν, τὴν κτυποῦμεν διὰ νὰ πέσῃ ἡ ζάχαρι ἀπ' ἐπάνω, καὶ ἐὰν σχηματίζεται μία κλωστή, τότε εἶναι τέταρτος βαθμός.

Πέμπτος βαθμὸς ζακχάρεως βραδμένης. Ἀφοῦ βράσωμεν τὴν ζάχαριν ἔτι περισσότερον, βουτοῦμεν ἕνα χουλιάρι μέσα εἰς τὴν ζάχαρι, στάζομεν αὐτὴν μέσα εἰς ἕνα πιάτο τὸ ὁποῖον περιέχει νερόν, συνάζομεν αὐτὸ μὲ δάκτυλον καὶ ἐὰν σχηματίζεται βῶλος, τότε εἶναι πέμπτος βαθμός.

Ἕκτος βαθμὸς τῆς ζακχάρεως. Ἀφοῦ βράσωμεν τὴν ζάχαριν περισσότερον καὶ ἀρχίσει νὰ ἀλλάξῃ τὸ χρῶμά της, τότε εἶναι εἰς τὸν ἕκτον βαθμὸν καὶ τὴν ὀνομάζομεν καραμέλα.

(Ἐκ τῆς Μαγειρικῆς Σ. Τ. Πατῆ).

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ (1900)

ΜΗΝΕΣ	ΓΕΝΙΚΟΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΧΡΕΟΣ		ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΙ
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	8	25. 4	126 1/2
	15	25. 5	124 1/2
	22	25.13	125 —
	29	25.15	124 3/4
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	5	25.16	125 1/8
	12	26.10	126 3/4
	19	26. 5	128 1/4
	26	25.12	127 1/8
ΜΑΡΤΙΟΣ	4	25. 5	125 —
	11	24.38	124 —
	18	25. 8	124 3/4
	24	25. 7	124 1/2
ΑΠΡΙΛΙΟΣ	2	25. 3	122 3/4
	8	24.38	120 —
	15	24.35	119 3/4
	22	25. 5	119 1/2
	29	24.39	119 1/2
ΜΑΪΟΣ	6	25. 8	118 1/2
	13	25. 9	118 3/4
	20	25.13	117 1/2
	27	25. 1	115 1/2
ΙΟΥΝΙΟΣ	3	25. 3	113 —
	10	24.30	111 —
	17	24.28	112 1/2
	24	24.12	107 1/2
ΙΟΥΛΙΟΣ	1	24.18	110 —
	8	24. 6	106 —
	15	24.14	107 5/8
	22	24.32	109 1/2
	29	24.30	109 3/4
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	5	25. 5	110 —
	12	25. 7	110 7/8
	18	25. 4	109 1/2
	24	24.35	115 3/8
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	2	24.17	112 1/2
	9	24.17	111 3/4
	16	24. 7	107 7/8
	23	24.13	110 1/2
	30	24. 6	107 1/2
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	7	24.10	108 1/2
	14	24.15	107 1/2
	21	24.16	109 —
	28	24.12	109 1/2
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ	4	24.17	110 1/4
	11	24.15	109 1/2
	18	25. 2	113 1/2
	25	25. 5	112 3/4
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ	—	—	—
	—	—	—
	—	—	—
	—	—	—

ΕΛΛΗΝΟΓΑΛΛΙΚΟΝ ΛΥΚΕΙΟΝ

ΧΡ. ΧΑΤΖΗΧΡΗΣΤΟΥ

Τοῦτο ἱδρύθη τῷ 1869 ὑπὸ τὸν τίτλον ***Ἑλληνικὸν Γυμνάσιον*** ὑπὸ τῶν Ἀναστ. Τάγη, Μ. Πανταζῆ, Γ. Χασιώτου καὶ Χρ. Καλωταίου, καὶ ἀνεγνωρίσθη ὑπὸ τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου ὡς τέλειον γυμνάσιον. Ἀποχωρησάντων τῶν ἱδρυτῶν αὐτοῦ τῷ 1883 ἀνέλαβεν αὐτὸ ὁ κ. Χρ. Χατζῆ Χρήστου, οὗτος δὲ τῷ 1891 κατιδὼν τὴν ὑπὸ τῶν πραγμάτων ἐπὶ τῆς ἐν Κ/πόλει προπάντων σπουδαζούσης ὁμογενοῦς νεολαίας ἐπιβαλλομένην ἀνάγκην τῆς ἐκμαθήσεως τῆς γαλλικῆς γλώσσης, μετέβαλε τὸ πρόγραμμα τοῦ Λυκείου εἰς ***Ἑλληνογαλλικόν***, οὕτως ὥστε τηρουμένου καὶ τοῦ προτέρου προγράμματος πλήρους ἑλληνικοῦ γυμνασίου, διδάσκεται καὶ ἡ γαλλικὴ γλῶσσα κατὰ τὰς τρεῖς μετὰ μεσημβρίαν ὥρας ὑπὸ 10 Γάλλων καθηγητῶν καὶ ὑπὸ διευθυντὴν τοῦ ***Γαλλικοῦ τμήματος*** Γάλλον καθηγητήν, ἐκ Παρισίων προσκαλούμενον καὶ τῇ κοινῇ συναινέσει τοῦ ἱδρυτοῦ καὶ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Alliance Française. Ἡ τελευταία ἀνεδέχθη καὶ μέρος τῆς ἀντιμισθίας τοῦ Γάλλου διευθυντοῦ, ἀναλαβόντος καὶ τὴν ὅλην ἐσωτερικὴν διεύθυνσιν τῆς τάξεως καὶ ἐπιμέλειαν τῶν μαθητῶν. Ἡ μεταρρύθμισις αὕτη τοῦ προγράμματος ἐστέφθη ἐξ ἀρχῆς ὑπὸ πλήρους ἐπιτυχίας ὅσημέραι εὐδοκιμοῦντος τοῦ Λυκείου, οὗ οἱ ἀτόφοιτοι εἰσὶ κάτοχοι τῆς τε ἑλληνικῆς γλώσσης, πλήρους γυμνασιακῆς διδασκαλίας καὶ ἑλληνοπρεποῦς μορφώσεως καὶ τῆς γαλλικῆς γλώσσης. Τὸ δίπλωμα ἑπομένως τοῦ Λυκειού ἀνεγνωρισμένον τυγχάνει ὑπὸ τῶν πανεπιστημίων Γαλλίας, Βελγίου, Ἑλβετίας, Γερμανίας καὶ λοιπῶν τῆς Εὐρώπης κρατῶν. ***Τὸ Ἑλληνογαλλικὸν Λύκειον***, καίπερ φέρον ὄνομα καὶ τύπον ἰδιωτικοῦ ἐκπαιδευτηρίου ὡς ὑπὸ ἰδιώτου συντηρούμενον, τυγχάνει ὅμως εἴπερ καὶ ἄλλο ἐθνικόν, ὡς φέρον ἅπαντα τὰ στοιχεῖα τῶν τοιούτων καὶ ὁμοίων τούτοις, τὴν ἐθνικὴν δράσιν, ἅτε δὴ ἐργαζόμενον ὑπὸ τὴν ἄγρυπνον καὶ αὐστηρὰν ἐπιτήρησιν πενταμελοῦς ἐφορίας ὑπὸ τῶν γονέων καὶ τῶν κηδεμόνων ἐκλεγομένης. Ἐκ τῶν μελῶν τῆς Ἐφορείας ταύτης τρία εἰσὶν ὁμογενεῖς, καὶ δύο ἐκ τῶν τοῦ προεδρείου τῆς Alliance Française. Συντηρεῖ δὲ κατ' ἔτος ὑπὲρ τοὺς 20 μαθητὰς δωρεάν, τοὺς ὁποίους συνιστῶσιν ὡς ἐπιμελεῖς καὶ χρηστοήθεις τὰ Πατριαρχεῖα, τὸ Αὐτοκρατορικὸν ὑπουργεῖον τῆς παιδείας, ὁ

Ἑλληνικὸς Φιλολογικὸς Σύλλογος, αἱ Πρεσβεῖαι καὶ τὰ Προξενεῖα Ἑλλάδος καὶ Γαλλίας, καὶ διάφορα ἄλλα σωματεῖα καὶ ἄλλαι ὁμογενεῖς κοινότητες.

Τὸ σύνολον τῶν καθηγητῶν καὶ διδασκάλων τοῦ Λυκείου ἀνέρχεται εἰς 36 ἐξ ὧν 14 διδάσκουσιν ἐν τῷ Ἑλληνικῷ τμήματι, 11 ἐν τῷ Γαλλικῷ καὶ 11 εἰς τὰς ἑτέρας γλώσσας Τουρκικήν, Ἀγγλικήν, Γερμανικήν, τὴν Ζωγραφικήν, Ἰχνογραφίαν, ὀργανικὴν καὶ φωνητικὴν μουσικὴν γυμναστικὴν καὶ ἐμπορικά.

ΕΜΠΟΡΙΚΟΝ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΟΝ ΕΛΛΗΝΟΓΑΛΛΙΚΟΝ ΛΥΚΕΙΟΝ

ΣΤ. ΝΟΥΚΑ

ΕΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗι

Τὸ ἐν λόγῳ ἐμπορικὸν καὶ πρακτικὸν Λύκειον, ἱδρυθὲν πρὸ ἑξαετίας ὑπὸ τοῦ κ. Στ. Νούκα, εἶναι ἐγκατεστημένον ἐν οἰκοδομήματι περιόπτῳ καὶ εὐρυχώρῳ, ἐκπληροῦντι πάσας τῆς ὑγιεινῆς καὶ τῆς παιδαγωγίας τὰς συνθήκας.

Τὸ Λύκειον δέχεται μαθητὰς ἀποφοίτους τῶν ἀστικῶν λεγομένων σχολῶν, οὓς ὑποβάλλει εἰς αὐστηρὸν δοκιμαστικὸν ἔλεγχον.

Περιλαμβάνει δύο τμήματα, ἀνώτερον καὶ κατώτερον, ὧν ἑκάτερον συναπαρτίζεται ἐκ τριῶν τάξεων.

Τὸ κατώτερον ἐπιδιώκει τὴν ἀποτελεσματικὴν διδασκαλίαν τῆς γαλλικῆς καὶ τουρκικῆς γλώσσης. Κατορθοῖ δὲ τοῦτο οὐ μόνον διὰ τῆς εὐμεθόδου διδασκαλίας εἰδικῶν καθηγητῶν ἀνεγνωρισμένης ἀξίας, ἀλλὰ καὶ διὰ τῶν ἐπὶ τούτῳ μετακληθέντων ἐπιμελητῶν, ὑποχρεούντων τοὺς μαθητὰς κατὰ τὰς ὡρισμένας ὥρας τῆς ἀναψυχῆς νὰ ὁμιλῶσι τὰς γλώσσας ταύτας.

Τὸ ἀνώτερον τμῆμα φέρει χροιὰν καθαρῶς ἐμπορικοῦ καὶ πρακτικοῦ Λυκείου, μὴ παραμελουμένης ὅμως καὶ τῆς διδασκαλίας τῆς ἑλληνικῆς ἀρχαίας τε καὶ νεωτέρας γλώσσης. Ἐν τούτῳ ἡ διδασκαλία γίνεται πλέον γαλλιστί, οἱ δὲ μαθηταὶ ἐξασκοῦνται εἰς τὴν ἐκτέλεσιν διαφόρων πειραμάτων τῆς φυσικῆς χημείας, τοῦ Λυκείου κεκτημένου πλουσίαν συλλογὴν ὀργάνων τῶν ἐπιστημῶν τούτων καθὼς καὶ τῶν ὀρυκτῶν πρὸς διδασκαλίαν τῆς ὀρυκτολογίας, καὶ εἰς χημικὰς ἀναλύσεις τῶν συνηθεστέρων βιομηχανικῶν προϊόντων ἐν τῷ διὰ τὸν σκοπὸν τοῦτον ὑπάρχοντι χημείῳ.

Χάριν τῶν ἐνδεχομένως ἀδυνάτων εἰς τὰς ξένας γλώσσας μαθητῶν, ἡ σχολὴ κατήρτισεν ἰδιαίτερα μαθήματα τῶν γλωσσῶν καθ' ὥρας ἐκτὸς τοῦ προγράμματος οὔσας.

Ἐν τῷ Λυκείῳ κατὰ τὸ σχολικὸν τοῦτο ἔτος διδάσκουσι δύο διδάκτορες τῆς φιλολογίας τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου, τρεῖς γάλλοι καθηγηταί, ὧν ὁ εἷς διπλωματοῦχος τῆς ἀνωτάτης Ἐμπορικῆς Σχολῆς τῶν Παρισίων διὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν ἐμπορικῶν μαθημάτων, εἷς ὁμογενὴς καθηγητὴς ἀποφοιτος τῆς ἐν Σορβόννῃ τῶν Παρισίων Ἀκαδημίας τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν διὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν ἀνωτέρων μαθηματικῶν καὶ φυσικῶν μαθημάτων, δύο τουρκομαθεῖς ὁμογενεῖς, κεκτημένοι μακρὰν πεῖραν διὰ τὴν διδασκαλίαν τῆς τουρκικῆς γλώσσης καὶ τρεῖς διδασκαλισταὶ διὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν κατωτέρων ἑλληνικῶν καὶ τῶν τεχνικῶν μαθημάτων (ὠδικῆς, ἰχνογραφίας, καλλιγραφίας καὶ γυμναστικῆς.)

Ἐπιθυμοῦσα ἡ σχολὴ νὰ παρέχῃ τοῖς μαθηταῖς καὶ ψυχαγωγίαν τινά, πρὸς δὲ καὶ νὰ καθιστᾷ καὶ τὴν κοινωνίαν ἐνήμερον τῆς ἐν αὐτῇ γινομένης ἐργασίας, θὰ διοργανώσῃ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἑορτὰς ἡμερίδας ἢ ἑσπερίδας, καθ' ἃς εἷς τῶν καθηγητῶν θὰ πραγματεύηται θέμα τι γενικοῦ ἐνδιαφέροντος, οἱ δὲ μαθηταὶ θὰ παριστάνωσι δράματα ἑλληνιστὶ ἢ γαλλιστί, θὰ ἀπαγγέλλωσι ποιήματα ἢ θὰ ᾄδωσιν ᾄσματα.

Οἱ μαθηταὶ εἶναι τριῶν κατηγοριῶν:

Ἐξωτερικοὶ καταβάλ.	8	λ. ἐτησ.
Ἡμίτροφιμοι »	14	» »
Ἐσωτερικοὶ »	25	» »

Τὸ ποσὸν τοῦτο πληρώνεται εἰς τρεῖς ἴσας τριμήνους δόσεις καὶ ἀπέναντι ἀποδείξεως τῆς σχολῆς, φερούσης τὴν ὑπογραφὴν τοῦ ταμίου κ. Δημοσθένους Ἀγγελάκη καὶ τὴν σφραγῖδα τοῦ Λυκείου.

ΛΥΣΕΙΣ ΑΙΝΙΓΜΑΤΩΝ

1.—Μνῆμα, νῆμα.—2. Καθρέπτης.—3. Νάρκισος, κισσός.—4. Γάμος, μάγος.—5. Σκόροδον, ῥόδον.—6. Σιωπή.—7. Ἀετός, ἔτος. — 8. Νάρκισος, κισσός. — 9. Ἴον, Ἰόνιον. — 10. Ὄσσα, ἄσσος.—11. Δίκη. — 12. Δάκρυον, κρύον.—13. Ζωμός, ὠμός.—14. Ἥρα, Κλεῖτος, Ἡράκλειτος. — 15. Στέφανος, φανός.—16. Δημήτηρ, μήτηρ.—17. Ἅρωμα, βρῶμα.—18. Ἰάσων, Ἰωνᾶς.—19. Μυστικόν.—20. Βιβλιοθήκη.—21. Σκιά.—22. Ἔρις, ῥίς. — 23. Καπνός.—24. Κόραξ, κρά.—25. Πράσον, ῥάσον.—26. Σίαλος, σάλος.—27. Κλέων, λέων.—28. Πάτμος, ἁτμός.—29. Κάτοπτρον.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

		Σελ.
1.	Ἑορτολόγιον κλπ.....	2
2.	Ἰανουάριος	9
3.	Κυριακὰ Εὐαγγέλ. Ἰαν.	11
4.	Ὑγιεινὴ Ἰανουαρίου ..	13
5.	Φεβρουάριος	17
6.	Κυριακὰ Εὐαγγ. Φεβρ..	18
7.	Ὑγιεινὴ Φεβρουαρίου..	20
8.	Μάρτιος	25
9.	Κυριακὰ Εὐαγγ. Μαρτ.	26
10.	Ὑγιεινὴ Μαρτίου.....	28
11.	Ἀπρίλιος	33
12.	Κυριακὰ Εὐαγγ. Ἀπριλ.	34
13.	Ὑγιεινὴ Ἀπριλίου....	37
14.	Μάϊος.....	41
15.	Κυριακὰ Εὐαγγ. Μαΐου	42
16.	Ὑγιεινὴ Μαΐου	45
17.	Ἰούνιος.....	51
18.	Κυριακὰ Εὐαγγ. Ἰουν..	52
19.	Ὑγιεινὴ Ἰουνίου.....	54
20.	Ἰούλιος	59
21.	Κυριακὰ Εὐαγγ. Ἰουλ..	60
22.	Ὑγιεινὴ Ἰουλίου.....	62
23.	Αὔγουστος.....	67
24.	Κυριακὰ Εὐαγγ. Αὐγ ..	68
25.	Ὑγιεινὴ Αὐγούστου ...	70
26.	Σεπτέμβριος	75
27.	Κυριακὰ Εὐαγγ. Σεπτ..	76
28.	Ὑγιεινὴ Σεπτεμβρίου..	78
29.	Ὀκτώβριος.....	83
30.	Κυριακὰ Εὐαγγ. Ὀκτ..	84
31.	Ὑγιεινὴ Ὀκτωβρίου...	86
32.	Νοέμβριος.....	91
33.	Κυριακὰ Εὐαγγ. Νοεμ.	92
34.	Ὑγιεινὴ Νοεμβρίου ...	94
35.	Δεκέμβριος	99
36.	Κυριακὰ Εὐαγγ. Δεκεμ.	100
37.	Ὑγιεινὴ Δεκεμβρίου...	102
38.	Διαφορὰ Παλαιοῦ καὶ Νέου Ἡμερολογίου..	107
39.	***Κοσμογραφικὰ*** σχ. γῆς	109
40.	Ἡλικία τῆς Γῆς.....	112
41.	Ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητος	115
42.	Ἡγεμόνες.....	135
43.	Οἰκονομικὰ κρατῶν....	146
44.	Πληθυσμὸς »	147
45.	Μεγαλοπόλεις.....	148
46.	Βιβλία ἀκριβά.....	151
47.	Ἀριστουρ. Φιλολογικά.	152
48.	Ὡραῖαι τέχναι.....	156
49.	Μεγάλοι ζωγράφοι....	158
50.	Ἀκριβαὶ εἰκόνες.....	165
51.	Διεθνεῖς ἐκθέσεις.....	167
52.	Ἔκθεσις τοῦ 1900....	168
53.	Οἱ Ἕλληνες ἐκθέται...	179
54.	***Ἐθνογραφικά.*** Τρανσβάαλ, Ὀράνζ.....	182
55.	Κίνα	185
56.	Διαφορὰ ὡρῶν.....	207
57.	Παράσημα	209
58.	Μεγάλαι μάγαι.....	213
59.	Νομίσματα	217
60.	Μεγάλαι περιουσίαι....	224
61.	Ἐμπορικὴ ναυτιλία ...	225
62.	Εὑρεσις τόκου.....	226
63.	Ἑλλάς	228
64.	Σεισμοί.....	229
65.	Φιλανθρωπικὰ Καταστ..	231
66.	Μεγάλη Σχολή	236
67.	Θεολογικὴ Σχολή.....	239
68.	Ζωγράφειον	241
69.	Ζάππειον.....	245
70.	Παρθεναγ. Πέραν.....	248
71.	Ἑλληνεμπορικὴ Σχολή	250

		Σελ.
72.	Φιλολογ. Σύλλογος....	255
73.	Χαρίσεια Διδασκαλεῖα..	258
74.	**Μεγάλοι Ευεργ.** Στ. Ζαφειρόπουλος	261
75.	Ζ. Στεφάνοβιτς	263
76.	Ἡρ. Βασιάδης.....	264
77.	Ἰ. Κ. Χαριτωνίδης ...	265
78.	Γ. Χρυσοβέργης	266
79.	Μέλη Ὑπουργ. Συμβ..	267
80.	Θρησκ. ἀρχηγοί	267
81.	Ταχυδρομεῖα	268
82.	Τηλέγραφοι.....	269
83.	Χαρτόσημον	270
84.	Διατιμ. Πατρ. Ταμείου	271
85.	Ἐφημερίδες	275
86.	Πότε θὰ ἀποθάνω	276
87.	Πόται.....	277
88.	Καπνισταί.....	279
89.	Ὁ σύζυγος κατὰ τῆς συζύγου καὶ τἀνάπαλιν..	281
90.	Οἰκογεν. διασκεδάσεις.	283
91.	Παίγνια. πασιέντσαι..	289
92.	Μαγικοὶ Πίνακες.....	292
93.	Αἰνίγματα.....	293
94.	Ἀνθοκομία	295
95.	Σκωληκοτροφία.....	308
96.	Κτηνιατρική	325
97.	Μαγειρική.....	339
98.	Χρηματιστ. Κ/πόλεως	386
99.	Λύσεις αἰνιγμάτων...	389
100.	Λύκειον Χατζηχρήστου	387
101.	» Σ. Νούκα ...	388

ΚΥΡΙΩΤΕΡΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ

Λίθινα ἐργαλεῖα.....	115	Πρόεδρος Τρανσβ. Κρύγερ..	182
Ἡγεμόνες τῶν Εὐρωπαϊκῶν κρατῶν.....	135	Ἄγγλος ἀρχιστράτ. Ῥόβερτ.	183
Παρθενῶν	156	Κρόνζε στρατηγὸς Βόερς...	184
Νίκη τῆς Σαμοθράκης.....	157	Αὐτοκράτωρ τῆς Κίνας....	186
Ἀφροδίτη τῆς Μήλου.....	»	Στρατάρχης Βαλδερσέε....	204
Μεγάλοι Ζωγράφοι.....	159	Ἐθνικὰ Φιλανθ. Καταστήμ.	231
Παρισινὴ Ἔκθεσις. Περίπτερον Τουρκίας.....	168	Μεγάλη τοῦ Γέν. Σχολή...	236
Περίπτερον Οὐγγαρίας.....	169	Θεολογικὴ Σχολή.....	240
» Βελγίου.....	170	Παῦλος Στεφάνοβιτς.....	»
» Ἑλβετίας	171	Ζωγράφειον	242
» Νορβηγίας.....	172	Ζάππειον	245
» Τρανσβαάλ	173	Κωνσταντῖνος Ζάππας.....	247
» Ἀγγλικ. Ἰνδιῶν »		Ἑλληνεμπ. Σχολὴ Χάλκης.	251
» Φινλανδίας	174	Ἑλληνικὸς Φιλ. Σύλλογος..	256
» Ἑλλάδος	175	Γεώργιος Ζαρίφης	259
» Σερβίας.....	»	Στέφανος Ζαφειρόπουλος...	261
» Κίνας	176	Ζαννῆς Στεφάνοβικ.....	263
» »	177	Ἡροκλῆς Βασιάδης.....	265
		Πόται	277
		Καπνισταί	279

(Εἰκόνες τὸ ὅλον 149).

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ ΠΙΝΑΞ ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΣ

Σελ.

Α

Ἀγραμπελιά 297
Ἀγριόκλημα ..... »
Ἀγγούρια 47
Ἀζάλεια 297
Αἰγόκλημα ..... »
Αἰνίγματα 293
Αἰνιγμάτων λύσις 389
Ἀκακία 298
Ἄλας 29
Ἀμάραντον 298
Ἄνθη 45
Ἀνεμώνη 298
ΑΝΘΟΚΟΜΙΑ 295
Ἀναρρήσεις ἡγεμόνων 3
Ἀντίρρινον (Σκυλάκι) 298
ΑΝΘΡΩΠΟΤΗΤΟΣ (Ἱστορία) 115
Ἀπρίλιος 33
ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ .. 152
Ἀρτύματα 28
Ἀρχηγοὶ Ὑφηλίου 143
Ἀστακός 95
Ἀσφυξία 13
Ἄυπνια 30
Αὐγά 37
Αὔγουστος 67

Β

Βαλσαμίνι 298
Βάν Ἐόκ 163
Βανίλια 298
Βασιλικός 298
Βατράχιον 299
Βεγόνια ..... »
Βελασκὲζ (ζωγράφος) 164
Βερονέζε » 163
ΒΙΒΛΙΑ ΑΚΡΙΒΑ 151
Βιβοῦρνον (ἄνθ.) 299
Βικτωρία (ἄνθ.) 299
Βιολέττα » ..... »

Γ

Γάλα 45
Γαλλικὴ Δημ. Πρόεδρος ... 137
Γαρδένια 299
Γαρύφαλον 300
Γεννέθλια ἡγεμόνων 3
Γεράνιον (ἄνθος) 300
Γεώμηλα 28
ΓΗΣ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ 109
ΓΗΣ ΗΛΙΚΙΑ 112
Γυνή, Τί πρέπει νὰ μανθάνῃ 114
Γιασεμὶ (ἄνθος) 301
Γιοῦλι » ..... »
Γκιοὺλ Ἰβρισίμ (ἄνθος) .... »

Δ

Δαλία (ἄνθος) 301
Δάφνη » ..... »
Δαμαλίτις 337
Δεκέμβριος 99
Δελφίνιον (ἄνθος) 301
Δενδρολίβανον (ἄνθος) ..... »
Δενδρομολόχη » ..... »
Δῆγμα κυνός 70
» ὄφεως ..... »
Διάρροια βρεφῶν ζώων 328
Διατσίντο (ἄνθος) 302
ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΕΙΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΑΙ ... 283

Ε

ΕΙΚΟΝΕΣ ΑΚΡΙΒΑΙ 165
ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΔΙΕΘΝΕΙΣ 167
ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΟΥ 1900 168
Ἐκλείψεις 2
ΕΛΛΑΣ 228
ΕΛΛΗΝΕΣ ΕΚΘΕΤΑΙ 179

Σελ.

ΕΛΛΗΝΕΜΠΟΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΧΑΛΚΗΣ. 250
Ἐνδύματα 63
Ἑορταὶ κινηταί 2
» Μωαμεθανικαί 3
» κυριώτεραι 6
» ἀλφαβητικῶς ..... »
Ἐπιχορηγήσεις Ἡγεμόνων. 144
Εἰσπράξ. καὶ δαπ. Ἰανουαρ. 15
» » » Φεβρ.... 23
» » » Μαρτίου. 31
» » » Ἀπριλ.. 39
» » » Μαΐου .. 49
» » » Ἰουνίου. 57
» » » Ἰουλίου. 65
» » » Αὐγούστ. 73
» » » Σεπτεμ.. 81
» » » Ὀκτωβρ. 89
» » » Νοεμβ.. 97
» » » Δεκεμβρ. 104
» » » τοῦ ἔτους. 106
ΕΥΕΡΓΕΤΑΙ 261
Εὐαγγ. Κυριακ. Ἰανουαρίου 11
» » Φεβρουαρ.. 18
» » Μαρτίου .. 26
» » Ἀπριλίου . 34
» » Μαΐου 42
» » Ἰουνίου... 52
» » Ἰουλίου... 60
» » Αὐγούστου. 68
» » Σεπτεμβρ.. 76
» » Ὀκτωβρ... 84
» » Νοεμβρίου. 92
» » Δεκεμβρίου. 100
Εὐαγγελισμός 27
Εὐαγγελισταί 10
Εὐλογία προβάτου 336
Ἐφημερίδες 275
Ἐχῖτης (ἄνθος) 302

Ζ

Ζαμπάκι (ἄνθος) 302
ΖΑΠΠΕΙΟΝ 245
ΖΑΡΙΦΕΙΑ 258
ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ 261
Ζιορζιόνε (ζωγράφος) 164
Ζουμπούλι (ἄνθος) 302
Ζῶθος 80
ΖΩΓΡΑΦΕΙΟΝ 241
ΖΩΓΡΑΦΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ 158
Ζωϊκὰ παράσιτα 337

Η

ΗΓΕΜΟΝΕΣ ΕΥΡΩΠΗΣ 135
Ἡλίασις 63
Ἡλίανθος (ἥλιος) 302
ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΩΝ ΔΙΑΦΟΡΑ 107
Ἡμέραι ἐνάρξεων τῶν 12 μηνῶν 4
Ἡμέραι καθ' ἃς συμπίπτουσιν αἱ διάφοροι ἡμερομηνίαι 5

Θ

Θαλασσῶν βάθος 96
ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ 239
Θέρμανσις διὰ πυραύνων... 13
» διὰ ἑστίας ..... »
» διὰ θερμάστρας.. »
Θρησκευτικοὶ ἀρχηγοί 267

Ι

Ἰανουάριος 9
Ἰούνιος 51
Ἰούλιος 59
Ἶρις (ἄνθος) 302
Ἰχθυοφαγία 94
Ἰχθύες 96

Κ

ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΑΝΘΕΩΝ 297
Καμέλια 302
Καμπανάκια (ἄνθος) 303
Καπνός 87
ΚΑΠΝΙΣΤΑΙ 279

	Σελ.
Καράτσι (ζωγράφος)	162
Καύσων	62
Καφές	86
Κηλίδων ἐξάλειψις	21
ΚΙΝΑ	**185**
Κίνας Αὐτοκράτωρ	186
Κλίνη	87
Κλινοσκέπασμα	»
Κόμη	102
Κολοκυθάκια	47
Κονιάκ	80
Κορρέγιος (ζωγρ.)	159
Κόστας (ἄνθος)	303
Κουζὲν (ζωγρ.)	160
Κουκουλίων τρυγητός	322
» ἀποξήρανσις	»
Κρέας. Διατήρησις	48
Κρῖνος γαλάζιος	299
ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗ	**325**
Κωλικόπονος ἵππων	329
» δυσουρίας	330

Λ

Λαλὲς ἄνθος	303
Λάγανα	28
Λείριον (Κρῖνον)	304
Λεονάρδος Βίντσι (ζωγρ.)	163
Λεσουὲρ ζωγρ.	»
Λιπία (Λουΐζα)	304
Λουτρὰ θαλάσσια	54
Λύκειον Χατζῆ Χρήστου	387
» Στ. Νούκα Θεσσαλον.	388
Λύσσα κυνός	335

Μ

ΜΑΓΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ	**292**
Μαγνόλια (ἄνθος)	304
Μάϊος	41
Μακροβιότητος συνταγή	22
Μαντζουράνα (ἄνθος)	304
Μαργαρίτα (ἄνθος)	304
Μάρτιος	25
ΜΑΧΑΙ ΜΕΓΑΛΑΙ	**213**
ΜΕΓΑΛΗ ΤΟΥ ΓΕΝΟΥΣ ΣΧΟΛΗ	**236**
ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΕΙΣ	**148**
Μέθη	80
Μέλισσα (ἄνθος)	304
Μεταξόσπορος	310
Μεταξοσκώληκος ἐπώασις	311
Μετάξης ποιότης	323
Μέταξα ἐν Τουρκίᾳ	324
» ἐν Εὐρώπῃ	»
Μῆνες ὀθωμ. Σεληνιακοί	4
» » ἀντίστοιχοι πρὸς ἡμετέρους	4
Μιχ. Ἄγγελος (ζωγρ.)	159
Μνημείων γῆς ὕψος	181
Μουρίλος (ζωγρ.)	160
Μύδια	95
Μυοσωτὶς (ἄνθος)	304
Μυρτιὰ (ἄνθος)	»
Μωρέα, μωρεόφυλλα	308

Ν

Ναυτιλία ἐμπορική	225
Νήριον (Ῥοδοδάφνη)	304
Νοέμβριος	91
ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ	**217**
Νύγματα ἐντόμων	70
Νυκτολούλουδον	305
Νυμφαία (ἄνθος)	»

Ο

Οἰκιακὴ οἰκονομία	21
» »	95
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΚΡΑΤΩΝ	**146**
Οἰνοπνευματώδη ποτά	80
Οἶνος	78
Οἴστροι	328
Ὀκτώβριος	83
Ὀνύχων ζώων ἀσθένεια	333
Ὄξος	29

	Σελ.
Ὀπωρικά	63
Ὅρασις	63
Ὀρέων ὕψη	181
Ὀρτενσία (ἄνθος)	305
Ὄσπρια	28
Ὀστρείδια	94

Π

Παγωτά	63
ΠΑΙΓΝΙΑ, ΠΑΣΙΕΝΤΣΑΙ	**289**
Πανσὲς (ἄνθος)	305
Παπαροῦνα	306
Παράπονα συζύγων	281
ΠΑΡΑΣΗΜΑ	**209**
ΠΑΡΘΕΝΑΓ. ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ ΠΕΡΑ	**248**
ΠΑΤΡΙΑΡΧ. ΤΑΜΕΙΟΥ ΔΙΑΤΙΜ	**271**
Πεκίνον	203
Πένθους διάρκεια	206
Περιουσίαι μεγάλαι	224
Περιποιήσεις ἀνθέων	295
Περίπτερον Τουρκίας	168
» Οὐγγαρίας	169
» Βελγίου	170
» Ἑλβετίας	171
» Νορβηγίας	172
» Τρανσβαάλ	173
» Ἀγγλ. Ἰνδιῶν	»
» Φιλανδίας	174
» Ἑλλάδος	175
» Σερβίας	»
» Κίνας	176
» » Β'	177
Περουγῖνος (ζωγ.)	162
Πετούνια (ἄνθος)	306
Πιτυρίασις	102
Πληγαὶ κτηνῶν	326
Πληθυσμὸς κρατῶν	147
» πρωτευουσῶν	148
Πνιξιμον ἐν θαλάσσῃ	56
Πνοή (δυσοσμία)	103
Ποδῶν κτηνῶν παθήσεις	332
Ποταμοὶ μεγάλοι	206
ΠΟΤΑΙ	**277**
ΠΟΤΕ ΘΑ ΑΠΟΘΑΝΩ	**276**
Πουσὲν (ζωγρ.)	161
Προγνωστικὰ τῶν καιρῶν	231
Προσκεφάλαια	87

Ρ

Ῥαδίκια	37
Ῥαφαὴλ (ζωγράφος)	159
Ῥεζεδὰς (ἄνθος)	306
Ῥεμβρὰν (ζωγράφος)	160
Ῥοδῆ	306
Ῥόζα (ζωγράφος)	162
Ῥοιάνθεμον (Τσαρκὶ-Φελέκ)	306
Ῥοῦμπενς (ζωγράφος)	161

Σ

Σεισμοί	229
Σεπτέμβριος	75
ΣΚΩΛΗΚΟΤΡΟΦΙΑ	**308**
Σκώληκος περιποιήσεις	316
» κλάδωσις	321
Σκώληκος ἀνατροφή	314
Σηροτροφεῖον	313
Σηροτρόφου ἐργαλεῖα	315
Σταφυλαί	78
ΣΤΕΦΑΝΟΒΙΚ ΖΑΝΗΣ	**263**
Στρατοὶ ἐν καιρῷ εἰρήνης	145
Στρωμναί	87
Στόμα (ὑγιεινή)	102
» (δυσοσμία)	103
Συμβουλαί	94
ΣΧΟΛΕΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ	236

Τ

Ταχυδρομεῖα τουρκικά	268
» τιμολόγιον	»
» (ξένα)	269
Τηλέγραφοι, τιμολόγιον	»
Τηλέγραφος (ἄνθος)	307
Τιντορέτος (ζωγράφος)	161

	Σελ.
Τιτιανός (ζωγράφος)	161
Τριχόρροια	102
Τύκου άπλοῦ εὕρεσις	226
» » πίναξ	227
ΤΡΑΝΣΒΑΑΛ, ΟΡΑΝΣ	182
Τροφή	20
»	62
Τυμπανῖτις κτηνῶν	331
Τυρός	47

Υ

Ὑγιεινὴ Ἰανουαρίου	13
» Φεβρουαρίου	20
» Μαρτίου	28
» Ἀπριλίου	37
» Μαΐου	45
» Ἰουνίου	54
» Ἰουλίου	62
» Αὐγούστου	70
» Σεπτεμβρίου	78
» Ὀκτωβρίου	86
» Νοεμβρίου	94
» Δεκεμβρίου	102
Ὕδατα πηγαῖα	72
Ὕδωρ	71
» (ἰδιότητες αὐτοῦ)	»
Ὕδατος καλοῦ χαρακτηριστ.	72
Ὕπνος	30
»	72
» (ὑγιεινή)	86
Ὑπουργικὸν Συμβούλιον	267

Φ

Φασίολος	307
Φεβρουάριος	17
ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ	231
ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ	255
Φρα Βαρθολομαῖος (ζωγρ.)	163

Χ

Χαριτωνίδης Ι.	265
Χαρτοσήμου τέλη	270
Χείμετλα	14
Χειράνθος	307
Χορταρικὰ λαχανικά	38
Χόϋα (ἄνθος)	307
Χρονολογίαι	2
Χρηματιστηρίου κίνησις	386
Χρυσοβέργης Γεώργιος	266

Ψ

Ψῦχος. Προφυλ. μέτρα	14
Ψώρα ἵππου, ὄνου	333
» προβάτων	334
» αἰγός	»
» κυνός	335
» ὀρνίθων	»

Ω

Ὧραι τοῦ ἔτους	3
ΩΡΑΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΠΟΛΕΩΝ	207
ΩΡΑΙΑΙ ΤΕΧΝΑΙ	156

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΝ ΜΑΓΕΙΡΙΚΗΣ

	Σελ.
Ἀγγινάραις μὲ κρέας	352
Ἀγριόπαπια μὲ ἐλιαῖς	374
» εἰς τὴν σούβλαν	375
Ἀρνάκι ψητὸ στὴν σούβλα	350
» παραγεμιστό	»
» φρικασέ	351
Ἀρνίσια ποδαράκια πατσά	»
» » πηκτή	352
Ἀστακὸς μὲ σάλτσα	359
Ἀστακὸς μαγιονέζα	360
Αὐγὰ ἁλὰ κόκ	354
» μάτια στὸ πιάτο	»
Βασιλόπηττα	339
Βύσινο γλυκό	362
Βωδινὸ ψητὸ στὴ σούβλα	344
Γαλατομπούρεκο	352

	Σελ.
Γιαπράκια	360
Γιαχνὶ κρέας μὲ πατάτες	373
Γιαχνὶ ἁλὰ γκρέκα	362
Γιουβαρλάκια	369
Γουρουνάκι παραγεμιστὸ εἰς τὴν σούβλαν	379
Δίνδιος παραγεμιστός	377
» καπαμᾶ	378
» εἰς τὴν σούβλα	»
Ζωμός	339
» διὰ σοῦπες σαρακοστ.	346
» σαρακοστ. ἀπὸ ξηρὰ μπιζέλια	347
Καϊσιὰ γλυκό	357
Κάστανα μὲ κρέας	373
Καταῆφι στρῶτόν	342
» μὲ κρέμα	»
Κέκ	360
Κέφαλος πλακὶ μὲ σταφίδαις	344
Κιοφτέδες τηγανητοί	369
» μὲ σάλτσαν	»
Κίτρον τριφτόν	381
» κομματιαστόν	»
Κολοκυθάκια μὲ κρέας	363
» παραγεμιστά	364
» γιαχνή	366
Κομπόστα ροδάκινα	361
» καϊσιά	»
» ἀπίδια	362
Κονσομέ	339
» βοαγιάλ	343
Κουκιὰ φρέσκα γιαχνή	348
Κουλουράκια ἁπλᾶ	346
» μὲ σιμιγδάλι	»
Κρέμα μὲ λεμόνι	341
» » καφέ	»
Κυδωνόπαστα	370
Κυδώνι τριφτόν	371
» πελτές	»
» μὲ κρέας	373
Λαβράκι βραστό	341
Λαγὸς εἰς τὴν σοῦβλαν	376
Λαγὸς μαρινάτος μὲ σάλτσα	374
» εἰς τὸν φοῦρνον μὲ σκορδαλιά	»
Λεμονάκια γλυκό	357
Μαρέγκα ἰταλιάνα	375
Μακαρόνια στὸ φοῦρνο	344
» μὲ σάλτσα	345
Μελιτζάνες μὲ κρέας	362
» παραγεμισταῖς	364
» σκαφιδάκια	»
» ἰμὰμ μπαϊλντί	366
» τηγανιταῖς	367
» γιαχνή	368
» παραγεμισταῖς	
Μηλόπαστα	370
Μπιζέλια μὲ λαρδί	355
Μπιφτέκια τῆς τύχης	371
Μπριζόλαις χοιριναῖς	379
Μπακλαβᾶς	353
Μπαμπᾶ	356
Μπακαλάος πλακὶ	559
Μπάμιαις μὲ κρέας	363
» γιαχνή	367
Μπαρμπ. ἁλὰ μαίτρ δ' ὁδέλ	»
» ψητά	359
Μπαρπούνια στὸ χαρτί	358
Μπεκάτσαις εἰς τὸν φοῦρνον	372
Μπεκατσίναις εἰς τὴν στιγμὴν	»
» τρουφέ	473
» παραγεμισταῖς	»
» εἰς τὴν σούβλαν	376
Ντομάταις μὲ κρέας	363
Ὀμελέτα ἁπλῆ	354
» μὲ ψύχαν ψωμιοῦ	355
» μὲ διάφορα χόρτα	»
» μὲ νεφράκι μοσχαριοῦ	»
» μὲ μανιτάρια	»
» μὲ ντομάταις	»

	Σελ.
Ὀμελέτα μὲ ζαμπόνι	355
Ὄρνιθα παραγεμιστὴ μὲ κάστανα	377
Ὀρτύκια εἰς τὴν σούβλαν	370
» μὲ σπανάκια	»
» μὲ μαδέραν	»
» παραγεμιστά	»
Παγωτὸν κρέμα	365
» σοκολάτα	366
» καφέ	»
» μαρασκίνο	368
» τριανταφυλλον	»
Πάπια μὲ κάστανα	377
» μὲ ἐλιαῖς	»
Παντεσπάνι	345
» ἀμυγδαλωτὸν	»
Πατάταις γιαχνί	372
Πέρδικαις εἰς τὴν σούβλαν	376
» παραγεμισταῖς	»
Πιλάφι ἁπλοῦν	350
» Ἀδζέμ	351
» μὲ ἐντόσθια τῶν πουλιῶν	»
Πλοὺμ ποτίγκα	379
Πορτοκάλι κοπτόν	346
Ποτίγκα τοῦ ριζιοῦ	380
» μὲ σιμιγδάλι	381
Πρόβειον μερὶ εἰς τὸν φοῦρνον	344
Ῥεβανί	345
» ἀπὸ ἀμύγδαλον	375
Ῥιζόγαλο	342
Ῥοδοζάχαρι	354
Σάλτσα μαγιονέζα	341
Σοῦπα ἀπὸ κρεατάκια	340
» ψωμάκια	»
» σουφλὲ	»
» φάρος	»
» σιμιγδάλι	341
Σοῦπα ἀπὸ βεβύθια	347
» ῥύζι μὲ ἀμύγδαλα	»
» ἀπὸ πουρὲ πουλιῶν	358
» Σαὶν Ζερμαίν	»
» πουρὲ φακαῖς	»
» ἀπὸ διάφορα χόρτα	»
Σοῦπα στουφάδο ἀλὰ γκρέκα	363
Σερμπέτι φράουλα	357
» μαστίχα	362
Σερπέτι περγαμόντο	374
» σοκολάτα	»
Συκοφάγοι	370
Τοῦρτα μαρέγκα	365
» σοκολάτα	»
» μὲ βύσινα	356
» μὲ καϊσιά	»
Ταοὺκ-κιὸκ σοῦ	361
Τσουρέκια	349
Τρίγωνα	352
Φάσαις παραγεμισταῖς	372
Φασόλια ξηρά	348
» πράσινα	356
Φραγγοστάφυλο πελτέ	371
Φραντζόλαις τηγανηταῖς	356
Φράπα	381
Φράουλα γλυκό	357
Χαβιαροσαλάτα	368
Χαλβᾶς ἀπὸ σιμιγδάλι	348
» νηστίσιμος	349
Χῆνα εἰς τὴν σούβλαν	378
» παραγεμιστή	»

Εἰς πόσον καιρὸν ψήνονται τὰ διάφορα ψητά 381

Πῶς πρέπει να ἐκλέγωμεν τὰ διάφορα κρέατα κλπ. . . 382

Καθάρισις ζαχάρεως καὶ διάφοροι αὐτῆς βαθμοί . . . 385

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ

Σελὶς 183. Εἰκὼν Γερμανοῦ στρατάρχου Βαλδερσέε καὶ οὐχὶ Ῥόβερτ.

Σελὶς 204. Εἰκὼν Ἄγγλου στρατάρχου Ῥόβερτ καὶ οὐχὶ Γερμανοῦ Βαλδερσέε.

Σελὶς 240. Κάτωθεν τῆς εἰκόνος τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς ἐτέθη ἐσφαλμένως Ἑλληνικὴ Ἐμπορικὴ Σχολὴ ἐν Χάλκῃ.

Σελὶς 244, Στήλη 2. Ὁ ἀρχιτέκτων τοῦ Ζωγραφείου κ. Π. Δ. Φωτιάδης ἐκ τῆς ἐκ 500 λιρῶν ἀμοιβῆς αὐτοῦ ἔλαβε μόνον 160 καὶ ἐχάρισε τὰς ἐπιλοίπους.

Ζητοῦμεν συγγνώμην παρὰ τοῦ ἀναγνώστου διὰ τὰ διαφυγόντα ἡμᾶς τυπογραφικὰ λάθη.

Ἐλλείψει χώρου παρελείφθησαν, δημοσιευθησόμενα εἰς τὸ προσεχές, τὰ ἑξῆς:

Πρόχειρος Ἰατρική.—Ὑγιεινὴ τῆς καλλονῆς.—Μελισσοτροφία.—Κτηνοτροφία.

☛ ***Τῶν συνδρομητῶν καὶ τῶν δηλωσάντων ἀγοραστῶν τὰ ὀνόματα δημοσιευθήσονται εἰς τὸ Ἡμερολόγιον τοῦ 1902, διότι δὲν ἐλήφθησαν ἐγκαίρως.***

Τύποις Ἀδελφῶν Γεράρδων—76

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ (AGENDA)

ΤΟΥ 1901

Τὰ ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ τῶν 5 γροσίων περιέχουσι δύο ἡμερομηνίας ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ σελίδι ἑλληνιστὶ καὶ γαλλιστί, μετὰ τῶν σημειώσεων τῆς ἀνατολῆς καὶ δύσεως τοῦ ἡλίου, τοῦ μέσου χρόνου τῆς μεσημβρίας καὶ τοῦ ἑορτολογίου κατὰ τοὺς Ὀρθοδόξους καὶ τοὺς Καθολικούς κτλ., τὰ δὲ τῶν 7 γροσίων, διπλασίως ὀγκωδέστερα τῶν πρώτων, ἐν μιᾷ σελίδι περιέχουσι πάντα τὰ ἀνωτέρω. Τὰ ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ εἶναι χρησιμώτατον ἐγκόλπιον σημειωματάριον κυρίως εἰς τὸν ἔμπορον, ὅστις μετὰ ἀκριβείας δύναται νὰ σημειόνῃ πᾶσαν σπουδαίαν αὐτοῦ πρᾶξιν καὶ πᾶσαν ἐμπορικὴν ὑποχρέωσίν του. Τὸ ἀπαραίτητον λοιπὸν τοῦτο καὶ εὐωνότατον ἐγκόλπιον συνιστῶμεν θερμῶς πᾶσι τοῖς ἀναγνώσταις ἡμῶν.

Πωλεῖται: Ἐν Κων/πόλει, ἐν τοῖς Βιβλιοπωλείοις ***Δεπάστα-Σφύρα-Γεράρδου*** καὶ ***Ι. Κ. Σεϊτανίδῃ***, ἐν τῷ Πέραν, ἐν τῷ Bon Marché, ἐν Θεσσαλονίκῃ, ἐν τῷ ὑποκαταστήματι ***Δεπάστα-Σφύρα-Γεράρδου***, ἐν Σμύρνῃ, παρὰ τοῖς κ.κ. Κατρᾷ καὶ Καρακίζῃ καὶ ἐν Ἀθήναις ἐν τῷ Βιβλιοπωλείῳ τῆς «Ἑστίας».

ΑΡΙΣΤΟΝ ΔΩΡΟΝ ΔΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗΝ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ

Ι. Α. ΒΡΕΤΟΥ

ΜΕΓΑΛΟΙ ΑΝΔΡΕΣ

ΒΙΟΜΗΧΑΝΟΙ — ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΙ — ΠΟΙΗΤΑΙ — ΡΗΤΟΡΕΣ — ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ — ΦΙΛΟΣΟΦΟΙ
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΙ — ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑΙ — ΘΑΛΑΣΣΟΠΟΡΟΙ — ΕΞΕΡΕΥΝΗΤΑΙ.

Εἰκόνες 40 — Σελίδες 548

Πωλεῖται εἰς τὰ Βιβλιοπωλεῖα ***Δεπάστα-Σφύρα-Γεράρδου*** καὶ ***Ι. Κ. Σεϊτανίδου.***

ΤΙΜΗ ΓΡΟΣΙΑ 15